

bookhouse

BURMESE
CLASSIC

သူတို့သိသော
အိုစမာဘင်လာဒင်
ထက်မြက်

Law 1/2011

www.burmeseclassic.com

စီမံခန့်ခွဲမှု

မိုးမ

စာပြင်

သိမ်းတင်သား

မျက်နှာပိုးပန်းရုံနှင့်ဒီဂိုင်း

ခေတ်မောင်

အတွင်းစောမျက်နှာရုံနှင့်ဒီဂိုင်း

Club 18

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ရိုးချစ်သူ

the bookhouse

၉၂ avenue၊ ၁၀-၈၊

မဂ္ဂင်လမ်း၊ ၁၄ရပ်ကွက်၊

ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့

ပုံနှိပ်သူ

ဦးတင်အောင်အောင်

(မြို့ ၀၇၀၅၃)

စွယ်စောင်ပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ် ၁၄၇၊ ၅၁-လမ်း၊

ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့

၂၀၁၂၊ အောက်တိုဘာလ၊ ပထမကြိမ်။

အုပ်စု - ၀၀၀၀

တန်ဖိုး - ကပ် ၅၀၀၀

ဖြန့်ဖြူးရေး

the bookhouse

၀၉ ၅၀၀ ၈၇၂၇

၀၉ ၅၀၁ ၀၈၅၁

ထက်မြက်

သူတို့သိသော အိုစမာဘင်လာဒင် / ထက်မြက် ၊ ရန်ကင်း

the bookhouse စာပေ၊ ၂၀၁၂

၅၉၁ ၈၊ ၁၇-၇၈ စင်တီ * ၁၇-၇၈ စင်တီ

(၁) သူတို့သိသော အိုစမာဘင်လာဒင်

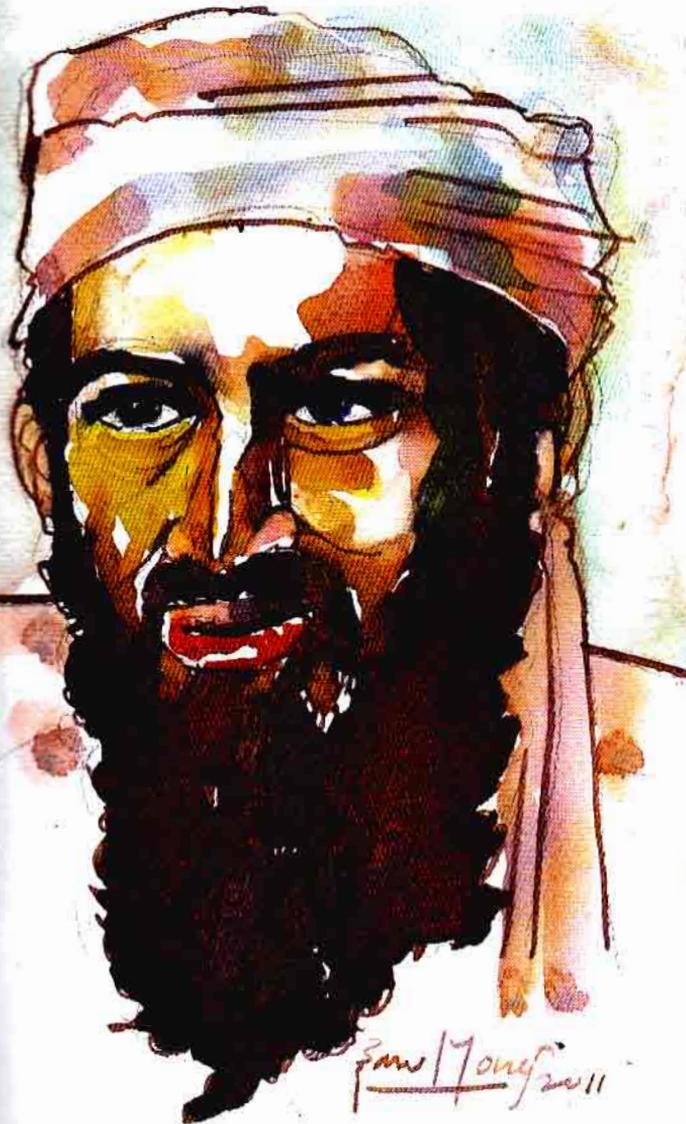
www.facebook.com/thebookhouse.tbh

သူတို့သိသော
အိုစမာဘင်လာဒင်
ထက်မြက်

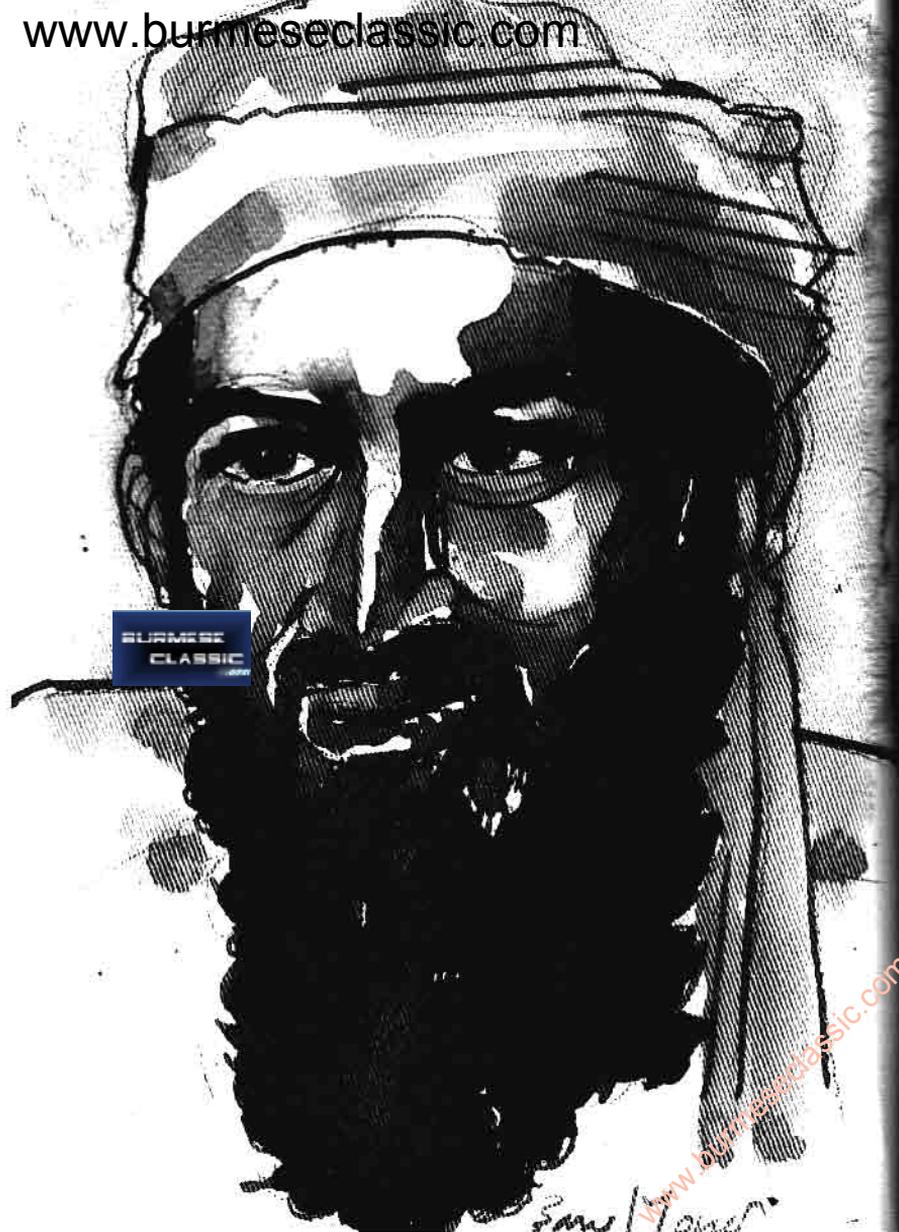

www.burmeseclassic.com

စုစည်းမှု

- ၁ ဘာသာပြန်သူ၏အမှာစာ
- ၃ စာရေးသူ၏အမှာစာ
- ၁၇ အိုစမာဘင်လာဒင် - အယ်လ်ကေးဒါးတို့နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်မှု
- ၃၃ အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်အကျဉ်း
- ၃၆ အခန်း ၁ အာရေဗျ
- ၇၁ အခန်း ၂ အာဖဂန်စစ်ပွဲ
- ၁၀၁ အခန်း ၃ အလှူရှင်မှ မြင့်မြတ်သောစစ်သည်တော်သို့
- ၁၃၅ အခန်း ၄ အယ်လ်ကေးဒါးကို မွေးဖွားခြင်း
- ၁၇၁ အခန်း ၅ ကမ္ဘာကိုဖြန့်ကြက်လာသော အယ်လ်ကေးဒါး
- ၂၄၂ အခန်း ၆ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ တစ်ကျော့ပြန်
- ၃၁၃ အခန်း ၇ အယ်လ်ကေးဒါး၏ တိုက်ခိုက်မှုများ
- ၃၆၃ အခန်း ၈ ဩစာရှိသောကောင်းဆောင်
- ၄၀၃ အခန်း ၉ စက်တင်ဘာတိုက်ခိုက်မှုကြီး
- ၄၄၂ အခန်း ၁၀ တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးခြင်းနှင့် တိုရာဘိုရာဘို ပြောင်းရွှေ့ခြင်း
- ၄၈၁ အခန်း ၁၁ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များနှင့် အယ်လ်ကေးဒါး
- ၅၀၁ အခန်း ၁၂ အီရတ်ထွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ အခြေစိုက်ခြင်းနှင့် အဘူမူဆက် အယ်လ်ဇာဝါဂီအကြောင်း
- ၅၄၄ အခန်း ၁၃ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသော တင်လာဒင်
- ၅၆၄ အခန်း ၁၄ တင်လာဒင်၏အမွေ
- ၅၈၁ နိဂုံး

BURMESE
CLASSIC

www.burmeseclassic.com

Sam / 2000

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာစာ

ယခု 'သူတို့သိသော အိုစမာဘင်လာဒင်' စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ဖို့ပေးသူမှာ Book House စာအုပ်တိုက်မှ ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်ကိုရေးသူမှာ CNN ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက် ပီတာဘာဂျင်ဖြစ်ပြီး စာအုပ်နာမည်က The Osama Bin Laden I Know ဖြစ်သည်။ ပီတာဘာဂျင်သည် အိုစမာ၏ ငယ်ဆရာ၊ ငယ်သူငယ်ချင်းနှင့် ညီအစ်ကိုမောင်နှမများကို တွေ့ဆုံခဲ့သည့်အပြင် အိုစမာ၏ မိခင်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုမေးမြန်းချက်များကို ပြန်လည်ရေးသားပြီး ယခုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး အယ်လ်ကေးဒါး အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကြီး၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ကာ အမေရိကန်အစိုးရက အသေရရ၊ အရှင်ရရ ဆုငွေဒေါ်လာ ၂၈ သန်း ထုတ်ထားသူဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ရွံရှာစက်ဆုပ်သူတိုင်းက အိုစမာဘင်လာဒင်ကို မကြိုက်ကြပါ။ ကျွန်တော်လည်း အိုစမာကို မနှစ်မြို့ပါ။ မထောက်ခံပါ။ အကြမ်းဖက်ဝါဒသည် လူသားအားလုံးကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပါသည်။ သို့သော် အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဘာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာရသလဲ၊ မိမိကိုယ်ကို အသေခံပြီး အကြမ်းဖက်သည်မှာ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့်လဲဆိုသည်ကို စူးစမ်းကြည့်ဖို့လိုပါသည်။ ထိုအချက်ကို သဘောပေါက်မှသာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ဖြေရှင်းနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ယခုစာအုပ်တွင် အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ၊ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များအကြောင်းကို အသေးစိတ် လေ့လာမေးမြန်းထားသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်း အပြည့်အစုံဆုံးစာအုပ်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ စာအုပ်မျိုးကို

J

ထက်မြက်

ယခုမှတွေ့ဖူး၊ ဖတ်ဖူးပါသည်။ တစ်ဖက်သတ်မကျဘဲ စာရေးသူက ဓမ္မဗိဇ္ဇာန်ကျကျ ရေးသားထားသောစာအုပ် ဖြစ်လေသည်။ ယခုစာအုပ်ဖြစ်မြောက်စေသည့် The Bookhouse၊ ဆရာသိမ်းတင်သားနှင့် ကျွန်တော့်မြေး၊ မအိအိမျိုးပိုင်တို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

ထက်မြက်

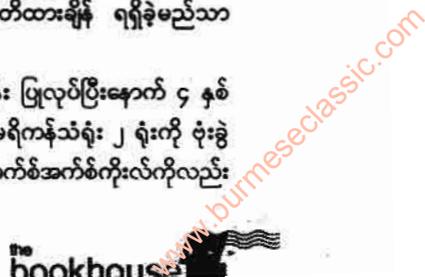

www.burmeseclassic.com

စာရေးသူ၏အမှာ

အိုစမာဘင်လာဒင်ဟု ပထမဆုံးအကြိမ် လူသိရှင်ကြား မှတ်ပုံတင်လိုက်သည်မှာ ၁၉၉၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်အစိုးရကို ကြီးကြီးမားမား မြိမ်းခြောက်လိုက်သော လုပ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ CIA၏ မှတ်တမ်းထဲတွင် ဘင်လာဒင် အုပ်စုကို အထူးပြုပြီး မင်နီတားလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းကို အထူးပြု၍ CIA ၏ စာရင်းထဲတွင် ပထမဆုံး မှတ်တမ်းတင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အမေရိကန်အစိုးရကို စိန်ခေါ်ပြီး ၁ နှစ်အကြာတွင် ရုပ်မြင်သံကြားမေးမြန်းခန်း တစ်ခုကို ဘင်လာဒင်က ဖြေကြားခဲ့သည်။ CNN ရုပ်မြင်သံကြားမှ သူက အမေရိကန် အစိုးရကို စစ်ကြေညာကြောင်း ကြေညာလိုက်လေသည်။ လူထုက အာရုံစိုက်လာပြီး အမေရိကန်၏ရန်သူ အများအပြားရှိသည့်အနက် ယခုလို တစ်ဦးတည်းက စစ်ကြေညာ သည်မှာ ရှားပါးလှပေသည်။ ၁၉၃၇ တုန်းကလည်း ယခုလို ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ၍ ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်မှ ထပ်ပြန်တလဲလဲ အမေရိကန်အား အသံလွှင့်တိုက်ခိုက်ခြင်းမျိုး ရှိခဲ့ပါသည်။ အမေရိကန်ရေတပ်မတော်အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်နေကတည်းက ပြင်ဆင်စရာ ရှိသည်များကို ပြင်ဆင်၍ ဂျပန်တို့၏ လေယာဉ်ထဲမှ တိုက်ခိုက်မှုကို သတိထားခံမိလိုက်မည်ဆိုလျှင် ၁၉၄၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ (၇)ရက်၊ ပုလဲဆိပ်ကမ်း ဝန်းကြံ တိုက်ခိုက်မှု ခံခဲ့ရမှုအတွက် ပိုပြီးပြင်ဆင်ချိန်၊ ပိုပြီးသတိထားချိန် ရရှိခဲ့မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

CNN ရုပ်မြင်သံကြားဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် ၄ နှစ် အကြာတွင် အယ်လ်ကေးဒါသည် အာဖဂန်တိုက်ရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ရုံးကို ဝန်းရံ ဖျက်ဆီးခဲ့လေသည်။ ယီမင်ရှိ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်တိုးလ်ကိုလည်း

ဗုံးခွဲဖျက်ဆီးခဲ့ပြန်သည်။ ထို့နောက် ဆက်တိုက်ဆိုသလိုပင် ၂၀၁၀ ခု၊ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်၊ နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား တိုက်ရိုက် တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သမိုင်းတွင် အမေရိကန်ကို ဤသို့ လာရောက်တိုက်ခိုက်မှုမျိုး တစ်ကြိမ်မှ မရှိခဲ့ပေ။ စစ်အေးကာလ ဆယ်စုနှစ် ၅ ခုအတွင်း ဆိုဗီယက်ယူနီယံကတောင်မှ အမေရိကန်ကို ဤသို့တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း အပြင်းထန်ဆုံးသော ဤတိုက်ခိုက်မှုကို ဦးဆောင်ခဲ့သူမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဥရောပတစ်ခွင်ကို စိုးမိုးသိမ်းပိုက်ခဲ့သော နာဇီဝါဒ၏ ရက်ရက်စက်စက်လုပ်ရပ်များ၊ တိုက်ခိုက်မှုများအတွက် ဟစ်တလာမှာ ကမ္ဘာက အထူးအာရုံစိုက်သူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၇၈၉ ခုနှစ်က ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးပြီးသည့်နောက် နပိုလီယံသည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယခုအခါမှာလည်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် သဘောတရားအရ ခိုင်ခိုင်မာမာလည်း မရှိ၊ အယူအဆကလည်း ဗလုံးဗထွေးဖြင့် နာမည်ရလာခဲ့သော်လည်း အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အကြောင်းနှင့် သူ့အမြင်များကို ကမ္ဘာက အာရုံစိုက်လာခဲ့ရပါသည်။

ဘင်လာဒင်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အရေးပါသည့် အဖွဲ့တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် သဘောတရားလှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း အဖွဲ့အတွင်း၌ အဖွဲ့ဝင်များ ယုံကြည်မှုရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် အကြမ်းဖက်ဝါဒစစ်ပွဲကြီးကို ပို၍ ပို၍ ပျံ့နှံ့လာအောင် ဦးဆောင်ဆင်နွှဲခဲ့တော့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လက သမ္မတဂျော့ဗလူးဘုရင်သည် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ဘုရင်က ဘင်လာဒင်ကိုရည်ညွှန်းပြီး 'လူတစ်ယောက်ဟာ အခုဆိုလို့ရှိရင် ဘေးဖယ်ခံထားရတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ် နေပြီ' ဟုဆိုသည်။ ထိုစကားကြားရသော တချို့က ရယ်စရာလုပ်ကြသည်။ ဘုရင်ကို လှောင်ပြောင်ခဲ့ကြသည်။ ဘင်လာဒင်ကို ဘေးဖယ်ခံရတဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် ထင်နေကြပြီလား။ ဘင်ကို မေ့ပျောက်ကုန်ကြပြီလား။ တကယ်မှာတော့ အိုစမာ ဘင်လာဒင်မှာ ဘေးဖယ်ခံရသောလူလည်း ဖြစ်မလာ၊ မေ့ပျောက်သွားသောသူလည်း မဟုတ်ဘဲ သူ၏ အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကြောင့် ထင်ရှားသည်ထက် သာ၍ ထင်ရှားလာခဲ့ပေသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် ဂျီဟတ်စစ်သည်တော်များ၏ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲမှုများမှာလည်း များပြားလာပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း အမျိုးမျိုးအဖုံအဖုံ ထင်ကြေး ပေးနေကြပါသည်။ သူ၏လှုပ်ရှားမှုများ၊ လုပ်ရပ်များမှာ အမေရိကန် အာဏာပိုင်များအဖို့ လျှော့တွက်၍မရသော လုပ်ရပ် များလည်း ဖြစ်လာသည်။ အမေရိကန်လို စူပါပါဝါအင်အားကြီးနိုင်ငံကို ယနေ့ကမ္ဘာတွင် တစ်ဦးတည်း ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရသူမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်သာ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်၍ ယခုအချိန်ထိ သူရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်းကို အရေးအကြီးဆုံး အချက်၂ချက်အားဖြင့်

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

သတိပြုနိုင်ပေသည်။ ပထမအချက်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ တိုက်ခိုက်ဗုံးခွဲမှုများ၊ လူအများအပြား သေကြေအောင် တိုက်ခိုက်မှုများကို ဝါဒဖြန့်ချိကာ နေ့စဉ်ကြားသိနေရခြင်း၊ ဒုတိယအချက်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် သူ၏လက်ထောက် အေဖန် အယ်လ်ကစ်ဟီရိုတို့က နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အပေါ် ထိန်းချုပ်ကာ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်နေနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အပြင် အခြားဒေသအသီးသီးမှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များကို ထောက်ပံ့ပြီး ကျယ်ပြန့်သော မဟာဗျူဟာ လမ်းညွှန်ချက်များကို ပေးနိုင်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကို အဆက်မပြတ် ပြုလုပ်တိုက်ခိုက်နေနိုင်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဝါရီတို့၏ ကြေညာချက်များမှာ လည်း မကြာခဏ ထွက်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ ထိုကြေညာချက်များမှာလည်း စိတ်ချယုံကြည်ရသော ဓမ္မရာများမှသာ ထွက်ပေါ်လာခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု အမှန်တကယ် ယုံကြည်နိုင်သည်။ အနာဂတ် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ နောက်လုပ်ငန်းစဉ် လမ်းညွှန်ချက်များ၊ ထိုလမ်းညွှန်ချက်များမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် ခြံ့ငုံပြီး ထွက်ပေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက် ရမည့် လမ်းညွှန်ချက်များကို ဘင်လာဒင်နှင့် သူ့လက်ထောက်က ညွှန်ကြားပြီးသည်တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်၊ တိုက်ခိုက်မှုမဖြစ်ခင်ကလည်း ဒီဒီယိုနှင့် အော်ဒီယို တိတ်ခွေများမှတစ်ဆင့် ကြေညာချက် ၁၈ ကြိမ် ထုတ်လွှင့်ခဲ့လေသည်။ ထိုကြေညာချက်များကို ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ သန်းပေါင်းများစွာသော ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ ကြည့်ရှုခဲ့ရသည်။ BBC, CNN, အယ်လ်ဂျာဇီးရား ရုပ်မြင်သံကြားဌာနများကလည်း ထိုကြေညာချက်များကို တစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးနိုင်ဖို့၊ သတ်ဖြတ်နိုင်ဖို့ထက် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆ အတွေးအခေါ်များ ပျံ့နှံ့နေမှုက ပိုပြီး ပြဿနာဖြစ်နေပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့က ခက်လှပေ။ ၂၀၀၄ခုနှစ်၊ မတ်လက ပျူး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူထုသဘောထားကောက်ခံရေး စီမံကိန်းအရ အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အယူအဆနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောထားများကို ကောက်ခံရယူခဲ့ပါသည်။ ပျူး၏ သဘောထားကောက်ခံမှုတွင် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆကို ထောက်ခံသူမှာ ပါကစ္စတန်တွင် ၆၅%၊ ဂျော်ဒန်တွင် ၅၅%၊ မော်ရိုကိုတွင် ၄၅% ရှိလေသည်။ ထိုနိုင်ငံများမှာ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးစစ်ပွဲတွင် အဓိကမဟာမိတ်အဖြစ် ပါဝင်နေသော နိုင်ငံများ ဖြစ်သည်။ ပျူး(Pew)၏ ဆန္ဒသဘောထား ကောက်ခံမှုမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် သဘောထားကောက်ခံမှု ရာခိုင်နှုန်းသည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ရာခိုင်နှုန်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အင်ဒိုနီးရှားလူမျိုးများ၊ ဂျော်ဒန်လူမျိုးများ၊ ပါကစ္စတန်လူမျိုးများနှင့် မော်ရိုကို လူမျိုးများအားလုံးသည် ဘင်လာဒင်အပေါ် ပိုယုံကြည်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္မတဘုရ်ထက် ဘင်လာဒင်အပေါ် ပိုပြီး လေးစားယုံကြည်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်များနှင့် ၁၉၆၀ ခုနှစ်များအတွင်းတုန်းကတည်းကလည်း

အီဂျစ်သမ္မတ ကမဲလ်အက်ဘဒဲလ်နာဆာသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အာရပ်ပြည်သူများ၏ထောက်ခံမှု အတော်ရခဲ့သည်။ သူက အာရပ်အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကိုပေါင်းစပ်ပြီး အာရပ်နိုင်ငံရေးတွင် အယူအဆတစ်ခု ထူထောင် ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏အယူအဆမှာ ကမ္ဘာတွင် ထင်ရှားလာခဲ့သည်။ ယခု ဘင်လာဒင်ကလည်း သူ၏ စစ်သွေးကြွ ဂျီဟတ်ဝါဒခေါ် မိစ္ဆာဒီဗြီများကို ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရေးအယူအဆကို တင်သွင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအယူအဆသည် ဘင်လာဒင်၏ သဘောထားဖြစ်၏။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်ကလည်း အီရတ်တွင် အဘူမိုဆက်အယ်လ်ဒါဝီက အီရတ်ဆိုင်ရာ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဘင်လာဒင်၏ အယူအဆအတိုင်း ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့လေသည်။

ဘင်လာဒင်သည် မကြာသေးခင်ကာလကပင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းသစ်ကို ဖန်တီးခဲ့သူဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက်စစ်ပွဲမှာ အနောက်တိုင်းသားများကို အသေခံတိုက်ခိုက်သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများမှာ ပျံ့နှံ့လာ၏။ ကြီးလည်း ကြီးမားလာ၏။ သူ၏ ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲမှု အယူဝါဒမှာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ များတွင်လည်း ကျယ်ပြန့်လာသလို သူသည်လည်း အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပိုပြီး ထင်ရှားလာသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးသည် အမေရိကန်ကို စိန်ခေါ်တိုက်ခိုက်နေသော တစ်ခုတည်းသောအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လာခဲ့တော့သည်။ ထိုအခါ ကမ္ဘာက အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်းကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားလာကြတော့ပါသည်။ အိုစမာသည် ဘာကြောင့် ထင်ရှားသော အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာရသလဲ။ သူ့ဘဝဟာ ဘာလဲ။ သူ ဘာကြောင့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ လုပ်ဆောင်လာရသလဲဆိုသည်တို့မှာ ကမ္ဘာ့မီဒီယာလောကတွင် ထိပ်တန်းရောက်မေးခွန်းများဖြစ်သလို သူသည် အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာအောင် မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသလဲ။ ဘာသာရေးသဘောတရားတစ်ခုကို နိုင်ငံရေးသဘောတရားတစ်ခုအဖြစ် သူ ဘယ်လိုအကြံရလာသလဲ။ ထိုအယူအဆ၏ အမွေတစ်ခုအဖြစ် မည်ကဲ့သို့ ချမှတ် ခဲ့သလဲ။ သူကိုယ်တိုင်က ချမ်းသာကြွယ်ဝသူတစ်ယောက်လား။ ဘာသာရေးစစ်သည်တော်တစ်ဦးအဖြစ် ဟန်ဆောင်နေ သူလား။ တကယ့်ဘာသာရေးစစ်သည်တော်တစ်ဦးလား။ အီဂျစ်ရဲ့ အစ္စလာမ်စစ်စစ်သွေးကြွများတွင် နယ်ရုပ်တစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပြီးမှ နောင်အခါ သူကိုယ်တိုင်က အစ္စလာမ်စစ်သွေးကြွတစ်ဦး အမှန်တကယ် ဖြစ်လာခဲ့ရသူလား။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ် ဆင်ရေး အခင်းအကျင်းများကို အဖွဲ့အစည်း၏ ထိပ်ဆုံးမှအောက်ဆုံးသို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရောက်ရှိအောင် ဘင်လာဒင် ကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်ချမှတ်နေတယ် ဆိုတာကရော တကယ်ပဲလား။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ သဘောတရားရေးလှုပ်ရှားမှုမှာ အားကောင်းလာပြီလား။ သို့မဟုတ် အားနည်းလာသလား။ ဘင်လာဒင်သည် အနောက်နိုင်ငံများကို ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန် သည်မှာ စိတ်ချပြပေါက်ပြီး စိတ်ကူးယဉ် သန်းကြွယ်သူဌေးတစ်ဦး၏ သဘောထားအဖြစ် လုပ်ဆောင်နေတာပဲလား။ အစ္စလာမ်ဘာသာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ရေးအတွက် အမှန်တကယ် တိုက်ပွဲဝင်သည့် သဘောမျိုး

သုတေသနစာအုပ်အစဉ်

အထူးအထူးလား။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သူတိုက်ခိုက်သည်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒကို သိသည့်တိုက်ခိုက်ခြင်းလား။ နောက်ဆုံး ဘင်လာဒင် အလိုရှိသည်မှာဘာလဲ။ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ဖြိုချလို၍လား။ မြန်မာလင်ကမ္ဘာအဖြစ် ကမ္ဘာကို ပြောင်းလဲလို၍ တိုက်ခိုက်နေခြင်းလား စသည်... စသည်ဖြင့် သူ၏ လုပ်ရပ်အပေါ် အချိန်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော်ရေးရသည်မှာ အထက်ပါမေးခွန်းအားလုံးကို အတိအကျဖြေဆိုရန် ရေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိသော်၍လည်း မဖြေလိုပါ။ မေးခွန်းအားလုံးကို အတိအကျ ဖြေဆိုနိုင်မည်ဟုလည်း မယူဆပါ။ ကျွန်တော်အနေဖြင့် ဘင်လာဒင်လို လူတစ်ယောက်အကြောင်း၊ သူ၏ အယူအဆများ၊ သူ၏ ရှုပ်ထွေးမှုများအကြောင်းကို သူနှင့်ရင်းနှီးသူများကြား အတတ်နိုင်ဆုံးသွားရောက်၍ ကျွန်တော်ရေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင့်နိုင်ငံအကြောင်းနှင့် ထိုဘုရင့် နိုင်ငံတွင် သူကျင်လည်ခဲ့ပုံ၊ အလွန်လျှို့ဝှက်သော ဘုရင့်နိုင်ငံမှ မိသားစုများအကြောင်း၊ သူနှင့် ပတ်သက်နေမှုများအကြောင်း စသည်တို့ကို ကျွန်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး စုံစမ်းမေးမြန်း၍ ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချက်အလက်များစွာကို စုံစမ်းရယူပြီး ဖော် ရေးသားခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ မော်ကွန်းတိုက်များ၊ စာကြည့်တိုက်များ၊ အချက်အလက်ထားရှိရာ နေရာများမှနေ နိုင်ငံအစဉ်အဆက်နှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေ၍ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ စာဖတ်သူအနေဖြင့် အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်နှင့် သူ၏အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို အတော် ဖြည့်စုံသော စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် ဖြည့်ဆည်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။

ကျွန်တော်အနေဖြင့် ပြင်သစ်စကားတစ်ခုအရ * အရာရာကို နားလည်သဘောပေါက်ရန်အတွက် အရာရာကို လက်ခံ နေသည် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် နားလည်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် ဘာလုပ်ခဲ့သလဲ ဆိုသည့်အချက်မှာ ခွင့်လွှတ်ရန် ခက်ခဲ သော အလုပ်ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်သဘောပေါက်ပါသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်သည် လူတစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပြီး သူ့ကို နားလည်ဖို့ ကြိုးစားရပါသည်။ ထိုသို့ နားလည်ဖို့ ကြိုးစားရန်မှာ ဝါဒဖြန့်ချိရေးယန္တရားမြူနှင်းများ နှစ်ဆယ်ထားသည်ကို ကြိုးစားထိုးဖောက်၍ သူ့အကြောင်းကို စုံစမ်းရပေမည်။ သူက အနောက်နိုင်ငံများကို တိုက်ခိုက်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများ၏ လွတ်လပ်မှုဆိုသည်ကို တိုက်ခိုက်သည်။ သူ့ကို ထောက်ခံကူညီသူများ၊ သူ့အယူအဆကို ကာကွယ် သူ့စကားလည်း အနောက်နိုင်ငံများကို တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အမှန်မှာမူ အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ ကုန်အာန်ကျမ်းသည် အရပ်သား များကို သတ်ဖြတ်နေမှုအား လုံးဝဆန့်ကျင်ထားပါသည်။ ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလိုက်လျှင် ဘင်လာဒင်သည် အပေါက်များ ချိတ်သော စဖင့်ရုပ်တုတစ်ခုလို ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ အမြဲပြီးနေသော နှုတ်ခမ်းများနှင့် နှစ်လို့ဖွယ်ကောင်းသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်ခြင်းဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ သို့သော် သူ့အကြောင်းကိုကား အပြည့်အစုံဆုံး မဟုတ်သည့်တိုင် သူ၏ ငယ်ဘဝ၊

သူ၏ ကြီးဘဝ၊ သူ၏ အကြမ်းဖက်ဘဝများကို ပေါ်လွင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ထားသည့် စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်အနေဖြင့် ဘင်လာဒင်၏ ပတ်သက်၍ ကွင်းဆက်ပြတ်နေသည်များကို ဖြည့်ပေးနိုင်အောင် ကြိုးစားထားသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စုစည်းရေးသားထားသလို ဘင်လာဒင်၏မိတ်ဆွေများ၊ မိသားစုဆွေမျိုးများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကိုလည်း ထည့်သွင်းရေးသားထားသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်အကြောင်း အတတ်နိုင်ဆုံး ရေးသားထားပါသည်။ ခဏတာအခွင့်အရေးရ၍ တွေ့ခဲ့ရသူများ၊ နှစ်ရှည်ကြာမိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သူများနှင့် မေးမြန်းခြင်းများကိုပါ ကျွန်တော် ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက်ဘဝက သူ့နေထိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ပုံ၊ ဘေရွတ်တွင် သူ့နေထိုင်ခဲ့ပုံ၊ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသောအခါ အီရတ်သမ္မတ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခဲ့ပုံများကို ကျွန်တော်သိသမျှ ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့ပါသည်။

အိုဗာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သူ အများအပြားရှိသဖြင့် သူတို့ကိုသာ မေးရလျှင် စာအုပ်အတွက် အခက်အခဲဖြစ်သောကြောင့် ကန့်သတ်ပြီးမေးရန်နှင့် လိုအပ်သူများကိုသာ တွေ့ဆုံရန် ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် သာမန်သိသူများထက် ရင်းရင်းနှီးနှီးသိသူများ၊ ခေတ္တခဏသာတွေ့သော်လည်း အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာများ ပြောပြနိုင်သူများကိုသာ တွေ့ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ တွေ့ရမည့်သူများကို စုံစမ်းခြင်း၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းသည် ပင်လျှင် အချိန်ပေး၍ လုပ်ကိုင်ရသောအလုပ် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းသောကြောင့် ဘင်လာဒင်အကြောင်း သို့မဟုတ် အယ်လ်ကေးဒါးစာစစ်မြစ်ကို သိရလျှင်ပင် အကျိုးရှိလှသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာမှာတော့ တကယ့်အဖြစ်အပျက်များကို သိလျှင် များစွာ အကျိုးရှိလေသည်။ တချို့လူများမှာ ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမအကြိမ်တွေ့ဖူးသူများ ပါဝင်သည်။ တချို့တရင်းတန်းနေခဲ့သောသူများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုသူများထံမှ ဘင်လာဒင်၏ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်၊ သူ၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါး၏သမိုင်း၊ ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း သိရှိနိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်သည် ဘင်လာဒင်၏သမိုင်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖော်ပြပေးသောစာအုပ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် မျှော်လင့်ပါသည်။ သူ၏ကမ္ဘာနှင့် စာဖတ်သူကိုလည်း ဘင်လာဒင်အကြောင်း တော်တော်များများ ပေးစွမ်းနိုင်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့သော အချိန်နှင့်နေရာအကြောင်း၊ ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ သူ့နေထိုင်ခဲ့သော ဂျက်ဒါအကြောင်း သိရှိရပေမည်။ ၇၀ ခုနှစ်များက ဂျက်ဒါတွင် ဘင်လာဒင် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဆိုဗီယက်များ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် ၈၀ ခုနှစ်များ၏ စစ်ပွဲကာလတွင် အယ်လ်ကေးဒါးက ဆိုဗီယက် ကျူးကျော်မှုဆန့်ကျင်ရေးကို ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘင်လာဒင်မှာ ပိုတင်းမာလာခဲ့လေသည်။ ၉၀ ခုနှစ်များအလယ်က သူ ဆူဒန်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်လည်း တာလီဘန်များလက်ထဲ ရောက်သွား

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒ်

သည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းတွင် ဘင်လားဒ်သည် အာဖဂန်သို့ တိတ်တဆိတ်ရွှေ့ပြောင်းပြီး အယ်လ်ကေးဒါးကို ဆွေထောင်ခဲ့ပါတော့သည်။

ဤစာအုပ်ထဲပါ ဇာတ်လမ်းများကို ပြောပြရာတွင် အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်သည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများကို ပြောပြပြီး ပြောပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်က အဖြစ်များကိုလည်း မေးမြန်းပြီးရေးခဲ့သလို အာဖဂန်နစ္စတန်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ဂျော်ဒန်၊ အီဂျစ်၊ ယီမင်နှင့်ယူကေနိုင်ငံတို့မှ အဖြစ်အပျက်များနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း တွေ့ဆုံမေးမြန်း၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်၏။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ကနေဒါ၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ ဘော့စနီးယား၊ သယ်လ်ဂျီယံ၊ စပိန်၊ ဂျာမနီနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံရေးတွင်ရှိသော ဘင်လားဒ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အမှုတွဲများ၊ သူနှင့်ပတ်သက်ခဲ့သူ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံသူများ၏ ပြောပြချက်များကိုလည်း ကျွန်တော် ရယူခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်သည် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများ၊ တာလီဘန်အရာရှိဟောင်းများ၏ ပြောဆိုရေးသားချက်များကိုလည်း ကိုးကားရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စစ်အကျဉ်းစခန်း၊ ဝှာတာနာမိုစစ်အကျဉ်းထောင်တွင် နေထိုင်ခဲ့ရသော အကျဉ်းသားများနှင့် တွေ့ဆုံကာ သူတို့၏ အတွေ့အကြုံ၊ ပြောပြချက်များကို ရယူထားရာတွင် စာမျက်နှာထောင်နှင့် နှိုင်းနိုင်ပါသည်။ ဗွတ်ဆလင်ကမ္ဘာရှိ သတင်းစာများထဲတွင်ပါသော ဘင်လားဒ်နှင့် ကိုယ်တွေ့ကြုံကြိုက်ခဲ့သူများ၏ ပြောပြချက်များကိုလည်း ရယူခဲ့ပါသည်။ ဆော်ဒီဘင်လားဒ်အုပ်စုမှ အထောက်အထားများကိုလည်း ရယူပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သောအချက်အလက်များ၊ ၈၀ ခုနှစ်များက ကျွန်တော်စုဆောင်းထားခဲ့သော စာရွက်စာတမ်း များကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များကို အဓိကအကျဆုံး ရရှိသည့်နေရာမှာ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂျီဟတ်ဆိုသည်မှာ ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှနေ၍ စာမျက်နှာထောင်ပေါင်းများစွာကို ဖတ်ရှုတူးယူပြီး အချက်အလက် ရှာဖွေခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များမှ အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်သော အာရပ်ဂျီဟတ်များက ထုတ်ဝေခဲ့သောမဂ္ဂဇင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဝက်စ်ပိုင်းစစ်တက္ကသိုလ်၊ အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးဌာနမှနေ ဂျီဟတ် စွယ်စုံကျမ်းခေါ် အင်ဆိုင်ကလိုပီးဒီးယားမှနေ ဘာသာပြန်သော စာမျက်နှာပေါင်းများစွာကိုလည်း ဖတ်ရှုကိုးကားခဲ့ ရပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များအတွင်းက အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများစွာကို စုဆောင်းရေးသား ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘင်လားဒ်ကိုယ်တိုင် ရေးသားကြေညာချက်များကိုလည်း ကျွန်တော် ကြည့်ရှုနားထောင်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လက CNN မှ ဝီတာအားနက်၏ အတွေ့အကြုံများကို ကျွန်တော် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို ပထမဆုံးအင်တာဗျူးခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်

ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့သည်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခဲ့သော ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို အသေးစိတ်ရေးပြခဲ့သည်။ သူသည် သိမ်မွေ့သူ၊ စကားကို ညင်သာစွာပြောတတ်သူ၊ တရားဟောဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်ထက် သိမ်မွေ့ညင်သာသော တရားဟောဆရာနှင့် ပို၍တူပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းနေသောအချိန်တွင် ဘင်လာဒင်သည် အနောက်နိုင်ငံများ၏လုပ်ရပ်ကို တဖျစ်တောက်တောက် ပြောဆိုနေ၏။ ထိုသို့ စိတ်လိုလက်ရပြောဆိုသောအချိန်၌ သူ့အသံမှာ လေးသံနှင့် ညင်ညင်သာသာ မဟုတ်တော့ဘဲ ပိုကျယ်လာသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့အဖြစ်အပျက်များကို မပြတ်ကြည့်ရှုနေမှန်း သိသာသည်။ သူသည် ကမ္ဘာကြီးတွင် ဖြစ်ပျက်နေမှုများကို ကောင်းကောင်း သတင်းရထားလေသည်။ သူက ယခင် IRA အကြမ်းဖက်သမားခေါင်းဆောင် ဂယ်ရီအဒမ်နှင့် သမ္မတကလင်တန်တို့ အိမ်ဖြူတော်တွင် မကြာသေးခင်က တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကိုပင် ပြန်၍ပြောပြခဲ့၏။ အာဖဂန် တောင်ထိပ်ရှိ အေးစက်လှသောညတစ်ညတွင် တဲတစ်လုံးထဲ၌ ကျွန်တော်တို့ စကားအများကြီး ပြောဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးနှင့် အဖြစ်အပျက်များကိုစိတ်ဝင်စားပြီး သူကိုယ်တိုင်က ကမ္ဘာ့အရေးကို ထက်ထက်သန်သန် ရှိပါသည်။ ရှားရှားပါးပါး သူနှင့်တွေ့ဆုံ၍ မေးမြန်းခဲ့ရသည်ကို ဘယ်တော့မှ မေ့၍မရပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် အလွန်တန်ဖိုးရှိသော အချိန်တစ်ချိန်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ရသောကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အစည်း၏ သဘာဝ၊ ဘင်လာဒင်၏စရိုက်နှင့် သူ့အဖြစ်အပျက်များကို ဤကဲ့သို့ ရေးသားနိုင်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။

ဤစာအုပ်အတွက် ကျွန်တော်သည် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ၊ အခြားအထောက်အထားများကို စုပေါင်း၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်အကြောင်း အဓိကထားရမည်ဆိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤစာအုပ်ကို တွန်းတွန်းထိုးထိုး အားစိုက်ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် ၂ ခု အတွင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်သမိုင်းတွင် တည်ရှိခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါးအကြောင်းကို ရေးပါသည်။ ထိုသို့ ရေးရာတွင် စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် အကြောင်းလည်း ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တပ်မှူးကြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်တို့၏ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများအကြောင်းကိုလည်း ရေးခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းမရေးခဲ့လျှင် ပြည့်စုံမည် မထင်ပါ။ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ သဘောတရားရေးအရ မတူကြသလို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း မတူညီသောကြောင့် သူတို့နှစ်ဦးသည် သဘောတရားရေးဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆင်နွှဲနေသည်ဟု ဆိုရမည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်နေသော သဘောတရားရေး၊ အယူအဆရေး ကွဲပြားမှုနှင့်လည်း တူပါသည်။ ဘင်လာဒင်က တာလီဘန်တို့ကို အခြေခံပြီး သူ၏သဘောတရားကို ဖော်ထုတ်သည်။ အင်ဒိုနီးရှား၊ မော်ရိုကိုတို့ရှိ လူများလုံးမှ မာဆွတ်၏

www.burmeseclassic.com

သဘောထားကို ထောက်ခံကြသည်။ သူတို့က အစ္စလာမ်နိုင်ငံများသည် အနောက်နိုင်ငံနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး နေထိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်က ထိုအယူအဆကို စတင်ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ တခြား ဘာသာများကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိရမည်ဟု မာဆွတ်က ယူဆသည်။ အမျိုးသမီးများကိုလည်း အပြင်ကို လွတ်လပ်စွာ သွားရောက်ခွင့်ပေးရမည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်ပြည်တွင်းစစ်ပွဲကာလက ကျွန်တော်သည် မာဆွတ်နှင့် သူ၏ စစ်ဌာနချုပ်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ရပါသည်။ သူ့ဌာနချုပ်မှာ ကဘူးလ်မြို့မြောက်ဘက်တွင် ရှိပါသည်။ သူ့ကိုတွေ့ရသောအခါ အခြားသူများကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော် အလွန်စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ သူသည် အလွန်ထူးချွန်သော စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ မဟာဗျူဟာ နှုတ်ရာတွင်လည်း တော်သည်။ ၂၀ ရာစုနှောင်းပိုင်း ဆိုဗီယက်စစ်ဆင်ရေးများကို ကြုံကြုံခံနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့က စစ်ဆင်ရေးကြီး ၆ ခု ဆင်နွဲခဲ့ရာ ၈၀ ခုနှစ်များတုန်းကလည်း မာဆွတ်မှာ အသက်ရှင်ကျန်နိုင်သူ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က မာဆွတ်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်မြောက်ပိုင်း ပန်ဂျီရှာတောင်ကြားတွင် သူ့စခန်းကို အခြေစိုက်ကာ ဆိုဗီယက်တပ်များကို ကြုံကြုံခံချေမှုန်းနိုင်ခဲ့လေသည်။ မာဆွတ်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိကြပါသည်။ သူက ဟာသနော၍ စကားပြောကောင်းသူလည်း ဖြစ်၏။ မာဆွတ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်မှာလည်း ကျွန်တော်အတွက် အမှတ်ရစရာဖြစ်ပြီး ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံသည်နှင့်မတူပါ။ မာဆွတ်၏ ပွင့်လင်းမှုကြောင့် မာဆွတ်ကို ကျွန်တော် အကဲဖြတ်နိုင်သော်လည်း ဘင်လားဒင်မှာမူ အကဲဖြတ်ဖို့ ခက်ခဲသူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

မာဆွတ်နှင့် ဘင်လားဒင်ကတော့ တစ်ခါမျှ မတွေ့ဆုံဘူးကြပေ။ သို့သော် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ရသူ တစ်ယောက်က ဤစာအုပ်ထဲတွင် သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် အာဖဂန်နစ္စတန်၏သမိုင်းတွင် အရေးပါသူများဖြစ်သလို ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင်လည်း သူတို့နှစ်ဦးမှာ မတူကွဲပြားသူများဖြစ်၍ သမိုင်းကို ဖန်တီးခဲ့ကြသည်ဟုဆိုသည်။ မာဆွတ်ကို အနောက်နိုင်ငံသားများက အခြေခံဝါဒီတစ်ဦးအဖြစ် မြင်ကြသည်။ သို့သော် သူသည် မွတ်ဆလင်အခြေခံဝါဒကို ခေတ်မီသောအမြင်ဖြင့် ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားသူဖြစ်သည်ဟု ပြောပါသည်။ သူက မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များကို တင်းကျပ်သော ဘာသာရေး ဉာဏ်ကမ်းများနှင့် ထိန်းချုပ်ထားဘဲ ခေတ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေစေလိုသူသာ ဖြစ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း၏ ခေတ်မီတိုးတက်မှုများကို မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင်ရော၊ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်ပါ ပြောင်းလဲလက်ခံ ကျင့်သုံးစေလိုသည်။ ၈၀ ခုနှစ်များ အစပိုင်းတွင် ဘင်လားဒင်နှင့် အီဂျစ်တို့သည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ်မြစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအုပ်စုသည် မာဆွတ်ကို ထူထောင်လိုသူများ ဖြစ်သည်။ တင်းကျပ်သော စည်းကမ်းများဖြင့် အစ္စလာမ်ဝါဒကို ထူထောင်ကာ အခွန်ရောက်များ ဖြစ်လာသည်။ သူတို့သည် စစ်သွေးကြွ ဂျီဟတ်ဝါဒကို လက်ခံသူများဖြစ်လာကာ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်သူများအား 'ဖောက်ပြန်ရေးသမား၊ သွေဖီသူများ' ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၈၀ ခုနှစ်များနှောင်းပိုင်း၌ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် မဟာမိတ်များသည် မာဆွတ်ကို ခါးခါးသီးသီး ပြိုင်ဘက်အဖြစ် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင် မာဆွတ်၏ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သော အာဖဂန်တပ်မတော်၏ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ ဂူလ်ဘက်ဒင်ဟတ် တွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် တာလီဘန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းသွားပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် တာလီဘန်တို့၏ အဓိကပြိုင်ဘက်နှင့် အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်သည်မှာ မာဆွတ်၏တပ်ပွဲများ ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်က တာလီဘန်တို့ကို လွန်ခဲ့သော ၅နှစ်ကတည်းက အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ အယ်လ်ကေးဒါး၊ တာလီဘန်နှင့် မာဆွတ်တို့၏တိုက်ခိုက်မှုမှာ ပြင်းထန်သထက် ပြင်းထန်လာသည်။ အဆိုးဆုံးအချိန်မှာ ဘင်လာဒင်က မာဆွတ်အားဖယ်ရှားရန် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၉ ရက် နေ့တွင် မာဆွတ်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားချိန် ဖြစ်လေသည်။ သမိုင်းဆရာများ၏ မှတ်တမ်းတွင် ထိုနေ့ အဖြစ်အပျက်များမှာ သမိုင်းတွင် ထူးခြားသောနေ့ရက်များလည်း ဖြစ်သည်။ မာဆွတ်ကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ လုပ်ကြံပြီး ၂ ရက်အကြာ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းတင်လောက်သော အကြမ်းဖက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြန် သည်။ နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို လေယာဉ်များ ပြန်ပေးဆွဲပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ၉/၁၁ အရေးအခင်းကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရပါသည်။ မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းမှာ ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် အမိန့်ပေးခိုင်းစေခြင်းဖြစ်သလို ၉/၁၁ အရေးအခင်းကိုလည်း ဘင်လာဒင်၏စီမံချက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မာဆွတ်ကို သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းသည် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာအား အပိုဆုကြေးပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် စက်တင်ဘာ ၁၁ရက် တိုက်ခိုက်မှုကား မူလာအိုမာနှင့် ပတ်သက်ခြင်းမရှိပေ။ သူ့ကို မျက်နှာလိုမျက်နှာရလုပ်ခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် မူလာအိုမာ၏ တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ပြိုပျက်ဖို့ အစပျိုးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေတော့သည်။

ဘင်လာဒင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်မှာ ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက်က အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခံစဉ် အသက် ၂၂ နှစ်ရှိသေးသော ဘင်လာဒင်မှာ ပါကစ္စတန်သို့ သွားခဲ့သည်။ ရက်အတော်ကြာ ရန်ပုံငွေကောက်ခံကာ အာဖဂန်တွင် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲ၍ မောင်းထုတ်ရမည်ဟု မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များက ယူဆကြသည်။ အာရပ်နိုင်ငံများ ကလည်း ဘင်လာဒင်ကို ငွေကြေးထောက်ပံ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ကျူးကျော်သူများကို တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရန် အာဖဂန်တွင် မူဂျာဟစ်ဒင်များကို စုစည်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၆ နှင့် ၁၉၈၇ ကြားတွင် ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ အာရပ်စစ်ရေးတပ်ဖွဲ့ တစ်ခုကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့ကို သူဦးဆောင်သည်။ ထိုအဖွဲ့က ဆိုဗီယက်တို့နှင့် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပြီးနောက် ၁၉၈၇၊ နွေဦး၌ ဂျာဂျီတိုက်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲခဲ့ပါသည်။

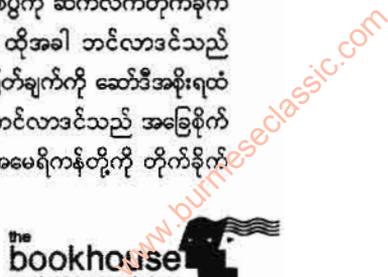
အာရပ်များပါဝင်သော တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် အပြင်းအထန် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ စက်တင်

ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြီးမဖြစ်ခင် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုနှင့် တစ်ဝက်လောက်ကတည်းက ဘင်လားဒင်သည် ဂျာနီတိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲ၏ မဟာဗျူဟာ အခင်းအကျင်းကိုလည်း သူ ကောင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံက စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကို အထောက်အကူ အများကြီးပြုခဲ့ပါသည်။ အာဖဂန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို ရန်သူအဖြစ် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် သူက နောင်အခါတွင် အမေရိကန်ကို 'အဝေးရန်သူ' အဖြစ် ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခဲ့တော့သည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျကို 'အနီးရန်သူ'အဖြစ် သူက သတ်မှတ်လေသည်။ ဂျာနီတိုက်ပွဲက ဘင်လားဒင်နှင့် အာရပ်များကို အလွန်အားတက်စေခဲ့သည်။ အင်အားကြီးသော ဆိုဗီယက်တပ်များကို နယ်သတ္တပတ်အတွင်း အနိုင်ယူခဲ့သည်ဟု သူတို့က ယူဆလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အသက်စွန့်ပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် မိမိထက် အင်အားကြီးသောရန်သူကို အောင်နိုင်သည်ဟူသော အယူအဆဖြင့် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှုကို ပြုလုပ်စေခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဂျပန် ကာဗီကာစေ အသေခံတိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့များကဲ့သို့ ဘင်လားဒင်သည် သူ့လူများကို နည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ဘင်လားဒင်၏အဖွဲ့သည် ထိုသို့ အသေခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း အမေရိကန်တို့၏ ပြင်းထန်သော တုံ့ပြန်ချက်ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် သူတို့၏ မဟာမိတ်တာလီဘန်တို့မှာ အကြီးအကျယ် ချေမှုန်းဖျက်ဆီးခံရ လေတော့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်ကလည်း ဘင်လားဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ဘက်ရှိ ဂျာလာဟာဘတ်မြို့တွင် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သူတို့၏ အင်အားနည်းလှသော ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့လေးဖြင့် ထိုမြို့တွင် အသေခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် ဘင်လားဒင်မှာ ခွက်ခွက်လန်အောင် ရှုံးခဲ့သည်။ သူ့တပ်ဖွဲ့တွင်ပါသွားသော အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင် ၁၀၀ ဘဝမှာလည်း အားလုံးအသတ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်က ဆိုဗီယက်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မဇီမဇီ အင်အားဖြင့် ဆိုဗီယက်များကို အံ့တုခဲခြင်းကြောင့် သူ့လူများ အသတ်ခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံအရ ဘင်လားဒင် က သူကိုယ်ပိုင်တပ်မတော်တစ်ခု အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ပြီး ဂျီဟတ်ခေါ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ထုံးတွင်ဆင်နွှဲရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုကိုယ်ပိုင်တပ်မတော်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် ဘင်လားဒင်သည် ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက် နေ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ က ဆက်ခံမဟုတ်သည့် ကူဝိတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ဘင်လားဒင်သည် သူ၏ မူဂျာဟစ်ဒင်တပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းကာ အီရတ်ကိုတိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆော်ဒီအစိုးရထံ တင်ပြရာ ဆော်ဒီအစိုးရက လက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကျော်လွန်ပြီးနောက် ဘင်လားဒင်သည် အခြေစိုက် နေထိုင်ကာ မီဒီယာများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုတွေ့ဆုံခန်းများတွင် အမေရိကန်တို့ကို တိုက်ခိုက်

ရမည်ဟု ဘင်လာဒင်၏ လှုံ့ဆော်ခြင်းကို တာလီဘန်တို့က မကြိုက်ပေ။ အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်ပြီး ထိုသို့လှုံ့ဆော်ခြင်းများ မလုပ်ရန် သတိပေးသည်။ သူတို့နယ်မြေတွင် အမေရိကန်နှင့် တခြားနိုင်ငံများကို ဆန့်ကျင်သော စိန်ခေါ်ချက်များ မပြုလုပ်ရန် တားဆီးခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်၏ ဤကဲ့သို့ လှုံ့ဆော်မှုပြီးသည့်နောက် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှုကို သူဦးဆောင်ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေး ပျက်သုန်းသွားရသလို အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အင်အားနှင့် အဖွဲ့အစည်းမှာလည်း ချေမှုန်းခံရလေသည်။ သူတို့၏ အခြေခံအဆောက်အအုံမှာလည်း ပျက်စီးသွားခဲ့ရလေသည်။

အစ္စလာမ်အကြမ်းဖက်သမားများသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို သဘောမကျရာတွင်တော့ အလွန်တူညီကြသည်။ မည်သည့်အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်သမားမဆို အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်ကြသည်။ အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ဘုံရည်မှန်းချက် ရှိသည်။ ထိုအချက်ပေါ်မူတည်ပြီး ရည်မှန်းချက်များ ချမှတ်ကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အစ္စလာမ်မစ် အကြမ်းဖက်သမားအားလုံးမှာ ဘုရ်အုန်းရအဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုမှာ တဖြည်းဖြည်း အစိတ်စိတ် အမြှောမြှော ကွဲလာသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးနှင့် မဟာဗျူဟာချမှတ်ရာတွင် မတူသောကြောင့် ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်တွင် အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ အကွဲအပြဲ၊ ဂျီဟတ်တို့၏ အစိတ်စိတ် အမြှောမြှောဖြစ်သည်ကို ရေးထား၏။ ဂျီဟတ်တို့သည် အက်ကွဲပြီး အစိတ်စိတ် အမြှောမြှော ဖြစ်လာသည်မှာ မဆန်းပါ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အစ္စလာမ်မစ်အကြမ်းဖက်သမားများမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ ဆန့်ကျင်ခြင်းကိုခံရပြီး ဤကဲ့သို့ ကွဲပြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်သည် တချို့အချက်အလက်များကို ကြီးစားပြီးရေးရသလို တချို့ကိုလည်း ချန်လှပ်ထားရပါသည်။ တချို့မေးခွန်းများမှာ ကောင်းမွန်သလို တချို့မှာ ယုတ္တိမတန်။ သဘာဝမကျသဖြင့် ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ချန်လှပ်ထားရသည့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များတွင် ဘင်လာဒင်၏ ပဉ္စမမြောက်မိန်းမနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာ၌ အတင်းအဖျင်းစကားများ အများအပြား ပါဝင်သောကြောင့် ထည့်သွင်းခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ထိုအမျိုးသမီးမှာ ယီမင်လူမျိုး ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ခေတ်ဒီနိုင်ငံမှ ထုတ်ဝေသည့် မာဂျာလာမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါရှိပါသည်။ တချို့အချက်များမှာ ယုတ္တိမတန် ရှိလည်း ချန်ထားပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ မိန်းမတစ်ယောက်မှာ ယီမင်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်တို့ ပြုတ်ကျပြီးနောက် ပြန်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘင်လာဒင်၏ သက်တော်စောင့် အကြီးအကဲဖြစ်သော အဘူဂျန်တဲလ်ကို ထုတ်ပယ်ပစ်သည့် အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်သိရှိပါသည်။ ထိုသက်တော်စောင့်ထံမှ ဘင်လာဒင်အကြောင်း မေးမြန်းခဲ့ရာ ထိုအချက်မှာ ယုံကြည်လောက်သော သတင်းအချက်အလက် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၂ ခု၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အမေရိကသို့ပေးပို့သော အိုစမာဘင်လာဒင်၏ စာဆိုသည်ကို ရရှိခဲ့သည်။ အယ်လ်

ဆေးဝါးခေါင်းဆောင်၏ စာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုစာတွင် ဘင်လာဒင်က ကမ္ဘာကြီးပူဇွေးလာမှု၏ အဓိက တရားခံမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ထိုစာမျိုးကို ကျွန်တော်လက်မခံပါ။ ထိုကဲ့သို့ အရေးအသား မျိုးသည် ဘင်လာဒင်၏ အရေးအသားကို တုရေးသော်လည်း မဖြစ်နိုင်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာကို ကျွန်တော် ချွန်လှုပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ပါလက်စတိုင်း စာနယ်ဇင်းဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျမဲလ်အစ္စမေးက ထိုစာသည် အယ်လ် ဆေးဝါး ခေါင်းဆောင်၏စာ မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် ၁၉၈၄ ကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့သူ ဖြစ် လေသည်။ ထိုစာထဲတွင် AIDS ရောဂါအကြောင်း၊ လောင်းကစားမှုများအကြောင်း၊ အမေရိကန်တို့၏ လိင်ကုန်ကူးမှုများ အကြောင်းကို ရေးသားထားသောကြောင့် ချွန်လှုပ်ထားခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးသားရာတွင် ကျွန်တော်သည် လူအများအပြားကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သလို သူတို့ ပြောပြချက်များကို ထိုးထား၍ အဖြစ်မှန်အတိုင်းရေးသားခြင်း ဖြစ်၏။ တချို့က အပိုပြောသလို၊ လိမ်ညာပြောဆိုမှုများလည်း ရှိပါသည်။ အနီးစပ်ဆုံးအမှန်ကို ရွေးထုတ်ပြီး ဖော်ပြပါသည်။ တချို့က ရိုးရိုးသားသားဖြင့် သူတို့ ထိတွေ့မိသည့်အကြောင်း အမှန် အကြောင်းများ ပြောပြပါသည်။ ထို့ပြင် ငှာတာနာမိုအကျဉ်းစခန်းမှ လွတ်မြောက်လာသော အပြစ်မဲ့သူများကိုလည်း မေးမြန်းခဲ့ပြီး ရေးသားပါသည်။ ထိုထဲတွင် ယခင် ဆူဒန်အစိုးရ၏ အရာရှိများလည်း ပါဝင်သည်။ သူတို့သည် ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင်ရှိစဉ်က ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သူများ အတူနေထိုင်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ထိုသူများမှာ အယ်လ် ဆေးဝါးနှင့်လည်း မပတ်သက်၊ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့်လည်း အဆက်အသွယ် မရှိသူများ ဖြစ်ပါသည်။

အချက်အလက် အထောက်အထား အများအပြားကိုလည်း ရှာဖွေ၍ ရေးသားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအထောက်အထား များတွင် တရားရုံးမှတ်တမ်းများကို ရှာဖွေခဲ့သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် စစ်ဆေးခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါး အမှုတို့များမှ ကုသရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပြည်ထဲရေးဌာနမှ အထောက်အထားများ၊ အယ်လ်ကေးဒါး စာအုပ်စာတမ်းများမှ တည်းဖြတ်၍ ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘင်လာဒင်နှင့် အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီတို့နှင့် ဖတ်သက်သော အကြောင်းများကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှာဖွေခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ရေးသော စာအုပ်ထဲမှာ အချက်အလက်များကို စာဖတ်သူများအနေဖြင့် လက်မခံနိုင်လျှင်လည်းကောင်း၊ မှားယွင်းသည်ဟု ပူဆလျှင်လည်းကောင်း ကျွန်တော်နှင့် ဆွေးနွေးနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မူရင်းအထောက်အထား များနှင့် ဆွေးနွေးချက်များကို စုစည်းပြီး အောက်ခြေမှတ်စုအဖြစ် တင်ပြထားပါသည်။ လမ်းပြမြေပုံများလည်း တင်ပြထား ပါသည်။ ထိုသည်များကို အင်တာနက်မှလည်း ရယူပါသည်။ တချို့ကို မူရင်းရှိသည့်နေရာများမှ သွားရောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များကို အယ်လ်ကွတ်၊ အယ်လ်အာရာဘီကဲ့သို့သော သတင်းစာများ၏အကူအညီဖြင့်

မေးမြန်းတွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော့်ကို ကူညီသောသူများအားလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ကို ကူညီ၍ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူများရှိသလို အထူးသဖြင့် အချက်အလက်များကို ရှာဖွေပေးသော သုတေသနလုပ်ပေးသော ပေါလ် ခရစ္စတို၊ ဆန်ဒီလေးနှင့် ဂျိမ်းမိစ်တို့ ၃ ဦးအား အထူး ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်၊ အယ်လ်ကေးဒါးတို့နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်မှု

ဆေယက်အယ်လ်အဒဲလ်

၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခင် အီဂျစ်အထူးတပ်ဖွဲ့မှ အရာရှိဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ၌ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော အာဖဂန် မူဂျဟာစ်ဒင်တို့၏ တိုက်ပွဲတွင် အာဖဂန်မူဂျဟာစ်ဒင် တို့ဘက်မှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် အာဖဂန် နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့ ထိုးစစ်ဆင်ပြီးနောက် အီရန်သို့ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလက ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၏ မြို့တော် ရီးယက်၌ အယ်လ်ကေးဒါး တို့က တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် နောက်ကွယ်က စီစဉ်သူအဖြစ် သံသယဝင်ခံရလေသည်။

အဗ္ဗူလာအနတ်စ်

နာမည်ရင်းကိုသုံးခဲ့သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့နာမည်ရင်းမှာ ဘူဒီးဂျီးမားဘူနီအာ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုးဖြစ်ပြီး ၁၉၅၈ ခုနှစ်က မွေးဖွားကာ ကျမ်းစာသင်ကျောင်းတွင် တက်ရောက်၍ မွတ်ဆလင်တရားဟောဆရာ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားသင်ကြားပြီးနောက် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ပါကစ္စတန်သို့ ထွက်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် စစ်ပွဲအတွက် ရန်ပုံငွေကောက်ခံခြင်းများကို ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သူသည် အဗ္ဗူလာအက်ဇ်နှင့် အိုစမာဘင်လာဒင်တို့ကို ၈၀ ခုနှစ်များက အများကြီး ကူညီထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် အဗ္ဗူလာအက်ဇ် ၏သမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

မိုဟာမက်အတက်စံ

(အများက သူကို အဘူဟက်စ် ဟုလည်း သိကြသည်)

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ဒုတိယ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ (၁၉၉၆-၂၀၀၁) သူသည် အယ်လ်ကေးဒါး ကို စတင်ထူထောင်ခဲ့သူများတွင် ပါဝင်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ ယခင်က အီဂျစ်ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ရဲအရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက် အီဂျစ်အစွလာမ်မစ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့နှင့် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ သူ့သမီးသည် ဘင်လာဒင်၏သားဖြစ်သူ မိုဟာမက်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလက အာဖဂန်ကို အမေရိကန်တို့ လေကြောင်းမှတိုက်ခိုက် ခဲ့ချိန်တွင် ကျဆုံးသွားခဲ့သည်။

မိုဟာမက်အက်တာ

အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟမ်းဘတ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူဖြစ်သည်။ နောင်အခါ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲမှုကြီးတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အဒဲလ်ဘာရီအက်ဝန်

လန်ဒန်တွင် အခြေစိုက်၍ ထုတ်ဝေခဲ့သော အာရပ်ဘာသာသတင်းစာ အယ်လ်ကွဒ်အယ်လ်အာရာဘီ၏ အယ်ဒီတာ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ရိုတ်ဆယ်လ်မန်အယ်လ်တော်ဒါ

ဆော်ဒီလူမျိုး တရားဟောဆရာဖြစ်ကာ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များအား ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံတွင်းသို့ ဆော်ဒီအစိုးရက ဝင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်ကို အမြဲဝေဖန်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် သူ့အား ဆော်ဒီအစိုးရက ဖမ်းဆီး ခဲ့သည့်အတွက် ဘင်လာဒင်က ဆော်ဒီအစိုးရအား ဆန့်ကျင်စေခဲ့သည်။ အချက် ၂ ချက်တွင် ဤသို့ ဖမ်းဆီးခြင်းမှာ အချက်တစ်ချက်အဖြစ် ပါဝင်ပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဆော်ဒီအစိုးရက သူ့ကို ထောင်မှလွတ်ပေးခဲ့သည်။

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

၁၉၈၄ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ပက်ရှ်ဝါမြို့၌ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် အာရပ်အပျော်တပ်သားများ ပါဝင်
တိုက်ခိုက်နိုင်ရန် စစ်သားစုဆောင်းရေးရုံးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ အနောက်ဘက်ကမ်းတွင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်က မွေးဖွားခဲ့သည်။
သူသည် မွတ်ဆလင်ညီအစ်ကိုတော်များအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ကိုင်ရိုရို အယ်လ်ဂဟာတက္ကသိုလ်တွင် အစ္စလာမ်မစ်
ဘာသာဖြင့် ဒေါက်တာဘွဲ့ရခဲ့သော ပါရဂူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပက်ရှ်ဝါ၌ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်
ခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

သူသည် အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း၏ သားဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်က အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ၈၀ ခုနှစ်များ
အထိပိုင်းက အာဖဂန်သို့သွားပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့သူများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကတည်းက သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့်
အီဂျစ်မင်းခံသူ ဖြစ်ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ တည်ထောင်ခဲ့ကတည်းက ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂
ခုနှစ်၊ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဆုဒန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ နောက် ကင်ညာနိုင်ငံ ဝိတိုရိယကန်အတွင်း
တူးတို့သင်္ဘောနှစ်စင်းဖြင့် ပါဝင်သွားခဲ့သည်။

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

ဘင်လာဒင်နှင့် ကလေးဘဝကတည်းက ခင်မင်ခဲ့သော သူငယ်ချင်းဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ဂျက်ဒါမြို့၌
ဗဟိုဂျီဟတ်စစ်သားစုနှင့်အတူ အိမ်ချင်းကပ်လျက် နေထိုင်ခဲ့လေသည်။

အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်း

လစ်ဗျား အစ္စလာမ်မစ်တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စု၏ ရှုရာကော်မတီဝင်ဟောင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် လစ်ဗျားမှ

အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူ့အသက် ၂၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် နိုဘဲလ်တိုက်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ အာဖဂန်ရှိ အယ်လ်ဗာရွတ်စခန်းတွင် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆူဒန်နိုင်ငံ ခါဒွန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခု အောက်တိုဘာလအထိ ခါဒွန်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ လစ်ဗျားစစ်သွေးကြွများကို ခါဒွန်တွင် နေထိုင်ခွင့်မပေးဘဲ ဆူဒန်အစိုးရက နှိပ်ကွပ်လာရန်ကျမှ လန်ဒန်သို့ ထွက်လာသူလည်း ဖြစ်သည်။

ဘာကာမိုဟာမက် ဘင်လာဒင်

ယခု ဘင်လာဒင်မိသားစု၏ လက်ရှိအကြီးအကဲ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်အုပ်စု၏ လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်နေသူလည်း ဖြစ်သည်။

မိုဟာမက်ဘင်လာဒင်

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ဖခင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၀၈ ခုနှစ်က ဟာဒရာမောက်ရှိ ရူဘတ်ရွာလေးတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ထိုရွာလေးမှာ ယီမင်နိုင်ငံ၊ အရှေ့တောင်ဘက်ပြည်နယ်မှ ရွာဖြစ်ပါသည်။ အစပိုင်းက မိုဟာမက်သည် အိုးဖုတ်သမားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီးနောက် ၁၉၃၀ ခုနှစ်၌ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ဂျက်ဒါသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ လုပ်ကိုင်ရာမှ ဆော်ဒီဘင်လာဒင်အုပ်စုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ထိပ်ဆုံးဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အသက် ၅၉ နှစ်သာ ရှိသေး၏။ မိန်းမများသူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ မိန်းမပေါင်း ၂၀ ကို လက်ထပ်ထားကာ သား ၂၅ ယောက်နှင့် သမီး ၂၉ ယောက် ရှိလေသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ရီးယက်မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အယ်လ်ကေးဒါး၏ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ဒီဘင်နယ်ရှစ်ဘ်

စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် စီစဉ်သူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြည်ဝင်ခွင့်မီစာ

သူတို့သိသောအိုမာဘဝလား

ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့သူ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် လှုပ်ရှားနေသူ ဖြစ်ပါသည်။

အက်ဆပ်ဒါရက်စ်

အီဂျစ် စစ်အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နောက် သူသည် ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသူတစ်ဦးဖြစ်လာပြီး ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ ခုနှစ်ကျော်ခန့် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာပြင်တွင် နေထိုင်ခဲ့ကာ ရုပ်ရှင်များ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက အာဖဂန်ရှိ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ဖြစ်ပါသည်။

ဇွဲလ်အယ်လ်ဟာဒယ်လ်

အစောပိုင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်က ရုံးတင်တရားစွဲသော ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးများကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ၄ ဦးအား သက်သေထွက်ဆိုခဲ့သူ သက်သေတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဇော်သားကြီးတာကီအယ်လ်ဖိုက်ဖယ်လ်

ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ အကြီးအကဲအဖြစ် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအထိ တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၀ နှစ်လယ်ပိုင်းက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ အစ္စလာမ်ဘတ်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဆိုဗီယက် နှစ်ကျင့်ရေးစစ်ပွဲ၌ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်များကို အကူအညီပေးရေးအတွက် ဆော်ဒီက ငွေကြေးကူညီထောက်ပံ့ရာတွင် တာဝန်ယူရသော အရေးပါသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈ တွင် သူသည် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာကို ဘင်လာဒင်အား ဆော်ဒီနိုင်ငံကို လွှဲပြောင်းပေးရန် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ဖိအားပေးသူ ဖြစ်သည်။

ခါလက်အယ်လ်ဖော့ဂက်

ဆော်ဒီလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတွင် ဘင်လာဒင်၏ မီဒီယာကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ၀၁၃ ခြံနိုရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေသလို ပြုပြင်ရေးကော်မတီ၏ အကြံပေးအဖြစ်လည်း တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့အဖွဲ့ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဘင်လာဒင်က နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အာဖဂန်ရှိ သံရုံးများကို ဗုံးခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး လန်ဒန်တွင် သူတို့အား ဖမ်းဆီးရန် မေတ္တာရပ်ခံသောကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံက

ဖမ်းဆီးခဲ့လေသည်။

ရိုသီပူဒါ

အယ်လ်ဂျာဇီးရား ရုပ်မြင်သံကြားဌာန၏ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး သတင်းထောက်ချုပ် ဖြစ်သည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် နောက်ကွယ်မှ စီစဉ်သူဖြစ်သော ခါလက်ရှိုတ်မိုဟာမက်နှင့် ရန်ဇီဘင်အယ်လ်ရှစ်ဘ် တို့ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဇွေဦးက တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူရိုက်ကူးသော စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်၊ လမ်းကြောင်း 'The Road to September 11' မှတ်တမ်းတင်ကားကို စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် အယ်လ်ဂျာဇီးရားရုပ်သံဌာနက တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ လွှင့်ထုတ်ပြသခဲ့ပါသည်။

သရိုင်းယန်ပိုင်ဖီးလ်ရှေ့လာ

ဘင်လာဒင်ကို အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ ဂျက်ဒါရှိ အယ်လ်သာကာကျောင်းတွင် ဘင်လာဒင် ကျောင်းနေစဉ်က ဆရာ ဖြစ်သည်။ အောက်စ်ဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ သူ့အသက် ၂၂ နှစ်အရွယ်၌ အယ်လ်သာကာရှိ အင်္ဂလိပ်စာဌာနက သူ့ကို ခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၆၄ မှ ၁၉၆၈ အထိ ထိုကျောင်းတွင် စာသင် ပေးခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းတွင် သူ့စာသင်ပေးစဉ်က ဘင်လာဒင်မိသားစုမှ လူငယ်အများအပြားကိုလည်း သင်ကြားပေး ခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ ဂျက်ဒါမြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။

အလီယာဂါနင်မ်

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ဆီးရီးယားလူမျိုး အမေ ဖြစ်ပါသည်။ သူမတွင် ဘင်လာဒင်၏ အဖေဖြစ်သူ မိုဟာမက် ဘင်လာဒင်နှင့် သားတစ်ယောက် ရရှိသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသော အိုစမာဘင်လာဒင် ဖြစ်လေသည်။ ၉၀ ခုနှစ်များအလယ်က သူမသည် သားနေထိုင်ရာ ဆူဒန်သို့ အကြိမ်များစွာ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ သားဖြစ်သူအား ဆော်ဒီသို့ ပြန်လာရန် အကြိမ်ကြိမ်ဖျောင်းဖျာခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က အာဖဂန်တွင် ပြုလုပ်သော ဘင်လာဒင်၏သား မိုဟာမက်၏ မင်္ဂလာဆောင်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ သူမသည် ဆော်ဒီနိုင်ငံ ဂျက်ဒါတွင် နေထိုင်သည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်၏အဖေ ကွယ်လွန်၍ အိမ်ထောင်အသစ်ထူရာတွင် သား ၃ ယောက်၊ သမီး ၁ ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ သူမ၏ နောက်အိမ်ထောင်မှာ မိုဟာမက်ဘင်ရ်မာအယ်လ်အက်တတ် ဖြစ်သည်။

သူတို့သိသောအိုမာဘဝလားဒင်

ဇရာထားလူဒင်ဟက်ကာနီ

ပက်ရှ်ထွန်း အာဖဂန်စစ်ဘုရင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူသည် မူလာအိုမာနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အဓိကအကျဆုံး
အာဇီဘတ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် သူ့တပ်ဖွဲ့များတည်ရှိသော နိုစ်တွင် ဘင်လာဒင်၏
အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များကို တည်ဆောက်ခွင့်ပေးထားသူ ဖြစ်သည်။ နိုစ်ဒေသမှာ အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်းတွင် ရှိပါသည်။
တာလီဘန်တို့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး သူက လူမျိုးစုဆိုင်ရာဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ တာလီဘန်တို့၏
စစ်ဆင်ရေးများတွင် ရှေ့တန်းတပ်မှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ဂျိတ်ဘာဖာ ဟာဝါလီ

ဆော်ဒီတရားဟောဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆော်ဒီအစိုးရကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်လေ့ရှိသူလည်း
ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံအတွင်း အမေရိကန်များအား စစ်စခန်းချခွင့်ပြုခဲ့သည့် ဆော်ဒီအစိုးရ၏
ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝေဖန်သူ ဖြစ်သည်။ သူက အာရပ်ကမ္ဘာတွင် ဘာသာရေးစစ်ပွဲများ ပြုလုပ်ရမည်ဟု အသံသွင်းထားသော
ဆော်ဒီယိုတီတံခွေများကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အဖမ်းခံရသည်။ ၁၉၉၉ တွင်
အထူးထောင်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။

ဂူလ်ဘတ်ဒင်ဟတ်မက်ယာ

အာဖဂန်ပက်ရှ်ထွန်း စစ်ဘုရင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် သူ့ကို အာဖဂန်ညွန့်ပေါင်း အစိုးရ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ရန်
ရွှိသော်လည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်ကွန်မြူနစ်များက အစိုးရအဖွဲ့ကို နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သူဝန်ကြီးချုပ် မဖြစ်ခဲ့ပေ။
ထို့ကြောင့် သူက ကဘူးလ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကဘူးလ်ကို တာလီဘန်များ တိုက်ခိုက်
သည့်အချိန်ထိ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက် အီရန်သို့ထွက်ပြေးသွား၏။ အီရန်မှနေ အယ်လ်ကေးဒါအဖွဲ့များကို
ကူညီပေးနေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်သို့ အမေရိကန်တို့ ဝင်တိုက်သောအခါ အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ စည်းရုံးရေးကအစ
သူက ကူညီပေးလေသည်။

ဟရက်အစွမ်းလဲ

အီဂျစ်လူမျိုး သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ သူက အယ်လ်မူဆလီမွန် သတင်းစာတွင် အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲအကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းစာသည် မွတ်ဆလင်လှုပ်ရှားမှုကို အဓိကရေးသားသော သတင်းစာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ဂျက်ဒါးတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပားအစွမ်းလဲ

အယ်လ်ဂျာဗီးရားရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်က သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၈၀ ခုနှစ်များကာလက သူသည် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့လေသည်။

အဘူလ်ဂျန်ဒဲလ်

နာမည်ရင်းမှာ နာဆာအာမက် နာဆာ အက်ဒါလာ အယ်လဘာဟေရီ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဖဂန် နစ္စတန်၌ ဘင်လာဒင်၏ သက်တော်စောင့် အကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ဂျက်ဒါးမြို့တွင် ယီမင်မိဘများမှ မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ တွင် ဆော်ဒီနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပြီး ဘော်စနီးယား၊ ဆိုမားလီးယားနှင့် တာဂျစ်ကစ္စတန်တို့တွင် ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံ ဂျာလာလာဘတ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်ရန် ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် သူ့ကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ ဘင်လာဒင်၏ ပဉ္စမမြောက်မိန်းမဖြစ်သူ ယီမင်အမျိုးသမီး မဲလ်ဆာဒတ်နှင့် မင်္ဂလာဆောင်ရန်ကို သူက စီစဉ်ပေးခဲ့လေသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ အာဖဂန်မှထွက်ခွာပြီး ယီမင်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

ဝီတာဂျူဗင်နယ်လ်

တစ်ကိုယ်တော်စစ်ပွဲ ဓာတ်ပုံဆရာဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်သော ဓာတ်ပုံဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်၏။ ၁၉၇၉ တွင် ဗြိတိသျှတပ်မတော်မှ ထွက်ခွာပြီးနောက် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ထွက်သွား ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်စစ်ပွဲ သတင်းယူရန် သွားရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်က CNN နှင့် ဘင်လာဒင်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းနေစဉ်တွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်ပြီးနောက်

ဆူတိုသိသောဆိုစမာဘင်လာဒင်

ကဘူးလ်မြို့သို့ ပထမဆုံးသွားခွင့်ရှိသော အနောက်နိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဝီအယ်လ်ဂျူလေဒန်

၁၉၅၈ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ မက်ဒီနာတွင် မွေးဖွားခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်ကြားတွင် ဂျက်ဒါးဒ်ဘင်လာဒင်နှင့်တွေ့ဆုံပြီး ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံချိန်မှာ အရီဇီးနားတက္ကသိုလ်သို့ ဆက်ရောက်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ် သွားရောက်ချိန်တွင် သူ့ကို သိသွင်းခဲ့သည်။ သူသည် ပါကစ္စတန်ရှိ ကမ္ဘာ့မွတ်ဆလင်အဖွဲ့ချုပ်တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ အာဖဂန်ရှိ ဒုက္ခသည်များကို ဆော်ဒီကလျှံဒါန်းသော ငွေကြေးအကူအညီများအား ပေးကမ်းလုပ်ဆောင်နေသောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၄တွင် အာဖဂန်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

ဂျွဲခဲလ်ခါလီဟ

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ (၁)ရက်တွင် မက်ဒီနာ၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဂျက်ဒါးရှိ အဗ္ဗဒူအစစ် ဘုရင့်တက္ကသိုလ်၌ ဘင်လာဒင်နှင့် အတူတက်ရောက်စဉ်က အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၀ ခုနှစ်အတွင်း စီဝေဒဘာသာကို သင်ကြားခဲ့လေသည်။ ၁၉၈၆ တွင် ဘင်လာဒင်၏ ညီမဝမ်းကွဲတော်သူ ရှိတ်ခါနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်ရှိ ဆိုဗီယက်တို့ကို ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် ထွက်ခွာခဲ့လေသည်။ ပါကစ္စတန်သို့ သွားရောက်ပြီး ကမ္ဘာ့မွတ်ဆလင်အဖွဲ့ချုပ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့်သူ တွေ့ဆုံခဲ့သည့်နောက် ဆော်ဒီနိုင်ငံ ဂျက်ဒါးသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ နောက် အရှေ့တောင်အာရှတစ်ခွင် လှည့်လည်ခဲ့လေသည်။ နောက် အယ်လ်ကေးဒါး လက်အောက်ခံတပ်ဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ငွေကြေးထောက်ပံ့ခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ခါလ်ခါဝါဂျာ

၁၉၇၁ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်လေတပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်စစ်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့တွင် တာဝန်ယူခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် ဝင်တိုက်ခဲ့ပြန်သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်ပြီး တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။

အယ်လ်ဟူစိန် ခပ်ချီတူး

မော်ရိုကို အယ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က အာဖရိကဗုံးခွဲမှုများကို ရုံးတင်သောအခါ အမေရိကန် အစိုးရသက်သေ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အာဖရိကနိုင်ငံများရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ခုကို ဗုံးခွဲခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က သူသည် အာဖဂန်သို့ သွားရောက်ပြီး အယ်လ်ဟာရော့စခန်းတွင် စစ်သင်တန်းတက်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကင်ညာနိုင်ငံ ရိုဗတ်မြို့၌ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ရှေ့တန်းတိုက်ခိုက်ရေးသမားအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

အာမက်ရှာမားဆွတ်

ကဘူးလ်တက္ကသိုလ်မှ အင်ဂျင်နီယာကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး အာဖဂန်စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်မှ ဆိုဗီယက်အဖွဲ့ကို တိုက်ထုတ်ရာတွင် အဓိကကျသော စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လာပါသည်။ သူ့ကို 'ပန်ဂျီရာခြင်သော်ကြီး' ဟုလည်း ခေါ်ကြပါသည်။ ၁၉၉၂ တွင် သူသည် အာဖဂန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာပါသည်။ ထိုအချိန်က အာဖဂန်သမ္မတမှာ ဘာဟန် နှဒင် ရက်ဘာနီ ဖြစ်ပါသည်။ ရက်ဘာနီအစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျသွားသောအခါ တာလီဘန်တို့ ခေါင်းဆောင်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာမက်ရှာ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်များ၏ စစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ တာလီဘန်တို့ကို ဆန့်ကျင်သော အာဖဂန်လက်နက်ကိုင်တပ်မှာ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်နေ့တွင် ဘင်လာဒင်၏အမိန့်ဖြင့် သူ့ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။

ဂျွန်မေလာ

ABC သတင်းဌာန၏ သတင်းထောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖဂန်တွင် ABC သတင်းဌာန၏ ကိုယ်စား ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ABC တွင် အလုပ်မလုပ်ခင်က မေလာသည် နယူးယောက်မြို့တော် ရဲဌာန၏ လက်ထောက်ရဲမင်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့လုံခြုံရေးကိစ္စများကို ကွပ်ကဲရသူလည်း ဖြစ်လေသည်။

ဟာမစ်နီယာ

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် အူဆတ်ဟုခေါ်သော အူရူဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည့် သတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် မတ်လက ဂျလာလာဘတ်တွင် တန်းကြိမ်။

သူတို့သိသောအခါမှာဘင်လားဒင်

၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မေလက ကန်ဒါဟာလေဆိပ်အနီးတွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့လေသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးအပြီး ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပုံကို ပထမဆုံး လူသိရှင်ကြား ထုတ်လွှင့်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

အတူငါလစ်အယ်လ်မစ်စရီ

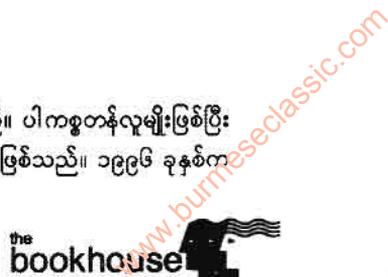
၁၉၇၉ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲသို့ အီဂျစ်မှ အိမ်စီရိတ်သတင်းစာ၏ သတင်းထောက်အဖြစ် ပို့လိုက်သူဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ အာဖဂန်တွင် ရှိနေခဲ့ပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များထံတွင် ဘင်လားဒင် စိတ်ချယုံကြည်သော ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် တာလီဘန်တို့၏ အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော အယ်လ်အင်စာရာသတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာဆိုမာနှင့်လည်း ရင်းနှီးသည်။ တာလီဘန်တို့ ပြိုကွဲသွားသောအခါ သူက 'အာရပ်အာဖဂန်တို့၏သမိုင်း၊ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ အာရပ်တို့ရောက်လာခြင်းနှင့် ထွက်ခွာသွားခြင်း' ဆိုသောစာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ဘင်လားဒင်ကို စူးစူးရှရှု ၈၀ ဖန်ထားမှုများ ဝါဝင်လေသည်။

အလီမိုဟာမက်

အီဂျစ်၊ အမေရိကန်ကပြားဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွင် စစ်သင်တန်းများကို ပေးနေသော သင်တန်းမှူးချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းကဖွဲ့စည်းသော အီဂျစ်အစ္စလာမ်မစ်အဖွဲ့တွင် ပတ်သက်လာခဲ့သည်။ အီဂျစ်တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ နောက် အမေရိကန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ဖိုဒ်ဘရက်ရှိ အမေရိကန်တပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မြောက်ကာရိုလိုင်းနားတွင်ရှိသော ထိုစခန်း၌ ၁၉၈၆ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ အလယ်ပိုင်းနှင့် အစောပိုင်းတွင် အယ်လ်ကေးဒါအဖွဲ့များကို စစ်သင်တန်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်က အမေရိကန်တွင် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရလေသည်။

အီလက်ရှိုက်မိုဟာမက်

စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် အဓိကကျသော စစ်ဆင်ရေးမှူး ဖြစ်သည်။ ပါကစ္စတန်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ထူဝိတ်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်။ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က

အာဖဂန်နိုင်ငံ တိုရာဘိုရာ၌ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် စတင်တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံစဉ်က စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို ရေးဆွဲခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ မတ်လက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် သူ့ကို ဖမ်းဆီးမိသည်။ ဗာဟစ်မောရ်ဒတ် အာဖဂန်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ပက်ရှိုဝါတွင် အစိုးရအမှုထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်၌ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သူဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့ မကျဆုံးခင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ တာလီဘန်နိုင်ငံရေးဌာနတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်ခဲ့လေသည်။

ဝါကီးလ်အာမက်မူကာဝါဘီးလ်

* တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်၏။ တာလီဘန်အဖွဲ့တွင် ပျော့ပျောင်းသော လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်က ကန်ဒါဟာ အမေရိကန်လေတပ်စစ်စခန်းတွင် လက်နက်ရဲခဲ့သည်။

မူလာ မိုဟာမက် အိုမာ

၁၉၉၆၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အတွင်း အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပြည်သူလူထုက ရွေးချယ် တင်မြှောက်မထားသော အစိုးရအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၌ မွေးဖွား၏။ အာဖဂန်နိုင်ငံသို့ ဆိုဗီယက်တို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်စဉ်က မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များနှင့်အတူ မူဂျာဟစ်ဒင်များကိုစည်းရုံးကာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပက်ရှိုတွန်းလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ထိုစစ်ပွဲ၌ မျက်စိတစ်လုံး ဆုံးရှုံးခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၄ က ကန်ဒါဟာတွင် တာလီဘန်လှုပ်ရှားမှုကို စတင်ခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်တောင်ပိုင်းရှိ ကန်ဒါဟာ၌ တာလီဘန်အဖွဲ့အစည်းကို စတင်တည်ထောင်ကာ ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အဘူကာဒါတာ

စစ်သွေးကြွ ဂျော်ဒန်တရားဟောဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က လန်ဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အဘူမိုဆက် အယ်လ်ကာဂါဝီ၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကာဂါဝီမှာ အီရတ်ရှိ ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံးသော သူပုန်အဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်သည်။

ရှိတ် အိုမာ အက်ဒဲလ်ရာမန်

သူ့ကို 'မျက်မမြင်ရှိတ်' ဟုလည်း လူသိများသည်။ အီဂျစ်လူမျိုး တရားဟောဆရာဖြစ်၍ အီဂျစ်အကြီးမားပက်အဖွဲ့

သူတို့သိသောအိမ်မာတင်လာဒင်

၂ ခု၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂမ်မာ အစ္စလာမ်မီးယားအဖွဲ့၏ ဂျီဟတ်ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွဲရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားသဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ နယူးယောက်ရှိ အဓိကပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် သူက အကြံပေးခဲ့လေသည်။

အဘူအယ်လ်ရီဒါ

၁၉၆၁ ခုနှစ်၌ ဆီးရီးယားတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သူ တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန် တရားရုံးမှတ်တမ်းများအရ ၉၀ ခုနှစ်များက ဆူဒန်တွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် ယူရေနီယံပစ္စည်းများသာမက လယ်ထွန်စက်များနှင့် မောင်းပြန်သေနတ်များကိုလည်း ဝယ်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အက်ဆန်အယ်လ်ရီဒါ

အီဂျစ်၊ အမေရိကန်လူမျိုး ဖြစ်သည်။ ကူပိတ်၌ နေထိုင်၏။ တက္ကဆက်တွင် လေကြောင်းသင်တန်းကျောင်း၌ လေယာဉ်မောင်းလှိုင်းစင် ရယူနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက သူ့ကို အဗ္ဗူလာအက်ဇန်က စည်းရုံးပြီး အာဖဂန်ဂျီ ဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်စေကာ အမေရိကန်သို့ သွားရောက်စေခဲ့သည်။

အိုစမာ ရက်ရှ်ဒီ

အီဂျစ်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ဂါမာအယ်လ်အစ္စလာမ်မီးယား အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အေမန် အယ်လ် ဇာဝါဟီရီနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ၏ အစောပိုင်းက အီဂျစ်ခေါင်းဆောင် အန်ဝါဆဒက်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး သံသယရှိကာ ထောင်ချခံရသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပက်ရှ်ဝါသို့ ထောင်မှလွတ်မြောက်ပြီးနောက် သွားရောက် ခဲ့လေသည်။

အီဘရာဟမ် အယ်လ် ဆန်နဗီ

ဟာဆန် အယ်လ် တူရာသီ၏ လက်ထောက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၉ အတွင်း ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့သူ ဆန်နဗီသည် ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် ရှာရီယာ ဥပဒေ (မွတ်ဆလင်ဘာသာရေးဥပဒေ)ဖြင့် အုပ်ချုပ်စေခဲ့သူ လည်း ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်ကဲ့သို့ အစ္စလာမ်စစ်သွေးကြွများအား ဆူဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်ဆူဒန်၌

ရှိစဉ် မကြာခဏ ဖိတ်ခေါ်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။

ဟက်ဆန် အက်ရက်ဘူအယ်လ်ဆူရေဟီ

ဆော်ဒီလူမျိုးဖြစ်ပြီး ၁၉၈၇ ခုနှစ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သော အာဖဂန်နစ္စတန်မှ မာဆာဒါစစ်သင်တန်းစခန်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပူးပေါင်းပတ်သက်ခြင်းမရှိဟု သူက ပြောဆိုသည်။ ဆူဒန်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်စဉ်က သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ မက္ကာရှိ အိုင်ဗန်ဘက်စ်ဗလီတွင် ယခင်က ဗလီဆရာ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၌ ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် ဖမ်းဆီးထောင်ချခံရသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသောအခါ ထောင်မှလွတ်မြောက်လာ၏။

အဘူမူဆက် အယ်လ် ဆူရီ

နာမည်ရင်းမှာ မူစတာဟာ ဆက်မာရီယန်နာဆာ ဖြစ်သည်။ ဆီးရီးယား ဘာသာရေးစစ်ပွဲ စစ်သွေးကြွတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲကာလက အာဖဂန်သို့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် သူ တွေ့ဆုံခဲ့ပါ သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် စပိန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၅ တွင် လန်ဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၇ တွင် CNN ရုပ်မြင်သံကြားဌာနနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို စီစဉ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဟာဆန် အယ်လ် တူရာသီ

ဆူဒန်အမျိုးသား အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးကို ထူထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့က ၁၉၈၉ တွင် သမ္မတ အိုမာဘာရှီးယား အာဏာရအောင် ကူညီခဲ့သောအဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဆူဒန်တွင် နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်လာသောအခါ ဘာရှီးယား အာဏာလက်လွှတ်ခဲ့ရပြီး သူလည်း အကျယ်ချုပ်အဖမ်းခံရပြီးနောက် ထောင်ကျ ခံရလေသည်။

ရာဟီမူလာယူစွတ်ဖေ

ပါကစ္စတန်မှ ဝါရင့်သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် ၂ ကြိမ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သလို တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာနှင့်လည်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

အာမက်ဒေဒန်း

ဆီးရီးယားတွင် မွေးဖွားခဲ့သော သတင်းစာဆရာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က ပက်ရှ်ဝါတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ ဘင်လာဒင်ဆုဒန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ရာတွင်လည်း သူနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ကဘူးလ်မြို့၌ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၌ ကန်ဒါဟာတွင်ကျင်းပသော အိုစမာသား မင်္ဂလာဆောင်သို့ သူ့ကို ဖိတ်ကြားခဲ့လေသည်။ ထိုမင်္ဂလာပွဲမှာ အိုစမာ၏သား မိုဟာမက်နှင့် အဘူဟက်တို၏သမီး မင်္ဂလာဆောင် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ထိုမင်္ဂလာပွဲကို မီဒီယိုရိုက်ကူးကာ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၌ အာရပ်ဘာသာနှင့် ရေးသားသော ဘင်လာဒင်ကို ဖျက်နာပုံးခွာချခြင်းစာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အဘူမူဆက် အယ်လ် ဇာဒါဝီ

ဂျော်ဒန်တွင် မွေးဖွားခဲ့သော အီရတ်သူပုန်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစ၍ အီရတ် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဒန်မှထွက်ခွာပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ နိုင်ငံစစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ တွင် ဂျော်ဒန်သို့ပြန်သွားပြီး အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဂျော်ဒန်လူမျိုးများကို သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ မှ ၁၉၉၉ အထိ ခမ်းဆီးထောင်ချခဲ့ရသည်။ ထောင်မှလွတ်သောအခါ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ထောက်ပံ့ကူညီမှုကို ရရှိပြီးနောက် သူသည် အီရတ်စခန်းကို အိရန်နယ်စပ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုစခန်းမှာ စစ်ရေး ဆောင်ရွက်သောစခန်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ဒီဇင်ဘာတွင် အိရန်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ နောက် အီရတ်မြောက်ပိုင်း ကာဒစ္စတန်သို့ ရောက်ပြေးခဲ့သည်။

အေမန် အယ်လ် ဇာဝါဟီရီ

ဘင်လာဒင်၏လက်ထောက် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးတွင် ဒုတိယခေါင်းဆောင် အဖြစ် တာဝန်ယူထားပြီး ပညာတတ်များကို အယ်ကေးဒါးထဲပါလာအောင် စည်းရုံးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၉) ရက်တွင် ကိုင်ရိုမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်များတွင် အီဂျစ်၌ ဂျီဟတ်ကလပ်စည်းများကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာတွင်

သူ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခု သမ္မတဆားဒက် လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် သူ့ကို မသင်္ကာမှုဖြင့် ထောင်ချခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ တွင် ထောင်မှလွတ်ပြီးနောက် ဆော်ဒီသို့ရောက်သွားခဲ့သည်။ နောက် ပက်ရှ်ဝါသို့ရောက်ရှိကာ ဂျီဟတ်အဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့၏။ ၁၉၈၆ တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သူ့ကို အားပေးခဲ့သည်။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်နှင့် မပတ်သက်ရန် သူ့ကို ဘင်လာဒင်က ပြောခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းတွင် ဆူဒန်သို့ထွက်ခွာခဲ့ပြီး သူ့အုပ်စုသည် အီဂျစ်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်ကာ သူ၏ ဂျီဟတ်အုပ်စုသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်၌ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ သူ၏ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော 'တမန်တော်၏ အလံအောက်မှ သူရဲကောင်းများ' "Knights Under the Prophet's Banner" စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

အယ်လ်မွန် တက်ဆာ ဇေယက်စ်

အီဂျစ်လူမျိုး ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကိုင်ရိုမှနေ အီဂျစ်တရားရုံးများတွင် တရားစွဲခံနေရသော အစ္စလာမ်မစ် အမှုများကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ဂမ်မာ အယ်လ် အစ္စလာမ်မီးယား၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်စုသည် အီဂျစ်တွင် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုများကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့သောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းမှနေ ၁၉၉၇ အထိ လှုပ်ရှားခဲ့သောအဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် 'အယ်လ်ကေးဒါးသို့ သွားရာလမ်း' စာအုပ်ကို သူက ရေးသားခဲ့၏။ ထိုစာအုပ်သည် ဇာဝါဟီရီကို ဝေဖန်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ဇာဝါဟီရီနှင့် သူသည် အန်ဝါဆားဒက် လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံကြရာ အီဂျစ်အကျဉ်းထောင် ထဲတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြလေသည်။

အိုစာဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

- ၁၉၅၇ - ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ဂျက်ဒါးမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။
- ၁၉၆၇ - အိုစာ၏ဖခင်မှာ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်ဖြစ်ပြီး လေယာဉ်ပျက်ကျ၍ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။
- ၁၉၆၈ - ဂျက်ဒါးရှိအယ်လ်သာကာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားသည်။
- ၁၉၇၄ - ပထမဇနီး နက်ရှိုဝါဂါနင်းနှင့် လက်ထပ်သည်။
- ၁၉၇၆ - ဂျက်ဒါးရှိ ဘုရင်အဗ္ဗဒူအဇစ်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက် ပညာသင်ကြားသည်။
- ၁၉၈၀ - အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ပါကစ္စတန်သို့ ပထမဆုံး သွားရောက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၄ - အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ပထမအကြိမ်ရောက်ရှိပြီးနောက် ကူညီထောက်ပံ့ရေးရုံးကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၆ - အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ပိုင်းရှိ ဂျာကျီတွင် ပထမဆုံး စစ်အခြေစိုက်စခန်းကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။
- ၁၉၈၇ - ဂျာကျီစစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးသမားအဖြစ် ထင်ရှားလာခဲ့သည်။
- ၁၉၈၈ - ဘင်လားဒင်မိသားစုမှ အစ်ကိုအကြီးဆုံးဖြစ်သူ မေလ ၂၉ ရက် ဆလင်း ဘင်လားဒင် လေယာဉ်ပျက်ကျ၍ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

- ၁၉၈၉၊ ဩဂုတ်လ - အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်သည်။
- ၁၉၈၉၊ ဖေဖော်ဝါရီလ - ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့များ အာဖဂန်နစ္စတန်မှ ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။
- ၁၉၈၉၊ နိုဝင်ဘာလ - အိုစမာသည် ပါကစ္စတန်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။
- ၁၉၈၉၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက် - အဗ္ဗူလ်အာအက်ဇ် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရသည်။
- ၁၉၉၀၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက် - အီရတ်တပ်ဖွဲ့များ ကူဝိတ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၀၊ အစောပိုင်း - အိုစမာသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ပက်ရှ်ဝါသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။
- ၁၉၉၂၊ အစောပိုင်း - ဆူဒန်နိုင်ငံ၏မြို့တော် ခါတွန်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။
- ၁၉၉၄၊ ဧပြီလ - ဘင်လာဒင်မိသားစုက သူတို့နှင့် အိုစမာ မသက်ဆိုင်တော့ကြောင်း ကြေညာသည်။ ဆော်ဒီနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ပစ်လိုက်သည်။
- ၁၉၉၆၊ မေလအလယ်ပိုင်း - ခါလစ်ရှိတ်မိုဟာမက်နှင့်တွေ့ဆုံ၍ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှုကို အစီအစဉ် ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။
- ၁၉၉၇၊ မေလ ၁၀ ရက် - CNN ရုပ်သံလွှင့်ဌာနနှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၈၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၂ ရက် - ဂျူးများကိုဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော ခရူးဆိတ် ဘာသာရေး စစ်ပြဲဆင်နွှဲရန်အတွက် ကမ္ဘာ့အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးကို ဖွဲ့စည်းကြောင်း ကြေညာသည်။
- ၁၉၉၈၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက် - အာဖရိကတိုက်ကင်ညာနှင့် တန်ဇန်နီးယားနိုင်ငံတို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံးများကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။
- ၁၉၉၈၊ စက်တင်ဘာလ - ဘင်လာဒင်ကို ဆော်ဒီနိုင်ငံက တရားခံအဖြစ် လွှဲပြောင်းပေးရန် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို တောင်းဆိုရာတွင် မူလာအိုမာက ပယ်ချလိုက်သည်။
- ၂၀၀၀၊ အောက်တိုဘာ ၁၂ ရက် - အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော 'ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်' USS Cole သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။
- ၂၀၀၁၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် - ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။
- ၂၀၀၁၊ အောက်တိုဘာ ၇ ရက် - ဘင်လာဒင်က ဗီဒီယိုတိတ်ခွေဖြင့် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုအပြီးတွင် ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့က တာလီဘန်တို့ကို တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ထိုတိတ်ခွေကို ထုတ်လွှင့် ပြသခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

- ၂၀၀၄၊ ဧပြီ ၁၄ ရက် - ဥရောပအစိုးရအဖွဲ့များကိုညွှန်း၍ အာရပ်ရပ်မြင်သံကြားမှနေ ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။
- ၂၀၀၄၊ အောက်တိုဘာ ၁၇ ရက် - အဘူမူဆင်က အယ်လ်ဇာဒါဝီက သူ့အုပ်စုကို အီရတ်နိုင်ငံ၏ အယ်လ်ကေးဒါးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန်၊ နာမည်လည်း ထိုအတိုင်းပေးရန် ဘင်လားဒင်ထံ တောင်းဆိုခဲ့လေသည်။
- ၂၀၀၄၊ အောက်တိုဘာ ၂၉ ရက် - အမေရိကန်နိုင်ငံသမ္မတရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမီတွင် အယ်လ်ဂျာဇီးယားရုပ်သံဌာနက ဘင်လားဒင် ဝီဒီယိုတိတ်ခွေ ပြသခဲ့လေသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် သူ ပါဝင်ပတ်သက်ကြောင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ဝန်ခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း-၁ အာရေဗျ

အိုစမာဘင်လာဒင်သည် ၁၉၆၀ ခုနှစ်များနှင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ်များက စည်ကားမှု မရှိသော ဂျက်ဒါးမြို့ကြီး၌ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရပါသည်။ ထိုမြို့သည် ပင်လယ်နီ၏ ဆိပ်ကမ်းမြို့တစ်မြို့လည်း ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သောအတိတ် ထောင်စုနှစ်တစ်ခုနှင့် တစ်ဝက် ကျော်ကာလက ထိုမြို့သည် အထွတ်အမြတ်ထားရာ မက္ကာမြို့အတွက် ထွက်ပေါက် တံခါးအဖြစ် တည်ရှိခဲ့သည်။ မက္ကာနှင့် ဂျက်ဒါးသည် မိုင် ၃၀ သာ ဝေးပါသည်။ အိုစမာ၏ဖခင် မိုဟာမက်ဘင်လာဒင်က ၁၉၃၀ ခုနှစ်က မက္ကာသို့လာသော ဘုရားဖူးများ အတွက် အထမ်းသမားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ရင်း ဂျက်ဒါးတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင် သည် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့ရပြီး အစ္စလာမ်မစ်တို့၏ အတွေ့အကြုံကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသည်။ အီဂျစ်၊ ဆီးရီးယားနှင့် ဂျော်ဒန်တို့သည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်က အစွဲရေးနှင့် စစ်ဖြစ်ပြီးနောက် အကြီးအကျယ်ရှုံးနိမ့်ကာ သူတို့၏ ခေတ်နောက်ကျနိုင်မှု အပေါ် သိမြင်နိုးထလာခဲ့ကြသည်။ ချွတ်ခြံကျနေသော အာရပ်အမျိုးသားနိုင်ငံရေး ဝါဒနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒတို့ကို နားလည်သဘောပေါက်လာသည်။ ထိုဝါဒများမှာ ၁၉၅၀ ခုနှစ် အရှေ့အလယ်ပိုင်းကို ရောက်လာကတည်းက အာရပ်တို့ ခေါင်းထဲ ခွဲလာခြင်းဖြစ်၏။ အီဂျစ်စာရေးဆရာ ဆေယက်ကွစ်ကို သေဒဏ်ပေးပြီးနောက် တစ်နှစ် အကြာတွင် အာရပ်ကမ္ဘာသည် သူတို့အကြောင်း သူတို့ နားလည်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆေယက်ကွစ်က 'အာဇာနည်' ဆိုသော စာအုပ်၌ အစ္စလာမ်မစ် လှုပ်ရှားမှုသည် အရေးအပါဆုံးသော အာရပ်ကမ္ဘာအတွက် လှုပ်ရှားမှုဖြစ်သည်ဟု ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အစ္စလာမ်မစ်တို့၏ နိုးကြားမှုသည် အထွတ်အမြတ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ မွတ်ဆလင် ပြက္ခဒိန်တွင် ရာစုနှစ်သစ်၏ ပထမဆုံးနှစ်ဖြစ်သည်ဟု

ဆိုနိုင်သည်။ ထိုကာလများမှစ၍ ကြီးကျယ်လှသော ငလျင်ကြီး ၄ ကြိမ် လှုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်များမှာ ဘင်လာဒင်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ထူထောင်ဖွဲ့စည်းကာ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကို လှုပ်ရှားသွားစေခဲ့ခြင်း၊ အီရန်နိုင်ငံတွင် ရှားဘုရင်ကိုဖြုတ်ချ၍ တရားဟောဆရာ အယာတိုလာ ခိုမေနီက သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ ဆော်ဒီစစ်သွေးကြွများက မက္ကာရှိ ဗလီတစ်ခုတွင် ဝင်ရောက်စီးနင်း သိမ်းပိုက်ထားခြင်း၊ အီဂျစ်တို့က အစွဲရေးနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲကာ သမိုင်းဝင်သဘောတူညီချက်ထားရှိခြင်း၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်လိုက်သည့်အတွက် အာဖဂန်အရေးအခင်းတွင် မွတ်ဆလင်တို့ နက်နက်နဲနဲ ပါဝင်ဝတ်သက်လာခဲ့ကြတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘင်လာဒင်မှာ အသက် ၂၂ နှစ်သာ ရှိပါသေးသည်။

ဤအခန်းသည် ဘင်လာဒင်၏ ပထမ ဆယ်စုနှစ် ၂ ခုကို ဖော်ကျူးထားသော အခန်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် ထောဆုံး လက်ထပ်ခြင်း၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်ခြင်း၊ မိသားစု၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို အားညှိနှိုင်းခိုက် လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်မာဘင်လာဒင်က အယ်လ်ဂျာနီးယား ရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှ သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဂျမားအစ္စမေး နှင့် အတူတူ ခုနှစ်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာတွင် သူ့အကြောင်းကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

“တန်ခိုးအန္တ ကြီးမားလှတဲ့ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ မွတ်ဆလင်မိဘများကနေ မွေးဖွားလာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို အာရေဗျ ကျွန်းဆွယ်၊ ရီးယက်မြို့ရဲ့ အနားမှာရှိတဲ့ အယ်လ်မာလက်စ် (ဆော်ဒီအာရေဗျ)မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်က မွေးဖွားလာခဲ့ပါတယ်။ ဘုရားသခင်က ကျွန်တော့်ကို မွေးဖွားပြီး ၆ လ အကြာမှာ မြင့်မြတ်လှတဲ့ မြို့တော် မက်ဒီနာကို ပို့ပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ဟီဂျက်စ်(ဆော်ဒီပြည်နယ်တစ်ခု) မှာပဲ နေထိုင်ခဲ့ရတယ်။ မက္ကာ၊ ဂျက်ကာနဲ့ မက်ဒီနာမြို့တွေမှာ သွားလာလှုပ်ရှားရင်း ကြီးပြင်းခဲ့တာပါပဲ။

ကျွန်တော့်အဖေက ရှိတ်နိုဟာမက်ဘင်အဝက်ဘင်လာဒင် ဖြစ်ပြီးတော့ ဟာဒရာမောင့် (ယီမင်တောင်ပိုင်း) မှာ မွေးဖွားလာခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ် လွန်ခဲ့တဲ့အခါက ၇၀ ကျော်လောက်ကတည်းက ဟီဂျက်စ်ကို ရောက်ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကြည့်ရှုစောင့်မခြင်းကြောင့် သူဟာ ကျော်ကြားလာခဲ့တယ်။ အထောက်အညီ ကန်ထရိုက်တာတစ်ယောက်အဖြစ် စီးပွားရေးလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ မက္ကာမှာ ဗလီတစ်ခု ဆောက်ပေး

ခဲ့တယ်။ ဒီအတွက် ဘုရားသခင်က သူ့ကို ကောင်းချီးပေးတာပါပဲ။ မက်ဒီမှာလည်း ဗလီတစ်လုံး ဆောက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် ဂျော်ဒန်အစိုးရက ဂျော့ဆလင်မှာရှိတဲ့ ရော့ခ်ဗလီရဲ့ အမိုးခုံးကြီး ပြုပြင်မွမ်းမံဖို့ ကန်ထရိုက်ပေးလိုက်ပါတယ်။ သူက အင်ဂျင်နီယာတွေကိုခေါ်ပြီး 'ဒီဟာကို မွမ်းမံဖို့ စီမံကိန်းမှာ ကုန်ကျစရိတ်ကိုပဲ ထွက်ကြပါ' လို့ပဲ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကြတဲ့ အင်ဂျင်နီယာတွေဟာ ကျွန်တော်အဖေပြောတာကို အံ့ဩသွားခဲ့ကြတယ်။ သူဟာ အမြတ်အစွန်း လုံးဝမကြည့်တဲ့အတွက် ဘုရားသခင်ရဲ့ ကရုဏာကို ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဗလီဟာလည်း အလွန်ကို ခိုင်ခံ့သွားပါတယ်။

ဒီလို သူ့ရဲ့စေတနာအရ ဘုရားသခင်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးတာကြောင့် အခြားဗလီ ၃ခုကို ထပ်မံပြီး ကန်ထရိုက် ရပြန်ပါတယ်။ (မတ္တာ၊ မက်ဒီနာနဲ့ ဂျော့ဆလင်တို့က ဗလီတွေပါ) အဲဒီလို ဘုရားသခင်အတွက် စေတနာရှိရှိ၊ သဒ္ဓါတရားရှိရှိ ဗလီတွေ တည်ဆောက်ပေးတာကြောင့် ကျွန်တော်အဖေဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင့်နိုင်ငံက အခြေခံအဆောက်အအုံတွေ တည်ဆောက်ဖို့ ကန်ထရိုက်တွေ အဆက်မပြတ် ရရှိခဲ့ပါတော့တယ်။ ကျွန်တော် ဟီဂျက်စ်မှာ ပညာသင်ကြားပြီးတော့ ဂျက်ဒါးတက္ကသိုလ် လို့ခေါ်တဲ့ ဘုရင်အဗ္ဗူအစစ်တက္ကသိုလ်မှာ စီးပွားရေးဘာသာနဲ့ ပညာဆက်သင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ငယ်ဘဝတွေမှာ လမ်းပေါ်မှာပဲနေပြီး အဖေအလုပ်တွေ ကူလုပ်ပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ၁၀ နှစ်သားမှာ အဖေ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်။ အခု ဒီအကြောင်းဟာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ ဖြစ်စဉ်အကျဉ်းလေးတစ်ခုလို့သာ မှတ်ယူထားလိုက်ပါ။ ဤသည်ကား အိုစမာဘင်လာဒင် ကိုယ်တိုင်ပြောပြခဲ့သည့် သူ့ဘဝဖြစ်စဉ်၏ အဖွင့်စာမျက်နှာများပဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဘရိုင်ယန် ဖိုင်ဖီးလ်ရှေလာ သည် ဗြိတိသျှနိုင်ငံသားဖြစ်ပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်များအတွင်းက ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် နေထိုင်ခဲ့ကာ ဘင်လာဒင်မိသားစုမှ ယောက်ျားလေးများ အားလုံးကို အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးခဲ့ရသူလည်း ဖြစ်သည်။

'အဖိုးကြီး ဘင်လာဒင်မှာ မျက်စိတစ်လုံးပဲ ကောင်းတယ်၊ တစ်လုံးက ပျက်နေတာပေါ့။ သူဟာ အလုပ်ကြမ်းတွေ လုပ်လာခဲ့ရပုံပဲ။ အလုပ်ကို ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်တတ်တယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ ခန့်ခန့်ညားညား နေတတ်သူတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဟာဒရာမောင့် ဆိုတဲ့ ယီမင်က ဗြိတိန်မြို့မှာ မွေးဖွားလာခဲ့သူပါ။ ဟာဒရာမောင့်က သူတွေဟာ တစ်နေရာကတစ်နေရာ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာကို သွားလာကျက်စားကြတာပေါ့။ ပြီးတော့လည်း လုပ်ငန်းမျိုးစုံ လုပ်တတ်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်တတ်သလို အထမ်းသမားတွေ။

ကျောက်မျက်လုပ်ငန်းတွေ၊ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်လုပ်တဲ့သူတွေ၊ အဝတ်အစားရောင်းတဲ့ကုန်သည် စသည်ဖြင့် အဲဒီဒေသမှာ လုပ်ငန်းတွေ လာလုပ်ကြသလို အနောက်နိုင်ငံတွေဆီကိုလည်း ကုန်ပစ္စည်းတွေ တင်ပို့တတ်ကြတယ်။

မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်ဟာ အလုပ်သမားလူတန်းစား တစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ အလုပ်ကြမ်းလုပ်ခဲ့ရင်း ငွေတွေ စုဆောင်းခဲ့သလို တခြားအလုပ်တွေ လုပ်ပြီးတော့လည်း ငွေကို မြီးမြီးစုဆောင်းခဲ့သူပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ သူမှာ အရင်းအနှီးလေး ရလာတယ်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀၊ ၃၀ လောက်လည်းကြာရော၊ ငွေကြေးတောင့်တင်းပြီး ဖီးပွားရေးလုပ်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်လာတော့တယ်။

မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်ရဲ့ အမေတွေက ဓမ္မာတွဲကလေးတွေ အားလုံးဟာ ရိုးရိုးသားသား လုပ်ကိုင်စားသောက်သူတွေ ချည်းပါပဲ။ သူတို့ရွာတွေက လူတွေဟာ အလွန်ရိုးသားကြတယ်။ အဲဒီမှာပဲ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင် ကြီးပြင်းလာခဲ့တာပဲ။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေကြားမှာ ကြီးပြင်းလာတဲ့သူလို့ ပြောရမယ်။ သူဟာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကိုပဲ ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်ကိုင်တဲ့အတွက် ကြီးပွားခဲ့တယ်။

သူတို့လူမျိုးတွေရဲ့ ထုံးစံအရလည်း မိန်းမတွေအများကြီး ယူကြတယ်။ ဆော်ဒီဘာသာဝင်တွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း မိန်းမ ၂ ယောက်လောက်ယူတာ သိပ်ဆန်းတာမဟုတ်ဘူး။ အနည်းဆုံး မိန်းမ ၂ ယောက်လောက် ယူတတ်ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်ဟာ မိန်းမတွေ အတော်များများ ယူခဲ့တဲ့အတွက် သားတွေ အများကြီး ရှိလာတယ်။ ဒီအတိုင်းကြီးရဲ့ သားသမီးတွေအားလုံးဟာ ချောတဲ့သူတွေချည်းပဲ။ မချောတဲ့သူဆိုတာ ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးဘူး။ ဘင်လားဒင်တို့တွေ ဘာကြောင့်ချောရသလဲဆိုတာ ဘင်လားဒင်ရဲ့အမေကို တွေ့တော့မှပဲ သိတော့တယ်။ ဘင်လားဒင်အမေက တော်တော်ချောတာကိုး။

မွတ်ဆလင်ထုံးစံအရ သူအဖေဟာ မိန်းမ ၄ ယောက်ပဲ ယူခွင့်ရှိတယ်ဆိုပေမဲ့ မိုဟာမက်ကတော့ ၄ ယောက်မက ယူခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်လိုယူသလဲဆိုတော့ ၄ ယောက်ပြည့်လို့ နောက်တစ်ယောက် ယူမယ်ဆိုရင် ဧကုတ္တမြောက်မိန်းမကို ကွာရှင်းပစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ယူလာလိုက်တာ သူ့မိန်းမ ဘယ်လောက်များများ ယူသလဲဆိုတာတောင် ကျွန်တော်တို့ မသိတော့ပါဘူး။ အဖေကို မူတည်ပြီး ဆော်ဒီမှာ မိသားစုတစ်စုပဲ တည်ထောင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒီလိုအိမ်ထောင်အများကြီးနဲ့ မိသားစုတစ်ခုတည်း တည်ထောင်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲစနစ်ဟာ ၁၉၅၀ နဲ့ ၁၉၆၀တွေမှာ သူတို့ဒေသမှာ လွှမ်းမိုးခဲ့ပါတယ်။ ဆော်ဒီဘုရင်ဖြစ်တဲ့ ဘုရင်အဗ္ဗဒူအဇစ်ရဲ့ ကာလတုန်းက ဒီလိုစနစ် လွှမ်းမိုးခဲ့တာပါပဲ။ ဘင်လားဒင်မိသားစုရဲ့ သားသမီးတွေ၊

မိန်းမတွေဟာ ဘုရင်အဗ္ဗဒူအစစ်ထက် ပိုများလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

ဗြိတိသျှတွေဟာ အတန်းအစားခွဲတတ်ပြီး နိမ့်ကျတဲ့သူတွေကို အလွန်ဖိနှိပ်တတ်တယ်။ အသားအရောင် ခွဲခြားတာလည်း ရှိတယ်။ ဆော်ဒီတွေလည်း အဲဒီလို ခွဲခြားတတ်ပါတယ်။ ဆော်ဒီတွေဟာ အသားအရောင် ခွဲခြားမှုကို အကျင့်ဖြစ်နေတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ မိန်းမယူတာကအစ 'ဘာအရောင်လဲ၊ ဘယ်လို မျိုးလဲ' ဆိုတာကို မေးတယ်။ သူတို့ခေါင်းထဲမှာရှိတာက အသားဖြူရင်လှပြီး အသားမည်းရင် အရပ်ဆိုးတယ်လို့ ထင်မှတ်ထားကြတာပါ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ဘင်လာဒင် ယူခဲ့တဲ့မိန်းမတွေဟာ အသားဖြူတာကိုပဲ ရွေးယူလို့လား မသိပါဘူး။ သူတို့မိသားစုက ကလေးတွေဟာ အားလုံး ဖြူဖြူချောချော၊ လှလှလေးတွေ ဖြစ်နေတာပါ။

ကျွန်တော်ကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်က လန်ဒန်မြို့အနီးက ရိုးဒင်းမှာ မွေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အောက်စဖို့ဒ် တက္ကသိုလ်ကို တက်ပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို အထူးပြုသင်ကြားခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာပဲ ဘွဲ့ရတယ်။ ၁၉၆၃ မှာ ကျွန်တော် ဂါနာကိုသွားပြီး အင်္ဂလိပ်စာဆရာအဖြစ် သင်ကြားခဲ့တယ်။ ဆရာဘဝမှာ အလုပ်တွေအများကြီး တွေ့ခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာသင်ကြားဖို့ အလုပ်ခေါ်တဲ့နေရာတွေလည်း တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် နိုင်ငံ ၃ နိုင်ငံမှာ ကျွန်တော် အလုပ်လျှောက်ခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ လစ်ဗျားနဲ့ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံတို့ပါပဲ။ ၁၉၆၄ ခု နွေရာသီ အစောပိုင်း၊ ဒါမဟုတ် နွေဦးလောက် ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ဆော်ဒီသံရုံးကို ကျွန်တော် သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ကို ရွေးချယ်လိုက်ပြီး ဩဂုတ်လကုန်လောက်မှာ ဆော်ဒီကို သွားခဲ့ရပြီး အယ်လ်သာဂါ ကျောင်းမှာ ဆရာလုပ်ခဲ့ရတော့တာပါပဲ။ အယ်လ်သာဂါကျောင်းဟာ ဆော်ဒီမှာတော့ ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်းပါပဲ။ ဒီကျောင်းကို ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ရာပေါင်းများစွာက အပတ်တိုင်း လာကြည့်ကြတယ်။ နိုင်ငံတွေက သမ္မတတွေလည်း လာရောက်လည်ပတ် ကြည့်ရှုကြတယ်။ အင်္ဂလန်က လွတ်တော်အမတ်တွေလည်း လာလည်ပတ်ခဲ့တယ်။ အလယ်တန်းကျောင်းမှာဆိုရင် ပထမအတန်းမှာ ကျောင်းသား ၂၀ ပဲထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တွေ့တာက ၁၆ ယောက်၊ ၁၇ ယောက်ပဲရှိတယ်။ ဒါက ပထမတန်းစားအတန်းလို့ ဆိုရမယ်။ ဒီအတန်းဟာ တတိယတန်း ကျောင်းသားတွေအတွက် ထိပ်ဆုံးအခန်းပဲ။ တကယ်တော့ ဒီကျောင်းဟာ ကျောင်းအကြီးကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ ကျောင်းသေးသေးလေးပါပဲ။ ဂျော်ဒန်က၊ အီဂျစ်က၊ ဆီးရီးယားနဲ့ဆူဒန်က အင်္ဂလိပ်ဆရာတွေလည်း လာသင်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ အလွန်တော်တဲ့ ဆရာတွေပါ။ အတော်ဆုံးဆရာတွေကိုပဲ ခေါ်ပြီးသင်တာပေါ့လေ။

ဘုရင်နိုင်စယ် (၁၉၆၄ ကတည်းက ဘုရင်ဖြစ်လာသူ)ဟာ သူတို့မျိုးနွယ်ထဲက လူတွေအားလုံး ပညာတတ်

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

တွေ ဖြစ်ရမယ်လို့ အမိန့်ပေးထားတယ်။ မင်းသားတွေအားလုံး ပညာကောင်းကောင်းသင်ရမယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျက ကလေးတွေအားလုံး ပညာတတ်ရမယ်။ အထက်တန်းလွှာက ညီအစ်ကိုတော်တွေ၊ ဆွေမျိုးတွေဟာ ပညာတတ်တွေ ဖြစ်ရမယ်။ နိုင်ငံခြားကို ပညာတော်သင်တွေ့အဖြစ် သွားရောက်ရမယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်ကတည်းကစပြီး ဆော်ဒီမင်းသားငယ်တွေအားလုံးဟာ နိုင်ငံခြားသွားပြီး ပညာသင်ခဲ့ကြရတယ်။ နိုင်ငံခြားသွားပြီး အင်္ဂလိပ်စကားကိုလည်း မပြောတတ်၊ မရေးတတ်သူတွေဆိုရင် ဆော်ဒီအာရေဗျကို ချက်ချင်းပြန်ခေါ်ခဲ့တယ်။ ဆူပူကြိမ်းမောင်းခံရသလို အရှိက်အနှက်လည်း ခံရတယ်။ နိုင်ငံခြားကို ပညာတော်သင်လွှတ်ပေးမဲ့ မင်းသားတွေဟာ၊ ပညာတတ်တွေ ဖြစ်မလာဘူး။ ဒါကြောင့် ဆော်ဒီမှာပဲ ကျောင်းကောင်းကောင်းတွေဖွင့်ပြီး သူတို့သားသမီးတွေကို ပညာသင်ပေးမယ်လို့ ဘုရင်ဖိုင်ဇယ်က အကြံရလာတယ်။ တော်ဝင်မျိုးနွယ်တွေတင်မကဘူး အထက်တန်းလွှာက တတ်နိုင်သူတွေကိုလည်း သင်ကြားနိုင်အောင် စီစဉ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အယ်လ်သာဂါကျောင်းကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အယ်လ်သာကာကျောင်းက တပည့်တွေဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျအထက်လွှာက ကလေးတွေချည်းပါပဲ။ မင်းသားတွေနဲ့ ဝန်ကြီးတွေရဲ့ သားသမီးတွေ တက်ရောက်ကြတယ်။ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ အထက်တန်းလွှာက ကလေးတွေ ဒီကျောင်းမှာ တက်ရောက်ကြတယ်။ ထိပ်တန်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေရဲ့ သားသမီးတွေလည်း တက်ရောက်ကြပါတယ်။ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ ဘုရင်အဗ္ဗဒူအစစ်လမ်းမကြီးဆိုရင် ဆိုင်ကြီးကနားကြီးတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေတာပဲ။ ဒုတိယမျိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ ဟန်ဒရာဗီ စီးပွားရေးသမားတွေလည်း အဲဒီမှာ နေထိုင်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် ဆော်ဒီပြည်သူတွေက အထက်တန်းစားချည်းနေရတဲ့ ဒီကျောင်းကို ဝေဖန်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်စီးတဲ့ တက္ကစီမောင်းသူရဲ့သားကိုလည်း ဒီကျောင်းမှာထားတယ်။ အဲဒီကျောင်းမှာက ဘယ်သူ့သားသမီးဆိုမှ ထားရမယ် မရှိဘူး။ ဉာဏ်ရည်ကောင်းတဲ့ကလေးတိုင်း တက်လို့ရပါတယ်။ အားလုံးဉာဏ်ကောင်းတဲ့ သူချည်းပဲ။ အဲဒီကလေးတွေဟာ တော်ဝင်မိသားစုကလာတဲ့ ကလေးတွေချည်းပဲတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ စီးပွားရေးတောင့်တင်းတဲ့ မိသားစုကလာတဲ့ ကလေးတွေချည်းပဲလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အလတ်တန်းစားမိသားစုက ကလေးတွေ၊ ဝင်ငွေမကောင်းတဲ့ အောက်ခြေလူတန်းစားကလာတဲ့ ကလေးတွေလည်းရှိပါတယ်။ အယ်လ်သာကာကျောင်းမှာ ကိုရစ်ကျမ်းကိုချည်းပဲသင်ပေးတဲ့ ဘာသာရေးဆရာတွေ မရှိပါဘူး။ အာရေဗျက တရားဟောဆရာတွေချည်း သင်ပေးတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျောင်းအုပ်ကြီးဟာ အင်္ဂလန်ကကျောင်းတွေကို သွားရောက်လေ့လာပြီးမှ ဆရာကောင်းတွေကို ခေါင်းခေါက်ခန့်အပ်တဲ့ကျောင်းပါပဲ။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ ပညာရေးမှတ်တမ်း

ဟာ အမြဲလိုလို တိုးတက်နေတယ်။ သိပ္ပံပညာကအစ ဂုဏ်ယူနိုင်တဲ့ကျောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းရဲ့ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းအပေါ် ဝေဖန်တဲ့အသံကို ကျွန်တော်မကြားဖူးပါဘူး။ ကျောင်းရဲ့ ပြဌာန်းမှုကိုလည်း မဝေဖန် ကြပါဘူး။ အလွန်ကောင်းတဲ့ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွေပါပဲ။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ကစပြီး ဆော်ဒီလူမှုအဖွဲ့အစည်းမှာ ဒီကျောင်းမှာ အခြေခံဝါဒတွေ လွှမ်းမိုးမှုမရှိဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် သိရပါတယ်။

ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ကဇာတ်ရုံကြီးတစ်ရုံလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီကဇာတ်ရုံကြီးကို ကျောင်းသားတွေစုဝေးတဲ့ နေရာအဖြစ်လည်း ပြုလုပ်ပါတယ်။ ဂျက်ဒါးမှာတော့ အကောင်းဆုံးခန်းမကြီးလို့ ဆိုရမယ်။ အိမ်ရှေ့မင်းသား ဖိုင်ဇယ်ဟာ အဲဒီကိုလာပြီး စကားပြောလေ့ရှိတယ်။ သူက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဘုတ်အဖွဲ့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌပါ။ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့တဲ့ ပထမနှစ်ကုန်ခါနီးမှာ ကျောင်းအုပ်ကြီးက သူဟာဂျက်ဒါးမြို့က တက္ကသိုလ်အသစ်မှာ ကော်မတီဝင် အဖြစ် တာဝန်ယူရမယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတက္ကသိုလ်ကို ဘုရင်အဖွဲ့အစစ်တက္ကသိုလ်လို့ နာမည်ပေးလိုက်ပါတယ်။ (နောက်ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအကြာမှာ ဒီတက္ကသိုလ်ကို ဘင်လာဒင် တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်) ကျွန်တော် ဆော်ဒီရောက်တဲ့ခုတယ်နှစ် (၁၉၆၅)မှာ ကျွန်တော်လည်း ဘုရင်အဖွဲ့အစစ်တက္ကသိုလ် ကော်မတီအစည်းအဝေးမှာ တက်ရောက်ရပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ကုန်ပိုင်းရောက်တော့ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ၊ ဘဏ်လုပ် ငန်းရှင်တွေ၊ မင်းညီမင်းသားတွေ၊ ချမ်းသာတဲ့သူတွေကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး အစည်းအဝေးတစ်ခု ပြုလုပ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဘုရင်အဖွဲ့အစစ် တက္ကသိုလ်ကို ငွေကြေးထောက်ပံ့ဖို့ ဆော်ဒီဘုရင်အစည်းအဝေးပါပဲ။ အဲဒီအစည်းအဝေး ကို ကျွန်တော်တို့ အယ်လ်သာကာကျောင်းက ခန်းမကြီးထဲမှာ ကျင်းပတာပါ။ ဒီအစည်းအဝေးကို မိုဟာမက် ဘင်လာဒင်လည်း တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေက ငွေကြေးထောက်ပံ့ဖို့ ကတိပေးကြ တယ်။ ပထမဆုံး စာရင်းပေးတဲ့သူက ရီယက်ငွေ ၁ သန်း လှူမယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအလှူရှင်ရဲ့အသံကို ကြားလိုက်တော့ ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံး သောင်းသောင်းဖြဖြ ဩဘာပေးကြပါတယ်။ အဲဒီလူကတော့ မိုဟာမက် ဘင်လာဒင်ပါပဲ။ ဒီလိုလှူတဲ့အတွက် သူလည်း ပီတိဖြစ်နေပုံရတယ်။ သူ့စေတနာကို အားလုံးက အသိအမှတ် ပြုကြတယ်။ ကျောင်းမှာ ထင်ရှားတဲ့သူတစ်ယောက်အဖြစ်လည်း ရှိကျူးဂုဏ်ပြုကြပါတယ်။

ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ ဘင်လာဒင်အုပ်စု ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီကြီး၏ တရားဝင်မှတ်တမ်းများကို အင်တာနက် ထဲတွင် တင်ထားသဖြင့် ဖတ်ရှုရပါသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီးသည့်နောက် အင်တာနက်ထဲမှ အချက်အလက်များ ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။

အချစ်အခက်အခဲ

ဘင်လားဒင်အုပ်စု၏ သမိုင်းသည် ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သည်။ မိုဟာမက် ဘင်လားဒင်က ကုမ္ပဏီကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကုမ္ပဏီကို စတင်ထောင်စဉ်တွင် အလွန်ကိုရိုကျိုးပြီး အလွန်ကို ဆက်ဆံရေး ဆောင်ရွက်လုပ်ငန်းကန်ထရိုက်တာတစ်ဦးအဖြစ် မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်မှာ ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံရေး ဆောင်ရွက်မှုမှာ တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာခဲ့သည်။ ဆော်ဒီဘုရင်နိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးတွင်ကျယ်လာခဲ့တော့သည်။ နိုင်ငံခြားများစွာကြားပြီးသည့်နောက် ကုမ္ပဏီသည် အဓိက အဆောက်အဦများကို ကိုင်တွယ်လာနိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရှိ အခြားအဆောက်အဦများကို ထိုကုမ္ပဏီကြီးကပင် အဓိက ကိုင်တွယ်လာနိုင်ခဲ့သည်။

မိုဟာမက် ဘင်လားဒင်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ကုမ္ပဏီသည် ဆော်ဒီနိုင်ငံ၌သာမက တခြားနိုင်ငံများတွင် ချဲ့ထွင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင်လည်း သူတို့၏ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ နေရာယူလာနိုင် သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် စွမ်းအင်စီမံကိန်းများ၊ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ သယ်စာတ ဘူးဖော်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်းနှင့် အဆောက်အဦများ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းမှု၊ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း စသည်တို့ကိုပါ တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ခဲ့လေသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ၆ ရက်ကြာ စစ်ပွဲတွင် အစွဲရေးသည် အီဂျစ်၊ ဆီးရီးယားနှင့် ကျော်ဒန် တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဘင်လားဒင်မှာ ၁၀ နှစ်သားသာ ရှိသေး၏။ အာရပ်ကမ္ဘာ၏ အခြေအနေနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့ကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ အီဂျစ်အစိုးရက အစွဲရေးကို တိုက်ခိုက်သော ထိုစစ်ပွဲသည် အမြန်ဆုံးဆောင်ပွဲရမည်ဟု သတိပေးသည်။ သက်တွေ့မှာမူ အစွဲရေးက အီဂျစ်တို့ကို အပြတ်အသတ် အနိုင်ရသွားခဲ့သည်။ အီဂျစ်တွင် သမ္မတဂါဗဲလ်နက်ဆာက အုပ်ချုပ်နေသည်။ သူက နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ဖြင့် အီဂျစ်ပြည်သူများနှင့် အာရပ်ကမ္ဘာကို လွှမ်းမိုးထားလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အစွဲရေးတို့ကို ရုံးခိမ့်သွားသဖြင့် အစွဲလားဒင်မစ်လုပ်ငန်းများ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး ပျံ့နှံ့သွားခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလန်ဒါးရက် မှာ အီဂျစ်စစ်တပ်မှ အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၈၀ နှစ်များက အာဖဂန်တွင် ရှေ့တန်း၌ အင်္ဂလန်နှင့်အတူ ၁ နှစ်ကျော် လက်တွဲခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဒါးရက် က ၆၇ ခုနှစ် စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့အပေါင်းအသင်းများကို ပြောပြပါသည်။

*ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ၆၇ ခုနှစ်စစ်ပွဲအကြောင်းကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်က အီဂျစ်တပ်မတော်မှာ ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ တစ်ယောက်ပါ။ ဒီတော့ ၆၇ ခုနှစ်စစ်ပွဲကို ရုပ်ရှင်ပီတိကားမှာ ကြည့်နေရတဲ့အတိုင်း မျက်လုံးထဲက မထွက်တော့ဘူး။ နှုတ်စုံဒဏ်ခံရပြီး မီးလောင်ကျွမ်းနေတာကို ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တပ်မတော်က နာရီပိုင်းအတိုင်း ချေမှုန်းခံလိုက်ရတာပဲ။ စစ်ပွဲမစခင်ကတော့

ကျွန်တော်တို့က အစွရေးတွေကို နာရီပိုင်းအတွင်း ချေမှုန်းနိုင်မယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်ပွဲမှာရုံးသွားတော့ ကျွန်တော်တို့က ငါတို့ ရုံးသွားတာ အစွရေးတွေကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ အိဂျစ်အုပ်ချုပ်ရေးကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ဒါကြောင့် အိဂျစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ကျွန်တော် ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ယဉ်ကျေးမှုအရ ရုံးနိမ့်သွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်နောက်ကျနေတာကို အဲဒီမှာ သိရတာပါပဲ။ စစ်ရေးအရ နောက်ကျနေခဲ့ပါတယ်။ ခေတ်သစ်ယဉ်ကျေးမှုကြီးအရ မလိုက်နိုင်ဘဲ နောက်ကျကျန်ရစ်နေပါတယ်။ အာရပ် အစွလာမ်မစ်တစ်ခုလုံးမှာ ဒီကိစ္စ ရိုက်ခတ်သွားတယ်။ အိဂျစ်တင်မကဘူး အာရပ်ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး နောက်ကျ ကျန်ရစ်နေပြီဆိုတာ သိလိုက်ရပါတယ်”

၆ ရက်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘရိုင်ယန်ဖိုက်ဖီးလ်ရှေလာ ကလည်း သူ့အမြင်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ရာတွင်...

“၁၉၆၇ ခုနှစ်စစ်ပွဲ (အစွရေးနှင့် အိဂျစ်တို့ကြားကစစ်ပွဲ)ဟာ ကျွန်တော်တို့ အယ်လ်သာကာကျောင်းမှာလည်း ကြီးမားတဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ရှိပါတယ်။ ကျောင်းက ကျောင်းသားတွေဟာ ဘတ်စ်ကားတွေပေါ် တက်ပြီး စစ်မြေပြင်ပေါ် သွားချင်လာကြတယ်။ အာရပ်လူမျိုးတွေအတွက် အသက်စွန့်တိုက်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ် တွေ ပေါ်လာကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းက ကျောင်းသားတွေကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ထားရှိပါတယ်။ သူတို့ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ပြောပြကြတယ်။ ဒီစစ်ပွဲကို အောင်မြင်ဖို့ဆိုရင် မင်းတို့တွေဟာ ပညာတတ် တွေ ဖြစ်ရမယ်။ ပညာကို ကောင်းကောင်းသင်ရမယ်လို့ ဆုံးမပြောဆိုခဲ့ပါတယ်” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဟူတေဖာအက်စစ် သည် ဘင်လာဒင်၏ဆရာဖြစ်သူ ပါလက်စတိုင်း တရားဟောဆရာ အဗ္ဗူလာအက်စစ်၏သား ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် စစ်ပွဲတုန်းက အဗ္ဗူလာသည် အစွရေးတို့ကို လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယခု ဟူတေဖာ က သူ့အဖေပြောပြသော ၁၉၆၇ ခု စစ်ပွဲအကြောင်းကို ပြန်လည်ပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဂျူးတွေက ကျွန်း(ပါလက်စတိုင်း)ဒေသကို သိမ်းယူလိုက်တော့ အသိမ်းခံရတဲ့အထဲမှာ ကျွန်တော့်အဖေရဲ့ရွာ ဆေလာအယ်လ်ဟာသိုင်းလည်း ပါသွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဖေဟာ သူ့ သူငယ်ချင်းတွေ၊ အပေါင်းအသင်း တွေ၊ တပည့်တပန်းတွေကို ခေါ်ပြီး အကုန်သေနတ်တွေ ကိုင်ကြတယ်။ ကျူးကျော်လာတဲ့ ဂျူးတွေကိုလည်း ပြန်တိုက်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက အဖေဟာ အသက် ၂၆ နှစ်ပဲရှိပြီး အထက်တန်းကျောင်းမှာ စာသင်ပေးတဲ့ဆရာပဲ။ သူတို့အုပ်စုဟာ ကျော်ဒန်ကို သွားကြမယ်၊ ကျော်ဒန်ကနေ အစွရေးတွေကို တိုက်ထုတ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် ကြတယ်။ ကျော်ဒန်ရောက်တဲ့အခါ သူက စစ်သင်တန်းပေးတဲ့စခန်းတွေ ဖွင့်ပါတယ်။ အဲဒီစခန်းတွေကို

သူတို့သိသောအိုစာဘင်လားဒင်

'မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်စစ်စစ်များ၏ စခန်းများ' လို့ နာမည် ပေးလိုက်တယ်။ ပါလက်စတိုင်းနယ်စပ်မှာ ဖွင့်ထားတာပါ။ အဖေ့နဲ့သူ့မိတ်ဆွေတွေဟာ ၁၉၇၀ ခုနှစ်အထိ လှုပ်ရှားမှုတွေ ဆက်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အဖေက စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ဟာ 'နှလုံးသားရှင်းပေါင်းစပ်နေသော ပါလက်စတိုင်း' ဆိုတဲ့စာအုပ်ပါပဲ။ အဲဒီခေါင်းစဉ်က ပါလက်စတိုင်းကို ဘယ်တော့မှ မဆုံးရှုံးစေရဘူးလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်'

ဘင်လားဒင်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားပြုစုနေသော ပါကစ္စတန်လူမျိုးသတင်းစာဆရာ ဟာမစ်မီယာကလည်း သူ့အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ ပြောပြပါသည်။

'သူ့အဖေဟာ ပညာကောင်းကောင်းသင်ခဲ့ရတဲ့ လူတစ်ယောက်မဟုတ်ဘူးလို့ ဘင်လားဒင်က ပြောပြပါတယ်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် စစ်ပွဲမှာ သူ့အဖေက သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းမှာ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ အင်ဂျင်နီယာတွေအားလုံးကို ခေါ်လိုက်တယ်။ ခေါ်ပြီး 'ငါတို့မှာ ဘူဒိုဇာ (မြေတွားစက်) ဘယ်နှစီးရှိလဲ' လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။ အင်ဂျင်နီယာ တွေနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေကလည်း သူတို့ကုမ္ပဏီမှာရှိတာကို ရေထွက်ကြည့်ကြတယ်။ ရေထွက်ပြီးတဲ့အခါ 'ကျွန်တော်တို့မှာ ဘူတိုဇာ ၂၅၀ကျော် ရှိပါတယ်' လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်က သူ့အင်ဂျင်နီယာတွေကို ထပ်မေးပြန်တယ်။ 'အဲဒီဘူဒိုဇာတွေကို တင့်ကားအစီး ၂၀၀ ကျော်ဖြစ်အောင် မင်းလို့ ပြောင်းလုပ်နိုင်ပါ့မလား' လို့ မေးတဲ့အခါ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်က 'ဘာဖြစ်လို့လဲ' လို့မေးပါတယ်။ ဒီအခါ ဘင်လားဒင်အဖေက 'ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီပြောင်းလိုက်တဲ့ တင့်ကားတွေနဲ့ ဂျူးတွေကို တိုက်ဖို့ပေါ့ကြ။ သူတို့က ငါတို့နယ်မြေတွေကို သိမ်းထားပြီလေ။ ဒီတော့ ရှိတာနဲ့ ပြန်တိုက်ရမှာပေါ့' လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ရဲ့အဖေဟာ အစွဲရေးကို အလွန်အလွန်ဆန့်ကျင်တဲ့သူပါ။ သူဟာ ဂျူးဆန့်ကျင်ရေးသမား ဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပါလက်စတိုင်းမြေတွေကို ဂျူးတွေက လက်နက်အင်အားနဲ့ သိမ်းပိုက်ထားတယ်လို့ မြင်လို့ပဲ။ သူဟာ အယ်လ်ကွစ် (အာရပ်တို့က အာရေဗျတာသာစကားဖြင့် ဂျေရုဆလင် ကို ခေါ်သောနာမည်)ကို အလွန်ချစ်မြတ်နိုးပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းတွေကို အိုစာဘင်လားဒင်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။ အိုစာ ဘင်လားဒင် ပြောတာကတော့ သူ့အဖေဟာ တစ်လမှာတစ်ကြိမ် ဒါမှမဟုတ် နှစ်ကြိမ် ဂျေရုဆလင်ကိုသွားပြီး ဘုရင်သခင်ဆီ ဆုတောင်းတယ်။ သူဟာ မနက်မှာ မက်ဒီနာကိုသွားတယ်။ နွေလယ်မှာ မက္ကာကိုသွား၊ ညနေမှာ ဂျေရုဆလင်သွားပြီး ဘုရားသခင်ဆီမှာ ဆုတောင်းပါတယ်။ သူ့မှာ လေယာဉ်တစ်စီးရှိတော့ အဲဒီ

လေယာဉ်နဲ့ ဒီအစဉ်အလာအတိုင်း တစ်လမှာ ၁ ကြိမ် ဒါမှမဟုတ် ၂ ကြိမ်သွားပြီး ဆုတောင်းလေ့ ရှိပါတယ်” ဟူ၏။

အိုစမာဘင်လာဒင်ကို အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြားပေးနေသော ဘရိုင်ယန်ပိုင်ဖီးလ်ရှေ့လာ က အိုစမာဘင်လာဒင်၏ဖခင် မိုဟာမက်သေဆုံးပြီး ၁နှစ်အကြာက ဖြစ်စဉ်ကို ပြန်ပြောပြပါသည်။

“ဒီကျောင်းမှာ ကျွန်တော် ၄ နှစ်မြောက် စာသင်ကြားနေတဲ့အချိန်မှာ အိုစမာရောက်လာပါတယ်။ (၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ သူ့ အဲဒီတုန်းက ၁၁ နှစ်သားပဲ ရှိပါသေးတယ်) အိုစမာဟာ အတန်းထဲက ကျောင်းသား ၃၀ ထဲမှာ တစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ ရောက်ရှိလာတာပါ။ သူက အတန်းရဲ့ နောက်ဖက် ၃ ပုံ ၂ ပုံလောက်မှာ ထိုင်တယ်။ အတန်းပြတင်းပေါက်ကနေ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဘောလုံးကစားတဲ့ ကစားကွင်း၊ အားကစားကွင်းတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က အိုစမာကို ဘာကြောင့် မှတ်မှတ်ရရဖြစ်သလဲဆိုတော့ ပထမဆုံးသူ့မှာမည်ကြောင့် သူ့ကို မှတ်မိတာပဲ။ နောက် သူ့မိသားစုအကြောင်း၊ သူ့မိသားစုရဲ့ ထင်ရှားမှုကြောင့်လည်း သူ့ကို မှတ်မိတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အတန်းထဲကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် သူ့အသက်အရွယ်နဲ့ သူ့ရဲ့ ရှည်လျားလှတဲ့အရပ်ကြီးက သိသာတယ်။ သူ့အရပ်ကြောင့်လည်း သူဟာ ထင်ရှားတယ်လို့ ပြောရလိမ့်မယ်။ တခြားကျောင်းသားတွေနဲ့ ယှဉ်ရင် သူက အရပ်အရှည်ဆုံးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ကို မှတ်မိလွယ်တာပဲ။ သူ့အင်္ဂလိပ်စာကလည်း အလွန်ကို အံ့သြဖို့ကောင်းပါတယ်။ အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေအားလုံးအနက် သူဟာ စာအတော်ဆုံး၊ ဦးနှောက် အကောင်းဆုံး ကျောင်းသားတစ်ယောက်လို့ဆိုရမယ့် ကျောင်းသားတစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူဟာအတန်းမှာ အောက်ဆုံးရောက်နေတဲ့ ခပ်ညှို့ညှို့ကျောင်းသားတစ်ယောက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အလယ် အလတ်မှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ပဲ။ ဒီကျောင်းဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံမှာတော့ အကောင်းဆုံး၊ ထိပ်ဆုံးကျောင်း ၂ ကျောင်းအနက် တစ်ကျောင်းမှာ တက်ခွင့်ရတဲ့ကျောင်းသား ဖြစ်တာကြောင့် သူဟာ အညံ့ဆုံးကျောင်းသား မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုရတာပါပဲ။ ဒီကျောင်းမှာ တက်ခွင့်ရတဲ့ ကျောင်းသားတွေဟာ ကျောင်းဝင် ခွင့် စာမေးပွဲဖြေပြီး အတော်ဆုံးတွေ တက်ခွင့်ရတာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းကို တက်ခွင့်ရတဲ့ ကျောင်းသား တွေဟာ ထိပ်ဆုံးကျောင်းသား ၅၀ ရှိတယ်။ အဲဒီ ၅၀ ထဲမှာ သူပါလာတဲ့အတွက် သူဟာ ညံ့တဲ့ကျောင်းသား မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရတာပါ။ ဒါကြောင့် သူ့အနေနဲ့ ယခုလို အထူးပြုထားတဲ့ကျောင်းမျိုးမှာ အလွန်ထူးချွန်တောက် ပြောင်တဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ သူ့အသက်အရွယ်နဲ့ ကြည့်လိုက်ရင်တော့

ထိပ်ဆုံးကျောင်းသား ၅၀ ထဲမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့အတွက် ပညာတော်တဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက် လို့ ပြောချင်ပြောလို့ရပါတယ်။

ယခုလို ကျောင်းသားဘဝနဲ့ဆက်စပ်ပြီး သူ့အကြောင်းကို ပြောရတာဟာ အလွန်ကို အရှေးကြီးပါတယ်။ သူဟာ မကောင်းဆိုးဝါး တစ်ယောက်လို စတင်ကြီးပြင်းလာတဲ့သူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို စတွေ့ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ သူ့အပေါ် ကျွန်တော် အများကြီး စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ သူ့ရဲ့ ရုပ်သွင်ပြင်၊ သူ့ရဲ့အနေအထား၊ သူ့ရဲ့ အကျင့်စရိုက်တွေကို ကြည့်ပြီး ဒီ ၁၁ နှစ်သားလေးဘဝက သူ့အကြောင်းကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်တော် စဉ်းစားမိတာက တချို့လူတွေက ငယ်ရွယ်စဉ်က အကျင့်စရိုက်နဲ့ ကြီးလာတဲ့အခါ အကျင့်စရိုက်ပြောင်းလဲသွားတာမရှိဘူး ဆိုတာကို ကျွန်တော်တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလိုသာ အကျင့်စရိုက် ပြောင်းလဲမှုမရှိဘူးဆိုရင် အိုစမာရဲ့ငယ်စဉ်ဘဝနဲ့ ကြီးသွားတဲ့ဘဝမှာလည်း ပြောင်းလဲမှုဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ပြောလို့ရမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ ငယ်စဉ်က သူ့ရဲ့ဘဝနဲ့ ကြီးလာတဲ့ဘဝဟာ လုံးဝပြောင်းလဲ သွားတာကို တွေ့ရတယ်။ သူ့ရဲ့ အစောပိုင်းဘဝကို ကျွန်တော်က ထိတွေ့ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ တခြားတစ်ဖက်က ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း လူတစ်ယောက်ရဲ့ဘဝကို ၁၁ နှစ်သား ၁၂ နှစ်သားအရွယ်နဲ့ ပြောင်းလဲမှုရှိတယ်။ မရှိဘူး ဘယ်လိုပြောလို့ရမှာလဲလို့ မေးချင်မေးနိုင်ပါတယ်။

သူဟာ တခြားကျောင်းသားတွေနဲ့မတူဘဲ အလွန်ရည်မှန်တဲ့ ထူးထူးခြားခြား ရည်မှန်တဲ့ ကျောင်းသား တစ်ယောက်ပဲ။ ရည်ရည်မှန်မှန်ရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေက ဆော်ဒီအာရေဗျရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေ အားလုံးလိုလို ယေဘုယျအားဖြင့် ယဉ်ကျေးရည်မှန်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက တခြားကျောင်းသားတွေနဲ့ မတူလောက်အောင်ကို ပိုပြီး ယဉ်ကျေးတဲ့သူ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဒီထက်ပြောရရင် တခြား ကျောင်းသားအများစုထက်ကို ပိုပြီးတော့ ရှက်ရွံ့တတ်တဲ့သူလို့ ပြောရင်လည်း ရပါတယ်။ သူဟာ သူ့ဘာသာသူ အေးအေးဆေးဆေးနေပြီး ဘယ်သူနဲ့မှ ရောရောထွေးထွေး မရှိဘူး။

သူ့ကို ကြည့်ရတာ တခြားသူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရမှာကို ရှက်နေသလိုလို ပုံစံမျိုးကို တွေ့ရတယ်။ ဥပမာပြောရရင် အတန်းထဲမှာ ဆရာက ကျောင်းသားတွေကို မေးခွန်းတွေမေးပါတယ်။ လွယ်ကူတဲ့ မေးခွန်းမျိုးဆိုရင် ကျောင်းသား အားလုံးဟာ လက်ထောင်ကြတယ်။ ရှေ့ဆုံးက ကျောင်းသားတွေဆိုရင် ပိုပြီးလက်ကို မြှင့်မြှင့်ထောင်ကြတယ်။ ကျွန်တော်ကိုမေးပါ။ ကျွန်တော်ကိုမေးပါ နဲ့ အကုန်လုံးက သူ့ထက်ငါ လူပြီးဖြေဖို့ ဆရာကို အော်ပြောကြ ပါတယ်။ အိုစမာကတော့ အဲဒီလို တစ်ခါမှ လက်မထောင်ဘူး။ သူ့ကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် မေးရင်တော့

မေးတာကို ဖြေတယ်။ အဲဒါကိုကြည့်ပြီး သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလိုတဲ့ သူတစ်ယောက်အဖြစ် မနေချင်ဘူးဆိုတာ သိသာပါတယ်။ ဒီလို သူ့ရဲ့ အနေအထိုင်ကလည်း သူ့ကို အမှတ်ရစရာတစ်ခုပဲ။ သူဟာ ထိုင်လို့ရှိရင်လည်း အေးအေးဆေးဆေး ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ပဲ ထိုင်နေတယ်။ သူ့မျက်နှာကလည်း အမြဲတမ်း ပြုံးနေတယ်။ နောက်ပြီး အတန်းရဲ့ရှေ့ဆုံးမှာ လာမထိုင်ဘူး။ အတတ်နိုင်ဆုံး နောက်ဘက်မှာ ထိုင်လေ့ရှိတယ်။ သူ့ကို အဲဒီလို လက်မထောင်လို့ စာမရဘူးလို့ မထင်ပါနဲ့။ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သူ့ကို ကျောင်းစာ မေးလိုက်ရင် သူဟာ အမှန်ကို ဖြေနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီလို ကျွန်တော် မေးခဲ့ဖူးတာကို ရတဲ့သူလက်ညှိုးထောင်လို့ ကျောင်းသားတွေကိုမေးရင် ဖြေချင်တဲ့ကျောင်းသားတွေ အတော်များများက လက်ထောင်လေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက လက်မထောင်ဘူး။ အဲဒီလို လက်မထောင်ပေ မဲ့လည်း သူ့ကို စာမေးလိုက်ရင်တော့ သူဟာ စာကို ချက်ချင်းဖြေနိုင်တာချည်းပဲ။ အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေထဲမှာ ကျောင်းသားအတော်များများဟာ ရှေ့ဆုံးတန်းကို အလုအယက် နေရာယူလေ့ရှိတယ်။ သူကတော့ အဲဒီလို နေရာမယူချင်တဲ့။ ရှေ့တန်းမှာ မထိုင်ချင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေထဲက တစ်ယောက်ပဲ။ ရှေ့တန်းမှာထိုင်တဲ့ ကျောင်းသားတော်တော်များများဟာ ဆရာက သူတို့ကို ဂရုစိုက်တာနဲ့ အလေးထားတာကို ခံယူချင်တဲ့ ကျောင်းသားတွေ များပါတယ်။ သူကတော့ သူ့ကို အရေးစိုက်တာ၊ အလေးထားတာကို မခံယူ ချင်ပါဘူး။ သူဟာ နောက်တန်းမှာထိုင်ပြီး ကုတ်ချောင်းချောင်းနဲ့ နေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီလိုနေရတာကိုပဲ သူ့အဖို့ လွတ်လပ်တယ်လို့ ထင်ပုံရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ရှေ့တန်းကို မထွက်ချင်တဲ့သူ တစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ အက်ဖြတ်လို့ရပါတယ်။

တစ်နေ့တော့ သတင်းတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ ကြားလိုက်တယ်။ အဲဒီသတင်းက ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ တကယ့်သတင်းကြီးပဲ။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ အမျိုးသားသတင်းလို့တောင် ပြောလို့ရတယ်။ အဲဒါကတော့ မိုဟာမက်ဘင်လာဒင် ကွယ်လွန်သွားတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပါပဲ။ မိုဟာမက်ဘင်လာဒင်ဆိုတာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ အဖေပါ။ မိုဟာမက်ဟာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်က လေယာဉ်ပျက်ကျတဲ့အထဲမှာပါ သွားခဲ့တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီသတင်းကို ကြောညာစဉ်က ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း မှတ်မိနေသေးတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီတုန်းက တိုက်မိမြို့မှာ ရှိနေတဲ့အချိန်ပါ။ ဒီသတင်းကို ကျွန်တော်ကြားလိုက်တော့ တော်တော်တုန်လှုပ်သွားတယ်။ ဘာကြောင့် လူတွေ အားလုံးလည်း လှုပ်ရှားသွားသလဲဆိုတော့ သူဟာ နိုင်ငံအနှံ့မှာ လမ်းတွေ၊ တံတားတွေကို ဆောက်နေတဲ့ တကယ့် ဆောက်လုပ်ရေးသမားကြီးကိုး။ သူဟာ တိုက်ဖ်မှာ လမ်းကြီးကို ဆောက်နေတာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလမ်းဟာ

အိုစမာဘင်လားဒင်

ဣဂ်ဒါနဲ့ မက္ကာကို ဖြတ်ဖောက်တဲ့လမ်းပဲ။ အဲဒီ ဣဂ်ဒါ၊ နောက်မက္ကာ၊ မက္ကာ ကနေ တိုက်ပဲကို အဲဒီလမ်းကြီးက ရောက်သွားတာကြောင့်ပဲ။ ကျွန်တော်က တိုက်ဖိမှာရှိနေတော့ သူကွယ်လွန်တဲ့သတင်းကို တစ်နိုင်ငံလုံးက တအံ့တံ့သြနဲ့ ဝမ်းနည်းပမ်းနည်း နားထောင်ကြတာ၊ စိတ်မကောင်းကြတာကို သတိထားမိပါတယ်။ ဒီလို မိုဟာမက်ဘင်လားဒင် ကွယ်လွန်သွားတဲ့သတင်းကို ကြားရတဲ့အခါကျတော့ အားလုံးဟာ တုန်လှုပ်သွားကြ ပါတယ်'ဟု ပြောခဲ့ပေသည်။

အိုစမာဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးနေသော ပါကစ္စတန်လူမျိုး ဟာမစ်ဗီယာက...

'အိုစမာက သူ့အဖေ ကွန်လွန်သွားတဲ့အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ အဲဒီလို သူ့အဖေ ကွယ်လွန်သွားတဲ့အတွက် ဆော်ဒီဘုရင် ဖိုက်ဇ်ဟာ တော်တော်ကြာကြာ ငိုတယ်လို့လည်း သူက ပြောတယ်။ ဘုရင်ဖိုက်ဇ်ဟာ ရက်တော်တော်ကြာကြာ အမြဲ ငိုကြွေးနေတယ်ဆိုတာကို သူ့သိရတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သူတို့ဟာ အလွန်ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်တာကြောင့်ပဲ' ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။

ဘရိုင်ယန်ဖိုင်ဖီးလ်ရှေလားက ဤသို့ ဆက်၍ ပြောပြန်ပါသည်။

'နောက်နှစ်လောက်မှာတော့ ဘင်လားဒင်လုပ်ငန်းကြီးရဲ့ အနာဂတ်ပြဿနာက ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ဘင်လားဒင် လုပ်ငန်းမှာက လုပ်ငန်းတွေအများကြီး ရှိတယ်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအပြင် တခြားလုပ်ငန်းတွေ လည်း ရှိတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အဓိကအကျဆုံး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေကိုလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီကြီး လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ဆောက်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီကြီးဟာဆိုရင် ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အရေးပါဆုံးနဲ့ အကြီးဆုံးလုပ်ငန်းကြီးပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလုပ်ငန်းကြီးရဲ့ ဘဏ္ဍာငွေကြေး ပြဿနာ၊ ကုမ္ပဏီ ဆက်ပြီးတော့ လုပ်ကိုင်ဖို့ပြဿနာတွေကို ဘင်လားဒင်မိသားစုအနေနဲ့ အများကြီးတာဝန်ယူရလိမ့်မယ်။ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင်ရဲ့ သားသမီး အများကြီးထဲကနေ အကြီးဆုံးသားဖြစ်တဲ့ ဆလင်းဘင်လားဒင် က ဒီတာဝန်ကို ယူရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ မိုဟာမက်ရဲ့သား ၃ ယောက် ဒါမှမဟုတ် ၄ ယောက်ကလည်း ဒီကုမ္ပဏီကို အားလုံး လုပ်ကိုင်ဖို့ သူတို့မှာ တာဝန်ရှိကြတယ်။ တချို့ဆိုရင်တော့ အသက်က ငယ်သေးတာကြောင့် တာဝန်ယူနိုင်တဲ့အခြေအနေကို မရောက်သေးပါဘူး။

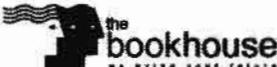
ဆလင်းဟာ မေးလ်ဖီး ကနေပြီး ဘွဲ့ရလာသူဖြစ်တယ်။ (မေးလ်ဖီးဟာ အင်္ဂလန်မှာရှိတဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်း

ပဲ။ အဲဒီမှာ သူဟာ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား နေခဲ့တာပါ) ဆလင်းဟာ ကျွန်တော်ထက် အသက် ၁ နှစ် လောက် ငယ်ပါတယ်။ သူနဲ့တွေ့တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်တော်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မိတ်ဆက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။ ညီတွေ အားလုံးလိုလိုဟာ ကျောင်းနေတဲ့အရွယ်တွေ၊ တချို့ဆိုရင် ငယ်ရွယ်တဲ့အရွယ် တွေပဲ ရှိသေးတာ။ အိုစမာဆိုရင် ၁၁ နှစ်သားပဲ ရှိသေးတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ ဒီလုပ်ငန်းကြီးကို အစစအရာရာ တာဝန်ယူရတာက ဆလင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဆလင်းရဲ့ ဆက်ဆံမှုဟာ ၇၃၊ ၇၄ ခုနှစ်တွေမှာ ပိုပြီး တရင်းတနှီး ဖြစ်လာပါတယ်။ သူဟာ အလွန် အနောက်တိုင်းဆန်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားပြော လည်း အလွန်ကောင်းတယ်။ စကားလုံးသုံးတာကလည်း အလွန်လှပါတယ်။ သူ့ရဲ့အင်္ဂလိပ်စကားပြော လေသံဟာ အလွန်ပီပြင်ပြီး အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်လားလို့ ထင်ရတယ်။ အလွန်ကို ဆက်ဆံရေးကောင်းပြီး အလွန်ယောက်ျားပီသတဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆလင်းဟာ ဂစ်တာလည်း တီးပါတယ်။ သူ့မှာ အနောက်နိုင်ငံက သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဥရောပက သူငယ်ချင်းတွေ၊ နောက်ပြီးတော့ ဂျက်ဒါး မှာလည်း သူနဲ့ အလွန်ခင်တဲ့ အနောက်နိုင်ငံသားတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။

ဘင်လာဒင်မိသားစုထဲက ဆွေမျိုးတစ်ယောက်ကို ဆလင်း အကြောင်းအား မေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။ ထိုဆွေမျိုးက သူ့မှာမည်ကို ပြောမပြပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့ မိသားစုအနေဖြင့် အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အမည်ကို ပြောပြရမည်ကို စိုးရိမ်ပါသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မည်သူ့ကိုမျှ မပြောပြသဖြင့် ထိုမှာမည်ကို ဖော်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

‘ဆလင်းဟာ အရည်အချင်းတော်တော်ရှိတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တခြားသူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မရအောင် တော်ပါတယ်။ အဆင့်အတန်းလည်းရှိတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ဆော်ဒီမှာရှိတဲ့ ဆော်ဒီနိုင်ငံသားတွေထဲ မှာ အဆင့်အတန်း မြင့်တဲ့သူ အရည်အချင်းရှိတဲ့သူတစ်ယောက် ဆိုတာ သိသာပါတယ်။ ခင်မင်နှစ်မြို့စရာကောင်း ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါးလည်း နေတတ်တယ်။ သူ့မျက်နှာမှာ အမွှေးအမျှင်တွေသိပ်မရှိပါဘူး။ ဆိုလိုတာက ပါး သိုင်းမွှေးတွေ၊ မုတ်ဆိတ်မွှေးတွေ ဗရဟ္မာနဲ့ သူမျိုး မဟုတ်ဘူး။ သူက ဂစ်တာကို ကောင်းကောင်းတီးတတ်တယ်။ ဂစ်တာတီးရတာကိုလည်း သဘောကျပါတယ်။ သီချင်းအပုဒ်ပေါင်း ၆၀ လောက်ကို ကောင်းကောင်း တီးနိုင် တယ်။ သူ သဘောကျတဲ့သီချင်းထဲမှာ... ‘ပန်းပွင့်တွေအားလုံး ဘယ်ရောက်သွားသလဲ’ “Where Have All the Flowers Gone ?လည်း ပါပါတယ်။

သူဟာ ဘုရင်ဖက်ဒါရဲ့ လူရွှင်တော်တစ်ယောက်လို နေထိုင်တယ်လို့လည်း သိရတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ ဘုရင်ကြီး ဖက်ဒါနဲ့ ဆလင်းဟာ အလွန်ရင်းနှီးပါတယ်။ သူဟာ ဘုရင်နန်းတော်ထဲမှာ လူရွှင်တော်တစ်ယောက်လို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ရင်းရင်းနှီးနှီး နေတတ်တယ်။ ဖက်ဒါဘုရင်ကြီးရဲ့ အတွင်းစည်း ထဲမှာရှိတဲ့ လူရင်းတစ်ယောက် လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ သူက ဘုရင်ကြီးနဲ့ အလွန်ရင်းနှီးနေတာကို တွေ့ကြရတယ်။ ဘုရင်ကြီးက သဲကန္တာရထဲက ရွက်ထည်မိုးစခန်းကို သွားရောက်အနားယူတဲ့အချိန်မျိုးဆိုရင် ဆလင်းဟာ သူ့ကိုယ်ပိုင် ဂျက်လေယာဉ်ပုံနဲ့ သဲကန္တာရထဲကိုဆင်းပြီး သွားလေ့ရှိတယ်။ တစ်ခါကဆိုရင် လေယာဉ်ဆင်းတာ အဆင်မပြေ တဲ့အတွက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်သွားသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ အမြဲတမ်းလိုလို ဘုရင်ဖက်ဒါနဲ့အတူ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိနေတာပါပဲ။

ဆလင်းက သူ့ရဲ့လုပ်ငန်းကို ၇၃၊ ၇၄ လောက်မှာ စတင်ပြီး လုပ်ကိုင်လာတယ်လို့ဆိုရမယ်။ အဲဒီနှစ်တွေ ကစပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဆလင်းဟာ ထိန်းချုပ်လာခဲ့တာပါပဲ။ ဆော်ဒီအာရေဗျက တော်ဝင်မိသားစုနဲ့ သူ့အဖေဟာ ယခင်ကတည်းက ရင်းနှီးတာကြောင့် သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းဟာ ပိုပြီး တွင်ကျယ် လာတာပါ။ သူတို့အနေနဲ့ အခွင့်အရေးတွေ အများကြီးရခဲ့တယ်။ ဆလင်းဟာ သူ့လက်ထက်ရောက်တော့လည်း အောင်မြင်တဲ့ စီးပွားရေးသမား ဖြစ်လာတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျအုပ်ချုပ်သူများနဲ့ တရင်းတနှီးရှိတာကြောင့် သူ့ရဲ့ ဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်းဟာလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်ကြီးဖက်ဒါက သူ့ရဲ့ နန်းတော်ကို ပြန်တည်ဆောက်ချင်တယ်ဆိုရင် ဆလင်းက ပြန်ပြီးတည်ဆောက်ပေးမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆလင်းအဖေ မိုဟာမက်ဟာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန်တယ်။ သူ့အဖေ ကွယ်လွန်တဲ့အချိန်မှာ သူဟာ ၂၁ နှစ်သားပဲ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အုပ်ချုပ်တာက ဘုရင်ဖိုက်ဇယ်ပါ။ ဖိုက်ဇယ်က တော့ ဆော်ဒီက အုပ်ချုပ်တဲ့ဘုရင်တွေ အားလုံးထဲမှာ လူရိုသေမှုအရှိဆုံးနဲ့ လူသိအများဆုံး ဘုရင်ကြီးဖြစ် တယ်။ ဘုရင်ကြီးက ဘင်လာဒင်မိသားစုကို အထူးအလေးထားပါတယ်။ အခွင့်အရေးတွေလည်း ပေးပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီဟာ အုပ်ချုပ်သူတွေကရော ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုကပါ ယုံကြည်တဲ့ကုမ္ပဏီ ဖြစ်လာတယ်။ ကလေးတွေကြီးလာတဲ့အခါမှာလည်း အဖေ့ရဲ့အမွေကိုဆက်ခံပြီး ဆော်ဒီဘုရင်မိသားစုနဲ့အတူ တရင်းတနှီး ရှိလာခဲ့တာပဲ။ ဆလင်းဟာ သားအကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့မိသားစုနဲ့ သူတို့ ကုမ္ပဏီအတွက် တာဝန်အရှိ ဆုံးသူလည်း ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဖခင်ဆုံးသွားပြီးတဲ့နောက် သူတို့ရဲ့စီးပွားရေးပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ခွဲခြမ်းပေးဖို့ ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ တချို့ ညီအစ်ကိုတွေက သူတို့ရသင့်တဲ့အမွေတွေကိုယူဖို့ တောင်းဆိုကြတယ်။

ဥပမာ... အလီ ဆိုပါတော့။ သူက ပါရီ မှာနေတယ်။ လုပ်ငန်းထဲကနေပြီးတော့ သူရသင့်တဲ့ငွေတွေကို သူ ထုတ်ယူသွားခဲ့ပါတယ်'

ဘင်လာဒင်အနေဖြင့် သူ့မိသားစု၏လုပ်ငန်းမှနေ အမွေဆက်ခံခွင့်ရသော ငွေကြေး မည်မျှရှိသည် ဆိုသည်မှာ ပပေဋ္ဌိ ဖြစ်ပါသည်။ အတိအကျမသိနိုင်သော်လည်း ခန့်မှန်းခြေ ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀ မှ သန်း ၃၀၀ကျော်အထိ ရှိနိုင်မည် ဟူ၍ကား သိကြပါသည်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်နောက် မိဒီယာများက သူ၏ ငွေကြေး ကြွယ်ဝမှုကို ဤကဲ့သို့ ဖော်ပြပါသည်။ သူ့မိသားစုက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြသည်မှာ ဘင်လာဒင်မှာ သူ့အဖေ၏ အဆောက်အဦများကိုလည်း ဆက်ခံခွင့်ရခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ မွတ်ဆလင်ရှာရီယာ ဥပဒေအရ သူ့ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေတွင် သားယောက်ျားလေးများသည် မိန်းကလေးများထက် အမွေ ၂ ဆ ရပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ကွယ်လွန်သွားသော အိုစမာ၏ဖခင် မိုဟာမက်ဘင်လာဒင် သားသမီးပေါင်း ၅၄ ယောက် ရှိပါသည်။ ဘင်လာဒင်မိသားစုက အိုစမာကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်ကတည်းက အဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက်ထားသော်လည်း သူ့အနေဖြင့် ဖခင်၏ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဆက်ခံခွင့် ရှိနေသည်။ သူ့အဖေ၏အိမ်ကို သူ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသောကြောင့် ဒေါ်လာသန်း၂၀ ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

ဖခင်ဖြစ်သူ မိုဟာမက်ဘင်လာဒင် ကွယ်လွန်သည့်နှစ်မှာပင် သားကြီး ဆလင်းသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာ သည်။ ဖခင်၏လုပ်ငန်းများကို သူက ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မိသားစုများနှင့် တိုင်ပင်ဖို့ သူရောက်ရှိလာသည်။ ဆွီဒင်ရောက်လာသောအခါ သူသည် ဖော်လ်ဗို (Volvo) ကုန်တင်ကား အများအပြားကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုသို့ လာရောက်လည်ပတ်ချိန်တွင် ဆလင်းသည် ဖာလန်းမြို့လေးတွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုမြို့လေးမှာ သံသတ္တုထွက်သော မိုင်းတွင်းများရှိသည့် မြို့အဖြစ် ထင်ရှားပါသည်။ ထို့ပြင် ဟိုဖဲလီးယား ဆိုသော ညကပွဲတစ်ခုလည်း ထိုမြို့တွင် ရှိလေ သည်။ ဆလင်းတို့က ဖာလန်းမြို့ရှိ အက်စ်တိုးလီးယား ဟိုတယ်တွင် တည်းခိုခဲ့ကြသည်။ ထိုဟိုတယ်ပိုင်ရှင် ခရစ္စတီနာ အာကာဘာလက်က ဆလင်းဘင်လာဒင်နှင့် သူ၏ ညီငယ်ဖြစ်သည့် အိုစမာဘင်လာဒင်တို့ ၁၉၇၀ ခုနှစ်က ဖာလန်းမြို့တွင် တည်းခိုခဲ့သည့်အကြောင်း ပြောပြလေသည်။

'ဟိုတယ် အက်စ်တိုးလီးယားဟာ ဟိုတယ်အသေးလေး တစ်ခုပါပဲ။ နံနက်စာ ကျွေးပါတယ်။ အခန်းကလည်း သိပ်ကျယ်တဲ့အခန်းကြီးတွေ မရှိပါဘူး။ အဲဒီမှာ သူတို့ ၂ ယောက် တည်းကြပါတယ်။ အဲဒီ ၂ ယောက် ဆိုတာက ဆလင်းနဲ့ အိုစမာ ညီအစ်ကို ၂ ယောက်ကို ပြောတာပါ။ သူတို့က နံနက်စာလည်း ကျွန်မတို့နဲ့ စားပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ဟိုတယ်ရဲ့ ဟိုဘက်လမ်းတစ်ဘက်မှာ ဟိုတယ်ကြီးတစ်ခု ရှိပါတယ်။ စားတာကိုတော့

www.burmeseclassic.com

အဲဒီဟိုတယ်ကြီးကနေ သူတို့စားကြတယ်။ နေ့လယ်စာနဲ့ ညစာကိုတော့ အခန်းထဲကို မှာစားကြပါတယ်။ ဘာလို့လဲတော့ မသိပါဘူး။ ဒီဟိုတယ်ကို ကျွန်မတို့ စလုပ်ခဲ့တာက ၁၉၇၀ နဲ့ ၇၁ ခုနှစ်တွေပါပဲ။ အဲဒီ ပထမနှစ်အစပိုင်းမှာပဲ သူတို့ ညီအစ်ကို ၂ ယောက် ရောက်လာကြတာပါ။

သူတို့ ရောက်လာတာကို ကျွန်မ ကောင်းကောင်း မှတ်မိနေတယ်။ သူတို့စားလာတာက ရိုးရွက်စွာကြီးနဲ့ပါ။ လမ်းထဲက ကျွန်မတို့ဟိုတယ် အဆောက်အအုံရဲ့ရှေ့မှာ ကားကို ရပ်ထားခွင့်မရှိပါဘူး။ လူဆင်း၊ လူတက် လောက်ပဲ ရပ်ခွင့်ရှိတယ်။ အကြားကြီး ရပ်ထားခွင့် မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က သူတို့ကားကို ရပ်ထားခဲ့တာပဲ။ ကျွန်မယောက်ျားက သူတို့ကို ကားအဲဒီမှာ မရပ်နဲ့၊ ရပ်ရင် ဒဏ်ငွေ ရိုက်ခံရမယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒဏ်ငွေ ရိုက်ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း ဒဏ်ငွေဆောင်တာပါပဲ။ နေ့တိုင်း၊ အချိန်တိုင်းလို ကားကြီးကို ရပ်ထားပါတယ်။ သူတို့က ကျွန်မတို့ကို 'ကျွန်တော်တို့ ကားရပ်ထားတာ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ရဲကို တိုင်ချင်လည်းတိုင်ပါ' လို့လည်း ကျွန်မတို့ကို စပါတယ်။ သူတို့မှာ ငွေတွေ အများကြီး ပါလာပုံရတယ်။ ငွေလည်း အတော်ချမ်းသာပုံရတယ်။ အဲဒီငွေတွေကို သုံးချင်သလိုသုံး ဖြန့်ချင်သလို ဖြန့်တာပေါ့။ သူတို့မှာ ငွေတွေဘယ်လောက်ရှိတယ် ဆိုတာတောင် သူတို့မသိကြပါဘူး။ ကိုပေဟောင်ကိုလာတော့ သူတို့ပိုင် လေယာဉ်နဲ့ သူတို့လာကြတာ။ ဘာကြောင့် ကျွန်မက သူတို့ပိုင်လေယာဉ်နဲ့လာတာကို သိရသလဲဆိုတော့ မေးကြည့်လို့ပါပဲ။ ကျွန်မ ဘယ်လိုမေးလဲဆိုတော့ 'ဆိုဒင်မှာ ဒီလောက်ကြီးတဲ့ ကားကြီးကို ဘယ်ကယူလာတာလဲ' လို့ မေးပါတယ်။ သူတို့က 'ကျွန်တော်တို့မှာ ကိုယ်ပိုင် လေယာဉ် ရှိပါတယ်။ လေယာဉ်ကို ကိုပေဟောင်မှာ ဆိုက်ထားပါတယ်။ ကားကို ကိုပင်ဟောင်ကပဲ ယူလာ တာပါ။ ဆိုဒင်က ရုံးနဲ့ ကျွန်တော်တို့က အမြဲအဆက်အသွယ်ရှိတော့ ကားကို ယူလာတာပါ' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်မက ပြန်မေးပါတယ်။ 'အဆက်အသွယ်ဆိုတော့ ဘာအဆက်အသွယ်လဲ' လို့ မေးတော့ သူတို့က ပြန်မဖြေ တော့ပါဘူး။

ဟိုတယ်မှာ သူတို့ ၁ ပတ်ကြာ တည်းပါတယ်။ အဲဒါက ၁၉၇၀ ခုနှစ် ဆောင်းရာသီပါ။ ဇန်နဝါရီလလို့ ကျွန်မ ထင်တယ်။ လမ်းပေါ်မှာ နှင်းတွေက ပွေးနေအောင် ကျနေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်က အတော်လည်းအေး ပါတယ်။ သူတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်က ကလေးတွေနဲ့ တူပါတယ်။ သူတို့ ဝတ်ဆင်ထားတာက အလွန်ရှေးကြီး တဲ့ အဝတ်တွေပါ။ ပြောဆိုဆက်ဆံရေးကလည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး အလွန်ချစ်စရာကောင်းတဲ့ လူငယ်တွေပါ။ သူတို့ မျက်လုံးတွေက လှပြီး ကြည်လင်နေတယ်။ သူတို့ ၂ ယောက်မှာ ကျွန်မက အထူးသဖြင့် အိုစာကို သတိထားမိပါတယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေက အလွန်ချစ်စရာ ကောင်းတယ်။ ကျွန်မသား အင်ဒါးစ်နဲ့ ဂတ်စ်တို့က

သူတို့ကို ခင်ပါတယ်။ သူတို့နဲ့လည်း ရင်းနှီးတယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ သူတို့ ညီအစ်ကို ၂ ယောက်ဟာ အဝတ်အစားကောင်းကောင်းတွေ ဝတ်တတ်သလို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုလည်း ရှိကြပါတယ်။ သူတို့ဆံပင်တွေက ခင်မင်စရာကောင်းတဲ့အတွက် သားတွေနဲ့ သူတို့ညီအစ်ကိုဟာ မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်သွားကြပါတယ်။ သူတို့ညီအစ်ကို ဟာ ကျွန်မသားတွေနဲ့ ဝရန်တာမှာ တွေ့ကြတယ်။ တွေ့တဲ့အခါ နှုတ်ဆက်ကြပြီး ဖက်လဲ့တကင်းနဲ့ နှုတ်ဆက် ကြတယ်။

သူတို့ညီအစ်ကိုက ၂ ယောက်အိပ်ခန်း ၂ ခန်းကို ယူထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ခုတင်တစ်လုံးထဲမှာ ၂ ယောက် အိပ်ကြပြီး နောက်တစ်ခန်းမှာတော့ သူတို့ရဲ့ ခရီးဆောင်အိတ်တွေ၊ ပစ္စည်းတွေကို ထားပါတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် ကျွန်မတို့ ဟိုတယ်ဘက်မှာ သန့်ရှင်းရေးသမား မရှိပါဘူး။ အဲဒီအခါ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် အခန်းတွေထဲဝင်ပြီး လှည်းကျင်း သန့်ရှင်းပေးရပါတယ်။ သူတို့ ခရီးဆောင်အိတ်တွေထားတဲ့ အခန်းထဲရောက် တော့ ကျွန်မ အံ့သြသွားတယ်။ သူတို့ရဲ့ ခရီးဆောင်အိတ်တွေက အလွန်ကြီးပါတယ်။ အင်္ကျီအဖြူတွေကလည်း အကောင်းစားတွေပါပဲ။ ခရစ်တီယန် ဒိုင်ယာ (Christian Dior)ကချုပ်တဲ့ အင်္ကျီမျိုး၊ ဗက်စ်စိန်လောရင့် (Yves St. Laurent) က ချုပ်တဲ့ အင်္ကျီမျိုးတွေပါပဲ။ အဲဒီလောက် ဈေးကြီးပေးဝယ်ထားတဲ့ အင်္ကျီမျိုးတွေကို သူတို့က တစ်ထည်ကို တစ်ကြိမ်ပဲဝတ်ပါတယ်။ ဝတ်ပြီးသားအင်္ကျီတွေကို လျှော်ဖို့ယူသွားတဲ့အခါ သူတို့က ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'အဲဒီအင်္ကျီတွေကို မလျှော်နဲ့တော့၊ ငါတို့လည်း မဝတ်တော့ဘူး။ မင်းလိုချင်ရင် ယူလိုက်တော့' လို့ ပြောပါတယ်။ ခရီးဆောင်လက်ဆွဲအိတ် အသေးလေးထဲမှာတော့ လက်ဝတ်လက်စား ရတနာတွေ ထည့်ထားပါတယ်။ ရုပ် အင်္ကျီ၊ ကြယ်သီးတို့၊ ကြယ်သီးအဖြစ်တပ်တဲ့ စိန်တွေကို ထည့်ထားတာပါ။ စိန်တွေတွင်မကဘူး၊ ပတ္တမြားတွေနဲ့ နီလာတွေလည်း ပါပါတယ်။ အလွန်ကို အံ့သြစရာကောင်းတဲ့လူငယ်တွေပါပဲ။ အဲဒီရတနာတွေကလည်း အလွန်တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ကျောက်မျက်တွေပါပဲ။

ဆလင်းနဲ့ အိုစမာက သူတို့မှာ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအားလုံး ပေါင်း ၆၀ ရှိတယ်လို့ ကျွန်မတို့ကို ပြောပြတယ်။ တစ်ပတ်လောက် ဟိုတယ်မှာတည်းပြီးတော့ နှုတ်ဆက်ပါတယ်။ 'နောက်နှစ်မှ အန်တီတို့ဆီ လာလည်ပါ့မယ်။ အဲဒီအခါ မိသားစုတွေပါ ခေါ်လာနိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လာရင် နှင်မထုတ်ပါနဲ့ လက်ခံပါ နော်' လို့တောင် ပြောပါတယ်။ နောက်နှစ် သူတို့ ထပ်လာကြပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာတော့ အားလုံး ၂၃ ယောက် လောက် ရှိမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

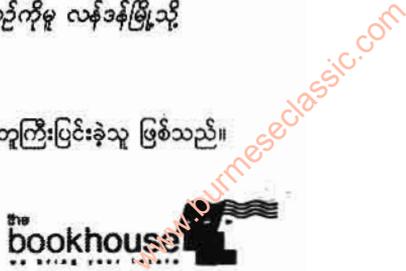
နောက်တစ်နှစ်တွင် ဖာလန်းသတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သော ဒါလာန်း(စ်) တစ် နှင်ဂါ Dalarnes Tid Ningar သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဟန်းလင်ကွမ်က ဘင်လာဒင်မိသားစု လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သတင်းရေးသား ခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ထုတ် ထိုသတင်းစာ၌ ဆော်ဒီအာရေဗျမှ မိသားစုကြီးတစ်ခု အာရောက်လည်ပတ်သည်ကို သတင်းအဖြစ် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုသတင်းထဲမှ ကောက်နုတ်ချက်ကို ဖော်ပြ ထိုက်ပါသည်။

‘အာရပ်ထင်ရှားသူများ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်း’

ယမန်နေ့က ဆလင်းဘင်လာဒင်သည် ဥရောပသို့ ခရီးစဉ် ဖြန့်ကျက်ခဲ့သည်။ ဆွီဒင်နိုင်ငံ ဖာလန်းမြို့သို့ အလုပ်ကိစ္စနှင့်ရော အပျော်ခရီးအဖြစ်ပါ လာရောက်လည်ပတ်သည်။ သူနှင့်အတူ သူ့မိသားစု ၂၂ ယောက်လည်း ပါလာပါသည်။ ဆလင်းတွင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ၅၄ ယောက် ရှိပါသည်။ ဘင်လာဒင် မိသားစုလုပ်ငန်းကို ဆက်ခံသူ ဆလင်းသည် အသက် ၂၆ သာ ရှိသေးသည်။ သူက သူ၏ကိုယ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်ဖြင့် ဘော်လန် လေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ကျန်မိသားစုများမှာမူ မော်တော်ကားဖြင့် ရောက်ရှိလာကြသည်။ သူသည် ဖာလန်းရှိ အိုဖဲလ်လီးယားကလပ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်သည်။ သတင်းပေးပို့ချက်အရ ဆိုလျှင် သူကြွယ် လေးသည် ၁၅၀ ကိုက်ပွဲများကို နှစ်သက်သူဖြစ်ကြောင်း၊ ဖာလန်းရှိ ကပွဲများမှာ အတိတ်က ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ ယခု သူတို့မိသားစုသည် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း ဖာလန်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

သူကြွယ်လေးသည် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံတစ်ခုလုံးတွင် အအောင်မြင်ဆုံး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏လုပ်ငန်းမှာ အအောင်မြင်ဆုံးနှင့် အကျော်ကြားဆုံး ဖြစ်သည်။ စိုသင်ဘတ်တွင်လည်း ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီက ဖော်လီဗို ကုန်တင်ကားပေါင်းများစွာကို သူတို့လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရန် မှာယူထားကြောင်းလည်း သိရသည်။ ယခုအခါ ဘင်လာဒင်မိသားစုသည် စတော့ဟုမ်းမြို့သို့ လည်ပတ်ရန် ထွက်သွားကြောင်း သိရှိရသည်။ သူကြွယ်လေး၏ ကိုယ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်ကိုမူ လန်ဒန်မြို့သို့ ဖို့လိုက်ပါသည်။

ခါလက်ဘာတာမီ သည် ဘင်လာဒင်နှင့် အိမ်ချင်းကပ်ရပ် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဂျက်ဒါး၌ အတူကြီးပြင်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က '၁၆ နှစ်ရှိပြီး ဘာတာဖီထက် ၃ နှစ် ကြီးပါသည်။ သူတို့သည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်က သိကျွမ်းခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ အနောက်နိုင်ငံများက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပတ်သက်ပြီး သတင်းမှားများကိုလည်း ထုတ်လွှင့်တတ်ကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ချဲ့ကားပြောဆိုခြင်းများလည်း ရှိသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် မူရှာရီဖာသည် သူတို့နေထိုင်သော ရပ်ကွက် ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ ဂျက်ဒါးရှိ လူလတ်တန်းစားမိသားစုများ နေထိုင်သော ထိုရပ်ကွက် တွင် ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ အိမ်နီးနားချင်းအဖြစ် ကြီးပြင်းခဲ့ပြီး ဂျက်ဒါးတွင် အိမ်နီးနားချင်းမိတ်ဆွေများ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျက်ဒါးတွင် သူတို့နေခဲ့သောအိမ်များမှာ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများ မဟုတ်ပါ။ ဂျက်ဒါးရှိ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော မိသားစုများသည် 'ကွန်နီချေး'ဟုခေါ်သော ပင်လယ်ကို မျက်နှာပြုထားသော ကမ်းခြေတစ်လျှောက်ရှိနေရာတွင် နေထိုင် သည်။ ထိုနေရာမှာ ပင်လယ်နီကို အဓိက မျက်နှာမူထားသောနေရာ ဖြစ်လေသည်။ အိမ်နီးချင်းဖြစ်သော သူတို့သူငယ်ချင်း များသည် ကြယ်ငါးပွင့်ဟိုတယ် မိုဘင်ပစ်အနောက်ဘက်တွင် သွားရောက်ထိုင်လေ့ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဘာတာဖီနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် ဗလီကို မှန်မှန်တက်ရင်း ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် တစ်နေ့ကို ငါးကြိမ်တက်ရသော ဗလီဝတ်ပြုစဉ် ၌ ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် သူတို့သည် ကျောင်းလွတ်ချိန်တွင် ဘောလုံးကွင်းသွားပြီး ဘောလုံးကန်ကြလေသည်။

ဘာတာဖီက ဂျက်ဒါးရှိ မူရှာရီဖာရပ်ကွက်သို့ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာတွင် သူသည် ဆယ်စုနှစ် သုံးခုကြာအောင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ ပထမဆုံးထိုနေရာ၌ သူနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အိုစမာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ မိခင်ဖြစ်သူမှာ မိုဟာမက်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် ကွာရှင်းပြီး မိုဟာမက်အယ်လ်အက်တက်စ်နှင့် ဒုတိယအိမ်ထောင် ပြုခဲ့လေသည်။ မိုဟာမက်မှာ ကုန်သည်မိသားစုမှ ဆင်းသက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် မူရှာရီဖာတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ အိုစမာမှာ သူ့မိခင်နှင့်ပါလာ၍ ထိုနေရာ၌ ကြီးပြင်းခဲ့လေသည်။ ဘာတာဖီက သူ့နေထိုင်သောနေရာကို ကျွန်တော်အား ပြသ ခဲ့သော်လည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ မိခင်ဖြစ်သူနေသော အိမ်ကိုမူ ကျွန်တော်အား မပြပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့အနေဖြင့် သူမ၏ ပုဂ္ဂလိကအခွင့်အရေးကို ထိန်းသိမ်းသင့်သည်။ သူမ မိသားစု နေထိုင်သောနေရာကို မပြသင့်ဟု ယူဆသောကြောင့် မပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒီနေရာကို ကျွန်တော်တို့ ပထမဆုံး ရောက်ရှိလာတာပါ။ ရောက်ရှိလာတုန်းကတော့ လူနေကျကျဲပဲ ရှိတယ်။ ဒီမှာဆောက်ထားတဲ့ အဆောက်အဦ အတော်များများဟာ ဆယ်စုနှစ်များစွာက ဆောက်ထားခဲ့တဲ့ အဆောက်အဦ တွေပဲ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်က အစောဆုံးဆောက်ထားတဲ့အိမ်တွေထဲမှာ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်ခါစက လူသွားလမ်းတောင် မဖောက်ရသေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာရှိတဲ့လမ်းကတော့ အယ်လ်မက်ဒီနာ လမ်းပါပဲ။

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော်တို့သီလာရင် အဲဒီဖုန်ထူပြီး ညစ်ပတ်တဲ့လမ်းကနေ ကားမောင်းလာရလိမ့်မယ်။ ဒီနေရာက ၇၀ ခုနှစ် တတည်းက ရှိခဲ့တာပါ။ ဒီနေရာကို အိုစာမာရယ်၊ သူ့အမေရယ်၊ သူ့ပထွေးရယ်၊ သူ့ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲရယ်၊ သူနဲ့ မအေတူပအေကွဲ ညီအစ်ကိုတွေရယ် ကျွန်တော်တို့ အိမ်နီးချင်းအဖြစ် ရောက်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ထက် ၃၊ ၄ နှစ်လောက်နောက်ကျပြီး ရောက်လာတာပါ။ သူတို့အိမ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့အိမ်ဟာ ရင်းနှီးတဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေ ဖြစ်လာတယ်။ သူနဲ့ကျွန်တော်ကတော့ ဗလီအတူတက်ကြတယ်။ ရပ်ကွက်ထဲ အတူထွက်လည်တယ်။ ကျွန်တော် တို့ နှစ်ယောက်က လက်ဖက်ရည်သောက်လည်း အတူတူပါပဲ။ ပွဲလမ်းသဘင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့သီမှာ ကန့်သတ်ထားတဲ့အတွက် မရောက်ဖြစ်ကြပါဘူး။

ကျောင်းကနေ နေ့လယ် ၂ နာရီမှ ပြန်လာကြတယ်။ နောက် နေ့လယ်စာစားကြတာပေါ့။ နေ့ကျသွားတဲ့ ၄ နာရီ၊ ၅ နာရီ လောက်ကျရင် ကျွန်တော်တို့ ဘောလုံးကန်ကြတယ်။ အိုစာမာက ကျွန်တော်ထက် ကြီးတယ် ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်က အသင်းခေါင်းဆောင်ပါ။ အိုစာမာက အရပ်ရှည်တော့ သူ့ကို ရှေ့တန်းမှာထားတယ်။ ဒါမှ ဝိုင်းသွင်းရင် ခေါင်းတိုက်သွင်းနိုင်မှာပါ။ သူဟာ အိမ်နီးနားခံတတ်တဲ့ စစ်သားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လုပ်တတ်တဲ့သူပါပဲ။

တစ်နေ့ အိုစာမာနဲ့ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်တဲ့ အာမက်က အမောတကောနဲ့ ကျွန်တော်ဆီ ပြေးချလာပြီး 'အစ်ကို မြန်မြန်လာပါဦး။ အိုစာမာတစ်ယောက် အထိုးခံရတော့မယ်' လို့ ပြောပါတယ်။ ဒီအဖြစ်ဟာ တော်တော်ရယ်စရာ ကောင်းတဲ့အဖြစ်ပါပဲ။ ကျွန်တော်လည်း အာမက်ခေါ်တဲ့ဆီ လိုက်သွားပါတယ်။ အိုစာမာကို ခပ်ပေပေ လူငယ်တစ်အုပ်နဲ့အတူ တွေ့လိုက်ရတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဘောလုံးကစားတဲ့သူတွေပဲ။ သူတို့က အိုစာမာကို ဝိုင်းထိုးဖို့ လုပ်နေကြပါတယ်။ ပါးစပ်ကလည်း အော်ဟစ်ဆဲဆိုနေတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ရဲ့ပခုံးကို တွန်းလိုက်ပြီး 'မင်းတို့ ဘာဖြစ်နေတာလဲ' လို့ မာန်မဲလိုက်တယ်။ အိုစာမာက 'ငါက သူတို့နဲ့ အေးအေးဆေးဆေး ဖြေရှင်းနေတာပါကွာ။ ငါ သူတို့နဲ့ ရန်မဖြစ်ချင်ပါဘူး' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ အိုစာမာ နှစ်ယောက်မှာ ကျွန်တော်က ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း နေတတ်တယ်။ ထစ်ခနဲဆို လက်ပါတတ်တယ်။ အိုစာမာကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ အေးအေးဆေးဆေး ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အိုစာမာရဲ့စရိုက်ဟာ ရမ်းကားတတ်တဲ့သူမျိုး မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ သူက အရှက်အကြောက်လည်း ကြီးတယ်။ သူဟာ စကားကို ပေါ့ပေါ့မပြောသလို ပြောတဲ့စကားကိုလည်း ထိန်းသိမ်းတတ်တဲ့သူပါပဲ။ စကားပြောရင် လေးလေးနက်နက် ပြောတတ်သလို သူတစ်ပါးပြောတာကိုလည်း

ကရုတစိုက်နဲ့ လေးလေးနက်နက် နားထောင်တတ်သူပါ။ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သူပြောပြဆိုရင် ခြေခြေမြစ်မြစ် ရှိတယ်။ လေးလေးနက်နက် ပြောတတ်တယ်။ အပေါ်ယံ ပေါ့ပေါ့လျှံလျှံပြောတတ်တဲ့သူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။

သူက အနောက်တိုင်းရုပ်ရှင်တွေကိုလည်း တော်တော်ကြိုက်တဲ့သူပါ။ Fury လို ဇာတ်လမ်းတွေမျိုးဆိုရင် မပြတ်ကြည့်ပါတယ်။ Fury ဇာတ်ကားတွဲဟာ MBC က ထုတ်လွှင့်တာပါ။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၆၀ ခုနှစ်အထိ အခန်းဆက်လွှင့်ထုတ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွဲပါပဲ။ ရုပ်သံဇာတ်လမ်းတွေအဖြစ်လည်း ကြည့်ရသလို ရုပ်ရှင်ကားအဖြစ်လည်း ပြသတဲ့ဇာတ်လမ်းပါပဲ။ သူက အဲဒီလိုကားတွေကြည့်သလို ကရာတေးကားတွေ ကိုလည်း သဘောကျပါတယ်။ သူ့အထူးသဖြင့် ကြိုက်တဲ့သူကတော့ ဘရစ်လီ ပေါ့လေ။

အိုစမာဟာ တောင်တက်ဝါသနာပါသူလည်း ဖြစ်တယ်။ ဆီးရီးယားနဲ့ တူရကီကြားမှာရှိတဲ့ တောင် အတော်များများကို သူ တက်ဖူးတယ်။ သူက မြင်းစီးတာလည်း ဝါသနာပါတယ်။ မြင်းတွေကို ငယ်ငယ် ကတည်းက ချစ်တဲ့သူပါ။ မြင်းချစ်တဲ့သူဖြစ်တော့ ဂျက်ဒါးမြို့တောင်ပိုင်းမှာ ခြံကြီးတစ်ခုဝယ်ပြီး မြင်းတွေ မွေးထားပါတယ်။ မြင်း အကောင် ၂၀ လောက်ရှိမယ်။ အဲဒီထဲက မြင်းတစ်ကောင်ကိုလည်း အယ်လ်ဘာဂါ လို့ နာမည်ပေးထားတယ်။ အယ်လ်ဘာဂါဆိုတဲ့ မြင်းရဲ့နာမည်က တမန်တော်မိုဟာမက်ရဲ့ အပေါင်းအသင်း တွေထဲက တစ်ယောက်စီးခဲ့တဲ့ မြင်းရဲ့နာမည် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့သူနဲ့က အခန်းချင်းကပ်လျက် အိပ်ကြတာပါ။ မနက် အရုဏ်မတက်မီဆိုရင် ဘုရားရှိခိုးဖို့ သူ့ကို သွားနှိုးလေ့ ရှိတယ်။ သူ့ ပြတင်းပေါက်ကို ခေါက်ပြီး "အိုစမာ ထတော့၊ ငါတို့ ဘုရားရှိခိုးချိန်ရောက်ပြီ" လို့အော်ပြီး နှိုးလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့မှာ အကျင့်ဖြစ်နေပြီ။ သူလက်ထပ်ပြီးလည်း ကျွန်တော် သွားနှိုးတာပါပဲ။ သူဟာ ဗလီမှာသွားပြီး ဘုရားရှိခိုးလေ့ရှိတယ်။ သူဟာ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသူ တစ်ယောက် ပါပဲ။ လူတိုင်းက ဘာသာရေးယုံကြည်ပြီး တရားပောဆရာတွေလို ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြတယ်။ လူငယ်တွေက အိုစမာရဲ့ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းမှုကို သူ့ရှေ့မှာပဲ နောက်ပြောင်လေ့ရှိကြတယ်။ နောက်တာကလည်း ရိုင်းရှိုင်း စိုင်းစိုင်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို ဘုန်းကြီးတစ်ပါးလို သဘောထားပြီး နောက်ကြတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ စကားကို ယဉ်ကျေးအောင်ပြောပြီး ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ပြုမူနေထိုင်တတ်ပါတယ်။

သူ့ရဲ့ သဘာဝကို ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်လို့ ဆိုရလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ငယ်စဉ် ကတည်းက သူ့ကို ခေါင်းဆောင်နေရာ ပေးလာကြလို့ပဲ။ လူကိုယ်တိုင်က ခေါင်းဆောင်နေရာ မရောက်ပေမဲ့ လူငယ်တွေက သူ့အနေအထိုင် အပြုအမူကို အတုယူပြီး နေကြတယ်။ သူ့ကို စံထားကြတယ်။ အဲဒီ အဆုံးထား

ကြောင့် သူ့ကို ခေါင်းဆောင်နေရာပေးလာခဲ့ကြလို့ပဲ။ ဒါကလည်း သူ့ရဲ့အနေအထိုင် မှန်တာ၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်တာကြောင့်ပဲ။ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ကားကို မောင်းပြီး ဘောလုံးကွင်းကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ သူက သူ့အခန်းရှေ့မှာ ရပ်နေတယ်။ သူ့ကိုတွေ့တော့ သူ့ရှေ့မှာ ကျွန်တော့်ကားကို ရပ်လိုက်တယ်။ ပြဿနာက ကျွန်တော်ဟာ ဘောင်းဘီတို ဝတ်ထားမိခဲ့လို့ပါပဲ။ (အစွလာမ် ဘာသာမှာ ဘောင်းဘီတို ဝတ်တာကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ပညတ်ထားတာတော့ မရှိပါဘူး) ကျွန်တော့်ကို သူက ကြည့်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော် မလုံမလဲနဲ့ဖုံးဖို့ ကြိုးစားသေးတယ်။ ကျွန်တော် ကားထဲက ထွက်ပြီး သူ့ကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖက်လိုက်တယ်။ သူကတော့ ကျွန်တော့်ကို တရင်းတနီးမရှိဘဲ စကားလည်း သိပ်မပြောခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း အမ်းတမ်းတမ်း ဖြစ်သွားတာပေါ့။ သူက ကျွန်တော့်ကို 'မင်း ဘာလို့ ဘောင်းဘီတိုလေး ဝတ်ထားတာလဲ' လို့ပြောပြီး ကျွန်တော် ခြေသလုံးတွေကိုကြည့်ကာ သွားတော့ကွာလို့သာ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကစပြီး ကျွန်တော် ဘောင်းဘီတို မဝတ်တော့ပါဘူး။ သူ့မှာ အဲဒီလို တင်းကျပ်တဲ့ထုံးစံ ရှိပါတယ်။

နောင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ဗလီကို ဘုရားသွားရှိခိုးတိုင်း သူနဲ့အတူ လိုက်လေ့မရှိတော့ဘူး။ သူကလည်း ကျွန်တော့်ကို အမြဲခေါ်လေ့မရှိတော့ဘူး။ ဗလီတက်တာတော့ သူက မှန်တယ်။ တနင်္လာနဲ့ ကြာသာပတေးနေ့တိုင်း သူဟာ ဗလီကို အစောဆုံးသွားလေ့ရှိပါတယ်။ တမန်တော်ဘုရားရှိခိုးတဲ့အတိုင်း သူလည်း ရှိခိုးတယ် ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ အမြဲ အဲဒီလိုမလုပ်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ အလွန်ချမ်းသာတဲ့သူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရှိတဲ့ငွေတွေကို ဆင်းရဲတဲ့သူတွေကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်တယ်။ တနင်္လာနဲ့ ကြာသာပတေးနေ့တိုင်း ဆင်းရဲတဲ့သူတွေဆီသွားပြီး သူ့ရှိတဲ့စားစရာနဲ့ ရှိတာတွေကို ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကားတွေပေါ် တင်ပြီး မြောက်ပိုင်းကို ခေါ်သွားလေ့ရှိတယ်။ မြောက်ပိုင်းမှာ ပက်စီကိုလာကုမ္ပဏီရှိပြီး သဲကန္တရ ရှိတဲ့နေရာပါပဲ။ စက်ရုံမှာရှိတဲ့ လူတွေကတော့ ကျွန်တော်တို့ကို စဉ်ခံတာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာကတော့ စဉ်ခံပါတယ်။ ထားတွေနဲ့ လိုက်သွားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို ဥ ယောက်တစ်တွဲ၊ ၄ယောက်တစ်တွဲ တွဲပြီး သူက မေးခွန်းထုတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ စကားပြောခဲ့ကြတဲ့နေရာက တမန်တော်မိုဟာမက် မွေးခဲ့တဲ့နေရာပါ။ မှန်အောင်ဖြေနိုင်ရင် အမှတ်တွေ ပေးပါတယ်။ မှန်အောင်ဖြေနိုင်တဲ့ဘက်ကို အနိုင်ပေးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတွေဟာ အိုစမာရဲ့အိမ်ကိုသွားပြီး မှတ်ဆလင်လူငယ်နဲ့ ပါလက်စတိုင်းလူငယ်တွေ အကြောင်း ရေးစပ်ထားတဲ့သီချင်းတွေကို ဆိုလေ့ရှိပါတယ်။ အိုစမာက 'ငါတို့ မျိုးဆက်သစ်ဟာ ငါတို့ရဲ့ နေ့စဉ်တွေကို မပြောင်းနိုင်ဘူးဆိုရင်၊ ဝိုပြီး အားကောင်းအောင် မလုပ်လာနိုင်ဘူးဆိုရင်၊ ပညာလည်း မတတ်ဘူး

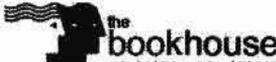
ဆိုရင် တို့ဟာ ပါလက်စတိုင်းဒေသကို ဘယ်လိုလုပ် ပြန်ရနိုင်မှာလဲ လို့ စကားမျိုးကို အမြဲလိုလို ပြောလေ့ရှိတယ်။

အိုစမာရဲ့အမေဟာ မျှမျှတတရှိပြီး သမာသမတ်ကျတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ပါ။ ရှေးရိုးစွဲ မဟုတ်သလို၊ အစွန်းရောက်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့အမေက တီဗီလည်း ကြည့်ပါတယ်။ ရှေးရိုးစွဲအယူအဆ ကိုလည်း လက်မခံဘူး။ အခု သူ့အမေနဲ့ အိမ်ထောင်ကျနေတဲ့ ဒုတိယခင်ပွန်းဟာလည်း သူမလို ပျော့ပျောင်းတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့မွေးတဲ့ကလေးတွေကလည်း ဒီလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာနဲ့ကတော့ တခြားစီပါ။ သူက ရှေးရိုးစွဲတစ်ယောက်လို ကျင့်ကြံတယ်။ ပျော့ပျောင်းမှု မရှိဘူး။ အိမ်မှာဆိုရင် သူနဲ့ အိမ်သားတွေဟာ တစ်ဘာသာစီ ဖြစ်နေတော့တာပဲ။ သူ့ညီလေးတွေ မိန်းမပျိုလေးတွေကို ကြည့်ရင် မကြိုက် ပါဘူး။ မိန်းမပျိုလေးတွေကို စူးစူးစိုက်စိုက် မကြည့်ရဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ သူက သူ့ညီတွေကို ဩဇာလွှမ်းနိုင် အောင် ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ နံနက်အစောကြီးထပြီး ဘုရားရှိခိုးတာဟာ ကောင်းတဲ့အလုပ်ပါ။ ဘယ်သူကမှ မကန့်ကွက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တချို့ကိစ္စတွေကို အစွဲလမ်းဘာသာနဲ့လုပ်လာတော့ သူ့ကို မကြိုက်ကြတော့ဘူး။ ဥပမာ ဘောင်းဘီတိုတို မဝတ်ရ၊ အင်္ကျီတိုတိုမဝတ်ရ၊ ဟိုလိုမလုပ်နဲ့၊ ဒီလိုမလုပ်နဲ့ ဆိုတာမျိုးတွေနဲ့ တားမြစ် လာတော့ သူ့စည်းကမ်းတွေကို မလိုက်နိုင်ကြတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ညီတွေအားလုံးက သူ့ကိုချစ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အိမ်မှာ သူ့လိုလုပ်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့လို တင်းတင်းကျပ်ကျပ်တော့ မလုပ်ပါဘူး။ အငယ်တွေကို ဒီလိုလုပ်သင့်တယ်၊ ဟိုလိုလုပ်သင့်တယ်လို့တော့ အကြံပေးတယ်။ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတွေကို ဒီလိုမလုပ်ရဘူးလို့ ကျွန်တော့်ညီတွေ၊ ညီမတွေကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆုံးမပါတယ်။

အိုစမာ ၁၇ နှစ်သားမှာ မောင်နှမ တစ်ဝမ်းကွဲတော်တဲ့ သူ့ညီမတစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ညီမက ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၊ လာတာကီယာမြို့ကပါ။ အလွန်လှပပြီး အပန်းဖြေဖို့ကောင်းတဲ့ နေရာပါပဲ။ ကျွန်တော်ကြားတာက သူ့လက်ထပ်လိုက်တဲ့ညီမက သူ့အမေရဲ့မောင်၊ သူ့ညီလေးရဲ့သမီး ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် သူ တက္ကသိုလ်တက်တယ်လို့ ကြားရပြီး သူနဲ့ကျွန်တော် မတွေ့ဖြစ်တော့ပါဘူး။

ကာမင်ဘင်လာဒင်သည် "ဘုရင့်နိုင်ငံအတွင်းရေး၊ ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ ကျွန်မ၏ဘဝ" Inside the Kingdom, My Life in Saudi Arabia စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူမက အဖြစ်အပျက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရေး

www.burmeseclassic.com

သုတိုသိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

ထား၏။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ဂျက်ဒါးတွင် သုမနေထိုင်ခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်ကလေးကိုလည်း ပြောပြထားသည်။ ထိုအချိန်က သုမသည် အိုစမာ၏ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲ ရက်စလန်နှင့်လက်ထပ်ခဲ့သည့်ကာလလည်း ဖြစ်ပါသည်။

'ဆွစ်သံရုံးကို ကျွန်မတို့အသွားမှာ ဂျက်ဒါးမြို့ကို တွေ့ခဲ့တာပါ။ ၁၉၇၄ မှာ လက်ထပ်မယ့် ကျွန်မတို့ရဲ့ မင်္ဂလာပွဲအတွက် သံရုံးမှာ သွားရောက် မှတ်တမ်းလုပ်တာပါ။ ဂျက်ဒါးမြို့ကို ဖြတ်မောင်းလာတဲ့ မာစီဒီးကား ပြတင်းပေါက်ကနေ မှိန်ပျံ့မှု မြင်နေရပါတယ်။ လမ်းပေါ်ကမြင်ကွင်းဟာ ထောင်စုနှစ်တစ်ခုပေါ်ကနေ လှမ်းကြည့်နေရသလို ခံစားရတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျဟာ အဲဒီတုန်းက ခေတ်မမီလှသေးဘူး။ လူတွေရဲ့ ဘဝတွေ ဟာလည်း မိရိုးဖလာ ရှေးဟောင်းဘဝလိုပဲ တွေ့နေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆော်ဒီအာရေဗျက ပြည်သူတွေဟာ ဆင်းရဲခြင်းကတော့ နည်းပါးသွားပါပြီ။ ၁၉၃၀ ခုနှစ်တွေက ရေနံကို စတွေ့ကတည်းက အခြေအနေကောင်းလာပါပြီ။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှာ ရေနံကို ပြည်ပတင်ပို့တော့ ဆော်ဒီကလူတွေဟာ အရူးအမူးကို ချမ်းသာလာတော့တာပဲ။ ပွပေါက်တိုးလာတော့တာပါပဲ။ ကားပေါ်ကနေ ကျွန်မကြည့်တော့ မြည်းဆွဲတဲ့ လှည်းတစ်စီးကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက လမ်းကလည်း ညစ်ပရွပ်ပွနေတာပဲ။ မြည်းဆွဲတဲ့လှည်းပေါ်မှာ ရေတင်ပြီး ရောင်းပါတယ်။ လမ်းကြိုလမ်းကြားတွေမှာ ရေတင်တဲ့မြည်းဆွဲလှည်းတွေက လိုက်ရောင်းတယ်။ လူတွေကလည်း ဝယ်ကြတာပါပဲ။ အပူရှိန်ဟာ တရိပ်ရိပ် တက်နေတယ်။ ဈေးဆိုင်တွေကိုလည်း ကားပေါ်က မြင်ရတယ်။ သံပုံတွေကိုလည်း မြင်ရတယ်။ အိမ်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ အုတ်တံတိုင်းကြီးတွေ ခတ်ထားတဲ့ ခြံဝင်းကြီးတွေထဲမှာတော့ အမျိုးသမီးတွေကို အကာအကွယ်ပေးထားတယ်လို့ ဆိုတယ်။ မိန်းမတစ်ယောက်မှတော့ မတွေ့ရဘူး။ အစကတော့ ကျွန်မလည်း လန့်သွားခဲ့တာပေါ့။ အံ့လည်းအံ့ဩသွားတယ်။ မိန်းမတွေ အကန့်အသတ်နဲ့နေရတဲ့ တိုင်းပြည်ပါလားဆိုပြီး လန့်သွားခဲ့တာပါ။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ဆော်ဒီက လူတစ်ဝက်လောက်ဟာ အုတ်ရိုးတွေ ခတ်ထားတဲ့အိမ်တွေမှာ နေရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ လမ်းပေါ်မှာ မိန်းမတွေကို မတွေ့ရဘူး။ ဒီကမ္ဘာမှာ မိန်းမတွေ နေရာတိုင်းထင်ပြီး တုန်လှုပ်သွားမိခဲ့တာပါ။ ကားပေါ်က ကြည့်လိုက်တော့ မြို့ပေါ်မှာ ယန်းခြံလည်း မရှိဘူး။ ယန်းပင်တွေ၊ သစ်ပင်တွေလည်း မရှိဘူး။ အရောင်မရှိတဲ့မြို့လားလို့ ထင်မိတယ်။ သဲပြင်ရဲ့ တစ်ဖက်မှာတော့ ယန်းတစ်ဖက်ကို တွေ့လိုက်ပါတယ်။ ဖုန်မှုန့် ကော်စောခင်းထားတဲ့လမ်းတွေဟာ ဖုန်တွေ၊ သဲတွေ ခင်းထားတဲ့ အတွက် နူးညံ့နေတယ်။ အရောင်တွေကိုတွေ့ရပြီး အဖြူနဲ့အနက် အရောင်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယောက်ျားတွေ ဟာ ဝတ်ရုံအဖြူကြီးတွေ ဝတ်ထားကြတယ်။ အနက်ရောင်ဝတ်ရုံ ခြုံထားတဲ့လူတွေကိုတော့ နည်းနည်းပဲ

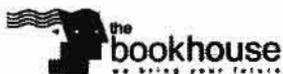

တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလိုဝတ်ရုံတွေ ဖြူးထားတဲ့အထဲမှာ ခေါင်းကအစ ဝတ်ရုံတွေလွှမ်းဖြူးထားတဲ့မိန်းမတွေလည်း ပါတယ်ဆိုတာ ကျွန်မ နောင်မှသိရပါတယ် ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဂျမားလ်ခေါလီဟာသည် ဘုရင်အဗ္ဗဒူအစစ်တက္ကသိုလ်၌ ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုမြို့မှာ ဂျက်ဒါးတွင်ရှိပြီး ဂျမားလ်မှာ တက္ကသိုလ်၌ ဘင်လာဒင်၏ အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေ ဖြစ်ခဲ့ပြီးသူက...

'၇၆ ခုနှစ်မှာ အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော် စတွေ့ခဲ့တာပါ။ သူက ကျွန်တော်ထက် တစ်နှစ်လောက် ငယ်ပါတယ်။ ပထမဆုံးစတွေ့ခဲ့တဲ့ အဖြစ်ကိုတော့ မေ့နေပါပြီ။ သူနဲ့က ဘာသာမတူပါဘူး။ တက္ကသိုလ်ချင်းတူပေမယ့် သူက စီးပွားရေးဘာသာယူတော့ စီးပွားရေးကောလိပ်မှာတက်ပြီး ကျွန်တော်က သိပ္ပံကောလိပ်မှာ တက်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကတော့ တူပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အဗ္ဗဒူအစစ်တက္ကသိုလ်ဟာ သေးသေးလေးပဲ ရှိသေးတာပါ။ ကျောင်းသား ရာကျော်ပဲရှိတယ်။ ကျွန်တော်က အသက် ၂၀၊ သူက အသက် ၁၉ နှစ်ပါ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာသာရေးကို အပြင်းအထန် ယုံကြည်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော် သူနဲ့တွေ့တုန်းက သူဟာ ဘာသာရေး သိပ်ပြင်းထန်သူပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်မကြည့်ကြဘူး။ အဲဒီတုန်းက ဆော်ဒီမှာ ဟာရန်ဆိုတဲ့ဂီတ ခေတ်စားနေချိန်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာတော့ တားမြစ်ထားတယ်။ သီချင်းဆိုတာ၊ ဂီတနားထောင်တာ မလုပ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ သတင်းနားထောင်ရင် ဂီတသံတွေပါလာ တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာ အဝေးထိန်းခလုတ် မရှိသေးဘူးလေ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ သားကို တီဗွီမကြည့်စေဘူး။ အထူးသဖြင့် သီချင်းသံကြားရင် တီဗွီ မကြည့်စေရတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တီဗွီဘယ်လို ဖွင့်ရမယ်၊ အသံဘယ်လို နားထောင်ရမယ်ဆိုတာ သားက သိနေပါတယ်။ သားဖြစ်သူကို မိန်းကလေးတွေနဲ့ စကားမပြောစေချင်ပါဘူး။ ဓာတ်ပုံလည်း မရိုက်စေပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်နဲ့အိုစမာ တွဲရိုက်ထားတဲ့ပုံ ဆိုလို့ တစ်ပုံမှ မရှိတာပါ။ အထက်တန်းတုန်းက ဓာတ်ပုံရိုက်ခဲ့တာပဲ ရှိတယ်။ ဘာသာရေးလိုက်စားလာတဲ့ အခါမှာ သီချင်းနားထောင်တာတို့၊ ဓာတ်ပုံရိုက်တာတို့ကို စွန့်ပစ်ခဲ့ပါတော့တယ်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဟာ အပြန်အလှန် နားလည်မှုရှိသလို အပြန်အလှန် စိတ်ဝင်စားမှုတွေကိုလည်း ဖလှယ်ကြတယ်။ ပင်လယ်နီမှာ ရေသွားကူးကြသလို၊ ငါးလည်း သွားမျှားကြတယ်။ ဂျစ်ကား တစ်ယောက် တစ်စီးနဲ့ တောင်တွေ၊ သဲကန္တာရတွေကိုဖြတ်ပြီး မောင်းကြတယ်။ သူက ကားမောင်း ကျွမ်းကျင်တယ်။ ကားကိုလည်း အမြန်ဆုံးမောင်းလေ့ရှိတယ်။ ဒီလို စရိုက်ချင်းတူတော့ အရင်းနှီးဆုံးတွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ဘင်လာဒင်ဟာ သဲကန္တာရထဲက မြေအများကြီး ပိုင်ဆိုင်ပါတယ်။ ဒီနေရာကို ဘာဟာရာလို့ ကျွန်တော်တို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဂျက်ဒါနဲ့ မက္ကာမြို့ကြားမှာ ရှိပါတယ်။ ဂျက်ဒါးကနေသွားရင် ၂၅ ကီလိုမီတာလောက် ဝေးတယ်။ ဘင်လာဒင် မိသားစုဟာ အဲဒီအထဲမှာ ဝင်းတစ်ခုလုပ်ထားပြီး နေစရာ၊ တည်းစရာ အဆောက်အဦတွေ ရှိပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော်တို့ ဂျစ်ကာနဲ့သွားတဲ့အခါ အဲဒီနေရာကို လက်ညှိုးထိုးပြီး 'ဒါ ငါတို့မြေပေါ့' လို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'ဒီနေရာကို ဘယ်သူလာမှာလဲကွ။ ဒီသဲကန္တာရလို့ နေရာမျိုးကို ဘယ်အရူးက လာနေမှာလဲကွ' လို့ ပြောတဲ့အခါ သူက 'ငါ့အဖေလာနေတာပေါ့' လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ အိုစမာက ဒီနေရာတစ်ခု ခုလုပ်ဖို့ စဉ်းစားပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဒီနေရာမှာ မြင်းတွေထားတယ်။ သစ်ပင်တွေလည်း စိုက်ထားပါတော့တယ်။

အိုစမာဟာ သူ့အဖေ မိုဟာမက်ဘင်လာဒင်ကို လေးစားတယ်။ ချစ်လည်း ချစ်ပါတယ်။ သူ့အဖေဟာ သူ့ရဲ့စံနမူနာပါပဲ။ သူ့အဖေနဲ့ သူ့သိပ်နေရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူ ၁၀ နှစ်သားမှာ ကွယ်လွန်သွားတာကိုး။ သူ့အဖေကလည်း သူ့ကလေးတွေနဲ့ သိပ်မတွေ့နိုင်ဘူး။ အလုပ်များတာကိုး။ သူ့အဖေမှာ သားသမီးတွေက အများကြီးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အဖေကို တွေ့ချင်ရင် တရားဝင်တွေ့ခွင့်တောင်းပြီးမှ တွေ့ရပါတယ်။ သူ့အဖေမှာက သားသမီး ၅၄ ယောက် ရှိတယ်။ သားက ၂၅ ယောက်၊ သမီးက ၂၉ ယောက်ပါ။ မိန်းမက ၂၀ ကျော်လောက် ရှိတယ်။ သူ့အမေက ဆီးရီးယားအမျိုးသမီးပါ။ မိုဟာမက်ဘင်လာဒင်နဲ့ ချပြီး မွေးတာကတော့ အိုစမာ တစ်ယောက်တည်းပါပဲ။

အိုစမာက သူ့အဖေအကြောင်း အများကြီးကြားဖူးတယ်။ သူ့အဖေဟာ ဘာအရင်းအနှီးမှမရှိဘဲ လက်လှည့် ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီကြီးကို တည်ထောင်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အကြီးဆုံးနဲ့ အတွင်ကျယ်ဆုံး ကုမ္ပဏီကြီးပါပဲ။ သူက ကစားပွဲနောက်မှာထိုင်ပြီး အမိန့်ပေးနေတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ အိုစမာ ကလည်း အလုပ်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လုပ်တဲ့သူပါ။ သူ့အစ်ကိုတွေ၊ ညီတွေနဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ လုပ်တယ်။ ဘူဒိုဇာကာကို မောင်းတယ်။ အလုပ်ကြမ်းတွေလည်း လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ့အသက် ၂၂ နှစ်ပဲ နှိုသေးတယ်။ တက္ကသိုလ်ကနေ သူ့ဘွဲ့မရခဲ့ပါဘူး။ သူ့မိသားစုလုပ်ငန်းထဲ ဝင်လုပ်ခဲ့လို့ပါပဲ။

ကျွန်တော်နဲ့ အိုစမာဟာ မိန်းမအများအပြားယူတဲ့ မယားပြိုင်စနစ်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ၇၀ ခုနှစ်တွေနဲ့ နှောင်းပိုင်းကာလမှာ ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်တို့အဖေတွေ ဘာကြောင့် မိန်းမများများ ယူရသလဲဆိုတာကို ဆွေးနွေးတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ အဖေတွေ မိန်းမများများယူတာဟာ မှားတယ်လို့ ယူဆ

လိုက်ပါတယ်။ မိန်းမတွေ ယူတယ်။ နောက် ကွာရှင်းတယ်။ ဒါကို လွယ်လွယ်ကူကူပဲ ကျင့်သုံးနေတယ်။ မိန်းမတွေ အများကြီးယူထားတော့ အခွင့်အရေးတွေ မျှမျှတတ မပေးနိုင်တော့ဘူး။ အဆုံးအဖြတ်ပေးရာမှာလည်း မျှမျှတတ မဆုံးဖြတ်နိုင်တော့ပါဘူး။

တချို့လူတွေဟာ မယားပြိုင်ယူတဲ့စနစ်ကို ကျင့်သုံးပါတယ်။ ပထမမိန်းမအပြင် ဒုတိယ မိန်းမယူလိုက်တော့ ပထမမိန်းမကို ဂရုမစိုက်တော့ဘူး။ အဲဒါတော့ အစွလာမ်ဘာသာရဲ့လမ်းစဉ် မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်ကတော့ နောက်ထပ် မယားပြိုင်ယူတယ်ဆိုလည်း အခွင့်အရေး တန်းတူပေးရမယ်။ ခွဲခြားမဆက်ဆံရဘူး။ ပထမမိန်းမကို ပေးတဲ့နှုန်းပဲ ဒုတိယမိန်းမကို ပေးရမယ်။ အခွင့်အရေးတန်းတူရှိရမယ်လို့ အစွလာမ်ဘာသာမှာ ပြဋ္ဌာန်းထား ပါတယ်။ လူမှူးရေးပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းသလိုပဲ မယားပြိုင်ပြဿနာကိုလည်း တရားမျှမျှတတ ဖြေရှင်းပေး ရမယ်။ အဲဒီလို မယားပြိုင်စနစ်ကို ယောက်ျားတွေထက်၊ မိန်းမတွေက များနေပြီဆိုရင် ဒီလိုကျင့်သုံးရမှာ ဖြစ်တယ်။ မိန်းမတွေ အများကြီးဖြစ်နေရင် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်မှာ အိမ်ထောင်မပြုရတဲ့မိန်းမတွေဟာ ယောက်ျားရဖို့ အခွင့်အရေး မရှိတော့ဘူး။ ဒီအခါ သူတို့အတွက် ယောက်ျား လိုလာပါတော့တယ်။ အစွလာမ်ဘာသာမှာ ဒီပြဿနာကို မယားပြိုင်စနစ်နဲ့ အဖြေထုတ်ထားတယ်။ ဒါဟာ ရယ်စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့ အိပ်တာပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ စားဝတ်နေရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးတာ ဖြစ်တာလို့လည်း ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က မယားပြိုင်စနစ်ကို ဘယ်လိုကျင့်သုံးမလဲဆိုတာ ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သဘောထား တိုက်ဆိုင်တာကတော့ မယားပြိုင်စနစ် ကျင့်သုံးတဲ့အခါ ပထမဇနီးကို မကွာရှင်းဘူးဆိုတဲ့ သဘောထားပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လည်း နောက်ထပ်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပေမယ့် ရှေ့က မိန်းမကို ကွာရှင်းမှု မပြုခဲ့ပါဘူး။ သူလည်း အဲဒီလိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ရှေ့က မိန်းမတစ်ယောက်ယောက်က သူ့ဘဝမှာ၊ သူ့အလုပ်မှာ အနှောင့်အယှက် ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တော့ ကွာရှင်းနိုင်ပါတယ်။ အိုစမာက သူ့ဘဝမှာ မိန်းမတစ်ယောက်ကိုပဲ ကွာရှင်းဖူးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက်စလုံး ဒီလိုသဘောထားတိုက်ဆိုင်ပြီး ဒီအတိုင်းပဲကျင့်သုံးခဲ့ ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ မိန်းမတွေကို အခုလိုလုပ်ခဲ့တဲ့အတွက် ပျော်ရွှင်ခဲ့ရပါတယ်။ သူတို့ကိုလည်း ညီတူညီမျှ ချစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဇနီးသည်တွေနဲ့ ပြဿနာမဖြစ်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရတဲ့အတွက်လည်း ဘုရား သခင်ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အိုစမာအနေနဲ့လည်း သူ့ဇနီးတွေနဲ့ ပြဿနာမရှိဘူးလို့ ကျွန်တော် အသေအချာ သိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီလို သဘောထားနဲ့ မယားပြိုင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

ဘင်လားဒင်၏ အစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲတော်သူ ယက်စလစ်ဘင်လားဒင်သည် ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ မေလ (၂၈) ရက်နေ့က အယ်လ်အာရေးဘီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ သူ ညီဝမ်းကွဲတော်သူ အိုစမာ ဘင်လားဒင်၏ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းပုံကို သူသိသမျှ ဤသို့ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းက နိုင်ငံခြားမှာသွားပြီး ပညာသင်ကြားရပါတယ်။ ကျွန်တော်က အသက် ၆ နှစ်၊ ၇ နှစ်သား ကတည်းက လက်ဘနွန်မှာ ပညာသင်ရပါတယ်။ အမေရိက တက္ကသိုလ်မှာ ဘွဲ့ရပြီးမှ အိမ်ကို ပြန်လာရတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံခြားမသွားဘဲ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာပဲ ပညာသင်ခဲ့တဲ့ သူတွေထဲက တစ်ယောက်ကတော့ အိုစမာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးတွေထဲမှာ နိုင်ငံခြားပညာသင် မသွားတဲ့ သူ ၃၊ ၄ ယောက်ပဲ ရှိတယ်။ ၁၉၇၈ နဲ့ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွေကြား ကျွန်တော်တို့ ပညာသွားသင်ခဲ့ရတာပါ။ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ ကျွန်တော် တွေဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေထဲမှာ သူက ဘာသာရေး အကိုင်းရှိုင်းဆုံးသူ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ဘနွန်ကို ပညာသွားသင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ ပညာသင်ရုံ သက်သက် ဗဟုတပ်ပါဘူး။ တခြားအကြောင်းတွေလည်း ပါပါတယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေရဖို့၊ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် သွားလာကြဖို့ အကြောင်းတွေလည်း ပါပါတယ်။ သူက သီချင်းတွေ၊ ဂီတတွေလည်း နားမထောင်ပါဘူး။ ခုပ်မြင်သံကြားလည်း မကြည့်ပါဘူး။ သူ့သားမီးတွေကိုလည်း အဲဒီလိုမလုပ်ဖို့ တားမြစ်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့နဲ့ စရိုက်ချင်း မတူပါဘူး ဟု၍ဖြစ်၏။

ကာမင်းဘင်လားဒင်သည် ယက်စလစ်ဘင်လားဒင်၏ ဇနီးဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က သူသည် ‘ဘုရင်နိုင်ငံတွင်းမှ အတွင်းရေး’ Inside the Kingdom စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ သူမ ထိတွေ့ဖူးသော အိုစမာဘင်လားဒင် အကြောင်းကိုလည်း ဤသို့ ပြောပြခဲ့သည်။

‘တစ်နေ့တော့ ယက်စလစ်ရဲ့ ညီအငယ် အိုစမာ ကျွန်မတို့အိမ်ကို လာလည်ပါတယ်။ သူက ကျောင်းသားပဲ ရှိသေးတယ်။ ဂျက်ဒါးက ဘုရင် အဗ္ဗုဒူအစစ်တက္ကသိုလ်မှာ တက်နေတာပေါ့။ ဘာသာကိုင်းရှိုင်းမှုပြင်းတဲ့ သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ မိသားစုတွေကို ရိုသေလေးစားတဲ့အနေနဲ့ သွားရောက်လည်ပတ်လေ့ ရှိပါတယ်။ မကြာသေးခင်ကပဲ ဆီးရီးယားက သူ့အဖေရဲ့ တူမတစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်ခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာဟာ ညီအစ်ကို မောင်နှမ မိသားစုကို လေးစားသလို ချစ်ခင်မှုလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြို့ထဲမှာမနေဘဲ ဂျက်ဒါးမြို့ ဆင်ခြေပုံးမှာရှိတဲ့ ဘင်လားဒင်အမျိုးတွေ အများစုရှိတဲ့နေရာမှာပဲ နေပါတယ်။ သူတို့နေရာက

မတ္တာကို သွားမယ်ဆိုရင် ၇ ကီလိုမီတာလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ သဲကန္တာရအစပ်မှာ နေကြတာပါ။ အရပ်ကလည်း တော်တော်ရှည်တယ်။ ပိန်ပြီး အရပ်ရှည်တဲ့ သူတစ်ယောက်ပါ။ သူ့ပုံစံက ဩဇာအာဏာရှိပြီး အထက်ကနေ အစိန်ပေးနိုင်တဲ့ သူတစ်ယောက်ပဲ။ အိုစမာဟာ ကျွန်မတို့ အိမ်ရှေ့ကို ရောက်လာတယ်။ သူက တခြား ညီအစ်ကိုတွေလို မဟုတ်ပါဘူး။ အသက်ကလည်း ပိုငယ်တယ်။ မျက်နှာကလည်း ခပ်တည်တည်ပါပဲ။ အဲဒီနေ့ နေ့လယ်က ကျွန်မက သမီးလေးဝါဖာနဲ့ စည့်ခန်းမှာ စကားပြောနေတာပါ။ အဲဒီအချိန် ဘဲလ်တီးသံ ကြားရပါတယ်။ အိမ်ဖော်ကောင်လေးကို တံခါးဖွင့်ခိုင်းရမယ့်အစား ကျွန်မ သွားဖွင့်လိုက်တာ မိုက်မဲတယ်လို့ ဆိုရမလားပဲ။ အိုစမာက တံခါးအပြင်မှာ ရပ်နေပါတယ်။ သူ့တူလေး မာမွတ်လည်း ပါပါတယ်။ ကျွန်မက ပြုံးပြီး "ယက်စလစ် ရှိပါတယ်" လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အိုစမာက ကျွန်မကို ဖော်ဖော်ရွေရွေနဲ့ ပြန်ပြီးမတုံ့ပြန်ပါဘူး။ ကျွန်မကို တွေ့လိုက်တာနဲ့ ခေါင်းကို တစ်ဘက်လှည့်လိုက်ပြီး ခြံတံခါးပေါက်ကို ကြည့်နေလိုက်တယ်။ ကျွန်မကလည်း "အထဲဝင်ပါ" လို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ သူက ကျွန်မကို မကြည့်ဘဲ ခပ်တင်းတင်းနဲ့ ကျွန်မကို လမ်းဖယ်ဖို့ လက်ကို တွေ့ယမ်းပြလိုက်တယ်။ ပါးစပ်ကလည်း အာရပ်ဘာသာနဲ့ တစ်ခုခုကို ရေရွတ်လိုက်တယ်။ သူဘာပြောမှန်း ကျွန်မ မသိပါဘူး။ မာမွတ်ကတော့ သဘောပေါက်ပုံရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အခြေခံ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ကျွန်မဟာ မကျင့်သုံးခဲ့လို့ပါပဲ။ နောင်အခါ မာမွတ် ပြောပြတာက မျက်နှာဖုံးမထားတဲ့ ကျွန်မကို မကြည့်လိုတဲ့အတွက် အခုလို ခပ်တင်းတင်း ဆက်ဆံတာ ပါလို့ ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

ဆော်ဒီယဉ်ကျေးမှုအရ မိန်းမတွေဟာ ယောက်ျား စည့်သည်လာရင် မျက်နှာကို အုပ်ထားရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မိမိရဲ့ခင်ပွန်းလောင်း ဆိုရင်တော့ မျက်နှာကိုမအုပ်ဘဲ ထားလို့ရပါတယ်။ မိန်းမပျိုတွေအနေနဲ့ သူတို့အတွက် မျက်နှာအုပ်စရာမလိုတဲ့ သူတွေကတော့ အဖေ၊ အစ်ကို၊ မောင်နဲ့ လင်ယောက်ျားတို့ ဖြစ်တယ်။ ပထွေးရှေ့မှာလည်း မျက်နှာမအုပ်ထားရင် ရပါတယ်။ အိုစမာက အစ်ကို၊ မောင် ထဲမှာပါပေမယ့် သူက စည်းကမ်းတင်းကျပ်တဲ့သူ ဖြစ်လို့ မျက်နှာမအုပ်တာကို သဘောမတွေ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်မလည်း အခန်းထဲ ဝင်နေလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မယောက်ျားနဲ့ အိုစမာတို့ စကားပြောနေတဲ့နေရာကို မသွားတော့ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ တင်းကျပ်တဲ့ ဘာသာရေး ယုံကြည်မှုနဲ့ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း ကျင့်သုံးမှုကို ဒီအတိုင်းထားလိုက်ပါတော့တယ်"

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားခင်

ဂျက်ဒါးတွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဘင်လားခင်နှင့်လည်း သိကျွမ်းခဲ့သော ဆော်ဒီ သတင်းစာဆရာ ဂျမားကာရှော့ဂီက သူ့အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ ပြောပြပါသည်။

အိုစမာဟာ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်အားလုံးလိုလိုပါပဲ။ ဆော်ဒီအာရေဗျက မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်များ လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ မတူတာကတော့ သူက ဘာသာရေးကို အလွန် ယုံကြည်တဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ဘာသာရေး ယုံကြည်ချက်တွေအတိုင်း သူက ကျင့်သုံးပါတယ်။ သူက ဘုရားတရားကို ပိုယုံကြည်ပြီး ပိုပြီးလည်း တိကျတယ်။ အခြေခံဝါဒီ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာပေးရရင်... သူက သီချင်းလုံးဝ နားမထောင်ပါဘူး။ ဂီတသံလည်း နားမထောင်ပါဘူး။ မိန်းမတွေနဲ့လည်း လက်ချင်းဆွဲနှုတ်မဆက်ဘူး။ ဆေးလိပ် မသောက်ဘူး။ တီဗွီလည်း မကြည့်ပါဘူး။ မကြည့်တာမှ သတင်းတောင် မကြည့်ပါဘူး။ သူ့အခန်း နံရံမှာလည်း ဘာပုံကိုမှ ချိတ်မထားဘူး။ သူ့ဘဝမှာ ဘာသာရေး ယုံကြည်မှုတွေ၊ ဘာသာရေးပညတ်ချက်တွေပဲ ရှိပါတယ်။ တခြားသူတွေနဲ့ မတူတာက သူက အဲဒီ ဘာသာရေးပညတ်ချက်တွေ ကို ယုံယုံကြည်ကြည် လိုက်နာတာပါပဲ။ သူက ချမ်းသာတဲ့မိသားစုက မွေးလာပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ချမ်းသာတဲ့သူဖြစ်ပေမယ့် ဘာသာရေးကို အပြင်းအထန်လိုက်စားပါတယ်။ ပန်းချီကားတွေကိုလည်း မကြိုက်ပါဘူး။ ပန်းချီဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တယ်လို့လည်း ယုံကြည်ထားတယ်။ သူ့ဘဝဟာ ရိုးစင်း ပါတယ်။ သူ့ဘဝဟာ ရှေးလူကြီးတွေလိုပါပဲ အသုံးအဖြုန်းလည်း မရှိပါဘူး ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ခါလက် ဘာတာဖီသည် ကလေးဘဝက ဘင်လားခင်၏ အရင်းအနှီးဆုံး ငယ်သူငယ်ချင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက သူငယ်ချင်း ဘင်လားခင်နှင့် ပတ်သက်ပြီးလည်း သူ့သိသမျှ ရှင်းပြပါသည်။ ဘင်လားခင်သည် လူငယ်တစ်ယောက်အနေ နှင့်လည်း အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေးသမားတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဟု ဆိုသည်။ သူ့မှာ ဓရိုင်စလားကားတစ်စီး ရှိခဲ့ဖူး ဝါသည်။ အမေရိကန်ထုတ် ကားဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သို့လည်း သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ဖူးသည်ဟု ဘာတာဖီက ပြောသည်။ ပထမအိမ်ထောင်နှင့် လက်ထပ်ပြီးစဉ်က အမေရိကန်သို့ သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့ဖူးသည်ဟု သူက ပြောခဲ့ ဝါသည်။

အမေရိကကို သူ့သွားလည်ခဲ့ဖူးတယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော်သိပါတယ်။ သူ့သား အက်ဒါလားနဲ့ အတူသွား ခဲ့တာပေါ့။ သူ့မိန်းမလည်း ပါပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့သားမှာ ရောဂါတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဦးခေါင်းမှာ ဖြစ်တဲ့ရောဂါပါ။ ဒါကြောင့် အမေရိကမှာကုဖို့ လိုအပ်တဲ့အတွက် သူတို့လင်မယားဟာ သားကိုခေါ်ပြီး

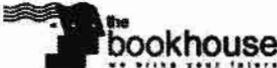
အမေရိကကို ထွက်ခဲ့တယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။ အဲဒီကိုရောက်တော့ သူတို့ကို လူတွေက မမြင်ဖူးသလို ဝိုင်းကြည့်ကြတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူက ဝတ်ရုံကြီးဝတ်ထားပြီး သူ့မိန်းမက မျက်နှာဖုံး အုပ်ထားလို့ပါ။ သူတို့ကို အမေရိကန်တွေက ဓာတ်ပုံရိုက်ကြတယ်လို့ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြောပြ ပါတယ်။

လက်ထပ်ပြီး ၁ နှစ်လောက်ကြာတဲ့အထိ သူ့အမေ့ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် ကလေးရပြီးတော့ အိမ်ပြောင်း နေကြတယ်။ ဘာလို့ အိမ်ပြောင်းနေသလဲဆိုတော့ သူက နောက်ထပ်မိန်းမတစ်ယောက် ယူဖို့ အစီအစဉ်ရှိလို့ပါ။ သူတို့ အယ်လ်အစစ်ဇီယာကို ပြောင်းဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ သူတို့ အယ်လ်အစစ်ဇီယာကို ပြောင်းပြီးနေကြ တယ်။ နောက် သူက မိန်းမတွေယူတဲ့အခါ တစ်ယောက်ကို တစ်ခန်းပေးထားတယ်။ သူ့အိမ်ကို ကျွန်တော် ရောက်ဖူးပါတယ်။ ခမ်းခမ်းနားနားလည်း မရှိ။ ဘာအပြင်အဆင် အမွမ်းအမံမှလည်း မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော် ကတော့ အဲဒီလိုမနေနိုင်ပါဘူး။ သူကတော့ အလွန်ရိုးရိုးစင်းစင်း နေနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

အစပိုင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ သိပ်မရင်းနှီးသေးပါဘူး။ နောက် ၃၇ရင်အရွှေ့အစစ်တက္ကသိုလ် ရောက်တော့မှ ရင်းနှီးခဲ့ကြတာပါ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က အထက်တန်းကျောင်းမှာပဲ ကျန်ခဲ့တယ်။ ကျောင်းချိန်တွေပြီးတိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဆုံဖြစ်ကြတယ်။ နောက်တော့ သူက သူ့မိသားစုလုပ်ငန်းခွင်ကို ရောက်သွားတော့တာပါပဲ။

အဲဒီကစပြီး ဘင်လာဒင်ဟာ မိသားစုဘဝမှာ အချိန်ယူခဲ့တာပါပဲ။ သူတို့ ညီအစ်ကိုတွေဟာ သူတို့ လုပ်ငန်းကို သေသေချာချာ လေ့လာကြတယ်။ အကုန်လုံးလိုလို လက်တွေ့လည်း ဆင်းကြပါတယ်။ ညီအစ်ကိုတွေ အကုန်လုံး လုပ်ငန်းခွင်မှာ ရှိကြပါတယ်။ သူကတော့ ညီအစ်ကိုတွေနဲ့ သိပ်မတွေ့ဘူး။ သူက သူ့ကိုယ်သူ ကြိုးစားပြီး လုပ်တယ်။ အမှီအခို သိပ်မထားဘူး။ အလုပ်မှာ လယ်ထွန်စက်ကို ကိုယ်တိုင်မောင်းသလို ဘူဒိုဇာလည်း ကိုယ်တိုင် မောင်းခဲ့ပါတယ်။ သူ့အဖေလိုပဲ အလုပ်သမားတွေနဲ့အတူ ထမင်းစားတယ်။ မနက် အရုဏ်တက်ကနေ ညနက်တဲ့အထိ အလုပ်သမားတွေနဲ့ အတူလုပ်လုပ်နိုင်တဲ့သူပါပဲ။ အလုပ်ခွင်မှာ အနားမယူဘဲ ကို လုပ်တာပါ။ ဒါကြောင့် သူဟာ သူ့ဌေးသား မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရတာပါ။

ဘင်လာဒင်မိသားစု တာဝန်ယူဆောက်လုပ်နေတဲ့ မက္ကာက ဆောက်လုပ်ရေးတွေမှာ သူက တာဝန်ယူ ထားတယ်။ မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ အဲဒီကို ရောက်သွားပြီး ညမိုးစုပ်စုပ်ချုပ်မှ အိမ်ပြန်လာတာပါ။ အလုပ်ကို ပင်ယန်းတကြီး လုပ်တဲ့သူပါပဲ။ ညဘက်မှာ လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေလုပ်သလို မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေ လာလည် တာနဲ့၊ သွားလည်တာနဲ့ အချိန်ကုန်ရသလို မိသားစုနဲ့ တွေ့ဆုံရတာလည်း ညမှ တွေ့ရတာပါ။ အဲဒီလို

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

အလုပ်လုပ်နေပေမယ့်လည်း ဘုရားဝတ်ပြုကတော့ မပျက်ပါဘူး။ တစ်နေ့ ၅ ကြိမ် မှန်မှန်ရှိခိုးတယ်။ နံနက် အရုဏ်တက်တာနဲ့ ထပါတယ်။ သူက တမန်တော်ရဲ့ နမူနာအတိုင်း ဝတ်မပျက် လုပ်ကိုင်တာပါ။ ဘုရားရှိခိုးချိန်က အစ မိသားစုအလုပ်တွေကိုပါ လုပ်ကိုင်ပါတယ်။ တစ်နေ့ သူ့အိပ်ချိန်က ၂ နာရီလောက်ပဲ ရှိလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ နံနက်အစောကြီး အရုဏ်တက်မှာ ထ၊ ပြီးရင် ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတာနဲ့ တစ်နေ့တာလုပ်ငန်းတွေ စတော့တာပါပဲ။ သူက ဒီလို အလုပ်တွေကို မညည်းညူ လုပ်ကိုင်ခဲ့တာပါ။

နောက်ကျတော့ သူဟာ မက်ဒီနာကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ ဘင်လားဒင် ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းတွေမှာ ကြီးကြပ် ရေးမှူးတစ်ယောက်အဖြစ် အယ်လ်မက်ဒီနာမှာ သွားလုပ်ခဲ့တယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ အတွက်တော့ မက်ဒီနာဟာ ဒုတိယ အမြင့်မြတ်ဆုံးနေရာပါ။ မက်ဒီနာမှာ သွားလုပ်ရင်း အဲဒီက မိန်းမတစ်ယောက်ကို ထပ်ယူတယ်။ မက်ဒီနာမှာ နှစ်အနည်းငယ်ကြာအောင် သူ့နေပြေးနောက် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို သူထွက်သွားခဲ့ပါ တော့တယ် ဟုပြောပြခဲ့သည်။

မဏ္ဍာတွင်ရှိသော အယ်လ်ကာရမ် ဗလီကို ဂျူဟောမန်အယ်လ်အူတောဘီနှင့် အစ္စလာမ်မစ်စစ်သွေးကြွ ရာပေါင်း များစွာက ဝင်ရောက်စီးနင်း သိမ်းပိုက်စဉ်က ဘင်လားဒင်သည် အသက် ၂၂ နှစ်သာ ရှိပါသေးသည်။ ဤဗလီသည် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် အမြင့်မြတ်ဆုံးသော နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၀) ရက်နေ့က ထိုဗလီကို စစ်သွေးကြွများ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒ်နှင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များက အကြံအကျယ် ဒေါသဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုဗလီမှ စစ်သွေးကြွများ ဆုတ်ခွာသွားရန် ပြောကြသော်လည်း မသွားကြပေ။ ရုတ်အတော်ကြာ သိမ်းပိုက်ထားသဖြင့် ဆော်ဒီအာဏာပိုင်များက ပြန်သိမ်းပိုက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်လေတော့သည်။ ဆော်ဒီ ဘုရားတော်တော်များသည် ပြင်သစ်အထူးတပ်ဖွဲ့များနှင့်အတူ ဗလီကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။ စစ်သွေးကြွများ ထိုလည်း ဖမ်းဆီးမိခဲ့ပြီးနောက် စစ်သွေးကြွ ၆၀ ကို ဆော်ဒီအစိုးရက လူမြင်ကွင်းတွင် ခေါင်းဖြတ် သတ်ပစ်လိုက်တော့သည်။ ထိုအဖြစ်ကို ဘင်လားဒင်ကို ကောင်းကောင်း သိမြင်ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူသည် ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ဆော်ဒီအစိုးရအပေါ် အလွန်စိတ်ပျက်သွားလေသည်။

ထိုအဖြစ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဘင်လားဒင်က သူ့အမြင်ကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။

‘မဏ္ဍာက မြင့်မြတ်လှတဲ့ အယ်လ်ဟာရမ် ဗလီကြီးထဲကို ဟုရင်ဖက်ဒ်က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဟာ ဗလီရဲ့မြင့်မြတ်မှုကို ညစ်ညမ်းသွားစေတယ်။ အရပ်ဆိုး အကျည်းတန်သွားစေတယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်

ပါတယ်။ ဘုရင်ဖက်ဒ်ဟာ တခြားဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များ၊ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေများ ကန့်ကွက်နေတဲ့ ကြားက ခေါင်းမာစွာနဲ့ ဗလီဝတ်ကျောင်းထဲကို သံချပ်ကာကားတွေ စေလွှတ်ပြီး တိုက်ခိုက်စေတယ်။ ဗလီထဲက မျက်နှာကြက်များ၊ နံရံများ၊ ပျက်စီးနေတာကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ရတယ်။ သံချပ်ကာကားတွေရဲ့ ဘီးရာတွေ ကိုလည်း ကျွန်တော် ပြန်မြင်နေပါတယ်။ ဗလီမျှော်စင်ကို မီးခိုးတွေဖုံးပြီး တင့်ကားတွေက ပစ်လိုက်တဲ့ အမြောက်ဆန်တွေ ကျရောက်ပေါက်ကွဲတာ၊ အမြောက်သံတွေ အားလုံးကို ကြားနေခဲ့ရပါတယ်။

ဘင်လာဒင်၏ အစောပိုင်းရုပ်ပုံကားချပ်မှာ ဘာသာရေးကို ကိုင်းရှိုင်းသော၊ ရှက်ရွံ့တတ်သော၊ လူငယ်တစ်ယောက် ၏ ပုံရိပ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမများက ထိုလူငယ်လေးကို ချစ်ခင်နှစ်သက်ကြ သည်။ သူ၏သားနားသော ရုပ်ရည်ရူပကာ၊ ဘာသာတရားကို ကိုင်းရှိုင်းမှု၊ လူကြီးသူမများကို ရိုသေမှုတို့အား အားလုံးက သဘောကျလှသည်။ လုပ်ငန်းခွင်ထဲ ရောက်သောအခါတွင်လည်း အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားများက သူ့ကို ချစ်ခင်ကြသလို သူကလည်း အလုပ်သမားများကို ထောက်ထားညှာတာသည်။ ဤသို့ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းပြီး လူချစ်လူခင်များသော လူငယ်လေးမှာ ၁၉၇၉ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအချိန်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဆိုဗီယက်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ပြီးသည့်နောက် အာဖဂန်တွင် ဂျီဟတ် ခေါ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ ဘင်လာဒင်၏ ဘဝမှာ တစ်ဆစ်ချိုး ပြောင်းလဲခဲ့လေတော့သည်။

အခန်း-၂ အာဖဂန်စစ်ပွဲ

၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၌ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းက ဘင်လားဒင်ကို တုန်လှုပ်ချောက်ချား သွားစေခဲ့သည်။ သူ့သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်ဘာသာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သော မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင် များစွာမှာလည်း တုန်လှုပ်ချောက်ချားသွားခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များတွင် အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ (ဘာသာရေးစစ်ပွဲ)တွင် မွတ်ဆလင်လူငယ်များမှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ ကြလေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်သော နိုင်ငံတစ်ခုက မွတ်ဆလင်ဘာသာ ကိုးကွယ်သော နိုင်ငံတစ်ခုကို ပထမဆုံး ကျူးကျော်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲကြောင့်လည်း ဘင်လားဒင်၏ဘဝမှာ အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့လေတော့သည်။ ဆော်ဒီတွင် မိသားစုလုပ်ငန်းကို စောက်ချလုပ်နေသော ဘင်လားဒင်မှာ စီးပွားရေးတွင် စိတ်မဝင်စားတော့ဘဲ ဆိုဗီယက်တို့ အာဖဂန်ကို ကျူးကျော်ခြင်းကသာ သူ့စိတ်ထဲကို မငြိမ်မသက်နှင့် တုန်လှုပ်ချောက်ချား နေစေပြီး သူ့စိတ်ထဲတွင် အာဖဂန်ကို မည်သို့ ကူညီကယ်တင်ရမည်ကိုသာ အမြဲစဉ်းစား တွေးတောနေခဲ့လေတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ သူ့ဘဝကို ပြောင်းလဲစေအောင် အဓိက တွန်းအားပေးသူမှာ ပါလက် စတိုင်းဘာသာရေးဆရာ အဗ္ဗူဒူလာအက်ဇန် ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ချစ်ချင်နှစ်လို့ဖွယ် ကောင်းပြီး စကားပြောကောင်းသလို သိမ်မွေ့သောသူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ အက်ဇန်က အယူဝါဒအရရော၊ စည်းရုံးရေးအရပါ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များကို စုစည်းနိုင်သောအင်အားရှိသူ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲတွင် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ ပါလာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပေးနိုင်သူမှာလည်း အက်ဇန်

ပင်ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကို တော်လှန်ဆန့်ကျင်ဖို့အတွက် သူက မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာနှင့် နေရာအသီးသီးကို လှုံ့ဆော်စည်းရုံး ခဲ့၏။ အက်ဇန်သည် ဘင်လာဒင်၏ လက်ဦးဆရာ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၌ သူတို့နှစ်ဦးက ဦးဆောင်၍ လုပ်ငန်းရုံးကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်သည်။ သူတို့ ဖွင့်လိုက်သောလုပ်ငန်းရုံးသည် သူတို့၏ အဓိကလုပ်ငန်းအဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းအဖွဲ့က အာရပ်လူငယ်များကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အာဖဂန်စစ်ပွဲတွင် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံအောင် စည်းရုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကူညီရေးအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့ကာ အာဖဂန်ဒုက္ခသည်များကို အကူအညီပေးခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ အာဖဂန်ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် အာဖဂန်လူမျိုး ထောင်ပေါင်းများစွာမှာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံထဲသို့ ဒုက္ခသည်များအဖြစ် ရှောင်တိမ်းလာခဲ့ ကြသည်။ ထိုဒုက္ခသည်များသည် ပါကစ္စတန်တွင် အဖွဲ့များဖွဲ့ကာ အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်းသို့ဝင်၍ ဆိုဗီယက်တို့ကို တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၁၉၉၇ ခုနှစ်က CNN သတင်းဌာနကို အိုဗမာဘင်လာဒင်က ဤကဲ့သို့ ပြောကြားခဲ့လေသည်။

‘မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ဝင်ရောက် ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်လိုက်တယ် ဆိုတဲ့ ရေဒီယို အသံလွှင့်ချက်ဟာ ကျွန်တော်စိတ်ကို လှုပ်ရှားသွားစေပါတယ်။ အာဖဂန်က ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတော်တွေကို အကူအညီပေးရေး ဆိုရာမှာ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ချက်ဟာ အရေးပါတဲ့ လုံ့လောက်တဲ့အချက် တစ်ချက်ပါပဲ။ ဆိုဗီယက်တွေ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို လွှမ်းမိုးသွားတဲ့အတွက် ဘုရားသခင်က ကျွန်တော်တို့ကို အခွင့်အလမ်းများစွာ ပေးခဲ့တယ်။ မြင့်မြတ်လှတဲ့ ဒေသကြီးနှစ်ခုဆိုက် လက်နက်ရိက္ခာ အများအပြားပေးပို့ဖို့ အခွင့်အလမ်းလည်း ရလာစေပါတယ်။ (ဆော်ဒီအာရေဗျမှ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့) အလေးချိန်တန် ရာပေါင်းများစွာ ရှိတဲ့ စက်ပစ္စည်းတွေနဲ့ စက်ကိရိယာတွေကို တင်ပို့ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ မြေတူးစက်တွေ၊ မြေသယ်စက်တွေ၊ ကုန်တင်ကားကြီးတွေ၊ ကတုတ်ကျင်းတွေတူးဖို့ စက်ကိရိယာတွေ အားလုံးကို ကျွန်တော်တို့ တင်ပို့နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ရုရှားတွေက မူဂျာဟစ်ဒင်တွေရဲ့ စခန်းတွေပေါ် ဖုံးမှိးရွာချခဲ့တယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန် ကျောက်တောင်တွေထဲမှာ လိုဏ်ဂူတွေ အများအပြားတူးပြီး ခိုအောင်းနေနိုင် သလို ရိက္ခာပစ္စည်း၊ လက်နက်အများအပြားကိုလည်း သိုလှောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ်ကာလများ၌ ဘင်လာဒင်သည် အတိဒုက္ခရောက်နေသော အာဖဂန်ပြည်သူများအတွက် တစ်ခုခုလုပ်မှ ဖြစ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် အောက်စဖို့ဒ်၌ ကျောင်းတက်နေသောအချိန် ဖြစ်သည်။

သူတို့သိသောအခါတောင်လာအင်

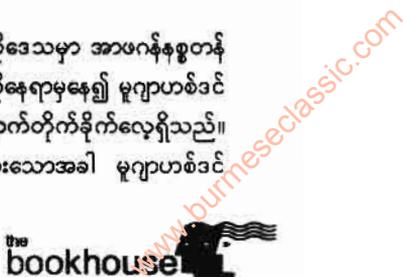
ထောင်းနေပက် သူငယ်ချင်းများဖြစ်သော ကျောကော့ရှ်နှင့် ဘာနီသွန်မဆင်တို့ကို အဖော်စပ်ကာ ကျွန်တော်သည် အာဖဂန်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများနှင့် အာဖဂန်၏မြင်ကွင်းများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အာဖဂန်ပြည်သူ ၆ သန်းအနက် တစ်ချို့မှာ ဒုက္ခသည်များအဖြစ် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြသည်။ ပါကစ္စတန်နှင့် အီရန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခဲ့သော ဒုက္ခသည် အရေအတွက်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အများဆုံးသော ဒုက္ခသည်များ ဖြစ်လေသည်။

ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခြင်း (အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်)ကို ကျွန်တော်တို့ မကျွမ်းကျင်လှပါ။ သဘောလောက်သာ သိပါသည်။ သို့သော် ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးဖို့ အဓိက အခက်အခဲများမှာ ရုပ်ရှင်ရိုက်တတ်ခြင်း၊ မရိုက်တတ်ခြင်းနှင့် မဆိုငံဘဲ ထိုခရီးကိုသွားဖို့ ငမ်းစရိတ် စသည့် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ ၁၉၈၃ တွင် ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော် အပေါင်းအသင်း ၂ ယောက်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ လန်ဒန်တွင်နေသော အာဖဂန်လူမျိုး ရုပ်ရှင်ရိုက်တတ်သူ ကင်မရာမင်း တစ်ယောက် ထည်း ပါလာခဲ့သည်။

သူသည် ပေါင်းရသင်းရခက်သောလူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သူ့ကို သည်းခံ၍ ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းသင်း ခဲ့သည်။ ထိုဓာတ်ပုံဆရာနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် သတင်းကားအဖြစ် ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ကူးချင်သော နေရာအများ ပြေးသို့ သွားကာ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန်တွင် ကျွန်တော်တို့ ကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲတွင် ဓာတ်ပုံများ အတတ်နိုင်ဆုံး ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အနောက်မြောက်ရှိ ပြည်နယ်တစ်ခုနှင့် ဘလူးချီစတန် ချီ ဒုက္ခသည်စခန်းများကို သတင်းကားအဖြစ် ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုပြည်နယ်များမှာ ပါကစ္စတန်ပိုင် ဒေသများဖြစ်သလို ဝါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် နယ်စပ်ဒေသများလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ကူးသော ရုပ်ရှင်မှာ အာဖဂန်ဒုက္ခသည်စခန်းများကို ရိုက်ကူးခြင်းဖြစ်သည်။ ပါကစ္စတန် အိမ်ရှင်များကလည်း အားတက်သရော အကူအညီပေးခဲ့ကြပါသည်။ ပါကစ္စတန်တို့အနေဖြင့် သူတို့ညီအစ်ကိုတော်များ ဒုက္ခရောက်နေသည်ကို သိကြသည်။ အချင်းချင်းလည်း အကူအညီပေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ခဲ့သောသတင်းကား ဖြစ်သည့် 'ယုံကြည်မှု၏ ဒုက္ခသည်များ'ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ချန်နယ် ၄ ရုပ်မြင်သံကြားမှနေ ထုတ်လွှင့် ပြသခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ပါကစ္စတန် ပိုင်နက်ထဲမှ ပါရာချီနားသို့ ခရီးဆန်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဒေသမှာ အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံထဲသို့ လက်ညှိုးတစ်ချောင်းကဲ့သို့ ထိုးဝင်နေသော ပါကစ္စတန် ပိုင်နယ်မြေ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာမှနေ၍ မူဂျာဟစ်ဒင် ၏ ဘာသာရေးစစ်ပွဲဆင်နွှဲသူ မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များမှာ အာဖဂန်နိုင်ငံထဲသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လေ့ရှိသည်။ ထိုဒေသ နယ်စပ်မှာ စစ်နယ်မြေ ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေရာသို့ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားသောအခါ မူဂျာဟစ်ဒင်

ရာပေါင်းများစွာက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုကြသည်။ ထိုနေရာတွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်နေသော မူဂျာဟစ်ဒင်တို့၏ စခန်း ၇ ခု ရှိပါသည်။ ထိုနေရာသို့ ကျွန်တော်တို့ သွားရသည်မှာ ကြီးမားသော အတွေ့အကြုံဖြစ်သလို ရတောင့်ရခဲသော အခွင့်အရေး လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာတွင် အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပြီး နောင်ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုနှင့် တစ်ဝက်ကြာကာလ၌ ကျွန်တော်သည် ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခင်က ရောက်ခဲ့သောနေရာနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဟူတော့အက်စန် သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ဘင်လားဒင်၏ လက်ဦးဆရာဖြစ်သော အဗ္ဗဒူလာအက်စန် ၏ သားဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် သူ့အဖေမှတစ်ဆင့် ဘင်လားဒင်ကို သူ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ရသည့်အကြောင်း ပြောပြပါသည်။

‘အာဖဂန်နစ္စတန်အကြောင်းကို သိချင်တဲ့သူမှန်သမျှဟာ ကျွန်တော်အဖေနဲ့ လာဆက်သွယ်ကြပါတယ်။ အာဖဂန်ကို သွားချင်တဲ့သူ၊ ဂျီဟတ်စ်စ်ပွဲမှာ ပါဝင်ချင်တဲ့သူတွေဟာ ကျွန်တော်အဖေကို လာတွေ့ကြတယ်။ ၁၉၈၄၊ ဇွန်လက ဂျက်ဒါးမှာ သူတို့ ၂ယောက် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ အလွန်ခိုင်မာပါတယ်။ တရင်းတနှီးလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။’

ကျွန်တော်နဲ့လည်း အလွန်ကို ရင်းနှီးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် သတိရတာကတော့ ၁၉၈၄ ခုနှစ်က သဲရောင် လင်ခရူဆာကားတစ်စီးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခရီးထွက်ခဲ့စဉ်က အဖြစ်ပါပဲ။ ဂျက်ဒါးကနေ ကီလိုမီတာ ၄၀ လောက်ဝေးတဲ့နေရာကို သူက ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွားခဲ့ပါတယ်။ အမဲလိုက်ဖို့ဆိုပြီး ထွက်လာတာပါပဲ။ သဲကန္တာရထဲမှာ တွေ့တဲ့အကောင်ကို အမဲလိုက်မယ် ဆိုပြီးတော့ပေါ့။

အိုစမာဟာ သူ့ကလေးတွေကို အလွန်ချစ်ပါတယ်။ သူ့ကလေးတွေနဲ့ သူဟာ တကယ့်သူငယ်ချင်းတွေလိုပါပဲ။ သူက ကလေးတွေကို ဘယ်လိုနေထိုင်ရမယ်ဆိုတာ သင်ပေးတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့စစ်သည်တော်ဆိုတဲ့ မူဂျာဟစ် တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုနေရမယ် ဆိုတာလည်း သင်ပေးတယ်။ နောက်ပြီး ကလေးတွေကို ဂျီဟတ်စ်စ်ပွဲမှာ ဘယ်လို ကြီးပြင်းအောင်နေရမယ် ဆိုတာတွေပါ သင်ပေးခဲ့တာပါ။ ဂျီဟတ်စ်စ်ပွဲရဲ့အယူအဆ၊ သဘောထားတွေ၊ မိမိကိုယ်ကို ဘယ်လိုနေထိုင်ရမလဲ ဆိုတာတွေ သင်ပေးတယ်။ သူက ကလေးတွေကို ရိုက်နှက်၊ ဆွဲတာတွေ ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဘူး။ သူ့မိန်းမတွေကိုလည်း အတူတူပါပဲ။ သူ့မိန်းမတွေနဲ့ စကားပြောကြည့်တဲ့ အခါ သူတို့ဟာ အိုစမာကို လေးစားချစ်ခင်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ကျွန်တော်တို့ဟာ အစ္စလာမ်ညီအစ်ကိုတော်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ အယ်လ်အမီဇီယာ ရုပ်ကွက်၊ ဝါဒီဘောရှာလမ်း မှာရှိတဲ့သူ့အိမ်မှာ ကျွန်တော်တို့ မကြာခဏ တွေ့ဆုံခဲ့ကြရပါတယ်။ အဲဒီမှာ အမြဲလိုလို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ သူ့ခြံဝင်းကြီးထဲက အိမ်သုံးလုံးမှာ မိန်းမတွေ နေပါတယ်။ တစ်အိမ်ကတော့ ဧည့်သည်တွေနေတယ်။ အိမ်တွေက ရိုးရိုးပဲ ဆောက်ထားတာပါ။ တကယ်တော့ သူဟာ သန်းကြွယ် သူဌေးကြီးပါ' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဂျားအစ္စမေးသည် ၈၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက ပါကစ္စတန်တွင် အင်ဂျင်နီယာ ဘာသာသင်ကြားနေသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သင်ကြားရင်း ပါလက်စတိုင်းတရားဟောဆရာ အဗ္ဗူလာအက်ဇ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် ထည်း တွေ့ဆုံခဲ့ရပြီး မကြာခဏဆိုသလို စကားပြော ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူသည် နောင်အခါတွင် သတင်းစာဆရာ ဖြစ်လာသည်။ သူက...

'ရှိတ် အဗ္ဗူလာအက်ဇ်ဟာ ၈၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှာ ကထိကအဖြစ် အစ္စလာမ်မာဘတ်မှာရှိတဲ့ အစ္စလာမ်မစ်တက္ကသိုလ်ကို ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီတက္ကသိုလ်ဟာ ပါကစ္စတန်မြို့တော်မှာရှိတဲ့ တက္ကသိုလ် ပါ။ သူက ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ ဘုရင်အဗ္ဗူအစ်တက္ကသိုလ်ကနေ ပြောင်းလာတာ ဖြစ်ပါတယ်'

'အဗ္ဗူလာအက်ဇ်ဟာ ဘာသာရေးပညာရှင် တစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ ဘာသာရေးကို အလွန် ယုံကြည်သူ ဖြစ်တယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ စည်းကမ်းတွေကိုလည်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ် လိုက်နာတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်မှာရှိတဲ့ အာရပ် ဘာသာရေးဆရာတွေကြားမှာ ထင်ရှားသူ ဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် အစ္စလာမ်မစ် ညီအစ်ကိုတော်များ အသင်းကြားမှာ ပိုပြီး ထင်ရှားပါတယ်'

'အက်ဇ်ဟာ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုတွေနဲ့ အဆက်အသွယ် ရလာတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူဟာ အစ္စလာမ်မာဘတ်တက္ကသိုလ်မှာ ပို့ချနေချိန်ပါပဲ။ ၈၁ ခု နွေရာသီလောက်မှာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ၈၁ ကနေ ၈၆ ခုနှစ် ကာလမှာတော့ ပက်ရှ်ဝါကို လာလည်သေးတယ်'(အဲဒီတုန်းက ပက်ရှ်ဝါဟာ အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်တွေရဲ့ ဌာနချုပ်ပဲပါ)

၈၄ ခုနှစ် နွေရာသီကျတော့ အက်ဇ်ဟာ ဟာဂျ်ကို ထွက်ခွာသွားခဲ့တယ်။ (မတ္တသို့ ဘုရားဖူးထွက်ခြင်းပါ) အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဗွတ်ဆလင်နယ်မြေများကို ကာကွယ်ခြင်း ဆိုတဲ့စာအုပ်ကို သူရေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ရဲ့

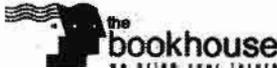
ဆိုလိုရင်းကတော့ ဘာသာရေး စည်းကမ်းချက်တွေကို ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုတဲ့ ဖက်ဝါ အကြောင်းကို ရေးတာပါ။ သူ့ရဲ့ ရေးသားချက်တွေကို နောင်အခါမှာ ဆော်ဒီအာရေဗျက ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ရှိတ်ဘင်ဘက်စ် က လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ထောက်ခံခဲ့ပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ဆီးရီးယားနဲ့ ယီမင်နိုင်ငံတွေက ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း သူ့ရဲ့ ဖက်ဝါ စာအုပ်ကို သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် အဗ္ဗူဒူလာအက်ဇ်က 'မွတ်ဆလင်နယ်မြေများကိုကာကွယ်ခြင်း' စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် ဤအကြောင်းအရာများ ပါဝင်ပါသည်။

'ဂျီဟတ် ကို ကာကွယ်ခြင်းဆိုသည်မှာ ကက်ဖာ ခေါ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများအား ကျွန်ုပ်တို့နယ်မြေမှ မောင်းနှင် ဖယ်ရှားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်ကို ဖက်ဒ်အန်း ဟုလည်း ခေါ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ထိုတာဝန်ကို မလွဲမသွေ လုပ်ဆောင်ရမည် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို မောင်းထုတ်ခြင်းသည် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် များအတွက် မလုပ်မဖြစ် လုပ်ရမည့်တာဝန် ဖြစ်သည်။ ကက်ဖာများ မွတ်ဆလင်တို့နယ်မြေကို ရောက်လာသည် နှင့် ထိုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရပေမည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ချက်များကို အာဖဂန်နှင့် ပါလက်စတိုင်းဒေသများတွင် ပြုလုပ်နေကြလေပြီ။ ထိုနေရာများမှာ ပြဿနာများ ဖြစ်လာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ အာရုံစိုက်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နယ်မြေများကို သိမ်းပိုက်ထားသော ရန်သူများမှာ အလွန်ဆိုးဝါးရက်စက်သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့က ဒီဒေသကို သူတို့၏ ဩဇာဖြန့်ကျက်ရေးအတွက် ပြုလုပ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့က မောင်းနှင်ထုတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်ပြည်သူများသည် သူတို့၏ အင်အားဖြင့် သူတို့၏ဂုဏ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြသည်။ သူတို့ပိုင်ဒေသများနှင့် တောင်တန်းများမှနေ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေခြင်း ဖြစ်၏။ အာဖဂန်ပြည်သူများက ကျွန်တော်တို့ကို ဒေါ်လာ ၁သန်း ပေးကမ်းလိုက်သည်ထက် ပိုပြီးလေးနက်ပါသည်။ ပိုပြီးလည်း ချစ်ခင်နှစ်သက် ရာကြသည် ဟု ပြောကြလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟာဒစ် (တမန်တော်မိုဟာမက်၏ ဟောကြားချက်များ)ကို အာရုံစိုက်ပြီး နှလုံးသွင်းရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုဟောကြားချက်မှာ 'အလ္လာအရှင်မြတ်အတွက် စစ်မြေပြင်တွင် ၁ နာရီကြာ ရပ်တည် တိုက်ပွဲ ဝင်ခြင်းသည် နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကြာအောင် ညဘက် ဘုရားသခင်အား ရှိန်းသည်ထက် ပို၍မြင့်မြတ်ပါသည်' ဟု ဆိုလေသည်။

သတင်းစာဆရာ ဂျမားအစ္စမေး စာပြောကြားချက်မှာ...

'အက်ဇန်ဟာ ပါကစ္စတန်ကို ၈၄ ခုနှစ်မှာ နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်လာပါတယ်။ သူက လုပ်ငန်းရုံး ဆိုတာကို စပြီး ဖွင့်လှစ်တယ်။ အဲဒီလုပ်ငန်းရုံးကတော့ အမေရိက၊ ဥရောပနဲ့ အာရှပဲ နိုင်ငံတွေက မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေ အာဖဂန်မှာလာပြီး တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့၊ မုဂ္ဂဟာစ်ဒင်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး အာဖဂန်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်ဆင်နွှဲ ကြဖို့ တိုက်တွန်းတဲ့လုပ်ငန်းရုံး ဖြစ်ပါတယ်'

ဂျမားဒါလီဟာ သည် ၇၀ ခုနှစ်များနှောင်းပိုင်းက တက္ကသိုလ်တွင် ဘင်လားဒင်နှင့် အရင်းအနှီးဆုံးသော မိတ်ဆွေ ဖြစ်သည်။ ခါလီဖာနား နောင်အခါတွင် ဘင်လားဒင်နှင့် ညီမတစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သူ ရှီခါနှင့် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ထက်ထပ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည်လည်း အာဖဂန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပေသည်။ နောင်အခါတွင် အာဖဂန်ဒုက္ခသည်များကို ကူညီသော မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ချုပ်၌ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ သူက...

'အိုစမာ ဟာ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ အယ်လ်အီစီယာက သူ့အိမ်ကိုလာဖို့ ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ့အသက် ၂၅၊ ၂၆ လောက်ပဲ ရှိပါဦးမယ်။ အိမ်ထောင်ပြုထားတာ မိန်းမ ၂ ယောက်လောက် ရှိပါပြီ။ သူက အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန် အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို မသိပါဘူး။ သူ့စာအုပ်တွေပဲ ဖတ်ဖူးတာပါ။ စာရေးအလွန်ကောင်းတဲ့သူ ဆိုတာတော့ သိနေပါတယ်။ ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာလည်း သူ့စာတွေ ဖတ်ကြည့်တဲ့အခါ သိလာခဲ့ပါတယ်။ သူနဲ့ အိုစမာအိမ်မှာ တွေ့ကြတာပေါ့။ အဲဒီမှာ သူက အာဖဂန်နစ္စတန်အကြောင်း အသေးစိတ်ပြောပြခဲ့တယ်။ အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အာဖဂန်တွေအကြောင်း ကြားရတော့တာပါပဲ။

ဒေါက်တာအဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို ကျွန်တော်က ကုရ်အာန် ဆရာကြီးလို ခေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူဟာ ကုရ်အာန်ကျမ်းကို မထစ်မငေါ့ဘဲ ရွတ်ပြနိုင်တာကို ကျွန်တော် ကြားရလို့ပါ။ တခြားသူတွေနဲ့ကို မတူပါဘူး။ သူဟာ ကုရ်အာန်ကျမ်းကို ရွတ်တဲ့အခါ နှုတ်ဖျားက ရွတ်တာမဟုတ်ဘဲ အသည်းနှလုံးထဲကကို လေးလေးစားစား ရွတ်ဆိုတာပါ။ တခြားသူတွေ ရွတ်တာနဲ့ကို လုံးဝမတူပါဘူး။ သူရွတ်တာက ပိုနားထောင် ကောင်းပြီး တစ်မူထူးခြားတယ်လို့ ပြောချင်တာပါ။ သူ့ကို တွေ့ရတဲ့အခါ အလွန်လေးစား ကြည့်ညှိစရာ ကောင်းပြီး သူနဲ့တွေ့ရတဲ့သူတွေဟာ သူ့ရဲ့လွမ်းမိုးခြင်းကို ခံရတော့တာပါပဲ။ သူက ဘယ်သူ့ကိုမဆို ချစ်ပါတယ်။ အလွန်ထူးခြားပြီး သူလိုလူမျိုး မတွေ့ဖူးပါဘူး' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

‘အပ္ပဒုလာအက်ဇန်နဲ့ ကျွန်တော်တွေ့ပြီးတော့ ၈၄ ခုနှစ်မှာ အာဖဂန်ကို သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီကနေပြန်လာပြီး ၈၅ ခုနှစ်မှာ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်သွားခဲ့ပါတယ်’ ဟုပြောသည်။

အပ္ပဒုလာအက်ဇန်၏သားဖြစ်သူ ဟူတေဖာအက်ဇန် ကတော့...

‘အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးသွားခဲ့တာက ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ (အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ၁၃ နှစ်သားပဲ ရှိပါသေးတယ်) ဆာဒါလှေကျင့်ရေးစခန်းမှာ ၂ လကြာအောင် လေယာဉ်ပစ်အမြောက် ပစ်ခတ်နည်းကို သင်ကြားခဲ့ရတယ်။ လေယာဉ်ပစ်ခံးကျည် ပစ်ခတ်နည်းကိုပါ သင်ကြားခဲ့ရပါတယ်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ၆ လကြာအောင် သင်တန်းစခန်းတွေမှာ ဆက်လက်သင်ကြားရပါတယ်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ရောက်တော့ စခန်းတွေမှာ နောက်ဆုံးအကြိမ် သင်တန်းဆင်းခဲ့ရတာပါ’ ဟုပြောခဲ့သည်။

အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုး ဘူဒီဂျီးမားဘူဒီအာ က သူသိရှိသည့် အပ္ပဒုလာ အက်ဇန်အကြောင်း ဤသို့ပြောပြဖူးသည်။ ဘူဒီဂျီးမားကို အပ္ပဒုလာ အက်ဇန်ဟု လူသိများပါသည်။ သူသည် အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် အပ္ပဒုလာ ပထမဆုံး စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့သော အာရပ်လူမျိုးတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်လေသည်။

‘၁၉၈၄ ခုနှစ်က သတင်းစာတစ်စောင်ထဲမှာ အူလေမာ ခေါ်တဲ့ ဘာသာရေးပညာရှင်အုပ်စုအကြောင်းကို ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ သူတို့က အာဖဂန်နစ္စတန်ဟာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံရဲ့ သိမ်းပိုက်တာကို ခံခဲ့ရပါတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့က အစ္စလာမ်တွေရဲ့ ဘဝနဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာရေးကို ဖျက်ဆီးဖို့ကြိုးစားပြီး ဘာသာမဲ့ဝါဒကို သွတ်သွင်းဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့အကြောင်း ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီမှာ အူလေမာတွေ ဖက်ဒါဝါ အကြောင်းကို ရှင်းပြပါတယ်။ မက်ဒါဝါ ဆိုတာ ဘာသာရေးဥပဒေကို ခေါ်တာပါ။ အဲဒီရှင်းပြချက်မှာ အစ္စလာမ်နယ်မြေ ၁ မီတာလောက်ကို သိမ်းပိုက်ခံရပြီဆိုရင် မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေအနေနဲ့ ဒီ ၁ မီတာကို ပြန်သိမ်းဖို့ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် ပြန်သိမ်းပိုက်ဖို့ ဖက်ဒါဝါ ဥပဒေကို ပြဌာန်းလိုက်တယ်လို့ အိုလေမာအုပ်စုက လက်မှတ် ရေးထိုးထားပါတယ်။ အဲဒီ အိုလေမာအုပ်စုမှာ အပ္ပဒုလာအက်ဇန်လည်း ပါခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ အာဖဂန်ကိုသွားပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ ဆင်နွှဲဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်ဆိုတာ ဘယ်မှာရှိတယ် ဆိုတာတောင် မသိခဲ့တာပါ။ သူတို့ စကားကိုလည်း မပြောနိုင်ပါဘူး။ နားမလည်ပါဘူး။ အဲဒီလို မသိတဲ့မေးခွန်း ၁၀၀ လောက်နဲ့ ဦးနှောက်ခြောက်နေချိန်မှာပဲ ဟာဂျုံကို ဘုရားဖူး သွားမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဟာဂျုံ ဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ ရှိတာပါ။ အဲဒီကို ရောက်ရင်

သုတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

ဘာလုပ်ရမယ်၊ ဘယ်ကိုသွားရမယ်ဆိုတဲ့ အကြံဉာဏ်ကတော့ ရှိမှာပါ။ အာဖဂန်ကို သွားတဲ့လမ်းကတော့သိမှာပဲလို့ ကျွန်တော် စဉ်းစားလိုက်မိပါတယ်။

မက္ကာကိုရောက်တဲ့အခါ ကျွန်တော်ဟာ ကာဘာမှာ လမ်းလျှောက်နေခဲ့ပါတယ်။ (ဒီနေရာဟာ မက္ကာရဲ့ အလယ်ဗဟိုမှာရှိပြီး အမြင့်မြတ်ဆုံးနေရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်) အဲဒီမှာ ကျွန်တော် အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို သူ့ကလေးတွေနဲ့ရော၊ သူ့မိန်းမတွေနဲ့ပါ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို 'ဆရာကြီးက အဗ္ဗဒူလာ အက်ဇန်လား၊ ဆရာကြီးရဲ့ ဖက်ဒ်ဝါ အကြောင်း ရေးထားတာကို ဖတ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က အယ်လ်ဂျီးရီးယားက လာတာပါ။ နောက်ပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်ဆီ ဆရာကြီး လက်မှတ်ထိုးထားတာလည်း တွေ့ပါတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲဖို့ မှတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းပေါ့။ ကျွန်တော် ဒါကြောင့် အာဖဂန်ကို သွားချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမလဲ' လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။

သူက နောက် ၁၅ ရက် အကြာမှာ အစ္စလာမ်မာဘတ်မှာ ဆိုက်ကရအောင်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အစ္စလာမ်မာဘတ် ဆိုတာ ပါကစ္စတန်ရဲ့မြို့တော်ပါ။ နောက် သူက 'အစ္စလာမ်မာဘတ်ကို မင်းလာရင် လေဆိပ်ကနေ ငါ့ကို ခေါ်လိုက်ပါ။ ငါ့အိမ်လိပ်စာနဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကို ပေးထားမယ်'လို့ ပြောပြီး သူ့လိပ်စာကို ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပါကစ္စတန်ရောက်တော့ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာနဲ့တွေ့ခဲ့ပြီး သူက 'ငါ့အိမ်မှာ အခုဆို ဧည့်သည်တွေ ရောက်နေကြပြီ။ မင်းကိုလည်း ငါတို့နဲ့အတူ ညစာစားဖို့ မိတ်ပါတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဧည့်သည်တွေထဲမှာ အဗ္ဗဒူလာ ဆာဒီ ကိုလည်း ကျွန်တော် တွေ့ရတယ်။ သူဟာ အိုစမာဘင်လားဒင်ရဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ကန်ထရိုက်တစ်ယောက်ပါ။ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘူဒိုဇာ(မြေတူးစက်) တွေကို တိုင်တွယ်ရတဲ့သူဖြစ်ပြီး အိုစမာက သူ့ကို ဘင်လားဒင် မိသားစုကုမ္ပဏီကနေ အာဖဂန်မှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ ငှားရမ်း ခေါ်ယူလိုက်တာပါ။

ဒုတိယနေ့ရောက်တော့ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။ 'နောက် ၃ ရက်ကျရင် ငါတို့ ပက်ရှိုဝါ ကို သွားကြမယ်။ အဲဒီအခါ မင်းလည်းလိုက်ခဲ့ပါ' တဲ့။ လေယာဉ်က ညနေ ၄ နာရီနဲ့ ညနေ ၁ နာရီမှာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ နေ့လယ်စာ စားခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ညာဘက်မှာ ထိုင်နေတဲ့သူ တစ်ယောက်လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက အဲဒီလူနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ 'ဒါကတော့ မင်းရဲ့ ညီအစ်ကိုတော်မယ့် အိုစမာပေါ့' လို့ မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အခါ 'တွေ့တာဝမ်းသာပါတယ်' လို့ ပြောဆိုမိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ရဲ့ရုပ်ကို မှတ်မိလိုက်ပါတယ်။ သူက အလွန် ရှက်ရွံ့တတ်တဲ့သူမျိုးပါ။ စကားနည်းပြီး အေးအေး

www.burmeseclassic.com

တည်ငြိမ်တဲ့သူပါ။ ၁ နာရီလောက် တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဒီတွေ့ဆုံမှုကို ဘယ်တော့မှ မမေ့နိုင်ပါဘူး။ အိုစမာ ဆိုတဲ့သူဆိုက စကား ၂ ခွန်း၊ ၃ ခွန်းလောက် ပြောတာပဲ ကြားခဲ့ရတာပါ။ သူဟာ အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်ပဲ ရှိပါဦးမယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ကူညီတိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် အာဖဂန်ကို ရောက်လာတဲ့ ၁၄ ယောက်မြောက် လူပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုက နည်းနည်းလေးပါ။ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုကို ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာ အက်ဇန်က အုပ်ချုပ်ပါတယ်။ အိုစမာနဲ့ နောင်အခါမှာ သူဆက်စပ်မိလာခဲ့တယ်။ သူက ဘယ်သူဟာ၊ ဘယ်လောက်ထိ တော်တယ်။ ဘယ်လို အရည်အချင်းရှိတဲ့သူဆိုတာကို ခန့်မှန်းနိုင်တဲ့သူပဲ။ ဒီလူဟာ သတင်းစာဆရာဖြစ်မလား၊ တိုက်ခိုက်ရေးသမားဖြစ်မလား၊ စည်းရုံးရေးသမားဖြစ်မလားဆိုတာ အက်ဖြတ်နိုင် သူပါ။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာရဲ့ ကိုယ်ထဲမှာ နတ်သားတစ်ပါး ရှိနေသလိုပါပဲ။

၈၄ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း ၈၅ ခုနှစ် အစပိုင်းရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့က လုပ်ငန်းဖြူရုံအဖွဲ့ဆိုတာကို တည်ထောင်လိုက်ပါတယ်။ (အဲဒီအဖွဲ့ကို လုပ်ငန်းအဖွဲ့လို့လည်း ခေါ်တယ်) ဒီအဖွဲ့ထဲမှာ အိုစမာရယ်၊ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ် ပါဝင်ပါတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက 'ငါတို့က ဒီအဖွဲ့ကို အာရပ်တွေကို စည်းရုံးဖို့ ဖွဲ့ထားတာ ဖြစ်တယ်။ ရောက်လာတဲ့ အာရပ်တွေကို တည်းခိုခန်းမှာ မထားဘဲနဲ့ အာဖဂန်ကို တိုက်ရိုက်ပဲ ပို့ပေးလိုက်ကြမယ်။ အာဖဂန်ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်တဲ့ ဂူဘက်ဒင်လိုလူမျိုးရဲ့အိမ်ကို ပို့ပေးမယ်။ အဲဒီကိုပို့မှပဲ သူတို့ လုံခြုံရေးအတွက် စိတ်ချရမှာ။ အာဖဂန်ရဲ့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲထဲမှာ ငါတို့အာရပ်တွေကို အပါမခံဘူး။ ဂူဘက်ဒင်လို ဟားမာစ်ကလို အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတဲ့ထဲမှာ တို့ မပါနိုင်ဘူး။ ငါတို့က တို့ဘာသာ သီးခြားတည်းခိုခန်းတွေဖွင့်ပြီး အာရပ်တွေကို ထားရမှာပဲ။ ဒီကို ရောက်လာတဲ့ အာရပ်တွေ ကိုတော့ တို့က အိမ်ဖော်တွေလိုပဲ ပြုစုရမှာ၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင်းက မူဂျာဟာစ်ဒင်တွေရဲ့ ဖိနှပ်တွေကို တိုက်ပြီး သူတို့ကို အိမ်စေတွေလို ပြုစုရတာ အလွန်မြင့်မြတ်ပါတယ်။ ဂုဏ်ယူရမှာပဲ။ ဒီကိုရောက်လာတဲ့ မူဂျာဟာစ်ဒင်တွေကို ငါတို့က လမ်းညွှန်စရာမလိုဘူး။ သူတို့ကို ငါတို့က ပြုစုရမှာပဲ ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောပြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်များတွင် တစ်ခုအပါအဝင်မှာ အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသမျှကို သတင်း ရရှိရန် ဖြစ်ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များနှင့် သတင်းများကို ကမ္ဘာလှည့်သိရန် ထုတ်ပြန်ပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်က ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာကို အာဖဂန်နစ္စတန်မြောက်ပိုင်း မာဇာအီရှရစ်အရောက် ထောက်ပံ့ရေးအုပ်စု နှင့် လိုက်ပြီး သတင်းရယူရန် ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အာဖဂန်မူဂျာဟာစ်ဒင် ၃၀၀ လောက် ရှိပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

မြောက်ပိုင်းကို ခရီးသွားတဲ့အခါမှာ ခြေလျှင်လျှောက်ရင် ရက် ၄၀ လောက် သွားရပါတယ်။ လမ်းခရီးမှာ ကျွန်တော့် ခြေလျှင်လျှောက်ရင် ပြုတ်ကျကုန်တယ်။ ရွာတွေကို ရောက်တဲ့အခါမှာ ရွာသားတွေက ယခုခရီးသွား အုပ်စုနဲ့အတူ အာရပ်တစ်ယောက်လည်း ပါတယ်ဆိုတာ ကြားကြတယ်။ ဒီအခါမှာ ရွာသားတွေက သူတို့ အိမ်တွေက ထွက်လာပြီး ဒီအာရပ်ကို ပိုင်းကြည့်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့လေးစားတဲ့ တမန်တော်ဟာ အာရပ်တွေပြောတဲ့ဘာသာစကားနဲ့ အတူတူပဲဆိုတာသိလို့ လာကြည့်ကြတာပါ။ အာရပ်တွေဟာ မက္ကာနဲ့ မက်ဒီနာဒေသက လာတဲ့သူတွေ ဆိုတာလည်း သူတို့ နားလည်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့က ပထမဆုံး ဒေသခံအာဖဂန်စကားကို သင်ရပါတယ်။ ဒါဟာ အလွန်အလွန် လိုအပ်ချက် ဖြစ်တယ်။ အာဖဂန်ဘာသာစကားကို မတတ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့ ဘာမှလုပ်လို့မရဘူး။ ရွာတွေ ဖြတ်သွားတိုင်း ရှိသမျှ ရွာကရွာသားတွေ အားလုံးထွက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုကြတယ်။ နောက်ပြီး ဗလီတွေကို ဖိတ်ပြီးလည်း ကျွန်တော်တို့ကို စကားပြောဖို့ ဖိတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စကားပြောတဲ့အခါမှာ သူတို့တွေက 'အလ္လာ ဟူအက္က' ဘာလို့ သံပြိုင် အော်ဟစ်ကြပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ 'ဘုရားသခင်သည် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ် လှသည်' ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီကို လူရာပေါင်းများစွာ လာကြတယ်။ တချို့ဆို ၃ နာရီ လောက်လာရတဲ့ ခရီးကို ခြေလျှင် လျှောက်လာကြတာပါ။ တချို့ဆို သူတို့ မြေးလေးတွေ၊ မြေးမလေးတွေကို ခေါ်လာကြတယ်။ ခွဲဒါကို မြင်ရတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ အလွန်ခံစားရပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် နတ်သားတစ်ပါးလို ထင်ရလောက်အောင် ဂရုစိုက်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် လေထဲမှာ လမ်းလျှောက် နေတယ်လို့ ထင်ရလောက်အောင်ကို လေးစားကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်အလုပ် ကျွန်တော် လုပ်နေတာပါ။ မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်တွေကို ကူညီနေတာပါ။ အာဖဂန်နယ်မြေမှာတိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်ရတာ ဘယ်လိုအားမမရှိပါဘူး။ ခွဲဒီဒေသက လူတွေဟာ တမန်တော်ကို ကြည်ညိုကြတယ်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းကိုလည်း ရှိသေကြတယ်။ သူတို့နယ်မြေ လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲနေကြပါက အလွန်စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေကြတာပါ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မာသာအီရှာရစ်မှာ ၂ လ လောက်နေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ၂ လတာ ကာလဟာ ကျွန်တော့်အဖို့ ၅ နှစ်လောက် အတွေ့အကြုံ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ တာဝန်ယူတဲ့လမ်းကို ကျွန်တော်လျှောက်ဖို့ တွန်းပို့ခံထားရပါတယ်။ အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပါဝင်ပတ်သက်လာတာဟာ ကလက်ဖိရှနီကော့ ရိုင်ဖယ်ကို စွဲကိုင်ပြီး ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ရှာဟစ်ဖြစ်ဖို့ စွန့်လွှတ်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအလုပ်ဟာ အလွန်အလွန်

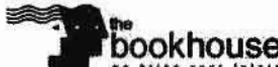
သေးငယ်ပေမယ့် တာဝန်ကြီးပါတယ်။ အာဖဂန်မှာ တိုက်ပွဲဝင်ရင်း အာဖဂန်ကလူတွေ ပညာတတ်ဖို့ လိုအပ် တယ်ဆိုတာ သိလိုက်ရပါတယ်။ အာဖဂန်ပြည်သူတွေအနေနဲ့ သူတို့ဒေသမှာပဲနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပါကစ္စတန်မှာ ဒုက္ခသည်တွေလိုနဲ့လူ့နေဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒီလို ကိုယ့်ဒေသမှာ နေနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့က ဝိုင်းဝန်းကူညီရမှာပါ။ ဒါကြောင့် အာဖဂန်အတွင်းပိုင်းတွင် ကျောင်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေ ဆောက်ပေးရပါမယ်။ ဒီလို ဆောက်ပေးဖို့ကို ငွေကြေး အလှူခံဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါတယ်။

ပက်ရှ်ဝါကို ကျွန်တော် ပြန်လာတဲ့အခါ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာဆီကို သွားတွေ့ခဲ့တယ်။ သူကလည်း အာဖဂန်က ပြန်လာတဲ့သူတွေကို လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုပါတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက ဟာဂျက်ကိုသူနဲ့အတူ လိုက်ခဲ့ဖို့ ကျွန်တော် ကို ခေါ်ပါတယ်။ (၁၉၈၅ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်) ကျွန်တော်ဟာ မတ္တာမှာနေတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာကလည်း မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို မကြာခဏ ဟောပြောမှုတွေ လုပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဂျီဟတ်ဒ်စ်စံပွဲ့ရဲ့ ထင်ရှားကျော်ကြားသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ နှစ်စဉ်လိုလို မတ္တာမှာရှိတဲ့ လူတွေက အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန် လာမှာကို မျှော်နေလေ့ရှိပါတယ်။ ဟောပြောပွဲတွေမှာ စကားပြောပြီးခါနီးမှာ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက အခုကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ လူငယ်တစ်ယောက် ပါလာပါတယ်။ သူက မကြာခင်ကမှ မာသာ အီရာရစ်က ပြန်လာတဲ့သူဖြစ်တယ်။ အဲဒီဒေသက အာဖဂန်နစ္စတန်အတွင်းပိုင်း အလွန်အလှမ်းဝေးတဲ့နေရာမှာ ရှိပါတယ်။ သူက အာဖဂန်တွင်းမှာ ဘာတွေဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ အသေအချာ ကြုံကြိုက်ခဲ့တဲ့သူပဲ။ အခု အဲဒီ လူငယ်ကို ဒီစင်ပေါ် တက်ရောက်စကားပြောဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်လို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော် အလွန်ရှက်ပြီး စင်ပေါ်မတက်နိုင်အောင်ပါပဲ။ အတင်းတိုက်တွန်းမှ စင်ပေါ်တက်ပြီး ကျွန်တော် အတွေ့အကြုံကို ပြောပြရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မတ္တာမှာ ၃၊ ၄ ရက်လောက်နေခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီမှာနေတော့ အိုစမာရဲ့ အိမ်မှာနေခဲ့ရတာပါ။ အိုစမာတို့ မိသားစုက စဉ်းစားခဲ့တဲ့အတွက် နေရေး၊ ထိုင်ရေး အစစအရာရာ လိုလေသေးမရှိ စဉ်းစားကျေပါတယ်။ သွားစရာရှိရင်လည်း ကားစီစဉ်ပေးပါတယ်။ အိုစမာဟာ လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံ သလို ရက်ရောမှုလည်းရှိတဲ့ သူတစ်ယောက်ပါပဲ'

ဝါအယ်လ်ဂျူလေဒန်သည် မက်ဒီနာမှ ဆော်ဒီလူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် အိမ်၊ ဖြူ၊ ပြေးလုပ်ငန်း

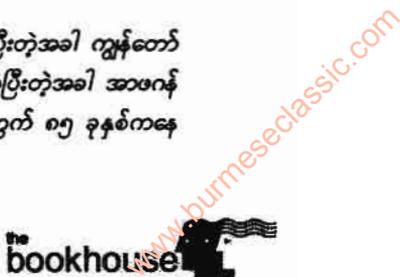

ထုတ်တိုင်သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲ မြင့်တက်နေချိန် ၈၀ ခုနှစ်များက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် သူ့ထောင်းတက်နေချိန်တွင် စစ်ပွဲထဲ သူပါဝင်လာပါသည်။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် စစ်သားစုဆောင်းရာတွင် ဂျူးလေဒန်လည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

'ကျွန်တော်က ၈၁ ခုနှစ်မှနေ ၈၃ ခုနှစ်အထိ ၃နှစ်လောက် ဂျက်ဒါးမှာ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အိုစမာနဲ့လည်း ရင်းနှီးခဲ့တယ်။ သူက လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ အချိန်ပြည့် အလုပ်လုပ်သူပဲ။ ၈၅ ခုနှစ်တွေ ရောက်တော့ သူ ပါကစ္စတန်ကို ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီကို ကျွန်တော်လည်းရောက်တော့ သူနဲ့ ဆက်သွယ် ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အာဖဂန်စစ်ပွဲအတွက် ပါဝင်ခဲ့တယ်။ ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်လို အင်အားကြီး နိုင်ငံကြီးက ဆင်းရဲမွဲတေတဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်လိုနိုင်ငံမျိုးကို လာပြီးကျူးကျော်တိုက်ခိုက်တော့ လူတိုင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြတယ်။ အိုစမာကတော့ ပိုခံစားရပုံ ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူက အာဖဂန်ပြည်သူတွေကို ကူညီဖို့ လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေကို ပေးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။

ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီကတော့ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ အတက်ကြွဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ ၈၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလမှာ သူ့ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန် အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ သူ့ဟောကြားတဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲကိုလည်း ကျွန်တော် ကြားရပါတယ်။ အာဖဂန်မှာ လူတွေဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ အာဖဂန်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်ကူညီဖို့ လူ ဘယ်လောက်လိုမလဲဆိုတာ သူ့ကို မေးကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်လည်း စစ်ပွဲမှာ အပျော်တမ်း တပ်သားအဖြစ် ပါဝင်မယ်လို့ စာရင်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ၈၅ ခု ဧပြီလမှာ အာဖဂန်ကို ထွက်ခွာခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ၂၈ နှစ်သားပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို မသွားခင်က ကျွန်တော်ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ အရီဇိုနားတက္ကသိုလ်မှာ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းတက်နေတဲ့ အချိန်ပါပဲ။ အမေရိကန်ရဲ့စနစ်ကို ကျွန်တော် သဘောကျပါတယ်။ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အခွင့်အရေးနဲ့ လွတ်လပ်မှုကို လေးစားရေး၊ လူတိုင်းမှာ လွတ်လပ်မှုရှိရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ရှိရေး ဆိုတာတွေကို အမေရိကန်မှာ လက်တွေ့အသုံးပြုကြတယ်။ ဒါတို့ ကျွန်တော် သဘောကျတာပါ။

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြန်လာတယ်။ ကျွန်တော့်မိသားစုနဲ့ တွေ့ဆုံပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော် ခါထွနွတ်ကို ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတော့တယ်။ ပါကစ္စတန်မှာ ဒေါက်တာအန်နဲ့ တွေ့ဆုံပြီးတဲ့အခါ အာဖဂန် စစ်ပွဲအတွက် ကျွန်တော် တက်နိုင်သလောက် ဝင်ကူညီခဲ့ပါတော့တယ်။ အဲဒီစစ်ပွဲအတွက် ၈၅ ခုနှစ်ကနေ ၉၄ ခုနှစ်အထိ ပါကစ္စတန်မှာနေပြီး ကျွန်တော် ပါဝင်ကူညီခဲ့ပါတယ်'

အက်ဇိနှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ အလုပ်ဌာနရုံး (Services Office)၏ အဓိကစီမံချက်မှာ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်၌ ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များကို စည်းရုံးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသောမဂ္ဂဇင်းကို လစဉ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အာဖဂန်မှ သတင်းများ၊ အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲကို မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များက ဝိုင်းဝန်းကူညီသည့် သတင်းများအကြောင်း ရေးထားသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှာ ကျယ်ပြန့်လာပြီး ရောင်းအားလည်း ကောင်းလာသည်။ မဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ဝေသော ပထမ ဖိလက အဖြူ၊ အမည်းဖြင့် ရိုးရိုးသာ ထုတ်ဝေသော်လည်း ရောင်းအားကောင်းလာသဖြင့် ကာလာရောင်နီဖြင့် ဓာတ်ပုံများပါ ထည့်သွင်း ထုတ်ဝေလာသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းကြောင့် ရန်ပုံငွေများလည်း ရရှိခဲ့သည်။ ထောက်ပံ့သူ များလာသလို မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် လူငယ်များလည်း အာဖဂန်သို့ ရောက်လာကာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်လာကြသည်။

၂၀၀၄ နွေရာသီ နေ့တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်သည် ကဘူးလ်မြို့လယ်မှ စာအုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် စာအုပ်များကို လှန်လှောကြည့်နေခဲ့လေသည်။ ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်များကို ကြည့်ရှုနေချိန်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် စာအုပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ရှာဗိုဟာမက်ရေးဆိုသူက ကျွန်တော်နားရောက်လာပြီး ကျွန်တော်ရှာနေသော စာအုပ်များအကြောင်းမေးရင်း စကားလက်ဆုံကျသွားပါသည်။ ထိုအခါ သူသည် ဆူလ်တန်ခန်ဆိုသူ ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် မှတ်မိလိုက်သည်။ ကဘူးလ်မြို့မှ နာမည်အကြီးဆုံး စာအုပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရှိလိုက်သည်။ သူသည် နိုင်ငံတကာ စာအုပ်များကို ကဘူးလ်တွင် ရောင်းချသည်။ အစုံဆုံး စာအုပ်ဆိုင်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ တာလီဘန်များ အုပ်ချုပ်နေစဉ်ခေတ်က စာအုပ်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့သော်လည်း သူကမူ စာအုပ်များကို သိုဝှက်၍ သိမ်းဆည်းထားသည်။ ယခုအခါတွင် သူသည် အသက် ၄၀ ဝယ်ရွယ်သော မိန်းမငယ်ငယ်လေး တစ်ယောက်ကို ယူထားပါသည်။

ခန့်က ဆိုင်၏ နောက်ဘက်ခန်းထဲ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွင်းသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုထဲတွင် စာအုပ် အတော်များများကို တွေ့ရသည်။ စာအုပ်ပုံများနှင့် စာအုပ်စင်များတွင် ထားရှိသော စာအုပ် အများအပြားကို တွေ့ရသည်။ တချို့မှာ အညှိရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် ရွှေရောင်အမှံများ ပုံးထားသည်။ သူက စာအုပ်တချို့ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး 'ဒါက ဂျီဟတ် မဂ္ဂဇင်းတွေပေါ့။ ၁၀နှစ်လောက် ထုတ်ဝေထားတဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေပဲ' ဟုပြောပါသည်။ ကျွန်တော်က စာအုပ်များကို တစ်ရွက်ချင်း လှန်ကြည့်၏။ အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေထားသော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်ပြီး စာရွက်ပေါင်းများစွာကို လှန်ကြည့်သောအခါ ကျွန်တော်သည် ရွှေတွင်းကြီးတစ်ခုကို ခလုတ်တိုက်မိသွားခဲ့လေသည်။ 'လုပ်ငန်းရုံး' က ထိုမဂ္ဂဇင်းကို ထိထိရောက်ရောက် ထုတ်ဝေလာ လေသည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းသော မဂ္ဂဇင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှာ အယ်လ်ဂေးဒါ၏ အစလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်း၏ စာမျက်နှာများသည် ခေတ်ပြိုင် သေခြေအနေကို

အာရှိုသိသောအိမ်မာဘင်လာဒင်

မှတ်တမ်းတင်ထားသလို သမိုင်းဖြစ်ရပ်များကိုလည်း ဖော်ပြထားလေသည်။

ဂျပန်အစွမ်းသည် ပါလက်စတိုင်း ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ပါကစ္စတန်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ သူသည် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းအတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့သော ပထမဆုံး ဂျီဟတ် မဂ္ဂဇင်းဆရာများအနက် တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်က ကျွန်တော်က ပက်ရှ်ဝါအင်ဂျင်နီယာ တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းတက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသားတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုချည်း သင်ကြားပါတယ်။ ကျောင်းတက်နေတဲ့ အာရပ် ကျောင်းသားတွေဟာ အင်္ဂလိပ်လိုဖတ်လည်း မဖတ်တတ်ဘူး။ ပြောလည်း မပြောတတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ပဲ မေးကြပါတယ်။ ဘာသာပြန်ခိုင်းတယ်။ ပါကစ္စတန် နေ့စဉ်သတင်းစာမှာပါတဲ့ သတင်းတွေကိုလည်း အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ခိုင်းပါတယ်။ တချို့က အာဖဂန်အုပ်စုတွေက ရရှိတဲ့သတင်းတွေပါ။ အာဖဂန်မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဖြစ်တဲ့ အယ်လ်မူဂျာဟစ်က သတင်းတွေပါ။ အယ်လ်မူဂျာဟစ် ဆိုတာက မြင့်မြတ်တဲ့ စစ်သည်တော်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ အဲဒီမဂ္ဂဇင်း ရုပ်ဆိုင်းသွားတဲ့အခါမှာ ရှိတ်အဗ္ဗူဒလာအက်ဇ်က ဒီမဂ္ဂဇင်းကို သဘောကျပြီး အယ်လ်မူဂျာဟစ်ကနေ အယ်လ်ဂျီဟတ် မဂ္ဂဇင်းလို့ ပြောင်းလိုက်တာပါပဲ။ စထုတ်တဲ့ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထမဂ္ဂဇင်းတွေအထိ ပက်ရှ်ဝါမှာပဲ ပုံနှိပ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

‘လုပ်ငန်းရုံး’ ကို ပူးတွဲထူထောင်ခဲ့သူ အဗ္ဗူဒလာအက်ဇ်က ပြောပြသည်မှာ -

‘ရှိတ်အဗ္ဗူဒလာ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေရတဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ဘာဖြစ် နေတယ်ဆိုတာ အာရပ်ကမ္ဘာက သိအောင်လို့ပါပဲ။ အာရပ်ကမ္ဘာက သတင်းတွေသိလာရင် ရန်ပုံငွေတွေ ထောက်ပံ့လာမယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် စည်းရုံးလာနိုင်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့တာပါ။ ထွက်တော်တို့ ကြိုးစားခဲ့တဲ့အတွက် အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ စောင်ရေ ၇၀၀၀၀ အထိ ထုတ်နိုင်ခဲ့တယ်။ စောင်ရေ အတော်များများကို အမေရိကန်မှာ ဖြန့်ချိနိုင်ခဲ့တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အမေရိကန်မှာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲ ၅၂ ခု ဖွဲ့လိုက်ပါပဲ။ ပင်မရုံးကတော့ ဘရွတ်ကလင်းမှာ ရှိပါတယ်။ ဖီးနစ်၊ ဘော်စတွန်၊ ချီကာဂို၊ တက်ဆက်၊ မင်နီ ဆိုင်းတား၊ ဝါရှင်တန် ဒီစီနဲ့ ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်တွေမှာ တွေ့ရှိပါတယ်။ အက်ဇ်ဟာ နှစ်စဉ်လိုလို အမေ ရိကန်ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အများကြီး အကူအညီ

ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေထက် ပိုမိုအကူအညီပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ တချို့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေက ဆင်းရဲပြီး အာဏာရှင်စနစ် အောက်မှာရှိလို့ ထိထိရောက်ရောက် အကူအညီ မပေးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။’

ဂျပားအစွမ်းကလည်း ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့ပြန်ပါသည်။

‘ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းအမှတ် ၂၅ (ဒါမမဟုတ်) အမှတ် ၃၀ ဟာ ‘လာဟိုး’မှာ ပုံနှိပ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ဒီနောက် ကျွန်တော်တို့က ကရာချိုကို ပြောင်းခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စီးပွားရေး အခြေအနေအရ သက်သာအောင်နဲ့ ရောင်းရအောင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အခြေအနေကြောင့်လည်း ပြောင်း ခဲ့တာပါ။ လာဟိုးမှာဆိုရင် အဆင်သင့် မဂ္ဂဇင်းတွေကို သယ်ရမယ်။ ကရာချိုမှာဆိုရင် နိုင်ငံခြားကို လေယာဉ်နဲ့ တိုက်ရိုက်ပို့လိုက်ရတယ်။ အာရေဗျ၊ ဆော်ဒီ၊ ကူဝိတ်၊ ပြည်ထောင်စု အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ (ယူအေအီး)၊ ကျော်ဒန်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ တချို့ ဥရောပနိုင်ငံတွေကို ကရာချိုကနေ ပို့ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ မြောက်အာဖရိကနေ နှစ်ပေးနဲ့ မှာတဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ လစဉ်မှန်မှန် ပို့ပေးရပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျ မှာရှိတဲ့ ဈေးတိုင်းမှာ မဂ္ဂဇင်းကိုဝယ်လို့ ရပါတယ်။ မဂ္ဂဇင်းက ဈေးလည်း သိပ်မကြီးဘူး။ စီးပွားဖြစ် ထုတ်တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဓိကက အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ဖြစ်နေတာတွေကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက မွတ်ဆလင် တွေ သိအောင်ရေးပြတဲ့ မဂ္ဂဇင်းပဲ။ အာဖဂန်က မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကို ထောက်ပံ့အောင် အဖြစ်ပျက်တွေကို ဝါဒဖြန့် ထုတ်ဝေတာပါ။’

အစကတော့ ကျွန်တော်တို့ လူ ၄ ယောက်နဲ့ စလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အယ်ဒီတာရယ်၊ လက်နှိပ်စက်စာရေးရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ်၊ နောက်မဂ္ဂဇင်းတွေကို စာအုပ်ဆိုင်တွေဆီ မော်တော်ဆိုင်ကယ်နဲ့ ပို့ပေးတဲ့သူရယ် ဒါပါပဲ။ ရှိတ်အဗ္ဗူလာကတော့ ပိုပြီး အဆင်ပြေအောင် လုပ်ပေးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း မဂ္ဂဇင်းမှာ လုပ်မယ့်သူတွေကို ထပ်ပြီးအားဖြည့်ပါတယ်။ စောင်ရေ တက်အောင်လည်း ကြိုးစားပါတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗူလာ အာဇနိကတော့ ဒီမဂ္ဂဇင်းကို မွတ်ဆလင်တွေကြားမှာ ရောင်းကောင်းအောင် ဝါဒဖြန့်ပါတယ်။ သူက အာဖဂန် နစ္စတန်ထဲမှာ မဂ္ဂဇင်းအတွက် အားတက်သရော အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုရင် အလ္လာရှင်မြတ်ရဲ့ မျက်လုံးတွေကို အားလုံးမြင်ရအောင် ဖွင့်ပေးသလို ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဒီမဂ္ဂဇင်းကို လူအများသိအောင် ဖြန့်ချိပေးတာဟာ ကလပ်(စ်)ရှနီကော့(စ်) ရိုင်ဖယ် သေနတ်တစ်လက်ကို သယ်ဆောင်သွားတာထက် ပိုပြီးအရေးပါပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။’

ဤကာလများတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သော တခြားသူများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ
ဇနီးအစ္စမေးမှာ ထိုအချိန်က ဆော်ဒီလူငယ်လေးနှင့် မတွေ့ခဲ့ပါ။ နောင် သူ့အသက် ၂၀ ကျော် ကာလများတွင်မှ
ဂိုဗာတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် အစ္စမေးက တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘၁၉၈၄ ခုနှစ်မှာ ပက်ရှ်ဝါကို ကျွန်တော် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဂိုဗာတ်မဂ္ဂဇင်း ရုံးဖွင့်ထားတဲ့ နေရာကို
ကျွန်တော် ရောက်လာခဲ့တာပါ။ အဲဒီမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ ဘုရားရှိခိုးကြတယ်။ အိုစမာ ရောက်လာတော့
အဲဒီမှာပဲ တွေ့ကြတယ်။ မစ္စတာအိုစမာဟာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းရုံးရဲ့ ငွေကြေးအဓိကပံ့ပိုးသူ ဖြစ်ပါတယ်။
သူက စကားသိပ်မပြောပါဘူး။ ‘နေကောင်းရဲ့လား’၊ ‘အစစ အရာရာ အဆင်ပြေကြရဲ့လား’၊ ‘ခင်ဗျား
ဘယ်ကလာခဲ့သလဲ’ စတဲ့ စကားလောက်ပဲ ပြောခဲ့တယ်။ စကားခပ်တိုးတိုးပဲ ပြောလေ့ ရှိပါတယ်။ ဘုရား
ရှိခိုးပြီးတဲ့အခါ သူရုံးက ထွက်သွားတာပဲ။ အဲဒီတုန်းက သူ့အသက် ၂၇ နှစ်ပဲ ရှိဦးမယ် ထင်တယ်။ သူက
လူစိတ်ဝင်စားအောင် မနေပါဘူး။ နှုတ်နည်းတဲ့ သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

သူနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ငယ်ကတည်းက သိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့တဲ့အချိန်မှာ ဘင်လာဒင်က
အရက်လည်း မသောက်ဘူး။ အမေရိကန် ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်တဲ့ ပက်စီ၊ ကိုကာကိုလာ၊ စပရိုက်၊ ဆဲဗင်းအက်ပ်က
ထုတ်ဝေတဲ့ အအေးဘူး စတာတွေကို သူမသောက်ပါဘူး။ သူက အမေရိကန်ကထုတ်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကို
သပိတ်မှောက်ဖို့ ကြိုးစားနေပုံရပါတယ်။ သူ့ အယူအဆက အမေရိကန်တွေက ဘာကူညီထောက်ပံ့မှုသာမရှိရင်
အစ္စရေးတွေ ရပ်တည်လို့ မရဘူးဆိုတာပါပဲ။

ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအာဇနိကတော့ ဘင်လာဒင်ကို ကောင်းကောင်းကို ချီးကျူးပါတယ်။ သူနဲ့ သူ့မိသားစုကိုလည်း
အမြဲဆုတောင်းပေးတယ်။ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ (Services Office) ကို အဗ္ဗဒူလာအာဇနိ စတည်
ထောင်တုန်းက အိုစမာက ငွေကြေးထောက်ပံ့ဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။ အဲဒီလို သဘောတူတဲ့အချိန်က အာရပ်မိသားစု
၅၀၊ ၆၀ လောက်ရှိမှာ သဘောတူခဲ့တာပါ။ ဒီမိသားစုတွေကိုလည်း ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအာဇနိက ဖိတ်ခေါ်ခဲ့တာပါ’

ဇာရက်အစ္စမေးသည် အီဂျစ် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး အဖန် ဂိုဗာတ်စစ်ပွဲသို့ သွား၍ အယ်လ် မွတ်ဆလင်မွန်း
သတင်းစာတွက် သတင်းယူခဲ့လေသည်။ သူ့ရောက်ရှိချိန်က ဘင်လာဒင်၏ ထူးခြားသော အခြေအနေများကို မတွေ့ခဲ့ပါ။

ဤကာလများတွင် သူက သတင်းယူရေးနှင့် အာဖဂန်စစ်ပွဲအကြောင်း သိရှိရန် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် သတင်းစာက အစ္စလာမ်လှုပ်ရှားမှုတွေကို အာရုံစိုက်ပြီး ဖော်ပြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲဟာ အာရပ်ကမ္ဘာနဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေအတွက် အာရုံစိုက်စရာ ဖြစ်နေတယ်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲ အခြေအနေနဲ့ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာက ဘယ်လောက်ပုံပိုးတယ် ဆိုတာကို သတင်းယူ စုံစမ်းပြီး ရေးပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အဗ္ဗဒူလာအာဇ်ကို တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာပဲ အိုစမာနဲ့လည်း တွေ့ခဲ့တယ်။ ၁၉၈၉ မှာ ကျွန်တော်ရဲ့ အယ်လ်မွတ်ဆလင်မွန်း သတင်းစာဟာ အာဖဂန်စစ်ပွဲအကြောင်း အလေးပေး အရေးဆုံးသတင်းစာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဂျက်ဒါးမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သတင်းစာတိုက်ကို ဘင်လာဒင်က လာရောက်လည်ပတ်လေ့ရှိတယ်။ သူ့ကို ကြည့်ရတာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လောက်တဲ့ အရည်အချင်းကို ကျွန်တော် မတွေ့ရဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူက အေးဆေးပြီး စကားပြောတဲ့အခါမှာလည်း သူ့အသံဟာ တစ်ဖက်သားကို ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။ တစ်ခါက အက်ဇ်နဲ့ ဆွေးနွေးနေတဲ့အချိန်မှာ တစ်ယောက်က သူ့ကို မေးလိုက်တာကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေပါတယ်။ 'ခင်ဗျားက ပါလက်စတိုင်း တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးလား။ အဲဒီလိုဆို ပါလက်စတိုင်းတွေအတွက် တိုက်ပွဲရော မဝင်သင့်ဘူးလား' လို့ မေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူက 'ယခုအချိန်ဟာ စမ်းသပ်စစ်ဆေးနေတဲ့ အချိန်ပဲ။ (အာဖဂန်စစ်ပွဲတန်မှာ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခိုက်နေခြင်းအား ရည်ညွှန်းပြောခြင်း ဖြစ်ပါတယ်) လူငယ်မျိုးဆက်တွေအတွက် ယခုလို စမ်းသပ်ခြင်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ဖန်တီးပေးရမည်။ ဒီစစ်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်သွားရင် သူတို့က ပါလက်စတိုင်းကိုသွားပြီး တိုက်ပွဲ ဝင်ကြမှာပေါ့' လို့ ပြောပါတယ်။

အက်ဇ်ဟာ အမြဲပြုံးနေတဲ့ သူတစ်ယောက်ပါ။ သူနဲ့သူနဲ့မုန့်မုန့်နဲ့ အမြဲ မျက်နှာတင်းတင်းနေတတ်သူ မဟုတ်ဘူး။ ဘင်လာဒင်နဲ့ အက်ဇ်တို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ ပါမောက္ခတစ်ယောက်နဲ့ တပည့်တစ်ယောက်ရဲ့ ဆက်ဆံရေးမျိုး မြင်ရတယ်။ အက်ဇ်က ဘင်လာဒင်ကို ဘာသာရေးအရ နည်းလမ်းညွှန်ပြသူ တစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က အက်ဇ်ရေးတဲ့ စာအုပ်တွေကို ဖတ်တယ်။ သူ့ စာအုပ်တွေက လူငယ်တွေကို အများကြီးလွှမ်းမိုးမှုရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဘင်လာဒင်လည်း ပါတာပေါ့'

ဗာဟ်မော့ရေးသည် အာဖဂန်လူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၈၀ ခုနှစ်များက ပက်ရှ်ပါရှိ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့တွင် လုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူက သူထိုရုံးတွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် မြင်တွေ့ခဲ့ရသည့် အက်ဇ်နှင့် ဘင်လာဒင်တို့

အကြောင်းကိုပြောပြသည်။ အက်ဇန်က ဘင်လားဒင်အပေါ်တွင် လုံးဝသြဇာလွှမ်းမိုးထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သူက ထုဆန့်ပါသည်။

‘ကျွန်တော်က ဘာသာပြန်ငှာနုမှာ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။ ဘာသာရေး စာအုပ်အများအပြားကိုလည်း ဘာသာ ပြန်ပေးရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ရဲ့ ပင်မရုံးကတော့ တက္ကသိုလ်မြို့မှာ ထားရှိတယ်။ (ပက်ရှ်ဝါရဲ့ ဆင်ခြေပုံး ဒေသမှာ ရှိပါတယ်) ပထမဆုံး ဘင်လားဒင်ကို ကျွန်တော် တွေ့လိုက်ချိန်မှာ သူဟာ ဆော်ဒီဘုရင် ဝိုင်ဇယ်နဲ့ အတော်တူတူပဲလို့ ကျွန်တော်က ထင်လိုက်ပါတယ်။ မျက်နှာက ခပ်သေးသေးပါ။ သူ့ကို တွေ့တွေ့ချင်း ဆော်ဒီခင်းသားတစ်ပါး ဖြစ်လိမ့်မည်လို့ ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက သူဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ အရေးပါလှတဲ့ လူတစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပက်ရှ်ဝါမှာ ဘင်လားဒင်က လူထုကို စကားပြောတာတို့ မိန့်ခွန်းပြောတာတို့ကို တစ်ခါမှ မကြားခဲ့ပါဘူး။ လိမ္မာပါးနပ်တဲ့သူ၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်သူ တစ်ယောက်လို့လည်း ကျွန်တော် မထင်ပါဘူး။ အက်ဇန်ကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ သူက သြဇာကြီးပြီး စကားပြောကောင်းတဲ့ သူပဲ။ ကဗျာတွေကိုလည်း သူက ကောင်းကောင်း အလွတ်ရွတ်ဆိုနိုင်တယ်။ အက်ဇန်ဟာ ဘင်လားဒင်ကို ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ၈၀ ခုနှစ်တွေ အလယ်ပိုင်းမှာ သူ့ကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်’

ဤအချိန်၌ ငယ်ရွယ်သော အိုစမာဘင်လားဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ စွန့်စားရောက်ရှိလာတော့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အာရပ်အပျော်တမ်းတပ်ဖွဲ့များနှင့်အတူ ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ‘တစ် နှစ်တည်းသွား’ ဆိုသော ဆောင်းပါးကို အဖွဲ့လူအက်ဇန်က ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၂၂)ရက်နေ့ နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ဝေသော နှစ်ဆယ်စွဲစင်း အမှတ် ၄ တွင် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုဆောင်းပါးမှာ ပထမဆုံး အာရပ်လူမျိုးတစ်ယောက် အာဖဂန်တွင် နေထိုင်သွားသည်ကို အခြေခံ၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘စခန်းများဆီ ကျွန်တော် သွားရောက်လည်ပတ်သည့် အချိန်တိုင်း၌ လူငယ်တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် တွေ့လေ့ ရှိပါသည်။ သူသည် အာဖဂန်လူမျိုးများနှင့် တရင်းတနှီး နေထိုင်ပါသည်။ သူတို့နှင့် အတူစား၊ အတူသွား၊ အတူအိပ်သလို သူတို့ကို ကူညီနေသူလည်း ဖြစ်သည်။ စခန်းကို ရောက်သည့်အခါ ထိုလူငယ် အကြောင်းကို စခန်းထဲမှ လူများကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ သူတို့ ပြောပြသည်မှာ ထိုလူနာမည်မှာ အဘူဟမ်ဇာဖြစ်ပြီး ပထမဆုံး ရောက်လာသော အာရပ် မွတ်ဆလင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူသည် အာဖဂန်တို့နှင့်အတူ နေထိုင်ပြီး အာဖဂန်လူမျိုးတို့ စားသောက်နေထိုင်သည့်အတိုင်း သူလည်း မခွဲခြားဘဲ နေထိုင်စားသောက်သူ

ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို လက်ဖက်ရည်နှင့် မုန့်များ လာရောက် ဧည့်ခံသောအခါ သူ့ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သူက ဧည့်သည်များကို လာရောက်ဧည့်ခံပြီး ကျွန်တော်တို့ကို တရုတ်တေ့နှင့် လာရောက် စကားပြောပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားသည့်အခါ ဘေးတွင် တရုတ်ကျွမ်းဖြင့် လာထိုင်စောင့်ပြီး စားပြီးသော ပန်းကန်များကိုလည်း သိမ်းဆည်းပါသည်။ အဘဟမ်က သေဆုံးသွားသည်မှာ လျှပ်စီးလက်လိုက်သလို ဖြစ်ပါသည်။ အလွန် ချစ်စရာကောင်းသော ညီငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အာဇာနည်သူရဲကောင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် သာမန်လူတစ်ယောက် မဟုတ်တော့ဘဲ အာဇာနည်ဗိမာန်တွင် သီးသန့်ထားရမည့်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတော့သည်။ အာဇာနည်ဗိမာန်ဆိုသည်မှာ ဘုရားသခင်က ချီးမြှောက် ဂုဏ်ပြုထားသောနေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာနှင့် ထိုက်တန်သူများကိုသာ ဘုရားသခင်က ထားရှိပါသည်။ သူသည် ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်နှင့် အသေစောသည်။ သူ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ စိတ်နှလုံးညှိုးငယ်ကာ ပူဆွေးနေမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူသည် ယခုအခါ ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ပျော်ရွှင်နေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ ဂျမားအစ္စမေး၏ ပြောကြားချက်က ဤသို့ ဖြစ်သည်။

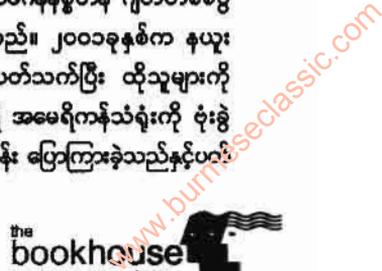
'၈၄ နှင့် ၈၅ ခုနှစ်များမှာ ပက်ရှ်ဝါကို အာရပ်တွေ တဖွဲဖွဲ ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ရာပေါင်းများစွာရှိတဲ့ အာရပ်တွေဟာ ဒေသအသီးသီး၊ နိုင်ငံအသီးသီးကနေ ရောက်ရှိလာတာပါ။ သူတို့ဟာ မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်များ အသင်းကပို့လို့ ရောက်လာတာတွေရှိသလို တချို့က အီဂျစ်က ဂျီဟတ်အုပ်စုတွေ ပို့လို့ရောက်လာတာ ရှိပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျကလည်း သူ့နိုင်ငံသားတွေကို အာဖဂန်သွားဖို့အတွက် ကြည့်ကြည့်ဖြူဖြူ အခွင့်အရေး ပေးပါတယ်။ အာဖဂန်ကို သွားမယ်ဆိုရင် ဆော်ဒီအာရေဗျ လေကြောင်းလိုင်းက ၇၅% ခရီးစရိတ်လျှော့ပြီး ပို့ပေးပါတယ်'

အဗ္ဗူဒုလာ အနုတ်စ်သည် အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့နှင့်ပတ်သက်ပြီး သူက ဤကဲ့သို့ ပြောပြခဲ့သည်။

'၈၄ ခုနှစ် အစောပိုင်းကတော့ အာဖဂန်ကို ရောက်လာတဲ့ အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒ် ၁၃ ယောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ လည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ၈၅ ခုနှစ် ကုန်လောက်ကျတော့ အာရပ်တွေများလာလိုက်တာ ၉၀၊ ၁၀၀လောက်

ရှိပါတယ်။ ၈၇ ခုနှစ်တွေနဲ့ ၈၉ ခုနှစ်တွေမှာတော့ အများဆုံး ဖြစ်လာတယ်။ အာရပ်တွေမှာ ၃၀၀၀ ကနေ ၅၀၀၀ အထိ ရှိလာပါတယ်။ အာဖဂန်နိင်အတွင်းပိုင်းအထိ အာဖဂန်ပြည်သူတွေနဲ့အတူ အခြေချနေထိုင် ခဲ့ပါတယ်။ ၁၀% ထက်တော့ မပိုသေးပါဘူး။ အဲဒီထဲက တချို့ဟာ ကျောင်းဆရာတွေ၊ ထမင်းချက်တွေ၊ စာရင်းကိုင်တွေ၊ ဆရာဝန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ (ပါကစ္စတန်နယ်စပ် တစ်လျှောက်မှာ ပါဝင်လုပ်ကိုင် ကူညီခဲ့ ကြပါတယ်) လာရောက်တဲ့ တိုင်းတပါးသားတွေထဲမှာ အမျိုးအစား ၃ စု ရှိတယ်။ အာရပ်လို မပြောတတ်တဲ့ အုပ်စုတစ်စုဖြစ်တဲ့ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာနဲ့ ဖိလစ်ပိုင်က လာတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီလူတွေ အများစုကတော့ ယေဘုယျဆင်းရဲတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်စုက ပင်လယ်ကွေ့ဒေသက မဟုတ်တဲ့ သူတွေပဲ။ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ အီရစ်၊ မော်ရိုကို စတဲ့ တိုင်းပြည်တွေက လာရောက်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသက ဖြစ်တယ်။ သူတို့ကတော့ သိပ်မဆင်းရဲကြပါဘူး။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ပင်လယ်ကွေ့ ဒေသကလာတဲ့ ချမ်းသာတဲ့သူတွေ။ ကူဝိတ်၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ၊ ဆော်ဒီနိုင်ငံတို့ကပါ။ မူဂျာဟာဒင် အများစုကတော့ ဆော်ဒီကလာတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က ငွေတွေအိတ်နဲ့ ထည့်လာပြီး ဟိုတယ်တွေမှာ တည်းကြတယ်။ စားသောက်ဆိုင် ကောင်းကောင်းတွေမှာ စားကြတယ်။ တချို့တွေဆိုရင် ပါကစ္စတန်ကိုလာလေ့ရှိပြီး နောက်ခရီးထွက်ကြတယ်။ ခရီးထွက်တာက အားလပ်ရက် အနားယူသလို ခရီး ထွက်ကြတာပါ။ တချို့က အလုပ်ပိတ်ရက်တွေမှာ လာကြတယ်။ အလုပ်ပိတ်ရက် ဆိုတာက အစ္စလာမ်ဘာသာ အရ ပိတ်ရက်တွေမှာ လာကြတာပါ။ ပြောချင်တာက ချမ်းသာတဲ့ အာရပ်တွေက ပိတ်ရက်မှာ ဆွစ်ဇာလန် ကို သွားမလည်ဘဲနဲ့ အာဖဂန်ကို လာတာကို ပြောချင်တာပါ။ သူတို့က အာဖဂန် ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာ သွားရောက် အချိန်ဖြုန်းကြတယ်။ လိုအပ်တဲ့ စားစရာ၊ အဝတ်အထည်နဲ့ ငွေကြေးတွေကို ကူညီထောက်ပံ့ ကြပါတယ်။

အက်ဆန် အယ်လ်ဂျီဒီသည် အီဂျစ်လူမျိုး လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ အလအတွင်း အာဖဂန်သို့ အစောဆုံးရောက်ရှိခဲ့သော အာရပ်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်က နယူး ဇော့က်တွင် လူ ၄ ယောက်ကို ရုံးတင်တရားစွဲစဉ်က သူက ထိုလူ ၄ ယောက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိုသူများကို ဆက်သေခံပေးခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူ ၄ ယောက်သည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖဂန်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးခွဲ ထိုးခိုက်ရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ အစ္စဒူလာအက်ဇန် တက္ကဆက်သို့ ရောက်ရှိစဉ်က မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်နှင့်ပင်။

သက်၍ သူ့အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။ (အာဖဂန် ကျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ပါကစ္စတန်သို့ သူ့ရောက်ခဲ့စဉ် ဘင်လာဒင်က သံသယရှိစွာဖြင့် သူ့ကို ဆက်ဆံခဲ့လေသည်)

'ကျွန်တော့်ကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်က အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ကိုင်ရိုင့်မြို့မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မိဘတွေ ကူပိတ်ကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး အဲဒီမှာပဲ ၂၃ နှစ်လောက် နေထိုင်ခဲ့တယ်။ နောက် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ ကရာချီမြို့ကို ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၇၆ မှာ ကျွန်တော် အင်ဂျင်နီယာဖြစ်အောင် ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမှာ မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေပြီး တက္ကသိုလ်တွေကိုလည်း ပိတ်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ပိတ်ထားတဲ့ အတွက် ကျွန်တော်ဟာ စိတ်မရှည်နိုင်အောင် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် လေယာဉ် သင်တန်းကျောင်းကို ကျွန်တော် တက်ချင်တာနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို လာခဲ့ပါတော့တယ်။ ၁၉၇၉ မှာ တက္ကဆက်ကို ကျွန်တော် ရောက်လာပြီး အတ်ဘုတ်မန်း လေယာဉ်သင်တန်းကျောင်းကို တက်ရောက်ပြီး ပညာဆက်သင်ခဲ့ ပါတော့တယ်။

၁၉၈၂ ခုနှစ်လား၊ ၈၃ ခုနှစ်လား အတိအကျတော့ ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ မွတ်ဆလင် အမေရိကန် လူငယ်အသင်းမှာ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာလည်း အကူအညီ ကျွန်တော် အများကြီးပေးခဲ့တယ်။ အဲဒီသင်းမှာ အဗ္ဗူလာအာဇနီ လာရောက်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောတာကို ကျွန်တော် မှတ်မိပါတယ်။ သူက အလွန် စကားပြောကောင်းတဲ့ သူပဲ။ အာဖဂန်က ကျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေကို ရှင်းလင်း ပြောဆိုခဲ့တယ်။ တက်ရောက်လာတဲ့ မွတ်ဆလင်လူငယ်တွေကို အာဖဂန်ကျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် တက်နိုင်သလောက် အကူအညီပေးကြဖို့ ဒီလို ကူညီတာဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာကို ကူညီတာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ သူက စည်းရုံးပြောဆို ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် ပါကစ္စတန်ကို သွားခဲ့ပါတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗူလာအာဇနီနဲ့ တွေ့ခဲ့ပြီး သူ့အိမ်မှာ တစ်ညအိပ်ခဲ့တယ်။ သူနဲ့လည်း စကားတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်နေ့မနက်ကျတော့ ပက်ရှိုပါကို သွားပြီး အဗ္ဗူလာအာဇနီဆေးကုန်နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ အဲဒီအချိန်က အာဖဂန်လူမျိုးတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပါပဲ။ အဲဒီလို တွေ့ဆုံခဲ့ရတာဟာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော့် အကူအညီ တကယ့်ကို လိုအပ်တယ်ဆိုတာ သိလာခဲ့ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ ပက်ရှိုပါကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ အာဖဂန်လူမျိုးတွေကို အကူအညီပေးမယ်လို့ ဆေယက်ကို ပြောခဲ့တယ်။ ဆေယက်ကိုလည်း ကျွန်တော် မေးချင်တာမေး၊ ပြောချင်တာ

ပြောဖို့ အခွင့်အရေးလည်း ရရှိခဲ့ပါတယ်။

အာဖဂန်နစ္စတန်က မူဂျာဟစ်ဒင်တွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ သင်တန်းတွေကို ကျွန်တော်က ပေးခဲ့တယ်။ သူတို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ကျွန်တော် ဝယ်ပေးရပါတယ်။ အကွာအဝေးတိုင်းတဲ့ ကိရိယာတွေ၊ ညကြည့်မှန်ပြောင်းတွေ စတဲ့ ဓေတံစီပစ္စည်းတွေကို အင်္ဂလန်ကနေ ကျွန်တော် ဝယ်ယူလာပေးတယ်။ နောက်ပြီး အင်္ဂလန်ကပဲ ရေငုပ်ဝတ်စုံတွေကို ကျွန်တော် ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ ညကြည့် မှန်ပြောင်းတွေကိုတွေ့ ကိုတော့ အမေရိကကနေ ဝယ်ပေးပါတယ်။

ရှိတ်အဗ္ဗူလားနဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ အဖိတ်ခံရတဲ့ သီးသန့်လူတွေထဲမှာ ကျွန်တော်လည်း တစ်ယောက် အပါအဝင် ဖြစ်ပါတယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာ အာရပ်တွေကိုလည်း ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအစည်းအဝေးမှာ ကျွန်တော် အဓိက ဆန့်ကျင်ဆွေးနွေး ဖြစ်တာတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလမှာ ချမ်းသာတဲ့သူတွေက ခြယ်လှယ်နေတာကို လက်မခံနိုင်တာကိုပါပဲ။ ဘင်လားဒင်လို လူတွေက တချို့ကိစ္စတွေမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ပေးပြီး ခြယ်လှယ်တာကို ကျွန်တော် လက်မခံပါဘူး။ အာဖဂန်မှာ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်နေရတဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲလို အလုပ်တွေကို ဘင်လားဒင်တို့လို လူချမ်းသာတွေက ခြယ်လှယ်ပတ်သက်နေတာကို ကျွန်တော် တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဒီလို ခြယ်လှယ်တာကို အကြီးအကျယ် ဆန့်ကျင်တာပါ။ ဒါကို အစည်းအဝေးတတ်တဲ့ သူတွေနဲ့ တခြားအာရပ်တွေက လက်ခံကြပါတယ်။ ဒီလို ကျွန်တော့်လို ဆွေးနွေးမှုမျိုးကို အရင်က တစ်ခါမှ ဝေလုပ်ခဲ့ကြပါဘူး။ ကျွန်တော့် ရပ်တည်ချက်က မှန်ကန်တယ်လို့ ကျွန်တော် ရိုးရိုးသားသား ယုံကြည်ခဲ့ပါတယ်။

ဂျမားအယ်လ်ဖာဒဲလ်သည် ဆူဒန်လူမျိုး၊ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ နယူးယောက် တရားရုံး၌ အယ်လ်ကေးဒါးတို့ကို တရားစွဲဆိုစဉ်က သူသည် သက်သေထွက်ဆိုခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ရက်ပေါင်းများစွာ ထွက်ဆိုထား သည့်ထဲမှ ကောက်နှုတ်ပြီး ဖော်ပြပါသည်။ ၂၀၀၁ ဖေဖော်ဝါရီလ အစောပိုင်းက သူ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အက်ဇန်၏ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းကို ဖတ်ခဲ့ရသည့်အတွက် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် သူ ပါဝင်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ အိုစမာအာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သူသွားရောက်ခဲ့ရသည်မှာလည်း ထိုဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

သူ (ဂျမားအယ်လ်ဖာဒဲလ်)က . . .

၁၉၈၀ ခုနှစ်တွေ ကာလက ကျွန်တော်က အတ္တလန္တာ၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ မြောက်ကာရိုလိုင်းနားနဲ့ ဘရူတ်ကလင် တို့မှာ လှည့်လည်နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က အစားအသောက်နဲ့ ကုန်ခြောက်ရောင်းတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်တယ်။

ဘရွတ်ကလင်မှာရှိတဲ့ ဖာရော့ဗလီအတွက်လည်း ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ပေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူတို့ဟာ ရုရှားတွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဖို့ အာဖဂန်တွေကို ကူညီထောက်ပံ့နေချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း နယူးယောက်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတွေဆီကနေ ငွေကြေးအလှူခံပြီး အာဖဂန်စစ်ပွဲ အတွက် အကူအညီပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကောက်ခံလို့ရတဲ့ ငွေကြေးတွေကို ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ဆီကို ပို့ပေးရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့က အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ အမေရိကန်ရုံးခွဲတွေမှာ အလုပ်လုပ်တာပါပဲ။

၈၇ ခုနှစ်က ဘရွတ်ကလင်မှာရှိတဲ့ ဂျီဟတ်သတင်းစာမှာ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာပဲ ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် သိခဲ့တာပေါ့။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ဖာရော့ဗလီမှာ အလုပ်လုပ်ပြီး သူတို့က ကျွန်တော်ကို အာဖဂန်နစ္စတန်ကိုသွားဖို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေရင်း လူ ၂ ယောက် ကျွန်တော့်ဆီကိုလာပြီး စကားပြောကြတယ်။ ဗလီထဲကို သူတို့ကလာပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်အကြောင်း တရားပွဲရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ သူတို့ကပဲ ဖက်ဒ်ဝါအကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်က ကောင်းပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ပြောတဲ့ အယူအဆကို သဘောကျပါတယ်လို့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ရှိတ်အဗ္ဗူလအာအန်ရဲ့ ပြောကြားချက်တွေကို ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းမှာ ဖတ်ရတယ်။ ဘရွတ်ကလင်မှာ ဖတ်ရတာပါ။ အဲဒီထဲက ဖက်ဒ်ဝါ ဥပဒေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် သဘောပေါက်တယ်လို့ ပြန်ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဖက်ဒ်ဝါဆိုတာက အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲမှုကို အကူအညီပေးတာပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအတွက် မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေဟာ တက်နိုင်သလောက် ကူညီထောက်ပံ့ရေးနဲ့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်ရေးဟာ အရေးပါတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘရွတ်ကလင်မှာရှိတဲ့ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် မူစတာဖာရှာလာဟီက အမေရိကန်မှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင် လူငယ်တွေဟာ ပါကစ္စတန်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်က မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်တွေကို သွားရောက်ကူညီဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ပြည်ဝင်ခွင့် ဗီဇာလက်မှတ်နဲ့ လေယာဉ်လက်မှတ်တွေ လုပ်ပေးသလို ကျွန်တော်တို့အတွက် ငွေပါပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကရာချီ လေဆိပ်ကို ဆိုက်ရောက်ခဲ့တယ်။ ကရာချီကနေ ပက်ရှ်ဝါကိုသွားပြီး အဲဒီက ဟိုတယ်မှာ ၂ ညလောက် တည်းခိုပါတယ်။ နောက်ထပ် ၂ ရက်လောက် ဟိုတယ်မှာ တည်းနေချိန်မှာ လူတစ်ယောက်ရောက်လာပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ရှင်းပြပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကို နာမည်ဝှက်တွေ ပေးပါတယ်။ အာဖဂန်နိုင်ငံထဲ သွားတဲ့အခါ နာမည်ရင်းတွေကို မသုံးရပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိတဲ့ ခါလစ်အိုင်ဘင်ဝါလစ်ရဲ့ စခန်းကို ရောက်ရှိသွားပါတယ်။ အဲဒီ စခန်းဟာ စစ်သင်တန်း လေ့ကျင့်ရတဲ့စခန်း ဖြစ်တယ်။ လူသစ်တွေနဲ့ တခြားညီအစ်ကိုတော်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြိုနေပါတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ သမားရိုးကျ လက်နက်တွေနဲ့ လေ့ကျင့်ရတယ်။ နောက် အနည်းငယ် ကြာတော့ ကလက်(စ်)ရှနီကော့(စ်) သေနတ်လို့ RPG (လက်ပစ်ပုံးတပ် ပုခုံးတန်းလောင်ချာ) လို့ လက်နက်မျိုး တွေကို လေ့ကျင့်ရတာပါ။ အဲဒီလက်နက်က တင့်ကားတွေနဲ့ ရဟတ်ယာဉ်တွေကို ပစ်ခတ်ရာမှာ အသုံးပြုပါတယ်။ သူတို့က လက်နက်ကို ကိုင်တွယ်ပုံ၊ ပစ်ခတ်ပုံတွေကို သင်ကြားပေးပြီးတဲ့နောက် ပစ်လည်း ပစ်ခတ်ခိုင်းပါတယ်။ နောက်ပြီး သင်္ချာနည်းနဲ့ တွက်ချက်ရပုံတွေကိုလည်း သင်ကြားပေးတယ်။ ဥပမာ တင့်ကား တစ်စီးဟာ တစ်နာရီ မိုင် ၂၀ နှုန်းနဲ့ သွားတယ်။ အဲဒီ တင့်ကားကို မီတာ ၂၀၀ အကွာကနေ ဘယ်လိုချိန်ပြီး ပစ်ရတယ် ဆိုတာပါပဲ။ နောက် ရဟတ်ယာဉ်က တင့်ကားထက် ပိုမြန်တယ်။ ရဟတ်ယာဉ်က တစ်နာရီကို မိုင် ၂၀၀ နှုန်း နဲ့ သွားတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရဟတ်ယာဉ်ကို ရှေ့မီတာ ၂၀၀၀ ကနေ ပစ်ခတ်ရတယ် ဆိုတာလည်း သင် ကြားပေးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူက ဆိုဗီယက်တပ်မတော် အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ ဆိုဗီယက်တွေက အာဖဂန်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ပြီး ပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ်တဲ့အကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ဒီတိုက်ပွဲမှာ စိတ်ရှည်ရမယ့်အကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ အီမာခေါင်းဆောင်ရဲ့ စည်းကမ်းတွေကို လိုက်နာရမယ့် အကြောင်းတွေ ပြောပြပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့ ၉နှစ်လောက် အလုပ်လုပ်ခဲ့ရပါတယ်။

သင်တန်းမှာ ၄၅ ရက်ကြာ တက်ခဲ့ရတယ်။ ဒီနောက် ဧည့်ခန်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ရိုတ်အယ်လ်အန်ဆာမှာ ကျွန်တော်တို့ သွားနေရပါတယ်။ အဲဒီကမှတစ်ဆင့် မီရန်ရှားမြို့ကို ဆက်သွားရပါတယ်။ ဒီနေရာက အာဖဂန်နဲ့ မီကစ္စတန် နယ်စပ်မှာရှိတဲ့မြို့ပါ။ ဒီမြို့မှာ ၁ ညလောက် နေရတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အခြားစခန်းတစ်ခုကို ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီစခန်းက ခိုင်ခံ့သောမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီကမှတစ်ဆင့် လေ့ကျင့်ရေးစခန်း တစ်ခုကို ရောက်သွားပြန်တယ်။ အဲဒီမှာကျွန်တို့ ဖောက်ခွဲရေးလက်နက်တွေ ကိုင်တွယ်ဖောက်ခွဲရတဲ့ နည်းကို သင်ပေးပါတယ်။ TNT နဲ့ C-4 ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းတွေကို ဖောက်ခွဲရပုံအကြောင်း လက်တွေ့သင်ကြားရပါတယ်။

ကော်တပ်အယ်လ်စစ်မတ် ဆိုတာဟာ ဒေါက်တာ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နဲ့ အဘူအက်ဒါလာ၊ အိုစမာဘင်လာဒင်တို့ တည်ထောင်ထားတဲ့ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့ဟာ အာဖဂန်ကို ရောက်လာတဲ့ လူသစ်တွေကို နေထိုင်စားသောက်ရေး အကူအညီပေးပြီး ရုရှားတွေကို တိုက်ခိုက်တဲ့ အာဖဂန်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းပေးတယ်။

အဲဒီအဖွဲ့က လူသစ်တွေကို စစ်သင်တန်း စခန်းတွေကို သွားရောက်သင်ကြားဖို့ ကူညီတယ်။ ငွေကြေး ထောက်ပံ့တယ်။ တခြား လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းပစ္စယတွေကိုလည်း ပေးကမ်းကူညီပါတယ်။ ဘရွတ်ကလင်မှာ ရှိတဲ့ ဒီအဖွဲ့ရဲ့ ရုံးခွဲကတော့ ဖာရောပလီဖြစ်ပြီး အဲဒီကနေ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ပါဝင်တိုက်ခိုက်မယ့် သူတွေကို စုစည်းပေးတယ်။ အဲဒီကနေ အဗ္ဗဒူလာအာဇန့်နဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်တို့က အားလုံး ကူညီပါတယ်။ သူတို့ ၊ ယောက် နောက်ပိုင်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သဘောထားကွဲသွားတော့မှပဲ ဒီအဖွဲ့ ပျက်သွားတာပါ။”

ဘင်လာဒင်၏ တက္ကသိုလ်တန်းက မိတ်ဆွေလည်းဖြစ်ပြီး နောင်အခါ ဘင်လာဒင်၏ ညီမဝမ်းကွဲကို လက်ထပ် ထားသော ဂျမားဒါလီမာက အာဖဂန် စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့အတွေး၊ သူ့အမြင်ကို ပြောပြပါသည်။

“စာ ခုနှစ်မှာ ဂျာဂျီကို ကျွန်တော်သွားခဲ့ပါတယ်။ (ဂျာဂျီ ဆိုတာက အာဖဂန်နစ္စတန် အရှေ့ပိုင်းမှာရှိတဲ့ စစ်စခန်းတစ်ခုကို ခေါ်တာပါ) ဒီစခန်းက တောအုပ်တစ်ခုထဲမှာ ရှိတယ်။ နံနက်စောစောဆို ကျွန်တော်ခိုးပြီး စခန်း ပတ်ပတ်လည်ကို လိုက်ကြည့်တယ်။ အဲဒီမှာ လေ့ကျင့်နေတဲ့ စစ်သားတွေကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီအခါ သူတို့မှာ တိုက်ခိုက်ဖို့ စစ်သားမလိုဘူး။ ပညာအများကြီးတတ်ဖို့ပဲ လိုကယ်လို့ စဉ်းစားမိတယ်။ ကျွန်တော် ဒီကို အသေခံဖို့လာတာပါ။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ဘာအကြောင်းကြောင့် အသေခံရမှာလဲ ဆိုတာ သိဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရည်ရွယ်ချက်က အာဖဂန်ကို လွတ်မြောက်အောင်လုပ်ဖို့ပဲ ဒီကိုလာပြီး လူသတ်ဖို့လည်း မဟုတ်ပါ ဘူးလို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ပါကစ္စတန်မှာ အာဖဂန်ဒုက္ခသည်တွေ အများကြီးကို မြင်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော် အများကြီး ခံစားခဲ့ရတယ်။ ဒီဒုက္ခသည်တွေအတွက် အာဖဂန်ကိုလာတာ မြင့်လည်း မြင့်မြတ်တယ်။ မှန်လည်း မှန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ညီအစ်ကိုတော်တွေကို ကူညီရမယ်။ တမန်တော်နဲ့ သူ့မိတ်ဆွေ အပေါင်း အသင်းတွေအကြောင်း ဖတ်ရတာကိုလည်း ပြန်မှတ်မိလာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအာဖဂန်စစ်ပွဲကို ဘာကြောင့် လာပြီး အကူအညီပေးရတယ်။ ကျွန်တော်တို့လုပ်ရပ် ဘာကြောင့် မှန်ကန်တာလဲ ဆိုတာကိုလည်း သဘောပေါက် လာပါတယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ ပထမဇနီးက တက္ကသိုလ်မှာတွေ့ပြီး လက်ထပ်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယဇနီး ရှေ့ခါက အိုစမာရဲ့ တစ်ဝမ်းကွဲညီမဖြစ်ပြီး အိုစမာနဲ့လည်း အလွန်ရင်းနှီးတယ်။ ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းပြီး အိုစမာနဲ့ တူပါတယ်။ ဆွေမျိုးတွေထဲမှာတော့ သူတို့မောင်နှမက ဘာသာရေးလည်း အကိုင်းရှိုင်းဆုံးပါပဲ။ ကျွန်တော်

မိန်းမက တစ်ဦးတည်းသော သမီးဆိုတော့ အစ်ကိုရင်း၊ မောင်ရင်း မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် အိုစမာက သူ့အစ်ကိုရင်းလို ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာကလည်း ကျွန်တော်မိန်းမကို စောင့်ရှောက်ပါတယ်။

မိန်းမနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်နဲ့အိုစမာ သိကျွမ်းခဲ့ရသလို နောင်အခါမှာလည်း ရင်းနှီးတဲ့အပေါင်းအသင်းတွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို အလွန်ချစ်ပါတယ်။ ၈၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချတဲ့အခါ အတူတူတိုင်တိုင်ပင်ပင် လုပ်ပါတယ်။ အာဖဂန်ကိုသွားဖို့လည်း ကျွန်တော်တို့ အတူတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတာပါ။ အိုစမာက ကျွန်တော်ကို ပြောပါတယ်။ 'မင်း ငါ့ညီမ ရှေ့ခါကို ဘာကြောင့် လက်မထပ်တာလဲ' လို့ မေးတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က 'အိုစမာ . . . . ငါတို့ဟာ စစ်သွားတိုက်ရမှာ အဲဒီတော့ စစ်တိုက်ရင်း ငါတို့ သေချင်သေသွားမယ်။ ဒီလို အခြေအနေမျိုးမှာ လက်ထပ်တာတွေ မိန်းမယူတာတွေ ပြောပါနဲ့ကွာ' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက သူ့ညီမကိုယူဖို့ တိုက်တွန်းတော့ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်က 'ကောင်းပြီ ငါတို့စစ်ပွဲကနေ မသေမပျောက် ပြန်လာရင်တော့ မင်းပေးစားတဲ့အတိုင်း မင်းညီမကို ငါယူပါ့မယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

သူနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီလောက်ထိ ရင်းနှီးခဲ့တာပါ။ ရှေ့ခါနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုပြီးတော့ ပိုပြီး ရင်းနှီးလာတာပေါ့။ ဘယ်ကိစ္စမဆို သဘောထားချင်းလည်း တိုက်ဆိုင်ပါတယ်။ ဘယ်ကိစ္စမဆို ဖြစ်လာရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်သံတည်း ရှိကြတယ်။ အတူတူ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြတယ်။ အကြောင်းအရာတွေပြောပြီး ရယ်မောလေ့ ရှိကြတယ်။ ဒီလူဟာ လေးစားဖို့ အလွန်ကောင်းတဲ့သူပါ။ စကားပြောတဲ့အခါ ညင်ညင်သာသာ ပြောတတ်တယ်။ ဘယ်တော့မှ အော်ကြီးဟစ်ကြီး မပြောပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေဆီက ဘယ်တော့မှ သူ့မကောင်းသတင်း ကြားရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ သူနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့သူတိုင်း သူ့ကို ခင်မင်မိကြမှာပါပဲ။

၁၉၈၆ ခုနှစ်မှာ ရှေ့ခါဘင်လားဒင်နဲ့ ကျွန်တော် လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်မိန်းမရဲ့ မိသားစုက ကျွန်တော်ထံမှ နေထိုင်တဲ့ အိမ်ဟောင်းကြီးကို သဘောမကျကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် အိုစမာရဲ့အိမ်မှာ နေစေပါတယ်။ သူ့မှာ အလွန်ကြီးတဲ့ အိမ်ကြီးတစ်လုံး ရှိပါတယ်။ သူက အောက်ထပ်မှာနေပြီး သူ့အမေက ဒုတိယထပ်မှာ နေပါတယ်။ သူက အိမ်ကို ၂ ခြမ်း ပိုင်းလိုက်တယ်။ မီးဖိုချောင်ကိုတောင် ၂ ခြမ်းပိုင်းလိုက်ပြီး တစ်ခြမ်းကို ကျွန်တော်တို့ကို နေစေပြီး တစ်ခြမ်းကို သူ့နေပါတယ်။ အုတ်နံရံနဲ့တောင် ခြမ်းလိုက်တာပါ။ အဲဒီတုန်းက သူ့ထမမိန်းမ အစ်အက်ဒါလာ (အက်ဒါလာ၏ မိခင်)နဲ့ နေထိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူ့သားအစ်အီလာက ကလေးပဲ ရှိပါသေးတယ်။ နောင် ဒုတိယအိမ်ထောင်အဖြစ်နဲ့ သူက အစ်အလီဆိုတဲ့ ရှုရစ်

မိသားစုက မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့က တမန်တော်က ဆင်းသက်လာတဲ့ မျိုးနွယ်တွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ နောက် ဆာဘာမိသားစုက အစ်ဟမ်ဇာနဲ့ လက်ထပ်ခဲ့ပြန်တယ်။

အဗ္ဗဒူလာအနတ်စ်က သူ့မိတ်ဆွေ ဘင်လာဒင် နောက်ပြောင်ခဲ့ဖူးသော ဟာသတချို့အကြောင်း ပြောပြပါသည်။
‘အိုစမာက ပုံပြင်လေးတွေကိုလည်း ပြောပြတတ်တယ်။ သူပြောပြတဲ့ ဟာသတွေက ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ မဟုတ်ဘူး။ တချို့ သူ စိတ်ကူးရတာကို ပြောပြတတ်တယ်။ ဥပမာ - လူတွေက မိန်းမ တစ်ယောက်တည်း ဘာကြောင့် ယူထားတာလဲဆိုတာ ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်ဘူး။ မိန်းမ ၄ ယောက်ယူထားရင် မြင်းထိန်းတစ်ယောက်နဲ့ မတူဘူးလား’ လို့လည်း ပြောတတ်တယ်။ သူ့မှာ အဲဒီလိုပျော်တတ်ပြီး ပေါ့ပေါ့နေကြတဲ့ အုပ်စုလေးတစ်စု ရှိတယ်။ သူတို့ဟာ ဟာသဉာဏ်လည်း ရှိကြပါတယ်။’

၁၉၈၆ ခုနှစ်အစပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် သူ့ဆရာအဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ တဖြည်းဖြည်း ကျဲလာခဲ့ပါသည်။ ကထောက်ကဆလည်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ လူငယ်ဆော်ဒီစစ်သွေးကြွ သန်းကြွယ်သူဌေးလေးသည် ဆိုဗီယက်တို့နှင့် တိုက်ခိုက်သည့် စစ်မျက်နှာတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမကျေနပ်မှုနှင့် တိုက်ခိုက်သည်များ ရှိလာသည်။ အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်များကို ရိုးရိုးသားသား ကူညီသည်ထက် သူ၏ မကျေနပ်မှုနှင့် အကြောင်းအရာတွေအတွက် ကူညီခဲ့သည်ဟု အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက ထင်လာခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းကို ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ ဂျမားအစ္စမေးက ရေးသားခဲ့ပါသည်။

‘အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက အာဖဂန်စစ်ပွဲတွင် အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်တို့၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်၊ သူတို့၏ အမိန့်အတိုင်း နာခံရမည်ဟု ယူဆပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်တို့ အားလုံးသည် သူတို့စစ်ပွဲ၌ သွားရောက်ကူညီသလို သူတို့၏ ညီညွတ်ရေးအတွက် ရောက်ရှိလာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ပက်ရှ်ဝါ တွင် အနေများလာသည်။ အိုစမာကမူ ရှေ့တန်းသို့ သွားရောက်ပြီး ရှေ့တန်းမှလူများနှင့် ဆက်သွယ်မှု များလာသည်။ ၈၅၊ ၈၆ ခုနှစ်များတွင် အိုစမာသည် အာဖဂန်ရှေ့တန်းတွင် အချိန်ကုန်သလောက် ဖြစ်လာ သည်။ ထိုရှေ့တန်းမှ တပ်မှူးများနှင့်လည်း အတူနေထိုင်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အာဖဂန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျလာ လူဒင်ဟက်ကာနီနှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် အရှေ့ပိုင်းခိုစိတ်တွင် အများဆုံး နေထိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။’

အတိုသိသောအိုစမာဘင်လားဒ်

အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သော အယ်လ်ဂျိုးရီးယား အဗ္ဗဒူလာအာကတ်ကလည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အိုစမာနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု အဆင့်တွေကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာဟာ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို ချစ်ခင်တယ်။ မူဂျာဟစ်ဒ်တွေကို ချစ်ခင်တယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကိုလည်း ချစ်ခင်ပါတယ်။ သူဟာ မူဂျာဟစ်ဒ်တွေနဲ့အတူ ထမင်းစားတယ်။ အတူ အိပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ရင်းနှီးတဲ့မိတ်ဆွေ ဖြစ်လာတယ်။ အိုစမာဟာ အလွန်ခင်စရာကောင်းတဲ့ မိတ်ဆွေတွေ အဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အုပ်စုတစ်စုအဖြစ်နဲ့ လျှောက်လှမ်းခဲ့ပါတယ်။ အာရပ်မိသားစုတွေကလည်း ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာရဲ့ မူဝါဒကို အလိုအလျှောက် လက်ခံကြပါတယ်။ အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာ ကြာလာတာနဲ့ ခင်မင်လာတယ်။ အသက်ပေးရတဲ့ မိတ်ဆွေတွေအဖြစ်နဲ့ ချစ်ခင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက အိုစမာကို နတ်သားတစ်ပါး အဖြစ်နဲ့ ယူဆခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နဲ့ အိုစမာဆက်ဆံရေး ဒုတိယပိုင်းကတော့ ၈၆ ခုနှစ်မှာ ကျဲလာခဲ့တယ်။ သူနဲ့ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာတို့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးကလည်း ကျဲလာပါတယ်။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကျဲလာတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လမ်းခွဲရတဲ့ အထိတော့ ဆက်ဆံရေး ပျက်သွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အပြင်ပိုင်းကြည့်ရင်တော့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းနေတယ်လို့ ထင်ကြပေမယ့် ရင်းနှီးတဲ့ လူ ၄၊ ၅ ယောက်ကတော့ ဆက်ဆံရေး ကျဲလာတာကို သိကြပါတယ်။ ပါးစပ်ကတော့ ထုတ်မပြောကြဘူး။ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်လုပ်ကြတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာက သူလုပ်စရာရှိတာကို အိုစမာနဲ့ စတိုင်ပင်တော့ဘူး။ အိုစမာကလည်း သူ လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်တဲ့အခါ သူ့ဆရာနဲ့ တရင်းတနှီး မတိုင်ပင်တော့ပါဘူး။ အိုစမာဟာ သူ့ယုံကြည်ချက်နဲ့ သူ့ဘာသာသူ လုပ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အိုစမာဟာ အသက် ၂၈ နှစ်ရှိပြီး ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာနဲ့ တရင်းတနှီး မရှိတော့သလို ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ အုပ်စုနဲ့ နေရာတာကိုလည်း ပျော်မွေ့ပုံ မရတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အိုစမာရဲ့ အမိန့်အောက်မှာ မရှိကြတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မိတ်ဆွေအဖြစ်တော့ ဆက်ရှိနေပါသေးတယ်။ လုပ်ငန်းလုပ်တဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ အဖြစ်ကတော့ လုံးဝရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့တယ်။

ခါလစ်ဘာတာဖီမှာ ဘင်လားဒ်၏ ကလေးဘဝကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့သော မိတ်ဆွေဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက အာရေဗျန် ဘင်လားဒ် ပြန်ရောက်လာသောအခါ သူတို့သည် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်၌ ဘာတာဖီသည်

သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်နေပေသည်။

‘အာဖဂန်နစ္စတန်က ဂျီဟတ်စ်စ်ပွဲမှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ဖို့ သူက ကျွန်တော့်ကို အချိန်တိုင်းလိုလို စည်းရုံးလေ့ ရှိပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ‘ဒီစစ်ပွဲမှာ မင်းက သေနတ်ကိုင်ပြီး တိုက်ခိုက်စရာ မလိုဘူး။ မင်းကလောင်နှံပဲ ရေးပြီး တိုက်ရမှာ။ မင်း အာဖဂန်ကိုလာပြီး ငါတို့ ဘယ်လိုတိုက်တယ် ဆိုတာတွေကို ရေးရမှာပေါ့။ မင်းသွားချင်တဲ့ နေရာမှန်သမျှ ငါခွင့်ပြုမယ်။ မင်း သွားချင်တဲ့နေရာကို သွားပြီးကြည့်ဖို့ ငါတို့ လုပ်ပေးမယ်’ လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က သိပ်စိတ်မပါဘူး။ တစ်ကြိမ်တော့ ငါသွားကြည့်မယ်လို့ စိတ်ကူးဖူးတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော့်သားကို မွေးပါပြီ။ ဒီလိုနဲ့ သူက ကျွန်တော့်ကို ခေါ်လိုက်၊ ကျွန်တော်က ငြင်းလိုက်။ ကျွန်တော်က သွားဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက် ပျက်သွားလိုက်နဲ့ ၃ ကြိမ်လောက် ရှိပါတယ်။ ဒီနောက်တော့ သူလည်း ကျွန်တော့်ကို မတိုက်တုန်းတော့ဘူး။

အခြေအနေတွေဟာ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲလာပါတယ်။ သူလည်း ပြောင်းလဲလာတာကို ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ အိုစမာဟာ အရင်လို မဟုတ်တော့ဘူး။ သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်လွန်းသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လာတယ်။ အရင်လို ရှက်ရွံ့စွာ မဟုတ်တော့ဘူး။ တည်တည်ကြည်ကြည်နဲ့ ရဲရဲတင်းတင်း လုပ်လာတယ်။ မပြောရဲ၊ မဆိုရဲတဲ့ လူတစ်ယောက် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ သူဟာ လူအများကို စကားတွေ ပြောလာတယ်။ ဗလီထဲမှာပဲ လူစုလူဝေးကို စကားပြောနိုင်တဲ့အထိ ပြောင်းလဲလာပါတော့တယ်’

ထိုပြောင်းလဲမှုသည် ဘင်လာဒင်အဖို့ တိုးတက်သော အပြောင်းအလဲဟု ဆိုရပေမည်။ အေးအေးဆေးဆေး၊ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နေသည့် အခြေအနေမျိုးမှ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား၊ တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်လာသည်။ ချမ်းသာသည့် လူငယ်တစ်ဦးသည် ကိုယ်ရေး၊ စိတ်ပါ အာဖဂန်စစ်ပွဲအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဤတွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် သူ၏ကိုယ်ပိုင် စစ်တပ်တစ်ခုကို သူဖွဲ့စည်းခဲ့ပါတော့သည်။

အခန်း-၃ အလှူရှင်မှမြင့်မြတ်သော စစ်သည်တော်သို့

စစ်ပွဲသည် လူများကို ပြောင်းလဲသွားစေသည်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲက ဘင်လာဒင်ကို ပြောင်းလဲသွားစေသည်မှာ အမှန်ပင်။ နှိမ်နှိမ်ချချနေတတ်သော၊ လူငယ်တစ်ယောက် လည်းဖြစ်ပြီး နှုတ်လည်းနည်းသော၊ သန်းကြွယ်သူဌေးလေးသည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ပါကစ္စတန်သို့ ပထမဆုံး သွားရောက်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ ချက်လက်မှတ်ကို ဖွင့်ပြီး လိုအပ်သော ငွေကြေးများကို ရေးချပေးခဲ့သည်။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု၏ အလယ်ပိုင်းတွင် အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တို့၏ ကျူးကျော်မှုကို ထက်ထက်သန်သန်ဖြင့် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲကာ ရင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ အာရပ်များကို သူ၏ အမိန့်ပေးဌာနချုပ်အောက်တွင်ထားပြီး ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအာရပ် ကေဒါများမှာ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ကြီး၏ ပင်မကလာပ်စည်းများ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာ ကြီးတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ဂျီဟတ်စစ်ပွဲများ ဆင်နွှဲရန် တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။

ဘင်လာဒင်၏ စစ်ရေးရည်မှန်းချက်များနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်သည် လူ ၂ ယောက် ရှေ့နောက်နင်းရသော စက်ဘီးကဲ့သို့ တစ်ချိန်တည်း အကျိုးသက်ရောက်မှု ၂ ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည် ယခင် လူငယ်ဘဝကဲ့သို့ မဟုတ်တော့ဘဲ သူ့ကိုယ် သူ ယုံကြည်လွန်းသော၊ အထင်ကြီးလွန်းသော လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ယခင်က နှိမ်နှိမ်ချချ နေခဲ့သော်လည်း ယခုမူ သူ့ကိုယ်သူ အလွန်ယုံကြည်ပြီး ဧည့်သူ၏ အကြံပေးချက်ကိုမှ လက်မခံတော့ပေ။ သူ့ကိုယ်ပိုင် တပ်တစ်ခု တည်ထောင်သည်ကို မိတ်ဆွေများက တားမြစ်သော်လည်း လက်မခံခဲ့။ ထိုသို့ ကိုယ်ပိုင် အာရပ်တပ်မတော် တည်ထောင်ရာတွင် အချိန်မတိုင်သေးဘဲ ရုတ်တရက် သူ့ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သလို ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(သို့သော် အစပိုင်းက သူ၏ ယတိပြတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖုံးကွယ်ထားသေးသည်) ထိုသို့သူ၏ ကိုယ်ပိုင်တပ် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သူ၏ ယခင်က ဆရာဖြစ်ခဲ့သော ပါလက်စတိုင်း တရားဟောဆရာ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နှင့် ကွဲသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၆ နှင့် ၁၉၈၇ ကြားတွင် ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ပိုင်း ဆိုဗီယက်တပ်များ၏ အခြေစိုက်ခန်း အနီးအနားတွင် သူ့စခန်းကို ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သည်။ ထိုစခန်းတွင် သူ၏ အာရပ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများစွာ ရှိသည်။ အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်း ဂျာဂျီ ကျေးရွာအနား၌ သူ့စခန်းကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန်နယ်စပ်နှင့် ၁၀ မိုင်သာ ကွာဝေးပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ အခြေစိုက်စခန်းကို အယ်လ်မာဆာဒါဟု ခေါ်သည်။ 'ခြင်္သေ့တွင်း'ဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေသည်။ ထိုစခန်းမှနေ၍ ဘင်လာဒင်သည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် နွေဦးကာလများတွင် ဆိုဗီယက်တပ်များကို စစ်ရေးအရ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဂျာဂျီ စခန်းဖွင့်၍ ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် သူ့ဘဝတွင် အရေးပါပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးသော အလှည့်အပြောင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ယခင်က မူဂျာဟစ်ဒင်များကို ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးသော အလှူရှင်တစ်ဦး အဖြစ်မှ မူဂျာဟစ်တစ်ယောက် (သို့မဟုတ်) မြင့်မြတ်သော စစ်သည်တော် တစ်ယောက်အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားစေပါသည်။

ဘင်လာဒင် ဆုံးဖြတ်သော သူ့ကိုယ်ပိုင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးဆိုသည်မှာ တခြားသူများ၏ ဆန္ဒနှင့် မကိုက်ညီလှပေ။ ဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်ရပ် တစ်ခုဟုလည်း ယူဆကြသည်။ ဆိုဗီယက်တပ်များကို တိုက်ခိုက်နေသော အာဖဂန်စစ်သား အရေအတွက် ခန့်မှန်းခြေမှာ ၁၇၅၀၀၀ နှင့် ၂၅၀၀၀၀ ကြားတွင် ရှိသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော အာဖဂန်အတွင်းပိုင်း၌ အာဖဂန် တိုက်ခိုက်ရေးသမား အများအပြားလည်း ရောက်ရှိနေသည်။ ထိုအာရပ်တပ်ဖွဲ့များသည် ရာပေါင်းများစွာရှိပြီး တဖြည်းဖြည်း တိုးမြှင့်လာခဲ့၏။ ထိုတပ်ဖွဲ့များသည် အစပိုင်းက စစ်ရေးအရ တိုက်ခိုက်ရန် ရောက်ရှိလာသော အဖွဲ့များ မဟုတ်ပေ။ မဟာဗျူဟာအရ စစ်ပွဲတွင်ဝင်တိုက်ဖို့ အခြေအနေလည်း မဖြစ်နိုင်သေးပေ။ ဘင်လာဒင်ကမူ အာရပ်အပျော်တမ်း တပ်သားများကိုကြည့်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ သူ၏အသက်ရှူနှုန်းမှာ မြင့်တက်လာ၏။ ထိုတပ်သားများကို သူက စိတ်ကူးတစ်မျိုး ရလာသည်။ စကားလုံးကောင်းကောင်းဖြင့် 'အာရပ်အာဖဂန်များ' ဟု သူက သုံးနှုန်းသည်။ စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်သူများကို အဓိပ္ပာယ်အရ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိသော်လည်း သူက ထိုဝေါဟာရကို သုံးလိုက်သည်။ အာဖဂန်များ၏ သွေးများ၊ ဒေါ်လာနှင့် ရီးရား (ဆော်ဒီအာရေဗျ ငွေကြေး) သန်းထောင်ပေါင်းများစွာကိုရင်းပြီး သူ့တပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ အာရပ်တပ်မတော် ဖွဲ့စည်းခြင်း အယူအဆကို အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်က လုံးဝဆန့်ကျင်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အာဖဂန်တွင် အာရပ်များသည် နေရာအသီးသီးရောက်ပြီး ကွဲပြားခြားနားနေကြသည်။ ထို

www.burmeseclassic.com

အာရပ်များကို စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ပေးရမည်။ အာဖဂန်စကားများကို သင်ကြားပေးရမည်ဟု အက်ဇန်က ဆိုလေသည်။ အာဖဂန်စကားစစ်ပွဲတွင် ပညာသင်ကြားရေးနှင့် ဆေးဝါးကုသရေးကို အာဖဂန်ပြည်သူများကိုရော၊ အာရပ်တပ်ဖွဲ့များကိုပါ အကူအညီပေးရမည်။ ထို့ပြင် အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲအတွက် သတင်းများ ရရှိသလောက်ရယူကာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းက မြန်မာ့ ထည့်ဝင်နိုင်ရန် ဝါဒဖြန့်ချိရမည်။ ထိုလုပ်ရပ်များမှာ အရေးကြီးနေသည်။ စစ်ရေးတိုက်ခိုက်မှုမှာ အရေးအပါဆုံး အလုပ်အဖြစ် အာရပ်တို့ လုပ်စရာမလိုသေးဟု ဆိုသည်။ လက်နက်ကိုင်တပ်များကို အကူအညီပေးရေးသည်သာ အဓိက အလုပ်ဖြစ်ဟု အဗ္ဗူဒလာအက်ဇန်က လက်ခံထားသည်။

ဘင်လားဒင်ကမူ ထိုအမြင်နှင့်တခြားစီ ဖြစ်ပါသည်။ အာရပ်တပ်မတော်က ဆိုဗီယက်တပ်များကို လက်နက် အင်အားဖြင့် ချောမွန်းတိုက်ခိုက်နိုင်ရမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့ဖွဲ့စည်းထားသော အာရပ်တပ်မတော်မှ တိုက်ခိုက် ရမည့်အားများမှာ အာဇာနည်များဖြစ်ရန် စိတ်အားထက်သန်နေကြသည်။ ထို့ပြင် သူ၏တပ်ဖွဲ့များမှာ အာဖဂန်တပ်သား များနှင့်မတူ၊ ပိုပြီး လက်တွေ့ကျပြီး ပိုပြီးလည်း တိုက်ခိုက်နိုင်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ အာဖဂန် တပ်သားများသည် ပြည်သူ့အာဇာနည်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ စစ်ပွဲမှ တိမ်းရှောင်တတ်ကြသည်။ စစ်ပြေးများအဖြစ် သူတို့ ရွာများဆီ သွားပြေးကာ လယ်ထွန်ခြင်း၊ မိန်းမယူခြင်း၊ အသုဘလိုက်ပို့ခြင်း အလုပ်လောက်သာ လုပ်ကြသည်။ အာရပ်များကမူ နှစ်ဖက်စလုံး ဖျတ်ပေ။

ဘင်လားဒင်က သူ၏ အာရပ်တပ်ဖွဲ့သည် စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရ အောင်ပွဲများကို အာဖဂန်အတွက် လုပ်ပေးနိုင်သည်။ အာရပ်တပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုလည်း လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုသို့ ဘင်လားဒင်၏ ယုံကြည် မှုကို ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲက သက်သေပြလိုက်နိုင်ပါသည်။ ရုရှားတို့ကို ဂျာဂျီတွင် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ပြီး အောင်ပွဲနိုင်ခဲ့သည်။ ဂျီဟတ် မဂ္ဂဇင်းတွင် ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ပုံကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အာရပ် သတင်းစာများတွင်လည်း ဂျာဂျီတိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြခဲ့သဖြင့် ဘင်လားဒင်သည် လက်တွေ့ကျသော စစ်သူရဲကောင်း တစ်ယောက်အဖြစ် ချီးမြှင့်သိသွားစေပါသည်။ ထိုဂျာဂျီစစ်ပွဲ အောင်နိုင်မှုကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များကိုလည်း အာဖဂန်စစ်ပွဲတွင်ပါဝင်ဖို့ သိမ်းသွင်းလာနိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်များကလည်း အာဖဂန်သို့သွားရန် သင်္ဘောသင်္ဘန်းသန် ဖြစ်လာခဲ့ပါတော့သည်။

ဂျာဂျီတိုက်ပွဲသည် ဘင်လားဒင်အတွက် ပထမဆုံး လူသိရှင်ကြား ဖြစ်လာသော တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပါသည်။ ရှက်ရှံ့ မှုလောက်သာ သန်းကြွယ်သူဌေးလေးသည် လူအများက အာရုံစူးစိုက်ရာ၊ မွတ်ဆလင်များ အလေးထားရာ လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ ဂျာဂျီစစ်ပွဲတွင် အောင်ပွဲရလိုက်သဖြင့် ထိုစစ်ပွဲ၏ပုံကိုင် အိုစမာဘင်လားဒင်မှာ ထင်ရှားလာခဲ့ပါ

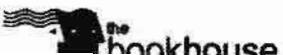
သည်။ မဟာဗျူဟာမြောက် အောင်ပွဲရလိုက်သော ထိုစစ်ပွဲကို အာမက်ရှားမာဆွတ်၏ ထင်ရှားသော တိုက်ပွဲနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပြောကြသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ပန်ဂျီရာတောင်ကြားတွင် အာမက်ရှားမာဆွတ်သည် ဆိုဗီယက်တို့၏ အဓိကထိုးစစ်ကို ရှိုးဖျက်နိုင်ခဲ့သည်။ ယခု ဂျာဂျီစစ်ပွဲမှာလည်း ဆိုဗီယက်တို့ကို အနိုင်တိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစစ်ပွဲ ၂ ခုကို နှိုင်းယှဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လာဒင်သည် သူ၏အာရပ်တပ်ဖွဲ့ကို တည်ဆောက်နေရင်း ဂျာဂျီတိုက်ပွဲကိုတိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်သွေးကြွ များလည်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်တို့နှင့် ပိုပြီးနီးနီးကပ်ကပ် ဆက်ဆံလာနိုင်ပါသည်။ အီဂျစ်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲမှ အဘူဟက်ဖ်နှင့် အဘူရူဘောဒါတို့မှာလည်း ဂျာဂျီစစ်ပွဲတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပက်ရှ်ဝါတွင် ဆရာဝန် တစ်ယောက်အဖြစ် လာရောက်လုပ်ကိုင်နေသော အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီမှာလည်း နောင်အခါ ဘင်လာဒင်နှင့် ပူးပေါင်းလာခဲ့လေသည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၅၃ တွင် (ဤအချိန်က ဘင်လာဒင်ကို အဘူအက်ဒူလာဟု လူသိများပါသည်) ဤကဲ့သို့ ဖော်ပြထားပါသည်။

‘အဘူအက်ဒူလာ (ဘင်လာဒင်)က မာဆာဒါအယ်လ် အန်ဆာ (ခြင်္သေ့တွင်းကို ကူညီထောက်ပံ့သူများ)ကို စည်းရုံးခဲ့ရာတွင် အဘူဟန်ဖာဆိုသူ လူငယ်တစ်ယောက်သည် ဤအုပ်စုထဲသို့ ပါဝင်လာခဲ့သည်။ ဤသို့ ပါဝင်ခဲ့ရသဖြင့် သူသည် အလွန်ကျေနပ်အားရနေသည်။ အဘူအက်ဒူလာက သူ့ကို ထိုအဖွဲ့တွင် တာဝန်ယူပြီး လှုပ်ရှားရမည်ဟု တာဝန်ပေးလိုက်၏။ ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် ထိုလူငယ်သွား၍ လှုပ်ရှားရမည် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ လူငယ်များကို စည်းရုံးလှုပ်ရှားရန်အတွက် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်အများအပြား သည် တိုက်ဖ်ဒေသက ဂျာဂျီသို့ ရောက်ရှိလာကြလေသည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုသည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ခြင်္သေ့တွင်းကို အဘူအက်ဒူလာ တည်ထောင်ပြီးနောက် ရောက်ရှိလာသော လူငယ်များ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်၏ ဆောင်း ရာသီမှာ ဆိုးဝါးလှ၏။ ရောက်ရှိလာသော အာရပ်လူငယ်များအတွက်လည်း ပင်ပန်းခက်ခဲလှ၏။ နှင်းများမှာ လည်း တောင်တန်းပေါ်တွင် ဖွေးဖွေးလှုပ် ကျဆင်းနေသည်။ နေသာသော နွေခင်းများမှာပင် အပြင်သို့ မထွက်နိုင်ကြပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အအေးဓာတ်သည် နွေအပူချိန်ထက်ပင် ပိုပြီး အေးစက်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်’

ဂျမားခါလီဖာသည် ဘင်လာဒင်၏ တက္ကသိုလ်အတူတက်ဖက် အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေ ဖြစ်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

သူကလည်း ကိုယ်ပိုင် စစ်တပ်တစ်ခု တည်ထောင်ခြင်းကို လက်မခံပါ။ သဘောလည်းမတွေ့ပါ။ ထိုတပ်ဖွဲ့သည် ဆိုဗီယက်စခန်းနှင့် အနီးဆုံးတွင်ရှိသော ဂျာဂျီစခန်း၌ တည်ထောင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခရောက်နိုင်သည် ဟုဆိုသည်။ ခါလီဖာက ဘင်လားဒင်တွင် စစ်ရေးအတွေ့အကြုံ လုံးဝမရှိပါ။ ထို့ပြင် သူဖန်တီးခဲ့သော အာရပ် စစ်သည်များမှာလည်း စစ်ရေးအတွေ့အကြုံမရှိ၍ ဂျပန်ကာမိကာစေလို အသေခံများ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ သူက ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဂျာဂျီစခန်း၌ ဘင်လားဒင်နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ပုံကို ပြောပြပါသည်။

'ထိုနေရာမှာ ဘာတွေဖြစ်နေသလဲဆိုတာ သွားကြည့်ဖို့ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ မာဆာဒါမှာ ကျွန်တော် ဥရက် နေခဲ့တယ်။ အဲဒီ စခန်းမှာရှိတဲ့သူတွေကိုလည်း အဖြစ်အပျက်တွေ ကျွန်တော် မေးကြည့် ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း နေ့တိုင်းလိုလို သူတို့ဆီမှာ အာဇာနည်တွေရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဆိုလိုတာက နေ့တိုင်း လူတွေသေနေတယ် ဆိုတာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲလို့မေးတော့ သူတို့က သူတို့ဆီမှာ သင်တန်းလည်း မတက်ရဘူး။ လက်နက်အင်အားလည်း မရှိဘူး။ အတွေ့အကြုံလည်း မရှိဘူး။ ငယ်လည်းငယ်ကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့ ရင်ဆိုင်နေရတာက လက်နက်အင်အားတောင့်တင်းပြီး အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ ဆိုဗီယက် တပ်သား တွေ မဟုတ်လား။ ဒါဟာ ရယ်စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနောက် ကျွန်တော် အဘူအူဘောဒါဆီ သွားတယ်။ သူက ဘင်လားဒင်ရဲ့ စစ်ဦးစီးချုပ်ပဲ။ သွားပြီး ဒီနေရာဟာ လူတိုင်း မြင်နေရတဲ့နေရာလည်း ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာဟာ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ဖို့ သင့်လျော်တဲ့ စစ်စခန်းတစ်ခုလို့ ခင်ဗျားထင်သလား။ သူက ပြန်ဖြေတယ်။ 'မထင်ဘူး' တဲ့ ဒီတော့ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျား ဒီစခန်းရဲ့ အန္တရာယ်ကို သိတာပဲ။ အတွေ့အကြုံလည်း ရှိတဲ့ သူ မဟုတ်လား'လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တော်တော်လေးကို ဒေါသထွက်သွားတယ်။ တကယ် စိတ်ဆိုးတာပါ။ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ သွေးဟာ အလဟဿကျစရာ မလိုဘူး။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ဇီနည်းအရဆိုရင် ကုန်အာန်ကျမ်းကို သင်လွှင့်ပစ်လိုက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်ရဲ့ သွေးကိုတော့ မကျစေခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က 'ကောင်းပြီ၊ ဒါဆို ကျွန်တော် အိုစမာနဲ့ သွားတွေ့မယ်'လို့ ပြောပြီး အိုစမာရဲ့ တဲထဲကို ခင်သွားလိုက်ပြီး အိုစမာရဲ့ရှေ့မှာ ကျွန်တော် ထိုင်ပါတယ်။ 'အိုစမာ ခင်ဗျားရဲ့ အယူအဆကို လူတိုင်းက သဘောမတူဘူး။ အဲဒါကို ခင်ဗျား မသိဘူးလား။ ဒီအစီအစဉ်ဟာ အလွန်ကို အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ အစီအစဉ် မဟုတ်ဘူးလား' လို့ ပြောတဲ့အခါ သူက 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှာ ရောက်နေတာ'တဲ့။ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ပြီး 'မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရှေ့တန်းကို ရောက်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။

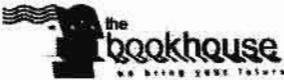
အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ရောက်နေကြတာ။ အာဖဂန်လူထုကို ထောက်ခံတဲ့သူတွေ အဖြစ်နဲ့ ရောက်လာကြတာ။ ဒီနေရာမှာ သွေးတစ်စက်ကျတိုင်း ဘုရားသခင်က ခင်ဗျားကို မေးလိမ့်မယ် 'ဘာကြောင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တွေရဲ့ သွေးစက်ကျရတာလဲ' လို့ မေးမှာပဲ။ 'လူတိုင်းက ခင်ဗျားရဲ့ လုပ်ရပ်ကို မှားတယ်လို့ ပြောနေကြပြီ။ ဒါကြောင့် အိုစမာ . . . ဒီနေရာက ပြောင်းရွှေ့ရင် မကောင်းဘူးလား' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလိုပြောတဲ့ အသံတွေကျယ်လာပြီး တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အော်ကြီးဟစ်ကျယ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တော် တကယ် ဒေါသထွက်နေတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက်ကြားမှာ အဲဒီလိုပြောတာ ပထမဆုံးအကြိမ်ပါပဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က 'ကောင်းပြီ။ ခင်ဗျား ဒီနေရာက ရွေ့မလား ဒါမှမဟုတ် တစ်သက်လုံး ခင်ဗျားနဲ့ ဘယ်တော့မှ မတွေ့ဘဲ မျက်နှာလွှဲလိုက်ရမလား' လို့ ပြောတဲ့အခါ သူက 'ခင်ဗျား လုပ်ချင်သလိုလုပ်ပါ' လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း သူ့ဆီက ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတော့တယ်'

ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ တစ်ယူသန်အဖွဲ့ကို လျှော့မပေးခဲ့ပေ။ သူက ဆီးရီးယားသတင်းစာဆရာ ဘာဆီးလ် မိုဟာမက်ကို သူ၏ အခြေခံစခန်းသည် ဆိုဗီယက်တို့၏ ကြီးမားသော စစ်တပ်ကြီးနှင့် တိုက်ခွမ်းရည်ကို ဆုတ်ခွာသွား အောင်နှင့် လျှော့နည်းသွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မည်ဟု သူယုံကြည်ကြောင်း ပြောပြပါသည်။

'ဒါက ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုကျအတိုင်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဂျာဂျီမှာ ခြင်္သေ့တွင်းကို ရှိနေစေချင်တယ်။ ရန်သူနဲ့ ပထမဆုံး မျက်နှာချင်းဆိုင် တိုက်ပွဲဝင်တဲ့နေရာပဲ။ ရန်သူကို မြင်သာထင်သာနဲ့ တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်း ရှိတဲ့နေရာပဲ။ သူတို့ တိုက်ခိုက်နေတာ၊ ဖုံးကြဲနေတာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကောင်းကောင်းမြင်ရတဲ့ နေရာ ဖြစ်ပါတယ်'

ဟာဆန်အက်ဘ်ရက် ဘွတ်အယ်လ်ချရေပီသည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲစဉ်က အစောဆုံး စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခံရသော ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ဂျီဟတ်စစ်သည်တော်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဂျာဂျီအနီးရှိ အယ်လ်မာဆာဒါစခန်းသို့ အစောဆုံး ရောက်လာသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကို အရက်အယ်လ်အော်ဆက် သတင်းစာမှ သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဟာဆင်အယ်လ်ဘင်ရှန်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုတွေ့ဆုံ မေးမြန်းခန်းကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ သတင်းစာ၏ ဖော်ပြချက်မှာ . . .

'ဆော်ဒီအာရေဗျကနေပြီး အာဖဂန်ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ရောက်ရှိလာတဲ့ သူတွေဟာ ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာဆိုရင်

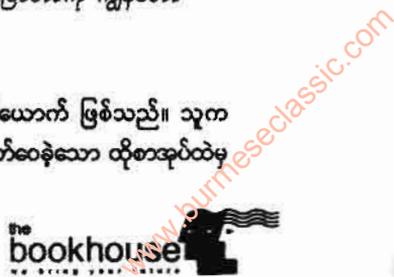
www.burmeseclassic.com

အများကြီး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က အစွဲလမ်းမာဘတ်ကို သွားဖို့အတွက် လေယာဉ်လက်မှတ် ဝယ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် လက်မှတ်ဝယ်ဖို့ အသင့်ထားရှိကြောင်းလည်း သိရပါတယ်။ အဲဒီလေယာဉ် နဲ့အတူ ဆော်ဒီက လူ ၂၀ ယောက်ဟာ မြို့အသီးသီးကနေ ရောက်ရှိလာတယ်။ ပက်ရှိုလီလေဆိပ်ကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်ရှိသွားတာ ပထမဆုံးအကြိမ်ပါပဲ။ နောက် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ရောက်ရှိသွားကြ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ဦးချင်း လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဘတ်စ်ကားတွေနဲ့ တင်သွားကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဦးဆောင်တွေ့ဆုံသူကတော့ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန် ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်က ဘင်လားဒ်အကြောင်းဆို ကြားဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အကြောင်းကို အဲဒီတုန်းကတော့ တစ်ခွန်းမှ မမေးမိခဲ့ဘူး။ အဲဒီတုန်းက သူ့ကို အဘူအက်ဒူလာလို့ ခေါ်ကြတာပါ။ သူက အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်းမှာ နေပါတယ်။ အက်ဇန်လို ပက်ရှိုပါမှာ မနေပါဘူး။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အက်ဇန်ဆီကထွက်ခွာပြီး အာဖဂန်နိုင်ငံထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ မူဂျာဟစ်ဒ်တွေအတွက် စခန်းတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီစခန်းကို အယ်လ်မာဒီနာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီစခန်းကို ဘင်လားဒ်က တာဝန်ယူထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာကြတော့ စခန်း မှာ ဘင်လားဒ် မရှိပါဘူး။ အဲဒီစခန်းကို စဖွင့်တုန်းက လူ ၅ ယောက် ပဲရှိတယ်။ ဘင်လားဒ်နဲ့ သူ့ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း ၄ ယောက်လည်း ရှိတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့က ပူးပေါင်းခဲ့တာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ပြီးတော့ ဆော်ဒီက မူဂျာဟစ်ဒ်လူငယ်တွေ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ရောက်လာကျတော့တယ်။ ဒီတော့ စခန်းတွေလည်း တိုးချဲ့ရတော့ပေါ့။ နောက်တော့ အဲဒီစခန်းကို အယ်လ်မာဆာဒါ (ခြင်္သေ့တွင်း) လို့ နာမည်ပေးလိုက်တာပေါ့။

ကျွန်တော်ဟာ ဆော်ဒီအရေဗျတိုက်ဖ်ကလာတဲ့ လူငယ်တွေနဲ့အတူ ဘင်လားဒ်ကို တွေ့ကြတယ်။ ဘင်လားဒ်က သူ့ကိုယ်သူစပြီး မိတ်ဆက်ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကို စကားပြောတယ်။ 'ကျုပ်တို့ဟာ ဒီနေရာကို ဆော်ဒီမူဂျာဟစ်ဒ်တွေအတွက်ပဲ ဖြစ်စေချင်တယ်။ တခြားသူတွေအတွက် မဖြစ်စေချင်ဘူး။ တခြားသူတွေနဲ့ ခပ်ကင်းကင်း နေချင်တယ်။ ကျုပ်တို့ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် သီးသန့် တိုက်ပွဲဝင်သူတွေ ဖြစ်ချင်တယ်။ ဆော်ဒီက မူဂျာဟစ်ဒ်တွေရဲ့ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုကို ပြချင်တယ်။ သူပြောတာကို ကျွန်တော် သဘောကျပါတယ်'

အတူပါလစ် အယ်လ် မစ်စရီသည် ဘင်လားဒ်နှင့် ရင်းနှီးသော အီဂျစ် လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက အာဖဂန်ဆိုသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ထုတ်ဝေခဲ့သော ထိုစာအုပ်ထဲမှ

ကောက်နှုတ်ချက် တချို့ကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“ဘင်လာဒင်သည် လမ်းများနှင့်ဆေးရုံများကို ဆောက်လုပ်ပေးသည်။ တောင်တန်းများကို ခံတပ်သဖွယ် ပြောင်းလဲလိုက်၏။ ရန်သူ၏စခန်းနှင့် မိမိ၏စခန်းများကို ကန့်သတ်ပစ်လိုက်လေသည်။ သူ၏လုပ်ဆောင်ချက် များကြောင့် ကဘူးလ်တွင် အချက်ပေးခေါင်းလောင်းသံများ မြည်ဟိန်းသွားသည်။ ဆိုဗီယက်တို့သည် ထိုဒေသ တစ်ဝိုက်ကို ရှင်းလင်းဖို့ စစ်ဆင်ရေးကြီး ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ထိုနေရာတွင် ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့၏။ ဆိုဗီယက်တို့သည် အယ်လ်မာဆောဒါဟုခေါ်သော ခြင်္သေ့တွင်းသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ သို့သော် သူတို့သည် အချိန်ကြာမြင့်သွားသည့်တိုင် သိမ်းယူနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် ဆိုဗီယက်တပ်သား အများအပြား ကျဆုံးခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တပ်များမှာ အာရပ်တပ်သားများ၏ ခြံ့ခိုတိုက်ခိုက်ခြင်းကိုခံရသည်။ အဘူဟက်စ်နှင့် အဘူအူဘောဒါ ခေါင်းဆောင်သော တပ်များက ဆိုဗီယက်တို့ကို ဝိုင်းပတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ (ထိုသူ ၂ ဦးမှာ ဘင်လာဒင်၏ အဓိကကျသော အီဂျစ်မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ပါသည်။ နောင်အခါတွင် သူတို့သည် ထင်ရှားသော အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လာလေသည်)

၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လထုတ် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ်(၃၁)တွင် ‘ကျွန်ုပ်တို့၏ ယာဉ် ၄ စီးက ဝါဆောစာရုပ်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်း’ (ဂျာဂျီတိုက်ပွဲ အကြောင်းကို ရေးသားထားသော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်) ဆိုသည့် ဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့ပါသည်။

“ရာမာဒန်လ၏ညတွင် ထိုတိုက်ပွဲ စတင်ခဲ့ပါသည်။ ရန်သူက စခန်းကိုသိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် သူတို့ ကြိုးစားသည့်အခါတိုင်း လက်နက်ကိုင်၍ ပုန်းအောင်းနေသော ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်များက တိုက်ခိုက်ပစ်ခဲ့ပါသည်။ နောက် သူတို့က ထပ်ကြိုးစားပြန်သည်။ သူတို့၏ ကွန်မန်ဒိုတပ်များဖြင့် အတင်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း လက်ပစ်ဗုံးတပ်၊ ရောကက်လောင်ချာများဖြင့် ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ပစ် လိုက်သည်။ ထိုသို့ အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ရန်သူများ ဆုတ်ခွာသွားသည်ကို မှန်ပြောင်းထဲမှ မြင်လိုက်ရသည် သူတို့အထူးလေ့ကျင့်ပေးထားသော ကွန်မန်ဒိုတပ်များမှာ မူဂျာဟစ်ဒင်များ၏ ရှေ့မှန်းခြင်းကို ခံလိုက်ရလေသည်”

ဟူတေ ဖာအက်ဇန်သည် အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်သာ ရှိပါသည်။ သူသည် သူ့အဖေ အဗ္ဗဒူလာ

www.burmeseclassic.com

အိမ်စန်နှင့်အတူ ရှိခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့်လည်း နေထိုင်ခဲ့ရသည်။ ဆိုစီယက်တို့ကို တွန်းလှန်ခဲ့သော ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် သူလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဂျာဂျီတိုက်ပွဲတွင် အနိုင်တိုက်ခိုက်နိုင်သဖြင့် အဗ္ဗူဒုလာအက်ဇ်နိက အလွန်ကို ပျော်ရွှင်ကြည်နူး နေပါသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်က ဆိုစီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် အာရပ်စစ်တပ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းကို အိမ်စန်က နောင်အခါတွင် ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။

‘အဖေလည်း အဲဒီမှာ ရှိတယ်။ ဘင်လာဒင်လည်း အဲဒီမှာ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့် ယောက်ဖကတော့ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။ သူ့ကို ဆေးရုံတင်လိုက်ရပြီး ၁၅ လကျော်ကျော် သူ့ကို ဆေးရုံမှာ ဆေးကုခဲ့ရတာပေါ့။ ဂျာဂျီရဲ့ ပတ်ပတ်လည်က တောင်ကုန်းတွေဖြစ်ပြီး တောကြီးတစ်တောလိုပါပဲ။ သစ်ပင်တွေလည်း အုပ်ဆိုင်းနေတယ်။ လေယာဉ်တွေက ကောင်းကင်မှာပျံဝဲပြီး ဖုံးတွေကြံချတယ်။ နှုတ်ဖုံးတွေလည်း ပါတာပေါ့။ ၁ တန်ဖုံးတွေပေါ့။ ၅၈တန်နဲ့ ၁၀၈တန်လောက်မှာ တစ်လုံးကြံချတာပါ။ တစ်လလောက် ကြာတဲ့အခါ အဲဒီမှာ ဘာသစ်ပင်မှ မတွေ့ရတော့ဘူး။ ဖုံးတွေကြံချပြီး ၁ ပတ်လောက်ကြာတော့ ရုရှားအထူးတပ်ဖွဲ့တွေက ဒီနေရာကို ရောက်လာကြတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း စောင့်နေကြတာပေါ့။ အာဖဂန်တွေကတော့ ဆုတ်ခွာသွားကြတယ်။ အာရပ်အယောက် ၇၀ လောက်ကတော့ ဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာ စောင့်ပြီး ရုရှားတပ်တွေကို တိုက်ခိုက်တယ်။ ခုရှားတချို့ကို အကျဉ်းသားအဖြစ်နဲ့ဖမ်းမိပြီး တချို့က သေကုန်ကြတာပါပဲ။ ဒီတော့မှ အာရပ်တွေရဲ့ ခွဲခွမ်းသတ္တိရှိမှုကို အာဖဂန်တွေက ပြောလာကြတာပါပဲ။ ဒီဒေသကို အာရပ်တွေက ကာကွယ်ပေးခဲ့တာပါ။ တိုက်ပွဲမှာ အာရပ်တွေချည်း ၁၇ ယောက် ကျဆုံးခဲ့တယ်’

အက်ဆန်ဒါရက်စ်သည် အီဂျစ်စာရေးဆရာနှင့် ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၇ခုနှစ် ဂျာဂျီတိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူက လူသိရှင်ကြား ရေးသားခဲ့လေသည်။ ဂျာဂျီသည် ဘင်လာဒင်ကို မွေးဖွားပေး ထိုင်းမြို့တွင် ဖြစ်သည်ဟု သူက ပြောပါသည်။

‘၁၉၈၆ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်ထက်အရင် အီဂျစ်သတင်းစာ ဆရာ ၂ ယောက် လာရောက်ခဲ့သည်ဟုလည်း သိရပါသည်။ သူတို့သည် သတင်းစာ ဆရာများအဖြစ် ၂ ပတ်လောက်နေပြီး တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သလို နေရာအနှံ့အပြားသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့သည် ဟုလည်း သိရသည်။ ကျွန်တော်က ထိုသို့ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်က ထိုနေရာတွင် အတန်ကြာအောင်နေသည်။ အာရပ်တို့သည်ကို မေးပြီး အပြင်ရောက်မှ သိရှိသမျှကိုရေးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ဒုက္ခသည်စခန်းများသို့

သွားပြီး သူတို့နှင့်အတူ နေရမည်။ စားရမည်။ အိပ်ရမည်။ ကျွန်တော်သည် ဒုက္ခသည်တစ်ယောက် ဖြစ်ရမည်။
နောက် သူတို့နှင့်အတူ တိုက်ပွဲဝင်ရမည် ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်တော် တိုက်ပွဲဝင်ပါမည်။ ထိုနေရာတွင် ၅ကြိမ်လောက်
လှည့်လည်သွားလာသည်။ ကျွန်တော် နေခဲ့သော ၃ လ နှင့် ၅ လအတွင်း အချိန်ရှိသရွေ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ၊
မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများကို အကြိမ်ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ဂျာဂျီစခန်းသို့ ခေါ်သွားသည်။ ဂျာဂျီစခန်းမှာ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ရှိပါသည်။
၈၇ ခုနှစ်ကဆိုလျှင် ထိုနေရာ၌ အလွန်အရေးပါသော တိုက်ပွဲကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ အာရပ်အုပ်စုသည်
ရုရှားကွန်မန်ဒိုများကို အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်ပြီး မောင်းနှင်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် အာရပ်စစ်သည်
၅၀၊ ၆၀ ကျော်ရှိသည်။ အသက်အရွယ်အရလည်း ၂၁/ ၂၂ အရွယ်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလူငယ်အများစုမှာ
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ ဖြစ်၏။ ဘင်လာဒင်လည်း ထိုတိုက်ပွဲတွင် စစ်သားအဖြစ် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါ
သည်။ ရုရှားစစ်တပ်က ထိုနေရာကို ၁ပတ်ကျော်ကြာအောင် ဗုံးမိုးရွာချခဲ့လေသည်။

သူတို့နေရာကို ရုရှားကွန်မန်ဒိုများက ပိုင်းပတ်ထားသည်။ အဘူဟက်စ်နှင့် အိုစမာဘင်လာဒင်တို့က
မာဆာဒါ(ခြင်္သေ့တွင်း)မှ ထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ရုရှားတို့ကလည်း သူတို့အားလုံး မရှိတော့ဟု
ထင်နေပါသည်။ ကျွန်တော်သည် သူတို့နှင့် ၂ လ၊ ၃ လခန့် ကတုတ်ကျင်းထဲတွင် ရှိနေသည်။ ထိုသို့
နေထိုင်ရင်း သူသည် တိုက်ပွဲ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေမှန်း သိရပါသည်။ လပေါင်းအတန်ကြာ သူနှင့် အနီးကပ်
နေထိုင်ရင်း အာဖဂန်တို့က သူ့ကို ဘာကြောင့် ရိုသေရသလဲဆိုသည်ကို ယခုမှ ကျွန်တော် သိရှိခဲ့ရပါတော့သည်။

**ခါလစ် ဒါဝါဂျာသည် ပါကစ္စတန် လေတပ်အရာရှိဟောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ အာဖဂန်
နစ္စတန်တွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။**

ဘင်လာဒင်ကို ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ပက်ရှ်ဝါမှာ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အဘူအက်
ဒူလာဆိုပြီး သူက မိတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ ပထမဆုံး သူ့နဲ့တွေ့ရတဲ့ အချိန်မှာတော့ သူက ပါရမီရှင်တစ်ယောက်
မဟုတ်ပါဘူး။ သူက အသက် ၃၀ လောက်ပဲ ရှိဦးမယ်။ ဘုရားအမြဲ ရှိခိုးတယ်။ ပြုံးနေတတ်တယ်။
သူ့ရုပ်လက္ခဏာကြည့်ရတာ သမိုင်းမှာ နေရာတစ်ခုရမယ့် သူတစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော် မထင်မိပါဘူး။

တခြားသူတွေကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်တဲ့၊ လူတကာ လေးစားလောက်တဲ့သူလို့လည်း မယူဆပါဘူး။ နောက်ပြီး သူဟာ ဉာဏ်ကောင်းပြီး ထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့သူလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူက သူ့အလုပ်မှာ သူ နှစ်မြှုပ်ထားခဲ့တယ်။ သူ့ကိုယ်သူ စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံတတ်တယ်။ ဒါဟာ တခြားသူတွေနဲ့ မတူတာပါပဲ။ ငွေကိုလည်း ရေလိုသုံးတယ်။ ဘယ်သူမှသူ့လောက် ငွေကို ဖောဖောသီသီ၊ ရက်ရက်ရောရော မသုံးပါဘူး။ လူမြင်ကွင်းထွက်ပြီး လူသိများအောင်လည်း မလုပ်ဘူး။ ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနဲ့ လူမသိအောင် နေတတ်သူပါ။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် ကျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၅၃ တွင် 'အာစာနည်အဘူခါလီ' ဆိုသော ဆောင်းပါးပါ ထားသည်။ ဂျာဂျီတွင် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော မူဂျာဟစ်ဒင်တစ်ယောက်အကြောင်း ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

'သူသည် မာဆာဒါ (ခြင်္သေ့တွင်း)၌ တစ်ပတ်လုံး နေထိုင်ခဲ့သည်။ မာဆာဒါသို့ လာရောက်ခဲ့သူများ အနေဖြင့် ၄ လခန့်သာ နေထိုင်လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရာသီဥတုကြမ်းတမ်းပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခများလှသည့် စခန်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ နှင်းများမှာ မြေတွင် ဖုံးအုပ်နေ၏။ စခန်းရှိ မူဂျာဟစ်ဒင်များမှာ နေ့ခင်းကြောင် ဆောင်မှာပင် နေကိုမမြင်ရပါ။ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းလှသည်။ ရေကို ပလတ်စတစ်ပုံးများဖြင့် သုံးရပါတယ်။ ထိုရေပုံးများမှာလည်း နံနက်မိုးလင်းသည်နှင့် ခဲနေပါတော့သည်။ ဤပတ်ဝန်းကျင်တွင် မည်သူမဆို သွေးခဲ လောက်အောင် အေးစက်သည်ကို ကြုံရသည်။ ထိုစခန်းထဲမှနေ၍ အပြင်ထွက်ဖို့ ဆိုသည်ကို မည်သူမျှ စဉ်းစားလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုအချိန်တွင် အဘူခါလီသည် ရန်သူ၏ အနောက်ဘက်သို့ သွား၍ မော်တာဖြင့် ရန်သူကို ပစ်ခတ်ခဲ့လေသည်။ မော်တာသံသည် သူ့အဖို့ ဂီတသံသဖွယ် ခံစားနေရတော့သည်'

ဆော်ဒီလူမျိုး ဝါအယ်လ်ဂျူလေခန့်မှာလည်း ဂျာဂျီတိုက်ပွဲ တိုက်နေချိန်တွင် ပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ 'ဂျာဂျီကို ဆိုဗီယက်တွေ ဝင်တိုက်တာဟာ အလွန်ပြင်းထန်ပါတယ်။ ပြင်းထန်တဲ့ တိုက်ပွဲကြီးပါပဲ။ အဲဒီမှာ ဘင်လားဒင်နဲ့ သူ့လူတွေပဲ ရှိတယ်။ အာဖဂန်တွေရဲ့ အကူအညီ လုံးဝ မရရှိခဲ့ပါဘူး။ ဘင်လားဒင်က ဂျာဂျီကို စွန့်ခွာဘဲ နိုင်အောင် တိုက်ခိုက်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ယုံကြည်တဲ့အတိုင်းပဲ သူဟာ ရန်သူကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျာဂျီဟာ ဆိုဗီယက်တွေလက်ထဲ ကျမသွားတာပါ။ အဲဒီကစပြီး အိုစမာရဲ့ နာမည်ကို လူတိုင်း သိသွားတော့တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့က တိုက်ပွဲစကတည်းက တွေ့ခဲ့ရတာပါ။ တိုက်ပွဲဟာ ၂၂ ရက်လောက် ကြာပါတယ်။ အိုစမာကတော့ တိုက်ပွဲစကတည်းက ပြီးတဲ့အထိ အောင်ပွဲကို

ဆုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့အထိ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲကြောင့် သူ့အနေနဲ့ ရှေ့ကို ချီတက်နိုင်ခဲ့တယ်။ နောက်ထပ် သူ ဘာလုပ်ဦးမလဲ'

ဘာဆေး မိုဟာမက်သည် ဆီးရီးယားသတင်းစာ ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဂျာနီတိုက်ပွဲပြီးသည့်နောက် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က တိုက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

'တိုက်ပွဲက ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့ နံနက် ၇ နာရီမှာ စခဲ့တာပဲ။ စခန်းထဲမှာရှိတဲ့ လူတွေအားလုံး အိပ်ပျော်နေတဲ့ အချိန်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန်က ရာမာဒန်ကာလ ဖြစ်လို့ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ စေ့ဆော်မှုကြောင့်လား မသိပါဘူး။ ဆိုဗီယက်လေယာဉ်တစ်စီးကို တွေ့လိုက်တယ်။ တစ်ခါမှ ဒီလိုမတွေ့ဖူးဘူး။ အမ်အိုင်ဂျီ လေယာဉ်ပျံလို့ ထင်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင် ညီအစ်ကိုတော်တွေလည်း အတူ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကြည့်နေရင်းနဲ့ လေယာဉ်ပျံဟာ ကျွန်တော့် မြင်ကွင်း ထဲမှာတင် ပျက်ကျသွားတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲကြောင့် အာဖဂန်စစ်ပွဲကို ကျွန်တော်တို့ ဆက်တိုက်နိုင်တာ ဖြစ်ပါတယ်'

၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဇွဲဦးကာလတွင် ဂျာနီတိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ထိုတိုက်ပွဲအတွင်း ဘင်လာဒင်၏ စွမ်းဆောင်မှုကို သတင်းစာများက ပထမဆုံး ဖော်ပြရေးသားခဲ့သည်။ သူ၏ ပုံရိပ်ကို မြင့်မြတ်သော စစ်သည်တော်တစ်ယောက် အဖြစ် သတင်းစာများက ရေးသားနိုင်သည်ကို ဘင်လာဒင်က သိရှိခဲ့ရသည်။ အာရပ်မီဒီယာမှ ဆော်ဒီလူမျိုး ဂျမား ကာရှော့ဂီ ဆိုသူက ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဂျာနီတိုက်ပွဲနှင့် ဘင်လာဒင်အကြောင်း မေးမြန်းခဲ့သည်။ ၈၀ ခုနှစ်များက အာဖဂန် စစ်ပွဲတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကာရှော့ဂီက

'ကျွန်တော်အနေဖြင့် အစ္စလာမ်နိုင်ငံရေးအကြောင်းကို အစပျိုးရေးသားချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်၌က လှုပ်ရှားတက်ကြွသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာရပုံကိုလည်း ပြောပြချင်ပါတယ်။ ၁၉၈၀ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ကာလတွေမှာ အီရန်တော်လှန်ရေးနှင့်အတူ အစ္စလာမ်စစ်တို့အကြောင်း ကမ္ဘာတွင် လူသိများလာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အင်ဒီယားနားမှာ နေထိုင်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်က အစ္စလာမ်စစ် ညီလာခံများကိုလည်း တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကာလမှာပဲ အဗ္ဗူဒလာအက်ဇ်နီနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ အင်ဒီယားနား တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရပြီး ၇ လအကြာမှာ ဆော်ဒီသတင်းစာတစ်စောင်မှာ ကျွန်တော့် အလုပ်ဝင် ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အသက်က ၂၄၊ ၂၅ နှစ်လောက်သာ ရှိသေးသည်။ ဘာသာရေးကိုလည်း

ယုံကြည်သူ ဖြစ်ပါသည်။

၈၇ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း၌ သတင်းထူးတစ်ခုရေးရန် ဖန်တီးလာခဲ့သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အာရပ်မူဂျာ ဟစ်ဒင်များအကြောင်းရေးရန် ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ရေးဖို့ သဘောကျသည်။ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သူမှာ အိုစမာ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော် ဂျက်ဒါးတွင် သိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ရင်းရင်းနှီးနှီး မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် မျိုးဆက်တစ်ခုတည်း ဖြစ်ပါသည်။ အသက်လည်း သိပ်မကွာလှပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ပက်ရှ်တီသို့ သွားခဲ့သည်။ နောက်မှ အာဖဂန်နိုင်ငံထဲသို့ ခရီးဆက်ခဲ့လေသည်။ ကျွန်တော်သည် အိုစမာနှင့် ဂျာဂျီသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေရာတွင် စိတ်ဓာတ်အလွန်ပြင်းထန်သော လူငယ်တစ်စုကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သူတို့ လုပ်နေသော အလုပ်နှင့် ရောက်ရှိနေသောနေရာကို အလွန်ဂုဏ်ယူကြပါသည်။ ကျွန်တော် သည် အိုစမာနှင့် ထိုနေရာတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကာရှောဂီက ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့၏။ ခေါင်းစဉ်မှာ ‘မူဂျာဟစ်ဒင်များနှင့် ပခုံးချင်းယှဉ် တိုက်ပွဲ နှင်နေသော အာရပ်လူငယ်များ’ ဆိုသည့် ဆောင်းပါးကို ဆော်ဒီမဂ္ဂဇင်း အယ်လ်မာဂျာလာတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နေ့က ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေပြီး တစ်နေ့တည်းတွင် အာရပ် ဆောင်းပါးတွင်လည်း ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

‘အာဖဂန်နစ္စတန် အာရပ်လူငယ် ၁၀၀၀ ခန့် ရောက်ရှိနေပါသည်။ သူတို့သည် စစ်ပွဲတွင် တက်တက်ကြွကြွ ဝါဝင် တိုက်ခိုက်နေသူများ ဖြစ်၏။ အာဖဂန်တွင် စာသင်ပေးခြင်း၊ ဆေးဝါးကုသပေးခြင်း၊ ကူညီကယ်ဆယ်ရေး အလုပ်သမားများအဖြစ် ရောက်နေကြပါသည်။ ထိုလူငယ်များမှာ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ အီဂျစ်၊ ယီမင်၊ ဆီးရီးယား၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ လစ်ဗျားနှင့် မော်ရိုကိုနိုင်ငံများမှာ လာရောက်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ တချို့ အာရပ်မူဂျာဟစ် ဒင်များမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး ဩဇာရှိသော မိသားစုများမှ လူငယ်များ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ပေးရလျှင် အိုစမာတင်လာဒင် ဆိုပါစို့။ သူ့ကို အဘူအက်ဒူလာဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သူသည် ဆော်ဒီရှိ ထင်ရှား ထောင့်ကြားလှသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြီးမှ ဖြစ်သည်။ သူတို့လုပ်ငန်းမှာ ဆော်ဒီတွင် အထင်ရှားဆုံး အကျော်ကြားဆုံး လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်သည်။

အဘူအက်ဒူလာသည် သူ၏အတွေ့အကြုံနှင့် သူ၏ပိုင်ဆိုင်မှုများအပြင် သူတတ်ကျွမ်းသမျှကို မူဂျာဟစ်ဒင် များနှင့်အတူ အနစ်နာခံပါဝင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။ သူက မာဆာဒါစခန်း တည်ဆောက်ရေးတွင် အဓိက

နေရာမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုစခန်းမှာ အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင်များ၏ အဓိကစခန်း ဖြစ်လေသည်။ ရုရှားတို့က ထိုစခန်းကို အကြီးအကျယ် ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မေလအကုန်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စခန်းကို သိမ်းပိုက်ရယူနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထိုဒေသရှိ သစ်ပင်အားလုံးမှာ ပြိုလဲ ပျက်စီးကုန်ကြသည်။ မီးလောင်ကျွမ်းကုန်ကြသည်။ ဗုံးမီးရွာချခံရခြင်း၊ ဒုံးပျံများဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ၃ ပတ်ကြာအောင် ထိုစခန်းကို ရုရှားတို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ တိုက်ခိုက်ခံရသည့် နေ့ရက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဘူအက်ဒူလာက 'ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ခါတစ်ရံ ကတုတ်ကျင်းတွေထဲမှာ တစ်နေ့လုံး နေရတယ်။ ဝူတွေထဲမှာ ခိုအောင်းနေကြရတယ်။ ဗုံးသံတွေ၊ အမြောက်သံ တွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့နားတွေက ဘာမှ မကြားရတော့ဘူး။ ပတ်ပတ်လည်မှာ ပေါက်ကွဲသံတွေနဲ့ ဗုံးသံတွေကိုပဲ ကြားနေရပါတယ်။ စစ်လေယာဉ်ပျံတွေဟာ အသံစူးစူးနဲ့ မပြတ်ပျံသန်းနေကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ ရူးသွပ်လှတဲ့ အသံတွေဟာ သေမင်းခေါ်သံတွေအဖြစ် မဆုံးနိုင်အောင် ပဲ့တင်ထပ်ကြားနေရတယ်။ အဲဒီရက်တွေမှာ ကျွန်တော် တို့ဟာ ဘုရားသခင်ထံမှာ ဆုတောင်းနေကြရတာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ထဲက တစ်ယောက်ဟာ ရန်သူကို ညဘက် ထွက်ကြည့်တယ်။ ရန်သူရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို စောင့်ကြည့်ခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောပြပါသည်။

မူဂျာဟစ်ဒင်တို့သည် ရန်သူ၏ တိုက်ခိုက်မှုကို သူတို့ ပုန်းခိုနေရာမှ သတိထား စောင့်ကြည့်နေသည်။ ရုရှားစစ်တပ်များက သူတို့ စခန်းအနီးသို့ တိုးကပ်လာသည့်အခါ သူတို့က ပြန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ 'တိုက်ပွဲက ၃ ပတ်လောက်ကြာတယ်။ တိုက်တိုင်းလည်း ကျွန်တော်တို့က ပြန်ထွန်းလွန်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ရုရှားတွေကို တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်' ဟု အဘူအက်ဒူလာက ပြောပြသည်။

ဤကဲ့သို့ ခါးသီးလှသော တိုက်ပွဲအတွင်း အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင် ၇၀ ခန့်နှင့် အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင် ၁၃ ယောက်တို့မှာ အာဇာနည်တို့၏ ဝှစ်မာန်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် အာဇာနည်ပိသစ္စာ ကျဆုံး သွားခဲ့ကြသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ထိုအာဇာနည်တို့က စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဘူအက်ဒူလာသည် မူဂျာဟစ်ဒင်တို့၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုများ၊ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံမှုများကို အကောင်း မြင်ပါသည်။ တိုက်ပွဲတွင် အောင်ပွဲရလိုက်သည်ဟုလည်း ပြောပါသည်။ ယခုအခါ သူတို့သည် ခေတ်မီသော လက်နက်များ ကိုင်ဆောင်နိုင်သလို ခေတ်မီ စစ်ပစ္စည်းများလည်း ရရှိထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခင်ကထက် ကောင်းမွန်သော လက်နက်ကိရိယာများ သူတို့တွင် ရှိနေပြီဟုလည်း ဆိုပါသည်။ အဘူအက်ဒူလာက ပြော သည်မှာ သူတို့တွင်ရှိသော ထောက်ပံ့ရေး လက်နက်၊ ရိက္ခာများမှာ ရုရှားများထက် သာလွန်ပါသည်ဟု

ဆိုသည်။ “အဲဒါကတော့ ဘုရားသခင်က ကျွန်တော်တို့ကို အကာအကွယ်ပေးနေတာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့တွေ အောင်ပွဲရတာနဲ့ လက်နက်ရိက္ခာ သာလွန်တာကတော့ ဘုရားသခင် အလိုတော်အတိုင်းပါပဲ။ ဒီမှာရှိနေတဲ့ ကတုတ်ကျင်းတွေနဲ့ လှိုင်ဂူတွေဟာ ဘုရားသခင် ပြုလုပ်ပေးတဲ့ စစ်ရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘုရားသခင်အပေါ် လုံးဝမှီခိုပြီး ဘုရားသခင်ရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကို လိုအပ်နေပါတယ်”ဟု ပြောပြပါသည်။

အာဖဂန်စစ်ပွဲ ပြင်းထန်နေသည့်အချိန်တွင် ဘင်လာဒင်၏ ငယ်သူငယ်ချင်း ခါလက် ဘာတာဖီသည် ဘင်လာဒင်၏ အဖနှင့် အမြဲမပြတ် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ သူမ၏ သားနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘင်လာဒင်၏အမေ ပြောပြခဲ့ပုံ၊ အထူးသဖြင့် ဘင်လာဒင်သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ဆိုဗီယက်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကို အလွန်ဒေါသဖြစ်ခဲ့ပုံများကို ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။

“အိုစမာ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို သွားတဲ့အချိန်မှာ အာဖဂန်ရဲ့ အခြေအနေဟာ ဆိုးသထက် ဆိုးလာပါတယ်။ အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တွေ ဝင်ရောက်လာတုန်းက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ မဟုတ်သေးပါဘူး။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေက အာဖဂန်ကို ထောက်ပံ့လာတော့မှ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီမှာ အိုစမာရဲ့ အမေကလည်း အတော် စိတ်ပူလာတယ်။ အာဖဂန်ကို သွားခဲ့တဲ့ အိုစမာဟာ တကယ့်တိုက်ခိုက်ရေးသမား ဖြစ်လာတယ်။ အိုစမာ ရောက်တဲ့အချိန်မှာ အခြေအနေဟာ ဆိုးသထက် ဆိုးလာပါတယ်။ ဆိုဗီယက်တွေကလည်း မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကို အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့သုံးပြီး တိုက်ခိုက်တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ ဒါကို သူ့သားက အတော်ဒေါသ ဖြစ်နေတယ်လို့ အိုစမာအမေက ပြောတယ်။ အိုစမာရဲ့အမေဟာ တီဗီကို အမြဲကြည့်တယ်။ ရေဒီယိုကို အမြဲဖွင့်နားထောင်ပါတယ်။ ဘယ်လို သတင်းဆိုးများ ကြားရမလဲဆိုတာ သိဖို့ပါ” ဟု ပြောခဲ့ဖူးကြောင်း ဆို၏။

ဂျမားအစ္စမေးသည် ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ သူမ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ပါကစ္စတန်ရှိ အာရပ် အင်အားစုများနှင့် ဘင်လာဒင် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပုံ၊ ထိုလူတို့က အရှေ့အလယ်ပိုင်းရှိ အုပ်စိုးသော အစိုးရများကို ချေမှုန်းခဲ့သူများဖြစ်ပုံတို့ကို ပြောပြပါသည်။

“မိ ခုနှစ်တုန်းက ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒ် ဗြိတိန်ကို လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့တယ်။ အဲလိုဓာတ် ဘုရင်မကြီးက သူ့တို့ ကြက်ခြေခတ်ဆုတ်ဆိပ် ချီးမြှင့်ခဲ့ပါတယ်။ ဖက်ဒ်ဘုရင်က ကြက်ခြေခတ်ဆုတ်ဆိပ်ကို လည်ပင်းမှာ

ဆွဲထားတာကြောင့် ဆော်ဒီက ဘာသာရေးဆရာတွေ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ ပညာရှင်တွေက ဘုရင်ဖက်ဒ်ကို ဝေဖန်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေအနေနဲ့ ကြက်ခြေခတ်ပါတဲ့ လက်ဝါးကပ်တိုင် လို အမှတ်အသားမျိုးကို ဘယ်သူမှဆင်ယင်ခြင်း မပြုရလို့ပါရှိလို့ပါ။ ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ တချို့ မှတ်ဆလင်ဘာသာ ဝင်တွေကလည်း ကြက်ခြေခတ်တံဆိပ်ကို ဆင်မြန်းခြင်းဟာ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကူးပြောင်းခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ အယူဝါဒကို လက်ခံခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဘုရင်ဖက်ဒ်ဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် မဟုတ်တော့ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။ အိုစမာက 'အားလုံးကို ဘုရားသခင်ရဲ့ အယူအဆအရ ဒီကိစ္စကို ဘယ်သူမှ မဆွေးနွေးကြပါနဲ့၊ ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်လုပ်ကြပါ။ ဒီနေရာမှာ ဒီကိစ္စကို မဆွေးနွေးရလို့ ကျွန်တော် တားမြစ်ပါတယ်' လို့ ဆိုတယ်။ သူဟာ အဲဒီတုန်းက ဆော်ဒီခေါင်းဆောင်တွေကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခြင်း မလုပ်သလို ခွင့်လည်းမပြုပါဘူး။

ဘင်လာဒင်သည် ဆော်ဒီအစိုးရနှင့် ဤအချိန်က ဆက်ဆံမှုနက်ရှိုင်းသည်မှာ မှန်ကန်ပါသည်။ ဆော်ဒီအစိုးရ၏ ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် မင်းသားတာကီ အယ်လ်ဖိုက်ဇယ်သည် ဘင်လာဒင်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့တွင် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အာဖဂန်နစ္စတန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၂ခု၊ နိုဝင်ဘာလက ဂျပန်ကားရှော့ဂီသည် အာရပ်နယူးစ် သတင်းစာ၏ ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် မင်းသား တာကီနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအခါ မင်းသားက ဤသို့ပြောပြခဲ့ပါသည်။

'ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားနေချိန်က အာဖဂန်ကို ကျွန်တော် ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ပါကစ္စတန်ကို သွားလေ့ရှိပြီး အဲဒီကတစ်ဆင့် အာဖဂန်ကို သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီက အခြေအနေကို သိရအောင်ပါ။ အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော် အိုစမာနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ အာဖဂန်က ဆော်ဒီသံရုံးမှာ သူ့ကို ဖိတ်ပြီးတွေ့ခဲ့တာပါ။ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် မကပါဘူး။ သူ့ကို တွေ့စဉ်က ဒီလူဟာ သိမ်မွေ့တယ်။ ထက်သန်တဲ့စိတ်ရှိတဲ့ လူငယ်ပါပဲ။ စကားကိုလည်း ကြားလောက်ရုံပဲ ပြောတယ်။ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မပြောပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မူဂျာဟစ်ဒ် တွေကို အကူအညီပေးနေတာပါ။ သူ့ဘာတွေလုပ်ပြီး ဒီလောက် တွင်ကျယ်နေတယ်ဆိုတာ မသိပါဘူး။ သူက အာဖဂန်စစ်ပွဲအတွက် အကူအညီပေးနေတယ် ဆိုတာတော့ သိတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူနဲ့ တွေ့ဆုံစဉ်ကတော့ သူ့အမူအရာတွေက ထူးထူးခြားခြား စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိပါဘူး။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း အဲဒီတုန်းက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို လာရောက် ကူညီကြတဲ့သူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဆော်ဒီတွေရော၊ ဆော်ဒီမဟုတ်တဲ့ သူတွေရော အများကြီး ရောက်လာကြတာပါ။ ဘင်လာဒင်က အဲဒီထက်

တစ်ယောက်ပေါ့။ လူတွေက သူ့ကို အာရုံစိုက်တာ သူက မကြိုက်ပါဘူး။ သူက နိုင်ငံခြား အဖွဲ့အစည်းတွေ ဥပမာ . . . CIA လို အဖွဲ့တွေရဲ့ အကူအညီရနေတယ်လို့တော့ ကျွန်တော်တို့ မကြားမိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံဆီကတော့ အဆက်အသွယ် အကူအညီတွေ ရနေပါတယ်။”

ဘင်လားဒင်နှင့် အာဖဂန်အာရပ်များ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် လှုပ်ရှားမှုအား ကောင်းပြီးလာသောအခါတွင် CIA ပါဝင်ပတ်သက်သလား ဆိုသည့် မေးခွန်းမျိုးကို လမ်းလွဲဖြေကြားလေ့ ရှိသည်။ ထိုမေးခွန်းမျိုးကို ကာယက ရှင်များက လက်မခံကြပေ။ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်များကို CIA က ငွေကြေးထောက်ပံ့နေသည် ဆိုခြင်းကို အများက လက်မခံကြပေ။ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်များကို CIA က ငွေကြေးအဖြစ် ဒေါ်လာ သန်း ၃၀၀၀ ခန့် ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့သည်ဟု သတင်းရခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် CIA က ငွေများ ပုံအောကူညီခဲ့ သည်။ သို့သော် ထိုသို့ ထောက်ပံ့သည်ဆိုသည်မှာ အထောက်အထား မရှိပေ။ အာဖဂန်အာရပ်များထံ ထို ငွေကြေးများ ရောက်သွားသည် ဆိုသည်ကလည်း သက်သေမရှိပေ။ CIA အရာရှိများနှင့် ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ပြောဆိုခဲ့သည်ကိုလည်း မည်သူထံကမှ မသိရပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဘင်လားဒင်ကို CIA က ဖန်ဆင်းပေးထား ခြင်း ဖြစ်သည်။ CIA က ဘင်လားဒင်ကို ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုသည် အမေရိကန်တို့အဖို့ ကိုယ်မွေးသည့်မျောက်က ကိုယ့်ပြန်ခြောက်သလို ဖြစ်နေပါသည်။ မြွေပွေးခါးပိုက် ပိုက်မိသလို CIA ၏ စစ်ဆင်ရေးများကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးခဲ့သော ဘင်လားဒင်သည် ထိုယုံသခင်ကို ကိုယ်က ပြန်စိန်ခေါ်လိုက်သလို ဖြစ်နေသည်။ ဘင်လားဒင်၏အဖွဲ့ အားကောင်းမောင်းသန် တည်ရှိနေသည်မှာလည်း CIA က ကူညီထောက်ပံ့မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ လက်ဝဲလိုလားသူများ၊ လက်ဝဲသမားများ လက်ဝဲအစိုးရများကြားထဲတွင် အာဏာသိမ်းမှုများ၊ အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်မှုများသည် CIA ၏ လက်ချက်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယစာရေးဆရာ အရွန်ဒင်တီရွိုင်းက ဘင်လားဒင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤသို့ ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။ “ဂျီဟတ် စစ်ပွဲ၌ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သူရောက်ရှိသွားခဲ့လေသည်။ ထိုစစ်ပွဲကို စတင်ဖန်တီးသူမှာ CIA ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို စတင်၍ စစ်ဆင်ရေး ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာလည်း CIA ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လားဒင်သည် CIA က မွေးထုတ်ခဲ့သူ၊ CIA က ဖန်တီးခဲ့သူဆိုသည်မှာ မြင်သာထင်သာ ရှိလှပါသည်။ အမေရိကန်ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာလည်းဖြစ်၊ ဟောလီးဝုဒ်တွင် ထင်ရှားသော ရုပ်ရှင်သမားလည်း ဖြစ်သည့် မိုက်ကယ် နိုကာလည်း အလားတူသဘောထားကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ‘ဒီ မကောင်းဆိုးဝါးကို ဘယ်သူက မွေးထုတ်ပေးခဲ့

သလဲ။ အိုစမာဘင်လာဒင်လို့ လူအများသိကြတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးကို ဖန်တီးမွေးထုတ်ပေးခဲ့သူက ကျွန်တော်တို့ ပါပဲ။ ဒီမကောင်းဆိုးဝါးဟာ အကြမ်းဖက်သင်တန်းကို ဘယ်မှာသွားတတ်ခဲ့ပါသလဲ . . .။ CIA မှာပေါ့’ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်ကို CIA က မွေးထုတ်၍ ဂျီဟတ်စ်ပွဲတွင် ဆိုဗီယက်တို့ကို တိုက်ခိုက်စေခဲ့သည်ဆို သည့် အယူအဆကို လူတိုင်းက လက်ခံနေကြသည်။ သို့သော် ထိုသို့ CIA မွေးထုတ်သည်ဆိုသည့် သက်သေ အထောက်အထား မရှိခဲ့ပါ။ တကယ့်ပြဿနာမှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ဘင်လာဒင်ကို CIA က ကူညီသည်ဆို သည့် ပြဿနာမဟုတ်ဘဲ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ CIA နှင့် ဘင်လာဒင် အဆက်အစပ် ရှိ၊ မရှိ ဆိုသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါး အတွင်းစည်းထဲရှိသူများသည် CIA နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိ၊ မရှိ၊ ဘင်လာဒင်နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိ၊ မရှိကို စစ်ဆေးကြည့်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

အေမန် အယ်လ် စာဝါရီက သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော ‘တမန်တော်၏ တံခွန်အောက်မှ သူရဲကောင်းများ’ **Knights under the Prophet Banner** ဆိုသော စာအုပ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ဤသို့ ရေးထားလေသည်။

‘အမှန်အတိုင်း ပြောရမည်ဆိုလျှင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင်များကို တစ်ပြားမှ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း မရှိသည်ကို လူတိုင်းအား အသိပေးချင်ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က အိုစမာဘင်လာဒင် ဟောပြောပို့ချသော ပြောကြားချက်များတွင် ထိုအချက်များပါရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သူက အမေရိကန် ကုန်ပစ္စည်းများကို သပိတ်မှောက်ရင်း ပါလက်စတိုင်းတွင် ပါလက်စတိုင်း ပြည်သူများအား ဆန့်ကျင်နေ သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို အထောက်အပံ့ပေးနေသော သူများကိုလည်း ဆန့်ကျင်ရမည်ဟု သူကပြောပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိုစမာဘင်လာဒင်က အမေရိကန်၏ အကူအညီကို ယူစရာအကြောင်း မရှိပေ’

အဘူမုဆက် အယ်လ် ချရီသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အချိန်အတော်ကြာရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက စာမျက်နှာ ၁၅၀၀ ခန့်ပါသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်ဘာလက အင်တာနက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်၏ နာမည် မှာ ‘နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ် တော်လှန်ရေး ဖိတ်ခေါ်သံ’ **The International Islamic Resistance Call** ဖြစ်သည်။

‘အာဖဂန်အာရပ်များကို CIA အထောက်အပံ့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်ဆိုသော အချက်မှာ လိမ်ညာခြင်း ဖြစ်သည်။’

ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သော လက်ပါးစေများမှာ ဘင်လားဒ်နှင့်အက်ဇန် ဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ လည်း လိမ်လည်မှုတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာမူ အာဖဂန်အာရပ်များနှင့် အဆက်အဆံရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းမှာ ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဘင်လားဒ်နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသည်။ ဆော်ဒီမှ နေ၍ အာဖဂန်အာရပ်များကို အကူအညီများ ပေးပို့ပါသည်။ ထိုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဘင်လားဒ်သည် CIA ၏ အထောက်အပံ့ခံ လူတစ်ယောက် ဖြစ်အောင် လိမ်လည်၍ ပြောဆိုခြင်းမှာ အမှားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဟုဖော်ပြထားသည်။

ဤတွင် အဗ္ဗူဇလာအက်ဇန်၏ သားဖြစ်သူ ဟူတေဖာအက်ဇန်၏ ပြောကြားချက်ကိုလည်း သတိပြုရပေမည်။

ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်းပဲ ဘင်လားဒ်ဟာ ကျွန်တော်အဖေနဲ့ ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာ လမ်းခွဲခဲ့ကြပါတယ်။ သူ ပြောတာက အာရပ်တွေချည်းပဲ သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အထူးစခန်းတွေကို ထားရှိချင်တာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဂျီဟတ်စ်ပွဲကို စတင်ကတည်းက အမိန့်တွေ အများကြီးထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အာရပ်တွေ လာရောက်ဖို့ကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ဂျာလာလာဘတ် ဒေသမှာထားတာပါ။ အဲဒီဒေသက အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။ အာရပ်တွေချည်းပဲ စခန်းသတ်သတ်ထားဖို့ကို အဖေက သဘောမတူပါဘူး။ အဲဒီလို ဘင်လားဒ်ရဲ့ သဘောထားကို သိရလို့ အဖေတောင် တုန်လှုပ်သွားရတယ်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာ အိုစမာက သီးခြားစခန်းခွဲဖို့ကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ သူက အထူးစခန်းတွေ ဖွင့်လှစ်သလို အာရပ်ဂျီဟတ်စ်တွေချည်းပဲတဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့တွေလည်း ဖွဲ့မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အိုစမာက ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့အခါ ထူတော့ သူ့တပ်ဖွဲ့တွေ အားလုံးကို ရွှေ့ပြောင်းသွားခဲ့တယ်။ သူ့တပ်ဖွဲ့တွေကို ဘယ်လိုရွှေ့ပြောင်းသွားလဲ ဆိုတာကိုတော့ တချို့က သိချင်နေကြတယ်။ ပါကစ္စတန်ကနေသွားဖို့က ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါဟာ မဖြစ်နိုင်ဘူး လို့လည်း တချို့က ဆိုကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူက အဲဒီတုန်းက လမ်းတွေကိုတောင် ဖောက်ပြီးပါပြီ။ ဘူဒိုစာတွေနဲ့ အသုံးပြုပြီး ဖောက်ထား တာပါ။ အဲဒီကနေ တိုရာဘိုရာ တောင်တန်းတွေအထိ သွားနိုင်တယ်။ အိုစမာက အဲဒီလမ်းကို ၆လ၊ ၇လနဲ့ အပြီးဖောက်တာပါ။ အဲဒီလမ်းကို သွားရင်တော့ ငှားစားလုံးမောင်းတဲ့ကားနဲ့မှ သွားနိုင်ပါတယ်။ ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

တိုရာဘိုရာတောင်တန်းသို့ ဘင်လားဒ်အနေဖြင့် ပထမဆုံးရောက်ခဲ့ပုံရပါသည်။ ထိုအချိန်မှ သူသည် ထိုတောင်

တန်းများနှင့် ရင်းနှီးလာခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် နှစ်ဝက်ခန့်ကြာအောင် သူက တိုရာတိုရာတောင်တန်းများအထိ လမ်းဖောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက ထိုတောင်တန်းကို သဘောကျလာသည်။ လုံခြုံသော နေရာတစ်ခုဟုလည်း သတ်မှတ်လာခဲ့သည်။ နောင်ဆယ်ခုနှစ်တစ်ခုနှင့် တစ်ဝက်ကျော်တွင် သူသည် ထိုတောင်တန်းများဆီ ထွက်ပြေးခဲ့ပေသည်။ ၂၀၀၁ခု၊ နိုဝင်ဘာလ တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်သွားချိန်တွင် ဖြစ်ပါသည်။

ဝါ အယ်လ် ဂျူလေဒန် သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ပါကစ္စတန်တွင်ရှိသော ဆော်ဒီ လခြမ်းနီ အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့တွင် အဓိက လှုပ်ရှားသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူက...

‘အဗ္ဗူလာအက်ဇ်က ကျွန်တော်တို့ဟာ အာဖဂန် ပြည်သူတွေကို ကူညီဖို့ ဒီနေရာကို ရောက်လာတာလို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒီလိုပဲ သဘောထားပါတယ်။ အိုစမာကိုလည်း အာဖဂန် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းဖို့ပဲ ကြိုးစားရမယ်လို့ အမြဲပြောပါတယ်။ သူက ဒီထက်လုပ်နိုင်မယ်လို့ ထင်နေတယ်။ တစ်နေ့တော့ ကျွန်တော်တို့တွေ ပက်ရှိုဂါမှာ တွေ့ဆုံကြပါတယ်။ အဗ္ဗူလာအက်ဇ်ကတော့ ရှင်းရှင်းပဲ ပြောတယ်။ ‘ကူပံ့တို့ဟာ အာဖဂန် ပြည်သူတွေကို ကူညီဖို့ပဲရှိတယ်။ တခြားပြဿနာ ဘာမှမရှိပါဘူး’ လို့ဆိုတယ်’ ဟု ပြောခဲ့ဖူးသည်။

ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ ဂျမားအစ္စမေးကမူ . . .

‘အိုစမာဟာ ၈၇ ခုနှစ် နောင်းပိုင်းနဲ့ ၈၈ ခုနှစ် အစောပိုင်းလောက် ဖြစ်မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူက အကူ အညီပေးရေးအဖွဲ့မှာ ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိတော့ဘူး။ ၈၈ခုနှစ်ရောက်တော့ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့အတွက် သူထောက်ပံ့နေတဲ့ ငွေကြေးတွေကို ရပ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒီလို ရပ်ပစ်တာလည်း အဗ္ဗူလာအက်ဇ်နဲ့ သူကြားမှာ နားလည်မှုရှိရှိနဲ့ ရပ်ပစ်လိုက်တာလို့ ဆိုတယ်။

အိုစမာက သူ ငွေကြေးအထောက်အပံ့ ပေးနေတာဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူ့ရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆိုတာက ‘တိုက်ခိုက်ရေး’ သတ်သတ်ကို ပြောတာပါ။ အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့ဟာ ၈၇၊ ၈၈ လောက်မှာဆိုရင် NGO အဖွဲ့ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ဟာ မိဘမဲ့ကျောင်းတွေ၊ ဗလီဝတ်ကျောင်းတွေနဲ့ ကျန်းမာရေး ဆေးခန်းတွေကို ကူညီထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ အိုစမာက ဒီလို လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေကို သူ့ ပိုက်ဆံတွေကို မထောက်ပံ့ချင်ဘူး။ သူထောက်ပံ့ချင်တာက အာဖဂန်နိုင်ငံအတွင်းပိုင်းမှာ တိုက်ခိုက်နေတဲ့ မူဂျာဟတ်ဒင်တွေကို လက်နက်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့ချင်တာပါပဲ’ ဟု ဆိုခဲ့ပြန်သည်။

အဗ္ဗူလာအက်ဇ်နှင့် ဘင်လာဒင်တို့ ကွဲသွားခြင်းမှာ မတော်မဆင်ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်က

ဒေါက်တာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနှင့် ပထမဆုံး အိုစမာတွေ့ဆုံပြီးသည့်နောက် ထိုသို့ အကွဲအပြဲ ဖြစ်လာရလေသည်။ ဘင်လားဒင်က ဇာဝါဟီရီထက် အနည်းငယ် အသက်ကြီးပုံ ရပါသည်။ ဇာဝါဟီရီကမူ ပိုပြီးအသိဉာဏ် ရှိပါသည်။ သူသည် လျှို့ဝှက်လုပ်ကြံခြင်း၊ နောက်ကွယ်မှ စီစဉ်အကြံပေးခြင်းတို့တွင် ဦးနှောက်ကောင်းသူ တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ဇာဝါဟီရီက သူ၏ ပထမဆုံး ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဂျီဟတ် အုပ်စုတစ်စုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းမှာ ၁၅ နှစ်သားကတည်းက ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အစ္စလာမ်မစ် အစွန်း ရောက်များနှင့်အတူ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ပါဝင်ခဲ့သောကြောင့် အီဂျစ်ရှိ ဆိုးဝါးသော အကျဉ်းထောင်တွင် ၃ နှစ်နေခဲ့ရသည်။ သူနှင့်အတူ ဂျီဟတ်အစွန်းရောက်များလည်း ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဇာဝါဟီရီက နိုင်ငံရေး အတွေ့အကြုံတွင် ဘင်လားဒင်ထက် သာပါသည်။ ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံသိကျွမ်းလိုက် ရခြင်းမှာ ဇာဝါဟီရီအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က စစ်ပွဲသူရဲကောင်း အစစ်တစ်ယောက် ဖြစ်လိုပြီး သူ့အိတ်ကပ်ထဲတွင်လည်း ငွေကြေးအတောင့်အတင်း ရှိနေပါသည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ဇာဝါဟီရီသည် သူ၏ ဂျီဟတ် တိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့ကို ထူထောင်ခဲ့၏။ ၂ နှစ်လောက် အကြာတွင် ဘင်လားဒင်က ထိုအဖွဲ့ကို ထောက်ပံ့ကူညီသည်။ ထိုသို့ သူတို့ ၂ ယောက် သိကျွမ်းပြီး လုပ်ငန်း အတူတူ လုပ်ကိုင်လာချိန်တွင် ဘင်လားဒင်က အဗ္ဗူဒလာအက်ဇန်အပေါ် ဆန့်ကျင်မှုများ များသထက်များ လာပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အာဖဂန်မှ အယူအဆပြင်းထန်သော အစ္စလာမ်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် ဝူဘက်ဒင် ဟက်မတ်ယာနှင့်လည်း ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ထိုအာဖဂန်ခေါင်းဆောင်မှာ အာဖန်မှ လူကြိုက်များသော ဗိုလ်မှူးကြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်ကို ဆန့်ကျင်သူ ဖြစ်လေသည်။ ချုပ်ပြောရလျှင် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ နောင်ပိုင်း ထာလသည် ဘင်လားဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီကြား အဆက်အသွယ်ရှိပြီး အပြန်အလှန် အကူအညီပေးခဲ့ကြသလို ယနေ့အထိ ဆက်လက်၍ လက်တွဲခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂျမားအစွမ်းက ဤကဲ့သို့ ပြောပြခဲ့သည်။

‘၈၆ ခုနှစ်မှာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီဟာ ပက်ရှ်ဝါကို ရောက်လာခဲ့ပြီး လအတန်ကြာ နေထိုင်ခဲ့တယ်။ သူတို့ဟာ ကူဝိတ်က ကုသိုလ်ဖြစ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုနဲ့လည်း တွေ့ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒါကိုတော့ ဇာဝါဟီရီက ဧည့်ခံထားပုံ ရပါတယ်။ အိုစမာက ဖိတ်ခေါ်ထားတဲ့ သူတွေကို စကားပြောတယ်။ ဇာဝါဟီရီက ဘင်လားဒင် ထားပြောတာကို ကြည့်ပြီး သူ့ကိုယ်သူ ဘယ်သူပါလို့ ဖိတ်ဆက်တယ်။ ဒါ သူတို့ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ကြတာ

ပါပဲ' ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

အမန်အယ်လ်စာဝါဟီရီက ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် သူ၏ ကိုယ်ပိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သော 'တမန်တော်၏ တံခွန်အောက်မှ သူရဲကောင်းများ' စာအုပ်တွင် . . .

'ပက်ရှိုဝါတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေ့ဆုံခဲ့ပုံကို မှတ်မိနေပါသည်။ ကူဝိတ်မှ ထောက်ပံ့သော အယ်ဟေလယ် ဆေးရုံတွင် ဘင်လာဒင်က လူအများကို စကားပြောခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် သူ့ကို ကျွန်တော် စတင်သိရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ၁၉၈၀ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ဖြစ်သည်။ ကံကြမ္မာ အလှည့်အပြောင်းကြောင့် အာဖဂန်သို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည် အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုရှိ ကျွန်တော် အပေါင်းအသင်းများ ဖွင့်လှစ်ထားသော အဖယ်ဆေရီဒါဇီနက် ဆေးခန်းတွင် ခေတ္တအလုပ်လုပ် နေခဲ့သည်။ တစ်ည၌ ဆေးခန်းမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးက ပါကစ္စတန်သို့ ကျွန်တော်သွားနိုင်သလားဟု မေးပါသည်။ ပါကစ္စတန်တွင် ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေဖြင့် သွားရောက် အကူအညီပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အကူအညီပေးရေး လုပ်သားအဖြစ် အာဖဂန်ဒုက္ခသည်များကို ကူညီစေလိုသည်ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော် ချက်ချင်း သဘောတူ လိုက်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပါကစ္စတန်သို့ ကျွန်တော် သွားရောက်ခြင်းမှာ အခွင့်အလမ်းကောင်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပါကစ္စတန်တွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သူများကို တွေ့ရနိုင်သည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲ နေသူများနှင့် အဆက်အသွယ် ရနိုင်သည်။ အာရပ်၊ အီဂျစ်ဒေသမှ ရောက်ရှိလာသူများ ပါကစ္စတန်တွင် ရှိနေပါသည်။ ထိုနေရာသည် အစ္စလာမ်မစ်ကမ္ဘာ၏ အသည်းနှလုံး ဖြစ်နေပါသည်။ အစ္စလာမ်မစ် စစ်ပွဲတွင် ထိုနေရာသည် အခြေခံဒေသလည်း ဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ပက်ရှိုဝါသို့ ခရီးထွက်ခဲ့ပါတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့တွင် မေဆေးဆရာဝန် တစ်ယောက်လည်း ပါလာသည်။ မကြာခင် နောက်ထပ် ရောက်လာသူ မှာ မျက်နှာခွဲစိတ် ပါရဂူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမဆုံးအသုတ်တွင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန် ၃ ယောက် ရောက်လာခဲ့သည်။ ၃ ယောက်စလုံးမှာ အာရပ်များဖြစ်ပြီး အာဖဂန်ဒုက္ခသည်များကို ကုသ ပေးရန် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်'

ဇာဝါဟီရီသည် ပါကစ္စတန်မှနေ၍ အီဂျစ်သို့ ပြန်သွားခဲ့ပြီးနောက် အီဂျစ်သမ္မတ အန်ဝါဆာဒတ်ကို ၁၉၉၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရာ၌ ပါဝင်ပတ်သက်မှုဖြင့် အဖမ်းခံရလေတော့သည်။

သူနှင့်အတူ စစ်သွေးကြွ ၃၀၀ လည်း အဖမ်းခံရလေတော့သည်။ ထောင်ထဲတွင်နေရသော သူ၏ အတွေ့အကြုံမှာ အလွန်ခါးသီးလှ၏။ ဇာဝါဟီရီက သူတို့ကို ဖမ်းဆီးစဉ်က ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံရပုံ၊ ထောင်ထဲတွင်လည်း နှိပ်စက်ညှင်းပန်းပုံတို့ကို သူ့စာအုပ်ထဲတွင် ရေးသားထားလေသည်။

‘ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို ပုံသေလိုလို မပြတ်ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ရက်ရက်စက်စက် အရှိန်ဖြင့် ညှင်းပန်းကြသည်။ အိဂျစ်နိုင်ငံ၏ ခေတ်သစ် အစ္စလာမ်မစ် လှုပ်ရှားမှုသမိုင်းတွင် ထိုညှင်းပန်းမှုများကို သွေးဖြင့်ရေးရမည့် အခန်းတစ်ခန်း ဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးမိသူများကို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်သဖြင့် အရိုးများကျိုးကုန်သည်။ အရေပြားများမှာလည်း စုတ်ပြတ်နေအောင် အခွာခံနေရသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်ဖြင့်တို့၍ အာရုံကြောများမှာ ပျက်ဆီးမတတ်ဖြစ်နေသည်။ အားလုံး၏ ဝိညာဉ်များမှာ သေဆုံးကုန်သလို ဖြစ်နေကြသည်။ ထိုညှင်းပန်းသော နည်းလမ်းများမှာ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီး များကိုလည်း အမျိုးမျိုးအပုံပုံ လှမဆန်အောင် နှိပ်စက်ခဲ့ကြသည်။ ယောက်ျားများကို မိန်းမ နာမည်များပေး၍ ခေါ်ကြသည်။ မိန်းမလို ထူးကြရသည်။ အစာရေစာ မကျွေးဘဲထားသည်။ ကျွေးသည့်အခါလည်း စားမရအောင် ဆိုးဝါးလှသော အစာများကျွေး၏။ ရေကိုလည်း မတိုက်ဘဲ ဖြတ်ထားလေသည်။ ဆာဒတ် သေဆုံးပြီးသည့်နောက် ဤသို့ ညှင်းပန်းမှုများမှာ ထုံးစံလိုဖြစ်နေပြီး အကျဉ်းသားများမှာ ထိုသို့ နှိပ်စက်ခံရသည့် သားကောင်များလို ဖြစ်နေပါတော့သည်’

အိဂျစ်သမ္မတ အင်္ဂါဆာဒတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွများကို ရုံးတင်စွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးခံရသော စစ်သွေးကြွ ၃၀၀ ခန့်ရှိရာ သူတို့ကို စစ်ကြောရေးကာလ၌ အိဂျစ်အစိုးရ ရက်ရက်စက်စက် နှိပ်စက်ပေးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ရုံးတော်တွင် ဇာဝါဟီရီက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သူတို့ ညှင်းပန်းခံရပုံကို နှုတ်ဆိုခဲ့လေသည်။ ၁၉၅၂ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၄ ရက်တွင် စွပ်စွဲခံရသော စစ်သွေးကြွများကို သံလှောင်ချိုင့်ထဲတွင်ထည့်ပြီး ထိုင်စီဒီတွင် ယာယီတရားရုံးဖွင့်လှစ်ကာ တရားစွဲဆိုသည်။ ဆာဒတ်လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံး ပထမနေ့တွင် အိဿာအများအပြား ရောက်လာသည်။ ရုပ်ရှင်လည်း ရိုက်ယူသည်။ တရားစွဲခံရသူများက ကိုရန်ကျမ်းစာများကို ရွတ်ဆိုကြလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် တရားခံများထဲမှ တစ်ယောက်က ထ၍အော်လိုက်သည်။ ‘ယခု ကျွန်တော်တို့ အားလုံးရဲ့ နှလုံးစား ဒေါက်တာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက တရားရုံးမှာ ထုချေလျှောက်လဲပါလိမ့်မယ်။ သူပြောတာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကိုယ်စား ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်’ဟု ပြောလိုက်ရာ ရုံးတော်တစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်သွား၏။ ဇာဝါဟီရီသည် နိုင်ငံတကာ ရုပ်သံဌာနများ ရှေ့မှောက်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

‘ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်သူတွေဖြစ်တယ်၊ ဒီနေရာကို ကျွန်တော်တို့ကို သူတို့ ဘာကြောင့် ခေါ်လာတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ဘာပြောစေချင် သလဲဆိုတာ ပြောပြပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘာသာအဖြစ်နဲ့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေက အစ္စလာမ်မစ် အဝန်းအဝိုင်းကို အကောင်းဆုံး တည်ဆောက်ဖို့လည်း ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံ နဲ့ အစ္စလာမ်မစ် အဝန်းအဝိုင်းတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ကို ကျွန်တော်တို့ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံကြမှာပါ။ အခုရှိနေတဲ့ သူတွေက စစ်မှန်တဲ့ အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးကလူတွေ ဖြစ်တယ်။ (အကျဉ်းသားအားလုံးက အော်ဟစ် ထောက်ခံကြလေသည်) ယခုအခါ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဒုတိယမေးခွန်းကို အဖြေပေးပါမယ်။ ဒီနေရာကို သူတို့ ဘာကြောင့် ခေါ်လာသလဲ။ ဒီနေရာကို သူတို့ ခေါ်လာတာ အချက် ၂ ချက် ရှိပါတယ်။ ပထမအချက်က ကျယ်ပြန့်လာတဲ့ အစ္စလာမ်မစ်လှုပ်ရှားမှုကို ရပ်တန့်သွားအောင် ဖျက်ဆီးဖို့ဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ မရိုးသားတဲ့ ထောက်လှမ်းရေးတွေ၊ အေးဂျင့်တွေက ဒီမှာရှိတဲ့ လူတွေကို ခြိမ်းခြောက်ကြပါတယ်။ (အော်ဟစ်ကြွေးကြော်သံ များ ထွက်လာသည်) ဒုတိယအချက်ကတော့ ဇီယွန်ဝါဒီတွေရဲ့ ကျူးကျော်လာမှု၊ ဇီယွန်ဝါဒီတွေရဲ့ အားပေး အားမြှောက်မှုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကိုလုပ်ကြံပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အရေးတော်ပုံကို ဖျက်ဆီးဖို့အတွက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဇီယွန်ဝါဒီတွေရဲ့ ကျူးကျော်မှုကို သူတို့ရဲ့ လက်ဝေခံဖြစ်တဲ့ အန်ဝါဒာဒတ်က စွမ်းဆောင်တာဖြစ် တယ်။ (အော်ဟစ်သံများ ပိုမိုကျယ်လောင်လာသည်)’

မွန်တက်ဆာ အယ်လ် ဇေယက်သည် ဘင်လာဒင်နှင့် မတွေ့ဘူးခဲ့ပါ။ အီဂျစ် ဂျီဟတ် အုပ်စုသည် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့၏ အခြေခံအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်လေသည်။ အယ်လ်ဇေယက်က သူပထမဆုံး တွေ့ဖူးသူမှာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့ ၂ ဦးမှာ သမ္မတဆာဒတ်အား လုပ်ကြံသောအမှုဖြင့် အီဂျစ် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် တွေ့ဆုံ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံရာတွင် အယ်လ်ဇေယက်က ကိုင်ရှိမှ ရှေ့နေတစ်ဦးအဖြစ် တရားခံများကို တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ နောက် အီဂျစ်တရားရုံးတွင် တရားစွဲခံရသော တရားခံများကိုယ်စား ရုံးတော်တွင် လျှောက်လဲရလေသည်။ ထို့ပြင် သူသည် ဂျမားအယ်လ် အစ္စလာမီးယား၏ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူတစ်ဦးအဖြစ် ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ လိုအဖွဲ့မှာ

အိဂျစ်တွင် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များမှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှုများကို ပြုလုပ်သောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ဇေယက်က 'အယ်လ်ကေးဒါးသို့ သွားရာလမ်း' ဆိုသော စာအုပ်ကို ရေးသားသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ စာဝါဟီရီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲမှ အယ်လ်ဇေယက် ရေးသားထားသည်များကို ဖော်ပြပါသည်။ (ထိုစာအုပ်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသား ဖြန့်ချိခဲ့လေသည်)

'နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး တရားရုံးတွင် ပထမဆုံး ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသော အမှုကို 'မဟာဂျီဟတ်' အမှုဟု ခေါ်ပါသည်။ ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံး သတင်းစာဆရာများနှင့် ပြည့်ကျပ်နေ၏။ ထိုအမှုသည် အိဂျစ်တစ်နိုင်ငံလုံး တုန်လှုပ်သွားသောအမှု ဖြစ်သည်။ အိဂျစ်သမ္မတ အန်ဝါဆာဒတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သောအမှု ဖြစ်ပြီး အေမန်အယ်လ်ဇေယက်၏ 'တရားခံများကို အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း' ကို တရားရုံးတွင် ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ သူနှင့်အတူ သူ့အဖွဲ့ကို လုပ်ကြံမှုတွင် ပါဝင်သည်ဟုစွပ်စွဲပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သည့် အကြောင်း ပြောသည်။ ဆာဒတ်ကို လုပ်ကြံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူတို့အားလုံးကို ရဲတိုက်ကဲ့သို့ လုံခြုံလှသော အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ထားရှိခဲ့သည်။ သူ့ကို တစ်ယောက်တည်း အလုပ်ပိတ် တိုက်ခန်းထဲတွင် ပိတ်လှောင် ထား၏။ သူ့တိုက်ခံပါတ်မှာ ၃ ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်တည်း ထားရှိသော တိုက်ခန်းထဲတွင် နေရပါသည်။ စာဝါဟီရီက ထောင်အာဏာပိုင်များကို လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျွန်တော် ဖွန်တာအယ်လ်ဇေယက်ကို အခန်းပြောင်းပေးဖို့ ပြောသည်။ သူ၏ တောင်းဆိုပေးမှုကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါ။ ကျွန်တော်ကိုလည်း အခန်းပြောင်းပေးကြပါသည်။ နောက် သူနှင့် မတွေ့တော့ပေ။ သူ့ကို တိုရာ အကျဉ်းထောင်တွင် ထပ်တွေ့ရသည်။ သူ့ကို ကျေးဇူးတင်သည့် အကြောင်း၊ သူ့အကူအညီကို မမေ့သည့် အကြောင်း၊ သူနှင့် ထပ်တွေ့သည့်အခါ ကျွန်တော်က ပြောပြသည်။

စာဝါဟီရီကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်က ကိုင်ရိုမြို့ ဆင်ခြေဖုံးမာဒီတွင် မွေးဖွားသည်။ သူ့မိဘများမှာ ဆွေကြီးမျိုးကြီး များ ဖြစ်သည်။ စာဖတ် အလွန်ဝါသနာပါပြီး ဉာဏ်ကောင်းသဖြင့် ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မိဘများက ထင်သည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် စာထဲသာ အာရုံထားသူ ဖြစ်သည်။ ကျောင်းစာဖတ်ရင်းမှ ငြီးငွေ့လာသည့်အချိန်တွင် တခြားကလေးများကဲ့သို့ သူသည် ပန်းခြံထဲသွား၍ ကစားခြင်း၊ တီဗွီကြည့် ခြင်းမှမပြုဘဲ စာအုပ်များဖတ်လေ့ ရှိသည်။ အစ္စလာမ်မစ် ဘာသာရေး စာအုပ်များ၊ အစ္စလာမ်မစ် ဥပဒေစာအုပ် များကို စိတ်ပါလက်ပါဖတ်လေ့ ရှိပါသည်။ ထိုသို့ စာထဲသာ နှစ်မြှုပ်ထားသဖြင့် သူ့တွင် သူငယ်ချင်းမရှိပါ။ စာအလွန်ကြီးစားသောကြောင့် စာဝါဟီရီသည် ကိုင်ရိုတက္ကသိုလ်တွင် ဆေးသိပ္ပံမဟာဌာနတွင် တက်ရောက်ခွင့်

ရသည်။ ၁၉၆၈-၆၉တွင် ဆေးတက္ကသိုလ် တက်ရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၇၄တွင် ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ အမှတ် အကောင်းဆုံးနှင့် ဘွဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၈ တွင် ကိုင်ရိုတက္ကသိုလ်မှာပင် ဆေးသိပ္ပံ မဟာဘွဲ့ကို ရယူသည်။ ခွဲစိတ်မှုကို အထူးပြုသည် မဟာဘွဲ့ရယူခြင်း ဖြစ်၏။ ၁၉၈၁ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ ဆာဒတ်အား လုပ်ကြံမှုဖြင့် သူ့ကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ သူသည် ယခုအချိန်မှမဟုတ် အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်ခင် ကတည်းက ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အန်ဝါအယ်လ်ဆာဒတ် သတ်ဖြတ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး တရားရုံးက အဆင့် ၃ ဆင့် ခွဲ၍ စစ်ဆေးခဲ့သည်။ အီဂျစ် အာဏာပိုင်များသည် ဖမ်းဆီးထားသူများထံမှ ပြစ်ဒဏ် အနိမ့်အမြင့် အဆင့်ဆင့်ခွဲပြီး အပြစ်ပေးခဲ့ လေသည်။ ကျွန်တော်သည် အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီကို အကျဉ်းထောင်တွင် တွေ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို လုပ်ကြံမှုတွင် နောက်ကွယ်က စီစဉ်ညွှန်ကြားသူအဖြစ် မျက်မမြင်တရားဟောဆရာ ဒေါက်တာ အိုမာ အက်ပဒဲလ်ရာမန်ကိုလည်း တရားခံအဖြစ် စွပ်စွဲခဲ့လေသည်။ ထိုလုပ်ကြံမှုတွင် အစ္စလာမ်မစ် အုပ်စုဖြစ်သော ဂျမားအယ်လ် အစ္စလာမီးယားအဖွဲ့က ပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲထား၏။ ထိုအဖွဲ့၏ နောက်ကွယ်တွင် မျက်မမြင် တရားဟော ဆရာကြီး ရှိပါသည်။ ထိုအချိန်က မြို့တော်၏ အကျဉ်းထောင်များတွင် ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားတက်ကြွသူ အများအပြားကို ဖမ်းဆီးထားသည်။ ထို့ကြောင့် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် အကြမ်းဖက်မှုများကို အာဏာပိုင်များ ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ထိုအချိန်က အက်ဒဲလ်ရာမန်ကို အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်သူမှာ ဇာဝါဟီရီ ဖြစ်သည်။ သူသည် မျက်မမြင်တရားဟောဆရာဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင်မှုမပေးနိုင်ဟု ယူဆသောကြောင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကျဉ်းထောင်များထဲမှ အစ္စလာမ်မစ် အုပ်စုများနှင့် ဂျီဟတ်အုပ်စုများကြားတွင် ပဋိပက္ခများ လည်း ဖြစ်နေသဖြင့် နောက်ဆုံး အက်ဘဒဲလ်ရာမန်က ခေါင်းဆောင်မှုကို ပူးပေါင်းခေါင်းဆောင်ကြရန်၊ ညီညီနှိုင်းနှိုင်းလုပ်ကြရန် သဘောတူလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျီဟတ်အုပ်စုနှင့် ဂါမာအယ်လ်အစ္စလာမီးယား အုပ်စုတို့ နားလည်မှု ရရှိခဲ့လေသည်။

အိုမာ ရက်ရှက်ဒီမှာ ဂျမာအယ်လ်အစ္စလာမီးယားအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ထောင်ထဲတွင် သိခဲ့ရသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူက ပြောပြသည်မှာ . . .

'ဇာဝါဟီရီက ထောင် ၃ နှစ်ကျပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ သူတို့က ဇာဝါဟီရီကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပြီး ပျက်စီးသွားအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အလွန်အလွန်ဆိုးဝါးတဲ့ နည်းလမ်းတွေနဲ့ နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းခဲ့ကြ

www.burmeseclassic.com

ပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ သူ့မိတ်ဆွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့သက်သေ အတင်းလုပ်ခိုင်းတယ်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်က အိဂျစ်နိုင်ငံက ထောင်တွေရဲ့အခြေအနေဟာ အလွန်အလွန်ကို ဆိုးဝါးလှတယ်။ အိဂျစ်သမ္မတ ဟိုဆနီ မူဘာရက် ဟာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် မတိုင်ခင်ကတည်းက အိဂျစ်ရဲ့သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ ဇာဝါ ဟီရီဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့အတူ ပူးပေါင်းခဲ့ပါတယ်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်ရောက်တော့ ဇာဝါဟီရီဟာ အိဂျစ်ထောင်ကနေ လွတ်လာခဲ့တယ်။ သူ့ကို ဆော်ဒီအာရေဗျ မှာ ပထမဆုံး တွေ့ခဲ့သူကတော့ ကျွန်တော်ပါပဲ။ အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ဆော်ဒီကနေ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ပက်ရှ်ဝါကို သွားဖို့ စီစဉ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကျတော့ အိဂျစ်လူမျိုး အုပ်စုတစ်စုနဲ့အတူ ဂျီဟတ်စ်ပွဲအတွက် ပါကစ္စတန်ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။

ပက်ရှ်ဝါကို ရောက်လာတဲ့အခါ ဇာဝါဟီရီဟာ ပြောင်းလဲသွားပါပြီ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီ နဲ့ ၁၉၈၉ ခုနှစ်က အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့ ၁၉၈၉ ခုနှစ်က အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီတို့ဟာ လုံးဝ မတူကြတော့ပါဘူး။ သူက သူ့ရဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ထူထောင်ဖို့အတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ အခြေအနေကို ရှာဖွေခဲ့တယ်။ အဖွဲ့အစည်း တည်ထောင်ဖို့ကိုလည်း ကြိုးစားပမ်းစား ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ သူဟာ ထူးခြားတဲ့ အတွေးအခေါ် တစ်ခုနဲ့အတူ ဒီအဖွဲ့အစည်းကို တည်ဆောက်ခဲ့တာပါပဲ။ ဘယ်သူမဆို ထူးခြားတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်မယ်ဆိုရင် ထူးခြားတဲ့ရလဒ် တစ်ခုကို ရရှိမှာပါပဲ။ မက်ဒေါနယ် ဟမ်ဘာဂါဟာ ဘာဂါကင်းနဲ့ မတူနိုင် ပါဘူး။ ဘာဂါစားတဲ့ သူတွေဟာ စားနေကျထက် ကောင်းတာကို ပြောင်းစားမှာပါပဲ။ ဘယ်သူမဆို မတူတဲ့ အရသာကို ပြောင်းလဲစားပါလိမ့်မယ်။ မက်ဒေါနယ်ဘာဂါကို ဘယ်နေရာမဆို ရရှိနိုင်လျက်သာနဲ့ ဘာဂါကင်းကို ဘာကြောင့် စားရသလဲလို့ မေးရင် လူတွေဟာ အပြောင်းအလဲကို သဘောကျလို့ ကောင်းမယ်ထင်တာကို ပြောင်းစားတာ ဖြစ်တယ်လို့ ဖြေရမှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် အတွေးအခေါ်အသစ်၊ အဖွဲ့အစည်းအသစ်၊ လှုပ်ရှားမှု အသစ်တွေကို လုပ်ကြတာ ဖြစ်တယ်။

အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီဟာ ပက်ရှ်ဝါကို အစောကြီး ရောက်သွားခဲ့တယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာ အိဂျစ်အုပ်စု မရှိခဲ့သေးဘူး။ သူဟာ ၂ နှစ်၊ ၃ နှစ်လောက်နေရင်းနဲ့ သူ့အုပ်စုကို သူစုစည်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကာလအတွင်း သူဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့ အဆက်အသွယ်ကောင်းကောင်း ရခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို ဘင်လာဒင်နဲ့ ဆက်သွယ်ပေးခဲ့သူတွေ ကတော့ အိဂျစ်တွေဖြစ်တဲ့ အဘူဂူဘောဒါနဲ့ အဘူဟက်ဖ်တို့ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ ၂ ယောက်ဟာ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နဲ့ အတူ ရုရှားတွေကို ဂျာဂျီမှာ အတူတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူတွေပါပဲ ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်ချုပ် ဖြစ်လာသော အဘူ ဂျန်ဒဲလ်ကလည်း ဤသို့ပြောပြန်သည်။
 'အဲဒီအချိန်က ရိုတ်အက်ဇ်နီဟာ ပက်ရှိုဝါမှာ ရှိပါတယ်။ အီဂျစ် ဂျီဟတ်အုပ်စုရဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ရိုတ်အိုမာအက်သ်ဒဲလ်ရာမန်ကလည်း အဲဒီမှာပဲ ရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အယူအဆ အတော်များများဟာ ကွဲပြားပေမယ့်လည်း ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အယူအဆကတော့ တူညီပါတယ်။ ရိုတ်အိုမာအက်သ်ဒဲလ်ရာမန်ရဲ့ ငြင်းခုံမှုတွေဟာ ရိုတ်အဗ္ဗဒူအက်ဇ်နီနဲ့ လုံးဝကွဲပြားခြားနား နေတာကတော့ အမှန်ပါပဲ အစ္စလာမ်မစ် အဖွဲ့အစည်းတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့တွေက ရိုတ်အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီနဲ့ မတူကြပါဘူး။ အဲဒီလို မတူတဲ့အထဲမှာ အီဂျစ်အယ်လ် ဂျီဟတ်အုပ်စုလည်း ပါဝင်ပါတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အီဂျစ်စစ်သွေးကြွ အိုမာရက်ရှ်ဒီသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်က ပက်ရှိုဝါတွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး သူက . . .
 'အယ်လ်ဇာဝါဟီရီဟာ ပက်ရှိုဝါကို ရောက်တဲ့အချိန်မှာ သူ့အယူအဆ သဘောထား ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါတယ်။ အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီရဲ့ ဂျီဟတ်အကြောင်း စာအုပ်တွေ ဖတ်ကြည့်ရင် သိရပါတယ်။ သူ့ရေးခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူ့စာအုပ်ထဲက သဘောတရားတွေဟာ အသစ်ဖြစ်နေတယ်။ အစွန်းရောက် သဘောတရား တွေလည်း ရှိတယ်။ သူကတော့ တသီးတခြား ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဘင်လာဒင်နဲ့ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီ ကြားမှာလည်း သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေ စဖြစ်လာပြီ။ အကူအညီပေးရေးဗျူရိုမှာ ဩဇာပေးလွန်းတဲ့ ဗျူရိုကရေစီ ပြဿနာတွေကလည်း များလာပါတယ်။ အစီအစဉ်အားလုံးလည်း မအောင်မြင်တာတွေ ရှိတယ်။ ရည်မှန်းထားတဲ့ အတိုင်း မဖြစ်သလို အုပ်ချုပ်ရေးကလည်း လျော့ရဲဖြစ်နေတယ်။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီကလည်း တချို့အမှားတွေ လုပ်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သာမန်အမှားတွေပါပဲ။ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီရဲ့ အမှားတွေကို ထောက်ပြပြီး အခွင့်ကောင်းယူတယ်။ သူက အသံကျယ်ကျယ်နဲ့ ဘင်လာဒင်ကို တွန်းတွန်းထိုးထိုးပင့် ပေးလာပါတယ်။ သူက ဘင်လာဒင်ကို 'ခင်ဗျား ငွေတွေကို ခင်ဗျားဘာသာသုံး၊ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီကို မပေးနဲ့' လို့ သွေးထိုးပါတယ်။ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက တခြားသူတွေကိုလည်း 'ဒေါက်တာအက်ဇ်နီနဲ့ ဘုရားမရှိခိုးနဲ့။ အစ္စလာမ်ဘာသာအရ ဒီလိုလူမျိုးနဲ့အတူ ရှိခိုးတာဟာ မကောင်းဘူး။ မွတ်ဆလင်တွေဟာ ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးရင် မှန်မှန်ကန်ကန် ရှိခိုးဖို့လိုတယ်' လို့ စည်းရုံးခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

အီဂျစ်သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဖာရက်အစ္စမေးကလည်း -

သူတို့သိသောအိုစမာတင်လာဒင်

*အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီကို ပက်ရှ်ဝါမှာ ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တာပါ။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ ဆရာဝန်တစ်ယောက်နဲ့ မတူပါဘူး။ စည်းကမ်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ်နဲ့ သူ့အမြင်ဟာလည်း တခြားသူတွေနဲ့မတူတဲ့ အမြင်ပါပဲ။ စိတ်ရှည်သည်းခံတာမရှိတဲ့ အလွန်ဒေါသကြီးပါတယ်။ အေမန်နဲ့ အိုစမာဟာ အလွန်ရင်းနှီးကြပါတယ်။ အေမန်ဟာ အိုစမာထက် နိုင်ငံရေးအရရော၊ ဘာသာရေးအရပါ ပိုပြီးရင့်ကျက်တဲ့သူပါပဲ။ အေမန်က အိုစမာကို စည်းရုံး နိုင်လိုက်တာဟာ အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို အမြင်ပြောင်းသွားစေတာ မကဘူး။ အာရပ်ကမ္ဘာမှာလည်း အုပ်ချုပ်မှု ပြောင်းသွားစေတာ ဖြစ်တယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

အပ္ပဒူလာအနက်စ်သည် အပ္ပဒူလာအက်ဇန်၏ လူယုံတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက အက်ဇန်နှင့် အာဖဂန်ခေါင်းဆောင် အာမက်ရှားမာဆွတ်တို့ကို ဇာဝါဟီရီက ဆန့်ကျင်ခဲ့ပုံအား ပြောပြပါသည်။

*ပက်ရှ်ဝါမှာ ကျွန်တော်တို့က ဇာဝါဟီရီကို မူဂျာဟစ် တစ်ယောက်လို့ ထည့်မတွက်ထားပါဘူး။ သူက ဝတ်ရှ်ဝါမှာ ထိုင်ပြီး အိဂျစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ဖို့ လူစုနေတာ ဖြစ်တယ်။ အိုစမာကလည်း ဒီအိဂျစ်အုပ်စုမှာ ဝါလာတယ်။ သူတို့က အိုစမာရဲ့ ဧည့်သည်ဆောင်မှာ နေကြပါတယ်။ သူတို့က ရှိတ်အပ္ပဒူလာအက်ဇန်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့စာတွေ ပူးတွဲရေးကြတယ်။ ရှိတ်အပ္ပဒူလာအက်ဇန်က ကျွန်တော့်ကို အာဖဂန်မှာ ပြောခဲ့ဖူးတာက 'အိုစမာဟာ ပက်ရှ်ဝါမှာနေပြီး ဘာလုပ်နေသလဲ။ ဘယ်သူတွေကို စုနေသလဲ' လို့ ပြောဖူးပါတယ်။

လူတစ်စုဟာ ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို အာရပ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အူရဒူလို ဘာသာပြန်ပြီး ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ ဝတ်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ တည်းခိုဆောင်တွေရော၊ လူတွေဆီရော ပေးကြတယ်။ သတင်းစာတွေကိုလည်း ပေးပို့တယ်။ အဲဒီ ဝါဒဖြန့်စာရွက်ထဲမှာ မာဆွတ်ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ရှာရီယာဥပဒေကို ပိတ်ပင်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ မာဆွတ်နဲ့အတူ သူ့ရဲ့ စစ်သင်တန်းပေးတဲ့ စခန်းမှာ ရှိတယ်။

ရှိတ်အပ္ပဒူလာက ကျွန်တော့်ဆီ စာတစ်စောင် ရေးပေးတယ်။ ပက်ရှ်ဝါကို အမြန်ဆုံးပြန်လာဖို့လေ။ နောက် ၂ ရက်အကြာမှာ နောက်ထပ် သတင်းတစ်ခု ထပ်ပို့လိုက်တယ်။ 'မင်းလားမလား၊ မလာဘူးလား ပက်ရှ်ဝါမှာတော့ မီးလောင်နေပြီ။ မင်းအမြန်ဆုံးလာခဲ့။ မင်းကို ငါလိုအပ်နေတယ်' ကျွန်တော်လည်း ပက်ရှ်ဝါကို အမြန်ဆုံး ပြန်လာခဲ့တယ်။ ရှိတ်အပ္ပဒူလာက 'ဒီမှာရှိတဲ့ သူတွေကို ကြေညာချက် တစ်စောင်ထုတ်တယ်။ မာဆွတ်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ကြေညာချက်ပဲ။ အဲဒါက အာရပ် ၂၁ ယောက်ပဲ။ ဒီလို ရူးကြောင်ကြောင်အလုပ်ကို သူတို့ အကြောင့်လုပ်လဲ ငါလည်းမသိဘူး။ သူတို့က မာဆွတ်ဆန့်ကျင်ရေး ကောလာဟလတွေကို ထုတ်လွှင့်

www.burmeseclassic.com

နေတဲ့ သူတွေပဲ* ဟုပြောခဲ့ပြီး အိုစမာ ရက်ရှိဒီကလည်း ဤကဲ့သို့ ပြောပြပါသည်။

*အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ဒေါက်တာအဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတာကတော့ မကောင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်ပါပဲ။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီနဲ့ မာဆုတ်တို့ရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဆက်ဆံရေးကို သူက မလိုလားပါဘူး။ ယခု အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလမှာ မာဆုတ်ဟာ ပြင်သစ်တွေရဲ့ လူယုံ၊ ပြင်သစ်အေးကျင့် တစ်ယောက် ဖြစ်တယ် လို့လည်း သူကဆိုတယ်။ မာဆုတ်နဲ့ အတူရှိတဲ့ အာရပ်တွေဆီက အကြောင်းကြားစာတွေရတယ်။ သူတို့က မာဆုတ်ဟာ လူကောင်းတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ သတင်းတွေကို ကောလာဟလ ထုတ်ကြတယ်။ သူ ဟာ ပြင်သစ်တွေကို သဘောကျပြီး သူ့ဆီမှာ ပြင်သစ်မတွေ ရှိတယ်လို့တောင် ဆိုကြတယ်။ အဗ္ဗဒူလာ အက်ဇ်နီကလည်း မာဆုတ်ဟာ လူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ လိမ်နေတာပဲလို့ ပြောတယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ဇာဝါဟီရီဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့ လျှို့ဝှက် အဆက်အသွယ် ရှိပါတယ်။ သူတို့ ၂ ယောက် အဆက်အသွယ် ရှိတာကို ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ မိုဟာမက်ရှော အစ္စလာမ်ဘူလီက ပြောပြတယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာ ဘင်လာဒင်က ဇာဝါဟီရီကို ဂျီဟတ် စည်းရုံးရေးအတွက် အလုပ်စလုပ်ဖို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ သိန်းပေးတယ်လို့ ပြောပါတယ်* ဟု ဆိုပြန်သည်။

အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်သော အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက ပြောပြခဲ့သည်ကတော့...

*တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အစည်းအဝေးထိုင်ပြီး ငွေကြေးထောက်ပံ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ မာဆုတ် အတွက် ထောက်ပံ့ဖို့ငွေကြေးကို ကျွန်တော်က ယူသွားရတယ်။ ကျွန်တော်က အမြဲ ရန်ပုံငွေပိုပေးဖို့ကိုလည်း တိုက်တွန်းပါတယ်။ ပြဿနာ ဖြစ်တာက အိုစမာပဲ။ သူက မာဆုတ်ကို ငွေကြေး မထောက်ပံ့ချင်ဘူး။ နောက်ဆုံး မာဆုတ်ဆီ ကျွန်တော် ယူသွားရတဲ့ ငွေက ဒေါ်လာ ၅ သိန်း ဖြစ်ပါတယ်။

မာဆုတ်ဆီကိုရောက်ဖို့ သွားရတဲ့ခရီးက တစ်လမ်းပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီလမ်းက ဟိန္ဒူကွတ်ရှ် တောင်တန်းကို ဖြတ်ကျော်သွားရတာပါပဲ။ ဘာယာဉ်နဲ့မှ သွားလို့မရဘူး။ ၁၄ ရက် လမ်းလျှောက်သွားရတယ်။ တောင် ၇ လုံးကို ကျော်ရပြီး တောင် ၁ လုံးကို ၂ ရက် သွားရတယ်။ တစ်ခါတော့ ရှိတ်အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီဟာ ယန်ရှီရာ ကို သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီနေရာက အာဖဂန်မြောက်ပိုင်းက တောင်ကြားတစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီမှာ မာဆုတ်နဲ့တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူက အဲဒီ မာဆုတ်ဆိုတဲ့သူက အလွန်ထူးခြားပြီး အံ့ဩဖို့ကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ဒီလူမျိုး သူတစ်ခါမှ

မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူးလို့ ပြောပြပါတယ်။

မာဆွတ်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရတော့ သူဟာ နပိုလီယံထက်တောင် ကြီးကျယ်သလားလို့ ထင်ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နပိုလီယံဟာ သူ စစ်တိုက်တဲ့ဘဝမှာ အရှုံးနဲ့ရင်ဆိုင်ရတာ ရှိတယ်။ မာဆွတ်ကတော့ တစ်ခါမှ အရှုံးနဲ့ မရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါဘူး။ သူက ဆိုဗီယက်တွေနဲ့ တိုက်တဲ့စစ်ပွဲမှာ ပြည်သူတွေကို ကောင်းကောင်း စည်းရုံးပြီး တိုက်နိုင်ခဲ့တယ်။ မာဆွတ်ဟာ ဆိုဗီယက်တွေ လက်ထဲကနေ ကဘူးလ်မြို့တော်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေ မသိမ်းနိုင်တဲ့ ကဘူးလ်ကို မာဆွတ်က သိမ်းယူနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီအကြောင်းကို အိုစမာကို ပြောပြတယ်။ တစ်ခါက သူနဲ့ ကျွန်တော်တွေ့တော့ သူက 'မာဆွတ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ချဲ့ကား ပြောဆိုတာကို ကျွန်တော် မကြားချင်ဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန် အတွင်းပိုင်းမှာ ဘာဖြစ်နေတယ် ဆိုတာလည်း ပြောဖို့မလိုဘူး' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာဟာ မာဆွတ်ကို မုန်းတဲ့ ဝူဘက်ဒင် ဟတ်မက်ယာရဲ့ 'ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုအောက်ကို ရောက်နေပါတယ်' ဟုဆို၏။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဘင်လားဒင်မိသားစု၏ အစ်ကိုအကြီးဆုံးဖြစ်သူ ဆလင်းဘင်လားဒင်သည် သူ့နိုင် အပေါ်စား လေယာဉ်ပျံပျက်ကျ၍ သေဆုံးသွားခဲ့လေသည်။ တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ ဆန်အန်တိုနီယို လေဆိပ်သို့ ဆလင်းတွင် သူကိုယ်တိုင်မောင်းလာသော လေယာဉ်ပျက်ကျခဲ့၏။ သူသည် ကေတီဟုတ်စ်မှ ပျံသန်းလာပြီးနောက် မှုတ်ယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုအဖို့ ကြေကွဲစရာကောင်းသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကြုံတွေ့ရသည်။ သူတို့ အဖေ ဘင်လားဒင်မှာလည်း လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် ၂ ခုကျော်က လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဆလင်းမှာ အိုစမာနှင့် ဘင်ဘာသာစ် ဖြစ်၏။ ဆလင်းက မိသားစုလုပ်ငန်းကို မနားမနေ လုပ်ကိုင်သည်။ ကြီးကျယ်လှသော ဘင်လားဒင် သူ့ထံကြီးအတွက် ကြိုးစားပမ်းစား လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ခပ်ပျော်ပျော် နေတတ်သည်။ အနောက်တိုင်းဆန်သည်။ သူ့အဖေက အေးကွဲ သူ့ညီ အိုစမာနှင့် လုံးဝကွဲပြားလေသည်။ ဆလင်း သေဆုံးခြင်းသည် သူ့ညီဖြစ်သူ အိုစမာကို အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်သွားစေခဲ့ပါသည်။

အိုစမာဘင်လားဒင်၏ အမေဖြစ်သူ အလီယာဂါနင်းက ဤသို့ ပြောပြပါသည်။

'သူ့အစ်ကို ဆလင်းဟာ အမေရိကားမှာ လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး သေဆုံးတယ်ဆိုတာ ကြားရပါတယ်။ သူဟာ သူတို့ညီအစ်ကိုတွေအတွက် အဖေတစ်ယောက်လိုပါပဲ။ ဆလင်း သေဆုံးသွားတဲ့အတွက် အိုစမာ တစ်ယောက် အကြီးအကျယ် စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သိရပါတယ်'

မိသားစု၏ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆလင်းက အလွန်အရေးပါပုံကို သူတို့၏ ဆွေမျိုး တစ်ယောက်က ပြောပြပါသည်။

'ဆလင်းဟာ မိသားစုတစ်ခုလုံးမှာ အရေးအပါဆုံး အစ်ကိုကြီး တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ သူက ကြီးကျယ်လှတဲ့ မိသားစုလုပ်ငန်းကြီးကို စီမံအုပ်ချုပ်နိုင်သူပါ။ ဒီကုမ္ပဏီကြီးဟာ ၈၀ ခုနှစ်တွေကဆိုရင် ဒေါ်လာဘီလီယံနဲ့ချီတဲ့ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းကြီးတွေကို လုပ်ခဲ့ရတယ်။ မက်ဒီနာက သမိုင်းဝင် ဝတ်ကျောင်းတော်ကြီးကိုလည်း ရှေးရိုးမပျက် ပြန်တည်ဆောက်ပေးရတယ်။ အဲဒီလိုဆောက်ရာမှာ မာဘယ်လ်ကျောက် တိုင်ကြီးတွေကို တင်ဆောက်တာ ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀ ကုန်ကျပါတယ်။ နောက်ပြီး ဒေါ်လာသန်း ၉၀ တန် ကန်ထရိုက်တစ်ခုကတော့ ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒ်ရဲ့ ၇၄၇ လေယာဉ်ကို ပြင်ဆင်ပေးရတာပါပဲ။ ဘုရင် ဖက်ဒ်ဟာ သူ့လေယာဉ်ပျံထဲမှာလည်း အလုပ်လုပ်တယ်။ တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ ဆန်အန်တိုနီယိုက ဒီဟောင်းဝပ် လေယာဉ် ပြင်ဆင်ရေး ကုမ္ပဏီကနေ ပြုပြင်ပေးရတာပါ။ အဲဒီ ကန်ထရိုက်ကို ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီကရယူပြီး အမေရိကန်ကို ပြင်ဆင်ခိုင်းတာ ဖြစ်တယ်။ လေယာဉ်ထဲမှာ ဘုရင်ရဲ့ သလွန်ပါတဲ့ ညီလာခံခန်းမပါတယ်။ ထမင်းစား ခန်းပါတယ်။ အဲဒီ ထမင်းစားခန်းမှာ လူ ၃၀ စားလို့ရတယ်။ လေယာဉ်ထဲမှာ အပေါ်နဲ့အောက် တက်နိုင်တဲ့ ရွေ့လျားစက်လှေကားလည်း တပ်ထားပါတယ်။

ဆလင်းရဲ့ ပထမမိန်းမက အယ်လ် အက်တက်စ် မိသားစုက ရှေ့ခါ ဖြစ်တယ်။ သူတို့က ဂျက်ဒါးမြို့က မိသားစုတစ်စုပဲ။ အိုစမာမိခင်ရဲ့ နောက်အိမ်ထောင်ရဲ့ မိသားစုပဲ။ အိုစမာ အဖေနဲ့ သူ့အမေ ကွာရှင်းပြီးတော့ နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ဖြစ်တဲ့ အိုစမာပထွေးရဲ့တူမလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆလင်းရဲ့ ဒုတိယမိန်းမကတော့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဘာရိုလင်းကာရေး ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အသက် ၃၈ နှစ်မှာ ဒီ အမျိုးသမီးကို ယူလိုက်တာပါ။

ဆလင်းက ပျော်ပျော်နေတတ်တဲ့သူ။ လက်ကလည်း အလွန်ဖွာတယ်။ ရက်ရောတယ်။ လှူဒါန်းပေးကမ်း ချင်တဲ့ သူမျိုးပဲ။ သူ့မှာ အလွန်လှတဲ့ အပျော်စီး သင်္ဘောလည်း ရှိတယ်။ သူက တူရကီက အပန်းဖြေစခန်း ဘိုဒရန်ကိုသွားရင် အဲဒီသင်္ဘောနဲ့ သွားလေ့ရှိတယ်။ စပိဘုတ်စီးတဲ့အခါမှာ ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင်

အမြန်နှုန်းနဲ့ စီးပါတယ်။ ဆလင်းဟာ အိပ်ချိန်အလွန်နည်းတယ်။ တစ်မှေးလောက် မှေးပြီး မနက် ၃ နာရီ လောက်ဆို ထတယ်။ ထပြီး တူရက်ကဘိုဒရန်ကို ဆော်ဒီကနေ ထသွားချင်သွားတာပဲ။ ဆွစ်ဇာလန်သွားပြီး ရေခဲလျှောစီးချင်စီးတယ်။ လေယာဉ်အုပ်စု တစ်စုလောက်ကို သူဝယ်ထားတယ်။ ဘိုအင်း ၇၀၇ ဂျက်လေယာဉ် ပျံကြီးတစ်စီး၊ ရီယာဂျစ်လေယာဉ်ပျံ ၂ စီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီလေယာဉ်တွေကို သူတို့မိသားစုနဲ့ ကုမ္ပဏီ ကလည်း အသုံးပြုကြတယ်။ ဂျက်လေယာဉ်တွေကို စီးရုံမကဘူး၊ သူက စက်မဲ့လေယာဉ် ဂလိုက်ဒါကိုလည်း စီးတယ်။ လေပူဖောင်းကြီးကိုလည်း စီးလေ့ရှိပါတယ်။ ဖလော်ရီဒါက အော်လန်ဒိုမှာ အိမ်တစ်လုံး ဆောက်ထားပြီး အဲဒီအိမ်ကို 'သဲကန္တာရဝက်ဝံ' လို့ သူက နာမည်ပေးထားပါတယ်။ မသေခင်အထိ အဲဒီအိမ်မှာ အနေများခဲ့တယ်။

ဆလင်းဟာ အိုစမာအကြောင်းကို သိပ်မပြောဘူး။ အိုစမာဟာ ဆလင်းရဲ့အဖွဲ့ထဲမှာ မပါသလိုဘဲ။ ဆလင်းနဲ့ အခင်ဆုံး၊ အတွဲဆုံး ညီ ၂ ယောက်ကတော့ တာရစ်နဲ့ ဂါလစ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အိုစမာရဲ့ စရိုက်နဲ့ သူ့အကြောင်းကို သူ့အစ်ကိုတွေက သိတာကြောင့် အဆက်အဆံလည်း သိပ်မလုပ်ကြပါဘူး။

ဆလင်းဟာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၉)ရက်နေ့က တက္ကဆက်ပြည်နယ်၊ ဆန်အန်တိုနိုယိုမှာ သေဆုံး သွားပါတယ်။ သူ့သေတုန်းက အသက် (၄၃)နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ လေယာဉ်အပေါ်လေး တစ်စီးကို စီးပြီး ပြန်လာတုန်း ပျက်ကျသွားတာပါ။ ထူးဆန်းပါတယ်။ ဆလင်းဟာ တကယ်တော့ အတွေ့အကြုံ ကောင်းကောင်းရှိတဲ့ လေယာဉ်မှူး၊ တစ်ယောက်ပါ။ လေယာဉ်ဆင်းတုန်းမှာ အောက်က ဓာတ်ကြိုးတွေကို မတွေ့ဘဲ ဓာတ်ကြိုးတွေကို တိုက်မိပြီး သေဆုံးခဲ့တာပါ။ သူ့ပိုင်တဲ့ ရီယာဂျစ်နဲ့ အမြင့်ပေ ၃၈၀၀၀ ကနေ ဇောက်ထိုးမောင်းနှင်တယ်။ အမြန်နှုန်းနဲ့လည်း မောင်းနှင်ပါတယ်။ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ပျံတွေရဲ့ နှုန်းထက် ပိုပြီး မောင်းနှင်တဲ့သူပါ။ သူ့ရဲ့ လေယာဉ်မောင်း ကျွမ်းကျင်မှုဟာ ပျက်ကျစရာမရှိဘူးလို့ ထင်ရတယ်။ ဒါဆို ဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲ။ လေယာဉ်မောင်းရင်း သတိမေ့သွားသလား။ ဒါဟာ အလွန်အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်ပါပဲ။

သူ့အလောင်းကို ဆော်ဒီအာရေဗျကို သယ်လာခဲ့တယ်။ သူ့ကို မက်ဒီနာမှာ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ပါတယ်။ အသုဘအခမ်းအနားကို ၂ ရက်ကြာ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေနဲ့ စည်သည်တွေဟာ ၂ ရက်လုံးလုံး သူ့အလောင်းကို တန်းစီပြီး ကြည့်ကြတယ်။ အိုစမာ အပါအဝင် သူ့ညီတွေအားလုံး ရောက်ရှိလာတယ်။ အားကစားကွင်းထဲမှာ ကုလားထိုင်တွေချပြီး လူတွေအပြည့်ထိုင်ကြတယ်။ တရားဟော ဆရာတွေက အလှည့်ကျ ဟောပြောပြီး ဆုတောင်းဝတ်ပြုကြပါတယ်။ ဆလင်းဟာ မိသားစုရဲ့ အကြီးအကဲပါပဲ။ ဆလင်း ကွယ်လွန်

ပြီးတဲ့အခါ ဘာကာက ဆလင်း နေရာကိုယူပြီး မိသားစုအကြီးအကဲ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သူတို့ညီအစ်ကို ၂ ယောက်ဟာ စရှိက်ချင်းကတော့ လုံးဝခြားနားကြတယ်။ ဆလင်း ကွယ်လွန်ပြီးတော့ သူ့ညီဘာကာနဲ့ ရာဟီရာ တို့က ကုမ္ပဏီကို ပူးတွဲအုပ်ချုပ်ကြပါတယ်။

အိမ်မာဘင်လာဒင်အကြောင်း စာအုပ် မရှိသေးပါဘူး။ သူ့အကြောင်း ရေးထားတဲ့ဟာတွေကိုလည်း ကျွန်တော် တို့ မဖတ်ဖူးသေးပါဘူး။ သူ့အစ်ကို ဆလင်းကတော့ သူနဲ့ မတူပါဘူး။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ပြီး ရည်မှန်းချက်ကြီး သူပါပဲ။ ၉၀ ခုနှစ်တွေ အလယ်ပိုင်းက ဆလင်းဟာ သူ့ညီရှိတဲ့ဆူဒန်ကို လေယာဉ်နဲ့ သွားခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့ညီ ကို အတင်းဖက်ပြီး ဆော်ဒီကို ပြန်ခေါ်လာခဲ့ဖူးတယ်” ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

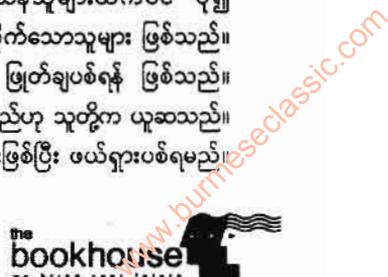
သူ့အစ်ကို ဆလင်း ကွယ်လွန်ပြီး ၃ လခန့်အကြာတွင် ဘင်လာဒင်သည် အလွန်တုန်လှုပ်ဖွယ် ကောင်းသော ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းကို လှမ်းလိုက်ပါတော့သည်။ ထိုခြေလှမ်းမှာ သူ၏ ဂျီဟတ်အုပ်စု ဖြစ်သော အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ကို လျှို့ဝှက်စွာ တည်ထောင်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

အခန်း-၄ အယ်လ်ကေးဒါးကို မွေးဖွားခြင်း

အယ်လ်ကေးဒါးကို တည်ထောင်လိုက်ခြင်းသည် ဘင်လာဒင်၏ မှတ်တိုင် ဖြစ်လေသည်။ သူ၏ဆရာ အဗ္ဗူဒူလာအက်ဇ်နှင့် အပြီးတိုင် လမ်းခွဲပြီးသည့်နောက် ထိုအဖွဲ့ကို တည်ထောင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ ၂ ယောက်၏ ဤအကွဲအပြဲသည် ဆိုးဆိုးရွားရွား ပြဿနာများ ဖြစ်လာစေသည်။ ကံကြမ္မာ အလှည့်အပြောင်းကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ အက်ဇ်က ဂျီဟတ်ကို သဘောပေါက်သော သူ၏အယူအဆမှာ ရိုးရာအခြေခံ အစ္စလာမ်မစ် အယူအဆကို လက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျီဟတ်၏ အယူအဆမှာ အခြေခံ အစ္စလာမ်ဝါဒ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခြေခံ ဂျီဟတ် အယူအဆမှာ တစ်ချိန်က မွတ်ဆလင်ပိုင်နက် နယ်မြေများကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်က မွတ်ဆလင် နယ်မြေများကို ယခု မွတ်ဆလင် မဟုတ်သောလူများ အုပ်ချုပ်မှုမှ ပြန်လည် ရယူခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ၊ ပါလက်စတိုင်းလို ဒေသမျိုး၊ ဆိုဗီယက်အောက်ရှိ မွတ်ဆလင်တိုင်းပြည်အဖြစ် တည်ရှိနေသော တိုင်းပြည်မျိုး၊ စပိန် တောင်ပိုင်းဒေသများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒေသများမှာ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၅၀၀ က မွတ်ဆလင်တို့ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော မွတ်ဆလင် ပိုင်နယ်မြေများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

အီဂျစ်ရှိ စစ်သွေးကြွများမှာလည်း ၈၀ ခုနှစ်များအကုန်၌ ဘင်လာဒင်ကို ဝိုင်းရံခဲ့ကြလေသည်။ သူတို့သည် အယူအဆ ပြင်းထန်သူများထက်ပင် ပို၍ ပြင်းထန်သောသူများ ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်မှုကို အာရုံစိုက်သောသူများ ဖြစ်သည်။ မွတ်ဆလင် ကမ္ဘာတွင် အုပ်ချုပ်သူ အာဏာပိုင်များကို ဖြုတ်ချပစ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ဖောက်ပြန်ရေးသမားများကို ဖယ်ရှားပစ်ရမည်ဟု သူတို့က ယူဆသည်။ အက်ဇ်နှင့် နောက်လိုက်များမှာ ဖောက်ပြန်ရေးသမားများဖြစ်ပြီး ဖယ်ရှားပစ်ရမည်။

သူတို့သည် မွတ်ဆလင်များကြားတွင် မလိုလားအပ်သော ဖောက်ပြန်ရေးသမားများ ဖြစ်သည်ဟု စစ်သွေးကြွများက ယူဆထားကြသည်။ အက်ဇ်နှင့် အစ္စန်းရောက်ဂျီဟတ်ဝါဒီများ သဘောထားကွဲပြားသွားသည်။ အစ္စန်းရောက် ဂျီဟတ် ဝါဒီများကို ဘင်လာဒင်က ကိုယ်စားပြုသည်။ ထိုသို့ ဘင်လာဒင်နှင့် အက်ဇ်တို့ ကွဲပြားသွားခဲ့ကြခြင်းတွင် အက်ဇ်အနေဖြင့် တာဝန်ရင်း၍ တန်ဖိုးပေးလိုက်ရလေသည်။ ၁၉၈၉ ခု၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အက်ဇ်မှာ အမည်မသိ လူသတ်သမားများ၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံလိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို လျှို့ဝှက်စွာဖွဲ့စည်းပြီး နောက်တစ်နှစ် အကြာတွင် ထိုသို့ လုပ်ကြံခံလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်က ပြောပြသည်မှာ . . .

“အဘူအူဘောဒါ အယ်လ်ဘန်ရှီရီက ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေ အတောအတွင်းမှာ ရုရှားတွေရဲ့ အကြမ်းဖက်မှုကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေရဲ့ စစ်သင်တန်းစခန်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစခန်းကို သူက အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းလို့ နာမည်ပေးခဲ့တယ်။ အခုထက်ထိ ဒီနာမည်ဟာ တည်ရှိနေဆဲပါပဲ”

ယခုဖော်ပြသည့် ထုတ်နုတ်ချက်များသည် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် ပါရှိသော ဆောင်းပါးမှ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါ် “အခြေစိုက်စခန်း” နှင့် ပတ်သက်၍ ပထမဆုံး ဆွေးနွေးချက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်က အခြေစိုက် စခန်းကို တည်ထောင်သည်မှာ အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးတွင် အခြေခံဖွင့်လှစ်ရမည်ဟု ရေးသားထားသည်။ သူက “အခြေစိုက် စခန်း” ကို စစ်ရေးအရ အခြေခံသော စခန်းမျိုး မဖြစ်စေရဟု သဘောထားပြီး အယ်လ်ကေးဒါးဆိုသော ဝေါဟာရကိုလည်း မသုံးစွဲခဲ့ပါ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် အမှတ် ၄၁ ပါ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်က အယ်လ်ကေးဒါး အယ်လ်ဆုလ်ဘတ် ‘ခိုင်မာသော အခြေစိုက်စခန်း’ ဟု သုံးနှုန်းပြီး ရေးသားခဲ့လေသည်။

‘မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၌မဆို ထိုသို့လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဦးစီးခေါင်းဆောင် လိုအပ်သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဦးစီးခေါင်းဆောင်သည် အဖွဲ့အစည်းကို ဦးဆောင်ရမည့် မောင်းနှင်အားလည်း ဖြစ်စေသည်။ ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုက လုပ်ငန်းကြီးကြီးမားမားများကို ထိုအဖွဲ့အား တာဝန်ပေးခြင်း၊ အနစ်နာခံသော လုပ်ငန်း များကို ဦးစီးခေါင်းဆောင်က ပြုလုပ်ရသည်မှာ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင်မှုသည် အဖွဲ့အစည်းတွင် အလွန်အရေးပါပါသည်။ သဘောတရားလည်း မရှိ၊ ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုလည်း မရှိသော မည်သည့် အဖွဲ့ အစည်း၊ မည်သည့်လုပ်ငန်းမဆို ဆောင်မြင်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ရှေ့ဆုံးမှ ခေါင်းဆောင်သူများသည် အခက်အခဲ များကို ကျော်ဖြတ်ကာ အဖွဲ့၏အလံကို ကိုင်စွဲရန် ဦးဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။ မိမိတို့၏ ပန်းတိုင်ကို ကြိုးစား

လျှောက်လှမ်းရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုက ခိုင်မာသော အခြေစိုက်စခန်း (အယ်လ်ကေးဒါး အယ်လ်ဆူလ်ဘတ်)ကို မျှော်လင့်ချက်ရှိသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွက် တည်ဆောက်ရပေမည်'

အက်စနီက 'တောင့်တင်းသော အခြေခံဒေသ'တည်ထောင်ရန် လိုအပ်သည်ဆိုသည့် ဆောင်းပါး ရေးသားပြီး ၄ လ အကြာတွင် ခိုင်မာတောင့်တင်းသော အစွလားမစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ဘင်လာဒင်က ဖန်တီးလိုက်သည်။ ထိုအဖွဲ့ကို 'အယ်လ်ကေးဒါး'ဟု နာမည်ပေးလိုက်၏။ ထို့ပြင် ထိုအဖွဲ့သည် စစ်ရေးကို အဓိကထားသော အဖွဲ့အစည်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဗ္ဗူဒူလာအက်စနီ၏ အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့နှင့် လုံးဝကွဲပြားခြားနားသွားတော့သည်။ အက်စနီ၏ အဖွဲ့က စစ်ရေးအရ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုခု မပါဘဲ သင်တန်းကျောင်းတစ်ခု၊ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို အခြေခံသောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လက ဘော့စနီးယားအာဏာပိုင်များက ဆာရာဂျေဗိုရှိ နိုင်ငံတကာ ကူညီထောက်ပံ့ရေး အဖွဲ့ရုံးထဲတွင် အထောက်အထားများ သိမ်းပိုက်ရရှိ၏။ ထိုအဖွဲ့မှာ မွတ်ဆလင် ကုသိုလ်ဖြစ်အသင်း ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ် ၌ ဂျီဟတ်စ်ပွဲများကို အထောက်အကူပေးသော အဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ အထောက်အထားများမှာ ကွန်ပျူတာထဲ၌ အီလက်ထရောနစ်ဖိုင်ဖြင့် ထည့်ထားသော အထောက်အထားများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအထောက်အထားများထဲတွင် ခေါင်းစဉ်ကို 'တာရီအိုစမာ' ဟု နာမည်ပေးထားပြီး ထိုထဲတွင် အိုစမာ၏ သမိုင်းကြောင်းကို ရေးထားသည့် ဘင်လာဒင်၏ ပေးစာများ၊ တခြား အထောက်အထားများ အားလုံးပါဝင်သည်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စ်ပွဲအတွင်းက အဖြစ်အပျက်များ အထောက် အထားများ ပါဝင်သလို ၁၉၈၈ ခုနှစ်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဖို့ ပုံကြမ်းလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုရရှိလိုက်သော အချက်အလက်များက အိန္ဒိယအနောက်ကို ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာတွင် အထောက်အထားများ ဖြစ်လာသည်။ ထိုလူမှာ နီကာဂိုရှိ နိုင်ငံတကာ ကူညီထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး ၂၀၀၃၊ ဖေဖော်ဝါရီလက တရားမဝင် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သည်ဟု တရားစွဲဆိုရာတွင် အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားစေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်က ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဂျီဟတ်စ်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ဘင်လာဒင်သည် လူသိများသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လာသေးပေ။ ထို့အပြင် အယ်လ်ကေးဒါးမှာလည်း တည်ထောင်ခါစဖြစ်၍ လှုပ်ရှားမှုများ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်ကိုင်နိုင်သေးပေ။ အယ်လ်ကေးဒါးကို တည်ထောင်သည့်အခါတွင် အစွလားမစ် စစ်ဆွေးကြွများထဲက စိတ်တူကိုယ်တူ စစ်ဆွေးကြွများကို စည်းရုံးပြီး ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က BBC ၏ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ဖြစ်သော 'အိပ်မက်ဆိုး များ၏ ဩဇာ' ဆိုသည့် ရုပ်ရှင်တွင် အယ်လ်ကေးဒါး အကြောင်းကို လွှင့်ထုတ်သွားခဲ့သည်။ ဒါရိုက် တာမှာ အဒမ်ကားတစ်

ဖြစ်၏။ ထိုထဲတွင် 'ဘင်လာဒင်က ဤအုပ်စုလေးသည် တရားဝင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမဟုတ်။ အမေရိကန်တို့က ထို အဖွဲ့အကြောင်းကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပြောဆိုကြသော်လည်း ဘင်လာဒင်က ငြင်းဆိုခဲ့သည်ဟု ရှင်းချက်ထုတ်ခဲ့သည်။

ကားတစ်က အယ်လ်ကေးဒါးကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်က စတင်ဖန်တီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ အရှေ့အာဖရိက သံရုံးများကို ဗုံးခွဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး လူ ၄ ယောက်ကို နယူးယောက်တရားရုံး၌ တရားစွဲဆိုရာ၌ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အမြဲတောများအဖြစ် စွဲဆိုခဲ့သည်။ ထိုအမှုကို တရားစွဲဆိုသူများက ဘင်လာဒင်၏ လက်ထောက်ဖြစ်သူ ဂျားအယ်လ်ဖက်ဒ် ကို အထောက်အထားဖြင့် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုသတင်းရပ်ရှင်ကား၌ ကားတစ်က ဆော်ဒီ စစ်သွေးကြွတစ်ယောက်၏ ဇာတ်လမ်းကို လွှင့်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ လွှင့်ထုတ်ရာတွင် အမေရိကန် တရားလိုရှေ့နေများက ဘင်လာဒင်ကို ပစ်မှတ် ထားပြီး စွပ်စွဲခဲ့သည့် အကြောင်းလည်း ပါ၏။ နယူးယောက်တရားရုံးမှ သံရုံး ဗုံးဖောက်ခွဲခံရသည့် ကိစ္စ၌ ဘင်လာဒင်သည် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်၍ မာဖီးယားဂိုဏ်းသားများ လုပ်သလို လုပ်ကိုင်နေသည်။ မာဖီးယား ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်များသည် ထောင်ထဲတွင် ရှိနေသော်လည်း အပြင်မှ ရာဇဝတ်မှုများကို နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်စေခိုင်းခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က လုပ်ခဲ့သယောင် လွှင့်ထုတ်သွားခဲ့သည်။ ကားတစ်က ပြောပြသည်မှာ 'အယ်လ်ဖက်ဒ် အကြောင်းကို အမေရိကန် အာဏာပိုင်တွေက ပုံဖော်တဲ့အခါမှာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ အာဏာပိုင်တွေဟာ တန်ခိုးဩဇာ ကြီးမားတဲ့ လူတွေအဖြစ် ပြောကြတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းဟာလည်း တကယ့်အကြမ်းဖက် လုပ်ငန်းကြီးအဖြစ် ချဲ့ကားပြောကြတယ်။ တကယ်တော့ အယ်လ်ကေးဒါးလို့ ဘင်လာဒင်က ပြောပေမယ့် စနစ်ကျတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလို ဖွဲ့ကိမ္မာရသေးပါဘူး။ စစ်သွေးကြွတွေက အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖွဲ့မယ်လို့ စီစဉ်ထားရုံပဲ ရှိသေးတယ်။ ဘင်လာဒင်က ဖွဲ့စည်းနေဆဲ အဖွဲ့အတွက် ဘဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့ဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ သူက ဒီအဖွဲ့က ခေါင်းဆောင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ တပ်မှူးလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် မတိုင်ခင်က ဒီအဖွဲ့ကို အယ်လ်ကေးဒါးလို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ အထောက်အထား ရှာမတွေ့သေးဘူး။ အမေရိကန် တွေကသာ အယ်လ်ကေးဒါးလို့ နာမည်ပေးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်'

တချို့အချက်အလက်များမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိပေ။ သို့သော် ဘင်လာဒင်အနေဖြင့် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့သည် ဆိုသည်မှာ အထောက်အထားများ ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ စိတ်တူကိုယ်တူ စစ်သွေးကြွ အုပ်စုကြီးနှင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းရှိရှိနှင့် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်အောင်လည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ထိုအုပ်စုလေး တစ်ခုကို ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်ဖွဲ့စည်းပြီး စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးကို ဘင်လာဒင်က ဦးဆောင်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အထောက်အထား ပြည့်ပြည့်စုံစုံကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ဘော့စနီးယားတွင် ရရှိခဲ့သည်။ ဤစာအုပ်တွင်ပါသော တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ၊ အင်တာဗျူးများကိုလည်း စာရေးသူကိုယ်တိုင် အားတကုတ်

ဦးစားပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက် အယ်လ်ကေးဒါးက ပထမဆုံး ချိတ်ခိုက်ခဲ့ပြီး ၁၃ နှစ်တိတိအကြာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးကပင် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဂျပန်ခါလီဖာသည် ဘင်လာဒင်၏ ယောက်ဖတော်၏။ သူက ဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သက်သော သူ့အမြင် အဘောထားကို ပြောပြပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် နိမ့်ချပြီး အေးအေးချမ်းချမ်း နေတတ်သော သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာခဲ့ပုံကို ဤသို့ ပြောပြဖူးသည်။

'ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် အိုစမာဟာ အလွန်အထိမခံသူပဲ။ သူဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်ပြီး ကျင့်ဝတ်တွေအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်သူပဲ။ သူ့အနေနဲ့ ဘာသာရေး ကျင့်ဝတ်တွေအတိုင်း မဆောင်ရွက်နိုင်မှလည်း ကြောက်လန့်နေတယ်။ ဘုရားသခင်က သူ့ကို ဒဏ်ခတ် လိမ့်မည်လို့လည်း ထင်နေတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ အဘူဟက်မိန် အဘူအူဘာဒါတို့ရဲ့ ရဲရဲဝင့်ဝင့် တိုက်ခိုက်တာကို သူတွေ့ရတယ်။ သူတို့ ၂ ယောက်ဟာ ဘာသာရေးကို အလွန်ယုံကြည် ကိုးကွယ်သူတွေပါ။ အဘူအူဘာဒါဆိုရင် ကိုရန်ကျမ်းကို အကုန်အလွတ်ရသူ ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို အားတိုင်းကြည့်လိုက်ရင် ကိုရန်ကျမ်းကို အမြဲဖတ်နေတယ်။ ဘုရားရှိခိုးတာကိုလည်း အလုပ်တစ်ခုလို ရှိခိုးပါတယ်။ ဒုက္ခရောက်နေချိန်မှာလည်း သူ့ရှိခိုးတာပဲ။ သူက အလွန်မွန်မြတ်တဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်ပါပဲ။

အဘူအူဘာဒါနဲ့ အဘူဟက်မိန်တို့က 'အိုစမာ . . . ငါတို့ဟာ လူတွေထောင်ပေါင်းများစွာရှိတဲ့ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ပဲ။ ငါတို့မှာ နောက်ကြောင်း အဖြစ်အပျက်တွေ ရှိလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါတို့ဟာ တစ်ဖွဲ့တည်း၊ ဦးတည်ချက် တစ်ခုတည်းက လူတွေပါပဲ။ ငါတို့ ခေါင်းဆောင်က မင်းပဲ။ ယုံကြည်ရတဲ့ သူကလည်း မင်းပဲ ရှိပါတယ်။ မင်းကို ငါတို့ခေါင်းဆောင်ခန့်အပ်ပြီး မင်းသွားတဲ့ လမ်းအတိုင်း ငါတို့လိုက်ကြမယ်' လို့ပြောတယ်။ ဒါက ကျွန်တော် အမြင်ပါ။ အိုစမာကို ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် သူတို့က ယုံကြည်ကြတယ်။ သူဟာ တခြားခေါင်းဆောင် တွေလို ထောင်သွားဝင့်ဝါတဲ့ သူတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး။ နှိမ်နှိမ်ချချလည်း နေတယ်။ လူကြားထဲလည်း ထွက်ထွက်မပြဘူး။ လုပ်စရာရှိတာကို လုပ်မယုံ လူမျိုးပါပဲ'

အကူအညီပေးရေးအဖွဲ့မှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်တဲ့ ပါလက်စတိုင်းလူမျိုး ဂျပန်အစွမ်းလက်လည်း ဂျီဟတ် စွမ်းကို သူတည်းဖြတ်ပြီး အယ်ဒီတာ လုပ်ခဲ့သည့် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး . . .

'အယ်လ်ကေးဒါးဟာ တခြား အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ မတူပါဘူး။ ဒီအဖွဲ့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်က မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေကြားမှာ ဂျီဟတ်ဆိုတဲ့ အယူဝါဒ ယုံနှံဖို့နဲ့ ဒီအယူအဆကို လက်ခံကျင့်သုံးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေဟာ ဂျီဟတ်ရဲ့အရေးပါပုံကို နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီအတွက် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေအားလုံး သိရှိနားလည်နေရမယ်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့၊ စစ်မှန်တဲ့ အစ္စလာမ်မစ် ဝါဒကို တည်ထောင်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ စစ်မှန်တဲ့ အစ္စလာမ်မစ် အစိုးရတွေ တည်ထောင်ရမယ်လို့လည်း ယုံကြည် ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ နိုင်ငံတိုင်းက မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို စည်းရုံးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း အဲဒီလို စည်းရုံးတဲ့အခါမှာ အလွန်အလွန်ကို ဂရုစိုက်ပြီး စည်းရုံးကြတယ်။ အလွန် စိတ်ချရတဲ့သူကိုမှ စည်းရုံးသိမ်း သွင်းကြပါတယ်' ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

အဘူမုဆက်အယ်လ်ဆူရီသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ရသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားမှုများအတွင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်လိုက်သည့်အတွက် သမိုင်းတွင် အထူးခြားဆုံး တစ်ခုဖြစ်သည့် 'နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ် တော်လှန်ရေး၏ တိုက်ပွဲခေါ်သံ' ဖြစ်သည်ဟု သူက ဤသို့ ပြောခဲ့ပါသည်။

'အစ္စလာမ်မစ်ဘာသာမှာ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ လိုအပ်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ အဘူဘာကာက ပထမဆုံးနမူနာပြု ပေါ်ပေါက်လာတာ ဖြစ်တယ်။ (အဘူဘာကာ ဆိုတာ တမန်တော်ရဲ့ အပေါင်းအသင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်) သူက တမန်တော် မိုဟာမက်နဲ့ စစ်ပွဲအတွင်း အတူတိုက်ခိုက်စဉ်က (အေဒီ ၆၂၂ ခုနှစ်ကာလ) ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး တပ်မတော်ကြီးဟာ အလွန်အင်အား တောင့်တင်းတယ်ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာပေါ်က တပ်ဖွဲ့များကိုတောင် နိုင်အောင် တိုက်နိုင်တယ်။ ရောမနဲ့ ပါရှား တပ်မတော်ကြီးတွေကို နိုင် အောင် တိုက်နိုင်တာပါ။ အဲဒီကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါး ဆိုတာကို ခေါင်းထဲမှာ ရှိခဲ့ကြပါတယ်'

အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖွဲ့စည်းမည့် အစောပိုင်း နေ့ရက်များက ဘင်လာဒင်သည် ငွေကြေးအရ အကြီးအကျယ်ပံ့ပိုး ကူညီခဲ့သည်။ အီဂျစ် ဂျီဟတ်အုပ်စုမှ လူများကို အခြေခံပြီး အယူအဆအရလည်း ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

လာဆန်အက်ရက်ဘတ်အယ်လ်ဆူရေဟီသည် အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ကာလက အစောဆုံးပါဝင်ခဲ့သေး ဆော်ဒီလူမျိုး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက သူ့အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

'ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ ဘင်လာဒင်ရဲ့အိမ်မှာ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီး အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့တာပါ။ ရုရှားတွေ

အာဖဂန်က ဆုတ်ခွာပြီးနောက်ပိုင်းမှာမှ အယ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့တာပါ။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို မွေးဖွားပေးသူတစ်ဦးအဖြစ် ကျွန်တော် ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဖွဲ့ဖို့ စိတ်ကူးကို အီဂျစ်တစ်ယောက် ဆီက ရလိုက်တာပါ။ အဘူအူဘောဒါအယ်ဘန်ရှီရီနဲ့ အဘူဟက်ဖ်တို့ ဦးဆောင်တဲ့ အစ္စလာမ်မစ် ဂျီဟတ်အုပ်စုက အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ကနေ အယ်လ်ကေးဒါး စိတ်ကူးကိုရလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီစိတ်ကူးနဲ့အတူ အထူးသဖြင့် ဘန်ရှီရီက သူတို့စိတ်ကူးကို အိုစမာဘင်လာဒင်ထံ တင်ပြခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ဘန်ရှီရီဟာ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကတည်းက အယ်မာ ဆာဒါမှာ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုရှားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် သူ့ခြေထောက်ကို သေနတ်မှန် သွားခဲ့တယ်။ သူဟာ အီဂျစ်တစ်ပတ်တော်က အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ရဲ့ နေပိုင်ဆိုင်မှု နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လျှို့ဝှက်နေစရာ မလိုဘူး။ သူဟာ ငွေကြေးဘယ်လောက် ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ သိကြပါတယ်။ အဲဒီအီဂျစ်တွေက သူ့ရဲ့ ဓနကြွယ်ဝမှုကို အသုံးချချင်ကြတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဂျီဟတ် စစ်ပွဲပြီးတော့ အဲဒီ အီဂျစ်တွေစုပြီး ပက်ရှ်ဝါက ဘင်လာဒင်အိမ်မှာ ဆုံကြတယ်။ သူတို့က သတင်းစာဆရာတွေကို အဲဒီမှာပဲ ဖိတ်ကြားသလို ကူညီကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တွေက ကိုယ်စားလှယ်တွေကိုလည်း ဖိတ်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ဘင်လာဒင် ရဲ့အိမ်မှာ အားလုံးကို ဖိတ်ကြားစုရုံးပြီးတဲ့ အခါကျတော့ သူတို့စိတ်ကူးကို ရှင်းပြတယ်။ အဲဒီလူတွေ အားလုံးဟာ ဘင်လာဒင်ရဲ့ ထီးရိပ်အောက်မှာ အလုပ်လုပ်မယ့်သူတွေ ဖြစ်တဲ့အကြောင်းကိုလည်း သတင်းစာ ဆရာတွေကို ရှင်းပြတာပါ။ ကုသိုလ်ဖြစ် ကူညီရေးအဖွဲ့တွေကိုလည်း သူတို့ အကူအညီပေးမယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး အယူအဆကို ဘင်လာဒင်ကလည်း သဘောကျတယ်။ တစ်ရက်မှာ ဘင်လာဒင်အိမ်ကို ကျွန်တော်ရောက်တော့ အယ်ဘန်ရှီရီနဲ့ အဘူဟက်ဖ်တို့ကို တွေ့ရတယ်။ လူတစ်စုနဲ့ သတင်းစာဆရာတစ်စုကိုပါ တွေ့ရပါတယ်။

သတင်းစာဆရာတွေ ပြန်သွားပြီးတဲ့အခါ ကျွန်ရစ်ခဲ့တာကတော့ အယ်လ်ဘန်ရှီရီ၊ အဘူဟက်ဖ်အယ်လ်မာရီနဲ့ အိုစမာတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်လည်း ပါတာပေါ့။ ကျွန်တို့သူတွေဟာ စုပြီး စကားဆက်ပြော ကြပါတယ်။ အဓိကပြောတာက အယ်လဘန်ရှီရီပါ။ သူက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိပြီး စကားပြောရင်လည်း သိမ်မွေ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ရုပ်လက္ခဏာမှာ တွေ့တဲ့သူတိုင်း ရိုသေလောက်တဲ့ အင်္ဂါရုပ်ရှိပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ပြပြီး ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတော် အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ ရက်ရောမှုကို ခင်ဗျား သတိထားမိပါလိမ့်မယ်။ သူက ငွေကိုရက်ရက်ရောရောသုံးပြီး လက်နက်တွေဝယ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေအတွက် လက်နက်က

ရိက္ခာတွေကို သူ ဝယ်ယူ စုဆောင်းပေးခဲ့တယ်။ လှေကျင့်ရေး စခန်းတွေကိုလည်း သူပဲ ကူညီပေးခဲ့တယ်။ ဒါတင်မကဘူး . . . နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ မူဂျာဟတ်ဒင်တွေအတွက် လက်မှတ်ခတွေ့၊ ခရီးစရိတ်တွေကိုလည်း သူပဲ စီစဉ်ပေးခဲ့တာပါ။ အခုဆို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲက ပြီးသွားပြီ။ အဲဒီစစ်ပွဲက စိတ်ဓာတ်တွေကို အလဟဿ မဖြစ်သင့်ဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ ထင်တယ်။ ဒါကြောင့် အာဖဂန်ကို ရောက်လာတဲ့ ဒီလူတွေနဲ့ အစ္စလာမ်မစ် အရေးတော်ပုံကို ဆက်လက်ပြုလုပ်လိုတယ်။ နောက်ဖြစ်လာဦးမယ့် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် အစ္စလာမ်မစ် တပ်မတော်တစ်ခု တည်ထောင်ထားမယ်လို့ စဉ်းစားတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ကို အယ်လ်ကေးဒါးလို့ နာမည်ပေးချင်ပါတယ်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ ကုန်ကျခဲ့တဲ့ ဘင်လာဒင်ရဲ့ အသီးအပွင့်တွေထဲက ဒီအဖွဲ့ဟာ တစ်ခုအဖြစ် ကျွန်ရှိနေစေချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ လူငယ်တွေကို သင်တန်းတွေဆက်ပေးမယ်။ လှေကျင့်ပေးမယ်။ လက်နက်ရိက္ခာ အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ပေးမယ်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က မွတ်ဆလင်တွေနဲ့ အတူ သူတို့ကို အစ္စလာမ်မစ် အရေးတော်ပုံအတွက် အသင့်ရှိနေစေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးမှာ ပါဝင်တဲ့ တပ်သားတွေကို အသေအချာ လှေကျင့်ပျိုးထောင်ပေးမယ်။ နောက် တပ်သားသစ်တွေကိုလည်း စုဆောင်းရမှာ ဖြစ်တယ်။ လို့ အယ်ဘန်ရှိရီက ကျွန်တော်ကို တစ်လုံးချင်း ပြောဆိုရှင်းပြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း အိုစမာကို လှမ်းကြည့်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုက ဘယ်လိုလဲဆိုတာကို လှမ်းကြည့်လိုက်တာပါ။

ကျွန်တော်ကလည်း 'ကျွန်တော်တို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ စကားပြောရအောင်။ ကျွန်တော်ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ဖက်ဒီဝါ ထုတ်ပြန်ပြီးတဲ့အခါ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ အထူးချင်မှန်းချက်နဲ့ ကျွန်တော်ရောက်ရှိလာတာ ဖြစ်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ပြောနေတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ကန့်ကွက်စရာလည်း မရှိပါဘူး။ အစ္စလာမ်မစ်တပ်မတော်နဲ့ အခုလို အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းတာကို ကျွန်တော် မဆန့်ကျင်ပါဘူး' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ အိုစမာဘင်လာဒင် ခေါင်းဆောင်လာတာကို ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိတယ်။ နောက် သူက ပြုံးပြီး ကျွန်တော်ဘက်ကို ကြည့်တယ်။ နောက် သူက 'ဒီနေရာမှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားပြောကြပါ' လို့ ပြောတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်ကို အထူးပြုပြီး စကားပြောကြတယ်။ အဖွဲ့ထဲကိုလည်း ကျွန်တော်ကို ပါစေချင်တယ်။ ကျွန်တော်က လူငယ်တွေအပေါ် ဩဇာရှိတာကိုး။ လူငယ်တွေဟာ သူတို့ ချစ်ခင်လေးစားတဲ့ သူနဲ့ အနီးကပ်နေလေ့ရှိသလို စကားကိုလည်း နားထောင်လေ့ရှိတယ်လို့ အိုစမာက ကျွန်တော်ကို ပြောတယ်။ ကျွန်တော် မာဆာဒါမှာ အလုပ်လုပ်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ လူငယ်တွေနဲ့ တရင်းတနှီးရှိတာကို သူက သတိထားမိတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ၄ လလောက် နေခဲ့ရပါတယ်။ အိုစမာက ကျွန်တော်ကို ဒီအဖွဲ့ထဲ

ပါစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း စည်းရုံးတယ်။ ကျွန်တော်က 'အစ်ကိုကြီး အိုစမာ . . . အစ်ကိုကြီးကို ဘုရားသခင် ဆုလာဒ် ပေးသနားပြီးပြီ။ အစ်ကိုကြီးက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ငွေအား၊ လူအား အကုန်သုံး ခဲ့တယ်။ အစ်ကိုလို စွန့်လွှတ်တဲ့သူ ဘယ်သူမှမရှိပါဘူး။ အဘူအူဘောဒါ အယ်လ်ဘန်ရှိရှိ ပြောသလိုပါပဲ။ ဒီမှာရှိနေတဲ့ လူတွေကို သင်တန်းပေးတာ ဆက်လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ သီးလာတဲ့အသီးကို ဆွတ်ယူပစ်မှာကိုလည်း မနိုးရိမ်ပါနဲ့။ ဂျီဟတ်တပ်မတော်ကို ဆက်ပြီးတည်ဆောက်သွားဖို့၊ လူငယ်တွေကို လက်နက်တွေ တပ်ဆင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီလူတွေဟာ အာဖဂန်မှာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့သလို ဘုရားသခင်ရဲ့ အမည်နာမနဲ့အတူ ဘုရားသခင်ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်နဲ့အတူ နောက်ထပ်လိုအပ်တဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲရဦးမယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အစ်ကိုကို မဆန့်ကျင်ချင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လိုအပ်တဲ့ အကြံဉာဏ်ကိုတော့ အစ်ကိုကို ပေးချင်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ဓွတ်ဆလင်ဘာသာကို အမွေဆက်ခံထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းမျိုးကို မတွေ့ရလို့ပဲ' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့အခါ သူတို့ဟာ လက်နက်ကိုင်သင်တန်းတွေနဲ့ စခန်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီသင်တန်း၊ စခန်းတွေမှာ သင်ကြားပေးတဲ့ ဆရာအများစုကတော့ အီဂျစ်လူမျိုးတွေ ဖြစ်တယ်။ သင်တန်း ဆရာတွေကို ဘင်လာဒင်က လစာပေးပါတယ်။ အဲဒီသင်တန်းဆရာတွေဟာ အင်အား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း မခံရခင်က အင်အားရဲ့စခန်းမှာ သင်တန်းပေးခဲ့တဲ့ သင်တန်းဆရာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အတွေ့ အကြုံလည်း ရှိကြတယ်။ သူတို့ဟာ အီဂျစ်တပ်မတော်မှာ ဒါမှမဟုတ် အီဂျစ်လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့တွေမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖူးသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သင်တန်းကာလမှာ အီဂျစ်တွေက လူငယ်တွေကို ကောင်းကောင်းပျိုး ထောင်ပေးခဲ့တယ်။ လူတော်တွေ ဖြစ်အောင်လည်း သူတို့ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ သင်တန်းတတ်တဲ့ သင်တန်းသားတွေထဲက လူတော်တွေကို ရွေးထုတ်တဲ့ အဓိကမှတ်ကျောက်တွေကတော့ ငယ်ရွယ်ရမယ်။ နွံ့ရှိရမယ်။ အမိန့်နာခံမှု အားကောင်းရမယ် ဆိုတာတွေက အဓိကပါပဲ။ အရေးကြီးတာက ညွှန်ကြားတာကို အာဇာနည်မတက်ဘဲ ပြောတဲ့အတိုင်း နာခံဖို့ ဖြစ်တယ်။ တစ်ပတ်ကနေ ၂ ပတ်ကြာအောင် သင်တန်းသားတွေရဲ့ အရည်အချင်းကို ကြည့်ရှုခဲ့ကြတယ်။ သတ်မှတ်ထားတဲ့စံနဲ့ ကိုက်ညီမှုကို အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ရက်သတ္တပတ် အတော်ကြာတဲ့အထိ ရွေးထုတ်ကြရပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ အဖွဲ့ထဲဝင်ချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိမှ လက်ခံကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ထဲဝင်ဖို့ လက်ခံလိုက်တဲ့အခါမှာ သူတို့ကို မိသားစုနဲ့ သံယောဇဉ် ဖြတ်နိုင်၊ မဖြတ်နိုင်ကို အတိအကျ မေးကြပါတယ်။ မိသားစုတွေဖြစ်တဲ့ မိဘ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ မိန်းမ၊ သားသမီး စတာတွေကို လုံးဝ သံယောဇဉ်ဖြတ်နိုင်ပြီဆိုမှ အခုထက်

မြင့်တဲ့စခန်းတွေ ပို့တယ်။ အဲဒီမှာ ခွဲခြားထားတာက အထူးအဆင့်၊ အလယ်အလတ် အဆင့်နဲ့ နောက်ဆုံး အဆင့်တွေပါပဲ ဟုဆိုသည်။

ဆော်ဒီသတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျမားခါရှောဂီကလည်း သူ၏ အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ ပြောပြခဲ့ပေသည်။

‘အိုစမာဘင်လာဒင်ထံက ကျွန်တော် ကြားသိရပြီးတဲ့နောက် အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ဟာ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ပြီးတော့မယ်ဆိုတာကို သူသိနေတယ်။ ဆိုဗီယက်တွေကလည်း ဆုတ်နေပြီ။ အဲဒီမှာ သူက လုပ်စရာရှိတာလုပ်ဖို့လည်း သူက စဉ်းစားနေခဲ့တယ်။ မူဂျာဟတ်ဒင်တွေအနေနဲ့ လပိုင်းအတွင်းမှာ အနိုင်ရပြီလို့ ဆိုနိုင်တော့မယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ ဒါကြောင့် အာရပ် မူဂျာဟတ်ဒင်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆက်လုပ်နိုင်သလား။ သူတို့ဟာ သူတို့နိုင်ငံကို ပြန်ကြလိမ့်မယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ မီးတောက်ဟာ ဆက်လက်တောက် နေဖို့ လိုတယ်။ အဲဒီလို မီးတောက်ကို ဆက်လက်တောက်ဖို့အတွက် ဗဟိုအာရှလို့ဒေသမျိုးမှာ အခွင့်အရေး ကောင်းပဲလို့ သူက ပြောပါတယ်။ အဲဒီလို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲရဲ့ မီးတောက်ဆက်တောက်ဖို့ အဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့ရမယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးပဲလို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အံ့အားသင့်သွားတယ်။ ကျွန်တော်က ‘အာရပ်က အုပ်ချုပ်သူတွေကတော့ ဒါကို ကြိုက်မှာ မဟုတ်ဘူးနော်’ လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

၈၉ ခုနှစ်ကာလတွေမှာ တော်လှန်ပြောင်းလဲလိုတဲ့ တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်ဟာ အာဖဂန်ကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ အာဖဂန်ဟာ တော်လှန်ပြောင်းလဲဖို့အတွက် အာရုံစိုက်ရာဒေသလည်း ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာ အာဖဂန်ကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ အိုစမာနဲ့ အက်ဇ်တို့ စိတ်တူကိုယ်တူ ဖြစ်နေတဲ့ကာလပါပဲ။ အဗ္ဗူလာအက်ဇ် သွန်သင်သမျှ လိုက်နာဆောင်ရွက်နေတဲ့ အိုစမာက အာရပ်တွေကို အာဖဂန်မှာ ကူညီဖို့ အခွင့်အရေးတွေ ပေးခဲ့တယ်။ အဗ္ဗူလာအက်ဇ်က အမေရိကကို သွားလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ အာရပ်တွေကို လည်း အာဖဂန်သွားဖို့ ဖိတ်ခေါ်လေ့ရှိတယ်။ အာရပ်တွေကို စည်းရုံးပြီး အာဖဂန်မှာတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ ရှင်းပြခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ လမ်းညွှန်မှုအောက်မှာ သူ့ညွှန်ပြတဲ့စနစ်အတိုင်း အာရပ်တွေက ပါဝင်လာကြတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကြောင့် ပိုပြီး လူသိများလာခဲ့တယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာမှာ လူသိများတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်လာတယ်။ လွတ်လပ်မှု ရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ တော်လှန်စိတ်ရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်လူငယ်တွေက အာဖဂန်ကို တဖွဲဖွဲရောက်လာ ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလိုရောက်လာတဲ့ထဲမှာ ဘယ်လိုဂျီယံ မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ အာဖဂန်မရောက်ခင် ၆ လလောက်က အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ အစောင့်လုပ်တဲ့သူပါ။ သူက အဲဒီမှာ

ရှိတဲ့ လူငယ်တွေဟာ ဆေးစွဲတဲ့သူတွေ၊ စိတ်ကျတဲ့သူတွေများတယ်လို့ ဆိုတယ်။ စဉ် ခုနှစ်အလွန်မှာ ရေ တံခါးဖွင့်ပေးလို့ ရေတွေ အလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်လာသလိုပဲ အာရပ်ကမ္ဘာက မွတ်ဆလင်တွေဟာ ပါကစ္စတန်က တစ်ဆင့် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ရောက်လာပါတယ်။ အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲဖို့ ရောက်လာတာဖြစ်တယ်။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက လူတွေကို ရွေးချယ်ပါတယ်။ အိုစမာက ဂျီဟတ် စစ်ပွဲအကြောင်း ရှင်းပြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တံခါးဖွင့် ကြိုဆိုကြပါတယ်။ အဲဒီလို စိစစ်မှုမရှိတာကို အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်နီက သဘောမကျပါဘူး။ ဟု ဆိုခဲ့ပြန်သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့၊ အာဖဂန်နစ္စတန် အသိမ်းပိုက်ခံရပြီး ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအကြာ၌ ဆိုဗီယက်တပ်များသည် အာဖဂန်မှ ဆုတ်ခွာသွားကြလေသည်။ ကဘူးလ်ကို အုပ်ချုပ်သော ကွန်မြူနစ်အစိုးရမှာလည်း ဖြိုကွဲသွားလေသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ ဆုတ်ခွာသည်နှင့် အလိုတော်ရှိ အာဖဂန်အစိုးရ ပြိုကွဲသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျာလာ ဘာဘက်တွင် အာဖဂန် မူဂျဟစ်ဒင်တို့က အောင်ပွဲခံကြသည်။ ဘင်လာဒင်၏ အမိန့်ပေးမှုအောက်တွင်ရှိသော အာရပ်တို့ ကလည်း ဂျာလာလာဘက်ကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ဂျာလာလာဘက်တွင် ကိုယ့်အုပ်စုနှင့်ကိုယ် အဖွဲ့ခွဲများ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခု၊ မတ်လတွင် ဘင်လာဒင်၏ တပ်ဖွဲ့များနှင့် တခြားတပ်ဖွဲ့များ တိုက်ခိုက်မှုများလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သွေးဖြေကျမှုများလည်း ရှိခဲ့လေသည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်နှင့်ဩဂုတ်လထုတ် ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၅၇ တွင် ဂျာလာလာဘက်တိုက်ပွဲဆိုသော ဆောင်းပါး ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် ဤသို့ ရေးထားသည်။

ဂျီဟတ်နယ်မြေကို အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ အဘူဂူတေဘာက စာအုပ်(ခြေသို့ကွင်း)တွင် သူ၏နေရာကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထို့အတူ အဘူအက်ဒါလာ အိမ်မာဘင်လာဒင်၏ အနီးကပ်အရှိဆုံး သက်တော်စောင့် ဖြစ်လာသူ အဘူအက်ဒါလာကို ချစ်ခင်စွာဖြင့် စောင့်ရှောက်ပြုစုနိုင်ခဲ့ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သူသည် အဘူအက်ဒါလာ၏ညာလက်ရုံးဖြစ်လာသလို နွေဦးကဲ့သို့ပင်သူ့ကို အဘူအက်ဒါလာကလည်း ချစ်ခင်ခဲ့ပါသည်။

စစ်ပွဲ၏ မီးတောက်များက ဂျာလာလာဘက်ဝန်းကျင်ရှိ ဒေသများကို လောင်ကျွမ်းလိုက်သလို ထိုဒေသသည်လည်း သူ့ရဲကောင်းတို့၏နယ်မြေ ဖြစ်လာခဲ့ရပေသည်။ အာရပ်တို့၏ 'အင်ဆာ' (ထောက်ပံ့ကူညီသူများ) အဆင့်အတန်းကိုလည်း မြင်သာထင်သာ ရှိလာခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲသည်စကတည်းက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ မရဏ၏လက်တံက ဝိညာဉ်များကို ပြန်ပေးဆွဲသွားခဲ့သည်။ တင့်ကားတစ်စီးရှိ ဒုံးကျည်က ညီအစ်ကိုတော် ၃ ယောက်ကို သတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထိုထဲတွင် အဘူကူတောဘာလည်း ပါသွား၏။ သူတို့ ၃ ယောက်၏ အလောင်းများမှာ တစ်စီ ဖြစ်သွားပါသည်။

အဘူအက်ဒါလာ (ဘင်လာဒင်)က အဘူကူတောဘာ အကြောင်းကို ပြောပြနေသည်။ ထိုသို့ စကားပြောနေစဉ်တွင် သူ့လည်ချောင်းများမှာ ခြောက်ကပ်လာပြီး သူ့မျက်လုံးများမှာ စိုစွတ်လာသည်။ သူသည် စကားပြောနေရင်း စကားလုံးများ ရှာမရအောင် ဆွဲအလာပါသည်။ သူက စကားဆက်ပြောဖို့ ကြိုးစားသည်။ ပြောနေရင်း သူ့လည်ချောင်းများမှာ ခြောက်ကပ်ပြီး မျက်လုံးများမှာ စိုစွတ်လာပြန်သည်။ တတိယအကြိမ် ရောက်သောအခါ သူက စကားဆက် မပြောတော့ပေ။ နားထောင်နေသူ အားလုံးမှာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေကြသည်။

ဂျာလာလာဘက်တွင် ပူလောင်သော တိုက်ပွဲများ စတင် ဖြစ်ပွားနေသည်။ အဘူအက်ဒါလာက ရှေ့ဆုံးမှနေ၍ ဦးဆောင်ကွက်ကဲနေ၏။ သူက ဘုရားသခင် ပေးသနားသောအင်အားဖြင့် ရန်သူများကို ရွံ့ရွံ့ချိုချို တိုက်ခိုက်နေပါသည်။ သူ့ရဲကောင်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အိုမာဘင်လာဒင်၏ တစ်မိန့်အောက်တွင် သူ့ရဲကောင်းများမှာ အသက်ကို စွန့်လွှတ်၍ တိုက်ပွဲဝင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် အာရပ်မဂျာဟစ်ဒင် ၈၀ ကျော်ကျဆုံးပြီး ၁၀၀ကျော် မှာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့လေသည်။

စတီဗင်ကာရီ (Steve Mccurry) သည် အမေရိကန် ဓာတ်ပုံသတင်းထောက်တစ်ဦး ဖြစ်၏။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက အာဖဂန်ကို သူ့သွားရောက်ခဲ့သည်။ သူ၏ နေရှင်နယ်ရှိအိုဂရပ်ဖစ် (National Geographic) မဂ္ဂဇင်းတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ သူရိုက်ခဲ့သော ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုပုံမှာ အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ် အာဖဂန် မိန်းကလေးတစ်ယောက်၏ပုံ ဖြစ်သည်။ ဝင်းလက်တောက်ပလှသော မျက်လုံးစိမ်းစိမ်းနှင့် ထိုဓာတ်ပုံမှာ ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် ၂ စုအတွင်း အကျော်ကြားဆုံး ဓာတ်ပုံများထဲတွင် ဓာတ်ပုံတစ်ပုံအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့လေသည်။ ၁၉၈၉ ခု၊ နွေဦးကာလတွင် သူ့ကို တိုင်းမဂ္ဂဇင်းကြီးက ဂျာလာလာဘက်ဒေသသို့ သွားရောက်ပြီး ဓာတ်ပုံသတင်းများ ရိုက်ကူးပေးရန် တာဝန်ပေးခဲ့လေသည်။ သူက သူ၏ အတွေ့အကြုံကို ပြောပြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာ အာရပ်ပုံစံပေါက်နေသူများ ကြားထဲရောက်သွားပါတယ်။ ထိုအာရပ်များထဲတွင် အထူးသဖြင့် ဆော်ဒီလူမျိုးများကို အများဆုံး တွေ့ရပါတယ်။ ထိုကာလက အာရပ်တွေနဲ့ ကျွန်တော် ဆုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကန်ဒါဟာ၊ နို့စတဲ့ ဂျာလာလာဘတ် ပတ်ဝန်းကျင်နေရာတွေမှာ ရောက်ရှိခဲ့တာပါ။ အဲဒီနေရာတွေမှာ ဘုမသိဘမသိ ဟိုချောင်းဒီချောင်း လှုပ်နေလို့ရှိရင် ပစ်သတ်ခံရမှာ သေချာပါတယ်။ ဘာမှ မပြောဘဲ ပစ်သတ်လိုက်မှာပါ။ ဒီနေရာတွေမှာက ညစ်ပတ်ပေရေတဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်တွေ အုပ်ချုပ်ထားတဲ့နေရာပဲ။

ကျွန်တော်ဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ ဂျာလာလာဘက်မှာ တိုက်ပွဲတွေ အလွန်ပြင်းထန်နေတဲ့အချိန်မှာ တွေ့ခဲ့တာပါ။ တိုက်ပွဲတွေက အထူးသဖြင့် လေဆိပ်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အလွန်ပြင်းထန်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက် အာဖဂန်မှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ တိုက်ပွဲတွေထဲမှာတော့ အပြင်းထန်ဆုံးပါပဲ။ မူဂျာ ဟစ်ဒင်တွေက ဂျာလာလာဘတ်ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ နေ့ခင်းဘက်မှာ တိုက်ပွဲတွေ ရှိပေမယ့်လည်း သတိထားပြီး သွားလာလို့ ရပါတယ်။ ဂျာလာလာဘက်က လေယာဉ်ကွင်းမှာတော့ နံနက်ပိုင်းက တိုက်ပွဲ ဖြစ်သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့သွားရင်းနဲ့ အနားမှာ အမြောက်ဆန် ပေါက်ကွဲတာတို့၊ မော်တော်ကျည်ဆန် ပေါက်ကွဲတာတို့ ကြုံခဲ့ပြီး လက်နက်အသေးစားတွေနဲ့ ပစ်ခတ်တာလည်း ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ အလွန် ထိတ်လန့်စရာ ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီလို တိုက်ပွဲဖြစ်ချိန်က နံနက် ၁၀ နာရီ လောက်မှာပါ။ လေဆိပ်မှာရှိတဲ့ လူတွေက ကျွန်တော်တို့ကိုတောင် လှမ်းပစ်လိုက်ပါသေးတယ်။ တခြား အမြောက်စခန်းက လှမ်းပစ်တာကိုလည်း တွေ့ ရပါတယ်။ တော်တော်ကြီးကျယ်တဲ့ တိုက်ပွဲပါပဲ။ မော်တာကျည်ဆန်တွေ အမြောက်ကြီးတွေနဲ့ ပစ်ခတ် နေကြတာ တော်တော်အံ့ဩစရာ ကောင်းပါတယ်။

အာရပ်တွေဟာ တိုက်ပွဲဖြစ်တဲ့နေရာ တစ်ခုလုံးလိုလိုမှာ ရှိနေကြတယ်။ သူတို့ဟာ ရှေ့တန်းမှာ ထက်ထက် သန်သန်ကို တိုက်ပွဲဝင်နေကြတာပါ။ သေရမှာကိုလည်း မကြောက်ကြပါဘူး။ အသက်စွန့်ပြီး တိုက်နေကြ တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို စွန့်စားပြီးတိုက်သလို အာရပ်တွေဟာ သေကြေဒဏ်ရာရတာမျိုးတွေလည်း ဖြစ်လာ တယ်။ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာတင် အာရပ်တစ်ယောက် ထိသွားပါတယ်။ သူ့ကို ခြေထောက်ကနေ ဆွဲသွားကြတယ်။ သေသွားပုံရပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အုတ်ရိုးအပြင်ကို ခုန်ထွက်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ၂၀ လောက်ရှိလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ အဲဒီနေရာက ကျည်မထိအောင် ကွယ်ရတဲ့နေရာပေါ့။ ကျွန်တော်က သေနတ်မှန်လို့ အာရပ်နောက်ကို ဆတ်ပုံရိုက်ဖို့ ပြေးလိုက်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ အာရပ်တစ်ယောက်က ခဲကိုကိုင်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေတယ်။ ကျွန်တော့်ခေါင်းကိုလည်း ခဲနဲ့ပစ်မယ်ပုံ ရပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်ပြီး ဘာဖြစ်လို့လဲတော့

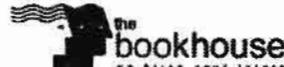

မသိပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို သူ့လက်ထဲက ခဲနဲ့ မပစ်တော့ပါဘူး။

အဲဒီညလား၊ နောက်တစ်နေ့လားတော့ မသိဘူး။ အာရပ်တွေဟာ အိမ်တစ်လုံးမှာ စုဝေးရောက်ရှိလာတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီအရပ်တွေကြားမှာ အရပ်ရှည်ရှည်နဲ့ ခေါင်းပေါ်မှာ အဖြူရောင် ဗောင်းထုပ်တင်ထားတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ရတယ်။ မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့က အနားကို ရောက်သွားတယ်။ သူတို့ကလည်း ဝိုင်းလာကြပါတယ်။ ဒီကက်ဖာက ဘယ်သူလဲဆိုတာ သိချင်ပုံရပါတယ်။ ကက်ဖာ ဆိုတာက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို သူတို့က ခေါ်တာပါ။ ကျွန်တော်လို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတစ်ယောက် အာဖဂန်ကို ဘာကြောင့် ရောက်လာသလဲဆိုတာ သိချင်ပုံရပါတယ်။ သူတို့ အုပ်စုထဲက ချာတိတ်တစ်ယောက်က ပစ္စုတိတစ်လက်ကိုင်ပြီး ထလိုက်တယ်။ သူ့ကိုတွန်းထိုး မပစ်ရင်တော့ ဘာလုပ်မလဲမသိဘူး။ ကျွန်တော်ကို ထိုးကြိတ်ပြီး ဖယ်ပစ်မယ်။ သေနတ်နဲ့လည်း ပစ်ချင်ပစ်လိမ့်မယ်။ ဘင်လာဒင်ကတော့ သူတို့လို မဖြစ်ဘူး။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပါပဲ။ တခြားသူတွေနဲ့ လုံးဝမတူပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီနေရာ ရောက်သွားတာက သတ်သတ်မှတ်မှတ်၊ အချိန်အချက်နဲ့ ရောက်သွားတာ မဟုတ်ဘူး။ ဟိုဝင်ဒီထွက်နဲ့ ခွေးလေခွေးလွင့်တွေလို ရောက်သွားကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဂျပ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော်ပထမဆုံး ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လှည့်လည်သွားလာခဲ့ဖူးတယ်။ အိမ်ထဲမှာလည်း အချိန်အတော်ကြာနေခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်တွေက ဖော်ရွေတဲ့ သူတွေပါပဲ။ စိတ်ဆွေဖွဲ့ဖို့လည်း လွယ်ကူတယ်။ ကျွန်တော်က အာဖဂန်တစ်ယောက်နဲ့အတူ မြို့ထဲ လျှောက်သွားကြည့်တယ်။ လက်နက်လည်း ကိုင်မထားပါဘူး။ အာဖဂန်ကို ရောက်လာတဲ့ အာရပ်တွေက သူတို့စစ်ပွဲလို လာတိုက်နေတာပါ။ အာဖဂန်ကို သူတို့နိုင်ငံလို သဘောထားပြီး လာတာပါ။ ပညာမတတ်တဲ့ အာဖဂန်တွေနဲ့ တရင်းတနှီး လာနေထိုင်ပြီး အာဖဂန်တွေနဲ့အတူ တိုက်ပွဲဝင်နေတာပဲ။ အာဖဂန်တွေကတော့ ဖြစ်သလိုနေတတ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ စာလည်း မတတ်ကြဘူး။ အပြောအဆိုလည်း ရိုင်းစိုင်းပါတယ်။ သူတို့ဟာ နံနံအအနံ ဘာမှမသိတဲ့သူတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း သူတို့ကို တခြားနိုင်ငံက လူတွေက နှိမ်ချပြီး ဆက်ဆံတာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်လူမျိုးတွေဟာ နှိမ်ချဆက်ဆံခံရတဲ့အတွက် သူတို့တွေမှာ အမုန်းတရားဟာ ဖုံးလွှမ်းနေပါတယ်။ သူတို့ဟာ ခေတ်နောက်ကျနေတဲ့ နိုင်ငံအဖြစ် ဘာမှတိုးတက်မှု မရှိပါဘူး” ဟု ပြောသွားခဲ့သည်။

အက်ဒဝပ်ဂီယာဒတ်သည် သတင်းထောက် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဂျာလာလာဘက်ကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ခွင့်က အဖြစ်အပျက်ကို တွေ့ရှိခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

'ဤအဖြစ်အပျက်ဟာ စဉ် ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဂျာလာလာဘက်မြို့ အရှေ့ဘက် ၁၅ ကီလိုမီတာအကွာတွင် အာဖဂန် ကွန်မြူနစ်အစိုးရအဖွဲ့က ကတုတ်ကျင်းများတူးပြီး နေရာ ယူထားတယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကလည်း တစ်ဘက်မှာ ရှိပါတယ်။ အာဖဂန်တစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ ကို ရှေ့တန်းခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီက ကတုတ်ကျင်းထဲမှာ အာရပ် ၅၀၊ ၆၀ လောက်ကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီမှာ အာရပ်ရှည်ရှည်နဲ့ လူတစ်ယောက်က အင်္ဂလိပ်လို ပြောနေတယ်။ သူ့ဘယ်ကျောင်းမှာ တက်ခဲ့လဲ သိချင်လာတယ်။ သူ့စကားပြောလေသံက အမေရိကန်သံနဲ့ တူနေတယ်။ သူက အရပ်တော်တော်ရှည်တဲ့သူပါ။ သူက ကျွန်တော်တို့နဲ့ တွေ့တော့လည်း ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဆက်ဆံပါတယ်။ ဒီထဲမှာ သူက ခေါင်းဆောင်ပါ။ သူ့မှာမည်ရင်းကို မေးတော့ သူကမပြောဘူး။ သူတို့အဖွဲ့ထဲမှာ အာဖဂန်တစ်ယောက်မှ မပါဘူး။ အာရပ်တွေ ချည်းပါပဲ။ နောက် ကျွန်တော်တို့က အာဖဂန်တစ်ယောက်ကို မေးကြည့်တော့ သူတို့က ပိုက်ဆံအလွန်ပေါတဲ့ သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ကားတွေနဲ့ တခြား လိုအပ်တာတွေ အားလုံးကိုလည်း ဝယ်နိုင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာ သူက ကျွန်တော်တို့ကို 'အခု တိုက်နေတဲ့ ဒီစစ်ပွဲဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ မဟုတ်ဘူး' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း 'ကျွန်တော်တို့ ဒီရောက်နေတာ အတော်ကြာပါပြီ။ နှစ်နဲ့တောင် ချီပြီးရှိနေပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျား လူတွေကိုတော့ မတွေ့ခဲ့ဘူး' လို့ ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ စကားအပြန်အလှန် ပြောပြီးတဲ့အခါ နားလည်မှု အပြန်အလှန်ရခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် စကားပြောလို့ ရလာတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်ကြားမှာ စကားပြန်မလိုတော့ဘူး။ သူနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အင်္ဂလိပ်လိုပဲ ပြောကြပါတယ်။ သူဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ကစားနေသူပဲလို့ ကျွန်တော်က သူ့ကိုပြောတယ်။ ကျွန်တော် ပြောတာကို သူက သဘောမကျပါဘူး။ သူက သူဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေတဲ့သူပဲ။ ကစားတဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျုပ်က ဒီကို ရောက်နေတာ သေချာကြည့်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စကားပိုင်းဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကတောက်ကဆ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီအခြေအနေကြောင့် သူ့လူတွေက ကျွန်တော်တို့ နားကို ရောက်လာတယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေလည်း ရောက်လာတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော် စကားပြန်က ပက်ရှ်တွန်းတွေကို အာဖဂန်စကားနဲ့ စကားပြန်ကတစ်ဆင့် ပြောပြပါတယ်။ သူ့ဘက်က အာရပ်တွေရှိသလို ကျွန်တော်ဘက်ကလည်း အာဖဂန်တွေရှိတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ နောက်စကားကို ပြေသိမ့်ပြီး ပြောတဲ့အခါ အငြင်းအခုံ မဖြစ်တော့ဘူး။ နောက် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာသာရေးအကြောင်းကို ပြောဖြစ်ကြ

တယ်။ ကျွန်တော်က 'ဒီမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကျွန်တော် လေးစားပါတယ်။ ခင်ဗျားအနေနဲ့လည်း ကျွန်တော်တို့ ဘာသာကို လေးစားသင့်တယ်' လို့ ပြောလိုက်တာ။ ဒီလိုပြောတာ ၄၅ မိနစ်လောက် ကြာသွားတယ်။ သူလည်း ကျွန်တော်အပေါ် နားလည်သဘောပေါက်သွားပုံ ရပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော်က ကဲ . . . ပြန်တော့မယ်ဆိုပြီး ထလိုက်ပါတယ်။ သူ့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ လက်ကမ်းလိုက်တဲ့အခါ သူက ကျွန်တော့်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ ငြင်းဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို သူတို့ လက်မကမ်းပါဘူး။ ကျွန်တော် အာဖဂန်မှာ ခရီးအတော်သွားခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်လူမျိုး အများအပြားက ကျွန်တော့်ကို လေးလေးစားစား ဆက်ဆံပါတယ်။ သူတို့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တဲ့ အခါမှာလည်း သူတို့က လိုလိုလားလား ပြန်ပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လေ့ရှိတယ်။ အခုဘင်လာဒင်က ကျွန်တော့်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ ငြင်းဆန်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး သူက ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျား နောက်ထပ် ပြန်မလာပါနဲ့တော့။ ပြန်လာရင် ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် သတ်ပစ်ရ လိမ့်မယ်လို့ ပြောတယ်။ နောက် ဒီနိုင်ငံထဲက ခင်ဗျား ထွက်သွားသင့်ပြီလို့လည်း ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော် ကလည်း ကျွန်တော့်ကို အိမ်ရှင်တွေက သွားခိုင်းရင် ထွက်သွားမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ အိမ်ရှင်တွေက နေစေချင် ရင်တော့ ကျွန်တော် နေရမှာပဲ။ ခင်ဗျားလည်း ဒီလိုပဲ အိမ်ရှင်တွေက ဒီမှာ ခင်ဗျားကို မနေစေချင်ရင်တော့ ခင်ဗျား ထွက်သွားရမှာပဲလို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ သူက သဘောကျပုံမရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ ဒေါသကိုတော့ ထုတ်မပြဘူး။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို ဒေါသနဲ့ မဆက်ဆံပါဘူး။ သိမ်သိမ်ရွေ့ရွေ့ ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့ပါတယ်။

နောက်ထပ် တစ်ရက်၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်ရက်ထက် ပိုလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ တစ်ရက် ကျွန်တော်တို့ တစ်နေရာရောက်နေတဲ့အချိန်မှာ နောက်က အော်ပြောလိုက်သံတစ်ခု ကြားရတယ်။ 'နောက်ထပ် ဒီနေရာကို ပြန်မလာနဲ့တော့လို့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် ပြောထားတယ် မဟုတ်လား' လို့ ပြောလိုက်တဲ့ သူ့အသံပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ အာဖဂန်လူမျိုး ၅၀ လောက် ရှိလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က ရုပ်ရှင်ရိုက်ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါ။ ဘင်လာဒင်ရဲ့ လူတွေကလည်း ရုပ်ရှင်ရိုက်မှာကို သတိထားမိသွားတယ်။ 'မီးတွေကို ပိတ်လိုက်ပါလို့ မင်းတို့ကို ပြောတယ်' လို့ အော်ပြောတယ်။ တစ်ယောက်က ကင်မရာကိုင်ထားတဲ့ လူရဲ့ကျောကို သေနတ်ပြောင်းနဲ့ ထောက်ထားလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ တဖြည်းဖြည်းချင်း ကျွန်တော်တို့နားကို ချဉ်းကပ်လာတယ်။ ဒီလူတွေဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘဲ လုပ်ချင်ရာလုပ်မယ့်သူတွေလို့ ကျွန်တော်တို့ သိလိုက်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ အာဖဂန်လူမျိုးတစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ အုပ်စု ၂ စုကြား ရပ်လိုက်ပြီး

ရပ်လိုက်ပါ။ ဒီလို ရန်ဖြစ်တာကို အစုလာစ်ဘာသာက မကြိုက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဆင်နွဲနေတာက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲပါ။ အချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၂ ဖက်စလုံးက မရပ်ဘဲ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် နီးကပ်လာတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က . . . ကျွန်တော်တို့ပဲ သွားတော့မယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် ၂ ဖက်စလုံး အသတ်ခံနေရတော့မယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကားတွေကို အတင်းမောင်းထွက်လာတယ်။ အဲဒီလို မောင်းလာတဲ့ကြားက မော်တာကူညီဆန်အစ ၂ စက ကျွန်တော်တို့ဘေးကို လာမှန်သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကားမောင်းသွားတာကို ကြည့်ပြီး သူတို့က လက်ထဲက အကော ၄၇ သေနတ်တွေကို မြှောက်ပြီး အော်ကျန်နေခဲ့ပါတယ်။ လမ်းအတိုင်း ကားတွေ မောင်းလာတာ အတော်ကြာတော့ ကျွန်တော်က တွမ်ဘိုကို ပြောလိုက်တယ်။ သူက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှာ ဓာတ်ပုံဆရာပါ။ ငါတို့ကားတွေကို ရပ်လိုက်ရင် ကောင်းမယ်။ ငါတို့စခန်းကို မသွားကြနဲ့။ သူတို့ဟာ တို့ဘောက်ကလိုက်ပြီး စခန်းက လူတွေကို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်နိုင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဝါလာတဲ့ ဆွစ်လူမျိုး ၂ ယောက်က 'ကိစ္စမရှိဘူး၊ ကျွန်တော်တို့က ICRC က လူတွေပဲ' လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'ဒီမှာ သူတို့ကို လျှော့မထွက်နဲ့ . . . ၊ သူတို့က ICRC တွေ ဘာတွေ တွက်မယ့်သူ ဟုတ်ဘူး။ ရှေ့နောက်ကြည့်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့က အကုန်သတ်ပစ်မှာပဲ' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ မကြာပါဘူး။ သူတို့ အဲဒီစခန်းက လူတွေကို သေနတ်နဲ့ ပစ်တယ်လို့ ကြားလိုက်ရတော့တာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ပါကစ္စတန်မှာရှိတဲ့ ပက်ရှ်ဝါက စခန်းကို ပြန်လာကြတယ်။ ကျန်ခဲ့တဲ့ အာဇာနည်က လူတွေကတော့ ဒီလူတွေရဲ့လုပ်ပုံကို အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်နေကြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အာဇာနည်တပ်မှူး တစ်ယောက်က 'ခင်ဗျားတွေ့ပြီး စကားပြောခဲ့တဲ့သူက အိုစမာဘင်လာဒင်ပေါ့' လို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သိပ်မဆန်းတော့ပါဘူး။ ဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော် စာရေးရလိမ့်မယ်။ ရေးလည်း နေထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပုံတော့ မနှိပ်ရသေးဘူး။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်အသက် ၃၈ နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းက ဂုဏ်ရောင်ပြောင်သော ဂျလာလာဘက်တိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရေးသားဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤစဉ်က ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် ကျဆုံးသွားသော အာဇာနည်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ရေးသားထားသည့် အကြောင်း 'ဗိုလ်လောင်းတစ်ထောင်နှင့် အင်တာဗျူး' ဟူသော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်လည်း ပါလာပါသည်။

*မဂ္ဂဇင်းက လူငယ် ဗိုလ်လောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သော ဟာဆမ်နှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သူသည် အဘီဟာဆမ် အယ်လ်ဆူရီ၏သား ဖြစ်လေသည်။ အဘီဟာဆမ်မှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဂျာလာလာဘက် တိုက်ပွဲတွင် အာဇာနည်ပီသစ္စာ ကျဆုံးသွားသူ ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်လောင်းဟာဆမ်မှာ အသက် ၁၄ နှစ်သာ ရှိသေးပြီး ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဟားမားမှ ဖြစ်လေသည်။ ယခုအခါ သူ့အမေ၊ ကျွန် ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ၆ ယောက်နှင့်အတူ နေထိုင်ပြီး စစ်တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ ဖြစ်လေသည်။

ဗိုလ်လောင်းဟာဆမ်က *အာဖဂန်နစ္စတန်က ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ အားလုံးမှာ တာဝန်ရှိတဲ့ စစ်ပွဲပါပဲ။ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ နယ်မြေလွတ်လပ်ဖို့အတွက် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ အသက်တွေကို ပေးဆပ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ နယ်မြေလွတ်လပ်ဖို့အတွက် သူတို့ရဲ့ သွေးတွေကို စတေးပြီး ပြန်လည်ယူရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အဖေဟာ အာဇာနည်ပီသစ္စာ အာဖဂန်မှာ ကျဆုံးသွားတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဝမ်းနည်းရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ ဘုရားသခင်အတွက် စွန့်လွှတ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ အာဇာနည်ဗီမာန်ကို ရောက်သွားတာလည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အဖေကို ဂုဏ်ပြုပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကမ္ဘာကလည်း သူ့ကိုဂုဏ်ပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘုရားသခင်ရဲ့ နာမတော်နဲ့ အာဇာနည်ပီသစ္စာ ကျဆုံးသွားတဲ့ အဖေအတွက် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်နေမှာ ဖြစ်ပါတယ်* ဆောင်းပါးက ဤသို့ ဖော်ပြထားခဲ့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဂျာလာလာဘက်ကို တိုက်ပွဲတွင် အနိုင်ရလိုက်သည့်အတွက် အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်များနှင့် အာရပ် မဟာမိတ်များအတွက် ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်ပါသည်။ အာဖဂန်မှ ဆိုဗီယက်အလိုကျ အစိုးရအဖွဲ့ကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် အာရပ်တို့နှင့် အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်များအဖို့ အောင်ပွဲတစ်ခုအဖြစ် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအထိ တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ အာဖဂန်တပ်မှူးကြီးဖြစ်သော အာမက်ရှားမာဆွတ်က နောက်ဆုံးမြို့တော် ကဘူးလ်ကိုပင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ အာရပ်အများအပြားသည် အာဖဂန်စစ်မြေပြင်မှနေ ထွက်ခွာကာ တခြားဂျီဟတ်စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားမည့်နေရာများသို့ ရှာဖွေလျက် ရှိလေသည်။

ပါလက်စတိုင်း တရားဟောဆရာ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇ်ကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့က ပက်ရှ်ဝါတွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းက ဤဇာတ်လမ်း၏ အခရာ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် နှစ်အတန်ကြာကတည်းက

www.burmeseclassic.com

သူ၏ ဆရာအရင်းဖြစ်သော အက်ဇန်နှင့် ခပ်ကင်းကင်းနေလာခဲ့ပြီး သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်တော့ပေ။ သူသည် သူ၏ ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းလာခဲ့သည်။ သူ့ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်က နောက်ဆုံး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အဖြစ် ပြောင်းလဲ သွားခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အက်ဇန်က အာမက်ရှားမာဆွတ်နှင့် သဘာထားချင်း တိုက်ဆိုင်ပြီး နားလည်မှုရလာခဲ့သည်။ သူတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ပိုပြီးရင်းနှီးလာခဲ့သည်။ အာမက်ရှားမာဆွတ်မှာ အနာဂတ် အာဖဂန်၏ အားထားရသော ခေါင်းဆောင် ဟု အက်ဇန်က သဘောထားသည်။ ဘင်လာဒင်၏ ပတ်ပတ်လည်တွင်ရှိသော အစ္စလာမ်မစ် သဘောထားတင်းမာသူက အစ္စလာမအက်ဇန်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့အတွက် ကြံစည်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အက်ဇန်ကို ဘယ်သူသတ်သလဲဆိုသည့် မေးခွန်းမှာ ယခုအချိန်ထိ အဖြေမရသေးဘဲ သံသယဖြစ်စရာ စာတ်လမ်း အစုံစုံ ဖြစ်နေသည်။ ယုံထင်ကြောင်ထင် ဖြစ်စေနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများလည်း ရှိလာသည်။ တချို့က KHAD ခေါ် အာဖဂန်ကွန်မြူနစ် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က သတ်ပစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အက်ဇန် သေဆုံးသည့်အချိန်အထိ အာဖဂန်တွင် ဆိုဗီယက်လိုလားသော အာဖဂန်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က အုပ်ချုပ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ KHAD ခေါ် အာဖဂန်ကွန်မြူနစ် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်စရာ အကြောင်းများရှိခဲ့သည်။ နောက်တစ်ဖွဲ့မှာ မော့ဆတ် (Mossad) ခေါ် အစ္စရေးထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့ကလည်း အက်ဇန်ကို သတ်ပစ်ချင်သည်။ ဂျူးများအနေဖြင့် ဖြစ်သလင်အဖွဲ့များကို သတ်ပစ်ချင်နေသလို အက်ဇန်မှာ ပါလက်စတိုင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ဝို၍ သတ်ချင်နေ သည်။ အက်ဇန်မှာ ပါလက်စတိုင်း တရားဟောဆရာဖြစ်သလို ၈၀ ခုနှစ်များက ဟားမာ့စ်အပေါ် ဩဇာညောင်းသူ ဖြစ်လေသည်။ အက်ဇန်သည် ဟားမာ့စ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို ခေါ်ယူကာ အာဖဂန်၊ ပါကစ္စတန်နယ်စပ်၌ စခန်းများဖွင့် ပြီး တိုက်ခိုက်ရေး သင်တန်းများပေးခဲ့လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်ကမူ အက်ဇန် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရမှုနှင့် ဆက်သက်ပြီး ယခုထက်ပို၍ ထိုးဖောက်ကြည့်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ချေ အများဆုံးရှိသည့် လုပ်ကြံသူများကိုလည်း စဉ်းစား ကြည့်သည်။ အက်ဇန်သည် ဟားမာ့စ်ဖြစ်နေ၍လည်း မဟုတ်။ ကွန်မြူနစ်များက သတ်ဖြတ်နိုင်မည်ဟုလည်း မထင်။ ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်သည်က အီဂျစ် သဘောထားတင်းမာသူများနှင့် အာဖဂန်ခေါင်းဆောင် ဝူဘတ်ဒင်ဟက် မက်ယာတို့ နှစ်ဦးလုပ်ကြံခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဟက်မက်ယာသည် အက်ဇန်ကို အလွန်ပင် ဖယ်ရှားပစ်ချင်သည်။ သူ၏ အပြင်းပြဆုံး သူ့မှာ အက်ဇန်ကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရေးပင် ဖြစ်၏။ အက်ဇန်သည် သူ၏ ဆူးပြောင့်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ အဓိက ဖြစ်တတ်ဖြစ်သော မာဆွတ်ကို နိုင်ငံရေးအရ၊ သဘောတရားရေးအရ ထောက်ပံ့ပေးသည်မှာ အက်ဇန်ပင် ဖြစ်သည်။ အက်ဇန်ကို ဖယ်ရှားနိုင်လျှင် အဓိကဖြိုင်ဘက်ဖြစ်သော မာဆွတ်ကို ကြောက်လန့်စရာ မလိုတော့ပေ။ အီဂျစ်ဂျီပာတို့ အဖွဲ့အစည်း အာဖဂန်၊ အာရပ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်အက်ဇန်ကို ရှင်းပစ်ချင်ကြသည်။ သူတို့သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်း အုပ်ချုပ်သူ

www.burmeseclassic.com

များကို ဖြိုချရေးတွင် သူတို့သဘောနှင့်သူတို့ ထင်တိုင်းလုပ်ချင်ကြသည်။ အက်ဇန်က သူတို့ရှေ့တွင် တားနေသော ဓလုတ်ကန်သင်းတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။

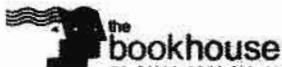
အက်ဇန်လုပ်ကြံခံရချိန်က ဘင်လာဒင်မှာ ပါကစ္စတန်တွင် မရှိပါ။ သို့သော် သူနှင့်ရင်းနှီးသော မဟာမိတ်များ ကမူ အက်ဇန်သေဆုံးခြင်းကြောင့် အရင်းအနှီးများစွာ ဖြစ်ထွန်းသွားကြသည်။ အက်ဇန်သည် ဘာသာရေးအရ အာဖဂန်၊ အာရပ်၊ ဂျီဟတ်များအပေါ် ဩဇာအလွန်ညောင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဇန် သေဆုံးသွားသည့်အခါ အက်ဇန်ကို ထောက်ခံသူ ပညာတတ် အနည်းငယ်သာ ရှိတော့သည်။ အာရပ်၊ အာဖဂန်များမှာ အယ်လ်ကေးဒါးကို ထောက်ခံလာကြတော့သည်။ အီဂျစ် သဘောထားတင်းမာသူများကလည်း ထိုအမြင်ကို ထောက်ခံကြသည်။ သူတို့သည် ဟက်မက်ယာနှင့် မဟာမိတ်ပွဲနိုင် ပါသည်။ အထောက်အထားအချက်အလက်များ မရရှိသော်လည်း အက်ဇန်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည့်အထဲတွင် ကျွန်တော် ၏ တွေးထင်ချက်များမှာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအချိန်က အာရပ်သတင်းစာဆရာများသည် ပါကစ္စတန်တွင် အခြေစိုက်နေထိုင် ပါသည်။

အီဂျစ်သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သော ဖာရက်အစ္စမေးက အယ်လ်မူဆလီမွန် သတင်းစာတွင် ၁၉၈၆ ခုနှစ် က အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားခဲ့သည်။

‘အက်ဇန်သတ်ဖြတ်ခြင်း မခံရမီ လအနည်းငယ်ကတည်းက ဘင်လာဒင်နှင့် အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီတို့က အက်ဇန်ကို ဆန့်ကျင်နေကြောင်း သတင်းဆိုးများ ထွက်ပေါ်နေပါသည်။ အက်ဇန်က အာဖဂန်အုပ်စုများကြားတွင် ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်လိုသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့က အာမက်ရှားမာဆွတ်ကို မုန်းတီးနေသည်။ အက်ဇန်က အာဖဂန်တို့၏ ပဋိပက္ခများကြားတွင် ဘယ်ဘက်ကမှ မပါဝင်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုထားသည်။

ဤအချိန်တွင် အက်ဇန်သည် ဘိတ်အယ်လ်အန်ဆာတွင် တရားဟောခြင်း၊ သင်တန်းပို့ချခြင်း မပြုလုပ် တော့ပေ။ (ထိုနေရာမှ ထောက်ပံ့ကူညီသူများ နေထိုင်ရာနေရာ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး အစပျိုးနေရာလည်း ဖြစ်ပါသည်) အက်ဇန်သည် အာဖဂန်မြောက်ပိုင်း ပန်ချီယာတောင်ကြားရှိ မာဆွတ်၏ စခန်းသို့ သွားရောက်လျှက် ရှိသည်’

ဝါအဲလ်ဂျူလေဒန်မှာ ဆော်ဒီလခြမ်းနီအဖွဲ့မှ ဖြစ်သည်။ သူသည် ပက်ရှ်ဝါတွင် ရုံးဖွင့်ထားပြီး အက်ဇန်နှင့်

www.burmeseclassic.com

အင်တာဒင် ၂ ယောက်စလုံးနှင့် သိရှိသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

'အဗ္ဗဒုလာအက်ဇန်က မာဆွတ်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း ပြောပြပါတယ်။ မာဆွတ်အကြောင်း စာအုပ်လည်း သူရေးနေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ စကားပြောတဲ့အခါမှာ မာဆွတ်အကြောင်းကို သူပြောပြတယ်။ ရှိတ်အဗ္ဗဒုလာအက်ဇန်က 'မာဆွတ်ဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ မျှော်လင့်ချက်' လို့ ပြောတယ်။ သူက ဘုရားသခင်ထံမှ တိုင်တည်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ မျှော်လင့်ချက်အဖြစ် မာဆွတ်ကို ကူညီပါလို့လည်း ဆုတောင်းပေးတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီအချိန်မှာ အက်ဇန်နဲ့ နောက်ဆုံး တွေ့ခဲ့ရတာပါပဲ။ အဲဒီနေ့က အင်္ဂါနေ့ပါ။ သောကြာနေ့မှာ သူ အသတ်ခံလိုက်ရတာပါပဲ'

အိမ်မာရက်ရှိဒီသည် အိဂျစ် အစ္စလာမ်မစ်အုပ်စုမှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အက်ဇန် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရစဉ်က

အသည် ဝက်ရိုဝါတွင် ရှိနေခဲ့ပါသည်။

'၁၉၈၉ ခုနှစ်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ သူတို့က လူတွေကို စစ်သင်တန်းကောင်းကောင်း ပေးတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့ဆီ လာချင်ရင်လည်း စီစဉ်ပေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းကတော့ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ အမေရိကကိုရော၊ တခြား ဘယ်တိုင်းပြည်ကိုမှ ဆန့်ကျင်တာ၊ တိုက်ခိုက်တာတွေ မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရှိတ်အဗ္ဗဒုလာအက်ဇန်နဲ့ သဘောထားကွဲပြားမှုကပ်ပိုင်း ဆန့်ကျင်ဘက် အလုပ်တွေကို လုပ်လာတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအယ်လ်ဇာဝါဟီရီဟာ ဒေါက်တာအဗ္ဗဒုလာ အက်ဇန်နဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် သဘောထားကွဲခဲ့တယ် ဆိုတာလည်း ကြားရတယ်။ သူ့ကို အမေရိကန်ရဲ့ အကျင့်လို့လည်း စွပ်စွဲပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဒေါက်တာအယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့ အချိန်အတော်ကြာ စကား ပြောဖူးတယ်။ သူက မေးဖူးတယ်။ ဒေါက်တာအက်ဇန်နဲ့ မင်းက ဘာကြောင့် ဆက်ဆံရတာလဲလို့ မေးပါတယ်။ အယ်လ်ဇာဝါရီက ဘင်လာဒင်ကို ဒေါက်တာအက်ဇန်နဲ့ ညီညီညွတ်ညွတ် မရှိစေချင်ဘူး။ ခွဲထုတ်ချင်တယ်။ ဒေါက်တာအက်ဇန် အသတ်မခံရမီ ၂ ရက်အလိုက ကျွန်တော်ဟာ အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့ စကားပြောခဲ့ရတယ်။ သူတို့ သဘောထားပြောင်းလို့လည်း ဖျောင်းဖျူခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုပြောတော့ သူက ဒေါသအလွန်ကြီးလာတယ်။ ဒေါက်တာအက်ဇန်ရဲ့ စာပေတုန်းကလည်း သူနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့သေးတယ်။ ဇာဝါဟီရီက အလွန်စိတ်မကောင်း ချင်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အက်ဇန် မသေခင်တုန်းကတော့ အက်ဇန်ဟာ သူ့လျှို့ဝှက်တစ်ယောက်လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်'

ကမဲလ်ဟဲလ်ဘာဝီသည် အီဂျစ် မွတ်ဆလင်ညီအစ်ကိုတော်များအဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အက်ဇန် လုပ်ကြံခံရသည့်အချိန်တွင် ပက်ရှ်ဝါ၌ သူ ရှိနေခဲ့ပါသည်။

‘အက်ဇန်ကို သတ်လိုက်တဲ့ လူသတ်သမားတွေဟာ ပြည်တွင်းနဲ့ ဒေသဆိုင်ရာကသူတွေပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ နိုင်ငံခြားကနေ လာရောက် လုပ်ကြံတဲ့သူတွေလို့လည်း မထင်ဘူး။ ဇီယွန်ဝါဒီတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်တွေလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူတို့က စစ်ပွဲကနူးပြီး ထွက်သွားကြပြီလေ။ ကျွန်တော် ထင်တာ ပါကစ္စတန်က၊ အာဖဂန်ကနေပဲ သတ်တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဆိုလိုတာက အာရပ်တွေ၊ အာဖဂန်တွေကနေပဲ သတ်တာပဲ ဖြစ်မယ်။ တချို့ မူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုတွေက သူ့ကို မကြိုက်ကြဘူးလေ။ အဲဒီ ပတ်ဝန်းကျင်ကပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အစ္စရေးတို့၊ ရုရှားတို့၊ အမေရိကန်တို့က အခုအချိန်မှာ သူ့ကို မသတ်နိုင်ပါဘူး။ အက်ဇန် လုပ်ကြံခံရခင်က ပက်ရှ်ဝါမှာ ကြေညာချက်တွေ၊ လက်ကမ်းစာတွေ အများကြီး ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ သူဟာ မွတ်ဆလင်ကောင်းတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး။ သစ္စာဖောက်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ CIA အေးဂျင့်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်လို့ ပုတ်ခတ်ပြောဆိုထားတဲ့ ကြေညာချက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

၁၉၉၀ ပြည့်၊ ဇန်နဝါရီလထုတ်၊ ဂျီဟတ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ်၆၃တွင် ‘သွေးစွန်း သောကြာနေ့၊ ရိုက်အဗ္ဗဒူလာနှင့် သူ့သား ၂ ယောက် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရခြင်း’ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

‘၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် အက်ဇန်သည် ပက်ရှ်ဝါရှိ အာဇာနည်များဗလီသို့ သွားရောက် ဝတ်ပြုခဲ့သည်။ သူသည် သောကြာနေ့တိုင်း ပုံမှန်ဝတ်ပြုလေ့ရှိပါသည်။ ကားကို သူ့သား ၂ ယောက်က မောင်း၍ လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့ သားအဖသည် ဤကားကို ပထမဆုံးအကြိမ် သုံးစွဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဇန်၏သား မိုဟာမက်က ကားမောင်းလာခဲ့သည်။ ကားမောင်းလာရင်း လမ်းကျဉ်းလေး တစ်ခုထဲသို့ မောင်းဝင်လာခဲ့သောအခါတွင် ကီလိုဂရမ် ၂၀ ရှိသော ဗုံးက ပေါက်ကွဲသွားခဲ့လေသည်။ ဤကားကို ပထမဆုံး အကြိမ် သူ အသုံးပြုကတည်းက လူသတ်သမားများသည် သူ့ကား၏နောက်မှ နောက်ယောင်ခံလိုက်လာပုံ ရပါသည်။ ပေါက်ကွဲခဲ့သော နေရာသည် ဓာတ်ဆီဆိုင်တစ်ဆိုင်နှင့် အနီးဆုံးတွင် ဖြစ်ပါသည်။ လူသတ် သမားများသည် စနက်တံကို မိလ္လာပိုက်အောက်တွင်ထားပြီး မော်တော်ကားမီတာ ၂၀ အရောက်တွင် ဖောက်ခွဲရန် စီစဉ်ထားပုံရလေသည်။ ဗုံးထားသောနေရာမှာ အက်ဇန် သွားလာလေ့ရှိသော လမ်းနှင့် အမြဲဖြတ်သန်းခဲ့သော နေရာတွင်ထား၏။ ထို့ကြောင့် တခြားသူများကို ရည်ရွယ်၍ မြှုပ်နှံထားပုံမရချေ။ အက်ဇန်ကိုသာ ရည်ရွယ်၍

မြှုပ်နှံထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗုံးထဲတွင် တခြားသတ္တုတစ်ခုမျှ မထားရှိပေ။ လုပ်ကြံသူများသည် ပါကစ္စတန်များကို ရည်ရွယ်ပြီး ဖောက်ခွဲရန် ကြံစည်ပုံလည်း မရပေ။ စုံစမ်းထောက်လှမ်းဖို့လည်း မလွယ်ကူပေ။ ထိုဗုံးသည် အက်ဇန်အတွက် ရည်ရွယ်ပြီးထားရှိသောဗုံး ဖြစ်ပုံရပါသည်'

အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်၏ သားဖြစ်သူ ဟူတောဖာအက်ဇန်က အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြပါသည်။

'ဗုံးက ကီလိုဂရမ် ၂၀ တီအမ်တီရှိတဲ့ ဗုံးပါပဲ။ ကျွန်တော့် အစ်ကိုမိုဟာမက်ကတော့ ကားနဲ့ ၁၇မီတာလောက် လွင့်စဉ်ပြီး သေဆုံးသွားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့် အဖေကတော့ လမ်းပေါ်ကို လွင့်စဉ်ကျပြီး သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အစ်ကို နောက်တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ အိဗရာဟင်ကတော့ မိုးပေါ်မြောက်သွားပြီး အလောင်းက ဓာတ်ကြိုးပေါ် တင်နေတယ်။ လက်တွေ့ကတော့ အဝေးကို လွင့်စဉ်ကျသွားပါတယ်'

အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုး အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်မှာ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် အက်ဇန်က ညှဉ်းနှိုးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

အဗ္ဗဒူ ခုနှစ်တွင် အနက်စံသည် အက်ဇန်၏ သမီးတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

'အက်ဇန် အသတ်ခံရတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဝမ်းနည်းကြ။ ဒေါသထွက်ကြတဲ့ အကြောင်းတွေ၊ တုံ့ပြန်လာတဲ့ ဇွိုက်ခတ်ချက်တွေဟာ ဒီလောက်ကြီးကျယ်မယ်လို့ မထင်ခဲ့ပါဘူး။ ကမ္ဘာနိုင်ငံတွေက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက စာနဲ့ မေးကြ၊ ပြောကြတာကို အံ့ဩမိတယ်။ လူတွေအတော်များများ ဝမ်းနည်းကြ၊ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြတယ်။ အိမ်ကိုလာပြီး ငိုတဲ့သူက ငိုကြတယ်။ စကားမပြောနိုင်တဲ့ သူတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ နာနာကြည့်ကြည့်နဲ့ အံ့ကြိတ်တဲ့သူတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ ယောက်ျားမိန်းမ အားလုံးပါပဲ။ ပါကစ္စတန်က လူတွေ၊ အမေရိကမှာနေတဲ့ လူတွေ၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားကလူတွေ၊ ဆော်ဒီကလူတွေဟာ စာနဲ့တစ်ဖုံ၊ လူကိုယ်တိုင်တစ်မျိုး လာမေးကြတယ်။ အိမ်မှာရှိတဲ့ တယ်လီဖုန်း ဥလုံးဟာ မအားရဘူး။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က လူတွေဟာ ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောကြတာ ဖုန်းမအားရပါဘူး။ ဒါဟာ တစ်လလုံးလုံးပါပဲ။ ကျွန်တော်ချဲ့ကား ပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ့် လျှင်လှုပ်သွားသလိုပါပဲ' ဟု ဆိုသည်။

'ဘင်လာဒင်ကို မျက်နှာဖုံးခွာချခြင်း'ဆိုသည့် စာအုပ်ကို အာရေဗျဘာသာနဲ့ ရေးသားသည့် စာရေးဆရာ

အဘိဇာန်က ဘင်လာဒင်နှင့် သူတွေ့ဆုံ စကားပြောခဲ့ရသည်ကို အခြေခံပြီး ဤသို့သူက ရေးထားပြန်ပါသည်။

အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို ဘယ်သူက သတ်လိုက်သလဲ၊ နောက်ကွယ်မှာ မည်သူတွေရှိသလဲ ဆိုသည်ကို ခန့်မှန်းရခက်လှပါသည်။ တရားခံကို ဖော်ထုတ်ရန်လည်း ခက်ခဲလှသည်။ အစွရေး ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ မော့ဆက်လား . . . မော့ဆက်ဟု ထင်ရသည်မှာလည်း အခြားကြောင့် မဟုတ်ပါ။ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်က ဟားမာ့ကစ်ကို တည်ထောင်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တချို့က အာဖဂန်ကွန်မြူရှစ် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ KHAD ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟုလည်း ခန့်မှန်းကြသည်။ ဘင်လာဒင်လည်း ဤကဲ့သို့ လုပ်ရပ်မျိုးကို ကျူးလွန်သည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် သူ၏ ပုံသဏ္ဍာန်မှာ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန် လုပ်ကြံသတ် ဖြတ်နိုင်သည်ဟု စွပ်စွဲရန် ခက်ခဲလှပါသည်။ ထို့ပြင် သူသာ အက်ဇန်ကို ယုံကြည်သူဟု ပေါ်လွင်သွားလျှင်လည်း သူ့ကို မည်သူမျှ မထောက်ခံတော့ဘဲ သူ့သမိုင်းမှာ ပြီးဆုံးသွားပေတော့မည်

ဂျမားခါရှော့ဂီက ပြောပြသည်မှာ

*အက်ဇန်ကို ဘယ်သူသတ်သလဲ . . . ဟားမာ့ကစ်ကလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ခက်ဒ် KHAD အဖွဲ့လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ မော့ဆက် အစွရေးထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အေမန် အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့ အတူရှိတဲ့ အီဂျစ်တွေလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်တဲ့သူတွေ၊ ဖြစ်နိုင်တဲ့အဖွဲ့အစည်းတွေကတော့ အများကြီး ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲ အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်ကို သတ်သလဲ စဉ်းစားကြည့်တော့ သူဟာ အလွန်တော်တဲ့သူပါ။ မဟာဗျူဟာမြောက်တဲ့ သဘောတရားတွေ သူ့မှာ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပြဿနာတွေဟာ အာဖဂန် တပ်မှူးကြီးတွေပေါ်မှာ ရှိပါတယ်။ မာဆွတ်နဲ့ ဟက်မက်ဟာတို့ပါပဲ။ အဲဒီ ၂ ယောက်ကို ညီညွတ်အောင် လုပ်နိုင်ရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ညှိနှိုင်းရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် အာဖဂန်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မယ်လို့ သူက ထင်ပါတယ်။ အစ လာမီမစ် နိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်နိုင်ဖို့ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းရမှာဖြစ်သလို လုံခြုံဖို့လည်း ညီညွတ်မှ ဖြစ်မှာပါ။ ဒါကြောင့် သူက ပြဿနာရဲ့ရှေ့တန်းမှာ ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အိုစမာက တော့ ဒီလိုလုပ်ဖို့ စိတ်မထက်သန်ဘူး။ အိုစမာက အယူအဆ ၂ ခု မှာ တစ်ခုဘက်ကိုပဲ သူလိုက်တယ်။ သူက ပျော့ပျောင်းပြီး အလယ်အလတ်ကျတဲ့ အယူအဆနဲ့ တင်းမာတဲ့ အယူအဆမှာ အိုစမာက အလယ်အလတ်ကျ တဲ့ အယူအဆကို လက်မခံဘူး။ တကယ်လို့ အိုစမာက မာဆွတ်နဲ့ တွေ့ခဲ့မယ်ဆိုရင် အိုစမာအပေါ် မာဆွတ်ရဲ့ ဩဇာလွှမ်းမိုးသွားနိုင်ပါတယ်။ အလယ်အလတ်ကျတဲ့ မျှတတဲ့ အစွလာစ် အယူအဆဟာ အိုစမာအပေါ် လွှမ်းမိုး သွားနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်က ဟက်မက်နဲ့ တွေ့ဖူးပါတယ်။ သူဟာ မာနကြီးပြီး အထက်စီးဆန်တယ်။ ငါ ဗဟိုပြုတဲ့ လူမျိုးဖြစ်တယ်။ ဟက်မက်ယာမှာ လျှို့ဝှက်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ရန်သူကို သုတ်သင်ဖို့ ဖွဲ့ထားတဲ့အဖွဲ့ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ထင်ပါတယ်။ ဟက်မက်ယာက သူ့သာ အာဖဂန်ဂိုဏ်းတစ်ခုမှာ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အာဖဂန်လူမျိုးတွေရော၊ တခြားအဖွဲ့တွေကပါ အသိအမှတ် ပြုနေချင်တယ်။ ၇၀ ခုနှစ်တွေက စတင်ခဲ့တဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ သူ့သာ အခရာအကျဆုံး ဆိုတာကို လက်ခံချေငံတယ်။ အစောပိုင်းကာလတွေမှာလည်း အာဖဂန်မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကြားမှာ လျှို့ဝှက်သုတ်သင်ခဲ့တာ နှိုပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်း ဟက်မက်ယာပဲ စီစဉ်တယ်လို့ လူအများက သံသယ ဖြစ်နေခဲ့ကြပါတယ်။

ဂျမားအစွမ်းကလည်း သူ့အမြင်ကို ပြောပြပါသည်။

အတ္တလန္တိတ်အက်ဒန်ဟာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ (၂၄)မှာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလို မဖြစ်ခင် ၁ လလောက်ကတည်းက အိုစမာကို ပါကစ္စတန်က ထွက်ခွာဖို့အတွက် တွန်းအားပေးခံခဲ့ရတယ်။ ပါကစ္စတန်အစိုးရက အိုစမာကို ပါကစ္စတန်မှာ လက်မခံတော့ဘူး။ အယုံအကြည်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ၁၉၈၉ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၂ရက်က ပါကစ္စတန်အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဘင်နာဇီယာဘူတိုအစိုးရအဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်နာဇီယာဘူတိုက ပါကစ္စတန်ရဲ့ ပထမဆုံး အမျိုးသမီးဝန်ကြီးချုပ်လည်းဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့သလဲဆိုတော့ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲမှာ အိုစမာထံက ဘဏ္ဍာငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကို ရယူပြီး ခံဝယ်တယ်လို့ သတင်းရတုကြောင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့တာပါ။ ဘင်နာဇီယာ ဘူတိုဟာ ပါလီမန်က အကြီးအကျယ် ဝေဖန်လာတဲ့အခါမှသာ ဒီအဖြစ်ကို သိလာပုံရပါတယ်။ သူမရဲ့ ပါတီဝင်တွေ၊ လွှတ်တော်အမတ်တွေဟာ အိုစမာရဲ့ငွေတွေနဲ့ ခံဝယ်ပြီး လွှတ်တော်အမတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာကို သိရပါတယ်။ လူတွေရဲ့ မယုံကြည်မှုကိုလည်း ရင်ဆိုင်လာရတယ်။ လွှတ်တော်မှာ မဲခွဲဆုံးဖြတ်တော့ အတိုက်အခံတွေဟာ ခွဲနိုင်သွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ပါလီမန်ကတော့ ဝန်ကြီးချုပ်ကို အယုံအကြည်နည်းသွားပြီး နှုတ်ထွက်ဖို့လည်း တောင်းဆိုကြတယ်။ ဘင်နာဇီယာက အိုစမာရဲ့ အနေအထားကို သိထားတဲ့အခါ ဆော်ဒီအာရေဗျက ဘုရင် ဖက်ဒ်ကို တွေ့ဆုံပါတယ်။ ဘင်နာဇီယာက 'ပါကစ္စတန်မှာ လာရောက်ခြယ်လှယ်နေတဲ့ ရှင်တို့လူကို ရှင်တို့နိုင်ငံ ပြန်ခေါ်သွားမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ကျွန်မတို့နိုင်ငံမှာ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးရမလား' လို့ မေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ မီဒီယာ လွှတ်လုပ်ခွင့်ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေးမှာ ဆော်ဒီက လာရောက်

စွက်ဖက်တာမျိုး၊ ခြယ်လှယ်တာမျိုးကို လက်မခံပါဘူး။ အဲဒါကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က ရေးသားခွင့်ရှိပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဘင်နာစီယာဘူတိုနို ဘုရင်ဖက်ဒ်တို့ ပြောဆိုပြီးတဲ့အခါမှာ အိုစမာက ဆော်ဒီကို ပြန်သွားခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီကိုရောက်တဲ့အခါမှာ ဆော်ဒီအာဏာပိုင်တွေက သူ့ပတ်(စ်)ပို့(စ်)ကို သိမ်းပိုက်တယ်။ ခရီးသွားလာခွင့် ကိုလည်း ရုပ်သိမ်းလိုက်ပါတော့တယ်'

ဘင်လာဒင်မှာ ဆော်ဒီအာရေဗျတွင်သာ နေထိုင်ရပြီး ပါကစ္စတန်သို့ သွားခွင့် မရှိတော့သည်တိုင် သူ၏ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှာမှ ဆက်လက်လှုပ်ရှားနေပါသည်။ ဂျီဟတ်စ်စ်ပွဲအတွက် အဖွဲ့ဝင်သစ်များ စုဆောင်းနေသလို အာဖဂန်ကွန်မြူနစ်အစိုးရကိုလည်း ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လျှက် ရှိလေသည်။ စည်းရုံးခံရသော လစ်ဗျားလူမျိုး နိုမန်ဘီဇော့မန်း လည်း တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ သူ့အတွေ့အကြုံကို ဤသို့ ပြောပြခဲ့လေသည်။

"ကျွန်တော်က ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုက ဆင်းသက်လာသူပါ။ မိသားစုထဲမှာ ဝန်ကြီးတွေလည်းပါတယ်။ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေလည်းပါတယ်။ သူတို့ကလည်း အလွန်ချမ်းသာကြတယ်။ ၆၉ ခုနှစ်၊ ကဒါဖီအစိုးရ တက်လာကတည်းက ကျွန်တော်တို့ ရှိခဲ့တာပါ။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူတို့အားလုံးက ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးမှာ တော်လှန်ရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမယ်လို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ ခိုဗီယက်နိုင်ငံနဲ့အတူ လက်တွဲ ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအစိုးရလက်အောက်မှာ လစ်ဗျားဟာ ရက်ရက်စက်စက် ဖိနှိပ်ခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ကျောင်းတက်နေဆဲပါ။ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာရပ်ကို အထူးပြုသင်ကြားနေခဲ့တာပါ။ ပြောရရင်တော့ အတော်ဆုံးကျောင်းသားထဲမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ကျောင်းတက်ခွင့်ရပြီး ၅ ရက်မြောက်နေ့မှာ ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းကနေ ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့် မိသားစုရဲ့ ကိုယ်ရေးသမိုင်း ကြောင်းကိုကြည့်ပြီး ထုတ်ပစ်လိုက်တာပါ။ ဒီလို ပြဿနာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ အစ်ကို ၂ ယောက်ရှိတယ်။ သူတို့က တက္ကသိုလ်ကနေ ပြီးသွားပါပြီ။ တစ်ယောက်က မီယာဗီမှာ နေတယ်။ တစ်ယောက်က လန်ဒန်မှာ နေပါတယ်။

၈၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ၈၈ အစောပိုင်းလောက်မှာ အာရပ်လို ဆက်ပါလိုခေါ်တဲ့ အစ္စလာမ်တွေ နိုးကြားကြ ဆိုတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ပေါ်လာပါတယ်။ အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ စတင်ခဲ့တဲ့ လှုပ်ရှားမှုပါပဲ။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ အတော်များများမှာ အဲဒီလှုပ်ရှားမှုနဲ့ ပတ်သက်ခဲ့ကြတယ်။ ၈၈ အစောပိုင်းမှာတော့ လုံခြုံရေးတပ်တွေဟာ အဲဒီအစ္စလာမ်မစ်လှုပ်ရှားမှုကို ဖြိုခွဲဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီလို ဆင်နွှဲပြီးတဲ့အချိန် မမျှော်လင့်ဘဲ ကျွန်တော့်

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

မိတ်ဆွေ ၁၀၀ကျော်ဟာ ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိဘဲနဲ့ ပျောက်ကွယ်ကုန်ကြပါတယ်။

၈၉ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော်လစ်ဗျားက ထွက်လာခဲ့တယ်။ ၁၉၉၀ ခု၊ ဇန်နဝါရီလမှာ အစ္စလာမ်မာဘတ် လေဆိပ်ကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီကနေ ပက်ရှ်ဝါကို ကျွန်တော်သွားပြီး စည်သည်ဆောင်မှာ နေခဲ့တယ်။ ဟိုတယ်ကြီး တစ်ခုလိုပါပဲ။ အဲဒီမှာ လူ ၁၅၀ လောက် နေပါတယ်။ ရွက်ထည်တဲ့ အကြီးကြီးတွေ လည်း ရှိတယ်။ သေချာပြုပြင် မွမ်းမံထားတဲ့ တဲကြီးတွေပါ။

အဲဒီနောက် ကျွန်တော်က အာဖန်နစ္စတန် အရှေ့ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ခိုခိမ်မြို့ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ဖာရောက်လို့ ခေါ်တဲ့ စစ်သင်တန်းစခန်း ရှိပါတယ်။ အပတ်တိုင်း၊ အပတ်တိုင်းမှာ အဲဒီမှာရှိတဲ့ လူတွေဟာ စခန်းကနေ အခုလိုက် ထွက်ခွာသွားကြတယ်။ သူတို့ဟာ အစ္စလာမ်မစ် သင်တန်းကို တက်ရောက်ပြီး သူတို့တိုက်ခိုက်ရမယ့် ဆီကို ထွက်ခွာခဲ့တာပါ။ သူတို့သွားမယ့်နေရာဟာ ကောင်းကင်ဘုံ ဖြစ်ချင်လည်းဖြစ်မယ်။ နတ်သား၊ နတ်သမီးတွေ ပတ်ပတ်လည်မှာ ရှိမယ့်နေရာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဟာ သင်တန်းတက်ပြီး တျရာနေရာကို ထွက်ခွာသွားတာပါပဲ။ သင်တန်းတက်တဲ့အခါ တကယ့်ဂီတသံကို နားထောင်ရတော့တာပဲ။ ဇော်ဟစ်သံတွေ၊ အမိန့်ပေးသံတွေ ကြားရတယ်။ တကယ့်ဂီတသံပဲ။ နံနက် ၂ နာရီ အမြဲထရတယ်။ ဒါဟာ တကယ်ပင်ပန်းတာပေါ့ဗျာ။ တကယ် အိပ်ကောင်းတဲ့အချိန်ကိုး။ ကောင်းကောင်းအိပ်ပျော်တယ် မရှိပါဘူး။ သင်တန်းလာတတ်တဲ့ သူတွေအားလုံးဟာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေချည်းပဲ။ အလွန်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲလှတဲ့ သင်တန်း ဖြစ်တယ်။ အခြေခံကစပြီး သင်ကြားရပါတယ်။ ဒီသင်တန်းမှာ အရေးအကြီးဆုံး အရာကတော့ လူတွေကို အရပ်သားဘဝကနေ ပြောက်ကျားစစ်သားဘဝကို ပြောင်းလိုက်တာပဲ ဖြစ်တယ်”

ဘီဇရာမန်းသည် အာဖန်အရှေ့ပိုင်း ခိုခိမ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်သော တိုက်ပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုမြို့သည် အာဖန် မြို့များအစိုးရရဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် ကာကွယ်ထားသောမြို့လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၁ ခုနှစ် ၂ နှစ် နှစ်ဆုံး ထိုမြို့ကို ရန်သူလက်မကျအောင် ခုခံကာကွယ်ထားသော မြို့လည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီနေရာမှာ အချိန်အကြာကြီး နေခဲ့ကြရတယ်။ ဒီနေရာဟာ ရန်သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကြားမှာရှိတဲ့ ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာပါ။ တစ်ဘက်နဲ့တစ်ဘက် မီတာ ၁၀၀ လောက်ပဲကွာတယ်။ အမြဲတမ်း ဝစ်ခတ်နေကြတာပါ။ ကွန်မြူနစ်တွေက အင်အားများပါတယ်။ လူတွေ ထောင်နဲ့ချီပြီး ရှိသလို တင့်ကားတွေလည်း ရှိတယ်။ အာရပ်တွေကတော့ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် သေနေကြတယ်။ အာဖန်တွေကတော့ သူတို့နိုင်ငံကို

ပြန်သိမ်းချင်နေကြပါတယ်။ ကွာခြားတာတွေ ရှိတယ်။ အသက်စွန့်ပြီး သေချင်သေပါစေချိုပြီး တိုက်တာက အာရပ်တွေပါ။ ဗိုက်ခိုက်ကန်းကန်းလို့ပဲ ပြောချင်လည်း ပြောကြပါစေတော့။ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ အသက်စွန့်ပြီး တိုက်ခိုက်လိုကြတယ်။ အံ့ဩစရာလည်း ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ ဒီလို တိုက်ခိုက်ရတာကို သဘော ကျပါတယ်' ဟု ဘီနော့မန်းက ခိုခိမ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပုံကို ပြောပြခဲ့သည်။

အယ်လ် ဟူစိန် ခတ်ချီတူးသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၂၀၀၁ ခုနှစ်က တရားစွဲဆိုခဲ့ရသော လူ ၄ ယောက်အတွက် အမေရိကန်တရားရုံးတွင် အစိုးရသက်သေလုပ်ပေးခဲ့၏။ ထို ၄ ယောက်မှာ ၁၉၉၈ က အာဖဂန်ကတိုက်ရုံ အမေရိကန် သံရုံးများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သူများ ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်များထဲမှ ထုတ်နှုတ်ပေးပြလိုပါသည်။ သူသည်လည်း ဘီနော့မန်းလို အာဖဂန်ကွန်မြူနစ်များကို တိုက်ခိုက်သည့် ဂျီဟတ်စ်စပ်တွင် သိမ်းသွင်းခံရသူဖြစ်ပြီး အာဖဂန်အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွင် သင်တန်းတက်ခဲ့ရသူတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။

'ကျွန်တော့် နာမည်က အယ်လ်ဟူစိန်ခတ်ချီတူး ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၅) ရက်နေ့က မော်ရိုကိုမှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ အထက်တန်းကျောင်းကနေ အောင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ စားဖိုမှူးသင်တန်း ကျောင်းကို ၃ နှစ်တက်ခဲ့တယ်။ အထက်တန်းတန်းကလည်း အင်္ဂလိပ်စာ သင်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ ၁၉၈၉ မှာ ပြင်သစ်ကို ကျွန်တော် ရောက်ရှိခဲ့တယ်။ မုန့်ဖုတ်တဲ့အလုပ်ကိုလည်း ကျွန်တော် ရခဲ့ပါတယ်။ နောက် အော်စီကာကို ပြောင်းခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ၆ လ၊ ၇ လလောက် အလုပ်လုပ်ပြီး အော်စီကာကနေ ထွက်လာခဲ့တယ်။ နောက် အီတလီကို တိတ်တိတ်လေး ခိုးဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်ဝင်ခွင့် ဗီဇာမရှိဘဲ ရောက်လာတာပါ။ အဲဒီက ဗီလန်နိုင်ငံ ခေါ်တဲ့ ဗီလန်မှာ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၉၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၃) ရက်မှာ အီတလီကနေ ပါကစ္စတန်ကို ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီ အချိန်တုန်းကတော့ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေက အာဖဂန်ကို သွားရောက်ကြတယ်။ ဂျီဟတ်စ် စပ်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်ပါတယ်။ ပါကစ္စတန်ကိုလာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော် တို့ဟာ ကရာချီကို ရောက်ခဲ့တယ်။ ကရာချီကနေ အစ္စလာမ်မာဘတ်ကို လေယာဉ်တစ်ဆင့် စီးရပါတယ်။ အစ္စလာမ်မာဘတ်ကနေ လေယာဉ်တစ်စီးနဲ့ ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ ရှိတ်အယ်လ်အန်ဆာကို လာခဲ့ပါတယ်။ ရှိတ် အယ်လ်အန်ဆာဆိုတာ ထောက်ပံ့ကူညီသူများ၏ ဂေဟာလို့ အမိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ပြောရရင်တော့ ဧည့်ဂေဟာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကို ရောက်တာနဲ့ ပထမဆုံး ကျွန်တော်တို့မှာပါတဲ့ တန်ဖိုးရှိပစ္စည်းတွေကို ထုတ်ရပါတယ်။

နိုင်ငံကူးလက်မှတ်လို၊ ငွေလိုပစ္စည်းတွေကို အပ်ရပါတယ်။ မီးခံသေတ္တာထဲမှာ ပစ္စည်းစာရင်း မှတ်ပြီး သိမ်းပါတယ်။ ဧည့်ဂေဟာမှာရှိတဲ့လူတွေက အာဖန်နစ္စတန်အကြောင်း သိသင့်တယ်ထင်တာတွေကို ပြောပြရှင်းပြတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်းမှာ ဘယ်လောက်ကြာအောင် သင်ရမယ်၊ ဘယ်လိုစခန်းမှာ သွားရောက် သင်ကြားရမယ် ဆိုတာတွေကိုလည်း ဧည့်ဂေဟာက တာဝန်ရှိသူတွေက ပြောပြပါတယ်။

အယ်လ် ဟူစိန် ဓတ်ချ်တူးက ဆက်လက်၍ ပြောပြသည်။

ကျွန်တော်က ဖာရောက်သင်တန်းစခန်းကို ရွေးချယ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ညနေ ၆ နာရီလောက် သင်တန်းစခန်းကို ရောက်သွားကြတယ်။ ရောက်တဲ့အခါ ဗလီမှာပဲ ဒီဥအိပ်ကြဖို့ သူတို့က စီစဉ်ပါတယ်။ တခြားသူတွေနဲ့အတူ ဗလီမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ တည်းလိုက်ကြတယ်။ ည ၁ နာရီလောက်ကျတော့ သေနတ်ပစ်သံတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြားရပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ ဗလီထဲကနေ အပြင်ထွက်လိုက်တဲ့အခါ ဂျာအားလုံး ဗလီအပြင်ရောက်နေတာ တွေ့ရတယ်။ စခန်းက ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုကြပါတယ်။ စခန်းက ကျွန်တော်တို့ကို လိုအပ်သလိုလည်း ပြင်ဆင်ထားတယ်။

ပထမပိုင်း လေ့ကျင့်တဲ့အခါမှာ ၁ လကျော်လောက် ကြာပါတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ အပေါ့စားလက်နက်တွေဖြစ်တဲ့ ဒေအေက ၄၇ တို့၊ အမ် ၁၆ တို့၊ အူဇီတို့ ပစ်ခတ်ဖို့ လေ့ကျင့်ရတယ်။ အပေါ့စားလက်နက်တွေကို အရင်ဆုံး ကျွမ်းကျင်အောင် လေ့ကျင့်ရတာပါပဲ။ ဒုတိယအဆင့်အနေနဲ့ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းတွေကို လေ့ကျင့်အသုံးပြုရတာပါပဲ။ စီ ၃ တို့၊ စီ ၄ တို့၊ ဒိုင်နမိုက်တို့ကို ဖောက်ခွဲတာ လက်တွေ့လေ့ကျင့်ရတယ်။ လျှပ်စစ်နဲ့ ဖောက်ခွဲနည်းမျိုးနဲ့ ရိုးရိုးစနက်တံကို ဖောက်ခွဲနည်းမျိုးဆိုပြီး ၂ မျိုး ရှိတယ်။ ဒုတိယအဆင့်ပြီးတဲ့အခါ ဇာတိယအဆင့်ကို လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဒီအပိုင်းမှာ လေယာဉ်ပစ် လက်နက်တွေကို ကိုင်တွယ်ပစ်ခတ်ရပါတယ်။ ဖာရောက်စခန်းမှာ နံနက်ပိုင်း လက်နက်ကိုင်တွယ်ပစ်ခတ်ပုံကအစ အားလုံးလေ့ကျင့်သင်ကြားရတယ်။ အဲဒီလေ့ကျင့်ခန်းတွေကို နံနက်ဘုရားရှိခိုးပြီးတာနဲ့ သင်တန်းတက်ရတာပါပဲ။ ၁ နာရီနဲ့ ၁ နာရီခွဲလောက်ကို သင်တန်းထက်ရတယ်။ တစ်ခါတလေ ၂ နာရီလောက် ကြာပါတယ်။ ကျွန်တော်ဆိုရင် မရပ်မနား သင်တန်းတက်ရတဲ့အတွက် မူရင်းကိုယ်အလေးချိန်ထက် ကီလိုဂရမ် ၂၀လောက် (၄၄ ပေါင်လောက်) ကျသွားတယ် ထင်ပါတယ်။

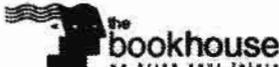
ဖာရောက်စခန်းက သင်တန်းဆရာက ကျွန်တော်ကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ အယ်လ်ကေးဒါး အကြောင်းကို အသေးစိတ်ထပ်သိဖို့ လိုအပ်တယ်။ အဲဒီလို သိချင်တယ်ဆိုရင် ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ ဘိတ်အယ်လ်ဆလမ် ဧည့်

ဂေဟာမှာ အများကြီး သိနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီဧည့်ဂေဟာဟာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စခန်းပါပဲ။ ကျွန်တော် တို့ဟာ အဲဒီဧည့်ဂေဟာမှာ လူအများကြီးကို အယ်လ်ကေးဒါးအကြောင်း မေးလို့ရပါတယ်။ မေးမြန်းပြီး သိရတဲ့အခါ အယ်လ်ကေးဒါးဖြစ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးထဲ ဝင်ချင်ရင် ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ စခန်းက အဓိကကျပါတယ်။ အဲဒီက ခွင့်ပြုမှုပဲ ကျန်တဲ့သင်တန်းတွေ တက်နိုင်ပါတယ်။ မီလန်ရှား ဧည့်ဂေဟာကို ရောက်သွားသေးတယ်။ အဲဒီမှာ အဘူအာမက်အယ်လ်ဟာဘီဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့ ဘယ်လို ဆက်သွယ်ရမယ်ဆိုတာ ပြောပြပါတယ်။ နောက် စာရွက်တစ်ရွက်ပေးပြီး အာရေဗျဘာသာနဲ့ လိုအပ်တာတွေကို ဖြည့်ရေးရပါတယ်။ နောက် အယ်လ်ကေးဒါးကို ဝင်တဲ့အခါမှာ ကျမ်း ကျိန်ရတယ်။ ဒီလူက ကျွန်တော်တို့ကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာ မွတ်ဆလင်အုပ်စုတစ်စု ပဲ ဖြစ်တယ်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်နဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေအတွက် ကောင်းမြတ်တဲ့အမှုကို ပြုလုပ်တဲ့အဖွဲ့ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စခန်းက ဆရာဖြစ်သူဟာ အစ္စလာမ်မစ်စာအရဆိုရင် မန်နေဂျာလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ တကယ် တော့ ဘာသာရေးအရ ဒီထက်ပိုပြီး အရေးပါပါတယ်။ ဘာသာရေးဆရာလည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် စခန်းမှာ သူ့စကားကို နားထောင်ရတယ်။ သူ့ အမိန့်ကိုလည်း နာခံရတယ်။ သူ့အမိန့်ကိုနာခံရင် အစ္စလာမ်ဘာသာအတွက် အကျိုးလည်း ဖြစ်စေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ စခန်းမှာ ဘာရက်ခလို့ခေါ်တဲ့ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုတာကို လုပ်ရပါတယ်။ စခန်းမှာ ကျွန်တော် စတုရောက်ချင်းက အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်တယ်။ အဘူဘန်ရှေရီက နံပါတ် ၂ ဆရာ ဖြစ်တယ်။ အဘူဟတ်က နံပါတ် ၃ ဆရာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုပဲ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ တခြားသူတွေကိုတော့ ကျွန်တော် မသိသေးပါဘူး။

ပက်ရှ်ဝါက ဟာရာကာဘတ်မှာရှိတဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ နေအိမ်မှာ နောက်ထပ် လေ့ကျင့်ရေးစခန်းတစ်ခု ထားရှိပါတယ်။ အဘူဟတ်က ကျွန်တော်ရော၊ တခြားသူတွေအားလုံးကိုပါ အဲဒီစခန်းက အစည်းအဝေးပွဲမှာ တက်ရောက် နားထောင်စေတယ်။ အဲဒါက ၉၂ လောက်က ဖြစ်မယ်။ သင်တန်းရဲ့ ပုံစံတွေ အားလုံးကိုတော့ ပေးမသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သင်တန်းဆရာက အလွန်ကို စည်းကမ်းတင်းကျပ်ပြီး ပြင်းထန်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဆိုလိုတာက အလွန်အလွန် စည်းကမ်းတင်းကျပ်စွာ နေထိုင်စေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူကတော့ အဘူမိုဟာမက်အလ်ယံအန်ရီတီ ဖြစ်ပါတယ်။ ၈၀ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းလောက်မှာတော့ အလီမိုဟာမက်ဆိုတဲ့ သင်တန်းဆရာ တစ်ယောက် ရောက်လာပြန်တယ်။ သူက အီဂျစ်၊ အမေရိကန်ကပြားပါ။ သူက အမေရိကန်

စစ်တပ်မှာ တပ်ကြပ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။ မြောက်ကာရီလိုင်းနားက ဖွဲ့ဒ်ဘရက်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့ အမေရိကန် တပ်မတော်သားပါပဲ။

သင်တန်းဆရာ အလီမိုဟာမက်က ကျွန်တော်တို့ကို သင်တန်းကောင်းကောင်းပေးပါတယ်။ ပစ်မှတ်ကိုဘယ်လိုရှာမယ်။ ပစ်မှတ်ကို ဘယ်လို တိုက်ခိုက်ရမယ်ဆိုတာ သင်ပေးပါတယ်။ ကင်မရာတွေကို ဘယ်လိုအသုံးပြုရမလဲဆိုတာလည်း အသေးစိတ်သင်ကြားပေးတယ်။ အဓိကကတော့ ကင်မရာ အသေးလေးတွေကို ကိုင်တွယ်ပုံပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဧည့်ဂေဟာက ပုံတွေကိုလည်း ရိုက်ခိုင်းတယ်။ ရိုက်ပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့က ပြန်သွားပြီး ဖလင်ထုတ်ရပါတယ်။ စက်တွေကို အသုံးပြုရပါတယ်။ ဓာတ်ပုံတစ်ခု ဖြစ်လာဖို့ အသေးစိတ် လက်တွေ့လုပ်ပြရပါတယ်။

နောက်ထပ် သင်တန်းမှာတော့ မိမိတို့ တိုက်ခိုက်ရမယ့် နေရာတွေကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရတာပါ။ အသေးအဖွဲ့ကစ စုံစမ်းရတယ်။ တံတားလို၊ အားကစားရုံလို၊ လူတွေစုဝေးတဲ့ နေရာမျိုးလိုကို အသေးစိတ် စုံစမ်းရတယ်။ နောက် ရဲစခန်းလို နေရာမျိုးတွေကိုလည်း လေ့လာစူးစမ်းရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုဆိုရင် ပက်ရှိုပါမှာရှိတဲ့ အိရန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးနဲ့ အိရန် ယဉ်ကျေးမှုဌာနတွေကို လေ့လာစူးစမ်းကြရတယ်။

သင်တန်းကာလမှာ မိုဟာမက်က စစ်ပစ္စည်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြသလို ကိုင်တွယ်ပုံ၊ ကိုင်တွယ်နည်းတွေကိုလည်း သင်ကြားပေးပါတယ်။ နောက်ပစ်မှတ်ကို ရွေးချယ်ပြီး ဘယ်လိုတိုက်ခိုက်မယ်။ သတင်းကို ဘယ်လိုရယူမယ်။ တိုက်ခိုက်တဲ့ လုပ်ငန်းပြီးရင် တိုက်ခိုက်ရေးမှာပါတဲ့ အုပ်စုဟာ ဘယ်လို ဆုတ်ခွာရမယ်ဆိုတာတွေ အသေးစိတ် သင်ကြားပေးတယ်။ လုပ်ငန်းပြီးတဲ့အခါ မိမိခေါင်းဆောင်ကို အစီရင်ခံစာ တင်ရပါတယ်။ သတင်းတွေစုစည်းထားတဲ့ အစီရင်ခံစာကို ကိုက်မကိုက် ကြည့်ရှုကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းမှာ ဇည်း ဒီလို လုပ်ရပါတယ်။ တိုက်ခိုက်ရေး လုပ်တော့မယ်ဆိုရင် သတင်းတွေ စုစည်းရပါတယ်။ အဲဒါတွေကို အထက်ကို တင်ပြရပါတယ်။ အထက်က ဘယ်လိုပစ်မှတ်ကို တိုက်ရမယ်ဆိုတာ ရွေးချယ်ပေးပါတယ်။ တခြား ထောက်ပံ့ရေးအုပ်စုက ရိက္ခာ၊ လက်နက် ဘယ်လိုထောက်ပံ့မယ် ဆိုတာလည်း အထက်က ရွေးချယ်ပေးပါတယ်။ အုပ်စုတစ်ခုချင်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး သတင်းထောက်လှမ်းတဲ့အုပ်စု၊ တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စု၊ ထောက်ပံ့ရေးအုပ်စု၊ လုံခြုံရေးအုပ်စု စသည်ဖြင့် အုပ်စုတွေခွဲထားပြီး ပစ်မှတ်ကို တိုက်ပြီးတာနဲ့ ဘယ်လိုဆုတ်ခွာရမယ်။ မိမိတို့ရဲ့ စခန်းကို ဘယ်လို ပြန်ဆုံရမယ် ဆိုတာတွေကို သင်ကြားပေးပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

၁၉၈၉ ခုနှစ် အာဖဂန်မှာ ဆိုဗီယက်တို့ ဆုတ်ခွာပြီးသည့်နောက် အာဖဂန်တွင်ရှိနေသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အုပ်စုများသည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ငြင်းခုံမှုများ၊ ပဋိပက္ခများ ဖြစ်လာပြီး တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားလာသည်။ မြို့တော် ကဘူးလ်ကို သိမ်းပိုက်ဖို့လည်း ကြိုးစားနေကြသည်။ ထိုသို့ ပဋိပက္ခဖြစ်နေသည့် ကာလတွင် အင်အား အကောင်းဆုံးနှင့် အဓိကပြိုင်ဘက် ဖြစ်နေသော အုပ်စု ၂ ခုမှာ တပ်မှူးကြီး ရူဘတ်ဒင်ဟက်မက်ယာနှင့် တပ်မှူးကြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဘင်လာဒင်သည် ပါကစ္စတန်မှနေ ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ပါကစ္စတန်သို့ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လာပြန်သည်။ ကွဲပြားနေသော အာဖဂန်အုပ်စုများကြား ညီညွတ်ရေးရအောင် ကြိုးစားလုပ်ကိုင်ပါသေးသည်။ မည်သို့ပင် ကြိုးစားသော်လည်း အာဖဂန်အုပ်စုများမှာ ညှိနှိုင်း၍ မရတော့ဘဲ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အစောပိုင်းတွင် ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့တော့သည်။ ထို့ကြောင့် အိုစမာသည် သူ့လက်များကို ဆေးကြောပြီး ထိုနေရာမှ ထွက်ခွာကာ ဆူဒန်သို့သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

ဝါအယ်လ်ဂျူလေဒန်က ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းတွင် သူနှင့် ဘင်လာဒင်တို့ အာဖဂန်ခေါင်းဆောင်များအကြား တိုက်ခိုက်နေမှုကို စေ့စပ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပုံ၊ အာဖဂန်မှ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားနေပုံတို့ကို ပြောပြပါသည်။

“အိုစမာဟာ ၈၉ကနေ ၉၁ခုနှစ်အထိ ဂျက်ဒါးမှာ ၁နှစ်ခွဲလောက် နေခဲ့ပါတယ်။ နောက်တော့ သူ မက်ဒီနာကို သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီက သူ့မိသားစုလုပ်ငန်းတွေကို ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်မယ်လို့လည်း သူကပြော တယ်။ မက်ဒီနာပြန်ပြီး မြင့်မြတ်တဲ့နေရာ၊ ဗလီနိုနီးတဲ့နေရာ သွားရောက်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှု လုပ်မယ်လို့ လည်း သူက ပြောတယ်။ အဲဒီတုန်းက မက်ဒီနာ တစ်မြို့လုံးဟာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေပြီး သူတို့ လုပ်ငန်းဟာလည်း မက်ဒီနာမှာ အလွန်အောင်မြင်နေပါတယ်။

၉၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းလောက်မှာတော့ ပက်ရှ်ဝါကို ဘင်လာဒင် ပြန်လာပါတယ်။ ၉၂ ခုနှစ် အစောပိုင်းအထိ သူ ပက်ရှ်ဝါမှာပဲနေတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ မကြာခဏတွေ့ပြီး စကားပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အချင်းများ ငြင်းခုံနေကြတဲ့ အာဖဂန်ခေါင်းဆောင်တွေဆီ မကြာခဏသွားပြီး စကားပြောကြပါတယ်။ သူတို့ကို ညှိနှိုင်းဖို့လည်း ကြိုးစားခဲ့ကြပါတယ်။ “အာဖဂန် ခေါင်းဆောင်တွေကြားက သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုက ဆိုးသထက် ဆိုးလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အချိန်ရှိသရွေ့ သွားပြီး ဖျောင်းဖျပါတယ်။ အတတ်နိုင်သုံး ပြောပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ စိတ်သဘောထား တည်ငြိမ်အောင် ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်”

အဗ္ဗဒုလာအနက်စံသည် အဗ္ဗဒုလာအက်စန်နှင့် ဘင်လားဒင်တို့ ထူထောင်ထားသော ကူညီထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့တွင်
အဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဘင်လားဒင် ထိုအချိန်က လွှပ်ရှားခဲ့ရသည့် အခြေအနေကို ပြောပြပါသည်။

‘အိုစမာဟာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို သူ့ရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာထားပြီး ဖွဲ့စည်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ စည်းရုံးရေးသမား တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ့မှာ အများတွေ အများကြီးရှိတာ တွေ့ရတယ်။
ချို့ယွင်းချက်တွေ ရှိတယ်လို့လည်း မြင်ပါတယ်။ ၁၉၉၁ မှာ ကဘူးလ်ကို သူဝင်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ကဘူးလ်ဟာ
အာဖဂန်ကွန်မြူနစ်တွေ လက်အောက်မှာ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အိုစမာဟာ စူပီး သန်း ၁၀၀ ကို
အသုံးပြုခဲ့တယ်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ သန်းခွဲ ရှိပါတယ်။ လူတွေကို ငွေရက်ရက်ရောရောပေးပြီး ကြိုးစား
ခဲ့တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မအောင်မြင်ပါဘူး။ အားလုံး အရာမထင်ခဲ့ဘူး။ လူတွေက စူပီး သန်း ၁၀၀ ရသွားတာပဲ
ရှိတယ်။ ကျွန်တော် သိသလောက်ဆိုရင် အိုစမာဟာ စည်းရုံးရေးသမားကောင်း တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။’

ဟာဂျီဒင်းမိုဟာမက်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့ ကျူးကျော်စဉ်က ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော
ဗဟုဂဟစ်ဒင် တပ်မှူးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူက ကဘူးလ်ကို ဘင်လားဒင် တိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်ပုံအား ပြန်လည်
ပြောပြပါသည်။

‘၁၉၉၁ ခုနှစ်မှာ ဘင်လားဒင်ကို ကျွန်တော် စတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို တွေ့စဉ်ကတော့ သူဟာ ငွေကို
ရေလို အများကြီးသုံးခဲ့လို့ပဲ။ သူ့ရဲ့ သွင်ပြင်လက္ခဏာက အရေးကြီးပုံရပါတယ်။ ဒီတုန်းက ဘင်လားဒင်ဟာ
ကဘူးလ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော် ပက်ရှ်ဝါမှာတွေ့တော့ သူက ကဘူးလ်ကို
တိုက်ခိုက်ဖို့ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေအတွက် ငွေတွေအများကြီး ယူလာတယ်။ ကျွန်တော် စိုးရိမ်နေပါတယ်။ သူ
ဘယ်လိုတိုက်မှာလဲ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အာဖဂန်ခေါင်းဆောင် ယူနစ်ခါလစ်ရဲ့ ကိုယ်စားလှယ်ပါ။
သူ့အစီအစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ အချေအတင် စကားပြောကြတယ်။ ခါလစ်က ကဘူးလ်ကို
မတိုက်ချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ၂ နာရီကြာအောင် အချေအတင် စကားများခဲ့ကြတယ်။ အဖြေကိုတော့
ရေခဲ့ပါဘူး။’

ရိုးရိုးသားသား ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က ဘင်လားဒင်ကို သိပ်ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ အရေးစိုက်ရမယ့်
သူလို့လည်း မထင်ပါဘူး။ သူဟာ ငွေကို ငုံးပေါလအောသုံးတဲ့သူ ဆိုတာပဲ သိတယ်။ သူဟာ ချမ်းသာတဲ့
ဇာတိယောက် ဆိုတာပဲ သိပါတယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာ အိုစမာ ရှိနေတုန်းကတော့ အားလုံးသိတာက သူ့ကို

အမေရိကန်က ကောင်းကောင်း ပေးကမ်းထောက်ပံ့ထားတယ် ဆိုတာပါပဲ'

အာမက်ရှားအာမက်ဒေသည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ အာဖဂန် ယာယီဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က သူ၏ အတွေ့အကြုံကို ပြောပြပါသည်။

'ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူ့ကို မတွေ့ခဲ့ဘူးပါလို့ ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ပြောရမှာလဲ။ ဒီနေ့မှာတော့ သူဟာ အလွန်ကြီးကျယ်တဲ့ သူတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။ အရင်ကတော့ သူဟာ သာမန်လူတစ်ယောက်ပါပဲ။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အာရပ်တွေနဲ့အတူ ထောက်ပံ့ကူညီဖို့ လာခဲ့တာပဲ။ အဲဒီရက်တွေက သူဟာ အာရပ်တွေနဲ့ နယ်စပ်ကို ဗီတံဆိခွဲတယ်။ ဘင်လာဒင်ဟာ အာဖဂန်ကို ကူညီဖို့ ရောက်လာခဲ့တာပါ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တိုက်ထုတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ လာရောက်ကူညီကြတဲ့ အာရပ်တွေကိုတော့ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ပြောကြားခဲ့တယ်။ 'ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရာမှာ ပူးပေါင်းကူညီတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အခုဆိုရင် ဆိုဗီယက်တွေကို အာဖဂန်နယ်မြေက တိုက်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဒါကြောင့် အာဖဂန်နစ္စတန်က အုပ်စုတွေမှာ ပါဝင်ပတ်သက်မှုမရှိဖို့ ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း မတိုက်ဖို့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။ သင်တို့အနေနဲ့ သင်တို့နိုင်ငံတွေကို ပြန်သွားကြဖို့ မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်' လို့ ကျွန်တော်တို့က ကြေညာခဲ့တယ်။ အာရပ်အားလုံးကို တိုက်တွန်းတာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အာရပ်တွေဟာ အာဖဂန်က သဘောထားတင်းမာတဲ့ အစ္စလာမ်စစ်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်တဲ့ ရူဘာတ်ဒင်ဟက်မက်ယာဘက်မှာ ရပ်တည်တိုက်ခိုက်နေကြလို့ပါပဲ'

ဟက်မက်ယာသည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်ကျွန်မြို့နယ်များကို တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အာဖဂန်ညွန့်ပေါင်း အစိုးရ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ကဘူးလ်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သူမှာ မာဆွတ်ဖြစ်သည်။ သူသည် ကွန်မြူနစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက ကဘူးလ်ကို နေ့စဉ် အမြောက်နှင့် ပတ်ဝတ်နေခဲ့ပြီး ၁၉၉၂ မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကွန်မြူနစ်အုပ်ချုပ်မှု ပြီးဆုံးသည့် အချိန်အထိ ပြည်တွင်းစစ်တွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဟက်မက်ယာမှာ မာဆွတ်ကို တစ်ခါမှနိုင်အောင် တိုက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

အဗ္ဗူလာအနက်စ်မှာ အဗ္ဗူလာအက်ဇန်၏ သားမက်ဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်နှင့် ရင်းနှီးခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ရင်းနှီးသော်လည်း သူတို့ ၂ ဦးသည် အယူအဆချင်း မကိုက်ညီတော့သည့်အတွက် လမ်းခွဲခဲ့ကြလေသည်။

www.burmeseclassic.com

'၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ အိုစမာဟာ ပါကစ္စတန်ကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကို စည်းရုံးနိုင်မယ်လို့ သူက ထင်တယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ သူ မစည်းရုံးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အာရပ်အများစုကလည်း ဟက်မက်ယာရဲ့ အုပ်စုမှာ ရောက်နေကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဟက်မက်ယာဘက်မှာ ရှိတဲ့သူတွေက အိုစမာကို သတ်ပေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူတို့က ခင်ဗျားဟာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် မဟုတ်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ ခေါင်းဆောင် လာလုပ်လို့လည်း မရတော့ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။ ဒီအခါမှာ သူဟာ ဆူဒန်ကိုသွားဖို့ ချက်ချင်းဆုံးဖြတ်လိုက် ပါတယ်။

အရင်တုန်းကတော့ အိုစမာက ဟက်မက်ယာကို ထောက်ခံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ အိုစမာ တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူး။ အာရပ် ၉၀% လောက်က ဟက်မက်ယာကို ခြေစုံပစ်ထောက်ခံခဲ့ကြတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဟက်မက်ယာက ဩဇာရှိရှိ နေတတ်တယ်။ ဟန်ပန်လည်း ကောင်းတယ်။ သူ့ဘက်က မီဒီယာအုပ်စုကလည်း တောင့်တင်းပါတယ်။ ပါကစ္စတန် စစ်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ISI ကလည်း ဟက်မက် ထာကို ကူညီပေးခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ပက်ရှ်ဝါမှာ ရှိတဲ့ အာရပ်တွေက ဟက်မက်ယာ အကြောင်းကို ရှိတာထက် ပိုကြီးချဲ့ အမွန်းတင်ကြပါတယ်။ နောက် ဟက်မက်ယာအကြောင်း အမှန်သိလာတဲ့အခါ သူဟာ အနှစ်မရှိတဲ့ ကြက်ဆူပင်ဆိုတာ သိလာကြတယ်။ သူဟာ အရည်အချင်း မရှိဘူးဆိုတာ သိလာကြတယ်။ အဲဒီအခါ သူ ထူးဆန်းလာတာပဲ။ အာဖဂန်စစ်ပွဲမှာ ဟက်မက်ယာအနေနဲ့ အောင်ပွဲရအောင် တိုက်နိုင်တာ တစ်ခါမှ မတွေ့ရဘူး။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာတောင် အနောက်နိုင်ငံက လက်နက်ထောက်ပံ့တာကို သူ ပထမဆုံး ရတာပဲ။ အမေရိကန်က ငွေကြေးထောက်ပံ့တာရဲ့ ၂၀%ကို သူရရှိပါတယ်။ ဟက်မက်ယာရရှိတဲ့ ငွေကြေးဟာ အနည်းဆုံး ဒေါ်လာ သန်း ၆၀၀ လောက် ရှိပါတယ်'

အိုစမာရက်ရှီဒီက ပြောပြသည်မှာ -

'အိုစမာ ဆူဒန်ကိုသွားဖို့ မဆုံးဖြတ်ခင်မှာ ပါကစ္စတန်မှာ အားလုံးပြီးသွားပြီလို့ သူက ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒါက ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာရှိတဲ့ သူ့ပိုင် ပစ္စည်းတွေအားလုံးကို ရောင်းချပစ်ခဲ့တယ်။ သူတို့အုပ်စုက အယ်လ်ကေးဒါး ဇာတ်သိမ်းသွားပြီလို့လည်း ပြောပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခဲ့ရတာပါ။ ပါကစ္စတန်အစိုးရက အာရပ်တွေကို နှိပ်ကွပ်ပစ်လိုက်တယ်။ အာရပ်တွေ လုပ်ချင်တာ ထူးလို့ မရအောင် လုပ်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အာရပ်တွေဟာ ဆော်ဒီနိုင်ငံကို ပြန်ကြတယ်။ တချို့ကတော့

ဘော့စနီးယားဘက်ကို သွားကြတယ်။ အိုစမာကတော့ အာရပ်တွေကို ဘော့စနီးယား ဒါမှမဟုတ် ချေချင် ညာသွားဖို့ အမိန့်ပေးပါဘူး။ သူက သူတို့နိုင်ငံတွေကို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ပြန်သွားဖို့ပဲ အမိန့်ပေးတယ်။ ပြဿနာက ဘယ်သူမှ ကိုယ့်နိုင်ငံကို ပြန်မသွားချင်ကြဘူး။ တစ်နေရာရာမှာ တိုက်ပွဲဝင်ချင်နေကြတယ်။ အဲဒီနေရာမှာရှိတဲ့ သူလူတွေအတွက် အိုစမာမှာ တာဝန်ရှိနေပါတော့တယ်။

အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်များသည် သူတို့၏ နိုင်ငံများသို့ ပြန်မသွားချင်ကြပေ။ အီဂျစ်များ၊ ဆီးရီးယားများ၊ အယ်ဂျီးရီးယားများ၊ လစ်ဗျားများနှင့် အီရတ်များ ဖြစ်ပေသည်။ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရများက သူတို့ကို ဖမ်းဆီးရုံးတင်မှာ စိုးသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆူဒန်တွင် အုပ်စုဖွဲ့ရန် သူတို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဘာကြောင့် ဆူဒန်ကို သွားချင်ရသလဲဆိုလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်က ဆူဒန်နိုင်ငံကို အစ္စလာမ်မစ်ပါတီ တစ်ခုဖြစ်သော အမျိုးသား အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦး (NIF) က အနိုင်ရပြီး အစိုးရဖွဲ့နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် NIF သည် ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံကို တည်ထောင်ခဲ့ ကြလေသည်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း ဆူဒန်အစိုးရကို ငွေကြေးရော၊ လူအင်အားပါ ကူညီပံ့ပိုးပေး၏။ ပျက်စီး နေသော နိုင်ငံအား တည်ထောင်ရန် ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးများအဖို့လည်း ဆူဒန်သည် လုံခြုံစိတ်ချရာ ဒေသ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

အခန်း-၅ ကမ္ဘာကိုဖြန့်ကျက်လာသော အယ်လ်ကေးဒါး

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလက အာဖဂန်နစ္စတန်မှ ဆိုဗီယက်တို့ နောက်ဆုံး စွန့်ခွာသွားခြင်းနှင့် ၁၉၉၆ ခု၊ မေလက ဘင်လာဒင် ထွက်ခွာလာခြင်းကြားတွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် ကမ္ဘာကို ပိုမို၍ ဖြန့်ကျက်လာခဲ့လေသည်။ အာဖဂန်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် စစ်ဆင်ရေးများ ဆင်နွှဲခဲ့သဖြင့် အယ်လ်ကေးဒါးအပေါ် ကမ္ဘာက အာရုံစိုက်မှု တဖြည်းဖြည်း တိုးပွားလာခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းကို သာမက အာဖရိက၊ ဥရောပနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ပင် စစ်ဆင်ရေးများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။

အယ်လ်ကေးဒါး၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်သည် ဘင်လာဒင်၏ ရည်မှန်းချက်လည်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်မှ အာရပ်စစ်ပြန့်များကို ကူပိုတ်တွင် ကူညီ တိုက်ခိုက်ရန် ဘင်လာဒင်က စီစဉ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် ဆဒမ်ဟူစိန်သည် ကူပိုတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသိမ်းပိုက်မှုအပေါ် ဘင်လာဒင်က လက်မခံ နိုင်ဘဲ သူ၏ အာဖဂန်စစ်ပြန့်များနှင့် ဆဒမ်ဟူစိန်တို့ တိုက်ခိုက်ရန် ဆော်ဒီအစိုးရထံ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဆော်ဒီအစိုးရက လက်မခံခဲ့ပေ။ ထို့နောက် ဆူဒန်တွင် အယ်လ်ကေးဒါး၏ စခန်းသစ်ကို တည်ဆောက်ခဲ့၏။ ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းတွင် ဆိုမာလီ၌စစ်ဖြစ်ခဲ့ရာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဆိုမာလီက ဆန့်ကျင်ခဲ့သလို အယ်လ်ကေးဒါးကလည်း ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်၏ လူသားချင်း ကူညီရေးမစ်ရှင် အဖွဲ့က ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စတင်ခဲ့သည်။ ထိုကူညီမှုကို ဆိုမာလီ အစိုးရက လက်မခံ၊ ဘင်လာဒင်ကလည်း လက်မခံခဲ့ပေ။ ထို့ပြင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်က မူဂျာဟစ်ဒ်များကို ဘော့စနီးယားသို့ စေလွှတ်ကာ ဆာဘ်များကို တိုက်ခိုက်

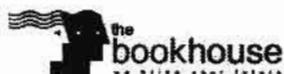
ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် နယူးယောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို ဗုံးခွဲခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၉၅ ခုတွင် အီဂျစ်မှ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်များသည် အိသီယိုပီးယား၌ အီဂျစ်သမ္မတ ဟိုစနီမူဘာရက်စ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။

အာဖဂန်ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ထိုစစ်ပွဲမှ မွေးဖွားလာခဲ့သည့် ဘင်လာဒင်သည် တောင်ပိုင်း ယီမင် ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရကို ဖွဲ့ထုတ်စည်းရုံးဖို့ ကြိုးစားသည်။ ယီမင်တောင်ပိုင်းသည် ဘင်လာဒင်မိဘများနှင့် ဘိုးဘေးများ၏ ဒေသ ဖြစ်သည်။ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှစ၍ ယီမင်တောင်ပိုင်းမှ ဟာဒရာမောက်ဒေသကို သိမ်းပိုက်ထား၍ ထိုဒေသမှာ ဘင်လာဒင်၏ ဘိုးဘွားပိုင် ဖြစ်ပါသည်။ ယီမင်တောင်ပိုင်းမှာ ယခင်က ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းပိုက်ထားပြီး အေဒင်မှာ တောင်ပိုင်းတွင်ရှိသည်။ နောင်အခါတွင် ဆိုဗီယက်တို့က တောင်ပိုင်းကိုသိမ်းယူပြီး ဆိုဗီယက်အလိုကျ အစိုးရ အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

ဆီးရီးယား ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲတော်တစ်ယောက် ဖြစ်သည့် အတူမူဆက် အယ်လ် ခူရီ က သူ၏ အတွေ့အကြုံကို ပြောပြလေသည်။

*ကျွန်တော်ဟာ အယ်လ်ကေးဒါး စခန်းတွေမှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အထိ စစ်သွေးကြွတွေကို သင်တန်းပေးရပါတယ်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲကနေ အယ်လ်ကေးဒါးတွေကို မွေးဖွားပြီး သင်တန်းတွေ ပြုလုပ် ခဲ့တယ်။ ဘင်လာဒင်ဟာ ယီမင်မှာရှိတဲ့ အာရပ်ကျွန်းဆွယ်မှာ ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲအတွက် အဖွဲ့ဝင်သစ်တွေကိုလည်း စုဆောင်းခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာရဲ့ အဓိကရည်မှန်းထားတာကတော့ တောင်ယီမင်မှာ ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲတစ်ပွဲ ဆင်နွှဲဖို့ပါပဲ။ သူက ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲအတွက် မနေမနား အားထုတ်တယ်။ တောင်ယီမင်က မိစ္ဆာဒီဋ္ဌီအစိုးရကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဖို့ ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သူ့ကို ရှိတ်အိုစမာလို့ ခေါ်ကြတယ်။ သူက အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ တခြား နိုင်ငံတွေမှာ ဂျီဟတ်စ်စပ်ပွဲ ရည်မှန်းချက်နဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ထူထောင်ခဲ့တာပါ။ ငွေကြေးလက်နက်လည်း ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့တယ်။ ရှိတ်အိုစမာဟာ အဲဒီအချိန်က ယီမင်ကိုတော့ တိုက်ရိုက်အကူ အညီပေးပြီး အထူး စီမံချက် ထားရှိခဲ့ပါတယ်' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

အတူပါလစ်အယ်လ်မစ်စရီသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အလွန်ရင်းနှီးသော အီဂျစ် သတင်းစာဆရာ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။
*ဘင်လာဒင်ရဲ့ အစီအစဉ်ဟာ လျှို့ဝှက်ထားတဲ့ အစီအစဉ် မဟုတ်ပါဘူး။ သူက တောင်ပိုင်းယီမင်

www.burmeseclassic.com

လွတ်မြောက်ဖို့ ဆိုတာကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ပြောတယ်။ တောင်ပိုင်းယီမင်ဟာ ဆိုဗီယက် အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် တိုက်ရမယ်လို့ ဆိုတယ်။ အာဖဂန်မှာ တိုက်သလိုပဲ တောင်ယီမင်မှာ တိုက်ရမှာပါ။ သူက သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်ဇယားအတွင်းမှာ ပြင်ဆင်စရာ ရှိတာတွေကို ပြင်ဆင်ပါတယ်။ သူ့အစီအစဉ် အတိုင်းပဲ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆိုတာက အာဖဂန်မှာ သူလက်တွေ့ သင်တန်းဆင်းပြီး သားပါ။ အခု ယီမင်နယ်မြေမှာလည်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်တာတွေကို ပြင်ဆင်တာ ဖြစ်တယ်။ ဘင်လားဒင်ဟာ အာဖဂန် ဥပမာကို ယူပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံတကာမှာလည်း အစ္စလာမ်မစ်အစိုးရ အဖွဲ့တွေဖွဲ့ဖို့၊ အစ္စလာမ်နိုင်ငံတွေဖြစ်ဖို့ ဆန္ဒရှိခဲ့ပါတယ်။ ယီမင်လူမျိုးတွေဟာ မွတ်ဆလင်တွေချည်းဖြစ်ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ တူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယီမင်ကို အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံ ပီပီသသဖြစ်ဖို့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲတာဟာ နိုင်ငံတကာမှာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲဖို့အတွက် ထပ်မံလှုပ်ရှားလိုက်တဲ့ လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုပါပဲ။

ဆော်ဒီဘင်အေနေနဲ့ လစ်ဗျား လူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက အာဖဂန်တွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လားဒင်အနေနဲ့ အာရုံအစိုက်ဆုံးကတော့ ယီမင်ပါပဲ။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ငွေတွေကို သောက်သောက်လဲ သုံးခဲ့ပေမယ့် ၈၈၊ ၈၉၊ ၉၀ခုနှစ်များက ယီမင်မှာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲတော့လည်း ငွေတွေကို ရက်ရက်ရောရော သုံးစွဲခဲ့ပါတယ်။

၈၉၊ ၉၀ ခုနှစ်တုန်းကတော့ လူအများအပြားဟာ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုတွေလုပ်ခဲ့တဲ့ ဘင်လားဒင်ကို မွတ်ဆလင် တစ်ယောက်လို့ မယူဆခဲ့ပါဘူး။ အာရပ်ကမ္ဘာက သူ့ကို အဲဒီလို မယူဆခဲ့ပေမယ့် ဘင်လားဒင်ကတော့ ဆော်ဒီအုပ်စိုးသူတွေကို ဂရုမစိုက်ခဲ့ပါဘူး။ ဘင်လားဒင်က ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒ်ကို မွတ်ဆလင် မပီသသူလို့ မယူဆခဲ့ပါဘူး။ အိန္ဒိယကိုတိုက်ဖို့၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားကိုတိုက်ဖို့လည်း သူ အရေးမထားခဲ့ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ဘင်လားဒင်ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတုန်းက ပါဝင်ခဲ့တဲ့ အီဂျစ်တွေရဲ့ ပဋိပက္ခမှာ သူလည်း ပါဝင်လာခဲ့တယ်။ အီဂျစ်ဂျီဟတ် ခေါင်းဆောင်တွေထဲက ပြောတာကိုလည်း ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရပါတယ်။ 'ဒီဆော်ဒီဝတ်ဟာ ငွေကို ရက်ရက်ရောရော သုံးနေတာပဲ ရှိတယ်။ လူက သိမ်မွေ့သလိုလိုနဲ့ ဘာမှအသုံးမကျဘူး။ သူဟာ ဂျီဟတ်စစ်သည်တော် တစ်ယောက်လည်း မဟုတ်ဘူး။ စစ်ကို ဘယ်လိုတိုက်ရမလဲ ဆိုတာလည်း ကောင်းကောင်း သိတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆော်ဒီနိုင်ငံအကြောင်းပဲ စဉ်းစားနေတယ်။ ဆော်ဒီက အုပ်စိုးသူတွေဟာ တရားဝင်

အုပ်စိုးသူတွေ ဖြစ်တယ်လို့ပဲ သူက ထင်နေတယ်*

ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့အခြေအနေကို သူ ကောင်းကောင်းသိတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ရ မယ် ဆိုတာကိုလည်း သဘောပေါက်တယ်။ အများစုက ဆော်ဒီအာရေဗျက လာတဲ့သူတွေပဲ။ ရာပေါင်း များစွာ ရှိလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဒီလူတွေက ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး အခြေအနေကို ဘာသဘောထားမှ မပေးကြဘူး။ ဆော်ဒီအစိုးရအဖွဲ့နဲ့ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေကြား ပြဿနာတွေ ဖြစ်နေတာကိုလည်း ဘာသဘောထားမှ မရှိကြပါဘူး။ သူတို့ခေါင်းထဲမှာ နားလည်နေတာတစ်ခုပဲရှိတယ်။ သူတို့ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ ရန်သူတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ဘယ်လို တိုက်ခိုက်ရမလဲဆိုတာပဲ သိကြပါတယ်။

အာဖဂန်မှာ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါ ဘင်လားဒင်က ဆော်ဒီကလူတွေကို ဆော်ဒီကိုပဲ ပြန်စေချင်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အရင်ဘဝကိုပဲ ပြန်ရောက်စေချင်တယ်။ အာဖဂန်မှာလို ဗုံးခိုကျင်းလေးတွေထဲ အခန်းကျဉ်းလေးတွေထဲမှာ မအိပ်စေလိုတော့ဘူး။ အစ္စလာမ်မစ် ဥပဒေတွေကို လေ့လာမှတ်သားပြီး အေးအေးချမ်းချမ်း နေကြတဲ့အချိန်ကိုပဲ ပြန်ရောက် စေချင်တယ်။ ရှာရီယာ ဥပဒေကို အိမ်ပြန်ပြီး မှတ်သားနာယူစေချင်ပါတယ်။ အဲဒီလို သူ့ရဲ့သဘောထားကို လူအများအပြားက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'အိုစမာ . . . ခင်ဗျားက ရာပေါင်းများစွာရှိတဲ့ အာဖဂန်မှာ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ သူတွေကို အိမ်ပြန်စေချင်တယ်။ သူတို့ကို အိမ်ပြန်ပြီး ရှာရီယာဥပဒေကို လေ့လာသင်ယူဖို့လည်း ခင်ဗျား ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒါဟာ ခင်ဗျားဟာ အစီအစဉ် အတည်အကျမရှိလို့ပဲ။ ဂျီဟတ် ခေါင်းဆောင်အနေနဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို သဘောမပေါက်လို့ပဲ။ ဂျီဟတ် စစ်သည်တော်တွေကို နားမလည်လို့ပဲ* လို့ ပြောကြပါတယ်။

ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ဘင်လားဒင်ကို စစ်ပွဲသူရဲကောင်း တစ်ယောက်အဖြစ် ဆော်ဒီပြည်သူ များက မြင်ကြလေသည်။ သူတို့သည် နိုင်ငံခြားတွင် စစ်တိုက်ပြီး ပြန်လာသော စစ်ပြန်များကဲ့သို့ အာဖဂန်မှ ပြန်လာသော ဆော်ဒီများကို သဘောထားကြသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်လာသောအခါ ဘင်လားဒင်သည် အသားမကျသေးပေ။ ဆော်ဒီတွင် သူသည် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် အနည်မကျသေးပေ။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတုန်းက ဘင်လားဒင်နှင့် ရင်းနှီးခဲ့သော အီဂျစ်ရုပ်ရှင်သမား အက်ဆန်ဒါရက်စက်က ၁၉၉၀ခုနှစ်တွင် ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ ဘင်လားဒင်ထံ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ သည်။ ထိုအခါ ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ဘင်လားဒင်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေး အီဂျစ် ရုပ်ရှင်သမား၊ သူ၏ထင်မြင်ပုံကို အက်ဆန်ဒါရက်စက်က အိုစမာအပေါ် ဤသို့ ပြောပြခဲ့သည်။

*ကျွန်တော် ဆော်ဒီအာရေဗျကို ရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ဘင်လားဒင်ဟာ ပြောင်းလဲနေပါပြီ။ သူက ဆော်ဒီအာရေဗျ ဗလီတစ်ခုမှာ စကားပြောဖို့ ခွင့်တောင်းခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ပြောတဲ့အခါမှာ အစ္စရေးပြဿနာကို

သူက ပြောပြတယ်။ အစ္စရေးကို အမေရိကန်က ငွေအင်အား၊ လက်နက်အင်အား ကောင်းကောင်း ထောက်ပံ့နေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အစ္စရေးနိုင်ငံထဲကို ရုရှားကနေ လူ ၁ သန်းလောက်လည်း ဝင်ရောက် အခြေချလာတယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ ဒီလိုလူတွေ ရောက်လာတာ၊ အကူအညီ ထောက်ပံ့နေတာဟာ ပါလက်စတိုင်း ပြဿနာကို ပိုပြီး ရှုပ်ထွေးအောင်လုပ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျက သူနေတဲ့ ဂျက်ဒါးမှာ သူနဲ့တွေ့တော့ သူက 'အက်ဆန် ကျွန်တော်ပြောတဲ့စကားဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကိုလည်း ခင်ဗျား သယ်ဆောင်သွားစေချင်တယ်။ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်နဲ့တစ်သားတည်း အတူရှိရမယ်နော်' လို့ ပြောပါတယ်။ ဇလီမှာ သူပြောတဲ့စကားထဲမှာ အမေရိကန်ကို အလွန်ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက် ရွတ်ချထားခဲ့တယ်။ အဲဒီ မိန့်ခွန်းထဲမှာ သူက 'အာရပ်ပြည်သူ အားလုံးဟာ အမေရိကန်နဲ့ အဆက်ဖြတ်ရမယ်။ အမေရိကန်တွေနဲ့ ဆက်သွယ်နေတာကိုလည်း လုံးဝ ဖြတ်တောက်ပစ်ရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမေ ရိကန်က အစ္စရေးကို အကူအညီ ပေးနေလို့ပါပဲ' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်ကာလက ဂျမားခါလီဖာသည် တက္ကသိုလ်တန်းက သူ၏ သူငယ်ချင်းလည်းဖြစ်၊ နောက် ဘင်လာဒင်လည်း ဖြစ်သော ဘင်လာဒင်ကို ၄ နှစ်ခန့် စကားမပြောဘဲနေခဲ့သည်။ သူ စကားမပြောရသည်မှာ ၁၉၈၆ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန် အရှေ့ပိုင်း ဂျာဂျီတွင် ဘင်လာဒင်က စစ်ရေးအရ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် နှစ်ယောက် အငြင်းအခုံဖြစ်ပြီး စကားမပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဂျမားခါလီဖာက သူ့အမြင်ကို ဤသို့ ပြောပြလေသည်။

'၉၀ ခုနှစ်များက ဆော်ဒီအာရေဗျကို သူ့ရောက်ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခဲ့ကြပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်တော် အလွန်စိတ်ဆိုးတယ်။ တွေ့တော့လည်း ဝတ်ကျေတမ်းကျေပါပဲ။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပဲ။ မိသားစု အကြောင်း၊ သာရေးနာရေးအကြောင်းနဲ့ မြင်းတွေအကြောင်းပဲ ပြောတော့ပါတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောတော့ပါဘူး။ 'မင်းဘာလုပ်နေလဲ'၊ 'မင်း ဘာဖြစ်နေသလဲ' ဆိုတဲ့ စကားမျိုးတောင် မပြောတော့ပါဘူး။ သူက အလွန်အလုပ်ရှုပ်ပါတယ်။ သူ့ဆီ လူတွေ အများကြီးလာကြတယ်။ သူက သူ့ရဲ့ကောင်းတစ်ယောက်လို့ ခြိမ်းနေတယ်။ လူတွေက 'အိုစမာက တကယ် ကြီးကျယ်တာပဲ' လို့ ပြောကြတယ်။ လမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့လူတိုင်းက သူဟာ ကြီးကျယ်တဲ့ သူ့ရဲ့ကောင်းကြီးတစ်ယောက်လို့ ပြောနေကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်အဖို့တော့ သူ့ကို ကြီးကျယ်တယ်လို့ မမြင်ပါဘူး။ သူဟာ အလွန်များတဲ့ အများကြီးတစ်ခုကို အလွန်နဲ့တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်သာမကဘူး သူနဲ့ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေတွေကလည်း အဲဒီလိုပဲ

မြင်ကြပါတယ်။ ဝါအယ်လ်ဂျူးလေဒန်တို့၊ အဖူးဇူလာ အနက်စိတ်တို့စတဲ့ သူ့သူငယ်ချင်းတွေ၊ ဂျက်ဒါးနဲ့ မက်ဒီနာမှာ ရှိတဲ့ သူ့မိတ်ဆွေတွေကလည်း အဲဒီလိုပဲ သဘောထားတယ်။ ၈၆ နဲ့ ၈၈ ခုနှစ်တွေကြားထဲမှာ ဒီလူတွေက သူ့ကို ထားပစ်ခဲ့ကြပြီ။ ဒီလူတွေနဲ့ သူနဲ့ မပတ်သက်တော့ဘူး။ အဲဒီလူတွေနေရာမှာ အိဂျစ်တွေက နေရာ ဝင်ယူသွားတာပဲ။ သူဟာ ဘယ်သူ့စကားမှ နားမထောင်ဘူး။ အိဂျစ်တွေနဲ့ပဲ သွားလာနေတော့တယ်။ သူတို့ ဘာလုပ်နေကြသလဲ ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ ဒီအိဂျစ်တွေက သူ့ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကောင်းကောင်း ထိန်းထားတယ်။ သူ့ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဦးနှောက်ဆေးလိုက်တယ် ဆိုတာလည်း ကျွန်တော် သိချင်နေပါတယ်။

ကျွန်တော်က သူနဲ့ စကားစပြောကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်သိတဲ့ အိုစမာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ သူဟာ အရင်နဲ့မတူအောင် အများကြီးကွဲပြားသွားပြီ။ အရင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်လိုက်ကြပြီဆိုရင် သူဟာ အရာရာကို လေ့လာသုံးသပ်ပါတယ်။ စကားကို အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ပြောပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ ဟာ ပြောတဲ့အရာကို နိဂုံးချုပ်ကြပါတယ်။ အခုတော့ သူက အရင်လိုမဟုတ်ဘဲ 'မဟုတ်ဘူးကွ။ ဒီအကြောင်း အရာဟာ ဒီလို မဟုတ်နိုင်ဘူး။ ငါပြောတာက မှန်တယ်။ မင်းပြောတာက မှားနေတာကွ' လို့ ငါ့စကားနားရ ပြောနေပါတယ်။

ဘင်လာဒင်နဲ့ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကြားတွင် သဘောထားချင်း မတူပေ။ နိုင်ငံရေးအမြင်ချင်းလည်း ကွဲပြားပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ဂူပိတ်အား ဆက်ဒမ်ဟူစိန် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်က လုံးဝ ဆန့်ကျင်သည်။ အီရတ် အာဏာရှင်ကို တစ်လျှောက်လုံး ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါသည်။

ဂျမားအယ်လ်ဖာဒယ်လ်သည် ဆူဒန်မှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖဂိုက်နို အမေရိကန်သံရုံးများကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ နယူးယောက်တွင် ရုံးတင်တရားခွဲဆိုရာ၌ တရားခံများကို သူက အတည်ပြုချက်ပေးသော သက်သေတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

'ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ဟာ အစ္စလာမ်အများစုကို ယုံကြည်မှုမရှိတဲ့သူပဲ။ သူက သူ့ရဲ့ ဘက်သံပါတီဝင်တွေကိုပဲ ယုံကြည်တယ်။ သူ့ပါတီဟာ အာရပ် ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံရေးပါတီပါပဲ။ ကျွန်တော် မှတ်မိတာကတော့ ဘင်လာဒင်က ၈၈ ခုနှစ်မှာ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်တဲ့စကား ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆက်ဒမ်ဟာ ဘက်သံပါတီဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တစ်နေ့ ပင်လယ်ကွေ့ ဒေသတစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်မယ့်သူ ဖြစ် တယ်လို့လည်း ဆိုတယ်။ ၈၈ ခုနှစ် သင်တန်းပို့ချချက်တုန်းက သူပြောခဲ့တဲ့စကားကို လူတိုင်းကြားရသလို

ကျွန်တော်လည်း မှတ်မိနေပါတယ်*

ဘင်လာဒင်၏ မိတ်ဆွေဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ခါလစ်ဘာတာဖီက ဆက်ဒမ်ဟူမိန် ကူပိတ်ကို ၁၉၉၀ ခု၊ ဩဂုတ်လက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘင်လာဒင်က မတိုက်ခင် ကြိုတင်ပြီး ဟောက်ခန်းထုတ်ခဲ့သည့် အကြောင်း ဤသို့ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

'၁၉၉၀ ခုနှစ်က သူ့ကို ကျွန်တော် နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့တာပါ။ ကူပိတ်ကို ဝင်ရောက်မတိုက်ခင် ၆ လ အလိုက တွေ့ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ မက္ကာမှာရှိတဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အိမ်မှာ တွေ့ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သောကြာ နေ့တိုင်း ပညာတတ် အသိုင်းအဝိုင်းက ကျွန်တော်တို့အုပ်စုနဲ့ အမြဲတွေ့လေ့ရှိတယ်။ သူက အာဖဂန်က ဂျီဟတ် စစ်ပွဲအကြောင်း ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြလေ့ရှိတယ်။ နောက်ပြီး ဆက်ဒမ်နဲ့ ပတ်သက်တာလည်း သူက ပြောပါတယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ လူတွေကို လေ့ကျင့်ထားသင့်တယ်။ လူငယ်တွေကို စည်းရုံးပြီး စစ်တပ် တစ်တပ်လည်း ဖွဲ့ထားဖို့လိုတယ်။ လူငယ်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ စစ်တပ်က တစ်နေ့ကျရင် တိုက်ပွဲ ဝင်ရမှာ သေချာတယ်။ ဒီလူက ဆက်ဒမ်ဟာ ဘယ်တော့မှ ယုံကြည်ရတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး' လို့ သူက ပြောတယ်။ သူက ဆက်ဒမ်ကို မှတ်ဆလင်တစ်ယောက်လို့ မယူဆဘူး။ သဘောမကျသလို ဘယ်တုန်းကမှလည်း ယုံကြည်မှု ချေခံခဲ့ပါဘူး' ဟု ဆိုသည်။

ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဟောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်သူ 'မင်းသားကြီးတာဂီ' က ဘင်လာဒင် နဲ့ ဆက်ဒမ်ဟူမိန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဖို့ သူ့အား ပြောဆိုခဲ့သည့်အကြောင်း အာရပ်သတင်းဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ချိန်တွင် ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

'၁၉၉၀ ခု၊ ဩဂုတ်လက ကူပိတ်ကို အီရတ်တပ်များ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ပြီးသည့်နောက် ဆက်ဒမ်ဟူမိန်ကို နှိပ်စက်စစ်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ ကျွန်တော်ဆီလာပြီး ပြောဆိုဆွေးနွေးတဲ့သူတွေထဲမှာ ဘင်လာဒင်တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အာရပ်ကမ္ဘာက တခြားသူတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဆက်ဒမ်ကို ဆန့်ကျင်ကြတဲ့ လူ အတော်များများက ဘင်လာဒင်လိုပဲ ဆက်ဒမ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ သူတို့လည်း ပါဝင်မယ့်အကြောင်း ပြောကြ ပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ ဆက်ဒမ်ဟူမိန်ကို တိုက်ခိုက်မယ်။ အာရပ်တွေဟာ ဒီလိုကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်လိုကြ တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဘင်လာဒင်အနေနဲ့ကတော့ ဆက်ဒမ်ရဲ့တပ်တွေကို စိန်ခေါ်နိုင်တဲ့ တပ်တစ်ခုရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီလို ပြောပြီးတဲ့အခါ သူက ဆော်ဒီနိုင်ငံက အမေရိကန်တပ်တွေကို လက်ခံတာကိုလည်း ဆန့်ကျင်တယ်လို့ ဆက် ပြောတယ်။ ဒါကြောင့် ဆော်ဒီအစိုးရရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို သူ မနာခံနိုင်ဘူး။ အစ္စလာမ်နိုင်ငံက ပညာရှင်တွေရဲ့ အစ္စလာမ်ဥပဒေကိုမ နာခံမယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူက ဆက်ဒမ်ရဲ့ ကျူးကျော်မှုကို မဖြစ်မနေ တိုက်ပွဲဝင်သင့် တယ်လို့လည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ သူ့ကို မြင်ရတာဟာ အများကြီး ပြောင်းလဲသွားတယ်။ အရင်လို အေးအေးဆေးဆေး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် မဟုတ်တော့ဘူး။ သူဟာ အရင်က သိမ်မွေ့အေးဆေးတဲ့သူ တစ် ယောက်ပါပဲ။ မွတ်ဆလင်တွေကို ကူညီထောက်ပံ့ချင်တယ်။ အခုတော့ သူက ကူဝိတ်လွတ်မြောက်ဖို့ တပ်မတော် တစ်ခု တည်ဆောက်ရမယ်။ ဆက်ဒမ်ကို တိုက်ခိုက်ရမယ်လို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြောဆိုနေပါတယ်* ဟု ပြောခဲ့ပေသည်။

အဘူဂုန်ဒဲလ်သည် ဆော်ဒီလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘင်လာဒင်၏ သက်တော်စောင့် တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်လာသည်။ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ကို ဘင်လာဒင်က ဆန့်ကျင်သည်ကို သူ သိရှိခဲ့သည့်အပြင် ပြောင်း ပြောပြပါသည်။

*ဘင်လာဒင်က ဆော်ဒီအစိုးရအဖွဲ့ကို သွားတွေ့ပါတယ်။ သူက သူ့ကို စစ်တပ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးဖို့ ခွင့်တောင်းတယ်။ သူက လူငယ်တွေနဲ့အတူ တပ်တစ်ခုဖွင့်ပြီး မြင့်မြတ်တဲ့ပေလီ ၂ ခုရှိတဲ့ ဆော်ဒီအရေဖျ ကနေ ဂျီဟတ်စ်ပွဲ ဆင်နွှဲခွင့်ပေးဖို့ တောင်းဆိုတာဖြစ်တယ်။ ကူဝိတ်ကို အီရတ်တပ်တွေ ဝင်ရောက် ကျူးကျော် တာဟာ အစ္စလာမ်သာသနာကို ညှိုးနွမ်းစေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျူးကျော်သူတွေကို မောင်းထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကူဝိတ် ကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဖို့ ဘင်လာဒင်မှာ အကြောင်းပြချက်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကူဝိတ်က အီရတ်တပ်တွေကို တိုက်ခိုက်ပစ်ပြီး အီရတ်ပြည်သူတွေကိုလည်း လွတ်မြောက် အောင် တိုက်ပွဲဝင်ဖို့လိုတယ်။ ဘက်သံပါတီရဲ့ လက်အောက်ကနေ အီရတ်ပြည်သူတွေ လွတ်မြောက်ရမယ် လို့ သူက ဆိုတယ်။ (ဘက်သံ ပါတီဟာ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ရဲ့ အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်အဖွဲ့ပါပဲ) အီရတ်ပြည်သူတွေ လွတ်မြောက်ဖို့ ကူဝိတ်ကနေ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်ရဲ့ တပ်တွေကို မောင်းထုတ်ဖို့ဆိုတာ ရှိတံ့အစာဘင်လာဒင်ရဲ့ အိပ်မက်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဆော်ဒီအစိုးရကို စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းခွင့်ပေးဖို့ တောင်းတာပါ။ ဒီလိုသာ ခွင့်ပြုရင် ၃ လ အတွင်း တိုက်ခိုက်ရေးသမားပေါင်း ၁၀၀၀၀၀ ကို စည်းရုံးနိုင်တယ်လို့လည်း ပြောတယ်။

သူပြောတာက 'ကျွန်တော့်မှာ မူဂျာဟစ်ဒင် ၄၀၀၀၀ ကျော် ရှိပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ ဗလီ ၂ ခုရှိရာ နယ်မြေကပ် ဒီလူတွေ ရမှာပါ' လို့ ပြောပါတယ်။ သူပြောတဲ့ ဒီလူတွေဟာ အာဖန်မှာ လေ့ကျင့်သင်တန်း ပေးခဲ့တဲ့သူတွေပါ။ သူက ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ဒီစစ်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်နိုင်တယ်လို့လည်း ဆိုတယ်။ သူ့စစ်တပ်ကို ဝင်ရောက်လာဖို့အတွက် ဆော်ဒီအာရေဗျ အပြင်ဘက်နိုင်ငံတွေက မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကိုလည်း စည်းရုံးခေါ်ဆောင်နိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က သူ့ရဲ့ အစီအစဉ်ကို ဆော်ဒီအာရေဗျ ထိပ်တန်း အရာရှိ တစ်ယောက်ကို တင်ပြခဲ့တယ်။ အဲဒီလို တင်ပြတဲ့အခါမှာ 'ကူဝိတ်ကနေ အီရတ်တပ်တွေကို တိုက်ထုတ်ဖို့ တွန့်တော်တို့ အဆင်သင့် ဖြစ်နေပြီ' လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက ဆော်ဒီနိုင်ငံရဲ့မူက ကူဝိတ် ပြဿနာမှာ ဝင်ရောက်ပတ်သက်ဖို့ မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမေရိကန်က ကူဝိတ်မှာရှိတဲ့ အီရတ် တပ်တွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးတာကြောင့်ပါပဲ'

ဆော်ဒီအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ဆော်ဒီနိုင်ငံတွင်းသို့ အမေရိကန်တပ်သား ၅၀၀၀၀၀ နီး ခန့်ချရန် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့များက ဆက်ဒစ်ဟုစီနီကို ကူဝိတ်မှနေ တိုက်ခိုက်ပစ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ စခန်းချခြင်းကို ဆန့်ကျင်သည်။ ၈၀ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်သည် ပါကစ္စတန်နှင့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့တို့တွင်ရှိသော သူ၏ အာရပ်စစ်သွေးကြွများကို ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်သူများဖြစ်သော ဆော်ဒီတော်ဝင် မိသားစုများကို ခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ထားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များက အစောပိုင်းတွင်မူ သူကိုယ်တိုင်က ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစု များကို ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။ သူတို့၏ အကျင့်ပျက်မှုများကို ဝေဖန်ရာက သူတို့၏ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်သော နှင်းဆီများကို ရွတ်ချခဲ့သည်။ မြင့်မြတ်သော အာရေဗျနယ်မြေကို ကာကွယ်သူများအဖြစ်မှနေ သူတို့သည် ကျဆင်းနေသည် ဟုလည်း ဝေဖန်သည်။

အတူပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရုံတော် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။ သူသည် ထီဗင်သတင်းထောက် ဓါလက် အယ်လ်ဟမ်မာစီနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများ မပြတ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသတင်း ထောက်မှာ အယ်လ်ကွတ်အယ်လ်အာရာဘီ သတင်းစာမှ ဖြစ်လေသည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါ၏ အတွင်းရေးကိစ္စများကို လေ့လာထားသိသူ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသတင်းများကို အယ်လ်ကွတ်သတင်းစာတွင် ၂၀၀၄ ခု၊ ဩဂုတ်လက ဖော်ပြခဲ့ သည်။ စာအုပ်တွင် ထိုတွေ့ဆုံချက်များကို ပြန်လည်ဖော်ပြပါသည်။

'ခိုက်ဆီစာဘင်လာဒင်ဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျကနေ ထွက်ခွာလာခဲ့တယ်။ ပါကစ္စတန်မှာ အချိန်အတော်

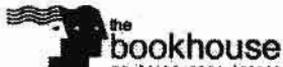
ကြာ နေခဲ့ပါသေးတယ်။ အဲဒီမှာနေရင်း သူ့လူတွေကို ဘယ်နိုင်ငံက လက်ခံနိုင်မလဲ။ ဘယ်နိုင်ငံက အဆင်ပြေ နိုင်မလဲလို့ သူ စဉ်းစားခဲ့ပါတယ်။ ဆော်ဒီ အာဏာပိုင်တွေအနေနဲ့ သူနဲ့ သူ့လူတွေအပေါ် ဆက်ဆံရေး တင်း တင်းမာမာ ရှိတာကြောင့် ယခုလို ထွက်ခွာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ရှိတ်အိုစမာကို ဆော်ဒီအာဏာပိုင်တွေ ပေးထားတဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကလည်း တစ်ခါပဲ သုံးလို့ရတယ်။ ဒီနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို နောက်ဆုံး သူ ထွက်လာပြီး ကတည်းက ဆော်ဒီအာရေဗျကို သူ ပြန်မသွားတော့ပါဘူး။ သူက ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုရှိပေမယ့် နိုင်ငံရေးအမြင်တွေမှာ မတူကြပါဘူး။ ပါကစ္စတန်ကို သူသွားပြီး အဲဒီမှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ဖျက်သိမ်းခဲ့တယ်။ နောက် ဆော်ဒီကို ပြန်အခါ သူ့ကို အကျယ်ချုပ်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဆော်ဒီက သူ ထွက်ခွာပြီးတော့ ဘယ်တော့မှ သူ ပြန်မလာတော့ပါဘူး' ဟု ဖော်ပြထားသည်။

နိုမန်ဘင်အော့မန်ကလည်း ဤသို့ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

'ပါကစ္စတန်ကနေ သူ ထွက်ခွာလာတဲ့အခါ ပထမဆုံး သူလုပ်တဲ့အလုပ်က သူ့အစ်ကိုဆီကို သူ စာရေး လိုက်တာပါပဲ။ အဲဒီစာထဲမှာ 'စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာတော့ဘူး'လို့ ရေးထားပါတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ဆော်ဒီအာရေဗျအပေါ် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောထားလိုက်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ သူ လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကိုလည်း ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့တဲ့ ပုံပါပဲ။ ဂျီဟတ် စစ်ပွဲအတွက် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် လုပ်မယ်ဆိုရင် အာရပ် အစိုးရတွေနဲ့ မဟာမိတ် မပြုနိုင်ရင် ခေါင်းဆောင် မဖြစ်ပါဘူး' ဟု၍ ပြောခဲ့သည်။

အာဂျမီဆက်အယ်လ်ဆူရီသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက 'နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ် တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲခေါ်သံ' "The International Islamic Resistance Call" စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလကလည်း ထိုစာအုပ်ကို ဂျီဟတ် ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ သူက ဘင်လာဒင်သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက ဆော်ဒီအစိုးရနှင့် အနိုင်အမာ မဟာမိတ် ဖြစ်ခဲ့သည့်အကြောင်း ရေးထားသည်။ နောင် သူ့အမြင်များ တစ်စထက်တစ်စ ပြောင်းလဲလာသည်။ သူက ဆော်ဒီအစိုးရကို စိန်ခေါ်ခဲ့ပြီး အမေရိကန် အစိုးရကိုလည်း ဆန့်ကျင်ခဲ့လေသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ အတွေးအမြင်မှာ စနစ်တကျ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်။ ဘုရားသခင်က သူ့ကို

www.burmeseclassic.com

နှုတ်အိုစမာတင်လာဒင်

ကြောင်းလဲပေးခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သူနှင့်သူ၏ အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ပစ်မှတ်အဖြစ်
ပြင်လာခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စကို မည်သည့်မီဒီယာ သို့မဟုတ် မည်သည့် သတင်းစာမဂ္ဂဇင်းတွင်မှ ပြောဆိုခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။
ဆိုသည့် ပြောဆိုရာတွင် အရေးပါသော အကြောင်းအချက် ၂ ခု ရှိပါသည်။ ထိုအချက်များမှာ-

(၁) ရိုတ်အိုစမာသည် အခြေခံမူ၍ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အီဂျစ် အယ်လ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့မှ စစ်သွေးကြွများ
ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တခြားဒေသများမှ လာလာသော ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ ကေဒါများလည်း
လာရောက် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ သင်တန်းတက်သူအားလုံး အယ်လ်ကေးဒါးများ မဟုတ်ကြပါ။
အပြန်အလှန် အကျိုးပြုမှုများအပေါ်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ထို မူဂျာဟတ်ဒင်
များတွင် တစ်ဦး အပါအဝင်အဖြစ် ပတ်သက်ခဲ့ပါသည်။ အချိန်ကာလတစ်ခုအထိ သူတို့ အယူအဆများကို
လက်ခံခဲ့ပါသည်။ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို သင်တန်းပေးရာတွင် ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒ်ကို ပစ်မှတ်ထား
တိုက်ခိုက်ရန် သင်တန်းပေးကြသည်။ ထိုသင်တန်းတွင် ဘုရင်ဖက်ဒ်နှင့် ဆော်ဒီဝါရင့်မင်းသားများ၏
ပုံများကို ပစ်မှတ်များအဖြစ် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်စေသည်။ အချိန်ကြာလာသောအခါ အယ်လ်ကေးဒါး
အခြေခံစခန်းတွင် လူငယ်များမှာ ဂျီဟတ်အယူအဆများ လွှမ်းမိုးလာခဲ့သည်။ သင်တန်းဆရာများမှ
ပေးဖတ်သော စာရွက်စာတမ်းများ၊ နည်းပညာများနှင့် ပို့ချချက်များက လူငယ်များအပေါ် သက်ရောက်
လာခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလက ထိုသို့ ပို့ချသော သင်တန်းများသည် ရိုတ်အိုစမာ
အပေါ်လည်း ပို၍ပို၍ လွှမ်းမိုးကြစေ သက်ရောက်လာသည်။ သူသည် တခြား ဆော်ဒီလူမျိုးများကဲ့သို့ပင်
အာဖဂန် နစ္စတန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ၌ ဆင်နွှဲရန် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမစ်မစ် ပို့ချက်ချက်များနှင့်
မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်များအဖွဲ့၏ အမြင်များ သူ့ခေါင်းထဲတွင် ပေါင်းစပ်သွားခဲ့သည်။ ထို့ပြင်
ဆော်ဒီမှ ဝါဟက်ဘီတရားဟောဆရာများ၏ ပို့ချက်ချက်များကလည်း သူ့ခေါင်းထဲ ရောက်ရှိနေပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရိုတ်အိုစမာနှင့် သူ၏ အယုံကြည်ရဆုံးသော ဆော်ဒီမူဂျာဟတ်များက ဆော်ဒီအစိုးရသည်
တရားဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ဖက်ဒ်နှင့် သူ၏ ဆော်ဒီတော်ဝင် မိသားစုမှာ
မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင် ဖိနှိပ်မှုများ၊ ဆိုးဝါးမှုများ ရှိသော်လည်း သူတို့ကို
ယုံကြည်လက်ခံရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ရိုတ်အိုစမာနှင့် သူ၏ ဆော်ဒီမူဂျာဟတ်များသည် ဆော်ဒီအစ္စလာမစ်
ပညာရှင်များကို အလွန်ရိုသေကြသည်။ သူတို့၏ မွတ်ဆလင် ဥပဒေများကိုလည်း စောင့်ထိန်းလိုက်နာကြ
သည်။ အာဖဂန် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ကျွန်တော်တို့သည် အစ္စလာမစ်ဘာသာကို ကာကွယ်ရေးနှင့် ကူညီရေး

အတွက် တိုက်ခိုက်နေသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့၏ ဘုံတူညီချက်များမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဖြစ်သော်လည်း အခြားရည်မှန်းချက်များမှာ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ပါသည်။ တခြားကွဲလွဲချက်များ ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်က ကျွန်တော်တို့သည် ဘုံရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ ကွဲလွဲခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ဘုရားသခင်ကို စောင့်ရှောက်ဖို့လည်း ဆုတောင်းခဲ့ကြသည်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ဘင်လားဒင်သည် ပိုပြီး ရင့်ကျက်လာသည်။ ထိုစစ်ပွဲက သူ့ကို အထောက်အကူလည်း ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်ပွဲက သူ့ကို ရင့်ကျက်လာစေပြီး သူ့ကို ဂျီဟတ်စစ်သည်တော် တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ကူညီပေးလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ဆော်ဒီအစိုးရအဖွဲ့မှာ ထုံးတမ်းစလေ့အတိုင်း အုပ်ချုပ်နေသော အစိုးရအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ်က တရားဟောဆရာများ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ရပ်တည်ချက်အတိုင်း ရပ်တည်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကူဝိတ်စစ်ပွဲဖြစ်ပြီး ဆော်ဒီတွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ အခြေစိုက်ပြီးသည့်နောက် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ အာရေဗျကျွန်းဆွယ်တွင် မိစ္ဆာဒီဋ္ဌိများကို တိုက်ခိုက်ရေးဆိုသောအမြင်မှာ လွှမ်းမိုးလာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများတွင် အယောင်ဆောင်များ၊ ကြောင်သူတော်များ ဝင်ရောက်လာပြီဟု သံသယဝင်လာကြပါသည်။ (ထိုသို့ မြင်လာသည်မှာ ဆော်ဒီတွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ အခြေစိုက်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်)

ဤဒေသတွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ ရောက်ရှိနေခြင်းက ဘင်လားဒင်၏ မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ရမည့် အကြောင်းပြချက်များ ရှိလာခဲ့လေသည်။ ဘင်လားဒင်သည် ဆူဒန်တွင် ၁၉၉၂ မှ ၁၉၉၆ အထိ အခြေစိုက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သူ တွေးခေါ်ခဲ့သည်။ သူ၏ အမြင်များလည်း ပြောင်းလဲလာသည်။ ဆော်ဒီအစိုးရကိုလည်း ယခင်ကလို မဟုတ်တော့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်လာသည်။ သူ့မိန့်ခွန်းများတွင် ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုကို တိုက်ခိုက်သောစကားများ ပါလာသည်။ သူက ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုမှ ဘာသာရေးကိုလည်း ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားသခင်၏ ကူညီမှုကြောင့် အိုစမာဘင်လားဒင်သည် မှန်ကန်သော နိုင်ငံရေး ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလည်း ချမှတ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ရိုတ်အိုစမာသည် မှန်ကန်သော လမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော် မြင်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ ဗြိတိသျှလားပြီး ဝါဆောစစ်စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများမှာလည်း ဗြိတိသျှလားသည်။ အရှေ့ဂျာမနီ ရိုမေးနီးယား၊ ပိုလန်နှင့် အခြားနိုင်ငံများတွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများအတွက် ပြည်သူလူထုက တောင်းဆိုလာခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာလည်း ကျဆင်းလာသည်ဟု မြင်ပါသည်။ အာရပ်နှင့် အစ္စလာမ်စစ် နိုင်ငံများမှာ အုပ်ချုပ်သူများ

မှာလည်း ကျဆင်းလာသည်ဟု သူက မြင်သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကကို တိုက်ခိုက်သော ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲရမည်ဟု သူက ဆိုသည်။ အမေရိကန်ကို ဦးတည်သော ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ သူက 'မြေ၏ ခေါင်းကို အရင်ဖြတ်ပြီး အမြီးရောက်သည်အထိ ဆက်လက်ဖြစ်ပစ်ရမည်' ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ပေါ်လိုဟိုဆေး ဒီအယ်လ်မေဒါ ဆန်တော့စ်သည် ပေါ်တူဂီလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ ပြောင်းလာခဲ့လှလည်း ဖြစ်သည်။ ပါကစ္စတန်တွင် သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် အယ်လ် အေဒါးခေါင်းဆောင် ဆော်ဒီသို့ မပြန်ခင်အထိ သူတို့ ဆုံတွေ့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဆန်တော့စ်ကို ဇာဟီရာရှားအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ အီတလီတွင်ရှိသော အာဖဂန်နစ္စတန် ဘုရင်ဟောင်းကိုသတ်ရန် သူ့ကို အယ်လ်ကေးဒါးက တာဝန်ပေးခြင်း ဖြစ်၏။ ဇာဟီရာရှားသည် အသက် ၇၇ နှစ်ရှိပြီး အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့တွင် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ နေထိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ အာဖဂန်မှ ထွက်ပြေးပြီး သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဘုရင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း သည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ ပထမဆုံးအကြိမ် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို စတင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဘုရင်မှာ အာဖဂန်အရပ်သားများ ကြားထဲတွင် ရေပန်းစားသည်။ သာမန် အာဖဂန်ပြည်သူများက ဘုရင်ကို မျှော်ကြလေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် စစ်သွေးကြွများကမူ ဘုရင်ကို အလိုမရှိပေ။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘုရင်စနစ် ရှိကတည်းက နောက်ဆုံး အီတလီ ဇာဟီရာရှားက ပြည်သူလူထုကို အုပ်ချုပ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုလို အာဖဂန်တွင် အကွဲကွဲအပြုံပြုံ ဖြစ်နေချိန်၌ ဘုရင်ကို အာဖဂန်အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် အမည်ခံဘုရင်အဖြစ် ပြန်လည်ခေါ်ယူမှာကို တာလီဘန်တို့က စိုးရိမ်ကြောက်လန့် ရမည်လည်း။

ဆန်တော့စ်သည် အစောင့်အကြပ် ထူထပ်စွာချထားသော ဘုရင်၏ အိမ်တော်ထဲသို့ သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်၍ ဟန်ဆောင်ကာ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ သတင်းယူသလို၊ မေးမြန်းသလိုနှင့် ဘုရင်အနား ရောက်လာပြီး သူ့မှာ လာသော ဓားမြှောင်ဖြင့် ဘုရင်ကို ထိုးလိုက်လေသည်။ ကုသိုလ်က ထောက်မရှုံ့လားမသိ အာဖဂန်ဘုရင်မှာ လာသောဆရာက၊ သက်မပျောက်ခဲ့ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့ရင်ဘတ်မှ အင်္ကျီအိတ်ထဲတွင် သတ္တုစီးကရက်ဘူးတစ်ခု ပြည့်ထားသောကြောင့် ဓားမြှောင်အသွားသည် စီးကရက်ဘူးကို ထိုးမိခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သတ္တုစီးကရက်ဘူးက အသက်အရွယ်

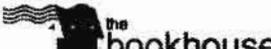
ကြီးရင့်နေပြီဖြစ်သော ဘုရင်ကို ကယ်တင်ခဲ့သည်။ ဘုရင်ကို ဆေးရုံသို့ ချက်ချင်းတင်ပို့လိုက်၏။ မကြာခင် ပြန်ကောင်းလာပါသည်။ (နောက် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအကြာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် ထိုကဲ့သို့ပင် သတင်းသမားများအဖြစ် ဟန်ဆောင်ကာ အာဖဂန်မှ လူသိများသော ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ကို လုပ်ကြံခဲ့လေသည်။ ထိုသူမှာ အာမက်ရှားမာဆွတ်ဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်များကို ရွေးချယ်လေ့ကျင့်ပေးပြီး လုပ်ကြံစေခြင်း ဖြစ်လေသည်)

အာဖဂန်ဘုရင်အား ထိုကဲ့သို့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အစီအစဉ်မှာ မအောင်မြင်ဘဲ ဆန်တော့စံသာ အဖမ်းခံခဲ့ရလေသည်။ သူ့ကို အီတလီတရားရုံးက ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ် ချမှတ်ခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဆန်တော့စံမှာ အီတလီထောင်ထဲမှနေ၍ လွတ်မြောက်လာခဲ့လေသည်။

ဟိုဆေးပက်ဒရိုကက်စတန်ဘောရာမှာ ပေါ်တူဂီမဂ္ဂဇင်း တစ်စောင်ဖြစ်သော အိပ်ပရက်ဆိုမှ သတင်းထောက်တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး လွတ်မြောက်လာသော ဆန်တော့စံကို အရှေ့အာဖရိကတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သူမေးမြန်းသည့် အချိန်မှာ ၂၀၀၂ ခု၊ ဧပြီလတွင်ဖြစ်ပြီး ထိုမေးမြန်းချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်၍ တင်ပြပါသည်။

‘အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော် ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးက စခါစ ရှိသေးတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးကို စတင်ထောင်စဉ်မှာ ရောက်သွားတာပေါ့။ ၁၉၈၉ ဒါမှမဟုတ် ၁၉၉၀ လောက်က ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော်က ပထမဆုံး အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တွေထဲက တစ်ယောက်ပေါ့။ မကြာခင် ဘုရားဖူးသွားတုန်းက ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အာဖဂန်တွေနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့တာပေါ့။ ကျွန်တော်က မကြာသေးခင်ကမှ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ပြောင်းလာတာကြောင့် သူတို့က လိုလိုလားလား ရှိကြပါတယ်။ နောက် ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေး စစ်ပွဲမှာလည်း ကျွန်တော့်ကို ပါဝင်ဖို့ သူတို့က ဖိတ်ခေါ်ကြပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော် ပါကစ္စတန်ကထွက်ခွာပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်ထဲ ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ပက်တီယာက စခန်းတစ်ခုမှာ ကျွန်တော် သင်တန်းတက်ရတယ်။ အဲဒီမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံ ရောက်နေကြပါတယ်။ အားလုံး အာရပ်နိုင်ငံတွေက ဖြစ်သလို အမေရိကန်တွေနဲ့ ဗြိတိန်လူမျိုးတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဒီအပြင် တခြား အနောက်နိုင်ငံတွေက လူတွေလည်း စခန်းမှာတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ၃ လကြာအောင် သင်တန်းတက်ခဲ့ရပြီး သင်တန်းမှူးဖြစ်တဲ့ သူက ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ခေါ်တယ်။ ဒီနေရာကို ဘယ်လိုရောက်လာခဲ့တယ် ဆိုတာကို တခြားသူတွေနဲ့ ဆွေးနွေးစေပါတယ်။ နောက် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ အာရပ်တွေကို ကျွန်တော်က ကိုယ်ခံပညာ သင်ကြားပေးဖို့လည်း ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။ အဲဒီ

အချိန်က ကျွန်တော် ကျန်းမာရေး အတော်ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က တစ်နေ့ကို ၂၄ ကီလိုမီတာ အမြဲ ပြေးရတယ်။ တောင်စောင်းတွေကိုလည်း ပြေးပြီး အတက်အဆင်း လုပ်ရတယ်။ အဲဒီကို အမေရိကန် အသားမည်း နီဂရိုး ဗွတ်ဆလင်တွေလည်း ရောက်လာကြတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သစ္စာရှိပါမယ်လို့လည်း ကျွန်တော် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုရတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အစ္စလာမ်စစ်နိုင်ငံ တည်ထောင်ဖို့၊ ဖိနှိပ်မှုတွေကို တွန်းလှန်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု လောလောဆယ်မှာ ဗွတ်ဆလင်တွေကို စစ်သင်တန်း ပေးပြီး တိုက်ရည်ခိုက်ရည် ရှိသူတွေဖြစ်အောင် လုပ်ပေးဖို့ပါပဲ။

ကျွန်တော်က ဖောက်ခွဲဖို့အတွက် ဗုံးတွေကို ပြုလုပ်ပေးရတယ်။ သိပ္ပံပညာအရ အက်ဆစ်နဲ့ တခြား ဓာတ်ပစ္စည်းတွေကို ပေါင်းစပ်လိုက်လို့ရှိရင် ပေါက်ကွဲသွားနိုင်တဲ့ အကြောင်း၊ ဒါကို ဘယ်လို ခွဲထားရမယ်ဆိုတာ နားလည်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်က သာမိမီတာက ပြဒါးတွေကို ဖောက်ခွဲတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်အောင် လုပ်တာကို လေ့လာရတယ်။ နိုက်ထရိုဂရစ်စလင်းကိုလည်း ဖောက်ခွဲရေး လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြုဖို့ လေ့လာရပါတယ်။ ဒီပစ္စည်းက ကိုင်တွယ်ရတာ အလွန်အန္တရာယ်ကြီးတယ်။ ဒီလို ဖောက်ခွဲရေးလက်နက်တွေကို ကိုင်တွယ်ဖို့၊ ဘယ်လို ဖောက်ခွဲရတယ်ဆိုတာ သင်ကြားရတယ်။ ဒါကိုတော့ အမေရိကန်က ဦးထုပ်စိမ်းတပ်က သင်ကြားပေး ဝါတယ်။ ဒီအဖွဲ့က အမေရိကန်တပ်မတော်က အထူးတပ်ဖွဲ့ ဖြစ်တယ်။ သင်ကြားပေးသူက အီဂျစ်၊ အမေရိကန် ထပြားအလီမိုဟာမက်ပါပဲ။ အရင်တုန်းက တောင်ပိုင်းကာရိုလင်းနားပြည်နယ်၊ ဖွဲ့ခံဘရက်မှာရှိတဲ့ အမေရိကန် တပ်မှာ တပ်ကြပ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ၁၉၈၆ ကနေ ၁၉၈၉ အထိ ဦးထုပ်စိမ်းတပ်ရဲ့ ဌာန ချုပ်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ မတ်လမှာ အာဖဂန်ကိုရောက်ရှိလာပြီး ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်က ပြန်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုဟာ တာဝန်အတော်များများ အပေးခံရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်မှာ ဥရောပ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ရှိလို့ပဲ။ ဥရောပ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရှိသူတွေက ထူးသန်းသွားလာမှုကို အတော်များများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဆက်အသွယ် အတော်များများရပြီး ဓရီးလည်း အတော်သွားဖြစ်ခဲ့တယ်။ အိန္ဒိယ၊ တူရကီနဲ့ တခြားနေရာတွေကိုလည်း ကျွန်တော် သွားရပါတယ်။ အာဖဂန် နစ္စတန်မှာ ကျွန်တော့်ကို နာမည်ပြောင်း ခေါ်ကြပါတယ်။ အဗ္ဗူဒူလာယူဆွတ်လို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။ ဘယ်သူမဆို နာမည်ရင်း မခေါ်ကြပါဘူး။ ပြောင်းထားတဲ့နာမည်တွေပဲ ခေါ်ကြပါတယ်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် အင်လာဒင်ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်က ထွက်ခွာလာတဲ့အခါ တချို့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေဟာ သူနဲ့အတူ လိုက်ပါ

သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ပါလာတာပေါ့။ ပါကစွတန်မှာ သူ့ကို လက်ခံထားလိုက်တယ်။ ပက်ရှိုဝါမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အိမ်တစ်လုံး ရှိတာပေါ့။ သူက ကျွန်တော်တို့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပါတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော် ပြန်သတိရနေတယ်။ ကျွန်တော်က မတ်တတ်ရပ်နေတာထက်စာရင် ကျွန်တော်တို့ ထိုင်နေရင် မကောင်းဘူးလားလို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်ဘေးမှာရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်က 'တမန်တော်မိုဟာမက်လို့ လူတစ်ယောက်အတွက် မတ်တတ်ရပ်ရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘင်လာဒင်အတွက်ရော ဘာကြောင့် မရပ်နိုင်ရမှာလဲ' လို့ ပြောလိုက်သံကို ကြားရပါတယ်။

သူဟာ ဘယ်သူနဲ့မှ မတူလောက်အောင် နှိမ်နှိမ်ချချ နေတတ်သူ တစ်ယောက်ပဲ။ နေရာတိုင်းမှာ မိမိကိုယ်ကိုပြန်ပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်တတ်တဲ့ တခြားအာရပ်တွေနဲ့လည်း သူက မတူဘူး။ သူက အာစာနည်ဖြစ်ဖို့ ဆန္ဒရှိတဲ့သူ တစ်ယောက်ပဲ။ အမေရိကန်တွေလက်ထဲကို ဘင်လာဒင်ဟာ ဘယ်တော့မှ အရောက်မခံတဲ့သူမျိုး။ သူဟာ အဲဒီလို စွန့်မယ် ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါတယ်။ ဂျီဟတ်အကြောင်းကို သူက ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြတယ်။ ဓွတ်ဆလင် အုပ်စုတွေဟာ ဖိနှိပ်မှုကို တွန်းလှန်ဖို့အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရမယ်။ နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ် မချခင်အထိ တမန်တော်ရဲ့ အလိုကျအတိုင်း စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံရမယ်လို့ သူက ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာဟာ တမန်တော်မိုဟာမက်ရဲ့ အစုတစ်စု ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဟာ တောင်တစ်ခုရဲ့ အမြင့်ဆုံးတောင်ထွတ် ဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆက်ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသမျှ တောင်ထွတ်ရောက်နေတဲ့သူတွေ ဖြစ်မှာပဲလို့ ပြောတယ်။ သူက ကျွန်တော်တို့ကို အေးအေးဆေးဆေး သာမန်စကားလုံးတွေနဲ့ပဲ ပြောပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ ချစ်လည်း ချစ်ခင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် ကြည့်ညှိလေးစား ချစ်ခင်မိပါတယ်။

သူက ကျွန်တော်တို့ကို အုပ်စုတွေအမျှကြီး ခွဲပေးတယ်။ နည်းပညာ အုပ်စုလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီအုပ်စုမှာ ကျွန်တော်က စမ်းသပ်ခံပြီး ပါဝင်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ကွပ်ကဲရတဲ့ ခေါင်းဆောင်ကတော့ အီဂျစ်လူမျိုး အီလက်ထရောနစ်ပညာရှင် တစ်ယောက်ပါပဲ။ ကျွန်တော်ကို နောက်တော့ လေ့လာဆန်းစစ်တဲ့ အုပ်စုထဲကို ပြောင်းပေးတယ်။ အဲဒီမှာ သတင်းစာတွေအားလုံးကို ဖတ်ရတယ်။ ဖတ်ပြီး ဘာလုပ်သင့်တယ် ဘာကိုင်သင့်တယ် ဆိုတာကို သုံးသပ်ပြရပါတယ်။ အဘူဟက်ဖ်ကတော့ အီဂျစ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သူ့ကို မိုဟာမက် အတက်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ သူက စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့

www.burmeseclassic.com

အဓိကကျတဲ့ တပ်မှူးတစ်ယောက်ပဲ။ ဘင်လာဒင်ကတော့ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်ပဲ နေတယ်။ ထူးခြားတဲ့ အခြေအနေနဲ့ ဖတ်သက်ပြီး သူ့ကို ဘယ်လိုမြင်သလဲလို့ အကြံဉာဏ်တောင်းတဲ့အခါ သူက 'အဘူဟက်ဖ်ဆီသွားမေး၊ ကျွန်တော့်ထက် တော်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်' လို့ ပြောပါတယ်။

၁၉၉၁ ခု၊ မတ်လမှာ ပက်တီယာရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ နိုဗ်မြို့ ကျဆုံးသွားပါတယ်။ အဲဒီလို ကျသွားတဲ့အတွက် ကဘူးလ်လည်း ကျဖို့ နီးလာပြီလို့ ကျွန်တော်တို့က ယူဆကြတယ်။ နိုဗ်က ကဘူးလ်ကိုသွားတဲ့ လမ်းပေါ်က မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီလို ခန့်မှန်းလိုက်တာပါ။ မူဂျာဟစ်အုပ်စု အတော်များများက တိုက်ပွဲဝင် ချကြတယ်။ တချို့ကတော့ အာဖဂန်ဘုရင်ကို တမ်းတကြတယ်။ အုပ်ချုပ်သူ ဘယ်သူမှ မရှိတာထက်စာရင် ဘုရင်ရှိရင် ကောင်းမယ်လို့ မျှော်လင့်ကြတယ်။ နိုင်ငံတည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိဖို့၊ အုပ်ချုပ်သူရှိဖို့ လိုတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီအုပ်စုတွေက ဘုရင်ကို ပြန်ခေါ်ဖို့ ကြိုးစားနေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သဘောထားတင်းမာတဲ့ ဖွတ်ဆလင်တွေကတော့ ဘုရင်ကို မကြိုက်ကြဘူး။ ဘုရင်ဟာ ဖွတ်ဆလင်ကောင်းတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ဟစ်ဂီးအစ္စလာမီစ် အဖွဲ့လည်း ပါတယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ကို ရူဘက်ဒင်ဟက်မက်ယာက ခေါင်းဆောင်ပါတယ်။ သူက 'ဘုရင်ပြန်လာမယ်ဆိုရင် ငါတို့ကတော့ ဒီဘုရင်ကို တိုက်ပစ်ရမှာပဲ။ ဒီဘုရင်စနစ်ကို ချစ်ဆောင်ချင်တဲ့ သူတွေကို တိုက်ခိုက်ပစ်ရမယ်' လို့ ပြောပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဘုရင်ကို ရှင်းပစ်ဖို့ တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ဟာ စနစ်ကျတဲ့ အဖွဲ့ ချိန်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းထဲရောက်လာတာကို ရောက်လာသလို ပြောတတ်တဲ့သူတွေပဲ။ ကျွန်တော်က အဲဒီလို တင်ပြပြီးတော့ ပက်ရှ်ဝါဂါလာဖို့ ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ဖို့ခေါ်တယ်။ ဘင်လာဒင် မဟုတ်ရင် အဘူအက် ဒါလာနဲ့ တွေ့ရမှာပေါ့။ အဘူအက်ဒါလာဆိုတာ အက်ဒါလာရဲ့ အဖေလို့ အစိပွယ်ရတယ်။ အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ သူတွေက သူ့ကို အိုဗီမာဘင်လာဒင်လို့ ဘယ်သူမှ မခေါ်ကြဘူး။ အဘူအက်ဒါလာလို့ပဲ ခေါ်ကြတယ်။ အာဖဂန်ဘုရင်ကို ရှင်းပစ်ဖို့ကိစ္စကို အသေအချာ သိချင်လို့ သူက ကျွန်တော့်ကို ခေါ်တာပါ။

သူတို့က ဘုရင်ကိုရှင်းပစ်ဖို့ဆိုတဲ့ကိစ္စ ကျွန်တော် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်နိုင်မလဲလို့ မေးတယ်။ ဘယ်သူနဲ့ ဖွဲ့မလဲ။ ကျွန်တော့် အစီအစဉ်က ဘာလဲလို့လည်း မေးကြတယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ကို 'မိန်းမ တစ်ယောက် ကို ဘုရင်နားကို ရောက်သွားပြီ ဆိုပါတော့။ ကျွန်တော်က ဖုံးတစ်လုံးကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်နက်တစ်ခုကို ဖြစ်ဖြစ် အသုံးပြုပြီး ဘုရင်ကို လုပ်ကြံလို့ရတယ်။ အဲဒီလို အသုံးပြုတဲ့အတွက် သူ့ဘေးကလူတာ သေချင် သလဲ။ ဒဏ်ရာရချင်ရမယ်။ ကျွန်တော့်ကို အဲဒီနားသွားဖို့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ' လို့ မေးလိုက်တဲ့အခါ အဖြေ

ကတော့ 'ဘုရင်နားမှာရှိတဲ့ မိန်းမက သူ့မိန်းမ ဆိုပါတော့၊ မိန်းမကလည်း ယောက်ျား ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေကို ဖျာဝေယူရမှာပေါ့။ ဒါက ယောက်ျားကို ရှင်းရှင် မိန်းမလည်း အရှင်းခံရမှာပဲ' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က ထပ်မေးတယ်။ 'ကောင်းပြီ ဒီလိုဆို သူ့နားမှာရှိတာ သူ့မြေးကလေး တစ်ယောက်ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ' ဘင်လာဒင်က ပြန်ဖြေတယ်။ 'မဟုတ်ဘူး။ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလိုတော့ လုပ်လို့ မရဘူး' လို့ ပြောပြီး ဒေါသတကြီး ဖြစ်လာတယ်။ သူက 'ခင်ဗျား ဘာကိုပြောနေတာလဲ ကျွန်တော်တို့က မှတ်ဆလင်တွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတွေကို သတ်လို့မရဘူး' လို့ ပြောတယ်။ ဘင်လာဒင်က ဘာဆက်ပြောသလဲဆိုရင် 'လုပ်ကြံ မှုလုပ်နေတဲ့အချိန် အနားမှာ ကလေးတစ်ယောက် ရှိနေရင်တော့ အဲဒီ တိုက်ခိုက်မှုကို မလုပ်ရဘူး' လို့ ဆိုတယ်။ သူက 'ကလေးတစ်ယောက်ကို သတ်တာထက် ဘုရင်ကို ပြန်လာပြီး စစ်ပွဲဖြစ်ချင် ဖြစ်ပါစေ' လို့ သူ့အမြင်ကို ပြောလိုက်တာပါ။

တစ်ခါက ဘင်လာဒင် ပြောဖူးတယ်။ အဲဒါကတော့ 'အစ္စရေးလူမျိုး အသက်ကြီးရင်ကြီး၊ ယောက်ျားမိန်းမ ဖြစ်ရင်ဖြစ် အားလုံးကို သုတ်သင်ပစ်ရမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် အစ္စရေး မိန်းမတွေဟာ အစ္စရေး စစ်တပ်အတွက် ကူညီနေလို့ပဲ' တဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ အမေရိကန်တစ်ယောက်က မေးတယ်။ 'အမေရိကန်တွေဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ ရန်သူတွေ မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် အမေရိကန် အရပ်သားတွေကို ကျွန်တော်တို့ ရှင်းမပစ်သင့်ဘူးလား' ဒီအခါမှာ ဘင်လာဒင်က 'အမေရိကန် အစိုးရက တစ်မျိုး၊ အမေရိကန်လူမျိုး အများစုက တစ်မျိုးပါ' လို့ ဖြေပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကို မူးယစ်ဆေးဝါးကနေ ငွေရှာလာတယ်။ ဘင်လာဒင်ပြောတာကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မှတ်ဆလင်တွေဟာ လူသားတွေအတွက် နှောင့်လှင့်ချက်ကို ပေးရမယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါးကို မသုံးရဘူး။ ဥရောပနဲ့ အနောက်နိုင်ငံက လူတွေကို မူးယစ်ဆေးဝါးက ဖျက်ဆီးနေတယ်။ ဒါကြောင့် မူးယစ်ဆေးဝါးကနေ ငွေရအောင် ယူရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါတွေဟာ ဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော် ထိတွေ့မိသမျှပါ။ အပြစ်မရှိတဲ့ သူတွေရဲ့သွေးကို သူ့လက် မစွန်းအောင် ငြင်းပယ်မယ်ဆိုရင် သူဟာ အလွန် အကျင့်သိလ ကောင်းတဲ့သူပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘင်လာဒင်အိမ်မှာ စားသောက်ကြပါတယ်။ အဲဒီမှာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် အနည်းငယ်ပဲ စားကြတာပါ။ သူက အာဖရိကဘုရင်ကို သတိပို့ မီးစိမ်းပြလိုက်တယ်ဖြစ်ဖြစ်၊ မပြဘူးဘဲဖြစ်ဖြစ် အရေးမကြီးလှ ပါဘူး။ အဲဒီတုန်းက ဘင်လာဒင်က ဘာမှလည်း အမိန့်မပေးပါဘူး။ သူက လိုအပ်တာတွေကိုပဲ ထောက်ပံ့နေ

ပါတယ်။ သူက ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသူအဖြစ် နာမည်ကြီးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက ဘယ်သူကိုမှ အမိန့်ပေး ခိုင်းစေခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။

ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဘုရင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ခွင့်ပြုချက်ရတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘင်လာဒင်နဲ့အတူ ကျွန်တော် နေထိုင်ခွင့်ရတယ်။ သူ့အိမ်မှာ နေခဲ့တာပါ။ သူက ကျွန်တော့်ကို ကော်ဖီတိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ဧည့်သည် ဖြစ်နေတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ စကားတွေ တရင်းတနီး ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် လုပ်ကြံမှု မဆောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးလုပ်ကြံတဲ့အချိန် အတိုးအိုကိုတွေလိုက်တော့ ကျွန်တော် အလွန်သနား သွားပါတယ်။

အီတလီတရားရုံးက ကျွန်တော့်ကို ပြစ်ဒဏ်ချတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် နောင်တမရပါဘူး။ အမှုကို မြန်မြန်စစ်ဖို့ပဲ ပြောတယ်။ ဘာမှလည်း မကားကွယ်နေတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်လုပ်ခဲ့တဲ့ အကျိုးဆက်ကို ကျွန်တော် ပြန်ပေး ဆပ်ရမယ်လို့ပဲ ခံယူထားပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေက အစိုးရတွေကို တိုက်ခိုက်တဲ့ အယ်လ်ကေးဒါး စစ်ဆင်ရေးတွေက သိပ်ခေတ်မစားတော့ပါဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါး စဖွဲ့တဲ့ အချိန်တုန်းလောက်ကသာ စိတ်ဝင်စား ကြတာပါ။ ကျွန်တော်သိတဲ့ ဘင်လာဒင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ သူ့ရဲ့အကြံအစည်တွေ၊ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ အောင်မြင်ပါစေလို့ ကျွန်တော် ဆုတောင်းတယ်။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်တွေ အထမြောက်ပါစေ၊ ဘုရားသခင်က သူ့ကိုကူညီပြီး အာဇာနည်တစ်ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပါစေလို့ ကျွန်တော် ဆုတောင်းပါတယ်။ ဟုပြောပြခဲ့ သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အယ်လ်ကေးဒါးတို့ ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီးနောက် သူတို့အတွက် နောက်ထပ် စခန်းချစရာ နေရာတစ်ခုကို ရှာဖွေကြရတော့သည်။ သူတို့သည် ဆင်းရဲချို့တဲ့ပြီး အစစအရာရာ အောက်ကျနေသည့် အာဖဂန် ကိုယ်ပြည်များဘက်သို့ ဦးလှည့်လာကြသည်။ ဆူဒန်နှင့် ဆိုမာလီယာလို နိုင်ငံမျိုးတွင် သူတို့၏ အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းကို အမြဲနေခဲ့သည်။ ယခင် အီဂျစ်စစ်အရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်သော ဆေယက်အယ်လ်အဒဲလ်သည် ယခုအခါ အယ်လ်ကေးဒါးမှ အိမ်ထောင်ဆိုင်ရာ တပ်မှူးကြီး ဖြစ်နေ၏။ ဂျော်ဒန် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သော ဖောက်ဟူစ်နီက သူ့စာအုပ် အယ်လ်စာဂါဝီ (သို့မဟုတ်) အယ်လ်ကေးဒါး၏ ဒုတိယမျိုးဆက်'တွင် ရေးထားပါသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် အယ်လ်ကွတ်အယ်လ်အရာဘီ သတင်းစာထဲတွင် အခန်းဆက်ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်အဒဲလ်က

အယ်လ်ကေးဒါးတို့ အာဖရိကသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ခြင်းကို ရေးထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

“အာဖရိကတိုက်ရှိ ရုရှားတို့ကို မွတ်ဆလင် မူဂျာဟစ်တို့က ဘုရားသခင် အလိုကျအတိုင်း တိုက်ခိုက်အနိုင်ရပြီး နောက် အာဖရိကမူဂျာဟစ်များနှင့် အာရပ်ညီအစ်ကိုများကြား သဘောထားကွဲလွဲခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ အာရပ် ညီအစ်ကိုများက ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ် ပြန်သွားဖို့ စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ ဆော်ဒီ၊ ယီမင်၊ ဂျော်ဒန်မှ လူများက သူတို့နိုင်ငံက လုံခြုံရေးအဖွဲ့များက သူတို့ကိုလက်ခံဖို့ အခက်အခဲ ဖြစ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ အီဂျစ်၊ ဆီးရီးယား၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား၊ လစ်ဗျားမှ လူများကလည်း နေခဲ့ပြီး ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ဖို့ စဉ်းစားကြသည်။ အခြေအနေ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်မရှိသော နိုင်ငံများကိုသွားဖို့ စဉ်းစားပြီး ဆူဒန်နှင့် ဆိုမာလီယာကို ရွေးချယ်ခဲ့ လေသည်။ ကျန်အာဖရိက နိုင်ငံများကိုလည်း လိုအပ်လျှင် သွားခိုလှုံဖို့ စဉ်းစားထားသည်။ တခြားညီအစ်ကိုများ ကမူ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ ဩဇာကင်းလွတ်သော နိုင်ငံများသို့ ဖြန့်သွားရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာ လေးဘက်လေးတန်တွင် အဆင်ပြေမည့် နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် စဉ်းစားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်”

ဂျမားအယ်လ်ဖက်သည် ဆူဒန်နိုင်ငံသား အယ်လ်ကေးဒါးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး စတင် ဖွဲ့စည်းကတည်းက ပါလာသော လူဟောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈ အာဖရိကတိုက်ရှိ အမေရိကန် သံရုံးများကို ဖုံးခွဲရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သော တရားခံ ၄ ယောက်ကို ရုံးတင်ရာ၌ သူက အစိုးရသက်သေအဖြစ် သက်သေထွက်ဆိုခဲ့သည်။ သူ၏ သက်သေထွက်ချက်မှ တချို့ကို ဖော်ပြပါသည်။

“၁၉၈၉ ခုနှစ်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေ ထားရှိတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော် နေခဲ့တာကို သတိရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူတို့က “အာဖရိကမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် လုပ်စရာ ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ရုရှားတွေကလည်း ဆုတ်ခွာသွားပြီ” လို့ ပြောပါတယ်။ သူတို့ကပဲ ဆူဒန်မှာ အစိုးရအပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားပြီ။ အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးက အစိုးရအသစ် ဖွဲ့လိုက်တယ်။ အဲဒီအစိုးရအသစ်ကလည်း အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့ အဆက်အဆံ ရှိချင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီကိုသွားရင် အခြေအနေကောင်းနိုင်တယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာနဲ့လည်း အနီးဆုံးမှာ ရှိပါတယ်။ အာဖရိက အာရပ်ကမ္ဘာနဲ့ ဝေးလွန်းနေတယ် မဟုတ်လားလို့ ပြောတယ်။

ဘင်လားဒင်က တချို့လူတွေကို ဆူဒန်ကို စပို့ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ သူကိုယ်၌လည်း အဲဒီကို သွားခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူတို့ ပြန်လာတဲ့အခါ ကျွန်တော်က အာဖရိကနက္ခတ် အရှေ့ပိုင်း ဖာရောက်စခန်းရှိတဲ့ ခိုခင်းမှာ နေပါတယ်။ အဲဒီမှာရှိတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အဘဟာဂျာအယ်လ်အီဂျက်ကီရဲ့ ပို့ချချက်တွေကို

နားထောင်ရပါတယ်။ သူက ဆူဒန်ကို သူ့ရောက်ခဲ့တဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီမှာ အစွလားမစ် အမျိုးသားတပ်ဦးနဲ့ တွေ့ခဲ့တဲ့အကြောင်း၊ သူတို့က အလွန်ကောင်းတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့ အဆက်အသွယ် လုပ်ရတာကို အလွန်ဝမ်းသာနေကြောင်း ပြောပါတယ်။ သူက သူ့မှာ စာအုပ်တွေရှိတယ်။ ဒေါက်တာ ဟာဆန်အယ်လ်တူရာဘီရဲ့ စာအုပ်တွေ ရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။

ကျွန်တော်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် တချို့နဲ့ သွားခဲ့ပါတယ်။ ခါတွန်မြို့မှာရှိတဲ့ အိမ်တချို့ကိုငှားပြီး ကျွန်တော်တို့ နေကြပါတယ်။ တချို့ဆို တစ်ယောက်တည်းနေရပြီး တချို့အိမ်ဆို မိသားစုလိုက် ငှားပြီး နေလို့ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က မြေယာနဲ့အိမ်ကို ဝယ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ စစ်သင်တန်းတွေ ပေးလို့ရအောင် ဝယ်တာပါ။ ပထမ မြေကွက်ကို ဒေါ်လာ ၂ သိန်းခွဲ ပေးရပါတယ်။ ကျွန်တော် နာမည်နဲ့ပဲ အဲဒီအိမ်ကို ဝယ်ထားပါတယ်။ ဆူဒန်ဆိပ်ကမ်းနဲ့လည်း နီးတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ ဝယ်လိုက်တဲ့အိမ်က ခါတွန်နဲ့ ကီလိုမီတာ ၁၁၀၀ လောက်ပဲ ဝေးတယ်။ ဒုတိယနေရာကိုတော့ ဒေါ်လာ ၁၈၀၀၀ နဲ့ ဝယ်ထားလိုက်ပြန်ပါတယ်။

ဆူဒန်အစိုးရက ဘင်လားဒ်ကိုလည်း သူတို့ဆီ လာရောက်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ထားပါတယ်။ သူတို့ နယ်စပ်စခန်းတွေကို ဖွင့်ထားပြီး အာရပ်တွေနဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကို ဆူဒန်ကိုလာလည်ကြဖို့၊ ဆူဒန်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ ဆူဒန်မှာ ဒေါက်တာ အယ်လ်တူရာဘီဟာ အလွန်အလွန် အရေးကြီးတဲ့ နေရာမှာ ရှိနေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ သမ္မတ အိုမာဘာရှီးရားက အိုစမာကို လာစေချင်တယ်။ အိုစမာ ရောက်လာရင် တခြားသူတွေလည်း ရောက်လာမယ် မဟုတ်လား။ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့ ဂျီဟတ်အုပ်စုလည်း ရောက်လာလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်က အိုစမာအဖို့ အခွင့်အရေးကောင်းပါပဲ။ အစိုးရအဖွဲ့ကို ရန်ပုံငွေတွေထောက်ပံ့ပြီး ဆူဒန်မှာ အခြေစိုက်လို့ ရတာပေါ့” ဟု ပြောဆိုချက်ပေးခဲ့လေသည်။

ဟာဆန်အယ်လ်တူရာဘီသည် ၂၀၀၅ ခု၊ ဇူလိုင်လတွင် ဆူဒန် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။
၁၉၉၀ ခုနှစ် ဆူဒန်အစိုးရအဖွဲ့ အပြောင်းအလဲဖြစ်ပြီးသည့်နောက်တွင် လွတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များက ဆူဒန်တွင် အုပ်ချုပ်သော အစိုးရသည် လူထုက ရွေးချယ်သောအစိုးရ မဟုတ်ပေ။ တူရာဘီသည် ဘင်လားဒ်နှင့် ရင်းနှီးနှီး ရှိခဲ့သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်နဲ့ ဘင်လားဒ်ဟာ ဒီနေရာမှာပဲ ဆုံခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူ့ကို ညစာစားဖို့ ဒီနေရာကို တစ်ခါမှ

မပိတ်ခေါ်ခဲ့ပါဘူး။ ထိုင်ပြီး စကားပဲ ပြောဖူးတယ်။ ခဏတစ်ဖြုတ်ပဲ လည်ပတ်တာပါ။ သူ့အိမ်ကိုလည်း သွားဖူးပါတယ်။ သူကလည်း ညစာစားဖို့ မခေါ်ဖူးပါဘူး။ သူက လူ့မြင်ကွင်းကို သိပ်မထွက်ဘူး။ ဗလီတို့၊ သတင်းစာတို့မှာ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် ပြောဆိုတာလည်း မတွေ့ဖူးဘူး။ ဒီလူက အလွန်သိမ်မွေ့ အေးဆေးသူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အေးအေးနေတတ်ပြီး သူ့နိုင်ငံအကြောင်း ပြောရင်လည်း နည်းနည်းပဲပြောတယ်။ ဆော်ဒီ နိုင်ငံအကြောင်း မပြောပါဘူး။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်တဲ့ အကြောင်းပဲ အများကြီးပြောတယ်။ လူတွေကတော့ သူ့ကို အာဖဂန်ကနေလာတဲ့သူ၊ ရုရှားတွေကို တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့သူအဖြစ် သိကြပါတယ်။ သူတို့က အိမ်ကို ပြန်မသွားကြဘူး။ စစ်ပွဲက ပြီးသွားပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကို အကြမ်းဖက်သမားတွေအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ တော့တာပဲ။ သူတို့ဟာ အီဂျစ်ကိုလည်း မပြန်နိုင်၊ ဆော်ဒီအရေဗျကိုလည်း မပြန်နိုင်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယား ကိုလည်း မသွားနိုင်ကြပါဘူး။”

ဟာဆန်အယ်လ်တူရာဘီ၏ ဇနီးဖြစ်သူ ပီဆယ်လ်အယ်လ်တူရာဘီကလည်း သူမ ဆုံတွေ့ခဲ့ဖူးသော ဘင်လာဒင် အကြောင်းကို ပြောပြလေသည်။

‘ဘင်လာဒင်ကို ဆူဒန်ကို ခေါ်လာတာ ကျွန်မယောက်ျား မဟုတ်ပါဘူး။ ဘင်လာဒင် ကိုယ်တိုင်က ဆူဒန်ဟာ သူ့အတွက် အခြေချဖို့ ကောင်းတဲ့နေရာလို့ သတ်မှတ်ခဲ့တာပါ။ သူက ဒီမှာ အဆောက်အဦတွေ ဆောက်မယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမယ်လို့ စဉ်းစားတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်တယ်။ ကြက်မွေးတယ်။ ကြက်မွေးမြူရေး ခြံတွေ ဆောက်ပါတယ်။ ဆူဒန် လူထုအတွက် လမ်းတွေလည်း အများကြီးဖောက်ပေးခဲ့ပါတယ်။’

ဗွတ်ဆလင် မိန်းမတွေဟာ ဗွတ်ဆလင်ယောက်ျားတွေနဲ့ မတွေ့ရပါဘူး။ ယောက်ျားတွေက အိမ်လာလည်ရင် လည်း သူတို့နဲ့ မတွေ့ရ၊ စကားမပြောရပါဘူး။ ကျွန်မဘဝမှာ ဘင်လာဒင်ကို တစ်ခါမှ မတွေ့ခဲ့ဖူးဘူး။ ဆူဒန်မှာ သူဟာလည်း သိပ်အရေးကြီးတဲ့သူအဖြစ် မရှိပါဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း သူ့ကိုကောင်းကောင်း မသိကြဘူး။ ဒါမာဆိုင်းမှာရှိတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးခြံမှာ သူက စိုက်ပျိုးနေလို့ပါပဲ။ ခါတွန်ကနေ ဒါမာဆိုင်းကို လမ်းဖောက်ပါတယ်။ နောက်ပြီး ဆူဒန်ဆိပ်ကမ်းကို တည်ဆောက်ပေးသလို လေဆိပ်ကိုလည်း သူပဲ ဆောက် ပေးတာပါ။ ဒီလိုဆောက်ဖို့ ဆူဒန်အစိုးရကို သူပဲ ငွေတွေအများကြီး ပေးခဲ့တာပါ။

ကျွန်မက ဘင်လာဒင်ကို မတွေ့ဘူးပေမယ့် ဘင်လာဒင်ရဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်နဲ့တော့ တွေ့ဖူးပါတယ်။ သူမက အမ်အလီ ဖြစ်ပါတယ်။ (အလီရဲ့အမေလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတာပေါ့) သူမအိမ်မှာ တွေ့ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ကလေးတွေကိုတော့ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ အမ်အလီက ကလေးတွေ ဟိုဘက်ခန်းမှာရှိပြီး ကုရ်အန်ကျမ်းကို ကျက်နေကြတယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်မတွေ့တာ အခန်းတစ်ခန်းပါပဲ။ အခန်းကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် လုပ်ထားတယ်။ ဥရောပ အိမ်ထောင် ပရိဘောဂတွေ ထားရှိတယ်။ အမ်အလီက တက္ကသိုလ်က ကထိကတစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ သူမက အလွန်ထက်မြက်တဲ့သူပါ။ သူမက ဆော်ဒီမှာ ပညာသင်ခဲ့တာပါ။ ဆော်ဒီကို မကြာခဏသွားလာပြီး ရုံးပိတ်ရက်တွေကျမှ ခါတွန့်ကို ပြန်လာတာပါ။ ရိုးရက်စ်မှာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို သင်ကြားပေးသလို မိသားစုတွေကိုလည်း အစ္စလာမ်ဘာသာအကြောင်း သင်ပေးတယ်။ ခါတွန့်မှာလည်း အိမ်နီးဝန်းကျင်က လူတွေကို အစ္စလာမ်ဘာသာအကြောင်း သင်ပေးတယ်။ သူမ ဘာတွေပြောသလဲဆိုတာ တစ်ခါတော့ ကျွန်မ သွားရောက်ဆောင်ကြည့်ပါတယ်။ အမ်အလီက အစ္စလာမ်ဘာသာမှာ မိန်းမတွေရဲ့ အနေအထား၊ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ အိမ်ထောင်ရှင်မိန်းမတွေ ပတ်သက်နေမှုကို ပြောပြတာပါ။

အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ မိန်းမ ၃ ယောက်ဟာ တက္ကသိုလ်က ကထိကတွေချည်းပဲ။ ပထမမိန်းမကတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့မှာ မိန်းမ ၄ ယောက်ရှိတယ်။ ဒီအပြင် မိန်းမ ၃ ယောက်ကိုလည်း လက်ထပ်ထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အဲဒီမိန်းမတွေဟာ အပျိုကြီးတွေ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ဒီကမ္ဘာမှာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားမယ့်သူမရှိတော့လို့ သူက လက်ထပ်လိုက်တာပါ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဩဝါဒအရ သူက လက်ထပ်လိုက်ရတာပဲ။ အစ္စလာမ်ဘာသာအရ အိမ်ထောင်မရှိတဲ့ အပျိုကြီးတစ်ယောက်ရှိရင် ရင်းနှီးတဲ့သူတစ်ယောက်က လက်ထပ်ရတယ်။ ဒီလိုယူလိုက်လို့ ကွယ်လွန်သွားရင် ဘုရားသခင်က ဆုလာဘ်ပေးသမျှပေးတယ်လို့ ရှိပါတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ အဖြစ်လည်း သားသမီးတွေကို ကျွေးမွေးပြုစုရပါတယ်။ သူတို့ဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်လာရင် သနားကြင်နာတတ်လာမယ်။ သူတို့ဟာ ဥပဒေအရ တရားဝင်တွေလည်း ဖြစ်လာတယ်။ သားသမီးတွေဟာ အရက်မသောက်ရဘူး။ လူမသတ်ရဘူး။ သူများသားမယားကိုလည်း ကြာမခိုရပါဘူး။

ကျွန်မက ဘင်လာဒင်ရဲ့ ပထမမိန်းမကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ သူမက ရိုးရက်စ်မှာနေတယ်။ နောက်ခါတွန့်မှာလည်း လာနေပါတယ်။ ပထမမိန်းမက ဆီးရီးယားလူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတွေကိုလည်း သိပ်ကရုစိုက်တယ်။ သူ့ယောက်ျား နောက်မိန်းမ ၃ ယောက် ယူတာကိုလည်း ငြိစူစောင်းမြောင်းတာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ ယခုခေတ် မွတ်ဆလင် ကမ္ဘာမှာရှိတဲ့ မိန်းမတွေနဲ့ မတူပါဘူး။ အခုဆို ယောက်ျားက တခြားမိန်းမတွေ ယူမယ်ဆိုရင် အလွန်ဒေါသထွက်ပြီး ငြိစူကြတယ်။ ကွာရှင်းဖို့လည်း တောင်းဆိုကြတယ်။ သူမကို ကျွန်မက အိမ်မှာ ညစာစားဖို့ ဖိတ်ခံဖူးတယ်။ သူမ အိမ်ကိုရောက်လာတော့ သားသမီးတွေအကြောင်းကို

ပြောကြတယ်။ သားသမီးတွေရဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အခြေအနေတွေကိုလည်း ပြောသလို လူမှုရေးကိစ္စတွေလည်း ပြောကြတယ်။ မွတ်ဆလင် ကမ္ဘာမှာတော့ မိန်းမတွေဟာ သူတို့ယောက်ျားတွေနဲ့ ဘယ်လိုတွေ့ခဲ့တယ်၊ ဘယ်လို အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သလဲဆိုတာ မပြောဆိုရပါဘူး။ သူမက လှပါတယ်။ အရပ်မြင့်မြင့်၊ အရပ်မြင့်တာမှ အတော်ကို မြင့်တာပါ။ ကျွန်မနဲ့ တွေ့တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်မကို ပျာပျာသလဲ ဖြစ်တာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ မိမိနိုင်ငံကို လာလည်တဲ့ သူတစ်ယောက်ကို အိမ်ကိုဖိတ်ပြီး စည့်ခံလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒါ လူမှုရေး ကျင့်ဝတ်ပါပဲ။ ဆုဒန်မှာ ကျွန်မတို့ ၂ ယောက် အလွန်ကို ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိခဲ့ပါတယ်။ သူမကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ကျွန်မက တွေ့ဆုံခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာဟာ ဆုဒန်မှာ သိပ်အရေးပါတဲ့၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားတဲ့ သူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ညစာကို အိမ်အပေါ်ထပ်မှာ ကျွန်မတို့ စားသောက်ခဲ့ကြပါတယ်” ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူး အဘူဂျန်ဒဲလ်က . . .

“အိုစမာရဲ့မိန်းမ အမ်အလိက ဆုဒန်မှာ သူတို့ အတူနေစဉ်မှာပဲ ရှိတ်အိုစမာနဲ့ ကွာရှင်းဖို့အကြောင်း ပြောပါတယ်။ သူမက ခြိုးခြံပြီး စည်းကမ်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ်နဲ့ နေရတဲ့ဘဝက ခက်တာကြောင့် အဲဒီလို ဆက်မနေနိုင်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ သူကလည်း သူ့မိန်းမပြောတာကို လေးလေးစားစားနဲ့ လက်ခံပါတယ်။ ကုရ်အန်ကျမ်းမှာ ‘ခင်ပွန်း နှင့် ဇနီးတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး သဘောထားတူညီစွာ အတူနေထိုင်နိုင်သလို တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကွဲကွာသည့် အခါ၌လည်း ကြင်ကြင်နာနာ ခွဲခွာရမည်’ လို့ ပါရှိတဲ့အတိုင်း ကွာရှင်းပြတ်စဲခဲ့ပါတယ်။ တခြား ဇနီးတွေကတော့ သူနဲ့အတူ နေပါတယ်။ ဒီဇနီးတွေက မိသားစု အသီးသီးကနေ ဆင်းသက်လာသူတွေဖြစ်ပြီး အားလုံးလိုလို ပညာတတ်တွေပါပဲ။ သူ့ဇနီးသည်တွေဖြစ်တဲ့ အမ်ဇာနဲ့ အမ်ခါလစ်တို့ဟာလည်း ဒေါက်တာဘွဲ့ ရပြီးသား ပါရဂူတွေချည်းပါပဲ။ တစ်ယောက်က အာရေဗျဘာသာနဲ့ ဒေါက်တာဘွဲ့ရသူဖြစ်ပြီး တစ်ယောက်က အစ္စလာမ် သာသနာရေးဆိုင်ရာ ရှာရီရာနဲ့ ဒေါက်တာဘွဲ့ရသူတွေ ဖြစ်တယ်” ဟုပြောပြသည်။

အိဗရာဟင်မိုဟာမက်အယ်လ်ဆန်နဆိုသည် ဟာဆန်တူရာဘီ၏ လက်ထောက် ဖြစ်သည်။ ဥပ ရုနစ်များ

အလယ်ပိုင်းက ဆွဒန်တွင် ဘင်လားအင် လာရောက်နေထိုင်စဉ်က သူတို့ ၂ဦးမှာ ဆွဒန်၌ ဩဇာအာဏာအရှိဆုံး လူ ၂ ထောက် ဖြစ်ပါသည်။ သူက . . .

ကျွန်တော်နဲ့ ဟာဆန်အယ်လ်တူရာဘီတို့ဟာ ၁၉၅၄ ခုနှစ်က အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းအတူ တက်ခဲ့ သူတွေပါ။ သူက အလွန်စာတော်တယ်။ မူလတန်းကနေ အလယ်တန်းအထိ သူက ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိနေတယ်။ အထက်တန်းပြီးတော့ ကောလိပ်ရောက်တဲ့အခါ သူက ဥပဒေမဟာဋ္ဌာနမှာ တက်တယ်။ နောက် ယူကေကို သွားပြီး မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ဆက်တက်ပါတယ်။ နောက် Ph.D ဒေါက်တာဘွဲ့ကို ပါရီမှာ သွားယူတယ်။ ဧည့်သည်ပုဆိုင်ရာ ဥပဒေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး Ph.D သွားယူတာပါ။ သူနဲ့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ အရင်တည်းက ဆက်ဆံရေး ရှိခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်က နောင်အခါမှာ ဆွဒန်က ပြည်နယ်တစ်ခုမှာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်လာပါတယ်။

အိုစမာဘင်လားအင် ဆွဒန်ကို ရောက်လာတဲ့အခါ ဆွဒန်အတွက် အများကြီး အကူအညီပေးပါတယ်။ လမ်းတွေ ဖောက်ပေးတယ်။ ခါတွန်းမြို့မြောက်ဘက်မှာ ခရီးဝေးလမ်းကျယ်ကြီးကို ဖောက်ပေးတယ်။ တူးမြောင်းတွေလည်း ဖော်ပေးတယ်။ စိုက်ခင်းတွေ လုပ်တယ်။ နေကြာပင်တွေ စိုက်ပါတယ်။ အောင်လည်း အောင်မြင်တယ်။ သူ့အခင်းထဲက နေကြာပွင့်ကြီးတစ်ခုကို သူက ကျွန်တော်တို့ကို ခူးပြတယ်။ စင်တီမီတာ ၃၀ လောက်ကြီးတဲ့ နေကြာပွင့်ကြီးပါပဲ။ သူ့ကို ကျွန်တော်တို့ အဲဒီမှာ စသိခဲ့တယ်။ ရက်ရောတဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဖိမ်မခံ တတ်ပါဘူး။ အဲဒီကစပြီး ဒေါက်တာ တူရာဘီနဲ့ အိုစမာဟာ မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ဟာ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းတွေ၊ ဘယ်လိုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့ စီမံချက်တွေ၊ လမ်းဖောက်ရာမှာ သုံးမယ့် ကျောက်တုံးတွေအကြောင်း အမြဲ ထိုင်စကားပြောလေ့ ရှိတယ်။ အဲဒီလို စကားပြောတဲ့ အခါတုန်းက သူဟာ နိုင်ငံရေးအကြောင်း ပြောရမယ့် သူတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ နိုင်ငံရေးနဲ့ မပတ်သက်ဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်ခဲ့တယ်။ အိုစမာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကို ကူညီခဲ့တယ်။ သူ့ကို အလွန်ကျေးဇူးတင်တယ်ဆိုတာပဲ ကျွန်တော် သိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ထိ သူဟာ ဘာသာရေးသမား တစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရေးသမား မဟုတ်ဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့က ထင်နေတုန်းပါပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ့တိုင်း သူက နိုင်ငံရေးအကြောင်း တစ်ခါမှ မပြောပါဘူး။ သူက ဒေါက်တာတူရာဘီကို အစွဲလားဘာသာ အကြောင်းပေးပြီး ဒါကိုပဲ အထူးပြုပြောကြပါတယ်။ ဥပမာ ဆိုပါတော့။ အစွဲလား ဘာသာမှာ အပေါင်ခံတာ၊ ငွေတိုးပေးစားတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောဆိုတာမျိုး ရှိပါတယ်။

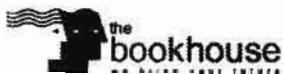
အီဂျစ်တွေက သူတို့ရဲ့ လုံခြုံရေးတပ်သားတွေကို ဆွဒန် ပို့လိုက်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အိုစမာနဲ့ဆွဒန်မှာရှိတဲ့

အိဂျစ်တွေရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းမှာရှိတဲ့ အစ္စလာမ်မစ် အဝန်းအဝိုင်းထဲကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီထဲက လူတစ်ယောက်ရဲ့ သားလေးကိုတောင် သူတို့က စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကလေးကို အသံဖမ်းစက်တစ်ခု ပေးလိုက်တယ်။ ဆူဒန်လုံခြုံရေး အဖွဲ့ဝင်တွေက ဒီအကြောင်း သိသွားတဲ့အခါကျတော့ ဒီကလေးကို ဖမ်းလိုက်ပါတယ်။ ဒီကလေးဟာ အသက် ၁၅ နှစ်ပဲရှိပြီး အိဂျစ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့ဝင် မိုဟာမက်ရှာရက်ရဲ့ သားဖြစ်တယ်။ သူဟာ ဆူဒန်မှာ နေခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖေက ဆူဒန်လုံခြုံရေးဌာနကိုလာပြီး သူ့သား အကြောင်းကို မေးတယ်။ သူ့သားကို ပြန်ပေးဖို့လည်း တောင်းဆိုတယ်။ ဒီတော့ ဆူဒန်လုံခြုံရေးတွေက ကလေးကို ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီအခါ ဆူဒန်ဂျီဟတ်အဖွဲ့က သူတို့ဘာသာဖွဲ့ထားတဲ့ တရားရုံးမှာ ဒီကလေးကို ရုံးတင်တရားစွဲပါတယ်။ အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း မေးမြန်းပါတယ်။ အဲဒီတရားရုံးက သူတို့ဘာသာ ဖွဲ့ထားတဲ့ တရားရုံးဖြစ်ပြီး စီရင်ချက်ချတာလည်း သူတို့ဘာသာ ချခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်လို စီရင်ချက်ချခဲ့သလဲဆိုတော့ ဒီကလေးကို သတ်ပစ်ဖို့ပါပဲ။ ဒီအခါမှာ ဆူဒန်အစိုးရနဲ့ ဂျီဟတ်အုပ်စုကြား ပြဿနာတက်တော့တာပေါ့။ ဆူဒန်မှာနေပြီး ဆူဒန်ဥပဒေကို မလိုက်နာဘဲ သူတို့ဘာသာ တရားရုံးဖွင့်၊ အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ ကလေးကို ရုံးတင်တရားစွဲ၊ သေဒဏ်ပေးပြီး ထင်ရာစိုင်းတဲ့အတွက် ဆူဒန်အစိုးရက ဂျီဟတ်အုပ်စုကို နိုင်ငံက နှင်ထုတ် လိုက်ပါတော့တယ်။ ဆူဒန်အစိုးရက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'ခင်ဗျားတို့ဟာ နိုင်ငံတစ်ခုအတွင်းမှာ နောက်ထပ် နိုင်ငံတစ်ခု တည်ထောင်ထားသလို လုပ်နေကြတယ်။ အာဏာကို ခင်ဗျားတို့ဘာသာ ကျင့်သုံးနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံထဲမှာနေပြီး ခင်ဗျားတို့က နိုင်ငံတစ်ခုတည်ထောင်သလို ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီနိုင်ငံမှာ လက် မခံတော့ဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာ တရားရုံးဖွဲ့၊ သေဒဏ်ပေးလုပ်တယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ လူတစ်ယောက်ကို သတ်ပစ် တဲ့အတွက် ခင်ဗျားတို့ကို လက်မခံတော့ဘူးလို့ ပြောလိုက်ပါတယ်'

မွန်တက်ဆာအယ်လ်ဇေယက်သည် အိဂျစ်ရှေ့နေတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အေမန် အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနှင့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းကတည်းက မိတ်ဆွေ ဖြစ်လာပါသည်။ သူတို့သည် ကိုင်ရိုအကနဦးထောင်မှာကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့သူများလည်း ဖြစ်သည်။ မကြာခင် ရက်များအတွင်း ဇေယက်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ဝေဖန်ပြစ်တင်ရင်း အချင်းများခဲ့ကြလေသည်။

'ဇာဝါဟီရီဟာ အလွန်ကို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့သူ ဖြစ်လာပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အရင်းနှီးဆုံး ယုံကြည်စိတ်ချ ရသူတွေထဲက သူ့လူရဲ့ သားကို သတ်ပစ်ခဲ့တယ်။ သားကို အဖေရှေ့မှာ သတ်ပစ်တာပါ။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်

www.burmeseclassic.com

ဆူဒန်မှာနေစဉ်က ဇာဝါဟီရီ ဒီလိုလုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီတုန်းက အိုစမာဘင်လာဒင်လည်း နှိုပါတယ်။
 ဂျီဟတ်အဖွဲ့ဝင် ရာပေါင်းများစွာနဲ့ အတူနေခဲ့တာပါ။ ဒါကို ဆူဒန် စုံစမ်းရေးတွေက သိသွားတယ်။ ဒီသတင်းဟာ
 အီဂျစ်အစိုးရဆီလည်း ရောက်သွားပါတယ်။ ဇာဝါဟီရီဖွဲ့ထားတဲ့ ရှာရီယာတရားရုံးကနေ ဒီကလေးကို အပြစ်ရှိ
 တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး သေဒဏ်ပေးလိုက်တာပါ။ ဒီကလေးကို ဘယ်လိုစီရင်ချက်ချသလဲဆိုတော့ သူဟာ
 အီဂျစ်အာဏာပိုင်တွေအတွက် သူတို့ ဂျီဟတ်အုပ်စုကို သူလျှိုလုပ်နေတာ ဖြစ်တယ်။ အန္တရာယ်ပြုတာဖြစ်
 တဲ့အတွက် သေဒဏ်ချမှတ်တာ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတယ်။ ဒီကလေးဟာ အသက် ၁၅ နှစ်ပဲ ရှိသေးတဲ့ မိုဆက်
 မိုဟာမက်ရှာရက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကလေးကို သေဒဏ်ပေးတဲ့အချိန်မှာ ဂျီဟတ်အုပ်စု ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်
 တွေရှေ့မှာ သေဒဏ်ပေးတာ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တို့သူတွေလည်း ဒီလိုအပြစ်မျိုး မကျူးလွန်ရအောင် သက်သေ
 ပြတဲ့အနေနဲ့ လက်တွေ့ပြသတာပဲလို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီအဖြစ်ကိုကြည့်ပြီး ဇာဝါဟီရီဟာ ဘယ်လောက်ရက်စက်
 သလဲဆိုတာ သိရတယ်။ သူ့ရဲ့ အကျင့်စရိုက်ကိုလည်း မြင်တွေ့ရတယ်။ ဇာဝါဟီရီရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ ဂျီဟတ်
 တစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ သူဟာ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုကို ပြောင်းသွားပါပြီ”

ဟာဆန်အက်ရက်ဘုအယ်လ်ဆူရေဟီသည် ဆော်ဒီလူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အာဖဂန်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ
 တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

‘ဆူဒန်မှာ သူ့ဆီကို ကျွန်တော် သွားလည်ပါတယ်။ သူ့မှာ အိမ်ကြီးနှစ်လုံး ရှိတယ်။ တစ်လုံးကို သူ့နေထိုင်တဲ့
 အိမ်အဖြစ် အသုံးပြုပြီး တစ်လုံးကိုတော့ သူတို့ကုမ္ပဏီရဲ့ ဌာနချုပ်အဖြစ် ဖွင့်ထားပါတယ်။ သူ့ကို သူ့ရဲ့
 အီဂျစ်လူမျိုး အဖွဲ့သားတွေနဲ့အတူ တွေ့ရတယ်။ သူတို့က အဘူနူဘောဒါနဲ့ အဘူဟက်တို့ပါပဲ။ တချို့လူတွေက
 သူ့ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြန်လာဖို့ ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။
 ‘ခင်ဗျား ဒီမှာနေမယ့်အစား အိမ်ပြန်လာခဲ့ပါလား’ လို့ ပြောပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ပဲ
 ရှိတယ်။ သူက ဒီမှာ ကုမ္ပဏီတွေ ဖွင့်ထားတယ်။ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း
 ဆက်ပြီး ‘ခင်ဗျား ကုမ္ပဏီတွေကို ခင်ဗျားနိုင်ငံကနေ အုပ်ချုပ်လို့ရသေးပဲ မဟုတ်လား’ လို့ ပြောတော့ သူက
 ‘ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေပါတယ်။ မက်ဒီနာမှာ နေရတာကိုလည်း ကျွန်တော် သတိရနေပါတယ်။ ကျွန်တော့်
 တိုင်းပြည်နဲ့ မက်ဒီနာကို ဘယ်လောက် လွမ်းသလဲဆိုတာ ဘုရားသခင်က ကောင်းကောင်း သိပါတယ်’ လို့
 ပြောပါတယ်’

ဂျမ်းအယ်လ်ဖက်

'ကျွန်တော်တို့ တည်ထောင်လိုက်တဲ့ ပထမကုမ္ပဏီကတော့ ဝါဒီအယ်လ်အက္ခေဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် ဘာလာဒင် အင်တာနေရှင်နယ် ကုမ္ပဏီကိုလည်း တည်ထောင်လိုက်ပါတယ်။ အယ်လ်ဖက်ဂျာ ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ ကတော့ လမ်းတွေ၊ တံတားတွေကို တည်ဆောက်ပါတယ်။ ဓမ္မာနီင်းနဲ့ ကော်မက်မြို့ကြားမှာရှိတဲ့ ရဲခိုင်ရှည်တဲ့ လမ်းကြီးတစ်ခုကို တည်ဆောက်ခဲ့တယ်'

မိုဟာမက်ဇေကီမာဂျတ်သည် အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းက ဆူဒန်ရှိ ဘင်လာဒင်၏ လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၆) ရက်နေ့က ကနေဒါနိုင်ငံ ဗဟိုတရားရုံးတွင် ကျမ်းသစ္စာကိုဆိုပြီး ဘင်လာဒင်ထံတွင် သူ့အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့်အကြောင်းကို ထွက်ဆိုသွားလေ သည်။

'ကျွန်တော်က စိုက်ပျိုးရေး အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ကနေဒါကို ရောက်ရှိပြီး ဒုက္ခသည်တစ်ယောက်အဖြစ် နေထိုင်ခဲ့တယ်။ ဆူဒန်မှာ ကျွန်တော် နေပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့တုန်းက ဆိုရင် အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတဲ့ နာမည်ကို ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရတယ်။ အဲဒီနာမည်ကို ပြောကြတဲ့အခါမှာ သတိထားပြီး ပြောကြတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းကပဲ ပိုင်တယ်ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို ပြောကြတာ ပေါ့။ ကျွန်တော်က အဲဒီအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ကို ထောက်ခံမှုလည်း မရှိပါဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါး ဆိုတာကို ကြားဖူးတာပဲ ရှိတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော်က လေးစားပါတယ်။ အဲဒီလေးစားစိတ်နဲ့ပဲ အီဂျစ်က ထွက်ခွာဖို့ ကျွန်တော် စဉ်းစားခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာဆက်သွယ်မှုမှ မရှိပါဘူး။ ဆူဒန်ကိုရောက်တဲ့ ပထမ ၅ လအတွင်း ဘာအလုပ်အကိုင်မျှလည်း မရဘူး။ စိုက်ပျိုးရေး အင်ဂျင်နီယာအဖြစ် အလုပ်ရှာပေးမယ့်လည်း မရခဲ့ပါဘူး။ ကုမ္ပဏီတွေမှာ အလုပ်ရှာလည်း မရခဲ့ဘူး။ ရှိတဲ့ အလုပ်ကလည်း လစာက နည်းလွန်းတာကြောင့် မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ အလုပ်မရတာက ဆူဒန်လူမျိုး မဟုတ်တာလည်း ပါပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုနဲ့ တစ်နှစ်လောက်အထိ အလုပ်ကို ရှာနေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ စိုက်ပျိုးရေး အင်ဂျင်နီယာ ဆိုပေမယ့် လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံကတော့ မရှိသေးပါဘူး။

ဆူဒန်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်က ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။ အဲဒီ ကုမ္ပဏီကတော့ အယ်လ် သီမာအယ်လ်မူ ဘာရာကာ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကုမ္ပဏီမှာ ရုံးခွဲတွေ အများကြီးရှိတယ်။

အဲဒီစိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီကနေ ကျယ်ပြန့်တဲ့ တခြားလုပ်ငန်းတွေအားလုံး လုပ်ကိုင်တယ်။ ဆည်တည်ဆောက်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ လမ်းတံတား ဆောက်လုပ်ရေးတွေကို လုပ်ကိုင်တယ်။ ကုမ္ပဏီမှာ ဝန်ထမ်းပေါင်း ၁၀,၀၀၀ လောက် ရှိလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီစိုက်ပျိုးရေး ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်ရတယ်။ ကုမ္ပဏီမှာက ဝန်ထမ်း ၄,၀၀၀ လောက် ရှိမယ်။ ခန့်မှန်းခြေ ၈၅% ကတော့ ဆူဒန်လူမျိုးချည်းပါပဲ။

ကျွန်တော် ဆူဒန်မှာ အလုပ်ရဖို့ ရှာဖွေတုန်းက အိုစမာဘင်လာဒင် ဆူဒန်မှာရှိနေတယ်ဆိုတာကို သတင်း ဋ္ဌာနတွေက အကြီးအကျယ် သတင်းရေး ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်။ လုပ်ငန်းရဲ့နေ့စဉ် အစီရင်ခံစာတွေကိုတောင် မီဒီယာတွေက သတင်းအဖြစ်နဲ့ ဖော်ပြနေတာကို တွေ့ရတယ်။ သူ့လုပ်ငန်းတွေ အားလုံးရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေကိုလည်း ရေးသားကြတယ်။ သောကြာနေ့တစ်နေ့ ကျွန်တော် ဗလီသွားတက်ရင်း ဗလီထဲမှာ သီတဲ့သူ တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် အလုပ်ရှာနေတဲ့အကြောင်း၊ အလုပ်ရှိရင် ပြောဖို့လည်း ပြောခဲ့တယ်။ ဒီလူကို ကျွန်တော်က စိုက်ပျိုးရေးအင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းနဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ အဓိကဘာသာရပ်က ဖြစ်လာတုန်းဖော်ရေး ဖြစ်တယ် ဆိုတာတွေကိုလည်း ပြောခဲ့တယ်။ ဗလီမှာ ဝတ်ပြုတဲ့ မိတ်ဆွေအဖြစ်နဲ့ ဒီလူကို ကျွန်တော်က ပြောလိုက်တာပါ။ ဒီလူက အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့လူ ဖြစ်နေပါတော့ တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ဆူဒန်မှာ အများကြီးရှိတယ်။ အကြီးအကျယ်လည်း ထုပ်ကိုင် နေပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဓာတ်မြေဩဇာကအစ အလုံအလောက် ရှိမုံမကဘူး၊ မြေအများအပြားကို တူးဖော်ပြီး နေကြာ၊ ဂျုံ၊ ပြောင်းနဲ့ တခြားသီးနှံတွေကို စိုက်ပျိုးနေတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် တွေ့လိုက်တဲ့ မိတ်ဆွေက သူ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော့် အလုပ်အတွက် ပြောပြပေးမယ်၊ သူ့ကုမ္ပဏီ တွေထဲက တစ်ခုခုမှာ ရနိုင်မယ် ထင်တယ်လို့ ပြောတယ်။

ဒီလိုနဲ့ မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော့်ကို အလုပ်ကိစ္စနဲ့တွေ့ဖို့ အိုစမာဘင်လာဒင်က ခါတွန့်မှာရှိတဲ့ သူ့ရုံးကို ခေါ်ဆိုလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ အိုစမာဘင်လာဒင်က သူ့အနေနဲ့ ကျွန်တော့်လို ဘာသာရပ်နဲ့ ဆူဒန်နဲ့ပတ်သက်တဲ့သူတွေကို အများအပြား တွေ့ဆုံခဲ့ရကြောင်း၊ တချို့က ကျွန်တော့်နဲ့ တူပြီး၊ တချို့က ကျွန်တော့်နဲ့ မတူတဲ့အကြောင်း၊ လူတွေ့စစ်တဲ့အခါ ဒီလူရဲ့ ရုပ်ရည်လက္ခဏာ၊ နောက်ပြီး သူ့ရဲ့ ပညာရေး အဆင့်အတန်း တွေကို ကြည့်ပြီး ရွေးချယ်ပါတယ်လို့ ဆိုတယ်။ လိုအပ်လို့ရှိရင် ဘွဲ့ရလာတဲ့ သူ့ရဲ့ ပညာရည်အဆင့်ကိုလည်း ကြည့်ပြီး လိုအပ်သလို အလုပ်ခန့်ဖို့ စဉ်းစားတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင် အနေနဲ့ ပထမဆုံးတွေ့ပြီး ကျွန်တော့်ကို စစ်မေးတဲ့အခါ တစ်နာရီနဲ့ နှစ်နာရီလောက် ကြာတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို မေးခွန်းအများကြီး မေးတယ်။

ကျွန်တော်ယူတဲ့ ဘာသာရပ်အကြောင်း၊ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံ ရှိမရှိ စတာတွေ မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ရိုးရိုးသားသားပဲ ဖြေတယ်။ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံ မရှိတဲ့အကြောင်း၊ အတွေ့အကြုံမရှိပေမယ့် ဒီစီမံကိန်းကို သဘောကျပြီး ကောင်းမွန်အောင် လုပ်နိုင်မယ့် အကြောင်းတွေ ပြန်ဖြေတယ်။ အလုပ်ခန့် မခန့်ကိုလည်း ပြောပါလို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော့်ကို တစ်ပတ်လောက် လေ့လာပါ။ အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘောကျ မကျကို အစီရင်ခံစာတင်ပါလို့လည်း ပြောပါတယ်။

နောက်တစ်ပတ်ခန့် အကြာမှာ ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီက အထွေထွေမန်နေဂျာနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ရပါတယ်။ လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က စာရေးပြီး တင်ပြရတယ်။ စီမံကိန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နည်းပညာဆိုင်ရာ အချက်အလက်တွေကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီမှာ ဒုတိယအထွေထွေ မန်နေဂျာအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်တယ်။ ဆူဒန်မှာရှိတဲ့ အယ်လ်ဒါဗာဇင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ လုပ်ရတာပါ။ ကျွန်တော်ရဲ့ လက်အောက်မှာ အလုပ်သမား ၄,၀၀၀လောက် ရှိလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအလုပ်သမား အများစုက ဆူဒန်က ပျံကျငှားရမ်းတဲ့ ယာယီအလုပ်သမားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တာဝန်ယူပြီး ထွက်ခွာစဉ်ကပျိုးရမယ့် အကျယ်အဝန်းက ဧက တစ်သန်းလောက် ရှိမယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မေလမှာ သီးနှံ ထွက်အောင် ကျွန်တော်က ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီအလုပ်လုပ်နေတဲ့ ကာလအတွင်းမှာပဲ အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော် သုံးကြိမ်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ တစ်ခါက ခါတွန်မှာတွေ့ပြီး နောက်နှစ်ကြိမ်က အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာကို သူလာတာပါ။ ခါတွန်မှာ တွေ့တာက အစီရင်ခံစာ သွားတင်တော့ သူ့ကို တွေ့တာပါ။ စီမံကိန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နေ့စဉ်တွေ့ရတာတွေကို အစီရင်ခံစာ တင်ရတာ ဖြစ်တယ်။ ခါတွန်က ရုံးခန်းမှာတော့ တစ်နာရီခွဲ၊ နှစ်နာရီကြာအောင် တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာကို သူလာတဲ့ နှစ်ကြိမ်ကတော့ ခဏတစ်ဖြုတ်ပဲ တွေ့ခဲ့ရတာပါ။

ဘင်လာဒင်ကုမ္ပဏီက ကျွန်တော် ထွက်ခဲ့ရတာကလည်း ကျွန်တော့်ဘာသာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ထွက်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်ခန့်တဲ့အချိန်က အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ လစာကိစ္စကို သဘောတူခဲ့ကြပါတယ်။ ရရှိတဲ့ လစာနှုန်းထားက မသေးပါဘူး။ အလုပ်ချိန်ကလည်း တစ်နေ့မှာ ၁၀ နာရီ လုပ်ရတယ်။ ပုံမှန် အလုပ်ချိန်က ၈ နာရီဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့ ၂ နာရီက အချိန်ပိုလုပ်ခ ရပါတယ်။

အလုပ်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူညီချက် ယူတယ်။ ဒီနောက်ကုမ္ပဏီမှာ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ခဲ့တော့တာပါပဲ။ နောက်ပိုင်း ကျွန်တော် ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်မလုပ်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်

ချုပ်ကိုင်တဲ့အခါ ကျွန်တော်လုပ်ခန့် အချိန်ပိုငွေကြေးတွေကို တောင်းဆိုပါတယ်။ အလုပ်က နှုတ်ထွက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် အစီမံအကူအညီအဖွဲ့နဲ့ တစ်ခါမျှ မတွေ့တော့ပါဘူး။ အလုပ်က ထွက်ရတဲ့ အကြောင်းက အထွေထွေ နေနေကျနဲ့ ကျွန်တော် အလုပ်ကိစ္စတွေမှာ သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်တာကြောင့် ထွက်ခဲ့တာပါ။ နောက်ပိုင်း ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော်ကို အလုပ်ပြန်လုပ်ဖို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပညာနဲ့ လုပ်အားကို လိုချင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ပြန်မသွားတော့ပါဘူး။

ဆူဒန်မှာ ရှိစဉ်တုန်းက အစီမံအကူအညီအဖွဲ့ အကြောင်းကို ကြားနေရပါတယ်။ တခြားလုပ်ငန်းတွေမှာ နို့တဲ့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေကိုလည်း ကြားနေရပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ ဆူဒန်မှာ သူ့အလုပ်သမားတွေ အများကြီးရှိတယ်လို့လည်း ကြားရတယ်။ သူက အာဖဂန် နစ္စတန်က မူဂျာဟစ်တွေကို ငွေကြေး ကူညီထောက်ပံ့နေတယ်။ နောက် ဆော်ဒီအစိုးရနဲ့ သူ့ရဲ့ ဆက်ဆံရေးက လည်း အဆင်မပြေဘူးလို့ ကြားရပါတယ်။

သူကုမ္ပဏီမှာ ကျွန်တော် တစ်နှစ်လောက် လုပ်ခဲ့တဲ့ ကာလအတွင်း သူဟာ အကြမ်းဖက်မှုတွေနဲ့ ပါဝင် ထက်သက်နေတယ်ဆိုတာ မကြားခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လလောက်မှာ အီဂျစ်နဲ့ ဆူဒန်နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံကြား တင်းမာမှုတွေ ရှိခဲ့တယ်။ အီဂျစ်သမ္မတမူဘာရက်ကို လုပ်ကြံဖို့ ကြံစည်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆိုးဝါးခဲ့တာပါ။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဆူဒန်မှာအခြေစိုက်တဲ့ အီဂျစ်စစ်သွေးကြွတွေက သမ္မတကိုလုပ်ကြံဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ကနေဒါကို ပြန်လာနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကနေဒါကို ရောက်ဖို့အတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် တစ် စောင်လုပ်ပြီး ဝီစပရီဘတ် ဝင်နိုင်အောင် ကြိုးစားရပါတယ်။ ဆော်ဒီအစိုးရနဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်သာဆိုရင် ကနေဒါမှာ ဩဝင်ခွင့်ဗီဇာမပါဘဲ ဝင်ရောက်နိုင်တယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ ဒါကြောင့် ဆူဒန်မှာ ဆော်ဒီ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို အစရှိကန်ဒေါ်လာ ၂၅၀၀ ပေးပြီး ဝယ်ခဲ့ရပါတယ်။

အစ္စရေးအနက်စ်သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်းက ပက်ရှိုဝါတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။
*ဆူဒန်မှာ အစီမံအကူအညီ ကျွန်တော် နှစ်ကြိမ်တွေ့ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့တဲ့ အချိန်တွေမှာ သူက အလုပ် ထုတ်နေတာချည်းပါပဲ။ သူ့အလုပ်ချိန်ဟာ နေ့စဉ် ၉၅% လောက် ရှိမယ်ထင်တယ်။ ဆူဒန်မှာ ရှိတုန်းက သူ့အခြေအနေက အလွန်ဒေါသကြီးတယ်။ ဆူဒန်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သူ အတော်စိတ်ဆိုးနေပုံရတယ်။ သူ့နဲ့ကျွန်တော် ကားပေါ်မှာ အတူစီးရင်း သူက 'ဆူဒန်တွေနဲ့ လုပ်ရတာ ပြဿနာပေါင်းစုံနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတယ်ဗျာ။

သူတို့က အလုပ်မှ မလုပ်ချင်ကြတာပဲ။ တစ်နေ့ကို အလုပ်ချိန် ၈ နာရီ လုပ်ရမယ် ဆိုတာကို လက်မခံကြဘူး။ တစ်နေ့ကို ၂ နာရီ၊ ၃ နာရီလောက်ပဲ လာလုပ်ပြီး ပြန်သွားကြတယ်ဗျာ'လို့ သူက ပြောပြပါတယ်။

ဂျပားအယ်လ်ဖက်

'ဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောတဲ့အခါမှာ ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စကို ပြောဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။ သူက ဆူဒန်မှာ အလုပ်လုပ်ရတာ လုပ်ငန်းအခြေအနေ အလွန်ဆိုးတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က အလုပ်လုပ် ရာမှာ စီးပွားရေးထက် ပိုအရေးကြီးတာတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေးသက်သက်လုပ်ဖို့ ဒီမှာ လာနေတာ မဟုတ်ဘူး။ အစိုးရကို အထောက်အပံ့ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ အစိုးရကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို အကူအညီ ပေးပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်'

ဝါအယ်လ်ဂျူလေဒန်သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များ အစောပိုင်းကတည်းက ဂျက်ဒါးတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် သိက္ခာမဲ့ သူများ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် ပါကစ္စတန်၌ ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဆူဒန်ရှိ ဘင်လာဒင်ထံ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။

'၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ အယ်လေဒန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆိုးဆိုးဝါးဝါး သတင်းမျိုးကို မကြားဖူးပါဘူး။ ဘင်လာဒင်က ရှေ့တန်း ထွက်လာတာလည်း မကြားဖူးပါဘူး။ တစ်နေ့တော့ ဘင်လာဒင်ဟာ ပျောက်သွားခဲ့တယ်။ ပျောက်သွားတယ်ဆိုတာက ပါကစ္စတန်က ပျောက်သွားတာပါ။ အဲဒါ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ဖြစ်တယ်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် အလယ်ပိုင်းလောက်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ နောက် သူ ဆူဒန်ရောက်သွားတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ ဆူဒန်မှာ အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ မွတ်ဆလင် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ချုပ်ကို မြေပေးတယ်လို့လည်း သိရတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ခါတွန်မှာ ရုံးတစ်ရုံး ဖွင့်တယ်။ ခါတွန်ကို သုံးရက်ကြာ ကျွန်တော် တရားဝင်သွားလည်ပတ်ခဲ့တာပါ။ အိုစမာနဲ့တွေ့ပြီး စကားတွေလည်း ပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျား မိသားစုက ခင်ဗျားမရှိလို့ ပျော်နေမယ် ထင်သလား။ ဒီကနေ ခင်ဗျား ထွက်သွား ကတည်းက ခင်ဗျား မိသားစုက မပျော်ကြဘူး။ အလွန်ကို လွမ်းဆွတ်သတိရနေကြတယ်'လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

သူ့မိသားစု အများစုဟာ ခါတွန်ကို လိုက်လာကြတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြန်လာဖို့လည်း ဖျောင်းဖျ ကြတယ်။ သူ့မိသားစုထဲက တချို့နဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဘာကြောင့် အိုစမာ

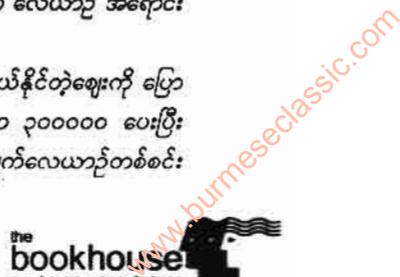

မြန်မာ့လောကလုံး လို့ မေးတဲ့အခါ သူတို့က သူတို့အနေနဲ့ ကြိုးစားပြီးခေါ်တယ်။ နောက်ဆုံး ဆွေမျိုးတွေထဲက အသက်အကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ အိုစမာရဲ့ ဦးလေးတော်သူ အဖွဲ့ခွဲလာကတောင် သွားခေါ်ပါတယ်။ သူက အိုစမာအဖေ ဗိုဟာမက်ဘင်လာဒင်ရဲ့ညီ ဖြစ်ပါတယ်။ မိသားစုထဲက အသက်အကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကလာခေါ်တဲ့အတွက် သူ့ပြန်လိုက်လာမယ်လို့ မျှော်လင့်ကြတယ်။ ဒီလို အတိုးကြီး သွားခေါ်တဲ့အတွက် ပြန်လိုက်လာမယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာ ပြန်လိုက်မလာပါဘူး။ သူ့ဦးလေး လာခေါ်တာကိုတောင် တလေးတစား မရှိခဲ့ပါဘူး' ဟု ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။

အက်ဆန် အယ်လ် ရီဒီသည် အီဂျစ်လူမျိုး လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းက အီဂျစ်တပ်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးမဖြစ်ခင် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခု အထိက ဘင်လာဒင်နှင့် ဆွေမျိုးဖြစ်သူတွေ့ရာတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ဂျက်လေယာဉ်တစ်စင်း ဝယ်လိုကြောင်း အတောင်းပြောပါသည်။ ဘင်လာဒင်က အမေရိကန်လေကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပထမဆုံး စိတ်ဝင်စားမှုဖြစ်သည်ဟု ပြောပြသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နယူးယောက်တွင် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စစ်ဆေးရာ ရီဒီက ဘင်လာဒင် အပေါ်ပျံဝယ်လိုမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။ ယခု သူ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

'၁၉၉၂ ခုနှစ်က ဝါဒီအယ်ဟိန်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့ပါတယ်။ သူက လစ်ဘနွန်၊ အမေရိကန် ကြားဖြတ်ပြီး ဘင်လာဒင်ရဲ့ ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်လည်း ဖြစ်တယ်။ သူက ဘင်လာဒင်ဟာ လေယာဉ်တစ်စင်း ဝယ်ဖို့ စိတ်ဝင်စားတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဆွေမျိုးမှာ အသုံးပြုဖို့ဖြစ်ပြီး လေယာဉ်တစ်စင်းက ဒေါ်လာ ၃၅၀၀၀၀ အတွင်းရှိမယ်လို့ ခန့်မှန်းရပါတယ်။ လေယာဉ်ရဲ့စုစုပေါင်း ပျံသန်းနိုင်တဲ့ အကွာအဝေးကလည်း မိုင် ၂၀၀၀ ထောင့် ရှိရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဒီဈေးနဲ့ ဒီလောက်အကွာအဝေးဆိုရင်တော့ ကြိုးစားကြည့်မယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဝါဒီနဲ့ ကျွန်တော်တွေ့ပြီး စကားပြောကြည့်တဲ့အခါ ဈေးတည့်သွားလို့ရှိရင် လေယာဉ်ပိုင်ရှင် ဆီက ၉ % ပြန်ပေးမယ်လို့လည်း စကားပြောလိုက်တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှာ လေယာဉ် အရောင်း အဝယ် လုပ်လို့ရှိရင် ဒီနှုန်းက ထုံးစံပါပဲ။

အဲဒီလို ပြောဆိုပြီးပေးမယ့်လည်း အဆင်ပြေပြေတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပထမတော့ ဝယ်နိုင်တဲ့ဈေးကို ပြော ထားပေးမယ့် နောက်တော့ သူတို့ဘက်က ဈေးပြောင်းသွားတယ်။ ပထမက ဒေါ်လာ ၃၀၀၀၀၀ ပေးပြီး နောက်ကျတော့ ၂၅၀၀၀၀ နဲ့ ဒီထက်လျော့မှ ဝယ်မယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီဈေးနဲ့ ဂျက်လေယာဉ်တစ်စင်း

ဘယ်မှာမှ မရနိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ လိုချင်တဲ့ လေယာဉ်ပျံသန်းနိုင်တဲ့ အက္ခရာအဝေးနှုန်းကိုလည်း မရနိုင်ဘူးလို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ တခြားကုန်ပစ္စည်းတွေကိုလည်း ပါကစ္စတန် ပက်ရှိုက်ကနေ ခါတွန်ကို သင်္ဘောနဲ့ သယ်ဆောင်တယ်လို့ သိရတယ်။ အမေရိကန်လုပ် မြေပြင်က ဝေဟင်ပစ် ပန်းထမ်း စတင်ဂါလို ခုံးကျည်မျိုးတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒီလို ခုံးပျံဟာ လေယာဉ်ပစ်ခုံးပျံထဲမှာ အထိရောက်ဆုံး အမျိုးအစားတစ်ခုပါပဲ။

သူတို့ကလည်း သူတို့တင်ပြတဲ့ နှုန်းအတိုင်း လေယာဉ်ဝယ်ချင်ကြောင်း ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောပြနေတယ်။ ဈေးနှုန်းနဲ့ အက္ခရာအဝေးနှုန်းကိုလည်း လျှော့ချလိုက်တော့နဲ့ ကြိုးစားကြည့်မယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် တွေတာက စစ်လေယာဉ်တစ်စင်း ရှိတယ်။ အဲဒါက T-389 ဒီဇိုင်းနဲ့ ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ စစ်လေယာဉ်ပျံပါ။ အရပ်သုံးခရီးသည်တင်လေယာဉ် ဆောဘာ - ၄၀နဲ့ ပုံစံတူပါတယ်။ အဲဒီလေယာဉ်ကို ဝိုဒေါင်ထဲ ထည့်ထားတာ ကြာပြီ။ အရိုးစီးနားပြည်နယ် တက်ဆန်မှာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က အဲဒီလေယာဉ်ကို သိမ်းထားတဲ့ ဝိုဒေါင်ထဲက ထုတ်ကြည့်တယ်။ ဒီလေယာဉ်ကို ပျံလို့ရမရ၊ စက်အခြေအနေ၊ လေယာဉ်ရဲ့ ကိုယ်ထည်ကအစ အားလုံး စစ်ဆေးကြည့်ပါတယ်။ ဗဟိုလေကြောင်း အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ခွင့်ပြုနိုင်၊ မပြုနိုင်ကိုလည်း စစ်ဆေး ကြည့်ပါတယ်။ ဒီလို စမ်းသပ်စစ်ဆေးဖို့အတွက် ကျွန်တော့်အိတ်ထဲက ဒေါ်လာ ၂၈၀ ကို ထုတ်သုံးလိုက်ရသေး တယ်။ ကျွန်တော် လေယာဉ်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်အောင် မွမ်းမံကြည့်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ အဲဒီလေယာဉ်ကို ဒါးလက်မှာရှိတဲ့ ဖွဲ့ဝက်သံလေဆိပ်ကနေ ခါတွန်ကို ပျံသန်းခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီလေယာဉ် ပျံသန်းနိုင်တဲ့ အက္ခရာအဝေးက မိုင်ပေါင်း ၁၅၀၀ ပဲရှိတယ်။ ဒီနှုန်းလောက်နဲ့ဆိုရင် အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်လို့ မရနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း သွားနိုင်အောင် နည်းလမ်းရှာကြတာပေါ့။ ပထမဆုံး ဒါးလက်ဖွဲ့ဝက်သံကနေ ကနေဒါနယ်စပ် စိန့်မာရီကို ခရီးတစ်ထောက် ပျံတယ်။ ဒီနေရာက ကနေဒါ မြောက်ပိုင်း လတ္တီကျု ၆၇ မှာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကနေ အိုက်စလန်ကို တစ်ဆင့်ပျံတယ်။ အိုက်စလန်ကနေ ရောမ၊ ရောမ ကနေ ကိုင်ရို။ နောက် ခါတွန်ကို ပျံသန်းခဲ့ပါတော့တယ်။ ဒီလိုအဆင့်ဆင့် ပျံရတဲ့အတွက် နှစ်ရက်လောက် ကြာအောင် ပျံရတယ်။ နည်းပညာဆိုင်ရာ ပြဿနာတွေလည်း ရှိတယ်။ ကနေဒါ ရာသီဥတုက အလွန်အေးပါ တယ်။ အနုတ် ၆၅ ဒီဂရီအထိ အေးတာကြောင့် လေယာဉ်မှာ ဆီတို့၊ ရေတို့ ပြဿနာတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးတယ်။

ခါတွန်လေဆိပ်မှာ ကျွန်တော်က လေယာဉ်ကို ဆင်းသက်လိုက်ပါတယ်။ လေယာဉ်ရောက်တဲ့နေ့ ညပိုင်းမှာ ဘင်လာဒင်က သူ့ရဲ့ဧည့်ဂေဟာမှာ ကျွန်တော်တို့ကို ညစာကျွေးတယ်။ ညစာစားရင်း စကားတွေလည်းပြော ကြပါတယ်။ လေယာဉ်ရဲ့ သော့တွေအားလုံးကို ကျွန်တော်က အိုစမာဘင်လာဒင်လက်ထဲကို အပ်လိုက်တယ်။

www.burmeseclassic.com

နောက်နေ့ လေယာဉ်ကွင်းကိုလာပြီး လေယာဉ်ကို စစ်ဆေးကြည့်ဖို့ ပြောလိုက်တယ်။ နောက်နေ့နံနက် အစောကြီး ကျွန်တော် လေယာဉ်ကွင်းကိုထွက်ခဲ့ပြီး လေယာဉ်ကို သေချာသန့်စင်ပါတယ်။ မနေ့ကမှရောက်တော့ လေယာဉ်က ဖုန်တွေနဲ့ ဖြစ်နေတာကိုး။ နောက် အိုစမာကို စောင့်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ရောက်မလာဘဲ ရုံးကိုလာခဲ့ပါဦးလို့ သူက ခေါ်တယ်။ ရုံးရောက်တော့ ကျွန်တော် စာရင်းကိုင်နဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ ပြီးတော့မှ အိုစမာနဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း လေယာဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးရမယ်လို့ ထင်ထားပါတယ်။ အစောပိုင်း အယ်လ်ဟ်ဂ်နဲ့ ဖုန်းထဲမှာ ဆွေးနွေးပြီးပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကို ခါတွန်မှာ ခဏနေပြီး လေယာဉ်နဲ့ အတူ စိုက်ခင်းတွေအပေါ် ပျံသန်းပေးဖို့ တောင်းဆိုပါတယ်။

ဆုခံမှာရှိတဲ့ သူ့စိုက်ခင်းတွေပေါ်ကို လေယာဉ်နဲ့ သွားဖို့၊ ဆေးဖြန်းဖို့ကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြတာပါ။ သူက ကျွန်တော့်ကို လေယာဉ်မှူးအဖြစ်နဲ့ အလုပ်ခန့်မယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီကိစ္စကို မပြောခင် အိုစမာအကြောင်းကို ပြောချင်ပါတယ်။ အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော်က ၈၀ ပြည့်နှစ်တွေမှာ ပက်ရှ်ဝါမှာ တွေ့ခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ့ကို ဝက်ရှိုဝါကနေ ထွက်သွားတော့လို့ တိုက်တွန်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုပဲ ထင်ထင် ခင်ဗျားကို စကားပြောချင်ပါတယ်။ သေချာနားထောင်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ သူ့ဌေးတစ်ယောက်ဖြစ်လျက်နဲ့ ဒီမှာ စစ်ခေါင်းဆောင် လာလုပ်နေတယ်။ ကျွန်တော် သိသလောက် ခင်ဗျားမှာ အတွေ့အကြုံ ဘာမျှ ခန့်ဘူး။ စစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး နီးစပ်မှုရှိတဲ့သူ မဟုတ်ဘူးလို့ သိရတယ်။ ဒီမှာ တချို့လူတွေဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ တိုက်ပွဲဝင်နေတာနဲ့ လူတွေ သတ်နေတာပဲ တွေ့ရတယ်။ အခုတော့ အဲဒီလို သတ်ဖြတ်တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရသွားပြီး အခြေအနေကလည်း မတူတော့ဘူး။ ဒီတော့ ခင်ဗျား ပြန်သင့်ပြီ' လို့ ပြောတော့ သူက ပြန်ပြောပါတယ် 'ခင်ဗျား ပြောတာတွေ ကောင်းပါတယ်။ ကျေးဇူးလည်း အများကြီးတင်ပါတယ်' အဲဒီလို ဝေဖန်ချက်တွေကို သူက လိုလိုလားလားနဲ့ လက်ခံခဲ့ပါတယ်။ အခု ခါတွန်မှာ ကျွန်တော်တို့တွေတော့ ကျွန်တော်က အရင်က အကြောင်းတွေ ပြန်ပြောတဲ့အခါ သူက 'ဒီနေရာကတော့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ တိုက်နေတဲ့နေရာ မဟုတ်ဘူး။ စီးပွားရေး တိတိကျကျ လုပ်နေတဲ့နေရာပဲ။ ခါတွန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကုမ္ပဏီဖွင့်ပြီး စီးပွားရေး လုပ်နေတာပါ' လို့ ပြောတယ်။

သူ့ဆီမှာ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်လို့ရှိရင် လခကို တစ်လ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၀၀ ပေးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ခင်ဗျားဆီမှာ အလုပ်တွေ အများကြီးလုပ်ပြီး တစ်လကို ဒေါ်လာ ၁၂၀၀ ပဲ ရမှာလား' လို့ ပြောတော့ သူက 'အခုပေးမယ့် လစာဟာ ကျွန်တော်တို့ ကုမ္ပဏီက အမြင့်ဆုံးရတဲ့ အရာရှိ

လစာပါပဲ လို့ မြေပါတယ်။ ကျွန်တော်က *ခါတွန်မှာ ငွေကြေးတွေ အလွန်ဖောင်းပွတယ်လို့ သိရတယ်။ ကျောင်းစရိတ်ကလည်း ကြီးတယ်။ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေကလည်း ဈေးကြီးတယ်။ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကလည်း သိပ်မကောင်းလှဘူး။ ကျွန်တော်ရတဲ့ လခနဲ့ ဒီက စရိတ်နဲ့ အဆင်ပြေမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျား ကုမ္ပဏီက အရာရှိကိုပေးမယ့် လစာက များချင်များပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် တွက်မြေ မကိုက်ဘူး။ လုပ်လည်း မလုပ်နိုင်ပါဘူး လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ရီဒီသည် အိုစမာထံတွင် အလုပ်မလုပ်ဘဲ ပြန်လာခဲ့လေသည်။

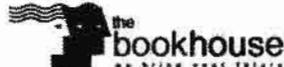

ဂျမားအယ်လ်ဖက်က ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင် နေထိုင်ခဲ့သည့် အခြေအနေကို ပြောပြသည်။

*ခါတွန်မှာရှိတဲ့ ရိုးယက်မြို့က ဘင်လာဒင်ရဲ့ ဧည့်ပေဟာမှာ နေထိုင်ပါတယ်။ ဧည့်ပေဟာက အလွန်ကြီးတယ်။ အိမ်အကြီးကြီးတစ်လုံးလို့ ဆိုရမှာပေါ့။ သုံးထပ်ရှိတယ်။ အိမ်မျက်နှာစာကနေ နောက်ဘက်အထိ အလွန်ကြီးတယ်။ ဘင်လာဒင်က အဲဒီမှာ အချိန်ကုန်တာ များတာပေါ့။ ဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီမှာပဲ ဝတ်ပြုကြတယ်။ ညစာအတူ စားကြတယ်။ ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော်တို့နဲ့ အတူထိုင်ပြီး ကျီဟတ်စစ်ပွဲ အကြောင်းကို ပြောလေ့ရှိတယ်။ ယောဘုယျအားဖြင့် အယ်လ်ကေးဒါးတွေအကြောင်း ပိုပြောပါတယ်။ ဒုတိယထပ်မှာရှိတဲ့ အခန်းကျယ်ကြီးကတော့ သူ့အတွက် သီးသန့်ထားရှိတဲ့ အခန်းပါပဲ။

ရိုတ်အဗ္ဗဒူလာဂါဖာသည် ခါတွန်မြို့ ဗလီကျောင်းတစ်ခုမှ ဗလီဆရာဖြစ်ပြီး ထိုဝတ်ကျောင်းသို့ ဘင်လာဒင် လာရောက်ဝတ်ပြုလေ့ ရှိပါသည်။

*၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ သူ ဒီမှာ လာနေတယ်။ ဒီဒေသပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေတာပေါ့။ ဒီဒေသက ရာသီဥတုက သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဒီဒေသမှာနေတဲ့ လူတွေကလည်း စိတ်ရင်းကောင်းကြတယ်။ သူ့နေတဲ့နေရာက ဗလီနဲ့ အနီးဆုံးမှာ ရှိတယ်။ နေ့တစ်နေ့ရဲ့ ပထမဆုံး ဝတ်ပြုချိန် ဗလီကို လာလေ့ရှိတယ်။ ဗလီကိုလာပြီး ဝတ်ပြုချိန်တိုင်း သူဟာ အေးအေးဆေးဆေးပဲ။ အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့သူပါ။ အလွန်ပညာဉာဏ်ကြွယ်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ ပြောရရင် သူဟာ မွတ်ဆလင်ကောင်းတစ်ယောက်ပါပဲ။ တခြား မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို

www.burmeseclassic.com

စကားပြောဖို့ ကျွန်တော်က တောင်းဆိုပါတယ်။ သူက လက်မခံဘူး။ ဗလီကို သူက ဘုရားဝတ်ပြုရုံ သတ်သတ်လာတာပါ။ တခြား ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး။

အိုစမာနဲ့ သူ့ကလေးတွေ၊ သူ့ကိုယ်ရဲ့တော်တွေဟာ ဘုရားဝတ်ပြုချိန် မတိုင်ခင် ၂ မိနစ်၊ ၃ မိနစ်လောက် တတည်းက ရောက်လာကြတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတာနဲ့ ဗလီထဲကနေ ထွက်သွားတာပဲ။ ဘုရားဝတ်ပြုပြီး ၂ မိနစ်၊ ၃ မိနစ်မှာပဲ ပြန်ထွက်တာပါ။ ဗလီမှာ အချိန်အကြာကြီး 'သူ နေလေမရှိပါဘူး။

သူဟာ တကယ့်ကို အလွန်ရိုးသားတဲ့သူ တစ်ယောက်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိရတယ်။ သူ့စောင်တွေကို ကြမ်းပေါင်ပြီး အဲဒီ စောင်ပေါ်မှာပဲ အိပ်တယ်လို့ သိရတယ်။ သူ့နေထိုင်မကောင်းတဲ့ အချိန်ဆိုရင် ကျွန်တော်ကို သူ့ဆီလာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ သူ့ဆီ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်လောက် ရောက်ဖူးတယ်။ သူ့အစား စားတာလည်း ကျွန်တော် မြင်ဖူးတယ်။ သာမန် ရိုးရိုးပါပဲ။ သူဟာ အလွန်ချမ်းသာပေမယ့် သာမန်လိုပါပဲ။ သူဘယ်လောက် ချမ်းသာတယ် ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့သိတယ် မဟုတ်လား။ သူဟာ ရာနှုန်းပြည့် မွတ်ဆလင်စစ်စစ် တစ်ယောက် ပါပဲ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

မာဂျပ်အယ်လ်အာရာဒီသည် ဘင်လာဒင်ထံတွင် ဥယျာဉ်မှူးအဖြစ် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ဆူဒန်တွင် အမှုထမ်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် လန်ဒန်၌ ထုတ်ဝေသော အယ်လ်ကွတ် အယ်အာရာဒီ သတင်းစာက ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ နေခဲ့ရသော အာရာဒီ၏ ပြောပြချက်များကို ရေးသားခဲ့သည်။ ယခု အယ်လ်ကွတ် သတင်းစာမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

'ရိုးယက်မြို့ ဆင်ခြေဖုံးမှာရှိတဲ့ နှစ်ထပ်အိမ်ကြီးတစ်လုံးမှာ ဘင်လာဒင်နေပါတယ်။ ဧကတန်မြို့ရဲ့ အရှေ့ဘက်မှာ ရှိတယ်။ ပထမအိမ်လှုပ် နောက်ထပ်အိမ်ကြီးတစ်လုံး ဆောက်ထားပြီး အဲဒီအိမ်ကြီးမှာတော့ ဧည့်သည်တွေကို ထားပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ရုံးကတော့ မက်နီမာလမ်းမှာ ဖွင့်ထားတယ်။ အသက် ၇၄ နှစ်ရှိတဲ့ အယ်လ်အာရာဒီက 'နေ့ခင်းဘက်ဆိုရင် ဘင်လာဒင်ထံကို ဧည့်သည်တွေ အများကြီးလာလည်လေ့ ရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ အီဂျစ်တွေ၊ ယီမင်တွေလည်း ပါတယ်။ သူတို့က သူတို့ရဲ့ မိရိုးဖလာ ဝတ်ရုံအဖြူအရည်ကြီးတွေကို ဝတ်ထားကြတယ်။ တချို့ဆို သူတို့ မိသားစုကိုပါ ခေါ်လာကြတယ်။ တချို့က ဘင်လာဒင်နဲ့အတူ အာဖဂန်နစ္စတန်က ပြန်လာတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်' လို့ ဆိုတယ်။

အယ်လ်အာရာဒီက 'ဘင်လာဒင်မှာ မိန်းမလေးယောက်၊ သားလေးယောက် ရှိတယ်။ အက်ဒါလာ၊ အက် အယ်လ်ရာမန်၊ အာမက်နဲ့ မိုဟာမက်တို့ပါပဲ။ နောက်ဆုံး သမီးအငယ်လေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ အက်ဒါလာက ဆော်ဒီကို သွားနေပါတယ်။ အဲဒီမှာ သူ့ညီမဝမ်းကွဲတစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်ပါတယ်။ သားသုံးယောက်ကို ကျောင်းက ထွက်ပြီး ကုရ်အန်ကျမ်းစာကို သင်ရတယ်။ ဆူဒန်အနောက်ပိုင်းက ဆရာနှစ်ယောက်ကိုခေါ်ပြီး သင်ကြားပေးတာပါ။ အာရာဒီ ပြောတာကတော့ အိုစမာဘင်လာဒင်က အမြဲတစေ အစောင့်အကြပ်ထူထူချပြီး နေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အိမ်ဝင်းထဲမှာ အစောင့်တွေရှိသလို အိမ်ပတ်ချာလည်မှာလည်း အစောင့်တွေ ထားရှိတယ်။ အစောင့်တွေဟာ အိမ်အောက်ထပ်က ကြမ်းပြင်မှာ ထိုင်ပြီး စောင့်နေကြတယ်။ လာရောက်တဲ့သူတွေကို မြင်သာတာပေါ့။ အစောင့်တွေက စက်သေနတ်တွေကိုင်ပြီး စောင့်တယ်။ အိမ်မှာ စောင့်သလို ခါတွန်ကို ဘင်လာဒင်သွားရင်လည်း လိုက်သွားလေ့ ရှိတယ်။

ဘင်လာဒင်ဟာ နေ့တိုင်းလိုလို သူ့ရုံးခန်းကို သွားတယ်။ ပြန်လာတဲ့အခါ ဧည့်ဂေဟာမှာ အနေများပါတယ်။ ည ၈ နာရီ၊ ၉ နာရီအထိ နေလေ့ရှိတယ်။ သူက စိုက်ခင်းတွေထဲသွားပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း စိုက်လေ့ရှိတယ်။ ဖရဲသီး တွေကို ကိုယ်တိုင်စိုက်တယ်။ ရောင်းတဲ့အခါ ဈေးလျှော့ပြီး ရောင်းပါတယ်။ အိမ်မှာ ရဲခွေးတွေကို မွေးထားပြီး လေ့ကျင့် ပေးပါတယ်။ အယ်လ်အာရာဒီ ပြောတာက ဘင်လာဒင်က အစာစားရင် နည်းနည်းလေးပဲ စားတယ်။ ဧည့်သည်တွေကို လည်း အမြဲ ထမင်းကျွေးပါတယ်။ ဒီလို ကျွေးတာက တမန်တော်က ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ဧည့်သည်တွေကို စောင့်ရှောက်ရ မယ်ဆိုတာကြောင့် သူ့ဆီလာတဲ့ ဧည့်သည်တိုင်းကို ထမင်းကျွေးပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က ရိုးရိုးပဲဝတ်တယ်။ ဝတ်ရုံရှည်ကြီး ကိုဝတ်တယ်။ ခေါင်းဆောင်းဆောင်းတယ်။ ဖိနပ်ကတော့ ခြေထိုးဖိနပ်ပဲ ဝတ်လေ့ရှိပါတယ်'ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

စကော့မက်ကလော့သည် တိုင်းမဂ္ဂဇင်း၏ သတင်းထောက်တစ်ယောက် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၆ခုနှစ်၊ နွေဦးက ဆူဒန်တွင် နေထိုင်သော ဘင်လာဒင်ထံ သွားရောက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

'ဆူဒန်ကို ကျွန်တော် ရောက်သွားတော့ ခါတွန်နဲ့ ပို့တ်ဆူဒန်သွားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့ အိမ်တစ်လုံးမှာ သူနေပါတယ်။ သူ့မှာ နေကြာစိုက်ခင်းတွေနဲ့ စိုက်ပျိုးခင်းတွေ ပိုင်ဆိုင်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ နေကြာဆီထုတ်တဲ့ စက်ရုံတစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ သူ့စိုက်ခင်းတွေနဲ့ သူ့စက်ရုံကို ကျွန်တော့်ကို ပြပါတယ်။ သူဟာ လုပ်ငန်းရှင် တစ်ယောက်ပါ ဆိုတာကို ပြတဲ့ပုံပါပဲ။ ကျွန်တော်ကလည်း ဆော်ဒီအစိုးရနဲ့ ပြဿနာတွေ ရှိမှာစိုးတဲ့အတွက်

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

သူ ပြောတာတွေကို ကျွန်တော် ဘာမျှ မငြင်းခုံပါဘူး။ သူက ဆော်ဒီအစိုးရဟာ အကျင့်ပျက်နေပြီး တရားဝင်အစိုးရ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက 'ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်နေတာဟာ အကြမ်းဖက်မှု မပါပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံရေးသမားတွေ ဖြစ်တယ်' လို့ ဆက်ပြောပါတယ်။ သူက ဆူဒန်မှာ စီးပွားရေး လုပ်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်။ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောပါ။ သူ့လုပ်ငန်းက သာမန်ပါပဲ။ တတိယကမ္ဘာက လုပ်ငန်းမျိုးကို ပြသတာပါ။'

ခါလက် အယ်လ် ဖော်ဝက်စ်သည် ဆော်ဒီလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သူက ဘင်လားဒင်၏ မီဒီယာကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်အဖြစ် လန်ဒန်တွင်နေသည်။ ပြုပြင်ရေးကော်မတီ၏ အကြံပေးအဖွဲ့တွင်လည်း ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေသူ ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဘင်လားဒင်ထူထောင်ထားသော နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့က ဆော်ဒီအာရေဗျ အုပ်ချုပ်မှုကို အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် တည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်ကာ အပြင်ပန်းအားဖြင့် အကြမ်းမဖက်ဘဲ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။

'ဆူဒန်မှာရှိတဲ့ ဘင်လားဒင်ထံကို ကျွန်တော် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်လောက် သွားတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ သူ့နေတဲ့အိမ်ရဲ့ အနေအထားကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော် အံ့သြလောက်အောင် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ သူ့အိမ်မှာ ရေခဲသေတ္တာတို့၊ လေအေးပေးစက်တို့ မရှိဘူး။ မိမိခံကားလည်း မရှိပါဘူး။ သူက သူ့ခြံစိုက်ခင်းကို ကျွန်တော်ကို ခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ သီးပင်၊ စားပင်တွေကို စိုက်ထားတယ်။ နောက် ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဆူဒန်မှာ အလုပ်လုပ်ဖို့၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ ကျွန်တော်က လက်မခံခဲ့ပါဘူး။ လွယ်တဲ့အလုပ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ အဲဒီတုန်းက အစားအစာသွင်းကုန်၊ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းကို လုပ်နေပါတယ်။ အိုစမာက ကျွန်တော့်ကို 'ခင်ဗျား အနေနဲ့ ဆူဒန်မှာ ကောင်းကောင်းစိုက်ရင် ကောင်းမယ်။ ဆူဒန်မှာ အစားအစာတွေကို ကောင်းကောင်းစိုက်ပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျကို တင်ပို့လို့ ရတာပေါ့' လို့ ပြောတယ်။

အိုစမာက သန်းကြွယ်သူဌေးတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။ သူက သူ့ငွေတွေကို အစ္စလာမ်ဘာသာအတွက် ထောက်ပံ့ဖို့ ထားတယ်။ နောက် သူ့နိုင်ငံ ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြုပြင်ဖို့အတွက် ထောက်ပံ့ဖို့လည်းထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေကသူ့ကို တစ်နေ့တခြား လေးစားကြည်ညိုလာကြတာပေါ့။ အကြံပေးရေးနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုတာ အဖွဲ့သစ် မဟုတ်ပါဘူး။ အရင်ဆော်ဒီမှာ စကတည်းကဖွဲ့ထားတဲ့ အဖွဲ့ဟောင်းပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်ကတည်း ထ ရှိခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့အတွက် လူတိုင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖို့ ဖွဲ့ထားတဲ့

www.burmeseclassic.com

အဖွဲ့ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်တွေကတော့ ဒီအဖွဲ့ဟာ သူတို့ကို ဖယ်ရှားဖို့ ဖွဲ့ထားတဲ့အဖွဲ့ဆိုပြီး မလိုလားပါဘူး။ ဟုပြောပြခဲ့သည်။

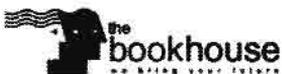
အဗ္ဗဒူလာအရက်စ်သည် ဘင်လာဒင်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်အကုန်က ဆူဒန်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ အရက်စ် သွားရောက်စဉ်က ဆူဒန်တွင် တက်ဖရစ်အုပ်စုက ဘင်လာဒင်ကို တိတ္ထိတစ်ယောက်အဖြစ် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် အစ္စလာမ်အစွန်းရောက်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး ခေတ်ဒီမိုလာသောသူများကို အပြင်းအထန် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်နေသော အဖွဲ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ဆူဒန်ရောက်ချိန်မှာ ဘင်လာဒင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြံစည်တဲ့အဖြစ်နဲ့ ကြံကြိုက်နေပါတယ်။ သူတို့ဟာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့အိမ်ကို ရှေ့က ဝင်လာကြပြီး စပစ်ပါတယ်။ စည့်ဂေဟာရဲ့ အိမ်နဲ့ရုံကို အပြင်းအထန် ပစ်ခတ်တယ်။ သူတို့ဟာ တက်ဖရစ်အုပ်စုကပဲ။ ဘင်လာဒင်ကို သူတို့က မွတ်ဆလင်ကောင်းတစ်ယောက်လို့ မယူဆပါဘူး။ ဒီအဖွဲ့ကို ဘယ်ကလဲလို့တော့ အတိအကျ ပြောလို့မရဘူး။ လစ်ဗျားကတော့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ တက်ဖရစ်တွေဟာ အလွန်ဆိုးပြီး အလွန်ကို မိုက်ရွေးရုံကြပါတယ်။ တွေ့တဲ့သူကို ပစ်သတ်တော့တာပဲ။

ရှိုတ်အဗ္ဗဒူလာ ဂါဖာသည် ဘင်လာဒင် ဘုရားဝတ်ပြုနေကျ ဗလီမှဗလီဆရာတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ အိမ်နားက အိမ်နီးချင်းအားလုံးက သူလာနေတာကို ဆန့်ကျင်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရှိုတ်အိုစမာ ဒီဒေသကို မရောက်ခင် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဒီမှာ နေခဲ့တာပါ။ ဒီဒေသဟာ အလွန်အေးချမ်းတဲ့ဒေသ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလူတွေက အိုစမာဘင်လာဒင်ကိုသတ်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့နေရာကို ၁၈ နာရီလောက် ပိတ်လိုက်ကြတယ်။ လုပ်ကြံဖို့လာတဲ့ သူတွေကို ဖမ်းမိဖို့ အစိုးရက ပိတ်လိုက်တာပါ။ ဒီနေရာဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ကြောက်စရာ၊ ထိတ်လန့်စရာနေရာ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အိုစမာကို ဒီနေရာမှာမနေဖို့ တောင်းဆိုကြတယ်။ ဒီဒေသက ထွက်သွားပါစေလို့လည်း ဆုတောင်းကြပါတယ်။ ဟု ပြောပြသည်။

ဘင်လာဒင်၏ အရင်က အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်။ သူသည် မြေရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင် ခြံနှင့် ကပ်လျက်တွင်နေပြီး သူက သူ့နာမည် ပြောဆိုဖို့ ငြင်းဆိုထားပါသည်။ သူက . . .

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

'လာရောက်တိုက်ခိုက်တဲ့သူတွေက တက်ဖရစ်ဘာသာရေး တစ်ယူသန်တွေပါပဲ။ သူတို့ လာတိုက်တဲ့နေ့က သောကြာနေ့ပါ။ နေမဝင်ခင် ညနေလောက်မှာ လာတိုက်တာပါ။ လူတစ်ယောက်က အရင်ဝင်လာပြီး သေနတ်နဲ့ အိမ်ကအစောင့်တွေရော၊ အိမ်ကိုပါ ဆွဲရမ်းပစ်ပါတယ်။ သူတို့က ကားတစ်စီးကို မောင်းပြီး ဝင်လာတာပါ။ ဘင်လာဒင်အိမ်က အစောင့်တွေက ကားဘီးတွေကို အရင်ပစ်ချတယ်။ ၁၅ မိနစ်လောက် ကြာအောင် အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်တော့တာပါ။ ခဏကြာတော့ လုံခြုံရေးအစောင့်တွေ ရောက်လာကြတယ်။ လမ်းပေါ်မှာလည်း မြောင်းကြီး တစ်ခုကို တူးထားလိုက်တယ်။ အိမ်ကလမ်းကိုလည်း ဝင်မရအောင် ပိတ်ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ လက်နက် တိုင် တပ်တွေကို ချထားလိုက်ပါတယ်။ အိမ်ကိုဝင်ဖို့က လမ်းကျဉ်းလေးတစ်ခုပဲ ရှိတော့တယ်။ ဘောလုံးကွင်း သက်က လှည့်ဝင်ရမှာပါ။ အဲဒီမှာလည်း မြောင်းနှစ်ခုလောက် တူးထားတယ်။ ကားအကြီးတွေ ဖြတ်လာ လို့ မရပါဘူး။ ကားအသေးတွေပဲ ဝင်နိုင်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အစောင့်တွေကလည်း တိုက်ခိုက်မယ့်သူတွေ ထာရင် ခုခံနိုင်အောင် ကောင်းကောင်း နေရာယူထားပါတယ်။ နောက် လပေါင်းအတော်ကြာမှာ ဘင်လာဒင် ထည်း ထွက်သွားတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှမပြောဘဲ တိတ်တဆိတ် ထွက်သွားတာပါ။ တစ်မနက်မှာတော့ မတွေ့ ရတော့ဘူး။ နောက်တော့ အဲဒီနေရာကို တရုတ်သံရုံးကဝယ်ယူပြီး တရုတ်သံရုံး အရာရှိတွေနေဖို့ အဆောက်အအုံ တွေ ဆောက်လိုက်ပါတော့တယ်'

၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘူရိုက ဆိုမာလီသို့ အမေရိကန်တပ်သား ၂၈၀၀၀ကို အထောက်အကူ ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မျှော်လင့်ချက်တည်ဆောက်ရေးစစ်ဆင်မှုဟု နာမည်ပေးပြီး လူသားချင်းကူညီရေး ရည်မှန်း မှုဖြင့် စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုမာလီတွင် ဆင်းရဲငတ်ပြတ်နေသူ ထောင်ပေါင်းများစွာကို အကူအညီပေးရန် အမေရိကန် သံတော်မှ စေလွှတ်ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကို အဆုံးသတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးက ဆိုမာလီကို အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်ကြည့်ရန် သိရှိသည်။ နောက် နှစ်နှစ်အကြာတွင် အမေရိကန်တပ်များ ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရန်သည်။ သူ့သမိတ်ကမ္ဘာကို အမေရိကန်တပ်များ အလုံးအရင်းနှင့် ဝင်လာခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂျမားအယ်လ်ဖက်က ပြောပြပါသည်။
 'ဆိုဘာမြို့မှာဆိုရင် အမေရိကန်တပ်တွေ ပွေးပွေးလှုပ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ကြာသပတေးနေ့ ညနေ နောက်ပိုင်းပြုပြီး ပြန်လာတာနဲ့ တွေ့ရတာပဲ။ အဲဒီတုန်းက ခါတွန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တွေလည်း

ရှိပါတယ်။ အိမ်မှာရဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာ လာရောက်လုပ်ကိုင်နေကြတယ်။ ဘင်လာဒင်က သူ့အဖွဲ့တွေကို ဂျီဟတ် စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမြဲဟောပြောနေလေ့ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီတုန်းက စည့်ဂေဟာမှာ နေတယ်။ အီရတ်အစိုးရ ကူဝိတ်ကိုဝင်တိုက်တဲ့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ဖြစ်ပါတယ်။ အီရတ်က ကူဝိတ်ကို ဝင်တိုက်ပြီး မကြာခင် အမေရိကန်တပ်သား ၅၀၀၀၀၀ ကျော်လောက်ဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ အမေရိကန်တွေ ဆော်ဒီကိုရောက်ပြီး လပေါင်းအနည်းငယ်အကြာမှာ ပင်လယ်ကွေ့ဒေသကို ရောက်လာတဲ့ အမေရိကန်တွေကို တည်ရှိခွင့်မပေးနိုင်ဘူးလို့ အိမ်မှာဘင်လာဒင်က ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပါတယ်။ အမေရိကန်တွေက ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ရေနံတွေ၊ ငွေတွေကို ယူဖို့လာတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တိုက်ခိုက်ရမယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နောက်ထပ်အမေရိကန်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရပြန်တယ်။ အမေရိကန်တွေက အာဖဂိုက ဦးချိုဒေသဖြစ်တဲ့ ဆိုမာလီယာကို ရောက်လာကြတယ်။ အဘူအူဘောဒါ အယ်လ်သန်ရှိရီလည်း ရှိပါတယ်။ သူက ပင်လယ်ကွေ့ တစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ရောက်လာကြတာ ဖြစ်တယ်။ ဆိုမာလီကို သိမ်းပိုက်ပြီးရင် တောင်ပိုင်းဆူဒန်ကို လည်း သိမ်းကြမှာပဲ။ ဆူဒန်ဟာ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လို့ပြောပါတယ်။

ဘင်လာဒင်ကလည်း စည့်ဂေဟာမှာ အမေရိကန်တွေ အာဖဂိုက ဦးချိုဒေသရောက်လာတဲ့အကြောင်း ရှင်းပြ တယ်။ ဒါကြောင့် အမေရိကန်တွေကို တိုက်ထုတ်ရမယ်။ မြေရဲ့ခေါင်းကို ဖြတ်ပစ်ရမယ်။ အမေရိကန်ဟာ မြေရဲ့ခေါင်းဖြစ်တယ်။ မြေရဲ့ခေါင်းမရှိမှ မြွေက ဆက်မသွားနိုင်ဘဲ ရပ်သွားမှာ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် အဘူဟက်ကို ဆိုမာလီယာက မိုဂါဒစ်ရှူးကို လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီကဲ့သို့မှ အခြေအနေ အသေးစိတ်ကို သိရမယ်။ အခြေအနေကိုသိမှ လုပ်စရာရှိတာကို လုပ်ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီလဲဘာရီအက်ဝန်သည် အယ်လ်ကွတ် အယ်အာရာဘီ သတင်းစာ၏ သတင်းထောက်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူက သူ့အမြင်ကို ပြောပြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကို ဘင်လာဒင်က အမေရိကန်တွေ ဆိုမာလီယာ ရောက်လာမှာကို စောင့်မျှော်နေတယ်လို့ ပြောတယ်။ တစ်လလောက်ကတည်းက အမေရိကန်တွေရောက်လာရင် ရင်ဆိုင်ဖို့လည်း ပြင်ဆင်ထားတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အမေရိကန်တွေလည်း ရောက်လာရော သူကဦးဆောင်ပြီး တိုက်ပါတော့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြာကြာ မတိုက်လိုက်ရပါဘူး။ အမေရိကန်တွေ ပြန်ဆုတ်သွားတယ်။ သူက အမေရိကန်တွေကို ပြန်တိုက်စေချင်တယ်။ သူက အမေရိကန်စစ်သားတွေက သူရဲဘောကြောင်တဲ့ သူတွေပဲ။ အာဖဂန်မှာ တိုက်ခဲ့တဲ့ ဆိုမီယက်စစ်သားတွေ

လိုပဲလို့ ပြောပါတယ်။ သူပြောတာ မှန်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ သူက အီဂျစ်က အယ်လ်ဂျီဟတ်
စစ်သားတွေကို စေလွှတ်ခဲ့တာပါ* ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

မိုဟာမက် ဆာဒစ်အိုဒက်သည် ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးဖြစ်၏။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထံ ရောက်
လာသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ၁၉၉၃ မှ ၁၉၉၇ အထိ ဆိုမာလီယာသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ သူ့ကို
အညာနိုင်ငံ၏ ဖြိုတော် နိုင်ရီဘီတွင် FBI အေးဂျင့်များက ဖမ်းဆီးပြီး မေးမြန်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅
နေ့မှ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့အထိ မေးမြန်းစစ်ဆေးခံခဲ့ရင်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သံရုံးကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ တိုက်ခိုက်မှုနှင့်
ဆက်သွယ်ပြီး မေးမြန်းခဲ့သည်များကို ယခု ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

*အိုဒက်က သူသည် ပါလက်စတိုင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၆ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းက ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့ရှိ
အရှေ့ပိုင်း တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ရန် ထွက်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သူသည် အင်ဂျင်နီယာနှင့်
ဗိသုကာပညာကို သင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ သင်ကြားရင်း ဂျီဟတ်အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားလာခဲ့သည်။
သူက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗီဒီယိုတီပီခွေများ၊ ကက်ဆက်ခွေများ နားထောင်ရသလို အာဖဂန်တွင်
ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် တိုက်ခိုက်ပုံများကို ကြည့်ခဲ့ရသည်။ သူက အိုစမာဘင်လာဒင်ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားခဲ့၏။
အိုစမာ၏ အယ်လ်ကေးဒါး အုပ်စုကိုလည်း သဘောကျလာသည်။ သူ့အနေဖြင့် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသူများကို
သယ်နိုင်ငံကဖြစ်စေ၊ ဘယ်လူမျိုးဖြစ်စေ လေးစားသည်ဟု ပြောပါသည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်
အဆက်အသွယ်ရပြီး အခြေခံသင်တန်းကို စတင်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဆုံးမချက်များကို
လည်း ကြားနားခဲ့လေသည်။ စခန်းတွင် တွေ့သူအားလုံးကို သူက လေးစားခဲ့သည်။ တစ်နှစ်ကျော်ကြာအောင်
အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့ပြီး သင်တန်းလည်း တက်ခဲ့သည်။ နောက် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်ဖို့ ကတိသစ္စာလည်း
ထုတ်ဆိုခဲ့လေသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အိုဒက်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အိုဒက်ကို ဆိုမာလီယာသို့ သွားရောက်ရန် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး
စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော အီဂျစ်လူမျိုး အီမာဆော့ဖ်အယ်လ်အဒ်လ်က စေလွှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။
သူသည် အိုစမာဘင်လာဒင် တာဝန်ပေးလိုက်သော သူလည်းဖြစ်သည်။ အယ်လ်အဒ်လ်က အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်
ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားသည့်နောက် တခြား မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည်။ အယ်လ်ကေးဒါး
အဖွဲ့ဝင်များကလည်း မည်သည့်နေရာတွင်မဆို သွားရောက်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ အိုဒက်ကို စေလွှတ်သည်မှာ

တိုက်ခိုက်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆိုမာလီရဲ့ အခြားမျိုးနွယ်စုများကို သင်တန်းပေးရန်နှင့် အစားအစာနှင့်ငွေများ ထောက်ပံ့ပေးရန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ဆိုမာလီသို့ စေလွှတ်လိုက်သော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ တာဝန်မှာ အရပ်သားအဖွဲ့များက ပေးသော ထောက်ပံ့အကူအညီများကို စိစစ်ရန် ဖြစ်သည်။ အရပ်သား အဖွဲ့အစည်းများက ပေးသော ထောက်ပံ့ကူညီမှုများသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆမှသာ အကူအညီကို ယူကြရမည် ဖြစ်သည်။ အကူအညီကို ဆိုမာလီတို့က လိုလိုလားလား လက်ခံခြင်းမရှိပေ။ ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးက ထိုအခြေအနေကို ကောင်းကောင်းသိရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အဘူဟက်ဖ်ခေါ် မိုဟာမက် အိုအက်က မိုဂါဒစ်ရှူးကို ရောက်ရှိပြီး အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုမာလီ၌ စစ်ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သော ဗိုလ်မှူးချုပ် မိုဟာမက်ဖာရက်အိုင်ဒီနှင့် အလီမန်နီတို့ တပ်ဖွဲ့များကလည်း တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ တိုက်ခိုက်နေ၏။ ထို့အပြင် ကုလသမဂ္ဂနှင့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကိုလည်း တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် အိုင်ဒီမှူးနွယ်စုအဖွဲ့မှ ဟာမီယာသည် အဘူဟက်ဖ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့လေသည်။ သူတို့က ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ မိုဂါဒစ်ရှူးမှ ထွက်ခွာသွားအောင် စစ်ရေးအရပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အဘူဟက်ဖ်က ထိုသို့သဘောတူညီချက် ရသည့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေ၏။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အိုစမာဘင်လာဒင်က အိုဒက်ကို တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ဆိုမာလီယာသို့ ပြန်သွားကာ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုသုံးသပ်၍ တင်ပြရန် စေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အက်ဆန်အယ်လ်ရစ်ဒီသည် အီဂျစ်လေယာဉ်မှူးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်၏ ဂျက်လေယာဉ်ကို အရိဖိုးများမှ ဝယ်လာခဲ့ကာ ခါတွန်သို့ ၁၉၉၁ တွင် မောင်းယူလာ၏။ ထိုသို့ယူလာပြီး လေယာဉ်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ကြာအောင် အသုံးမပြုရဘဲ ဝိုဒေါင်ထဲတွင် သိမ်းဆည်းထားသည်။ နောက် အယ်လ်ရစ်ဒီကို လေယာဉ်မောင်းပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သူက ပြန်ပြောပြပါသည်။

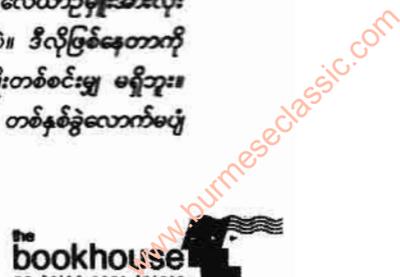
လေယာဉ်ကို မမောင်းဘဲနဲ့ ရုပ်ထားခဲ့တာ တစ်နှစ်ခွဲလောက်ရှိလိမ့်မယ်။ ဘာမှ အသုံးမပြုဘဲ ဒီအတိုင်းပဲ ပစ်ထားခဲ့တာပါ။ အဲဒီလောက်ကြာတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်က လေယာဉ်ကို မောင်းဖို့လိုတယ်ဆိုပြီး စမ်းသပ်ကြည့်ပါတယ်။ ဤအချိန်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ အီဂျစ်မီဒီယာတွေအပေါ်မှာတော့ လူသိများတဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် ဖော်ပြခံနေရပြီ။ ကျွန်တော့်ကို အိုစမာက လှမ်းခေါ်ပါတယ်။ ခါတွန်ကိုလာခဲ့ဖို့ ခေါ်လိုက်တာဖြစ်တယ်။ ခါတွန်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ လေယာဉ်အကြောင်းကို ပြောကြပါတယ်။ လေယာဉ်ကို

www.burmeseclassic.com

စစ်ဆေးပေးဖို့ လေယာဉ်ကို အသုံးပြုဖို့ ရ၊ မရ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က စစ်ဆေးပေးတယ်။ တစ်နှစ်ခွဲလောက် အသုံးမပြုဘဲထားတော့ လေယာဉ်ဘီးတွေကတာယာတွေ အရည်ပျော်ကုန်ပြီ။ လေယာဉ်ကိုယ်ထည်ရဲ့ အတွင်း ရော၊ အပြင်မှာပါ ဖုန်တွေ၊ သဲတွေနဲ့ ပြည့်နေတယ်။ ခါတွန့်က သဲမှန်တိုင်းတွေ မကြာခဏတိုက်တာကြောင့် သဲတွေဝင်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က လေယာဉ်စက်ကို အဓိက ဘယ်နေရာ ပျက်နေသလဲဆိုတာ စမ်းကြည့်ပါတယ်။ စက်ပြင်ဆရာတစ်ယောက်ခေါ်ပြီး စစ်ဆေးကြည့်တယ်။ ဘက်ထရီအိုးတွေကလည်း မကောင်းတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ဘက်ထရီအိုးတွေကိုလဲ၊ သဲတွေကို သန့်ရှင်းပစ်၊ တာယာတွေ အသစ်လဲ၊ ရေစတဲ့ ဟိုက်ဒရောလစ်စနစ်ကို ပြင်ဆင်သင့်တာ ပြင်ဆင်ပါတယ်။

ပထမအင်ဂျင်ကို စမ်းမောင်းကြည့်ပါတယ်။ စက်နှိုးလို့ ရတယ်။ ဒါကြောင့် လေယာဉ်ကို မောင်းကြည့်မယ်လို့ ကျွန်တော်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ မောင်းကြည့်မှပဲ လိုအပ်ချက်တွေကို သိရမှာဖြစ်တယ်။ မောင်းဆွဲတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ စက်မမှန်တာတွေ ရှိပေမယ့် နောက်ပြန်ကောင်းသွားတယ်။ အပေါ်မှာ ပျံနေတဲ့အခြေအနေ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လေယာဉ်ကွင်းကို ပြန်ဆင်းတဲ့အခါ လေယာဉ်က ရပ်မရတော့ဘူး။ အဓိက ဟိုက်ဒရောလစ်စနစ်နဲ့ ဘရိတ်စနစ် ပျက်စီးသွားတာကိုး။ ကျွန်တော်က အရေးပေါ်ဘရိတ်ကိုလည်း သုံးကြည့်တဲ့ အခါမှာလည်း သုံးမရတော့ဘူး။ တွဲဖက်လေယာဉ်မှူးကလည်း လေယာဉ်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိတော့ သူဘာလုပ်ရမလဲမသိဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော်က အရေးပေါ်ဘရိတ်ကိုသုံးဖို့ ပြောတော့ သူက အဲဒါပဲ လုပ်နေတာပဲလို့ ထပ်ခါတလဲ ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ငါတို့ လက်ကိုင်ဘရိတ်သုံးကြည့်ရအောင်ကွာလို့ ပြောတော့လည်း လက်ကိုင်ဘရိတ်က ပျက်နေပြီ။ ဒီလိုဆိုရင် မထူးတော့ဘူး။ လေယာဉ်စက်တစ်ခုလုံးကို သတ်ပစ်မှပဲဖြစ်တော့မယ် ဆိုပြီး လေယာဉ်စက်တွေအားလုံးကို ကျွန်တော် ပိတ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ လေယာဉ်ဟာ ပြေးလမ်းအတိုင်း ဆက်ပြီးပြေးသွားတယ်။ ပြေးလမ်းကိုကျော်ပြီး ပြေးလမ်းကြောင်းအပြင်အထိ ဆက်ပြေး သွားပါတယ်။ အမြန်နှုန်းကလည်း ၆၀ နေရာ အထိရှိတယ်။ နောက်တော့ ရှေ့မှာရှိတဲ့ သံပုံကြီးကို လေယာဉ်ဦးပိုင်း နဲ့ ဝင်ဆောင့်တော့တာပါပဲ။ ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေးမိတာက လေယာဉ်ပေါ်က လေယာဉ်မှူးအားလုံး အန္တရာယ်ကင်းဖို့နဲ့ ဒုတိယက ခါတွန့်က ဘယ်လိုထွက်သွားရမလဲလို့ ပြင်ဆင်ဖို့ပါပဲ။ ဒီလိုဖြစ်နေတာကို လေကြောင်းထိန်းသိမ်းရေးမျှော်စင်က မြင်နေရပါတယ်။ ခါတွန့်မှာ ဒီလိုလေယာဉ်မျိုးတစ်စင်းမျှ မရှိဘူး။ ခါတွန့်မှာက ပုဂ္ဂလိကပိုင်လေယာဉ်ဆိုလို့ ဒီတစ်စင်းပဲ ရှိပါတယ်။ ဒီလေယာဉ်ကလည်း တစ်နှစ်ခွဲလောက်မပျံ ဘဲပစ်ထားတော့ သူတို့လည်း ခုမှ တွေ့ရတော့တာပါပဲ။

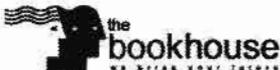
လေယာဉ်ပြေးလမ်းပေါ်မှာ ရုပ်လို့မရဘဲ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ပြေးနေတဲ့လေယာဉ်က ပေါက်ကွဲမှုဖြစ် နိုင်ပါတယ်။ လေယာဉ်ကို အဓိကမောင်းသွားတာက ကျွန်တော်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလေယာဉ်ကို အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ လေယာဉ်မှန်းလည်း သိကြတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ခေါင်းထဲမှာ အိုစမာနဲ့ ပေါင်းနေတယ်ဆိုတာကို သဘောမကျပါဘူး။ အမြန်ဆုံး ပြန်ချင်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဟီလတန်ဟိုတယ်ကိုပြန်ကာ အဝတ်အစားတွေ ထည့်ပြီး အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ အဒစ်အဘာဘာကို ထွက်လာခဲ့ပါတော့တယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် အစောပိုင်း နယူးယောက်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုံးတင်တရားစွဲရာ၌ အယ်လ်ဟုတ်နိုဗက်ရှ်တူးက သက်သေထွက်ခဲ့ရသည်။ သူသည် မော်ရိုကိုလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က ကင်ညာနိုင်ငံ၊ နိုင်ရိုဘီမြို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူက မျက်မြင်ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်က သူတို့အနေနဲ့ ကျွန်တော်ကို ပါကစ္စတန်ကနေ ကင်ညာကို သွားရမယ်လို့ဆိုတယ်။ ကင်ညာမှာ လေယာဉ်မောင်းတတ်အောင် သင်ရမယ်။ တစ်နေ့ကျရင် အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ လေယာဉ်ကို မောင်းရတဲ့ လေယာဉ်မှူးဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်လို့ဆိုတယ်။ ကျွန်တော်က လေယာဉ်မှူးသင်တန်းတက်ဖို့ ပုံစံတွေကိုဖြည့်ရပြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးမှာ ကင်ညာကိုသွားဖို့ ခွင့်ပြုမှုတောင်းရပါတယ်။

ကင်ညာနိုင်ငံ၊ နိုင်ရိုဘီကိုရောက်တော့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေက အကူအညီပေးကြတယ်။ ဆိုမာလီယာမှာလည်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ဘာလို့လို့ သူတို့က ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။ နိုင်ရိုဘီကနေ ခုဒနာသွားဖို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။ လူတွေအများကြီးကို ကျွန်တော်တွေ့ရတယ်။ အဲဒီအချိန်က ရောက်နေတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေဟာ ဆိုမာလီယာက ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့တွေကို ဆန့်ကျင်ဖို့ ရောက်နေကြတာပါ။ အယ်လ်ကေးဒါး တပ်ဖွဲ့တွေက ဆိုမာလီယာကိုလည်း အကူအညီပေးတယ်။ ကားတွေကို ဗုံးခွဲဖို့ ပစ္စည်းတွေ၊ ကုလသမဂ္ဂရုံးတွေကို ဖောက်ခွဲဖို့ ပစ္စည်းတွေကို ပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ထင်သလို အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့ ဖောက်ခွဲနိုင်တာ မရှိပါဘူး။ သူတို့က ဆိုမာလီယာနိုင်ငံ မိုဂါဒစ်ရှူးက အိမ်တစ်အိမ်မှာ နေကြတယ်လို့ ပြောတယ်။ တစ်ညတော့ အမေရိကန် ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းက သူတို့ကို ပစ်ခတ်လိုက်တယ်။

အိုစမာဘင်လာဒင်

အိမ်လည်း ပျက်စီးသွားတယ်။ နောက် နေဖို့အိမ်တစ်အိမ် သူတို့ ထပ်ရှာရပါတယ်။ အတိုက်ခံရတဲ့အတွက် သူတို့လည်း အတော်ကြောက်သွားကြတယ်။ နောက်တစ်နေ့ကြတော့ သူတို့ အိမ်လိုက်မရှာတော့ဘူး။ အဲဒီကနေ ပြေးကြတော့တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အမေရိကန်တွေ သူတို့ကို လာဖမ်းမှာ ကြောက်ကြလို့ပါပဲ။

အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ အလီမိုဟာမက်လို့ခေါ်တဲ့ အဘူမိုဟာမက်အိမ်ရိုက်ဟာ နိုင်ဂျီဘီမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်အခန်းကို ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်လာပါတယ်။ အဲဒါက ၉၄ ခုနှစ်၊ ဒါမှမဟုတ် ၉၅ ခုနှစ် အစပိုင်းမှာ ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။ သူ့ရောက်လာပြီး ဓာတ်ပုံတွေကို ကြည့်ကြတယ်။ အဲဒီဓာတ်ပုံတွေက ကင်ညာနိုင်ငံ၊ နိုင်ဂျီဘီမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်သံရုံးကို အဘက်ဘက်က ရိုက်ကူးထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေပါပဲ။

၁၉၉၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် နယူးယောက်တောင်ပိုင်းခရိုင် တရားရုံးတွင် အလီမိုဟာမက်ကို တရား မြှင့်ခဲ့သည်။ FBIအထူးစုံစမ်းရေးမှူး ဒန်နီယယ်ကုံးမန်းက တရားရုံးတွင် ကျွမ်းကျွန်ထွက်ဆိုခဲ့သော ထိုထွက်ဆိုချက် မှု ရရှိခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရင်း ထိုထွက်ဆိုချက်ကို ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလီမိုဟာမက်နှင့် သက်သက်၍ ဒန်နီယယ်ကုံးမန်းက သူ၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို တရားရုံးတွင် ကျွမ်းကျွန်ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ နိုင်ငံသားများအားလုံးက အထူးလှုပ်အံ့နေသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များ ကိုင်ဆောင်ထားသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များသည် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း၌ သံသယအဖြစ်မခံရဘဲ လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှားလျက် ရှိပါသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်က FBIနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်

၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်းက FBIသည် မိုဟာမက်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ သူသည် အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်ဖြစ်ပြီး ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် သင်တန်းပေးနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ဘင်လာဒင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုအောင်မြင်ခဲ့ပါ။ (၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဤကဲ့သို့ ကြိုးပမ်းချက်များကို ကျွန်တော် စုံစမ်းသိရှိခဲ့ပါသည်) မိုဟာမက်က ပြောသည်မှာ ဆူဒန်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က ဘင်လာဒင် ယုံကြည်သော သူများကို သင်တန်းပေးရပါသည်။ ထိုသို့ သင်တန်းပေးနေစဉ်တွင် သူသည် ခါတွန်ရှိ ဘင်လာဒင်၏အိမ်တွင် နေခဲ့ရကြောင်း ပြောပါသည်။

မိုဟာမက်က ဆိုမာလီယာနိုင်ငံသို့ အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်စဉ်က သူသည် ဆိုမာလီတွင် ရှိသည်ဟု

ဆိုသည်။ ဆိုမာလီရှိ အမေရိကန်တပ်သားများကို သတ်ဖြတ်ရာတွင် ဘင်လာဒင်၌ တာဝန်ရှိသည်ဟု သူသိပါသည်ဟု ဆိုသည်။ နောက် သူက ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်သို့သွားကာ ဘင်လာဒင်ကို ပါကစ္စတန်သို့ခေါ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဆူဒန်သို့ သူကပင် ခေါ်လာပါသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ မိုဟာမက်က သူဘင်လာဒင်ကို ချစ်ခင်ပါသည်။ ယုံကြည်မှုလည်း ရှိပါသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ ထို့နောက် သူသည် အာဖဂန်တွင် စစ်သင်တန်းများ တက်ရောက်ကြောင်းလည်း ဝန်ခံပါသည်။ ထို့ပြင် စစ်ဒေသများ၌ လူအများကို သင်တန်းပေးခဲ့သည်ဟုလည်း ဝန်ခံပါသည်။ စစ်ဒေသများမှာ နေရာအများအပြားတွင် ရှိသည်။ မိုဟာမက်က လူအများအပြားကို သူသိရှိပြီး သူ့ကိုလည်း ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုလူများ၏ လိုအပ်မှုများကို သူကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်ဟု ပြောသည်။ မိုဟာမက်က အမေရိကန်သည် သူတို့၏ ရန်သူဖြစ်ပြီး ဖက်ဒီဝါ၏ လိုအပ်ချက်အရ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု သူသိရှိယုံကြည်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားပါသည်။

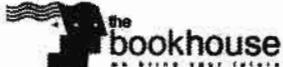
ထိုကဲ့သို့ ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုချက်ဖြင့် တရားခံဖြစ်သော အလီအက်ဘ်ဒလ်ဆေအွတ်မိုဟာမက် (ခေါ်) အဘူအိုမာ (ခေါ်) အိုမာသည် ဤအမှုအရ ထောင်ဒဏ်ကျခံခြင်း၊ သို့မဟုတ် အာမခံပေးခြင်း စသည်များကို ခံစားရပါမည်။

ဒန်နီယယ်ကိုးမန်း
 အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူး
 ဗဟိုစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးဗြူရို (FBI)

အလီမိုဟာမက်သည် အီဂျစ်လူမျိုး အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ သူကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၀)ရက်နေ့က နယူးယောက်တောင်ပိုင်း ခရိုင်တရားရုံးတွင် ကြားနာစစ်ဆေးသည့်အခါတွင် သူက ထွက်ဆိုချက်ပေးပါသည်။ ဤထွက်ဆိုချက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖော်ပြပါသည်။

* တရားသူကြီးမင်းခင်ဗျာ... ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များ အစောပိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် အီဂျစ်အစ္စလာမ်မစ် ဂျီဟာဒ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာပါသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နှင့်အဆက်အသွယ် ရလာပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အိုစမာဘင်လာဒင်က ဦးဆောင်နေပါသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်သည်

ဘုရားသီလောဘိမာန်ဘင်္ဂလား

ဘဝန်နုစွတန်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်း၌ အခြေခံဖောက်ခွဲရေးသင်တန်း ကို သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင်

ဘုရားဘင်္ဂလားကို ကျွန်တော်သည် အာဖန်နုစွတန်မှနေ ဆုဒန်သို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကျွန်တော့်ကို နိုင်ရီဘီရှိ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အစ္စရေးပစ်မှတ်များကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန် တာဝန်ပေးခဲ့လေသည်။ ထိုပစ်မှတ်များအနက် အမေရိကန်သံရုံးကို အဓိကပစ်မှတ်ထားပြီး စုံစမ်းထောက်လှမ်းခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်သံရုံးကို အဓိကပစ်မှတ်ထားရသည်မှာ ဆိုမာလီယာသို့ အမေရိကန်တပ်များ ရောက်နေသဖြင့် လက်တုံ့ပြန်ရန် အဓိက ပစ်မှတ်အဖြစ် ရွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ခါတွန့်သို့ ကျွန်တော်သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုမှ စုံစမ်းရရှိသောအချက်များ၊ ဓာတ်ပုံများကို ဖိုင်တွဲတွဲ၍ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သို့ ပို့ခဲ့သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကျွန်တော်ပို့သော ဓာတ်ပုံများကို အသေအချာစစ်ဆေး၍ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးအပြည့်တင်ထားသော ထရပ်ကားဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် ထောက်ပြပြီး စီစဉ်ညွှန်ကြားခဲ့လေသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကျွန်တော့်ကို အရှေ့အာဖရိကရှိ ဂျီဘူသို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုဒေသတွင်လည်း ကျွန်တော်က စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စုံစမ်းရာတွင် ပြင်သစ် စစ်အခြေစိုက်စခန်းနှင့် အမေရိကန်သံရုံးတို့ပါဝင်ပါသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် ကြိုးပမ်းမှုဖြစ်ပြီးသည့်နောက် ကျွန်တော်သည် ဆုဒန်သို့လာရောက်ကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ ကိုယ်ရံတော်များကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခဲ့ရသည်။ လုံခြုံရေးအတွက် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ညွှန်ကြားခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် လုံခြုံရေးအတွက် သူ၏ဝန်းထဲတွင် သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့သင်ကြားပေးရာတွင် ဆုဒန်ထောက်လှမ်းရေးအေးဂျင့်များမှာ လုံခြုံရေးအတွက် အပြင်တွင်တာဝန်ယူထားသော်လည်း သူတို့တွင်လည်း တာဝန်ရှိသည်ဟု ကျွန်တော်က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် အသေအချာသိရှိရသည်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ဂျီဟတ်အဖွဲ့တို့ကတစ်ဖက် အီရန်နှင့် ဟစ်ဘိုလာ (အီရန်ထောက်ပံ့သော အကြမ်းဖက်အုပ်စု) တို့က အခြားတစ်ဘက်တွင် ရှိသည်ကို သိရခဲ့ပါသည်။ ဆုဒန်တွင် ဟစ်ဘိုလာအကြီးအကဲဖြစ်သူ အိုင်ဗက်မတ်နီယက်နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ဆုဒန်ကို လုံခြုံရေးအရ ကျွန်တော်က တာဝန်ယူခဲ့ရပါသည်။ (မတ်နီယက်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်က လစ်ဘရစ်နိုင်ငံ ဘေရွတ်မြို့၊ အမေရိကန် မရိန်းတပ်ဘားတိုက်များကို အသေခံ ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ရာတွင် အမေရိကန် မရိန်းတပ်သား ၂၄၁ ယောက် သေဆုံးမှုတွင် နောက်ကွယ်က စီစဉ်ကြီးကိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်) ဟစ်ဘိုလာတို့က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ဖောက်ခွဲရေးသင်တန်းများပေးမည်ဟု ဆိုပါသည်။ အီရန်က အီဂျစ်ဂျီဟတ်များကို လက်နက်များ

ထောက်ပံ့ပါသည်။ အိရန်က ဟစ်ဘိုလာများကို ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်း များလည်း ပေးပါသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ခုံးပုံများကဲ့သို့ ပြုလုပ်၍ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

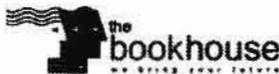
ကျွန်တော်သည် အီဂျစ်အစွလာမ်မစ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး ထိုအီဂျစ်အစွလာမ်မစ် အဖွဲ့သည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အလွန်ရင်းနှီးစွာ အဆက်အသွယ်ရှိနေသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ရည်မှန်းချက် များလည်း တူညီကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံများကို တိုက်ခိုက်ရန် ရည်မှန်းချက်များထားကြပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်း မှ အနောက်နိုင်ငံများ ဆုတ်ခွာရန်လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဘေဂ္ဂတ်တွင် မရိန်းတပ်စခန်းကို တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်လေသည်။

၉၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်ပိုင်းတွင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် ဆူဒန်တွင် အခြေစိုက်ခဲ့သည်။ အာဖဂန်ရှိ သင်တန်း စခန်းများတွင် သင်တန်းအောင်ခဲ့ကြသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များသည် ကမ္ဘာ့အနှံ့ ဖြန့်ကြက်ခဲ့ကြလေသည်။

ရန်ဇီယူစွတ်သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို ဗုံးခွဲခဲ့ရာ၌ စီစဉ်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထိုဗုံးခွဲမှုကြောင့် လူ ၆ ယောက် သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဗုံးခွဲရာတွင် အမြွှာညီနောင် အဆောက်အဦကြီးအား မြေပြင်ပေါ်သို့ ပြိုလဲသွားစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဖောက်ခွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယူစွတ်သည် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းမှ လှေကျင့် သင်ကြား ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွင် သင်တန်းတက်စဉ်က ဘင်လာဒင်ကို တစ်ခါမျှ မမြင်ခဲ့ဘူးပေ။ ယူစွတ်သည် ခါလစ်ရိုတ်မိုဟာမက်၏ တူလည်းဖြစ်သည်။ ရိုတ်မိုဟာမက်မှာ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ စစ်ဆင်ရေး ကို နောက်ကွယ်က ကွပ်ကဲနေသူဟု စွပ်စွဲခံရသူဖြစ်သည်။ ယူစွတ်သည် မင်ဟတ်တန်မှ ထွက်လာပြီး ၁၉၉၃ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၆)ရက်တွင် ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ နောင် ၂ နှစ်အကြာတွင် သူတို့ ပါကစ္စတန်တွင် ဖမ်းဆီးမိပါသည်။

ယခုဖော်ပြချက်များမှာ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့က ရန်ဇီယူစွတ်ကို FBIအဖွဲ့က တွေ့ဆုံမေးမြန်း စစ်ဆေးမှုများကို တင်ပြထားသော အစီရင်ခံစာထဲမှ ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂-၇-၉၅ ရက်နေ့နံနက် ၁၀ နာရီ ၃၇ မိနစ်ခန့်တွင် ရန်ဇီအာမက်ယူစွတ်ကို ပါကစ္စတန်စစ်အရာရှိများက ဖမ်းဆီးမိခဲ့သည်။ ဖမ်းမိပြီး မကြာမီအချိန်အတွင်း FBI အထူးစုံစမ်းရေးမှူး၊ ဘရက်ဂါးရက်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အစွလာမ်မာဘက်ရှိ စစ်စခန်းတစ်ခုတွင် ယူစွတ်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ သူ၏ နာမည်ရင်းကို မေးရာ၌

သူတို့သိသောအချက်အလက်အရ

ယူစွတ်က ကျွန်တော်မှာ နာမည်အများကြီးရှိပါတယ်ဟု ပြောသည်။ သို့သော် ယခု လောလောဆယ် သူအသုံးပြုနေသော နာမည်မှာ အလီဘားလော့စ် (DOB 2-15-66) ဟု ပြောပြသည်။ ယူစွတ်ကို မေးမြန်းရာတွင် သူသည် ရန်ဖီအာမက်ယူစွတ်ဖြစ်လျှင် FBI က အလိုရှိနေသောသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သူ့ကို ပြောသည်။

စစ်စခန်းတွင် ယူစွတ်ကို လက်ဗွေပုံစံယူလိုက်၏။ ထိုလက်ဗွေပုံစံမှာ ယခင်က ရရှိထားသော ယူစွတ်၏ လက်ဗွေပုံစံနှင့် တူနေသည်။ ယူစွတ်က သူ၏နာမည်ရင်းမှာ အဗ္ဗဒူဘာဆစ် (DOB-4-27-68) နွေးရွာခဲသည်။ ယူစွတ်က FBI အေးဂျင့်ကို သူ့ကို ရသင့်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးများ ပေးရမည်ဟု နှုတ်ဖြင့်ပြောသည်။ နောက် စာဖြင့်ရေးသား၍ သူ့အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုထားသည်။ ယူစွတ်က သူ့အခွင့်အရေးများကို သူ့နားလည်၏။ ရှေ့နေငှားရမ်းခြင်းကို သူမလို။ သူ့ဘာသာဖြေကြားပြောဆိုမည်ဟု ပြောလေသည်။

ယူစွတ်ကို မေးမြန်းရာတွင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦး WTC ကို သူဗုံးခွဲခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံသည်။ သူက ထိုဗုံးခွဲမှုကို ကျွန်တော်က စီမံတာဖြစ်တယ်ဟုပြောသည်။ ဖောက်ခွဲရေးအတွက် ဗုံးပြုလုပ်ရန် နယူးဗာ့စ် ပြည်နယ်၊ မြို့တော်မှာနေ၍ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများ၊ ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း ထိုသို့ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများဝယ်ပြီး သူသည် ဗုံးတစ်လုံးပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သည်။ မည်သူထံက ငွေရသည် ဆိုသည်ကိုကား ငြင်းဆန်ပြီး ပါကစ္စတန်ရှိ သူ့မိတ်ဆွေများက ငွေပို့ခဲ့သည်ဟုသာ ဖြေကြားသွားပါသည်။

ယူစွတ်က WTC ကို ဗုံးခွဲရာတွင် သူဆန္ဒရှိသလို အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ငွေကြေးကုန်ကျမှုလည်း သက်သာခဲ့သည် ဟုဆို၏။ သူက သူ့အနေဖြင့် လိုအပ်သည့်ပစ္စည်းများ၊ လိုအပ်သည့်ငွေကြေးများသာရှိလျှင် သူခန့်မှန်းထားသည့် ဗုံးအကြီးကြီးကို ပြုလုပ်နိုင်ပြီး WTC မှ လူပေါင်း ၂၅ သိန်းခန့် သေကြေပျက်စီးနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်ဟု ပြောကြားသွားသည်။ ယူစွတ်က ဖြေကြားရာ၌ ထိုသို့ ဗုံးများဖောက်ခွဲရသည်မှာ အမေရိကန်သည် အစွန့်ပေးနိုင် အား စစ်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးအရ ကူညီထောက်ပံ့နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ အစွန့်ပေးသည် တရားဝင် နိုင်ငံတစ်ခု မဟုတ်ဘဲ မတရားသဖြင့် အာရပ်နယ်မြေများကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ထားသော နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ခွတ်ဆလင်ဘာသဝင်များကို မတရားမှုများဖြင့် တိုက်ခိုက်နေသောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အစွန့်ပေးနှင့် ဝတ်သက်သော မူဝါဒကို ဝါရှင်တန်က ပြောင်းလဲအောင်ကြိုးစားရမည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲအောင် သူတို့အနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း၌ ဗုံးများဖောက်ခွဲရမည်ဟု ပြောပါသည်။ သူက BBC သတင်းဓာတ်ပုံတစ်ခုတွင် အစွန့်ပေးစစ်သားများက ပါလက်စတိုင်းလူငယ်တစ်ယောက်၏ ကျောက်ခဲကိုင်ထားသောလက်ကို ရိုက်ခွိုးနေသည် အား တွေ့ခဲ့ရသဖြင့် အလွန်ဒေါသထွက်ခဲ့ကြောင်း၊ သူ့အနေဖြင့် အမေရိကန်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ပြဿနာ

မရှိခဲ့ကြောင်း၊ အစ္စရေးနှင့် အမေရိကန်တို့၏ မူဝါဒများကိုသာ ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

သူသည် ကူဝိတ်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အီရတ်နှင့် အီရန်စစ်ပွဲ ဖြစ်သည်အထိ အနှစ် ၂၀ ကြာအောင် ကူဝိတ်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ နောက် သူတို့မိသားစု ပါကစ္စတန်သို့ ပြောင်းလာခဲ့သည်။ ယူစတိက ပြောပြသည်မှာ သူ၏မူရင်းမိသားစုမှာ ပါကစ္စတန်မှဖြစ်ပြီး သူသည် ၁၉၈၆ မှ ၁၉၈၉ အထိ ကူဝိတ်တွင် အထက်တန်းကျောင်း အထိ ပညာသင်ကြားခဲ့ကြောင်း၊ နောက် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ ဝက်စ်ဂလာမော်ဂင်နှင့် နည်းပညာ တက္ကသိုလ်တွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားခဲ့ကြောင်း၊ အဆင့်မြင့်အမျိုးသားဒီပလိုမာသင်တန်းကို အီလက် ထရောနစ် ဘာသာရပ်ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း၊ ကွန်ပျူတာအထောက်အကူပြု အီလက်ထရောနစ်ဘာသာရပ်ဟု ခေါ်ဆိုကြောင်း၊ ထိုဘာသာရပ်ဖြင့် သူ့ဘွဲ့ရခဲ့ကြောင်း ပြောပြသည်။ ၁၉၈၉ တွင် သူ ကူဝိတ်သို့ပြန်လာပြီး အမျိုးသားကွန်ပျူတာဌာနတွင် ဆက်သွယ်ရေးအင်ဂျင်နီယာအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထိုဌာနသည် စီမံကိန်း ဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် ရှိလေသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်လ၌ ကူဝိတ်ကို အီရတ်တို့ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက် ပြီးနောက် ယူစတိသည် ပါကစ္စတန်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့လေသည်။

ပါကစ္စတန်သို့ ယူစတိရောက်ရှိလာပြီးနောက် အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ သင်တန်းစခန်းများတွင် ၆ လကြာအောင် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ ယူစတိက ဤသင်တန်းစခန်းများ၌ အာရပ်များ သင်တန်းတက်နိုင်သောနေရာ ဖြစ် သည်ဟု ပြောပြသည်။ ထိုစခန်းများ၌ ဖောက်ခွဲရေး၊ ကာကွယ်ရေးနည်းဗျူဟာ၊ လက်နက်များ အသုံးပြုရေး စသည့် သင်တန်းပို့ချချက်များကို လက်တွေ့အသုံးချရသည်။ ဤသင်တန်းများသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ နေရာ အများအပြားတွင် ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့လေသည်။ သို့သော် ယူစတိက ထိုသင်တန်းစခန်းများ တည်ရှိရာနေရာများ ကိုမူ ညွှန်ပြပြောဆိုခြင်း မရှိပေ။ ထိုသင်တန်းစခန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေနှင့် လူအင်အားများကိုလည်း ပြောမပြ ပေ။ အာဖဂန်တွင် သင်တန်းတက်ပြီး သူသည် ပါကစ္စတန်သို့ ပြန်လာကာ ဗုံးလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာအုပ်များကို အသေအချာ လေ့လာဖတ်ရှုခဲ့လေသည်။ ယူစတိက ဆက်လက်၍ ပြောပြသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ကြီးဖြစ်စဉ်က အမေရိကန်သည် ဂျပန်ကို လက်နက်ချစေရန် နျူကလီးယားဗုံးများကို ကြံချ၍ လက်နက်ချစေ သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်အနေဖြင့် အလျှော့ပေးရန်၊ အမေရိကန်ပစ်မှတ်များကို ဗုံးများဖြင့် ဖောက်ခွဲ လျှင် အလျှော့ပေးမည်ဟု သူက သူ့အဖွဲ့ကို အကြံပေးခဲ့လေသည်။ ဂျပန်ကို နျူကလီးယားဗုံးကြဲချခဲ့သကဲ့သို့ အမေရိကန်ပစ်မှတ်များ ကိုလည်း ဗုံးများဖောက်ခွဲလျှင် အမေရိကန်၏ အစ္စရေးအပေါ် မူဝါဒများ ပြောင်းလဲ သွားမည်ဟု သူယုံကြည် သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုသို့လုပ်ခြင်းမှာ ပြင်းထန်သော်လည်း အစ္စရေးကို အမေရိကန်တို့

သူတို့သိသောအခါမှာတင်လာဒင်

ထောက်ခံကူညီနေခြင်းမှ နောက်ဆုတ်သွားရန်မှာ ထိုနည်းတစ်ခုသာရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။

ယူစွတ်က FBI အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးကို အမေရိကန်တွင် သေဒဏ်ပေးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ သူက တရားခံတစ်ဦးအား သေဒဏ်ချမှတ်ပြီးသည့်နောက် မည်သည့်အချိန်တွင် သေဒဏ်ပေးပါသလဲဟုလည်း မေးသည်။ အမေရိကန်က သူ့ကို သေဒဏ်ပေးကွပ်မျက်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်းလည်း ဖြေကြားသွားခဲ့လေသည်။

ရန်စီယူစွတ်ကို ဆက်လက်၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းရာတွင် သူသည် ပါကစ္စတန်မှ အမေရိကန်သို့ ထွက်ခွာခဲ့ကြောင်း ဖြေပြသည်။ ထိုစစ်ဆေးမေးမြန်းချက်အရ FBI၏ အစီရင်ခံစာတွင် ယူစွတ်၏ နာမည်အရင်းမှာ 'တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်အရ သူ့ဘာသာ ဆစ် မာမွတ် အဗ္ဗဒူ ကာရင် ဖြစ်သည်' ဝဠ၅၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇၊ ၈ ရက်တွင် စစ်ဆေးခဲ့သည်။

'ဝဠ၅၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နှင့် ၈ ရက်နေ့က စစ်ဆေးရာ၌ အဗ္ဗဒူ ဘာဆစ် မာမွတ် အက်ခဲ ကာရင် (သို့မဟုတ်) ရန်စီယူစွတ်ဟု အများသိသော သူ့ကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ယခု သူ့ကို 'ဘာဆစ်'ဟုပင် တိုယ်စားပြု၍ သုံးနှုန်းပါမည်။ သူ့ကို မေးမြန်းရာတွင် သူသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အစ္စလာမ်ဘာတ်မှနေ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဘာဆစ်သည် အင်္ဂလိပ်စကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ဖတ်နိုင် ပြောနိုင်သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အေးဂျင့်များက မေးမြန်းစစ်ဆေးရာတွင် သူ၏ တရားဆင် အထောက်အထားလက်မှတ်များကို ပြသနိုင်သည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးရင်း သူ့ကို နယူးယောက်ရှိ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံကို ဖောက်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖမ်းဆီးလိုက်ပါသည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးရာတွင် ဇွဲဇွဲညံ့ညံ့ အခြေခံပဒေအရ သူ၏အခွင့်အရေးများကို ပေးရမည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ဘာဆစ်၏ တောင်းဆိုချက်အတိုင်း သူ၏ ရှေ့မှောက်တွင်ပင် သူ၏ထွက်ဆိုချက်များကို စာဖြင့် ရေးမှတ်ခဲ့သည်။ သူ့ကို မေးမြန်းချက်များအား အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝဠ၅၅ ခုနှစ်တွင် သူသည် ပါကစ္စတန်မှနေ၍ နယူးယောက်စီးတီးသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ နယူးယောက်ရှိ ဌာနအက်ဖ်ကနေဒီ နိုင်ငံတကာလေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဘာဆစ်က အီရတ်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို အသုံးပြုပြီး ထိုနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ပေါ်တွင် သူ၏ နာမည်မှာ ရန်စီ အာမက် ယူစွတ် ဖြစ်လေသည်။ ဘာဆစ်က မြေကြားရာတွင် သူသည် အီရတ်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တစ်ခုကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀ ဖြင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ဖက်ရှ်ဝါတွင် ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ပက်ရှ်ဝါသည် အီရတ်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ဝယ်ယူရာတွင် အလွယ်ကူဆုံး

နေရာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် အထောက်အထားနှင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များမှာ အစစ်အမှန်ဖြစ်ပြီး အီရတ် သူပုန်များက အီရတ်မြောက်ပိုင်းရှိ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ထုတ်ပေးရာ၌ အားလုံးခိုးယူခဲ့သဖြင့် ဤသို့ လွယ်ကူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လေဆိပ်ရောက်သောအခါ အမေရိကန်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးများအား ဘာဆစ်က သူသည် နိုင်ငံရေးအရ ခိုလှုံခွင့်တောင်းရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်းပြောဆိုသဖြင့် လေဆိပ်လူဝင်မှု ကြီးကြပ် ရေးများက သူ့ကို ဖမ်းဆီးမေးမြန်းခြင်းမပြုတော့ဘဲ သူ့ကို ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

ဘာဆစ်က ၁၉၉၄ ခုနှစ် WTC အဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်ပြီးသည့်နောက် သမ္မတကလင်တန် မနီလာသို့ လာရောက်ခဲ့သည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပြောပြပါသည်။ ထိုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီ လာသို့ အမေရိကန်သမ္မတ သွားရောက်လည်ပတ်မည်ဖြစ်သည်။ ဘာဆစ်က ရက်အနည်းငယ်ကြို၍ မနီလာသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဘာဆစ်က သမ္မတ၏ခရီးစဉ်ကို လေ့လာသည်။ သတင်းစာထဲတွင်ပါသည့်အတိုင်း သမ္မတ၏ မနီလာခရီးစဉ်ကို လေ့လာစစ်ဆေးသည်။ သူက သမ္မတခရီးစဉ်တစ်လျှောက်တွင် ရရှိသည့် အခွင့်အရေးကိုယူပြီး သမ္မတအား လုပ်ကြံမည်ဖြစ်သည်။ အသေအချာ စုံစမ်းကြည့်သည့်အခါ သမ္မတသွားမည့်နေရာ၊ တည်းမည့်နေရာ တို့ကို လုံခြုံရေးအမြင့်ဆုံးချထားသဖြင့် လုပ်ကြံရန် မလွယ်ကူချေ။ သူ့အနေဖြင့် ယခုထက်ပို၍ အချိန်ကောင်း ကောင်းရမည်ဆိုလျှင် ကြိုးစား၍ ရချင်ရပေလိမ့်မည်။ ယခုမူ အမြင့်ဆုံးအဆင့် လုံခြုံရေးတင်းကျပ်လွန်းသော ကြောင့် လုပ်ကြံရန် မလွယ်ကူတော့ပေ။

သမ္မတရောက်ရှိသည့်နေရာတွင် လုပ်ကြံရန် မလွယ်ကူလျှင် သမ္မတခရီးသွားစဉ်တွင် သူ၏ မော်တော်ကား တန်းကို ဗုံးခွဲရန် ကြံစည်လေသည်။ မနီလာမြို့တွင်း၌သွားစဉ် လုပ်ကြံရန်ဖြစ်နိုင်သည်ဟုယူဆသည်။ သွား နေစဉ်၌ ရှေ့မှသွားသောကားကို ရပ်အောင်လုပ်နိုင်လျှင် သမ္မတပါလာသော ကားတန်းလည်းရပ်သွားနိုင်သည်။ ထိုအခါ သူက သမ္မတစီးလာသောကားကို ဗုံးခွဲလျှင်လည်းကောင်း၊ အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့ဖြင့် လုပ်ကြံလျှင်လည်း ကောင်း ရနိုင်သည်ဟု သူက စဉ်းစားလေသည်။

ဘာဆစ်က ထွက်ဆိုရာတွင် သူ့အနေဖြင့် 'ဖော့စ်ဂျင်'ခေါ် အဆိပ်ငွေ့ကို အသုံးပြုပြီး သမ္မတ၏ကားကို တိုက်ခိုက်၍ ရနိုင်သည်။ ထိုအဆိပ်ငွေ့ကို ပထမစစ်ကတည်းက အသုံးပြုခဲ့ပြီး သူ့အနေဖြင့်လည်း ထိုအဆိပ် ဖော်စပ်ခြင်းကို လုပ်နိုင်လေသည်။ ဖော့စ်ဂျင် အဆိပ်ငွေ့မှာ အရည်ဖြစ်ပြီး ထိုအရည်ကို သတ္တုဘူးဖြင့်ထည့်၍ အသုံးပြုလိုသောနေရာကို ပစ်လိုက်လျှင် ပေါက်ကွဲပြီး ဓာတ်ငွေ့များအဖြစ် အငွေ့ပျံကာ ရှူရှိုက်မိလျှင် သေဆုံး သွားနိုင်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ သူက အမေရိကန်သမ္မတသာမက ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးကိုလည်း သတ်ဖြတ်ရန်

ကြံရွယ်ခဲ့ပါသည်ဟုဆိုသည်။ မနီလာရှိ သူ၏အခန်းထဲတွင် ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ ဓာတ်ပုံများကို တွေ့ရှိရ၏။
 ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလက မနီလာမြို့ရှိ သူ့အခန်းထဲတွင် ပေါက်ကွဲမှုတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မိဒီယာများက
 ထိုသတင်းကို သိရှိသွားသောအခါ သူ့အခန်းကို ရောက်လာကြသည်။ သူ့အခန်းထဲတွင် သူက ပစ္စည်းများကို
 ဖမ်းသပ်ရင်း မတော်တဆဖြစ်သွားသောကြောင့် မီးခိုးများ အခန်းထဲမှ ထွက်လာကြသည်။ သတင်းထောက်များ
 က မေးမြန်းသောအခါ သူက မတော်တဆအဖြစ်အပျက်တစ်ခုအဖြစ် ရှင်းပြနိုင်သောကြောင့် ပြဿနာမဖြစ်တော့
 ပေ။ ထိုအချိန်က လေယာဉ်များပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပတ်ကလည်း လေဆိပ်တွင် ပေါက်ကွဲမှု
 တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် လူများက သတိထားနေခြင်းဖြစ်သည်။

ဘာဆစ်ကို FBI အေးဂျင့်က မေးမြန်းနေစဉ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်၌ အဖမ်းခံရသော လူတစ်ယောက်အကြောင်းကို
 အေးဂျင့်က မေးခဲ့ပါသည်။ ထိုလူမှာ မကြာခင်က လွတ်မြောက်သွား၏။ ဘာဆစ်က ထိုလူမှာ ဝါလီရှား
 ခေါ် ခန့်အမင် ဆိုသူဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အစောပိုင်းက အဆက်အသွယ်ရှိကြောင်း
 ပြောပြလေသည်။ ဘာဆစ်၏ပြောပြချက်အရ ဝါလီမှာ သန်မာပြီး လူတော်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း သူသည်
 ဝါလီရှား၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။ ဘာဆစ်အနေဖြင့် မိုဟာမက်
 ခါလီဖာ (ဘင်လာဒင်၏ ယောက်ဖတော်သူ ဂျမား ခါလီဖာ)၏ လုပ်ငန်းကတ်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆို
 သည်။ ထိုကတ်ကို ဖိလစ်ပိုင်ရှိ ဘာဆစ်၏ အခန်းထဲတွင် တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဘာဆစ်က ခါလီဖာကို လူချင်း
 သူ မတွေ့ခဲ့ရပါ။ သို့သော် ခါလီဖာ၏ အလုပ်ကတ်ကို သူ့အား ဝါလီရှားက ပေးခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။
 ဘာဆစ်အနေဖြင့် ကူညီထောက်ပံ့မှုများ လိုအပ်နေသောကြောင့် ထိုကတ်ဖြင့် အကူအညီရယူနိုင်သည်။ ဘာဆစ်က
 ဘာသာစကားစာအုပ်အဖွဲ့ ဆိုသော နာမည်ကို သူ ရင်းနှီးနေပါသည်။ ခါလီဖာနှင့် ဆွေမျိုးတော်သူကိုလည်း သူသိပါ
 သည်။ သို့သော် ထိုထက်ပို၍ သူ ရင်းနှီးပတ်သက်ခြင်း မရှိပါ'ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ရာဂါဒါဒတ်ခန့်သည် အာရပ်သတင်းစာ အယ်လ်ဟေရက်၏ သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၅၅ ခုနှစ်က
 ဘာသာစကားစာအုပ်အဖွဲ့ထောင်ထဲတွင် ရန်ဒီယူစွတ်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုတွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများထဲမှ ထုတ်နုတ်၍
 ဖြစ်ပါသည်။

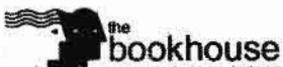
*ကျွန်တော့်မှာမည်အရင်း အဗ္ဗူလာ အယ်လ် ဘာဆစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကူပိတ်မှာ ကျွန်တော့်ကို မွေးဖွားပြီး မိသားစုက ပါကစ္စတန်ကပါ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ပါလက်စတိုင်းမျိုးရိုးက ဆင်းသက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ကိုင်ဆောင်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်အမေဘက်က ပါလက်စတိုင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ အဘွားကလည်း ပါလက်စတိုင်းပဲ။ ကျွန်တော့်မိသားစုတွေက ပါကစ္စတန် မှာ နေထိုင်တယ်။ ပါကစ္စတန်တစ်ပိုင်း၊ ကူပိတ်တစ်ပိုင်းလို့ဆိုရမှာပေါ့။

ကျွန်တော်က အီရတ်နဲ့ အဆက်အသွယ် မရှိပါဘူး။ အာရပ်ပြည်သူတွေဟာ ဆဒမ်ဟူစိန်ရဲ့ အမှားတွေအပေါ် တာဝန်မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်က လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ကို ထောက်ခံတယ်။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို ဖုံးခွဲတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်က တာဝန်ရှိတယ်လို့ ဝန်ခံခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒါဟာ ကမ္ဘာ့လှုပ်ရှားမှုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အဓိကစီစဉ်ညွှန်ကြားသူ မဟုတ်ပါဘူး။ စစ်ရေး ဌာနက ဆောင်ရွက်တဲ့လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံအများအပြားမှာ လှုပ်ရှားတဲ့ အစ္စလာမစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်က ဒီလှုပ်ရှားမှုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ထောက်ခံပါတယ်။ အမေရိကန်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဖိအားပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ အမေရိကန်အနေနဲ့ အစ္စရေးကို ထောက်ပံ့တာကို ရပ်ဆိုင်းသွားအောင် လုပ်တာပဲဖြစ်တယ်။ အမေရိကန်တွေအနေနဲ့ ပါလက်စတိုင်းတွေကို သတ်ဖြတ်နှိပ်စက်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေမှာ ကြံ့ရာပါအနေနဲ့ ပါဝင်နေပါတယ်။ ဒီရာဇဝတ်မှုတွေ ကျူးလွန်ဖို့ကို အမေရိကန်က ဘဏ္ဍာရေးအရ ထောက်ပံ့ကူညီတယ်။ လက်နက်တွေလည်း ပေးပို့ပါတယ်။ ဒီလို အမေရိကန်တွေက ထောက်ပံ့ပို့ဆောင် အမေရိကန်ပြည်သူတွေဆီက ငွေကြေးနဲ့ အခွန်တွေကိုကောက်ခံပါတယ်။ ယုတ္တိဗေဒနည်းအရပြောရရင် အမေရိကန်ပြည်သူတွေ အခွန်အတတ် ပေးပြီး အမေရိကန်ပြည်သူတွေ ရွေးချယ်ထားတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဟာ ပါလက်စတိုင်းပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲတဲ့ အစ္စရေးအစိုးရကို ထောက်ခံကူညီနေတယ်။ ဒါကြောင့် အမေရိကန်လူထုမှာလည်း တာဝန်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ အမေရိကန်လူထုဟာ သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အခွန် ငွေတွေကို အစိုးရဆီ ပေးနေတာပါပဲ။ ဒီငွေတွေက ပါလက်စတိုင်းပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ်တဲ့ထဲမှာ ပါနေ ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တာဝန်ရှိတယ်လို့ ပြောတာပါ။

လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ထဲမှာ အီဂျစ်အစ္စလာမစ်အုပ်စုနဲ့ ဂျီဟတ်အုပ်စု၊ ပါလက်စတိုင်း ဟားမာစ်အဖွဲ့၊ ပါလက်စတိုင်း ဂျီဟတ်အုပ်စု၊ အစ္စလာမစ် ကယ်တင်ရေးတပ်ဦးနဲ့ လက်နက်ကိုင်စွဲ အားတဲ့

www.burmeseclassic.com

အလွန်မာမာ လှုပ်ရှားမှုတွေကို အကူအညီပေးရေး ဖြစ်ပါတယ်။ လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုဟာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အဖမ်းခံရတဲ့ ရှိတ်ဆဲလ်မန် ဖက်ဒီ အယ်လ် အော်ဒါ နဲ့ ရှိတ် ဆာဖာ အယ်လ် ဟာဝါလီတို့အတွက် လက်တွဲပြန် တိုက်ခိုက်ရေးဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်က ဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးချုပ် ဖြစ်လာသော အဘူဂုန်ဒဲလ်၏ ပြောဆိုချက်မှာ...
'အိုစမာဘင်လားဒင်ဟာ ရှိတ်ဆဲလ်မန် အယ်လ်အော်ဒါနဲ့ ရှိတ်ဆာဖာ အယ်ဟာဝါလီတို့ကို လေးစားကြည့်ညှိပါတယ်။ ဆော်ဒီအစိုးရက ဒီ ရှိတ်တွေအားလုံးကို ဖမ်းဆီးထောင်ချလိုက်တယ်။ ရှိတ်အိုစမာဘင်လားဒင်က ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လေးစားကြည့်ညှိပြီး သူတို့ဟာ ဆော်ဒီနိုင်ငံကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ကြိုးစားတဲ့ နှိတ်တွေဖြစ်တဲ့အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ ဒီ ရှိတ်တွေကို ဖမ်းဆီးတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး အိုစမာက မကျေနပ်ပါဘူး။ ဆော်ဒီအစိုးရဟာ အမှန်တရားကို မဖော်ထုတ်ရဘဲ ဒီ ရှိတ်တွေကို ဖမ်းဆီးတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေတယ်။ သူ့အနေနဲ့တော့ ဒီအမှန်တရားကို မပြောဘဲမနေနိုင်ဘူး။ တခြားသူတွေနဲ့ သူနဲ့တော့ အမြင်တူချင်မှ တူလိမ့်မယ်။ သူ့အနေနဲ့ကတော့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို သဘောတူ ထောက်ခံပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်' ဖြစ်သည်။

အီရဟင်အယ်လ် ဆာနူဆီသည် ဟူမ်နီအယ်လ်တူရာဘီ၏ လက်ထောက်ဖြစ်ပြီး ၉၀ ပြည့်နှစ်များက ဆူဒန်နိုင်ငံကို နယ်ချုပ်ခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့မှ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ထိုအစိုးရမှာ လူထုက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော အစိုးရအဖွဲ့ မဟုတ်ပေ။

'အီရတ်နိုင်ငံကို အမေရိကန်တို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြီး ဆော်ဒီနိုင်ငံကို အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့တွေ အခြေစိုက်ထားတဲ့အတွက် ဟာဝါလီနဲ့ အော်ဒါတို့ ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျက တရားဟောဆရာတွေဖြစ်ပြီး စစ်သွေးကြွတွေ အပေါ်မှာလည်း ဩဇာညောင်းတယ်။ ဘင်လားဒင်ရဲ့ ဆရာတွေလည်း ဖြစ်ကြပြီး သူတို့က ဘင်လားဒင်ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို သဘောကျကြတယ်။ အဲဒီကစပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်ဟာ နိုင်ငံရေးကို စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကူပိုက်ကို အီရတ်က ဝင်တိုက်ပြီး ဆော်ဒီနိုင်ငံထဲ အမေရိကန်တပ်တွေ ဝင်ရောက်လာတယ်။ နောက် အီရတ်နိုင်ငံထဲကို အမေရိကန်တပ်တွေ ဝင်တိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွေလောက်ရှိပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ဟာ ဒီတုန်းက ကန်ထရိုက်တာတစ်ယောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။

www.burmeseclassic.com

အယ်ဟာဝါလီပြောတဲ့ စကားတွေကို သူက သဘောကျတယ်။ အဲဒီလို ပြောဆိုချက်တွေကို ကက်ဆက်ခွေခွဲ ကူးပြီး အာရပ်နိုင်ငံတွေကို ဖြန့်ချိခဲ့တယ်။ အယ်ဟာဝါလီတို့က ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစု ဆော်ဒီအစိုးရကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တယ်။ ဆူဒန်ရောက်နေတဲ့ အိုစမာဘင်လားဒင်က ဒီစကားတွေ အားလုံးကို နားထောင်ရတယ်။ မွတ်ဆလင်လူငယ်တွေဟာ ဆော်ဒီကို ရောက်လာကြတယ်။ ဒီထဲမှာ လစ်ဗျား၊ ဆော်ဒီ၊ ယူအေအီးနိုင်ငံတွေက လူငယ်တွေပါ ပါတယ်။ အဲဒီလူငယ်တွေက ဘင်လားဒင်ကို ရိုတ်အိုစမာလို့ ဘွဲ့ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီအချိန်ကစပြီး အိုစမာဟာ လျှင်လျှင်မြန်မြန် နာမည်ကြီးလာတော့တာပဲ။ လူငယ်တွေက သူ့ကို သဘောကျကြပြီး သူပြောတဲ့ စကားကိုလည်း နားထောင်ကြတယ်။ အိုစမာကလည်း ငွေကြေးရက်ရက်ရောရော ထောက်ပံ့နိုင်ပြီး သူတို့ရဲ့ ပြဿနာတွေကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ဆော်ဒီအစိုးရကလည်း မလိုလား တော့ဘူး။ ဒီလိုသာလုပ်နေရင် အိုစမာကို ဆော်ဒီနိုင်ငံသားအဖြစ်တပ်ပယ်ဖျက်ပြီး နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ရုပ်သိမ်း မယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဘင်လားဒင်က ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ဆော်ဒီကမပေးလည်း ဆူဒန်နိုင်ငံက သူ့ကို နိုင်ငံကူး လက်မှတ် ထုတ်ပေးမှာပါပဲ။

ဘင်လားဒင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးသားခဲ့သော ပါကစ္စတန်လူမျိုး ဟာမစ်ဗီယာ၏ ပြောကြားချက်မှာ ...

“ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့အမေကို အလွန်ကိုချစ်ခင်ပြီး ကြည်ညိုလေးစားပါတယ်။ သူ့အမေကလည်း သူ့သား ကို ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေးတွေနဲ့ ရန်မဖြစ်ဖို့ အကြီးအကျယ် စည်းရုံးပျောင်းဖျေခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီကို ပြန်လာဖို့လည်း သူ့ကိုပြောဆိုခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်ရဲ့ အမေဟာ ဆူဒန်မှာရှိတဲ့ သူ့သားထံလာနေပြီး ရက်ပေါင်းများစွာ နားချ ခဲ့ပါတယ်။ သူက ဆော်ဒီဘုရင်ဖက်ဒီရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ဘင်လားဒင်ထံ ယူလာခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ ဆော်ဒီအာဏာပိုင်တွေကြားက ပြဿနာဟာ သူတို့ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပြဿနာတွေဖြစ်ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ မပတ်သက်ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် ဘင်လားဒင်နဲ့ ဆော်ဒီမင်းသားလည်းဖြစ်၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးလည်းဖြစ်တဲ့ မင်းသားနာရက်နဲ့ ပြဿနာပါ။ သူတို့ဟာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ပြဿနာဖြစ်ပါတယ်။ ဘင်လားဒင်က ‘သူက ကျုပ်ကို ဘာကြောင့် အော်ငေါက်ရတာလဲ’လို့ ပြောသလို မင်းသားနာရက်က ‘သူကလည်း ကျုပ်ကို ဘာကြောင့် ခြိမ်းခြောက်ရတာလဲ’လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။

ဘင်လားဒင်နဲ့ မင်းသားနာရက်ကြားမှာ ပြဿနာဖြစ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အမေက စိတ်မဆိုးဖို့၊ စိတ်ကို အေးအေးဆေးဆေးထားဖို့ လာရောက်ပျောင်းဖျေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပျောင်းဖျေလို့ မရပါဘူး။ သူတို့ ၂ ယောက်ကြားက

အနုပညာသောတို့မဟာဘင်လာဒင်

ပြဿနာကို ဖြေရှင်းဖို့ အတော်ခက်ပါတယ်။ အခုဆို ဘင်လာဒင်ဟာ မင်းသားနာရက်တင် မကဘူး။ ဘုရင်ကိုပါ ဆန့်ကျင်တဲ့စကားတွေ ပြောလာပါတယ်။ အရင်က သူဟာ ဘယ်တုန်းကမှ ဘုရင်ကိုဆန့်ကျင်စကား မပြောပါဘူး။ အခုဆို ဘုရင်ပါမကဘူး။ ဆော်ဒီကတော်ဝင်မိသားစုကိုပါ ဆန့်ကျင်လာပါတယ်။ သူက သူ့အမေကို 'အမေ ပြောတာတွေကို ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ ဆော်ဝင်မိသားစုနဲ့ လက်တွဲနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ကို ဆန့်ကျင်မှာပဲ လို့ ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောလိုက်ပါတယ်။

မို့ဟာမက်အတက်ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး သူက ကျွန်တော်ကို ပြောပြတဲ့အထဲမှာ 'ရှိတ်ဘင်လာဒင်ဟာ အမျိုးသမီးတွေအပေါ်ကို အလွန်လေးစားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကမှ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ဖတ်သက်ရင် တစ်ခါတစ်ခါ တင်းမာမှုတွေရှိပေမယ့် သူကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ အမျိုးသမီးတွေအပေါ် စာနာထောက်ထားတယ်။ ပေးကမ်းမှုတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ရှိတ်ဘင်လာဒင်က ဘာပြောဖူးသလဲဆိုတော့ သူက သူ့အမေကို အလွန် အလွန် ဂရုစိုက်တယ်။ အလွန် အလွန်လည်း လေးစားချစ်ခင်ပါတယ်လို့ ပြောတယ်။ ခါတွေကို သူ့အမေရောက်လာတော့ ဘင်လာဒင်က 'အမေအတွက် ကျွန်တော်အသက်ကို ပေးရမှာ မနောမြောပါဘူး။ အမေ အခုပြောနေတာကတော့ အစ္စလာမ့်ဘာသာကို ဆန့်ကျင်ခိုင်းသလို ဖြစ်နေတယ်။ အစ္စလာမ့်ဘာသာ ကို ဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေဘက်က အမေက ပြောပေးနေသလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အစ္စလာမ့်ရဲ့ ရန်သူတွေကို တော်ကိဖို၊ ငြိမ်းချမ်းဖို့ ပြောနေတာကို ကျွန်တော် လက်မခံပါဘူး' လို့ ပြောနေတာကို ကြားရပါတယ်။ ဒီတော့ သူ့အမေက 'ကောင်းပြီ၊ ဒီစကားတွေ ငါထပ်မပြောတော့ဘူး။ မင်းအခုလို ပြောတဲ့အတွက် မင်းကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ် သား' လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ထင်တာက သူက သူ့အမေကို နားချနိုင်တယ်။ သူ့အမေကို သူ ရှင်းပြနိုင်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ သူ့အမေက ပြန်သွားပြီး ဆော်ဒီအစိုးရကို သူ့သား ပြောတာတွေ ပြန်ပြောပြတယ်။ ဒီနောက်တော့ ဆော်ဒီအစိုးရက သူ့ကို နိုင်ငံသားအဖြစ်ကနေ ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ပါတော့တယ်'

အက်ဘ်ဒဲလ်ဘာရီအက်ဒ်ဝမ်းသည် အယ်လ်ကွတ် အယ်လ် အာရာဘီသတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။ သူသည်

အနုပညာ ချစ် နှင့် နိုင်ငံဘာက ဘင်လာဒင်နှင့် ၂ ရက်ကြာ တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့လေသည်။

'သူက သူ့အမေကို အလွန်ချစ်တယ်။ ဘယ်လောက်ချစ်သလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ အမေတွေကို ချစ်တာတွေ အထက်ကို ပိုချစ်ပါတယ်။ နောက် သူက သူ့ပထွေးကိုလည်း ချစ်တယ်။ သူ့ပထွေး မိသားစုနာမည်က အက်တက်စ်ပါ။ သူ့ပထွေးက ဂျက်ဒါးမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ပါ။ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးက

ပထွေးကို သိပ်မချစ်တတ်ပါဘူး။ အိုစမာကတော့ သူ့ပထွေးကို လေးစားပါတယ်။ အိုစမာက 'ဆော်ဒီအစိုးရက ကျွန်တော်ပထွေးကို ကျွန်တော့်ဆီ လွှတ်တယ်။ ကျွန်တော့် ပထွေးကလည်း ဆူဒန်ကို လာခဲ့ပါတယ်' လို့ ပြောတယ်။ သူတို့ပြောတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း လာပြောပြတယ်။ ဆော်ဒီက ဘဏ်စာရင်းထဲမှာ သူပိုင်တဲ့ ငွေတွေကို ထည့်သွင်းထားတယ်။ သူ ပြောတာကတော့ သူ့ဘဏ်စာရင်းထဲမှာ ဒေါ်လာ သန်း ၂၀၀ လောက် ရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ တကယ်လို့ ဆော်ဒီကိုသာ သူပြန်လာရင် ဘဏ်စာရင်းထဲက ငွေတွေကို ၂ ဆ တိုးပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါက သူ့ကို ကမ်းလှမ်းတဲ့အချက် ၁ ချက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ သူက အဲဒီကမ်းလှမ်း ချက်ကို ပယ်ချလိုက်တယ်'

အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ပြောကြားချက်မှာ ...

'ကျွန်တော့်အမေကို ကျွန်တော့်ဆီလွှတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဦးလေး ညီအစ်ကိုတွေ အပါအဝင်အားလုံး ၉ ယောက် ခါထွန်ကို လာလည်ကြတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်လုပ်တာတွေကို ရုပ်စံဖို့နဲ့ ဆော်ဒီကို ပြန်လာဖို့ ဆော်ဒီဘုရင်ကြီးဖက်ဒ်ကိုလည်း ဝန်ချတောင်းပန်ဖို့ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို နားချပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့် မိသားစုကို တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ရဲ့ ကြင်နာသမားမှုကို သဘောပေါက်ပါတယ်။ သူတို့ကို ကျွန်တော့်ထံလာဖို့ ဖိအားပေးတယ်။ ဆော်ဒီအစိုးရက သွားခိုင်းတော့ သူတို့လည်း လာရတာပဲ မဟုတ်လား။ ဆော်ဒီကိုပြန်သွားဖို့ ကျွန်တော်က ငြင်းလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မိသားစုက ဆော်ဒီမှာ ကြားရတဲ့ သတင်းကိုလည်း ပြောတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်မသွားဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်ရဲ့ ရပိုင်ခွင့်တွေ အားလုံးကို သူတို့က ပယ်ဖျက်ပစ်မယ်။ နိုင်ငံသားအဖြစ်ကလည်း ပယ်ဖျက်ပစ်မယ်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင် အားလုံးကို ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီး ဆော်ဒီနိုင်ငံမှာ ကျွန်တော့်ပုံတွေ ထည့်သွင်းခွင့်မပြုတော့ဘူး။ နိုင်ငံခြားမီဒီယာ တွေမှာလည်း ကျွန်တော့်ကို အသိအမှတ် မပြုတော့ဘူးလို့ ရှင်းပြမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ဟာ သူ့ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဈေးဆစ်ရမယ်လို့ သူတို့က ထင်နေတယ်။ ကျွန်တော်က ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ကြိုက်သလို လုပ်ပါ။ အလွှာအရှင်မြတ်ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီမှာရှိတဲ့တောင်တန်းတွေအပေါ်က သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်မှာ နေရတာဟာ အလွှာရဲ့အမြင့် မြတ်ဆုံးနယ်မြေဖြစ်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ နန်းတော်တွေထဲမှာ နေရတာထက် ပိုကောင်းပါတယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါ တယ်' ဟု ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

၁၉၉၄ခု ဧပြီလတွင် ဆော်ဒီတွင် အစိုးရကဘင်လားဒင်ကို နိုင်ငံသားတစ်ဦးအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ပစ်ကြောင်း အစောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ ထိုလအတွင်းမှာပင် ဘင်လားဒင်မိသားစု၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ဘာကာ မိုဟာမက်ဘင်လားဒင် နှင့် သူညီက အိုစမာဘင်လားဒင်ထံသို့ အကြောင်းကြားစာတစ်စောင်ကို ဆော်ဒီသတင်းစာများမှနေ၍ ထုတ်ပြန် ထိထိကြသည်။

‘မိသားစုအဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ကိုယ်စား ကျွန်ုပ်တို့သည် စိတ်မကောင်းစွာဖြင့် အိုစမာဘင်လားဒင်၏ လုပ်ရပ်များ အားလုံးကို နှစ်ခြိုက်ခြင်းမရှိဘဲ ရွတ်ချပါသည်။ သူ၏ လုပ်ရပ်များကို ဆန့်ကျင်ပါသည်’

ဆော်ဒီ ဘင်လားဒင် ဂရမ်(SBG)၏ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ထဲ၌ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်မတိုင်ခင် အင်တာနက် မှတစ်ဖက်သားသတင်းကို ဖတ်ရှုရသည်။ ထိုအချိန်က အိုစမာကို ဘဏ္ဍာရေးအရ ထိုကုမ္ပဏီက ထုတ်ပယ်ပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝက်ဘ်ဆိုဒ်ထဲတွင် ဆော်ဒီ ဘင်လားဒင်အုပ်စု၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြထားသည်ကို ရှုရသည်။

အခြေခံ အဆောက်အဦများ

SBG ကုမ္ပဏီသည် ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင့်နိုင်ငံထဲ၌ အခြေခံအဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ရေးကို ပြုလုပ်သည်။ အစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ထဲတွင် ပါဝင်ပြီး ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ကုမ္ပဏီသည် အဝေးပြေး ဇမ်းမကြီးများ၊ အမြန်လမ်းမကြီးများ၊ တံတားများ၊ မိုးပျံလမ်းများ၊ လှိုဏ်ခေါင်းများ၊ မြေအောက်လမ်းများကို တည်ဆောက်ခဲ့သလို တည်ဆောက်ဆဲလည်းဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ လမ်းများကို မြင့်မြတ်သော မြို့များဖြစ်သည့် ဧဟာနှင့် မက်ဒီနာတို့ကို ဆက်သွယ်ဖောက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံတွင်သာမက အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ မြူးတွင်လည်း အခြေခံအဆောက်အဦများကို ဆောက်ပေးခဲ့ပါသည်။ SBG မှ ဆောက်ပေးခဲ့သော လမ်းများ၊ တံတားများ၏ အရှည်မှာ ကီလိုမီတာထောင်ပေါင်းများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်။

SBG ၏ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် လုပ်ဆောင်နိုင်မှုအပေါ် အခြေခံအဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ပေးရန် ကမ်းလှမ်း ကြသည်။ ယူအေအီး၊ ဂျော်အန်၊ ယီမင်၊ ဆူဒန်နိုင်ငံတို့တွင်လည်း SBG မှ သွားရောက် ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့သည်။

SBG သည် တခြား ဆောက်လုပ်ရေးမှန်သမျှကို ဆောက်လုပ်ပေးရုံမက ရေလှောင်ကန်များ၊ ရေလှောင်တာ တစ်များနှင့် အရှည်ဆုံးသော ရေပိုက်လိုင်းများကိုလည်း သွယ်တန်းပေးပါသည်။ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို SBG က ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်ဆုံးသော လိုဏ်ခေါင်းကြီးကို SBG က တည်ထောင်တူးဖော်ပေးခဲ့လေသည်။

လူအများနှင့် သက်ဆိုင်သော အဆောက်အဦများနှင့် လေယာဉ်ကွင်းများ နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက SBG သည် ဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ အကြီးစားနှင့် အလတ်စားအဆောက်အဦ များကို ဆောက်ပေးခဲ့ပါသည်။ လေယာဉ်ကွင်းများ၊ လမ်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ တက္ကသိုလ်အဆောက်အဦများ၊ အိုးအိမ်များ စသည့် လူအများနှင့် သက်ဆိုင်သော အဆောက်အဦများကို ဆောက်လုပ်၍ မက်ဒီနာရှိ တမန်တော် ဗလီကြီးကိုလည်း ခေတ်မီနည်းပညာများနှင့် တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ပိုစစ်ဆူဒန်လေယာဉ်ကွင်း၊ ဒူဘိုင်းရှိ အယ်လ်မူဆာမျှော်စင်ကြီးကိုလည်း ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့သည်။

ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း

SBG သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ဖျားတွင် ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို တည်ထောင်ပါသည်။ အချို့ရည်ထုတ်လုပ်သော စက်ရုံများကို တည်ထောင်ထားသည်။ ယော့နိုင်ငံတကာ ကော်ပိုရေးရှင်းကဲ့သို့ ကုမ္ပဏီများကိုလည်း တည်ထောင်ထားသည်။ နော့တလ်၊ ရူရက်ဒါ အက်အေလန်ရှင်ရာ ကုမ္ပဏီများနှင့် ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သလို အော်ဒီကားကုမ္ပဏီ၊ ပေါ့ရှေးကားကုမ္ပဏီ၊ ဗောက်စီဝက်ဂွန်ကားကုမ္ပဏီ တို့နှင့်လည်း ဖက်ဆက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

SBG ၏ အဓိကကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သောကုမ္ပဏီမှာ မီမာကုန်သွယ်ရေးအုပ်စု (Mimar Tridaling Group) ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကုမ္ပဏီ၏ ဌာနချုပ်ကို ဘာရွတ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထား၏။ ထိုကုမ္ပဏီသည် ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ယူအေအီး၊ အီဂျစ်၊ လစ်ဘနွန်၊ ဆီးရီးယား၊ တူရကီ၊ ပြင်သစ်၊ မလေးရှား၊ ဟောင်ကောင် နှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံများနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျက် ရှိပါသည်။

ဆူတို့သိသောအိစမာဘင်လာဒင်

အယ်လ်ဟူစိန် ကတ်ချီတူးသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်က လူ ၄ ယောက်အား အစားစွဲဆိုသည့်အမှုတွင် အမေရိကန်အစိုးရသက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ထို ၄ ဦးကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖရိကရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ခုကို ဗုံးခွဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး တရားစွဲခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဖော်ပြပါအချက်များမှာ သူ၏ သက်သေ ဖွဲ့ဆိုချက်များမှ ထုတ်နှုတ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုထဲတွင် ဘင်လာဒင်၏ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ခြင်း၊ လျော့နည်းလာသည့် အကြောင်း၊ ၁၉၉၄ တွင် ဆော်ဒီအစိုးရက ဘင်လာဒင်အပေါ် အသိအမှတ်မပြုဘဲ ဆက်ဆံရေး အေးစက်သွားခြင်းအကြောင်း၊ ဆူအန်အစိုးရသည် အာရပ်စစ်ခွေးကြွများကို နိုင်ငံတွင်း၌ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖိနှိပ် ဖိအားပေးခဲ့သည့် အကြောင်းများကို ဆော်ချီတူးက ထွက်ဆိုထားခဲ့လေသည်။

လစ်ဗျားအစိုးရက ဆူဒန်အစိုးရအပေါ်သို့ ဆူဒန်ရှိ လစ်ဗျားလူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖိအားပေးလာ ကြသည်။ ဆူဒန်နိုင်ငံတွင်ရောက်ရှိနေသော လစ်ဗျားလူမျိုးမှန်သမျှကို ဆူဒန်တွင် နေခွင့်မပေးရန် အစိုးရချင်း ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားသလို အိစမာဘင်လာဒင်ကိုလည်း သူ့လက်အောက်တွင်ရှိသော လစ်ဗျားလူမျိုးများကို လက်မခံဘဲ နိုင်ငံတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် အကြောင်းကြားလေသည်။ ထိုအခါ အိစမာဘင်လာဒင်က သူ၏ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင်ရှိသော လစ်ဗျားလူမျိုးများကို လစ်ဗျားအစိုးရ၏ အကြောင်းကြားချက်ကို ပြော ပြသည်။ ဘင်လာဒင်က "ခင်ဗျားတို့ကို အဖွဲ့ကရော၊ ဆူဒန်နိုင်ငံတွင်းကပါ နုတ်ထွက်ဖို့ သဘောတူတယ်။ ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ မထွက်ခွာဘူးဆိုရင် ဒီတာဝန်ကို ခင်ဗျားတို့ဘာသာယူရမယ်။ မသွားဘဲနဲ့ အဖမ်းခံရရင် ကျွန်တော်နဲ့ ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်ဘူး"လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်အနေနဲ့ ခင်ဗျားတို့ တစ်ယောက် ချင်းစီကို ဒေါ်လာ ၂၄၀၀ စီပေးမယ်။ ခင်ဗျားတို့ ထွက်ခွာသွားလိုတဲ့နေရာကို လေယာဉ် လက်မှတ်ပေးမယ်။ လေယာဉ်လက်မှတ်ဟာ ခင်ဗျားတို့ တစ်ယောက်ချင်းစီရော၊ ခင်ဗျားတို့ ဇနီးတွေအတွက်ပါ ဝယ်ပေးမှာဖြစ်တယ် ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ သို့သော် လစ်ဗျားလူမျိုးအများအပြားကမူ အိစမာဘင်လာဒင်၏ အကြောင်းကြားမှုကို လက်မခံကြပေ။ သူတို့ကို ဘင်လာဒင်က အကာကွယ် မပေးတော့ဘူးဆို၍ အလွန်စိတ်ဆိုး ဒေါသထွက်သွားသလို စိတ်မကောင်းကြီးစွာလည်း ဖြစ်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် လစ်ဗျားများမှာ တွေ့ဆုံစည်းဝေးကြသည်။ သူတို့၏ သဘောထားကိုလည်း စာရေး၍ ဘင်လာဒင်ထံ ပို့လိုက်ကြသည်။ သူတို့က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှထွက်ပြီး ဘင်လာဒင်ပေးသော ငွေကြေးများကို လက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆူဒန်နိုင်ငံမှလည်း ထွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ တချို့လစ်ဗျားများမှာလည်း လစ်ဗျားအစွလာမ်မစ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းသွားလေသည်။ ၉၄၊ ၉၅ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါးတွင် ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် အကျပ်အတည်း ကြံ

တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင်က သူ့တွင် ငွေကြေးဆုံးရှုံးမှု အများအပြား ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော်တို့ကို ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် ပေးရမည့် လစာများ၊ လုပ်ခများကို လျော့ရမည်ဟု ပြောသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကင်ညာနိုင်ငံသို့သွားပြီး ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်အသစ် လုပ်ချင်သည်ဟု ပြောသည့်အခါ သူက 'အဲဒါကို မေ့ပစ်လိုက်တော့'ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

၉၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျွန်တော်ဇနီးသည်မှာ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထားပြီး ကျန်းမာရေးအခြေအနေ မကောင်းလှပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ခါတွန့်ရှိ ဆေးရုံတစ်ခုသို့ ကြိုတင်အကြောင်းကြားပြီး ဆေးရုံတင်ဖို့ လုပ်ပါသည်။ ဆေးရုံတင်ဖို့ ငွေလိုအပ်သည်။ စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၅၀၀ လောက် ကုန်ကျမည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘင်လာဒင်၏ လက်ထောက် ရှိတ်ဆေးယက် အယ်လ်မာစီကို ကျွန်တော် အခက်အခဲအား ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်ကို ငွေပေးရန်လည်း တောင်းဆိုသည်။ ထိုအချိန်က အိုစမာမှာ ခါတွန့်တွင်မရှိဘဲ ဆူဒန်၏ မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော ကက်ဆာလာသို့ ရောက်ရှိနေပါသည်။

ကျွန်တော်က ငွေတောင်းသောအခါ ရှိတ်ဆေးယက်က 'ကျွန်တော်တို့မှာ ငွေတစ်ပြားမှ မရှိဘူး။ ငွေလည်း မပေးနိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားက မိန်းမကို မွတ်ဆလင်ဆေးရုံကို တင်ပါလား'ဟု ပြန်ပြောသည်။ ကျွန်တော် မိန်းမကို မွတ်ဆလင်ဆေးရုံတင်လိုက်ပြီး ပထမနေ့မှာတင် သေဆုံးသွားမည်ဆိုသည်ကို သိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က သူ့ကို 'ခင်ဗျား မိန်းမ (ဒါမှမဟုတ်) ခင်ဗျားသမီး ဒီလိုဖြစ်ရင်ကော ခင်ဗျား မွတ်ဆလင်ဆေးရုံကိုတင်မှာလား၊ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် နည်းနည်းလောက်ပြောမယ်။ ကျွန်တော်ကို ငွေမပေးရင်တောင် ငွေနည်းနည်းလောက် ချေးပါလား'ဟု ပြောသောအခါ သူက 'ဘင်လာဒင် ပြန်လာမှပဲ ဒီကိစ္စကို ဖြေရှင်းလို့ရမယ်။ သူမလာမချင်းတော့ ကျွန်တော် ဘာမှလုပ်လို့ မရဘူး'ဟု ပြောသည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်လက်ထဲတွင် သေနတ်တစ်လက်သာရှိမည်ဆိုလျှင် ထိုလူကို ကျွန်တော် ချက်ချင်း ပစ်သတ်ပစ်မည်ဖြစ်သည်' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဂျမားအယ်လ်ဖက်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သို့ စဖွဲ့ကတည်းက ပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။
'တချို့လူတွေက သူတို့ရတဲ့ လစာဟာ နည်းတဲ့အကြောင်း၊ သူတို့ကို လစာတိုးပေးဖို့ လိုအပ်တဲ့အကြောင်း ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီလို လစာနည်းတဲ့သူတွေက သူတို့ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်

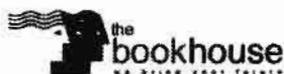
www.burmeseclassic.com

တွေ ဖြစ်ပြီး သူတို့က လစာနည်းတယ်။ ကိုယ်ရုံတော်တွေကျတော့ လစာ အလွန်များတယ်တဲ့။ အဲဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော့်ကို မေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်ကိုပြောတော့ ဘင်လာဒင်က လစာများတဲ့သူတွေဟာ ခန့်သွားရတာ များတယ်။ အလုပ်လည်း များတယ်လို့ ဆိုတယ်။ တချို့လူတွေက သူတို့နိုင်ငံကို ပြန်ပြီးလုပ်ရင် ဒီမှာရတဲ့ လစာထက် ပိုရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီအခါ ဘင်လာဒင်က သူ့အနေနဲ့ လစာနည်းတဲ့သူတွေကို ငွေပိုပေးချင်ပါတယ်။ ဒီလို လစာပေးရတဲ့အတွက်လည်း သူ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်ပါတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီလို အဖြစ်တွေ ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်ရဲ့ လစာငွေထဲက ဒေါ်လာ ၁၁၀၀၀၀ ကို ခိုးယူထားလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ငွေယူထားတာကို သူတို့ သိသွားတော့ ငွေ ယူ မယူ မေးတယ်။ ကျွန်တော်က ယူထားတယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ ယူထားတဲ့ငွေထဲက ဒေါ်လာ ၂၅၀၀၀ နဲ့ ၃၀၀၀၀ ကို ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါ ဘင်လာဒင်က 'ကျွန်တော်က ငွေကို သိပ်ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားက အယ်လ်ကေးဒါး စပွဲကတည်းက ပါလာတဲ့သူဖြစ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားကို ဂရုစိုက်တယ်။ ခင်ဗျားက အယ်လ်ကေးဒါးက အတော်ဆုံးလူတွေထဲမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင်ပါပဲ။ ခင်ဗျား လိုအပ်တာမှန်သမျှ ကျွန်တော် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ခရီးသွားရမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားကို ငွေပိုပေးတယ်။ ဆေးကုသဖို့ လိုအပ်တဲ့ကုသခရိတ်ကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ပဲ ပေးတယ်။ ဒီလို အစစအရာရာ ကူညီနေလျက်နဲ့ ဘာလို့ ငွေတွေ ယူထားရသလဲ' လို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ပြီး 'အရင်ကတည်းကလည်း ကျွန်တော် ပြောဖူးပါတယ်။ ဒီအကြောင်းပြောရတဲ့အခါ ကျွန်တော် မကြိုက်တာအများကြီးပါ။ အိပ်စက်နေချိန်မှာ ငွေပိုရပါတယ်။ သူတို့ဟာ လစာရော၊ ငွေပို ပိုရကြတယ်။ တချို့ဆို မနေ့တစ်နေ့ကမှ ဒီကို ရောက်လာတာ သူတို့ကို ဘာကြောင့် ငွေပိုပေးရတာလဲ' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ သူကလည်း 'ခင်ဗျားမှာ ငွေလိုတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်နဲ့လာပြီး ငွေလိုတဲ့အကြောင်း ပြောရမှာပေါ့။ အိမ်လိုတယ် ဆိုရင်လည်း လာပြော။ ကျွန်တော့်မှာ ငွေမရှိရင် ကျွန်တော့်ကားကို ရောင်းပြီး အိမ်ဝယ်ပေးမှာပေါ့။ အခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော့်ငွေတွေကို ခိုးတယ်မဟုတ်လား။ ငွေတွေ ပြန်မပေးချင်ဘဲ ခင်ဗျားကို ခွင့်မလွှတ်နိုင်ဘူး' လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို 'အခု ကျွန်တော့်မှာ ငွေတစ်ပြာမှ မရှိတော့ဘူးဗျ' လို့ ပြောတဲ့အခါ သူကလည်း 'ခင်ဗျား ခိုးသွားတဲ့ငွေတွေ ပြန်မပေးမချင် ခင်ဗျားကို ခွင့်မလွှတ်နိုင်ဘူး' လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီနောက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အလေးထားစဉ်းစားတယ်။ ဒီအဖွဲ့မှာ ဆက်မဆောင်တာဘူး။ ဒီအဖွဲ့ကနေ ခွဲမှဖြစ်မယ်။ ဒီတော့ ဆူဒန်ကနေ ထွက်သွားတာ အကောင်းဆုံးပါပဲလို့ ကျွန်တော် ဆုံးစားခဲ့ပါတယ်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်ဟာ ဖော်မပြောချင်တဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက အမေရိကန်သံရုံးကို သွားခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် တန်းစီတဲ့ လူတန်းထဲမှာ ကျွန်တော်ဝင်တန်းစီခဲ့တယ်။ ဒီအခါ သံရုံးအမှုထမ်းက ခင်ဗျား ဝီဇာလာလျှောက်တာလားလို့ မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်ဝီဇာလာလျှောက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ သံအမတ်ကို တွေ့ချင်လို့ပါ။ ခင်ဗျားတို့ကို တစ်ခုခုလုပ်မယ်ဆိုတဲ့သတင်းကို ပြောပြဖို့ လာတာပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီအခါ သံအမှုထမ်းက သံရုံးထဲဝင်သွားပြီး မိနစ် ၂၀ လောက်အကြာမှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ပြန်ထွက်လာတယ်။ သံအမှုထမ်းက ကျွန်တော့်ကို လက်ညှိုးထိုးပြတော့ အမျိုးသမီးက ကျွန်တော့်ကို သံရုံးထဲ ခေါ်သွားတယ်။ အခန်းတစ်ခန်းထဲရောက်တော့ ကျွန်တော့်ကို အမျိုးသမီးက ရှင်ပြောမယ်ဆိုတာ ဘာသတင်းလဲလို့ မေးတော့ ကျွန်တော်က အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရဲ့အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းကောင်းသိတယ်။ သူတို့က ခင်ဗျားကို စစ်တိုက်ချင်နေကြတယ်။ အာဖဂန်မှာလည်း ဒီအတွက် ကောင်းကောင်း လေ့ကျင့်နေကြတယ်လို့ ပြောတဲ့အခါ အမျိုးသမီးက ဘာစစ်ပွဲမျိုးကို ပြောတာလဲလို့ မေးတယ်။ ဒီအခါမှာ ကျွန်တော်က ဘာလဲတော့ မသိဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့က အမေရိကန်နိုင်ငံထဲမှာ တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေတယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အမျိုးသမီးက ရှင်က ဒီအကြောင်းကို ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲလို့ပြောပြီး မေးခွန်းတွေ အများကြီးမေးခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး ဒီမေးခွန်းတွေကို ရှင် ဖြေပါ။ ကျွန်မ သိချင်တယ်လို့ အမျိုးသမီးက ပြောပါတယ်။ ရှင်ပြောတဲ့အုပ်စုဆိုတာ ဘာလဲ၊ ရှင်က ဒီအကြောင်းတွေကို ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ ဆိုတာတွေကို ကျွန်မတို့ ယုံကြည်အောင် ဖြေပါ။ ကျွန်မတို့ အစိုးရကို သူတို့က ဘာလုပ်ချင်သလဲ ဆိုတာကိုလည်း တိတိကျကျ သိချင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်' ဟုပြန်ပြောပါသည်။

အယ်လ်ဖက် အမေရိကန်သံရုံးထဲသို့ 'ဝင်သွားခြင်း'သည် CIA နှင့် FBI တို့အဖို့ အရေးကြီးသောကာလတစ်ခုကို ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါ၊ အတွင်းစည်းထဲတွင်ရှိခဲ့သော သူတစ်ယောက် ပထမဆုံး အယ်လ်ကေးဒါ အကြောင်း ဖွင့်ချခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ဆောင်နေမှုများကို တိတိကျကျ သတင်းရရှိလိုက်ခြင်းသည် ဖြစ်သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဆူဒန်အစိုးရက အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ဖိအားပေးလာ၏။ အီဂျစ်အစိုးရ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျတို့၏ ဖိအားပေး တိုက်တွန်းမှုများကြောင့် ဆူဒန်အစိုးရက ဘင်လာဒင်ကို သူနိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ခွင့်ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

အယ်လ်တူရာဘီဟာ အယ်လ်ကေးဒါးတွေ ဆူဒန်မှာ ရှိနေတာကို မကြိုက်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါး တွေ ဆူဒန်က ထွက်ခွာဖို့ အစိုးရကို ဖိအားပေးတာပါပဲ။ အယ်လ်တူရာဘီက အိုစမာဆီ သုံးရက် လာရောက် တွေ့ဆုံတယ်။ သူတို့ဟာ အချိန်အကြာကြီး တွေ့ဆုံကြတယ်။ ညမိုးချုပ်တဲ့အထိ စကားပြောကြတယ်။ အဓိက ဆူဒန်ကနေ အိုစမာတို့ ထွက်သွားဖို့ ပြောတာပါ။ အိုစမာကလည်း အယ်လ်တူရာဘီကို အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ပြောပြတယ်။ သူ့ကို ဆူဒန်ကနေ ဖယ်ရှားဖို့မလုပ်သင့်ကြောင်းနဲ့ သူက အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တာ၊ လက်နက်ကိုင် တပ်တွေနဲ့ ပါဝင်ပတ်သက်တာ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူနဲ့ သူ့လူတွေကို ဘယ်နိုင်ငံကမျှ လက်ခံဖို့ အဆင်သင့် မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အယ်လ်တူရာဘီက ရှိတ်အိုစမာအနေနဲ့ ရွေးစရာ နှစ်လမ်းပဲ ရှိတယ်။ တစ်လမ်းက ပါးစပ်ပိတ်ပြီး လုံးဝ ဘာမျှမပြောဖို့နဲ့ နောက်တစ်လမ်းကတော့ ဆူဒန်က ထွက်ခွာသွားဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ရှိတ်အိုစမာက ဆူဒန်ကနေ ထွက်ခွာသွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့တယ်။ သူက သူ့လူတွေနဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ထွက်ခွာဖို့ အသေးစိတ် စီစဉ်တော့တာပါပဲ။

အီဘရာဟမ်အယ်လ်ဆန်နူဆိုသည် ဆူဒန်မှ အစ္စလာမ်တပ်ဦး ခေါင်းဆောင်ဟာ ဆန်တူရာဘီ၏ လက်ထောက် ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ သူ့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူက ဖြစ်စဉ်ကို ပြောပြပါသည်။

‘တစ်နေ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ကျွန်တော့်ဆီကို ရောက်လာပါသည်။ ဆူဒန်အစိုးရက သူ့ကို ဆူဒန်ကနေ ထွက်ခွာသွားဖို့ အကြောင်းကြားတဲ့အကြောင်း လာပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က မသွားပါနဲ့လို့ တားပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် သူက လာပါတယ်။ သူ သွားတော့မယ်လို့ ပြောတယ်။ အခု တွေ့ရတာဟာ နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ် တွေ့ရတာပဲလို့လည်း ပြောပါတယ်။’

နောင် ကျွန်တော် ဆူဒန်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အလီအိုစမာတာဟာနဲ့ တွေ့ပါတယ်။ သူ့အိမ်မှာ ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်တာပါ။ အဲဒီမှာပဲ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး တီမိုသီကာနေကိုလည်း ညစာစားဖို့ ဖိတ်ထား တယ်။ သံအမတ်ကြီးလာတဲ့အခါ တာဟာက ‘အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ခင်ဗျားတို့ဆီ ကျွန်တော်တို့ ပေးနိုင်တယ်’ လို့ ပြောတဲ့အခါ ကာနေက ‘ကျွန်တော့်ကို ဝါရှင်တန်နဲ့ တိုင်ပင်ဖို့ အချိန်ပေးပါဦး’ လို့ ပြန်ဖြေတယ်။ နောက်တစ်လ ဒါမှမဟုတ် တစ်လကျော်ကျော်မှာ အမေရိကန်သံရုံးက ပြန်ပြောတာကတော့ သူတို့အနေနဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို တရားဝင်အလိုရှိတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း စွပ်စွဲထားတာတွေ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့ကို မလိုချင်ဘူးလို့ ပြန် အကြောင်းကြားပါတယ်။’

ဆုဒန်မှ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီးဟောင်း တီမိုသီကာနေက ပြောပြသည်မှာ...

'ဆုဒန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အလီအိစမာတာက အိစမာဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆီ သူတို့ လွှဲပေးနိုင်တယ်လို့ ပြောတယ်ဆိုတဲ့သတင်း ကြားရပါတယ်။ တာဟာနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ အလယ်လောက်မှာ စကားပြောရင်း ဒီလူကို လွှဲပေးဖို့ ပြောဖြစ်တယ်။ ဒါက တာဟာရဲ့ အိမ်မှာ ဖေဖော်ဝါရီလက ညစာ မစားခင် ပြောဖြစ်ကြတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လွှဲပြောင်းပေးမယ်လို့တော့ တရားဝင် ကျွန်တော်တို့ ဘာမျှ မပြောဖြစ်ကြပါဘူး' ဟု၍ ဖြစ်သည်။

စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် စုံစမ်းရေးကော်မရှင်က ဆုဒန်အစိုးရအနေဖြင့် အိစမာဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုထံ လွှဲပြောင်းပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းဖူးခြင်း မရှိပါ။ ထိုသတင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိသောသတင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇွေဦးကာလအထိ ဘင်လားဒင်ကို အရေးယူရန်အတွက် တရားဝင် စွပ်စွဲထားသော ဖြစ်စဉ်များ မရှိပါ။ သူ လွန်လွန်သော ရာဇဝတ်မှုများအကြောင်း အထောက်အထားလည်း မရှိပါ။ ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု စုံစမ်းရေးကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

'၁၉၉၅ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းကာလအထိ ဘင်လားဒင်သည် ဆုဒန်နိုင်ငံတွင် ရှိနေပါသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဌာနနှင့် CIA တို့က ဆုဒန်အရာရှိများနှင့် ဆော်ဒီအစိုးရတို့ ဆွေးနွေးခြင်းကို သိရှိသည်။ ဘင်လားဒင်ကို ဆုဒန်နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ဖို့အကြောင်း ဆွေးနွေးသည်ဟု သိရှိရသည်။ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး တီမိုသီကာနေကလည်း ဆုဒန်အနေဖြင့် သူလုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ ဆော်ဒီအစိုးရက ဘင်လားဒင်ကို အလှူမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ဖယ်ရှားပစ်ခံခဲ့ပါသည်။ ဆုဒန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဖာတစ်အာဝါက ဆုဒန်အနေဖြင့် ဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် ကမ်းလှမ်းဖူးပါသည်။ သံအမတ် ကာနေ အနေဖြင့် ဘင်လားဒင်ကို ဆုဒန်နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ရန် ညွှန်ကြားချက်ပေးသည်။ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သည်ဆိုသည့် အထောက်အထားများကို ကော်မရှင်က အထောက် အထား ခိုင်ခိုင်လုံလုံ မတွေ့ရှိခဲ့ရပါ။ သံအမတ် ကာနေ အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ဆုဒန်အစိုးရအနေဖြင့် ရွံချက်တင် ထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ'

ဗဟစ်မိုဒတ်ရှ်သည် အာဖဂန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှစ၍ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ တာလီဘန်တို့

ရုံးခိုခွားသည်အထိ ရာထူးတော်တော်များများ ရယူထားသူ ဖြစ်သည်။ သူက ဆူဒန်မှနေ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ထွက်ခွာလာသည့် အကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။

‘အာဖဂန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော ယူနစ်ခါလစ် ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဟက်စ်ဘီအစ္စလာမ်မီ အဖွဲ့ဝင်တချို့ဟာ ငြိမ် ခုနှစ်က ဆူဒန်ကို သွားရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ပြန်လာမယ်ဆိုတာကြောင့် သူတို့က အကူအညီပေးဖို့ သွားရောက်တာပါ။ သူတို့ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်ကနေ ယူအေအီးနိုင်ငံက ပြည်နယ် တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ရှာဂျာကို လေယာဉ်နှစ်စင်းနဲ့ သွားရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ လေယာဉ်တစ်စင်းက ဆူဒန်နိုင်ငံ၊ ခါတွန်မြို့ကို သွားတယ်။ ညတွင်းချင်းပဲ ရှာဂျာကို ပြန်လာကြတယ်။ ဒီလေယာဉ်ဟာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို လေယာဉ်ပေါ် တင်ခေါ်လာခဲ့တာပါပဲ။ နောက်တစ်နေ့ကျတော့ အခြား လေယာဉ်တစ်စင်းပေါ်ကို သူတို့ ပြောင်းတက်လိုက်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ ဂျာလာလာဘက်ကို သွားဖို့ လေယာဉ်ပေါ် ပါလာတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဂျာလာလာဘက်ကို ဟာဂျီးကားစီးယားက သိမ်းပိုက်ထားတဲ့အချိန်ပဲ။ အဲဒါ ဖာလစ်တို့ရဲ့ အဖွဲ့တစ်ခုပါ။ ဒီအဖွဲ့က သူတို့ရဲ့ ဂုဏ်ပြုအပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို လက်ခံကြိုဆိုမယ်လို့ ဖိတ်ကြားခဲ့တယ်။ အမေရိကန်တွေက ဟာဂျီးကားစီးယားနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို ဖမ်းဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်က တာလီဘန် တွေဟာ ဂျာလာလာဘက်ကို အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်လာချိန် ဖြစ်တယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက် မှာ ဂျာလာလာကို တာလီဘန်တွေက သိမ်းပိုက်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဂျာလာလာဘက်ကို ရောက်လာတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က တာလီဘန်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းမိသွားတာပေါ့’ ဟုပြောပြသည်။

အဘူဂျန်ဒဲလ်၏ ပြောဆိုချက်အရ ...

‘ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဟာ ဆူဒန်ကနေ အာဖဂန်နစ္စတန် ဂျာလာလာဘက်ကို ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကပိုင် ဂျက်လေယာဉ်တစ်စင်းနဲ့ လာခဲ့တာပါ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အတွက် သူ့သားနှစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆက်နဲ့ အိုမာ တို့လည်း ပါကြတယ်။ သူနဲ့အတူ လေယာဉ် အသေးစားထဲမှာ အခြားအစောင့်တွေလည်း ပါတယ်။ အားလုံးပေါင်း ခရီးသည် ၁၂ ယောက် ရှိတယ်။ ဆာယက်အဲဒဲလ်ကတော့ အဲဒီတုန်းက အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စစ်ရေးတာဝန်ခံပါ။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ယူခဲ့တယ်။ သူက အီဂျစ်အထူးတပ်ဖွဲ့က အရာရှိတစ်ယောက်ပဲ။ သူက လေယာဉ်မှူးရဲ့ နောက်မှာ စောင့်ပြီး ပါလာတယ်။ သူ့လက်ထဲမှာ ခရီးစဉ်မြေပုံကို ကိုင်လာတယ်။ ဘာကြောင့် လေယာဉ်မှူး နောက်မှာ သူ ထိုင်လာရသလဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ လေယာဉ်မှူးကို လုံးဝညသံ့ မယုံကြည်လို့ဘဲ။

ဒီခရီးစဉ်ဟာ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်ချက်အဖြစ်နဲ့ ထွက်လာခဲ့တာပါ။ လုံခြုံရေးကလည်း အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဆူဒန်က သူ ထွက်လာတာကို ဘယ်သူ့ကိုမျှ အသိမပေးပါဘူး။ ဂျာလာလာဘက်မှာရှိတဲ့ အာဖဂန်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး သူတို့ ထွက်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအချိန်က အာဖဂန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ ဟက်အီအစ္စလာမ်မီက ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ အင်ဂျင်နီယာ မာမွတ်က ဂျာလာလာဘက်ကို ထိန်းချုပ်ထားပါတယ်။ သူတို့က သူတို့ဆီ ရှိတ်အိုစမာလာဖို့ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြိုဆိုတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရှိတ်အိုစမာနဲ့ မာမွတ်က အရင်ကတည်းက မိတ်ဆွေဟောင်းတွေ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ သူတို့က အာဖဂန်ခေါင်းဆောင် ဗူလာယူနွတ်ခါလစ်ရဲ့ ဌာနချုပ်ကို သွားကြပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဧည့်ခံပွဲ လုပ်တယ်။ ဧည့်ခံပွဲကို ရှိတ်အိုစမာက အကုန်အကျခံတာပါ။ သူက အာဖဂန်စစ်သားတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့အကုန်အကျကို တာဝန်ယူ ပေးကမ်းခဲ့ပါတယ်' ဟုပြောဆိုသည်။

အခန်း-၆ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ တစ်ကျော့ပြန်

ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်အပေါ် အမြဲတမ်း စိတ်ကူးယဉ်လျက် ရှိသည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်အပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးပြီး သူ၏ ဘူမိနက်သန်ဟု ခံယူထားလေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရှေးဟောင်း မွတ်ဆလင် နာမည်တစ်ခုဖြစ်သော မူရာဆန် ဆိုသည်ကို ပြောလေ့ရှိ၏။ သူသည် ထိုနယ်မြေမှနေ အောက်နိုင်ငံများအပေါ် စစ်ခေါ်သံ ပေးလိုက်သည်။ သူ၏ စစ်ကြေညာစာတမ်းတွင် လက်မှတ်ထိုးပြီး စိန်ခေါ် လိုက်သည်။ ဟိန္ဒူ ကွတ် တောင်တန်းများပေါ်တွင် ထိုစစ်ကြေညာစာတမ်းကို ရေးသား ပြီး သူ၏ စစ်ခေါ်သံကို ဟစ်ကြွေးလိုက်လေသည်။ ဤနိုင်ငံသည် ဘင်လာဒင်အဖို့ အလွန်ရင်းနှီးပြီး ကွန်မြူနစ်များကို တိုက်ထုတ်ခဲ့သော နေရာလည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ မှ ၁၉၉၂ အထိ ခုနှစ်နှစ် လုံးလုံး သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အခြေစိုက်ကာ စစ်ပွဲများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။

နောက် ဘင်လာဒင်သည် ပက်ရှ်ဝါမှနေ ဆုဒန်သို့ ရွှေ့ပြောင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က အာဖဂန်တွင် လက်နက်ကိုင် အခြေခံဝါဒီများ၏ လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုလက်နက်ကိုင်များကို ဦးဆောင်သူမှာ တာလီဘန်များ ဖြစ်သည်။ တာလီဘန်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘာသာရေးကျောင်းတော်သားများ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး သူတို့က အာဖဂန် တစ်နိုင်ငံလုံးကို တစ်စထက်တစ်စ အုပ်စိုးလာခဲ့သည်။ အာဖဂန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့ ဘာသာရေးကျောင်းသားများ အစွဲလမ်းဘာသာ သင်ကြားပေးသော ထိုကျောင်းများမှ အောင်မြင်ခဲ့သူများက ဦးဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နှင့် ပါကစ္စတန်မှ မာဒရာဆာ ခေါ် အစွဲလမ်းကျမ်း စာသင်ကျောင်းတော်သားများ မဟာမိတ်ပြုပြီး ထိုအဖွဲ့ကို ငွေဖွား ခဲ့သည်။ အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ ဝင်တိုက်စဉ်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံထံ ဒုက္ခသည်များ

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်ဝင်ခဲ့သော အာဖဂန်တို့သည် ပါကစ္စတန်၌ ကြီးပြင်းခဲ့ရသည်။ ပက်ရှ်တွန်းလူမျိုးစုများ၏ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။ (ထိုအထဲတွင် တာလီဘန်တို့ကို ဖယ်ရှားပြီး အာဖဂန်သမ္မတ ဖြစ်လာသော ဟာမစ်ကာဇိုင်လည်း ပါဝင်ပါသည်) ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် တာလီဘန်တို့သည် ကန်ဒါဟာကို ချီတက်လာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ချီတက်ရာတွင် အာဖဂန်များ သေးစားသော တစ်ကိုယ်တော်သမား မျက်လုံးတစ်ဖက်သာရှိသူ မူလာအိုမာက ခေါင်းဆောင်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တာလီဘန်တို့သည် အစောပိုင်းကဆိုလျှင် နိုင်ငံငြိမ်းချမ်းသာယာရေး၊ နိုင်ငံတည်ငြိမ်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် အစောပိုင်းက အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်း၌ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးအတွက် လှုပ်ရှားခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ဆယ်စုနှစ် ၁ ခုနှင့် တစ်ဝက်ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပြည်တွင်းစစ်ကြီး၌ အာဖဂန်အတွင်းတွင် တစ်ဗိုလ်၊ တစ်မင်းဖြင့် ကသောင်းကနင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ အစပိုင်းက တာလီဘန်တို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်၏ ဘုရင်စနစ်ကို ပြန်လည် ထူထောင်မည်ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သည်။ သူတို့က နိုင်ငံကို တည်ငြိမ်အောင် ဆောင်ရွက်ရင်း ထင်ရှားသထက် ထင်ရှားလာပြီး သူတို့၏ တည်ရှိမှုကို ကျေနပ်လာကြသည်။ နိုင်ငံအတွင်း၌ အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်ကျမှုများကို ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရင်း လူထုက သူတို့ပြောသမျှ နားဝင်ပြီး သူတို့ကို ခေါင်းဆောင်မှုပေးခဲ့သည့်အတွက် တာလီဘန်တို့သည် ထိုရရှိလာသော အခွင့်အရေးကို ယစ်မှုးလာခဲ့လေသည်။

လော့ဒ်အက်တန်၏ စကားတစ်ခု ရှိပါသည်။ *အာဏာသည် ပျက်စီးစေ၏။ အကြွင်းမဲ့အာဏာသည် လုံးဝဥသည့် ပျက်စီးစေသည်* ဟု ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ပင် တာလီဘန် အုပ်ချုပ်ရေးသည် အာဖဂန်တစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် လွှမ်းမိုးထား နိုင်ခဲ့သည်။ တာလီဘန်တို့က ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်သော အစိုးရအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ရန် ကြိုးစားခဲ့သူများ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏ ဦးတည်ချက်မှာ အကြွင်းမဲ့အုပ်ချုပ်သော အစ္စလာမ်နိုင်ငံ တည်ထောင်ရေး ဖြစ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် တာလီဘန်တို့ အရေးဖြင့် ခေတ်မီခြင်း၊ ကမ္ဘာနှင့်အညီ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ခြင်း စသော အသိဉာဏ်ပညာရှိသူများ မဟုတ်ပေ။ စီမံကိန်းများ မပြု၍ နိုင်ငံကို စနစ်တကျ တည်ဆောက်ရန် သူတို့တွင် အတွေးအခေါ် မရှိချေ။ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော ကသောင်းကနင်း နိုင်ငံအတွင်း၌ ပျက်စီးနေသော လူဆိုးလူရမ်းကားများကို တိုက်ခိုက်ဖယ်ရှားရင်း သြဇာအာဏာ ရရှိလာသူများ ဖြစ်ပါသည်။ တာလီဘန်တို့၏ ဤကဲ့သို့သော အရည်အချင်းများကို ဘင်လာဒင်က နားလည်သည်။ အာဖဂန်သို့ သူပြန်လာခဲ့သည်မှာ တာလီဘန်တို့အတွက် ကံအလွန်ကောင်းလှသော လက်ဆောင်တစ်ခု ဟုယူဆသည်။ ဘင်လာဒင်က ထူးချွန်ထက်မြက်ပြီး တာလီဘန်တို့ကို ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သူဖြစ်သလို တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာနှင့်လည်း စိတ်သဘောထား တူညီပြီး ရင်းနှီးသူများ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါသည် တာလီဘန်တို့ကို ငွေကြေးကူညီနိုင်ပြီး ရဲရဲမီးသတ္တိရှိသော အရည် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများနှင့်လည်း အထောက်အပံ့ပြုပေးနိုင်သည်။ တာလီဘန်တို့ကလည်း သူတို့ကို ခိုလှုံခွင့်ပေးနိုင်

သည်။ သူတို့ကို အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံအတွင်း ကြိုက်သလိုလုပ်ခွင့်ပေး၏ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့အစည်းအတွက် လေ့ကျင့်ရေး စခန်းများကို ကြိုက်သလို ထူထောင်ခွင့်ပေးထားလေသည်။

ဘင်လာဒင်က အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ၂၁ ရာစု၏ မက်ဒီနာအဖြစ် ရည်မှန်းချက်ထားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ တမန်တော် ဗိုဟာမက်၏ ဇာတိမှာ မက္ကာဖြစ်ပြီး ၆၂၂ ခုတွင် အစ္စလာမ်မစ်တပ်မတော်ကို တည်ထောင်ထားခဲ့ပြီးနောက် ၈ နှစ် အကြာတွင် မိစ္ဆာများ နေထိုင်သည့် ထိုမြို့ကို ဗိုဟာမက်က သိမ်းပိုက်ရယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် မက္ကာမှ နေ၍ မက်ဒီနာကို သိမ်းပိုက်ရယူခြင်း ဖြစ်၏။ ဘင်လာဒင်ကလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်သည် မက်ဒီနာကဲ့သို့ သိမ်းပိုက်ရမည့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ၁၄ ရာစုနှစ်က တမန်တော်သည် မက္ကာမှနေ၍ မက်ဒီနာကို သိမ်းပိုက်သလို သူလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်ကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြံရွယ်ထားလေသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ တာလီဘန်တို့၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ရှိနေသည်။ ဘင်လာဒင်အဖို့ သူ၏ မြင့်မြတ်သော စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲဖို့ စိတ်အားထက်သန်နေ၏။ သူက ကြေညာချက်များကို တစ်စောင်ပြီးတစ်စောင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က 'ဂျူးများနှင့် ခရီးဆိပ် စစ်သည်တော်များ' ဆိုသည့် ကြေညာချက်ကို ထွက်ခဲ့သည်။ ထိုကြေညာချက်သည် ရန်လိုသော ကြေညာချက်လည်း ဖြစ်သည်။ သတင်းဌာနနှင့် CNN၊ ABC သတင်းဌာနနှင့် အယ်လ်ဂျာဇီးယား သတင်းဌာန တို့မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ထုတ်ပြန်ပြီးသည့်အခါတွင် ၁၉၉၈ က အာဖဂန်တိုက်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်သလို အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ် စစ်သင်္ဘောကို ယီမင်တွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးကို နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက် မှုကြီးများဖြင့် အမေရိကန်အစိုးရကို အိုစမာဘင်လာဒင်က စိန်ခေါ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုတိုက်ခိုက်မှုများနှင့်အတူ အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် သင်တန်းစခန်းများကို အများအပြား ဖွင့်လှစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါး တိုက်ခိုက်ရေးသမားများကို စက်နှင့် လှည့်ထုတ်လိုက်သကဲ့သို့ အများအပြားကို သင်တန်းဆင်း ပေးခဲ့သည်။ ထိုသင်တန်းဆင်းများမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည့် အာမက်ရှား မာဆွတ်ကို တိုက်ခိုက်သော အမြောက်ဆန်များလည်း ဖြစ်လာသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ထိုအယ်လ်ကေးဒါး သင်တန်းဆင်း များက အကြမ်းဖက်နည်းဗျူဟာများနှင့် အသေခံ ဗုံးခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သူတို့သည် အစုအပြုံလိုက် သေဆုံးပျက်စီး နိုင်သော အကြမ်းထည် လက်နက်ပစ္စည်းများအဖြစ် အသုံးချခံခဲ့ရသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကြား နှစ်ကာလများတွင် ဘင်လာဒင်၏ ဩဇာအာဏာသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ အာဖဂန်တွင် သူ၏ အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဘုရင်တစ်ဆူကဲ့သို့ ဩဇာအာဏာ

အဆိုအရ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်လာသလို သူသည် ဂျီပတ်မော်ကွန်းကိုလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဘင်လာဒင်သည် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာအပေါ် သစ္စာရှိပြီး သူတို့ နှစ်ဦး၏ သွေးစည်းမှုကိုလည်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့လေသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်သည် တာလီဘန်တို့အပေါ် စိတ်အလိုမကျသည်များလည်း ရှိခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ အနောက်နိုင်ငံများအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုကို တာလီဘန်တို့က တားဆီးထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နယ်မြေပေါ်မှနေ အနောက်နိုင်ငံများကို တိုက်ခိုက် နေခြင်းသည် တာလီဘန်တို့ကိုရော၊ အာဖဂန်နစ္စတန်ကိုပါ ထိခိုက်စေသည်ဟု မူလာအိုမာက ယူဆခဲ့သည်များ ရှိသည်။ သို့သော် မူလာအိုမာက အိုစမာဘင်လာဒင်ကိုမူ 'ဂုဏ်ပြုအပ်သော ဧည့်သည်တော်' အဖြစ် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် နေရာ ခံထားခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၈) ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေး ဗြူရိုသုတေသနဌာနမှ သုံးသပ်ချက် တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက်ချက် စာတမ်းဖြစ်ပြီး ခေါင်းစဉ်မှာ 'အကြမ်းမဖက်ဝါဒ/ အိုစမာ ဘင်လာဒင် ဘယ်သူ့ကို လိုက်နေသလဲ' ဟု ပေးထားပါသည်။ ထိုစာတမ်းထဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်သည် သူ၏ အထောက်အပံ့ပေးသူများကို အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သူ၏ အခြေစိုက်စခန်းများကို ပြောင်းရွှေ့လာမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထုတ်ဖော်သုံးသပ်ချက်များ ပါဝင်လေသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ တစ်ကျော့ပြန်ရောက်ရှိလာသော အိုစမာ ဘင်လာဒင်၏ အထောက်အပံ့ပေးသူများ ဦးတည်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးဌာနအနေဖြင့် ရရှိထားသော သတင်းများကို သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မဟာစံမောဂျီဒက်ရှိသည် အာဖဂန်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အဗ္ဗူဒလာအက်ဇ်နှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ ကူညီ ထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့တွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။ ၈၀ ခုနှစ်များက ပက်ရှ်ဝါတွင် ထိုကဲ့သို့ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် တာလီဘန်တို့ ဖွဲ့စည်းပြီးသည့်နောက် သူသည် အာဖဂန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် အယ်လ်ကေးဒါး တော်တော်များများကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ သူက တာလီဘန် အရာရှိတစ်ယောက်အနေဖြင့် သူ၏အဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းကို စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်မှာမည်မှာ '၂၀၀၁ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း အာဖဂန် အုပ်ချုပ်မှုအောက်ရှိ အာဖဂန်နစ္စတန်၏ ၅ နှစ်ကာလ' ဟူသော စာအုပ်ဖြစ်ပြီး ထိုစာအုပ်ထဲမှ တချို့အကြောင်း

အရာများကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

‘တာလီဘန်လှုပ်ရှားမှုသည် နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် စတင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်း ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ အုပ်စုအသီးသီးသည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ တိုက်ခိုက်လျက် ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် တာလီဘန်တို့က လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များကို လက်နက်များ ရုပ်သိမ်းပြီး ပြည်တွင်းစစ် ပြီးဆုံးအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သူတို့က နိုင်ငံတွင်းရှိ စစ်ဆေးရေးစခန်းများကို ဖယ်ရှားခဲ့ပြီး နိုင်ငံတွင်း ခရီးသွားမှုလုံခြုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေသည် များကို ရုပ်ဆိုင်သွားအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအခါ သာမန်ပြည်သူများအနေဖြင့် သူတို့၏ ဆောင်ရွက် မှုကို စိတ်ဝင်စားလာသည်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ဖွံ့ဖြိုးစေရန်၊ ခရီးလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး လုံခြုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ တာလီဘန်တို့သည် ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရန် ကုန်သည်များထံမှ အခွန်အရပ်နှင့် ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများ ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလက ကဘူးလ်မြို့တော်ကို မသိမ်းမီအထိ တာလီဘန်တို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အုပ်ချုပ်ရန် မရည်ရွယ်ခဲ့ပေ။ တာလီဘန်တို့၏ အကြီးမားဆုံးပြဿနာမှာ အစိုးရဖွဲ့စည်းရေး ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကျေးလက်ဒေသမှနေ၍ အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်ကျမှုများကို ကာကွယ်တားဆီးရန် စုပေါင်းခဲ့သူများဖြစ်၍ သူတို့တွင် ဘာအသိဉာဏ်မှ မည်မည်ရရ မရှိပေ။ ကဘူးလ်မြို့ကို ရောက်လာသောအခါ သူတို့၏ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားကို ချုပ်ကိုင်ရန် အခက်အခဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူတို့တွင် ပြဿနာအများကြီး ရှိသည်။ မြို့ပြ၏ တန်ဖိုးများကို သူတို့ နားမလည်နိုင်ပေ။ သို့သော် အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အစစအရာရာ ပျက်စီးနေပြီး တစ်ဗိုလ်၊ တစ်မင်း အုပ်ချုပ်နေသော ကာလဖြစ်သောကြောင့် အာဖဂန်ပြည်သူများက တာလီဘန်တို့ကို ယုံကြည်ကိုးစားနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တာလီဘန်တို့အနေဖြင့် အစ္စလာမ်ဥပဒေကို ကျင့်သုံးရပါတော့သည်။ မိန်းမပျိုများနှင့် အမျိုးသမီးများ လမ်းပေါ်ထွက်လျှင် ခေါင်းမြီးဖြူ သွားရမည်။ သူတို့ မျက်နှာကို အမြင်မခံရ။ ယောက်ျားများ အနေဖြင့် မုတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးများကို ရိတ်ခြင်း မပြုရ။ နဂိုသဘာဝအတိုင်း ရှိစေရမည်။ မုတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးရိတ်သူသည် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သည့်အတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရမည်။ ယောက်ျားများသည် ဦးခေါင်းကို ဗောင်းထုပ်များနှင့်ပေါင်းထားရမည်။ ရုံးများနှင့် ကျောင်းများတွင်လည်း ထိုသတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ကျင့်သုံးရလေသည်။

အာဏာအတွက် မရည်ရွယ်ခဲ့သော တာလီဘန်တို့မှာ မလွဲသာမရှောင်သာ အစိုးရဖွဲ့ရပြီး အာဏာကျင့်သုံး

လာရသည်။ သူတို့လက်ထဲတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်၏ အာဏာရရှိလာခဲ့သည်။ အာဖဂန်အစိုးရအနေဖြင့် စစ်သား စုဆောင်းခြင်း အလုပ်သမားခန့်ထားခြင်း စသည်တို့မှာ သူတို့အတွက် အစိမ်းသက်သက် ဖြစ်နေသည်။ တာလီဘန်အရာရှိများကို 'မူလာ' ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုနာမည်မှာ ဘာသာရေးအရ 'ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်' ဟု ဂုဏ်ပြုထားသောနာမည် ဖြစ်သည်။ နေရာတိုင်းတွင် ကျွမ်းကျင်သူများ လိုအပ်ပါသည်။ တိုင်းပြည် တည်ဆောက်ရေးအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ စီမံချက်များနှင့် ပညာရှင်များလည်း လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် တာလီဘန်များအနေဖြင့် စာရေးတတ်ရုံ၊ ဖတ်တတ်ရုံသာ ရှိသောကြောင့် ထို မူလာ ခေါ် အစိုးရအရာရှိများအဖို့ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားများကို မည်သို့မျှ နားမလည်ပေ။

တာလီဘန်လှုပ်ရှားမှုအစဉ်းမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လုပ်ရသောကိစ္စ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထာဘူးလ်ကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် သူတို့၏ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ဟူသော အစီအစဉ်များမှာ မေးခွန်းပျောက်ကွယ် သွား၏။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်များမှာ အစိုးရဌာနများတွင် အရာရှိများ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းသော သူတို့၏ ကောင်စီစနစ်မှာလည်း အားနည်းသွားခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော မူလာအိုမာမှာ အာဏာ အများအပြားရရှိလာပြီး သူပြောသည်မှာ ဥပဒေများ ဖြစ်လာသည်။ မူလာအိုမာကို အဓိယာအမူမီနင်း ဟု ခေါ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သစ္စာတရား၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လေသည်။ သူက နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ရာတွင် မည်သည့်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ မည်သည့်တရားရုံး၊ မည်သည့်နိုင်ငံ၏ စနစ် စသည်တို့ကို နားမလည်၊ ထိုစနစ်များအတိုင်းလည်း မကျင့်သုံးဘဲ သူ့ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း သူ့အမိန့်အာဏာအရ အုပ်ချုပ်လာခဲ့လေသည်။ သူဖြူလျှင် ဥပဒေမှာ အဖြူဖြစ်ပြီး သူမည်းလျှင်လည်း ဥပဒေမှာ အမည်း ဖြစ်သွားတော့သည်။

တာလီဘန် လှုပ်ရှားမှုသည် နိုင်ငံရေးအရ နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်များက မိန့်ခွာလာ ဘာသာရေးကိုသာ သိပြီး ဘာသာရေးကို အလွန်အမင်း ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ထိုဘာသာရေး ဆိုသည်မှာလည်း မူလာအိုမာ၏ ကိုးကွယ်မှု၊ သူနားလည်ထားသော ဘာသာရေး သတ်မှတ်ချက် မှုအတိုင်း တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခေါင်းဆောင် အတော်များများမှာ ပညာလည်း မတတ်၊ သူသူတလည်း မရှိ၊ ဘာသာရေး စာအုပ်များသာ ဖတ်ဖူး၍ ထိုဘာသာရေးစာအုပ်များထဲမှ သတ်မှတ်ချက်များ အတိုင်း အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ကိုယ်တွယ်လာသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ပြည်နယ်ကြီး ၂ ခုသာ ခွဲလိုက် ၏ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် သူတို့၏ နှုတ်ကပတ်တော်အတိုင်း လိုက်နာရမည်ဟု သတ်မှတ် သည်။ ထို့ကြောင့် အာဖဂန်ပြည်သူအားလုံးသည် ရေဒီယိုသတင်းများကို နားမထောင်ရ။ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား

တို့မှ လွင့်ထုတ်သော သီချင်းများ၊ သတင်းများ၊ အကြောင်းအရာ စသည်တို့ကို နားမထောင်ရဟု ပညတ်လိုက်လေတော့သည်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် အများစုကြီးသည် မည်သည့်ပညာရပ်၊ မည်သည့် အကြောင်းအရာကိုမှ လေ့လာသင်ယူမှု မရှိဘဲ ကုန်အုံကျမ်း တစ်ခုတည်းကိုသာ အခြေခံ၍ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်သည်။ ဘာသာရေး ပညတ်ချက်များဖြင့် အာဖဂန်ပြည်သူများကို စီမံအုပ်ချုပ်ခဲ့လေသည်။

အိုစမာနှင့် သူ၏ သစ္စာခံများကတော့ တာလီဘန်တို့အပေါ် မည်ကဲ့သို့ သြဇာညောင်းအောင်လုပ်ရမလဲ ဆိုသည်ကို ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်သည်။ ယခင်က မူဂျာဟစ် ခေါင်းဆောင်များနှင့် သူတို့ ဆက်ဆံခဲ့ ရသည့် သဘောအတိုင်း သူတို့ သြဇာညောင်းဖို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘင်လာဒင်သည် မူလာအိုမာ နှင့် သူ၏ နောက်လိုက် တာလီဘန်များအတွက် ဈေးကြီးသော မော်တော်ကားများကို ဝယ်ပြီး ပေးလိုက်သည်။ ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် မူလာအိုမာနှင့် တာလီဘန် ခေါင်းဆောင်များမှာ ခရီးသွားရာတွင် မြန်ဆန်ပြီး ကောင်းလှ သော ကားများအတွက် သဘောကျသွားသည်။ တာလီဘန်တို့ကို ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ဘုရင်များ၊ တပ်မှူးများကိုလည်း ငွေများ ပုံအော၍ ဝယ်ယူသည်။ အိုစမာက တာလီဘန်တို့ကို သူလိုသလို ကြိုးကိုင်နိုင် သလို၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စစ်ခေါင်းဆောင်များကိုလည်း သူ သြဇာအောက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စည်ညည်အဖြစ် အာဖဂန်သို့ ရောက်လာခဲ့သော်လည်း တာလီဘန်များ၏ အတွင်းပိုင်းတွင် သူ့သြဇာမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ညောင်းလာခဲ့လေသည်။ သူပိုင်ဆိုင်သော နေအင်အားကို အသုံးပြု၍ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် တာလီဘန်အတွင်းတွင် သူ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အောင်မြင်စွာဖြင့် အခိုင်အမာ ထူထောင်လာနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဟာမစ် မော့ရန်ဒက်ရှိ၏ စာအုပ်မှ ကောက်နှုတ်ချက်အချို့ ဖြစ်ပါသည်။

အဘူဝါလစ်အယ်လ်မစ်စရီသည် အီဂျစ် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူသည် အယ်လ်ကေးဒါ၊ တာလီဘန်တို့နှင့် အတူ အလုပ်လုပ်နေသူ ဖြစ်သည်။

*တာလီဘန်တို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုကို မူလာ မိုဟာမက် အိုမာ က အကြွင်းမဲ့ ရယူတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့မှာ ညာဘက်မျက်လုံး မရှိတော့ဘူး။ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ရင်းနဲ့ ထိမှန်ပျက်စီးသွားတာပါ။ တာလီဘန်တို့မှာ ရွာရာကောင်စီ ဆိုတာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကောင်စီကနေ အစိုးရဝန်ကြီးအဖွဲ့လို တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်တာဖြစ်တယ်။ အဲဒီကောင်စီမှာ လူ ၁၅ ယောက် ပါတယ်။ ၁၂ ယောက်က ဆိုဗီယက် ဆန့်ကျင်စစ်ပွဲမှာ ဒဏ်ရာရခဲ့သူတွေချည်း ပါပဲ။ ဒုက္ခိတတွေလို့ ပြောရမယ်။ လက်ပြတ်တွေ၊ ခြေပြတ်တွေ၊ မျက်စိ မရှိတော့တဲ့သူတွေပါပဲ။ နီလို

အာဖဂန်နစ္စတန်အစိုးရအဖွဲ့အစည်း

ဒဏ်ရာကြီးကြီးမားမား ရတဲ့သူတွေက ရွာရာကောင်စီမှာ ပါဝင်ခဲ့တာပါပဲ* ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဟုတော့ဖာအက်စန်သည် အဗ္ဗဒူလာအက်စန်၏ သားဖြစ်ပြီး ၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်ပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဖွားမြင်သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဘင်လာဒင် ပထမဆုံးရောက်လာတဲ့ အချိန်မှာ မူလာအိုမာကို စာတစ်စောင်ရေးပါတယ်။ သူက 'ခင်ဗျားရဲ့နယ်မြေမှာ ကျွန်တော် လာနေချင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားက ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ပါမယ်ဆိုတဲ့ ထတိတစ်ခုတော့ လိုချင်တယ်။ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာမဖောက်ဖို့နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့အတူ လက်တွဲမယ်ဆိုတဲ့ ထတိပေးစေချင်တယ်' လို့ ရေးထားတယ်။ မူလာအိုမာ ကလည်း 'ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လည်း သစ္စာမဖောက်ပါဘူး။ ခင်ဗျား လိုချင်တာကို ထည်း ပေးနိုင်ပါတယ်' လို့ ပြန်ရေးလိုက်တယ်

၁၉၉၆ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၂၃)ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အိုစမာဘင်လာဒင်က ပထမဆုံး စစ်ကြေညာ ပြန်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ နောက်တစ်ကျော့ပြန်သွားပြီး ၃ လ အကြာတွင် ထိုသို့ စစ်ကြေညာလိုက်ခြင်းသည် ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က အနောက်နိုင်ငံများနှင့် အထူးသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဆန့်ကျင်သော ထိုကြေညာချက်ကို ချစ်ခင်တော်ပြပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ပါလက်စတိုင်း၊ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်ပြီး မကြာသေးခင်က သဘောထားထို ကြေညာပြီးနောက် ယခုကြေညာချက် ထွက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

*အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များသည် ကျူးကျော်မှု၊ တရား မမျှတမှု၊ တရားမဲ့မှု စသည်တို့ကို ခံစားနေကြရသည်။ ထို ခံစားနေကြရခြင်းကို ကျွန်တော်အနေဖြင့် ဖုံးကွယ်ထားရန် မသင့်ပေ။ စီယွန် ဝါဒီများနှင့် ခရီးဆိပ်သမားများက နှစ်ပေါင်း၍ မဟာမိတ်ပွဲကာ ဤသို့ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များကို စော်ကားဖိနှိပ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ တွင် မွတ်ဆလင်တို့၏ သွေးသည် လွယ်လွယ်ကူကူ သွေးမြေကျခဲ့ရပြီး သူတို့ပိုင်ဆိုင်သော ဥစ္စာများကိုလည်း ချွန်သူများက သိမ်းပိုက်ထားလေသည်။ အစ္စလာမ်တို့၏ သွေးသည် ပါလက်စတိုင်းနှင့် အီရတ်နယ်မြေတို့တွင် ဖြစ်ထင်းလျက် ရှိကြသည်။ လစ်ဘနွန်နိုင်ငံ ကာနာတွင် ကြောက်စရာကောင်းသော အနုအပြုလိုက် လူသတ်ပွဲကြီး ထည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ (ထိုလူသတ်ပွဲကြီးကို ၁၉၉၆ ခု၊ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့က သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထူးလသမဂ္ဂဝင်းထဲတွင် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် ၁၀၀ ခန့်ကို အစ္စရေး စစ်သားများက ပစ်သတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်)

ထိုသတ်ဖြတ်မှုသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခေါင်းထဲတွင် ယခုတိုင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ကြီး ခံစားနေရပါသည်။ တာဂျစ်ကစွတန်တွင် အစုအပြုံလိုက် အသတ်ခံရသည့် ဆိုမာလီးယား၊ တာဂျစ်ကစွတန်၊ အီရစ်ထရီးယားနှင့် ချေချင်ညာတို့တွင်လည်း အစုအပြုံလိုက် အသတ်ခံနေရပါသည်။ ဘောစရီးယား၊ ဟာစီဂီဗီးနားတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ အစုအပြုံလိုက် အသတ်ခံခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့ မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များ အသတ်ခံရသည့်အတွက် ကျွန်တော်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်များမှာ ထုံကျင်ပြီး နာကျင်မှုများ ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် အသိများလာ ခဲ့ရပါသည်။

တမန်တော် မိုဟာမက် ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက် မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များအနေဖြင့် နောက်ဆုံးနှင့် အကြီးမားဆုံး သတ်ဖြတ်မှုများကို ခံနေကြရပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြင့်မြတ်သော ဒေသ ၂ ခုမှာလည်း ကျူးကျော်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ (ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ အမေရိကန်တပ်သားများ လာရောက်အခြေစိုက်ခြင်းကို ဆိုလို၏) မြင့်မြတ်သော ဒေသ ၂ ခုတွင် အမေရိကန်တို့သည် အစွလာမ် ပညာရှင်အများအပြားကိုလည်း ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် ရှိတ်ဆဲလ်မန် အယ်လ်အော်ဒါးနှင့် ရှိတ်ဆာဖာ အယ်လ်ဟာဝါလီတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားမဲ့မှုကို ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော်၏ အုပ်စုက အလွန်ဒေါသ ဖြစ်မိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ပါကစ္စတန်၊ ဆူဒန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တို့တွင် သွားရောက်ခဲ့စဉ် ကျွန်တော်တို့အား ဖမ်းဆီးရန် ခြေရာခံလျက် ရှိပါသည်။ သို့သော် အလ္လာရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ယခုအခါတွင် ကျွန်တော် တို့သည် သင့်လျော်သော စုရာဆန်ရှိ ဟိန္ဒူကွတ်(ရှ်) တောင်တန်းပေါ်တွင် နေရာရလာခဲ့သည်။ (စုရာဆန်မှာ အာဖဂန် နစ္စတန်ကို အစွလာမ်နာမည်ဖြင့် ခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်) အမေရိကန် စခန်းဆိပ်သမားများသည် သူတို့၏ စစ်တပ်များဖြင့် အစွလာမ်မစ် ပင်လယ်ကွေ့မှ မြေပြင်၊ လေပြင်နှင့် ရေပြင်ပိုင်နက်များကို ဝင်ရောက်လာခြင်းသည် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးမားပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံသယံဇာတရှိသော ဒေသကို သိမ်းယူရန် ခြိမ်းခြောက်နေခြင်း လည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်၏ မွတ်ဆလင်ညီအစ်ကိုတော်များ ခင်ဗျား...၊ သင်တို့အနေဖြင့် အမေရိကန် ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူမည့်ငွေများအား ကျည်ဆန်များ ဝယ်ယူပြီး ပါလက်စတိုင်းဒေသရှိ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတော်များ အသုံးပြုရန် ပေးကမ်းသင့်ပါသည်။ သူတို့၏ ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူခြင်းက သူတို့၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးအောင် ကူညီခြင်း ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့၏ ဆင်းရဲမှုမှာ ပိုပြီးဆိုးရွားလာပေမည်။ ထို့ကြောင့် မြင့်မြတ်သောဒေသ ၂ ခုမှ အမျိုးသမီးများနှင့် အခြားနိုင်ငံအသီးသီးမှ အမျိုးသမီးများသည် အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းများကို အသုံး

မပြုဘဲ သပိတ်မှောက်ရမည် ဖြစ်သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ လုံခြုံရေးနှင့် ထောက်လှမ်းရေးတပ်များက သူမတို့အနေဖြင့် အမေရိကန်မှ ပစ္စည်းဆိုလျှင် အပ်တိုတစ်ချောင်းမှ မဝယ်ရန် တားမြစ်သင့်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ခြင်းမှာ ကောင်းမွန်ပြီး အလွန်ထိရောက်ပါသည်။ ထိုသို့ သပိတ်မှောက်ခြင်းသည် ရန်သူကို အားနည်းစေနိုင် ပြုလုပ်သည့် လက်နက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန်တို့၏ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုကြောင့် အီရတ်ကလေးပေါင်း ၆၀၀၀၀၀ ကျော်သည် အေးအေး ပြတ်လပ်ခြင်း၊ ဆေးဝါး ပြတ်လပ်ခြင်း စသော ဘေးဆိုးများကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။ တရားဥပဒေမရှိသော ထိုဘေးဆိုးများကြောင့် အီရတ်ပြည်သူများ ဒုက္ခရောက်လျက် ရှိ၏။ အီရတ်မှ ကလေးများသည် ကျွန်တော်တို့၏ ကလေးများ ဖြစ်ပါသည်။ အီရတ်မှ ကလေးများ သေဆုံးရခြင်းသည် အမေရိကန်တို့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အပြစ်မဲ့ကလေးများ သွေးမြေကျအောင် အမေရိကန်တို့ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖိနှိပ်မှု၊ စော်ကားမှုများကို တခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဖယ်ရှား၍ မရနိုင်ဘဲ ကျည်ဆန်မီးများဖြင့်သာ ချက်ဆီး ဖယ်ရှားနိုင်ပေမည် ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်မှုရှိသူသည် အရှုံးမပေးဘဲ အပြစ်ရှိသူများနှင့် မိစ္ဆာများကို ဦးဆောင်၍ တိုက်ထုတ်ပစ်ရမည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ကျွန်တော်၏ မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတော်များ ခင်ဗျား... ပါလက်စတိုင်းရှိ သင်တို့၏ ညီအစ်ကိုများ၊ မြင့်မြတ်သော နယ်မြေ ၂ ခုမှ သင်တို့၏ ညီအစ်ကိုတော်များသည် သင်တို့၏ အထူးအထွတ် ထိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ကြရန်လည်း တောင်းဆိုလျက် ရှိပါသည်။ သင်တို့၏ ရန်သူ သူတို့၏ ရန်သူများမှာ အမေရိကန်များ၊ အစ္စရေးများ ဖြစ်ပေသည်... ဟု ဖော်ပြပါရှိပေသည်။

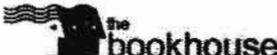
အက်ဘဲဒဲလ် ဘာရီ အက်ဒီဝမ်သည် အယ်လ်ကွတ် အယ်လ် အာရာဘီ သတင်းစာမှာ အယ်ဒီတာတစ်ဦး ဖြစ် နေသည်။ ထိုသတင်းစာသည် အာရပ်ဘာသာဖြင့် လန်ဒန်တွင် ထုတ်ဝေသော လွတ်လပ်သည့်သတင်းစာ တစ်စောင်ဖြစ်ကာ ဘင်လားဒင်ကို ဘင်လားဒင်က စစ်မကြေညာမီ ၃ လ အလို၌ အက်ဒီဝမ်က ဤသို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပုံကို ပြောပြခဲ့သည်။
*ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ပြီး ၁၉၉၆ ခု၊ နိုဝင်ဘာလမှာ သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံဖို့ ဆုံးဖြတ်တဲ့အကြောင်း အများကြီးရှိပါတယ်။ ပထမအကြောင်းက ကျွန်တော်တို့

သတင်းစာဟာ လွတ်လပ်တဲ့သတင်းစာ ဖြစ်တယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျရဲ့ ဩဇာလွတ်ကင်းတယ်။ အာရပ် မီဒီယာလောက တစ်ခုလုံးလိုလိုကို ဆော်ဒီက လွှမ်းမိုးထားတာပါ။ ဘင်လာဒင်ကို ဘယ်သူကမှ တွေ့ဆုံမေးမြန်း ပြီး ဖော်ပြတာမျိုးကို မတွေ့ရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့တာပါ။ ရိုးရိုးသားသားပြောရရင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖို့ရာ ကျွန်တော် ချက်ချင်းမဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ မတင်မကျ ဖြစ်နေရသေးတယ်။ ဒါဟာ အလွန်အန္တရာယ်ကြီးတဲ့အလုပ် ဖြစ်သလို၊ ဆော်ဒီအစိုးရနဲ့လည်း ထိပ်တိုက်ရင်မဆိုင်ချင်လို့ပါ။ ဆော်ဒီအစိုးရ ကလည်း ဒီလိုတွေ့ဆုံတာကို ကြိုက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဘင်လာဒင်ဟာ ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစု အတွက် အဆိုးဆုံးရန်သူ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့ ဆော်ဒီနိုင်ငံရေးနဲ့ ဝေးဝေးမှာ နေချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သတင်းစာတစ်စောင်အနေနဲ့ အခွင့်အရေးရရင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းသင့်တာကြောင့် စီစဉ်လိုက်တာပါ။ တကယ်တော့... ကျွန်တော်တို့သတင်းစာဟာ ဆော်ဒီအစိုးရနဲ့ အတော်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ဘင်လာဒင်ရဲ့ မီဒီယာ အဆက်အသွယ်လို ဖြစ်နေတဲ့ ခါလစ်ဖော်ဝက် နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖို့ စိတ်မဝင်စားဘူးလားလို့ မေးပါ တယ်။ သတင်းစာမှာ ကျွန်တော့် အရေးအသားတွေကို ဘင်လာဒင်က သဘောကျတယ်လို့ ပြောတယ်။ သူ ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော်နဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ တွေ့ဆုံချင်တယ်လို့လည်း ဖော်ဝက်က ပြောပြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် က တွေ့ဆုံဖို့ကို သဘောတူလိုက်တယ်။ မှတ်မိနေတာက ၁၉၉၆ ခု၊ စက်တင်ဘာလလို့ ထင်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ စတင်တွေ့ဆုံခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခါလစ်ဖော်ဝက်က ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။ 'ခင်ဗျား နယူးဒေလီကို သွားပါ။ အဲဒီကနေ ဂျာလာလာဘာဂ်ကို သွားတဲ့လေယာဉ်ကို စီးပါ။ ဂျာလာလာဘာဂ် ရောက်ရင် ခင်ဗျားကို သူတို့ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။ အစစအရာရာလည်း ဂရုစိုက်ပါလိမ့်မယ်။ မစိုးရိမ်ပါနဲ့' လို့ ပြောတယ်။ ပြောရရင်တော့ ကျွန်တော်လည်း ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်ပါပဲ။ စုံစမ်းစရာရှိတာကို စုံစမ်းပြီးသွားဖို့ ပြင်ရတယ်။ မသွားခင် တစ်ပတ်လောက်မှာ ဖော်ဝက်က ကျွန်တော့်ဆီ ဖုန်းဆက်လာပြန်ပါတယ်။ ဖုန်းထဲမှာ သူက 'အခု ခင်ဗျားသွားလို့ မဖြစ်တော့ဘူး၊ အန္တရာယ်ရှိနေတယ်' လို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်က ပြန်ပြီး 'ဘာ အန္တရာယ်လဲ' လို့ မေးတော့၊ သူက ဆက်ပြီး 'အခု တာလီဘန်တွေဟာ ဂျာလာလာဘာဂ်ကို ဝင်လာတယ်။ နောက် ဘာဖြစ်ဦးမလဲတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး။ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ အခြေအနေကို မပြောရသေးဘူး။ စောင့်ရှုဦးမယ်' လို့ ပြောတယ်။ မသွားဖြစ်တာ ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်ရပါမယ်။ အစီအစဉ်တွေလည်း ပြောင်းလိုက်တယ်။ အမှန်အတိုင်းပြောရရင် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ တော်တော် ပေါ့သွားတာပေါ့။

www.burmeseclassic.com

၁၉၉၆ ခု၊ နိုဝင်ဘာလမှာ သူတို့က ထပ်ခေါ်ပြန်တယ်။ အခုတော့ ဂျာလာလာဘက်ဟာ အေးချမ်းသွားပြီ။ စိတ်လည်းချရပြီလို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်သွားဖို့ အစီအစဉ်ကို ကျွန်တော်မိန်းမကိုတောင် မပြောပါဘူး။ ကျွန်တော် အပေါင်းအသင်း တစ်ယောက်ကိုပဲ ပြောပြပါတယ်။ အဲဒီ အပေါင်းအသင်းကလည်း ကျွန်တော် စိတ်ချရတဲ့ အမျိုးသမီးအယ်ဒီတာ တစ်ယောက်ပါ။ 'အခု ငါ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ သွားတွေ့ဖို့ ရှိတယ်။ အဲဒါ လျှို့ဝှက်ချက်ပဲ။ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောနဲ့။ ငါတစ်ခုခုဖြစ်ပြီဆိုရင် ဒါက ငါ့ငွေ...၊ ဟောဒါက အပေါင်ခံ စာချုပ်တွေ၊ ဒါက ငါ့ပိုင်ဆိုင်တာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာချုပ်တွေပဲ' လို့ ပြောပြီး အဲဒီအမျိုးသမီးကို ပေးထားခဲ့ပါတယ်။

ဂျာလာလာဘက်ကို ရောက်တဲ့အခါ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ မိုဟာမက် အတက်က ကျွန်တော်ကို လာတွေ့ပါတယ်။ သူ အလွန်အလွန်ကို သဘောကျတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ရတာ ဝမ်းသာစရာ ဆောင်းတယ် လို့လည်း ပြောတယ်။ ဂျာလာလာဘက်ကို ရောက်လာတဲ့အတွက် သူတို့က ဝမ်းသာစွာ ကြိုဆိုကြတယ်။ စဉ်းစိတ်လည်း ကျေတယ်။ သူက သပ်သပ်ရပ်ရပ်နဲ့ နေတတ်ပါတယ်။ သူက အသားကမည်းမည်း။ နက်လုံးစိမ်းစိမ်းနဲ့ပါ။ အဲဒီကိုရောက်တော့ တိုရာတိုရာက တခြားသူတွေနဲ့လည်း တွေ့တယ်။ ကျွန်တော်ကို ဝမ်းကွဲကား တစ်စီးနဲ့ ခေါ်သွားကြတယ်။ ကားရုံရှေ့ခန်းမှာလည်း ၂ ခုံပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ လူ ၂ ယောက် ထိုင်လိုက်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ ညာဘက်မှာတော့ လက်နက်ကိုင်ထားတဲ့ အစောင့်တစ်ယောက်က ထိုင်ပြီး ငါလာတယ်။ နှင်းတွေက တဖွဲဖွဲကျနေပြီး အေးလိုက်တာလည်း တုန်နေတာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အိုစမာဘင်လားဒင်နေတဲ့ ဂူကို ရောက်လာခဲ့ကြတယ်။ သူနေတဲ့ လိုဏ်ဂူက ရိုးရိုးလေးပါပဲ။ ကျောက်တောင် ဆောက်မှာ ဖောက်ထားတဲ့ဂူပါ။ အိုစမာဘင်လားဒင်က ကျွန်တော်ကို စောင့်နေတယ်။ ဂူထဲမှာ အခန်း ၂ ခန်း နဲ့ပါတယ်။ တစ်ခန်းမှာ သေတ္တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ ခုတင်တွေ ချထားတယ်။ အဲဒီဂူထဲမှာ လူတွေ အများကြီး တွေ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော် ဂူကို ရောက်လို့ ၅ မိနစ်အတွင်းမှာပဲ ဂူထဲမှာရှိတဲ့ လူတွေ ကြက်ပျောက်၊ ငှက်ပျောက် ပျောက် ထုန်ပြီး ဘင်လားဒင် တစ်ယောက်ပဲ ကျန်ခဲ့တော့တယ်။ အဲဒီမှာ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်တွေနဲ့ ခုံးကျည်တွေ နှိပ်တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဂူထဲကို ဝင်လာခဲ့ကြတယ်။ ဂူထဲ ဝင်လာရင်း စဉ်းစားတာက ဒီနေရာကို အမေရိကန် တွေသာ သိသွားရင် အပြင်းအထန်ပိုးကြဲတော့မှာပဲဆိုပြီး ကြောက်လန့်လာတယ်။ ဒါနဲ့ ကုရ်အန်ကျမ်းကို အောက်မပြတ် ရွတ်ဖတ်မိပါတော့တယ်။ စိတ်ထဲမှာလည်း ငါ့ဘဝတော့ သွားပြီလို့ စိုးရိမ်တကြီး ဖြစ်နေမိပါတယ်။

နောက် မိနစ် ၂၀ လောက်အကြာမှာ သူတို့ ပြန်ရောက်လာပြီး မကြောက်ပါနဲ့။ အခု ဘာမှမဖြစ်တော့ပါဘူး။ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတစ်ခု လုပ်ရတာပါ။ ဒီလို အမြဲလုပ်ရပါတယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော် သူတို့ အပြေးအလွှားနဲ့ ထွက်ခွာသွားကြတော့ တော်တော်ကြောက်နေတာပါ။ သေမှာကို ကျွန်တော် စိုးရိမ်နေမိပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ သူတို့အားလုံးဟာ တက်တက်ကြွကြွနဲ့ လုပ်ကိုင်နေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ သတိထားပြီး နေကြတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော် သူတို့ဆိုလာတော့ အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးက မြေရာခံလိုက်လာမှာကို စိုးရိမ်ပုံ ရတာလား။ သူတို့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာတာလားတော့ မသိဘူး။ နောက်မှာရီဝက်အကြာမှာလည်း သူတို့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာကြပြန်တယ်။ နောက်သူတို့ ညစာ စားကြပါတယ်။ စားရတဲ့ ညစာကလည်း အတော်ဆိုးပါတယ်။ ဂူထဲမှာ လူ ၁၂ ယောက်ပဲ ရှိတယ်။ ညစာကျွေးတဲ့အခါမှာ တော်တော်ကြာနေပြီဖြစ်တဲ့ ဒိန်ခဲ။ အဲဒါက အီဂျစ်ဒိန်ခဲလို့ ပြောရမှာပဲ။ ဆားနဲ့ လူးထားတဲ့အတွက် င်တူးနေတာပါပဲ။ အီဂျစ်မှာတော့ ဒီလို အစားအသောက်တွေကို လယ်သမားတွေပဲ စားကြတယ်။ နောက် အာလူးဟင်း၊ အာလူးကို ဝါစေ့အဆီနဲ့ ပြုတ်ထားတာကို ဆမ်းထားတယ်။ ကြက်ဥကြော် ၅ လုံး၊ ၆ လုံးကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒါကို ပေါင်မုန့်နဲ့ စားရတယ်။ ပေါင်မုန့်ကလည်း သဲတရှပ်ရှပ်နဲ့ပါပဲ။ ဒီအစားက သူတို့ နေ့စဉ် စားနေတဲ့အစာလို့ သိရတယ်။ ဒါကို သူတို့ နည်းနည်းစီပဲ စားကြတယ်။ အံ့ဩတာက ဘင်လာဒင်ဟာ ဒီလို ချိုချိုတဲ့တဲ နေရတဲ့ဘဝကို နှစ်ခြိုက်သဘောကျနေတာပါပဲ။ သူ့တပည့်တွေနဲ့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ဘဝကို ဖြတ်သန်းနေတဲ့ အဲဒီမှာ သူ့သား အက်ဒါလာကို တွေ့ရတယ်။ သူ့သားက ဒီလိုမျိုးကို သဘောကျပုံ မရဘူး။ ဒါကြောင့် ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြန်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပုံရပါတယ် ဟုပြောပြသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရုံတော်ဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ယီမင်န့် နေထိုင်နေသူ... အဘူဂျန်ဒဲလ်က...

'ဘင်လာဒင်ရဲ့ အကြီးဆုံးသားဖြစ်တဲ့ အက်ဒါလာ ဟာ ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျကို ပြန်သွားပါတယ်။ မပြန်ခင် ဆော်ဒီက သူ့ဦးလေးတွေနဲ့ အဆက်အသွယ် လုပ်တယ်။ နောက် ဆော်ဒီအစိုးရရဲ့ ခွင့်ပြုချက် ယူပြီးမှ ပြန်သွားတာပါ။ သူက အာဖဂန်မှာ မနေချင်ဘူး။ ဆော်ဒီမှာပဲ သူက အခြေချချင်တယ်။ အက်ဒါလာဟာ သူ့အဖေနဲ့ သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်တာကြောင့်ပါပဲ။ သူတို့က ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုကလာတော့ ဒီမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့ဘူး။ သူ့အဖေနဲ့ သားနဲ့ အချေအတင် ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဖေက သားကို ပြန်ချင်ပြန်နိုင်တယ်လို့ ခွင့်ပြုလိုက်တဲ့အခါ သားကလည်း ဆော်ဒီကို ပြန်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒီကမှပြီး

www.burmeseclassic.com

အိမ်မာဟာ သူ့သားအက်ဒါလာရဲ့နာမည်ကို ဟတောင် မဟတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့သားကို ချစ်တဲ့အတွက် ကြောင့် စိတ်မကောင်းတော့ ဖြစ်ရတယ်။ သူ့သားပြန်သွားခါစက သူ့သားဟာ ဒီမှာပဲရှိနေသေးတယ်။ သူ့ကို ကူညီနေသေးတယ်လို့ ထင်နေတုန်းပါပဲ။ သူဟာ သူ့သားဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းပေးပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျကို သွားခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ် ဟု ပြောပြနိုင်သည်။

အယ်လ်ကွတ် အယ်လ် အာရာဘီ သတင်းစာ မှ အယ်ဒီတာ အက်ဒဲလ်ဘာရီ အက်ဒဲလ်စီ ပြောပြချက်မှာတော့...

ရိုးရိုးသားသား ပြောရရင်တော့ ဒီလူဟာ သဘောကျဖို့ ကောင်းပါတယ်။ သူက တကယ့်ကို လူကောင်း တစ်ယောက်ပါ။ သူ့ကိုတွေ့ရင် သူဟာ အလွန်ဆိုးတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားလို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ သူ့ကိုတွေ့ရုံနဲ့ သူဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အန္တရာယ်အကြီးဆုံး လူတစ်ယောက်လို့လည်း မပြောနိုင်ပါဘူး။ သူဟာ အလွန်ချစ်ခင် နှစ်ခြိုက်စရာကောင်းတဲ့သူပါပဲ။ သူနဲ့တွေ့ပြီး စကားပြောမိတာနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀နှစ်၊ ၁၅ နှစ်ကတည်းက သိကျွမ်းတဲ့လူမျိုးလို ခင်မင်သွားမယ်။ ပထမဆုံး သိကျွမ်းဖူးတာနဲ့ တွေ့တဲ့သူဟာ အိုးတိုးအတ မဖြစ်ဘဲ သူနဲ့ ရင်းနှီးသွားမှာ သေချာပါတယ်။ သူ့ကို အထင်ကြီးအောင်၊ သူ့ကို လေးစားအောင်လည်း နေမပြပါဘူး။ ကျွန်တော် ပါလက်စတိုင်းခေါင်းဆောင် အတော်များများနဲ့ တွေ့ဖူးတယ်။ သူတို့က ဟိတ်ဟန်များကြတယ်။ သူများ အထင်ကြီးအောင် လုပ်ပြကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလူကတော့ သူများအထင်ကြီးတာကို မခံချင်ဘဲသူပဲ။ ဒါဟာ သူ့စွမ်းအား ဖြစ်လိမ့်မယ်။ သူ့စတိုင်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူဟာ သဘာဝအတိုင်းနေသူပါ။ အလွန်လည်း နှိမ်ချတယ်။ အလွန်လည်း ရှက်တတ်ပါတယ်။ သူ့ကိုမြင်စမမှာ သူဟာ ရှက်နေလိမ့်မယ်။ သူ့တို့ ကြည့်နေရင်း သူဟာ မျက်လုံးချင်းဆိုင်ပြီး မကြည့်ဘူး။ စကားပြောတဲ့သူနဲ့ မျက်လုံးချင်းဆိုင်မကြည့်ဘဲ မျက်လွှာကို အောက်ချနေတတ်တယ်။ အဝတ်အစားကလည်း ရိုးရိုးသားသားပါပဲ။ သာမန်လူတွေဝတ်တဲ့ ခပ်ပေါပေါ အဝတ်အစားတွေပဲ သူဝတ်ထားတာပါ။

သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ကာကွယ်နေသူ မဟုတ်သလို ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်နေသူလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ စကားပြောကြည့်ရင် ပြောတာထက် နားထောင်တာက များပါတယ်။ အလွန်နားထောင်ကောင်းတဲ့ စကား ပြောဖက် တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လို မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် စကားပြောကြရင် စိတ်မရှည်နိုင်ဘူး။ ဖြတ်ပြီး ပြောလေ့ ရှိတယ်။ သူက အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ တစ်ဘက်က ပြောချင်သလောက်ပြော သူနားထောင်တယ်။ စကားဝိုင်းမှာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အငြင်းအခုံဖြစ်နေရင်

သူက ကြားက နားထောင်တယ်။ ငြင်းခုံသံ စဲသွားတော့မှ သူက သူ့ထင်မြင်ချက်ကို စကားတိုတိုလေးနဲ့ ထိထိရောက်ရောက် ပြောတယ်။ သူက ကျွန်တော်တို့လို ဆူညံသူ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါကို သူနဲ့တွေ့မှ သိရပါတယ်။

အိုစမာနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့တဲ့ အကြောင်း ၂ ချက် ရှိပါတယ်။ ပထမအချက်က သူ့ကို အာရပ်ဘာသာနဲ့ ပြောရရေးဖြစ်တယ်။ အိုစမာက ကျွန်တော်နဲ့စကားပြောရတာကို သဘောကျပါတယ်။ သူက အာရေဗျ ကျွန်းဆွယ်က ဆော်ဒီလူမျိုးတွေနဲ့ ပြောရတာကိုလည်း သဘောကျ နှစ်ခြိုက်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် သူ့နိုင်ငံက သူ့လူမျိုးတွေနဲ့ ပြောရတာကို နှစ်ခြိုက်ပုံပါပဲ။ နောက်ပြီး မီဒီယာတွေမှာ သူ့သဘောထားကို ပြောပြချင် တယ်။ သူ အဓိကထားတဲ့ပရိသတ်က အာရပ်တွေပါပဲ။ သူက သူ့စစ်ကြေညာတဲ့အကြောင်းကို ပြောချင်နေ ပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ စကားပြောတဲ့အခါမှာ အနီးကပ်မနေဘဲ နောက်ကို တစ်လှမ်းလောက် ဆုတ်ပါတယ်။ စုစုပေါင်း ခြေလှမ်း ၁၀ လှမ်းလောက် ကွာပါတယ်။ သူနဲ့ ပြောနေတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဆော်ဒီလူမျိုး တစ်ယောက်သာ မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံတကာကသိတဲ့ သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဆိုတာ သူသိပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ အမေရိကန်တွေ ဝင်ရောက်အခြေစိုက်ထားတာကို ကျွန်တော်က သဘောမကျပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ဒေသမှာ အမေရိကန်စစ်သားတွေ လာရောက်တာကိုလည်း သဘောမကျဘူး။ သူက ဒါကို အရေးပါ ဆုံး အချက်အဖြစ် မီဒီယာကို ပြောချင်တယ်။ သူ့အနေနဲ့ အမေရိကန်ကို စစ်ကြေညာမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် မမျှော်လင့်ခဲ့ပါဘူး။ သူက ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်သူတွေကိုပဲ လက်မခံတာလို့ ကျွန်တော် ထင်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို သူ စစ်ကြေညာတော့ ကျွန်တော် အံ့ဩသွားပါတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်က သူ့ကိုယ်သူ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပညာရှင်တစ်ယောက်လို့ မပြောခဲ့ပါဘူး။ သူ့ကိုယ်သူ ဖက်ဒါဝါ ဥပဒေထုတ်နိုင်တဲ့ အာဏာ ရှိတဲ့သူတစ်ယောက်လို့လည်း မယူဆပါဘူး။ သူက တခြားဖက်ဒါဝါထုတ်ခဲ့တာကို ကိုးကားပြီး ဘာသာရေး ဆရာတွေ ပြောခဲ့တာကို ရည်ညွှန်းလေ့ရှိတယ်။ သူ့နေတဲ့ ဂူထဲကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ကုရ်အန်ကျမ်းစာနဲ့ ဘာသာရေး စာအုပ်တွေကိုပဲ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီလိုကျမ်းစာတွေက သူ့ကို လွှမ်းမိုးထားပုံရတယ်။ နောက်ပြီး အိုင်ဗန်ဇေဗီယားရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။

ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းတဲ့အခါမှာ အသံဖမ်းယူထားဖို့အတွက် ကျွန်တော့်မှာပါလာတဲ့ တိပ်ရီကော်ဒါကို ထုတ်ယူလိုက်ပြီး အသံလ်ကေးဒါးရဲ့ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ မိုဟာမက်အတက်ကို ကျွန်တော် ခွင့်ပြုချက်

တောင်းလိုက်တယ်။ ဒီအခါ မိုဟာမက်အတက်က ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့အသံကို ဖမ်းယူထားတာမျိုး မကြိုက်ဘူး လို့ ပြောပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ရဲ့အသံကို ဖမ်းယူတာမျိုး မလုပ်ချင်သလို ကျွန်တော်အနေနဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းတာကို လည်း အမှားအယွင်း မရှိစေချင်ဘူး။ ကျွန်တော်က ဘာသာရေးသမားလည်း မဟုတ်ဘူး။ အခြေခံဝါဒီလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ကို သူတို့ မယုံသေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ကျွန်တော်က သူတို့ အဖွဲ့ထဲ ထဲလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အသံဖမ်းယူစေချင်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က အာရပ် ဘာသာနဲ့ပြောတာကို အသံဖမ်းယူချင်တယ်။ ပြန်ရေးတဲ့အခါ သဒ္ဒါမှားတာမျိုးလည်း မလိုချင်ဘူး။ ပြောတဲ့သူရဲ့ ဝါကျစကားလုံးအတိုင်း ပြန်ရေးချင်တာကြောင့် ကျွန်တော် အသံဖမ်းယူချင်တာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘင်လားဒင်ရဲ့ အာရပ်ဘာသာနဲ့ ပြောတဲ့အသုံးအနှုန်းဟာ တကယ့်ကို ဂန္ထဝင်ဆန်လှပါတယ်။ အမှားအယွင်း နေပါဘူး။ ပြောတာရော၊ စကားလုံးဖွဲ့ပုံရော၊ သဒ္ဒါအရပါ လက်ဖျားခါလောက်ပါတယ်။ ကုန်အိမ်ကုမ်းထဲက ထချာတွေလိုပဲ ငြိမ်ငြိမ်ညောင်းညောင်း ရှိလှတယ်။ သူ့သားတွေကိုလည်း တွေ့ခဲ့တယ်။ ဆပ်နဲ့အလီလို ထင်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ ၁၃ နှစ်နဲ့ ၁၄ နှစ်ရှိပါပြီ။ ဂျာလာလာဘာဂ်က ခြံဝင်းကြီးက သူတို့မိသားစုနေတဲ့ ထင်ကြီးပါ။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က ခင်ဗျား... ဂျူးတွေကို ဘာကြောင့် မတိုက်တာလဲလို့ မေးခဲ့ဖူးတယ်။ အစ္စရေးတွေကို တိုက်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးခဲ့တာပါ။ သူက ဘာမှ ပြန်မပြောဘူး။ ကြည့်ရတာ ဒီလိုမေးလိုက်လို့ သူ နဲ့အညွှန်းပုံရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အာရပ်အမျိုးသားရေးဝါဒီတွေကို သူသဘောမကျဘူး။ သူတို့ဟာ လက်ဝဲ သမားတွေလို့ ထင်ပါတယ်။ သူက ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခဲ့တော့ ဒီ အာရပ်အမျိုးသားရေး ဝါဒီလက်ဝဲသမား တွေနဲ့ မိတ်ဆွေမဖွဲ့ချင်တဲ့ သဘောပါပဲ။

အိုစာဘင်လားဒင်က ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (PLO)ကို ဘာသာမရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းလို့ မှတ်ယူထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ (PLO) ဟာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံဘက်မှာ ရပ်တည်လို့ပါပဲ။ သူက (PLO) ခေါင်းဆောင် ရာဆာအာရာဖတ်ကို သစ္စာဖောက်၊ ဘာသာရေးမရှိတဲ့သူလို့ သတ်မှတ်ပြီး အာရာဖတ်ရဲ့ မိတ်ဖတ်နဲ့ အပြုအမူကို သူက မုန်းပါတယ်။ ဆဒမ်ဟူစိန်ကိုလည်း သူက မကြိုက်ပါဘူး။ ဆဒမ်ဟူစိန်က ဘာသာရေးကို ပစ်ပယ်ထားတဲ့သူလို့ သူကမြင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆဒမ်ဟူစိန်ကိုတော့ ရာဆာအာရာဖတ်ကို ပြစ်တင်တာမျိုးလိုတော့ သူ မလုပ်ပါဘူး။ ဆဒမ်ကို သူ မကြိုက်တဲ့အကြောင်း။ အီရတ်ကနေ ကန်ထုတ်ချင်တဲ့ အကြောင်းတော့ ပြောပါတယ်။ ဆဒမ်ဟူစိန်ရဲ့ ဘက်သိပါတီဟာ အီရတ်ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီပါတီရဲ့ အုပ်ချုပ်မှု အီရတ်မှာ မရှိသင့်ဘူး။ ဒါဟာ ဘာသာမဲ့တွေရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုမျိုးလို့ သူသတ်မှတ်တယ်။

သူက ဆဒမ်ဟူစိန်ကို ဘာသာမဲ့လို့ သဘောထားပြီး ဘာသာမဲ့တွေကို သူက မုန်းလည်း မုန်းပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့ပြီး စကားပြောတဲ့အခါမှာ သူ့ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာအကြောင်း၊ သူ့မိန်းမတွေအကြောင်း လုံးဝမပြောပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဘာသာရေးအရ မိန်းမအကြောင်း မပြောရလို့ သတ်မှတ်ထားလို့ပါပဲ။ ကျွန်တော်ကို ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလိုပဲ တိုရာတောင်ပေါ်ခေါ်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ၂ နာရီလောက် လမ်းလျှောက်သွားရတယ်။ သူ့ဝတ်က နံနက် ၈ နာရီလောက် ထွက်လာပါတယ်။ တောင်ပေါ်စတက်တော့ တဖြည်းဖြည်း နေထွက်လာပါပြီ။ မြင်ကွင်းက အလွန်လှပြီး တောင်ပေါ်ကနေ သူက သူ့လူတွေရဲ့အိမ်လေးတွေကို ပြတယ်။ ရွံ့အိမ်လေးတွေပေါ်မှာ နှင်းတွေက ဖုံးနေတယ်။ သူက တိုရာဘိုရာရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သဘောကျတယ်။ သူက ဒီလို လူ့အဖွဲ့အစည်းလေးထဲမှာ နေရတာကို နှစ်ခြိုက်ပါတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ဒီလို အဖွဲ့အစည်းရဖို့ ကြိုးစားနေတယ်။ ရိက္ခာကို ကိုယ့်ဘာသာ စိုက်ပျိုးတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ ဖန်တီးတယ်။ ဒီမှာရှိတဲ့လူတွေက ကိုယ့်အချင်းချင်း လက်ထပ်ကြတယ်။ အာဖဂန်မှာတော့ ဒီနေရာက အိုအေစစ်လေး တစ်ခုပါပဲ။ ကလေးတွေကလည်း အေးအေးဆေးဆေး ချစ်ချစ်ခင်ခင် ကစားကြတယ်။ မိသားစုတွေ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ရိုင်းပင်းကြသလို ဂျုံစိုက်တယ်။ ပြောင်းစိုက်တယ်။ သူတို့စားဖို့ ရိက္ခာအတွက် ပေါင်မုန့်တွေ ဖုတ်ကြပါတယ်။

သူက တကယ်တော့ ဒီဝတ်မှာနေတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ပြီး စကားပြောဖို့ကိုတော့ ဝူထဲမှာ ရွေးချယ်ခဲ့ပါတယ်။ သူက ဝူထဲမှာကို သဘောကျပါတယ်။ ဒီဝူဟာ အထူးသဖြင့် တိုရာဘိုရာမှာ ရှိလို့ပါပဲ။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတုန်းက သူက ဒီနေရာမှာ လာနေပါတယ်။ ဒီနေရာကနေ တိုက်ပွဲတွေကို အနိုင်ရအောင် ကွပ်ကဲနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့်သူက တိုရာဘိုရာကို သဘောကျတာပါ။ နောက်ပြီး သူက တောင်တန်းတွေကို ချစ်တဲ့သူပါပဲ။ 'တောင်တန်းတွေပေါ်မှာနေတာ လုံခြုံတယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ကျွန်တော် ဒီမှာနေတာ ပျော်လည်းပျော်တယ်။ လုံခြုံမှုရှိတယ်လို့လည်း ခံစားရပါတယ်' လို့ သူက ပြောပြတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို မေးကြည့်တယ်။ 'တစ်နေ့ ဆော်ဒီအာရေဗျကနေ ခင်ဗျားကို နှင်ထုတ်သလို၊ ဆူဒန်ကနေ နှင်ထုတ်လိုက်သလို၊ အာဖဂန်က ခင်ဗျားကို နှင်ထုတ်လိုက်ပြီဆိုရင် ခင်ဗျား ဘယ်ကိုသွားမလဲ' လို့ မေးလိုက်တော့ သူက 'ခင်ဗျား အက်ဘီဒီဘာရီ ကို သိတယ်မဟုတ်လား။ ကျွန်တော် ယီမင် ကို သွားမယ်လေ။ ယီမင်က တောင်တန်းတွေကို ချစ်တယ်' လို့ ဖြေတယ်။ သူ့ကျန်းမာရေးကလည်း ကောင်းပါတယ်။ လက်ဖျားခါးလောက်တဲ့ ရှားမှရှား ကျန်းမာရေးမျိုးပါပဲ။ အဲဒီမှာရှိတုန်းက တောင်တွေ ဘယ်လောက် မြင့်တယ်၊ ဘယ်လောက်

အေးတယ် ဆိုတာကို ညည်းညူပြီးပြောတာ မကြားဖူးဘူး။ ကျွန်တော် သတိထားမိတာက သူ့နှုတ်ခမ်းတွေဟာ အမြဲခြောက်နေတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် သူက ရေအမြဲသောက်တယ်။ လက်ဖက်ရည်လည်း အမြဲသောက်ပါတယ်။ အမေရိကန်တွေကို သူဘယ်လောက်မုန်းတဲ့အကြောင်း ပြောပြပြီး ကြားတတ်သေးတယ်။ သူစိုက်တဲ့ နေကြာပန်း တွေဟာလည်း အမေရိကားမှာ စိုက်တဲ့နေကြာတွေထက် ပိုပြီး ကြီးတယ်လို့လည်း ဂုဏ်ယူတယ်။ ကျွန်တော်က စိုက်ပျိုးရေးမှာ တောင်သူတို့ကို အနိုင်တိုက်နိုင်တယ်လို့ သူ့ကိုယ်သူ ဂုဏ်ယူပြီး ပြောပါတယ်။

တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်ပြီးနောက် ကျွန်တော် တိုရာဘိုရာသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေရာသည် အက်ဒလ်ဘာရီအက်ဂစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့သောနေရာ ဖြစ်၏။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင် ကြီးက ထိုနေရာကို အမှန်တကယ် ချစ်ခင်ခဲ့ပါသည်။ တောင်တန်းတစ်လျှောက်တွင် ဂူများစွာကို တွေ့ရသည်။ နံကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းမှ လုံခြုံသောနေရာဖြစ်ကြောင်းလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုနေရာရှိ ဂူများသည် ကျိမ်းစံဘွန်းကား ထဲမှ လူကြမ်းနေသော ဂူများနှင့် လုံးဝ မတူပါ။ တခြား အဆောက်အဦများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထိုနေရာကို ဝီပေဝါ ဟုလည်း သိကြပါသည်။ တောင်စောင်းများ၊ တောင်စွန်းများကို ဖြတ်ကျော်၍ ဆောက်လုပ် ထားသောနေရာ ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော် သွားရောက်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၀၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလတွင်ဖြစ်ပြီး ယခင်က အယ်လ်ကေးဒါးတို့ နေထိုင်ခဲ့သောနေရာမှာ နှင်းများဖုံးနေသော အပေါ်ပိုင်းတွင်ဖြစ်ပြီး အပေါ်မှနေ တောင်ကြား ထိုလည်း ကောင်းကောင်း မြင်ရပါသည်။

ဒေသခံ သစ်ခုတ်သမားတစ်ယောက်က ယခင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ နေထိုင်ခဲ့သော အဆောက်အဦများကို ထက်ညှိုးထိုးပြပါသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်မှာ အမေရိကန်တို့၏ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လုံးဝ ပျက်စီးသွား လေသည်။ ထိုနေရာတွင် ကင်းစခန်းများကို တည်ဆောက်ခဲ့၏။ ပေါင်မုန့်ဖိုကိုလည်း တည်ဆောက်ထားသည်။ အခန်း ၂ ခန်းပါသော ဘင်လာဒင်၏ အိမ်လည်း ရှိသည်။ ထိုနေရာမှာ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လုံးဝ ပျက်စီးသွားလေသည်။ အဆောက်အဦများကို နေလှန်း ရွှံ့အုတ်များဖြင့် ဆောက်ထားသည်။ အာဖဂန်မှ ဆေးရွာများတွင် ထိုကဲ့သို့ပင် ဆောက်ကြပါသည်။ ဘင်လာဒင်အိမ်၏ ဘေးတစ်ဘက်တွင် ခပ်ကြမ်းကြမ်း ထူးဖော်ထားသော ရေကူးကန်တစ်ကန်လည်း ရှိပါသည်။ ယခုအခါ၌မူ အားလုံး ပျက်စီးသွားပေသည်။

ဘင်လာဒင်အိမ်၏ ရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းကျယ်ကြီးကို တွေ့ရ၏။ ယခုအခါ၌မူ ထိုလယ်ကွင်းများမှာလည်း နံကြဲခံထားရသောကြောင့် ချိုင့်ကြီးများ ဖြစ်နေသည်။ ထိုလယ်ကွင်းကျယ်ကြီးများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့က သူတို့၏ သီးနှံခင်းများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်တွင် ဟစ်ပီတို့၏ စုပေါင်းနေထိုင်သော

ဘုံရိပ်သာလေးတစ်ခုနှင့် တူနေသည်။ ဟိန္ဒူ၊ ကွတ်(ရှ်)တောင်တန်းကြီးတွင် ထိုနေရာမှာ တည်ရှိနေပြီး လေကြောင်းမှသာ လာရောက်၍ ရနိုင်သောနေရာမျိုး ဖြစ်လေသည်။ ခေတ်သစ်ယဉ်ကျေးမှု လူ့အဖွဲ့အစည်းမှနေ ကွာလှမ်းသော သီးသန့်နေရာလေး၊ အေးချမ်းငြိမ်သက်သော အသိုက်အဝန်းလေးတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင် အိမ်နေရာမှ ကြည့်လိုက်လျှင် သူ့လူများ၊ သူ့အဖွဲ့အစည်းမှ အိမ်ရာများအားလုံးကို တွေ့မြင်နိုင်၏။ ဘင်လာဒင်သည် ထိုနေရာတွင် သူ၏ ကိုယ်ပိုင် ကံကြွေးချ နိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာမှ အနီးဆုံးကျေးရွာမှာ အောက်ဘက် ပေထောင်ပေါင်းများစွာ ကွာသောနေရာတွင် ရှိသည်။ သူတို့နေရာသည် အလွန်လျှို့ဝှက်သော တောင်စောင်းတွင် တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တိုရာဘိုရာမှနေ ၂ နာရီလောက် သွားလိုက်လျှင် အောက်ဘက်၌ ကျောက်ဆောင်များကို ဖြတ်၍ ဖောက်ထားသော လမ်းတစ်လမ်း ရှိပါသည်။ အတော်ကြာကြာသွားလျှင် အာဖဂန် ရွာငယ်လေးများကို တွေ့ရ၏။ ရွာနီးချုပ်စပ်ဘေးတွင် စမ်းချောင်းလေးများက စီးနေပြီး စိုက်ပျိုးထားသော သစ်သီးခြံများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုဒေသသည် အယ်လ်ကေးဒါးဝင်းကြီး၏ အိမ်က ဝင်ပေါက်လည်း ဖြစ်၏။ ထိုနေရာကို ဟက်ဒါ ဒေသဟုလည်း ခေါ်လေသည်။ ပတ်ပတ်လည်ကို နံရံကြီးများဖြင့် ကာရံထားသည်။ ဂျာလာလာဘဂ်မြို့ အပြင်ဘက်တွင် ရှိပါသည်။ ဟက်ဒါခြံဝန်းကြီးမှာ ၂ ဧကခန့် ကျယ်ပါသည်။ အဆောက်အဦကြီးတစ်ခုဆိုလျှင် အခန်းပေါင်း ၇၅ ခန်း ရှိ၏။ ထိုအဆောက်အဦကြီးတွင် လူရာပေါင်းများစွာ နေလိုရသည်။ လမ်း၏တစ်ဘက်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့နေသော ဝန်းကြီးတစ်ခု ရှိပြန်သည်။ အာဖဂန်ဒေသခံ လူငယ်လေးများက ထိုဝင်းကြီး၏ ဝင်ပေါက်ကို လိုက်ပြ၏။ ထိုဝင်းကြီး၏အောက်တွင် ပေပေါင်း ၅၅၀ အနက် မြေအောက်စခန်း ရှိလေသည်။ သို့သော် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ ခြံဝင်းကြီးနှစ်ခုမှာ ယခုအခါ အမေရိကန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များက စိမ့်ညက်ညက် ကြေအောင် တိုက်ခိုက်ခြင်း ခံထားရလေသည်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်၏ ခြံဝင်းတစ်ဘက်တွင် နေထိုင်ခဲ့ဖူးသော အာဖဂန်လူငယ်လေး ဆာဖီဝူလာက သူ့အတွေ့အကြုံ ပြောပြ၏။ သူသည် အသက် ၁၅ နှစ်သာ ရှိပါသေးသည်။

'အိုစမာကို တွေ့ဖို့ဆိုတာ အလွန်ကို ခက်ပါတယ်။ သူ့ကို ဘယ်သူမှ မတွေ့နိုင်ပါဘူး။ ဒီနေရာကို သူ့ရဲ့ ပြတင်းပေါက်တွေမှာ စတစ်ကာ အမည်းတပ်ထားတဲ့ ၄ ဘီးစလုံး မောင်းလှိုရတဲ့ ကားကြီးနဲ့ လာတတ်ပါတယ်။ သူ့ကိုယ်ရံတော်တွေကလည်း အာရပ်တွေချည်းပဲ။ သူက ဒေသခံတွေကို မငှားပါဘူး။ အစောင့်စောင့်'

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ထမင်းချက်ရော သူတို့တွေပဲ လုပ်ကြတယ်။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ဒီနေရာကိုလာရင် အသေအချာ စစ်ဆေးရှာဖွေ ပါတယ်။ အိုစမာကတော့ တကယ်စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိသူပါ။ သူ့ကို လူ့သတ်သမား၊ လူဆိုးလို့ ဘာလို့ခေါ်လဲ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ တကယ်တော့ အိုစမာဟာ သူရဲကောင်းတစ်ယောက်ပါပဲ* ဟုဆိုသည်။

အီဂျစ်-ကနေဒါ ကပြား ခါဒါမိသားစုသည် ဂျာလာလာဘာဂ်တွင် ဘင်လာဒင်တို့နှင့် အတူနေပါသည်။ ယခု နေထိုင်ရာများမှာ ထိုမိသားစုမှ အဗ္ဗဒူလာရာနေခါဒါ၏ ထွက်ဆိုချက် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက် တနေ့၊ ကနေဒါပြည်ထောင်စု တရားရုံးတွင် ရုံးတင်တရားစွဲခံရသော အဒဲလ်ချာကူအီ၏ အမှုတွင် ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဲဒီအချက်က အာဏာပိုင်က ချာကူအီကို ဖမ်းတင်တရားစွဲရာတွင် အထောက်အကူပြု သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

*ကျွန်တော့်အဖေက အီဂျစ် ဇာတိပါ။ သူဟာ နောင် ကနေဒါနိုင်ငံသား ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အခြေနေတာကတော့ ပါကစ္စတန်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၈၅ ခုနှစ်ကနေ ၉၆ ခုနှစ်အထိ နေထိုင်ခဲ့တယ်။ ၉၆ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းကျတော့ ဂျာလာလာဘာဂ်ကို ကျွန်တော်တို့ ပြောင်းနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ဟာ မြို့ရဲ့မြောက်ဘက် အယ်လ်ကေးဒါး ဝင်းကြီးထဲမှာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီဝင်းကြီးထဲမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ သူ့အဖွဲ့သားတွေ အသင်း နေထိုင်ကြတယ်။ စုစုပေါင်း ၂၅၀ လောက် ရှိပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဂျာလာလာဘာဂ်မှာ ၁၉၉၆ ခုနှစ် အလယ်က ၁၉၉၇ အလယ်အထိ နေထိုင်ခဲ့တယ်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် အလယ်ရောက်တော့ မြောက်ပိုင်း ဘောမိတ်အဖွဲ့ တပ်မှူးကြီးက ဂျာလာလာဘာဂ်ကို တိုက်ခိုက်မယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူတို့က တာလီဘန်တွေကို တိုက်မှာဖြစ်တာကြောင့် တာလီဘန်တွေနဲ့အတူဖြစ်တဲ့ အိုစမာအတွက်ကို စိုးရိမ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် တာလီဘန်တွေက ဂျာလာလာဘာဂ်ကနေ အာဖဂန်တောင်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ကန်ဒါဟာကိုပြောင်းဖို့ အိုစမာကို ခြောက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကဘူးလ်မြို့က အိမ်တစ်လုံးမှာ နေခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ၁၉၉၉ ကနေ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

အာဖဂန်နစ္စတန်က လေ့ကျင့်ရေးစခန်းဖြစ်တဲ့ ခါဒန်ကို ကျွန်တော်သွားခဲ့တာ ၉၅ အလယ်ပိုင်းမှာလို့ ဆိုပါတယ်။ ပထမဆုံး ကျွန်တော်သွားစဉ်က ကျွန်တော့်အသက် ၁၁ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ

နေရာသီတိုင်း နှစ်စဉ် အဲဒီကို သွားလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ နှစ်လကနေ လေးလအထိ နေလေ့ရှိတယ်။ နောင်ကျမှ ဒီနေရာဟာ အယ်လ်ကေးဒါးတွေရဲ့ စစ်သင်တန်းစခန်း ဆိုတာ သိရပါတယ်။ သင်တန်းကို ရောက်လာတဲ့သူတွေကို အမေရိကန်ဆိုရင် သတ်ဖို့၊ မိမိကိုယ်ကို အသေခံစွန့်လွှတ်ဖို့ သင်ကြားပေးလေ့ရှိတယ်။ စိတ်ဓာတ်ဆိုင်ရာ သွန်သင် ဟောကြားချက်တွေလည်း ရှိပါတယ်။

၉၈ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် အသက် ၁၄ နှစ် ရှိပါပြီ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းကို သွားပါတယ်။ ဂျီဟတ် ဝဲလ်အယ်လ်ဖာ ဝူစခန်းပါပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ဂျီဟတ်ဝဲလ် ပို့လိုက်တာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီစခန်းနဲ့ ထိုက်တန်တယ်။ အရွယ်ရလာပြီ။ ဒါကြောင့် လွှတ်လိုက်တာပါ။ အဲဒီမှာ စခန်းမှာ စိတ်ဓာတ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ သင်ကြားမှုတွေကို ဖိဖိစီးစီးသင်ပေးပါတယ်။ ဒီစခန်းမှာ ကျွန်တော် ၇ ရက် တက်ခဲ့ရပါတယ်။

မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်တော့်အဖေက အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ သူငယ်ချင်းကောင်းတစ်ယောက်ပါ။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော့်အဖေက အတော်သဘောကျတယ်။ အဖေက မစ္စတာဘင်လာဒင်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ လေးစားသလို မစ္စတာဘင်လာဒင်ရဲ့ နည်းလမ်းတွေ၊ သဘောတရားရေးရာတွေကိုလည်း လက်ခံပါတယ်။ မစ္စတာ ဘင်လာဒင်က အကြမ်းဖက်မှုလုပ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော့်အဖေကလည်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု လုပ်မှာပါပဲ။ အဖေက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် မဖြစ်ခင်က လွတ်လပ်ရေးတပ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ အကြမ်းဖက်တပ်သား မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကာကွယ်ဖို့၊ မွတ်ဆလင်လူမျိုးတွေကို ကာကွယ်ဖို့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့အဖွဲ့ပါပဲ။ ကျွန်တော်က သူတို့နဲ့ အယူအဆချင်း မတူပါဘူး။ သူတို့က အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်တွေ လုပ်နေတာပါ။ သူတို့က အပြစ်မဲ့ပြည်သူတွေကို သတ်နေကြတယ်။ ဒါဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ဥပဒေတွေနဲ့ မညီပါဘူး။ ကျွန်တော်သိတဲ့ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ အလွန်အေးချမ်းတဲ့ဘာသာပါပဲ။ ဆော်ဒီနိုင်ငံမှာ အမေရိကန်တွေ ရောက်နေတာကို မနှစ်သက်ပါဘူး။ အမေရိကန်တွေကို ကျွန်တော် ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ အဆက်အသွယ် မရှိပါဘူး။

အိုစမာဘင်လာဒင်က အမေရိကန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ အားလုံး ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ သူက အမေရိကန်ကလုပ်တဲ့ တိုဘာကိုးနဲ့ အိုက်စ် တို့ကို မသုံးပါဘူး။ ဒါဟာ ဖိမ်ခံပစ္စည်းတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူ့လူတွေကိုလည်း အမေရိကန်လုပ် ဘာပစ္စည်းကိုမျှ မသုံးခိုင်းပါဘူး။ ၁၉၉၈ ခု ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကြားကာလ ကျွန်တော် အသက် ၁၄ နှစ် ကနေ ၁၇ နှစ်ရောက်တဲ့ ကာလတုန်းက ကျွန်တော့်အဖေဟာ ဘာသာရေးပညာရှင် တစ်ယောက်နဲ့အတူ

စကားထိုင်ပြောတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ စစ်သင်တန်းပေးသူလည်း ပါပါတယ်။ သူတို့က အသေခံစားခဲ့သူ တစ်ယောက်အကြောင်း ပြောနေတယ်။ သူတို့က အဝတ်အစား ဝတ်တဲ့အကြောင်းလည်း ပြောတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်လည်း ပါတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော် အဝတ်အစားဝတ်တာကို ပြောနေတယ်။ ဝေါ့မန်းနားကြပ် လည်း တပ်ပါတယ်။ သူတို့ပြောတာတွေကို ကျွန်တော်က 'နိုး၊ နိုး၊ နိုး' လို့ ငြင်းလိုက်ပါတယ်' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဇနက်ခါဒါသည် အဗ္ဗူလာရာမန်ခါဒါ၏ ညီမတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကနေဒါ အသံလွှင့်အော်ဝရော့ရှင်းမှ သတင်း ထောက်ဖြစ်သူ တားရင့်စံမက်ကင်နားက တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန်ရှိ ဇနက်ခါဒါကို အယ်လ်ကေးဒါး မိသားစု အကြောင်း စိတ်စိ (CBC)၏ ထုတ်လွှင့်ချက်တွင် မေးမြန်းခဲ့သည်။ ခါဒါမိသားစုနှင့် ဘင်လားဒင်တို့ အဆက်အသွယ်ရှိပုံကို သူမက ပြောပြခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြောပြသည်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့က ရုပ်သံအဖြစ် လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထုတ်လွှင့်ချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'ကျွန်မတို့ ဂျာလာလာဘာဂ်မှာနေတုန်းက ပထမဆုံးအကြိမ် ဘင်လားဒင်မိသားစုကို တွေ့ခဲ့ရတာပါ။ သူတို့က လူတွေနဲ့ ရော့ရော့ထွေးထွေး နေတတ်သူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ သီးသီးသန့်သန့် နေတတ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ဧည့်ဝတ်ကျေလှတယ်။ သူတို့မှာ ကန်သတ်ချက်တွေ ရှိပါတယ်။ 'ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ၊ ဘယ်အချိန် သွားမှာလဲ' စသည်ဖြင့် စိစစ်ခံကြရတယ်။ သူတို့ဆီ သွားလည်ရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ သူတို့ဆီက ပြန်လာရင်ဖြစ်ဖြစ် အဲဒီလူဟာ အမြဲ စောင့်ကြည့်ခံရပါတယ်။

ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့ကလေးတွေနဲ့ အမြဲ ရင်းရင်းနှီးနှီး နေထိုင်တဲ့အကြောင်းကို ကျွန်မကြားရတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါမှတော့ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ သူတို့ဝင်းထဲမှာ မိန်းမနဲ့ယောက်ျား ရင်းရင်းနှီးနှီး မဆက်ဆံရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ သိသလောက်ကတော့ ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့ကလေးတွေနဲ့ တရင်းတနှီး နေတတ်ပါတယ်။ နံနက်ဆို ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတာနဲ့ အမြဲတမ်းကလေးတွေနဲ့ နှစ်နာရီလောက် အတူနေတယ်။ သူတို့ဟာ စာဖတ်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ထိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ် အတူတွေ့ဆုံကြတယ်။ သူက ကဗျာဖတ်တာလည်း အလွန်ကြိုက်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူ့ကလေး တွေကို ကဗျာဖတ်ခိုင်းတယ်။ ရေးခိုင်းတယ်၊ ကျက်ခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီမှာက စာအုပ်အစုံ ရှိပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ မှာ ကဗျာအကြောင်းကို ကလေးတွေနဲ့ ပြောလေ့ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ သမိုင်းအကြောင်းကို ပြောလေ့ ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ ဘာသာရေးစာအုပ်အကြောင်းကို ပြောလေ့ရှိပါတယ်။

ကျွန်မ ကြားသိရတာကတော့ သူဟာ ဘောလီဘောကစားတာနဲ့ မြင်းစီးတာကို သဘောကျနှစ်မြိုက်တယ်လို့

ကြားပါတယ်။ ကစားလည်း ကစားပါတယ်။ ရင်းနှီးတဲ့လူတွေနဲ့ အတူနေတတ်တဲ့အတွက် သူဟာ အဲဒီအချိန်မှာ အိုစမာ ဘင်လာဒင် မဟုတ်တော့ဘူး။ အိုစမာ ပဲဖြစ်နေပါတယ်။ သူ့ဘေးမှာ ကလေးတွေက သူ့လက်ကို ဆွဲယမ်းပြီး ကစားကြတယ်။ မြင်းစီးနိုင်တဲ့ကလေးတွေ ရှိလာရင် သူက အဲဒီကလေးတွေနဲ့ မြင်းစီးတယ်။ အမဲပစ်ထွက်ရင်လည်း အဲဒီကလေးတွေနဲ့ အမဲပစ်ထွက်တယ်။ သေနတ်ပစ်လေ့ကျင့်ရင်း သူ့ပစ်မှတ်က လှဲသွားရင် ကလေးတွေက ဝိုင်းရယ်ကြတယ်။ သူ့ကို တရင်းတနှီး စကြတာပဲ။

ဘင်လာဒင်က သူ့ကလေးတွေ အအေးသောက်တာကို မကြိုက်ပါဘူး။ ခွင့်လည်း မပြုပါဘူး။ အအေးဘူးတွေဟာ ခေတ်ပေါ်ဖိမ်ခံပစ္စည်းလို့ သူယူဆလို့လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ဖိမ်ခံရတဲ့ အလေ့အကျင့်မျိုး သူ့ကလေးတွေမှာ မရှိစေချင်တာလည်း ပါချင်ပါပါလိမ့်မယ်။ အမေရိကန်လုပ် အအေးတွေသောက်တာ သူမကြိုက်ပါဘူး။ ကုတ်တို့၊ ပက်စီတို့တွေကို သူမကြိုက်ဘူး။ သူ့ကလေးတွေက တစ်ခါတစ်ရံ ဝယ်သောက်တတ်တယ်။ သူကတော့ သဘာဝအတိုင်းဖျော်ထားတဲ့ အအေးတို့၊ ဖျော်ရည်တို့ကို သောက်စေချင်ပါတယ်။ သူတို့အိမ်မှာ မြင်းတွေ ရှိသလို၊ ကုလားအုတ်တွေလည်း မွေးထားတယ်။ သူက ဆော်ဒီတစ်ယောက်၊ ဘီဒီအင်တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့အတွက် မြင်းတွေ၊ ကုလားအုတ်တွေကို ချစ်တာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဝင်းထဲမှာ မြင်းတွေ၊ ကုလားအုတ်တွေကို စီးတတ်ကြပါတယ်။ သူ့သားသမီးထဲက ကလေးတစ်ယောက်ကတော့ ကားကို သဘောကျပြီး သူ့အဖေထံ ကားဝယ်ပေးဖို့ပြောတော့ ဒီကလေးကို ကားဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံ ထုတ်ပေးလိုက်ပါတယ် ဆိုပြီး ပြောပြခဲ့ပါသည်။

နော်မန်ဘင်ရှော့မန်းသည် လစ်ဗျားဂျီဟတ် စစ်သည်တော်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အာဖဂန်တွင် ဘင်လာဒင် နေထိုင်နေခဲ့ကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။

သဘောတရားတစ်ခု ရှိတာကို သိကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကတော့ ဘုရင်ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင် မိမိရဲ့ကျွန်တစ်ယောက်ကို ဘုရင်လို သဘောထားကြည့်ရဲ့လားဆိုတဲ့ သဘောအတိုင်းပါပဲ။ ဘင်လာဒင်က အဲဒီလိုလုပ်တတ်ပါတယ်။ သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ အာဏာရှင်တစ်ယောက်၊ ဘုရင်တစ်ပါးလို့ သဘောမထားဘဲ နှိမ်နှိမ်ချချ၊ ရိုရိုကျိုးကျိုး နေတတ်ပါတယ်။ သူဟာ သာမန်ဘဝမျိုးမှာပဲ နေတယ်။ တခြားသူတွေနေသလိုပဲ နေတယ်။ အဲဒီလိုနေတာကို အချိန်အများကြီး ကျွန်တော်တွေ ခဲ့ဖူးပါတယ်။ သာမန် မိသားစု၊ သာမန်ဘဝအတိုင်း ရိုးရိုး သားသား နေခဲ့တာပါ။ သူ့ကလေးတွေကို မြင်ဖူးမယ်ဆိုရင် ဒီကလေးတွေဟာ ဘင်လာဒင်ရဲ့ ကလေးတွေမှ

သူတို့သိသောအိမ်မာတင်လာဒင်

ဟုတ်ရဲ့လားလို့ ထင်လိုက်မယ်။ သူတို့ဟာ ကမ္ဘာပေါ်က အဆင်းရဲဆုံးကလေးတွေ နေရသလို နေထိုင်ရတဲ့ကလေးတွေပါ။ ပြောရင်ယုံချင်မှ ယုံလိမ့်မယ်။ သူ့ကလေးတွေ အားလုံးဟာ အဝတ်အစား နှမ်းနှမ်းတွေနဲ့ ပြေးလွှားဆော့ကစားတာကို ကျွန်တော် မြင်ခဲ့လို့ပါပဲ။

သူတပည့်တွေကို သူ့အမြဲ ပြောလေ့ရှိတာက 'မင်းတို့ဟာ အရာရာကို နှိပ်လွှတ်အနှစ်နာခံဖို့ အသင့်ဖြစ်ရမယ်။ ယခုခေတ်မှာ လျှပ်စစ်တို့၊ လေအေးပေးစက်တို့၊ ရေခဲသေတ္တာတို့ ဆိုတာတွေဟာ အများကြီး အသုံးပြုကြတယ်။ အဲဒါတွေက မိမိမပစ္စည်းတွေပဲ။ အဲဒီလို ဘဝမှာနေရင်း နှိပ်လွှတ်အနှစ်နာခံဖို့ ဆိုတာ ဘေးသွားမယ်။ ခက်လည်း ခက်ခဲလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ငါတို့ဟာ တောင်တန်းတွဲဆီ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရလိမ့်မယ်' လို့ ပြောပါတယ်။

သူ့စခန်းမှာဆိုရင် ဘယ်သူမျှ ရေခဲသေတ္တာ မယူလာရဘူး။ အသုံးလည်း မပြုဘူး။ လေအေးပေးစက်လည်း သုံးရဘူး။ အဲဒီအကြောင်း စခန်းမှာ ကျွန်တော်ကပြောတော့ အားလုံး ပိုင်းရယ်ကြတယ်။ ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံး လိုပါတယ်လို့ နောက်တဲ့သူကလည်း နောက်တယ်။ သူ့မိသားစုမှာ အဲဒီရေခဲသေတ္တာအကြောင်း ပြောတဲ့အခါ ဘင်လာဒင်က ရယ်ပါတယ်။ သူက သူ့လူတွေနဲ့ အမြဲလိုလို ရယ်ရယ်မောမောနဲ့ နေတယ်။ သူက သူ့လူတွေကို အပေါ့စီးကနေ မဆက်ဆံဘဲ နှိပ်နှိပ်ချချ ဆက်ဆံပါတယ်။ သူဟာ အလွန်ဒီမိုကရက်တစ်ဖြစ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ပါ။ သူက သူ့စခန်းတွေ အားလုံးကို 'မင်းတို့ထဲမှာ မင်းတို့မိဘတွေဆီ ပြန်ချင်တယ်ဆိုရင် ပြန်သွားနိုင်တယ်။ ဇင်းတို့ကို လွတ်လပ်ခွင့် ပေးပါတယ်။ ဒီမှာ နေရတဲ့ဘဝက ကြမ်းတမ်းတယ် မဟုတ်လား။ ငြိမ်းငြိမ်းနဲ့ နေရတယ်။ ဒီလိုနေရတာကို မနေနိုင်ဘဲ ပြန်ချင်ရင် ပြန်သွားနိုင်ပါတယ်။ ငါ မတားပါဘူး' လို့ ပြောတော့ သူ့မိန်းမတွေထဲက တစ်ယောက်က သူမ မိဘတွေဆီ ပြန်သွားခဲ့တယ်' (အဲဒါက ဆုဒန်မှာတန်းက ဖြစ်ပါတယ်) ဆို... နော်မန်ဘင်ဂျေမန်းက ပြောခဲ့သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် တာလီဘန်တို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်၏ မြို့တော် ကဘူးလ်ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့လေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ထော့ဒ်ဒါဗီးစ်က ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သူတို့သည် တာလီဘန်အကြောင်းကို အိမ်ထောင်ရေးပေး။ တာလီဘန်တို့ ကဘူးလ်ကို သိမ်းပိုက်ခြင်းအတွက် အကောင်းမြင်အဖြစ် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

* ကျွန်ုပ်တို့ ရိုထားသော သတင်းများအရ အစ္စလာမ်မစ်ဥပဒေအရ သူတို့သည် ဒေသတစ်ခုလုံးကို အုပ်ချုပ်ဖို့ ရှိကြောင်း သိရသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လက်ရှိဖြစ်နေသော အခြေအနေကို နားလည် သဘောပေါက်ရပေမည်။ ထိုကဲ့သို့ နိုင်ငံကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့သောသူများကို အသိအမှတ်ပြုရမည် ဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့နှင့် ဆွေးနွေးပြီး သူတို့ ရည်မှန်းချက်ကို သိရှိဖို့ လုပ်ဆောင်ရပေမည်' ဟု ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထိုအဓိပ္ပာယ်အတိုင်းပင် အရှေ့အာရှဆိုင်ရာ အမေရိကန်လက်ထောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရိုဘင်ရာဖဲလ်ကလည်း ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ(၁၈) ရက်နေ့ ကုလသမဂ္ဂ တံခါးပိတ်အစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်အစိုးရ၏ သဘောထားကို ဤသို့ တင်ပြပြောဆိုခဲ့သည်။

*တာလီဘန်တွေဟာ နိုင်ငံရဲ့ ၃ ပုံ ၂ ပုံကျော်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က အာဖဂန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အားလုံးဟာ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အနေနဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ အာဏာကို လူထုထောက်ခံမှုနဲ့ ရယူလိုက်ကြတာပါ။ သူတို့ အောင်ပွဲရတာဟာ အာဖဂန်ပြည်သူအများစုရဲ့ ဆန္ဒထောက်ခံမှုနဲ့ ရရှိတာလည်း ဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် လူများစုဖြစ်တဲ့ ပက်ရှ်တွန်းတွေရဲ့ ထောက်ခံမှုနဲ့ရ တာပါ။ အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်းမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ လုံခြုံရေးကို တည်ဆောက်ဖို့လည်း ကြိုးစားနေကြပါတယ်။ လူမှုရေးစည်းကမ်းတင်းကြပ်မှုတွေ ရှိပေမယ့် တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းဖို့ တည်ဆောက်နေတာ အမှန်ပါပဲ။ တာလီဘန် တွေကို အထီးကျန်ဖြစ်အောင် ပိုင်းပယ်ထားမယ်ဆိုရင် အာဖဂန်ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားရော ကျွန်မတို့တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားရော အကျိုးပြုမှာ မဟုတ်ပါဘူး' လို့ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဘင်လာဒင်က သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးရန် ကမ်းလှမ်းခြင်းခံရသူ ပါကစ္စတန် သတင်းစာဆရာ ဟာမစ်ဇီထံ ကလည်း သူ့အမြင်ကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။

*၁၉၉၆ ခု၊ နိုဝင်ဘာလမှာ အမေရိကန်လက်ထောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စဂိုဘင်ရာဖဲလ်က နယူးယောက်ရှိ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်မှာ တာလီဘန်တို့ကို ထောက်ခံကြောင်း မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ သူမက တာလီဘန် တွေကို ထောက်ခံတဲ့ မိန့်ခွန်းပြောကြားတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က တာလီဘန်နဲ့ ရိုဘင်ရာဖဲလ် ဆိုပြီး သတင်းစာမှာ သတင်းဆောင်းပါး ရေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူမကို တာလီဘန်တို့၏မိခင်ကြီးလို့ ရေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါကို တာလီဘန်တွေက မကျေနပ်ကြဘူး။ သူတို့က ကျွန်တော်

ဆီ ဆက်သွယ်ပြီး မကျေနပ်ကြောင်း ပြောကြတယ်။ သူတို့ အခြေအနေကိုလည်း ရှင်းပြကြတယ်။ သူတို့ဟာ အမေရိကန်အတွက် တိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ သူတို့က အာဖဂန်ပြည်သူတွေအတွက် တိုက်တာလို့ ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က မေးလိုက်တယ်။ 'ကောင်းပြီ၊ ခင်ဗျားတို့က အမေရိကန်အတွက် တိုက်တာမဟုတ်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော် နားလည်အောင် သက်သေပြပါလို့' ပြောလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ 'ကောင်းပြီ၊ ခင်ဗျားကို သက်သေပြမယ်။ ခင်ဗျားကို မူလာအိုမာနဲ့ တွေ့ပေးမယ်။ သူက တာလီဘန်တွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပါပဲ' သူတို့က ပြောတယ်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှာ မူလာအိုမာနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ရတာပါ။ သူနဲ့တွေ့ခဲ့ရတာကို ကျွန်တော် မမေ့ပါဘူး။ သူက ဗလီထဲက ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေတယ်။ ကော်ဇောလည်း ခင်းမထားဘူး။ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့တာနဲ့ သူက လက်ဆွဲပြီး အစွလာမ်မိုလေးကွမ်းလို့ နှုတ်ဆက်ပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ 'နေကောင်းရဲ့လားပေါ့'။ သူက အလွန်ရိုးသားတဲ့သူပါ။ သူ့ပတ်လည်မှာလည်း လူတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ သူ့ကို တကယ့်ကို ရိုရိုသေသေနဲ့ပါ။ ဒါဟာ သူနဲ့ပထမဆုံးတွေ့ရတာဖြစ်ပြီး တကယ့် ရိုးသားတဲ့သူတစ်ယောက်ဟာ ဘာမှခင်းမထားတဲ့ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေပြီး တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်ပါလား လို့ ကျွန်တော် သိလိုက်ရတယ်။ သူနဲ့တွေ့ရတာ ဘာအခမ်းအနားမှ မရှိဘူး။ သူက ကျွန်တော့်ကို လက်ဖက်ခြောက် ထည့်ထားတဲ့ ရေခဲနွေးနဲ့ ဧည့်ခံခဲ့ပါတယ်။ နေ့လယ်စာ စားပြီးတဲ့အခါမှာလည်း ရေခဲနွေးနဲ့ပဲ ဧည့်ခံပါတယ်။ နေ့လယ်စာကလည်း သာမန်ပါပဲ။ အာလူးပါတယ်၊ စွပ်ပြုတ်ပါတယ်၊ ပေါင်မုန့်ပါတယ်၊ ဒါပါပဲ။ လူသာမန်တွေ စားသလိုပဲ ကျွန်တော်က သူ့ကိုကြည့်ပြီး ဒီလူဟာ ဟန်ဆောင်နေတာလား၊ ကျွန်တော် ရိုးသားတဲ့လူပါလို့ ပြချင်လို့ ဟန်ဆောင်နေတာလားလို့ တွေးလိုက်မိပါသေးတယ်။ နောက်ပြီး ဒီလို ဗလီထဲမှာ ခပ်ရိုးရိုးဧည့်ခံပေမယ့် တခြားနေရာတစ်ခုမှာတော့ ခမ်းခမ်းနားနားများနေမလားလို့ တွေးမိပါသေးတယ်။

အဲဒီလိုတွေ့ဆုံမှုမှာ ကျွန်တော်က မူလာအိုမာကို မေးခဲ့ပါတယ်။ 'ရိုဘင်ရာဖဲလ်က ခင်ဗျားတို့ကို ဘာကြောင့် ထောက်ခံရတာလဲ' လို့ပါ။ သူက ပြန်မေးတယ်။ 'သူက ဘယ်သူလဲ' လို့ပြောတဲ့အတွက် ကျွန်တော် အံ့ဩ သွားတယ်။ ရိုဘင်ရာဖဲလ်အကြောင်း သူ ဘာမှမသိပါလား။ သူမဟာ အမျိုးသမီး ဆိုတာလည်း မသိပါလားလို့ တွေးလိုက်မိတယ်။ အမေရိကန်တွေက တာလီဘန်တွေကို ထောက်ခံနေတယ်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်က သူတို့ကို ဘယ်သူ ထောက်ခံနေတယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က သူတို့ကို ထောက်ခံကြောင်း မိန့်ခွန်းပြောတာကိုလည်း မသိဘူး။ ပြောတဲ့သူက မိန်းမလား၊ ယောက်ျားလားတောင် သူမသိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က မူလာအိုမာဆီက မေးခွန်းတွေဝှက်ယူဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။

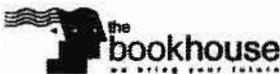

www.burmeseclassic.com

ဒီတော့ ကျွန်တော်က ဆက်မေးခဲ့ပါတယ်။ 'ကောင်းပြီ၊ သူမ ပြောတာကို ခင်ဗျား မသိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ အမေရိကန်တွေက ခင်ဗျားတို့ကို မထောက်ခံဘူးဆိုရင် ကုလသမဂ္ဂမှာ ခင်ဗျားတို့ကို ထောက်ခံတဲ့မိန့်ခွန်း ဘယ်ပြောမှာလဲ' လို့မေးတော့ မူလာအိုမာက ကျွန်တော့်ကို အချက် ၃ ချက်ပြောပြပါတယ်။ ပထမအချက်ကတော့ အမေရိကန်တွေဟာ တာမင်နစ္စတန်ကနေ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း သွယ်ယူဖို့ကို စိတ်ဝင်စားနေတယ်။ တာမင်နစ္စတန်ဟာ အရင်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံထဲမှာပါတဲ့နိုင်ငံ။ အဲဒီဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းကို အာဖဂန် နစ္စတန် နိုင်ငံထဲကနေဖြတ်ပြီး သွယ်ယူချင်တယ်။ ဒီလို ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း သွယ်ယူမယ့်တန်ဖိုးက ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံ ရှိပါတယ်။ အမေရိကန် ရေနံကုမ္ပဏီ ယူနိုက်ကယ်က ဒီစီမံကိန်းကို စိတ်ဝင်စားနေတယ်။ ကြိုးလည်း ကြိုးစားနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မူလာအိုမာက ယူနိုက်ကယ်နဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဖြတ်သယ်မှာကို လက်မခံပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူက အာဂျင်တီးနား ရေနံကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဘရီဒကစ်နဲ့ ပိုက်လိုင်းဖြတ်သွယ်ရေးစာချုပ်ကို သဘောတူလိုက်လို့ပါပဲ။ ဒုတိယအချက်ကတော့ သူတို့ဟာ ကျွပ်တို့ကို အသုံးပြုချင်ကြတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဆိုလိုတာက အမေရိကန်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့က တရုတ်ပြည်ကို ဆန့်ကျင်စေချင်တာကို ပြောတာပါ။ တတိယ အချက်ကတော့ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ အီရန်ကို ဆန့်ကျင်စေချင်တယ် ဆိုတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

မူလာအိုမာက ဆက်ပြောပါတယ်။ 'အီရန်ရဲ့ ရေဒီယိုက ကျွန်တော်တို့အတွက် ပြဿနာအများကြီး ထုတ်လွှင့် နေတယ်။ အဲဒီလို ထုတ်လွှင့်တဲ့ထဲမှာ ပါကစ္စတန်က ထင်ရှားတဲ့သတင်းစာ ဆရာဖြစ်တဲ့ ဟာမစ်မီယာဆိုတဲ့ ခင်ဗျားက မူလာအိုမာဟာ အမေရိကန် CIA အတွက် အလုပ်လုပ်နေတာပါလို့ ပြောတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော်က မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတဲ့အကြောင်း ထုတ်လွှင့်နေတယ်' လို့ ပြောပါတယ်။ သူက အူရဒစကားနဲ့ ပြောတာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းနဲ့ ဘာသာစကား ပြောဆိုပုံက အတော်ကို ညံ့ပါတယ်။ သူက ဆက်ပြီး 'ကျွန်တော် CIA မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် CIA မဟုတ်ဘူး။ CIA မဟုတ်ပါဘူး' လို့ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ရှင်းပြ နေပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဆုံမှုအဆုံးသတ်တဲ့အခါ မူလာအိုမာက 'ကျွန်တော် CIA အေးကျင့်တစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာဘယ်လို သက်သေပြနိုင်မလဲ' လို့ မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'ကျွန်တော် မသိဘူး။ ခင်ဗျားဘယ်လို သက်သေပြမလဲ' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ သူကဆက်ပြီး 'ကောင်းပြီ ကျွန်တော်မှာ မိတ်ဆွေ တစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူက CIAရဲ့ မဟာရန်သူတော်ကြီးဗျ။ အခုဆို သူက အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော်စဉ်းသည့် အဖြစ်နဲ့ ရောက်နေတယ်။ ခင်ဗျား သိမှာပါ။ သူက အိုစမာဘင်လာဒင်လေ' လို့ ပြောတဲ့အတွက် ကျွန်တော်

www.burmeseclassic.com

အိုစမာဘင်လားဒင်

သူကို ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် သူ့နာမည်ကို ကြားဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက အရေးရောပါရဲ့လားလို့ ပြောလိုက်တော့ သူက အရေးပါတာပေါ့ဗျာ။ ရှိတ်ဘင်လားဒင်က အမေရိကန်တွေရဲ့ မဟာရန်သူတော်ကြီးပဲ။ သူ့ကို ဆုဒန်က မောင်းထုတ်ပစ်တာကလည်း အမေရိကန်တွေပဲ။ ဒါကြောင့် သူက အခုဒီမှာလာနေတာပေါ့။ ခင်ဗျား ရှိတ်ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့မလား။ ခင်ဗျားတစ်ခုတော့ ကတိပေးရမယ်။ သူ့ကိုတွေ့တာနဲ့ မူလာအိုမာဟာ CIA ရဲ့ အေးဂျင့်မဟုတ်ပါဘူးလို့ စာရွက်မှာ လက်မှတ် ထိုးပေးရမယ်နော်လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော်က ကောင်းပါပြီဗျာ။ ကျွန်တော် စာရွက်ပေါ်မှာ လက်မှတ်ထိုးပေးပါမယ်။ ကတိလည်း ပေးပါတယ်လို့ ပြန်ပြော လိုက်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် ပါကစ္စတန်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်သံရုံးနဲ့လည်း အဆက်အသွယ်လုပ်တယ်။ ဘင်လားဒင်အကြောင်း မေးမလို့ပါပဲ။ ပါကစ္စတန်မီဒီယာတွေမှာတော့ သူ့အကြောင်း သိပ်မသိကြဘူး။ ဒါကြောင့် သံရုံးထဲသွားပြီး ပါကစ္စတန်လူမျိုး စာကြည့်တိုက်မျိုးနဲ့ တွေ့တယ်။ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျား မစ္စတာဘင်လားဒင် အကြောင်းသိပါသလား'လို့ မေးတော့ သူက ပြန်မေးတယ်။ 'သူ့နာမည်ကို ဘယ်လို စာလုံးပေါင်းရတယ် ဆိုတာ စာရွက်ပေါ်မှာ ရေးပေးပါ'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က "Osama Binlادن" အိုစမာဘင်လားဒင်လို့ ရေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ စာကြည့်တိုက်မျိုးက အင်တာနက်ဆီ သွားပါတယ်။ အင်တာနက်ထဲက ထုတ်ယူလာတဲ့ ဆောင်းပါး ၂ ခု ပြတယ်။ တစ်ခုက တိုင်းမိမဂ္ဂဇင်းမှာပါတဲ့ အိုစမာဘင်လားဒင် အကြောင်းပါ။ ကျွန်တော်လည်း ခေါင်းတော်တော်ခြောက်သွားတယ်။ တိုင်းမိမဂ္ဂဇင်းမှာပါတာဆိုရင် ဒီလူက သိပ်အရေးမပါတဲ့သူမဟုတ်လား။ ဒီလူနဲ့ ကျွန်တော်က အင်တာဗျူး သွားလုပ်ရမှာလား။ သိတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လအထိ ဘင်လားဒင် အကြောင်းဟာ ကြီးကျယ်လှတဲ့ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် မဟုတ်သေးဘူးလေ။

ကျွန်တော်ရဲ့ ပထမဆုံးတွေ့ဆုံမှုဟာ သိပ်မဟုတ်လှပါဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ ပြဿနာတော်တော်များများကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့ ကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးကို နှံ့နှံ့စပ်စပ်ရှာပါတယ်။ အစောင့်တွေက ကျွန်တော့် တစ်ကိုယ်လုံးကို အသေအချာရှာပါတယ်။ ကတ်သီးကတ်သတ်ကို ရှာတဲ့အတွက် ကျွန်တော် အော်တောင်ပစ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း ရှာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်က တံတွေးထွေးလိုက်ပြီး မင်းတို့ အခြောက်တွေလားလို့ မေးလိုက်တယ်။ သူတို့က တာဝန်အရပါလို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်တော် ဒီလူတွေကို သိကြမ်းကြမ်း ပြောနေမိတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အိုစမာ ရောက်လာပါတယ်။ သူက အခြေအနေကို သဘောပေါက် သွားပြီး 'ဆောရီး မစ္စတာမီယာ၊ ဆောရီး မစ္စတာမီယာ' စိတ်မကောင်းပါဘူးလို့ ပြောတာပါ။ ပထမ စိတ်

မကောင်းပါဘူးက အင်္ဂလိပ်လို ပြောတာပါ။ ကျွန်တော့်ကို ညစာနဲ့ ဧည့်ခံပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ညစာ အတူစားကြတယ်။ အလွန်ကို စေတနာပါပါနဲ့ ကျွေးတဲ့ညစာပါပဲ။ သေသေချာချာ ကင်ထားတဲ့ သိုးသားကင်လည်း ပါပါတယ်။ သံလွင်ဆီနဲ့ သိုးသားကင်ကို လိမ်းထားပါတယ်။ အသီးအရွက်သုပ်လည်း ပါပါတယ်။ ကျွန်တော် အံ့ဩတာက အာဖဂန်လိုနေရာက ဝှံ့ထဲမှာနေပြီး အာရပ်အစားအစာတွေကို အသေအချာ ချက်ပြုတ် ကျွေးတာပါပဲ။ ဝူထဲကို ကြည့်လိုက်သော ရုပ်မြင်သံကြားအပေါ်စက်၊ အောက်စက်တွေ၊ စာအုပ်တွေကို တွေ့ရတယ်။ ဝူတစ်လုံးနဲ့ တစ်လုံးလည်း သွားလို့လာလို့ရအောင် ဖောက်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒီနောက် ကျွန်တော်က သူ့ကိုစပြီး မေးမြန်းပါတယ်။ သူကလည်း လက်ထဲမှာ ဖိုင်တွဲတစ်ခုကို ကိုင်ထား တယ်။ ဒီနောက် သူက အဲဒီဖိုင်တွဲထဲမှာရေးထားတဲ့ အချက်အလက်တွေကို ပြောပြတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ကျွန်တော် ဘဏ်စာရင်းနဲ့ပါတ်ကို ရွတ်ပြတယ်။ ကျွန်တော့် မှတ်ပုံတင်နံပါတ်၊ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် တယ်လီဖုန်းနံပါတ် ကိုလည်း ပြောပြတယ်။ ဘဏ်စာရင်းထဲမှာ ငွေဘယ်လောက်ရှိတယ် ဆိုတာလည်း ဖတ်ပြတယ်။ ကျွန်တော် အတော်အံ့ဩသွားတယ်။ ကျွန်တော့်အကြောင်းကို လျှို့လျှို့ဝှက်ဝှက် အသေအချာ စုံစမ်းထားပါလားဆိုတာ သိသွားတယ်။ သူက "ခင်ဗျားဟာ သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ လွတ်လပ် ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ဆက်ဆံလိမ့်မယ်လို့ မထင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားက သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်လို ကျွန်တော့်ကို ဆက်ဆံမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဆက်ဆံရေးဟာ အမြဲရှိနေမှာပဲ" လို့ ပြောတယ်။ သူ့ဆိုလိုတာက သူ့ကို ရိုးရိုးသားသား ဆက်ဆံပါလို့ ပြောတာကို အလွန်ယဉ်ကျေးတဲ့အပြောနဲ့ ကျွန်တော့်ကို သွယ်ဝိုက် ပြောဆိုလိုက်တာပါပဲ။

သူနဲ့ မေးမြန်းပြောဆိုပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က သူ့ကို စာတံပုံရိုက်ပါတယ်။ သရုပ်ဆောင်ပြီး အရိုက်ခံဖို့လည်း ကျွန်တော်က တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ သူက အလွန်ရှက်တတ်သူပါ။ သူ့ကို သေနတ်ပခုံးမှာလွယ်ပြီး ရိုက်ပါဆိုတာကို သူက မလွယ်ဘူး။ ကျွန်တော်က အတင်းလွယ်ပေးရတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို "မစ္စတာ ဘင်လာဒင် ခင်ဗျား ဒီလိုမနေပါနဲ့၊ ပြုံးလိုက်စမ်းပါ" လို့ ပြောတော့ သူက "မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ" "ကျွန်တော် မပြုံးချင်ပါဘူး" လို့ ပြောတယ်။ ဒါဟာ သူ့နဲ့ပထမဆုံး စတွေ့တာပါ။ ဒီလိုတွေ့တဲ့ အတွက် ကျွန်တော့်မှာ အန္တရာယ်ရှိမယ်လို့ ကျွန်တော်မထင်ပါဘူး။ သူက သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နဲ့ ဧည့်ဝတ်ကျော့တဲ့ အိမ်ရှင်ကောင်းတစ်ယောက်ပါ။ ကျွန်တော့်ကို ဂရုစိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အတွေးထဲမှာ ဘာရှိမယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ သူက အချက်တစ်ခုကို ထောက်ပြပါတယ်။ ဆော်ဒီအာရေဗျရဲ့ မြေပေါ်မှာ အမေရိကန်တွေ ဘာကြောင့်ရှိနေရသလဲဆိုတာပါပဲ။ ဒါဟာ

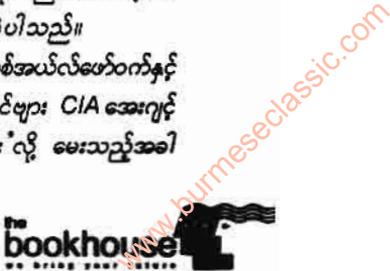
သူ့ရဲ့ပြဿနာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဆုံပြီး အင်တာဗျူးလုပ်စဉ်က သူက ဆဒမ်ဟူစိန်ကို စွတ်ချပြီး ပြောဆိုခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲမှာ ပက်ပက်စက်စက် ဆဲရေးတိုင်းသွာ တာတွေတောင် ပါတယ်။ သူ့ဆဲတာတွေကို ကျွန်တော်စာထဲမှာတောင် ထည့်မရေးချင်ပါဘူး။ 'ဆိုရှယ်လစ်...မအေ...' ဆိုတာမျိုး၊ 'ဆဒမ်ဟူစိန်ဆိုတဲ့ကောင်ဟာ အာရပ်ကမ္ဘာကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့ကောင်' ဆိုတာမျိုးတွေ သုံးနှုန်းပြောဆိုပါတယ်။ နောက်ပြီး သူက ဆဒမ်ဟူစိန်က သူတို့ကို ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ အာဖဂန်ကို အီရတ်လူငယ်တွေ လာရောက်တိုက်ခိုက်မယ် လုပ်တုန်းက တားမြစ် ပိတ်ပင်ထားတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းတွေ ကျွန်တော်ကို ပြောပြပါတယ်' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ ကျွန်တော်သည် အိုစမာဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်က ပီတာအားနက်သည် CNN ၏ သတင်းထောက်ဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်က ထုတ်လုပ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လားဒင်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဇွန်သံအင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ ဆက်သွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ဘင်လားဒင်သည် အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက် ဗျားကို ငွေကြေးအရ ထောက်ပံ့နေသည်ဟု ယူဆထားချိန်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် သူ့နာမည်ကို လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ခဲ့၏။ ကျွန်တော်တို့က သူနှင့် အင်တာဗျူးလုပ်ကြဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြလေသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို ပထမအကြိမ် တိုက်ခိုက်စဉ်က ထိုတိုက်ခိုက်မှုသည် ဘဂ္ဂုတ်ကလင်မှ အာရပ် ကားဒရိုင်ဘာတွေကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု မယုံကြည်ခဲ့ပါ။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုနောက်တွင် အလွန်အားကောင်း သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက်ကွယ်တွင် ဘင်လားဒင် ရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်တော်က ထုဆွဲခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် ထိုတိုက်ခိုက်မှုတွင် ဘင်လားဒင်သည် ဘာမှလုပ်နိုင်မည်ဟု မထင်ခဲ့ပါ။ ဆော်ဒီပြည် ငြိမ်းတစ်ယောက်က ကမ္ဘာ့အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းကြီးကို ဦးဆောင်၍ လုပ်နိုင်မည်ဟုလည်း မထင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် သူနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် လန်ဒန်သို့သွားပြီး သူ၏ မိဒီယာအဆက်အသွယ်ရေးသမားဖြစ်သူ ခါလစ်အယ်လ်ဖော်ဝက်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူက သတိထားပြီး စိုးရိမ်မှုရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူက ကျွန်တော်ကို 'ခင်ဗျား CIA အေးဂျင့် တစ်ယောက်လား။ ဒီလူနဲ့ရော ခင်ဗျား ကောင်းကောင်း လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နိုင်ရဲ့လား' လို့ မေးသည့်အခါ

ကျွန်တော်က *CNN အနေနဲ့ ဘယ်သူ့ကိုမဆို ကောင်းကောင်း လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နိုင်ပါတယ်* ပါပြောခဲ့သည်။ နောက်တစ်လအကြာတွင် ကျွန်တော်နှင့် ပီတာအား လက်နက်ကို အဆက်အသွယ်လုပ်ပြီး အင်တာဗျူးဖို့ ခရီးထွက်ရမည်ဟုပြောသည်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ လန်ဒန်သို့ ခရီးထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။ ဓာတ်ပုံဆရာ ပီတာဂျူဘင်နယ်နှင့် နောက်ထပ် ၂ ယောက်လည်း ပါလာသည်။ သူတို့က ဘင်လာဒင်ထံ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွားရမည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ဦးဆောင်လမ်းပြရမည့် သူကို ကျွန်တော်တို့က အိုမာအဖြစ်ပင် သိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ပါကစ္စတန်ကို ထွက်လာခဲ့သည်။ နောက်ဟိန္ဒူဂွတ်(ရှ်) တောင်တန်းကြီးကိုဖြတ်ကာ အာဖဂန်သို့ ရောက်လာကြတော့သည်။ ထိုအချိန်က တာလီဘန်တို့သည် ရုပ်ရှင်ရိုက်ခြင်း၊ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်းတို့ကို ပိတ်ပင်ထား ချိန် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပိတ်ပင်ထားမှုမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အစီအစဉ် မှာ ဘင်လာဒင်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြား အင်တာဗျူးရိုက်ကူးရန် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ အာဖဂန်နစ္စတန်ထဲဝင်လာ သည်တွင် ဗီဇာမပါဘဲ ထွက်လာခြင်းဖြစ်၏။ နယ်စပ်မှတစ်ဆင့် အာဖဂန်နိုင်ငံထဲဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဂျာလာလာဘဂ် ရောက်သောအခါ ရက်အတော်ကြာ စောင့်နေရသေးသည်။ ဘင်လာဒင်၏ လူတချို့ရောက်လာပြီး တွေ့ခွင့်ပေးမည်ဟုဆိုပါသည်။ ထိုလာသော သူများအနက် တစ်ယောက်မှာ ဆံပင်ဖိုးရိုးဖိုး ရှားယားနှင့်ဖြစ်ပြီး သူက ဘင်လာဒင်၏ မိဒီယာအကြံပေးဖြစ်သည်ဟု မိတ်ဆက်သည်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ တွင် ပါလာသောပစ္စည်းများကို ယူခွင့်မပေးနိုင်။ အင်တာဗျူးလုပ်သည့်အခါ သူတို့ ကင်မရာများနှင့် ရိုက်ပေးမည် ဟုဆိုသည်။ အဓိကမှာ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ဖြစ်သည်။ ကင်မရာများ ယူမလာရန်မှာ ပြဿနာမဟုတ်ပေ။ ကျွန်တော်တို့သည် အချေအတင် မပြောကြတော့ဘဲ သူတို့ပြောသည်ကို လက်ခံလိုက်ကြတော့သည်။

CNN နှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ အင်တာဗျူးအကြောင်း ယခုပြောပြသူမှာ ပီတာဂျူဘင်နယ် ဖြစ်ပါသည်။ သူထံ ထိုအင်တာဗျူးခွဲပုံကို ဓာတ်ပုံရိုက်သူလည်း ဖြစ်လေသည်။

*ကျွန်တော် အသက် ၁၆ နှစ်သားကတည်းက စစ်ပွဲတွေမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူတဲ့ ဓာတ်ပုံသတင်းထောက် ဖြစ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒ အလွန်ပြင်းပြခဲ့တယ်။ စစ်ပွဲတွေရှိတဲ့ဆီကို စွန့်စားပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ယူဖို့ အခွင့်အရေးကိုလည်း ရှာဖွေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလိုအခွင့်အရေးရဖို့အတွက် စစ်တပ်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှပဲ သတင်းထောက်ဖြစ်နိုင်မှာပဲ လို့ တွေးခဲ့ပေမယ့် ထင်သလိုဖြစ်မလာပါဘူး။ ဒီနောက် ၇၉ ခုနှစ်မှာ စစ်တပ်က ထွက်ခဲ့တယ်။ စစ်တပ်ကလွှက်

www.burmeseclassic.com

ပြီးတဲ့အခါ စစ်သတင်းကို ကျွန်တော် စောင့်တယ်။ စစ်ပွဲရှိတဲ့နေရာကို လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ အာဖဂန်စစ်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က အစိုးရဝန်ထမ်းလည်း မဟုတ်၊ မီဒီယာအသီးသီးက ဝန်ထမ်းလည်းမဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်တဲ့ဓာတ်ပုံဆရာအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် လန်ဒန်ကို ဘက်စုံကားနဲ့ လာခဲ့ ပါတယ်။ လန်ဒန်ကတစ်ဆင့် ပါကစ္စတန်ရောက်အောင် ဘက်စုံကားတွေ တစ်စီးပြီးတစ်စီးပြောင်းစီးပြီး ပက်ရှ်ဝါ ကို လာခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲဟာ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် စူပါပါဝါနိုင်ငံ ၂ နိုင်ငံ ဖြစ်နေတဲ့စစ်ပဲ။ ဆိုဗီယက်ကတော့ အာဖဂန်ကို ပြောင်ဝင်သိမ်းတယ်။ အမေရိကန်ကတော့ လိုသမျှထောက်ပံ့ပြီး ဆိုဗီယက်တို့ရဲ့ ကျူးကျော်မှုကို တိုက်ထုတ်ဖို့ ကြိုးစားနေတာပါပဲ။

အာဖဂန်ကို သွားရောက်ပြီး စစ်သတင်းထောက်အဖြစ် ဓာတ်ပုံတွေရသလောက်လည်း ရိုက်ယူခဲ့တယ်။ နောက် ၈၉ ခုနှစ်၊ ဆိုဗီယက်တွေ အာဖဂန်က ဆုတ်ခွာသွားတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ပြန်ခဲ့တာပါပဲ။ အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော်ရှိစဉ်က မူဂျာဟစ်ဒင်တွေနဲ့အတူ အာဖဂန်မှာ ၇၂ နေရာလောက်အထိ ခြေဆန့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို အာဖဂန်အတွေ့အကြုံရှိပြီးသား ကျွန်တော်ဟာ နောက်ထပ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အင်တာဗျူးဖို့ CNNရဲ့တာဝန်ပေးတာ ကို လက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဟိုတယ်ကနေပြီး အခေါ်ကို ရက်ပေါင်းများစွာ စောင့်နေခဲ့ပါတယ်။ နောက် အိုစမာရ် ဓာတ်ပုံဆရာတွေရောက်လာပြီး ကျွန်တော့်မှာပါတဲ့ ကင်မရာတွေ၊ ဓာတ်ပုံပစ္စည်းတွေကို စစ်ဆေးကြတယ်။ သူတို့က ကင်မရာထဲမှာ ဗုံးတွေဘာတွေများ ပါမလားလို့ပေါ့။ အာမက်ရှားမာဆွတ်ဟာ ဇည်း ဒီလိုပဲ လုပ်ကြံခံရတာပါ။ သူ့ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှာ အယ်လ်ကေးဒါး လုပ်ကြံရေးသမား တွေက ဓာတ်ပုံသတင်းထောက်တွေအဖြစ် အယောင်ဆောင်ပြီး သတ်ခဲ့တယ်။ အခုလည်း ဗုံးထည့်ထားတဲ့ ထင်မရာများ ပါမလားဆိုပြီး စစ်ဆေးကြတာပါ။ စစ်ဆေးပြီးပေမယ့် သူတို့က ကင်မရာကို သုံးခွင့်မပြုဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကို ဗင်ကားတစ်စီးပေါ် တင်ခေါ်လာတယ်။ သွားရင်းနဲ့ အမှောင် ဆူညံ တဖြည်းဖြည်း သိပ်သည်းလာတယ်။ မောင်လာပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ကို နေကာမျက်မှန်တစ်လက်စီ ဆွဲပြီး တပ်ခိုင်းထားတယ်။ သွားတဲ့လမ်းကို မသိတော့ဘူးပေါ့။ အိုစမာက ဘယ်သူ့ကိုမှ မခေါ်ခဲ့ဖူးဘူး။ အဲဒါဘဲ ရောက်လာတဲ့သူကိုလည်း သတ်ပစ်လိုက်တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ သူ ဖိတ်ခေါ်ထားတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူ့စည်သည်ဖြစ်နေတာကြောင့် သူ ဘာမှလုပ်မယ် မထင်ပါဘူး။ အစောင့်တွေကသာ လုံခြုံရေး အတွက် ရှာဖွေတာတို့၊ ဂရုထားတို့ပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဂျာလာလာဘာဂ် ပတ်လည်မှာရှိတဲ့ အနက်ရောင် တောင်တန်းများဆီ ဦးတည်ပြီး

www.burmeseclassic.com

ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။ တစ်နေရာကို ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အော်ဟစ်သံတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို စိန်ခေါ်လိုက်တယ် လို့ ထင်ရတယ်။ အော်သံတွေ၊ မီးထိုးတဲ့ မီးရောင်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေတဲ့သူတွေပါ။ တချို့က အမှောင်ထဲကထွက်လာပြီး သူတို့မှာပါတဲ့ လက်နက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို ချိန်ထားတယ်။ နောက် အောက်ဆင်း နိုင်းထားပါတယ်။ ဒီဒေသမှာ ဘာမှ ယုံကြည်လို့ မရဘူး။ သူတို့ခိုင်းတဲ့အတိုင်းပဲ လုပ်ရတာပေါ့။ သူတို့က ပါလာတဲ့ပစ္စည်းတွေကို သေသေချာချာ ရှာဖွေစစ်ဆေးကြတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လျှောက် လာတာက တောင်ကြားတစ်ခုပါ။ အလွန်နက်လှတဲ့ တောင်ကြားကြီးတော့ မဟုတ်ဘူး။ အမှောင်ထဲမှာ လျှောက်လာရင်း အိမ် ၃ လုံးကို ခပ်ဝါးဝါးတွေ့ရတယ်။ ရွံ့အုတ်နဲ့ ဆောက်ထားတဲ့အိမ်တွေပါ။ ကျွန်တော်တို့ကို အိမ်ထဲ ခေါ်သွားတယ်။ ကျွန်တော်က ဒီအိမ်တွေဟာ ဆောင်းတွင်းမှာ သုံးတွေ့ထားတဲ့အိမ်လို့ ထင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ထင်သလို မဟုတ်ပါဘူး။ လူနေတဲ့အိမ်တွေပါ။ မီးစက်သံကိုလည်း ကြားရ ပါတယ်။ ကျွန်တော် မေးကြည့်တော့ လိုအပ်လို့ ညဘက် အင်တာဗျူးလုပ်တဲ့အခါသုံးဖို့ မီးစက်တွေ အသင့် နှိုးထားတာပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း မှာထားခဲ့တာကိုး။ ဒီနောက် ကျွန်တော်တို့ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ကင်မရာတွေ ပြင်ကြတယ်။ ကင်မရာတွေထားခဲ့ဖို့ ပြောပေမယ့် ကျွန်တော်တို့က ရှင်းပြပြီး ယူသင့်တာတွေ ယူလာတာပါ။ သူတို့ အသေအချာရှာဖွေပြီး ယူခွင့်ပေးတာကြောင့် ယူလာကြတာပါ။ ကင်မရာဒေါက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျောပိုးအိတ်တွေကို အောက်ချထားလိုက်ပြီး မကြာခင် အိုစမာ ရောက်လာပါတယ်။ အိုစမာက ကျွန်တော်တို့ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တော့ ခံစားမိတာက အိုစမာရဲ့လက်တွေ အေးစက်နေ တာပါပဲ။ ငါးတစ်ကောင်ကို ကိုင်လိုက် ရသလို အေးစက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟုပြောပြခဲ့သည်။ သူကပဲ ဆက်လက်၍ ဤသို့ ရေးပြမြန်သည်။

အိုစမာဘင်လာဒင်သည် အမှောင်ထဲမှ ထွက်လာသည်။ သူဘယ်သူနှင့် တူသလဲ ဆိုသည်ကိုကား ကျွန်တော် မသိပါ။ သူ့ဓာတ်ပုံကိုလည်း ကျွန်တော် မမြင်ခဲ့ဖူးပါ။ အလင်းရောင်ထဲရောက်လာသော သူ့ကို မြင်ရသောအခါ သူသည် အလွန်အရပ်မြင့်ပြီး ၆ ပေနှင့် ၅ လက်မ ရှိပါသည်။ ပိန်လည်း အလွန်ပိန်ပါသည်။ သူ့အသံမှာ ခပ်တိုးတိုးနှင့် ညင်ညင်သာသာ ဖြစ်၏။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ကြောက်စရာကောင်းလှသော တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်လိုသည့် အကြမ်းဖော် သမားတစ်ယောက်ဟု မမြင်။ အေးဆေးတည်ငြိမ်သည့် တရားဟောဆရာ တစ်ဦးအဖြစ်သာ တွေ့ရပါသည်။

သူနှင့် အင်တာဗျူးဖို့အတွက် ကြိုတင်စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ရာတွင် တစ်ချက်မှာ အင်တာဗျူးမလုပ်မီ မေးလိုသည့် မေးခွန်းများကို ကြိုတင် တင်ပြရန် ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တချို့က ကျွန်တော်တို့နှင့်

www.burmeseclassic.com

အင်လာဒင်သည် သူမိသားစုနှင့် ပတ်သက်သောအကြောင်းများ၊ သူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှု ငွေကြေးအကြောင်းကို ပြောမည်မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။ သူ၏ နိုင်ငံရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ သဘောထားများကိုသာ ပြောပြမည်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ရောက်ရှိပြီး အချိန်အတော်ရလာသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာဘာကြောင့် ရောက်လာသလဲလို့ စဉ်းစားမိတော့သည်။ အိုစမာ အင်လာဒင်က အနောက်နိုင်ငံများနှင့်အထူးသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည်ကို သိရှိပုံ မသတိလာသည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အဓိကထား၍ စစ်ကြေညာခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စစ်ကြေညာသည့် အကြောင်းအရင်းများကို သူက ရှင်းပြပါသည်။

ဘာကြောင့်အမေရိကန်ကို စစ်ကြေညာရသလဲ။ အမေရိကန်ကို ဦးတည်ပြီး တိုက်ခိုက်နေသလဲဆိုသည်ကို သူက ကြေညာရာတွင် အမေရိကန်၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို မကျေနပ်၍ တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ သူက ဗက်ဒေါနား အကြောင်း၊ ဟောလီးဝုဒ်၏အကြောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးများအကြောင်း၊ လိင်မှုကိစ္စများ ရှုပ်ထွေးနေမှုအကြောင်း စသည့် သူ့ရေးကိစ္စအကြောင်းများကိုတော့ မပြောပါ။ ထိုကိစ္စများမှာလည်း အမေရိကန်အဖို့ ထူးဆန်းသည့်ကိစ္စများ မဟုတ်တော့ပါ။ သူပြောပြသည်မှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ပြီးကတည်းက အော်တိုမန်နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်လာကတည်းက ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည် မှတူ၍ ပြောပြသည်။ ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့သည် ထိုအချိန်က ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ကြသည်။ အော်တိုမန် အင်ပါယာကြီးသည် သူ့ပိုင်နိုင်မှုကို သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ကြောင်း ယခုအခါ မွတ်ဆလင်များမှာ နေရာအတော်များများတွင် စော်ကားခံနေရသည်။ အင်ပါယာကြီးအစွမ်းအားပေးသော၊ ပါလက်စတိုင်းဒေသ၊ အီရတ်ဒေသများတွင် အသတ်ခံရခြင်း၊ အစော်ကားခံရခြင်းတို့ကို မွတ်ဆလင် မြေကြီးတွေ့နေရသည်ဟု ပြောပါသည်။ သူဆင်နွှဲနေသော စစ်ပွဲတွင် နှိမ်ချ စော်ကားခံရသော မွတ်ဆလင်များအတွက် အင်ပါယာကြီးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါသည်။

သူက စကားကို အလွန်သိမ်မွေ့ညင်သာစွာ ပြောပါသည်။ လက်ဖက်ရည် အနည်းငယ်သောက်ထားသည်ကို ကျွန်တော် မှတ်မိ၏။ သူပြောပြသည်ကို နားထောင်၍ ငြီးငွေ့လာသည်ဟု သူက ထင်သည်ဖြစ်စေ၊ နားမလည်နိုင်ဖြစ်လာ သည်ဟု သူက ထင်သည်ဖြစ်စေ သူက စကားလမ်းကြောင်း ပြောင်းလိုက်ပါသည်။ ရာသီဥတုအကြောင်းကို ဖြစ်ဖြစ်ပြောင်း၍ ကြေညာတတ်သည်။ တွေ့ဆုံဆေးမြန်းမှုတွင် သူပြောသမျှများထဲ၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပေါ် ဆန့်ကျင်သည့်အင်ပါယာများ၊ အင်ပါယာကြီးများကို အဓိကထား၍ ပြောပြပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာရသည့်အကြောင်းများတွင် အဓိကမှာ အမေရိကန်၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ဆိုလိုသည်။ အမေရိကန်တပ်များ ဆော်ဒီတွင် ဝင်ရောက်နေခြင်း၊ အာရေဗျ၏ မြင့်မြတ်သောဒေသတွင် အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်ခြင်းကို မကျေနပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်အကြောင်းများမှာ အီရတ်ကို ပိတ်ဆို့ထားခြင်း၊ အစ္စရေးကို အမေရိကန်က

www.burmeseclassic.com

ထောက်ပံ့ကူညီနေခြင်း အီဂျစ်နှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျကို အမေရိကန်က အကာအကွယ်ပေးထားခြင်း၊ ထိုသို့အကာအကွယ် ပေးသည့်အတွက် ထိုဒေသမှ အုပ်ချုပ်သူများမှာ ယခုအထိ သက်ဆိုးရှည်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်ချုပ်သူများမှာ အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံများတွင် မရှိသင့်သူများ ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်မှာ ၁ နာရီခန့်ကြာပါသည်။ အင်တာဗျူး၊ အစီအစဉ်ကို ပြုလုပ်ပြီးသည့် နောက် သူက ပီတာအားနက်နှင့် အလွတ်သဘော စကားပြောခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြောရာတွင် ဆဒမ်ဟူစ်အကြောင်း ရောက်လာ သည်။ သူသည် ဆဒမ်ကို လုံးဝသဘောမကျကြောင်း သိသာသည်။ ထိုသို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ်က ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် (၁၀) ရက်နေ့တွင် CNN မှနေ၍ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါသည်။ လူအများက စိတ်ဝင်တစား ကြည့်ရှုကြ၏။ ရုပ်သံကြည့်ပရိသတ်များဆီမှ မကျေမနပ် တုံ့ပြန်သံများကို မကြားသိခဲ့ရပါ။ နောက် ၄ နှစ်ကြာသည့် စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ထိုအဖွဲ့အစည်းက အပြင်းအထန် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်တော့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀)ရက်နေ့က ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်များကို ကျွန်တော်တို့ပြန်ကြည့်ပြီး သိခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ ဘင်လာဒင်အကြောင်း CNN မှ ထုတ်လွှင့်တော့မည်ကို သိရှိသည့်အခါ၌ ဘင်လာဒင်မိသားစု မိဒီယာကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်သည့် မက်ဒီဆန်အဲဗင်နယူးမှ မက်စ်က၏ ဖက်(စ်)ဖြင့် အကြောင်းကြားလာပါသည်။

"ဘင်လာဒင်မိသားစု၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးအနေဖြင့် အကြောင်းကြားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အိုစမာ ဘင်လာဒင်၏ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ၏ မိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ် မရှိပါ။ သူ့ကို ထောက်ပံ့ကူညီ ခြင်းလည်း မရှိပါ။ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်ကတည်းက မိသားစုလုပ်ငန်းများနှင့် အဆက်အသွယ် မရှိတော့သလို ဆော်ဒီအစိုးရကလည်း နိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ်မပြုတော့ပါ" ဟုဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လာဒင်၏ CNN နှင့် အင်တာဗျူးခြင်းသည် အနောက်နိုင်ငံသတင်းထောက်များကို ပထမဆုံး တွေ့ဆုံစကား ပြောခြင်း ဖြစ်သလို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

"အမေရိကန်အစိုးရကို ကျွန်ုပ်တို့က ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ကြေညာလိုက်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမေရိကန် အစိုးရသည် တရားမျှတမှုမရှိသော ရာဇဝတ်မှုများနှင့် မင်းဆိုးမင်းညစ်သဖွယ် ကျင့်သုံးနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်တို့သည် အရပ်ဆိုး အကျည်းတန်သော လုပ်ရပ်များကို ကျင့်သုံးနေပါသည်။ အမေရိကန် တို့ ထောက်ခံသော အစ္စရေးတို့က ပြုမူကျင့်ကြံနေသည်။ အမေရိကန်၏ ရုပ်သေးအစ္စရေးတို့သည် တမန်တော်၏

ညခရီးသွားဒေသဖြစ်သည့် ပါလက်စတိုင်းတွင် ပါလက်စတိုင်းပြည်သူများကို ရက်ရက်စက်စက် အနိုင်ကျင့်နေပါသည်။ ထိုသို့ ပြုမူခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်တွင် အဓိက တိုက်ရိုက်တာဝန်ရှိပါသည်။ အစ္စရေးတို့သည် ပါလက်စတိုင်း၊ လက်ဘနွန်နှင့် အီရတ်နိုင်ငံများတွင် ထိုနိုင်ငံက ပြည်သူများကို နေ့စဉ်သတ်ဖြတ်နေလျက်ရှိပါသည်။ အမေရိကန်တို့၏ အမိန့်ကို နာခံသော သူ၏နောက်တော်ပါးဂျူးတို့သည် အထက်စီးမှနေ၍ မာန်စောင်တက်ကာ ပါလက်စတိုင်းပြည်သူများကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်ဖြတ်နေ၏။ အမေရိကန်ကလည်း ထိုဂျူးတို့ကို အားပေးအားမြှောက်ပြုပြီး မွတ်ဆလင်တို့၏ အထွတ်အမြတ်ထားရာဒေသကို စော်ကားလျက်ရှိ၏။ ဆော်ဒီအာရေဗျတွင်လည်း အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက် အခြေချနေသည်။ ယနေ့ကမ္ဘာတွင် မွတ်ဆလင် သန်းပေါင်း ၁၀၀၀ကျော် ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ခင်ဗျားမေးသည့်မေးခွန်းကို ဖြေရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် မွတ်ဆလင်ဘာသာ၏ အထွတ်အမြတ်ထားရာဒေသ ၂ ခု (ဆော်ဒီအာရေဗျ)ကို ဝင်ရောက်ကျူးကျော်နေသော အမေရိကန်စစ်သားများနှင့် အမေရိကန်အရပ်သားများကို တိုက်ရိုက်ပစ်မှတ်ထားပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည်။ သို့မဟုတ် အမေရိကန် အရပ်သားများတို့လည်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရမည်။ မြင့်မြတ်သောဒေသ ၂ ခုတွင် ရောက်ရှိနေသော စစ်သားများကို အဓိကထား၍ တိုက်ခိုက်မည့်အကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့က စစ်ကြေညာလိုက်ပါသည်။ မြင့်မြတ်သောဒေသ ၂ ခုသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာရေးအရ အလေးအမြတ်ထားသောဒေသဖြစ်သည်။ ထိုဒေသ ၂ ခုသည် အခြားမွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောဒေသလည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာရေးအရ ထိုဒေသများကို အခြားမွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်မဟုတ်သော နိုင်ငံများက လာရောက်သိမ်းပိုက်ခြင်း၊ လာရောက်နေထိုင်ခြင်းကို ကန့်သတ်ထားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အဓိကသတ်မှတ်သည့် အမေရိကန်အရပ်သား မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြင့်မြတ်သောဒေသများသို့ ရောက်နေသော အမေရိကန်အရပ်သားများ ထွက်ခွာသွားရပါသည်။ မထွက်သွားလျှင် အမေရိကန်တပ်သားများကို တိုက်ခိုက်ရာ၌ ထိုအရပ်သားများပါလာခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်တို့က လုံခြုံရေးအတွက် အာမခံချက်ပေးနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

- (မေး) ပီတာအားနက် ခင်ဗျားရဲ့အနာဂတ်အစီအစဉ်တွေက ဘာများပါလဲ။
- (ဖြေ) ဘင်လာဒင် ဘာတွေလဲဆိုတာ မီဒီယာထဲမှာ ခင်ဗျားတွေ့လာ၊ ကြားလာပါလိမ့်မယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်းပါပဲ ဟု ပြောပြပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ဝါဟာန်အယ်လ်ဟာဂီသည် ဆူဒန်တွင် ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၄) ရက်နေ့က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အထူးတရားရုံးရှေ့တွင် သူတွေ့ကြုံသိရှိခဲ့သည်များကို သက်သေခံထွက်ဆို သွားသည်။ သူထွက်ဆိုခဲ့သည်များတွင် ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာလိုက်သည်နှင့် ပတ်သက် ပြီး ဘင်လာဒင်၏ ယခင်အလုပ်သမားများက အံ့ဩသွားပုံကို ပြောပြလေသည်။

‘ဆူဒန်ရှိ ဘင်လာဒင်၏လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးရသော အဘူအီဘရာဟင်က ကျွန်တော့်ကို ဘင်လာဒင် အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ သူက CNN နဲ့ ဘင်လာဒင် အင်တာဗျူးခဲ့တာ ကြည့်ရတယ် ဆိုပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်ပြောတာတွေကို သူကြားရတော့ ပြန်မပြောနိုင်အောင် ဖြစ်သွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ ဘာဆိုလို့တယ် ဆိုတာကို သဘောမပေါက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ပြောတာတွေဟာ အချိန်မကျသေးဘူးလို့ သူထင်တဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ လူအားလုံးရှေ့ သူ ဒီလိုပြောလိုက်တာ သူ့အတွက် မကောင်းဘူးလို့ သူထင်တဲ့အကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်’ဟု ပြောပြသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖို့ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွားသူမှာ ‘အိုမာ’ ဆိုသူဖြစ်သည်။ သူသည် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးအဖြစ် အယောင်ပြပြီး အစ္စလာမ်မစ် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ဘင်လာဒင်၏ တပ်ဖွဲ့များကိုယ်စား ဖီဒီယာဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုကာလမှာ ဆိုဗီယက်ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲကာလ ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ အစောပိုင်းက ကျွန်တော်သည် အိုမာနှင့် ဆွေဇနားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာတွင် ပြင်သစ်ဘာသာနှင့် ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူက အင်္ဂလိပ်လို မပြောတတ်သလို၊ ကျွန်တော်ကလည်း အာရပ်လို မပြောတတ်သဖြင့် ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့်သာ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ သူက သူသည် လွတ်လပ်သော သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စလာမ်မစ် ပြဿနာများ လေ့လာရေးဗြူရိုတွင် သတင်းပြန်ကြားရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး လုပ်ကိုင်နေသူလည်းဖြစ်ကြောင်း သူက ဆိုသည်။ သူက ကက်ရိုမီးယား၊ ဘော့စနီးယားနှင့် ပါကစ္စတန်တို့တွင် သတင်းထောက်အဖြစ် သတင်းရယူ ထိုသတင်းများကို သူ ဗြူရိုသို့ အစီရင်ခံစာများအဖြစ် ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။ သူ၏ ဗြူရိုမှာ ကဘူးလ်တွင် အခြေစိုက် ထားသည်။ သူသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ အထိ အာဖဂန်တွင် လူသားချင်း အကူအညီပေးရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက် ခဲ့ကြောင်းလည်း ပြောပြသည်။ လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်လုံးလုံး သူသည် အနောက်နိုင်ငံများတွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး စပိန်၊ အမေရိကန်

အိမ်ထောင်ရေးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့တွင် စပိန် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ရှိနေပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သူ့တွင် စပိန်နိုင်ငံကူး
လက်မှတ်ဖြင့် သွားလာလှုပ်ရှားနေသော အိမ်ထောင်ရေးကို နောင် ၇ နှစ်အကြာတွင် အမေရိကန်အစိုးရက ဆုငွေထုတ်ပြီး သူနှင့်
အိမ်ထောင်ရေး သတင်းပေးရန် ကြေညာထားခဲ့၏။ အိမ်ထောင်ရေးမှာ မူစတာဟာ ဆက်မာရီယန် နာဆာ ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အဒမ်အီရယ်လ်
ဆော်ပြပါကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဖြစ်သူ ကောလင်း အယ်ပါဝဲလ်က မူစတာဟာ
ဆက်မာရီယန် နာဆာ ဆိုသူကို သတင်းပေးနိုင်သူအား မည်သူ့ကိုမဆို ဆုငွေ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅ သန်း
ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ မူစတာဟာ ဆက်မာရီယန် နာဆာကို အဘူမုဆက်အယ်လ် ဆူရီဟုလည်း သိရှိကြပြီး
သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ကာ ယခင်က အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ ဒါရူဖ်တန်နှင့် အယ်လ်ဂျာဗာ
အကြမ်းဖက်စခန်းများတွင် သင်တန်းဆရာအဖြစ် သင်တန်းပေးခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ထိုစခန်းများတွင်
အဆိပ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ဓာတုလက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းများကို သင်တန်းပေးခဲ့သည်။ နာဆာသည်
ဆီးရီးယားလွန်မျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး စပိန်နိုင်ငံသားအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဟုကြော်ငြာ
ခဲ့သည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နေ့တွင် အဘူမုဆက် အယ်လ်ဆူရီက ဂျီဟတ်ဝက်ဘ်ဆိုက်စ်မှနေ ကြေညာချက်
ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် သူ့ကို အမေရိကန်တို့က ဆုငွေ ဒေါ်လာ ၅သန်း ထုတ်ခဲ့သည်နှင့်ဝတ်သက်ပြီး
အခြားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်က ရှိတ်အိုစမာနှင့် သိက္ခာမိန်းခဲရသည်ကို ဂုဏ်ယူပါသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၉၂
ခုနှစ်အထိ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အဆက်အသွယ်ရပြီး ထိုအဖွဲ့တွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရခဲ့သည်ကိုလည်း
ဂုဏ်ယူမိပါသည်။ ကျွန်တော်က ပထမဆုံး အယ်လ်ကေးဒါးတပ်ဦးမှ တပ်သားများကို သင်တန်းပေးခဲ့ရသည်။
ထိုသို့ သင်တန်းပေးရာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများနှင့် တခြား အာရပ်၊ အာဖဂန်သင်တန်း စခန်းများတွင်
သင်တန်းများ ပေးခဲ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော် ကျွမ်းကျင်သော ဖောက်ခွဲရေးနှင့် အင်ဂျင်နီယာပညာရပ်
များကို သင်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပြောက်ကျား အထူးစစ်ဆင်ရေးအတွက်လည်း သင်တန်းပေးခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

ထိုပညာရပ်များကို ကျွန်တော်သည် အီရတ်၊ အီဂျစ်နှင့် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံများတွင် အဆင့်မြင့်သင်ကြား လေ့လာခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲများတွင် ရုရှားများနှင့် ကွန်မြူနစ်စနစ်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့် အတွက်လည်း ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ရုရှားတို့သည် သူတို့၏အလံများကို ခေါက်၍ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်။ တိုက်ခိုက်ခြင်းလည်း ခံခဲ့ရပါသည်။ ဤနမူနာများအတိုင်း အမေရိကန်တို့ကိုလည်း ဘုရားသခင်၏ အကူအညီဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ပြသရပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အစ္စလာမ်ဒေသသို့ လာရောက်ပြီး အစ္စလာမ်အရေးကိစ္စကို ထူထောင်ရသည့် အတွက်လည်း ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူပါသည်။ ထို့ပြင် မူဂျာဟစ် မူလာမိုဟာမက်အိုမာကို ယုံကြည်ကိုးစားသူများနှင့်အတူ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည်ကိုလည်း ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူပါသည်။

ကျွန်တော်သည် တာလီဘန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်အတူ မူဂျာဟစ်တစ်ယောက်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပါသည်။ ကျွန်တော်က အယ်လ်ဂျာတာခေါ် နိုင်ငံခြားသားများ စခန်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ထားခဲ့သည်။ ထိုစခန်းတွင် အာရပ်နှင့် အာရပ်မဟုတ်သူများကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးနေသည်။ ဗဟိုအာရှဒေသရှိ ကျွန်တော်၏ သင်တန်းသားများက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများနှင့် အစ္စလာမ်အရေးတော်ပုံကို ဆန့်ကျင်သူများကို မြိုးမြီးမြက်မြက် အရသာတွေ့သွားအောင် သင်ခန်းစာပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဆော်ဒီအာရေဗျဟု လူသိများသော မြင့်မြတ်သော ဗလိဝတ်ကျောင်းတော်များ ရှိရာဒေသနှင့် အခြားမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို ပညာပေးဆုံးမမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဟု ဖော်ပြထားသည်။

‘နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ အစ္စလာမ်မစ်တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲခေါ်သ်’ စာစောင်ထဲတွင် ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုများ၌ ပါဝင်ခဲ့သော အယ်လ်ဆူရီ၏သမိုင်းကို ရေးထား၏။ ထိုထဲတွင် သူသည် ဘင်လာဒင်ကို CNN သတင်းဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းသော အင်တာဗျူးကို ပုံပိုးကူညီသူအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းဖော်ပြချက်မှာ...

‘၁၉၉၇ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုတွေ့ပြီး CNN ရုပ်သံဌာနနဲ့ ဘင်လာဒင်တွေ့ပြီး ကမ္ဘာကို ကြေညာဖို့ စီစဉ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ‘မီဒီယာနှင့် သုတေသနဌာန’ ဆိုတာကို တည်ထောင်ထားခဲ့တယ်။ အဲဒီဌာနက ကမ္ဘာ့အစ္စလာမ်မစ်ပြဿနာများကို အထူးပြုလေ့လာတဲ့ဌာနပါပဲ။ အဲဒီလို

www.burmeseclassic.com

ဌာနတစ်ခုဖွင့်လှစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ဟာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံဖြစ်ခဲ့ပါတယ်' ဟု၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဗဟုသုတရှိသူများကသည် အာဖဂန်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အဗ္ဗဒူလာအက်စန်နှင့် ဘင်လားဒင်တို့၏ ထူညီထောက်ပံ့ရေး နှစ်တွင် လုပ်ကိုင်နေသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ ပက်ရှိုဝါတွင် ထိုရုံးရှိစဉ်ကသူ လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၂ နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ တာလီဘန်တို့ ရုံးချိမ့်ခဲ့သည့်ကာလအတွင်း၌ သူသည် အာဖဂန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက...

'ကျွန်တော် ဘင်လားဒင်နဲ့ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကြာ သူနဲ့ထင်းကွာပြီး နောက် ယခုတာလီဘန် အုပ်ချုပ်ရေးအောက်မှာ ပြန်တွေ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ သူက အရေးပါတဲ့သူ တစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ တစ်နေ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က 'ကျွန်တော်တို့ ဘင်လားဒင်ဆီ သွားရအောင်' ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ခေါ်တယ်။ သူ ကဘူးလဲမြို့ တာလီပါဝ မှာနေပါတယ်။ အဲဒီမှာ တာလီဘန် ကာကွန်တီနယ် ဟိုတယ်ရှိပါတယ်။ အချိန်က နေ့လယ်စာစားချိန်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ နောက်သွားတော့ ဘင်လားဒင် ပတ်ပတ်လည်မှာ အာရပ်တွေ ရှိတယ်။ အရင်က ဘင်လားဒင်နဲ့ အခုတွေ့ရတဲ့ ဘင်လားဒင်ဟာ ခြားနားနေပါပြီ။ အဲဒီမှာ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလူကို တာလီဘန်တစ်ယောက်က ဆော့တယ်။ သူ ဘယ်ကလာတာလဲလို့မေးတော့ အဲဒီလူက သူ ဂျပေကာက လာတာလို့ ဖြေပါတယ်။ သူလည်း အာဖဂန်ကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တွေက လာရောက်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ တခြားသူတွေလိုပဲ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့သူ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတယ်။ အခု ဘင်လားဒင်ကိုကြည့်ရတာ အာရပ်ကမ္ဘာမှာတင် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဗွတ်ဆလင်ကမ္ဘာ မှာပါ ဩစာညောင်းသူ ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်က ဂျပေကာကလူကို မေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့နိုင်ငံမှာ ဘာလုပ် ခြင်းဆိုတော့ သူက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ အားလုံး ကချေသည်တွေချည်းပဲလို့ ဆိုတယ်။ နောက်ကျွန်တော် ဘင်လားဒင်နဲ့ ခဏတွေ့ခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်က အာဖဂန်ကို လာရောက်တဲ့သူတွေဟာ သူတို့ရဲ့သဘာဝကို အနီးအနား တွေ့ရတာပဲလို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဘင်လားဒင်ဟာ အဖြူရောင်အဝတ်အစားတွေကို ဝတ်ထားပြီး ဆောင်းထုတ်တစ်ခုကိုလည်း ဆောင်းထားတယ်' ဟု ပြောပါသည်။

အဘူဂျန်ဒဲလ်သည် ယီမင်မှ ဆော်ဒီတွင် လာရောက်နေထိုင်ခဲ့သော ဆော်ဒီနိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့လေသည်။ သူက ဤသို့ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ရှိတ်အိုစမာနဲ့တွေ့ပြီး အပေါင်းအသင်း ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ၃ ရက်လောက် ကျွန်တော်တို့ အတူတူ နေခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ ၃ ရက်ကာလမှာ သူ့ဟာ အလွန်ခင်မင်စရာ ကောင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ညွှန်ကြားနိုင်သူဆိုတာ သိခဲ့ရတယ်။ သူက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအကြောင်း ပြောပြတယ်။ အမေရိကန်ကို ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသင့်သလဲဆိုတာ နားလည်အောင် ရှင်းပြပါတယ်။ သူက အာရေဗျကျွန်းဆွယ်မှာ အမေရိကန်တွေရဲ့ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်မှုအရ မကောင်းကျိုးတွေပေးနေတဲ့ အကြောင်း၊ ဒီဒေသကို သန့်ရှင်းသွားအောင် ပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်းတွေ ပြောပြပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော် စတွေ့ခဲ့ရတာကို ပြောပြရင် အလွန်လှပါတယ်။ ၆ နှစ်ကျော်ကြာပေမယ့် ဒီလိုတွေ့ဆုံရတာကို မမေ့ခဲ့ပါဘူး။

ညနေခိုရင် ဧည့်ဂေဟာကို ကျွန်တော်တို့ သွားကြတယ်။ အဲဒီမှာ နေပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာက ဧည့်ဂေဟာကို ရောက်လာပြီး 'နေကောင်းရဲ့လား အဘူဂျန်ဒဲလ်'လို့ နှုတ်ဆက်လေ့ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့စားတဲ့ မာဆူဘတ် အယ်လ်ကာမူရှိအစားအစာကို စားကောင်းရဲ့လားလို့လည်း မေးပါတယ်။ အဲဒီအစားအစာက ဂျုံရယ်၊ ငှက်ပျောသီးရယ်၊ သကြားရယ်ရောပြီး လုပ်ထားတဲ့မုန့်ကို ခေါ်တာပါ။ ဆော်ဒီမှာတော့ ဒီမုန့်က လူကြိုက်များပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကောင်းပါတယ်။ စားလို့လည်း အဆင်ပြေတယ်လို့ ရှင်းပြတယ်။ လေးနှစ်လောက် ဒီမုန့်ကို စားခဲ့ရတော့ ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ အဲဒီတော့ သူက မနက်ဖြန် နံနက်ကျရင် မာဆူဘတ်ကို နံနက်စာအဖြစ်စားရအောင် ကျွန်တော်အိမ်ကို လာခဲ့ပါလို့ ဖိတ်တယ်။ ဘာကြောင့် ဖိတ်သလဲဆိုရင် သူလည်း အမြဲတမ်း နံနက်စာအဖြစ် မာဆူဘတ်ကို စားနေလို့ပါပဲလို့ ဆိုတယ်။

နောက် ၃နှစ်လောက် ရှိတ်အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော်တွေ့ပြီးတဲ့အခါ သူက နေ့လယ် ဘုရားရှိခိုးချိန်မှာ ကျွန်တော်ကို ခေါ်ပြီး... 'အဘူဂျန်ဒဲလ်၊ ခင်ဗျားတွေ့ခဲ့တဲ့နေရာ၊ ကြားခဲ့ရတဲ့သတင်းဧည့်ဂေဟာမှာ ပြောကြ၊ ဆိုကြတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခင်ဗျားအထင်ကို ပြောပြပါဦး။ ခင်ဗျားအမြင်ကို ကျွန်တော်သိချင်တယ်' လို့ မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် အမှန်အတိုင်းပြောပါမယ်။ ခင်ဗျားက ဒီကိုဖိတ်ခေါ်တဲ့သူတွေမှာ အာရေဗျ ကျွန်းဆွယ်ကလူတွေချည်း ဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒါ ဟုတ်ပါသလား' လို့ဆိုတော့ သူက ပြန်လှေ့တယ်။ 'မှန်ပါတယ်၊ ဒီမှာရှိတဲ့ ညီအစ်ကိုတွေက အီဂျစ်၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနဲ့ မြောက်အာဖရိကက လူတွေ

ချည်းပဲ။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားကိုလည်း ပါဝင်ဖို့ ကျွန်တော် ဖိတ်ခေါ်လိုက်ရတာပေါ့' လို့ဆိုပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ရှိတ်အိုစမာဆိုမှာ ရာမန်ဒါ ဥပုသ်လပြီးတဲ့အထိ နေခဲ့ပါတယ်။ အစ်ပွဲတော်ပြီးတဲ့ ၂ ရက်၊ ၃ ရက်လောက်မှာ သူက ကျွန်တော့်ကိုခေါ်ပြီး ပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ကို သင်တန်းစခန်းတစ်ခု ပို့ချင်တယ် ဆိုတော့ ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ခို့စံမြို့တော် သင်တန်းစခန်းဆီ ပို့လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘော့စနီးယားမှာလည်း သင်တန်းဆင်းခဲ့ရတယ်။ လက်တွေ့သင်တန်းတွေအဖြစ် ဆိုမလီးယား နဲ့ တာဂျစ်ကစ္စတန်တို့ကိုလည်း သွားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို အတွေ့အကြုံတွေကို အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းမှာ မြန်ပြီး သင်ကြားရပါတယ်။ ဘော့စနီးယားမှာ သိပ်မကြာပါဘူး။ ဆိုမလီးယားမှာကတော့ လက်တွေ့သင်တန်း တွေလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ခဲ့တဲ့သင်တန်းတွေမှာ လက်တွေ့ပစ်ခတ်နည်းတွေ သင်ကြားခဲ့ ရတာပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်ခဲ့ရတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်ရတဲ့ပစ်မှတ်တွေက အမေရိကန် စစ်ယူနီဖောင်း ဝတ်ပေးထားတဲ့ ပစ်မှတ်တွေချည်းပဲ။ သင်တန်းဆရာတွေကလည်း အမေရိကန်တပ်သားတွေနဲ့ ခေါင်းဆောင် တွေကို ထိအောင်ပစ်။ အမေရိကန်စစ်သားတွေကို ထိအောင်ပစ်လို့ အော်ဟစ်ညွှန်ကြားပါတယ်။ ပစ်မှတ်တွေကို ထိသွားတဲ့အခါ အမေရိကန်စစ်သားနဲ့ စစ်ယာဉ်တွေကို ထိသွားပြီလို့ အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပစ်မှတ်ဟာ အမေရိကန် ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့တိုက်ရတာ အမေရိကန်စစ်သားတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အစွဲက ခေါင်းထဲ ရောက်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒီလို အမေရိကန်ပစ်မှတ်တွေကိုချည်းပဲ တိုက်ရတဲ့အတွက် အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ နို့တိုက်သူတွေရဲ့ အိပ်မက်တွေဟာ အမေရိကန်ပစ်မှတ်တွေချည်း ဖြစ်ကုန်တော့တာပါပဲ။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ သင်တန်းစခန်းတွေက စာကြည့်တိုက်တွေမှာ စာအုပ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ စစ်ရေးဆိုင်ရာ စွယ်စုံကျမ်းတွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဂျီဟတ် စွယ်စုံကျမ်း (Encyclopedia of Jihad) ဆိုတာလည်း ရှိပါတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန် စစ်ပွဲတုန်းက အချက်အလက် အဖြစ်အပျက်တွေကို နားထားတဲ့ စာအုပ်ပါပဲ။ ဒီစွယ်စုံကျမ်းထဲမှာ စက်သေနတ်နဲ့ ပစ်ခတ်ပုံကစပြီး ပြောက်ကျားစစ်ပွဲအကြောင်း၊ မြို့တွင်းစစ်ပွဲအကြောင်း၊ စစ်ပွဲတွေထဲက သူလျှိုလုပ်ငန်းအကြောင်း၊ လုံခြုံရေးနဲ့ ထောက်လှမ်းရေးဆိုင်ရာ စစ်ပွဲတွေအကြောင်း အချက်အလက်ရှာဖွေမှုအကြောင်း၊ တင့်ကားတွေကို တိုက်ခိုက်တာနဲ့ ဓာတုလက်နက်တွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ရတဲ့အကြောင်း စတာတွေကို ရေးသားထားပါတယ်။ ဒီစွယ်စုံကျမ်းဟာ ၁၂ တွဲရှိပြီး ရုပ်ပုံတွေ၊ ချဉ်းပုံတွေနဲ့ ဇယားတွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ စစ်ပညာကို အစွဲလားမိမိပုံစံနဲ့ရေးထားတဲ့ စွယ်စုံကျမ်းပါပဲ* နုတ်ပြောပြခဲ့သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်းစခန်းများတွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲခိုင်ရာ စွယ်စုံကျမ်းသည် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့၏ အရေးအကြီးဆုံးသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစွယ်စုံကျမ်းတွင် ဂျီဟတ်စစ်သည်တော်များအနေဖြင့် ပြောက်ကျစစ်ပွဲနှင့် နည်းဗျူဟာများကို နားလည်တတ်ကျွမ်းအောင် ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုစွယ်စုံကျမ်း၌ စာမျက်နှာ ထောင်ပေါင်းများစွာ ပါဝင်ပြီး ရုပ်ပုံများဖြင့်လည်း ဖော်ပြထားသည်။ ရန်သူကို မည်သို့တိုက်ခိုက်မည်၊ မည်သို့ခုခံမည်၊ ရန်သူအခြေစိုက်ရာ မည်သို့ရှိမည် စသည်ဖြင့် ရေးထားသည်။ ရန်သူကို ထောင်ချောက် မည်သို့ဆင်မည်၊ မည်သို့ရုပ်ဖျက်မည်၊ မည်သို့အေးတည်စေမည် စသည့် နည်းဗျူဟာများကိုလည်း ရေးသားထားသည်။ ကားမောင်းသွားရင်း မည်သို့ ပစ်ခတ်ရမည့်အကြောင်းကို ထို့ပြင် ခလောက်သံ မြွေပွေး၏အသံနှင့် ကင်းမြီးကောက်၏အသံကို မည်သို့ အသုံးပြုမည်ကိုလည်း ဖော်ပြထားလေသည်။

စွယ်စုံကျမ်း၏ အတွဲတစ်ခုချင်းစီ၌ တင့်ကားများမှနေ၍ ဗုံးလုပ်သည်အထိ အစအဆုံး ဖော်ပြထားသည်။ နယ်စပ်ထောက်လှမ်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ရေးသားထားသည်။ ထို့ပြင် ထိုစွယ်စုံကျမ်း၏ စာအုပ်တိုင်း၌ 'ကျွန်တော်တို့၏ ချစ်လှစွာသော ညီအစ်ကိုတော် အဘူအက်ဒါလာသည် အာဖဂန်တွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး သူ၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအားလုံးကို ထိုစစ်ပွဲအတွက် စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းခဲ့သူဖြစ်သည်' ဟု ရည်ညွှန်းချက်ကို ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ထိုစာအုပ်များကို အမေရိကန်တပ်မတော် စာစောင်များမှ ထုတ်ဝေချက်များ၊ အစ္စလာမ်စစ်စစ်သမိုင်းများနှင့် ကိုးကားဖော်ပြထားသလို ဆိုဗီယက်များကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အာဖဂန်စာအုပ်တို့၏ အတွေ့အကြုံများကိုလည်း ရေးသားဖော်ပြထားပါသည်။

အဘူဂျန်ဒဲလ်ကဆက်လက်၍...

'အစ်ကိုတော် အိုစမာက ကျွန်တော်တို့ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြလေ့ရှိပါတယ်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ကြား ဖြစ်ပွားနေတဲ့တိုက်ပွဲဟာ အယ်လ်ကေးဒါးတစ်ခုတည်းနဲ့ ဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ကလာပ်စည်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမည်ခံသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမှန်က အစ္စလာမ်ကမ္ဘာနဲ့ အမေရိကန်တို့အကြား ဖြစ်နေတာပါပဲ။ အမေရိကန်တို့ဟာ အစ္စလာမ် ကမ္ဘာကို ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်နေပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးကလည်း အစ္စလာမ်ကမ္ဘာကို ကိုယ်စားပြုပြီး ကျယ်ပြန့်သထက် ကျယ်ပြန့်အောင် ထိုးစစ်ဆင်လာနေပါတယ်' လို့ ပြောတယ်။ အိုစမာက 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ကြီးမားတဲ့ စစ်ဆင်ရေးကြီးတစ်ခုကို ပြုလုပ်နေတယ်။ အမေရိကန်ဟာ အစ္စလာမ် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေ ရတယ်' လို့ ကျွန်တော်တို့ကို ရှင်းပြတယ်။

မူလအိမ်မာဘင်လာဒင်

ကျွန်တော်တို့ရဲ့သင်တန်း ပြီးဆုံးခါနီးအချိန်မှာ ဂျာလာလာဘာဂ်မှာရှိတဲ့ ရှိတ်အိမ်မာကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှု အစရပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ တာလီဘန်လုံခြုံရေးအဖွဲ့တွေက လုပ်ကြံမယ့်သူတွေကို ဖမ်းမိခဲ့တယ်။ မူလာအိမ်မာ အလည်း ဂျာလာလာဘာဂ်ကို လေယာဉ်တစ်စီးလွှတ်ပြီး သူ့ရှိတဲ့ အာဖဂန်တောင်ပိုင်းက ကန်ဒါဟာကို ထိုက်လာခဲ့ဖို့လည်း ပြောတယ်။ ကန်ဒါဟာ လေဆိပ်မှာ သူတို့နှစ်ယောက်တွေတော့ မူလာအိမ်မာက ရှိတ်အိမ်မာကို ခင်ဗျား ကန်ဒါဟာမှာ လာနေပါ။ ဒီနေရာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဌာနချုပ်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဂျာလာလာဘာဂ် အင်တလည်း ပိုစိတ်ချရတယ်။ အဲဒီမှာက လူပေါင်းစုံမဟုတ်လား၊ ဘာသာပေါင်းစုံလည်း ရှိတယ်။ နိုင်ငံခြားသား တွေလည်းရှိတော့ အဲဒီနေရာက လုံခြုံရေးအားနည်းပြီး သိပ်စိတ်မချရတဲ့အတွက် ခင်ဗျားကို ကန်ဒါဟာကို ခေါ်ရတာပါ လို့ ရှင်းပြတယ်။

ဇနက် ၃ ရက်လောက်အကြာမှာ ရှိတ်အိမ်မာဟာ ဂျာလာလာဘာဂ်ကို ပြန်လာတယ်။ သူက ဂျာလာလာဘာဂ် ကနေ ပြောင်းဖို့လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ သူ့မိသားစုရော၊ အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင်တွေရော ဂျာလာလာဘာဂ်ကနေ ကန်ဒါဟာကို လေကြောင်းကနေ ပြောင်းရွှေ့သွားတော့တယ်။ သူ ကန်ဒါဟာကို ရောက်တော့ မူလာအိမ်မာက အိမ်မှာရှိတဲ့အိမ်တွေထဲက တစ်အိမ်ကိုရွေးဖို့ ပြောပါတယ်။ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီတစ်ခုက ဆောက်ထားတဲ့အိမ်တွေမှာ သူ့သူတွေနဲ့ အတူနေမလား။ ကန်ဒါဟာ လေဆိပ်က အိမ်ရာတွေမှာ နေမလားလို့ ပြောတယ်။ ကြိုက်တဲ့ နေရာရွေးပြီး ကြိုက်သလို နေခိုင်းပါတယ်။ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီက အိမ်တွေကတော့ လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်း၊ ရေ၊ မီး အဖူအကာရတယ်။ လေဆိပ်က အိမ်ရာတွေကတော့ လိုအပ်ချက်တွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိမ်မာက လေဆိပ်ကအိမ်တွေမှာ နေလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာက ကျယ်ပြီး သူ့လူတွေ ကောင်းကောင်းနေနိုင်တယ်။ နယ်ပိုင်သီးသန့်ကမ္ဘာလေးလိုလည်း ဖြစ်နေတယ်။ လေဆိပ်က အိမ်တွေကတော့ ရေလည်း ကောင်း ကောင်း ရှိတယ်။ ရှိတ်အိမ်မာဘင်လာဒင်က 'ကျွန်တော်တို့က ရိုးရိုးသားသားဘဝလေးကိုပဲ တည်ဆောက်ချင် တယ်' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ လေဆိပ် လူနေအဆောက်အဦတွေမှာ ရေ၊ မီး အဆင်သင့်မရှိဘူး။ လျှပ်စစ်ကုမ္ပဏီက အိမ်တွေကတော့ ရေဘုံဘိုင်က ရေရသလို၊ လျှပ်စစ်မီးလည်း အသင့်ရှိပါတယ်။

ဦးရုံးထားတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ နိုင်ငံရေး အခြေခံအမြင်တွေရှိပေမယ့် စီးပွားရေးကတော့ အသင်းလှပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ ဇာတိနိုင်ငံတွေမှာ မိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုတွေ အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့ ယုံကြည်ချက်ကို သူတို့လုပ်စွာ ဖော်ပြခွင့် မရှိဘူး။ အထူးသဖြင့် အာရပ် နိုင်ငံတွေမှာပါ။ အဲဒီက အာရပ်ယောက်ျားလေးတွေဆိုရင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နဲ့ ဆက်သွယ်ခွင့်ကို အစိုးရကရော၊ မိဘကပါ တားမြစ်ထားပါတယ်။ အဲဒီလူငယ်တွေဟာ

အကောင်းဆုံးတက္ကသိုလ်တွေက ဘွဲ့ရထားသူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အတွက် လွတ်လပ်ခွင့်တော့ မရှိပါဘူး။ တချို့ဆို အလုပ်ကောင်းတွေကို ရတယ်။ လစာကောင်းတဲ့ရာထူးတွေကို ရရှိကြတယ်။ ဆေးယက် အဒဲလ် ဆိုလို့ရှိရင် အိဂျစ် အထူးတပ်ဖွဲ့က အရာရှိတစ်ယောက်ပါ။ လစာလည်း ကောင်းတယ်။ ရာထူးလည်း မြင့်တယ်။ အဘဟက်ဒ် ဆိုရင်လည်း အိဂျစ် ရဲတပ်ဖွဲ့က အရာရှိတစ်ယောက်ပါ။ အဘူအူဘော ဒါအယ်လ်ဘန်ရှိ ဟာလည်း အိဂျစ် ရဲအရာရှိတစ်ဦးပါပဲ။ သူတို့ဟာ သူတို့ ရာထူးတွေကို စွန့်ခွာ၊ သူတို့နိုင်ငံက ထွက်လာပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှာ သူတို့ယုံကြည်ချက်အတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် တိုက်ပွဲဝင်နေတဲ့သူတွေပါပဲ* ဟုပြောပြ ခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် အမေရိကန်အစိုးရက တာလီဘန်အုပ်ချုပ်သူများအား အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ပံ့ပိုးကူညီ များအဖြစ် စွပ်စွဲလိုက်ပြီးနောက်။ နောက်တစ်လတွင် ဘင်လာဒင်က သူ့အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အမေရိကန်ပစ်မှတ်များ အား အဓိကထား တိုက်ခိုက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်လေသည်။ အာဖဂန်တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်ပြီး အမေရိကန် ရုပ်သံလွှင့်ဌာနတစ်ခုနှင့် ပထမဆုံး အင်တာဗျူးလုပ်ရာ၌လည်း သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ပြောပြခဲ့သည်။

ဖော်ပြပါအချက်များသည် ဘင်လာဒင်ထုတ်ပြန်သော ကြေညာချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ အမေရိကန် အစိုးရက တာလီဘန်တို့သည် အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ပံ့ပိုးကူညီနေသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုပြီးနောက် ဘင်လာဒင်က ဤ ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

*တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့သည် လွတ်လပ်သောအစိုးရအဖွဲ့ တစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့ပါသည်။ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ကဲ့သို့ ပြင်ပ၏စွက်ဖက်မှု၊ ဖိအားပေးမှုတို့ကို လက်မခံဘဲ လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ယခုကဲ့သို့ အမေရိကန်အစိုးရက တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့ကို ပုတ်ခတ် စွပ်စွဲလိုက်သည့်အတွက် တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့ကို ဂုဏ်ပြုဆုတ်ဆိပ် ပေးသင့်သည်ဟု ယူဆပါကြောင်း ဟူ၍လည်း ဖြစ်သည်။

ဘင်လာဒင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားသော ပါကစ္စတန်လူမျိုး ဟာမစ်မီယာကလည်း ဤကဲ့သို့ ပြောပြခဲ့ဖူးပါသည်။

www.burmeseclassic.com

‘၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၆ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်ဟာ အိုစာဘာင်လာဒင်နဲ့ နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူဟာ ကန်ဒါဟာကို ရောက်နေပါပြီ။ ၂ ရက်လောက် ကျွန်တော်လည်း ကန်ဒါဟာ ရောက်ပြီး အေမန်အယ်လ်စာ ဝါဟီရီကလည်း အဲဒီမှာ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အိုစာဘာင်လာဒင်ဟာ ဆော်ဒီမှာ အမေရိကန်တပ်ပွဲတွေ ရောက်နေတဲ့အကြောင်းကို မပြောတော့ပါဘူး။ သူ့မှာ အစီအစဉ်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ သူက အရှေ့အလယ်ပိုင်းကနေ ရေနံတွေကို ခိုးဝှက်လှယ်ကုန်တဲ့အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ အစွရေး၊ ပါလက်စတိုင်း ပြဿနာကိုလည်း ပြောပြပါတယ်။ အိန္ဒိယပိုင် ကက်ရှီဒီးယားက ပြဿနာကိုလည်း ပြောပြတယ်။ နောက် ချေချင်ညာအကြောင်းကိုလည်း သူ့သဘောထားကို ပြောပြတယ်။ သူဟာ မွတ်ဆလင် တွေရဲ့ နိုင်ငံတကာခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရောက်ရှိလာဖို့ ကြိုးပမ်းနေပုံရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကန်ဒါဟာမှာ မှီတီအိုမာ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်ရဲ့ သား ၂ ယောက်လည်း ရောက်ရှိနေကြတယ်။ သူတို့ အဖေကတော့ မျက်မမြင် အီဂျစ်လူမျိုး တရားဟောဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်မှာ အဖမ်းခံနေရပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အချိန်အတော်ကြာ သူ့နဲ့နေခဲ့ပြီး အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကိုပဲ အဓိကထား ဆွေးနွေးခဲ့ပါ တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ‘အစ္စလာမ်သင်ကြားချက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အမေရိကန်တွေကို သတ်သင့်တယ် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုသက်သေ အထောက်အထားပြမလဲ။ ကျွန်တော် နားလည်အောင် ရှင်းပြပါ’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ သူကလည်း အကောင်းဆုံး ရှင်းပြပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ဒီလိုပါတယ်။ ဒီဖက်ဒါထဲမှာ ဒီလိုပါတယ်ဆိုပြီး ရှင်းပြတယ်။ ကျွန်တော်က ဘာသာရေးကို အလွန်အမင်း ယုံကြည်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ အစ္စလာမ်မစ်ဥပဒေအတိုင်း ကျင့်သုံးသူလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကုရ်အန်ကျမ်းကိုတော့ ကျွန်တော် ဖတ်တယ်။ ကျွန်တော်က ရိုးရိုးရှင်းရှင်းလေးပဲ သူ့ကို ပြောပြတယ်။ ‘ကုရ်အန်ကျမ်းထဲမှာ ဘာပါလဲဆိုတော့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်ဘဲ အပြစ်မဲ့သူတစ်ယောက်ရဲ့ သွေးတစ်စက်ဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တစ် ယောက်ရဲ့ သွေးတစ်စက်နဲ့ တန်ဖိုးချင်း အတူတူပဲ။ သင်ဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်ဘဲ ခရစ်ယာန်တစ် ယောက်၊ သူဟာ အမေရိကန် နိုင်ငံသားဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ သူ့ကို သတ်လိုက်တာဟာ ကုရ်အန်ကျမ်းရဲ့ သင်ကြား ဇွတ်ကို ဖောက်ဖျက်လိုက်တာပဲ။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်ဘဲ အပြစ်မဲ့တဲ့ ဂျူးတစ်ယောက်ကို သတ်လိုက် ထာလည်း ကုရ်အန်ကျမ်းစာရဲ့ သင်ကြားချက်ကို ချိုးဖောက်လိုက်တာပဲလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဓင်ဇျားရဲ့ မွတ်ဆလင်နည်းဥပဒေသဟာ မှန်တယ်လို့ ဘယ်လိုသက်သေပြနိုင်မလဲ’ လို့ ကျွန်တော်က မေးလိုက်တဲ့အခါ သူ့ထံ ‘ဒါဟာ ကျွန်တော် သတ်မှတ်တဲ့ ဖက်ဒါ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါဟာ အလွန်ကိုကြီးကျယ်လှတဲ့ အစ္စလာမ်မစ်

www.burmeseclassic.com

ပညာရှင်တချို့ ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဖက်ဒါ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ သတ်မှတ်တဲ့ အစွလားစ် ဥပဒေဖက်ဒါအတိုင်း လိုက်လံကျင့်သုံး တာပါပဲ'လို့ ရှင်းပြတယ်။

သူက နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို ပြောပြတဲ့အခါမှာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာသာရေးအကြောင်း အရာတွေကို ရှင်းပြတဲ့အခါကျတော့ သဘောပေါက်နားလည်အောင် ရှင်းမပြနိုင်ပါဘူး။ သူတပည့် နောက်လိုက် တွေကို ရှင်းပြတဲ့ နိုင်ငံရေးပို့ချချက်တွေကို ကျွန်တော် နားထောင်ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ်နဲ့ ဘာမှမပြောဘဲ နားထောင်ခဲ့တာပါ။ သူက သူ့နောက်လိုက် တိုက်ခိုက်ရေးသမား ၃၀၀ လောက်ကို ဘလက်ဘုတ် အကြီးကြီးပေါ် အရှေ့အလယ်ပိုင်း မြေပုံတင်ပြီး ရှင်းပြနေပါတယ်။ သူက 'အမေရိကန်တွေ ဘာကြောင့် ကူဝိတ်မှာ ရောက်နေပါသလဲ။ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ ဘာကြောင့် ရောက်နေသလဲ။ ဘာရိန်းမှာ သူတို့တွေ ဘာလုပ်နေပါသလဲ။ ဘာလို့ သူတို့တွေ ရောက်နေသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရေနံသယ်ဇာတ တွေကို ခိုးဝှက်ဖို့ရောက်နေတာပါ'လို့ ရှင်းပြတဲ့အခါ သူ့ရဲ့ တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေက 'အလာဟူအက်ကဘာ၊ အလာဟူ အက်ကဘာ ဘုရားသခင်သည် ကြီးမြတ်လှပါသည်'လို့ သံပြိုင် ကြွေးကြော်ကြပါတယ်။

သူက အစွလားစ်မစ် ရှာရီယာဥပဒေနဲ့၊ အစွလားစ်မစ် စာအုပ်တွေ၊ ကုရ်အန်ကျမ်းတွေကို ကိုးကားပြီး သူပြောချင်တာကို ရှင်းပြနေတယ်။ ကုရ်အန်ကျမ်းထဲမှာ အစွလားစ်ဥပဒေ လွှမ်းမိုးရေးအတွက် မွတ်ဆလင်ဘာသာ မဟုတ်တဲ့သူတွေကို တိုက်ခိုက်ရမယ့်အကြောင်း သူက ရှင်းပြနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုရှင်းပြချက်ကို စိတ် မလှုပ်ရှားပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကုရ်အန်ကျမ်းထဲမှာ အမေရိကန်တွေကို သတ်ရမယ့်လို့ မပါပါဘူး။ နောက်ပြီး မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် မဟုတ်တဲ့သူတွေကို သတ်ဖြတ်တာဟာ အစွလားစ်ဘာသာဖြစ်တယ်လို့လည်း မပါပါဘူး။ အဲဒီလို ပါရှိတယ်လို့လည်း သူ သက်သေအထောက်အထား မပြနိုင်ပါဘူး။

ကျွန်တော်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းနေတဲ့အချိန်မှာ သူ့အပေါင်းအသင်းတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို မေးပါတယ်။ သူက 'မစ္စတာမီယာ... ခင်ဗျားက ရှိတ်အကြောင်း စာအုပ်ရေးချင်တာလား'လို့ ပြောတယ်။ ရှိတ်ဆိုတာက အိုစမာကို ခေါ်တာပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒီစာအုပ်ဟာ စာအုပ်ပုံဖြစ်မှာပါ။ ဝါဒဖြန့်ချိတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး' နောက်တစ်နေ့မနက်မှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အမြင်ချင်း ဖလှယ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်မေးမြန်းခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေ၊ ကျွန်တော်ရေးမယ့်စာအုပ်ရဲ့ အစီအစဉ်၊ အချက် အလက်တွေကို ကျွန်တော်က ရှင်းပြတယ်။ ကျွန်တော်မှတ်ထားတဲ့ အကြောင်းအချက်တွေကိုလည်း ပြောပြပါ တယ်။ အဲဒီလိုရှင်းပြတော့ ဘင်လာဒင်က 'ကောင်းပါတယ်၊ ဒီလိုရှင်းပြတာ ကောင်းတယ်။ ခင်ဗျားရေးမယ့်

အုတ်သီးသားအိမ်မာတင်လာဒင်

အချက်တွေကိုလည်း သဘောတူပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို အချက်တစ်ချက်တော့ ပြောပြချင် တယ်။ ခင်ဗျား လက်ခံပြီး သဘောတူစေချင်တယ်။ အဲဒါက ခင်ဗျား အခုလက်ခံထားတဲ့ အချက်တွေအတိုင်း ရေးပါ။ မမှန်မကန်နဲ့ ဖျက်ဆီးမပစ်ပါနဲ့။ ဥပမာ... ကျွန်တော့်မှာ မိန်းမ ဥယောက်ရှိတယ်။ အဲဒါကို ၅ယောက် ရှိတယ်လို့ မရေးပါနဲ့။ ကျွန်တော့်မှာ ကလေး ၁၆ ယောက် ရှိတယ်။ ဒါကို ၅၆ ယောက်ရှိတယ် ဆိုပြီး မမှန်မကန် မရေးပါနဲ့ လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ကောင်းပါပြီ၊ ကျွန်တော် ဒါတွေကို မမှန်မကန် ဘယ်တော့မှ မရေးပါဘူး' လို့ ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူဟာ သိပ်ပြီး ကျော်ကြားတဲ့သူ မဟုတ်သေးဘူး။ သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုလည်း ၃ လနဲ့ ၄ လ အတွင်း လုံးဝပြီးစီးလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဘင်လာဒင်ဟာ ငှက်ပစ်ထွက်တာကိုလည်း ကျွန်တော် တွေ့ရတယ်။ သူ့လူတွေနဲ့ ဘောလုံးကန်တာကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ သူက ဘောလုံးသမားကောင်းပဲ။ သူ့သား မိုဟာမက်ကတော့ ဝိုးဖမ်းပါတယ်။

ဘင်လာဒင်ရဲ့ သား ၃ ယောက်ကို ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တယ်။ မိုမာမက်ရယ်၊ အလီရယ်၊ ဆက်ဒ်ရယ် ဖြစ်ပါ တယ်။ ဆက်ဒ်ကတော့ အခု အီရန်မှာ ရောက်နေပါပြီ။ သူက ၁၆ နှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော် ဆက်ဒ် ပါတဲ့ ဓာတ်ပုံကို ယူလာခဲ့တယ်။ ဆက်ဒ်ဟာ သူ့အဖေအတူ ယှဉ်ထိုင်နေတယ်။ သေနတ်တစ်လက်ကလည်း သူ့ပေါင်ပေါ်တင်ထားတာကို တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်ကို မေးကြည့်တယ်။ 'သူက လူငယ်လေး တစ်ယောက်ပဲ။ သူ့ကို ဘာကြောင့် သေနတ်ပေးကိုင်ထားတာလဲ' ဘင်လာဒင်က 'သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ သူ့ကိုင် တာပဲ' လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ဆက်ဒ်ကို မေးကြည့်တယ်။ 'မင်းက မင်းအဖေရဲ့ ခြေရာကိုနင်း မှာလား။ မင်း အဖေ လုပ်တဲ့အတိုင်း မင်း လိုက်လုပ်မှာလား'။ ဒီအခါ ဆက်ဒ်က သူ့ကိုယ်သူ အလွန်ယုံကြည် နှုတ်ခွဲနဲ့ 'မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော့်အဖေ ခြေရာအတိုင်း မနင်းပါဘူး၊ ကျွန်တော်က တမန်တော်ရဲ့ခြေရာအတိုင်း လိုက်မှာပါ' လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။

ဘင်လာဒင်က သူ့အနေနဲ့ မကြာခင်မှာ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု လုပ်ချင်တယ်။ လုပ်ဖို့လည်း စီစဉ်ထား ပြီးပြီ။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော့်ကိုလည်း တက်ရောက်ဖို့ပြောတယ်။ 'ခင်ဗျား အဲဒီသတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကိုလာပါ၊ သတင်းစာဆရာ အများကြီးကို ဖိတ်ထားပါတယ်' အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က သူ့ကိုပြောတယ်။ 'သတင်းစာဆရာနဲ့ သတင်းထောက်တွေ ဘယ်လောက်များပါသလဲ' လို့ မေးတော့ သူက ဖိုင်တွဲတစ်ခုကို ယူလိုက်ပြီး အဲဒီထဲက စာရွက်တစ်ခုကို ထုတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ သတင်းစာဆရာတွေရဲ့ စာရင်းပါတယ်။ သူက အဲဒါကို ပြတယ်။ အဲဒီထဲမှာ သတင်းစာဆရာ ၂၂ ယောက်ရှိတယ်။ သူက 'အဲဒီထဲမှာ ခင်ဗျားနာမည် ပီတာအာဂျင် ဆိုတာ

www.burmeseclassic.com

ပါတယ်၊ ပီတာအားနက်လည်း ပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ BBC က သတင်းစာဆရာ တစ်ယောက်လည်း ပါနေပါတယ်။

ဒီတော့ ကျွန်တော်က ပြန်ပြောတယ်။ 'ဖိတ်မကောင်းပါဘူးဗျာ၊ ကျွန်တော် အဲဒီသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို မတက်နိုင်ပါဘူး' ဆိုတော့ သူက 'ဘာကြောင့်လဲဗျာ' လို့ မေးတယ်။ 'ခင်ဗျားက ပါကစ္စတန် သတင်းစာဆရာတွေကိုလည်း ဖိတ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ သူတို့က ထောက်လှမ်းရေးကလုတွေနဲ့ အဆက်အသွယ်ရှိတယ်ဆိုတာ ယုံကြည်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က သူတို့သတင်းပေး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ထောက်လှမ်းရေးတွေကို ဒီမှာဖြင့်ခဲ့သမျှ ပြန်သွားရင် ပြောပြမှာပဲ။ သူတို့က ခင်ဗျားဘယ်နေရာမှာ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဝံ့ကြဲဖို့ပြောပြမှာပဲ' လို့ ကျွန်တော်ကပြောတော့ သူက 'မဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျားလာရမယ်။ ခင်ဗျားလာမှ ဖြစ်မယ်' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဆက်ပြီး 'မလာနိုင်ဘူး၊ ခင်ဗျားရဲ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို မလာနိုင်ပါဘူး' လို့ ငြင်းခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို ကျွန်တော်မသွားခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီနေရာကို ဝံ့ကြဲဖို့ သေချာနေလို့ပါပဲ။ ပြောတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ အမေရိကန်တွေက နောက် ၃ လအကြာမှာ ခရစ်ဘုံးကျည်တွေနဲ့ အဲဒီနေရာကို ဝံ့ကြဲခဲ့တော့တာပဲ။ နောက် သူ့နဲ့ကျွန်တော် ပြန်တွေ့တဲ့အခါ ဘင်လာဒင်က 'ခင်ဗျား ပြောတာမှန်တယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားရဲ့ အမြော်အမြင်ကြီးမှုကို လေးစားသွားပြီ' လို့ ပြောပါတယ်။

၁၉၉၈ ခု၊ မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဘင်လာဒင်သည် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့၏။ တက်ရောက်လာသော သတင်းစာဆရာများအား သူက 'တခြားအစ္စလာမ်အုပ်စုများနှင့် အစ္စလာမ်မစ်ကမ္ဘာမှ အစ္စလာမ်အဖွဲ့အစည်းများအနိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ် တပ်ဦးကိုဖွဲ့စည်း၍ ခရူးဆိတ်စစ်သည်တော်များနှင့် ကူးလူးမျိုးများကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲ၍ အကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်' ဟု ရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြောဆိုရာတွင် အီဂျစ်လူမျိုး တရားပေးဆရာအိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်၏ သား ၂ ယောက်လည်း ရှိပါသည်။ ထိုသူကို 'မျက်မမြင်ရိတ်' ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။ သား ၂ ယောက်က သူတို့အဖေ၏ 'သေတမ်းစာ' ကို လာရောက်သူများအား ဝေငှခဲ့လေသည်။ ပါကစ္စတန် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သော အစ္စမေးခန်လည်း ထိုသတင်းစာရှင်းလင်းပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

'ကျွန်တော် ခပ်လှမ်းလှမ်းက ဖုန်လုံးကြီးကို တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ မကြာခင် အဲဒီဖုန်လုံးကြီးထဲက ကား ၃ စီးထွက်လာတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီကားထဲမှာ အိုစမာ ပါလာတယ်။ သူ့နောက်လိုက်တွေက လက်နက်တွေ ကိုင်ပြီး ပါလာတယ်။ အိုစမာ ကားပေါ်က ဆင်းလာပါတယ်။ အိုစမာ ဆင်းလိုက်တာနဲ့ သေနတ်ပစ်သံတွေ

ဘုရားသိသောအိုမာဘင်လားဒင်

ကြားရပါတယ်။ အပီဂျီ လို့ခေါ်တဲ့ ရောကက်လောင်ချာတွေနဲ့ ပစ်သံကိုလည်း ကြားရတယ်။ တောင်တွေဆီ ချိန်ပြီး ပစ်တာပါ။ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမလုပ်ခင် အဲဒီလိုပစ်ခတ်ကြတာပါ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားတယ်။ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ အိုမာက အလယ်မှာထိုင်ပြီး ဒေါက်တာအေးနယ်အဝါဟီရီက ဘေးတစ်ဘက်မှာ ထိုင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။”

ဘင်လားဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့ ၂ ဦးစလုံးက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် စကားပြောကြသည်။ ဇီဒီထိုင်ရာဖြင့် ဘုရားပြောနေသည်ကို ရိုက်ယူနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုဇီဒီထိုင်ရာက အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်တို့ နှိမ်နင်း ချခဲ့ပြီးနောက် CNN က တွေ့ရှိခဲ့လေသည်။ ထိုတိုင်ခွေထဲတွင် ဘင်လားဒင်က ဤကဲ့သို့ ပြောကြားခဲ့သည်။

‘ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အစ္စလာမ်မစ်အဖွဲ့အစည်းတို့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ တခြားအစ္စလာမ်အဖွဲ့တွေနဲ့ အုပ်စုတွေပူးပေါင်းပြီး နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ်တင်္ဂါဆီပြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်တာပါ။ ဒီအဖွဲ့ဟာ ခရီးဆိတ် စစ်သည်တော်တွေနဲ့ ဂျူးတွေကို ကိုဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ ဖွဲ့စည်းလိုက်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအဖွဲ့မှာပါဝင်တဲ့ အုပ်စုတစ်ခုက ဒေါက်တာအယ်လ်ဇာဝါဟီရီရဲ့ အုပ်စုပါပဲ။ သူလည်း ဒီခွင်လည်း မှဲမှာ ရှိနေပါတယ်။ တခြားအုပ်စုတွေလည်း ဒီအဖွဲ့မှာ သူတို့ဆန္ဒအရ ပါဝင်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ လုပ်ရာရှိတာ တွေကို အလျင်အမြန် လုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသတင်းကောင်းကို ကြေညာလိုက်တာပဲ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ကြမှာဖြစ်ပြီး မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓကို ထောက်ထားကာ နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ်တပ်ဦးကနေ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ဆောင်တော့မယ့် အကြောင်း သတင်းစာဆရာများကို ဤကဲ့သို့ ပြောပြရခြင်းဖြစ်ပါတယ်’ ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ဇာဝါဟီရီကလည်း ...

‘ကျွန်တော်တို့ဟာ နောင်တော် ဘင်လားဒင်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်။ သူ့ကို လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ်တွေပဲ ထတည်းက သိကျွမ်းခဲ့တာပါ။ အာဖဂန်မှာလည်း လက်တွဲတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တယ်။ ဆုဒန်နဲ့ တခြားဒေသတွေမှာလည်း သူနဲ့အတူ လက်တွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်’ ဟုဆိုပါသည်။

သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြီးသည့်အခါ၌ ပါကစ္စတန်သတင်းစာဆရာ ရာဟီမူလာ ယုစ္စတ်ဇေက ဘင်လားဒင်ကို

တခြားမေးမြန်းစရာရှိသည့် အချက်များအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ မေးမြန်းခဲ့ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ပါကစ္စတန် သတင်းစာဆရာက ဤသို့ပြောပြသည်။

‘လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် သောက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ စကားပြောခဲ့တယ်။ မစ္စတာဘင်လာဒင်ကို ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စတွေ အကြောင်းမေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့မိသားစုအကြောင်းကိုလည်း မေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေက သူနဲ့ မဆိုင်တော့ဘူးလို့ ဖြေတယ်။ သူက ရှင်းရှင်းပဲပြောတယ်။ သူက ‘သွေးဟာ ရေထက်ပိုပျစ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အခု ဒီစကားမမှန်တော့ဘူး’ လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကလေး တွေနဲ့ သူ့မိသားစုအကြောင်း ဆက်မေးတယ်။ သူက ‘ကျွန်တော့်မှာ သားသမီးတွေ ရှိပါတယ်။ အခုတော့ သိပ်မမှတ်မိတော့ဘူး’ လို့ ဖြေတယ်။ ကျွန်တော်က ဆက်ပြီး သူ့ရဲ့နေပိုင်ဆိုင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးမြန်းတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘင်လာဒင်က သူ့ညာဘက်လက်ကို ဘယ်ဘက်ရင်ဆုံမာမာတင်ပြီး ‘ကျွန်တော်ဟာ အခုဆိုရင် သိပ်ကို ချမ်းသာကြွယ်ဝနေတယ်။ စေတနာသဒ္ဓါလည်း အလွန်အမင်း ထက်သန်နေပါပြီ’ လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ မစ္စတာဘင်လာဒင်ဟာ သူ့ကိုမေးတဲ့မေးခွန်းကို ပါးပါးနပ်နပ်ဖြေသလို ဟာသာလျစ်လျစ် ရှိတဲ့သူပါပဲ။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာနေပေမယ့် သူ့ကိုမေးလာတဲ့မေးခွန်းကို ဖြတ်တိုညာထံနဲ့ ဖြေတတ်ပါတယ်။ သူ့တပည့်တွေက သူဟာ မြင်းစီးတာကို သိပ်သဘောကျတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အာဖဂန် နစ္စတန်မှာနေရပေမယ့် သူဟာ အမဲလိုက် လည်း ဝါသနာပါတယ်။ အချိန်ရရင်ရသလို မြင်းစီးလေ့ရှိတယ်။ သူ့လူတွေက သူ ဘောလုံးကန်တတ်တယ်လို့ ပြောတယ်။ သူ့ကျောဘက်မှာ အောင့်တောင့်တောင့် ဖြစ်နေတယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ လမ်းလျှောက်တဲ့အခါ နာတဲ့အတွက် လက်ကိုင်တုတ်အသုံးပြုပြီး လျှောက်ရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က သူဘယ်လို ဘောလုံးကန်သလဲလို့ တွေးနေမိတယ်။ သူ့လူတွေက သူ့ကျောအောင့်တာသက်သာမှ ဘောလုံးကန်တာပါလို့ ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြောပါတယ်’

အယ်လ်ကေးဒါး သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ပါကစ္စတန်သတင်းစာဆရာအဖြစ် လာရောက်ခဲ့သော အစ္စမေးနီ ကလည်း ပြောပြသည်။

‘အိဂျစ် ဘာသာရေးပညာရှင် ရှိတ်အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်ရဲ့ သား ၂ ယောက်လည်း သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ စာဝါဟီရီက သားအငယ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ သူ့နာမည်က အာဆင်အိုမာ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူက လက်ကမ်းစာစောင်တွေကို တက်ရောက်လာတဲ့သူတွေ

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအိုစာတင်လာအင်

ထံ တစ်ယောက်ချင်းစီ ပေးပါတယ်။ ရှိတ်အိုမာ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်ရဲ့ 'သေတမ်းစာ' ဖြစ်ပါတယ်။ ရှိတ်အိုမာ အပ္ပဒူရာမန်ဟာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်ကတည်းက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု တွေနဲ့ ပတ်သက်တယ်ဆိုပြီး ထိန်းသိမ်းထားခံရပါတယ်။ သားဖြစ်သူက သူ့အဖေကို အမေရိကန်ထောင် အာဏာပိုင်တွေက ကောင်းကောင်းမွန်မွန် မဆက်ဆံဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ သူနဲ့လည်း စကားပြောဆက်ဆံတာမျိုး မလုပ်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ သူ ဘုရားရှိခိုးပြီးတဲ့အခါတိုင်း သူ့အဝတ်အစားတွေနဲ့ သူ့လက်ကို ဆေးကြောခွင့်မပေးဘူး လို့လည်း ပြောတယ်။ သူ့အဖေက သူ့ကို အမေရိကန်အာဏာပိုင်တွေက တဖြည်းဖြည်း ညှင်းပို့ပြီး သတ်နေတယ်လို့ သူတို့ကိုပြောတဲ့အကြောင်း ပြောပါတယ်' ဟုဖော်ပြထားသည်။

ဘင်လာအင်၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကိုရေးသားသူ ပါကစ္စတန်သတင်းစာဆရာ အာမင်ဗီယာ၏ ပြောကြားချက်

'ရှိတ်အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်ရေးတဲ့ သူ့ရဲ့ 'သေတမ်းစာ'မှာပါတဲ့ အရေးအသားဟာ အလွန်အလွန်ကို အားရှိပါတယ်။ ယခု ၁၉၉၈ ခုနှစ်အထိ ဘင်လာအင်ဟာ သူ့အနေနဲ့ ဖက်ဒါဝါဆိုတဲ့ ဥပဒေ ထုတ်ပြန်တာမျိုး တစ်ခါမှ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ သာမန်အမေရိကန်တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဖက်ဒါဝါမျိုးလည်း မထုတ်ပြန်ခဲ့ပါဘူး။ သူက အမေရိကန်အစိုးရနဲ့ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်တာပဲ လုပ်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒေါက်တာဇာဝါဟီရီ ကတော့ အမေရိကန်လူမျိုးတိုင်းကို ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ သူဟာ အမေရိကန်တွေကြောင့် ထိခိုက်တယ်လို့ ခံစားနေရတယ်။ သူ့ခေါင်းဆောင် ရှိတ်ရာမန်ဟာ မျက်စိလည်းမမြင်ဘဲနဲ့ အမေရိကန်တွေရဲ့ ဖမ်းဆီးတာ ခံနေရပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ အခြေခံသဘောတရားအရ ဖက်ဒါဝါကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အဲဒီထဲမှာ 'အမေရိကန်လူမျိုး မှန်သူမျိုး လေထဲမှာတွေ့ရင်လည်း လေထဲမှာ သတ်ပစ်ရမယ်၊ နယ်စပ်မှာ တွေ့ရင်လည်း နယ်စပ်မှာ သတ်ပစ်ရမယ်။ ဘယ်နေရာမှာ တွေ့တွေ့ သတ်ပစ်ရမယ်။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေကို တွေ့ရာသင်္ချိုင်း တစ်မခိုင်း သတ်ပစ်ရမယ်။ အမေရိကန်ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ သူတို့ပိုင်ပစ္စည်းတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမယ်' လို့ ဖက်ဒါဝါ ထုတ်ပြန်ထားတာကို ဖတ်ကြရတယ်'

အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုး အာမင်ရက်ဆန်သည် ၁၉၉၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလက လော့စ်အိန်ဂျလစ် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကို

ဖောက်ခွဲရန်ကြံစည်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၉၉၈ ခု၊ အလယ်ပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ လှေကျင့်ရေးစခန်း ခါဒန်တွင် သင်တန်းတက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါး ဖောက်ခွဲရေးသင်တန်းမျိုးစုံကို သင်ကြားခဲ့ပြီး အန္တရာယ် အလွန်ကြီးသော သင်တန်းသားဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ရိုတ်ရာမန်ကို အကြမ်းဖက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရာတွင် သူက ရိုတ်ရာမန်၏ ဖက်ဒီဝါ ထုတ်ပြန်ချက်များကို သူတက်ရောက်ခဲ့သော သင်တန်းများတွင် သင်ကြားခဲ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

‘ရိုတ်ရာမန် အက်ဘဒဲလ်ရာမန် ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ဖက်ဒီဝါ ဥပဒေကို သူ့ဓာတ်ပုံပါတဲ့ စာရွက်အသေးလေးတစ်ခုမှာ ဖတ်ရပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ အကျဉ်းထောင်ထဲကနေ အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်က ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ ဖက်ဒီဝါ ဖြစ်တယ်လို့ ပါရှိပါတယ်။ (ဖက်ဒီဝါ ဆိုသည်မှာ အစ္စလာမ်မစ် ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်) အဲဒီထဲမှာ အမေရိကန်လူမျိုးမှန်သမျှကို တိုက်ခိုက်ရမယ်။ ဘယ်နေရာမှာမဆို သူတို့ပိုင် ပစ္စည်းတွေ၊ သူတို့အကျိုးမှန်သမျှကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမယ်လို့ ပါရှိပါတယ်။ ဒီဖက်ဒီဝါကို ဖတ်ရသော မည်သူမဆို ထိုဖက်ဒီဝါကို လက်ခံကျင့်သုံးရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို ဖက်ဒီဝါ ထုတ်ပြန်ပြီး ဘာသာရေးအရ အမေရိကန် လူထု အားလုံးကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ဖို့ သတ်မှတ်လိုက်တာဖြစ်ပါတယ်’ ဟုထွက်ဆိုခဲ့သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ရိုတ်ရာမန် ညွှန်ကြားလိုက်သော ဖက်ဒီဝါ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို မည်သူကမျှ အသေအနာ သတိမထားမိကြပေ။ ဗွတ်ဆလင် တရားဟောဆရာတစ်ယောက်က ပထမဆုံးအကြိမ် ဖက်ဒီဝါခေါ် ဘာသာရေးဥပဒေ ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ ထိုအလုပ်ကို ရိုတ်ရာမန်က စတင်လုပ်ဆောင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူချမှတ် လိုက်သော ဖက်ဒီဝါတွင် အမေရိကန်တို့ကို လေကြောင်း၊ ရေကြောင်းနှင့် စီးပွားရေးပစ်မှတ်အားလုံးကို တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ဖက်ဒီဝါသည် ဘာသာရေးအရ အရေးယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ရိုတ်ရာမန်၏ ဖက်ဒီဝါတွင် ‘လေယာဉ်ပျံများကိုပစ်ချ။’ ‘သူတို့၏ကော်ပိုရေးရှင်းများကို မီးရှို့။’ ‘သူတို့၏ သင်္ဘောများကို နှစ်မြှုပ် ဆိုသည့် သွေးဆိုး လှုံ့ဆော်မှုများ ပါရှိလေသည်။ ဘာသာရေးပညတ်ချက်ဆိုပြီး ထိုလှုံ့ဆော်မှုများကို ရိုတ်ရာမန်က သတ်မှတ်၏။ အကျိုးဆက်မှာ ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ဗုံးခွဲလုပ်ကြံမှုဖြစ် ပေါ်လာရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအဖြစ်မှာ ယီမင်နိုင်ငံတွင် ဆိုက်ကပ်ထားသော အမေရိကန် စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို ဗုံးအပြည့် တင်ဆောင်လာသော မော်တော်ဘုတ်တစ်စီးဖြင့် အသေခံဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ရေတပ်သား ၁၇ ယောက်သေဆုံးသွားပြီး စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုမတိုင်ခင် အကြီးကျယ်ဆုံးသော ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်လေသည်။

ဖက်ဒါထုတ်ပြန်သည့်အခါတွင် ထိုထုတ်ပြန်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို နားလည်ဖို့လိုသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးက သူ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အီဂျစ်စစ်သွေးကြွ တရားဟောဆရာ ရိုတ်ရာမန်က အယ်လ်ကေးဒါးကို လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခန်းများအဖြစ် လုပ်ဆောင်ရန် ထိုဖက်ဒါကို ထုတ်ပြန်ပေးလိုက်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးကို အိမ်မာဘင်လာဒင်နှင့် သူ့လက်ထောက် ဇာဝါဟီရီတို့က ဦးဆောင်နေသည်။ သို့သော် သူတို့အဖွဲ့တွင် ဘာသာရေးအရ မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်သူ မရှိပေ။ ရိုတ်ရာမန်မှာ ကိုင်ရိုအယ်လ်အက်ဇဟာ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရရှိထားသည်။ ဇာဝါဟီရီတို့လည်း အစ္စလာမ်စစ် အတွေးအခေါ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပါရဂူဘွဲ့ရရှိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ရိုတ်ရာမန်အဖို့ အတွေးအခေါ်စိတ်ဓာတ်ပိုင်း၌ ဦးဆောင်လမ်းပြသူ ဖြစ်လာသည်။ သူသည် အီဂျစ်ရှိ အကြမ်းဖက်အုပ်စု ၂ ခုနှင့် ပတ်သက်နေသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့မှာ ယခု အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်မှုကို သူထားသောသူများ ဖြစ်နေပေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးမှ သူတို့၏ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအတွက် ရိုတ်ရာမန်၏ သွန်သင်ဆုံးမချက်များကို အခြေခံပြီး ၂ နာရီကြာသည့် မီဒီယိုတိပ်ခွေတစ်ခုကို ရိုက်ကူးခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး မီဒီယာဌာနမှ ရိုက်ကူးခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအခွေကို 'အိမ်မာဘင်လာဒင်' The Clouds ဟု သိရှိကြသည်။ ထိုတိပ်ခွေ၏ တစ်ဝက်လောက်တွင် ဘင်လာဒင်က 'အကြောင်းပြချက်များ' Reasons ဆိုသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရိုတ်ရာမန်၏သွန်သင်ချက်များကို ထပ်မံရှင်းလင်းပြောဆိုခဲ့သည်။ အမေရိကန်ကို နှစ်ဆလင် ဘာသာဝင်များက တိုက်ခိုက်သော မြင့်မြတ်သောစစ်ပွဲ ဘာကြောင့် ပြုလုပ်သင့်သလဲ ဆိုသည်ကို ပြောပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ရိုတ်ရာမန် ပုံကြီးချိတ်ထားသော ကားချပ်ရှေ့တွင် ဘင်လာဒင်က အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် ပြောပြခဲ့သည်။ 'ယခုဆိုရင် သူဟာ အမေရိကန်ထောင်ထဲမှာ ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခံနေရတယ်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်နေသလို ကျွန်တော်တို့ ကြားရပါတယ်။ အမေရိကန်တွေက သူ့ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဆက်ဆံနေတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်' ဟု ပြောဆိုပြီး တိပ်ခွေနောက်ဆုံးပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်က ဆက်လက်၍ 'ရိုတ်ရာမန်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်အစိုးရမှာ နိုင်ငံချီက်တာဝန်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ရိုတ်ရာမန်ကို ဖမ်းဆီးထားတာဟာလည်း မတရားမှုတစ်ခုတည်းလို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်ပါတယ်။ သူဟာ အစ္စလာမ်ပညာရှင်တွေထဲက ကြီးကျယ်တဲ့ပညာရှင်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ခံယူထားပါတယ်။ အခုသူဟာ အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ အားအင်ကုန်ခန်းပြီး အနိပ်စက်ခံနေရတယ်' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ၂ နာရီကြာ ရိုက်ကူးထားသော တိပ်ခွေထဲ၌ ရာမန်သည် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ်နှင့်သာ ရိုက်ကူးခြင်းဖြစ်ကြောင်းလေသည်။

မှန်ပါသည်။ ရိုတ်ရာမန်ကို အမေရိကန်တို့က အကျဉ်းချထားခြင်းမှာ အယ်လ်ကေးဒါးတို့အဖို့ အလွန်ကို

မကျေမနပ်ဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ခံစားနေရသော အကြောင်းအချက် ဖြစ်လေသည်။ ရိုတ်ရာမန်ကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်က အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး နယူးယောက်တွင် ဖမ်းဆီးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုမှာ ဆူဒန်အခြေစိုက် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များက ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် အာရပ်သားများ ထိခိုက်မည်ဟုဆိုကာ ထိုအစီအစဉ်ကို ပယ်ဖျက်ပစ်ခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး နောက်ကွယ်တွင် ရိုတ်ရာမန်ရှိသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က ၁၉၉၆ ခု၊ ဩဂုတ်လ၌ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ဘက်ပေါင်းစုံမှ တိုက်ခိုက်ရန် စစ်ကြေညာခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုကြေညာချက်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖီယွန်ပါဒီ ခရူးဆိတ်စစ်သည်များက 'မြင့်မြတ်သော စစ်သည်တော်' ရိုတ်ရာမန်ကို ဖမ်းဆီးထားခြင်းကြောင့် စစ်ကြေညာ ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ရှင်းလင်း ပြောကြားသွားပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ ဘင်လာဒင်က CNN ကို ပြောကြားရာတွင် 'ရိုတ်အိုမာ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်ဟာ ဗွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးက သိရှိထားတဲ့ ဗွတ်ဆလင်ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ကို အမေရိကန်တွေက မတရားသဖြင့် ဖမ်းဆီးထားခဲ့တယ်။ မျက်မမြင် အဘိုးအိုတစ်ယောက်ကို အထောက်အထား အခိုင်အလုံမရှိဘဲ တရားစွဲဆို ထောင်ချထားခဲ့တယ်။ ဒီအဘိုးအိုကို အမေရိကန်က ထောင်ဒဏ်နှစ်ရာပေါင်းများစွာ စီရင်ချက်ချထားပါတယ်။ အခုဆို သူဟာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုကြောင့် ကျန်းမာရေးအခြေအနေလည်း ယိုယွင်းနေပါပြီ' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် အယ်လ်ဂျာဗီးယားရုပ်သံလွှင့်ဌာနက အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ဟု ဗီဒီယိုရိုက်ကူးပြီး ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။ ဗီဒီယိုထဲတွင် အာဖဂန်ရှိ စခန်းတစ်ခုထဲ၌ နောက်ခံစာတန်းကြီးရှေ့တွင် ဘင်လာဒင် ထိုင်နေသောပုံ ပါရှိလေသည်။ ထိုစာတန်းကြီးတွင် 'ဂုဏ်ပြုအပ်သော အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်ကို ထောက်ခံသည့် လာစ်' ဟု ရေးထားလေသည်။ ထိုတိပ်ခွေထဲ၌ ဘင်လာဒင်က 'ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့၏ အစ်ကိုတော်ဖြစ်သော ရိုတ်အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် နည်းလမ်းပေါင်းစုံသုံး၍ ကြိုးစား အားထုတ်သွားမည်ဟု ကတိပြုပါသည်' ဟု ပြောကြားသွားသည်။ ထိုရိုက်ထားသော တိပ်ခွေထောင့်တစ်နေရာတွင် ရိုတ်ရာမန်၏ သားတစ်ယောက်က 'သွေးစီးကြောင်းများနှင့်အတူ ရှေ့ကိုချီတက်ကြ' ဟု အော်ဟစ်နေသံကို ကြားရသည်။ ရိုတ်ရာမန်၏ သားများ၊ ရိုတ်ရာမန်၏ မိသားစုသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေပုံကို ပထမဆုံးအကြိမ် လူသိရှင်ကြား ဖော်ပြလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးသည် ရိုတ်ရာမန်၏ ကံကြမ္မာမှာ သူတို့အတွက် အလေးထားဆုံးနှင့် စိတ်အဝင်စားဆုံးလူကြီး ဖြစ်လာသည်။ တရားဟောဆရာ၏ရုပ်ပုံသည် ရုပ်မြင်သံကြားပေါ်တွင် ခပ်ဝါးဝါးပေါ်လာသည့်အတွက် အမေရိကန်

အလည်း အံ့ဩကြသည်။ ၉၀ ပြည့်နှစ်များက သူသည် နယူးယောက်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဝတ်ရုံကြီးတဖားဖားနှင့် နောက်မျက်မှန်ကြီးတပ်ထားသော သူ့ပုံရိပ်ကို အမေရိကန်တစ်ချို့က သိရှိနေသည်။ နောက်မျက်မှန်မှာ မျက်လုံးမမြင်ရသဖြင့် အကာအကွယ်အဖြစ် တပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုပ်မြင်သံကြားတွင် မြင်ရသော ရိုတ်ရာမန်၏ပုံသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အနစ်ဗေတ် ဘိုးဘိုးကြီးနှင့် တူနေပါသည်။ မျက်မမြင် ရိုတ်သည် အစွလားမစ် အကြမ်းဖက်ဝါဒ၏ ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ သူသည် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ်နှင့်သာမက အကြမ်းဖက်ဝါဒ လှုံ့ဆော်သူအဖြစ်ပါ ထင်ရှားနေသည်။ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများမှာ သူ၏ အဆိုအမိန့်များအပေါ် အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ၁၉၈၀ နှစ် အီဂျစ်သမ္မတ အနိုဝါဆာဒတ်ကို ကိုင်ရီတွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းမှ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှုအထိ ဖြစ်ပွက်သမျှ အားလုံးလိုလိုမှာ သူနှင့်ပတ်သက်နေသည်ဟု ယူဆထားလေသည်။

ရိုတ်ရာမန်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် အရေးပါအရာရောက်သူ ဖြစ်လာသည်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒအတွက် အထောက်အကူပြုသူဖြစ်သလို ဘာသာရေးအရလည်း ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ယခင်က အီဂျစ်စစ်လွှားကြီးများအား အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကို တရားအရ ညွှန်ကြားခဲ့သူဟု ဆိုကြသည်။ ယခုလည်း သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအိမ်ဆင်နေ၏ အလည်းနည်း ဖြစ်နေပေသည်။ ဘင်လားဒင်မှာ အနောက်နိုင်ငံက သိရှိပြီးသူ၊ ဆော်ဒီမှ ထွက်ပြေးနေသူ အယ်လ်ကေးဒါး အိမ်ဆင်အဖြစ် သိရှိကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အဓိကအဖွဲ့ဝင်များမှာ အီဂျစ်များ ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်နည်း များကို ပထမဆုံး သယ်ဆောင်လာသည်မှာလည်း အီဂျစ်မှ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ သဘောတရားဆိုင်ရာ အကြံပြုမှုမှာ အီဂျစ်စာရေးဆရာ ဆာရစ်ကွတ် ဖြစ်၏။ သူ့ညီတော်သူ မိုဟာမက်ကလည်း ဘင်လားဒင်အပေါ် ဩဇာ ရှိခဲ့သည်။ ဆော်ဒီတွင် ကျောင်းတက်စဉ်က ဘင်လားဒင်နှင့် ရင်းနှီးခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အယ်လ်ကေးဒါးတွင် အိမ်ဆင်အဖြစ် ဖြစ်လာသော စစ်ရေးတပ်မှူးကြီးများမှာ အီဂျစ်များပင်ဖြစ်သည်။ ပထမ ခေါင်းဆောင်မှာ အဘူအာဒါဘန်ရှီရီ ဖြစ်၏။ သူသည် ၁၉၉၆ တွင် သေဆုံးသွားပါသည်။ နောက်တစ်ယောက်မှာ မိုဟာမက်အတက် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည်လည်း အီဂျစ်နှင့် အာဖဂန်စစ်ပွဲတွင် သေဆုံးခဲ့သည်။ ယခု ဆာယက်အဲဒ်ရီနေသည့် အီရန်တွင် ရောက်ရှိနေပါသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် လေယာဉ်များကို ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သူမှာ မိုဟာမက်အက်တာ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည်လည်း အီဂျစ်လူမျိုး ဖြစ်သည်။ သူ၏ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဘင်လားဒင်က စစ်ကြေညာရာတွင် နောက်ကွယ်က ပါဝင်အကြံပေးနေသူမှာ အီဂျစ်ဟာ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် အီဂျစ်အစွလားမစ် အကြမ်းဖက်အုပ်စုမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က ဖော်ပြပါကြေညာချက်ကို ရီဖီအာတာဟာက ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

www.burmeseclassic.com

“အိုမာအက်ဘဒ်လ်ရာမန်၏ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့က အမေရိကန်အစိုးရကို ရွတ်ချလိုက်သည်။ သူသည် အစွလာမ်မစ်အုပ်စု၏ ဘာသာရေးဆရာဖြစ်ပြီး ယခု အမေရိကန်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းခြင်း ခံနေရပါသည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးထားခြင်းသည် အစွလာမ်မစ်ကမ္ဘာကို ခြိမ်းခြောက်ထားခြင်းဟု ယူဆပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ပြောကြားလိုသည်မှာ လုပ်ဆောင်ရမည့် အလုပ်သည် နီးကပ်လာပြီဟု ယုံကြည်ကြောင်း ပြောကြားလိုသည်” ဟုထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရိုက်ရာမန် ထုတ်ပြန်လိုက်သော ဖက်ဒ်ဝါသည် အမေရိကန်စီးပွားရေးနှင့် အမေရိကန် လေကြောင်းကို တိုက်ခိုက်၍ အရေးကြီးသည် ဟုဆိုသည်။ ထိုဖက်ဒ်ဝါကြောင့် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးမှ အီဂျစ်ခေါင်းဆောင်များသည် ထိုတရားဟောဆရာကို အကျဉ်းချထားခြင်းနှင့် ပတ်သက် ပြီး လက်စားချေ တုံ့ပြန်လိုကြသည်။ ထိုတရားဟောဆရာကို ထောင်ထဲတွင် ဆုံးဆိုးဝါးဝါး နှိပ်စက်ကြသည်ဟု သိရှိထားပြီး သူတို့၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကြီးကို ထိုသို့ပြုမှုသည်ကို မလိုလားကြပေ။ ရိုက်ရာမန်ကလည်း သူ၏ တပည့်တမ်း များကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ပြီး အရေးယူရန် ပြောကြားခဲ့သည်။ ရိုက်ရာမန်၏ ‘ဖက်ဒ်ဝါများ’ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေညွှန်ကြားချက်များမှာ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက ဘုရင်ဂျီဘာသာဝင်များကို ညွှန်ကြားသော ညွှန်ကြားချက်များနှင့် တူညီသည် ဟုဆိုရမည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က ရိုက်ရာမန်၏ ဖက်ဒ်ဝါသည် အစွလာမ်မစ်အရေးတော် ပုံအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားလေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် အစွလာမ်မစ်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပါရဂူဘွဲ့ရထားသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ အစွလာမ်မစ် ဘာသာရေးဥပဒေများမှာ ဒေအိုသိုဒေါက်ဂျူဒါဝါဒနှင့် ပုံစံတူသော သည်။ ရိုက်ရာမန်သည် အယ်လ်ကေးဒါး၏သမိုင်းတွင် ပထမဆုံး ဖက်ဒ်ဝါဥပဒေကို ပြဌာန်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန် လေယာဉ်ပျံများနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းအဖွဲ့ကြီးများကို တိုက်ခိုက်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်အတိုင်း စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးသည် အမေရိကန်၏ စစ်ရေးပုံစံမှတ်များကို အလှူငွေ သလို တိုက်ခိုက်လာသည်။ အမေရိကန်ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးများနှင့် လေကြောင်းလိုင်းများကိုကား စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်မတိုင်ခင်က မတိုက်ခိုက်ခဲ့သေးပေ။

၁၉၉၆ ခုနှစ်က ရိုက်ရာမန်ကို ထောက်ခံသူများက လက်ဆင့်ကမ်းကြေညာချက် တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခေါင်းစဉ်ကို ‘သမိုင်းသို့ ကျွန်ုပ်၏သက်သေခံချက်’ ပေးထားလေသည်။ ထိုလက်ကမ်းစာစောင်တွင် ရိုက်ရာမန်၏ ဘီးတပ်ကုလားထိုင်ပေါ်ထိုင်နေသော ဓာတ်ပုံပေးထားပြီး ထိုပုံမှာ အမေရိကန်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ရိုက်ထားသောပုံ ဖြစ်၏။ စာစောင်တွင်ပါရှိသော ဓာတ်ပုံကို အာဖဂန်

သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့က ကမ်းခဲ့လေသည်။ ထိုလက်ကမ်းစာစောင်ထဲတွင် 'ကျွန်ုပ်ကို သတ်ဖြတ်ဖို့ ငြိစည်သူအားလုံးအား လက်စားချေကြ၊ ကျွန်ုပ်၏ သွေးကို အလဟဿအကျမခံနိုင်' ဟု ပါရှိလေသည်။

ရှိုတ်ရာမန်သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်ကတည်းက အမေရိကန်အကျဉ်းထောင်တွင် အဖမ်းခံခဲ့ရလေသည်။ ထောင်ထဲမှ ထုတ်ပြန်သည်ဆိုသော ဖက်ဒါရယ်များကို သူကိုယ်တိုင် ရေးသားပုံ မပေါ်ပါ။ သို့သော် ရှိုတ်ရာမန်နှင့် ပြင်ပဆက်သွယ်ရေးကို အားဆီးပိတ်ပင်၍ မရခဲ့ပါ။ သူ၏ ထောင်ထဲမှ အရေးကြီးသော ညွှန်ကြားချက်များမှာ အပြင်သို့ ရောက်ရှိနေသည်။ သူ့မိသားစုများ၊ သူ့ရှေ့နေများက ယူဆောင်သွားနိုင်ပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က အိဂျစ်အစ္စလာမစ်အုပ်စုများကို အိဂျစ် အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်မှာမူ ရှိုတ်ရာမန်က အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအပေါ် သူ၏ ဆက်ခံချက်ကို ရုပ်သိမ်းကြောင်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာပြန်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင်ထုတ်သော ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ၌ အယ်လ်စာ ဝါဟီရီက 'အိုစမာအက်ဘဒ်လ်ရာမန်၏ အရေးပါသောပြည်သူများ သိရှိရန်မှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ခန့်ကွင်းသည်' ဟု ပါရှိလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် ရာမန်က ဖက်ဒါရယ် ကိုယ်တိုင်ရေးခဲ့သလား သို့မဟုတ် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များက အရေးယူဆောင်ရွက်ကြီး၏ ဖက်ဒါရယ် ဟုဆိုကာ သူတို့ပဲ ရေးခဲ့သလားဟု မသိရှိနိုင်ပါ။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်မှုတွင် အသားရေးဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ခေါင်းဆောင်မှုများ၊ ညွှန်ကြားမှုများ လိုအပ်နေသည်ကား အမှန်ပင်။ အမေရိကန် အစိုးရများကို တိုက်ခိုက်မည့် ရှေ့လှုပ်ရှားမှုတွင် ရှိုတ်ရာမန်လို အရေးပါသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပါဝင်နေဖို့ကား လိုအပ် သေးသည်။

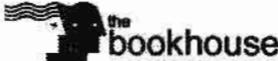

အတူပါလစ်အယ်မစ်စရီ သည် အယ်လ်အန်မာရာမဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းမှာ အရင်ဘာသာဖြင့် တာလီဘန်တို့ ထုတ်ဝေသော မဂ္ဂဇင်းဖြစ်၏။ သူသည် အာဖဂန်အာရပ်ဆိုသော စာအုပ်ကိုလည်း ရေးခဲ့ ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်မှာ အရှာရက်အယ်လ်အော်ဆက် သတင်းစာတွင် ၂၀၀၄ ခုနှစ်က အနီးဆက်ရေးခဲ့သော စာအုပ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲမှ ယခု ထုတ်နုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

၁၉၉၆ မှ ၁၉၉၈ ခုနှစ်ကာလအတွင်း၌ ဘင်လားဒင်သည် မီဒီယာများနှင့် တွေ့ဆုံဖို့အတွက် အရူးအမူးဖြစ်နေ ခဲ့၏။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတကာ မီဒီယာများနှင့် တွေ့ဆုံလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူလာအိုမာ၏ အကြီးမားဆုံး

ဆုံးရှုံးမှုမှာ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်၏ ပါးစပ်ကို မပိတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တာလီဘန် ဝန်ကြီးများသည် ကဘူးလ်မှနေ၍ ဘင်လာဒင်ရှိသော ဂျာလာလာဘာဂ်သို့ သွားရောက်လေ့ရှိကြသည်။ သူတို့ ကက်ဘီနက်အတွင်း ဆွေးနွေးကြပုံ၊ ဝန်ကြီးအစည်းအဝေးတွင် မည်သည်များကို ဆွေးနွေးသင့်သည်ကို ဘင်လာဒင်ဆီ လာရောက် ပြောလေ့ရှိ၏။ အထူးသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား၊ ဆောက်လုပ်ရေးအကြောင်းများကို လာရောက် အကြံဉာဏ်တောင်းယူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘင်လာဒင်တွင်အတွေ့အကြုံရှိ ကြောင်း သူတို့က ကောင်းကောင်းသိကြသည်။ သူက အကြံပေးသင့်သည်ကိုပေးပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ကို နောက်ကွယ်ကနေ လုပ်ကိုင်ရန်လည်း သူ့ကို ပြောကြသည်။ သူတို့က အာဖဂန်ကို အစွလာမ်စစ်ဓော်ဘွား နိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်လိုသည်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း သဘောကျလေသည်။ အာဖဂန်မရောက်ခင် ဆူဒန်၌ လည်း သူ ဤကဲ့သို့ ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်က သူတို့ကို အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်း မပေးနိုင်တော့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့တွင် ငွေကြေးတောင့်တောင့်တင်းတင်း မရှိတော့ပေ။ အများအပြား သုံးစွဲလာသဖြင့် သူ့တွင် ဘဏ္ဍာရေးချွတ်ချုံကျနေပေသည်။ ဘင်လာဒင်ထံသို့ ဝန်ကြီးများလာရောက် လည်ပတ် ခြင်းမှာလည်း မူလာအိုမာ၏ ညွှန်ကြားချက်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူ့ထံမှ အကြံဉာဏ်များကို ရလိုလေသည်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်အတွက် သူ့အဖွဲ့သားများ စွန့်လွှတ်ရန် ပြင်ဆင်ထားပါသည်။

ထို့နောက် အမေရိကန် ရုပ်သံလွှင့်သတင်းဌာနများလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ဘင်လာဒင်အပေါ် အာရုံစိုက်လာ ကြသည်။ ဘင်လာဒင်၏နားထံသို့ မီဒီယာများ၏ ကမ်းလှမ်းမှုများ ထိုးဖောက်လာလေသည်။ အနောက်တိုင်း မီဒီယာများက ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ သဘောထားများကို မေးမြန်းလိုသည်ဟု နည်းပေါင်းစုံနှင့် ကမ်းလှမ်းလာသည်။ သူ့ကို အနောက်တိုင်း မီဒီယာများက စိတ်ဝင်စားလာသည်ကိုသိသော ဘင်လာဒင်က သူလည်း နေမထိ ထိုင်မသာ ဖြစ်လာသည်။ တွေ့ဆုံစကားပြောလိုလာလေသည်။ မူလာအိုမာထံ မီဒီယာများက ထိုကဲ့သို့ တွေ့ဆုံရေးအတွက် လျှောက်ထားကြသော်လည်း ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ထံမှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားသောကြောင့် မူလာအိုမာဆီ ရောက်မသွားပေ။ ထိုနှစ်ယောက်မှာ အသုံးမကျသူများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် နောက်ဆုံး ၂ လတွင် မီဒီယာများ၏ ဤသို့ တွေ့ဆုံလိုသော အသံများမှာ ကျယ်လောင်လာပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘင်လာဒင်က တွေ့ဆုံရန် သဘောတူလိုက်လေသည်။ သူသည် အာဖဂန်တွင် ရှိသော်လည်း သူလုပ်ချင်သည်ကို လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသောသူအဖြစ် မီဒီယာများကို သူက လက်တွေ့ပြလိုသည်။ ထိုသို့ လုပ်ချင်သည်ကို လုပ်လို့ရသောကြောင့် အာဖဂန်ကို ချောက်ကမ်းပါးထဲသို့ကျသွား

သူ့ကိုယ်သောအိမ်မာတင်လာဒင်

ရန် သူလက်တွေ့လုပ်ပြခဲ့လေတော့သည်။

ဘင်လာဒင်ကို ထိန်းချုပ်ရန်မှာ မလွယ်ကူလှပါ။ သိမ်မွေ့သလို နေတတ်သော သူ့ဟန်ပန်မှာ ပုန်းကွယ်နေသော မြင်းစိုင်းတစ်ကောင်နှင့် တူလေသည်။ သူ့ကို ဘယ်သူမျှ မထိန်းချုပ်နိုင်သလို သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း သူ့ကိုကိုယ်သူ မထိန်းချုပ်နိုင်ပေဟု ဖော်ပြထားပေသည်။

ရစ်ဘဲနက်သည် ကနေဒါနိုင်ငံမှ လွတ်လပ်သော ဓာတ်ပုံဆရာတစ်ဦး ဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်လုံးလုံး သူသည် သတင်းဌာနနှင့် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပထမပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲတွင်လည်း သူသွားရောက်၍ နေထိုင်ခဲ့ရပြီး သွားရောက်ယူသည်။ ဆိုမာလီးယားနှင့် ဘော့စနီးယားတို့တွင်လည်း သူဓာတ်ပုံများ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ သူ၏ရိုက်ကူးမှု ၉၀ ပြည့်နှစ်များ အလယ်က ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်နီသို့ သွားရောက်ရန် အကြောင်းကြားစာ သွင်းရောက်လာသည်။ သူ့တာဝန်မှာ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ သူက ဘင်လာဒင် သတင်းရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက် ဂျွန်မေလာနှင့်အတူ သွားရောက်ရမည် ဖြစ်လေသည်။

ဒီအင်တာဗျူးကို လုပ်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဓာတ်ပုံဆရာ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက်ကို ABC သတင်းဌာနမှာ ချဉ်းကပ်ခဲ့တယ်။ သူတို့ကတော့ ဒါဟာ တကယ့်ကို စွန့်စားခန်းပဲ ဆိုရယ်လည်း အတော်ကြီးတယ်လို့ တွေးထားကြတယ်။ ကျွန်တော်က ဒါဟာ စွန့်စားလုပ်ရမယ့်ကိစ္စဆိုတာ သဘောပေါက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်အကြောင်း ကြားဖူးရုံပဲရှိတာပါ။ ဒါကြောင့် ABC သတင်း ဌာနက သုတေသနဌာနကိုသွားပြီး လေ့လာတယ်။ သူ့ရာဇဝင်အချက်အလက်တွေကို လေ့လာပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်ထိ သူ့အကြောင်းကို ကျွန်တော်ကောင်းကောင်း မသိသေးဘူး။ သူ့အင်အားကိုလည်း သဘောမပေါက် လေဘူး။ ဗွတ်ဆလင်ကမ္ဘာမှာ သူ ဘယ်လောက် ကျော်ကြားတယ် ဆိုတာကိုလည်း ကောင်းကောင်းသဘော မပေါက်သေးပါဘူး။

ဒီခရီးဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော် ပထမဆုံး သွားခဲ့ဖူးတဲ့ခရီးပါပဲ။ မတူညီတဲ့ အချိန်တစ်ခုမှာ ကြီးမားတဲ့ ဂြိုဟ်တစ်ခုကို သွားရသလိုပါပဲ။ မော်တော်ကားနဲ့ ရွာတွေကို ဖြတ်မောင်းသွားတဲ့အခါ ရွာသူရွာသား တွေက ရွံ့နဲ့ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်တွေမှာ နေကြတယ်။ ရာစုနှစ်ဆယ်လောက်ကိုများ ရောက်နေသလားလို့

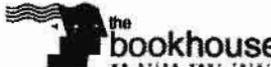
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်မေးမိတယ်။ အဲဒီမှာနေတဲ့သူတွေ ဘယ်လောက်ဆင်းရဲလိုက်သလဲဆိုတာ တွေ့တာနဲ့ သူတို့ရဲ့ ခေတ်နောက်ကျတဲ့ဘဝ၊ ဝေးလံတဲ့ဒေသနဲ့ ခေတ်မီတဲ့နိုင်ငံကြီးတွေဟာ အတားအဆီးတစ်ခု ခြားထား သလိုပါပဲ။

ကျွန်တော်ဟာ ဆိုမာလီယာလို နေရာမျိုးကိုလည်း ရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ တတိယကမ္ဘာက တခြားနိုင်ငံတွေကို လည်း သွားခဲ့ဖူးပါတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်က အဲဒီနေရာတွေထက် ဆိုးဝါးတဲ့ဒေသဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ခဲ့ရတော့တယ်။ လူတွေရဲ့ ခေတ်နောက်ကျမှုဟာ ပြောမပြနိုင်အောင် ကြီးမားလှတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကားတွေဟာ ညလယ်လောက်မှာ တောင်တန်းတွေပေါ် တက်ခဲ့တယ်။ ဒီလောက် ခက်ခက်ခဲခဲ သွားရမယ် မထင်ခဲ့ဘူး။ ဒီနေရာကို ငါဘာလို့ လာမိပါလိမ့်လို့လည်း တွေးမိတယ်။ နေရာသစ်၊ လူသစ်တွေရှိတဲ့နေရာ ကိုသွားတဲ့ စွန့်စားခန်းလိုပါပဲ။ အလုပ်သစ်အတွက် ကျွန်တော်စွန့်စားပြီး ဒီနေရာကိုလာခဲ့တာပါ။

မှောင်မှ စခန်းကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ခဲ့တဲ့စခန်းဟာ တောင်ပေါ်မှာရှိပြီး ခြံစည်းရိုးလည်း ကာထားတယ်။ အပေါ်စီးကနေ သေနတ် ၂ လက်နဲ့ချိန်ပြီး စောင့်နေတာလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ နေ့ပေါင်းများစွာ နေခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် သတိထားမိတာက ဒီစခန်းဟာ စစ်စခန်းတစ်ဝိုက် သေသေချာချာ စည်းရုံးထားတဲ့လူတွေ ရင်းရင်းနှီးနှီး နေထိုင်ကြတဲ့နေရာအဖြစ် ပိုပြီးပီပြင် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ညနေခင်းလောက် အဲဒီမှာနေပြီးမှ သူနဲ့ ဘယ်တော့ တွေ့ကြရမလဲ။ ဘယ်လို တွေ့ရမလဲ ဆိုတာကို ခေါင်းထဲတွေးနေခဲ့တယ်။

သူနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာလည်း စကားပြန်ပြဿနာ မပေါ်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းကောင်းပြောတတ်တဲ့ သူ၊ အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် ပြောတတ်တဲ့သူမှန်း သိရတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး ဆိုရင် အကြမ်းဖက်သမားတွေ၊ ပညာမရှိ၊ အသိဉာဏ်မရှိ။ သူတို့ကို ပုံစံသွင်းပြီး ဦးနှောက်ဆေးကြော ခံထားရတဲ့သူတွေလို့ သိကြမှာပါ။ ဒီလူက အလွန်အသိဉာဏ်ရှိသူပါ။ မွန်ရည်ပြီး သိမ်မွေ့တယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာပြောတတ် ပါတယ်။ သူက လူကြီးတစ်ယောက်၊ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိသာပါတယ်။ အဲဒီက လူတွေက ကျွန်တော်တို့နဲ့ လာတွေ့ပါတယ်။ နောက် သီးခြားခန်းထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ကို ဆွေးနွေးတယ်။ ဝင် လိုက်၊ ထွက်လိုက်နဲ့ ပြောစရာရှိတာတွေကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြပါတယ်' ဟုပြောပြသည်။

ABC သတင်း ရုပ်သံလွှင့်ဌာန သတင်းထောက် ဂျွန်မေလာ၏ ပြောကြားချက်မှာတော့...

www.burmeseclassic.com

'ကျွန်တော်တို့ကို အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ဇာဝါဟီရီက အဓိက ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဆက်သွယ်စကားပြောတဲ့သူပါပဲ။ သူက 'ခင်ဗျားတို့တော့ အခုလို ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့က ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုပါတယ်' သူ့အင်္ဂလိပ်စကားကလည်း တော်တော်ကောင်းပါတယ်။ နောက်တစ်ယောက်က မိုဟာမက်အတက်ပါ။ သူက စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ပေါ့။ စခန်းရဲ့လုံခြုံရေးကို သူက တာဝန်ယူထားရတယ်။ သူ့လူတွေက ရှိုင်ဖယ်သေနတ်တွေကိုငံပြီး ကျွန်တော်တို့ပစ္စည်းတွေ၊ အိတ်တွေကို စစ်ဆေးကြတယ်။ စစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ ရင်းနှီးတဲ့သဘောနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ရန်လိုတဲ့သဘော နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် စစ်ဆေးကြတယ်။ မိတ်ဆွေသဘော မဆန်ပါဘူး။ စစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွားကြပြီး တဲလေးထဲမှာ ခွဲပြီး ထည့်ထားလိုက်တယ်။ တဲထဲမှာ ဖလန်နယ်စောင်တွေ ခွဲဖို့ချထားပေးတယ်။ အိပ်ရာကိုတော့ ကြမ်းပေါ်မှာ ခင်းထားပေးတယ်။ ကြမ်းပေါ်မှာ ကောဇာတွေ ခင်းထားတာပါ။ တစ်ယောက်ကို ခေါင်းအုံး ၂ လုံး ပေးပါတယ်။ သူတို့က 'ဒီနေရာက ခင်ဗျားတို့ အိပ်ရမယ့်နေရာပါ။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ ခင်ဗျားတို့ အိပ်မှာမဟုတ်ပေမယ့် ဒီစခန်းမှာ ဒီလိုတွေပဲရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ သည်းခံပြီး အိပ်ကြပါ' လို့ ပြောတယ်။ ဇာဝါဟီရီကလည်း 'ဒီနေရာက ရုစံဟိုတယ်ပေါ့ဗျာ။ ခင်ဗျားတို့က အကျဉ်းသားတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဧည့်သည်တွေပါ။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာပဲနေကြပါ။ အပြင်မထွက်ကြပါနဲ့' လို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေလည်း အပြင် မထွက်ကြပါဘူး။ ဒီတဲထဲမှာပဲ ၂ ရက်၊ ၃ ရက်လောက် နေခဲ့ကြပါတယ်။

ဇာဝါဟီရီဟာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်နဲ့ စမတ်ကျကျနေတတ်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ သူ့ကို ကျွန်တော် ခဏတာ အမြင်နဲ့ ပြောတာပါ။ အဲဒီမှာနေထိုင်ရင် သူ့ကို ရက်အတော်တော်ကြာ တွေ့လာတဲ့အခါကျတော့ သူဟာ ဘင်လားဒင်ပြီးရင် အဓိကအကျဆုံး ဆိုတာလည်း သိလာရတယ်။ အိုစမာဘင်လားဒင်ပြီးရင် ဇာဝါဟီရီ ဆိုတာက အိမ်ဖြူတော်မှာ ကားရုံမိလို့ အရေးပါတဲ့သူတစ်ယောက်လို့ ဆိုလိုတာပါ။ သူက အားလုံးကို စီစဉ်တယ်။ အခြေအနေနဲ့ အစီအစဉ်အားလုံးကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ဟာ သူတို့ရဲ့ခေါင်းဆောင် ဆိုတာက ပြောစရာမလိုပါဘူး။ ရှေ့တန်းမှာရှိတဲ့ ခေါင်းဆောင်ပါပဲ။ ဒီလူကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဆုံတဲ့အင်တာဗျူးမှာ အဓိထားပြီး မေးမြန်းရမှာပါ။ ကင်မရာနဲ့လည်း သူ့ကို အဓိကထားပြီး ရိုက်ယူရမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အဖွဲ့ရဲ့ နှုတ်ဒရေးရာတွေ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာတွေ၊ အစီအမံရေးရာတွေမှာ နောက်ကွယ်က ဆုံးဖြတ်နေသူက ဇာဝါဟီရီ ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

နောက်တစ်နေ့ သူထပ်ရောက်လာပြီးတော့ 'ကျွန်တော်တို့ သိချင်တာက မစ္စတာဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုမှာ ခင်ဗျားတို့မေးမယ့် မေးခွန်းတွေကို သိချင်ပါတယ်' လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို သတင်းစာပညာ ၁၀၁ ဆိုတဲ့ စာအုပ်အသေးလေးကို ပေးလိုက်တယ်။ ဘယ်လိုမေးခွန်းတွေ မေးမယ်ဆိုတာ ကြိုပြီးရေးထား၊ မှတ်ထားတာ မရှိဘူးလို့ ပြောလိုက်တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဘေးနားကို ကြည့်လိုက်တော့ အေကေ ၄၇ တွေ ကိုင်ထားတဲ့လူတွေ တွေ့လိုက်ရတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း 'အရွက်အလွတ်တွေ နည်းနည်းပေးပါ။ ကျွန်တော် ရေးပေးပါ့မယ်' လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်လည်း မေးမယ့်မေးခွန်းတွေကို ခေါင်းထဲပေါ်လာတဲ့အတိုင်း ရေးချလိုက်တယ်။ ဇာဝါပီရီကလည်း ဖတ်ကြည့်တယ်။ နောက် သူက 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘာသာပြန်ဆရာကို ဘာသာပြန်ခိုင်းပါမယ်။ ဒီမေးခွန်းတွေကို ရေးချပြီး တင်ပြရမှာပေါ့။ အခု ရေးပေးလိုက်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို သူက အာရပ်ဘာသာနဲ့ ရေးရမယ်။ ခင်ဗျားရေးပြတဲ့ နံပါတ်တစ်မေးခွန်းကိုလည်း အာရပ်ဘာသာအတိုင်း အတိအကျရေးချရမှာပေါ့။ ကျွန်တော်က မေးခွန်း ၁၆ ခုကို ရေးချခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲမှာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံကို ဗုံးခွဲဖို့ ခင်ဗျားခိုင်းလိုက်တာလား။ ရန်ဒီယူစွတ်ကို ခင်ဗျား သိပါသလား။ ကလင်တန်နဲ့ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးတို့ကို ခင်ဗျား သတ်ဖို့ ကြံစည်ခဲ့ပါသလား။ အမေရိကန်ကို ဘယ်လိုသတင်း စကားမျိုး ပေးချင်ပါသလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေ ပါပါတယ်' ဟုပြောခဲ့သည်။

ရစ်ဘင်းနက်ကတော့ ဤသို့ပြောသည်။

'နောက်ဆုံးတော့ သူတို့ ရောက်လာကြပြီး ဒီနေ့တော့ ကျွန်တော်တို့ သွားကြမယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါ နေ့လယ်ခင်းကြီးပါ။ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်ကို သွားမှာလဲလို့မေးတော့ သူတို့က ဒီည အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ သွားကြမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ သူတို့က ဒီထက်ပိုပြီး မပြောပါဘူး။ ယူရမယ့်ပစ္စည်းတွေကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကျွန်တော်တို့ ထည့်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပါလာတဲ့ပစ္စည်းအားလုံးကိုတော့ ယူလို့မရပါဘူး။ အသံဖမ်းစက် လိုဟာမျိုးတွေ မရဘူး။ သူတို့က ဒါတွေကိုယူပြီး မော်တော်ကား နောက်ခန်းထဲ ထည့်လိုက်ပါတယ်။ ခရီး ထွက်ခဲ့ရပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ထွက်လာတဲ့ခရီးမှာ လမ်းရယ်လို့မရှိပါဘူး။ မြစ်ကမ်းပါးတစ်လျှောက် ကားကို မောင်းလာကြတယ်။ ချိုင့်တွေ၊ ကျင်းတွေကို ကျော်မောင်းလာတာပါ။ တစ်ကိုယ်လုံးခုန်နေပြီး ထိုင်လို့မရအောင် ပါပဲ။ ဒီလိုနဲ့ တောင်စောင်းပေါ်ကို ကားမောင်းပြီးတက်လာရတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့ ကားတွေမောင်းလာ ရင်း ချုံပုတ်တွေနောက်မှာ လူတစ်စုကို တွေ့လိုက်ရသေးတယ်။ သူတို့လက်ထဲမှာ အေကေ ၄၇ သေနတ်ခဲပွန်

လောင်ချာတွေ ကိုင်ထားတာတွေ့ရတယ်။ ကားလည်းရောက်ရော သူတို့က ကိုင်ထားတဲ့ လက်နက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ကို ဝိုင်းချိန်ထားပါတယ်။ ကြောက်စရာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့အချင်းချင်း လက်တိုပြီး ဘာမျှမပြောဘဲ တိတ်တိတ်လေးနေကြဖို့ သတိပေးလိုက်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ကားတံခါးကိုဖွင့်ပြီး သေနတ် တစ်လက်က ခေါင်းကို လာချိန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ခြောက်လှန့်နေတာပါလားဆိုတဲ့အတွေး ခေါင်းထဲရောက်လာတော့ စိတ်တွေ တည်ငြိမ်သွားတယ်။ လမ်းခရီးတစ်လျှောက် ထိတ်လန့်စရာချည်းပါပဲ။ ဘယ်တော့မှူး သေနတ်မောင်း ဖြုတ်ချလိုက်မလဲ၊ လက်ပစ်ဗုံးပစ်လိုက်မလဲဆိုပြီး စိုးရိမ်ထိတ်လန့်စွာ လိုက်လာတာပါ။ ဒါဟာ နောက်ပြောင် နေတာ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်လုပ်ချင်လုပ်မှာဆိုတဲ့အတွေးကို စိတ်ပြောင်းသွားမှာကိုလည်း ကျွန်တော် စိုးရိမ် လာတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကားဟာ တောင်ထိပ်ကို ရောက်လာပါတော့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျောက်တုံးဘေးမှာရှိတဲ့ လူတစ်ယောက် ခုန်ထွက်လာတယ်။ ခုန်ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်တို့ဘက်ကို သေနတ်နဲ့ ပစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ကိုတော့ မထိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကို ပစ်တာလား တခြားကိုပစ်တာလား အသေချာမသိဘူး။ မော်တော်ကား ရပ်အောင် ခြောက်လှန့်ပြီးပစ်တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

တောင်ထိပ်ရောက်တဲ့အခါ ဂွက်လပ်အကျယ်ကြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ တောင်ထိပ်ပေါ်မှာ တက်လာတဲ့လေကို ချိန်ထားတဲ့ ကတုတ်ကျင်းတွေပါပဲ။ ကျွန်တော်က အဆောက်အဦကြီးနှစ်ခုကို တွေ့ရတယ်။ အဆောက်အဦ တစ်ခုကို ပေ ၂၀၊ ပေ ၄၀ လောက် ရှိလိမ့်မယ်။ သူတို့က အဆောက်အဦတစ်ခုဆို ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သွား တယ်။ အထဲရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ကို သူတို့က သူ့အချိန်မရွေး ရောက်လာနိုင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က ခေါ်လာတဲ့သူကို 'ဒီမယ် ကျွန်တော့်ကင်မရာကို ပေးပါ။ ဒါနဲ့မှ အလုပ်လုပ်နိုင်မယ်'လို့ ပြောလိုက် တယ်။ သူတို့က 'ခင်ဗျားအတွက် ကင်မရာ ရှိပါတယ်'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ပင်နယ်ဆိုးနှစ်ဒီဇီ ထင်မရာ တစ်လုံးပေးတယ်။ ကျွန်တော်က 'ကောင်းပါတယ်၊ ဒီကင်မရာက။ ဒါပေမဲ့ အလင်းရောင် ကောင်း ကောင်း မရဘူး။ အင်တာဗျူးလုပ်တဲ့အခါ အလင်းရောင်ကောင်းကောင်း လိုတယ်။ ဘယ်လိုရှိကိုင်နိုင်မှာလဲ'လို့ ပြောလိုက်တယ်။ နောက် သိရတာက ကျွန်တော့်ကင်မရာကို တခြားကားတစ်စီးမှာ ယူလာတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကင်မရာ ဘယ်မှာလဲမသိ၊ ဘယ်ရောက်နေလဲမသိ ဖြစ်နေတော့တာပဲ။ ဒါနဲ့ အင်တာဗျူးအတွက် ကျွန်တော် မီးတွေကို ပြင်ရတော့တာပေါ့' ဟုပြောပြသည်။

ဂျွန်မေလာကတော့...

'ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့အတွက် ပြင်ဆင်ရပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ မီးအားပေးစက်ရှိတယ်။ အင်တာဗျူးလုပ်မယ့်နေရာက တဲအကြီးကြီးတစ်လုံးပါ။ မီးအားပေးစက်နဲ့ ထိန်လင်းနေတာပါပဲ။ တဲအကြီးဘေးမှာ တဲအသေးတစ်လုံး ရှိတယ်။ လူ ၁၀၀ လောက် ဝိုင်းနေတာပါပဲ။ ဇာဝါဟီရီလည်း ရှိတယ်။ သူက ပြောတယ် 'ခင်ဗျားတို့ကို သတင်းကောင်းပေးဖို့ ရှိပါတယ်။ မစ္စတာဘင်လာဒင်က ခင်ဗျားတို့မေးမယ့် မေးခွန်းတွေကို ဖြေဖို့ သဘောတူလိုက်ပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။' ကျွန်တော်ကလည်း 'ဟာ...အဲဒါ ဆိုးတာပေါ့' လို့ ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ သူက 'နောက်တစ်ခု ရှိသေးတယ်။ သူက ခင်ဗျားတို့ မေးတာတွေကို ဖြေဖို့ စကားပြန်မလိုဘူး' လို့ ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က 'ကျွန်တော်တို့က မေးချင်တာတွေ မေးဖို့ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားက ရေးပေးပါဆိုလို့သာ ရေးပေးတာ။ တခြားပေါ်လာတဲ့မေးခွန်းတွေရှိရင် မေးမှာပဲ' လို့ ပြောတော့ သူက 'ဒါ ပြဿနာမရှိပါဘူး။ အင်တာဗျူးလုပ်တဲ့အချိန်မှာ မေးနိုင်ပါတယ်' လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း အိမ်ဖြူတော်က အင်တာဗျူးအကြောင်းကို ပြန်စဉ်းစားနေမိပါတယ်။ အခုလို ဇာဝါဟီရီရဲ့ စကားကို ကြားရတော့ ကျွန်တော် တော်တော်ပျော်သွားတယ်။ ကန့်သတ်မှုတွေ မရှိတဲ့အတွက်လည်း ပေါ့ပါးသွားရတယ်။ ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်ကို B အဆင့်နဲ့ မေးပါတယ်။ အဲဒါက တွေ့ဆုံမေးမြန်းတဲ့အချိန်မှာ ဗီဒီယိုနဲ့ ရိုက်ကူးထားတာကို ပြောတာပါ။ ဗီဒီယိုနဲ့ ရိုက်ထားပြီး မေးတဲ့မေးမြန်းခန်းက တခြား အင်တာဗျူးတွေ ထက် ပိုပြီး စနစ်ကျတာကြောင့်ပါပဲ။ ဒါဟာ အင်တာဗျူးတစ်ခုထဲကို ရိုက်တာမဟုတ်ဘဲ စခန်းရဲ့အခြေအနေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း ရိုက်ရမယ်လို့ ကျွန်တော်ကလည်း ရှင်းပြတယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဘင်လာဒင်ကို နာရီဝက်လောက်လေး ပြောဆိုမေးမြန်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူနဲ့အင်တာဗျူးတာကို ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လို တည်ဆောက်ပြီး လုပ်မှာပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်က လိုအပ်တာတွေ အားလုံးကိုလည်း ရိုက်ကူးထားမှာပါ' သူက 'လိုအပ်ချက်တွေ အားလုံးလား။ ကောင်းတယ်။ ခင်ဗျားတို့ လိုအပ်တာတွေကို ရိုက်ကူးပါ' လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်တဲ့ 'B' အဆင့်အတိုင်း သူတို့ကလည်း ချက်ချင်း ပြင်ဆင်ပေးပါတယ်။ ရိုက်ကူးရမယ့် နေရာတွေ အားလုံး ပြင်ဆင်ပေးတယ်။ မကြာခင် ဘင်လာဒင် ရောက်ရှိလာပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဆက် (SUV) ကားကြီးနဲ့ပေါ့။ ကားမှာ ကိုယ်ရုံတော်တွေ အပြည့်တင်လာတယ်။ သူ့ပတ်ချာလည်မှာပါ ပါလာတယ်။ ကားလည်း ရပ်လိုက်ရော သူ့ကိုယ်ရုံတော်တွေက သေနတ်တွေကို မိုးပေါ်ထောင်ပြီး ပစ်ကြတယ်။ ဇာဝါဟီရီက 'မစ္စတာဘင်လာဒင် ရောက်ရှိလာတိုင်း အခမ်းအနားကြီးတစ်ခုလို ကျွန်တော်တို့ ကြိုဆိုလေ့ရှိတယ်' လို့ ပြော

တယ်။ စခန်းမှာ ရှိတဲ့လူတွေကလည်း သူတို့သေနတ်တွေကို မိုးပေါ် ထောင်ပစ်တယ်။ ရော့ကက်လောင်ချာ တွေနဲ့လည်း ပစ်လိုက်တာပဲ။ လူတစ်ယောက် ရောက်လာတာကို ကြိုဆိုတာ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းပါ တယ်။ သူ့ ဘေးပတ်လည်မှာ လုံခြုံရေးအတွက် လူတွေအများကြီးက စောင့်ကြပ်ပြီး ပါလာတယ်။ ဒီလိုပါလာ တဲ့ လူတွေကို လုံခြုံရေးအရ သေနတ်မပစ်ဖောက်ရဘူးလို့ ဘယ်သူက တားနိုင်မှာလဲ။ ကျွန်တော်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ လုပ်စရာတွေကို ပြင်ထားပေးတယ်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်း တာကို ရုပ်ရှင်တစ်ကားအဖြစ် အားလုံး ခြံငုံရိုက်ပြတတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်* ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ရစ်ဘင်းနက် ပြောပြခဲ့သည်ကတော့...

ကျွန်တော်ကတော့ မီးတွေကို ပြင်ဆင်နေပါတယ်။ ပြင်ဆင်လို့လည်းပြီးရော ကျွန်တော့်နားထဲမှာ ငရဲပွက် သလို အသံကြားနေရတယ်။ တတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးများ အပြင်ဘက်မှာ ဖြစ်နေပြီလားလို့ ထင်မိတယ်။ ဒါနဲ့ အပြင်ကို ဒရောသောပါး ထွက်လိုက်တယ်။ အပြင်မှာ လူ ၄၅၊ ၅၀ လောက်ဟာ သူတို့သေနတ်တွေကို ပစ်ဖောက်နေတာတွေ့ရပါတယ်။ လောင်ချာတွေရော၊ မီးကျည်သေနတ်တွေနဲ့ရော ကောင်းကင်ပေါ် ပစ်ဖောက် နေကြတာ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး ထိန်လင်းနေပါတော့တယ်

ဘင်လာဒင်ဆိုတဲ့လူက တကယ့်လူကြီးပဲ။ အရပ်က ၆ ပေ ၅ လက်မ လောက်ရှိမယ်။ သူ့ကိုယ်ရံတော်တွေ လည်း သူ့လောက် ဘယ်သူမှ အရပ်မမြင့်ဘူး။ သူ့ ကြည့်ရတာ သစ်ကုလားအုတ်ကြီး တစ်ကောင်လိုပါပဲ။ သူ့ဆီ ကျွန်တော် ရောက်သွားပြီး သူနဲ့ ကျွန်တော် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြတယ်။ အားပါးတရ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ နှုတ်ဆက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သာမန်လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ခြင်းမျိုးပါပဲ။ သူက ခုံတန်းတစ်ခုပေါ် ထိုင် လိုက်တယ်။ သူ့နောက်မှာ ကမ္ဘာ့မြေပုံကြီး တစ်ချပ်ရှိပြီး သူက ညွှန်ကြားနေတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ စာမူအရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ သူတို့ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့အဖွဲ့တွေကို ဒီမြေပုံမှာ မှတ်ထားတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကြီးရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဘင်လာဒင်ရဲ့ လက်ထဲမှာ အေကေ-၄၇ မောင်းပြန် သေနတ်ကို ထိုင်ထားပါတယ်။ နောက်သေနတ်ကို ဘေးမှာ အသာလေးချထားလိုက်တယ်။ သူ့လူတွေကလည်း သူ့အနားမှာ နှိုင်းပါတယ်။ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့အတွက် မီးကို ဘယ်လောက်ကြာကြာပေးနိုင်မလဲဆိုတာ မသိသေးပါဘူး။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ခေါင်းဆောင်ကို ကြည့်နေကြတယ်။ သူဟာ ဘယ်လိုလူလည်း ဆိုတာ တိတိကျကျ ဖော်ပြနိုင်ဖို့က ခက်ပါတယ်။ အေးအေးတည်ငြိမ်မှုရှိတာကိုတော့ တွေ့ရတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး

မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော် 'မျက်မမြင်ရှိတ်' ကိုလည်း တွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီလူက အိဂျစ်တရားဟောဆရာ ဖြစ်ပြီး နာမည်ရင်း ရှိတ်အက်ဘဒ်လ်ရာမန် ဖြစ်ပါတယ်။ စကားပြောတဲ့အခါ ထက်ထက်သန်သန် ပြောတတ် တယ်။ လက်သီးကိုဆုပ်ပြီး အသံကို မြှင့်ပြောတယ်။ အဆုတ်ထဲမှာ လေကို အပြည့်အဝရှူပြီး ပြောတဲ့ပုံပါပဲ။ ဘင်လာဒင်ကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ သူ့အသံကို မနည်းနားထောင်ရတယ်။ သူက ကျွန်တော်ကို ဆရာ တစ်ယောက်လို ဆက်ဆံတယ်။ သူက စကားပြောရင် ကြည့်ပြောတယ်။ ပြောနေတဲ့ သူ့ရဲ့မျက်လုံးကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်ပြီး ပြောပါတယ်။ သူ့ဘေးက သူ့တပည့်တွေကလည်း သူ့မျက်နှာကိုပဲ ကြည့်နေတယ်။ သူတို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့ ဘာလိုတယ်၊ ဘာပြောမယ် ဆိုတာကို သိဖို့ သူတို့ ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့ မျက်နှာရိပ် မျက်နှာကဲကိုပဲ ကြည့်နေတာပါ။ သူဟာ တည်ကြည်ပြီး လူအများ လေးစားကြည့်ညှိရလောက်တဲ့ ရုပ်ရည် လက္ခဏာ ရှိတယ်။ သူ့လူတွေက သူ့ကို လေးစားကြည့်ညှိတဲ့အနံ့ကိုတောင် ကျွန်တော်ရနေပါတယ်။ သူ့လူတွေ ဟာ သူ့ကို နတ်ဘုရားတစ်ပါးလိုပဲ ရိုသေကြတယ်။ လေးလေးစားစားလည်း ကြိုဆိုကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကို တွေ့ရတာသူတို့အဖို့ တအံ့တဩနဲ့ ဖြစ်သွားကြတယ်။

သူတို့မှာ ပင်နယ်ဆိုးနစ်ကင်မရာ တစ်လုံးရှိပါတယ်။ ရစ်ဘင်းနက်က 'ကျွန်တော်တော့ ဒီလိုကင်မရာနဲ့ မရိုက်နိုင်ဘူး' လို့ ပြောလိုက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်က 'ရစ်၊ ငါတို့ ခရီးရှည်ကြီးအဖြစ်နဲ့ ဒီကိုလာခွဲရတာ။ ဘာမဟုတ်တာလေးနဲ့ ပြဿနာမရှာနဲ့။ ရတာနဲ့ ငါတို့လိုချင်တာကိုရအောင် လုပ်ရမယ်။ တချို့စည်းကမ်းချက်တွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေက တူမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေကို မင်းခြေထောက်အောက်မှာ နင်းထားလိုက်။ အလုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ကြမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အံ့ဩသွားကြမလား မသိပါဘူး' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဟုပြောပြသည်။

ရစ်ဘင်းနက်က ဆက်လက်၍

'ကျွန်တော်ရဲ့ မဟာဗျူဟာက အခုအခါမှစပြီး ကျင့်သုံးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကင်မရာကို ကျွန်တော်ရဖို့ လိုတယ်။ အဲဒီလိုရဖို့ ဘင်လာဒင်ရှေ့မှာ လုပ်ပြမှပဲ ရနိုင်မယ်။ ကျွန်တော်ကင်မရာနဲ့ ရိုက်မှပဲ ကောင်းကောင်း မွန်မွန် ရိုက်လို့ရမယ်အကြောင်း သူ့လူတွေရှေ့မှာ သူ့ကိုပြောပြတဲ့အခါ နောက်ဆုံး ကင်မရာရောက်လာပါတော့ တယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့အားလုံးတိုင်ပြီး စကားပြောကြတယ်။ မီးတွေအားလုံး ဖွင့်ထားပြီး မီဒီယိုကင်မရာနဲ့ ရိုက်ဖို့လုပ်ပါတယ်။ ခြင်တွေက တယ်ပေါတာပါပဲ။ တဝီဒီနဲ့ပျံနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပါလာတဲ့ ဆေးဘူးတွေနဲ့ ဖျန်းပက်ကြတယ်။ ရုထဲမှာနေတဲ့ သူတစ်ယောက်ကို ပထမဆုံး အင်တာဗျူးလုပ်နေတာကို

ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ ဒီအပြင် ဒီလိုနေရာမှာ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ကို အင်တာဗျူးနေတာ ဖြစ်တယ်။ သူက အခန်းထဲ လမ်းလျှောက်ပြီး ဝင်လာပါတယ်။ ကျွန်တော် အရပ်က ၆ ပေ ၂ လက်မ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အရပ်က ကျွန်တော်ခေါင်းပေါ် မိုးထားပါတော့တယ်။ သူဝင်လာတဲ့အခါ အဲဒီမှာနို့တဲ့ သူ့ တပည့်တွေက ဦးညွတ်ပြီး သူ့ကို ရိုခိုးသလို ကြိုဆိုကြတယ်။

တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှု မစခင်မှာ သူ့လူတွေကို သူက ခြင်တွေ အခန်းထဲများလွန်းလို့ ဒီခြင်တွေကို ရှင်းသန့်နို့ ပြောပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ ရှိတဲ့သူတွေအားလုံးလည်း အပြင်ကို ထွက်သွားကြတယ်။ လူတစ်ယောက်ထဲ ခြင်ဆေးဘူးကို ယူလာပြီး အခန်းထဲမှာ လိုက်ဖျန်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာမှဆွေးနွေးရတာ မရှိသေးဘူး။ ခြင်တွေကို သတ်တာပဲ ကြည့်နေကြရတယ်။ နောက် စကားပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော်ကပဲ အင်္ဂလိပ်လို ပြောပါတယ်။ သူက အင်္ဂလိပ်လိုပြောချင်ပုံ မရပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ ၂ ယောက်စတွေ့တာနဲ့ သူက ကျွန်တော်လက်ကို ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ်။ အမှအရာ သိပ်မတွေ့သလို စကားပြောတာလည်း အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ပြောတယ်။ ဒေါသတကြီးနဲ့ ရန်လိုတဲ့ပုံစံ မရှိဘူး။ ငိုသွားတဲ့သူတို့ ထင်ပါတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အင်တာဗျူး စတော့တာပါပဲ။ ဂျွန်က အင်္ဂလိပ်လို မေးခွန်းတွေကို ခေး တယ်။ အိုစမာက အာရပ်ဘာသာနဲ့ ပြန်ဖြေပါတယ် ဟု ဆိုသည်။

ဂျွန်မေလာ ပြောပြသည်ကတော့ ...

ကျွန်တော်က သူ့ကို မေးပါတယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံကို ခုံးခွဲတဲ့ အကြောင်း ပြောပြပါ။ ဒီလိုခုံးခွဲတာဟာ ရုရှားတွေနဲ့ စစ်မြေပြင်မှာ သူတင်ကိုယ်တင် တိုက်ရတာနဲ့ တွေ့ပါဘူး။ အပြစ်မဲ့တဲ့ အရပ်သားတွေကို ပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်ခိုက်တာမျိုးဖြစ်တယ်လို့မေးတော့ သူက ပြန်ဖြေပါတယ်။ ဒါဟာ အမေရိကန်တစ်ယောက်ဆီက အလွန်ထူးခြားတဲ့ မေးခွန်းမျိုး မေးလိုက်တာပါပဲ။ ကျွန်တော် ရှေ့ရယ် ဆိုရင် နာကာဆာကီနဲ့ ဟီရိုရှီးမားကို ခုံးခွဲတုန်းကဆိုရင် အဲဒါခင်ဗျားတို့နိုင်ငံမှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိပါရဲ့ လား။ အဲဒီမြို့တွေမှာရှိတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ၊ ကလေးတွေနဲ့ အရပ်သားတွေဟာ လက်နက်ကိုင်ပြီး ရင်ဆိုင်တိုက် ခွဲဝင်တဲ့သူတွေ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုရော လက်ခံပါသလား။ ခင်ဗျားတို့ဟာ ဒီလိုကြောက်စရာထောင်းတဲ့ ထားပွဲမှာ ပါဝင်နေရတဲ့သူတွေပဲ။ ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင်တွေအနေနဲ့ ခင်ဗျားတို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့ ဒီလိုနည်းဗျူဟာကို သုံးခဲ့ရတာပဲ ဆိုပြီး ကျွန်တော် မေးလိုက်တဲ့မေးခွန်းကို အလွန် စနစ်တကျနဲ့ အကောင်းဆုံး

ချေပလိုက်ပါတယ်။

သူက ဆက်ပြောတယ် 'ကျွန်တော်အခုကတည်းက ကြုံပြီး ဟောကိန်းထုတ်လိုက်မယ်။ အမေရိကမှာ မောင်မိုက်တဲ့ နွေကြီးတစ်နေ့ ဆိုက်ရောက်လာလိမ့်မယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ တညီတညွတ်တည်း မဖြစ်နိုင်တဲ့ နွေတစ်နေ့ကို အမေရိကန်တွေ ကြုံတွေ့ရနိုင်တယ်' လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ သူက တိုက်ပွဲကို လှုံ့ဆော်သလို ပြောလိုက်တဲ့ စကားပါပဲ။ ကျွန်တော်က မေးခွန်းတစ်ခုမေးလိုက်တိုင်း သူက အဖြေပေးတယ်။ သူက အမေရိကန်တစ်ခုလုံးကို သတင်းပို့အကြောင်းကြားတဲ့ အချက်တွေလည်း ပါတယ်။ တချို့အဖြေတွေဟာ ချဲ့ကားပြီး ပြောတာတွေလည်း ပါပါတယ်။ တချို့က ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောလိုက်တာပါပဲ။ 'ကျွန်တော်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာလိုက်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့နိုင်ငံကို ကျွန်တော်တိုက်ခိုက်မယ်' လို့ပြော တော့ ကျွန်တော်ကလည်း 'ဟုတ်ပါပြီ။ တိုက်ရင် ခင်ဗျားတို့က ဘာစစ်တပ်နဲ့ တိုက်မှာလဲ' လို့ပြန်ပြောခဲ့ပါ တယ်။ ၂၀၀၁ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့က အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်စဉ်းစားမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေဟာ ဖြေရ မခက်နိုင်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ပြောကြားချက်ဟာ ပုံကြီးချဲ့ပြီး လေတစ်လုံးမိုးတစ်လုံးပြောတယ်လို့ ထင်ရစရာပါ။'

ရစ်ဘင်းနက်က...

'အင်တာဗျူးပြီးသွားတဲ့အခါမှာ လွတ်လပ်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော်က အခန်းထဲမှာရော၊ အပြင် ပတ်ဝန်းကျင် ကိုပါ ကင်မရာနဲ့ လိုက်ရိုက်ပါတယ်။ အင်တာဗျူးလုပ်နေတဲ့ တစ်ချိန်လုံး အိုစမာဟာ သူ့ရဲ့ အေကေ - ၄၇ သေနတ်ကို ပေါင်ပေါ်မှာ တင်ထားတယ်။ လိုအပ်ရင်လိုအပ်သလို ပစ်ရအောင်လည်း အေကေကို ပေါင်ပေါ် အသင့်ထားတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူ့အခန်းက စတုရန်းပုံ လေးထောင့်အခန်းကြီး ဖြစ်တယ်။ သူက ကမ္ဘာမြေပုံ ကြီးကို ချိတ်ထားတယ်။ အဲဒါက အင်တာဗျူးရဲ့ နောက်ခံပါပဲ။ အိုစမာက မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။ ဒါ ကျွန်တော့်အတွက် အခွင့်အရေးပါပဲ။ ကျွန်တော် အပြင်ဘက် မြန်မြန်ထွက်လိုက်ပြီး သူ့တစ်ကိုယ်လုံးပါအောင် မီးတွေဖွင့်ပြီး ရိုက်လိုက်တယ်။ အပြင်ရောက်တော့ သူ့ကို သူ့လူတွေက ဝိုင်းထားလိုက်ပါတယ်။ သူ လျှောက် လာတာကို ကျွန်တော် အစအဆုံး ရိုက်ယူနိုင်ပါပြီ။ သူကားပေါ်တက်တဲ့အထိ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ ကားပေါ် မတက်ခင် သူ့လူတွေက သေနတ်တွေနဲ့ မိုးပေါ်ထောင်ပစ်ကျတယ်။ တကယ့် အရူးတွေလိုပါပဲ။ အိုစမာ ထွက်သွားတဲ့အထိ သေနတ်တွေ မိုးပေါ်ထောင်ပစ်နေတုန်းပါပဲ။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့ကို အစအဆုံး ဇွီဒီယို ကင်မရာနဲ့ ရိုက်ယူခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာကို စ ရောက်ခါစက ဒီလူတွေကို တကယ့်ကို ကြောက်လန့်ခဲ့တယ်။ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ် လူငယ်တွေ၊ အသက် (၂၀)ကျော် လူငယ်တွေချည်းပဲဆိုတော့ သူတို့ ဘာလုပ်လိုက်မလဲ တွေးပူမိတယ်။ သေနတ်တွေကိုလည်း ကိုင်ထားကြတော့ စိုးရိမ်မိပါတယ်။ သူတို့ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ ဩဇာအောက်မှာ ရှိတယ်။ သေဆိုသေ၊ ရှင်ဆိုရှင်ပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ မျက်လုံးတွေထဲကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ကို သတ်ပစ်ချင်တဲ့ အမူအရာတွေ တွေ့ရတယ်။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို စိုးရိမ်ပုံရတယ်။ ဒီလူငယ်လေး တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ခြောက်လန့်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့နောက် ပြေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနားမှာ သေနတ်နဲ့ချိန်တယ်။ အနားမှာ သေနတ်အချက်ပေါင်း တစ်ဒါဇင်လောက် ပစ်ဖောက်ကြပါတယ်။ နားတွေကို အူနေတာပါပဲ။ ညစာစားဖို့ သူတို့က ဖိတ်တယ်။ ဒီလူတွေနဲ့ ညစာစားရတာ ခံတွင်းမတွေ့ပါဘူး။ မိတ်ထဲမှာတော့ ပြန်ချင်နေတာပါပဲ။ ဒီကောင်တန်းပေါ်မှာ နေရတာ ငရဲရောက်နေသလို ခံစားရတယ်။ ကျွန်တော် ထင်မရာတွေ၊ အထုတ်အပိုးတွေ သိမ်းဆည်းခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ ကားဆီ ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ တာရစ်ကို တွေ့ရတယ်။ တာရစ်က ကျွန်တော်တို့ စကားပြန်ပါ။ တာရစ်နဲ့ သေနတ်ကိုင်ထားတဲ့ လူငယ် ၂ ယောက် ငြင်းခုံနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က 'တာရစ်... မင်း ဘာတွေပြောနေတာလဲ။ ဒီချာတိတ်တွေ လက်ထဲမှာ သေနတ်တွေနဲ့မဟုတ်လား' သူက ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြောတယ်။ 'သူတို့က ကျွန်တော့်ကို စော်ကား နေကြတာလေ။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို သစ္စာဖောက်လို့ပြောတယ်။ အနောက်လူလို့လည်း စွပ်စွဲကြတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ငါက မင်းတို့ခေါင်းဆောင် အိုစမာရဲ့ ဧည့်သည်တော်လေလို့ ပြန်ပြောနေတာပါ' လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'မင်းပြောမနေနဲ့တော့။ ငါတို့ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတော့ ဒီငရဲရဲနေရာကနေ ထွက်သွား ကြဖို့ပဲ' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ကား အဲဒီနေရာက ထွက်ခွာလာတာနဲ့ ရင်ထဲကအလုံးကြီး ကျသွားတော့တာပဲ။ ငါတို့ အသက်ရှင် နိုင်ပြီဆိုတဲ့အတွေးလည်း ခေါင်းထဲရောက်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ချလက်ချတော့ မဖြစ်သေးဘူး။ တစ်လမ်းလုံး ဘာအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံရဦးမလဲဆိုပြီး တထိတ်ထိတ်နဲ့ ထွက်လာခဲ့တယ်။ အင်တာဗျူးလုပ်ရတာဟာ ကျွန်တော်တို့ အထက် ရှားရှားပါးပါး အခွင့်အရေးပဲ။ ဒီအတွက် နောင်အခါ စိတ်ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် အကြမ်းဖက်မှုကြီး ဖြစ်ခဲ့လို့ပါပဲ။

ပါကစ္စတန်ကို ကျွန်တော်တို့ရောက်တော့ ရင်ထဲကအလုံးကြီး ကျသွားပြီ။ ပါကစ္စတန်က အေးအေးဆေးဆေး ခါးပဲ။ လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ နေရာပါ။ တည်းခိုတဲ့ ဟိုတယ်အိပ်ခန်းထဲရောက်တော့မှ စိတ်နှလုံး တုံးတုံးချနိုင်တော့

တယ်။ အခန်းထဲလည်းရောက်ရော အခန်းစောင့်ကိုခေါ်ပြီး ရေသန့် ၆ လီတာခွဲပုလင်းတွေကို မှာလိုက်ပါတော့တယ်။ အိုစမာရဲ့စခန်းမှာ ရေကောင်းကောင်း မသောက်ခွဲတာကို အခုမှ အတိုးချပြီး သောက်မှာဖြစ်တယ်။ ရေကောင်းကောင်း မသောက်ရလို့ အာခေါင်တွေလည်း ခြောက်နေတယ်။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ခေါင်းတွေမူး၊ ခေါင်းတွေကိုက်ဖြစ်နေတာ ရေကောင်းကောင်း မသောက်ရလို့ဆိုတာ ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ရေသန့်ဘူး ၆ ဘူးစလုံးကို တစ်စက်မှ မကျွန်အောင် မော့သောက်လိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုမှ မသောက်ရင် ဆေးရုံတောင်တက်ရမလား မသိပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ကူးလာသမျှကို ရုပ်သံလွှင့် အစီအစဉ်ကနေ အထူးအစီအစဉ်အဖြစ် ၁ နာရီကြာ ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါတယ်။ ABC သတင်းရဲ့ ညဘက်အစီအစဉ်မှာ တက်ကော်ပယ်က ကြေညာပြီး ထုတ်လွှင့်ခဲ့တာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ပုံတွေ၊ အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့တာတွေကို လေထုထဲမှာ ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့တာကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေတယ်။ *ယနေ့ည အစီအစဉ်မှာတော့ ပရိသတ်ကြီးကို လူတစ်ယောက်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ သူဟာ အမေရိကကို အကြီးမားဆုံး ခြိမ်းခြောက်နေသူပါပဲ။ သူ့မှာမည်ကို လူတိုင်းလိုလို မသိသေးပါဘူး။ တချို့ကြားဖူးမယ်လည်း မထင်ပါဘူး။ အဲဒီလူကတော့ အိုစမာဘင်လာဒင်ပါပဲ*

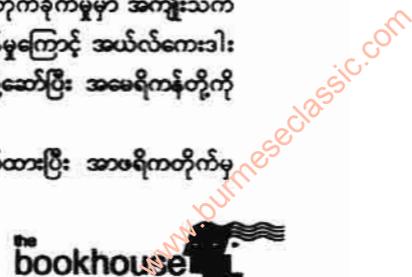

အခန်း-၇ အယ်လ်ကေးဒါး၏ တိုက်ခိုက်မှုများ

၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၇) ရက်နေ့ ABC နယူးစ်ရုပ်သံလွှင့်မှနေ သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဘင်လာဒင်က ကြေညာပြီးနောက် ၂ လအကြာတွင် အမေရိကန် ပစ်မှတ်များကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့က တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။ ကင်ညာနိုင်ငံနှင့် တန်ဇန်နီးယားတို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံး ၂ ရုံးကို ၉ မိနစ်သာ ခြားပြီး ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက် လေသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျာ့ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ရှ်အိပ် ဒဗလျူဘုရ်က အမေရိ ကန်စစ်သား ထောင်ကျော်စေလွှတ်ပြီး ၈ နှစ်အကြာတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆဒမ်ဟူစိန်က ကူဝိတ်ကို ဝင်ရောက်ကျူးကျော်သည့်အတွက် အမေရိကန်စစ်သားများ ကို စေလွှတ်ပြီး အီရတ်တပ်များကို မောင်းထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ အမေရိကန်တပ်များ ဆော်ဒီနိုင်ငံတွင် တပ်စွဲထားခြင်းကို ဘင်လာဒင်က အထူးသဖြင့် စိတ်မကောင်းခြင်း ကြီးစွာဖြင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သံရုံးတိုက်ခိုက်မှုများသည် မိုင်ထောင်ပေါင်းများစွာ ကွာဝေးသော အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်သော အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် မိုင်ပေါင်းကွာဝေးသော်လည်း လက်လှမ်း မီသည့်အကြောင်းနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ လက်တံရည်လျားလှကြောင်းလည်း ပြသ လိုက်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ သံရုံးများကို တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အမေရိကန်လေယာဉ် များမှနေ ၈၅(စီ)ခုံးပျံများဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုမှာ အကျိုးသက် ရောက်မှု မရှိလှပေ။ ထိုသို့ အမေရိကန်တို့၏ လက်တံပြန်မှုကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်က တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်များကို လှုံ့ဆော်ပြီး အမေရိကန်တို့ကို ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးသည် အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်ထားပြီး အာဖဂန်တိုက်မှု

အမေရိကန်သံရုံးများကို တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့သလို နောက် ၂ နှစ်အကြာတွင် ယီမင်နိုင်ငံ၊ ဆိပ်ကမ်းတွင် ဆိုက်ကပ်ထားသော အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် အသေခံ ဗုံးခွဲသူခံ ဗုံးများတင်ဆောင်ထားသော မော်တော်ဘုတ်တစ်စီးဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြန်သည်။

ဤကာလအတွင်း၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် ဒေါသအမျက်ပြေစေလိုသောသဘောဖြင့် တာလီဘန်တို့ဘက်သို့ ဘင်လာဒင်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ရပ်ဆိုင်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ ဘင်လာဒင်၏ လှုံ့ဆော်ဝါဒဖြန့်သော အင်တာနက်စာမျက်နှာများကို ပိတ်ပစ်လိုက်သည်။ တာလီဘန်တို့နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တို့ အချေအတင်ပြောဆို ငြင်းခုံခဲ့သည်များကိုမူ အပြင်သို့ မသိအောင် ဖုံးကွယ်ထားခဲ့သည်။ အရေးပါသော တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် အတော်များများ ဘင်လာဒင်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို မကြိုက်ကြပေ။ တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဝါဂီးလ်မူတာဝါကီးလ်က ဘင်လာဒင်ကို အာဖဂန်နစ္စတန်မှ မောင်းထုတ်လိုပေသည်။ သို့သော် သူတို့၏ အရေးပါဆုံး ဩဇာအရှိဆုံးသော တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာကမူ ဘင်လာဒင်ကို အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်သာ နေထိုင်ဖို့ ခွင့်ပြုထားသည်။ သူ့တာလီဘန် အစိုးရအဖွဲ့ ဘင်လာဒင်ကို ဆက်လက် အကာအကွယ်ပေးထားလေသည်။

ABCနယူးစ်သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဂျွန်မေလာက အာဖရိကရှိ အမေရိကန် သံရုံးများကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ တိုက်ခိုက်မှုအပေါ် သူ့အမြင်ကို ပြောပြခဲ့ပါသည်။

'ဘင်လာဒင်က စစ်ကြေညာလိုက်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်က 'ကျွန်တော်တို့ ဘာအကြောင်းပြောနေကြတာလဲ' လို့မေးလိုက်တော့ သူက 'ဒီ ဖက်ဒါဝါ ကြေညာတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး နောက်ရက်သတ္တပတ်ပေါင်း အတော်ကြာကြာမှာ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ခင်ဗျားတွေ့ရလိမ့်မယ်' လို့ ဖြေပါတယ်။ နောက် ဩဂုတ်လလယ်လောက်မှာ သံရုံးဗုံးခွဲမှုတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြားရပါတယ်။ ကျွန်တော် ဖုန်းဆက်တဲ့အခါမှာ သူတို့က 'သံရုံး ၂ ရုံးစလုံး တစ်ပြိုင်တည်း ဗုံးကွဲသွားတယ်ဗျို့၊ အရှေ့အာဖရိကမှာ နံနက်စောစော ဖြစ်သွားတာပဲ။ အသေးစိတ်တော့ စုံစမ်းနေတုန်းပဲ။ ခင်ဗျားရော ဘယ်လိုထင်လဲ။ အာဖရိကနိုင်ငံတွေမှာ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ' လို့ ပြန်ပြောကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ဒါ ဘင်လာဒင်လက်ချက်ပဲ ဖြစ်မယ်။ သူကြေညာတဲ့ ဖက်ဒါဝါရဲ့ အကျိုးဆက်ပေါ့' လို့ ပြန်ဖြေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အင်တာဗျူးခွဲစဉ်က အကြောင်းကို ပြန်စဉ်းစားတဲ့အခါ အဲဒီအင်တာဗျူးတဲ့အခန်းထဲမှာ သူတွေ့အများကြီး ရှိတော့ကို စဉ်းစားမိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ မိုဟာမက်အယ်လ်ဒေ့စ်ဟာလီလည်း ပါတာပေါ့။ သူက ဘင်လာဒင်ဆီရောက်လာပြီး 'ကျွန်တော်တာဝန်တစ်ခုခုလုပ်ချင်တယ်' လို့

www.burmeseclassic.com

သူတို့လိုသောအခါမှာဘင်လားဒင်

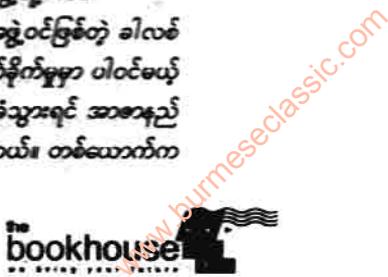
ပြောခဲ့တယ်။ သူ့ကို သံရုံးတွေ ဗုံးခွဲဖို့အတွက် တာဝန်ပေးလိုက်တာပါပဲ' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

မိုဟာမက် အယ်လ်အော်ဟာလီ ကို ဖမ်းမိလိုက်သည်။ သူ့ကို FBI ထောက်လှမ်းရေးမှူး စတီဗင်ဂေါ်ဒင်က နိုင်ငံခြားနိုင်ငံ၊ နိုင်ဂျီအိုမြို့၌ တွေ့ဆုံပေးမြန်းခဲ့သည်။ သံရုံးဗုံးခွဲပြီး ၂ ပတ်အကြာတွင် လက်ရဖမ်းမိလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ဂျီအိုမြို့တွင် သူ့ကို စစ်ဆေးရာတွင် ထွက်ဆိုခဲ့သည်များကို ဂေါ်ဒင်က ထုတ်ဖော်ပြီး သက်သေခံတင်ပြခဲ့ပေသည်။ မူဆင် တရားစွဲဆိုသောအခါ ထိုသက်သေခံအချက်များကို တင်ပြခဲ့ပြီး အော်ဟာလီသည် ခံဝန်ဖြင့် လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေး ခြင်းသည်ဆိုသော ခြွင်းချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက်ပြီး တစ်သက်တစ်ကျွန်း ဖြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရလေသည်။ အော်ဟာလီသည် နိုင်ငံဒီမိုကရေစီပြီး ၁၉၉၆ တွင် အာဖဂန်ဂျီ အယ်လ်ကေးဒါး သင်တန်းစခန်းများသို့သွားကာ သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော် သူ့အသက် ၂၀ သာ ရှိသေးသည်။ သူက ဘင်လားဒင်ကို သူ့အား အသေခံဖုံးခွဲသည့်အဖွဲ့ထံ ထည့်ပေးပါရန် တောင်းဆိုခဲ့သူလည်း ဖြစ်လေသည်။

'အယ်လ်အော်ဟာလီက သူ သင်တန်းတက်ပြီးတဲ့အခါ ဘင်လားဒင်နဲ့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ခဲ့တဲ့ အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ ဘင်လားဒင် သူ့ကို ပြောတဲ့အထဲမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ တာဝန်တစ်ခု အကြောင်းလည်း ပြောပြတယ်။ အဲဒီတာဝန်ကို သူယူရမယ့်အချိန်တို ဓောင့်ရမယ့်အကြောင်း ပြောတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။ နောက် အက်ဇန်နဲ့ သူ့အဆက်အသွယ်ရတယ်။ အက်ဇန်ဆိုတာ နိုင်ဂျီအိုက သံရုံးထဲကို ဗုံးတင်ထားတဲ့ ထရပ်ကားကို စက်ကုန်စောင်းဝင်ပြီး အသေခံသွားတဲ့သူပါပဲ။ အက်ဇန်က အဲဒီ တိုက်ခိုက်ရေးမှာ သူတာဝန်ယူထားပြီး အယ်လ်အော်ဟာလီက အကူအညီပေးပိုင်ဖို့ပဲဖြစ်တယ်။

အယ်လ်အော်ဟာလီက ကျွန်တော့်ကို ဆက်ပြောရာမှာ သူ့၊ အက်ဇန်နဲ့ နောက်ထပ် ၄ ယောက်တို့ ၁ လ လောက်ကြာအောင် အထူးသင်တန်းတစ်ခု တက်ခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့ဟာ ကလပ်စည်းတစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့ပြီး တာဝန်ယူကြရာမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီကလပ်စည်းမှာ အဖွဲ့ ၄ ခု ဖွဲ့ထားတယ်။ ဒီအဖွဲ့တွေကတော့ ထောက်လှမ်း ရေးအဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးနဲ့ ပြင်ဆင်ရေးအဖွဲ့၊ တိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့တို့ပါပဲ။

သံရုံးကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ဖို့အစီအစဉ် ကူညီရေးဆွဲပေးသူကတော့ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တဲ့ ခါလစ် ပါပဲ။ ခါလစ်က ဒီအသေခံတိုက်ခိုက်မှုဟာ အာဇာနည်ဖြစ်မယ့် စစ်ဆင်မှုပါပဲ။ အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ ပါဝင်မယ့် သူတွေက အာဇာနည်တွေ ဖြစ်သွားမှာပဲ။ အော်ဟာလီအနေနဲ့ ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ အသေခံသွားရင် အာဇာနည် ဖြစ်သွားမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အော်ဟာလီက ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ အကူအညီပေးဖို့ပဲ ပါရမှာ ဖြစ်တယ်။ တစ်ယောက်က

ထရပ်ကားပေါ်မှာ ဗုံးအပြည့်တင်ပြီး ကားနဲ့မောင်းသွားရမှာပါ။ အော်ဟာလီက အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး အကူအညီပေးဖို့ပါပဲ။ အော်ဟာလီက ဘင်လာဒင်ကို ABC သတင်းဌာနက အင်တာဗျူးခွဲတာကို သူတို့ကိုပြတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အာဖဂန်နိုင်ငံ ခိုခိမ်မှာ အင်တာဗျူးခွဲတုန်းကပါ။ အော်ဟာလီယာနဲ့ အဲဒီ ခိုခိမ်မြို့မှာပဲ ဘင်လာဒင်ကို တစ်ကြိမ်ထက်မက တွေ့ဆုံခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။

အယ်လ်အော်ဟာလီက ကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြတဲ့ထဲမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးမှာ ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိတဲ့သူလို့ ဆိုတယ်။ ထိပ်တန်းစစ်ရေးခေါင်းဆောင်တွေ အများကြီးကို ဘင်လာဒင်က ညွှန်ကြားနေတာကို သူတွေ့ခဲ့ရတယ်လို့ ပြောပြပါတယ်။ သူက နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်တွေ၊ စစ်ရေးရည်မှန်းချက်တွေကို ခေါင်းဆောင်တွေကို ပြောပြတယ်။ သူ ညွှန်ကြားတာတွေကို စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တွေက အဆင့်ဆင့် ညွှန်ကြားသွားတာကို သူတွေ့ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က တိုက်ရိုက်ညွှန်ကြားတာ မဟုတ်ဘဲ သူ့လက်အောက်ကနေ အဆင့်ဆင့် ညွှန်ကြားသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုဟာလီတို့၊ အက်ဇ် တို့ကိုတော့ ဘင်လာဒင်က တိုက်ရိုက်ညွှန်ကြားပါတယ်လို့ ရှင်းပြပါတယ်” ဟုဆိုခဲ့သည်။

သံရုံးဗုံးခွဲမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အယ်လ်အော်ဟာလီလို နောက်ထပ် ဖမ်းဆီးမိပြီး ရုံးတော်တွင် ထွက်ချက်ပေးသွားသူမှာ မိုဟာမက် ဆာဒစ် အိုဒတ် ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့ ဗုံးမခွဲခင်တစ်ရက်အလိုတွင် သူသည် ကင်ညာနိုင်ငံ၊ နိုင်ရိုဘီမှနေ ပါကစ္စတန်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် သွားရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကရာချီနိုင်ငံတကာလေဆိပ်တွင် လှုပ်ရှားကြီးကြပ်ရေးက သူ၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို သံသယရှိ၍ ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ နိုင်ရိုဘီသို့ သူ့ကို ခေါ်သွားပြီး ၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၁၅)ရက်မှ (၂၈)နေ့အထိ FBI အေးဂျင့်များက စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများထဲမှ ထုတ်နုတ်၍ ဖော်ပြလျှင်...

‘၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှာ ကင်ညာကို အိုဒတ် ရောက်လာပါတယ်။ ၉၄ ခု နိုဝင်ဘာလကျတော့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ရဲ့ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ အဘူဟက်ဒ်က မွန်ဘာစာမှာရှိတဲ့ သူ့ဆီလာလည်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ အဘူဟက်ဒ်ကဖိုင်ဘာနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ လှေတစ်စင်း သူ့ကို ပေးပါတယ်။ အဲဒီလှေနဲ့ ငါးဖမ်းဖို့ပါပဲ။ အဲဒီလုပ်ငန်းဟာ ကင်ညာမှာရှိတဲ့ သူတို့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ ငါးဖမ်း၊ အဲဒီရရှိတဲ့ ငွေထဲက စားဖို့၊ သောက်ဖို့ စီစဉ်ရတယ်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အိုဒတ်ကပဲ ဦးဆောင်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးတွေ အတွက် စားဖို့၊ သောက်ဖို့ စီစဉ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ၂ နှစ်လောက် နေခဲ့တယ်။ နောက်ကနေ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့

ကလည်း နှစ်စဉ်ပုံမှန် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့တာပါ။ နေရေး၊ ထိုင်ရေး စရိတ်စကအားလုံးကို တစ်နှစ်စာ ကြိုတင်ပြီး ငွေထောက်ပံ့တယ်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှာ မူစတာဖာဟာ သူတို့ရှိတဲ့ ပီထူးကို ရောက်လာပါတယ်။ မူစတာဖာဟာ အီဂျစ် လူမျိုး အယ်လ်ကေးဒါး တစ်ယောက်ပါ။ ပီထူးဆိုတာ ကင်ညာနိုင်ငံက မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်တယ်။ အိဒတ်က မူစတာဖာကို အိမ်မာဘင်လားဒင်က အမေရိကန်ကို စစ်ကြေညာတဲ့အကြောင်း၊ ဘင်လားဒင် နောက်ဆုံးထုတ်ပြန်တဲ့ ဖက်ဒ်ဝါ ၂ ခု အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ နောက် သူတို့ ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဖက်ဒ်ဝါ ထုတ်ပြန်တာမှန်ရင် သူတို့လည်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ရင်ဆိုင်ရမယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ အမေရိကန်ပစ်မှတ်တွေကို အယ်လ်ကေးဒါးက တိုက်ခိုက်တာကို ဆွဒန်မှာရှိတဲ့ မူဂျဟာဒ်ဒင်တွေက ဆန့်ကျင် တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ အမေရိကန်ဟာ အလွန်အင်အားကြီးတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့ ရင်ဆိုင်ရမှာ ကြောက်တယ်လို့လည်း ဆိုကြတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်က အယ်လ်ကေးဒါးတွေကတော့ ဘင်လားဒင်ရဲ့ ဖက်ဒ်ဝါ ၂ ပဒေတွေကို ထောက်ခံကြပါတယ်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်မှာ အီဂျစ်အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် အာမက်တစ်ယောက်တည်း အိဒတ်ကို သတင်းလာပို့တယ်။ သူ့သတင်းပို့တာက အိုဂါဒင်မျိုးနွယ်စုရဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ရှိတ်ဟာဆန်က ပါးလိုက်တဲ့ သတင်းပါ။ ဆိုဗာလီယာမှာ ရှိတ်ဟာဆန်ရှိပြီး ဘင်လားဒင်ကို တွေ့ချင်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဖြစ်တယ်။ ဘင်လားဒင် မှာ အစီအစဉ်တွေရှိတာကြောင့် အိဒတ်ဟာ အာဖဂန်ကို ချက်ချင်းခရီးထွက်လာပါတယ်။ ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ အိုဗာလီက အိုဂါဒင်လူမျိုးစုခေါင်းဆောင် ရှိတ်ဟာဆန် မှာလိုက်တဲ့သတင်းကိုလည်း ပြောပြတယ်။ ဘင်လားဒင်ဟာ အစုလှောင်မစ် အကြမ်းဖက်အုပ်စုတွေကို တပ်ပေါင်းစုအနေနဲ့ စုစည်းဖို့ကြိုးစားနေတယ်ဆိုတာ တို့ သူသိလာတယ်။ အကြမ်းဖက်သမားတွေစုစည်းပြီး အမေရိကန်မှန်သမ္မုကို တိုက်ခိုက်ရေးဆိုတာကိုလည်း သိရှိလာရတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန်ပြည်သူတွေကလည်း စိတ်ဝင်စားလာကြပြီး အစုလှောင်မစ် အကြမ်းဖက်အုပ်စုတွေကလည်း အာဖဂန်နစ္စတန်ကိုသွားပြီး ဘင်လားဒင်ကိုတွေ့ဖို့ ကြိုးစားကြတယ် ဆိုတာလည်း သူသိလာရတယ်။

၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၁)ရက်နေ့မှာ ကင်ညာမှာရှိတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါး ကလပ်စည်းခေါင်းဆောင် ရောက် ထားပြီး ၆ရက်နေ့မှာ ကင်ညာနိုင်ငံက သူထွက်သွားဖို့ ညွှန်ကြားလိုက်ပါတယ်။ ဆိုဒတ်က သူတစ်လျှောက်လုံး အယ်လ်ကေးဒါးတစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့ပြီး ကင်ညာမှာ လှုပ်ရှားခဲ့တယ်။ အခုလို ကင်ညာကနေထွက်ခွာဖို့

အရေးပေါ် ပြောကြားတာ မကြုံခဲ့ရဘူးလို့ ပြောပြခဲ့သည်။

မိုးဟာမက်အယ်လ်အော်ဟာလီကို အေးဂျင့် စတီဗင်ဂေါ်ဇင် ကင်ညာနိုင်ငံတွင် စစ်မေးမြန်းခဲ့သည်။ သံရုံးဗုံးခွဲမှုများ နှင့် ပတ်သက်ပြီး ရုံးတင်တရားစွဲဆိုရာတွင် ဂေါ်ဒင်က သူ စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့သည်များကို ရုံးတော်တွင် ဤသို့ ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

‘အော်ဟာလီက ဆလက်ကို ရှင်းပြခဲ့တယ်လို့ဆိုတယ်။ ဆလက်ဟာ နိုင်ရိုဘီ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပြီးတာနဲ့ ရှောင်ပြေးသွားခဲ့တယ်။ နိုင်ရိုဘီသံရုံးကို ဘာကြောင့် ဗုံးခွဲရသလဲဆိုတာ အကြောင်းပြချက် အများကြီးရှိတဲ့ အကြောင်း၊ တစ်ချက်က နိုင်ရိုဘီက အမေရိကန်သံရုံးထဲမှာ အမေရိကန်တွေအများကြီးရှိတဲ့အတွက် ဗုံးခွဲသင့်တာ ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက် နိုင်ရိုဘီသံရုံးက အမေရိကန်သံအမတ်ဟာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်လို့ သံရုံးကို ထိထိရောက်ရောက် တိုက်ခိုက်နိုင်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ သံရုံးကို ဗုံးခွဲရင် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို များများစားစား မထိခိုက်နိုင်ဘူးလို့ ယူဆတဲ့အတွက်ကြောင့် ဖြစ်တာတစ်ကြောင်းတွေကြောင့်လို့ အော်ဟာလီက ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ရိုဘီမှာရှိတဲ့ သံရုံးရဲ့အမှုထမ်းတွေဟာ ဆူဒန်နိုင်ငံထဲမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတယ်။ သူတို့ဟာ သံရုံးမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့အတွက် သူတို့မှာလည်း တာဝန်ရှိတယ်လို့ ယူဆတဲ့အတွက်ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ နောက်ပြီး နိုင်ရိုဘီက အမေရိကန်သံရုံးမှာ ခရစ်ယာန်သာသနာပြုတွေ အများအပြား လာရောက်တဲ့အတွက် ဗုံးခွဲရတာဟာ အခက်အခဲနည်းပြီး ပစ်မှတ်က သေချာတာကြောင့် ဗုံးခွဲရတာဖြစ်တယ်လို့လည်း ပြောပြတယ်။ ဆလက်က အော်ဟာလီကို ရှင်းပြတဲ့အခါ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ နယ်မြေပြင်ပမှာ အမေရိကန်တွေကို ပစ်မှတ်ထားရတာ ပိုလွယ်ကူတယ်။ ပြည်တွင်းမှာ အမေရိကန်တွေကို တိုက်ရတာထက် ပြည်ပမှာ တိုက်ရတာက အဆင်ပိုပြီးပြေတာ ကြောင့် ယခုလို တိုက်ခိုက်ဖို့ ပိုပြီး လိုအပ်တယ်လို့ ပြောပြတယ်။

ဩဂုတ်လ (၂)ရက် တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အယ်လ်အော်လီ နိုင်ရိုဘီကို ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ဆလက်က သူတို့ အနေနဲ့ ဗုံးခွဲမှုကို ၂ ခု လုပ်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိတဲ့အကြောင်း အော်ဟာလီကို ပြောပြတယ်။ ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ရိုဘီက အမေရိကန်သံရုံးကို ခွဲဖို့နဲ့ တန်ဖိုးနီးယား၊ ဒါရွတ်ဆလစ်မှာရှိတဲ့ အမေရိကန်သံရုံးကို ဗုံးခွဲဖို့တို့ ဖြစ်တယ်။ တစ်နေ့တည်း တစ်ချိန်တည်းမှာ ခွဲရမှာဖြစ်တယ်။ ဩဂုတ်လ (၇)ရက် သောကြာနေ့၊ မနက် ၁၀ နာရီခွဲနဲ့ ၁၁ နာရီကြားမှာ ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ဖို့ပါပဲ။ အော်ဟာလီအနေနဲ့ နိုင်ရိုဘီက သံရုံးကို ဗုံးခွဲရာမှာ အကူအညီပေးရမှာ ဖြစ်တယ်။ အက်ဇန်က ဗုံးတင်ထားတဲ့ကားကို မောင်းလာတဲ့အချိန်မှာ အော်ဟာလီက အနောက်ကနေ အကူအညီ

ပေးရမယ်။ အက်ဇန်က ကားမောင်းသမားဖြစ်ပြီး အော်ဟာလီက ခရီးသည်အဖြစ် စီးနင်းလာရမှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဆလက်က ရှင်းပြတာကို အော်ဟာလီက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ ဆလက်က သူ့ကို ခပ်ကြွေးကြွေး ပြောနေတယ်လို့လည်း ပြောပြပါတယ်။ ဆလက်နဲ့ အော်ဟာလီတို့ဟာ နိုင်ရိုဘီမှာ ခွဲမယ့်ဗုံးကို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် ကြတယ်။ ၁၀ ရက် တိတိ ရှာဖွေပြီး လုံခြုံတဲ့နေရာမှာ ဗုံးလုပ်ကြပါတယ်။

ဗုံးတင်လာတဲ့ ထရပ်ကားကို အက်ဇန်ကမောင်းပြီး အော်ဟာလီက ဘေးက လိုက်လာတဲ့အကြောင်း၊ အော်ဟာလီက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။ သူတို့ဟာ ကားမောင်းလာရင်း ကက်ဆက်ရွာငါး နားထောင်လာ တယ်။ ကက်ဆက်ကတော့ ဘုရားစာတွေကို ဖွင့်ထားပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူတို့ကားဟာ သံရုံးခြံဝန်းရဲ့ ဂိတ်တံခါးကို ရောက်တဲ့အခါ ဂိတ်အစောင့်က သူတို့ကားကို လှမ်းတားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အက်ဇန်က ကားကို ရပ်မပေးဘဲ လီဇာကို ဖိနင်းချလိုက်တယ်။ ဂိတ်တံခါး ပွင့်သွားပြီး ကားကလည်း သံရုံးတည့်တည့်ကို အရှိန်နဲ့ ထိုးဝင်သွားပါ တော့တယ်။ သံရုံးထဲကို ကားမရောက်ခင် အော်ဟာလီက ကားပေါ်က ခုန်ချနေလိုက်တယ်။ သူ့လက်ထဲမှာလည်း လက်ပစ်ဗုံးတွေ ကိုင်ထားပါတယ်။ အစောင့်တွေရှိရာကိုလည်း လက်ပစ်ဗုံးနဲ့ ပစ်လိုက်တယ်။ သူပစ်လိုက်တဲ့ လက်ပစ်ဗုံးဆိုတာက ရိုးရိုးလက်ပစ်ဗုံး မဟုတ်ပါဘူး။ မျက်ရည်ယိုဗုံးကို ဆိုလိုတာပါ။ သူက အစောင့်တွေကို ချက်ချည်ယိုဗုံးနဲ့ ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ အက်ဇန်ဟာ ဗုံးတင်ကားကို သံရုံးထဲ မောင်းဝင်သွားရုံမကတော့ ဘဲ သူ့လက်ထဲက ပစ္စတိုနဲ့ပါ တွေ့သမျှလူကို ပစ်ပါတော့တယ်။ ဒီနောက်ပေါက်ကွဲသံကြီး ကြားလိုက်ရပြီး အဆောက်အဦ ဝင်ပေါက်ဟာလည်း တစ်စစ ဖြစ်သွားပါတော့တယ်။

အော်ဟာလီဟာ သူ့ရဲ့တာဝန် လုံးဝပြီးစီးသွားပြီဆိုတာကို ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ သူ့တာဝန်က အက်ဇန်ကို အကူအညီပေးဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ သံရုံးအတွင်းနဲ့ အပြင်မှာရှိတဲ့ ကင်ညာလူမျိုးတွေရော၊ သံရုံးထဲက အမေရိကန်တွေရော သေကြေဒဏ်ရာရကုန်မှာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း အော်ဟာလီက ပြောပြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တော့ သူ့အနေနဲ့ သေချိန်မရောက်သေးတဲ့အတွက် သေမသွားဘဲ အဲဒီနေရာက ထွက်လာခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဗုံးတင်ထရပ်ကားနဲ့ ထွက်လာတုန်းကတော့ သူ့သေဖို့ ပြင်ဆင်လာတယ်။ အာဇာနည်တစ်ယောက်အဖြစ် သေဖို့ သူ့ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ သေသွားရင် သူ အာဇာနည်ဗိမာန်ဆီ ရောက်သွားမယ်လို့ ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ အော်ဟာလီက သူ့အာဇာနည်တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပေမယ့် လက်တွေ့မြင်လိုက်ရ တာက မိမိကိုယ်ကို သတ်သေတာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ အော်ဟာလီက ကျွန်တော့် ထံ ရှင်းပြရာမှာ သူကားပေါ်က ခုန်ချပြီး အစောင့်တွေကို မျက်ရည်ယိုဗုံးနဲ့ ပစ်ပြီးတဲ့အခါ သူ့လည်း အသေခံဖို့

ကားနောက်ကို ပြေးလိုက်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အက်ဇန်က ဗုံးဖောက်ခွဲ ပစ်လိုက်တဲ့အခါ သူက နောက်မှာရှိနေတဲ့အတွက် အသက်မသေဘဲ အခုလို သူ အဖမ်းခံလိုက်ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဟု ထွက်ဆိုသွားခဲ့ပါသည်။

ဩဂုတ်လ (၇) ရက်နေ့၊ ကင်ညာနိုင်ငံနဲ့ တန်ဇမ်နီးယားနိုင်ငံတွေက အမေရိကန်သံရုံးတွေကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် လူပေါင်း ၂၁၂ ယောက် သေဆုံးခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုသည် သူတို့နှင့် မည်သို့မျှ မထိသက်ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့၏။ ၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၂၀) ရက်တွင် ဇာဝါဟီရီက ပါကစ္စတန်သတင်းစာဆရာ ရာဇီ မူလာယူစ္စတ်ဇေနှင့် ပြိုဟ်တုဖုန်းမှစကားပြောရာတွင် ဘင်လာဒင်၏ကိုယ်စား ဖော်ပြပါကြေညာချက်ကို ဖုန်းထဲမှပြောခဲ့လေသည်။

“ဘင်လာဒင်က မွတ်ဆလင်အားလုံးကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆက်လက်ဆင်နွှဲရန် နှိုးဆော်လိုက်ပါသည်။ မွတ်ဆလင်များသည် ဂျူးနှင့် အမေရိကန်များကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ကြရမည်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ၏ မြင့်မြတ်သောနေရာများ၊ ဒေသများ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်ရမည်။ မကြာခင်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော နိုင်ရိုဘီနှင့် ဒါရွတ်ဆလမ် ဗုံးခွဲမှုများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိကြောင်းလည်း အသိပေးကြေညာအပ်ပါသည်။”

ဇာဝါဟီရီက ယူစ္စတ်ဇေကို ပြိုဟ်တုတယ်လီဖုန်းဖြင့် စကားပြောပြီး တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် အမေရိကန်လေလေယာဉ်များက အယ်လ်ကေးဒါး လှေကျင့်ရေး သင်တန်းစခန်းများကို ခရ(စ်)ဒုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသင်တန်းစခန်းများသည် အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်း ခိုခိမ်မြို့၌ ရှိကြလေသည်။

ထိုသို့ အမေရိကန်လေယာဉ်များ ဒုံးကျည်ဖြင့် သူ့စခန်းကို တိုက်ခိုက်နေချိန်၌ ဘင်လာဒင်သည် စခန်းများမှ ခိုင် ၁၀၀ အကွာတွင် ရောက်ရှိနေကြောင်း အဘူဂျန်ဒိလ်က ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့လေသည်။

“ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်ရဲ့ကိုယ်ရံတော်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်လေယာဉ်ပျံတွေက ခရ(စ်) ဒုံးကျည်တွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ညမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကန်ဒါဟာကနေ ကဘူးလ်ကို သွားနေတဲ့အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ တိုက်ခိုက်တဲ့သူတွေက ဘင်လာဒင်နဲ့ သူ့အစောင့်တွေဟာ ခိုခိမ်ကစခန်းမှာ ရှိနေမယ်လို့ ထင်ကြမှာပါ။ ဘင်လာဒင်ဟာ မတိုက်ခင် တစ်ညကပဲ ခိုခိမ်ကို ပြန်ဖို့ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကန်ဒါဟားကနေ ခိုခိမ်ကို ပြန်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခိုခိမ်ကို ပြန်မယ့်သတင်းကိုလည်း အမေရိကန်တွေ ကြားသိသွားပုံ

www.burmeseclassic.com

အိုဘီအိုသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ရတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာဖဂန်လူမျိုး ထမင်းချက်က သတင်းပေးလိုက်တာကိုး။ နောက်မှ သူဟာ CIA အေးဂျင့်တစ်ယောက်ဆိုတာ သိရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လမ်းပေါ်ရောက်လာကြတယ်။ ဒီအခါ အိုစမာက ကျွန်တော်တို့ကို မေးတယ်။ 'ကဲ သူငယ်ချင်းတို့ ခို့စိကို ပြန်မလား။ ကဘူးလ်ကို သွားကြ မလား' လို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့က 'ကဘူးလ်ကို သွားကြတာပေါ့။ အဲဒီက ရဲဘော်တွေဆီ သွားလည်ကြ မယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ဘင်လာဒင်ကလည်း 'ကောင်းပြီ... သွားကြတာပေါ့' ဆိုပြီး ကဘူးလ်ကို သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီနောက် အမေရိကန်နဲ့ကျည်တွေနဲ့ပစ်တဲ့အကြောင်း သတင်းရလာတယ်။ သူတို့က စခန်းကို အားလုံးမဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ဘူး။ ဗလီတော့ ပျက်စီးသွားခဲ့တယ်။ ရေချိုးတဲ့နေရာနဲ့ အိမ်တစ်လုံးကိုလည်း ပျက်စီးသွား တယ်။ လူ ၆ ယောက်လည်း သေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်' ဟုဆိုခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၂၀)ရက်တွင် တိုင်းပြည်သို့ ပြောကြားသော သမ္မတကလင်တန်၏ မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ် နှုတ်တို တင်ပြရလျှင်...

'မင်္ဂလာရှိတဲ့ ညနေခင်းပါ။ ဒီကနေ့ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေကို အာဖဂန် မှာရှိတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ စခန်းတွေကိုတိုက်ခိုက်ဖို့ အမိန့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆူဒန်မှာရှိတဲ့ အကြမ်းဖက်စခန်း တွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့လည်း အမိန့်ပေးထားပါတယ်။ ဒီလိုဘာကြောင့် လုပ်ရသလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားလုံခြုံရေးကို ဒီအကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်တွေက ထိခိုက်လာတာကြောင့် ဒီလို အမိန့်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က အကြမ်းဖက်သမားတွေနဲ့ပေါင်းပြီး ငွေကြေးထောက်ပံ့နေတဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ရဲ့ စခန်းတွေကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးပစ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ငွေကြေးအရ ထောက်ပံ့ပြီး လက်နက်ကူညီထောက်ပံ့နေတဲ့ ဒီအဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ပစ်ရပါမယ်။ သူတို့ဟာ နေရာအသီးသီးမှာ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်နေတယ်။ သူတို့ဟာ ဒီမိုကရေစီကို မှန်းတီးစွာနဲ့ ဆန့်ကျင်နေသူတွေလည်း ဖြစ်တယ်။ အကြမ်းဖက်မှုကို အရူးအမူးစွဲလမ်းစွာနဲ့ ဖျက်ဆီးရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်နေတယ်။ အပြစ်မဲ့တဲ့ လူတွေကို သတ်ဖြတ်ပြီး ဘာသာရေးအရ တရားမျှတတယ်လို့ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုနေသူတွေလည်း ဖြစ်တယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို သူတို့ရန်သူအဖြစ် ကြေညာပြီး ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတာကြောင့် ပြန်လည်တုံ့ပြန်ဖို့

အချိန် ရောက်လာပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုရပ်တည်သလဲ။ ဘယ်သူ့ကို ဆန့်ကျင်သလဲဆိုတာ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တာမျိုးနဲ့ ပြသလိုက်ပါတယ်။ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို ဘင်လာဒင်က ကမကထလုပ်ပြီး ဦးဆောင်နေတယ်ဆိုတာ သက်သေပြစရာတွေ ရှိပါတယ်။ သူဟာ အစီအစဉ်တွေဆိုပြီး အမေရိကန်နဲ့ တခြားလွတ်လပ်မှု မြတ်နိုးတဲ့သူတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ကြိုးစားနေတယ်။ ဒီလိုလူတွေကို ပြတ်ပြတ်သားသား တိုက်ခိုက်ဖို့ အချိန်ရောက်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဖွဲ့ဟာ ဒီနံနက်မှာပဲ အကြမ်းဖက်စခန်းတွေကို သွားရောက် တိုက်ခိုက်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လက်နက်ကိုင်တပ်တွေဟာ ဘင်လာဒင်ရဲ့ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေကို ဘယ်လိုနေရာမဆို တိုက်ခိုက်ဖို့ ကျွန်တော် အမိန့်ပေးခဲ့ပြီးပါပြီ။

ယနေ့အစောပိုင်းမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ စခန်းနဲ့ သူတို့ရဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေကို ချေမှုန်းသုတ်သင်ဖို့ ညွှန်ကြားလိုက်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အလွန်တက်ကြွလှုပ်ရှားနေတဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်ရဲ့ အကြမ်းဖက်အုပ်စုတွေ ရှိပါတယ်။ လေ့ကျင့်သင်ကြားတဲ့စခန်းတွေမှာ အကြမ်းဖက်သမား ထောင်ပေါင်းများစွာဟာ သင်တန်းတက်ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်က အကြမ်းဖက်သမားများစွာဟာ အဲဒီသင်တန်းစခန်းတွေမှာ လာရောက် သင်တန်းတက်ကြပါတယ်။

အရေးပါတဲ့ အကြမ်းဖက်သမား ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ယနေ့ ဒီစခန်းတွေမှာ စုရုံးနေကြတယ်လို့ သိရှိရတယ်။ ဒါကြောင့် အရေးပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ အရေးယူ တိုက်ခိုက်ခဲ့တာပါပဲ ဟု ကြေညာသွားခဲ့သည်။

ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ဘင်လာဒင်နှင့် ဂျက်ဒါးတွင် ကလေးဘဝကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့သော သူငယ်ချင်းများ ခါလက်ဘာတာဖီက...

'ကျွန်တော်တို့ ကစားဖော်တွေ၊ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းတွေထဲမှာ သူဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အလိုအရှိဆုံး ထိပ်တန်းက လူတစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်ရှိနေပြီဆိုတာသိရတော့ တုန်လှုပ်သွားပါတယ်။ အမေရိကန်မှာရှိခဲ့တုန်းက အဖြစ်ကို သတိရနေတယ်။ ကလင်တန်က ဘင်လာဒင်အကြောင်းကို ပြောပြပါတယ်။ ဒီလူဟာ အန္တရာယ်အရှိဆုံးဖြစ်ပြီး အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ သူတို့စခန်းတွေကို တိုမာဟောက်စ်ဖိုးကျည်တွေနဲ့ ပစ်ဖို့ စေလွှတ်လိုက်တဲ့အကြောင်း ပြောပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်း ဘင်လာဒင်ပါလား။ အတူတူကြီးပြင်းခဲ့ကြပြီး ကျောင်းအတူတက်ခဲ့၊ ကစားဖော်ဖြစ်ခဲ့တဲ့လူတွေထဲမှာ

သူဟာ သီးသန့်လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ပါတော့တယ်။ တကယ်ဆို သူဟာ သီးသန့်ဖြစ်စရာ ခေါ်ပါဘူး။ သူဟာ သာမန် ကျွန်တော်တို့လိုပဲ နေထိုင်စားသောက်ခဲ့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အခု သူဟာ ကမ္ဘာမှာ အင်အားကြီးဆုံးနိုင်ငံကြီးရဲ့ နံပါတ်တစ် ရန်သူဖြစ်နေပါတယ်။ အောင်မလေး... အံ့ဩစရာ ကောင်းလှသည်လား” ဟု၍ ပြောပြခဲ့သည်။

အမေရိကန်လေယာဉ်များမှ ဒုံးကျည်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခံရသော စခန်းများထဲမှ ခေခန်းတစ်ခုတွင် ဟာထစ်အာဖတ်သည် ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ အာမက်က ထိုစခန်းတွင် ကုရ်အန်ကျမ်းစာ တက်ရောက်သင်ကြားနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ခေခန်းတစ်ခုပြီး ၂ ပတ်အကြာတွင် သူတို့သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ပက်ရှ်ဝါရှီ ဆေးရုံတွင် ကုသခံနေရသည်။ ထိုအချိန်၌ သူနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့၏။ အမေရိကန်လေယာဉ်များ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် သူတစ်ကိုယ်လုံး မီးလောင်သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်မှာမည်က ဟာဘစ်အာဖတ်၊ ပါကစ္စတန်မြောက်ဘက်စွန်းက စွက်ဒေသက ဖြစ်ပါတယ်။ အသက် ၁၉ နှစ် ရှိပါသေးတယ်။ ညနေပိုင်း ဘုရားဝတ်ပြုပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ ကုရ်အန်ကျမ်းစာ သင်ကြားနေပါတယ်။ သင်ပြီး အိပ်ဆောင်ပြန်လာတော့ အလွန်ကျယ်လောင်တဲ့ ပေါက်ကွဲသံကြီး ကြားရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အိပ်ရာကထပြီး စခန်းအပြင်ဘက်ထွက်လိုက်တော့ နောက်ထပ်ပေါက် ကွဲသံကြီး ထပ်ကြားရတယ်။ စခန်းကို ဒုံးကျည်နဲ့ ပစ်နေတာပါ။ အဲဒီနားမှာ လူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီလူတွေဟာ ဒဏ်ရာရပြီး ဆော်ဟစ် ထွက်ပြေးကုန်ကြတယ်။ ကုရ်အန်ကျမ်းစာတွေလည်း မီးကျွမ်း ပျက်စီးကုန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိတ်လန့်သွားတယ်။ စခန်းမှာ လူ ၃၀၀ လောက်ရှိတယ်။ ဒီစခန်းရဲ့နာမည်က ခါလစ်ဘင်ဝါလစ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တာ သူရဲဘော်ကြောင်စွာနဲ့ တိုက်ခိုက်တာဖြစ်တယ်။ ညနက်ချိန် အိပ်ပျော်နေတုန်းမှာ တိုက်ခိုက်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ထောက်ခံကူညီပို့ကာ ကျွန်တော်တို့ တာဝန်ပဲ။ သူဟာ အာဖဂန်တောင်တန်းတွေပေါ်မှာ တစ်ယောက်တည်းရပ်တည်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်နေသူ ဖြစ်တယ်။ အိုစမာဘင် အစွလားစ်ဘာသာဝင်ဖြစ်သလို ကျွန်တော်တို့ဟာလည်း အစွလားစ်ဘာသာဝင်တွေပါပဲ။ သူဟာ ဖိဒိုဝ်သူတွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတာ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ ခရီးအဝေးကြီးကလာပြီး ဖိဒိုဝ်သူတွေကို ရင်ဆိုင်နေပါတယ်။ သူ့ကို အမေရိကန် ဒါမမဟုတ် ဗြိတိန်တွေက တိုက်ခိုက်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေဟာ သူတို့အတူ ရပ်တည်တိုက်ပွဲဝင်

နေပါတယ်* ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော မအောင်မြင်သည့် ဓရ(စ်)ဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ခတ်မှုက အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ကို လှူဒါန်းများအောင် လှုပ်ပေးသလို ဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ကွစ် အယ်အရာဘီ သတင်းစာမှ အယ်ဒီတာ ဘာရီက ထိုအကြောင်းကို ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။

'၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၂၀)မှာ ကျွန်တော်မိသားစုနှင့်အတူ တူးနီးရှားကိုသွားပြီး အနားယူနေပါတယ်။ အဲဒီအခါ ဒုံးကျည်နဲ့ တိုက်ခိုက်တဲ့သတင်းကို ကြားလိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သတင်းစာဆရာတွေ အလုပ်ရှုပ်နေပြီပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း အယ်လ်ကေးဒါးဆီကတော့ တစ်ခုခုကြားရမယ်ထင်တယ်လို့တွေးပြီး အားလပ်ရက်ကို ရပ်ပစ်လိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မိသားစုကိုထားခဲ့ပြီး လန်ဒန် ပြန်လာတယ်။ လေဆိပ်ကနေ သတင်းစာတိုက်ကိုအသွားမှာ အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ရေးခေါင်းဆောင် မိုဟာမက်အတက်က ကျွန်တော့်ကို မှီဘိုင်း ဖုန်းနဲ့ စကားပြောတယ်။ 'အိုစမာဘင်လာဒင် မသေပါဘူး။ အခုထိ အသက်ရှင်လျက်ရှိသေးတယ်။ အပြန်းအရှ တောင် မရှိပါဘူး။ သမ္မတ ကလင်တန်ပြောတာကိုလည်း ကြားရပါတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့ စခန်းတွေကို တိုက်တဲ့အတွက် လက်စားပြန်ချေမယ်။ အထိနာအောင်ပြန်လုပ်မယ်။ အမေရိကန်တွေကို ဘယ်တော့မှ မေ့မရ နိုင်တဲ့သင်ခန်းစာ ပြန်ပေးမှာဖြစ်တယ်' လို့ ပြောတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးကို ယခုလို တိုက်ခိုက်တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုက ဆုံးရှုံးမှု ကြီးကြီးမားမား မရှိပါဘူး။ နည်းနည်းလေး ပါ။ ဒါပေမဲ့ မူလာအိုမာကိုတော့ ကုန်သွယ်ခွင့်တွေ ပိတ်ပင်လိုက်တယ်။ မူလာအိုမာက အဲဒီလိုလုပ်တာ သူ့ကို စော်ကားတယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ဒီလို အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်က ဖိအားပေးလိုက်တဲ့အတွက် သူ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နဲ့ ပိုလှုပ်ရှားလို့ ရသွားတာပေါ့။ သူက အနောက်နိုင်ငံမှာ ထင်ရှားသူ ဖြစ်လာတယ်။ သူ့ပုံတွေကိုလည်း လူမြင်လာတယ်။ တကယ်တော့ သူက ဘာမှမဟုတ်တဲ့ သူတစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ သူက အင်အားကြီးတဲ့ အမေရိကန်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့သူမဟုတ်လား။ သူက ကြီးမားတဲ့သူဖြစ်သွားပြီ။ အာရပ် ကမ္ဘာနဲ့ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာတော့ သူက တကယ့်အကောင်ကြီး ဖြစ်သွားပါပြီ' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အမေရိကန်စစ်ခုံရုံးတွင် အစစ်ဆေးခံရသော ဝှစ်တာနာမိုပင်လယ်အော် အကျဉ်းစခန်းမှ အမည်မဖော်သည့် အကျဉ်းသားတစ်ယောက်၏ ထွက်ဆိုချက်ကို ဖော်ပြပါဦးမည်။

အထိန်းသိမ်းခံ အကျဉ်းသား 'အိုစမာဘင်လားဒင်ကို ကျွန်တော်သိတာ ကြာပါပြီ။ သူ့ကို ကျွန်တော် သိတုန်းက ထင်ရှားတဲ့သူ မဟုတ်သေးပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ် ရှုရှားတွေနဲ့ စစ်ဖြစ်ခဲ့တုန်းကပါ။ ရှုရှားတွေက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ဝင်တိုက်တုန်းက ဘင်လားဒင်က အာဖဂန်မှာ လာတိုက်တာပါ။ ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲပြီးတော့ သူ ထင်ရှားလာပါတယ်။ သူ့ကိုထင်ရှားလာအောင် ဘယ်သူက လုပ်လိုက်ပါသလဲ။ ခင်ဗျားတို့ သိကြပါသလား။ သူ့ကို ထင်ရှားကျော်ကြားအောင် ဘယ်သူက လုပ်လိုက်ပါသလဲ။

စစ်ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌ - မောင်မင်းပဲ ပြောပါဦး။

အထိန်းသိမ်းခံ အကျဉ်းသား 'ကျွန်တော်ပြောမယ်။ အမေရိကန်တွေ လုပ်တာပေါ့။ မီဒီယာတွေနဲ့ ရုပ်မြင် သံကြားတွေက လုပ်ပေးတာပေါ့။ အကုန်လုံးက အိုစမာဘင်လားဒင်အကြောင်း ပြောနေကြပြီ။ မီဒီယာတွေကနေ တစ်ဆင့် ခင်ဗျားတို့ပဲ သူ့ကို သိအောင်လုပ်ပေးလိုက်ကြတာပဲ။ ၇၀ ခုနှစ်တွေကဆိုရင် ကားလို့စ မဟုတ်ဘူး လား။ (အလွန်ရက်စက်ကြမ်းတမ်းသည့် အကြမ်းဖက်သမားဖြစ်သည့် 'မြေခွေး'ဟု ခေါ်သူ) ဒီကနေ့မှာတော့ အိုစမာဘင်လားဒင် ဖြစ်နေပြီလေ' ဟု ထွက်ဆိုခဲ့ချေသည်။

ဆာမီဟာလ်ဟက်သည် ဒါရူး အလွန် ဟက်ကာနီ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ သူသည် ပက်ရှ်ဝါမြို့အပြင်ဘက် မြစ်ကမ်းကျွန်းစာများကို သင်ကြားပေးသော မာဒရာဆာကျောင်းမှ ဖြစ်သည်။ ထိုကျောင်းတွင် တာလီဘန် ခေါင်းဆောင် တာလီဘန်အစိုးရ ကက်ဘီနက်အဖွဲ့ဝင် အများအပြား ပညာသင်ကြားခဲ့လေသည်။ ဟက်သည် ဘင်လားဒင်နှင့် ဝါဒတွင် လွန်ခဲ့သော ၈၀ ပြည့်လွန် ခုနှစ်များကတည်းက သိကျွမ်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန် လေယာဉ်များ ပြည်မြင့် တိုက်ခိုက်ပြီး မကြာခင်မှာပင် အိုစမာဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့လေသည်။ သူက ထိုတွေ့ဆုံမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ပြန်လည် ပြောပြခဲ့သည်။

'အိုစမာဘင်လားဒင်ကို အလွန် အကောင်ကြီးတဲ့သူ တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် အမေရိကန်တွေပဲ လုပ်ပေးလိုက် တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် သူတို့ ယူဆသလို သူ့ကို ပုံကြီးချဲ့တဲ့အတွက် သူဟာ ရှိတာထက် ပိုလာတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သူဟာ ဩဇာအာဏာကြီးတဲ့သူ၊ ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ သူလို့ ကျွန်တော် မထင်ပါဘူး။ ခုတော့ အိုစမာဘင်လားဒင်ဟာ အစ္စလာမ်ကမ္ဘာကြီး တစ်ခုလုံးရဲ့ သင်္ကေတ ဖြစ်လာပါပြီ။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို ချေမှုန်းဖို့ ကြိုးစားသူတွေကတော့ သူနဲ့ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေပါတယ်။ သူဟာ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိတဲ့သူဖြစ်ပြီး သူတို့နဲ့ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ဖို့ သူ့အသံကိုမြှင့်ပြီး စကားပြောလာနေပါပြီ။

မှန်ပါတယ်။ သူဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သူရဲကောင်းပါပဲ။ သူ့ကို သူရဲကောင်းဖြစ်လာအောင် ပထမဆုံး လုပ်ပေးတာကတော့ အမေရိကန်တွေပါ' ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးခဲ့ပေသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးများကို လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်သည် ဗိုဟာမက်အတတ်ထံ ဖော်ပြပါ စာ ၂ စောင်ကို ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။ သူသည် ယခုအထိ ဘင်လာဒင်၏ မီဒီယာအကြံပေးအဖြစ် ရှိနေဦးမည်ဟု ယုံကြည်သောကြောင့် ထိုစာ ၂ စောင်ကို ပေးပို့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်မှ သိရသည်မှာ သူ၏ အမှန်တကယ် တာဝန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးတပ်မှူးကြီး၊ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေမှန်း သိရသည်။ သူ့ကို အဘူဟက်ဒ် ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ အဘူဟက်ဒ်သည် အယ်လ်ကေးဒါးကို စတင် တည်ထောင်သူများ၌ ပါဝင်သည်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်သည် ဖက်စ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဖုန်းနှင့်လည်းကောင်း ကဘူးလ်မှ အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် ကဘူးလ်၌ နိုင်သူနှင့် အဆက်အသွယ် ရရှိခဲ့ပါသည်။

သို့

ဒေါက်တာဗိုဟာမက်အတက်

မှ

ပီတာဘာဂျင်

CNN သတင်းထောက်

ဖက်စ် ၈၁ - ၈၃၇ - ၆၅၅ (ကဘူးလ်ဗဟိုစာတိုက်ကြီးမှ ဖက်စ်နံပါတ်)

ချစ်လှစွာသော ဒေါက်တာအတက်

ကျွန်တော်သည် CNN မှ သတင်းထောက်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က အာဖဂန်သို့ ကျွန်တော် လာရောက်ခဲ့ပါသည်။ လာရောက်စဉ်က ခါလက်စ် အယ်လ် ဖော်ဝက် နှင့် လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ခင်ဗျားက ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုခဲ့ပါသည်။ ခင်ဗျား၏ ဖက်စ်နံပါတ်ကို ခါလက်စ်က ပေးလိုက်သည့်အတွက် ကျွန်တော် ဆက်သွယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု အာဖဂန်တွင် ကျွန်တော် တစ်ပါတ်ခန့် ရောက်ရှိနေပါသည်။ ခင်ဗျားနှင့် အလွန်တွေ့ချင်နေပါသည်။ ယခု အစ္စလာမ်ဘာတ်ရှိ မာရီယော့ဟိုတယ်တွင် ကျွန်တော် တည်းခိုနေပါသည်။ သောကြာနေ့အထိ ထိုဟိုတယ်တွင်

သူတို့သိသောအိမ်မာဘင်လာဒင်

အည်းမည်ဟု ကြံရွယ်ထားပါသည်။ ပက်ရှ်ဝါသို့ သွားရောက်လျှင်လည်း ပါးလဲကွန်တီနှင့်တယ်တွင် တည်းခိုမည် ဖြစ်သည်။ မိတ်ဆွေကြီးအနေနှင့် ကျွန်တော့်ကို ဖုန်းဆက်စေလိုပါသည်။ ကျွန်တော့်ဖုန်းနံပါတ်ကို ရေးပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့် ဆဲလ်ဖုန်း နံပါတ်မှာ ၀၃၃၀၀ - ၅၉၄၃၃၆ ဖြစ်ပါသည်။ ခင်ဗျားထံမှ ကျွန်တော့်ဆီ ဆက်သွယ်မည်ဟု ချစ်လှင်နေပါသည်။

ခင်မင်စွာဖြင့်
ပီတာဘာဂျင် (CNN သတင်းထောက်)

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အတက်က အာဖဂန်နစ္စတန်မှနေ ကျွန်တော့်ကို တယ်လီဖုန်း ဆက်ခဲ့ပါသည်။ သူက ကဘူးလ်မြို့ရှိ အင်တာကွန်တီနှင့်တယ် ဟိုတယ်တွင် တွေ့ဆုံလျှင် ကောင်းမည်ဟု အကြံပေးပါသည်။ သို့ဖြင့် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများကို လွန်ခဲ့သော ၃ ပတ်လောက်က အမေရိကန်စစ်လေယာဉ်များက ဝှေးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ဆက်ပုံများကိုလည်း ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။

သို့
ဒေါက်တာမိုဟာမက်အတက်

မှ
ပီတာဘာဂျင်
CNN သတင်းထောက်
ဖက်စ် ၈၁ - ၈၃၇ - ၆၅၅
နေ့စွဲ၊ စက်တင်ဘာလ (၁၄)ရက်

ချစ်လှစွာသော ဒေါက်တာအတက်

လွန်ခဲ့သော ၂ ရက်က ကျွန်တော့်ကို တယ်လီဖုန်းဆက်ခဲ့သဖြင့် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ခင်ဗျားနှင့်တွေ့ဆုံရန် ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်က ဂျာလာလာဘာဂ်တွင် ကျွန်တော် အိုစမာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်ကို CNN ၌ ထုတ်လွှင့် ပြသခဲ့ပါသည်။ CNN သတင်းဌာနအနေဖြင့် ဘင်လာဒင်နှင့် ထပ်မံတွေ့ဆုံမေးမြန်းရန် စိတ်ဝင်စား

နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပါကစ္စတန်တွင် နောက်ထပ် ၁ ပတ် နေထိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တနင်္လာနေ့တွင် ကျွန်တော် တည်းခိုသော ပါးလ်ကွန်တီနှင့်တယ် ဟိုတယ်ကို ခင်ဗျား လာရောက်နိုင်မည် ထင်ပါသည်။ အင်္ဂါနေ့ညနေတွင် ကျွန်တော်တို့ သည် အစ္စလာမ်မာဘတ်သို့ ပြန်ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်သို့သွားရန် တာလီဘန်တို့ထံ၌ ပြည်ဝင်ခွင့်မီစာ လျှောက်ထားမည် ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်မာဘတ်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် မာရီယောဟိုတယ်၌ တည်းခိုနေထိုင်ပါမည်။

နို့စ်တွင် အမေရိကန် ခုံးကျည်ပစ်ခတ်ခံရသော စခန်းများ၏ပုံများကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ စိတ်ဝင်စားပါသည်။ သို့သော် BBC နှင့် ABC သတင်း ရုပ်သံလွှင့်ငွှာများကလည်း ဤပုံများအား လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်ကို ခင်ဗျားသတိထားမိ ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုခတ်ပုံအတော်များကို ရရှိပြီးပါပြီ။

ခင်ဗျားရဲ့ သတင်းပြန်ကြားချက်ကို စောင့်မျှော်နေပါမည်။
ခင်မင်စွာဖြင့်
ပီတာဘာဂျင် (CNN သတင်းထောက်)

၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အတက်ထံမှ တယ်လီဖုန်း ဆက်သည်ကို ကျွန်တော်အားထောက် ခဲ့ရသည်။ CNN နှင့် နောက်တစ်ကြိမ် အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့အတွက် ဘင်လာဒင်မှာ ယခုအခါ အခက်အခဲနှင့် ကြုံနေရသည်ဟု ပြောပါသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်ဖြစ်သူ အဘူဂျန်ဒဲလ်၏ ပြောကြားချက်မှာ ...

*အတက်ဟာ အလွန်စိတ်ဓာတ်ပြင်းတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ စည်းကမ်းလည်း အလွန်ကြီးတယ်။ သူဟာ အပေါင်း အသင်းကို အလွန်ခင်တတ်တဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ မူဂျာဟစ်ဒင်လူငယ်တွေနဲ့လည်း အတူနေနိုင်တယ်။ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းဖို့လည်း နားလည်သဘောပေါက်တယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်လို အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ဖြေရှင်းနိုင်သူ ဖြစ်ပါတယ်။ အဖွဲ့ရဲ့ စစ်ရေးကိစ္စတွေကို သူကကိုင်တွယ်ထားရတယ်။ သူ့ရဲ့အလုပ်တွေကြောင့် လူတွေနဲ့ အမြဲရော့ရော့ထွေးထွေး မနေနိုင်ပါဘူး။ သူ့အလုပ်တာဝန်တွေကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံမှာ အခြားသူတွေနဲ့ အတူမဟုတ်ဘဲ သူ့ဘာသာသူ သီးခြားနေတတ်ပါတယ်။ သူဟာ ပထမတန်းစား ကစားသမားတစ်ယောက် လို့လည်း ပြောရလိမ့်မယ်။ မြင်းစီးအလွန်ကောင်းတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်လောက်တော့ မြင်းစီးမကောင်းပါဘူး။ အတက်ဟာ တကယ့်ဘောလီဘောသမားကောင်းဖြစ်တယ်။ ကြေးစား ဘောလီဘော

ကစားသမားလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လူတွေ ကစားကြတဲ့အခါ အတက်က တစ်ဘက်အသင်းမှာရှိပြီး အိုစမာက တစ်ဖက်အသင်းမှာ ရှိပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ၂ ယောက်စလုံးဟာ ဘောလီဘောကစားတာ တော်သလို အရပ်လည်း မြင့်တဲ့သူတွေ ဖြစ်လို့ပါပဲ။

၁၉၉၈ ခုနှစ်က ဒါဂွတ်ဆလမ်နဲ့ နိုင်ရီဘီမြို့တွေက အမေရိကန်သံရုံး ၂ ရုံးကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့ခံလိုက်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ဟာ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းတွေနဲ့ ကြုံခဲ့ရတယ်။ တစ်နေ့တော့ ကျွန်တော်ဟာ ကန်ဒါဟာလေဆိပ်အနီးကစခန်းမှာ တာဝန်ခံအဖြစ်ရှိနေစဉ်မှာ ရိုတ်အိုစမာဟာ ကျွန်တော်တို့ဆီ လာလည်ပြီး မေးတယ်။ 'မင်းတို့ ဒီနေ့ ဘာနဲ့ စားနေသလဲ' ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ဖြေတယ်။ 'ထမင်းနဲ့ အာလူးဟင်းပါ'။ သူက ပြန်ပြောတယ်။ 'မင်းတို့က တယ်ဟုတ်ပါလား။ ဘုရား သခင်က မင်းတို့ကို ဂုဏ်ပြုတာပဲ။ မင်းတို့က ငါတို့ထက်ပိုပြီး ချမ်းသာတာပေါ့' လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော်က ပြန်ပြီး 'ဘာပြောတယ်၊ ကျွန်တော်တို့က ပိုချမ်းသာတယ် ဟုတ်သလား' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တော့ သူက ဆက်ပြီး 'ငါတို့က ဒီနေ့ ပေါင်မုန့်နဲ့ ဒိန်ချဉ်ပဲ စားရတယ်ကွ' လို့ ပြောပါတယ်။ သူဟာ အလွန်ရိုးသားတဲ့ဘဝမှာ နေသားကျနေပါပြီ။ သူ့လိုအထက်တန်းစား ချမ်းချမ်းသာသာတစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့နဲ့ အတူထိုင်ပြီး ထမင်းနဲ့အာလူးဟင်းကို စားသွားခဲ့တယ်။ ကာလတစ်ခုဆီက အဖြစ်ကိုလည်း သတိရမိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဟာ ပေါင်မုန့်ခြောက်ကို ရေနဲ့မျောချရတဲ့အချိန်ကိုလည်း နေခဲ့ရချိန်ကိုပါပဲ။ အိုစမာမှာဟာလည်း ပေါင်မုန့် ခြောက်ကြီးတွေကို ရေနဲ့စိမ်ပြီး စားရင်းနဲ့သူက 'ဘုရားသခင်က ငါတို့ကို စောင်မတာပဲ၊ ငါတို့မှာသာ ဒီလို စားနေနိုင်သေးတာ၊ သန်းပေါင်းများစွာရှိတဲ့လူတွေမှာတော့ ငါတို့လောက်တောင် မစားနိုင်ကြပါဘူးကွာ' လို့ ပြောပါတယ်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်များ နောင်ပိုင်းကာလတွင် အမေရိကန်အစိုးရသည် တာလီဘန်တို့ကို ပိုမို၍ ဖိအားပေးလာကြသည်။ တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင်လည်း အိုစမာဘင်လာဒင်နှင့် ပတ်သတ်၍ အငြင်းအခုံများ ပိုများလာသည်။ အိုစမာ ဘင်လာဒင်ကို အာဖဂန်တွင် ထားရေး၊ မထားရေး၊ အာဖဂန်မှ နှင်ထုတ်ရေးတို့မှာ အပြင်းအထန် ငြင်းခုံမှုများ ဖြစ်လာ သည်။

စက်တင်ဘာ (၁၁) ရက်တိုက်ခိုက်မှု ဒုတိယနှစ်ပတ်လည်ကာလတွင် ဝါရှင်တန်ဒီစီက တာလီဘန်တို့နှင့် ပတ်သက်သော အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့လေသည်။ ထိုသဘောထားကြေညာချက်တွင် အမေရိကန် အစိုးရသည် တာလီဘန်တို့နှင့် ဆက်သွယ်ပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ကို အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လက်မခံထားရန် တိုက်တွန်းသတိပေးမှုများ ပါရှိလေသည်။

၁၉၉၉ ခု၊ မတ်လ (၄) ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်သည် တာလီဘန်အရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်သူ အဗ္ဗဒူဟာကန် မူဂျာဟစ်နှင့် ဘင်လားဒင်အကြောင်း ပြောကြားခဲ့ရာ သူက...

‘တချို့နိုင်ငံတွေက ဘင်လားဒင်ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံကို အသုံးပြုပြီး စစ်ဆင်ရေးတွေပြုလုပ်တယ် လို့ စွပ်စွဲပြောဆိုကြပါတယ်။ တကယ်တော့ တာလီဘန်တွေက ဘင်လားဒင်ရဲ့ ဆက်သွယ်ရေးမှန်သမျှ သူ့ရဲ့လုပ်ဆောင်မှု မှန်သမျှကို ပိတ်ပင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၀ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလက စပြီး သူ့ရဲ့ ဂြိုဟ်တုဖုံးသုံးစွဲမှုကိုတောင် ပိတ်ပင်ခဲ့ပါတယ်။ ဘင်လားဒင်အနေနဲ့ အာဖဂန်မှာ နေချင်သေးတယ်ဆိုရင် အာဖဂန်နယ်မြေကို နောင်ဘယ်တော့မှ စစ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းတွေအဖြစ် အသုံးမပြုဖို့ ပြောခဲ့ပါတယ်’ ဟုပြောပြခဲ့သည်။

အဘူဝါလစ်အယ် မစ်စရီမှာ အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အယ်လ် အစ်မရာမဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာလည်း ဖြစ်၏။ ထိုမဂ္ဂဇင်းသည် အာရပ်ဘာသာဖြင့် တာလီဘန်တို့ ထုတ်ဝေသော မဂ္ဂဇင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အဘူဝါလစ်သည် ‘အာဖဂန် အာရပ်များ’ ဆိုသော စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေပြီး အယ်လ် ရှတ် အယ်လ် အော်ဆက် သတင်းစာတွင် ၂၀၀၄ ခု ဒီဇင်ဘာလကစပြီး အခန်းဆက် ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဤကာလအတွင်း၌ ဘင်လားဒင်ကို ဆန့်ကျင်သော အစုကလေးများသည် တာလီဘန်များအတွင်းတွင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ထိုဆန့်ကျင်ရေးအုပ်စု၌ တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်သော မူလာမိုဟာမက် ဟာဆန်လည်းပါဝင်သည်။ သူက ထိုအုပ်စု၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၏။ ဘင်လားဒင်ကို ဆန့်ကျင်ရာတွင် အထင်ရှားဆုံးနှင့် တာလီဘန်တွင် အဆင့်မြင့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် တာလီဘန်ရှုရာကောင်စီတွင် အင်အားတောင့်တင်းသူဖြစ်ပြီး ထိုကာလတစ်လျှောက်လုံး အာဖဂန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ သူက ဘင်လားဒင်သည် အာဖဂန်အစိုးရ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသောသူ ဖြစ်လာသည်ဟု စွပ်စွဲထားသည်။ ဘင်လားဒင်၏ မီဒီယာသမားများသည် အမေရိကန်၊ ပါကစ္စတန်နှင့် အာရပ်နိုင်ငံများတွင်

ရှိနေကြသည်။ ထိုသို့ ဘင်လားဒင်၏ လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် အမေရိကန်၏ ဩဇာအောက်တွင်ရှိသော ဥရောပနှင့် ကုလသမဂ္ဂကလည်း ဘင်လားဒင်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ဆန့်ကျင်လာသည်ဟု မူလာ မိုဟာမက် ဟာဆန်က ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူက ၁၉၉၉ ခု၊ အောက်တိုဘာလက တာလီဘန်တို့ကို အရေးယူ ပိတ်ဆို့သည့် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကိုးကားပြလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘင်လားဒင်ကို ပြစ်ဒဏ်ခတ်ရန် (သို့မဟုတ်) အာဖဂန်မှ နှင်ထုတ်ပစ်ရန် သူတို့အုပ်စုက တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဘင်လားဒင်က သူတို့၏တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ မူလာအိုမာ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ လိုက်နာမည်ဖြစ်ကြောင်း မီဒီယာ အင်တာဗျူးများတွင် ဘင်လားဒင်က ထုတ်ဖော်ပြောကြား ခဲ့ပါသည်။ သူက မူလာအိုမာကို 'သစ္စာတရား၏ မင်းသား' ဟု ခေါ်လေသည်။

မူလာခက်ရှားသည် တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့မှ ဒုတိယ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ အလွန်ဩဇာအာဏာရှိ ဌာနဖြစ်၏။ သူက အာဖဂန်တွင် ဘင်လားဒင်ရောက်နေခြင်းကို ဆန့်ကျင်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်ကတည်းက အာဖဂန်မြေကို ဆင်နာင်လူမျိုးပြည်ပြေး ရောက်လာသည်ကို အရင်ကတည်းက ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

'၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ ဘင်လားဒင်ကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိခဲ့ရတယ်။ ဘယ်မှာ တွေ့ရသလဲ ဆိုတော့ တာလီဘန်ဝန်ကြီးချုပ် မူလာရက်ဘာနီရဲ့ ဧည့်ဂေဟာမှာ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီတုန်းကတွေ့ခဲ့တာ ၇ ယောက်၊ ၈ ယောက်လောက် ရှိမယ်။ ကျွန်တော်ရယ်၊ မူလာရက်ဘာနီရယ်၊ သူ့လူ ၂ ယောက်ရယ်၊ စကားပြန်ရယ်၊ အိမ်မာဘင်လားဒင်နဲ့ သူ့လူ ၂ ယောက်၊ ၃ ယောက်လည်းပါပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဘင်လားဒင် ကို 'အခု ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားလူတွေ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်က ထွက်သွားဖို့ အချိန်ရောက်ပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အာဖဂန်လူမျိုးတွေကြားထဲမှာ မတူတာတွေရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီပြဿနာတွေက ကျွန်တော်တို့ ပြည်တွင်းရေး ပြဿနာတွေပါ။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ဖြေရှင်းလို့ရပါတယ်' လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ အစည်းအဝေးဟာ တင်းမာလာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ အိမ်မာကြားမှာ အပြင်းအထန်ဖြစ်လာပါတယ်။ မူလာရက်ဘာနီက ကျွန်တော် ထို အခုအစည်းအဝေးကနေ ထွက်သွားဖို့ ဖျောင်းဖျာတယ်။ အဲဒီကစပြီး ဘင်လားဒင် ကို ကျွန်တော် မတွေ့တော့ဘူး။ သူကလည်း ကျွန်တော်ကို ရှောင်ပါတော့တယ်။ တခြားသူတွေကိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ ခေါင်းမကောင်းဘူးလို့ သူက ကောက်ချက်ချ ပြောလေ့ရှိပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က မူလာအိုမာကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။ သူ့ကို ပြတ်ပြတ်

ပြောရဲတဲ့သူက သိပ်မရှိကြဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ သူနဲ့မတွေ့တိုင်း ပြောသင့်တာပြောတာပဲ။ 'မူလာဆာဟင် ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ လက်ခံထားလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ သူ့ကို အာဖဂန်မှာ မထားပါနဲ့။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ အထိနာလိမ့်မယ်' လို့ ကျွန်တော်က ပြောတယ်။ ဘင်လာဒင်ကို လက်ခံထားတဲ့အတွက် အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အများကြီး ထိခိုက်ပါတယ်။ တာလီဘန် ခေါင်းဆောင်တွေကြားမှာလည်း ပြဿနာတွေ အများကြီးကြုံရတယ်။ တချို့က အိုစမာကို လက်ခံထားချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ တိုင်းပြည်ရဲ့အကျိုးကိုကြည့်ပြီး လက်မခံချင် ပါဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်အမြင်ကို လက်မခံတဲ့သူတွေက ကျွန်တော် အားနည်းအောင် ကြိုးပမ်းကြတာပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ရာထူးက ပြုတ်အောင်လည်း တချို့သူတွေက ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ သူတို့ ဖြစ်စေချင်သလို ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတော့ ဖြစ်မသွားဘူး။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော် အဖမ်းမခံရပါဘူး။

တာလီဘန်အဖွဲ့ထဲမှာ ကိုယ်အုပ်စုနဲ့ကိုယ် ကွဲပြားနေတာတွေ၊ အမြင်ချင်းမတူတာတွေရှိတယ်။ ဘင်လာဒင်ကို နိုင်ငံမှာ လက်မခံချင်သူတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီလူတွေက သဘောထားတင်းမာသူတွေ မဟုတ်ဘဲ အလယ်အလတ် သမားတွေ၊ သူတို့က ဘင်လာဒင်ကို နှင်ထုတ်ဖို့ မူလာအိုမာထံ သွားမပြောရဲကြဘူး။ ဘင်လာဒင် အာဖဂန်မှာရှိ နေတာဟာ တိုင်းပြည်ကို အကြီးအကျယ်ဒုက္ခရောက်နိုင်တယ်ဆိုတာသိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မူလာအိုမာနဲ့ ရင်ဆိုင် ပြောဖို့ကတော့ သူတို့မှာသတ္တိမရှိကြဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ဒီအုပ်စုတွေကို ခေါင်းဆောင်ထံ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း ပေးတာကမ်းတာ အလွန်ရက်ရောတယ်။ တာလီဘန်ခေါင်း ဆောင်တွေ ငွေလိုရင်ငွေ၊ ကားလိုရင်ကား ချက်ချင်း သူကရှာပေးတယ်။ ဒါကြောင့် တချို့တာလီဘန်တွေက သူ့ကို အလွန်ချစ်ခင်ကြတာပေါ့' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အယ်လ်ဂျာဒီးယား သတင်းဌာနမှ ဗြူရီအကြီးအကဲဖြစ်သူ အာမက်ဇေဒန်းကလည်း... 'မူလာအိုမာနဲ့ ဘင်လာဒင်တို့ ၂ ယောက်ရဲ့ဆက်ဆံရေးဟာ ပဟေဠိတစ်ခုလိုပါပဲ။ အိုစမာဘင်လာဒင်က အဲဒီအကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြဖူးတယ်။ မူလာအိုမာ ကလည်း ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူး ပါတယ်။ 'ကဲ မီဒီယာတွေကို ဘာမှ မပြောအောင် ခင်ဗျားတားနိုင်ရဲ့လား' လို့ပြောပြီး ဘင်လာဒင်ကလည်း 'ကြည့်စမ်းပါဦး မတ္တာဟာ ကမ္ဘာမြေပြင်မှာ အမြင့်မြတ်ဆုံးနေရာပဲ။ အဲဒီနေရာကို ကျွန်တော်က စွန့်ခွာပြီး ဒီနေရာကို လာနေရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော်က ပြောပြချင်ပါတယ်။ အခု ခင်ဗျားက

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော်ကို နှုတ်ပိတ်နေစေချင်ရင် ကျွန်တော် အာဖဂန်နစ္စတန်က ထွက်သွားမယ်လေ လို့ပြောပြန်တယ်။ မူလာအိုမာဟာ သူ့နိုင်ငံကို အလွန်ဂရုစိုက်တဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် အမူအရာလုပ်ပြတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘင်လာဒင်ကတော့ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို သူပဲ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်မယ့် လူလို့ အမူအရာလုပ်ပြတတ်တယ်။ ကျွန်တော် ယုံကြည်တာကတော့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေဟာ တာလီဘန်တွေကို သဘောတရားအရ ပြန်ပေးဆွဲထားနိုင်ပြီ ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒါကို သက်သေပြရရင်တော့ အာဖဂန်တွေနဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ တူညီကြပါတယ်။ သူတို့က ခက်ခက်ခဲခဲ၊ လေးလေးပင်ပင်တွေကို သိပ်မတွေးဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေကတော့ တော်လှန်ရေးကျတယ်။ တာလီဘန်တွေကို သူတို့ တွေးခေါ်မှုတွေ လွှမ်းသွားအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ သူတို့ဟာ အခုဆိုရင် အမေရိကအကြောင်း၊ ပါလက်စတိုင်းအကြောင်း၊ ဟိုအကြောင်း ဒီအကြောင်း တွေးနေ၊ ပြောနေကြပြီ။ ဒါဟာ ရယ်စရာ အလွန်ကောင်းတယ်။ ဒါတွေဟာ နံပါတ်တစ်၊ နံပါတ်နှစ် အကြောင်းအရာတွေပါပဲ။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေဟာ မူလာအိုမာကို လုံးဝချုပ်ကိုင်နိုင်လိုက်ပြီလို့ ဆိုရမယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားအတွက် သူတို့ တစ်နိုင်ငံလုံး စွန့်လွှတ်အနှစ်နာခံဖို့ကို အယ်လ်ကေးဒါးက သိမ်းသွင်းနိုင်လိုက်ပါတယ်” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးနေသော ပါကစ္စတန်မှ သတင်းစာဆရာ ဟာမစ်ဗီယာ၏ ပြောကြားချက်ကတော့...

“မူလာအိုမာနဲ့ ဘင်လာဒင်တို့ကြားမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ဆက်ဆံမှုတွေရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ တာလီဘန် ခေါင်းဆောင်အများအပြားကတော့ ဘင်လာဒင်ကို ဆန့်ကျင်ကြတယ်။ အာဖဂန်ကိုသွားပြီး ဘင်လာဒင်ကို သွားရောက်တွေ့ဆုံတုန်းက တာလီဘန်တို့အကြောင်း သိခဲ့ရတယ်။ တာလီဘန်တွေ ဖမ်းတာကိုလည်း ခံခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို တိုက်ခိုက်နေသူဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ သမိုင်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ အလှည့်အပြောင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားက အမေရိကန်တွေဆီမှာ လက်နက်သွားချခဲ့မယ် ဆိုရင်၊ သူတို့ တောင်းဆိုတဲ့အတိုင်း အာဖဂန်နစ္စတန်က ကျွန်တော်ကို နှင်ထုတ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ အာဖဂန်မှာ ဂုဏ်သိက္ခာမရှိတဲ့သူ ဖြစ်သွားလိမ့် မယ်။ အာဖဂန်ပြည်သူတွေရဲ့သမိုင်းမှာ ခင်ဗျားနာမည် ပျက်သွားလိမ့်မယ်”လို့ မူလာအိုမာကို ဘင်လာဒင်က ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မူလာအိုမာဟာ ဘင်ဆော်ဒီအာရေးဗီယားလားဒင်အတွက် အစစအရာရာ စွန့်လွှတ်အစတေးခံ နဲ့ အသင့်ဖြစ်နေတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် တချို့က ဘင်လာဒင်ဟာ သူတို့နိုင်ငံအတွက် အကြီးမားဆုံး ဆူးပြောင့်ခလုတ် ဖြစ်နေတယ်။ အကြီးဆုံး ခြောက်လှန့်နေသူဖြစ်တယ်။

ခေတ်သစ်သမိုင်းမှာ ပထမဆုံး အာဖဂန်အစိုးရအဖွဲ့ကို ခြောက်လှန့်နေတာ ဘင်လာဒင်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ သူ့ကို အာဖဂန်နစ္စတန်က ထွက်ခွာသွားဖို့အတွက် အင်အားမသုံးနိုင်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့လည်း ရပ်တည်ဖို့ မဖြစ်နိုင် တော့ဘူး။ ဘုရားသခင်ရဲ့ နှုတ်ကပါဠိတော်တွေကို ပျံ့နှံ့အောင် လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ တာလီဘန်ထဲမှာ အမြင် ၂ ခု ရှိနေပါတယ်။ အများစုကတော့ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်ပြီး သူတို့က ဘင်လာဒင်ကို ဆန့်ကျင်ကြတယ်။ နောက်အမြင်တစ်ခုကတော့ ဘင်လာဒင်ရှိတာ အာဖဂန်အတွက် ကောင်းတယ်လို့ လက်ခံကြတာဖြစ်တယ်* ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အယ်လ်ကွတ် အယ်လ်အရာဘီသတင်းစာ၏အယ်ဒီတာဖြစ်သူ အက်ဘဒဲလ် ဘာရီအက်ဒ်ဝမ်၏ အမြင်အရတော့...

အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ မူလာအိုမာရဲ့ အရေးပေးမှုကို ကောင်းကောင်းကြီး ရရှိခဲ့ပါတယ်။ သူက ဂျလာလူဒင် ဟက်ကာနီနဲ့လည်း အဆင်ပြေပြေ ပေါင်းသင်းနိုင်ခဲ့တယ်။ သူဟာ အာဖဂန်မှာ စစ်ဘုရင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အာရပ် စကား ပြောတတ်တဲ့ အာဖဂန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ တာလီဘန်တွေရဲ့ တပ်မှူးကြီးတစ်ဦးအဖြစ် အလွန်ထင်ရှားသူပါပဲ။ ယခင်က သူတပ်တွေကို တာလီဘန်တွေနဲ့ ပေါင်းလိုက်တာလည်းဖြစ်တယ်။ အာဖဂန်မှာ တာလီဘန်တွေ မအုပ်ချုပ်ခင်ကတော့ တစ်ဗိုလ်တစ်မင်းနဲ့ စစ်ဘုရင်တွေ ဖွဲ့လိုပေါက်နေကြတယ်။ ဂျလာလူဒင် ဟာ စစ်ဘုရင်တစ်ဦးဖြစ်ပေမယ့် တာလီဘန်တွေက အဲဒီလို သီးခြားဖြစ်နေတာကို မကြိုက်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် တာလီဘန်ထဲမှာ အတူတူပေါင်းဖို့ ဗိုလ်ချုပ်တွေကို စည်းရုံးခဲ့ပါတယ်။ ဟက်ကာနီကို တာလီဘန်ထဲပါအောင် စည်းရုံးနိုင်ခဲ့သူကတော့ ဘင်လာဒင်ပါပဲ ဟု ထင်မြင်ခဲ့ပေသည်။

တာလီဘန်များအတွင်း ရှိနေသော သဘောထားများနှင့် ကွဲပြားနေမှုများကို ၁၉၉၆ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ခေါင်းဆောင် အဘူ ဟက်ဖိက အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် တာလီဘန် ခေါင်းဆောင်များ၏ အရည်အချင်းများ၊ အယ်လ်ကေးဒါးအပေါ် သူတို့၏သဘောထားများ ပါရှိပေသည်။ ထိုအခါ ကောက်နုတ်ဖော်ပြရလျှင် . . .

(၁) တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်အားလုံးမှာ အာရပ်ကျောင်းများမှ အောင်မြင်ခဲ့သူများဖြစ်ပြီးအများစုသည် အစ္စလာမ် မစ်ဘာသာနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များဖြစ်သလို တချို့မှာ အစ္စလာမ်မစ်ဥပဒေ ကျောင်းသားများ ဖြစ်ခဲ့ကြ သည်။

သူတို့သိသောအတိုင်းမဟာဘင်လာဒင်

- (၂) တချို့ခေါင်းဆောင်များမှာ ယခင်က အဖွဲ့အစည်းပေါင်းစုံတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုထဲမှ ရောက်ရှိလာသူများ မဟုတ်ပေ။
- (၃) ခေါင်းဆောင်အများစုမှာ ရုရှားတို့နှင့် တိုက်ခဲ့သော ဂျီဟတ်စ်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာအနာတရ ရထားသူများ ဖြစ်သည်။
- (၄) တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်များသည် ရိုးသားပြီး ပိုင်းဖြတ်ချက်ရှိကြသည်။ သူတို့သည် ဘာသာရေးကို အလွန်ကြည်ညိုလေးစားသူများဖြစ်ကာ အစ္စလာမ်မစ်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ဖို့ ဆန္ဒပြင်းသူများဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ဆန္ဒအတိုင်း ဂျီဟတ်စ်ပွဲ ဆင်နွှဲသူများဖြစ်ပါသည်။
- (၅) တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်အများစုသည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဂျီဟတ်စ်ပွဲ ဆင်နွှဲစဉ်က ပါဝင်ခဲ့သော အာရပ်သားများအပေါ် အမြင်ကောင်းပြီး သူတို့အပေါ် နွေးနွေးထွေးထွေး ကြိုဆိုကြသည်။ အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင်များကို အာဖဂန်ဂျီဟတ်စ်ပွဲအတွက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံသူများအဖြစ် လေးစားကြသည်။ အာရပ်မူဂျာဟစ်ဒင်များအနေဖြင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် မွတ်ဆလင်များ၊ မူဂျာဟစ်ဒင်များအဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု သူတို့ လက်ခံယုံကြည်ကြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်အပေါ် အမေရိကန်တို့၏ စီးပွားရေးအရ စိတ်ဝင်စားခြင်းမှာ ကက်စပီယံဒေသမှ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ် ဖြစ်သည်။ သူ၏အမြင်ကို အဘူဟာနိဖ်က တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာမှ ကောက်နုတ် နှုတ်ရာ . . .

ဤအစီရင်ခံစာသည် အမေရိကန်အဖို့ အာဖဂန်နစ္စတန်သည် အရေးကြီးသည့်နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း အခြေခံ ရေးသားသည့် အစီရင်ခံစာဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် မည်သည့်ဒေသကိုမဆို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေသည်။ ရေနံသယံဇာတကြွယ်ဝသော နိုင်ငံများကို ပိုထိန်းချုပ်လိုသည်။ ထိုသို့ ကြိုးစားသော နိုင်ငံများတွင် ကက်စပီယံပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အစ္စလာမ်မစ်သမ္မတနိုင်ငံများ ပါဝင်နေသည်။ (တက်စပီယံနစ္စတန်နှင့် တခြားနိုင်ငံများ)

ဤကက်စပီယံဒေသမှာ ကမ္ဘာ့အရန် ရေနံ ၈ ပုံတစ်ပုံ ရှိပါသည်။ အလွန်ကြီးမားသော သဘာဝဓာတ်ငွေ့ များလည်း ထွက်ရှိပါသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ထိုအကြောင်းများနှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်နေသော ဒေသ ဖြစ်သည်။ ကက်စပီယံပင်လယ်မှထွက်သော ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ကို ဖြတ်ကျော်၍

www.burmeseclassic.com

သယ်ဆောင်နိုင်ဖို့မှာ အရေးကြီးလှသည်။ ထိုသို့ ရေနံနှင့်ဓာတ်ငွေ့များကို သယ်ဆောင်ဖို့ ဖြတ်ကျော်ရမည့် လမ်းကြောင်းမှာ ၃ ခု ရှိသည်။

(၁) ရုရှားသမ္မတနိုင်ငံများမှ ဥရောပသို့ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို ပိုက်လိုင်းများဖြင့် ပို့လွှတ်သော လမ်းကြောင်းထားရှိသည်။ ဤလမ်းကြောင်းသည် အလွန်ရှည်လျားပြီး ရုရှားနှင့် ဥရောပတို့၏ ထိန်းချုပ်မှု အောက်တွင် ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

(၂) နောက်လမ်းကြောင်းတစ်ခုမှာ အီရန်ကိုဖြတ်ကျော်၍ ဘန်ဒါအက်ဘတ်ဆိပ်ကမ်းသို့ ပို့ဆောင်မည့် လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် အီရန်ကို ဖြတ်ကျော်ရမည်ဖြစ်လေသည်။ အီရန်ကို ဖြတ်ကျော် မည့် ရေနံပိုက်လိုင်းကို အီရန်က ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ထိုလမ်းကြောင်းကို အမေရိကန်က လုံးဝငြင်းပယ် ထားပါသည်။

(၃) ဤလမ်းကြောင်းသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ကိုဖြတ်၍ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချီအထိ သွယ်တန်းသောလမ်း ကြောင်းဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းကြောင်းမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ အာဖဂန်ကိုဖြတ်၍ ပိုက်လိုင်းသွယ်တန်းရလျှင် ပါကစ္စတန်နှင့် အမေရိကန်တို့အဖို့ ကြီးမားသောအကျိုးအမြတ် ရရှိပေမည်ဖြစ်သည်။

အချုပ်တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် အမေရိကန်အစိုးရသည် တပ်မင်နစ္စတန်မှ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ သွယ်တန်းယူရမည်ကို အလွန်စိတ်ဝင်စားသည်။ ထိုပိုက်လိုင်းမှာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှနေ ပါကစ္စတန်သို့ သွယ်တန်း ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သွယ်တန်းနိုင်လျှင် အမေရိကန်တို့သည် ပင်လယ်ကွေ့ကို ထိန်းချုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သလို ကက်စပိယံမှ ရေနံများကို ရရှိပေမည်။ ထိုအခါ ပါကစ္စတန်သည် အမေရိကန်၏ အရေးပါသော မဟာမိတ် ဖြစ်လာပေသည်။ အီရန်သည် အမေရိကန်ကုမ္ပဏီများအား ရေနံတူးဖော်ခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားသဖြင့် ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံဖိုးချုပ်ဆိုထားသော စီမံကိန်းမှာ ပျက်ပြားသွားခဲ့ရလေသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးဖြစ်သူ အဘူဂျန်ဒဲလ်၏ ပြောပြချက်မှာ . . .

'မူလာအိုမာနှင့် ရိုတ်ဘင်လာဒင်တို့ကြားက ဆက်ဆံမှုဟာ ပိုပြီးအားကောင်းလာတယ်။ သူတို့ဟာ အရင်က အာဖဂန်တပ်မှူးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ အာမက်ရှားမာဆွတ်နဲ့ ပတ်သတ်ပြီး မကြည်လင်တာတွေကိုလည်း ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ပြီးတုန်းက မာဆွတ်ဟာ ကဘူးလ်ကို ချီတက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကဘူးလ်ကို ကာကွယ်ဖို့ အာဖဂန်က မူရှာဟစ်ဒင်တွေကို အိုစမာက တပ်လှန့်ခဲ့ဖူးတယ်။ သူတို့ဟာ ကဘူးလ်က

မာဆွတ်ရဲ့တပ်တွေကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဂျီပတ်စစ်ပွဲက အတွေ့အကြုံတွေနဲ့ မာဆွတ်ကို တိုက်နိုင်ခဲ့တာပါ။ အာရပ်နဲ့ အာဖဂန်စစ်သားတွေဟာ အသက်စွန့်ပြီး တိုက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီလ အာရပ် မူဂျာဟစ်ဒင်တွေက စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံခဲ့တဲ့အတွက် တာလီဘန်တွေနဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးတို့ကြားမှာ ဆက်ဆံရေး ပိုကောင်းခဲ့တာပါပဲ။

အမက်ရှားမာဆွတ်နဲ့ ရှိတ်အိုစမာကြားမှာ သဘောထားကွဲလွဲတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီသဘောထား ကွဲလွဲမှုတွေဟာ အာဖဂန် ဂျီပတ်စစ်ပွဲ စတင်ခဲ့တဲ့ အစောပိုင်းရက်တွေကတည်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာပါ။ မူလာအိုမာ နဲ့ ရှိတ်အိုစမာတို့ကြား ဆက်ဆံရေးဟာ စကတည်းက ကောင်းမွန်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ဟာ ဘာသာရေးယုံကြည်မှု အပေါ် သဘောထားကွဲညီကြသလို သူတို့အယူအဆတွေကလည်း ကိုက်ညီကြတဲ့အတွက် ဆက်ဆံရေး အဆင် ဖြေတယ်လို့ ဆိုရမှာပါ။ သူတို့က ဘုံရန်သူဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားချင်း တိုက်ဆိုင်တယ်။ မူလာအိုမာက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ တာလီဘန်တွေကို မလိုလားဘူး၊ တိုက်ချင်တယ်လို့ ဖြောဟယ်တယ်။ တကယ်တော့ အမေရိကန်ဟာ အိုစမာဘင်လားဒင်ကို တိုက်ချင်တာမဟုတ်ဘူး၊ တာလီဘန်တွေကို တိုက်ချင်နေတာလို့ မူလာအိုမာက ယူဆပါတယ်။ အမေရိကန်တွေက တာလီဘန်တွေကို ဖြုတ်ချပြီး သူတို့ ထို့လားတဲ့ အစိုးရကို တင်ချင်နေတယ်ဆိုတယ်။ တာလီဘန်အစိုးရကတော့ အာဖဂန်နိုင်ငံတွင်းမှာ ရှာရိယာ ၂၀၀၀ကို အတည်ပြုချင်နေပါတယ်။

ဆော်ဒီအစိုးရက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွေလွှတ်ပြီး ဘင်လားဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံစကားပြော ခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်ကို သူ့ရဲ့ ဂျီပတ်စစ်ပွဲအတွက် စွန့်လွှတ်ပြီး နောက်ဆုတ်ဖို့၊ ဆော်ဒီကိုပဲ ပြန်လာဖို့ ထားပြီးစည်းရုံးလေ့ရှိတယ်။ ဘာလို့ ဆော်ဒီအစိုးရက ဒီလို လာအားထုတ်ရသလဲဆိုတော့ ဘင်လားဒင်မိသားစု နဲ့ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်သူတွေကြားမှာ အလွန်ရင်းနှီးပြီး အားကောင်းတဲ့ဆက်ဆံရေး ရှိလို့ပါပဲ။ ဘင်လားဒင်ရဲ့ အစ်ကိုတွေ၊ ညီတွေကိုလွှတ်ပြီး စည်းရုံးခိုင်းတယ်။ တစ်ခါတော့ သူ့အမေကိုယ်တိုင်လာပြီး နားချပါတယ်။ ဆော်ဒီအစိုးရက ဘင်လားဒင်ရဲ့အမေနဲ့ သူ့ညီဝမ်းကွဲတစ်ယောက်ကို ဆော်ဒီအစိုးရရဲ့ အထူးလေယာဉ်နဲ့ အာဖဂန် အထက်ဒါဟာလေဆိပ်ကိုပို့ပြီး အိုစမာနဲ့တွေ့စေပါတယ်။ ဘင်လားဒင်နဲ့တွေ့ပြီး နာရီများစွာကြာအောင် နားချ ဆက်တယ်။ အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ ဆော်ဒီနိုင်ငံကိုပြန်လာဖို့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ သွေးဆောင်စည်းရုံးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ရှိတ်အိုစမာက 'အမေတို့ပြောတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါဟာ ဘယ်လိုမှမပြောင်းလဲတဲ့ ကျွန်တော် သဘောထားပါပဲ။ ဒီလို ဂျီပတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲတာက ကျွန်တော်နှလုံးသားထဲမှာ ရှိနေတာဖြစ်သလို ကျွန်တော်ဟာ အလွန်ဘာသာအတွက် ဂျီပတ်စစ်ပွဲကို ဘယ်တော့မှ မစွန့်လွှတ်ပါဘူးလို့ ဘုရားသခင်ထံမှာ ကတိပြုထား

တယ်။ တမန်တော်ခိုဟာမက်နဲ့ အပေါင်းအဖော်တွေ ကတိပြုသလို ကျွန်တော် ကတိပြုထားတာပါ။ တမန်တော် ရဲ့ နောက်တော်ပါတစ်ယောက်က 'ဘုရားသခင် ကျွန်တော် လျှောက်နေတဲ့လမ်းကြောင်းကို စောင့်ရှောက်တော် မူပါ။ သွေဖီမသွားအောင် လမ်းပြတော်မူပါ။ ဘုရားသခင်မှာ ဝိညာဉ်ပေါင်း ၁၀၀၀ ရှိမယ်ဆိုရင် အဲဒီထဲက ကျွန်တော့်ကို သေဆုံးတဲ့အထိ ဝိညာဉ်တစ်ခုပေးပြီး စိတ်ဓာတ်ခွန်အားမြင့်မားအောင် ပြုလုပ်ပေးပါ' လို့ လျှောက် ထားခဲ့ဖူးပါတယ်လို့ ရှိတ်အိုစမာက သူ့အမေနဲ့ သူ့ညီကို ပြောပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာက သူ့အမေကို အလွန် ချစ်ခင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အယူအဆကို မစွန့်လွှတ်နိုင်ဘူးလို့ သူ့အမေကို ရှင်းပြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရှိတ်အိုစမာရဲ့ အမေဟာ လက်ဗလာနဲ့ ပြန်သွားခဲ့ရတာပေါ့'ဟု ရှင်းပြခဲ့သည်။

ခါလစ်ဘာတာဖီသည် ဘင်လာဒင်၏ ကလေးဘဝကတည်းက အလွန်ရင်းနှီးချစ်ခင်ခဲ့သော သူငယ်ချင်း ဖြစ်ခဲ့ သည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်၏အမေနှင့် ရင်းနှီးသလို ဒုတိယအိမ်ထောင်နှင့်ရသော ကလေးများနှင့်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိသူဖြစ်ပါသည်။

'အိုစမာရဲ့အမေအဖို့ကတော့ တစ်နေ့တခြား ဆိုးသထက် ဆိုးလာပါတယ်။ အလွန်ကို စိတ်ဆင်းရဲခဲ့ရတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အာဖဂန်ကို သွားမယ်ဆိုပြီး ထွက်လာခဲ့တယ်။ အမေက သားကို စကားတွေအများကြီးပြော တယ်။ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံပြောပြီး နားချပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာက အမေပြောတာကိုတောင် နားမထောင်ခဲ့ပါ ဘူး။ နောက်ဆုံးပြန်လာပြီး သားဖြစ်သူကို တယ်လီဖုန်းဆက်သေးတယ်။ နောက်တော့ သားဖြစ်သူက တယ်လီ ဖုန်းတောင် မကိုင်တော့ဘူး။

သူဟာ အမေစကားကို အလွန်နားထောင်တဲ့ သားလိမ္မာတစ်ယောက်ပါပဲ။ တခြား သူ့ညီတွေ၊ သူ့ညီမတွေ ထက် အမေကို ချစ်သလို အမေပြောသမျှ နားထောင်သူပါ။ အိုစမာက သူ့အမေပြောတာကို တစ်ခါမှ ခေါင်းခါတာမရှိခဲ့ဘူး။ အမေကို စကားပြောတဲ့အခါမှာတောင် အသံတိုးတိုးပဲပြောတယ်။ အော်တာ တစ်ခါမှ မရှိဘူး။ သူ့အမေနဲ့တွေ့ရင် အိုစမာက အမြဲပြုံးနေတယ်။ သူ့အမေရဲ့ခြေဖမိုးကို အမြဲငုံနှိမ်းလေ့ရှိတယ်။ အိုစမာက အဲဒီလိုပါ။ သူ့လိုသားက အတော်ရှားတယ်။ အမေလိုတာမှန်သမျှ လုပ်ပေးတယ်။ အသေးအစွဲ လေးကအစ သူ့အမေလိုအပ်တာ လုပ်ပေးတယ်။ အိမ်မှာသူ့ရှိနေရင် တောက်တိုမယ်ရလေးကအစ သူ့အမေကို ဝိုင်းလုပ်ပေးတော့တာပါပဲ။ ဒီလို အမေအပေါ် အလွန်ချစ်တဲ့ သားတစ်ယောက်က ဂျီဟတ်စစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက် ပြီးတော့ အမေပြောတာ မနာခံတော့ပါဘူး။ အိုစမာအမေက ဒါကို ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြောမပြဘူး။ ကျွန်တော်မိဖုန်း

ကိုတောင် ပြောမပြဘူး။ ကျွန်တော့်မိန်းမက အိုစမာအနေနဲ့ အလွန်ရင်းနှီးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုကိစ္စမှာတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောဘဲ ပါးစပ်ပိတ်ပြီးနေခဲ့ပါတယ်” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

မင်းသား တာကီအယ်လ်ဖိုက်စယ် သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၏ ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးဌာန တာဝန်ခံဖြစ်ခဲ့ပြီး သူက . . .

“၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှာ ဘုရင်ကြီးဖက်ဒ်နဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းသား အဗ္ဗူလာက အာဖဂန်နစ္စတန်သွားပြီး မူလာ အိုမာနဲ့တွေ့ဖို့ ကျွန်တော့်ကို ညွှန်ကြားပါတယ်။ မူလာအိုမာအနေနဲ့ ဘင်လာဒင်ကို လက်မခံဖို့၊ ဆော်ဒီဘုရင် နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်နေတဲ့ ဘင်လာဒင်ရဲ့လုပ်ရပ်တွေကို လက်မခံဖို့၊ အာဖဂန်ကနေ မောင်းထုတ်ပစ်ဖို့၊ ပြောခိုင်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု သူလုပ်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ၊ ကြေညာချက်တွေဟာ ဆော်ဒီနိုင်ငံကိုလည်း ထိခိုက်နေတယ်။ လက်ခံနိုင်စရာမရှိဘူးလို့ ပြောခိုင်းပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် အာဖဂန်သွားပြီး မူလာအိုမာနဲ့တွေ့တယ်။ အိုစမာ ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော်တို့လက်ထဲ လွှဲပြောင်းပေးဖို့ပြောတော့ မူလာအိုမာက လက်ခံပါတယ်။ ဒီတော့ မူလာအိုမာနဲ့ အာဖဂန်ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ကျွန်တော်တို့ အကူအညီပေးမယ်။ တခြားဘယ်သူရဲ့ အကျိုးစီးပွားမှ မဟုတ်ဘူးလို့ ရှင်းပြတယ်။

မူလာအိုမာက ဘုရင်ကြီးနဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းသားကိုပြောလိုက်ပါ။ သူ့အနေနဲ့ ဆော်ဒီနဲ့ အာဖဂန် ပူးတွဲကော်မတီ တစ်ခုဖွဲ့ပြီး ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော်တို့လက်ထဲ လွှဲပေးဖို့ အစီအစဉ်တကျ ပြုလုပ်လိုတဲ့အကြောင်း ပြောလိုက် ပါတယ်။ မူလာအိုမာရဲ့ အကြံပေးအရာရှိတစ်ယောက်ကိုယ်တိုင် ဆော်ဒီကို လိုက်လာပြီး အိမ်ရှေ့မင်းသားနဲ့ တွေ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကမ်းလှမ်းတာကို လက်ခံတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဆော်ဒီအာဖဂန် ပူးတွဲကော်မတီ က အိုစမာဘင်လာဒင်ကို လွှဲပြောင်းပေးဖို့ အသေးစိတ်စီစဉ်ကြမယ်လို့လည်း မူလာအိုမာက ပြောခိုင်းလိုက် ပါတယ်။

၁၉၉၈ ခု စက်တင်ဘာလ အာဖဂန်ကတိုက်မှာ အမေရိကန်သံရုံးတွေကို ဗုံးခွဲပြီးနောက် အာဖဂန်ကို ကျွန်တော် နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်သွားလိုပါတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို လွှဲပြောင်းပေးကိစ္စကို အသေးစိတ် ဆွေးနွေးချင် လို့ပါ။ အာဖဂန်ရောက်တော့ မူလာအိုမာက အရင်ပြောထားတဲ့ ကတိတွေကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူက ဆော်ဒီနိုင်ငံနဲ့ ဆော်ဒီလူမျိုးတွေကိုတောင် စော်စော်ကားကား ပြောလာပါတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ချွေးစရာဘာရှိတော့မှာလဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကိုရုပ်သိမ်းပြီး ကျွန်တော် ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဒီအဖြစ်ကို

သတိရနေဆဲပါပဲ။ မူလာအိုမာနဲ့တွေ့ပြီး ပြန်ခါနီးမှာပဲ တစ်နေ့ သူ့ရဲ့ ဒီလိုဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် နောင်တရနေမယ်။ မူလာအိုမာ ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ ကံဆိုးမိုးမောင်ကျနေတဲ့ အာဖဂန်ပြည်သူတွေ ပေးဆပ်ရလိမ့်မယ်လို့ ပြောပြီး ကျွန်တော်ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ ဟုဆိုသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးဖြစ်သူ အတူကျန်ခဲ့လ် ကမူ ဆော်ဒီတို့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ စကားပြောရန် သံတမန်အဖွဲ့များကို လွှတ်ရုံသာမက အိုစမာဘင်လာဒင်ကို သတ်ဖြတ်ရန် လူသတ်သမားများကိုပါ စေလွှတ်ခဲ့ကြောင်း ဤသို့ ပြောပြလေသည်။

ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဟာ ရှိတ်အိုစမာကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့အတွက် လူသတ်သမားတွေကို တစ်ကြိမ် ထက်မက စေလွှတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါမှ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီလူသတ်သမားတွေကို ဖမ်းတဲ့အထဲမှာ ကျွန်တော်လည်း ပါဝင်ခဲ့တယ်။ ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးဌာနက အိုစမာကိုသတ်ဖို့ ဥဘောက်ကစ္စတန်က လူငယ်တစ်ယောက်ကို စေခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာနေပြီး ကန်ဒါဟာကို စေလွှတ်ခံရသူပါ။ ဆော်ဒီထောက်လှမ်းရေးဌာနက သူ့ရဲ့လုပ်ကြံမှု အောင်မြင်ခဲ့ရင် ဆော်ဒီတွေ ရီးယဲလ် ၂ သန်း ပေးမယ်ဆိုပြီး စေခိုင်းခဲ့တာပါ။ အဲဒီငွေဟာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅ သိန်းကျော် ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး ဘင်လာဒင်ကို သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ရင် သူ့ကို ဆော်ဒီနိုင်ငံသားအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ မအောင်မြင်ဘဲ အဖမ်းခံလိုက်ရပါတယ်။ 'ရှိတ်အိုစမာ ကို သတ်နိုင်မယ်လို့ မင်းထင်နေလား၊ သူ့ကို စောင့်ကြပ်နေတဲ့ ကိုယ်ရံတော် ၁၄ ယောက် ရှိတယ်။ သူတို့ဟာ မောင်းပြန်သေနတ်တွေကို အသင့်ကိုင်ထား ကြတယ်။ အဲဒီလူတွေက အတော်ဆုံးလူတွေ၊ ကောင်းကောင်းကြီး လေ့ကျင့်ထားတဲ့သူတွေပဲ' သူက ကျွန်တော် တို့ကို တအံ့တကြည့် ကြည့်နေတယ်။ ရက်အတော်ကြာ ကိုမာဖြစ်ပြီး ပြန်သတ်ရလာတဲ့သူလိုပဲ သူ ကလေးလေး တစ်ယောက်လို ဖြစ်နေပါတယ်။ သူ့အသက်ကို မေးကြည့်တော့ (၁၈)နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ တကယ်တော့ သူ့ကို လိမ်ညာပြီး လွှတ်လိုက်တာပါ။ အဲဒီလူငယ်က ချိုးပွဲချုပ်ပါတယ်။ 'ကျွန်တော်မှားပါပြီ၊ ကျွန်တော် အမှားကြီး ကျူးလွန်မိတာပါပဲ' လို့ ပြောပြီး ငိုနေပါတယ်။ နောက်ဆုံး ဘင်လာဒင်က သူ့ကိုလွှတ်လိုက်ပါကွာ လို့ ကျွန်တော်တို့ကို ပြောတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားတဲ့နေ့ဟာ ၁၉၉၈ ခု၊ ဩဂုတ်လ (၂၀) ရက်နေ့က အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့စခန်းတွေကို အမေရိကန်တို့ လေကြောင်းကနေ ခုံးကျည်တွေနဲ့ ပစ်ခတ်တဲ့နေ့နဲ့ တိုက်ဆိုင်နေပါတယ်'ဟု ပြောပြသည်။

ဂျပန်အစွမ်းသည် အယ်လ်ဂျာဗီးယားသတင်းဌာန ပါကစ္စတန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြူရိုအကြီးအကဲဖြစ်၏။ သူသည် အီထီယပီယိုင်းနိုင်ငံသား သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူက ၁၉၉၈ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလက အိုစမာဘင်လားဒင်နှင့် ဆွဲဆံပြီး အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့လေသည်။ သူက . . .

'၁၉၉၈ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်က တည်းခိုတဲ့အိမ်မှာထိုင်နေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မူလာအိုမာရ်ရုံးက လူတစ်ယောက်သွတ်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပါတယ်။ ရုံးကိုရောက်သွားတဲ့အခါ အီဂျစ်လူမျိုး အဘူဟက်ဒ်နဲ့ မိုဟာမက်အတက်တို့ ရှိကြတယ်။ သူတို့က 'ဂျပန်... ခင်ဗျားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ကျွန်တော် တို့ ပြောပါမယ်။ ခင်ဗျား အခု ကန်ဒါဟာကို ရောက်လာပြီ။ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်' လို့ ကျွန်တော်က အယ်လ်ဂျာဗီးယားအတွက် မေးခွန်းတွေမေးဖို့ လာတဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီမှာ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ CNN က ပီတာဘာဂျင် မေးခိုင်းတဲ့ မေးခွန်းတွေပါပါကြောင်း၊ သူက ဘင်လားဒင်နဲ့ အင်တာဗျူး လုပ်ခဲ့ဖူးပြီး ဒီမေးခွန်းတွေမေးဖို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောပြတော့ အဘူဟက်ဒ်ကကျွန်တော် အိုစမာကို ပြောပြပါမယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ကားဟာ ၂ နာရီနဲ့ ၄၅ မိနစ်လောက် ကန်ဒါဟာကနေ ဟဲလ်မန်းကို မောင်းသွားရတယ်။ နောက် လမ်းမကြီးကနေ ဖွဲ့ပြီး ဆင်းလာရပါတယ်။ တောင်တစ်လုံးကို ရောက်တဲ့အခါ အဲဒီမှာ တဲတွေကို တွေ့ရတယ်။ အာရပ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေ နေတာပေါ့။ အဲဒီက အာရပ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေဟာ မြေပြင် ထနေ ဝေဟင်ကို ပစ်ခတ်လို့ရတဲ့ ပခုံးထမ်းလေယာဉ်ပစ်ဒုံးကျည် ထည့်ပစ်ရတဲ့ စတင်ဂါလက်နက်တွေကို ဝန်းပေါ်ထင်ထားကြပါတယ်။ ဒီစခန်းမှာ တဲ ၃ တဲကို တွေ့ရတယ်။ တစ်လုံးက ဘုရားရှိခိုးဝတ်ပြုတဲ့တဲ၊ တစ်လုံးက အင်တာဗျူးလုပ်တဲ့တဲနဲ့ နောက်တစ်လုံးက ကိုယ်ရဲတော်တွေရှိတဲ့ တဲပါ။ အဲဒီမှာ လူ ၂၀ ကျော် လောက်ရှိပါတယ်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်က တဲတွေမှာလည်း အဲဒီအရေအတွက်ထက် ပိုတဲ့သူတွေရှိမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

မိုဟာမက်အတက်က 'ဂျပန်... ခင်ဗျားကို တစ်ခုတောင်းဆိုချင်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူ ခဲ့တဲ့အခါမှာ အိုစမာနဲ့ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီရဲ့ ပုံတွေကိုပဲ ရိုက်ပါ။ တခြားသူတွေကို ဓာတ်ပုံမရိုက်ခေချင်ဘူး။ ထိုခြံရေးကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်' လို့ ကျွန်တော့် ကိုပြောတယ်။ အဲဒီနောက် အိုစမာရောက်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်က ထည်း ပီတာဘာဂျင် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်တာကို ပြောပြီး သူသိချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို ပေးပါတယ်။ အိုစမာက 'ဗျား... ခင်ဗျားကို ရှင်းရှင်းပဲပြောမယ်။ ခင်ဗျားတို့ အယ်လ်ဂျာဗီးယားကလွဲပြီး ဘယ်မီဒီယာကိုမှ အင်တာဗျူး

www.burmeseclassic.com

မလုပ်တော့ဘူး၊ အထူးသဖြင့် အနောက်မီဒီယာတွေပါ။ မွတ်ဆလင်မဟုတ်တဲ့သူတွေရဲ့ အင်တာဗျူးကို မလုပ်ချင်ဘူး။ မွတ်ဆလင်သတင်းဋ္ဌာနတွေနဲ့ပဲ သတင်းထုတ်ပြန်မယ် လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ကောင်းပါပြီ၊ ခင်ဗျားသဘောအတိုင်းပါပဲ' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

၁၉၉၂ ခုနှစ် ဆုဒန်နိုင်ငံကနေ သူ့ မထွက်ခွာခင်အထိ အခုအကြိမ်ဟာ ပထမဆုံး သူနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တာပါပဲ။ ၆ နှစ်တာကာလအတွင်း အပြောင်းအလဲတွေ အများကြီးဖြစ်သွားပြီ၊ သူဟာ အရင်နဲ့ မတူတော့ပါဘူး။ သူက သေနတ်လည်း မကိုင်တော့ပါဘူး။ အရင်တုန်းကတော့ သွားလေရာမှာ သူ သေနတ်ကိုင်သွားလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ့ကြတော့ သူရဲ့ အနောက်နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်မှုစိတ်ဓာတ်ဟာ ပြတ်ပြတ်သားသားရှိလာတယ်။ ယုံကြည်မှုလည်း ပိုရှိလာပါတယ်။ အစွရေးတွေရဲ့ ဂျူးနိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်မှုကလည်း အထူးသဖြင့် ပိုကြီးလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ၄ နာရီကြာအောင် တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။

ဘင်လာဒင်စခန်းမှာ သူ့သား ၂ ယောက်ကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရတယ်။ သူရဲ့ ကိုယ်ရံတော်တွေအဖြစ်နဲ့ တွေ့ခဲ့ရတာပါ။ တစ်ယောက်က ၁၈ နှစ်၊ ၁၉ နှစ်လောက်ရှိပါပြီ။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ ၁၅ နှစ်လား၊ ၁၇ နှစ်လား အဲဒီလောက်ပဲရှိဦးမယ်။ ကျွန်တော်သိတဲ့ သူ့သားတွေက အိုစမန်ရယ်နဲ့ အိုမာလား၊ အက်ဘဒဲလ်လား . . . မသိပါဘူး။

အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ သင်ကြားချက်တွေအရဆိုရင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အရပ်သားတွေကို စပြီး သတ်ဖြတ်တာမျိုး မလုပ်ရဘူးလို့ ပါရှိပါတယ်။ အိုစမာက 'ဂျူးနဲ့ ခရစ်ယာန်တွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အရပ်သားတွေကို သတ်နေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့နယ်မြေတွေကိုလည်း သိမ်းယူနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ နှမတွေ၊ အစ်မတွေ၊ အမေတွေကိုလည်း မုဒိမ်းကျင့်နေပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်မလဲ။ ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ယောက်မှ မကျန်အောင် နှိပ်စက်ညှင်းပန်းနေပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကရော သူတို့ကို ချန်လှပ်ထားလို့ ရပါ့မလားလို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

အယ်လ်ဂျာဗီးယားသတင်းဋ္ဌာနမှ ဂျပန်အစွမ်းမေးလ် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်များမှ ကောက်နုတ်မှုကို ဖော်ပြရသော် . . .

'ယနေ့ကာလ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့ ကျူးကျော်မှုအား ကျွန်တော်တို့ လက်မခံနိုင်၊ ထိုသို့ ကျူးကျော်မှုသည် အာဖဂန်ကိုသာ ကျူးကျော်သည်ဟု မယူဆသင့်၊ အစ္စလာမ်မစ်ကမ္ဘာကြီး တစ်ခုလုံးကို

www.burmeseclassic.com

ကျူးကျော်သည်ဟု ယူဆရမည်။ ထိုအတွက် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲရမည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် တာလီဘန်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ခိုင်မြဲလှ၏။ အယူအဆအရသာ မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေးအရရော၊ ဘဏ္ဍာရေးအရပါ ဆက်ဆံ နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်၏ကျန်းမာရေး အလွန်ကောင်းသည့်အတွက် ဘုရားသခင်အား အလွန်ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နေသော တောင်တန်းများမှာ ယခုအခါတွင် အလွန်အေးလှပါသည်။ နွေရာသီမှာပင် အအေးဓာတ်ကို ခံစားရ၏။ ကျွန်တော်ကြိုက်သော ကစားနည်းမှာ မြင်းစီးခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော် မြင်းတစ်ကောင်ကို မရပ် မနားဘဲ ကီလိုမီတာ ၇၀ (မိုင် ၄၀) အထိ စီးနင်းနိုင်ပါသည်ဟု၍ ဖြစ်ပေသည်။

ဂျပားအစွမ်းက...

ဒီအင်တာဗျူးကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှာ အသံလွှင့်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအင်တာဗျူးမှာ ဘင်လားဒင်နဲ့ အယ်လ်ဂျာ ဇီးယားသတင်းဌာနတို့ တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့ အင်တာဗျူးဖြစ်သလို နောက်တစ်လအကြာမှာ လွှင့်ထုတ်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီ အင်တာဗျူးကို အယ်လ်ဂျာဇီးယားသတင်းဌာန တစ်ခုတည်းကနေ လွှင့်ထုတ်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီလို အယ်ဂျာဇီးယား ထာနေ ထုတ်လွှင့်တဲ့အခါ လူတစ်ဦးက နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တာနဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက လူတစ်ဦးကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တဲ့အကြောင်း အယ်လ်ဂျာဇီးယားက ပြသမှာဖြစ်ပါတယ်။ 'အယ်လ်ကေးဒါးတွေကို ချေမှုန်းပစ်ကြ' ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကြည့်ရှုရမှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ လို့ အယ်လ်ဂျာဇီးယားသတင်းဌာနက ကြေညာခဲ့ပါတယ်။ အိုစမာရဲ့ အင်တာဗျူးဟာ အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ သူက 'အမေရိကန် တွေဟာ အာရပ်တွေ၊ မွတ်ဆလင်တွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေတယ်၊ အစွမ်းတွေကို ကူညီနေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်လှတဲ့ နယ်မြေတွေကို ကာကွယ်ပြီး ကျူးကျော်လာတဲ့သူတွေကို နောင်နှင့်ထုတ်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့မှာ ဆန့်ကျင်ပိုင်ခွင့်၊ တိုက်ခိုက်နိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်' လို့ လွှင့်ထုတ်ခဲ့တယ်။ အီလ်ကလင်တန်ကလည်း အိုစမာဘင်လားဒင်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့မိန့်ခွန်း ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

AFP သတင်းဌာန၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရ အယ်လ်ဂျာဇီးယားရုပ်သံလွှင့်မှ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ အင်တာ ဗျူးကို လွှင့်ထုတ်လိုက်တဲ့အခါ ဆော်ဒီအာရေဗျက မြို့ကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ရီးယက်နဲ့ တခြားမြို့ကြီးတွေအားလုံး ကြောက်ကပ်သွားပါတယ်။ လူတိုင်းဟာ တယ်လီဗေးရှင်းရှေ့ကို ရောက်သွားပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ အင်တာဗျူး ကို စိတ်ပါလက်ပါ စောင့်ကြည့်ကြတယ်လို့ဆိုတယ်။ အာရပ်မီဒီယာတွေကလည်း ဒီအင်တာဗျူးနဲ့ပတ်သက်ပြီး

ရေးသားကြတယ်။

တချို့ မီဒီယာတွေကတော့ တိုက်ရိုက်ကြီး ထောက်ခံတာမဟုတ်ဘဲ သူ့ရဲ့အမြင်တွေကို ရေးသားပြီး အမေရိကန်ကို မေးခွန်းထုတ်ခဲ့တယ်။ အစွဲရေးကို ထောက်ပံ့ကူညီနေတာတွေ ရုပ်စံဖို့နဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ နယ်မြေကို ကျူးကျော်တာတွေကို ရုပ်သိမ်းဖို့ ပြောကြားခဲ့ပါတယ် ဟု ပြောခဲ့သည်။

အဘူမုဆက် အယ်လ်ဆူရီ သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သော ဆီးရီးယားလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဂျီဟတ်လူဝံ့ရှားဖွဲ့၌ သဘောတရားရေးရာအရ အရေးပါသည်များကို တင်ပြနိုင်သူဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို ဒီမိုကရေစီ ဟုလည်း ကျွန်တော်တို့ သိကျွမ်းခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က CNN နှင့် အင်တာဗျူးရာတွင် ဘင်လာဒင်ထံ၌ သူ့ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ သဘောတရားရေး ဆရာတစ်ဆူအဖြစ် အရေးပါသောနေရာတွင် ရှိခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ဆူရီတို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အငြင်းအခုံအများဆုံးနှင့် မတူညီမှုများ ရှိခဲ့ပါသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လက တာလီဘန်တို့ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ရှုံးနိမ့်ပြီးသည့်နောက် မီဒီယိုတီပီခွေ ၆ ခွေ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့၏။ ထိုမီဒီယိုတီပီခွေများကို ကြည့်ရှုခဲ့ရာတွင် ကျောက်သင်ပုန်းကြီးတွေတွင် အယ်လ်ဆူရီက ရုပ်သိမ်း သင်တန်းသားများကို ရှင်းလင်းပြောကြားနေပုံပါသည်။ ကင်မရာသမားက အယ်လ်ဆူရီကို အဆေးအချာရိုက်ထားသည့် အယ်လ်ဆူရီ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ် စာချရေးနေပုံနှင့် ကျောက်သင်ပုန်းမှ စာများကိုပါ မြင်အောင် ရိုက်ကူးထားလေသည်။

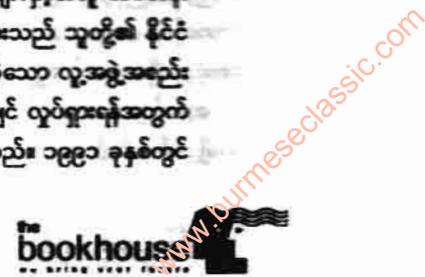
ပထမတီပီခွေတွင် အယ်လ်ဆူရီက သူ၏ဟောကြားချက်များကို မျဉ်းသား၍ ရေးပြထားသည်။ မီဒီယို တီပီခွေထဲတွင် သူပြောလိုသည့်အကြောင်းကို ဖော်ပြထားသည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်သူများသည် မွတ်ဆလင် များကို ဖိနှိပ်နေသော ဂျူးများနှင့် ခရူးဆိတ်စစ်သည်တော်များအကြောင်းကို ပထမဆုံးပြောပြသည်။ ဒုတိယ အချက်အနေဖြင့် သူက စစ်ဆင်ရေးများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဥပမာများပေးကာ ရှင်းပြထားသည်။ ဂျီဟတ်တိုက်ခိုက် ရေးသမားများက ကလပ်စည်းများကို ဖွဲ့စည်းထားရန်၊ ထိုကလပ်စည်းများ၏ လုံခြုံမှုကို ထိန်းသိမ်းရန်၊ စစ်ဆင်ရေးများ မအောင်မြင်လျှင် အရေးပေါ်အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားကြရန် ပါဝင်လေသည်။ ကမ္ဘာ့မြေပုံ ကြီးကို နောက်ခံထားပြီး ဆူရီက ပို့ချချက်များပေးရာတွင် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာမှနေ၍ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးအတွက် ရေနံ ၈၀% ထုတ်လုပ်ပေးသည့်အကြောင်း၊ အနောက်နိုင်ငံများကို ရေနံ ၈၀% ဖြင့် အကျပ်ကိုင်ရမည့်

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

အကြောင်း၊ ရေနံချေး မြင့်ရမည့်အကြောင်း ပြောသည်။ မွတ်ဆလင်များအနေဖြင့် တစ်ဦးချင်းရရှိမည့် အခွင့်အရေးကို စွဲကိုင်၍ တိုက်ခိုက်ရမည့်အကြောင်းလည်း ရှင်းပြလေသည်။ *မလေးရှားမှာဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်းကို မင်းတို့အားလုံး သိရမယ်။ ချေးချင်ညာကို သွားရမယ်။ ဓားမြှောင်တစ်ချောင်းရှိရင် တစ်ချောင်းကိုင်ပြီး စုရှားကို အသေအကြေ တိုက်ပွဲဝင်ရမယ်။ ဗြိတိန်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ဟာ သူ့အလုပ်ကထွက်၊ တက်နေတဲ့တက္ကသိုလ်ကနေထွက်ပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲရဲ့ ရှေ့တန်းမှာ သွားမတိုက်ရဘူး။ သူ့ရိုနေမယ့်နေရာမှာ သူနိုင်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရမှာပဲ။ သတင်းဌာနမှာရှိရင် သတင်းဌာနကနေ သတင်းထုတ်ပြန်ပြီး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို အထောက်အကူပြုရမှာပဲ။ အစ္စလာမ်တော်လှန်ရေးအတွက် ရောက်တဲ့နေရာကနေ မွတ်ဆလင်တွေက တိုက်ပွဲဝင်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဆွီဒင်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေဟာ ဂျူးတွေရဲ့ လုံခြုံရေးကိုလှေ့လာပြီး ဂျူးတွေကို တိုက်ခိုက်ရမှာပဲ ဟု ဟောကြားနေပုံဖြစ်သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် စပိန်တရားသူကြီး ဘောတာဆာဂါဇွန်က အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု လူထုထောက်ကို စွဲချက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် အဘူမူဆက် အယ်လ်ဆူရီလည်း ပါဝင်လေသည်။ သူ၏နာမည်နှင့်အညီ ဘောတာဆက်မာရီယန်နာဆာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ အယ်လ်ဆူရီအား စွဲချက်တင်ရာတွင် အာဖဂန်တွင် သူ့ရိုချခဲ့သော အမှုများကို သက်သေအထောက်အထားပြု၍ ဂါဇွန်က စွဲချက်တင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မူစတာ ဖာဆက်မာရီယန်နာဆာ ခေါ် အဘူမူဆက် အယ်လ်ဆူရီသည် ဆီးရီးယားနိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆီးရီးယား အုပ်စုတစ်ခုတွင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပါသည်။ နောက်အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်လာသည်။ သူသည် ရူရာ ခေါ် အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းကောင်စီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ဆက်မာရီယန် သည် ၁၉၈၈ တွင် အာဖဂန်၌ ဘင်လားဒင်နှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့၏။ အာဖဂန်သို့ ရောက်ရှိစဉ် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်း၌ မူဂျဟာစ်ဒင်တစ်ယောက်အဖြစ် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ စစ်သွေးကြွများနှင့် ပေါင်းကာ မူဂျဟာစ်ဒင်အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားပြီး ပြင်သစ်၊ အီတလီ နှင့် စပိန်တို့မှ လာရောက်သူများနှင့်အတူ သင်တန်းစခန်းတွင် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ သင်တန်းဆင်းသောအခါ ဥရောပ မူဂျဟာစ်ဒင်များသည် သူတို့၏ နိုင်ငံအသီးသီးသို့ ပြန်သွားခဲ့ကြသည်။ သူတို့နိုင်ငံ ရောက်သောအခါ ယခင် သူတို့နေထိုင်ခဲ့သော လူ့အဖွဲ့အစည်းသို့ ပြန်ဝင်ရောက်ပြီး ယခင်အလုပ်များကို လုပ်ခဲ့၏။ သူတို့သည် အခွင့်အရေးကြုံလာလျှင် လှုပ်ရှားနေအတွက် အခြေအနေများအဖြစ် နေထိုင်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှ အမိန့်ကို စောင့်စားနေကြလေသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင်

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဆူဒန်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသောအခါ အယ်လ်ဆူရီခေါ် ဆက်မာရီယန်သည် အာဖဂန်နစ္စတန် မှ ခါတွန်မြို့သို့ သွားလာလှုပ်ရှားလျက်ရှိ၏။ နောက် ၁၉၉၅ တွင် စပိန်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ထိုမှ ယူကေနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့လေသည်။

ဗာဟစ် မော့ရှ်ဒက်ရှ် သည် တာလီဘန်အရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူက 'တာလီဘန်အချုပ်အခြာအောက် ၅ နှစ်ကြာ အာဖဂန်နစ္စတန်' ဆိုသော စာအုပ်ကို ရေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းက ဒါရီဘာသာဖြင့် ထိုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယခု ထိုစာအုပ်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင်ရှိသော အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် အာရပ် အပျော်တမ်းတပ်သားများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်၏။ အိုစမာ၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမှာ ကြီးကြီးမားမား မဟုတ်လှပါ။ သို့သော် အားလုံးက သူ၏အမိန့်ကို နာခံကြသည်။ အဘူမူဆက် အယ်လ်ဆူရီသည် အိုစမာကို ဆန့်ကျင်သူများထဲတွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆိုဗီယက်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော ဂျီဟတ်စ်ပြဏာလက အာဖဂန်ကို ရောက်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကို တားဆီးရန် တာလီဘန်တို့ကို အမြဲအကြံပေးနေသူ ဖြစ်သည်။ အဘူမူဆက်နှင့် အိုစမာတို့၏ အချေအတင် ငြင်းခုံမှုများမှာ ပြင်းသထက်ပြင်းထန်လာ၏။ နောက်ဆုံးတွင် အဘူမူဆက်က အယ်လ်ဂျဗီးယားနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာတွင် သူနှင့် အိုစမာ၏ဆက်ဆံရေး အဆုံးသတ်သွားပြီဟု ပြောခဲ့ပါသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးသွားပြီးသည့်နောက် ဝေါစထရီဂျာနယ်မှ သတင်းထောက်ကြီး အလန်ကုလ်ဆန်သည် ကဘူးလ်မြို့တော်တွင် အသုံးပြုပြီးသား ကွန်ပျူတာတစ်လုံးကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုကွန်ပျူတာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ပင်မကွန်ပျူတာကြီးထဲမှ တစ်လုံးဖြစ်ပြီး ထိုကွန်ပျူတာကို အေမန် အယ်လ်စာဝါဟီရီ က အသုံးပြုသည်ကိုလည်းသိရသည်။ သူသည် သူ့သူငယ်ချင်း အင်ဒရူးဟစ်ကင်နှင့် ရှာကြည့်ရာတွင် အချက်အလက်ပေါင်း ၁၀၀ လောက်ကို တွေ့ရသည်။ စကားဝှက်ဖြင့် ရေးထားခြင်းဖြစ်၏။ ရရှိသည့် အချက်အလက်များကို ဝေါစထရီဂျာနယ်မှ ရေးခဲ့သလို၊ နောက်အတ္ထုလင်္ကာမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆက်ရေးခဲ့ပါသည်။ ထိုထဲမှ စာတစ်စောင်မှာ အဘူမူဆက် အယ်လ်ကေးဒါးက အေမန်အယ်လ်စာ ဝါဟီရီဆီ ရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ နေ့စွဲမှာ ၁၉၉၉ ခု၊ ဇူလိုင်လ (၁၉)ရက်နေ့ဖြစ်၏။ ထိုစာတစ်ပုဒ်ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

www.burmeseclassic.com

'ယခုအချိန်အထိ အဘူအက်ဒါလာ(ဘင်လာဒင်)ထံမှ ကြားရသောစကားများတွင် အံ့ဩစရာ အကောင်းဆုံး စကားမှာ သစ္စာတရား၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး(မူလာအိုမာ)၏ အမိန့်ကို သူ မနာခံဆိုသော စကားဖြစ်ပါသည်။ မူလာအိုမာက အင်တာဗျူးများကို ရုပ်ဆိုင်းပစ်ရန် သူ့ကို ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း သူက မနာခံခဲ့ပေ။ ကျွန်တော် တို့၏ ညီအစ်ကိုတော် ဘင်လာဒင်သည် တယ်လီဗေးရှင်း မှန်သားပြင်ကို နှစ်သက်သောရောဂါ၊ ကင်မရာ မီးလုံးမှ ခံစားချက်၊ သူ့ကို လိုလားသူများ၏ လက်ခုပ်ဩဘာသံများကြားတွင် ယစ်မူးနေသည်ဟု ထင်ပါသည်' ဟု ရေးခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့နှင့်အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော လစ်ဗျားလူမျိုး နိုမန်ဘင်ဇောမန်း၏ ပြောပြ

ချက်အရ . . .

'စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ မတိုင်ခင်က အယ်လ်ဆူရီနဲ့ ဘင်လာဒင်တို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မှန်းတီးနေတာကို တွေ့ရတယ်။ အယ်လ်ဆူရီက ဘင်လာဒင်ရဲ့ခေါင်းဆောင်မှုကို မလိုလားပါဘူး။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ သူက 'ဘင်လာ ဒင်ဟာ အာဏာရှင်တစ်ယောက်ပဲ။ သူ့ကိုယ်သူ ဖာရိုဘုရင်တစ်ပါးလို ပြောဆိုနေတယ်' လို့ ပြောဖူးပါတယ်ဟု ဆိုပါသည်။

ဗာဟစ်မော့ရှ် ဒက်ရှ် သည် တာလီဘန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်မှုသည် သဘောထားပို၍တင်းမာလာသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ ရှေးဟောင်း နေရာများအမွေအနှစ်များကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးပစ်ရန်လို့ ဆော်ခြင်းတို့သည် သူတို့၏ ဘာသာရေးတယူသန်မှုကို ဩဇာရောက်စေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

'၂၀၀၁ ခုနှစ် နွေဦးလောက်မှာ ကဘူးလ်က ပြတိုက်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့ မူလာအိုမာက အမိန့်ပေးပါတယ်။ ရှေးဟောင်းရုပ်တုတွေအားလုံးကို မထားရဘူးလို့ပြောတယ်။ ဒီလို အမိန့်ပေး တာကိုလည်း လျှို့ဝှက်ထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကမ္ဘာကနေ သူတို့ဟာ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်တွေကို ဖျက်ဆီးတယ်ဆိုတာ သိမသွားစေချင်လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်တွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုတဲ့ စည်းမှန်းချက်ဟာ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ပါတယ်။ တာလီဘန်အရာရှိတွေဟာ ကဘူးလ်က အမျိုးသားပြတိုက် ထဲဝင်လာပြီး မူလာအိုမာညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါတော့တယ်။ ပြတိုက်တံခါးကိုဖွင့်၊ သစ်သား

တင်းပုတ်အကြီးကြီးတွေကို ကိုင်ဆောင်လာတဲ့တာလီဘန်တွေဟာ ပြတိုက်ထဲက ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေအားလုံးကို တင်းပုတ်တွေနဲ့ ထူခွဲပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူတို့က 'ဘုရားသခင်သည် အလွန်မြင်မြတ်သည်' လို့လည်း အော်ဟစ်သွားကြပါတယ်။ ဒီလောက်နဲ့ ရုပ်ဆင်းမသွားဘဲ မူလာအိုမာက ဘာမီယန်မှာရှိတဲ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံး ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီးတွေကို ဖျက်ဆီးဖို့ အမိန့်ချလိုက်ပြန်တယ်။ အဲဒီလို အမိန့်ချခဲ့တာက ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၄) ရက်နေ့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီရုပ်ပွားတော်ကြီးတွေက အာဖဂန်မှာ အထင်ရှားဆုံး ရှေးဟောင်းပစ္စည်းတွေပါပဲ။ တောင်နံရံတွေမှာ ထွင်းထားတဲ့ကျောက်သား ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီးတွေပါ။ ပေရာပေါင်းများစွာဖြင့်ပြီး အလွန်ခမ်းနားလှပါတယ်။ ကျောက်တောင်ကို အေဒီ ၃ ရာစုနဲ့ ၅ ရာစုလောက်က ထွင်းထုထားတဲ့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေ ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာ့မိသားစုတွေကလည်း ဒီရုပ်တုကြီးတွေကို ထိန်းသိမ်းဖို့ လေးလေးနက်နက် တွန်းအားပေးခဲ့ကြတယ်။ ဒီရုပ်တုကြီးတွေကို တာလီဘန်တွေက ဖျက်ဆီးမယ်ဆိုတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက မဖျက်ဆီးဖို့ ပြောခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ကမ္ဘာလုံးရဲ့ မေတ္တာရုပ်ခံ့ချက်ကို လုံးဝလျစ်လျူရှုပြီး ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ မေလမှာ အဲဒီ ဗုဒ္ဓရုပ်တုကြီးတွေကို တာလီဘန်တွေက ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ တာလီဘန်တွေဟာ ဗုဒ္ဓရုပ်တုတွေကို အောက်ခြေမှာ ဒိုင်နိုဆိုက်တွေကပဲပြီး ဖောက်ခွဲပစ်သလို အမြောက်ကြီးတွေနဲ့လည်း ပစ်ပြီးဖောက်ခွဲပစ်ပါတယ်။

မော်လနာမ္မတ္တာဝါကီ ဟာ ကဘူးလ်မှာရှိတဲ့ တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို ဖျက်ဆီးဖို့ အမိန့်ထုတ်ပြီးတဲ့ နံနက်ပိုင်းမှာ သူ့ရုံးကို ကျွန်တော်သွားလည်ပါတယ်။ သူစိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ထိုင်နေတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အမိန့်မထုတ်ခင်တစ်ရက်ကပဲ မူလာအိုမာထံကို ဒီလို အမိန့်မျိုးမထုတ်ပြန်ဖို့ တယ်လီဖုန်းနဲ့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။ တာလီဘန် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးတွေထဲမှာ မော်လနာမ္မတ္တာဝါကီ ဟာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုတတ်တဲ့သူဖြစ်တယ်။ မူလာအိုမာအနေနဲ့ ဒီအမိန့်ကို မဖြစ်မနေထုတ်ပြန်ဖို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ နိုင်ငံတကာမိသားစုက သိသွားရင် ပိုင်းဝန်းကန့်ကွက်မှာကိုလည်း သူသိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမိန့်ကို ထုတ်ရမှာကြောင့် ဘာပြောပြောပြော နားမထောင်ဘဲ ရုပ်ပွားတော်တွေကို ဖျက်ဆီးဖို့ သူ့ဘာသာသူ အမိန့်ထုတ်လိုက်တာပါပဲ။ ဘာမီယန်က ဗုဒ္ဓရုပ်တုကြီးတွေကို ဖျက်ဆီးလိုက်တဲ့အတွက် တာလီဘန်တွေကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက ရွံရှာမုန်းတီးလာပါတော့တယ်။

ဒီလို တစ်ကမ္ဘာလုံးက ဆန့်ကျင်ကြပေမယ့် အာဖဂန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ဗဟိုအာရှဒေသက တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေ အာရပ်တွေကတော့ သဘောကျကြတယ်။ ကျေနပ်အားရမှုလည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို ရုပ်ပွားတော်တွေကို

ဖျက်ဆီးတဲ့အတွက် တာလီဘန်တွေကို ကောင်းကောင်းအကာအကွယ်ပေးတဲ့သူကတော့ ရှိတ်မာမွတ်အူ ကာလာ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ ဆော်ဒီလူမျိုး မျက်မမြင်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ပါပဲ။ အာရပ်တရားဟော ဆရာတွေအပေါ် သူက ဩဇာညောင်းပါတယ်။ သူ့နေရာကို ဆက်ခံမယ့်သူကတော့ ရှိတ်မိုဟာမက် ဘင်ဘက်စ် ဆိုသူ ဖြစ်တယ်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို တိုက်ခိုက်သင့်တဲ့အကြောင်း၊ မွတ်ဆလင်တွေအနေနဲ့ ဒီလိုတိုက်ခိုက်ခြင်းနဲ့ လက်တုံ့ပြန်ရမယ့်အကြောင်း၊ ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုကို အကြံပေးစီစဉ်သူတွေကို သဘောကျတဲ့ အကြောင်း ထောက်ခံပြောဆိုတဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ရှိတ်အူကာလာရဲ့ တရားဟောပြောချက်တွေ၊ ဘာသာရေးပို့ချချက်တွေအားလုံး ကန်ဒါဟာကို တိပ်ခွေတွေ သွင်းပြီး ပို့ချပါတယ်။ မူလာအိုမာက သူ့ရဲ့ ဟောပြောချက်တွေကို သဘောကျတယ်။ အူကာလာက ဒီလောက် နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကြီးတွေကို ဘာကြောင့် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သလဲဆိုတာ သိချင်ပါတယ်။ အဲဒီလို အူကာလာက သိချင်တယ်ဆိုတဲ့အတွက် မူလာအိုမာက ပြန်ကြားတဲ့အနေနဲ့ နွားအကောင် ရာပေါင်း များစွာကို ဝယ်ပြီး အခဲသားပေါ်လိုက်တယ်။ အဲဒီအခဲသားတွေကို လူတိုင်းလိုလိုကို ဝေမျှဖြန့်ကြဲလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအဓိပ္ပာယ်နဲ့ နွားတွေကိုသတ်ပြီး ဝေတယ်ဆိုတဲ့သဘော သက်ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား တော်ကြီးတွေကို ဖျက်ဆီးလိုက်တဲ့အတွက် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက အကြီးအကျယ် စွတ်ချကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ တာလီဘန်တွေရဲ့ ရိုင်းစိုင်းရက်စက်တဲ့ လုပ်ရပ်ကို ဟိန္ဒူတွေကလည်း အကြီး အကျယ်ကန့်ကွက်ခဲ့တယ်။ နွားတွေ ထောင်နဲ့ချီပြီး သတ်ဖြတ်တာကို ဟိန္ဒူလူမျိုးတွေက လုံးဝမကျေနပ်ကြပါ ဘူး။ အဲဒီလို တိရစ္ဆာန်တွေကိုသတ်တဲ့အတွက် ငွေကုန်ကြေးကျ အလွန်များတယ်လို့ အယ်လ်ရာရှစ်ထရပ် ဆိုသူက ပြောတယ်။ သူက ပါကစ္စတန်မှာရှိတဲ့ ပရဟိတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာစီယန် အဖြစ်အပျက်မတိုင်ခင် တစ်လလောက်ကတည်းက အာရပ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေနဲ့ တာလီဘန်အရာရှိတွေ ထံက အာဖဂန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ကျွန်တော် သိရှိခဲ့ရတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထဲမှာ ပေါင်းနေတဲ့ အာရပ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေနဲ့ တာလီဘန်အရာရှိတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့လကတည်းက ဂရုစိုက်ပြီး နေထိုင်ခဲ့တဲ့အကြောင်း သိရှိရပါတယ်။

တာလီဘန်များ ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ရွံ့မိန့်ခဲ့ပြီးသည့်နောက် ဝေါဆိုမဂ္ဂဇင်းမှ သတင်းထောက်များ အာဖဂန်သို့ ချောက်သွားခဲ့သည်။ အဟောင်းပစ္စည်းများ ရောင်းချသော ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးကို သူတို့ဝယ်ခဲ့ရာ ထို

ကွန်ပျူတာထဲမှ အိုစမာဘင်လာဒင်က မူလာအိုမာကိုပေးသော စာတစ်စောင်ကို ဖတ်လိုက်ကြရသည်။ တခြားအချစ် အလက်များကိုလည်း ဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။

‘ခင်ဗျားဟာ ဘာမီယန်မှာရှိတဲ့ ရုပ်တုတွေကို အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့ ဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့အတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျွန်တော် ဝတ်ပြုလိုက်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်က အခုလို ရုပ်တုတွေကို ဖျက်ဆီးနိုင်အောင် ခင်ဗျားကို ခွင့်ပြုပေးလိုက်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်’ ဟု အိုစမာက ဆိုသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဗာဟစ်မော့ရှ်ဒက်ရှ်က တာလီဘန်အုပ်ချုပ်မှုသည် မပြီးဆုံးနိုင်သော စစ်ပွဲကို ရေရှည်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ဟု ဆိုပါသည်။ သူတို့ထဲတွင်လည်း သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ဘင်လာဒင်နှင့် တာလီဘန်တို့ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်မှုများလည်း ရှိနေခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

‘တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေမှာ တခြားအစီအစဉ်မရှိဘူး။ စစ်တိုက်ဖို့ပဲရှိတယ်။ သူတို့လို စစ်ခေါင်းဆောင် တွေဆိုမှာ အာဏာဆိုတာ အကန့်အသတ်မရှိပါဘူး။ အစောပိုင်းကဆိုရင် တာလီဘန်တွေဟာ စစ်ပွဲမှာ ဖမ်းမိတဲ့ သူတွေကို လူသားဆန်ဆန် ဆက်ဆံခဲ့ကြတယ်။ ဖမ်းမိတဲ့ စစ်သားတွေ၊ အရာရှိတွေဆိုက လက်နက်ကိုပဲယူ တယ်။ လူကို လွှတ်ပေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ တာလီဘန်စစ်ခေါင်းဆောင်တွေက မူလာအိုမာကို စစ်ပွဲနဲ့ပတ်သက် တဲ့ အစီရင်ခံစာတင်ကြတယ်။ ပစ္စည်းတွေ၊ ငွေကြေးတွေ သိမ်းဆည်းရမိတာကိုတော့ တင်ပြလေ့မရှိပါဘူး။ သူတို့ဟာ စစ်ဖြစ်တာကို သဘောကျကြတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးရမှာကို မကြိုက်ကြပါဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေက အမြဲ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်နေစေချင်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိဖို့ကို ငြင်းဆန်ကြပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ တာလီဘန်တွေရဲ့ အခြေအနေဟာ အရင်လို မဟုတ်တော့ဘူး။ ဖမ်းမိတဲ့ သုံးယန်းတွေကို ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး သူတို့သိချင်တာကို မေးတယ်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်နဲ့တို့ပြီးမေးတဲ့အထိ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်လာတယ်။ ရိုက်နှက်နှိပ်စက်တာကတော့ မဆန်းတော့ပါဘူး။ တာလီဘန်အစိုးရနဲ့ တာလီဘန်အုပ်ချုပ်သူ တွေမှာ စည်းကမ်းဥပဒေဆိုတာ ဘာမှမရှိဘူး။ စနစ်တကျလည်း မရှိကြဘူး။ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒဆိုတာကလည်း သူတို့စိတ်ကူးထဲပေါ်တာကို ချပြလိုက်တာပဲ။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတိုင်ခင်မှာ အာဖဂန်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဟာ မူလာအိုမာရဲ့ နှုတ်ကပါဋ္ဌတော်အတိုင်း အုပ်ချုပ်နေတာပါပဲ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနဲ့လည်း တရားဝင် သံတမန်ဆက်ဆံရေးမရှိခဲ့ဘူး။ ကဘူးလ်မှာရှိနေတဲ့ သံရုံးတွေကိုဆိုရင် အဲဒီနိုင်ငံက လွတ်လပ်ရေးနဲ့ အဲဒီခေါင်းဆောင်တွေရဲ့မွေးနေ့၊ နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်တွေ ကွယ်လွန်တဲ့နေ့ စတာတွေမှာ မွေးနေ့သင်္ဂဟာလွှာပို့တာ၊ ဝမ်းနည်းကြောင်း သင်္ဂဟာလွှာပို့တာ

စတာတွေပဲ လုပ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မူလာအိုမာက မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမဟုတ်တဲ့နိုင်ငံက ခေါင်းဆောင်မွေးနေ့ဆိုရင် မွေးနေ့သဝဏ်လွှာမပို့ရဘူးလို့ အမိန့် ထုတ်ထားပါတယ်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့တဲ့ အခြေအနေမျိုး၊ ဥပမာ ရေလွှမ်းမိုးတာတို့၊ မုန်တိုင်းတိုက်ခံရတာတို့ဆိုရင်လည်း တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေက ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာပို့တာ မလုပ်ပါဘူး။ သူတို့က ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုကျအတိုင်းဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမဟုတ်တဲ့ နိုင်ငံတွေဆိုရင် တာလီဘန်တွေနဲ့ အဆက်အသွယ်မရှိကြပါဘူး။

တာလီဘန်တွေဟာ ပြည်တွင်းမှာလည်း သဘောထားကွဲလွဲသူတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။ တာလီဘန်အစိုးရအတွင်းမှာရော၊ အဖွဲ့အတွင်းမှာပါ သဘောထားမတူတာတွေ ရှိပါတယ်။ မူလာအိုမာက သဘောထားကွဲလွဲမှုတွေကို ဖျောင်းဖျေပေးတာပဲရှိပါတယ်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေဆီကိုရေးပို့တဲ့ သူ့ရဲ့စာထဲမှာအချင်းချင်း သဘောထားတင်းမာမှုတွေကို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ဒီလိုဖြစ်နေရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကြုံတွေ့နိုင်တယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ကွယ်ရာမှာ မကောင်းသတင်းကိုပြောနေမယ်ဆိုရင် တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နားလည်မှုလွဲသွားကြမယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေအနေနဲ့ ဒီလိုအပြောအဆိုမျိုးကိုဆင်ခြင်ရမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ မော်လနာမ္မတ္တာဝါကီလို ခေါင်းဆောင်မျိုးက မကြိုက်တာကို မကြိုက်ဘူးလို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောလေ့ရှိပါတယ်။ သူက နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူပြီး အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစားလုပ်တယ်။ သူက အိုစမာဘင်လားဒင်ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို သဘောမတွေ့ပါဘူး။ တာလီဘန်တွေအနေနဲ့ သူ့ကို လက်ခံထားရင် ပြဿနာတွေဖြစ်နိုင်မယ်လို့ ဆိုတယ်။ တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့က သူပြောတာကို အရေးမယူနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ကန်ဒါဟာမှာ အိုစမာရိုတန်းကဆိုရင် မွတ္တာဝါကီက စောင့်ကြည့်ဖို့ အမိန့်ပေးထားတယ်။ သူလုပ်ချင်တာလုပ်ခွင့်မပေးဘူး။ တာလီဘန်အစိုးရရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရမှ လုပ်ရမယ်လို့ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ အိုစမာရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်ဖို့ သူလုပ်ချင်တာ လုပ်ခွင့်မပေးဖို့လည်း မွတ္တာဝါကီက တင်ပြထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အိုစမာက မွတ္တာဝါကီနဲ့ ပတ်သက်လို့ 'ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ဆန့်ကျင်တဲ့ထဲမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါတယ်။ တစ်မျိုးက အမေရိကန်တွေဖြစ်ပြီး နောက်တစ်မျိုးက တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဖြစ်ပါတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဟုဖော်ပြခဲ့သည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ ဘိုးဘေးဘီဘင်များ၏ ဇာတိဒေသ ယီမင်ကို အာရုံကျခဲ့လေသည်။ ထိုယီမင်နိုင်ငံမှာပင် အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောများကို အယ်လ်ကေးဒါးက ဖောက်ခွဲဖို့ အစီအစဉ်ချခဲ့သည်။ ထိုဒေသမှာပင် ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ ပဉ္စမမြောက်သတို့သမီး ယီမင်အမျိုးသမီးကို အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပြီး ထိုအကြောင်းကို သူ၏ကိုယ်ရံတော် ယီမင်လူမျိုး အဘူဂျန်ဒဲလ်က ပြောပြလေသည်။

‘ရှိုတ်အိုစမာက သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးဇနီးသည် ယီမင်သူ အာမဲလ်အယ်လ်ဆာဒက်ကို လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ တာဝန်ကတော့ သတို့သမီးရဲ့ မင်္ဂလာကြေးကို သတို့သမီးမိဘတွေထံ သွားရောက်ပေးရပါတယ်။ ရှိုတ်က ကျွန်တော့်ကို အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅၀၀၀ ပေးတယ်။ ယီမင်လူမျိုးဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်က သတို့သမီးရဲ့ မိဘဖြစ်သူထံ သွားပေးရ မယ်လို့လည်း မှာကြားပါတယ်။ အစပိုင်းကတော့ ဒီငွေဟာ ဘာအတွက်ပေးမှန်း မသိပါဘူး။ ဘင်လာဒင်က သူ့ သတို့သမီးအတွက် မင်္ဂလာကြေးပေးတာဆိုတာလည်း ကျွန်တော်မသိခဲ့ပါဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျွန်တော်ပြန်ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတွေက ရှိုတ်အိုစမာရဲ့ သတို့သမီး အကြောင်းကို မေးပါတယ်။ သတို့သားဖြစ်တဲ့ ရှိုတ်အိုစမာနဲ့ ယီမင်က သတို့သမီးတို့ရဲ့ မင်္ဂလာပွဲကို အာဖဂန် နစ္စတန်မှာ လုပ်ပါတယ်။ သတို့သားက အာဖဂန်မှာနေပြီး သတို့သမီးက ယီမင်မှာနေတာပါ။ ကျွန်တော်က သတို့သမီးမိဘတွေကို မင်္ဂလာကြေးပေးပြီး သတို့သမီးနဲ့ သတို့သားဘက်က အမျိုးတွေကိုခေါ်သွားဖို့ အစီအစဉ် ရှိပါတယ်။ နောက် ၂ လအထိ ကြာပါတယ်။ နောက်မလာနိုင်တော့မှ ပြန်လာခဲ့တယ်။ ရက်အနည်းငယ်ကြာမှ သတို့သမီးနဲ့ မိဘတွေ၊ သတို့သားရဲ့အမျိုးတွေလည်း လိုက်ပါလာခဲ့တယ်။ ကန်ဒါဟာမှာ ရှိုတ်နဲ့သတို့သမီးရဲ့ မင်္ဂလာပွဲကို ခမ်းခမ်းနားနားကျင်းပပါတယ်။ အိုစမာရဲ့ ဇနီးတွေရော၊ သားသမီးတွေကပါ တက်ရောက်ပါတယ်။ သီချင်းတွေဆိုကြ၊ ကကြနဲ့ မင်္ဂလာပွဲကျင်းပပြီး သေနတ်တွေကိုလည်း ဆူညံနေအောင် ထောင်ပစ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်သိတဲ့အချိန်ထိ သတို့သမီးဟာ ရှိုတ်အိုစမာနဲ့ အာဖဂန်မှာ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်’ ဟုပြောသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် အယ်လ်ကေးဒါး အသေခံဗုံးခွဲသမား ၂ ယောက်သည် အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို ဗုံးအပြည့်တင်ထားသော မော်တော်ဘုတ်တစ်စီးဖြင့် ပေါက်ကွဲခဲ့ပါသည်။ ယီမင်မြို့တော် အေဒင်ဆိပ်ကမ်းတွင် ဆီဖြည့်နေသော အမေရိကန်ယူကင်သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရေထဲတွင် ကျောက်ချထားသော စစ်သင်္ဘော၏ ဝမ်းဗိုက်သို့ ဗုံးအပြည့်တင်ထားသောဘုတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုံးခွဲပစ်လိုက် အိမ်အသေးတစ်လုံးစာလောက်ရှိသော အပေါက်ကြီးဖြစ်သွားခဲ့ပြီး အမေရိကန်ရေတပ်သား ၁၇ ယောက်လည်း သေဆုံး

www.burmeseclassic.com

အုတ်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် အာရုံစိုက်ရန် ၁၀ လအကြာက အမေရိကန်ဖျက်သိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ဖြစ်သည့် ယူအက်စ်အက်စ် ဆူလီဇ်
ဗီလည်း ယီမင်တွင်ပင် ဖောက်ခွဲဖို့ ကြိုးစားခဲ့၏။ သို့သော် ထိုအကြံအစည်မှာတော့ မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးဖြစ်သူ အဘူဂုန်ဒဲလ်က အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုအပေါ်
နူးလင်းပြောပြလေသည်။

'ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုအတွက် အကြောင်းအချက်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ပထမအကြောင်းကတော့ အမေရိကန်
တွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ချိုးဖျက်ပစ်လိုက်တာပါပဲ။ ပင်လယ်ပြင်ကို စိုးမိုးထားတယ်ဆိုတဲ့ အမေရိကန်ရေတပ်ကို
တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာ အစွလားနိုင်ငံက လူတွေရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးလိုက်တာပါပဲ။ ရန်သူ
တွေရဲ့ ရေတပ်သင်္ဘောတွေကို ဂျီဟတ်စစ်သည်တော်တွေက တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာ ပြလိုက်တာပါပဲ။
မြေပြင်၊ လေပြင်မှာလည်း တိုက်ခိုက်နိုင်တယ်ဆိုတာ ပြလိုက်တာပါ။ ရန်သူတွေကို တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်
တည်းနဲ့ တိုက်ခိုက်နိုင်တယ်ဆိုတာ အခုလုပ်ရပ်က သက်သေပြလိုက်တာပါ။ အစွလားကမ္ဘာမှာ အစွလား
ဘာသာ ကိုးကွယ်တဲ့ နိုင်ငံ ၇၁ နိုင်ငံ ရှိပါတယ်။ သူတို့က အမေရိကန်နိုင်ငံကို မဆန့်ကျင်ရပါဘူး။ ဒါကို
အယ်လ်ကေးဒါးထဲက တိုက်ခိုက်ရေးသမား ၁ ယောက်၊ ၂ ယောက်နဲ့ တိုက်ခိုက်တယ်ဆိုတာ ပြလိုက်တာပါ။
အစွလားကမ္ဘာမှာ အမေရိကန်တွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ချိုးဖျက်နိုင်စွမ်းရှိသလို အမေရိကန်တွေ ပင်လယ်ပြင်မှာ
ကျောက်ချနေတာကို တော်လှန်နိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတာကို ပြသလိုက်တာပါ။ အဓိကကျတဲ့ အမေရိကန်ဖျက်သိမ်း
ကိုးလ်ကို စတင်ရွေးချယ်ခဲ့တယ်။ ဆိပ်ကမ်းမှာ ကပ်ထားတဲ့ အမေရိကန်သင်္ဘောတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ အမေရိကန်ရေတပ်က ဖျက်သိမ်းတာ တိုက်ခိုက်ဖို့အသင့်ဆုံးဆိုပြီး ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာပါ။ အမေရိကန်
နိုင်ငံရဲ့မျက်နှာကို လက်နဲ့ ဖြတ်ရိုက် လိုက်တာပါပဲ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဘယ်နေရာမှာရောက်ရောက်
ကျန်တော်တို့က တိုက်ချင်ရင်တိုက်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်ဆိုတာကို ပြသလိုက်တာပါ' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် အာရပ်စော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စုအစိုးရက အင်ဘဒဲလ်ရာဟင် အယ်လ်နာဂျီရီ
နူးလင်းနိုင်ခဲ့သည်။ နာဂျီရီသည် အာရှကျွန်းဆွယ်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ တပ်မှူးဖြစ်ပါသည်။ ယူအက်စ်အက်စ်
သင်္ဘောကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ တိုက်ခိုက်ရာတွင် သူက ခေါင်းဆောင်စဉ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် ဆော်ဒီလူမျိုး
ထက်ထောက်ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ အမေရိကန်အစိုးရက ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားခဲ့၏။ နာဂျီရီကို အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေး

အဖွဲ့က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့မှုနှင့် တခြားအယ်လ်ကေးဒါးများကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များအား အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခဲ့သည်။
၉/၁၁ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မတီက ထိုအစီရင်ခံစာအပေါ် အခြေခံပြီး မိမိတို့၏အစီရင်ခံစာကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့
ပါသည်။

အက်ဘဒဲလ်ရာဟင်အယ်လ်နာရှီရီသည် ကိုးလ်စစ်သင်္ဘောကို ဗုံးခွဲရာတွင် ခေါင်းဆောင်စီစဉ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။
သူသည် အာရေဗျကျွန်းဆွယ်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ဆင်ရေးများကိုလည်း ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်
ကိုယ်တိုင်က သူ့ကို ထူးချွန်သော အကြမ်းဖက်သမားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့လေသည်။

သူသည် အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး တာဂျစ်ကစွတန်တွင် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲစဉ်က
မူဂျာဟစ်ဒင် ၃၀ကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ တာဂျစ်ကစွတန်မှာ အာဖဂန်နစွတန်နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော
နိုင်ငံဖြစ်ကာ တစ်ချိန်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ သူတို့ မူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုသည် တိုက်ပွဲအတော်
များများ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် ဂျာလာလာဘက်သို့ ရောက်လာကာ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့၏။ ထိုအချိန်က
ဘင်လာဒင်သည် ဆူဒန်မြို့ပြန်ရောက်လာချိန်ဖြစ်သည်။ ကာလမှာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ မေလ ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က
သူတို့ကို အတော်ကြာအောင် စကားပြောခဲ့သည်။ သူတို့အုပ်စုအနေဖြင့် အမေရိကန်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သော
ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ကြရန်လည်း လှုံ့ဆော်စည်းရုံးခဲ့၏။ သူတို့ကို ဘင်လာဒင်အပေါ် သစ္စာရှိရန်လည်း
တိုက်တွန်းစည်းရုံးခံရသည်။ သို့သော် နာရှီရီအပါအဝင် သူတို့အားလုံးသည် အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်
ခိုက်သော ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ရန် သဘောမတွေ့သဖြင့် လက်မခံခဲ့ကြပေ။ သူတို့သည် ရက်အတော်ကြာ
နေထိုင်ပြီး သတင်းများကိုဖတ်ရှုခြင်း၊ တယ်လီဗေးရှင်း အထောက်အထားများ ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။
နောက် နာရှီရီသည် အာဖဂန်မှထွက်ခွာခဲ့သည်။ သူ့ဇာတိ ဆော်ဒီသို့ထွက်လာခဲ့သည်။ နောက် သူ့အိမ်ရှိရာ
ယီမင်သို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ ယီမင်တွင် ပထမဆုံးအကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကို သူက ဦးဆောင်၍လုပ်ခဲ့ပါသည်။
ယီမင်အနောက်တောင်ပိုင်း ဆိပ်ကမ်းတွင် နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများ ကူးလူးသွားလာနေသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။
ထိုသင်္ဘောများထဲတွင် အမေရိကန်သင်္ဘော အများပြားပါဝင်သည်။ ထိုထဲမှနေ၍ စစ်သင်္ဘောကို ရွေးချယ်တိုက်
ခိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

နာရှီရီသည် အာဖဂန်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်လောက်က ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ အာဖဂန်တွင်
တာလီဘန်တို့အကြောင်းကိုလည်း သိလာရ၏။ ဘင်လာဒင်နှင့်လည်း နောက်တစ်ခေါက် ပြန်ဆုံလေသည်။
ဘင်လာဒင်က နောက်ဖြစ်လာမည့် အမေရိကန်နှင့်တိုက်မည့်စစ်ပွဲကို ပါဝင်ရန်စည်းရုံးပြန်သည်။ အာဖဂန်တွင်ပိုမို

နာဂီရီသည် တာလီဘန်တပ်ဖွဲ့များနှင့်လိုက်ပါပြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်၏ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ ရှေ့တန်းနှင့် ကန်ဒါဟာကို လွန်းပျံသွားလာလေ့ရှိသည်။ ထိုသို့သွားလာရင်း ဘင်လာဒင်နှင့်ရောတခြားမူဂျာဟစ်ဒင်များနှင့်ပါ တွေ့ဆုံခဲ့၏။ ဤကာလများအတွင်း နာဂီရီက ရုရှားလုပ် တင်ကားပစ်ခုံးကျည် ၄ ခုကို ယီမင်မှနေ၍ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံထဲသို့ ၁၉၉၈ ခုနှစ်အစောပိုင်းတွင် တိတ်တဆိတ် တင်သွင်းယူဆောင်ခဲ့လေသည်။

နာဂီရီသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ သူသည် ယီမင်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်ကြား ကူးလူးသွားလာလျက်ရှိပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းကာလတွင် နာဂီရီက အမေရိကန်သင်္ဘောများကို တိုက်ခိုက်ရန် အကြံပြုခဲ့လေသည်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း အတည်ပြုထောက်ခံသည်။ သူကိုယ်တိုင် နာဂီရီကို ထိုသို့တိုက်ခိုက်မှုအား ညွှန်ကြားခဲ့ပြီး အစီအစဉ်များရေးဆွဲ၍ စတင်ရန် ယီမင်သို့ နာဂီရီအား စေလွှတ်ခဲ့လေသည်။ လိုအပ်သော ငွေကြေးများကိုလည်း နာဂီရီအားပေးခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မည့်အစီအစဉ်များကို ဘင်လာဒင်ထံ တိုက်ရိုက်အစီရင်ခံရလေသည်။ တိုက်ခိုက်မှုအသေးစိတ်ကိုရေးဆွဲပြီး နာဂီရီက အစီရင်ခံစာ တိုက်ရိုက်တင်ပြရ၏။ ယီမင်နိုင်ငံ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေတွင် အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောများကို မတွေ့ရပေ။ ထိုအခါ ဘင်လာဒင်က အေဒင်ဆိပ်ကမ်းတွင်ကြည့်ရှုရန် သူ့ကိုညွှန်ကြားသည်။ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ် ဆူလီဗန်ကိုတွေ့ခဲ့သဖြင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် တိုက်ခိုက်ဖို့စီစဉ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မအောင်မြင်ခဲ့ဘဲ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင်မှသာ ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်စစ်သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နာဂီရီသည် အယ်လ်ကေးဒါးတွင် တိုက်ခိုက်ရေးသမားတစ်ယောက်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံခဲ့ရသည်။ မောင်အခါတွင် အာရေဗျကျွန်းဆွယ် အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ဆင်ရေးများတွင် ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သူ့ကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ နာဂီရီက အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းများကို ဘင်လာဒင်နှင့်တွေ့ဆုံပြီး ဆက်လက်စီစဉ်ခဲ့သည်။ စစ်သင်္ဘောဇာယီလ်ကို ဗုံးခွဲပြီး ၂ နှစ်ခန့်အကြာတွင် နာဂီရီ အဖမ်းခံရပါသည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ဆင်ရေးများကို အကြံပြုခြင်း၊ ရေးဆွဲခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့က ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သော ပြင်သစ်ရေနေ့တင်သင်္ဘော လန်းဘတ်မှာလည်း သူ၏လက်ရာပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသင်္ဘောမှာ အေဒင်ပင်လယ်ကြွေတွင် အတိုက်ခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပါရှားပင်လယ်ကြွေ၌ အမေရိကန်အင်အားစီးပွားများကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးရန် အတွက် နာဂီရီကို ဘင်လာဒင်က အကြံပြုတိုက်တွန်းထားခဲ့လေသည်။ လုံခြုံရေးအစီအမံများ ထူထောင်သဖြင့်

သူထင်သလို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ထိုကဲ့သို့ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ကြံစည်နေဆဲ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ တွင် နာရီရီသည် ယူအေအီးနိုင်ငံတွင် အဖမ်းခံလိုက်ရသောကြောင့် အကြမ်းဖက် သမားတစ်ယောက်၏ လှုပ်ရှားမှုများ နောက်ဆုံးအဆုံးသတ်သွားခဲ့ရလေသည်' ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အဘူဂျန်ဒဲလ်က . . .

'အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့နည်းလမ်း၊ ဒါမှမဟုတ် အခြေခံမူလို့ခေါ်တာကတော့ 'ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဗဟိုက ထိန်းချုပ်ခြင်းနဲ့ သတ်ဖြတ်မှုကို ဗဟိုက မထိန်းချုပ်ခြင်း' ဆိုတာပဲဖြစ်တယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုတော့ ထိပ်ပိုင်းကနေ ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်လေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သတ်ဖြတ်မှုတွေကိုတော့ ကြိုသလိုပဲ လုပ်ကိုင်သွားကြတယ်။ ထိန်းချုပ်ပဲ့ကိုင်ခြင်းမရှိပါဘူး။ အဲဒီလို တိုက်ခိုက်တာတို့၊ သတ်ဖြတ်တာတို့ကိုတော့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တွေက အခြေအနေကြည့်ပြီး လုပ်သွားတာပါပဲ။ ဥပမာပြောရရင် ယီမင်မှာ အက်ဘဒဲလ်ရာဟင်အယ်လ်နာရီရီနဲ့ တခြားအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ စစ်ဆင်ရေးမှာ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို အချိန်အကြာကြီးစောင့်ဆိုင်းပြီးမှ တိုက်ခိုက်တာပါ။ အခြေအနေကို သူတို့ဘာသာလေ့လာပြီး တိုက်ခိုက်တယ်။ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် တည်ရှိနေတဲ့အခြေအနေကို သုံးသပ်ပြီးမှ စစ်ဆင်ရေးကို ပြုလုပ်တာပါ။ အထက်က ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ညွှန်ကြားတာမဟုတ်ဘူး။ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က အခြေအနေကိုကြည့်ပြီး ဘယ်သူတိုက်မယ်၊ ဘယ်လိုတိုက်မယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိုက်ခိုက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အထက်ကချပေးတာပါ။ အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ရေး ထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ဆိုတဲ့ နေရာကနေချပေးတာပါ။ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီကော်မတီက အသေးစိတ်သတ်ဖြတ်ရေး အစီအစဉ်တွေ ချမှပေးဘူး။ ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို တိုက်မယ်ဆိုရင် တိုက်ပါ။ မတိုက်ပါနဲ့ဆိုတာပဲ ချပေးတာပါ။ လက်နက်၊ ငွေကြေးစတာတွေကို စစ်ရေးဆိုင်ရာကော်မတီကပေးပြီး တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်ကိုတော့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က စီစဉ်ပါတယ်။ အစီအစဉ်ရေးဆွဲတာ၊ အသေခံမဲ့ခွဲတာ စတဲ့ အသေးစိတ်နည်းလမ်းတွေကိုတော့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်က တိုက်ခိုက်တော့မယ့်ကာလအတွင်း ချမှတ်ပြီး လုပ်ဆောင်တာပဲဖြစ်တယ်' ဟုပြောခဲ့သည်။

စစ်သင်္ဘောကိုးလ်ကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှ တိုက်ခိုက်ပြီး ရက်သတ္တပတ် အတော်ကြာပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ဝါဒီဒိုအန်ကို ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေရာသည် ယီမင်ရှိ ဟက်ဒရာမောင့်ဒေသမှ မိုင် ၁၀၀ ကျော်ကွာသွားသော တောင်ကြားတစ်ခုဖြစ်သည်။ လမ်းမှာလည်း ကျဉ်းမြောင်းလှသည်။ ထိုနေရာရောက်ဖို့အတွက် ခက်ခက်ခဲခဲနှင့်

အိုမာဘင်လားဒင်

ကျွန်းလေးမှ သွားရလေသည်။ ဘင်လားဒင်မိသားစု ဘိုးဘေးများ၏ရွာဖြစ်သော ရွာဘတ်နှင့် မဝေးလှတော့ပါ။
ကျောက်ပြီး မကြာခင် ရွာဘတ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ ဝါဒီသည် တောင်စောင်းတွင်တည်ထား၏။ ကျောက်ဆောင်များ
ထိနေရာရောက်သည်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမှတ်ရပါသည်။ ဝါဒီမှနေ၍ ရွာဘတ်သို့သွားရာတွင် ဂျာလာလာဘက်ရှိ
အမှတ်ရစေသည်။ လယ်ကွင်းများထဲတွင် စိုက်ပျိုးထွန်ယက်နေသူများမှာ ဝါဒီမှ အမျိုးသမီးများဖြစ်၏။
ဝတ်ရုံအနက်ကြီးများခြုံကာ ခေါင်းပေါ်တွင်ကတော့ပုံ မြက်ဦးထုပ်များ ဆောင်းထားသည်။ လယ်ကွင်းထဲတွင်
လုပ်နေသောမိန်းမများကို ကြည့်ရသည်မှာ အလယ်ခေတ်က ပန်းချီကားတစ်ချပ်နှင့် တူနေပါသည်။

ဝါဒီရှိ ကျောက်တောင်စောင်းများ၏ အရိပ်သည် ဘင်လားဒင်၏ရွာကို မိုးထားလေသည်။ ရွာဘတ်ကိုအုပ်ချုပ်သော
အလွန်ဖော်ရွေသည်။ သူက ဘင်လားဒင်မိသားစု၏ခြံဝင်းကို လိုက်ပြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို သူက 'ကျွန်တော်
အခုပြောနေတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့စစ်ပွဲဆိုတာကို လက်မခံဘူး။ ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ စစ်သင်္ဘောကီးလ်ကို တိုက်ခိုက်တာ
ပင်တွေရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ပိုကျစေတယ်။ အမေရိကန်ယောက်ျားလေးတွေ၊ မိန်းကလေးတွေအတွက် စိတ်မကောင်းပါ
သူတို့က ကျွန်တော်တို့ဆီ လာလည်တဲ့စဉ်သည်တွေဖြစ်တယ်' လို့ ပြောပါသည်။ ဘင်လားဒင်၏ ဆွေမျိုးတော်သူ
၃၀ အရွယ် ခါလက်အယ်လ်အိုမာရီကလည်း ပြောပြလေသည်။ သူက စားသောက်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင် ဖွင့်ထား
ဘင်လားဒင်လမ်းဆုံသောလမ်းတွင်ဖွင့်ထားခြင်းဖြစ်၏။ သူက သူတို့ဆွေမျိုးတွေအကြောင်း သိပ်မဖြေပေ။ တိုက်ရိုက်
တတ်နိုင်သလောက်ရှောင်ပြီးဖြေပါသည်။ သူ့ကို ဂျီဟတ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မေးသည့်အခါတွင် သူက သူ့ရဲ့ ၃
လွယ်သားကို ဂုဏ်ယူစွာ ညွှန်ပြရင်း 'ဒါက ကျွန်တော့်ဂျီဟတ်ပေါ့' လို့ ဖြေခဲ့ပါသည်။

စစ်သင်္ဘောကီးလ် ဗုံးခွဲခံရပြီး တစ်လအကြာတွင် ပါကစ္စတန်ဆိုင်ရာ အယ်ဂျာဇီးယားသတင်းဌာန ဖြူရီအကြီးအကဲ
အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ၏ ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်ခံရရှိသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှု၏ နောက်
တွင် သူတို့ရှိသည်ဟု အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များက သီးသန့်ဝန်ခံခဲ့ပါသည်။

'၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှာ ကျွန်တော့်ကိုတစ်ယောက်က တယ်လီဖုန်းနဲ့ လှမ်းခေါ်ပါတယ်။ 'ခင်ဗျား
ပါကစ္စတန်က ကွက်တာကို လာစေချင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်တို့ ပြောစရာတွေ အများကြီးရှိတယ်'
ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့က ကဘူးလ်ကို ရောက်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒီမှာ အိုမာနဲ့ ကျွန်တော်တို့တွေ့ပြီး အိုမာက
ပြောခဲ့ပါတယ်။ 'ခင်ဗျားကို ပြောစရာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒီထဲမှာ တာလီဘန်တွေနဲ့ သဘောထား
မတူတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က အာဖဂန်က တခြားအုပ်စုတွေထက် အများကြီးသာပါတယ်။
သူတို့က တစ်ဗိုလ်တစ်မင်း အုပ်စိုးနေတာတွေ မရှိပါဘူး' ဆိုတော့ ကျွန်တော်ကလည်း 'ကောင်းပါပြီ၊ ခင်ဗျား

တို့က တာလီဘန်တွေနဲ့ သဘောထားချင်းမတိုက်ဆိုင်ဘူးဆိုရင် ဘာလုပ်ကြမလဲ။ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ပတ်သက် တဲ့ သဘောထားမျိုး ခင်ဗျားတို့နဲ့ သူတို့မတူဘူးဆိုပါတော့။ ခင်ဗျားတို့က သူတို့ကို ဘာကြောင့်မပြောသလဲ။ သူတို့ရဲ့ တစ်ဖက်သတ်ကျတဲ့ စည်းကမ်းတွေကို ဖျောင်းဖျပြောဆိုဖို့ မလိုအပ်ဘူးလား။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တာလီဘန်တွေရဲ့ တင်းကျပ်တဲ့စည်းကမ်းတွေကို အာရပ်အများစုက မကြိုက်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်” လို့ ပြောတဲ့အခါ သူက “ဒီလိုကိစ္စမျိုးက ကျွန်တော်တို့နဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ဆိုင်တာက အမေရိကန်တွေကို တိုက်ဖို့နဲ့ အနောက်တိုင်းသားတွေကိုတိုက်ဖို့ပဲ” လို့ ဆိုပါတယ်။

အယ်လ်ဂျာဇီးယားသတင်းဌာနရဲ့ ဘင်လာဒင်အကြောင်း ထုတ်လွှင့်မှုအပေါ် ပရိသတ်တွေရဲ့အမြင်တွေ ရှိပါတယ်။ သူတို့က ဘင်လာဒင်ဟာ ဘာသာရေးအကြောင်းပဲ ပြောနေတယ်လို့ဝေဖန်ကြတယ်။ ဒါဟာမမှန် ပါဘူး။ သူတို့ဟာ ဘာသာရေးကိုအကြောင်းပြုပြီး အခုဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေအပေါ် သူ့အယူအဆတွေကို ပြောပြနေတာပါ။ လက်ရှိအနေအထားအားလုံးကို ဘာသာရေးအခြေခံပြီး ရှင်းလင်းပြောဆိုနေတာပါ။

အိုစမာက ထိုင်ပြီးစကားပြောနေတာပါ။ ကျွန်တော်က အိမ်သာသွားချင်တယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ခွင့် တောင်းပြီး အိမ်သာကိုသွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိမ်သာခန်းထဲမှာ လူရှိနေတော့ ကျွန်တော် ပြန်လာတယ်။ ဒီတော့ သူက အိမ်သာထဲမှာ ဘယ်သူရှိသလဲလို့ သူ့လူတွေကို မေးကြည့်တယ်။ အတော်လေးကြာတော့ တစ်ယောက်က ကျွန်တော့်နားကပ်ပြီး သွားလို့ရပြီလို့ ကပ်ပြောတယ်။ အိုစမာက ခင်ဗျားသွားလို့ ရပြီလေလို့ ပြောပါတယ်။ အိုစမာက အဲဒီလိုလူမျိုးပါ။ လူတစ်ဦးချင်းစီကို ဂရုစိုက်တတ်ပြီး လူသားဆန်တဲ့သူပါ။

အိုစမာနဲ့ပတ်သက်ပြီး လူအတော်များများက သူဟာ အယ်လ်ဇာဝါဟီရီရဲ့ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု ခံနေရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော် လက်မခံပါဘူး။ သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုရှိတဲ့သူပါ။ သူဟာ တစ်စုံ တစ်ယောက်ရဲ့ ဩဇာခံဖြစ်မယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ယောက်ရဲ့အယူအဆနဲ့ တစ်ယောက် တူချင်တူပါလိမ့် မယ်။ သူနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါ သူစာဖတ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ အာရပ်ဘာသာနဲ့ ရေးထားတဲ့စာပါ။ သူဟာ အာရပ်ဘာသာကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်တဲ့သူပါ။ သူနဲ့ ဇာဝါဟီရီ အမြင်ချင်းကွဲပြားတာကို တစ်ခါတလေ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဇာဝါဟီရီရဲ့ ဩဇာခံ ဖြစ်ကိုမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အိုစမာဟာ လူတစ်ယောက်ကို ယုံကြည်ပြီဆိုရင် တကယ့်ကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်သူပါ။ သူက အဘူဟက်မ့်ကို အတော်ယုံကြည်ပါတယ်။ အဘူဟက်မ့်ဆိုတာ အီဂျစ်လူမျိုး အယ်လ်ကေးဒါး စစ်ရေးခေါင်း ဆောင်ပါ။ သူဟာ ၂၀၀၁ နိုဝင်ဘာလက အမေရိကန်လေကြောင်းကနေ တိုက်ခိုက်လို့ သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

အဘူဟက်ဖ်ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ တာဝန်အရှိဆုံးခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ အစီအစဉ်တွေ ချမှတ်ပေးတယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။ အနေအတိုင်က စည်းစနစ်ကျပြီး တစ်ချိန်လုံး ပြုံးနေ တတ်တယ်။ စာအလွန်ဖတ်ပြီး ကမ္ဘာမှာ ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ အားလုံးသိနေတယ်။ သူဟာ အနာဂတ်ဝါဒီ တစ်ဦးပါပဲ။ သူက သူ့ဖတ်နေတဲ့ အနာဂတ်ဝါဒီအကြောင်း ကျွန်တော်နဲ့ ပြောဆိုဆွေးနွေးလေ့ရှိတာ အမှတ်ရ နေဆဲပါ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အင်တာဗျူးလို့ အပြီးမှာ သူနဲ့ ကျွန်တော် စကားတွေ အများကြီး ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူက 'ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို တစ်ခုပြောပြမယ်။ အဲဒါကတော့ အမေရိကန် စစ်သင်္ဘော ယူအင်္ဂလိပ်အင်္ဂလိပ်ကို ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခဲ့တာပါပဲ။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ကျွန်တော်တို့ကို လက်တွဲပြန်စေချင်တယ်။ သူတို့ လက်တွဲပြန်ရင် အာဖဂန်ကို ကျူးကျော် လာမှာပဲ။ အဲဒီလို အမေရိကန်တွေကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံထဲ ရောက်လာစေချင်တယ်။ အဲဒီလိုတိုက်ရင် သူတို့ဟာ ပါကစ္စတန်မှာ အခြေစိုက်ရမယ်။ ဥဇဘက်ကစ္စတန်မှာ အခြေစိုက်ရမယ်။ ကာဇက်စတန်မှာ အခြေစိုက်စခန်းတွေ ထားရမယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီစခန်းတွေကနေ အာဖဂန်ကို သူတို့ လာတိုက်ရမှာပါ။ အဲဒီအခါ အမေရိကန်တွေကို တိုက်တဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့စစ်ပွဲကြီး စတင်နိုင်ပြီပဲ။ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခဲ့တာနဲ့ ထပ်တူကျတာပေါ့ဗျာ'လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့မှာ အယ်လ်ကေးဒါးက ကျွန်တော့်ကို နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော့်နဲ့ ကျွန်တော့်မိန်းမ ဟက်ရှ် ဘုရားဖူးသွားဖို့ ပြင်နေတာပါ။ နှစ်တိုင်း ကျွန်တော့်မိန်းမက မက္ကာ ကို ဟက်ရှ်ဘုရားဖူးသွားဖို့ ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါတယ်။ ခက်တာက ကျွန်တော်တို့က သတင်းသမားတွေဖြစ်တော့ မိသားစုနဲ့ ချိန်းထားတဲ့အတိုင်း အော်အကျမလုပ်နိုင်ပါဘူး။ သတင်းယူစရာရှိရင် အစီအစဉ်ကိုဖျက်ပြီး သွားရလေ့ ရှိတယ်။ ဒါက တစ်ခါတလေ မဟုတ်ပါဘူး။ အမြဲလို အစီအစဉ်ဖျက်လေ့ရှိပါတယ်။ ဘုရားဖူးသွားဖို့ ၆ရက် အလိုကတည်းက မိန်းမက 'ဒီနှစ်လည်း ကျွန်မတို့ မသွားနိုင်ဘူးထင်တယ်'လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော်က 'မဟုတ်ဘူး။ သွားကို သွားမှာပါ'လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးက လှမ်းခေါ်လိုက်တာပါ။ စိတ်ထဲမှာတော့ သိပ်မကောင်းဘူးပေါ့။ ဘုရားဖူးခရီး ဖျက်လိုက်ရတာကိုး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ အာဖဂန်ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကန်ဒါဟာ ကို ရောက်လာပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အင်တာဗျူးရမယ် ထင်ခဲ့တာပါ။ မဟုတ်ပါဘူး။ မင်္ဂလာဆောင်နဲ့ တိုးနေတာပါ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သား ဗိုဟာမက်ရဲ့ မင်္ဂလာဆောင်ပါ။ အဘူဟက်ဖ် ရဲ့ သမီးနဲ့ အိုစာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သား မင်္ဂလာပွဲပါ။ မင်္ဂလာပွဲက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါတယ်။ မင်္ဂလာပွဲကို

ဧည့်သည်က ၄၀၀ ကျော်၊ ၅၀၀ လောက် တက်ပါတယ်။ ဧည့်သည်တွေက အတန်းလိုက် ထိုင်နေကြတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြုသလို အရှေ့အနောက် တန်းပြီး ထိုင်နေတာပါ။ အချိန်ကတော့ သိပ်မကြာပါဘူး။ ၁ နာရီလောက် ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ နောက် အစားစားကြတယ်။ သစ်သီးတွေလည်း စားကြပါတယ်။ ဧည့်သည်တွေက အယ်လ်ကေးဒါးတွေချည်းပါပဲ။ တာလီဘန်တချို့လည်း ပါမယ်ထင်ပါတယ်။

မင်္ဂလာဆောင်မှာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရော၊ အဘူဟက်စ်ပါ ရှိကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ဗီဒီယိုကင်မရာ ပါမလာဘူး။ ရိုးရိုးကင်မရာနဲ့ပဲ ဓာတ်ပုံရိုက်ယူရတာပေါ့။ မင်္ဂလာဆောင်မှာ သတို့သမီးမရှိဘူး။ အိုစမာ ဘင်လာဒင်ကတော့ သူ့ရေးစပ်ထားတဲ့ သူ့ကဗျာကို ရွတ်ပြပါတယ်။ တခြားစကားတော့ မပြောဘူး။ သူ့အနေနဲ့ သူ့ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားပြီး အကောင်းဆုံးရေးစပ်ထားတဲ့ ကဗျာကိုပဲ ဖတ်ပြခဲ့ပါတယ်။ သူက ကဗျာဖတ်ပြီးတဲ့ အခါ ကြွရောက်လာတဲ့ ဧည့်သည်တွေက 'ဘုရားသခင်သည် ကြီးမြတ်လေစွ၊ အလ္လာအက္ကာဘာ' လို့ သံဖြိုင် အော်ဟစ်ပြီး သူ့ကဗျာနဲ့ မင်္ဂလာဆောင်ကို ဂုဏ်ပြုပါတယ်။

မင်္ဂလာအခမ်းအနား ပြီးသွားတဲ့အခါကျတော့ သူက ကျွန်တော့်ကို 'ကဲ၊ လာဗျို့' ဆိုပြီး ခေါ်သွားပါတယ်။ အိမ်ထဲက သူ့အခန်းထဲရောက်သွားတယ်။ အခန်းထဲရောက်သွားတာနဲ့ သူကထိုင်ပြီး ကျွန်တော့်ကို စကားပြော ပါတယ်။ 'အာမက် ကျွန်တော့်ကဗျာက ကောင်းတယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မထင်ပါဘူးဗျာ' လို့ ဆိုတယ်။ သူက လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံတာကို သတိထားပုံရတယ်။ ရုပ်မြင်သံကြားမှာ သူ့ရုပ်ပုံကို ရိုက်ပြဖို့အတွက် သူဟာ ဂရုတစိုက်နဲ့ အရိုက်ခံပါတယ်။ သူက ဆက်ပြောတယ်။ ဒီကဗျာကို သိပ်ကြိုက်လှတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ နောက်ထပ်တစ်ပုဒ် ကျွန်တော် ထပ်ပေးဦးမယ်လေလို့ပြောပြီး သူက ရွတ်ပြတယ်။ ပထမတစ်ပုဒ်နဲ့ နောက်တစ်ပုဒ် ကို ယှဉ်ပြီးလည်းပြောပါတယ်။ နောက် သူက 'မဟုတ်သေးဘူး၊ မဟုတ်သေးဘူး၊ ပထမတစ်ပုဒ်က ပိုကောင်းတာဗျ' လို့ ပြောတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကိုပေးတဲ့ ကဗျာက အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး ရေးထားတဲ့ ကဗျာပါ။ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘောတိုက်ခိုက်မှုကို ဂုဏ်ယူချီးမြှောက်ပြီး ရေးခဲ့တဲ့ကဗျာပါ' လို့ ပြောပါတယ်။

ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ် စစ်သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်စဉ်က ဂုဏ်ပြုရေးသားခဲ့သော အိုစမာဘင်လာဒင်၏
'ဗျက်သင်္ဘောတဲ့
ရဲရင့်တဲ့သူတောင်
သူ့အင်အားကိုမြင်ပြီး

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

ကြောက်လန့်သွားလောက်ရဲ့
ဆိပ်ကမ်းမှာ
ကြောက်စရာကောင်းအောင်
ခြောက်လှန့်ထားလေရဲ့
ပင်လယ်ထဲမှာ
လှိုင်းလုံးတွေကြား
ခုတ်မောင်းသွားနိုင်ရဲ့
သူ့နံပါးဟာ
မာနကြီးတစ်ခွဲသားနဲ့
လွဲမှားတဲ့အင်အားနဲ့
မာန်တက်ပြနေရဲ့
လှေငယ်လေးတစ်စင်းက
သူ့ကိုစောင့်နေပြီ
လှိုင်းလုံးတွေကြား
သူ့ထံကိုချဉ်းကပ်သွား'

ကဗျာထဲတွင်ပါသော လှေကလေးဆိုသည်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး အသေခံစိုးခွဲသမားများအသုံးပြုသည့် လှေ
ကလေးကို ဆိုလိုပါသည်။ စစ်သင်္ဘောကိုးလင်ကို ဗုံးအပြည့်တင်ထားသော လှေအသေးလေးက အသေခံစိုးခွဲ
နှင့်အတူ သင်္ဘောနံရံကို အတင်းဝင်ကပ်ပြီး ဗုံးခွဲပစ်လိုက်ရာ စစ်သင်္ဘောတွင် ပေ ၄၀ ခန့်ကျယ်သော အပေါက်ကြီး
များပေါက်ရလေသည်။

အာမက်ဒေဒန်၏ ပြောပြချက်အရ...

'အိုစမာရဲ့ညီ ဟာဆန်လည်း ရောက်နေပါတယ်။ သူဟာ အလွန်သဘောကောင်းတဲ့သူပါ ခင်ဖို့လည်း
ထောင်းပါတယ်။ သူတို့မိသားစုဟာ ဖော်ရွေတတ်ပြီး စကားပြောလည်း ကောင်းကြတယ်။ သူတို့မိသားစုကို

လူတိုင်းက ချစ်ခင်ကြပါတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်က ပြောပြတယ်။ *ကျွန်တော့်အမေရော၊ ကျွန်တော့်ညီရော ဒီမှာ ရောက်နေပါတယ်။ သူတို့ ဒီကိုလာလည်ကြတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်မှာ အပြစ်ရှိသလို ခံစားနေရတယ်ဗျာ။ စိတ်ထဲလည်း မကောင်းဘူး။ ဒီမှာက ကုလသမဂ္ဂက တာလီဘန်ကို ကုန်သွယ်ရေးပိတ်ဆို့ထားတာမျိုး မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်က အထူးလေယာဉ်ပျံတစ်စီးငှားပြီး အမေကို ဒီကိုလာဖို့ ခေါ်လိုက်တာပါ။ ဆော်ဒီကနေ ဒီကို တိုက်ရိုက်ပျံသန်းလာစေတာပါပဲ။ အမေကိုတွေ့ရတော့ ကျွန်တော်စိတ်မကောင်းဘူးဗျာ။ အမေပေါ် ကျွန်တော်က ကြင်နာမှုမရှိသလို ဖြစ်နေတယ် လို့ စိတ်မကောင်းကြီးစွာနဲ့ သူက ပြောပြပါတယ် ဟုဆိုသည်။

အိုစမာ၏သား အူစမန်ဘင်လာဒင်သည် သူ့ ညီ၏ မင်္ဂလာပွဲတွင် သူ့ အဖေကို ဝုဏ်ပြုစကား ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုပြောကြားချက်ကို ဗီဒီယိုတီဘီခွေဖြင့် ရိုက်ကူးထား၏။ ထိုဗီဒီယိုတီဘီခွေထဲမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

*ကျွန်တော့်အဖေကို ဘယ်သူက အပြစ်တင်စကား ပြောနိုင်မှာပါလဲ။ သူဟာ ယုံကြည်အားကိုးလောက်တဲ့ လူတစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်ပြီး ဇွဲရှိရှိနဲ့ ကက်ဖာတွေကို တိုက်ခိုက်နေသူဖြစ်တယ်။ (ကက်ဖာ ဆိုတာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေကို ခေါ်တာပါ) ကျွန်တော့်အဖေက သူ့အသံကို မြှင့်ပြီး မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို စည်းလုံးပြီး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေကို တိုက်ခိုက်ကြလို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော့်ကို မပြီးဆုံးသေးတဲ့တိုက်ပွဲကို တိုက်ရမယ်လို့ ပြောထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေကို တိုက်မယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ဝုဏ်ကျေးဇူးအတွက် အသေခံမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။ ဒီကနေ့မှာ ကျွန်တော်ဟာ တိုက်ပွဲကို ထာဝရ တိုက်ခိုက်သွားမယ်လို့ ကတိပြုပါတယ်။ ဂျီဟတ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုကို ကျွန်တော်ခေါင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းထားတယ်။ ကျွန်တော့်နှလုံးသား၊ ကျွန်တော့် သွေးကြောထဲမှာ ဂျီဟတ်ဆိုတာ အမြဲရှိနေတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကြောက်လန့်မှုမရှိဘဲ ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ဂျီဟတ်အတွက် ပေးဆပ်ဖို့ အသင့်ရှိနေပါတယ် ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

အခန်း-၈ ဩဇာရှိသောခေါင်းဆောင်

ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ် စစ်သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်လိုက်ခြင်းက ဘင်လာဒင်၏ အနေအထားကို ပီပြင်လာစေသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အစွလားမစ် လှုပ်ရှားမှုတွင် သူသည် ပဲ့ကိုင်ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားလာစေသည်။ ဘင်လာဒင်၏ ထင်ရှားမှုသည် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်အဖြစ်သာမက ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အစွလားမစ်လှုပ်ရှားမှု တွင်လည်း ဦးစီးဦးဆောင်ဖြစ်ကြောင်း အားလုံးက လက်ခံလာကြရသည်။ အာဖဂန်မှ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသူများကိုလည်း ကမ္ဘာက ဂရုပြုလာမိကြသည်။ အနောက် နိုင်ငံများ ကလည်း ဘင်လာဒင်ကို အာရုံစိုက်လာသလို သူသည် အကြမ်းဖက်မှုများ၏ နတ်ဆိုး တစ်ဦးအဖြစ်လည်း လက်ခံခဲ့ကြသည်။ ဆော်ဒီစစ်သွေးကြွတစ်ဦး အစွန်းရောက် တရား ပောဆရာများထဲမှ အစွန်းရောက်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် နားလည် သဘော ပေါက်လာ၏။ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ်များ၊ ရုပ်မြင်သံကြား များမှနေ လူများ သိရှိလာကြသည်။ ဘင်လာဒင်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကိုးကွယ်သူများမှာလည်း အားကောင်းလာ၏။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများကို ခရစ် ခုံးကျည်များ ဖြင့် အမေရိကန်တို့ ပစ်ခတ်ခဲ့မှု ၁၉၉၈ နွေရာသီတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၀၁ ခု၊ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ အကြမ်းဖက်မှုကြီးနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရလေ သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးကျော်ကြားမှုသည် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းအတွက် လူသစ်များ သိမ်းသွင်းနိုင်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြောက်များလှစွာသော အစွလားမစ် စစ်သွေးကြွအုပ်စုများသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုကာ နောက်ဆုံး ပူးပေါင်းခဲ့ကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘင်လာဒင်သည် သူ၏လုံခြုံရေးကိုကာကွယ်လာခဲ့၏။ လူတိုင်းနှင့်

မတွေ့ဆုံတော့ဘဲ အကန့်အသတ်နှင့် တွေ့ဆုံလာသလို လူထုအတွင်း သွားရောက်ရာတွင်လည်း သတိထား၍ သွားလာခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများတွင် သူသည် ဂျီဟတ်နှင့်ပတ်သက်၍ တရားဟောလေ့ရှိပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအနေဖြင့် စခန်းမှသင်တန်းသားများကို စိတ်ဓာတ်အားကောင်းအောင် ဟောပြောစည်းရုံးသည်မှာ သဘာဝကျသော်လည်း လုံခြုံရေးအတွက်ကား သတိထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်ကို လာရောက်တွေ့ဆုံသည့် အစ္စလာမ်မစ်အဖွဲ့အစည်းများကို လူမှုရေးအရ လက်ခံတွေ့ဆုံရသည်များရှိ၏။ မလွဲသာမရှောင်သာ တွေ့ဆုံရမည့်သူများကိုသာ လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ အဘူဟတ်ဖ်နှင့် ဆေယက်အယ်လ်အဲဒ်လ်လို ယုံကြည်ရသော လက်ထောက်များကို တိုက်ပွဲအစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းနှင့် တခြားတာဝန်များကို လွှဲပေးခဲ့သည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်သာ ရုပ်ပြနေ၏။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ နေ့စဉ်လှုပ်ရှားမှုများတွင် သူက ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်နှင့် ဦးဆောင်အဖြစ် ကွပ်ကဲလျက် ရှိပါသည်။

အက်ဘဒက်ဆာတာဒါမိန်းသည် တူနီးရှားလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဘယ်လ်ဂျီယံတွင် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ သူသည် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် အာမက် ရှားမာဆွတ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၉ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီး လုပ်ကြံခိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ ဒါမိန်းသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ သူ ဘယ်လ်ဂျီယံတွင်ရှိစဉ်က အိုစမာဘင်လာဒင်၏ ရုပ်မြင်သံကြားထဲတွင် တွေ့ရစဉ် ကြည့်ညှိလေးစားခဲ့၏။ သူ့အကြောင်းကို သူ့မိန်းမ မာလီကာမာလစ်က မှတ်မှတ်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ သူမယောက်ျား၏ အာဖဂန်နစ္စတန်အတွေ့အကြုံကို စာအုပ်ရေး၍ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်မှာ 'အလင်းရောင်၏စစ်သားများ' (Soldiers of Light) ဆိုသည့် ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။

'တစ်နေ့ ရုပ်မြင်သံကြားသတင်းအဖြစ်နဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ပုံ ပေါ်လာပါတယ်။' အဲဒီမျက်နှာကို ကြည့်လိုက်စမ်း... လူတယ်လို့ မင်း မထင်ဘူးလား' လို့ ကျွန်မယောက်ျားက ကျွန်မကို ပြောပါတယ်။ ကျွန်မကလည်း 'ရှင်လည်း အလွန်ချောတဲ့သူပါ' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ အက်ဘဒက်ဆာတာက 'ငါ သူ့ကို ချစ်တယ်' လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်မက 'ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်မလည်း သူ့ကိုချစ်တယ်' လို့ ပြန်ပြောခဲ့ပါတယ်။ အက်ဘဒက်ဆာတာက အိုစမာဘင်လာဒင်ကို လူတယ်လို့ ပြောနေတဲ့အချိန်မှာ သူ့မျက်နှာက အရောင်တောင်းပဲ့

နေသလားထင်ရအောင် ပြုံးပျော်နေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်မခေါင်းထဲမှာ သဝန်တို့သလိုဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်မယောက်ျားနဲ့ အိုစမာအကြောင်းကို စဉ်းစားနေမိတယ်။ ကျွန်မယောက်ျားကို ကျွန်မ ချစ်တယ်ဆိုတာ ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ဇနီးသည်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ချစ်တယ်လို့ ပြောတာပါ။ အိုစမာဟာ အစွလာမ်ဘာသာအရ ကြီးကျယ်လှတဲ့ အစ်ကိုတော်ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို သူက အမိန့်ပေးတာဆိုတော့ ကျွန်မ မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင်ကို ဖြစ်သွားပါတယ်။

ကျွန်မယောက်ျားရဲ့ မျက်နှာရော၊ အိုစမာဘင်လားဒင်ရဲ့ မျက်နှာရော ၂ ခုစလုံးကို မြင်လိုက်ရတဲ့အခါမှာ ကျွန်မ ခေါင်းထဲမှာ စဉ်းစားမိတယ်။ သူတို့မျက်နှာ ၂ ခုစလုံးက တည်ငြိမ်အေးချမ်းနေပါတယ်။ ကျွန်မ ယောက်ျားမျက်နှာကို ကျွန်မ ကြည့်လိုက်တယ်။ နောက် အစွလာမ်မစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့ မျက်နှာကို ကြည့် လိုက်ပြန်ပါတယ်။ ဆင်းရဲသားတွေ၊ လက်နက်မရှိသူတွေဘက်ကနေ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူအဖြစ် ကျွန်မက သူ့ကို မြင်လာပါတယ်။ မွတ်ဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် သူဟာ တလုပ်လုပ်နဲ့ ရင်ဖိုလောက်အောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သူဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့် သူ ဒီလို တိုက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်၊ ဒီလိုတိုက်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုတော့ ဘုရား သခင်ပဲ သိနိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။ အက်ဘဒက်ဆာတာရဲ့ပုံရိပ်ကို ကြည့်ရတဲ့အခါ သူဟာ ပျော်ရွှင်နေတယ်။ သူဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ လမ်းကြောင်း၊ ဂျီဟတ်လမ်းကြောင်းအတွက် လျှောက်လှမ်းရမယ်ဆိုရင် သူဟာ သေရမှာ မကြောက်ဘူးဆိုတာကို ပြသနေပါတယ်။ ဟုရေးသားထားပေသည်။

ခါလက်အယ်လ်ဟမ်မာဒီသည် အယ်လ်ကွတ် အယ်လ်အာရဗီ သတင်းစာ၏ သတင်းထောက်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဇင်တွင် အဘူဂျန်ဒဲလ်နှင့် တွေ့ဆုံပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအကြောင်းကို နေ့စဉ်ရက်ဆက် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုတွေ့ဆုံ မြန်းမူများကို ၂၀၀၄ ခု၊ ဩဂုတ်လမှစ၍ အယ်လ်ကွတ် အယ်လ်အာရဗီ သတင်းစာတွင် အခန်းဆက်ဖော်ပြခဲ့ ပြသည်။ အဘူဂျန်ဒဲလ်က သူသည် ၁၉၉၇ တွင် ဘင်လားဒင်နှင့် စတွေ့ခဲ့ပြီး သူ့ကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထဲဝင်ရန် ခေါ်ခံခဲ့သည့်အကြောင်း သူက ပြောပြ၏။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၌ ဘင်လားဒင်က သူ၏ ကိုယ်ရံတော် တပ်မှူးအဖြစ် အဘယ်ကြောင့် ခန့်အပ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်ကို ပြောပြပါသည်။ သူသည် ဘင်လားဒင်အတွက် အကာအကွယ်ပေးပြီး ဘေးဒုက္ခကျရှောင်မည့် အရာထမ်းမှ လွတ်ကင်းအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သူဖြစ်ကြောင်း အယ်လ်ကေးဒါးထံရှိ အငြင်းပွားမှုများရှိသောအခါ သူ ခေါင်းဆောင်ကို စိတ်ဓာတ်မကျအောင် ဖျောင်းဖျက်သူဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။

သင်တန်းအများအပြားကို ကျွန်တော် တက်ရောက်ခဲ့ပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော့်ကို ဘင်လားဒင်ရဲ့ ကိုယ်ရံတော်

အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရွေးချယ်လိုက်တာမှာ ထူးခြားတဲ့အဖြစ်အပျက်တစ်ခုလည်း ပါဝင်နေပါတယ်။ တစ်နေ့ ကန်ဒါဟာမှာ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ပြီး စကားပြောနေကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဆီကို တက်ဖရီ က လူတစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့တယ်။ (တက်ဖရီအဖွဲ့ဟာ အစွန်းရောက် သဘောထား တင်းမာတဲ့ အစ္စလာမ်မစ်အုပ်စုတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဆူဒန်မှာတုန်းက ဘင်လာဒင်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ဖူးတယ်) ဒီလူကို အဘူအယ်လ်ရှာသာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူဟာ ဆူဒန်လူမျိုးတစ်ယောက်ပါ။ သူ့အပါအဝင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး စကားပြောနေချိန်မှာ သူဟာ ရှိတ်အိုစမာကို ဆန့်ကျင်ပြီး ပြောပါတယ်။ ရိုင်းစိုင်းတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေနဲ့လည်း တိုက်ခိုက်ပြီး ပြောပါတယ်။ ဒီလူဟာ ဘယ်လိုလူလဲဆိုတာ ကျွန်တော်က မြို့ထဲသွားပြီး သတင်းပလင်း နားထောင်နေကျဆိုတော့ တက်ဖရီအဖွဲ့ကလူဆိုတာ သိရပါတယ်။

ထိုင်ပြီးစကားပြောနေရင်း အဘူအယ်လ်ရှာသာဟာ ရှိတ်အိုစမာနားကို မသိမသာတိုးလာခဲ့တယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က ရှိတ်အိုစမာကို ကပ်ပြီး ခပ်တိုးတိုးနဲ့ 'ရှိတ်အဘူအက်ဒါလာ ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျားရဲ့နောက်မှာ ထိုင်ခွင့်ပေးပါ' လို့ ပြောတော့ သူက 'ကိစ္စမရှိဘူး၊ မထိုင်နဲ့' လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း နောက်ထပ် တောင်းဆိုပြန်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော် ဒီလူကြည့်ရတာ မသင်္ကာဘူး။ ရှိတ်အိုစမာကို ကာကွယ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒီလူဟာ အန္တရာယ်တစ်ခုခုပေးလိမ့်မယ်လို့လည်း ထင်နေတယ်။ ကျွန်တော်က အိုစမာကို အလွန်ချစ်ခင်ပါတယ်။ အရင်တုန်းက သူ့ကို ရှိတ်လို့ခေါ်ပေမယ့် နောက်တော့ သူ့ကို ဦးလေးလို့ ပြောင်းခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က အတင်းအဓမ္မပြောနေတော့ ရှိတ်အိုစမာက 'ကောင်းပြီ . . . မင်း တံခါးနားမှာထိုင်၊ တံခါးက ငါ့နောက်မှာဆိုတော့။ ငါ့နောက်မှာထိုင်တာနဲ့ အတူတူပဲပေါ့ကွာ' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်က တံခါးနောက်မှာရပ်ပြီး ကြည့်နေပါတယ်။ ဒီဆူဒန်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို အသေအချာ စောင့်ကြည့်တယ်။ သူဟာ ရှိတ်အိုစမာကို တစ်ခုခုလုပ်မှာကိုလည်း စိုးရိမ်နေတယ်။ ရှိတ်အိုစမာ စကားပြောနေချိန်မှာ ရှိတ်ရဲ့ လက်က ပစ္စတိုသေနတ်ပေါ် တင်ထားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဒီဆူဒန်လူမျိုးဟာ ရုတ်တရက် လက်နှစ်ဖက် ဆန့်တန်းပြီး ရှိတ်အိုစမာဆီ ခုန်အုပ်လိုက်ပါတယ်။ စောင့်ကြည့်နေတဲ့ ကျွန်တော်က ဘာမှစဉ်းစားမနေတော့ဘဲ အဲဒီလူပေါ် ခုန်အုပ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီလူက သူ့ကို ကယ်ပါလို့ ပြောတယ်။ ပါးစပ်ကလည်း 'ကျွန်တော် ဘာမှမလုပ်ဘူး' လို့ အော်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'ပါးစပ်ပိတ်ထား၊ မအော်နဲ့' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ချုပ်ထားလိုက်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အိုစမာက ပြုံးပြီး 'အဘူဂျန်ဒဲလ် သူ့ကို လွှတ်ပေးလိုက်ပါကွာ' လို့ ပြောတယ်။ နောက် ဘင်လာဒင်က အိမ်ပြင်ခေါ်သွားပြီး ဒီလူကို သွားချင်တဲ့ဆီ သွားပါစေကွာလို့ ကျွန်တော်က ညှိ

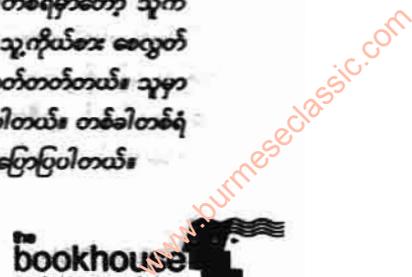

အမိန့်ပေးပါတယ်။

အဲဒီနေ့ပြီးတဲ့နောက် ရှိတ်အိုစမာက ကျွန်တော့်ကို ပစ္စတိုသေနတ်တစ်လက် ပေးပါတယ်။ သူ့ကိုယ်ရံတော် အဖြစ်လည်း ခန့်လိုက်ပါတယ်။ ပစ္စတိုထဲမှာ ကျည်ဆန် ၂ တောင့်ပဲ ထည့်ထားတယ်။ ဒါက ရှိတ်အိုစမာကို ပစ်သတ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူဟာ ရှောင်လို့မရဘဲ အပိုင်းခံရတဲ့အခါမှာဖြစ်စေ၊ ရန်သူ့ လက်ထဲ အဖမ်းခံရတော့မယ်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်လိုမှ လွတ်လမ်းမရှိတော့ဘူးဆိုရင် အဲဒီပစ္စတိုနဲ့ သူ့ကို ပစ်သတ်ဖို့ ပါပဲ။ သူက ရန်သူ့လက်ထဲ ရှင်လျက်နဲ့ အဖမ်းမခံဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က နောက်ဆုံးအခြေအနေ ရောက်လာရင် သူ့ဖိနပ်ကိုခြွေပေးရမယ့် တစ်ဦးတည်းသောကိုယ်ရံတော် ဖြစ်ပါတယ်။ သူပေးထားတဲ့ ပစ္စတို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်ရမှာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒီပစ္စတိုနဲ့ ကျည် ၂ တောင့်ကို အသေအချာ သိမ်း ထားပါတယ်။ ညတိုင်း အဲဒီပစ္စတိုကို သေချာသုတ်ပြီးထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်လည်း ဒီ ကျည်ဆန်တွေဟာ အိုစမာအတွက်ဖြစ်တယ်။ ဒီကျည်ဆန်တွေကို အသုံးမပြုရပါစေဖို့လို့ ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းနေမိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုံခြုံရေးအစီအမံအရ ရန်သူတပ်ဖွဲ့တွေ ရှိတ်အိုစမာကို ဝိုင်းမိပြီးဆိုရင် နယ်မြေရဲ့ အခြေအနေ အရ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်လိုမှ လွတ်မြောက်နိုင်စရာလမ်း မရှိပါဘူး။ ရန်သူက သူ့ကို မဖမ်းမိခင် ကျွန်တော်က သူ့ကို ပစ်သတ်ရမှာပါ။ နောက် ၆ လ လောက်အထိ ကျွန်တော်ဟာ သူ့ရဲ့ အယုံကြည်ရဆုံးကိုယ်ရံတော်အဖြစ် ထာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ သူ့နောက်မှာ ကျွန်တော် အမြဲရှိပြီး တစ်ချိန်လုံးလိုလို သူနဲ့ ရှိနေတတ်ပါတယ်။ သူက လုံးဝ အရှင်အဖမ်းမခံပါဘူး။ အာဇာနည်အဖြစ် အသက်စွန့်လိုသူဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့သွေးကို သူ့လူတွေအတွက် ရွှေက ကျဆင်းသွားချင်ပါတယ်။ သူဟာ မီးပြတိုက်တစ်ခုလို သူ့လူတွေကို အလင်းပြချင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ 'အဖမ်းခံရတာထက် အာဇာနည်အဖြစ် အသေခံမယ်' ဆိုတာကို ကျွန်တော် အမြဲသတိရနေတယ်။ ဒါဟာ သူ့ရဲ့ သဘောအမှန်ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ အဓိကတာဝန်က ရှိတ်အိုစမာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ပဲ။ တစ်ခါတစ်ရံမှာတော့ သူက ထာဝန်နဲ့ ကျွန်တော့်ကိုစေလွှတ်လေ့ရှိတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး လှေကွန်ရေးခန်းတွေကို သူ့ကိုယ်စား စေလွှတ် သွားတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာတော့ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စစ်ခန်းတွေဆီ စစ်ဆေးဖို့စေလွှတ်တတ်တယ်။ သူ့မှာ ကြားတဲ့စကားတွေ ပြောပြဖို့လည်း ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် သူ့လွတ်တဲ့အတိုင်း သွားရပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်ထင်မြင်ချက်တွေ မေးတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော် ထင်တာကို ပြောပြပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေကြားမှာ အပြိုင်အဆိုင်တွေ ပေါ်လာတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပြိုင်ဘက်တွေအဖြစ် ရင်ဆိုင်လာရတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒါက သူတို့ရောက်လာတဲ့ ကိုယ်စားပြုနိုင်ငံအလိုက် သူ့လူမျိုး၊ ငါ့လူမျိုးဆိုပြီး ပြိုင်ကြတာပါ။ အီဂျစ်တွေက သူတို့ကိုယ်သူတို့ အီဂျစ်တွေဆိုပြီး လက်မထောင်ကြတယ်။ ဆော်ဒီတွေ၊ ယီမင်တွေ၊ ဆူဒန်တွေ၊ အာရပ်တွေကလည်း သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဂုဏ်တင်ပြီး လက်မထောင်လာတာတွေ ရှိလာတယ်။ ဒါကို ရှိတ်အိုစမာက အတော်ဦးနှောက်ခြောက်ပါတယ်။ ဒီအခါ သူက ကျွန်တော့်ကို လွှတ်ပြီး ဒီလိုမဖြစ်အောင် တချို့ကိုပျောင်းပျောင်းတယ်။ ဒေသစွဲပြင်းတဲ့သူကို ဖယ်ရှားခိုင်းတယ်။ ဒီလို ဒေသစွဲရှိတာဟာ ဘုရားသခင်မကြိုက်တဲ့အရာလို့ဆိုတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထဲမှာ အချင်းချင်း သဘောထားကွဲတာမျိုး၊ ဒေသစွဲ၊ လူမျိုးစွဲစိတ်ဓာတ်နဲ့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ပြိုင်ဆိုင်တာမျိုးဟာဂျီပတ် အရေးတော်အတွက် အန္တရာယ်ကြီးတယ်လို့ အိုစမာက ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။ ဒါကို သူ လုံးဝမလိုလားပါဘူး။ ဒေသစွဲစိတ်ဓာတ်ဟာ အစွဲရှိတဲ့လူတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲကို ရောက်တစ်ခုလို စူးဝင်နေတတ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့မသိနားမလည်တဲ့ စိတ်ထဲမှာ အဲဒီလိုအစွဲရှိလာပြီဆိုရင် အခက်အခဲ ဘေးဒုက္ခနဲ့ ကြုံတွေ့ရတော့တာပဲ။

ကျွန်တော့်မှာလည်း အဲဒီလို လူမျိုးစွဲ၊ တိုင်းပြည်စွဲ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှိတ်အိုစမာ ဆုံးမတဲ့အတွက် အဲဒီစိတ် ကင်းပျောက်ခဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ကျွန်တော် အဖေတစ်ယောက်လို ချစ်တယ်။ ယုံလည်း ယုံကြည်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရန်သူ အမေရိကန်တွေကို တိုက်ခိုက်ကြဖို့ စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေသစွဲ၊ လူမျိုးစွဲကို ဖယ်ရှားပစ်ရမယ်လို့ ဆုံးမတယ်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း အဲဒီလို စိတ်မရှိပါဘူး။ တစ်ခါတလေ ဒီပြဿနာတွေကို ကျွန်တော့်ဘာသာ ဖြေရှင်းပါတယ်။ ရှိတ်ကို မပြောဘဲ ကျွန်တော့်ဘာသာ ပြောလည်အောင်လုပ်တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ရှိတ် ကို ကာကွယ်ရမှာဖြစ်သလို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကြီးကိုလည်း ကာကွယ်ရမှာပဲ။ အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံတော်တစ်ခုကို ထူထောင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်' လို့ပြောပြခဲ့သည်။

ရှာဒီအက်ဒါလာသည် ပါလက်စတိုင်းမျိုးနွယ်မှ ဆင်းသက်လာသော ရှောင်ခိုနိုင်ငံသားဖြစ်သည်။ သူ့အယ်လ်ကေးဒါးသို့ ရောက်လာပြီးနောက် ၂၀၀၀ ခုနှစ် အာဖန်တွင်ရှိစဉ်က ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရုံတော်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ဖော်ပြပါ ပြောဆိုချက်များမှာ ရှာဒီအက်ဒါလာနှင့် ဂျာမန်ရုံအရာရှိတို့ မေးမြန်းဖြေဆိုသော ပြောကြားချက်များဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ရှာဒီအက်ဒါလာကို ဖမ်းဆီးမိသည်။ သူ ဘင်လာဒင်၏ အတွင်းစည်းထဲသို့ မည်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့သော အယ်လ်ကေးဒါးလေ့ကျင့်ရေးစခန်းများတွင် သူသင်ကြားခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံ၊ သူ့ကို ဘင်လာဒင်က အယ်လ်ကေးဒါး

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

အခြစ် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့ပုံ၊ သူကိုယ်တိုင်လည်း အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အဓိကစီမံချက်များတွင် ပါဝင်ခဲ့ပုံများကို ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ရှာဒီအက်ဒါလာသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ခရက်ဗဲလ်သို့ ၁၉၉၉ ခု၊ ဇူလိုင်လတွင် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့၌ အက်ဒါလာသည် လူ ၅ ယောက်ပါအဖွဲ့နှင့် ခရက်ဗဲလ်ဗလီတွင် တည်းခဲပြီးနောက် ဂျာမနီမှ ဆော်ဒီအာရေဗျသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ နောက် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန် နစ္စတန်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့လေသည်။ သူ မဏ္ဍာသို့ရောက်သည့်အချိန်တွင် အယ်လ်မာကီ ခေါ် အယ်လ်ဟယ်လဘာဘီဆိုသော လူတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့လေသည်။ ထိုလူက အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားဖို့အတွက် ထောက်ခံချက်ပေးသည်။ အာဖဂန်တွင် စစ်မှန်သော အစ္စလာမ်ဘာသာရှိသည်ဟု သူ့ကို ပြောပြသဖြင့် သွားရောက်လိုခြင်း ဖြစ်သည်။ နောင်အခါတွင် အက်ဒါလာက အယ်လ်မာကီ ဆိုသူမှာ အိုစမာဘင်လားဒင်၏ သားမက်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။ အယ်လ်မာကီ က အက်ဒါလာအနေဖြင့် ပါကစ္စတန်ကရာချိုမြို့သို့ရောက်လျှင် ဆက်သွယ်ဖို့ ဖုန်းနံပါတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုတယ်လီဖုန်းကို ဆက်သွယ်လျှင် ရှာဒီအက်ဒါလာအနေဖြင့် ကွက်တာရှိ တာလီဘန်ရုံးခန်းသို့ အဆက်အသွယ်ရပေမည်။ ထိုရုံးခန်းမှတစ်ဆင့် အာဖဂန်နယ်စပ်သို့ တိတ်တဆိတ်ပို့ဆောင်ပေးပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ကန်ဒါဟာသို့ သူ့ကို ပို့ပေးလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြင့် ရှာဒီအက်ဒါလာသည် ကန်ဒါဟာသို့ ရောက်ရှိသွားသည်။ သူသည် ရောက်ရောက်ချင်း ဧည့်ဂေဟာ၌ တည်းရသည်။ အာရပ်ဧည့်ဂေဟာဟုလည်း ခေါ်သည်။ ထိုနေရာတွင် တစ်ပတ်ခန့် နေခဲ့ပြီးနောက် မိုဟာမက်အတက် ခေါ် အဘူဟက်ဖ်နှင့် တွေ့ရသည်။ သူသည် အိုစမာဘင်လားဒင်၏ လက်ထောက်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရှိတ် အယ်လ်အဲဒဲလ်မက်ကာဗီ ခေါ် ဆာယက်အယ်လ်အဲဒဲလ်နှင့်လည်း တွေ့ရပြန်သည်။ သူက အဘူဟက်ဖ်၏ လက်ထောက် ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ဦးစလုံးက သူ့ကို တွေ့ဆုံပေးမြန်းပြီး သူ၏အရည်အချင်း သူ၏ အတွေးအခေါ်များကို မေးမြန်းစစ်ဆေးခဲ့သည်။ သူ့နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးအမြင်များကို အက်ဒါလာကလည်း ပြောပြလေသည်။ အဘူဟက်ဖ်က သူ့ကို ဘာသာရေး အသိဉာဏ်များ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း မဖြစ်ခင် တိုက်ခိုက်ရေးသင်တန်းများကို လေးလေးနက်နက် သင်ကြားရမည်ဟု အမိန့်ပေးပါသည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ရှာဒီအက်ဒါလာသည် အခြေခံစစ်သင်တန်းများကို သင်ကြားရသည်။ အယ်လ်ဟာရော့စခန်းတွင် သင်ကြားရခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုစခန်းမှာ ကန်ဒါဟာလေဆိပ်အနီးတွင် ရှိသည်။ ထိုစခန်းကို လေဆိပ်စခန်းဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ လေ့ကျင့်ရေးစခန်းတွင် သူ သင်တန်းတက်နေချိန်တွင် ဂျီဟတ်အရေး

တော်ပုံတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ဖို့ ကတိသစ္စာပြုခဲ့သည်။ သူ့ကို အခြေခံသဘောတရားများလည်း သင်ကြားပေးသည်။ ထိုအခြေခံသဘောတရားများမှာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အစွန်းရောက်ဝါဒများ ဖြစ်ပါသည်။ ရှာဒီအက်ဒါလာသည် သင်တန်းပြီးအောင် မတက်လိုက်ရပေ။ ရက် ၂၀ လောက်အကြာတွင် ခေါင်းအကြီးအကျယ်ကိုက်လာပြီး ဆေးရုံတင်လိုက်ရသည်။ ဆေးရုံ၌ဆေးကုသပြီး သက်သာလာသောအခါ သူ့ကို အာရပ် စည့်ဂေဟာကို ပို့လိုက်သည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါး ဌာနချုပ်တွင် ၂ ပတ်ခန့်နေထိုင်ချိန်တွင် ရန်ဒီဘီနယ်လ်ရှစ် (၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲသူ)နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။

အက်ဒါလာကို အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ယုံကြည်သဖြင့် သူ့အလွန် ဝမ်းမြောက်ရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘင်နယ်ရှစ်က သူ့ကိုထောက်ခံချက်ပေးသလို အိုစမာဘင်လာဒင်၏ သားမက် အယ်လ်မာကီကလည်း ထောက်ခံထားသောကြောင့် သူ့ကို ယုံကြည်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်မာကီမှာ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ် ဘင်လာဒင်၏သမီးနှင့် လက်ထပ်ထားသူ ဖြစ်ပါသည်။ အယ်လ်မာကီ ကိုယ်တိုင် ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘင်လာဒင် အရေးကိစ္စအတွက် သူက ယုံကြည်စိတ်ချရသောသူများကို စေလွှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဒါလာကို ဂျီဟတ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းများမေးခဲ့သလို သူ၏နောက်ကြောင်းကိုလည်း စုံစမ်းလေ့လာခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် အက်ဒါလာသည် ကိုယ်ခံပညာကိုလည်း ကျွမ်းကျင်သည်။ သူက လက်တွေ့ ကောင်းကောင်းထိုးတတ်သလို၊ ဓားမြှောင်ကိုလည်း ကောင်းကောင်း အသုံးချတတ်၏။ သေနတ်ပစ်လည်း ကျွမ်းကျင်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်များမှာ လက်နက်မျိုးစုံကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်သူများဖြစ်လေသည် ရှာဒီအက်ဒါလာ၏ ပြောကြားချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးမှူးများ၏ မေးမြန်းချက်ကို ရှာဒီအက်ဒါလာက တိုက်ရိုက်ဖြေဆိုခဲ့သည်များမှာ 'ဘင်လာဒင်သမက်ရဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကို ကျွန်တော် ရခဲ့ပါတယ်။ ပါကစ္စတန်က ဖုန်းလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဟမ်ဇာ ဆိုတဲ့သူနဲ့ တွေ့တယ်။ ၄၈ နာရီလောက် သူနဲ့အတူ ကွက်တာမှာ နေခဲ့တယ်။ ကွက်တာက အာဖဂန်နယ်စပ်က မြို့တစ်မြို့ပါ။ အဲဒီမှာ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းတွေရှိတယ်။ တာလီဘန် ရုံးတစ်ရုံးလည်းရှိပါတယ်။ အိမ်ကြီးတွေမှာ ဒဏ်ရာရတဲ့ တာလီဘန် တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေကိုထားတယ်။ အိမ်ကြီးတစ်လုံးခန့် အခန်း ၃ ခန်းက အာရပ်စည့်သည်တွေ တည်းဖို့အခန်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ပထမပိုင်းရက်တွေမှာတော့ ကျွန်တော့်ကို ရန်စီဘင်နယ်ရှစ်က မေးခွန်းအတော်များများ မေးခဲ့ပါတယ်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှာ သတင်းအချက်အလက်တွေ စုဆောင်းရတဲ့သူပါ။ ခေါင်းမှာ ဦးထုပ်ဆောင်းထားပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အဖြစ် လျှို့ဝှက်နေပုံရတယ်။ သူ့ကို အာဖဂန်နစ္စတန် ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေ့ဖူးတာပါ။ အာဖဂန်၊ ကန်ဒါဟာက စဉ့်ဂေဟာမှာ လူတော်တော်များများကို တွေ့ဖူးတယ်။ အဲဒီမှာ ဘင်နယ်ရှစ်က ရုပ်ဖျက်ထားတာ မရှိပါဘူး။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ရောက်တော့ သတင်းထောက်တွေ၊ သတင်းစာဆရာတွေ ကန်ဒါဟာကို ရောက်လာတဲ့အခါကျမှ သူက ဦးထုပ်ကြီးဆောင်းပြီး ရုပ်ဖျက်နေတယ်။ သူ့လျှို့ဝှက် ထောက်လှမ်းရေးတွေလည်း ရောက်လာနိုင်တာကြောင့် သူက ရုပ်ဖျက်ပြီးနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်သာ ဘင်လားဒင်ရဲ့ ကိုယ်ရံတော်ဖြစ်လာမယ်ဆိုရင် လူတိုင်းနဲ့တွေ့တာတို့၊ လူဝင်လူထွက်များတာ တို့ကို ကန့်သတ်မှာပဲလို့ ပြောလိုက်တယ်။ လူငယ် အတော်များများဟာ ကျွန်တော့်လိုပဲ ဘင်လားဒင်နဲ့ ကိုယ်ရံတော် ဖြစ်ချင်ကြတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ လူကြီးတွေက ကျွန်တော့်ကို အမြဲစောင့်ကြည့်နေတယ်လို့ သိရတယ်။ မကြာခင် ကျွန်တော့်ကို ဘင်လားဒင်အနီးဝန်းကျင်မှာ သွားလာဖို့ ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်နဲ့ စကားပြောဖို့လည်း ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ဘင်လားဒင်နဲ့ ဘာသာရေးအကြောင်းတွေ၊ အလုပ်အကိုင် အကြောင်းတွေ ပြောဖြစ်ကြတယ်။ သူ့နားမှာ ကိုယ်ရံတော်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ရှိတဲ့လူတိုင်းကို ရာနှုန်းပြည့် ယုံကြည်ရတယ်လို့တော့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ဆိုတာ နည်းလမ်း ၂ ခု ရှိပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာဖို့ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုရတယ်။ အဲဒီလိုကျိန်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ တစ်ခုက အသေးစားကျိန်ဆိုမှုနဲ့ နောက်တစ်ခုက အကြီးစားကျိန်ဆိုမှုပါပဲ။ ပထမတစ်ခုကို အိုစာ ဘင်လားဒင်ရှေ့မှာ ဘုရားသခင်ထံ တိုင်တည်ပြီး ကျိန်ဆိုရတယ်။ သူ့ရှေ့မှာ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို ပေါင်းထည့်ပြီး ဓေရပါဘူး။ သူ့အမိန့်ကို နာခံပုံ၊ မယ်ဆိုတဲ့ အဓိက ၂ ချက်ကို ကျိန်ဆိုပြီး ကတိပေးရတယ်။ ထိုကျိန်ဆိုတာနဲ့ သူနဲ့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရတယ်။ နောက်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အကြီးစားကျိန်ဆိုမှုမှာတော့ ပထမကျိန်ဆိုတဲ့ ကျိန်ဆိုမှုတွေ ဖါလာသလို အိုစာဘင်လားဒင်တင် မကတော့ဘဲ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာလည်း ဖါလာတယ်။ သူတို့ ၂ ယောက်ရှေ့မှာ ကျိန်ဆိုရတာပါပဲ။

သင်တန်းစခန်း ခြံဝန်းကြီးက ဘဲဥပုံဖြစ်ပါတယ်။ အဆောက်အဦတွေကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပဲ ဆောက်ထားတယ်။ ထူထည်ကြီးကြီးနဲ့ ဆောက်ထားတာမဟုတ်ဘူး။ မီးဖိုချောင်နဲ့ အရာရှိတွေနေတဲ့ အဆောက်အဦတွေကိုတော့

ကျောက်တုံးတွေနဲ့ ဆောက်ထားပါတယ်။ ဗလီကိုတော့ ကောက်ရိုးတွေ၊ မြက်တွေ ကာရံထားပါတယ်။ အဆောက်အဦတွေကို သွပ်မိုးထားသလို သွပ်ကာထားတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အာဖဂန်တွေကလည်း ပစ္စည်းတွေ၊ အစားအသောက်တွေကို လာရောင်းကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း လိုအပ်တဲ့အစားအသောက်တွေ၊ ပစ္စည်းတွေကို သူတို့ဆီကပဲ ဝယ်ကြတယ်။ လက်နက်တွေကလည်း ပေါ့ပါတယ်။ ရုရှားလုပ် ရိုင်ဖယ်သေနတ်တွေ၊ အသေးစားပစ္စည်းတွေ ဝယ်လို့ရတယ်။ အာဖဂန်မှာက လက်နက်ပေါ့ပါတယ်။ သင်တန်းစခန်းမှာ လေ့ကျင့်မှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့လက်နက်တွေ ရှိပါတယ်။ တစ်အိမ်နဲ့တစ်အိမ်၊ တစ်ဘက်နဲ့တစ်ဘက် တိုက်ပွဲဖြစ်လာရင် တိုက်နည်းတို့၊ ရန်သူရောက်လာရင် တိုက်နည်း စတာတွေကို သင်ပေးတယ်။ စခန်းမှာ အားလုံးကို စုမထားပါဘူး။ ခွဲထားတယ်။ ဘင်လာဒင် နေတဲ့အိမ်လည်း ရှိတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးက အားလုံးကို အကုန်ကျခံဆောက်လုပ်ထားတာပါ။

လူသစ်တွေရောက်လာပြီဆိုရင် သင်တန်းစခန်းမှာရှိတဲ့ အထူးဧည့်သည်ဂေဟာမှာထားတယ်။ လူသစ်တွေက သူတို့မှာပါလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို အပ်ရတယ်။ ဘဏ်ငွေထုတ်တဲ့ကဒ်တို့၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေကိုလည်း အပ်ရပါတယ်။ သင်တန်းဆရာတွေက လူသစ်တွေကို စကားပြောရင်း၊ မေးမြန်းရင်းနဲ့ သူတို့ဟာ တကယ် သင်တန်းတက်ချင်လို့ လာတာလားဆိုတာကို လေ့လာစူးစမ်းရမယ်။ သူလျှိုတွေ သင်တန်းတက်မယ်ဆိုပြီး လာတတ်တာကြောင့် အလိမ္မာနည်းနဲ့ မေးမြန်းစူးစမ်းတာပါ။

အခြေခံသင်တန်းဆင်းပြီးတဲ့အခါမှာ အထူးသင်တန်းတွေကို ဆက်တက်ရတယ်။ အရည်အချင်းရှိတဲ့သူတွေ၊ ထူးချွန်တဲ့သူတွေကို သီးသန့်သင်တန်းပေးပါတယ်။ သင်တန်းဆင်းတဲ့သူတွေကို တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ သူကတော့ ဘင်လာဒင်ရဲ့လက်ထောက် အဘူဟက်ဖ် ပါပဲ။ သင်တန်းကာလမှာ ခက်ခက်ခဲခဲလေ့ကျင့်ရပါတယ်။ တောင်ပေါ်မှာ သင်တန်းတွေ တက်ရတယ်။ မြို့ထဲနဲ့ ခြောက်သွေ့တဲ့ သဲကန္တာရတွေမှာလည်း စစ်တိုက်တဲ့နည်း သင်ရတယ်။ လေယာဉ်ပစ်ခုံးကျည်တွေကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ် အသုံးပြုမလဲဆိုတဲ့နည်း၊ လက်ပစ်ခုံးပစ်နည်း၊ သံချပ်ကာတင့်ကားတွေကို တိုက်ခိုက်နည်း၊ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်နည်းနဲ့ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်နည်းတွေ သင်ပေးပါတယ်။ အထူးသီးသန့် သင်တန်းကိုတော့ အဘူခါဘက်စ် သင်တန်းစခန်းမှာ ဆက်ပြီးသင်ကြားရပါတယ်။ သင်တန်းအားလုံးဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကြပါဘူး။ သက်ဆိုင်ရာ လက်နက်တွေပေါ် ခွဲခြားတဲ့သင်တန်း၊ ဘာသာရပ်အလိုက် ခွဲခြားထားတဲ့သင်တန်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေကို စခန်းတစ်ခုတည်းမှာ မသင်ဘဲ စခန်းတွေ ခွဲခြားပြီး သင်ပေးပါတယ်။ အထူးပြုတဲ့သင်တန်း တစ်ခုတည်းဆိုရင် သင်တန်းတက်သူဟာ အဲဒီသင်တန်းမှာ

တက်ရောက်သင်ကြားရတယ်။

ခွဲခြားထားတဲ့ သင်တန်းတွေဆိုရင် လူ ၆ ယောက်ကနေ ၁၀ ယောက်ပဲ တက်ကြတယ်။ အဲဒီသင်တန်းတွေကို နာမည်တွေ ပေးထားပါတယ်။ သင်တန်းဆရာကလည်း သူ့တပည့် ၆ ယောက်ကနေ ၁၀ ယောက်နဲ့ အိပ်ရပါတယ်။ တချို့ဆို သင်တန်းသား ၂ ယောက်လောက်ပဲ ရှိတယ်။ တဲတစ်လုံးဆိုမှာ ကြီးကြပ်ရေးမှူးတစ်ဦးစီ ရှိပြီး အဲဒီက ဖြစ်ပျက်သမျှမှာ ကြီးကြပ်ရေးမှူးဆိုမှာ တာဝန်အရှိဆုံးပါပဲ။ ကြီးကြပ်ရေးမှူးက သင်တန်းသားတွေ အကြောင်း သတင်းပို့ရတယ်။ သင်တန်းသားတွေ နေမကောင်းရင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရင်လည်း သတင်းပို့ရတယ်။ သင်တန်းသားတွေနေတဲ့တဲမှာ စည်းကမ်းရှိဖို့၊ စနစ်ကျဖို့လိုပြီး အဲဒီမှာ ဖြစ်တာမှန်သမျှ ကြီးကြပ်ရေးမှူးက တာဝန်ယူရပါတယ်။

ဘယ်သင်တန်းမှာမဆို စသင်ရတာ လက်နက်ပစ်ခတ်နည်းပါပဲ။ နောက် တောင်စောင်းတွေကို အတက်အဆင်း လုပ်ရတယ်။ ရုပ်ဖျက်နည်းတွေ၊ ရန်သူမသိအောင် လှည့်ဖြားတာတွေကိုလည်း သင်တန်းဆရာက သင်ကြား ပေးတယ်။ တတိယမြောက် ဘာသာရပ်ကတော့ အပြင်ကို ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုရည်မှန်းချက်နဲ့သွားတယ်၊ ဘာလုပ်ဖို့ သွားသလဲဆိုတာ ခေါင်းထဲစွဲနေအောင် သင်ပေးတယ်။ စတုတ္ထဘာသာရပ်ကတော့ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်း တွေကို ဘယ်လိုဖောက်ခွဲမလဲ ဆိုတာပါပဲ။ ဒါက နောက်ဆုံးဘာသာရပ်ပါပဲ။ ၃ ပတ်လုံးလုံး လက်နက်တွေကို တိုင်တွယ် ဖောက်ခွဲရတယ်။ ဘာသာရပ်တစ်ခုကို ၁ ပတ်ပဲ သင်ကြားရပါတယ်။

ကျွန်တော် သင်တန်းတက်တဲ့ ကာလတစ်လျှောက်လုံး သင်တန်းဆရာက အမေရိကန်တွေအကြောင်း အမြဲပြော ပါတယ်။ ဆော်ဒီနိုင်ငံကို အမေရိကန်တပ်တွေ ဝင်ရောက်အခြေချနေတယ်လို့ အမြဲပြောတယ်။ သင်တန်းသား တွေက အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်တာကို အမြဲ အော်ဟစ်ရတယ်။ ကန်ဒါဟာလေဆိပ်မှာက သင်တန်းခန်းမှာ ဆိုရင် အာရပ်ကမ္ဘာမြေပုံကြီးကို ချိတ်ဆွဲပြီး အဲဒီမှာ အနောက်နိုင်ငံက သင်္ဘောတွေ၊ စစ်ဓနိန်းတွေချထားတာကို အသေအရာ ဖော်ပြထားတယ်။ ဒီနိုင်ငံတွေဟာ မြိတိန်၊ ပြင်သစ်နဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံတွေဖြစ်ပြီး ဝင်လယ်တွေ ခေသမှာ အဲဒီနိုင်ငံကတပ်တွေ အခြေချထားတာကို ပြသတယ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနဲ့ တူရကီမှာ အနောက်နိုင်ငံက တပ်တွေ ရှိတာကိုလည်းပြတယ်။ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအဖြစ် ချေချင်ညာ၊ ဘော့စနီးယား၊ ပါလက်စတိုင်း၊ အာဂင် တီးနား၊ အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ ဆိုမာလီနိုင်ငံတွေအကြောင်း ရိုက်ကူးထားတဲ့ ရုပ်ရှင်တွေပြတယ်။ ကျွန်တော်တို့တန်းက အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ အခွေကိုလည်း ပြသပါတယ်။

သင်တန်းကာလပြီးသွားတဲ့အခါမှာ ညဘက်ရောက်တော့ သင်တန်းဆရာတွေနဲ့ ဝိုင်းခွဲပြီး စကားပြောကြ

www.burmeseclassic.com

တယ်။ သင်တန်းဆရာတွေရဲ့ အမှားတွေ၊ သင်တန်းက ချို့ယွင်းချက်တွေ၊ အပြောအဆို အနေအထိုင် စနစ်မကျ တာတွေကို ဆွေးနွေးထောက်ပြကြပါတယ်။ အပြစ်နဲ့ ချို့ယွင်းချက်ရှိလို့ အပြစ်ပေးပြီဆိုရင် အပြစ်ဒဏ်ကို ချက်ချင်း ခံရတယ်။ ပြစ်ဒဏ်က တောင်ပေါ်တက်ရမယ်ဆိုရင် ညဘက်လည်း တောင်ပေါ်ကို အမှောင်ထဲမှာ စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ တက်ကြရတယ်။ အပြစ်ပေးခံရတဲ့သူဟာ ချက်ချင်းပဲ အပြင်ကို ထွက်ရတယ်။ သင်တန်းဆရာ က မီးကို ဖြတ်ခနဲဖြင့်လိုက်တာနဲ့ တောင်ပေါ် ပြေးတက်သွားပေတော့။ ဒါမှမဟုတ် အော်ပြီး အမိန့်ပေးလိုက် တာနဲ့ သူ့ပြစ်ဒဏ်အတိုင်း ချက်ချင်းလုပ်ရပါတယ်။ အခုပေးတဲ့ ပြစ်ဒဏ်ထက် ပိုကြီးတဲ့ပြစ်ဒဏ်ဆိုရင် စခန်းက အများသုံးတဲ့ရေတိုင်ကီကြီးကြီးထဲ ရေအပြည့်ခပ်ပေးရတယ်။ တိုင်ကီက အားလုံးသုံးတဲ့တိုင်ကီကြီး ဖြစ်တော့ အလွန်ကြီးပါတယ်။ အဲဒီလို ရေခပ်ထည့်တဲ့အခါမှာလည်း ဖိနပ်မစီးရပါဘူး။ ဖိနပ်မစီးရ ပြစ်ဒဏ်ခံရတဲ့ သူဟာ နေ့လယ်ခင်း နေပူနေတဲ့အချိန်မှာလည်း ဖိနပ်မပါဘဲ သွားလာလှုပ်ရှားရပါတယ်။

လူငယ်အများစုဟာ ပင်ပန်းတဲ့သင်တန်းကို ဆက်မတက်နိုင်ကြဘူး။ တချို့ဆို သင်တန်းမတက်ဘဲ နေတဲ့ သူလည်း ရှိတယ်။ သင်တန်းမတက်ချင်လည်း မတက်ဘဲ နေခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ တိုက်ခိုက်ရေး တာဝန်တွေကို သင်တန်းမအောင်ဘဲနဲ့တော့ မပေးတော့ပါဘူး။ ဒီသင်တန်းကို သူတို့ဆန္ဒအတိုင်း လာတက် ကြတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သင်တန်းမတက်ချင်ရင်တောင် ခဏပဲဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ကြိမ် သင်တန်းပြီးဆုံး အောင်လာတက်ကြပါတယ်။ စခန်းကို ရောက်လာတဲ့သူလျှိုတွေကို ဖမ်းမိရင်လည်း ရက်ရက်စက်စက် နည်း မျိုးစုံနဲ့ နှိပ်စက်ပြီး စစ်မေးတယ်။ နောက်ဆုံး သတ်ပစ်တဲ့အထိပါပဲ။

ဘင်လာဒင်ကတော့ အဆင့်မြင့်နိုင်ငံခြားစဉ်းစဉ်းသည့်တွေကိုပဲ တွေ့လေ့ရှိတယ်။ ဒါကလည်း စဉ်းစေဟာမှာ တွေ့တာပါ။ စဉ်းစေဟာက သူ့နေတဲ့နေရာနဲ့ လှမ်းပါတယ်။ သူ စဉ်းစေဟာလာရင်လည်း သူ့ရဲ့ ပစ်ကပ်ကား ကြီးနဲ့ လာလေ့ရှိပါတယ်။ ဘယ်အချိန် လာမယ်ဆိုတာ မသိရပါဘူး။ သူလာရင် ကိုယ်ရံတော်အများကြီးနဲ့ လာတာပါ။ သူက တခြားစဉ်းစဉ်းတွေကို သွားခဲပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသတင်းဌာနတွေက ဘင်လာဒင် ခွင့်ပြုချက်နဲ့ ဒီဒီယိုရိုက်မယ်၊ အင်တာဗျူးလုပ်မယ် ဆိုရင်တော့ လုပ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ဘယ်သူမှ ဓာတ်မှို မရှိက်ရပါဘူး။ ဘင်လာဒင်လာရင် သေနတ်တွေပစ်ဖောက်တာမျိုး၊ ရှောက်တလောင်ချာတွေ ပစ်တာမျိုးနဲ့ ကြိုဆိုကြပါတယ်။ ဘင်လာဒင်နဲ့ ကျွန်တော် ခရီးအတူသွားဖူးတယ်။ ဘင်လာဒင် သူ့လူတွေနဲ့ သဘောထား ကွဲလွဲပြီး ငြင်းခုံတာမျိုးလည်း တွေ့ဖူးပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး အပွင့်ခပ်မယ်ဆိုပြီး ရောက်လာတဲ့ သူလျှိုတွေမှာ သက်သေအခိုင်အလုံနဲ့ ဖမ်းဆီးရတယ်။ သူတို့နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဘင်လာဒင်ကပဲ ပေးရပါမယ်။

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော်ပြောချင်တာကတော့ ဘင်လားဒင်ဟာ အလွန်ကို သြဇာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ သူဟာ လူတွေကို ညည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်တယ်။ လူငယ်တွေဆိုရင် သူ့အပေါ်မှာ အလွန်ကြည်ညိုကြတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော် ဂျီဟတ်အတွက် အသင့်ဖြစ်နေပြီလို့ ဝန်ခံကတိပေးလိုက်ပါတယ်။ သူကလည်း ကျွန်တော်တို့ဟာ တူညီတဲ့လမ်းကြောင်းတစ်ခုတည်းကို လျှောက်နေတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာ အတွက် အစတေးခံရမယ်။ ဒါ လမ်းမှန်ပါပဲ။ ခက်တာက ဒီလမ်းမှန်ကိုလျှောက်ဖို့ ကျွန်တော် အသင့် မဖြစ် သေးတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဘာသာရေးကို ယုံကြည်ဖို့၊ ဘုရားသခင်ကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘင်လားဒင်က အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်ဖို့ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့တိုင်း ပြောလေ့ရှိတယ်။ လူတိုင်းကို ပြောတာပါ။ ဘယ်နေရာ ဘာတွေကို တိုက်မယ်ဆိုတာတော့ မပြောဘူး။ ဒါပေမဲ့ အမေရိကန် အဆောက်အအုံတွေ၊ လူတွေကို တိုက်မယ်လို့ အမြဲပြောတယ်။ သူက အမေရိကန်ရဲ့ ခါးရိုးကို ချိုးပစ်ချင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ သူ ဘာကို ဆိုလိုတယ် ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် တိတိကျကျ မသိရပါဘူး ၊ ဟုဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့သည်။

ဘင်လားဒင်နှင့် အတူနေထိုင်ခဲ့ရသည့်အကြောင်းကို အာဂျူနီဒဲလ်ကလည်း ပြောပြသည်။ ဘင်လားဒင်သည် အထိုင် ရိုးသားပြီး အဆင်းရဲခံသောကြောင့် ဘင်လားဒင်၏ နေထိုင်မှုကို သူ့နောက်လိုက်များက လေးစားသည့် အကြောင်း၊ သူ့ နေထိုင်မှုမှာ သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်များကို နှိုးဆော်ပေးသည့်အကြောင်း ပြောပြလေသည်။

ကျွန်တော့်မိန်းမက ကျွန်တော်နဲ့အတူ လာနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မူဂျာဟစ်ဒင် မိသားစုတွေပဲ နေရတဲ့ အထူးဝင်းထဲမှာ နေရတယ်။ အဲဒါက အာဖဂန်တောင်ပိုင်း ကန်ဒါဟာလေဆိပ်နားမှာ ရှိပါတယ်။ တချို့ မူဂျာဟစ်ဒင် မိသားစုတွေကတော့ ကဘူးလ်မှာ သွားနေရတယ်။ အဲဒီမှာက အိမ်ခပ်သေးသေးကို ငှားပြီး နေလေ့ရှိတယ်။ တခြား အာဖဂန်လူမျိုးတွေလို နေကြတာပါ။ ကဘူးလ်မှာနေနေ၊ ကန်ဒါဟာမှာနေနေ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေဟာ တခြားအာဖဂန်လူမျိုးတွေလိုပဲ နေထိုင်ကြတယ်။ မင်္ဂလာဆောင်တွေ၊ တခြားအခမ်းအနား တွေမှာလည်း အာဖဂန်တွေလိုပဲ သွားရောက်ပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီးနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ သာမန်လူမှုဘဝ လေးလိုပဲ နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ချည်းပဲနေတဲ့အတွက် ဘာသာစကား၊ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ နေထိုင်မှုအကျင့် ခရိုက်တွေက တူညီတာကြောင့် ပြဿနာ မရှိပါဘူး။

ဘင်လားဒင်ကတော့ တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူ့မိသားစုနဲ့အတူ တောဘက်ကို သွားလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာပဲ အနားယူတယ်။ သွားတဲ့အခါ သူ့ဇနီးတွေနဲ့ ကလေးတွေအားလုံး ခေါ်သွားတယ်။ သွားရင် သူက ကျွန်တော်တို့နဲ့

သီးသန့်ကားကို စီးသွားပြီး သူ့မိသားစုက ဘတ်စ်ကားနဲ့သွားကြပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အရွယ်ရောက်နေတဲ့သားတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ မြင်းစီးလေ့ ရှိကြတယ်။ အဲဒီလိုစီးတာက ကားနဲ့သွားရင် ၁ နာရီလောက်ကြာတဲ့ခရီးပါ။ မြို့ပြင်က စခန်းကိုရောက်ရင် သူက သူ့မိသားစုအားလုံးနဲ့အတူ ကားမောင်းပြီး ထွက်သွားလေ့ရှိတယ်။ သွားရင် သူက ကျွန်တော်တို့ကို မတွေ့ရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း သူ့ကို မတွေ့ရပါဘူး။ အဲဒီအခါ ဆက်သွယ်ရင် ရေဒီယိုနဲ့ပဲ ဆက်သွယ်ရတယ်။ သူ့ရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် ကျွန်တော်တို့ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘင်လာဒင်က သူ့မိန်းမတွေကို သေနတ်ပစ်နည်း သင်ပေးထားတယ်။ သူ့မိသားစုတွေနဲ့ အဲဒီမှာ ကစားကြ၊ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ကြနဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီးနေကြပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူက သူ့မိသားစုဘဝကို ယူလေ့ရှိပါတယ်။

ဘင်လာဒင်ဟာ မြင်းစီးကျွမ်းကျင်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ မြင်းတွေကိုလည်း သူက ချစ်တယ်။ အလုပ်တွေများတဲ့ အတွက် နေ့တိုင်းတော့ မြင်းမစီးနိုင်ပါဘူး။ အားရင်တော့ သူက မြင်းစီးတတ်သည်။ သူက မြင်းအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိတယ်။ ဘယ်မြင်းကို ရွေးရမယ်၊ ဘယ်မြင်းမျိုးရိုးက မကောင်းဘူးဆိုတာ သိတယ်။ အရင်က သူက ချမ်းသာတဲ့မိသားစုကဖြစ်တာကြောင့် မြင်းတွေ အများကြီး မွေးဖူးတယ်။ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်တဲ့ မိသားစုနဲ့လည်း ရင်းနှီးခဲ့ပြီး သူတို့က မြင်းကို ဘယ်လောက်ချစ်တယ်၊ မြင်းတွေကို ဘယ်လိုယဉ်ပါးအောင် လုပ်ရမယ်ဆိုတာ သိကြတယ်။ မြင်းပြိုင်ပွဲတွေလည်း လုပ်ကြတယ်။ သူ့မိသားစုတွေကလည်း မြင်းကို ချစ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာကတော့ ညီအစ်ကိုတွေထံမှာ မြင်းကို ပိုချစ်တဲ့သူပါ။ ဘာသာရေးထဲမှာ တမန်တော်က မြင်းကို ချစ်တာကြောင့် သူက ချစ်တာလို့ ဆိုတယ်။ သူက 'တရားစီရင်တဲ့နေ့' မတိုင်ခင် မြင်းတွေကို ချစ်တာဟာ ကောင်းတယ်လို့ ဘုရားသခင်ကပြောကြောင်း ဘင်လာဒင်က ပြောပြတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ မြင်းပြိုင်ပွဲ လုပ်ပေးတယ်။ တစ်ခါ သူက ကျွန်တော်ကို 'အတူကုန်ဒဲလ် မင်း မြင်းစီးတတ် သလား' လို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဘယ်ကားမဆို ကျွန်တော် မောင်းတတ်ပါတယ်။ မြင်းတော့ ကျွန်တော် မစီးတတ်ဘူး' လို့ ဖြေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူက 'မြင်းမစီးတတ်တာ ရုတ်စရာကောင်းတာပေါ့ကွ' လို့ ပြော တယ်။ သူက မြင်းစီးနည်း ကျွန်တော်ကို သင်ပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ပြီးအောင်မသင်ဘဲ သူလစ်တာ နဲ့ ရှောင်ပြေးလေ့ရှိပါတယ်။

ဒီလို သူနဲ့အတူတူ ရှိနေသမျှ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကျွန်တော်တို့ မကြောက်ပါဘူး။ သူနဲ့ကျွန်တော် အတူတူအားတမ်း အတူတူသွားတယ်၊ ရှိတဲ့အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတူတူခံ၊ အတူတူစံပါပဲ။ ဆာလောင်မူရှိရင် ဒူးကူ

www.burmeseclassic.com

ဆာလောင်ကြသလို စားစရာရှိရင်လည်း အတူဝေစားကြတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာရှိရင် အတူငိုကြသလို၊ ဝမ်းသာစရာရှိရင်လည်း အတူရယ်မောကြပါတယ်။ သူနဲ့ကျွန်တော်တို့ဟာ ရည်မှန်းချက်ခြင်း အတူတူပါပဲ။ သူဟာ အလွန်ရိုးသားဖြောင့်မတ်ပြီး အခွင့်ထူးခံတာ မရှိပါဘူး။ သူ့လူတွေနဲ့အတူ မျှဝေခံစားတဲ့သူပါ။ အဲဒီလို ရက်ရက်ရောရော မျှဝေပေးကမ်းတာဟာ တစ်ခါတလေ မဟုတ်ဘဲ တစ်သမတ်တည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်သူမှ ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့တာ မရှိပါဘူး။ ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မယ်လို့ လာပြောရင်လည်း ငြင်းပစ်လိုက်ပါတယ်။ အာရပ် ညီအစ်ကိုတော်တစ်ယောက်က သူ့တိုင်းပြည်ကို ပြန်ချင်တယ်ဆိုပြီး သူ့အခက်အခဲကို ဘင်လားခင်ဆီ လာပြောပါတယ်။ သူ့မှာ သွားစရာလမ်းစရိတ် မရှိဘူး။ ငွေလိုနေတယ်လို့ ပြောတယ်။ အိုစမာက အခန်းထဲဝင်သွားပြီး ပြန်ထွက်လာတော့ သူ့မိသားစု သုံးဖို့ထားတဲ့ငွေကို ယူလာတယ်။ ဒေါ်လာ ၁၀၀ လောက် ရှိမယ်။ သူက အာရပ်ကို ပေးလိုက်တယ်။ ရှိတ်အိုစမာရဲ့ အခြေအနေကို ကျွန်တော် သိပါတယ်။ သူ့မှာ ငွေမရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်က ဘာလို့ ပေးလိုက်တာလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။ 'အတူအက်ဒါလာ ဒီပိုက်ဆံကို ခင်ဗျား ဘာကြောင့် ပေးလိုက်တာလဲ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးသုံးဖို့ ခင်ဗျား ချွန်ထားရမှာပေါ့။ ဒီမှာရှိတဲ့ သူတွေဟာ ထွက်သွားတဲ့သူတွေထက် ပိုပြီး အရေးကြီးတယ်။ ငွေကြေးလိုအပ်တယ် မဟုတ်ဘူးလား' လို့ ပြောတော့ သူက 'ငါတို့ အခြေအနေက မကောင်းပါဘူး။ အကျပ်အတည်းနဲ့ ကြုံနေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရား သခင်က ငါတို့ဆီ ငွေတွေပို့မှာပါကွာ' လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် စားရေးသောက်ရေးဟာ ဒုက္ခရောက်နေပါတယ်။ အကျပ်အတည်းနဲ့ ကြုံနေပါတယ်။ နောက်ထပ် ၅ ရက်လောက်အထိ ကျွန်တော်တို့ ဘာစားစရာမှ မရှိဘူး။ ဒီလိုဖြစ်ပြီးတဲ့အချိန်ထိ ကျွန်တော်တို့မှာ အစားအသောက်ကို ခြိုးခြံပြီး စားနေရတယ်။ ပေါင်မုန့်လောက်ပဲ စားနေရတဲ့ အခြေအနေမျိုးပါ။ ပေါင်မုန့်ကို တစ်နေ့ ၃ ကြိမ်လောက်ပဲ ချွေတာပြီး စားနေကြရတယ်။ ဒီလို ဆင်းရဲဒုက္ခခံပြီး လက်တွဲခဲ့တဲ့ ရှိတ်အိုစမာကို ကျွန်တော် အလွန်လေးစားပါတယ်။ သူက အလွန်ချမ်းသာတဲ့သူဖြစ်ပေမယ့် ဒီလို အငတ်ငတ်အပြတ်ပြတ်ခံပြီး သူယုံကြည်ရာကို လုပ်ဆောင်နေတယ်။ သူ့လူတွေနဲ့ အနစ်နာခံပြီး ဂျီဟတ်အရေးတော်ပုံအတွက် မဆုတ်မနစ် ကြိုးစားအားထုတ်နေသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာဟာ သူ့မိသားစုနဲ့ သူ့ကလေးတွေကိုလည်း ဒီလိုပဲ စားသောက်စေတယ်။ ကျွန်တော်တို့စားသလိုပဲ စားစေတယ်။ ထူးခြားပြီး စားမနေရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ငတ်သလို သူတို့လည်း ငတ်ပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာက သူ့ကလေးတွေကို အဲဒီလို သွန်သင်ဆုံးမခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါက ကန်ဒါဟာလေဆိပ်နားက ခေခံမှာ သူ့သား 'ဆက်' က သူ့ဆီလာပြီး 'အဖေ ကျွန်တော် လက်ထပ်ချင်ပြီ' လို့ ပြောတော့ အိုစမာက 'ဒါက မင်းကိစ္စပဲ။

www.burmeseclassic.com

မင်းဘာသာ ဆုံးဖြတ်ပေတော့။ လက်ထပ်ချင်ရင် ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြိုးစားပြီးရှာပေါ့' လို့ ပြောလိုက်တယ်။
အဲဒီတော့ 'ဆက်' က 'ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမလဲ' လို့ မေးတော့ အိုစမာက 'ငွေရှာချင်ရင် မင်း ဒီလယ်တွေကို
ထွန်ပေတော့။ ထွန်လို့ရတဲ့ အသီးအနှံတွေကိုရောင်း၊ ရတဲ့ငွေကို စုပြီး မင်း လက်ထပ်နိုင်ပါတယ်ကွာ' လို့
ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒီတော့ သူ့သားကလည်း ဘာမှမပြောတော့ဘဲ အဲဒီမှာရှိတဲ့ လယ်တွေကိုထွန်ပြီး သီးနှံတွေစိုက်တော့တာပဲ။
သူ့အဖေက သားကို ဘာမှ မပေးလိုက်နိုင်ဘူး။ သီးနှံစိုက်ပျိုးပင်တောင် ပေးလိုက်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။
ပါးစပ်နဲ့ပဲ အကြံပေးလိုက်နိုင်တာပါ။ ရှိတ်အိုစမာဟာ သူ့သားတွေအားလုံးကို အဲဒီလိုပဲ လယ်ထွန်ခိုင်းတယ်။
သူတို့သုံးဖို့ ငွေကြေးကို သူတို့ဘာသာ ရှာဆိုတဲ့သဘောပဲ။ သူတို့ပဲခုံးပေါ် ရောက်လာတဲ့တာဝန်ကို ကိုယ့်ဘာသာ
ထမ်းကြလို့ အိုစမာက သူ့သားတွေကို လက်တွေ့ပြုလိုက်တာပါ။ သူ့သားတွေက အဖေရဲ့ ငွေကြေး သန်းပေါင်း
များစွာကို မထိရ၊ မတိုရတော့ပါဘူး။ သူက သူ့သားတွေကို ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'သားတို့... မင်းတို့
အဖေမှာ ငွေတွေ သန်းနဲ့ချီပြီး ရှိတယ်ဆိုတာ မင်းတို့ ကြားဖူးမှာပေါ့။ ဒီငွေတွေဟာ မင်းတို့အဖေ သုံးစွဲဖို့
မဟုတ်ဘူး။ ဗွတ်ဆလင်တွေအတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီငွေတွေကို အဖေက ဘုရားသခင်ရဲ့ အကျိုးအတွက်
သိမ်းဆည်းထားတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီငွေတွေကို အဖေ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မသုံးဘူး။ သားတို့ဟာ
လူကြီးဖြစ်လာပြီဆိုရင် ငွေကို ကိုယ့်လက်နဲ့ကိုယ်ရှာ၊ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်ရမယ်' လို့ ပြောတာ
ကြားဖူးပါတယ်။

ကျွန်တော်က သူနဲ့ အမြဲတမ်းလိုလို နေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့ရဲ့ ကိုယ်ရံတော်ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။
သူ့မိသားစုနဲ့သွားလည်ရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ ကဘူးလ်ကိုသွားရင် ဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော် လိုက်ပါသွားရတယ်။ သူနဲ့အတူ
သူ့ကိုယ်ရံတော် ၁၄ ယောက်ကနေ ၁၆ ယောက်အထိဟာ သူနဲ့အတူ အမြဲရှိနေပါတယ်။ သူ့မိသားစုဆိုတာက
သူ့ ဇနီးတွေရယ်၊ သူ့ကလေးတွေရယ်ပါ။

သူ့မိန်းမ ၃ ယောက်က တစ်အိမ်တည်းမှာ အတူနေကြတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်လည်း တည့်
ကြပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာက သူ့မိသားစုကို ကောင်းကောင်း ထိန်းထားနိုင်တယ်။ မိသားစုတွေကြားမှာ
ရန်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး။ အထူးသဖြင့် သူ့မိန်းမတွေ ကြားမှာပေါ့။ သူ့မိန်းမတစ်ယောက်က
ဆီးရီးယားသူပါ။ သူ့အဖေ ဇာတိကပေါ့။ ကျွန် ၂ ယောက်ကတော့ ဆော်ဒီလူမျိုးပါ။ နောက်ဆုံး မိန်းမကို
သူယုတော့ အစ်အလီဆိုတဲ့ ယီအစ်မိန်းမကို ကွာရှင်းပြီးမှ ယူတာပါ။ ပထမမိန်းမက အစ်အက်ဒါလာ ဖြစ်

တယ်။ ဆီးရီးယားလူမျိုးပေါ့။ ကျွန်တို့မိန်းမတွေက အာဖဂန်မှာ သူ ဂျီဟတ်တိုက်ပွဲ လာဆင်ခွဲရင်း ယူခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်သိသလောက်တော့ တစ်ယောက်က အမ်ခါလစ်၊ အမ်ရှာရစ် မိသားစု ဖြစ်တယ်။ အမ်ရှာရစ်ဟာ ဂျီဟတ် ရဲဘော်တစ်ယောက်ပါပဲ။

သူ့ရဲ့ ယီမင်သူ မိန်းမယူပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်လည်း အာဖဂန်က ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ယီမင်သူမိန်းမက သမီးလေးတစ်ယောက် မွေးပေးတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ၊ အေဒင်မှာ အမေရိကန်ဖျက်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို တိုက်ပြီး ၂ လအကြာမှာ ထွက်ခဲ့တာပါ။ သူ့မိန်းမတွေ အကုန်လုံး အာဖဂန်မှာ ရှိနေခဲ့တယ်။ သူ့ ပထမမိန်းမ အမ်အက်ဒါလာကတော့ သူနဲ့ ကွာရှင်းထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။

သူ့သားသမီးတွေထဲမှာ ယောက်ျားလေးတွေအားလုံးက ကျွန်တော်သိတဲ့အထိ ကန်ဒါဟာမှာပဲ ရှိနေကြတယ်။ ယောက်ျားလေး ၉ ယောက် ရှိပါတယ်။ သူ့သားတွေဖြစ်တဲ့ အက်ဒါလာနဲ့ အလီကို ကျွန်တော် သိပါတယ်။ သူ့မိန်းမတွေကနေ မွေးတဲ့ကလေးပေါင်း ၁၁ ယောက် ရှိတယ်။ ယီမင်မိန်းမက မွေးတာက မိန်းကလေးပါပဲ။ အခုတော့ ဘယ်နှယောက်ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိတော့ပါဘူး။

နီစာထရာ ဘယ်လ်ဆီ သည် တူနီးရှားလူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူသည် ဂျာမနီ၌ ကြေးစားဘောလုံးသမားတစ်ဦးအဖြစ် ရောက်ကစားနေသူ ဖြစ်သည်။ အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်က သူသည် မူးယစ်ဆေးဝါး ခွဲသွားသေး၏။ အဘိဓမ္မာအစုလားဘာသာသို့ ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ လာရောက်ခဲ့သည်။ အာဖဂန်၌ အင်အားခိုင်နင်းတွေ့ပြီး ဘင်လာဒင်၏ တက်ကြွသော နောက်လိုက်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ထရာဘယ်လ်ဆီကို ဘရပ်ဆဲလ်မြို့၌ လက်ရဖမ်းမိခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံရဲများက သူ့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က သူ့ကို ဘယ်လ်ဂျီယံရှိ နေတိုးစစ်အခြေစိုက်စခန်းကို ဖုံးခွဲတိုက်ခိုက်ရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ သူ့ကို အထူးစောင့်ကြောင်း သူက ထွက်ဆိုသွားခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော် ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ခဲ့ရတာဟာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာ ၁၂ ရက်နေ့ ယူအက်စ်အက်စ် ကိုးလ်ကို ဖုံးခွဲတိုက်ခိုက်ပြီး မကြာခင်မှာ တွေ့ခဲ့တာပါ။ အဲဒီနေ့ညမှာ အယ်လ်ကေးဒါးက လူသစ် စုဆောင်းတဲ့ အတူစုဘေဒါ ကျွန်တော်ဆီ ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်ကို ဂျာလာလာဘတ်နားက အိမ်ကြီးတစ်အိမ်ဆီ ခေါ် သွားတယ်။ အဲဒီက အခန်းတစ်ခန်းမှာ လူတွေအများကြီး စုထိုင်နေတာတွေ့ရတယ်။ အဲဒီလူတွေနဲ့ လက်ဆွဲ

နှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်လည်း ရှိပါတယ်။ ညစာ စားကြပြီး အဘူရူဘောဒါက ကျွန်တော့်ကို ဘင်လာဒင်ဆီ ခေါ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်သတင်းကိုလည်း ကြားထားပုံရတယ်။ အဘူရူဘောဒါက ကျွန်တော်ဟာ ဘောလုံးသမားဖြစ်ပြီး မကြာခင်ကမှ အစ္စလာမ်ဘာသာကို ကူးပြောင်းထားသူဖြစ်တယ်လို့ ဘင်လာဒင်ကို ရှင်းပြတယ်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း ဒီကိုရောက်လာတာ ဝမ်းသာတဲ့အကြောင်း၊ လိုအပ်တာရှိရင် အားမနာဘဲ သူ့ကို ပြောလို့ရကြောင်း ပြောတယ်။

နောက် ၂ ပတ် ၃ ပတ်အကြာမှာ ကျွန်တော်က ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ ပထမအကြိမ် တွေ့စဉ်က ပါဝင်ခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ကတစ်ဆင့် တွေ့ဖို့ကြိုးစားတာပါ။ ဒီလူကို ကျွန်တော်က တွေ့နိုင်၊ မတွေ့နိုင် အကြောင်းကြားပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။ နောက်တစ်နေ့ကျတော့ အဲဒီလူ ရောက်လာတယ်။ စနေနေ့ ကဘူးလ်ကို သွားရမယ်။ လေယာဉ်နဲ့သွားရမှာဖြစ်ပြီး မနက် ၈ နာရီ ၄၅ မိနစ် လေယာဉ်ထွက်မယ်။ ကန်ဒါဟာကို အရင်သွားရမယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် ကန်ဒါဟာရောက်လာတယ်။ အဲဒီ လူတစ်ယောက်က စောင့်နေပါတယ်။ ဘင်လာဒင်နဲ့ စတွေ့တုန်းက အခန်းထဲမှာ ရှိနေတဲ့လူတွေထဲက တစ်ယောက်ပါ။ အဲဒီလူက အိမ်တစ်အိမ်ကို ကျွန်တော့် ခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီအိမ်ထဲကို ဘင်လာဒင်ခွင့်ပြုတဲ့သူပဲ ဝင်လို့ရပါတယ်။ အဲဒီအိမ်ကို လေဆိပ်ကနေ ၁ နာရီခွဲလောက် သွားရတယ်။ အိမ်ကို ရောက်တော့ ရေမိုးချိုးပြီး၊ ထမင်းစားရတယ်။ ခေါ်လာတဲ့လူက ဒီအိမ်မှာ ဘင်လာဒင် မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူရောက်ရင်တော့ ရောက်လာမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီလူက ကျွန်တော့်ကို ထိုင်စောင့်နေတယ်။ နောက် ဒီလူက ကျွန်တော့်ကို အိမ်တစ်အိမ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော့်ကိုတွေ့တော့ ဝမ်းသာသွားတယ်။ ကျွန်တော်က ပထမတော့ သူ့ကိုလန့်ပြီး စကားသိပ်မပြောရဘူး။ သူက ကျွန်တော့်အကြောင်း၊ မိသားစုအကြောင်းတွေ မေးတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီမှာ ၃ ရက်လောက် နေရတယ်။ သူ့ဧည့်သည် အဖြစ်နဲ့ နေခဲ့ရတာပါ။ သူနဲ့နေရတဲ့ တစ်ချိန်လုံး သူက ဘဝအကြောင်းကို အများကြီးပြောပါတယ်။

အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ အိမ်မှာနေစဉ်က အီဂျစ်လူမျိုး အဘူ ဟက်ဖ်၊ နောက် ဒေါက်တာအေမန် ဇာဝါဟီရီတို့နဲ့ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်အကြောင်းကိုတော့ သူတို့ သိပြီးသားဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်ကလည်း ပြောပြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၃ ရက်ပဲနေရတော့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စကားမပြောခဲ့ရပါဘူး။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော့်အဖေ၊ အမေအကြောင်းလည်း ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်က အဖေ့ကို အလွန်ချစ်တဲ့အကြောင်း၊ အဖေ့နဲ့နေခဲ့ပြီး အဖေက ဆုံးမသွန်သင်ခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

အဲဒီမှာနေရင်း ဘင်လာဒင်ရဲ့ သတင်းပြန်ကြားရေးအဖွဲ့နဲ့ တွေ့ရပါတယ်။ သတင်းပြန်ကြားရေးအဖွဲ့က မီဒီယို ကက်ဆက်နဲ့၊ စီဒီ ၂ ချပ်ကို ပေးတယ်။ ဖွင့်ကြည့်တဲ့အခါ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာ ဝင်တွေရဲ့ ဒုက္ခတွေကို မြင်ရတယ်။ ဘော့စနီးယားမှာ အညှဉ်းပန်းခံရတာ၊ ချေချင်မှာ အသတ်ခံရတာ၊ ပါလက်စတိုင်းမှာ အစွဲရေးတွေရဲ့နှိပ်စက်မှုကို ခံနေရတာ၊ အင်ဒိုနီးရှားမှာ ဘေးဒုက္ခရောက်နေတာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ခရစ်ယာန်တွေက မွတ်ဆလင်တွေကို အနိုင်ကျင့်တာတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒီလို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော် ဇနီးလည်း ရှိပါတယ်။ မိန်းမတွေ အနှိပ်စက်ခံရတာကိုလည်း ကြည့်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနောက် ကျွန်တော်တို့ ဂျာလာလာဘက်ကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် မီဒီယိုကက်ဆက်တစ်လုံး ဝယ်ပြီး စီဒီကို ဖွင့်ကြည့်တယ်။ ကြည့်ရင်း စိတ်ထဲမှာ အလွန်ခံစားရပါတယ်။ ဒီနောက် ကျွန်တော် ကန်ဒါဟာကို ပြန်လာပြီး အိမ်မာဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့တယ်။ အဲဒီမှာ အစွဲလမ်းဘာသာအတွက် တစ်ခုခုလုပ်ပေးချင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောတယ်။ ဒီတော့ သူက မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလို မှာလိုက်ပါမယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကန်ဒါဟာမှာရှိစဉ်က ဘာမိယန်က ဗုဒ္ဓရုပ်တုတွေကို ဖျက်ဆီးဖို့ လုပ်နေတာ ကျွန်တော် ကြားရပါတယ်။ ဒီဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီး ၂ ဆူဟာ ကျောက်တောင်ကြီးမှာ ထုထားပြီး အေဒီ ၃ ရာစုနဲ့ ၅ ရာစုလောက်မှာ အာဖဂန်မှာ ထုထားတာဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေ စိတ်ဝင်စားတဲ့ ရုပ်ပွားတော်တွေပါ။ ၂၀၀၁ ခု၊ ဇေလမှာ တာလီဘန်တွေက အမြောက်နဲ့ပစ်ပြီး ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့တယ်။ နောက် အာဖဂန်အလယ်ပိုင်းက ဘာမိယန်ကို အိမ်မာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ သွားခဲ့ကြတယ်။ နေ့တစ်ဝက်လောက် နေခဲ့ကြတယ်။ ဖောက်ခွဲလိုက်တဲ့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့ကြပါတယ်။

ကန်ဒါဟာကို ရောက်တဲ့အခါ မီဒီယိုခွေကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော် ဒေါသထွက်လာတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် အိမ်မာဆီ သွားခဲ့တယ်။ သင်တန်းစခန်းတွေမှာ ကျွန်တော် လေ့ကျင့်သင်တန်း တက်ရတယ်။ ကန်ဒါဟာလေဆိပ် မှားက သင်တန်းစခန်းမှာ တက်ရတာပါ။ ဘင်လာဒင်ပြောတာက ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်သင်္ဘော အတိုက်ခံ ရတာ အသေးအမွှားပဲ ရှိသေးတယ်။ နောက် ဒီထက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးခံရမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက အေမန်အယ်လ်ဇာဝီဟီရီလည်း ရှိတယ်။ သူတို့က အမေရိကန်နဲ့ဂျူးတွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီတုန်းက သူတို့အဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့ မပူးပေါင်းရသေးပါဘူး။ မဟာမိတ်အဖြစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ အယ်လ်ဇာဝီ ဒါး စစ်ရေးခေါင်းဆောင် အဘူဟက်မိန်လည်း ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ အတွက် ပါဝင်တိုက်ခိုက်မယ်။ ကျွန်တော်လည်း အာဇာနည်တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်မိန်းမက ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထားပါတယ်။ ဥရောပကို သွားဖို့လည်း ကျွန်တော်မိန်းမကို ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။

ကန်ဒါဟာကအိမ်ကြီးမှာ ၃၊ ၄ ပတ်လောက် ကျွန်တော် နေခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာပဲ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းတွေ လုပ်ပေးဖောက်ခွဲပုံတွေကို သင်ခဲ့ရတယ်။ ဘယ်လိုပစ်မှတ်တွေကို တိုက်ရမယ်ဆိုတာလည်း သင်ခဲ့ရပါတယ်။ ဘယ်လိုကန်ဒါဟာကရိန်းဂလိုဘယ်မှာရှိတဲ့ နေတိုးစစ်စခန်းကို ကျွန်တော် တိုက်ရမှာပါ။ အဲဒီမှာတိုက်ဖို့အတွက် လူ ၃ ယောက်က တာဝန်ယူရမယ်။ တစ်ယောက်က ဆော်ဒီနဲ့ တစ်ယောက်က ယီမင်လူမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ၃ ယောက် ကန်ဒါဟာကအတူနေရတယ်။ ကျွန်တော်တာဝန်က ဗုံးလုပ်ဖို့ပစ္စည်းတွေကို ဝယ်ယူရမှာပါ။ ဓာတုပစ္စည်းစာရင်းကို ကျွန်တော်ပေးပါတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ကြောင်းလှိုင်းနဲ့ ကရာချိုကနေ ဇူးရစ်ကို သွားရပါတယ်။ ဇူးရစ်ကနေ ဘရပ်ဆဲလ်ကို ရထားနဲ့လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ၁ ပတ်လောက်နေပြီး အဲဒီမှာရှိတဲ့ ဟော်လန်လူမျိုးတစ်ယောက်ကို ခေါ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကို ဆော်ဒီယီမင်လူမျိုး ၂ ယောက် လိုက်လာပါတယ်။ တိုက်ခိုက်ရမယ့်နေရာကို အသေးစိတ် စစ်ဆေးကြည့်တယ်။ နေတိုးစစ်စခန်းရှိတဲ့ ကရိန်းဂလိုဘယ်ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အကောင်းဆုံးပဲလို့ ဆော်ဒီလူမျိုးက အကြံပေးပါတယ်။ ဘယ်နေ့တိုက်မဆိုတော့ ရက်မရွေးရသေးပါဘူး။ ဗုံးလုပ်တာ အသင့်ဖြစ်ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အကြောင်းကြားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဟု ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။

နေတိုးစစ်စခန်းကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ဖို့ ကြံစည်မှုဖြင့် ဘယ်လ်ဂျီယံတရားရုံးက ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ထရာဘယ်စ်ကို ထောင်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

ကနေဒါတွင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခံရသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် မိုမာမက် မွန်ဆိုး ဂျာဘရက်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၌ ကနေဒါလိုခြံမှထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က စစ်ဆေးမေးမြန်းချက်များကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။ ဂျာဘရက်သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ် နောင်ပိုင်းက အမေရိကန်နှင့် အစ္စရေးသံရုံးများကို ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် တိုက်ခိုက်ရန်စီစဉ်ခဲ့သော စင်္ကာပူတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ် ရှိသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို စီစဉ်ခဲ့မှုများအား ဗြိတိသျှအခြေစိုက်ကူးထားသူ အထောက်အထား ရရှိခဲ့၏။ အထူးသဖြင့် စင်္ကာပူစစ်ဆင်ရေးအတွက် အထောက်အထား ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုအထောက်အထားများကို အာဖဂန်သို့ အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာဘရက်သည် ထိုင်း၊ ကာတာနှင့် ဆိုမာလီနိုင်ငံ များသို့ ထွက်ပြေးခဲ့၏။ ၂၀၀၁ ခု၊ မတ်လတွင် သူ့ကို ဖမ်းဆီးရန် အမေရိကန်နှင့် ကနေဒါအာဏာပိုင်များဆီ လွှဲပေးခဲ့သည်။ သူကလည်း စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများကို ပြေဆိုခဲ့လေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လလောက်မှာ ဂျာဘရက်ဟာ အိုမာဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့

မှာ သူပါဝင်ပြီးလုပ်ရှားဖို့ ဘင်လားဒင်ကို တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ သူ့မှာ ကနေဒါနိုင်ငံကူးလက်မှတ် ရှိသလို အင်္ဂလိပ်စာကိုလည်း ကျွမ်းကျင်စွာပြောတတ်တဲ့အတွက်၊ အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ဆင်ရေးမှာ အသုံးဝင်မယ်လို့ ယူဆတာကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးလေ့ကျင့်ရေးစခန်းတွေမှာ တက်စေပါတယ်။ အိုစမာက ဂျာဘရက်ကို ပါကစ္စတန်မှာရှိတဲ့ မိုဟာမက်နဲ့တွေ့ဖို့ညွှန်ကြားတယ်။ မိုဟာမက်ကလည်း ဂျာဘရက်ဆောင်ရွက်ရမယ့်လုပ်ငန်း တွေကိုညွှန်ကြားပြီး ကုန်ကျမယ့်ငွေကြေးကိုလည်း ပေးလိုက်ပါတယ်။ မိုဟာမက်ဆိုတာဟာ ပါကစ္စတန်လူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အရ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုမှာ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားသူ ခါလစ်ရှိတ်မိုဟာမက်ဆိုသူဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါတယ်။

ဂျာဘရက်ဟာ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချိုကို သွားရောက်ခဲ့တယ်။ ၂၀၀၁ ခု၊ ဩဂုတ်လလယ်မှာ သူဟာ မိုဟာမက်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သူ့လုပ်ဆောင်ရမယ့် ကိစ္စတွေကို မေးမြန်းဆွေးနွေးခဲ့တယ်။ မိုဟာမက်ကလည်း လိုအပ်တဲ့ ငွေကြေးပေးပြီး ဖိလစ်ပိုင်မှာ အသေခံ တိုက်ခိုက်မှုတွေလုပ်ဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျာဘရက်ဟာ အရှေ့တောင်အာရှက အယ်လ်ကေးဒါးလုပ်ငန်းတွေကို ဆောင်ရွက်ဖို့ ထွက်လာခဲ့တယ်။

ဂျာဘရက်အနေနဲ့ အသေခံပုံးခွဲဖို့၊ ကားမောင်းသမားတို့ အသေခံပုံးခွဲမယ့်သူတို့ကို အထွေအထူး ရှာမနေရဘူး။ အာဖဂန်မှာ ဒီလိုလူတွေက ရာနဲ့ချီပြီး ရှိနေပါတယ်။ သူကလည်း အစီအစဉ်တွေ ရေးဆွဲဖို့အဓိကထားပါတယ်။ သူက ကနေဒါ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်လည်းရှိတော့ မလေးရှားလူမျိုး ဟမ်ဘာလီကို ကရာချိုက ဟမ်ဘာလီရဲ့ အခန်းမှာ တွေ့ခဲ့တယ်။ ဟမ်ဘာလီက ဖိလစ်ပိုင်မှာ တိုက်ခိုက်ဖို့ အစီအစဉ်တွေကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီမှာ အမေရိကန်နဲ့ အစ္စရေးသံရုံးတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ အစီအစဉ်လည်း ပါပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့မှာ မိုဟာမက်က ဂျာဘရက်ကို အင်္ဂါနေ့ မတိုင်ခင် ခရီးထွက်ဖို့ပြောတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၀၁ ခုနွေ၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ မတိုင်ခင်မှာ ဂျာဘရက် ထွက်လာနိုင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ပါကစ္စတန်မှာ ရှိနေတဲ့ ဂျာဘရက်ဟာ ၂၀၀၁ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့မှာ ကြီးမားတဲ့စစ်ဆင်ရေးကြီး ရှိနေတယ်လို့ သဘောပေါက်ခဲ့တယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ဒီစစ်ဆင်ရေးကြီး ရှိနေတယ်လို့တော့ သူ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့အဖြစ် တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်တဲ့အခါ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုမှာ မိုဟာမက်ဟာ အဓိကကျတဲ့ နောက်ကွယ် က စီစဉ်သူလို့ ခန့်မှန်းမိလာတယ်။ မိုဟာမက်က ဂျာဘရက်ကို သူ့လုပ်ငန်းမှာ သုံးစွဲဖို့ ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀ ပေးလိုက်တယ်။

ဂျာဘရက်ဟာ ဟောင်ကောင်ကို ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ၃ ရက်နေ့ပါတယ်။ ဟောင်ကောင်က ဟိုတယ်

တစ်ခုမှာ တည်းနေရင်း ဂျာဘရက်က သူ့ကို ပေးလိုက်တဲ့တာဝန်တွေကို သူ့လုပ်နိုင် မလုပ်နိုင် သူ့ကိုယ်သူ ပြန်မေးကြည့်နေတယ်။ ဘင်လာဒင်က သူ့ကို ရွေးချယ်ပြီး အသေအချာလွှတ်လိုက်တာပါပဲ။ နောက်ဆုံးတော့ ဂျာဘရက်ဟာ သူ့ကိုပေးလိုက်တဲ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါတယ်။

သူ့ကို ဖမ်းမိတဲ့အခါမှာ မိုဟာမက် မွန်ဆိုး ဂျာဘရက်က သူ့ရဲ့လုပ်ဆောင်မှုတွေအားလုံးကို အမေရိကန် တရားရေးဌာနမှာ ဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့ပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်နှင့် သီးသန့်အဆက်အသွယ်ရာများ အကြောင်းမှာ ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည်။ မိုဟာမက်အဖွဲ့လူ ဝါဆာမီသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံတို့တွင် အမြဲနေထိုင်ခဲ့သောသူ ဖြစ်သလို ကနေဒါနိုင်ငံသားလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ၂၀၀၀ ခုနှစ်က အာဖဂန်သို့သွားပြီး အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်းစခန်းများတွင် စစ်သင်တန်းများတက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယခု ထွက်ဆိုချက်မှာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်က တရားရုံးတွင် ကျမ်းကျိန်၍ ထွက်ဆိုခဲ့သော ထွက်ဆိုချက် ဖြစ်၏။ သူသည် ထိုထွက်ဆိုချက်ကို အစောပိုင်းက FBI စစ်ဆေးသူများထံတွင် သူ့ဆန္ဒနှင့်သူ ထွက်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝါဆာမီသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရောက်၍ သင်တန်းတက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၊ ကဘူးလ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်းစခန်းတွင် သင်တန်းတက်ခဲ့ပါသည်။ ယခု အမေရိကန် တရားရုံးရှေ့တွင် ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။ သူသည် စခန်းတွင် ဘင်လာဒင်ကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင် အဖြစ်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ နောက်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဘင်လာဒင်၏ ပို့ချချက်များကိုလည်း နားထောင်ခဲ့ဖူးသည်ဟု ဝါဆာမီက ဆိုသည်။ ဘင်လာဒင်၏ ဘေးတွင်လည်း ထိုင်ပြီး ထမင်းစားဖူးသည်။ တရားခံ ဝါဆာမီက ဘင်လာဒင်သည် အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသူဖြစ်သည်ဟုလည်း ထွက်ဆိုသွားပါသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ဂျီဟတ် စုဆောင်းမှုတွင် ဂျွန်ဝေါ့ကာလင်းသည်လည်း ပါဝင်သွားခဲ့သည်။ သူ့ကို 'အမေရိကန် တာလီဘန်'ဟုလည်း ခေါ်ကြပါသည်။ လင်းကို ၁၉၈၁ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလက ဝါရှင်တန်ဒီစီတွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ မိသားစုနှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ မာရင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ သူ အသက် ၁၆ နှစ်

အစ္စလာမ်ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းကိုးကွယ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် သူသည် ယီမင်သို့ သွားရောက်ကာ အာရပ်ဘာသာကို သင်ယူခဲ့သလို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့လည်း ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်ဇွန်လ၌ သူသည် တာလီဘန်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရကာ အယ်လ်ဖာရှော့ သင်တန်းစခန်းတွင် သင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့၏။ ၇ ပတ်ကြာ သင်တန်းကာလတွင် ဘင်လားဒင်နှင့် သူ တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ လင်းသည် တာလီဘန်တပ်ဖွဲ့တွင် ပါဝင်နေစဉ် ၂၀၀၁ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ၌ ကြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့က သူတို့အဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ပစ်လိုက်လေသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ဖြစ်ပွားပြီး အမေရိကန်တို့သည် စစ်ဆင်ရေးများကို အာဖဂန်တွင် စတင်ခဲ့သည်။ အောက်ဖော်ပြပါအချက်များမှာ လင်းက ၂၀၀၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလအစောပိုင်းက FBI ရှေ့မှောက်တွင် ထွက်ဆိုခဲ့သော ထွက်ဆိုချက်များ ဖြစ်၏။ အာဖဂန်တွင် ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပုံကိုလည်း ပြောပြထားသည်။ FBI ၏ အစီရင်ခံစာတွင် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၉ရက်၊ ၁၀ရက်နေ့များက 'ဌာနီမီလစ်' ခေါ်ကာလင်းနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ဟု ရေးထားလေသည်။

ဆိုစကားဘင်လားဒင်သည် အယ်လ်ဖာရှော့သင်တန်းစခန်းသို့ သူ့သား ၂ ယောက်နှင့်အတူ ၃ ကြိမ်မှ ၅ ကြိမ်အထိ လာရောက်ခဲ့သည်ဟု လင်းက ထွက်ဆိုသွားပါသည်။ စခန်းသို့ သူရောက်ပြီး ၃ ပတ်အကြာတွင် ဘင်လားဒင် ပထမဆုံးလာရောက်ခဲ့သည်ဟု လင်းက ဆိုသည်။ စခန်းတွင် ဘင်လားဒင်က ဒေသတွင်းအခြေအနေများ၊ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများ၊ ယခင် အာဖဂန်နှင့် ဆိုဗီယက်တိုက်ပွဲများ အကြောင်းကို လေ့ကျင့် သင်တန်းပို့ချသွားခဲ့သည်။ အခြား ၄ ယောက်သည် ဘင်လားဒင်နှင့် ၅ မိနစ်ခန့်တွေ့ဆုံ၍ စကားပြောခဲ့ရသည်။ တခြားကိစ္စများကို ပြောဆိုသလို ဂျီဟတ်အတွက် အခုလို လာရောက် သင်တန်းတက်သည်ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဘင်လားဒင်က ပြောဆိုသွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

လင်း၏ ထွက်ဆိုချက်တွင် သူတွေ့ခဲ့ရသော ဘင်လားဒင်မှာ အရပ် ၆ပေ၊ ၄ လက်မလောက် မြင့်ကြောင်း၊ အချိန်အကြာကြီး တောင့်တောင့်တင်းတင်း ထိုင်နေတတ်ပြီး ရေအများကြီး သောက်ကြောင်း၊ စကားပြော ခွန်ရည်ပြီး ညင်ညင်သာသာ ပြောတတ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားသည်။ ဘင်လားဒင် သွားသောအခါ တိုယိုတာ လင်ခရူဆာ (အဖြူရောင်ဟု ထင်သည်) ၂ စီးဖြင့် သွားလေ့ရှိကြောင်း၊ ကိုယ်ရံတော် ၆ ယောက်ခန့်ပါသည်ဟု သူထင်ကြောင်း၊ ကိုယ်ရံတော်များသည် ဆော်ဒီအာရပ်များ သို့မဟုတ် ယီမင်များ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သူထင်ကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ အစောပိုင်းတွင် တက်ရောက်ခဲ့သော သင်တန်း၌ သင်တန်းမှူးမှာ အဗ္ဗဒူလာ ကူဒေါ့ဟု လင်း က ဆိုသည်။ သင်တန်းသို့ ဘင်လားဒင်က လူ ၅၀ စေလွှတ်ခဲ့ပြီး ၂၀ မှာ အသေခံခုံးခွဲတိုက်ပွဲများတွင်

ပါဝင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အုပ်စုတွင် ပြောဆိုချက်များအရ ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်နှင့် အစ္စရေးပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ထားကြောင်းလည်း သိရှိရသည်။

လင်းတွေ့ရှိခဲ့သော သင်တန်းသားများတွင် လူ ၂၀ လောက်မှာ နိုင်ငံခြားသားများဖြစ်ပြီး သူတို့မှာ ဗြိတိသျှ၊ ဩစတြေးလျ၊ အာဖရိကန်နှင့် ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုးများ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ သင်တန်းသားများကို အဘူမိုဟာမက် အယ်လ်မစ်စရီ ဆိုသော အီဂျစ်လူမျိုးက တစ်ယောက်ချင်း ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူသည် စခန်းအားလုံး၏ အထွေထွေမန်နေဂျာဖြစ်သည်ဟုလည်း သိရသည်။ အယ်လ်မစ်စရီက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့် အစ္စရေးတို့ကို တိုက်မည့် စစ်ဆင်ရေးများအား သူ့စိတ်ဝင်စားသည်ဟု လင်းကို ပြောသည်။ လင်းကလည်း မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များကိုတိုက်သော တိုက်ပွဲတွင် သူရှေ့က ပါဝင်တိုက်ခိုက်လိုကြောင်း မစ်စရီကိုပြော သည်။ သင်တန်းတွင် လင်းသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို သစ္စာရှိပြီး သူတို့၏ အိမ်နဲ့ကို နာခံမည့်အကြောင်း သစ္စာဆိုခဲ့ရသည်ဟု လင်းက ထွက်ဆိုသွားပါသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးသင်တန်းစခန်းများသို့ လူတိုင်းကို တက်ရောက်ခွင့်နှင့် လာရောက်လည်ပတ်ဖို့ ခွင့်မထားဘဲ တချို့ လာရောက်ခွင့်ရသူများကလည်း အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပူးပေါင်းခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ထိုသို့ သင်တန်းစခန်းကို လာရောက် ကြည့်ရှုခွင့်ပေးသူများတွင် ကူပိတ်လူမျိုး ဖောင်ဒဲလ်ရာဘီးယားလည်း ပါဝင်လေသည်။ သူသည် ကလေး ၄ ယောက်ရှိသော အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်ကာ သူ့ကို အမေရိကန်တို့က ဖမ်းဆီးကာ ပွစ်တာနာမိုအကျဉ်းထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးယားသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်နှင့် အကူအညီပေးရေး လုပ်သားတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခု၊ မတ်လက သူသည် အာဖန်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ဘင်လာဒင်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ အာဖန် နစ္စတန်၊ ပက်ရှ်ဝါသို့ သွားရောက်ရန် ကူပိတ်အစိုးရက သူ့ကို ရွေးချယ်ခွင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်မစ် ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့ရှိ ရာပက်ရှ်ဝါတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အယ်လ်ရာဘီးယားက ပွစ်တာနာမိုရှိ စစ်ခုံရုံးရှေ့တွင် သူ့သွားရောက်ခဲ့သော အတွေ့အကြုံနှင့် အဖြစ်အပျက်များ ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ကူပိတ်မှနေ အာဖန်သို့ သွားစဉ်က သူနှင့်အတူ အစ္စလာမ်ဘာသာရေးပညာရှင်ဖြစ်သူ အဘူမုဒါထံ ပါကြောင်း၊ ထိုသူကို ဘင်လာဒင်က လေးစားကြည်ညိုကာ ထိုသူ၏ ဩဝါဒများကို လိုက်နာပုံရကြောင်း၊ သူသည် အစ္စလာမ်ဘာသာအား လမ်းညွှန်ပြနေသူ၊ ဘုရားသခင်၏ တိုက်ရိုက်သွန်သင်ချက်များကို ကြားရသူဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ထွက်ဆိုသွားလေသည်။ သူ၏ ထွက်ဆိုချက်တချို့ကို ဖော်ပြရလျှင်...

'ကျွန်တော်တို့ဟာ ကူဝိတ်ကနေ ထွက်ခွာလာခဲ့ကြတယ်။ အဘူမုဒါက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို သွားမယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တော့ မတူပါဘူး။ ကျွန်တော်လာတာက ဒုက္ခသည်တွေကို ကြည့်ဖို့၊ သူတို့လိုတာကို ဘယ်လိုအကူအညီပေးရမလဲဆိုတာ သိအောင်လာတာပါပဲ။ အဘူမုဒါက အဲဒီမှာ သာသနာပြုအဖွဲ့က လူ တစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီလူ သူ့ကိုပြောတာက အဲဒီမှာ အုပ်ချုပ်တဲ့သူက ဘင်လားဒင်လို့ဆိုတယ်။ အဘူမုဒါ ပြောတဲ့ ဘင်လားဒင်က အဘူအဆာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ထင်တယ်။ အဘူမုဒါက သူတွေခဲ့တာတွေက အမှန်ဖြစ်ပါ တယ်လို့ ပြောတယ်။ အမှန်မဖြစ်ရင်လည်း အဲဒီမှာရှိတဲ့သူတွေကို ကျွန်တော်က ကူညီဖို့ပဲမဟုတ်လား။ ကျွန်တော်က အဘူမုဒါကို အဲဒီလူကိုတွေ့ချင်ရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။ တောင်ပေါ်တက် ရမလား၊ ညဘက်သွားရမလားလို့လည်း မေးလိုက်ပါတယ်။ အဘူမုဒါက အဲဒီလိုလုပ်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒီလူက ဘင်လားဒင်ဖြစ်တယ်။ သူက ကန်ဒါဟာမှာ အိမ်ဆောက်ပြီးနေပါတယ်။ သာမန်လူတွေလည်း အများကြီးလာ တယ်။ သူ့ဆီသွားရင် တိတ်တိတ်ကလေး သွားစရာမလိုပါဘူးလို့လည်း ဆိုတယ်။ ကျွန်တော်က ကောင်းပါ တယ်။ ကျွန်တော်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အာဖဂန်ကိုသွားမယ်လို့ အဘူမုဒါကို ပြောလိုက်တယ်။

ဘင်လားဒင်ဟာ အရင်ကတော့ သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးပါ။ နောက်တော့ တော်လှန်ရေးသမားဖြစ်လာတယ်။ ကန်ဒါဟာမှာ ဘင်လားဒင် နေတဲ့အိမ်ရှိတယ်။ အဲဒီမှာက ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းပဲ။ ကျွန်တော်တို့ရောက်တော့ အိမ်ထဲဝင်လိုက်တယ်။ ဘယ်အစောင့်မှ စစ်ဆေးတာလည်း မရှိပါဘူး။ ဘင်လားဒင်က ထိုင်နေပြီး ကျွန်တော်တို့ကို တွေ့တော့ ဝမ်းသာသွားတယ်။ အဘူမုဒါက စကားတွေအများကြီးပြောပြီး ကျွန်တော်က ထိုင်နားထောင်ရုံ သက်သက်ပါပဲ။

အဘူမုဒါက မေးခွန်းတွေ အများကြီးမေးတယ်။ အဘူမုဒါက ဘင်လားဒင်ကို အရပ်သားတွေ အများကြီး အသတ်ခံရတဲ့ သူ့အမြင်ကို ပြောပြတယ်။ အဘူမုဒါက အာဖဂန်ကမှ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အမေရိကန်သံရုံးတွေ ဖုံးခွဲ ခံရတာကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုနေတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ဘင်လားဒင်ကလည်း အဲဒီလို ဖုံးခွဲဖို့ သူ အိမ်နီးမပေးပါဘူးလို့ ပြန်ပြောတယ်။ အဲဒီလိုပြောတဲ့အခါမှာလည်း တုန်လှုပ်မှု မရှိပါဘူး။ ဘင်လားဒင်က အာရပ်ဘာသာနဲ့ ပြောနေတာ ဖြစ်တယ်။ သူက အစုအပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်တာကို အိမ်နီးမပေးပါဘူးလို့လည်း ဆိုတယ်။ အဘူမုဒါက ကောင်းကောင်း မထိုင်နိုင်ပါဘူး။ အဘူအဆာအနေနဲ့ လူတွေအများကြီး သတ်မယ်လို့ ထင်ပါဘူးလို့လည်း သူက ပြောတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ဘုရားဝတ်ပြုတာနဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို လမ်းညွှန် ပြောဆိုတာမျိုးပဲ ရှိတယ်ဆိုပြီး စကားပိုင်းကို နေ့လယ်မှာ အဆုံးသတ်လိုက်ကြတယ်။

စကားပိုင်းကို အဘူဆူလေမန် ဆိုတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်က ကူဝိတ်ကနေ အယ်လ်ရာဘီးယား ယူလာတဲ့ လက်ကို အနွေးပေးတဲ့ပစ္စည်းကို လာပြတယ်။ ဒီပစ္စည်းက ကူဝိတ်မှာ အမွှေးတိုင်ထွန်းတဲ့အခါ အသုံးပြုကြတယ်။ လက်မှာကိုင်ထားရင် နွေးနေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဘင်လာဒင်က ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ဒီလိုလက်ကို အနွေး ဓာတ်ပေးတဲ့ ပစ္စည်းထက် အနွေးထည်က ပိုလိုတယ်။ အတွင်းခံအနွေးထည်အစုံ ၃၀၀ မှာထားတယ်လို့လည်း သူက ဆိုပါတယ်။

အဘူမူဒါက ဘင်လာဒင်ကို သူလိုချင်တာ တဲ့တိုးပဲ ပြောတယ်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း အမေရိကန်တွေ ပင်လယ်ကွေ့ကနေ ထွက်သွားတာကို လိုချင်တယ်လို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'ကူဝိတ်ကရော၊ ဘယ်လိုလဲ၊ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးသိခဲ့တာက ဆဒမ်ဟာ ကူဝိတ်ကို ဝင်နေပြီ။ (ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲ မဖြစ်ခင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်က အခြေအနေ) ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကူဝိတ်ကို ကာကွယ်ပေးမယ့်သူ ဘယ်သူမှမရှိလို့ဘဲ' လို့ ပြော လိုက်တယ်။ ဒီအခါ ဘင်လာဒင်က 'ဒီဓာတ်ပုံကိုကြည့်' ဆိုပြီး ပြတယ်။ ဆိုလိုတာက ဆဒမ်အဖို့ ကူဝိတ်ကို ဝင်ရတာ လွယ်ကူတဲ့သဘောကို ပြတာပါ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း တစ်ယောက်ယောက်က မိမိကို လာလည်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်လို့ရှိရင် အိမ် မပြန်သေးဘဲ တခြားကို သွားလည်တာတွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြန်ခါနီးကျရင် ဖိတ်တဲ့အိမ်ကို သွားပြီး နှုတ်ဆက်လေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ပြန်ခါနီး ဘင်လာဒင်ကို သွားနှုတ်ဆက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘင်လာဒင်ဟာ သူ့အခန်းထဲမှာ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဘူမူဒါနဲ့ ကျွန်တော် အခြားတစ်ခန်းတစ်ခုကို ဝင်ကြည့်လိုက်တော့ ဘင်လာဒင်ဟာ CNN၊ အယ်လ်ဂျာဇီးယားနဲ့ အခြားမီဒီယာတွေနဲ့ ဗီဒီယိုရိုက် အင်တာဗျူး လုပ်နေတာကို တွေ့ရပါတယ် 'ဟုပြောခဲ့သည်။

နာဖီးရာနော်ရက်ဒိုင်းသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်က မော်ရိုကိုတွင် မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၁ တွင် သူ့အဖေ မော်ရိုကိုမှနေ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ထွက်ခွာခဲ့၏။ သူသည် မော်ရိုကို အစ္စလာမ်မစ်တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စုနှင့် အာဖဂန်နစ္စ တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ နော်ရက်ဒိုင်းက အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များနှင့် စကားပြောခဲ့ပါသည်။

'၂၀၀၁ ခု အစပိုင်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ အိုစမာဘင်လာဒင်၊ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါ ပီရိုတို့နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတွေ့ဆုံမှုမှာ ကျွန်တော်က ဂျပားအစ္စလာမ်မီးယား၊ မော်ကာတီလာ၊ မာဂရက်မီးယား (မော်ရိုကို အစ္စလာမ်မစ် တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စု) အကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့တယ်။ အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ ပစ်မှတ်တွေအကြောင်း၊ အခြေခံမူဝါဒတွေ

သူတို့သိသောအိုစာတင်လာဒင်

အကြောင်း ပြောဖြစ်တာပါ။ ကျွန်တော်က အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို ပြောတာက ဒီအဖွဲ့ကို ထောက်ပံ့ ကူညီဖို့ စစ်သင်တန်းကအစ စစ်လက်နက်တွေရော၊ လိုအပ်တဲ့ရုပ်ဝတ္ထုငွေကြေးတွေရော ထောက်ပံ့ကူညီဖို့ ပြောတာပါ။ ဘင်လာဒင်က အဲဒီအုပ်စု အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အခုဆို စစ်သင်တန်းတွေတက်နေပြီ။ သူတို့ဟာ အခုဆို တိုက်ပွဲတောင် ဝင်လို့ရနေပြီ။ သူတို့ဟာ အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွေမှာ သင်တန်းတက်နေပါတယ်။ သူတို့ကို အယ်လ်ကေးဒါး စစ်ရေးခေါင်းဆောင် အဘူဟက်ဖ်က ဖိတ်ခေါ်သင်တန်းတက်စေတာပါလို့လည်း ရှင်းပြပါတယ်။

အဲဒီလို ဘင်လာဒင်နဲ့တွေ့ပြီး ၂ ရက်လောက်အကြာမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဘူဟက်ဖ်နဲ့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးက အကူအညီပေးမယ်လို့ ကတိပြုတယ်။ မော်ရိုကို အစ္စလာမ်မစ် တိုက်ခိုက်ရေးအုပ်စုက လူတွေကို လိုအပ်တာကူညီမယ်လို့ ပြောတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးက အဲဒီအဖွဲ့ကို ဒေါ်လာ ၃၀၀၀ ထောက်ပံ့ လိုက်ပါတယ်' ဟု ပြောပါသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် မော်ရိုကို တရားရုံးက နော်ရက်ဒိုင်းကို ပြည်သူလူထု၏ တည်ငြိမ်မှုကို ဖြောင့်ပြားအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ တိုင်းပြည်အား ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု မရှိအောင် ကြံစည်ခြင်း စသည်များဖြင့် ထောင်ဒဏ်အနစ် ချမှတ်လိုက်ပါသည်။

အီဂျစ်လူမျိုး မာမိုဒူ အက်ဒဲလ် ကာတာအက်စ် ဆယက်စ်ကို အီဂျစ် တရားရုံးက မျက်ကွယ်ပြစ်ဒဏ်အဖြစ် ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ချမှတ်ခဲ့၏။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က သူသည် အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ ရူဇောတွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ၅၈ ယောက် သတ်ဖြတ်ပစ်မှုဖြင့် တရားစွဲပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းဖြစ်၏။ ၁၉၉၈ ခု၊ ဇွေဦးရာသီတွင် အက်စ်ဆယက်စ်သည် ရောမမြို့သို့ ဖောက်ဖျက် နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်တောင်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ နှောင်းပိုင်းတွင် မီလန်မြို့သို့ သွားခဲ့သည်။ မီလန်တွင် ဗလီဝတ် နှောင်းတစ်ခု ဆောက်ခဲ့သည်။ သူ့ကို သက်ဆိုင်ရာက စောင့်ကြည့်နေသည်။ အီတလီရဲ့အဖွဲ့ အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းရေး ဌာနကလည်း သူ့ကို စောင့်ကြည့်နေပါသည်။ ၂၀၀၁ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်တွင် အီတလီ လုံခြုံရေးတပ်များက အက်စ်ဆယက်စ်၏အခန်းကို ရုတ်တရက် ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ပါသည်။ သို့သော် သူသည် အဖမ်းမခံရဘဲ အီတလီနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ သူ့အခန်းထဲမှ ၂၀၀၁ ခု၊ မေလ ၁၄ ရက်နေ့စွဲပါ စာတစ်စောင် သိမ်းဆည်းမိသည်။ ထိုစာမှာ သူ့ဒေါ်လာမှာ စစ်သွေးကြွများကို ညွှန်ကြားထားသော စာဖြစ်၏။ ၂၀၀၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ တွင် အာရပ်သတင်းစာ အယ်လ်ဟေရက်က အာဖဂန်တွင် အက်စ်ဆယက်စ် သတ်ဖြတ်ခံရကြောင်း အနိုင်အလုံးရေးသားခဲ့သည်။ သက်သေအိုင်အလုံ နည်းဟုလည်း သတင်းစာက ဖော်ပြပါသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုမဖြစ်ခင်က အီတလီရဲ့အဖွဲ့နှင့် အင်္ဂလိပ်ဆယက်နှစ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်ကို အသံဖမ်းထားခဲ့ပါသည်။ သူသည် ဂျီဟတ်များ၏ အတွင်းစည်းတွင်ရှိကြောင်း၊ ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ကြောင်း သူ၏ ပြောဆိုမှုများကို အသံဖမ်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘သူ့ကလေးတွေကို ရှေးရိုးစွဲတွေပဲဖြစ်ရမယ်။ ခေတ်ပညာတတ်စရာ မလိုဘူး။ သူ့သားတွေအနေနဲ့ ကုရ်အန်ကျွန်း ကိုပဲ ကျက်မှတ်ရမယ်။ နောက် တစ်တော်ပြောကြားတဲ့ ဟာဒင်ကိုလည်း ကျေနပ်ရမယ်။ ကဗျာတွေကို ကျက်မှတ်ထားရမယ် လို့ အိုစမာက အမြဲပြောလေ့ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အိုစမာဟာ သူ့ပညာမသင်ခဲ့ရတာကို အလွန် စိတ်မကောင်းဖြစ်နေတာပေါ့။ သူနဲ့ သူ့ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတွေ ယှဉ်ကြည့်တဲ့အခါ အလွန် ကွာခြားနေတာ တွေ့ရတယ်။ သူ အလွန်ဝမ်းနည်းပါတယ်။ သူ့ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ဝမ်းကွဲအားလုံးဟာ ကောလိပ်တွေတက်ပြီး ပညာတတ်ကြီးတွေ ဖြစ်နေကြပါတယ်’

အဖွဲ့ဒုလ္လာအင်္ဂလိပ်၏သား ဟူတေဖာအင်္ဂလိပ်၏ ပြောကြားချက်

‘ဘင်လာဒင်ရဲ့သားတွေဖြစ်တဲ့ အဖွဲ့ဒါလာနဲ့ အိုစမာဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ နေကြပါတယ်။ နောက်တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်ကတော့ သူ့အမေနဲ့အတူ ဆီးရီးယားမှာ နေပါတယ်။ သူ့အမေက အိုစာရဲ့ ပထမဇနီးပါ။ သူတို့က ဒမတ်စကတ်မှာ နေတယ်။ ကျန်တဲ့သားသမီးတွေကတော့ အာဖဂန်မှာပဲ ရှိပါတယ်။

အာဖဂန်စစ်ပွဲပြီးတော့ အိုစမာဟာ ဆော်ဒီကို ပြန်လာပါတယ်။ သူက သူ့အဖေရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို သဘောမထူဘူး။ အဖေကို ဆန့်ကျင်တဲ့သားတစ်ယောက်ပါပဲ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးအပြီး ၂ နှစ်လောက်အကြာမှာ သူနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ မက္ကာက ဟတ်(ချ်)ဘုရားဖူးမှာ တွေ့တာပါ။ ၄ ရက်လောက်အတူ နေခဲ့ကြတယ်။ ရွက်ဖျင်တဲတစ်ခုထဲမှာ သူနဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က ‘၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကို ဘယ်လိုထင်သလဲ’လို့ မေးတော့ သူက ‘ဒါတကယ့်ကို ရှားသွပ်တဲ့အလုပ်တစ်ခုပဲ။ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တဲ့သူတွေဟာ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်တဲ့ရုပ်သေးတွေပဲ။ သူတို့ဟာ အားလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြတယ်။ ဘာမှကို မကျန်အောင် ဖျက်ဆီးပစ်ကြတာ။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်လိုက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဘာအကျိုးတွေ ရလိုက်သလဲ။ ဒီလို တိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို အီဂျစ်အရူးတွေ လုပ်တာပေါ့’လို့ ပြောပါတယ်။ နောက်ပြီး သူက သူ့အဖေကိုလည်း မကျေနပ်နဲ့ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်’

၁၉၉၆ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် အင်တာဗျူးခဲ့သော အက်ဘဒဲလ် ဘာရီ အင်္ဂလိပ်၏ ပြောကြားချက်

‘အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မတူတဲ့အကဲဖြတ်ချက်တွေ အမျိုးမျိုးရှိကြပါလိမ့်မယ်။ တချို့ကတော့ သူဟာ သူ့ရဲ့ကောင်းအသွင်လက္ခဏာတွေနဲ့ ရန်သူတွေကို တိုက်ခိုက်တယ်။ အင်အားကြီးတဲ့ ဂိုးလီးယက်လို လူထွားကြီးကို ဒေးဗစ်လို လူငယ်လေးက စိန်ခေါ်တိုက်ခိုက်တာမျိုး လုပ်ခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်က ဒေးဗစ်နဲ့တူပြီး အမေရိကန်တွေက ဂိုးလီးယက်နဲ့ တူတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ တချို့ကတော့ သူဟာ ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်နေပြီး စိတ်ရှူးပေါက်ရာ လျှောက်လုပ်နေပြီလို့ ဆိုကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အိုစမာဘင်လားဒင်ကို ဘယ်လိုမြင်သလဲဆိုတော့ သူဟာ အမေရိကန်တွေရဲ့ မျက်စိကို ဖွင့်ပေးလိုက်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ အမေရိကန် တွေဟာ အာရပ်ကမ္ဘာက အကျင့်ပျက်အုပ်စိုးသူတွေကို ထောက်ပံ့နေတယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာက ပုပ်သိုးနေတဲ့ အကျင့်ပျက်သူတွေကို ထောက်ခံကူညီနေတယ်။ အရင်ကတော့ အမေရိကန်တွေဟာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ နေကြ တာပေါ့။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်လည်းပြီးရော အမေရိကန်တွေက နှိုးကြားလာတယ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာ အင်အားကောင်းကောင်း လုပ်သင့်တာတွေကို လုပ်သွားတယ်။ အစွန်းရောက်ဝါဒီတွေကို တိုက်ခိုက်ပစ်တယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အစွန်းရောက်အစ္စလာမ်အခြေခံဝါဒကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ချေမှုန်း ပစ်ခဲ့ပါတယ်’

ဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရဲ့တော်တပ်မှူးဟောင်းဖြစ်သူ အဘူဂျန်ဒဲလ်၏ ပြောပြချက်

‘အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာ သဘောတရားတစ်ခုဖြစ်လာပါပြီ။ အရင်က လက်နက်ကိုင် အုပ်စုတစ်ခုပဲ။ အဲဒီအုပ်စု ထဲနေ သဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ပုံဖော်ပေးတဲ့သဘော တရားတစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်စေတာကတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုပါပဲ။ ကမ္ဘာမှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင် အားလုံးဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်ဆိုးကြီးအပေါ် ကြေကွဲပူဆွေးပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြပါတယ်။ ပြဿနာအားလုံးရဲ့ အရင်းအမြစ်က ဘာလဲလို့ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားတဲ့အခါ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ ပြည်တွင်းရေးပြဿနာ၊ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လိုပါပဲ။ ထန္ဒာရဲ့အရှေ့ပျားကနေ အနောက်ပျားအထိရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေ၊ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အကျိုး စီးပွားကို အမေရိကန်တွေက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခါ အယ်လ်ကေးဒါးလို အဖွဲ့မျိုးတွေက ဒီလို စွက်ဖက်တာမျိုးကို ရပ်တန့်ပစ်ရမယ်။ ကျူးကျော်လာတဲ့ သူတို့ လက်တံတွေကို ရိုက်ချိုးပစ်ရမယ်လို့ မျှဆိုကြတယ်။ ဒါဟာ သူတို့လမ်းစဉ်ပဲ။ အမေရိကန်ကို လက်နက်နဲ့ တိုက်ရိုက်ချေမှုန်းရမယ်လို့ သူတို့က

သဘောထားကြတယ်။ အခုဆိုရင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တွေ၊ အင်အားစုတွေက အမေရိကန်တွေကို တိုက်ခိုက်နေကြပြီ။ သူတို့ဟာ ရှိတ်အိုစမာဘင်လာကို သစ္စာခံပြီး အမေရိကန်ကို တိုက်ခိုက်နေကြတာပါပဲ။

တကယ်လို့ ဘင်လာဒင် သေဆုံးသွားပြီဆိုပါတော့... ဒီလိုဆိုရင် သူဟာ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် သင်္ကေတ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ သူ့ကို ကြည့်ညှိလေးစားသူတွေက သူ့လမ်းအတိုင်း လိုက်သွားကြ လိမ့်မယ်။ သူဟာ သူ့အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆအတွက် စံပြုပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ယုံယုံကြည်ကြည် စွန့်လွှတ်သွား တဲ့သူလည်း ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ သူ့လူတွေက သူနင်းခဲ့တဲ့ခြေရာအတိုင်း လိုက်ကြမှာဖြစ်တယ်။ သူ သေဆုံးသွား ပြီဆိုရင် သူ့ရဲ့သေဆုံးမှုဟာ အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် တကယ့်အင်အားကြီး ဖြစ်သွားပါမယ်။ သူ့လျှောက်တဲ့ လမ်းဟာ အာဇာနည်တွေလျှောက်တဲ့လမ်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့လျှောက်တဲ့လမ်းအတိုင်း စိတ်အားထက် သန်စွာနဲ့ လျှောက်လှမ်းကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူ့အဖမ်းခံရရင် အခြေအနေတစ်မျိုးပြောင်းမှာ ဖြစ်တယ်။ အားလုံးဟာ အကြီးအကူယ့် စိတ်ထိခိုက်သွားလိမ့် မယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ သူတို့ ရှုံးပြီလို့ တွက်လိမ့်မယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာလည်း အနာဂတ်ပျောက်သွားပြီလို့ တွေးလိမ့်မယ် 'ဟု ပြောခဲ့သည်။

ခါလစ်ခါဝါဂျာ သည် ပါကစ္စတန်လေတပ်မှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်၏။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန် ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'သူဟာ ဘယ်တော့မှ အဖမ်းခံရမယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ ဆဒမ်ဟူစိန်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ အိုစမာဖြစ်တယ်။ အိုစမာက သေခြင်းတရားကို ချစ်သူပါ။ သူဟာ သူ့အခန်းကဏ္ဍကို ကောင်းကောင်း ကစားနိုင်တယ်။ အိုစမာက အိပ်ပျော်နေတဲ့ ဘင်လာဒင်တွေကို နှိုးလိုက်ပါတယ်'

ဂျမားအစ္စမေးသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သူ ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးနောက် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

'ဘင်လာဒင်သာ အသတ်ခံလိုက်ရပြီဆိုရင် သူ့နေရာကို အစားထိုးလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့လို ဩဇာအလား ကြီးပြီး လူချစ်လူခင်ပေါတဲ့သူ မပေါ်လာနိုင်ဘူး။ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ် တယ်။ ခေါင်းဆောင်တော့ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ခေါင်းဆောင်တင်လိုက်ရင် တခြားအိဂျစ်တွေက စိန်ခေါ်လာ

အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း

သိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တာကိုတော့ တခြားဘယ်သူမှ စိန်မခေါ်ပါဘူး။
ဘင်လားဒင်သာ သေဆုံးသွားမယ်ဆိုရင် ဂျီဟတ်လုပ်ရှားမှုဟာ အလွန်ကို ကြီးထွားလာလိမ့်မယ်။ အဆပေါင်း
ဆယ်ထောင်ကျော်ကို ကြီးထွားလာမှာ သေချာပါတယ်။ သူဟာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က ထင်ရှားခဲ့တဲ့ အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း
ခေါင်းဆောင် ဆေယစ်ကွတ်ထက်ကို ပိုပြီးထင်ရှားတယ်။ ပိုပြီးလည်း ထောက်ခံမှုများတယ်။ ကမ္ဘာမှာရှိတဲ့
အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွတွေ အားလုံး ဆယ်စုခေတ်ရဲ့ သတင်းနည်းပညာကြောင့် သူ့ကို ပိုသိကြပါတယ် ဟု
ဆိုသည်။

ရွန်တက်ဆာဆယ်လ်ဇေယက်သည် အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ကာ အမေရိကန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနှင့် အိမ်ထောင်
ရေးအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည်။ သူတို့ ၂ ဦးစလုံးသည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်က အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းကို လုပ်ကြံမှုဖြင့်
အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ဇေယက်က 'အယ်လ်ကေးဒါးလမ်းကြောင်း' The Road to al
အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းကို ရေးသားခဲ့သည်။ ဇာဝါဟီရီအကြောင်း ဝေဖန်သုံးသပ်ထားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။
အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

'အစ္စလာမ်မစ်တွေကြားမှာလည်း မတူညီမှုတွေ အများကြီးရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဇာဝါဟီရီနှင့် ကျွန်တော်
ကြားတွင် သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်မှုများရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ဆူပါပါဝါ အင်အားကြီးနိုင်ငံကြီးနှင့် ဆက်ဆံရေး
ထားရေးအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုသည် ဖြစ်သည်။ ဇာဝါဟီရီက အမေရိကန်နှင့် အဆောက်နိုင်ငံများ၏
တုံ့ပြန်မှုကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လက်စားချေ လက်တုံ့ပြန်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့အစ္စလာမ်မစ်လုပ်ရှားမှုကို
အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ပါ။ အမေရိကန်နှင့် တခြားအစိုးရများက အစ္စလာမ်မစ်များကို ချေမှုန်းသတ်သတ်
ခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိရှေ့မှာ မြင်ခဲ့ရပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်ရှိ အစ္စလာမ်မစ်များမှာ အားလုံးလိုလို
အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသူများ မဟုတ်ပါ။ ပတ်သက်သူရော၊ မပတ်သက်သူပါ ရှိပါသည်။
တချို့အုပ်စုများက ဘင်လားဒင်၏ အယူအဆသဘောထားကို လက်မခံကြပါ။

ဘင်လားဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့၏ အပြုအမူကို အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း လာရောက်ကြသော အစ္စလာမ်မစ်အများအပြား၏
ဇာဝါဟီရီထံတွင် သဘောမတွေ့ကြပါ။ ဝေဖန်စရာ အများအပြား ရှိပါသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရောက်နေသော
အာရပ်များအားလုံးက သူတို့ကို လေးစားနေသူများချည်း မဟုတ်ပါ။ တချို့မှာ ကျွန်တော်နှင့် အဆက်အသွယ်
မရှိပါ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဆိုလျှင် သဘောမတွေ့သူ အများအပြား ရှိသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုကို လက်မခံဘဲ

ဝေဖန်သူများ ရှိသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို မကြည်လင်ကြတော့ပေ။ လက်ခံသူ၊ လက်မခံသူများရှိကြပါသည်။ အစ္စလာမ်မစ် အများအပြားတွင် အမြဲတမ်းတိုက်ခိုက်မှုကို လိုလားသူများ ပါဝင်နေသလို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဖြေရှင်းချင်သူများလည်း ပါဝင်လေသည်။ အီဂျစ်အစ္စလာမ်မစ်များကို ဘင်လာဒင်၏ လက်အောက်သို့ ရောက်အောင် သိမ်းသွင်းသော ဇာဝါဟီရီကို ဆန့်ကျင်သူများလည်း ရှိသည်။ တိုက်ခိုက်လိုစိတ်ပြင်းသော အစ္စလာမ်မစ်များက အာဖဂန်ကို အမေရိကန်တို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အီဂျစ်အစိုးရကို သူတို့တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် အခွင့်အလမ်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံပြင်ပမှနေ အီဂျစ်အစိုးရကို ဖြုတ်ချနိုင်သည် ဟုမြင်ကြသည်။ မည်သည့်နိုင်ငံကမှ အမေရိကန်၏ ရန်သူအဖြစ် ရပ်တည်ဖို့ မကြိုးစားချင်ကြပါ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ရာဟီမူလာယူစွတ်စေသည် ပါကစ္စတန်မှ ထိပ်တန်းသတင်းစာဆရာ တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ်များက ဘင်လာဒင်နှင့် ၂ ကြိမ်တိုင် အင်တာဗျူးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'မစ္စတာဘင်လာဒင်ဟာ သူ့ယုံကြည်ချက်အတွက် သူ့ဘဝကို စတေးခံဖို့ အသင့်ဖြစ်နေတဲ့သူလို့ ကျွန်တော် မြင်ပါတယ်။ သူဟာ တိုက်ပွဲကို တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက်လည်း သဘောကျတယ်။ အာဇာနည်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ပါတယ်။ သူဟာ အရှုံးပေးလက်မြှောက်မယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို ရန်သူက လိုက်ဖမ်းလို့ အဖမ်းခံမည့်သူလို့လည်း မထင်ဘူး။ သူ့ကို အရှင်ဖမ်းမိပြီး နယူးယောက်က တရားရုံးမှာ တင်မှာကိုလည်း သူခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ နောက်ဆုံးသူ့ရဲ့ ထွက်သက်အထိ အသေခံတိုက်မယ့်လူမျိုးပဲ။ အဲဒီလိုလုပ်မယ်လို့လည်း ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်အားလုံးအတွက် အများကြီးအလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး အာဇာနည်တစ်ယောက်ဖြစ်လာဖို့ကို တွန်ဆုတ်သွားမယ့်သူ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ယုံကြည်တယ်။ သူဟာ အသက်ရှင်ရတာထက် သေရတာကိုပိုပြီး မြတ်နိုးတဲ့သူလို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်'

အဘူမဆက်အယ်လ်ဆူရီ သည် ဘင်လာဒင်နှင့် နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာစွာ အပေါင်းအသင်းဖြစ်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သူက သူရေးသားသော 'နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမ်မစ်တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲခေါ်သံ' The International Islamic Resistance Call ဆိုသော စာအုပ်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ ဂယက်နိုင်း မူများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူက ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုမှာ အကြီးအကျယ်စွာ သွားခဲ့ရသည်ဟု ရေးခဲ့လေသည်။

‘အစ္စလာမ်လူထုရဲ့အနေအထားတွေက ပြောင်းလဲသွားပါပြီ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးကတည်းက အခြေအနေတွေဟာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်။ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့စိတ်ဆွေ ဂျူးတွေနဲ့အတူ ဦးဆောင်တဲ့အခန်းကို ရောက်သွားကြတယ်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်ရဲ့ အကျိုးဆက်တွေပေါ့။ မွတ်ဆလင်တွေက အဆိုးဘက်ကို ရောက်သွားကြတယ်။ လူတွေက သူတို့ကို အကောင်းမမြင်တော့ဘူး။ သံသယနဲ့ ကြည့်လာ ကြတယ်။’

အမေရိကန်တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်အစ္စလာမ်စော်ဘွားများ နိုင်ငံဆိုတာကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီ။ အာဖဂန်ဟာ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေ ခိုလှုံရာဒေသ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အခု အဲဒီအခြေအနေတွေနဲ့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါပြီ။ အမေရိကန် တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန် စော်ဘွားများနိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါ မူဂျာဟစ်ဒင်ရာပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ် ပစ်လိုက်တယ်။ အမေရိကန်က ဂျီဟတ်စစ်သည်တော် ၆၀၀ ကျော်ကိုလည်း ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့တယ်။ ဒီ ဂျီဟတ်တွေက ပါကစ္စတန်က လာတဲ့သူတွေ၊ အာရပ်နိုင်ငံတွေက လာတဲ့သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်များက ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုဟာ ဂုဏ်ရောင်ပြောင်ခဲ့ပါတယ်။ ၇၀ ခုနှစ်၊ ၈၀ ခုနှစ်တွေအထိ အားကောင်းဆဲပါပဲ။ အဲဒီ လို အားကောင်းခဲ့လို့ပဲ အာဖဂန်ကို အစ္စလာမ်စော်ဘွားများနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်နိုင်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် အဖြစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် အဖျက်ဆီးခံလိုက်ရပါပြီ။

ကလင်တန်အုပ်ချုပ်မှုဟာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အဆိုးသတ်သွားတယ်။ ဘုရ်က အမေရိကကို အုပ်ချုပ်လာခဲ့တယ်။ သူဟာ မွတ်ဆလင်တွေကို ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲဆင်ပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ ပထမဘုရ်ရှ်သားပါပဲ။ အခု ဂျူနီယာဘုရ် တက်လာတာဟာ အစွန်းရောက် ခရစ်ယာန်တွေ အာဏာရလာတယ်လို့ဆိုရမယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အယူအဆ တွေကို အရှက်မရှိ စတင်ဖြန့်ချိကြတယ်။ သူတို့ယုံကြည်ချက်၊ စီမံကိန်းတွေကိုလည်း ကျင့်သုံးလာတယ်။ နီယိုကွန်တွေက အမေရိကဟာ ရှေးမအင်ပါယာကြီးကို အမွေဆက်ခံသူဖြစ်တယ်လို့ ကြွေးကြော်ကြတယ်။ အမေရိကအနေနဲ့ စစ်ပွဲကနေ တရားမျှတမှုကို ထူထောင်မယ်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲပြီး အစ္စလာမ်တွေရဲ့ နိုးကြားမှုကို ချိုးနှိမ်ပစ်လိမ့်မယ်’

ဆက် အယ်လ် ဖာဂီသည် ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လန်ဒန်တွင်အခြေစိုက်သော ဆော်ဒီ ဆန်ကျင်ရေး ဦးဆောင်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

‘အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ သြဇာဟာ မွတ်ဆလင်နဲ့ အာရပ်ကမ္ဘာမှာ အခုဆိုရင် အကြီးအကျယ် လွှမ်းမိုးထားတယ်

လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးတဲ့နောက် အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေက ဘာပဲလုပ်လုပ် ဘင်လာဒင်ရဲ့ အလိုအတိုင်း လိုက်နေရတယ်လို့ ထင်တယ်။ အခုအချိန်မှာ မွတ်ဆလင်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေနဲ့ ထောက်ခံတဲ့သူတွေကြားမှာ အားပြိုင်နေတယ်လို့ ယူဆပါတယ်'

နိုမန်ဘီနော့မန်းသည် လစ်ဗျားလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဟာ ရှိနေတဲ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ၉၅% ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဟာ စစ်ပွဲထဲ တိုက်ရိုက်ပါဝင်လာတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ နောက်ထပ်ရပ်တည်လို့ မရတော့ဘူး။

ဘင်လာဒင်ဟာ မဟာဗျူဟာအရ မဟုတ်ဘဲ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာအရကို အခုဆိုရင် ဖယ်ရှားခံလိုက်ရပြီလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာတွေဟာ မဟာဗျူဟာကိုလွှမ်းမောက်သွားခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာ တွေကတော့ လူတွေကို သတ်မယ်။ ပစ်ခတ်မယ်။ ဗုံးခွဲမယ်။ ဖျက်ဆီးမယ်ဆိုတာပါပဲ။ သူဟာ ဒီနည်းဗျူဟာတွေ ကို အာဖဂန်မှာရော၊ အီရတ်မှာရော၊ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပမှာပါ လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ ဒီလူတွေကို ဘာမှပြောလို့ မရတော့ဘူး။ သူတို့ဟာ လူတွေကို သတ်တယ်။ ပစ်ခတ်တယ်။ နောက် သူတို့ဘာသာ အသေခံနေကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ ဘင်လာဒင်နဲ့ သူ့အုပ်စုဟာ ဘာမှမလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘာကိုမှလည်း ထိထိရောက် ရောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်တော့ဘူး။ သူတို့အားလုံးဟာ ကျဆုံးနေကြပြီ။ ဘင်လာဒင်ကို လူအများရဲ့ ယုံကြည်မှု ဟာလည်း ကျဆင်းနေပြီ။ သူတို့ဟာ အနိုင်ဘက်မှာမရှိဘဲ အရှုံးဘက်မှာရှိနေကြတယ်။ တိုးတက်မှု ဘာရှိသလဲ ဆိုတော့ ဘာမှမရှိဘူး။ အသေခံဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်တာပဲ ရှိနေပါတယ်။

၇၀ နဲ့ ၈၀ ခုနှစ်တွေမှာ ဂျီဟတ်အုပ်စုတွေက တိုက်ပွဲတွေ အများကြီးတိုက်နိုင်တယ်။ ၉၀ ခုနှစ်တွေအထိ အစိုးရတွေကို ပြုတ်ကျအောင် တိုက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ကျွန်တော်က ဇာဝါဟီရီကို 'ကျွန်တော်တို့ ကျဆုံးနေပြီ။ ဂျီဟတ်လူပိုင်း မှုလည်း ကျဆုံးနေပြီ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အင်အားသစ်တွေ ထပ်မစည်းရုံးနိုင်တော့လို့ပါပဲ' လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါဟာစစ်ပွဲ ဥပဒေပါပဲ။ ပြောက်ကျားစစ်ပွဲမှာ လူထုကို မစည်းရုံးနိုင်ရင် ကျဆုံးမှာပါပဲ။ ဒါကိုပြောက်ကျားစစ်ပွဲရဲ့ ဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ မော်စီတုန်းကလည်း ပြောခဲ့ပါတယ်။ လူထုကို အသစ်စည်းရုံးနိုင်ဖို့ဟာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ မော်က လူထုကို ကောင်းကောင်းစည်းရုံးနိုင်သူပဲ။ ကျွန်တော်တို့က လူထုကိုလည်း မစည်းရုံးနိုင်ဘူး။ အသစ်လည်း မတိုးချဲ့နိုင်ဘူး။ ဒါဟာ ရှုံးနိမ့်မှုပါပဲ'

စာဝါဟီရိက သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော 'တမန်တော်၏ အောင်တံခွန်အောက်မှ သူရဲကောင်းများ' 'Sights under the Prophet's Banner' ဆိုသော စာအုပ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အထဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါး၏ လူထုနှင့် ဆက်သွယ်ရေး အကျိုးသက်ရောက်မှုအကြောင်းကို အလေးထား ရေးသား ခဲ့သည်။

'ဂျီဟတ်ဌ်လှုပ်ရှားမှုသည် လူထုနှင့် အနီးကပ်ဆုံးရှိရမည်။ လူထုနှင့် တရင်းတနီး ဆက်ဆံနေရမည်။ လူထု၏ ယုံကြည်မှု၊ လူထု၏ လေးစားမှု၊ လူထု၏ ချစ်ခင်မှုရမှသာ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို ချစ်ခင်မှုမရှိရင် လူထုကလည်း ချစ်ခင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို ဂရုမထားရင် သူတို့ကလည်း ဂရုထားမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို ကာကွယ်ဖို့အသင့်ဖြစ်နေရမယ်။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ လူထုထောက်ခံမှုရှိမှ ရှင်သန်နိုင်မယ်။ မူဂျဟစ်ဒင်တွေဟာ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံ မှာရှိတဲ့ လူထုကို နားမလည်ဘဲနဲ့ သူတို့ရဲ့ အရေးတော်ပုံကို အောင်မြင်အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ရဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေကို လူထုလက်ခံနိုင်အောင်ပြရမယ်။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမှာ လူထုကို နားလည်သဘော ပေါက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံမျိုးကို ချမှတ်ထားရမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၅၀ လုံးလုံး အစ္စရေးကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုကို မွတ်ဆလင်အားလုံးလိုလိုက ထောက်ခံကြတယ်။ ပါလက်စတိုင်းအရေးတော် ပုံအတွက် လူထုအားလုံးက ထောက်ခံကြပါတယ်။ မော်ရိုကိုကနေ အင်ဒိုနီးရှားအထိ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံအသီး သီးက လူထုအားလုံးက ထောက်ခံကြတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၅၀ လုံးလုံး ပါလက်စတိုင်းကို ပြည်သူတွေက ထောက်ခံအားပေးခဲ့ကြတယ်။ အာရပ်အားလုံးကလည်း ပါလက်စတိုင်းပြည်သူတွေကို စာနာပြီး ထောက်ခံကြ တယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့သူဖြစ်ဖြစ် ပါလက်စတိုင်း အရေးတော်ပုံကို ထောက်ခံကြပါတယ်။

အခုဆိုလည်း မွတ်ဆလင်နိုင်ငံက ပြည်သူတွေဟာ ဂျီဟတ်အရေးတော်ပုံကို ထောက်ခံရမယ်။ အမေရိကန်တွေ ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်အရေးတော်ပုံဟာ ပြည်သူတွေက ထောက်ခံမှ အောင်မြင်မှာပါ။

ဒါဟာ သဘောတရားရေးတိုက်ပွဲပဲ။ ဒါဟာ ရှင်သန်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ အမှန်တရားမရှိတဲ့ စစ်ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ ပိုပြီးအရေးကြီးတာကတော့ ဒီပန်းတိုင်ကို မျိုးဆက်တွေအများကြီးက အောင်မြင်အောင် တိုက်ပွဲ ဝင်ကြရမှာပါပဲ။ ပါလက်စတိုင်းက ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေ၊ ဆီးရီးယားက ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေဟာ အလယ်ခေတ်တုန်းက ဒီနှစ်နိုင်ငံကနေ ဆုတ်ခွာသွားကြရတယ်မဟုတ်လား။ ပြင်သစ်သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ အယ်ဂျီး

ရိုးယားဟာ ရာစုနှစ်တစ်ခုကျော်တဲ့အထိ ပြင်သစ်လက်အောက်မှာ ရှိပေမယ့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ထွက်သွားရတယ် မဟုတ်လား ဟု ရေးခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဘင်လာဒင်ကို လူယောင်ဖန်ဆင်းထားသော မကောင်းဆိုးဝါးတစ်ကောင်အဖြစ် မြင်ကြသည်။ သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို 'အစ္စလာမ်မစ် ဖက်ဆစ်ဝါဒ' ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သူ့ကို မကောင်းဆိုးဝါး ဒုစရိုက်သမားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြလေသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ရာဇဝတ်မှု အများအပြားကို ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ရေးသားသော ပညာတတ်စာရေးဆရာတစ်ဦးကဲ့သို့ သူဖန်တီးချင်သည်ကို ရက်ရက်စက်စက် ဖန်တီးသည်ဟုလည်း အမေရိကန်နိုင်ငံသား များက သဘောထားလေသည်။ ကျွန်တော် အမြင်အရမူ ဘင်လာဒင်သည် ပညာတတ် နိုင်ငံရေးဇာတ်ကောင်တစ်ကောင်ဟု မြင်သည်။ သူသည် အနောက်နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲနေပြီး သူက ထိုစစ်ပွဲကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ယုံကြည်နေသည်ဟု သဘောထားပါသည်။ ဘင်လာဒင်က သူ၏ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်များကို အကြမ်းဖက်ဝါဒဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသူ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးက အစ္စရေးနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသော မိနာချပ်တီလ် နှင့် သူ၏ အာဂ္ဂန်အဖွဲ့အစည်းသည် ပါလက်စတိုင်းဒေသရှိ ဗြိတိသျှ ပစ်မှတ်များကို ဦးတည်ပြီး အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက် မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်း ဒေသမှနေ ဗြိတိသျှတို့ အမြန်ဆုံးဆုတ်ခွာသွားရန် တမင်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို မဟာဗျူဟာမှာအောင်မြင်သွားခဲ့လေသည်။ ဘင်လာဒင်၏အဖွဲ့မှာ လူထောင်ပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ အာဂ္ဂန် အဖွဲ့အစည်း တိုက်ခိုက်သော သားကောင်းများမှာမူ အရည်အတွက် နည်းလွန်းပါသည်။ သို့သော် သူတို့၏ မဟာဗျူဟာ မှာမူ တူညီကြသည်။ အားကြီးသောရန်သူကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် အနိုင်ရအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းဖြင့် ဆော်ဒီဒီမိုကရေစီ မတည်မငြိမ် ဖြစ်သွားမည်။ ရေရှည်တွင် ပြိုလဲသွားမည်ဟု သူက ယူဆ၏။

ဘင်လာဒင်၏ နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်များမှာ ဘာသာရေးအပေါ် အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ် ထဲတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် နီးစပ်ဆက်သွယ်သူ မှန်သမျှကို တွေ့ဆုံထားသော အင်တာဗျူးများဖြင့် ဘင်လာဒင်ကို ပုံစံအပြစ် ပါသည်။ သူ၏ ငယ်စဉ်ဘဝကတည်းက ဘာသာရေးအပေါ် စိတ်ဓာတ်ညွတ်နှူးခဲ့ပုံ၊ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ကတည်းက စပြီး ဆော်ဒီအရေဗျာတွင် ပညာသင်ကြားပြီး ဘာသာရေးကိုသာ စိတ်အား ထက်သန်သူဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရလေသည်။

www.burmeseclassic.com

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဆိုဗီယက်တို့နှင့် တိုက်ခဲ့သော သူ၏အတွေ့အကြုံပေါ် မူတည်ပြီး သူ၏ ဘာသာရေးခံယူချက် မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည်မှု ရှိလာသည်။ အင်အားကြီးသော စူပါပါဝါနိုင်ငံကြီးပင် ဖြစ်ပါစေ၊ အင်အား တောင့်တင်းသော စစ်တပ်ကြီးပင် ဖြစ်ပါစေ၊ အပေါ့စားလက်နက်များကို ကိုင်စွဲထားသည့် မွတ်ဆလင်များက ယုံကြည်ချက်သာ ပြင်းထန်ပါစေ၊ အနိုင်တိုက်နိုင်သည်ဟု သူက ယုံကြည်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုယုံကြည်မှုကပင် သူ့ကို ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သွားစေသည်။ သူ့အရည်အချင်းဖြင့် လူအများကို တိုက်ပွဲထဲပါရန် ခေါ်ဆောင်သွားနိုင်ခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်သည် ဘာသာရေးခံယူချက်ကို သိုင်းကြိုးအဖြစ် သူ့ကိုယ်သူ သိုင်းပြီး နိုင်ငံရေးအစီအစဉ်တွင် အသုံးချခဲ့သည်။ ထိုမှ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားတော့သည်။ သူ၏ရည်မှန်းချက်မှာ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေး အစွန့်ပေးမှုကို ဖြိုချရေးဖြစ်၏။ အနောက်နိုင်ငံများ၏ ကိုလိုနီဆန်သော ကျူးကျော်နေမှုကို အဆုံးသတ်ရေး ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အာရှကျွန်းဆွယ်တွင် အမေရိကန်တို့ ဩဇာလွှမ်းမိုးနေမှုကို တွန်းလှန်ဖျက်သိမ်းရန် အဓိကရည်မှန်းချက် ဖြစ်၏။ ကျယ်ပြန့်သော မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန် သူ အလွန်စိတ်ပြင်းပြနေသည်။

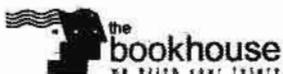
ပြီးခဲ့သော နှစ်ကာလများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကြီး၏ သဘောတရားမှာ 'ဘင်လာဒင်ဝါဒ' ပင်ဖြစ်သည်။ သဘောတရားမှာ အနောက်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ဆန့်ကျင်ရေး၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အနောက်နိုင်ငံများ၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ဖယ်ရှားရေး၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အုပ်စိုးသူများကို အပြောင်းအလဲလုပ်ပြီး ရှာရီရာဥပဒေဖြင့် အုပ်ချုပ်မှုလွှမ်းမိုးရေး၊ ထိုဥပဒေကို အစွလာစ်တစ်ကမ္ဘာလုံး ပြောင်းလဲအုပ်ချုပ်ရန် သူက ရည်မှန်းချက်ထားလေသည်။ ဤသို့ တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်ပြီးကတည်းက ဘင်လာဒင်က သူ၏ သဘောတရားကို မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာမှသိအောင် ထုတ်လွှင့် နေ၏။ အင်တာနက်မှ လွှင့်သလို ရုပ်ဝတ်သွာနုများကလည်း အချိန်ပေးလျှင်ပေးသလို ထုတ်လွှင့်လေသည်။ သူ၏ သဘောတရား အပေါ် အယ်လ်ကေးဒါး၏ သဘောတရားများ ဖြစ်လာသည်။ နောင်အခါတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရန်မလိုတော့ဘဲ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ ရှိသောနေရာ၊ လုံခြုံသောနေရာများတွင် ဖောက်ခွဲရေးသင်တန်းပေးနိုင်ဖို့လည်း စီစဉ်နေ လေသည်။ ဘင်လာဒင်ဝါဒသည် ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် အဖျက်သဘောတရားအဖြစ် လူအများက ယူဆလာသည်။ သူ့အထူးအဆက် အာရပ်ကမ္ဘာတွင် အာရပ်ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒထက် ထောက်ခံမှုများလာသည်။ ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်ကာလက အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်ဝါဒမှာ စစ်သွေးကြွများ၊ အခြေခံဝါဒီများကြားတွင် ပေါ်ပြူလာဖြစ်သောဝါဒ ဖြစ်လာခဲ့ သည်။ ယနေ့အချိန်အထိ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ဘင်လာဒင်ဝါဒမှာ ထင်ရှားနေဆဲဖြစ်ပြီး အနောက်တိုင်းကို ဆန့်ကျင်သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ရေး လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာက သတ်မှတ်ထားလေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီး ၄ နှစ်အကြာတွင် ကျွန်တော် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ပါဝင်ပတ်သက်

သူများ၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူများကို မေးခွန်းများ မေးမြန်းပြီးနောက် ထိုနှစ်အတွင်း တတ်နိုင်သလောက် သွားရောက်ပြီး မေးမြန်းချက်များကို စုစည်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် စီမံချက်မှာ ဘယ်လောက် အောင်မြင်လာခဲ့ပါသလဲ။ အချိန်ကာလတစ်ခုအထိ သူ့ဩဇာမှာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ အမေရိကန်တပ်မတော်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် အီရတ်တို့ လုံးဝ သိမ်းပိုက်ထားခဲ့လေသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသည် ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ရုပ်သိမ်းလျက် ရှိလေသည်။ ယခုအခါ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို အာရေဗျကျွန်းဆွယ်များဖြစ်သော ကာတာ၊ ဘာရိန်းနှင့် ကူဝိတ်တို့ကို ရွှေ့ပြောင်းချထားခဲ့သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးကတည်းက အမေရိကန်နှင့် ဆော်ဒီနိုင်ငံတို့၏ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုမှာလည်း ခိုင်မာသည်ထက် ခိုင်မာလာသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် လေယာဉ်များ ပြန်ပေးခဲ့သည့် အကြမ်းဖက်သမား ၁၉ ယောက်အနက် ၁၅ ယောက်မှာ ဆော်ဒီလူမျိုးများ ဖြစ်၏။ ရေနံဈေးနှုန်းလည်း မြင့်တက်လာသလို ဆော်ဒီအစိုးရကလည်း အကြမ်းဖက်များ၏ တိုက်ခိုက်မှုအား မြှင့်တင်သထက်မြင့်၍ မဟာမိတ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာသည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာရှိ နိုင်ငံအားလုံး လိုလိုသည် အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးတွင် အမေရိကန်နှင့် လက်တွဲ၍ ပါဝင်လာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုသည် သဘောထားတင်းမာသော အစ္စလာမ်မစ်များ၏ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ပြင်သစ်ပညာရှင် တစ်ဦးဖြစ်သူ အိုလီဗီယာရှိုင်းက "နိုင်ငံရေးအစ္စလာမ်ဝါဒ ကျဆုံးခန်း" "The Failure of Political Islam" စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်သည် အရေးပါသောစာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်ထဲတွင် နိုင်ငံရေးအစ္စလာမ်ဝါဒ၏ အမြင့်ဆုံးတော်လှန်ရေးမှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ခိုမေခိုဦးဆောင်သော အီရန် တော်လှန်ရေးဖြစ်၏။ ထိုတော်လှန်ရေးမှာ တဖြည်းဖြည်းကျဆုံးလာခဲ့သည်ဟု ရေးထားသည်။ နောက်ထပ် ပြင်သစ် ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဂီးလက်စ်ကက်ပဲလ် ကလည်း ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးမတိုင်ခင် တစ်နှစ်အထိရှိခဲ့သော အခြေအနေကို ရေးသားထားသည်။ ထိုစာအုပ် "ဂျီဟတ်၊ အစ္စလာမ် ဝါဒကျဆုံးခန်း" တွင် သူက ဆူနန်နှင့် အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်တို့ အုပ်ချုပ်ထားသော အခြေအနေ၊ လူထုထောက်ခံမှုမရှိတော့သည့် အခြေအနေကိုရေးထားသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီး သည့်နောက် ကက်ပဲလ်က နောက်ထပ်စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။ "ဂျီဟတ် နိုင်ငံရေး အစ္စလာမ်ဝါဒ၏လမ်းကြောင်း" ဆိုသော စာအုပ်ဖြစ်၏။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို တိုက်ခိုက်ပြီးကတည်းက အစွန်းရောက် အစ္စလာမ်ဝါဒမှာ အထီးကျန်ဖြစ်လာသည်။ ပြန်ကွဲလာသည်။ ကျဆုံးလာသည်ဟု လူအများ အပြား၏ ထင်မြင်ချက်များကိုပါ ထည့်သွင်း၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာအုပ်ထဲတွင် အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွများနှင့် ဂျီဟတ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ၏ အမြင်များကိုပါ ရေးထားသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုက တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သလို၊ အိပ်ပျော်နေသော အမေရိကန် ဘီလူး

www.burmeseclassic.com

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် အားလုံးလိုလိုကို ဆန့်ကျင်လာသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် ပတ်သက်သောအစေ့ရိကန်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒနှင့် အစွဲတို့ကို ဆန့်ကျင်သည်။ ကက်ရှီမီးယားတွင် အိန္ဒိယတို့၏လုပ်ရပ်၊ ချေချင်ညာတွင် ရုရှားတို့၏ လုပ်ရပ်များကို ဆန့်ကျင်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားမှုမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးသည့်နောက် ရှုံးနိမ့်သွားခဲ့သည်။ သူတို့၏ စိတ်ကူးယဉ်အစွဲလားမစ်နိုင်ငံတော်ကြီးမှာ ဖျက်စီးသွားခဲ့သည်။ သူတို့၏ အစွဲလားမစ်သားစုမှာလည်း မအောင်မြင်တော့ပေ။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အောင်မြင်သွားလျှင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မြတ်ဆလင်နိုင်ငံများကို အစွဲလားမစ်နိုင်ငံတော်များ တည်ဆောက်ရေးမျှော်မှန်းချက်မှာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မလွယ်ကူတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် အကြမ်းဖက်မှုများကို ပို၍လုပ်လာသည်။ မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက် လုပ်ရပ်များကြောင့် အရပ်သားလူထုသာ သေဆုံးကျန်ကြသဖြင့် မြတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များမှာ သူတို့အပေါ် ထောက်ခံမှု နည်းသထက်နည်းသလာပါသည်။ လစ်များ ကျီဟတ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားဖြစ်သော နိုမန်ဘင်ချာမန်းကလည်း ထိုသို့ အယ်လ်ကေးဒါး၏ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာလုပ်ရပ်များကို ဆန့်ကျင်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်အနေဖြင့် အိုစမာဘင်လာဒင် သေဆုံးသွားလျှင် သူ့သမီးတို့ပူပေါ်တွင် သင်္ချိုင်းစာတစ်ခု ရေးချင်သည်။ ထိုစာတွင် သူသည် အကြမ်းဖက်မှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းမှာ နည်းဗျူဟာအကျိုးပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုနည်းဗျူဟာများသည် နောင် မဟာဗျူဟာဖြစ်လာသည်ဟု ရေးခဲ့ချင်ပါသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် အိုစမာဘင်လာဒင်က သူ၏ နောက်ဆုံး သေတမ်းစာကို ဤသို့ ရေးသားခဲ့ပါသည်။
 'အလ္လာရှင်မြတ်ကို ဦးညွတ်၍ ဂုဏ်ပြုပါသည်။ သတင်းများကို ပေးပို့သော အရှင်အပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ကျရောက်ပါစေ။ အပေါင်းအသင်းများ၊ မိသားစုများအပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ကျရောက်ပါစေ။ ကျွန်တော်တို့သည် သူ၏ လမ်းညွှန်မှုကို ရှာဖွေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်များ၊ မကောင်းမှုများကို ခွင့်လွှတ်ပါရန် သူ့ထံတွင် ခိုလှုံပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာရှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်တောင်းပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို အာဇာနည်များ အဖြစ် ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ အလ္လာရှင်မြတ်ကို ပူဇော်သူများဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်ဆလင်များပီသစွာ သေဆုံးလိုပါသည်' ဟူ၏။

အခန်း-၉ စက်တင်ဘာ တိုက်ခိုက်မှုကြီး

စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ဘင်လားဒင်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထံ၌ အရေးကြီးဆုံး အခန်းကဏ္ဍက ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ပါသည်။ ၉/၁၁ စစ်ဆင်ရေးကို အသေးစိတ်ရေးဆွဲရာ၌ ဘင်လားဒင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ သူက ရေးဆွဲပြီးသော အစီအစဉ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရုံသာဖြစ်သည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် အာဏာအိုင်ဆုံးခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရယူရသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ တိုက်မည့်စစ်ဆင်ရေးကို သူက ခွင့်ပြုချက်ပေးသောအခါ ကုန်ခေါင်းဆောင်များက အစီအစဉ်ရေးဆွဲကြ၏။ အစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးချိန်တွင် ဘင်လားဒင်က အစီအစဉ်များကိုသုံးသပ်ပြီး တိုက်သင့်၊ မတိုက်သင့် ဆုံးဖြတ်ပေးရသည်။ အယ်လ်ကုာစီးယားသတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်သူ ရိုစီဂျီဒါက ခါလက်ရှိတိုက်ခိုက်မှုမကင်းနှင့် ရန်ဒီဘင်အယ်လ်ရှစ်နှင့်ပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးသည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်။ ဘင်အယ်လ်ရှိတ်က ဖူဒါကိုပြောရာ၌ သူသည် ၂၀၀၁ ခု ဩဂုတ်လနှောင်းပိုင်းတွင် ဂျာမနီနိုင်ငံ ဟန်းဘတ်မှနေ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့သွားခဲ့သည်။ ထိုသို့သွားရာတွင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးမဖြစ်ခင် ငါးရက်အလို၌ ဘင်လားဒင်က တိုက်ရမည့်အချိန်နှင့် နေ့ရက်ကို ကန့်သတ်ပေးသည်ဟု သိရကြောင်း ပြောပြသည်။ ၉/၁၁ စစ်ဆင်ရေးကောင်စီ၏ အစီရင်ခံစာတွင်လည်း ဝါရှင်တန်ဒီစီနှင့် နယူးယောက်တို့ကို တိုက်ရာတွင် ဘင်လားဒင်ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲပြီး တိုက်ခိုက်ရမည့်အချိန်ကို အမိန့်ပေးခဲ့ပါသည်ဟု ပါရှိလေသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာတွင် ၁၉၉၉ ခုနှစ်က အီဂျစ်လူမျိုး မိုဟာမက်အက်တာကို ဘင်လားဒင်က လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာတွင် 'ဘင်လားဒင်နှင့်အတက် (သူ၏စစ်ဆင်ရေးတပ်မှူး)တို့သည်

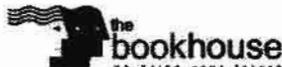

စစ်ဆင်ရေးတွင် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုပြီး အရေးပါသည့်သူများဖြစ်သည်မှာ ရှင်းလင်းနေပါသည်'ဟု ပါရှိလေသည်။

အိုစမာဘင်လားဒင်သည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ဆော်ဒီလူမျိုး ထောက်ခံသူတစ်ယောက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ထိုဆွေးနွေးချက်ကို အယ်လ်ကေးဒါးက ဗွီဒီယိုရိုက်ကူးကာ မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည့် တာလီဘန်တို့အုပ်ချုပ်မှုကို အမေရိကန်တို့ တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ဂျာလာလာဘက်မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရာ ထိုတပ်ခွေတို့ ခံခြင်းဖြစ်၏။ ထိုတပ်ခွေထဲမှ တချို့ကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရန်သူဘက်က ဘယ်လောက် သေကြေဒဏ်ရာ ရမလဲဆိုတာ တွက်ကြည့် ပါတယ်။ ကုန်သွယ်ရေး မျှော်စင်ကြီးကို တိုက်ခိုက်တဲ့အတွက် အခြေအနေ ဘယ်လိုရှိသလဲ။ ဘယ်လောက် သေကြေနိုင်သလဲဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်တယ်။ အဲဒီလို တိုက်တဲ့အတွက်လည်း အဆောက်အဦကြီးရဲ့ အထပ် ဘယ်လောက် ပျက်စီးနိုင်သလဲတွက်တဲ့အခါ အဆောက်အဦကြီး သုံးထပ်ကနေ လေးထပ်အထိ ပျက်စီးနိုင်တယ် လို့တွက်တယ်။ ကျွန်တော်က ဆောက်လုပ်ရေး အတွေ့အကြုံရှိတော့ သိပါတယ်။ မီးလောင်တဲ့အခါ လေယာဉ်ထ ဘတ်ငွေတွေ ထွက်လာပါမယ်။ အဲဒါတွေက အဆောက်အဦ သံထည်တွေကို အရည်ပျော်စေနိုင်တယ်။ အဲဒီအခါ လေယာဉ်တိုက်တဲ့ အဆောက်အဦတစ်ထပ်လုံး အရည်ပျော်ကျပျက်စီးနိုင်ပါတယ်။ ဒါက ကျွန်တော်တို့ ထင်တာ ထက် အများကြီး အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်လာပါတယ်။

အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်တာ တည်းက လက်ခုပ်၊ လက်ဝါးတီးပြီး အော်ဟစ်ပျော်ရွှင်နေကြပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'နေကြဦး'လို့ အော်ဟစ် သတိပေးလိုက်တယ်။ ပထမလေယာဉ်နဲ့ ဒုတိယလေယာဉ် တိုက်ခိုက်မှုက မိနစ် ၂၀ လောက် ကြာတာကိုး။ ပထမလေယာဉ် ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦကိုတိုက်ပြီး ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်ကို တိုက်တာလည်း တစ်မှာရီ လောက် ခြားတာကိုး။ ကြာသပတေးနေ့ကတည်းက ဒီနေ့တိုက်ခိုက်ဖြစ်မယ်ဆိုတာ သိနေခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တိုက်ခိုက်တော့မယ့်နေ့မှာ ကိုယ့်အလုပ်တွေ ကိုယ်ပြီးအောင်လုပ်ပြီး ရေဒီယိုကို စောင့်နေခဲ့တယ်။ အချိန်ထ နံနက် ငါးနာရီခွဲလောက်ရှိပါပြီ။ အမေရိကန်တော်ချိန်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဆီကမတူဘူးလေ။ ရေဒီယိုထဲမှာ ပထမ လေယာဉ်တစ်စီးက အဆောက်အဦကိုတိုက်ပြီး မကြာခင် ဒုတိယလေယာဉ်တစ်စီးက အဲဒီကိုပဲ ဝင်တိုက်လိုက် တယ်လည်းဆိုရာ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတော်တွေ ဝမ်းသာအယ်လဲနဲ့ သောင်းသောင်းဖျူဖျူ ဂုဏ်ပြုသြဘာ ပေးကြတော့တာပါပဲ'ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အတိုသိသောအိမ်မာဘင်လာဒင်

ဆုလေမန် အဘူဂိတ်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဖြစ်သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ဆက်ပြီး သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့်အတူထိုင်နေရင်းက ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကို ဖွင့်ပြီး ကြည့်နေခဲ့လေသည်။ ထိုနေ့က ဖြစ်ကို သူက ပြန်ပြီးပြောပြပါသည်။

ကျွန်တော်က အခန်းထဲမှာ ရှိတ်ဘင်လာဒင်နဲ့ ထိုင်နေပါတယ်။ နောက်တီဗွီထားတဲ့ တစ်ဖက်ခန်းကို ကျွန်တော်သွားခဲ့တယ်။ တီဗွီထဲမှာ အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုကြီးကို ကြည့်လာလိုက်တာ ကျွန်တော် ကြည့်ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အိမ်ထဲမှာစုတစ်စုလည်း အခန်းထဲမှာရှိပါတယ်။ ဒီသတင်းကြားတော့ သူတို့ဟာ အားရဝမ်းသာ စွာနဲ့ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးတော့တာပဲ။ ဘောလုံးပွဲကြည့်တဲ့အခါ ကိုယ့်ဘက်ကအသင်းနိုင်ရင် လက်ခုပ်တီး ဩဘာပေးကြသလို အခုလည်းဒီလိုပါပဲ။ ဒီသတင်းနဲ့အတူ စာတန်းတစ်ခုလည်းပေါ်လာတယ်။ ဒီစာတန်း ထတော့ 'အက်ကဆာ (ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးများ) ကလေးငယ်များအတွက် ကလဲ့စားချေသည့်အနေဖြင့် အိမ်မာဘင်လာဒင်က အမေရိကကို စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ပစ်လိုက်ပါသည်' လို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ရှိတ်ဘင် လာဒင်ဆီပြန်သွားတဲ့အခါ သူက အခန်းထဲမှာ လူ ၅၀ ကျော်၊ ၆၀ လောက်နဲ့ အတူထိုင်နေတာတွေ့ရတယ်။ စွပ်မြင်သံကြားမှာကြည့်ရတဲ့အကြောင်း သူ့ကိုပြောဖို့ ကျွန်တော်ကြိုးစားတော့ သူက ကျွန်တော့်ကို မျက်နှာရိပ် ဇာတ်နှာကန့်ပြတယ်။ သူ့လက်ကိုလည်းထောင်ပြတယ်။ သဘောက 'ငါသိပါတယ်ကွာ၊ ငါသိပါတယ်' လို့ ပြောတာဖြစ်တယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ် ဇွေရာသီတွင် ဂျမားအစွမ်းသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရှိ အဘူဒါဘီ ရုပ်သံလွှင့်ဌာန သတင်းထောက် အလုပ်လုပ်နေပါသည်။ ထိုသို့လုပ်ရင်း အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များထံမှ အရေးကြီးသောသတင်းများရရှိပြီး ဖြစ်နိုင်ခဲ့သည်ကို သူက သတိရစွာပြန်ပြောပါသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လနှောင်းပိုင်းလောက်မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းအသံလွှင့်ဌာန MBC က ဖြူရိုအကြီးအကဲ ဘာကာအက်ယာနီဟာ အဖေကန်မှာ ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီရော၊ အဘူဟက်စ် ရောရှိကြတယ်။ ဘင်လာဒင်ရဲ့ လူတွေဆီက အဲဒီလို တွေ့ဆုံခဲ့တယ်ဆိုတာကို သတင်းရပါတယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်တီဇာဒါ လှုပ်ရှားမှုကြီးအတွက် လက်ဆောင်ကြီးကြီးတစ်ခုရရှိလာခဲ့တယ်။ ကိုးလ်စစ် သင်္ဘောကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာထက် အမေရိကန်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ပိုပြီးဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့ အစီအစဉ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ စီစဉ်တဲ့အကြောင်း သိရှိရပါတယ်' လို့ပြောပါတယ်။ ဒီသတင်းကို MBC က ၂၀၀၁ ခု၊ ဇွန်လ

၂၃ ရက်နေ့မှာ အသံလွှင့်လိုက်တယ်။ တာလီဘန်အစိုးရကတော့ ဒီသတင်းဟာ မဟုတ်မမှန်တဲ့ သတင်းဖြစ်ကြောင်း ငြင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ ဒီသတင်းထွက်လာပြီး မူလာအိုမာက ဘင်လာဒင်ကို 'ခင်ဗျားကို သတိပေးလိုက်မယ် ကျွန်တော်တို့ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ အာဖဂန်မြေပေါ်မှာ ဘယ်လိုလှုပ်ရှားမှုမျိုးမှ မလုပ်ပါနဲ့' လို့ ပြောခဲ့ကြောင်း ပြန်ပြောပြခဲ့သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းအသံလွှင့်ဌာန MBC မှ ပါကစ္စတန်ဆိုင်ရာ ဖြူရိုအကြီးအကဲဟောင်း ဘာကာအက်ယာဇ်
'အယ်လ်ကေးဒါးက ကျွန်တော့်ကို ဆက်သွယ်လာတယ်။ MBC ဟာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှာတော့ အရေးပါတဲ့ သတင်းဌာနတစ်ခုပဲ။ ဒါကြောင့် ဆက်သွယ်လာတယ် ထင်ပါတယ်။ သူတို့က ကန်ဒါဟာကို ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားပြီး ပြောတယ်။ ဒီနေရာဟာ သဲကန္တာရတစ်ခုလို ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့နဲ့ အထီးကျန်နေရာလို့တော့ ခင်ဗျား မထင်လိုက်ပါနဲ့။

အိုစမာနဲ့ အဲဒီတုန်းက အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့အတူ ဟက်ဖ်တို့လည်း အတူရှိပါတယ်။ အဘူဟက်ဖ်တို့ မိုဟာမက်အတက်လို့လည်း ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်ကို တွေ့ဆုံတဲ့အခါမှာ ဘင်လာဒင်က အေးအေးဆေးဆေး ပါပဲ။ အိုစမာက မင်းဆက်နဲ့စဉ်ခံပါတယ်။ မင်းဆက်ဆိုတဲ့ အစားအစာက အာရပ်တွေစိုက်တဲ့ဆန်နဲ့ အစားတစ်မျိုး ကိုကျွေးတာပါ။ အိုစမာက သူ့စည့်သည်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်ကိုဂုဏ်ပြုပြီး စည့်ခံတဲ့အကျွေးအမွေးပါပဲ။ ထမင်းကို စားတော့စားမရဘူး။ လက်ထဲကထွက်ကျတယ်။ ပါးစပ်ထဲရောက်တာထက် ဘေးရောက်တာက များနေတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ဘင်လာဒင်က သူ့တပည့်တစ်ယောက်ကို ခက်ရင်းနဲ့ဝေး သွားယူလာဖို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'အိုကီစမရှီပါဘူး။ ကျွန်တော် စားလို့ရပါတယ်။ ကင်မရာတစ်လုံးသာ ယူခဲ့ပါ။ အင်တာဗျူး မလုပ်ပါဘူး' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ သူတို့က 'ကင်မရာတော့ယူခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်တာဗျူးတော့ မလုပ်ပါဘူး' လို့ ပြောတယ်။ ဘင်လာဒင်အနေနဲ့ သူနဲ့စကားပြောတာကို အသံဖမ်းထားတာမျိုး၊ ကင်မရာနဲ့ ရိုက်ထားတာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တာလီဘန်တွေကို သူ ကတိပေးထားလို့ပါပဲ။ ဘယ်သတင်းစာ ဆရာနဲ့မှ အင်တာဗျူး မလုပ်ပါဘူးလို့ သူက တာလီဘန်တွေကို ကတိပေးထားတာကြောင့်ပါပဲ။ အိုစမာက 'ဒီကိုရောက်နေတုန်းမှာ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် ပြစ်ရာတွေ၊ ပြောစရာတွေရှိပါတယ်' လို့ပြောပြီး သူက အယ်လ်ကေးဒါးတို့ရဲ့ စစ်သင်တန်းပေးနေပုံ၊ ကိုးလ်စစ်သင်တန်းကို တိုက်ခိုက်ပုံ ဗီဒီယိုတွေကိုပြပါတယ်။ နောက် အခြားသတင်းတွေလည်း အဲဒီမှာပါတယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ ခင်ဗျားကို ဒီအခွေပေးလိုက်မယ်' လို့လည်း ပြောတယ်။

နောက် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကင်မရာရှေ့မှာ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံတော့ ဘင်လားဒင်က ဘာစကားတစ်ခွန်းမှ မပြောပါဘူး။

အဘူဟက်ဖ်က 'နောက်ရက်အနည်းငယ်ကြာတဲ့အခါမှာ အလွန်အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ လက်တွေ့ပြပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့က အမေရိကန်တွေနဲ့ အစွဲရေးတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို တိုက်ခိုက် ရလိမ့်မယ်' လို့ပြောတယ်။ အဲဒါ သူတို့ ကျွန်တော်ကိုပေးလိုက်တဲ့သတင်းပေါ့။ အိုစမာကိုကျွန်တော်က 'ခုန ကပေးတဲ့ သတင်းကို ခင်ဗျား အတည်ပြုချက်ပေးနိုင်သလား' လို့မေးတော့ အိုစမာက ပြုံးနေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ကင်မရာနဲ့ရိုက်ပြီး မှတ်တမ်းတင်နေတာမရှိပါဘူး။ တကယ်တော့ ဒီလိုပြောလိုက်တဲ့ သတင်းဟာ တကယ့် သတင်းကြီးကြီးပဲ မဟုတ်လား။

ကျွန်တော် သိသလောက်ဆိုရင် အဘူဟက်ဖ်ဟာ အရေးပါတဲ့သူတစ်ယောက်ပါပဲ။ သူက အိုစမာရဲ့ဘေး မှာ ထိုင်နေတယ်။ အဘူဟက်ဖ်က ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိတယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေကိုကြည့်ပါ။ သူ့မျက်လုံးတွေ တ စူးရှလွန်းတယ်။ သူက ကျွန်တော်ကို ကျွန်တော်အကြောင်း၊ ကျွန်တော်သတင်းဌာနတွေ အကြောင်းမေး တယ်။ 'ကျွန်တော်တို့က အမေရိကန်ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို မျှော်လင့်နေတယ်။ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဟာ ကျွန်တော်တို့ အခြေခံစခန်းတွေကနေ မိနစ် ၃၀ အတွင်း ဆုတ်ခွာပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ သိထားကြပါ' လို့ အဘူဟက်ဖ်က ပြောဖူးပါတယ်။

သူတို့ ကင်မရာကိုယူလာတဲ့အခါ အိုစမာက သူ့ဘေးမှာလာထိုင်ဖို့ ဇာဝါဟီရီကိုခေါ်လိုက်ပါတယ်။ သူက သူ့ဘေး လာထိုင်တယ်။ အဘူဟက်ဖ်ကိုလည်းလာထိုင်ဖို့ အိုစမာက ခေါ်လိုက်တယ်။ အဘူဟက်ဖ်က ခေါင်းခါ ဝါတယ်။ 'ကျွန်တော် ကင်မရာရှေ့မှာ မထိုင်ချင်ပါဘူးဗျာ' လို့ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့သုံးယောက် ကင်မရာ ရှေ့မှာ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံပါတယ်။ သူတို့ဟာ အချင်းချင်းများလည်မှုရှိတဲ့ သူတွေပါပဲ။ အဘူဟက်ဖ်က အမန်ထက် အိုစမာနဲ့ ပိုရင်းနှီးတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ သတိပေးခြိမ်းခြောက်မှုကို ဘယ်သူကမှ အလေးထားလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်မထင် ဘူး။ ၂၀၀၁ ခုခုနစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့ကထုတ်ဝေတဲ့ ဝါရှင်တန်ပို့စ်သတင်းစာကြီးနဲ့ အင်တာဗျူးခွဲတန်းက ပြောခဲ့တာကို သတိရနေတယ်။ အဲဒီသတင်းစာကြီးက သတင်းထောက် ပင်မလာ ကွန်စတေးဘဲလ်က ကျွန်တော် တို့ မေးတယ်။ အင်တာဗျူးပြီးတဲ့အခါ သူမက 'သူတို့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်လုပ်လိမ့်မယ်လို့ ရှင် အမှန်တကယ် ဆိုကြည့်သလား' လို့ မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'တကယ်ကိုယ့်ကြည့်တယ်။ သူတို့က တကယ်လုပ်မယ့်

သူတွေပဲ။ သူတို့ဆီက အရေးကြီးတဲ့အသံတွေကို ကျွန်တော် ကြားနေရတယ်။ အန္တရာယ်အနံ့တွေလည်း ရနေတယ်။ လို့ ကျွန်တော်က ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗာဟစ်မောရှ်ဒက်ရှ်က ဤသို့ ပြောခဲ့သည်။

“MBC က ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် အာဖဂန်ကိုလာမယ်ဆိုတဲ့သတင်း ကြားတော့ ဒါဟာ ထူးခြားတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ နိုင်ငံတကာမှာ အရေးပါတဲ့သတင်းတစ်ခု ဖန်တီးလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ဖိတ်ခေါ်လိုက်တဲ့ အတွက် အိုစမာနဲ့ အာဖဂန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မူတာဝါကီတို့ကြား ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှု ကြီးမားလာနိုင်တယ်။ တင်းမာမှုအသစ်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ မူတာဝါကီက ကမ္ဘာကတော့ တာလီဘန်တွေကို အပြစ်ဖို့ ကြံတော့မှာပဲ။ ဘယ်နေရာမှာ အမေရိကန်ပစ်မှတ်တွေကို သူတို့ တိုက်ကြမလဲမသိဘူး။ လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီအဖြစ်အပျက်ဟာ တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းမှာ ပြဿနာပို၍ပင်လာမှာ သေချာပါတယ်။ လက်ခံသူနဲ့ မခံသူကြား အငြင်းပွားစရာတွေလည်း ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ မူတာဝါကီက အိုစမာနဲ့ သူ့နောက်လိုက်တွေ ဖန်တီးတယ်လို့ ယူဆတယ်။ အခုတော့ သူတို့ဟာ အာဖဂန်ကိုဖျက်ဆီးဖို့ ကြိုးစားနေပြီလို့ သူက ယုံကြည်ပါပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခု အစောပိုင်းကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်က ပြောပြတာတွေရှိတယ်။ သူတို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဟာ တချို့တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်တွေ ချမှတ်တာတို့၊ တိုက်ခိုက်ရေးမှာ ပါဝင်မယ့်သူတွေကို ခေါ်ယူတာတို့ လုပ်နေတယ်လို့ပြောတယ်။ ကန်ဒါဟာ၊ ကဘူးလ်နဲ့ အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်းမှာ သင်တန်းစခန်းတွေ ဖွင့်ပြီး တိုက်ခိုက်ရေးသင်တန်းတွေပေးနေတယ်။ သင်တန်းစခန်း ၁၂၂ ခုရှိတာလည်း ကျွန်တော်တို့သိပါတယ်။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့မသိအောင် လုပ်ထားတာပါ။ အာဖဂန်မြောက်ပိုင်းကစခန်းတွေကိုတော့ အသိပေးပြီး မှတ်ပုံတင်ထားပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အာဇာနည်တွေအကြောင်းနဲ့ အသေခံ တိုက်ခိုက်တာတွေကို မြှောင်ပဲပြောနေကြပြီ။ လျှို့ဝှက်စရာမလိုတော့ဘူးလို့ ယူဆနေကြတယ်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် မတိုင်ခင်ကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ အသေခံဗုံးခွဲမှုတွေမှာ ပါဝင်ဖို့ သူတို့တစ်တွေ စုစည်းစည်း ရှိနေကြပြီး ပါဝင်တိုက်ခိုက်ကြမယ်လို့ ပြောနေတာလည်း ကြားသိရပါတယ်။ ဟု ပြောခဲ့သည်။

အဘူဝါလစ်အယ်လ်မစ်စရီသည် အယ်လ်အင်မရာ မဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းသည်

ဘာလီဘန်တို့၏ အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသောမဂ္ဂဇင်း ဖြစ်၏။ သူသည် 'အာဖဂန် အာရပ်များ' ဆိုသော စာအုပ်ကိုလည်း ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ် မထုတ်ဝေခင် အက်ရှာရက်အယ်လ် အော်ဆက် သတင်းစာထဲတွင် ၂၀၀၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ မှစ၍ နေ့စဉ် အခန်းဆက် ဖော်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုသတင်းစာထဲမှနေ၍ ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'ဘင်လာဒင်၏ အစွန်းရောက်ဝါဒသည် ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ သူက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သည် သူထင်သည်ထက် ပို၍အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟုဆိုပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် လီဘနွန်ရှိ အမေရိကန် မရင်းစစ်ဌာနချုပ်ကို ဗုံးဖောက်ခွဲခဲ့သည်မှ စ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အားနည်းချက်များကို သူက ကိုးကား၍ သက်သေပြခဲ့သည်။ ဆော်ဒီလူငယ်များကို ထိုသို့ အချက်အလက်များ ထောက်ပြပြီး ဘင်လာဒင်က စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ပြိုလဲကျဆင်းနေပြီး တောင့်ခံနိုင်စွမ်းမရှိတော့။ နောက်ထပ် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ပြီးသည့်အခါ ဗုံးဖုံးလဲကျသွားမည်ဟု ဘင်လာဒင်က ပြောသည်။ တိုက်ခိုက် မှုများကို ထပ်ဖြန့်တလဲလဲ ဆက်တိုက် တိုက်ခိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်အနေဖြင့် နောက်ထပ် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ထပ်တိုက်ခိုက်လျှင် ပြိုလဲသွားမည်ဟု ယုံကြည်နေ၏။ သူ၏ ထိုအမြင်မှာ မှားနေသလို၊ အန္တရာယ်လည်း အလွန်ကြီးပါသည်' ဟု သတင်းစာကြီးတွင် ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ဘင်လာဒင်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားပြုစုနေသော ပါကစ္စတန်သတင်းစာ ဆရာ ဟာခမ်ဗီတာက သူ၏အမြင်ကို ဖြောင့်ပြသည်။ တာလီဘန်အတွင်းနှင့် အာဖဂန်ခေါင်းဆောင်များကြားတွင် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ခင် ကြောက်လနာတည်းက အမေရိကန်တို့သည် အာဖဂန်ကို တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်လိမ့်မည်ဟု အတင်းများ ပျံ့နေပါသည်။

'ကျွန်တော်က အာဖဂန်ခေါင်းဆောင် ဂူဘာဒင်ဟက်မက်ယာနဲ့ တာလီဘန်တွေဆီမှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလက တွေ့ခဲ့တယ်။ သူက ဘင်လာဒင်ကို မြောင်ထောက်ခံထားတဲ့သူပဲ။ သူက အိုဗောဘင်လာဒင်ဟာ ကြီးကျယ် တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ သူ့သဘောတရားတွေကို ကျွန်တော် ထောက်ခံတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အိုဗောဘင်လာဒင်နဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ရင်းနှီးခင်မင်ခဲ့တယ်။ သူဟာ တကယ့်စစ်မှန်တဲ့ မုဂ္ဂဟစ် တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

နောက်ပြီး သူက ဒီနှစ်ထဲမှာ တာလီဘန်အစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျလိမ့်မယ်လို့လည်း ဟောကိန်းထုတ်တယ်။ ဒီနှစ်မှာပဲ အာဖဂန်ကို အမေရိကန်အစိုးရက တိုက်လိမ့်မယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ ၂၀၀၁၊ ဧပြီလက ကျွန်တော်ကို

www.burmeseclassic.com

သူ အဲဒီလို ပြောတာပါ။ အမေရိကန်တွေ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို တိုက်ခိုက်ပြီး တာလီဘန်အစိုးရ ပြုတ်ကျလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အမေရိကန်တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမယ်လို့လည်း ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နဲ့ ၃ ရက်နေ့လောက်ကပါ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တိုက်ခိုက်မှု မတိုင်ခင် ရက် ၄၀ လောက်က ဖြစ်လိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ကဘူးလ်မှာ ကျွန်တော်က ရတဲ့သတင်းတွေကို အစီရင်ခံစာ ရေးတင်ရပါတယ်။ တာလီဘန် ကာကွယ်ရေးဌာန အကြီးတန်းအရာရှိတစ်ယောက်ဆီက ရရှိတဲ့ သတင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီထဲမှာ အမေရိကန်တွေဟာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက် မတိုင်ခင်မှာ အာဖဂန်ကို ဝင်ရောက်ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်း ပါတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီသတင်းကို ဝေဖန်သုံးသပ် ကြည့်တယ်။ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့လည်း ယူဆတယ်။ အဲဒီလို တိုက်ခိုက်တဲ့အတွက် တာလီဘန်တွေက အာဖဂန် နစ္စတန်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့အတွက် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မှာပဲ။ အမေရိကန်တွေကို အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ကြီးတွေ ဆင်မယ်။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာ ရှိတဲ့ အမေရိကန် အကျိုးစီးပွားတွေကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးပစ်မယ်လို့ ကျွန်တော် သတင်းရရှိခဲ့ပါတယ် ဟူ၍ သူ့အမြင်ကို ပြောပြခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှလူမျိုး ဓာတ်ပုံဆရာ ပီတာဂျူဘင်နယ်သည် အသက် ၂၃ နှစ်အရွယ် အာဖဂန်လူမျိုး အာမက်နုဒ်အရ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကဘူးလ်နှင့် ပက်ရှ်ပါကိုသွားရောက်ခဲ့သည်။ အာမက်အား သူ၏ လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းစွာ ခေါ်သွားခြင်း ဖြစ်၏။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အာမက်သည် ဘင်လာဒင်၏ တောက်တိုမယ်ရ လုပ်ပေးနေသူလည်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်အဖွဲ့တွင် နေထိုင်ရသူဖြစ်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇွေရာသီက အာမက်သည် အမေရိကန်အရာရှိများကို စကားပြောလိုသည်ဟု ဆိုသည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးများသည် အမေရိကန် လေယာဉ်များကို အပိုင်စီဆင်ပိုင်ပြီး အမေရိကန်အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ဖမ်းဆီးထားသော အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အီဗ်လူမျိုး မျက်မမြင်ရိတ် ဟုခေါ်သည့် အိုမာအက်ဘဒဲလ်ရာမန်ကို လွှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုမည်ဟုသိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ပီတာဂျူဘင်နယ်

‘ကျွန်တော်က အာမက်ကို ကိစ္စအတော်များများကိုခိုင်းခဲ့တယ်။ သူဟာ အလွန်အသုံးဝင်တဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်ပါ။ အင်္ဂလိပ်စကားရော၊ အာရပ်စကားရော ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ပြောတတ်တယ်။ ကွန်ပျူတာလည်း ကောင်းကောင်းရိုက်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အာဖဂန်ကို တာလီဘန်တွေ ထိန်းချုပ်ထားတုန်းပေါ့။ ကျွန်တော်

စကားပြောချင်တဲ့အခါပဲဖြစ်ဖြစ် အာမက်ကို ကျွန်တော် သွတ်လိုက်တာပါ။ သူဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆက်သားပါပဲ။ သူ့ကို ကျွန်တော် ၁၉၉၉ ခုနှစ်ကတည်းက သိခဲ့တာပါ။ တစ်နေ့ သူ ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာပြီး ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုကူညီပါ။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခုက အကူအညီကိုယူပေးနိုင်မလား။ ဒါဟာ သိပ်အန္တရာယ် ကြီးတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် အသက်ဘေးနဲ့ အလွန်နီးပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ နောက် သူက အိုစမာရဲ့ ဆက်သားတစ်ယောက် လိုနေခဲ့တဲ့အကြောင်း၊ အိုစမာက သူ့ကို လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းတတ်ကြောင်းတွေ ပြောပြပါတယ်။ ပါကစ္စတန်က စည်သူညီတွေရောက်လာရင် တွေ့ဆုံတာ၊ နယ်စပ်အထိ သူတို့ကို ပို့ပေးခဲ့တာ၊ အိုစမာအတွက် သတင်းတွေယူလာတာ၊ သူ့စားမယ့်အစားအစာတွေ ဝယ်ခြမ်းပေးတာ၊ သူ့ပို့မယ့်သတင်းတွေကို အင်တာနက်မှာ ရိုက်ပေးတာတွေကို အာမက်ကလုပ်ရတယ်။ အင်တာနက်က သတင်းတွေယူတာ၊ သတင်းတွေ ရိုက်ပို့တာတွေလည်း သူလုပ်ရတယ်လို့ ပြောတယ်။ အိုစမာ စားဖို့၊ သောက်ဖို့အတွက် သူက ဈေးဝယ်ပေးလေ့ရှိတဲ့ အကြောင်း၊ ဘင်လာဒင်ဟာ ခေါက်ဆွဲနဲ့ ဒိန်ခဲကို စားတဲ့အကြောင်း၊ ဒါကြောင့်မို့လို့ နံနက်စာအတွက်ဆိုရင် သူအမြဲ ဒိန်ခဲကို ဝယ်ထားရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ညနေစာကိုတော့ အိုစမာက အမြဲ ခေါက်ဆွဲပဲစားပါတယ်။

အာမက်က ဝင်ငွေကောင်းတဲ့ အလုပ်တစ်ခု လုပ်ချင်တယ်။ ကဘူးလ်မှာတော့ သူ့အရွယ် လူငယ်တွေအဖို့ အလုပ်လုပ်စရာ ဘာမှမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သူ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ သူက အာရပ်စကားကို ကောင်းကောင်းပြောနိုင်၊ ရေးနိုင်သူပါ။ ဒါကြောင့် သူဟာ အိုစမာရဲ့ အခန်းအိုင်ထဲမှာ တွင်ကျယ်လာသလို သူ့ကို အားကိုးလာတာဖြစ်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

အာရပ်တွေနဲ့ အာဖဂန်တွေဟာ အိုစမာကို ရိုသေလေးစားတယ်လို့ အာမက်က ပြောတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အိုစမာ ရောက်လာပြီဆိုရင် သူတို့တစ်တွေဟာ အရိုအသေပေးပြီး ဆက်ဆံကြတယ်။ သူ့ကို တလေတစား ကြိုဆိုကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ သက်သောင့်သက်သာရှိတဲ့ အခန်းတစ်ခုမှာ အိုစမာက သွားနေတယ်။ သေနတ်ကို ဖက်ပြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ သူအိပ်လေ့ရှိပါတယ်။ အခန်းထဲမှာလည်း သာမန်ပစ္စည်းတွေပဲထားရှိတယ်။ သူတို့နဲ့ ခိုးတူပေါင်ဖက် နေထိုင်တာကြောင့် သူ့လူတွေက သူ့ကို လေးစားကြတာဖြစ်တယ်လို့ အာမက်က ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတယ်။

အခုဆိုရင် အာမက်ဟာ C.I.A နဲ့ ချိတ်မိသွားပြီ။ အယ်လ်ကေးဒါးကလည်း သူ့ကို လိုက်ရှာနေတယ်။ သူ့ကိုဖမ်းဖို့လည်း ကြိုးစားနေတယ်။ သူ့မိသားစုနဲ့တော့ သူတို့တွေ့ပါတယ်။ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် အယ်လ်ကေးဒါး နဲ့ ဆက်သွယ်မိရင် သူတို့ဟာ မိသားစုအကြောင်းကိုလည်း စုံစမ်းလေ့ရှိတယ်။ သူတို့ ဘယ်မှာနေတယ်။

ဘာလုပ်တယ် ဆိုတာကိုလည်း စုံစမ်းပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အီစတာပွဲလောက်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးတွေအနေနဲ့ အမေရိကမှ လေယာဉ်တစ်စီးကို အပိုင်စီးလိမ့်မယ်လို့ အာမက်က ဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တာဟာ ရှိတ်အိုမာအက်ဘဒ်လ် ရာမန်နဲ့ အပေးအယူလုပ်ဖို့ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေက လေယာဉ်တစ်စီးကို ပြန်ပေးဆွဲပြီး မျက်မမြင်ရှိတ်ကို လွှတ်ပေးရမယ်လို့ ပြောလိမ့်မယ်လို့ အာမက်က သူရရှိတဲ့သတင်းကို ပြောပြတယ်။

ဒီသတင်းက FBI နဲ့ ပတ်သက်တယ်။ FBI အေးဂျင့်တစ်ယောက်က လီဘနွန်လူမျိုးဖြစ်ပြီး တစ်ယောက်က နယူးယောက်မြို့သားပါ။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို အာမက်နဲ့အတူ ထိုင်းကို သွားစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဗီစာဘယ်လိုလုပ်မလဲလို့ ပြောတော့ FBI ကတော့ အိုကေလို့ အာမက်က ပြောတယ်။ သူ့စကားကြားတော့ FBI က သူနဲ့ ချိတ်မိပြီလို့ ကျွန်တော် သိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က အာမက်ကို နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ပေးလိုက်တယ်။ နောက်ပြီး သူ့ကို 'ဘယ်မှာလဲ မင်းရဲ့ဗီစာ' လို့လည်း မေးလိုက်ပါတယ်။ ဟိုတယ်ကို ပြန်လာတဲ့အခါ ကျွန်တော့်ဆီ တယ်လီဖုန်းဆက်ပါတယ်။ 'ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒီအကြောင်းမပြောနဲ့ ငါတို့အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကုန်လိမ့်မယ်' အမေရိကန်လေသံနဲ့ ပြောလိုက်တဲ့ စကားပါပဲ။

နောက်တော့ အာမက်က ဘန်ကောက်ကို သွားတယ်။ သုံးပတ်လောက် သူ စောင့်နေတယ်လို့ ဆိုတယ်။ FBI နဲ့လည်း သူ ကောင်းကောင်းတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ မကြာခင် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်တော့တာပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်ချိန်မှာ အာမက်နဲ့ သူ့မိသားစုတစ်ခုလုံး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ရောက်နေပါပြီ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ FBI ဟာ သတင်းတွေကို အထူးဂရုစိုက်လာတာ တွေ့ရပါတယ်ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အလယ်ပိုင်း၌ အင်တာနက်ထဲမှ အယ်လ်ကေးဒါး၏ နှစ်နာရီကြာ ခွီဒီယိုတီတ်စ် ပေါ်လာသောအခါ ကျွန်တော် အလန့်တကြားဖြစ်သွားပါသည်။ ထိုတီပ်ခွေမှာ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်း၏။ ရိုက်ထူးထားသည်မှာလည်း မှတ်တမ်းတင်အခွင့်ဖြစ်သော်လည်း အလွန်သပ်ရပ်ပြီး စနစ်တကျ ရိုက်ကူးထားသော အခွေဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့် သူတို့၏ အမြင်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုတီပ်ခွေသည် အယ်လ်ကေးဒါး ခွီဒီယို၏ ပထမဆုံးထုတ်လုပ်သော အခွေဖြစ်၏။ အယ်လ်ကေးဒါးခွီဒီယိုဌာနကို အယ်လ်ဆာဟတ် (မိုးတိမ်များ)ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ တီပ်ခွေထဲတွင် ပါဝင်သောအချက်များကို အကျဉ်းဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ဘင်လားဒင်သည် တစ်ကိုယ်လုံး အဖြူရောင်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ပါးစပ်မှလည်း ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရွတ်နေ၏။ ထို ကဗျာမှာ ခရူးဆိတ်စစ်သည်များကို ဘင်လားဒင် အနိုင်ယူခဲ့သည့်အကြောင်း ဖွဲ့ဆိုထားသော ကဗျာ ဖြစ်လေသည်။

ဘင်လားဒင်မှာ

သူ၏ ဓားကို

ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်ထား

သူလက်များမှာ

ဘုရားသခင်ကို မယုံသူများ၏

သွေးများဖြင့် ရွှန်စံလျက်

ဘင်လားဒင်က နှုတ်မှနေ ဆက်၍ပြောပါသည်။ "ဂျူးတွေဟာ အယ်လ်ကွတ် (ရှော့ဆလင်)ကို သိမ်းပိုက်ပြီး အာနည်းတဲ့ ဗွတ်ဆလင်မိန်းမတွေကို အခွင့်ပြုကျင့်ကြတယ်။ လူငယ်ထောက်ပံ့လေးတွေကိုလည်း ထောင်သွင်း အကျဉ်းချထားခဲ့တယ်။ အာရပ်နိုင်ငံတွေက သမ္မတတွေ၊ ဘုရင်တွေ အားလုံးကလည်း ဗွတ်ဆလင်နိုင်ငံတော်ကို သစ္စာဖောက်နေကြပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုအခြေအနေတွေကို ထိုင်စောင့်နေရတာထက် သေခြင်းတရားကို ရွာတာက ပိုကောင်းတာပေါ့" ဟု ပြောနေလေသည်။

တိပ်ခွေထဲတွင် အစွဲရေးစစ်သားများက ပါလက်စတိုင်း အမျိုးသမီးများကို ရိုက်နှက်လျက်ရှိ၏။ ကလေး အရွယ် ပါလက်စတိုင်း လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်နေသည်။ ထိုအခန်းများကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပြသလေသည်။

နာနာကျည်းကျည်းဖြင့် အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်ပြောသူက တိပ်ခွေထဲကနေ "ဂျူးတွေဟာ သူတို့စကားတွေကို သူတို့ ဖောက်ဖျက်ပစ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကြာအောင် ယခုလို ခံစားနေကြရပါတယ်" ဟုပြောပြသည်။

ပါလက်စတိုင်း အမျိုးသမီးများကို အစွဲရေးစစ်သားများက သေနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်သော မြင်ကွင်းများနှင့် အသံများကို ကြားရသည်။ သေဆုံးသွားသော ကလေးများနှင့် လူငယ်များ၏ အလောင်းများကို ဆွဲယူသွား သည်ကိုလည်း ရိုက်ပြထားပါသည်။

ဘင်လားဒင်က ထိုမြင်ကွင်းများကို အထူးပြုပြီး ပြောဆိုလျက်ရှိသည်။ "ဗွတ်ဆလင်တွေရဲ့သွေးဟာ အခြား

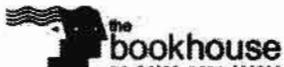
သွေးတွေထက် ပိုပြီး ပေါပါတယ်” ဟု ပြောဆိုသည်။

နောက်အာဂူဟက်စ် (အယ်လ်ကေးဒါး စစ်ရေးခေါင်းဆောင်)၏ ရုပ်ပုံပေါ်လာပြီး သူကလည်း ‘ကမ္ဘာမြေပြင် ပေါ်မှာ ဂျူးတွေနဲ့ အစွရေးတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ဒေသတွေကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ထားကြတယ်’ ဟု ပြောနေပုံကို ပြထားသည်။

ထို့နောက် ဘင်လာဒင်ကလည်း ‘အမေရိကန်အစိုးရကို ကျွန်တော်တို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအဖြစ်တွေ ဟာ အစွရေးအစိုးရရဲ့ တကယ့်ပြုမူချက်တွေသာမကဘူး။ သူတို့ရဲ့ သဘောထားကလည်း ဒီလို ရက်စက်ရမ်း ကားတဲ့ သဘောထားရှိပါတယ်။ ဒါဟာ အမေရိကန်နဲ့ အစွရေးအစိုးရဌာနတွေရဲ့ တကယ်သဘောထားနဲ့ လုပ်တဲ့လုပ်ရပ်တွေပဲ။ ဒါကြောင့် အမေရိကန်ရဲ့ ပင်တဂွန်ပဲဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားဌာနပဲဖြစ်စေ၊ CIA ပဲဖြစ်စေ အားလုံးဟာဂျူးတွေကို ကူညီပံ့ပိုးပေးပြီး မွတ်ဆလင်တွေကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်တာ၊ နှိပ်စက်ရမ်းကား တာဟာ အတူတူပါပဲ။ အမေရိကန်အစိုးရအတွင်းမှာ ရှိသူတွေကတော့ ဂျူးတွေပဲဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ အမေရိက ကို အသုံးပြုပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးကို သိမ်းပိုက်ဖို့နဲ့ သတ်ဖြတ်ဖို့ဆိုတဲ့ စီမံချက်တွေရှိနေပါတယ်’ ဟု ပြောသွား လေသည်။

ဤအခြေနှင့် ဘင်လာဒင်၏ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်မှာ နောက်ဆုံးဖြစ်သည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကို လှုံ့ဆော် လိုက်သော အခြေလည်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော်ကမူ ဘင်လာဒင်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တွေးမရအောင် ဖြစ်မိသည်။ သူက ၁၉၉၈ ခုနှစ်၌ ခရူးဆိတ်စစ်သည်များနှင့် ဂျူးများကို စစ်ကြေညာခဲ့ပါသည်။ သို့သော် အမှန်တကယ်၌ အစွရေးစစ်သားများနှင့် ဂျူးများ၏ ပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်နောက် ဘင်လာဒင်ကို ကျွန်တော် သဘောပေါက်လာသည်။ သူက ဂျူးဆန့်ကျင် ရေးအပေါင်းအဖော်များနှင့်အတူ ပင်တဂွန်သည် ဂျူးပစ်မှတ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါး၏ ဦးပိုတိတ်ရွေသစ်ကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော်လည်း အလန့်တကြားဖြစ်လာသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အဓိကတိုက်ခိုက်မှုကြီးအတွက် အတိတ်နိမိတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ဝှန်ဘန်းထံ အီးမေးလ်ပို့လိုက်လေသည်။ သူသည် နယူးယောက်တိုင်း သတင်းစာကြီး၏ အတော်ဆုံး နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် အီးမေးလ်ပို့သည်မှာ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုမဖြစ်ခင် သုံးပတ်ခန့်အလိုက ဖြစ်လေသည်။

www.burmeseclassic.com

၁၇ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၀၁ ဝါဆို

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဦးဒီယိုတိပ်ခွေသစ်ကို ကြည့်ပြီးတဲ့အခါမှာ အဲဒီထဲမှာ အဓိက ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ပါတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လတွေက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ အများကြီးလုပ်ခဲ့ ပါတယ်။ အဲဒီခြိမ်းခြောက်မှုတွေရော၊ အခု ဦးဒီယိုအခြေစိုက် အချက်တွေကိုအားလုံးစုစည်းပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အဖွဲ့အစည်းကို ပုံဖော်ကြည့်လို့ရလာတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို ဆန်းစစ်ကြည့်တဲ့အခါ အကြံပေး သင့်တယ်လို့လည်း ကျွန်တော် နားလည်လာပါတယ်။

ကျွန်တော်အနေနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်တွေးခေါ်ပြီး ကြိုးစားဖော်ထုတ်ကြည့်တဲ့အခါ ဇွန်လက ယီမင်မှာ အမေရိကန် ပစ်မှတ်တွေကို တိုက်ခိုက်တာဟာ အလွန်အားကောင်းတဲ့ အရိပ်နိမိတ်တွေကို ပြတောလို့ ထင်တယ်။ ဇွန်လကပဲ ပြည်ဝင်ခွင့် ဖိစဉ်းမှုကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ကြံရွယ်တယ်လို့ ထွက်ဆိုခဲ့ကြတယ်။ နောက်ပြီး သူတို့ဟာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာရှိတဲ့ အမေရိကန်သံရုံးကို ဖောက်ခွဲမယ်လို့ ပြောတာလည်း သတိထားရမယ့် အရိပ်နိမိတ်ပဲ။

ဇူလိုင် ၁၈ မှာ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာနက ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ 'အာရှေဗျ ကျွန်းဆွယ်မှာ အမေရိကန် အကျိုးစီးပွားများကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ဖို့ စီစဉ်နေသည်ကို အခိုင်အမာ သတင်းများရရှိခဲ့သည်' လို့ ပါရှိပါတယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ တစ်ခုခုလုပ်တော့မယ်ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်ရှိနေတယ်ဆိုတာ ရှင်းနေပါပြီ။ ယခု ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နှစ်မှာရှိကြာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး ဦးဒီယိုတိပ်ခွေကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ အဲဒီမှာ ခန့်မှန်းလို့ရတဲ့ သတင်းအစအနလေးတွေကို တွေ့ရတယ်။ ဒီအစီအစဉ်မှာ CNN နဲ့ ရိုက်တာကလည်း ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လနှောင်းပိုင်းက ကူရိတ်မှာဖြစ်ခဲ့တာကို အခြေခံရိုက်ကူးထားတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တိပ်ခွေ တစ်ခုလုံးကို ကြည့်ဖူးတဲ့သူ ဘယ်သူမှမရှိပါဘူး။

ဒီဦးဒီယိုအခြေစိုက်ကြည့်ရတဲ့အခါ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေကို သတိထားမိမှာမဟုတ်ဘူး။ အရင်က သူတို့ရဲ့ လုပ်ပုံလုပ်နည်းတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မသိမသာခြားနားလာတာကိုတွေ့ရတယ်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ မေလက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်ခဲ့တာကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရ ဝါတယ်။ အဲဒီမှာ သူက 'လာမယ့်သတင်းပတ်တွေမှာ သတင်းကောင်းတွေကြားရလိမ့်မယ်' လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ နောက်ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ABC သတင်းဌာနကနေ အမေရိကန်အတွက် မှောင်ခိုက်တဲ့နေ့ ရောက်လာလိမ့် မယ်လို့လည်း နိမိတ်ဖတ်ပြောကြားလိုက်တာကိုလည်း ကြားရပြန်တယ်။ အဲဒီလို ပြောဆိုချက်တွေ ပြီးတဲ့နောက်

ကိုးပတ်အကြာမှာ အာဖရိကမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်သံရုံးတွေ ဖုံးခွဲခံရတော့တာပါပဲ။

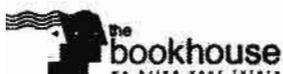
တာလီဘန်တွေကလည်း ဘင်လာဒင်ကို သတင်းစာဆရာတွေနဲ့ တွေ့ဆုံပြောဆိုခြင်းမလုပ်ဖို့ ပိတ်ပင်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ ဘင်လာဒင်က စာပေးပို့ပြီး ပြောကြားလာပြန်တယ်။ ဒါကျတော့ ပိတ်လို မရဘူးပေါ့။ အခုဆိုရင် သူ့ရဲ့ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေကိုတောင် ဖြန့်ချိလာပြီ။ အာရပ်မီဒီယာကနေ သူ့ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေကို တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ဖြန့်ချိလိုက်တာပါပဲ။ ဒါကို အနောက်တိုင်း ပီဒီယာတွေကတစ်ဆင့် ကူးယူပြီး ဖြန့်ချိတယ်။

ယီမင်မှာ စစ်သင်္ဘောကိုးလုံး ဖုံးခွဲခံရခင် လအနည်းငယ် အလိုကလည်း ဘင်လာဒင်ဟာ ယီမင်ရဲ့ ဓားတစ်ချောင်းကိုကိုင်ပြီး ယီမင်ဝတ်စုံနဲ့အတူ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေတစ်ခု ထွက်လာခဲ့တယ်။ အရင်တုန်းက အဲဒီလို ဝတ်စားတာမျိုးမရှိခဲ့ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ဓာတ်ပုံအများကြီးကို ကြည့်ရင်လည်း အဲဒီလို ဓားကိုင်ပြီး ယီမင် အဝတ်အစားဝတ်တာမျိုး မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ သူ့လက်ထောက် အမန်အယ်လ်ဖာဝါဟီရီကလည်း ယီမင်မှာရှိတဲ့ အမေရိကန် စစ်သားတွေနဲ့ စစ်စခန်းတွေကို တိုက်ခိုက်ရမယ်လို့ အထူးပြုပြောဆိုသွားတယ်။ ဒီအခွေကို အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးသမားတွေ အထူးစိတ်ဝင်စားပုံမရပါဘူး။ ဒါဟာလည်း အယ်လ်ကေးဒါးအနေနဲ့ နောက်တစ်ကြိမ် တိုက်ခိုက်မယ့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို အရှိပ်နမိတ် ပြလိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။

ယခု ကျွန်တော် လက်ထဲမှာရှိတဲ့ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေဟာလည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းတစ်ခုလုံးကို ဖြန့်ချိ ပြသခဲ့ပြီးပြီ။ အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်က သူ ပြောချင်တာတွေကို အသေးစိတ်ပြောခဲ့တယ်။ အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး သူ့ရဲ့ မကျေနပ်ချက်တွေကို ဖော်ထုတ်ပြောကြားခဲ့တယ်။ ဒါကို သတိထားဖို့ လိုပါတယ်။

ဒီဗွီဒီယိုတိပ်ခွေဟာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ရိုက်ကူးတည်းဖြတ်ထားတဲ့ နှစ်နာရီကြာ ဝါဒဖြန့်ချိရေး တိပ်ခွေပဲ။ ဘင်လာဒင်ရဲ့အမြင်တွေနဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့နည်းဗျူဟာတွေ အဲဒီမှာပါရှိပါတယ်။ တိပ်ခွေတွေထဲမှာ ဘင်လာဒင်နဲ့ သူ့ရဲ့ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်တွေက ချေချင်ညာ၊ ကက်ရှ်မီးယား၊ အီရတ်၊ အစ္စရေး၊ လီဘနွန်၊ အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ အီဂျစ်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ ဖိနှိပ်စော်ကားခံနေရပုံတို့ကို ပြောကြားထားပါတယ်။ သူပြောနေတဲ့ စကားနဲ့အတူ မွတ်ဆလင်တွေ အသတ်ခံနေရတာ၊ ထောင်သွင်းအကျဉ်းကျခံရတာတွေလည်း ရိုက်ပြထားပါတယ်။ ဗွီဒီယိုထဲမှာ အစ္စရေးစစ်သားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်တာခံရတဲ့ ပါလက်စတိုင်း ပြည်သူတွေရဲ့ပုံရိပ်ကို ၁၀ မိနစ်၊ ၁၅ မိနစ်ကြာအောင် ပြသထားပါတယ်။ ဒီအခွေကို သေသေချာချာတည်းဖြတ်ပြီး ဖြန့်ချိလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာတင် အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် အေရီရယ်ရှလွန်၊ ရှလွန် မတိုင်ခင်က ဘားရက်တို့ရဲ့ ပုံတွေလည်းပါတယ်။

ဘင်လာဒင်က မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေဟာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး စော်ကားဖိနှိပ်တာ ခံနေရတယ်။ မြင့်မြတ်

www.burmeseclassic.com

အတိုင်းသောအိုစာဘင်လာဒင်

တဲ့ဒေသမှာ အမေရိကန်တပ်တွေ ရှိနေတာဟာ မွတ်ဆလင်တွေကို စော်ကားနေတာပဲလို့ ဘင်လာဒင်က သဘောထားတယ်။ အဲဒီမှာ ဘင်လာဒင်က 'ဒီအမေရိကန်တွေဟာ မိန်းမတွေကို ခေါ်လာကြတယ်။ ဂျူးမတွေကိုလည်း ခေါ်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ ဒေသမှာ ဒီမိန်းမတွေကို သွားချင်ရာသွားဖို့ ခွင့်ပေးထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာရပ်အုပ်ချုပ်သူတွေလည်း အိမ်ဖြူတော်ရဲ့ ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးနေကြတယ်' လို့ပြောပါ။ သူဆိုလိုတာက ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုတွေက ကောလင်းပါဝဲလ်လို အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပုလဲနဲပသင့်နေတာကို ဆိုလိုတာပါ။

ဘင်လာဒင်က 'ဒီလိုစော်ကားမှုတွေကို မွတ်ဆလင်တွေက လက်စားချေ တိုက်ခိုက်ရမယ်။ အဲဒီလို မတိုက်ခိုက်ဘူးဆိုရင် သင်တို့ကို ဘုရားသခင်က ဒဏ်ခတ်လိမ့်မယ်လို့' ပြောပါတယ်။ ဆော်ဒီနိုင်ငံက နှင်ထုတ်ခံရတဲ့ ဒီလူဟာ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းဖို့ နည်းလမ်းက မွတ်ဆလင်တွေဟာ အာဖဂန်ကို သွားကြဖို့ဆိုတဲ့သဘောပါပဲ။ အာဖဂန်ရောက်တဲ့အခါ ဘယ်လိုတိုက်ခိုက်ရမယ်ဆိုတဲ့ သင်တန်းတွေပေးဖို့ သူက ကြံဆိုနေတယ်။ တိပ်ခွေထဲမှာ ဘင်လာဒင်ရဲ့မျက်နှာပုံကို စွပ်ထားတဲ့ သင်တန်းသား ရာပေါင်းများစွာဟာ အယ်လ်ဗာရာ သင်တန်းစခန်းမှာ လှေကူငံနေတဲ့ပုံကိုလည်းပြတယ်။ ဒီစခန်းက အာဖဂန်နိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းမှာရှိပါတယ်။ တိပ်ခွေထဲမှာ အဲဒီသင်တန်းသားတွေက အလံနက်တွေကိုတွေ့ယမ်းပြီး ပါးစပ်ကလည်း အာရပ်ဘာသာနဲ့ 'မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို တိုက်ခိုက်ကြ' လို့ အော်ဟစ်နေပုံကိုလည်းပြသပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ရဲ့လူတွေက လေယာဉ်ပစ်အမြောက်တွေ၊ အာပီကျီဆောင်ချာတွေနဲ့ ပစ်နေတဲ့ပုံလည်း ပါပါတယ်။ သူတို့က လက်တစ်ဖက်မှာ ကလက်ချိန်ကော့ ရိုင်ဖယ်သေနတ်တိုက်ခိုက်၊ တစ်ဖက်က ကုရ်အန်ကျမ်းကို ကိုင်ထားပါတယ်။ ရေထဲ ဒိုက်ထိုးပြီး ခုန်ဆင်းသွားပုံတွေ၊ အခက်အခဲတွေကို ဖြတ်ကျော်ပုံ၊ သမ္မတ ကလင်တန်ပါတဲ့ ရုပ်ပုံတွေကို တိုက်ခိုက်နေပုံ၊ အဆောက်အဦတွေကို ဝိုင်းခံနေပုံတွေလည်း ရိုက်ပြထားပါတယ်။ ဒီတိပ်ခွေထဲမှာ လူငယ် ဒါဇင်ပေါင်းများစွာဟာ သင်တန်းတက်နေပုံကို ပြတယ်။ သူတို့ထဲမှာ ၁၀ နှစ် ကျော်ကလေးတွေပါတယ်။ ပြောက်ကျားစစ်ဝတ်စုံ ဝတ်ထားကြတယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက်ဆိုပြီး ကြွေးကြော်ကြတယ်။ အခက်အခဲတွေ ဖြတ်ကျော်ပြီး ပြေးလွှားနေပုံတွေလည်း ရိုက်ကူးထားပါတယ်။

တိပ်ခွေ နောက်ဆုံးပိုင်းမှာတော့ ဘင်လာဒင်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို အဓိကထား ပြောဆိုခဲ့တာပါ။ 'အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ အောင်ပွဲဟာ ရောက်ရှိလာနေပါပြီ။ ယီမင်က အောင်ပွဲဟာ ဆက်နေဦးမှာပါပဲ။ (အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ်ကိုးလ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကို ရည်ညွှန်းတာပါ)' လို့ပြောထားတယ်။

ဒီဗွီဒီယိုတိပ်ခွေဟာ အခုဆိုရင် DVD အခွေအဖြစ် ဖြန့်ချိနေပြီ။ အင်တာနက်ထဲမှာလည်း တင်ထားတယ်။ လမ်းဘေးမှာ ချရောင်းတာတော့ မဟုတ်ပေမယ့် နေရာတိုင်းမှာ ဝယ်လို့ရအောင် တော်တော်လေး ပျံ့နှံ့နေပါပြီ။ ဘင်လာဒင်နဲ့ နီးစပ်တဲ့ပတ်ဝန်းကျင်ကနေ ဒီအခွေကို ရရှိနေတာပါ။ ဆော်ဒီအစိုးရကို ဆန့်ကျင်သူတစ်ဦးကတော့ 'ကျွန်တော့်အမြင် ပြောရရင်တော့ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေထဲက ခြိမ်းခြောက်ထားမှုတွေဟာ အမှန်တွေလို့ သတင်း ရထားတယ်။ ဘင်လာဒင်ရဲ့ နောက်လိုက်တွေက သေသေချာချာ ပြင်ဆင်ထားကြတယ်။ ယခင်ထက်လည်း အာရုံစူးစိုက် လာကြတယ်' လို့ပြောပါတယ်။

ခင်ဗျားအနေနဲ့ အခု ကျွန်တော်ပြောတာတွေကို အလေးနက် ထားမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် ခင်ဗျားနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး လုပ်ကိုင်နိုင်ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော် ပြောတာတွေဟာ လိုတာထက် ပိုနေတယ်လို့ ထင်ရင်လည်း ခင်ဗျားအနေနဲ့ စဉ်းစားဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါဟာ အရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့ဆုံစကားပြောဖို့ကို မျှော်လင့်နေပါတယ်။

ခင်မင်စွာဖြင့် ပီတာ

ဥန်ဘန်းက နောက်ပိုင်းတွင် ဘင်လာဒင်၏ ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေနှင့် ပတ်သက်ပြီး အနာဂတ်တွင် အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်လာနိုင်စရာ ရှိသည်ဟု ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ၂၀၀၁ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက် ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ်၌ ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထိုဆောင်းပါးနှင့်ပတ်သက်၍ တည်းဖြတ်ရာတွင် အငြင်းအခုံဖြစ်ပွားခဲ့ရာ တချို့က မဖော်ပြသင့်သေးဟု အယ်ဒီတာအဖွဲ့တွင် အငြင်းပွားနေသည်။ ထို့ကြောင့် သတင်းစာက ဘန်းရေးလိုက် ဆောင်းပါးကို စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်မှုပြီးသည့် နောက်တစ်နေ့အထိ မဖော်ပြနိုင်သေးပေ။ တိုင်းမရွက်ဘဲ ဘန်း၏ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်အကြို ဆောင်းပါးနှင့်အဖြစ်အပျက်ကို ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ယခု ဘန်းရေး ခဲ့သည်ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေမှာ အလွန်ကို ညှို့ယူဖမ်းစားနိုင်စွမ်း ရှိလေသည်။ တိပ်ခွေထဲတွင် အရပ်ရှည်ရှည်ပိန်ပိန် သက်လတ်အရွယ် အမျိုးသားတစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။ မုတ်ဆိတ်မွေးအဖွေးသားနှင့် ဝတ်ရုံအဖြူအရည်ကြီးထူ ဝတ်ထားသည်။ ခေါင်းပေါ်တွင်လည်း မွတ်စလင်တို့ ဘုရားဝတ်ပြုရာ ဦးထုပ်အဖြူလေးကို ဆောင်းထားသည်။ သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ နေရာတစ်ခုရှေ့တွင် မတ်တပ်ရပ်နေ၏။ သူ့ပါးစပ်မှလည်း အာရပ်ကဗျာတစ်ပုဒ်ထိ ရွတ်နေပါသည်။ ထိုကဗျာမှာ မကြာသေးခင်က သူစပ်ဆိုခဲ့သောကဗျာ ဖြစ်သည်။

သူတို့သိသောအိမ်မာဘင်လာဒင်

အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ အကြီးဆုံးသားကို ယခုနှစ်အစောပိုင်းက အိမ်ထောင်ပြုပေးရာ မင်္ဂလာဆောင်တွင် ရွတ်ဆိုပေးသောကဗျာ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ရှေ့တွင် လူအုပ်ကြီးရှိ၏။ မစ္စတာဘင်လာဒင်က သူ့ရည်မှန်းချက်ကို ကြေညာသွားပါသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဂျူးများကို သတ်ပစ်ရန်၊ ပို၍ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ရန် ပြောကြားသည်။ သူက ယီမင်ရှိ အဒေင်ဆိပ်ကမ်းတွင် လွန်ခဲ့သောနှစ် အောက်တိုဘာလက အမေရိကန် ဖျက်သင်္ဘောကူးလ်ကို တိုက်ခိုက်ခြင်းအား ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုတွင် အမေရိကန်တပ်သား ၁၃ ဦး သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍လည်း သေဆုံးရမည်ဟု သူက ကတိပြုလိုက်ပါသည်။

မစ္စတာဘင်လာဒင်သည် ဗွီဒီယိုတီဗီခွေ၌ ပြစ်တင်ရှုတ်ချထားသည်။ သူ၏ ရန်သူများကို ချေမှုန်းမည်ဟုလည်း ကြေညာထားသည်။ တိပ်ခွေကိုအသုံးပြုရန် သူတို့၏ အိမ်မက်ဆိုးများကို ဖန်တီးမည်ဟုလည်း ကြွေးကြော်ထားသည်။ သူက ပြင်းထန်သော မြင့်မြတ်သည့်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည်ဟုလည်းဆိုသည်။ ထိုထဲတွင် အစွရေးတို့ ပါလက်စတိုင်းတို့ကို တိုက်ခိုက်နေသည်လည်း ပါသည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်များကိုလည်း အထူးပြုပြီး ထောက်လှမ်းရေး သုံးသပ်ချက်များနှင့် ဆန်းစစ်ဖို့လိုပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်များက ပြင်းထန်သော တိုက်ခိုက်မှုများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ မစ္စတာဘင်လာဒင် အဓိကထားသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ အာရေဗျကျွန်းဆွယ်မှ နေ၍ အမေရိကန်တပ်များကို မောင်းထုတ်ရန် ဖြစ်လေသည်။

သူက သူ၏ အကြမ်းဖက် လေ့ကျင့်ရေးစခန်းများကို အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တိုးချဲ့ထားရှိခဲ့သည်။ တာလီဘန်များကပြောသည်မှာ သူ၏ အစွလားမစ်စစ်သွေးကြွလှုပ်ရှားမှုကို ၁၉၉၆ ကတည်းက အာဖဂန်တွင် အခြေစိုက်ပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သူက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ပီဘီ အစွလားမစ်နိုင်ငံအဖြစ် တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်။ မိစ္စာများကို ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင် တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အာဖဂန်သည် အခြေခံစခန်းဖြစ်ရမည်ဟု သူက ရည်မှန်းသည်။ သူတိုက်သောစစ်ပွဲများသည် မြင့်မြတ်သော စစ်ပွဲများဖြစ်သည်ဟုလည်း သူက ယူဆထားသည်။

ထိုအကြောင်း ပါရှိသည့် တစ်နေ့တည်းမှာပင် တိုင်းမဂ္ဂစင်းထဲတွင် ဘန်းရေသားထားသော အာခက်ရွားမား နှုတ်အကြောင်း ပါလာပါသည်။ သူသည် အာဖဂန်မှ အင်အားတောင့်တင်းသော စစ်တူရင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တာလီဘန်တို့ နှိုးထကြိုက်သောအဖွဲ့ဖြစ်လေသည်။ မာဆူတ်၏ ဩဇာမှာလည်း အာဖဂန်တွင် အလွန်ကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် တာလီဘန်တို့ အတွက် ခလုတ်ကံသင်းတစ်ခုလို ဖြစ်နေပါသည်။ မာဆူတ်ကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးက တီဗွီသတင်းထောက်များ

အဖြစ် ဟန်ဆောင်ကာ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

မာဆွတ်ကို သတ်ဖြတ်သော လူသတ်သမားများက အာဖဂန်နိုင်ငံထဲသို့ မည်သို့မည်ပုံ ဝင်ရောက်လာသည်ကို တာလီဘန်အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗာဟစ်မော့ရှီဒက်က ပြန်လည်ပြောပြခဲ့သည်။

'တာလီဘန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မူတာဝါကီက အယ်လ်ကေးဒါးတို့ရဲ့ သတင်းဌာနဖြစ်တဲ့ မာကက်အယ်လ် အီလန်ကို ပိတ်ပစ်ဖို့ စီစဉ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီသတင်းဌာနက တာလီဘန်တွေအတွက် ဝါဒဖြန့်ချိရေး စာရွက် စာတမ်းများတွေ ဖြန့်ချိမှုပြုလုပ်ပေးပါတယ်။ အာရပ်ဘာသာအပြင် အူရဒူ၊ ပက်ရှ်တုန်း၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဒါရီ ဘာသာများနဲ့လည်း ပုံနှိပ်ခဲ့တယ်။ တစ်နေ့တော့ ကန်ဒါဟာမှာရှိတဲ့ မာကက်အယ်လ်အီလန်ရုံးကို ကွန်ပျူတာ ပစ္စည်းတွေထည့်ထားတဲ့ ကတ်ထူပုံးကြီးတစ်ပုံး ရောက်လာတယ်။ ဒီပုံးကြီး ရောက်ပြီး နောက်နေ့တော့ လူ သုံးယောက် ရောက်လာတယ်။ တစ်ယောက်ကို အဘူဟာနီ လို့ခေါ်တယ် နောက်တစ်ယောက်ကို အဘတ် လို့ခေါ်တယ်။ နောက်ဆုံး တစ်ယောက်ကိုတော့ ကာရင်လို့ ခေါ်တယ်။ နောက်ဆုံး နှစ်ယောက်က ကန်ဒါဟာကို ဘယ်လိုဂျီယံကနေ ရောက်ရှိလာတာပါ။

သူတို့ဟာ ရောက်တာနဲ့ စက္ကူပုံးကြီးကိုဖွင့်ပြီး အထဲကပစ္စည်းတွေ ထုတ်တယ်။ အထဲမှာ ဗွီဒီယို ကင်မရာ ဆိုပြီး ရေးထားတာတွေရတယ်။ သူတို့က ဒီပစ္စည်းဖြစ်တယ်ဆိုပြီး ယူလိုက်ကြတယ်။ သူတို့ စက္ကူပုံးဖွင့်ချိန် မှာ တာလီဘန်အရာရှိတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ စက္ကူသေတ္တာထဲက ကင်မရာဟာ ကင်မရာ အဟောင်းကြီး တစ်လုံးဖြစ်နေတော့ အားလုံးအံ့ဩသွားကြတယ်။ အဘတ်နဲ့ ကာရင်တို့ဟာ ဒီကင်မရာကို ဂရုတစိုက်ယူကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ နောက် သုံးရက်လောက်အကြာမှာ သူတို့ဟာ တာလီဘန် သတင်းဌာနရုံးကို ရောက်လာကြ ပြန်တယ်။ သူတို့က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မူတာဝါကီနဲ့တွေ့ဖို့ ချိန်းထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ စကားပြန်မှတစ်ဆင့် မူတာဝါကီနဲ့ အင်တာဗျူးပြီးတဲ့အခါ မူတာဝါကီက အင်တာဗျူး ဗွီဒီယိုအခွေတစ်ခု လိုချင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သူတို့ကလည်း သဘောတူခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဗွီဒီယိုအခွေဟာ ဘယ်တော့မှ မရခဲ့ပါဘူး။

ဒီလူသုံးယောက်ဟာ မူတာဝါကီနဲ့ အင်တာဗျူးတယ်ဆိုတာဟာ တခြားသူတွေရဲ့ သံသယကို လမ်းကြောင်း လွှဲတဲ့အနေနဲ့ အင်တာဗျူးပုံ ရပါတယ်။ အရင်နေ့က တွေ့ခဲ့တဲ့ သူတို့ရဲ့ကင်မရာကြီးအပေါ် အာရုံပျောက်အောင် တကယ်အင်တာဗျူးသယောင်ယောင် လုပ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဒါကိုကြည့်ရင် သူတို့ဟာ အစစအရာရာ သတိထား တယ်လို့ ဆိုရမယ်။ အဘတ်နဲ့ ကာရင်ဟာ နောက်တော့ ကဘူးလ်ကို သွားကြတယ်။ သူတို့ သုံးယောက်က ကဘူးလ်ကနေ အာဖဂန်မြောက်ပိုင်းကို သွားကြတယ်။ သူတို့ဟာ အာမက်ရှားမာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်

လိုက်ပုံ ရပါတယ်'

မာလီကာမာလစ်သည် အက်ဘီဒက်စ်ဆာတာခါမိန်း၏ဇနီးဖြစ်သည်။ သူမသည် ဘယ်လ်ဂျီယံသူလည်းဖြစ်သည်။ ခါမိန်းမှာ မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သူများတွင် တစ်ယောက်အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး သူ့ဇနီးက ထိုအကြောင်းကို ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ သူမယောက်ျားနှင့် သူတို့အကြောင်း ရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်၏။ သူမယောက်ျား အာဖဂန်တွင်ရောက်ရှိခဲ့ပုံကို 'အလင်းရောင်၏စစ်သားများ' ဆိုသော နာမည်ဖြင့်ရေးခဲ့သည်။ စာအုပ်တွင် အနောက်တိုင်းမိန်းမတစ်ယောက်က သူမ၏ တူနီရှားခင်ပွန်းနှင့်အတူ ဘယ်လ်ဂျီယံမှ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ရောက်ခဲ့ပုံအကြောင်း ရေးထား၏။ ထိုထဲတွင် ဘင်လာဒင် ရေးသားသော စာကြောင်းလည်းပါသည်။ ထိုသည်ကို 'အလင်းရောင်၏ စစ်သားများ' စာအုပ်ထဲမှနေ ထုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'ကျွန်မယောက်ျားနှင့် ကျွန်မအကြောင်းကတော့ ကျွန်မတို့ဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေဖြစ်ပြီး မချွေလင့်တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေနဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတာပါပဲ။ ကျွန်မယောက်ျားက အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ ထင်ရှားပြီး 'ပန်ရှီရာခြင်္သေ့ကြီး' လို့ ခေါ်တဲ့ မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်။ မာဆွတ်ဟာ ရုရှားတပ်မတော်ကို အာဖဂန်ကနေ မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့တဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ဥရောပနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံကနေပြီး အာဖဂန်က ပြည်သူတွေနဲ့အတူ မျှဝေခံစားပြီး ဒီနိုင်ငံကို လာရောက်နေထိုင်သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တာလီဘန် အုပ်ချုပ်ရေးအောက်မှာ နေထိုင်ခဲ့တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၉ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က အသက် ၃၉ နှစ်အရွယ် တူနီရှားလူမျိုးတစ်ယောက်ဟာ သူ့ကိုယ်သူ ကာမိကာဇေတစ်ဦးအဖြစ် မိမိအသက်ကို စွန့်လွှတ်သွားခဲ့တယ်။ သူနဲ့အတူ အသက် ၂၈ နှစ်အရွယ် ပါလက်စတိုင်း တစ်ယောက်လည်း ပါပါတယ်။ သူတို့ဟာ ခါးမှာပတ်ထားတဲ့ ဗုံးကို ဖောက်ခွဲပြီး လုပ်ကြံမှုကြီးကို စတင်လိုက်တယ်။ နောက်ထပ်ဗုံးတစ်လုံးက ကင်မရာထဲမှာ ထည့်ဝှက်ထားပါတယ်။ အဲဒီဗုံးကိုတော့ မာဆွတ်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် အင်တာဗျူးနေတဲ့အချိန်မှာ ဖောက်ခွဲလိုက်တာပါပဲ။ 'ပန်ရှီရာခြင်္သေ့ကြီး' ကို သတ်ဖြတ်ပစ်တာက အဲဒီဗုံးပါပဲ။ ပထမ ဗုံးခွဲခဲ့တဲ့ နှစ်ယောက်အနက် တစ်ယောက်ကတော့ ချက်ချင်း သေသွားတယ်။ နောက်တစ်ယောက်ကတော့ သေနတ်နဲ့ ပိုင်းပစ်ခံရလို့ သေတယ်။ မာဆွတ်နဲ့ အင်တာဗျူးနေတဲ့ ဒုတိယလူက ကျွန်မရဲ့ခင်ပွန်းသည်ပါပဲ။ သူဟာ သူ့ရဲကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ ကျဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ အစ္စလာမ်စစ်အရေးတော်ပုံအတွက် အသက်ပေးသွားသူဖြစ်တယ်။ သူ့နာမည်က အက်ဘီဒက်စ်ဆာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရက်အနည်းငယ်အထိ ကျွန်မဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်က ဂျာလာလာဘတ်မှာ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ အထိပေါ့။ တစ်နေ့တော့ ပါကစ္စတန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က အာရပ် ဘာသာစကားနဲ့ ကျွန်မကို လာပြောပါတယ်။ သူပြောတာ ကျွန်မ သိပ်နားမလည်ဘူး။ ဒီနောက် ကျွန်မ ယောက်ျား ယုံကြည်စိတ်ချသူရှိတဲ့ဗလီကို သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီအမျိုးသမီးကပဲ ခေါ်သွားတာပါ။ ကျွန်မ ယောက်ျား မိတ်ဆွေကို တွေ့တဲ့အခါ သူက အက်ဘ်ဒက်စ်ဆတာ ဘာဖြစ်တာလဲ၊ ဒီအမျိုးသမီးပြောတာက သူသေသွားပြီလို့ သူခေါင်းကို ညွတ်ပြီးပြောတယ်။ သူက လူတွေကြားမှာ စကားပြောချင်ပုံ မရဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်မတည်းတဲ့ဆီ ပြန်လာတယ်။ နောက်တော့ ဒီလူက ကျွန်မတည်းတဲ့ဆီ ရောက်လာကာ တံခါးနောက်မှာထိုင်ပြီး 'ဟုတ်တယ် အက်ဘ်အက်စ်ဆတာ သေဆုံးသွားတယ်ဆိုတာ အမှန်ပဲ' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံး ချုံးပွဲချ ငိုကြွပါတယ်။ ကျွန်မလည်း အဲဒီတော့မှ ကျွန်မယောက်ျား သေဆုံးသွားပြီဆိုတာသိရတော့ အင်မတတ်ဝမ်းနည်းအောင် ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်မယောက်ျားက သူမသေခင်မှာ ကျွန်မကို ပြောချင်တဲ့စကားတွေကို ကက်ဆက်ထဲမှာ အသံသွင်းထားခဲ့တယ်။ သူသေပြီးပြီဆိုမှ ပေးဖို့ပြောထားပါတယ်။ ဒီထဲမှာ သူဘာကြောင့် အသေခံရတယ်ဆိုတာ ပြောပြထားတာပေါ့။ သူမသေခင်ကတော့ သူ ဘယ်သွားတယ်၊ ဘာလုပ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်မ မသိခဲ့ပါဘူး။ သူတိပ်ခွေနားထောင်ပြီးမှ ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားရတယ်။ နောက်အမေရိကန်တွေက စစ်ကြေညာလိုက်ပြီ။ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ စစ်ပွဲကြီးလည်း ဖြစ်တာပါတယ်။ ဗုံးမိုးတွေ ကြုံချကြတယ်။ ကျွန်မ မကြောက်တော့ ပါဘူး။ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ဗုံးမိုးတွေ ရွာရင်တောင်မှ ကျွန်မ ဂရုမစိုက်တော့ပါဘူး။

အဲဒီကာလက သူတို့ဟာ ကျွန်မကို တစ်ယောက်တည်းမထားပါဘူး။ ဒီအချိန်မှာ မာဆူတ်သေသွားတဲ့အတွက် အာဖဂန်လူမျိုးတွေက ပျော်ပါးနေကြတယ်။ ဂုဏ်ပြုပွဲတွေလည်း လုပ်နေကြတယ်။ အာဖဂန်မိန်းမ တော်တော် များများနဲ့ အာဖဂန်လူမျိုးမဟုတ်တဲ့ မိန်းမတွေ တော်တော်များများက ကျွန်မဆီလာပြီး ကျွန်မယောက်ျား အသက်စွန့် လုပ်ဆောင်သွားတာကို ဂုဏ်ပြုပြောဆိုကြပါတယ်။ ကျွန်မယောက်ျားထားရှိခဲ့တဲ့ ကက်ဆက်ခွေကို လည်း ကျွန်မ ရရှိပြီး နားထောင်ခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအခြေအနေကိုပြောပြီး နှုတ်ဆက်သွားတဲ့အခါပဲ။ ကျွန်မကို နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ချစ်ခင်သွားတဲ့အကြောင်းလည်း ပါပါတယ်။ သူဘာလို ဒီလိုလုပ်သွားသလဲ ဆိုပြီး ကျွန်မ နားထောင်ပေးမယ့် မသိရပါဘူး။ အက်ဘ်ဒက်စ်ဆတာက ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် တွေဆုံချစ်ခင်သွား တာပဲ ပြောပါတယ်။ ကျွန်မကို ထာဝရချစ်ခင်သွားတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ပြောတာလည်း ပါပါတယ်။

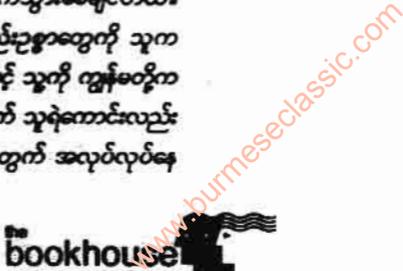
ကျွန်မကို ကက်ဆက်ခွေပေးတဲ့ အစ်ကိုတော်က ကျွန်မဆီ နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်လာပြီး စာအိတ်တစ်အိတ်

ကိုကမ်းပါတယ်။ သူက 'ဒါကတော့ အိုစမာဘင်လာဒင်က မင်းကိုပေးလိုက်တာပါပဲ။ ဒီထဲမှာ မင်းရဲ့ဆုံးရှုံး နှစ်နာမူအတွက် ဒေါ်လာ ၅၀၀ ကူညီတဲ့အကြောင်း မှာလိုက်တယ်။ မင်းယောက်ျားအပေါ်တင်တဲ့ အကြွေး ကို ပြန်ဆပ်တာပါ' လို့လည်း ပြောတယ်။ ကျွန်မလည်း သူ့ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ပေးလိုက်တဲ့ စာအိတ်ကို ကျွန်မ ဘာကြောင့် လက်ခံလိုက်ရလဲဆိုတာ နားမလည် နိုင်အောင် ဖြစ်နေမိပါတယ်' ဟု ရေးသားထားပေသည်။

မာလီကာမာလစ်က သူမ၏ စာအုပ်ထဲတွင် သူမ ရေးခဲ့သည့် အကြောင်းအရာတချို့အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ဖော်ပြရှင်းလင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

'ဘင်လာဒင်က ကျွန်မကိုပေးတဲ့ပိုက်ဆံဟာ ငွေအများကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ အကြွေးလေးတစ်ခုအတွက် အလျော်ပြန်ပေးတဲ့ငွေလို့ ပြောပါတယ်။ ဒီငွေဟာ ကျွန်မအတွက် မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေဟာ အကြွေးတွေထားထားရင် မသေနိုင်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ မွတ်ဆလင် တွေဟာ မသေခင် အကြွေးရှိရင် သေတမ်းစာရေးခဲ့ကြရတယ်။ သေတဲ့အခါ ကျန်တဲ့သူတွေက ဆပ်ဖို့ပေါ့။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တစ်ယောက် သေဆုံးသွားလို့အကြွေးရှိရင် ကျန်ခဲ့တဲ့သူတွေ ဆပ်ပေးရတယ်။ ကျွန်မ ယောက်ျားဆီမှာ နှစ်အတော်ကြာကတည်းက လူတစ်ယောက်ဆီကယူထားတဲ့ ဒေါ်လာ ၅၀၀ အကြွေးရှိပါတယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်က ဒါကို သိနေပုံရတယ်။ ဒါကြောင့် သူက ဆပ်ပေးတာပါ။ ကျွန်မ သေခါနီး အကြွေးရှိရင် လည်း ကျွန်မ အခင်မင်ဆိုးမိတ်ဆွေကို မှာခဲ့ရမှာပါပဲ။ ကျွန်မတို့ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် ဒါဟာ အရေးကြီး ဆုံးပါပဲ။

အိုစမာဘင်လာဒင်မိသားစုနဲ့ ကျွန်မ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဂျလာလာဘက်မှာ ရှိတယ်ဆိုတာတော့ သိတယ်။ ဒါဟာ အခြေခံစခန်းပါပဲ။ ကျွန်မတို့ဟာ ပထမဆုံးမွေးတဲ့ကလေးကို အိုစမာလို့ အမည်ပေးတယ်။ သူ့ကိုအားလုံးက ချစ်ခင်ကြတယ်။ အိုစမာက အစ္စလာမ်မစ်နယ်မြေတွေကို လွတ်မြောက်သွားစေချင်တယ်။ ဒါဟာ အားလုံးရဲ့ဆန္ဒလည်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အလွန်ချမ်းသာကြွယ်ဝတယ်။ ဒီပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို သူက အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် အသုံးပြုတယ်။ ဂျီဟတ်စ်စ်ပုံအတွက် အကုန်ခံပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ကျွန်မတို့က ချစ်ခင်ကြတာပါ။ ဒီလို စွန့်လွှတ်မှုဆိုတာ လူတိုင်းမလုပ်နိုင်ပါဘူး။ သူဟာ ကျွန်မတို့အတွက် သူရဲကောင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ သူဟာ အစ္စလာမ်တော်လှန်ရေးအတွက် အလုပ်လုပ်နေ

တယ်လို့ အားလုံးက ယုံကြည်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို အားလုံး က ချစ်ခင်ကြတာပါ။

ကျွန်မယောက်ျား အက်ဘတ်ဒက်စ်ဆတာက သူနဲ့ အိုစမာ တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့အကြောင်း ဘယ်တုန်းကမှ ကျွန်မ ကို မပြောခဲ့ပါဘူး။ တခြားသူတွေ နောင်အခါ ပြန်ပြောပြမှသာ ကျွန်မ သိခဲ့တာပါ။ ကျွန်မ ယောက်ျားဟာ အိုစမာထံမှာ သစ္စာခံပြီး အိုစမာရဲ့ အမိန့်မှန်သမျှကို နာခံတဲ့အကြောင်း ပြောပြကြပါတယ် 'ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ယူစွတ်အယ်လ်အေယီရီသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းက ပင်လယ်ကျွေဒေသရှိ အယ်လ်ကေးဒါးစစ်ဆင်ရေးဌာန ကွပ်ကဲထိန်းချုပ်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဆော်ဒီအစိုးရ၏ အလိုချင်ဆုံး အကြမ်းဖက်သမားလည်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မေလက ရီးယက်မြို့တော်တွင် သူ့ကို အသေဖမ်းဆီးမိခဲ့လေသည်။ ဆော်ဒီအာရေဗျရှိ အယ်လ်ကေးဒါး မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဖြစ်သော 'ဂျီဟတ်အသ်' က သူ၏ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပုံအကြောင်း အယ်လ်ကေးဒါး၏ လက်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ထိုမဂ္ဂဇင်းပါ ဖော်ပြချက်ထဲမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

'အာဖဂန်သမိုင်းတွင် အလွန်ကြီးမားသော အဖြစ်အပျက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အလွန်ရှုရှာ စက်ဆုတ်ဖွယ် ကောင်းသော တပ်မှူးကြီး အာမက်ရှားမာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရှိတ်အယ်လ်အေယီရီ၏ ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းကို အထွေအထူးဖော်ပြတော့ပါ။ သူ့ကို 'ဘာဖြစ်တာလဲ'ဟု မေးမြန်းသည့်အခါ သူက ရှိတ်အိုစမာက သူ့ညီအစ်ကိုတော်များကို မေးမြန်းသည့်အချက်များကိုသာ ပြန်ပြောပါသည်။ 'အာမက်ရှား မာဆွတ်နဲ့ ကျုပ်က ဘယ်လိုဆက်ဆံမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူဟာ အလ္လာရှင်မြတ်နဲ့ သူ့သားတော် တွေကို ဒုက္ခပေးနေတဲ့သူ မဟုတ်ဘူးလား' ဟူသော မေးခွန်းများပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတော် အတော်များများသည် မာဆွတ်ကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ချင်ကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာရှင်မြတ်၏ ချီးမြှောက်မှုကို ရယူလိုသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခုသတင်းကောင်းကို သင်တို့ကြားရပါပြီ 'ဟူ၍ ရေးသားခဲ့ လေသည်။

ဟာရော့အလီအက်ဘာဆေသည် ဟုကန်ဒါနှင့် ဗြိတိသျှကပြားဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့ အာဖဂန်တွင် နှံ့နှံ့ နောက် သူ့ကိုဖမ်းမိသည်။ သူ၏ ထောင်တွင်းအမှတ်တရ ရေးသားထားချက်များမှနေ၍ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြသည်။ 'အရေးပါသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုမှာ မာဆွတ်သေဆုံးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသတင်းကို ရေဒီယိုနားထောင် ရသော ညီအစ်ကိုများထံမှ ကြားသိရသည်။ မာဆွတ်သည် အာဇာနည်ဗိမာန်ရောက်ရှိရေး စစ်ဆင်မှုတွင်

www.burmeseclassic.com

လုပ်ကြံခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကို လုပ်ကြံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အာရပ်မူဂျာဟာစ်ဒင်များတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။ သူ့လုပ်ကြံခံရကြောင်း ကျွန်တော် ကြားသိရသောအချိန်တွင် အာဖဂန်တစ်နိုင်ငံလုံး တာဝန်ရှိသူတို့ လက်အောက် ရောက်ရှိသွားပြီးကို သိလိုက်ရသည်။ မာဆွတ်သည် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့၏ အရေးပါအရာရောက်ဆုံးသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် အလွန်ကို စစ်ရေးအရ ထူးချွန်သောဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ထိုအဖြစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ နံပါတ် ၂ စစ်ရေး ခေါင်းဆောင် ဆေယက် အယ်လ်အဲလ်၏ ရုံးခန်းသို့သွားပြီး မေးမြန်းခဲ့သည်။ သူနှင့်တွေ့သောအခါ ကျွန်တော်က 'မာဆွတ် အသတ်ခံ လိုက်ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ကြားရပါတယ်။ အာဇာနည်မိမိမာန်ရောက်ရှိရေး စစ်ဆင်ရေးမှာ သူ့အသတ်ခံရ တယ်လို့လည်း သိရတယ်။ အဲဒီစစ်ဆင်ရေးမှာ ကျွန်တော် ပါဝင်ချင်ပါတယ်' လို့ ပြောတဲ့အခါ သူက 'မာဆွတ်ကို သတ်တဲ့ စစ်ဆင်ရေးမျိုးကို မင်းကသဘောကျလား' လို့ သူကမေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်က 'ဟုတ်ပါတယ်' လို့ ပြန်ဖြေလိုက်ပါတယ်ဟု ရေးသားထားခဲ့ပေသည်။

အဗ္ဗူလ္လာအနက်စ်သည် အယ်လ်ဂျီးရီးယားလူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မာဆွတ်နှင့်အတူ ရုရှားတို့ကို ရှစ်နှစ်ကြာ နှစ်တွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'အလ္လာရှင်မြတ်ထံ ကျွန်တော် ကျိန်ဆိုပါတယ်။ မာဆွတ်ဟာ အလွန်ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ဆုံးသူ ဖြစ်တယ်။ အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ မူဂျာဟာစ်တွေထဲမှာ သူဟာ အဖြူစင်၊ အသန့်ရှင်းဆုံး ဖြစ်တယ်။ အဖြူစင်ဆုံး မွတ်ဆလင်တွေဟာ အစွန်းရောက်သမားတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ မာဆွတ်ဟာ အစွလာမ်မစ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ အလွန်ကို လေးလေး နက်နက် ယုံကြည်တဲ့ အစွလာမ်မစ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အစွန်းရောက်သမား မဟုတ်ပါဘူး' ဟု ပြောပြသည်။

ဂျမားခါရှောဂီသည် ဆော်ဒီလူမျိုးသတင်းစာ ဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့်ဆရာ မာဆွတ်နှင့်ပါ ဆက်ဆံ ဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲကာလက အာဖဂန်တွင် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

'မာဆွတ်ဟာ အလွန်ကို လက်တွေ့သမားတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ လက်တွေ့ကျကျလည်း လုပ်ကိုင်တတ်တယ်။ အစွလာမ် အရေးတော်ပုံရဲ့ အနာဂါတ်ကို ဖန်တီးနိုင်တဲ့သူဟာ မာဆွတ်ပဲရှိမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ လက်တွေ့ကျ တဲ့ မွတ်ဆလင်တွေဟာ အောင်ပွဲကို ရလေ့ရှိတယ်။ တင်းမာတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကတော့ အောင်ပွဲမရနိုင်ဘူး။

သူတို့ဟာ အမှန်အတိုင်း လက်တွေ့ကျကျ၊ မတွေးတတ် မခေါ်တတ်ဘဲ ဟိုတိမ်း၊ ဒီတိမ်းနဲ့ လက်တွေ့ကို မလုပ်ဆောင်တတ်လို့ပဲ။ မာဆွတ်ကို ကဘူးလ်မှာ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့တယ်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ကဘူးလ်မြို့တော်ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ခဲ့စဉ်ကပါ။ သူ့ကို ကျွန်တော် သဘောကျသွားတယ်။ သူဟာ မှန်ကန်တယ်။ အလွန်ကို ဖြောင့်မတ်တဲ့သူပါ။ အိုစမာကို မာဆွတ်နဲ့ တွေ့စေချင်တယ်။ အိုစမာသာ မာဆွတ်နဲ့ တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့ရမယ် ဆိုရင် သမိုင်းဟာ အပြောင်းအလဲကြီးတစ်ခုဖြစ်သွားမှာပါ 'ဟု ပြောပြသည်။

ခါလစ်ရှိုက်မိုဟာမက်သည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် အဓိကအကျဆုံး စစ်ဆင်ရေးမှူးဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ဆင်ရေးအစီအစဉ်ကို သူပင် ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ သူ၏ငယ်စဉ်နှင့် ကလေးဘဝအရွယ်က ကူဝိတ်တွင် နေထိုင် ကုန်လွန်ခဲ့ရသည်။ အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်တွင် မြတ်ဆလင်ညီအစ်ကိုတော်များအသင်းတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့၏။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ကောလိပ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ နောက် ပါကစ္စတန်သို့သွားခဲ့ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ဆိုဒီယက်ဆန်တို့ ရေး စစ်ပွဲအတွက် အာဖဂန်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၆ တွင် အာဖဂန်ရှိ တိုရာဘိုရာတောင်တန်းတွင် ဘင်လဒ်နှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ အာဖဂန်ဂျီဟတ် စစ်ပွဲမဖြစ်မီအချိန်က ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ရှိုက်မိုဟာမက်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ အဆောက်အဦများကို လေယာဉ်ဖြင့်ဝင်တိုက်မည့် စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ရန် လေထုမှူးသင်တန်းများကိုတက်ရောက်ကြဖို့ အကြံပြုခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့က ခါလစ်ရှိုက်မိုဟာမက်သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အစ္စလာမ်ဘာဘတ်အနီး ရာဝါပန်ဒီတွင် အဖမ်းခံရပါသည်။ ထို့နောက် သူ့ကို အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းပေးပို့ခဲ့သည်။ သူက ထိုအချိန်က အခြေအနေများကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုပါသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် နံနက် စစ်ဆေးရေးကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာတွင် ခါလစ်ရှိုက်မိုဟာမက် အတိုကောက် K.S.M ၏ ထွက်ဆိုချက်များကို ကိုးကား တင်ပြခဲ့သည်။ ယခု ထိုအစီရင်ခံစာထဲမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

K.S.M သည် ရန်ဖီယူဆွတ် ၁၉၉၅ ခုနှစ် အဖမ်းခံရပြီးကတည်းက သူသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားမှုကို ဦးဆောင်ဆင်နွှဲရန် တစ်ကမ္ဘာလုံးအနှံ့ သွားလာခဲ့သည်။ ဆူဒန်၊ ယီမင်၊ မလေးရှားနှင့် ဘရာဇီး နိုင်ငံများသို့ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် သွားရောက်ခဲ့လေသည်။ ထိုနိုင်ငံများတွင် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက် ပြီး အဆက်အစပ်ရှိသည့် အထောက်အထားများကိုကား မရခဲ့ပါ။ ၁၉၉၆ ဇန်နဝါရီလတွင် သူ့သတင်းကို

www.burmeseclassic.com

အမေရိကန် အာဏာပိုင်များကရပြီး လိုက်နေချိန်တွင် အာဖဂန်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားလေသည်။

K.S.Mသည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်အလယ်ပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် သူဘာသာ ပြန်လည်၍ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှု အတွက် အသစ်တည်ဆောက်နေစဉ်မှာပင် ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဆူဒန်မှနေ ဘင်လားဒင်နှင့် သူ့အပေါင်းအဖော်များ အာဖဂန်သို့ ရောက်လာချိန်ဖြစ်၏။ အတက်ဖိမှတစ်ဆင့် K.S.M နှင့် ဘင်လားဒင်တို့ တိုရာဘိုရာတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ တိုရာဘိုရာမှာ အာဖဂန်စစ်ပွဲကာလများက ထင်ရှားသော တောင်တန်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတွေ့ဆုံပွဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်နှင့် K.S.M တို့က အကြမ်းဖက် စစ်ဆင်ရေးများ အကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ K.S.M ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သူနှင့်ဘင်လားဒင်တို့ တွေ့ဆုံခြင်းမှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ကတည်းက ယခုအကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က သူတို့နှစ်ဦး တိုက်ပွဲအတွင်းခွဲကြသော်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး မရှိခဲ့ပါ။ အလုပ်အတူ မလုပ်ခဲ့ဘူးပါ။ ယခု တွေ့ဆုံပြီးသောအခါ K.S.Mသည် ဘင်လားဒင်နှင့် အတွေးတူခဲ့ကြသည်။ သူတို့ ယူဆွတ်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း သူတို့နှစ်ယောက် ခင်မင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယူဆွတ်မှာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်စဉ်က နောက်ကွယ်မှ စီစဉ်သူဖြစ်ပါသည်။

K.S.Mသည် ဘင်လားဒင်နှင့် အတက်ဖိတို့ကို ပထမအကြိမ် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦ တိုက်ခိုက် စဉ်က အဖြစ်အပျက်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပြသည်။ ထို့နောက် လေယာဉ်မှူးများအဖြစ် သင်တန်းတက်ရေး၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ အဆောက်အဦကြီးများကို လေယာဉ်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်များကို တင်ပြခဲ့သည်။ ဤတင်ပြချက်သည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်၊ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး၏ အစီအစဉ်ဖြစ်ပါတော့သည်။ K.S.M က ထိုအစီအစဉ်အောင်မြင်ရေးမှာ လူအား၊ ငွေအား၊ နည်းပညာအားပါ လိုအပ်သည့်အကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ အတူအညီပေးနိုင်သူမှာလည်း အယ်လ်ကေးဒါးလို အဖွဲ့အစည်းသာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ကြာမြင့်စွာကတည်းက ရွတ်ချဆန့်ကျင်ခဲ့သော ဘင်လားဒင်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို တင်ပြ ညွှင် ထိုစစ်ဆင်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဟု K.S.M က ယူဆထားလေသည်။

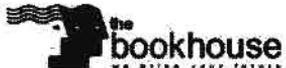
K.S.M၏ အမြင်အရဆိုလျှင် ဘင်လားဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်၌ သူ၏ ရပ်တည်မှုအခြေအနေကို ခိုင်မာ ထောင် လုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ဆန့်ကျင်မှုစစ်ဆင်ရေးအစီအစဉ်ကို ဘင်လားဒင်အနေဖြင့် ဆောင်ရွက် ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုတွေ့ဆုံမှုတွင် ဘင်လားဒင်သည် K.S.M တင်ပြသော အယူအဆကို သေချာနားထောင်ခဲ့ သည်။ မည်သည့် ဝေဖန်ချက်မှမပေးခဲ့ပေ။ သို့သော် သူက K.S.M ကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် တရားဝင်

ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ရေးနှင့် သူမိသားစုကိုလည်း အာဖဂန်သို့ခေါ်ရန် ဝင်ရောက်အကြံပြု ဆွေးနွေးခဲ့လေသည်။

ဘင်လာဒင်၏ အကြံပြုမှုကို K.S.M က ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ သူ့အနေဖြင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေလိုသည်။ တခြား မည်သည့် မူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုနှင့်မဆို အတူနေနိုင်သည်။ အာဖဂန်တွင် မည်သည့် စစ်ဆင်ရေးမဆို လုပ်နိုင်သည်ဟု သူက ယူဆသည်။ K.S.M ၏ ထွက်ဆိုချက်အရဆိုလျှင် ၁၉၉၈ ခုနှစ်က နိုင်ရီဘီနှင့် ဒါရွတ်ဆလမ်ရီ အမေရိကန်သံရုံးများကို ဖုံးခွဲလိုက်ခြင်းမှာ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် အစီအစဉ်အတွက် အရေးပါသော တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဘင်လာဒင်အနေဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း၌လည်း တိုက်ခိုက်လျှင်ရနိုင်သည်ဟု အတွေးဝင်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အယ်လ်ကေးဒါးထံမှ အရေးကြီးသောသတင်းများကို သူရယူထားခဲ့သည်။ ခေတ်မစီတော့သော ကွန်ပျူတာအစိတ်အပိုင်းများကိုလည်း ရယူထားလေသည်။ ဘင်လာဒင်က နောက်ဆုံးတွင် အတက်ဖ်၏ တိုက်တွန်းမှုအရ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို တိုက်ခိုက်ဖို့စီစဉ်ရန် K.S.M အား မီးစိမ်းပြလိုက်လေသည်။ အချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခု နှောင်းပိုင်း (သို့မဟုတ်) ၁၉၉၉ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

K.S.M က ကန်ဒါဟာသို့ပြောင်းရွှေ့ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် တိုက်ရိုက်အလုပ်လုပ်ရန် ဖိတ်ခေါ်ချက်ကို လက်ခံလိုက်သည်။ K.S.M သည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကိုကြီးကြပ်၍ အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲတော့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး မီဒီယာကော်မတီကိုလည်း ဦးဆောင်၍ တဖြည်းဖြည်းလုပ်ကိုင်လာသည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်ကို သစ္စာခံသူ မဟုတ်ကြောင်း နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ သူ့ဘာသာသူ အယ်လ်ကေးဒါးတွင် သစ္စာမခံဘဲ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းနှင့် ၁၉၉၉ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် စစ်ဆင်ရေးကို စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် စစ်ဆင်ရေးသည် K.S.M ၏ ရည်မှန်းချက်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်နိုင်ချေ အများကြီးကိုလည်း သူက အသေအချာ စဉ်းစားခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် K.S.M သည် ဆော်ဒီအာရေဗျလေတပ်မှ လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက်ကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းရန် ဘင်လာဒင်အား အကြံပေးခဲ့လေသည်။ ဆော်ဒီဂျက်တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းနှင့် အစွဲရေးမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော အီလက်ကို ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရန် အကြံအစည်ကို ဘင်လာဒင်အား ပြောပြပါသည်။ ထိုအကြံအစည်ကို ဘင်လာဒင်က သဘောကျကြောင်းပြောသည်။ သို့သော် K.S.M အနေဖြင့် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် စစ်ဆင်ရေးကို ပထမဦးစားပေးအနေဖြင့် အာရုံစိုက်ထားရန် သတိပေးခဲ့သည်။

ပြောကြားခဲ့လေသည်။

K.S.M သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် အဆင့်ဆင့်တွင် ထင်ရှားလာသည်။ သူ့ကို လက်တွေ့ကျသော ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တလေးတစားရှိလာကြသည်။ အထူးသဖြင့် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကြီး ပြီးသည့်နောက် သူ့အပေါ် အထင်ကြီးလေးစားလာကြသည်။ သူနှင့်အတူ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူများက သူသည် ဉာဏ်ရည်လည်းထက်မြက်၊ အရည်အချင်းလည်းရှိ၊ စိတ်လည်းရှည်သော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို ကြသည်။ စစ်ဆင်ရေးကို သူ့ဘာသာသူ ရေးဆွဲသော်လည်း သူ့လူများနှင့်အတူ တာဝန်များခွဲဝေလုပ်ကိုင် သည်ဟု အစီရင်ခံစာက ဆိုလေသည်။

အယ်လ်ဂျာဗီးယား သတင်းဌာန၏ သတင်းထောက်ချုပ်ဖြစ်သူ ရိုဆရီဖူဒါမှာ ဘင်လာဒင်နှင့် တစ်ခါမှ မတွေ့ ချိမ့်ပါဟု ဆိုသည်။ သူက ခါလစ်ရှိတ် မိုဟာမက် K.S.M နှင့် ရန်ဖီဘင်နယ်ရှစ်တို့နှင့်သာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခွင့်ရခဲ့သူ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဘင်နယ်ရှစ်သည် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုတွင် စစ်ဆင်ရေး ဖွဲ့စည်းမှုတွင် ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ဖူဒါသည် ၂၀၀၂ ခုနှစ် နွေဦးက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၊ ကရာချီတွင် ထို နှစ်ဦးစလုံး တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု အစီအစဉ်ကို သူတို့ရေးဆွဲခဲ့ပုံအကြောင်း အသေးစိတ်ပြောပြကြ သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု စုံစမ်းရေးကော်မရှင် အစီရင်ခံစာတွင် ဖူဒါ၏ ပြောဆိုချက်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

*ကျွန်တော် အပေါ်ထပ်ကို တက်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို တွဲခေါ်တဲ့သူနဲ့အတူ လှေကားထစ်တွေကို ခုခံရင်းတက်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်လာတဲ့သူက ကရာချီမြို့ပြင်ကို ခေါ်လာတာပါ။ လှေကားထစ်တွေ အထိရင်း တစ်ထစ်ချင်း ကျွန်တော် ရေတွက်လာခဲ့တယ်။ နောက် တံခါးခေါင်းလောင်းသံ ကြားလိုက်ရတယ်။ အဲဒီအခါမှ ကျွန်တော့် မျက်လုံးတွေကိုစည်းထားတဲ့အဝတ်ကို ဖြေပေးပါတယ်။ ဘယ်ကိုရောက်နေသလဲဆိုတာ မသိရဘဲ ကျွန်တော်ကြည့်မိတယ်။ တွေ့ရတာက အခန်းလေးခန်းရှိတယ်။ မီးဖိုခန်းလည်းပါပါတယ်။ အခန်းတစ်ခန်းထဲမှာ လူတစ်ယောက်ထိုင်နေတာ တွေ့ရတယ်။ သူ့ဘေးမှာတော့ လက်(ပံ)တော့တစ်ခု၊ မိုဘိုင်း ဖုန်းတစ်လုံးကို တွေ့ရပါတယ်။ ခါလစ်ရှိတ်မိုဟာမက်က *ကျွန်တော်တို့ကို ခင်ဗျား သိသလား လို့မေးတော့ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျား မျက်နှာကတော့ ရင်းနှီးနေသလိုပဲ' လို့ ပြန်ဖြေခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ ဘယ်သူတွေဆိုတာတော့ ကျွန်တော် သိပါတယ်။

သူတို့က အဖြစ်အပျက်တစ်ခုလုံးကို ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ ခါလစ်က နှစ်နှစ်ခွဲခွဲ သုံးနှစ်အတွင်းမှာ သူတို့အနေနဲ့ သုညနာရီ မတိုင်ခင်ကတည်းက စီစဉ်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ (သုညနာရီ ဆိုတာက ၉/၁၁ ကို ပြောတာပါ) သူတို့ဟာ အယ်လ်ကေးဒါး စစ်ကော်မတီနဲ့လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးပြီ။ သူတို့နဲ့ အစီအစဉ်ကို သေချာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။ အမေရိကန်မြေပေါ်မှာ အမေရိကန်ပစ်မှတ်တွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ စစ်ဆင်ရေး ရေးဆွဲထားတယ် လို့ ပြောတယ်။ အမေရိကန်ကို အဖွဲ့တွေ လွှတ်ထားပြီးပြီလို့လည်း ပြောတယ်။ ပစ်မှတ်တွေကို မြေပြင်ပေါ် လုံခြုံသွားတဲ့အထိ တိုက်မယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။ သူတို့က အပြင်းထန်ဆုံး တိုက်ခိုက်မယ်။ ကိုယ်အလေးချိန် အမြင့်ဆုံး လက်တွေ့မှာ ထိပ်ဆုံးတန်း ဝင်တိုက်မယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ နျူးကလီးယား ရှိတဲ့နေရာကို တိုက်မှာလား။ ဘာလားတော့ ကျွန်တော်မသိဘူး။ ဘယ်နေရာကို တိုက်မယ်ဆိုတာလည်း အတိအကျမပြော ပြဘူး။ စစ်ဆင်ရေးကို သူတို့ ထိန်းချုပ်ထားဆဲ ရှိပါတယ်။

သူတို့က ပစ်မှတ်တွေကို ရွေးချယ်နေကြတယ်။ အစဉ်ငါးက အိမ်ဖြူတော်ကို စာရင်းထဲမှာ ထည့်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒါကို ပယ်ဖျက်ပစ်လိုက်ပြန်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အိမ်ဖြူတော်က လုံခြုံရေး တင်းကျပ်လှတယ် မဟုတ်လား။ အိမ်ဖြူတော်ကို လေယာဉ်ပေါ်က တိုက်ခိုက်ဖို့ဆိုတာ တော်တော် မလွယ်တဲ့ကိစ္စပဲ။ ခက်လည်း ခက်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ နောက်တစ်ခုကိုရွေးတော့ ကက်ပီတော်လ် အဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ရွေးချယ် လိုက်ပါတယ်။

ခါလစ်ရှိတ်ခိုဟာမက်ဟာ အလွန်ကို လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ အသေအချာ လေးလေး နက်နက် စဉ်းစားပါတယ်။ သူက ဒီတစ်ခုပြီးရင် နောက်တစ်ခု ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာလည်း စဉ်းစားတယ်။ လုံခြုံရေးအတွက်လည်း အလေးအနက် တွက်ချက်ပါတယ်။ စစ်ဆင်ရေးမှာ အထူးချွန်ဆုံးသူတစ်ယောက်ပါပဲ။ ဘာသာရေး အဖွဲ့အလမ်းကြီးသူတွေလို မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာဆိုရရင် အစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီး အစည်းအဝေး ထိုင်နေ တုန်းမှာ ဘုရားဝတ်ပြုချိန် ရောက်ပြီဆိုပါတော့၊ အစွလာမ်တွေဟာ လုပ်နေတဲ့အလုပ်ကိုချပြီး ဘုရားဝတ်ပြု ချိန်ထွက်ကြတယ်။ အကြီးဆုံးက အရင်သွားရပါတယ်။ အခုအစည်းအဝေးမှာလည်း ရန်ဒီဘင်နယ်ရှစ်ဟာ ခါလစ် ထက် ငယ်ပါတယ်။ ရှစ်နှစ်လောက်ကို ငယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားရှိခိုးချိန်ရောက်ရင်တော့ လုပ်နေတာတွေ ချပြီးတော့ ဘုရားဝတ်ပြုဖို့ သွားပါတယ်။ ခါလစ် ကရန်ဒီဟာ တကယ်ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းတဲ့ လူငယ်တစ် ယောက်လို့ ပြောတယ်။ ခါလစ်ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့စစ်ဆင်ရေးကိုပဲ အဓိကထားတယ်။ မှန်ပါတယ်။ သူဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ ဘုရားလည်း ရှိခိုးပါတယ်။ ကူပိတ်က တရားဟောဆရာ

တစ်ယောက်ရဲ့သားလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက ကျွန်တော့်ကို ဘာသာရေးကို အလွန်ရှိသေကိုင်းရှိုင်းရ မယ်လို့ မပြောပါဘူး။

ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်နဲ့ ဘင်လားဒင်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့တယ်။ တိုက်ခိုက်ရေး အစီအစဉ်တွေ ဘယ်လို ရေးဆွဲခဲ့တယ် ဆိုတာတော့ ဘယ်သူမှ မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ (၉၆-၉၇) ခုနှစ်ကတည်းက တွေ့ဆုံခဲ့ပုံ ရပါတယ်။ ခါလစ်က ဘင်လားဒင်ကို ဘာသာရေး ထီးရိပ်အောက်မှာရှိတဲ့သူအဖြစ်ပဲ သိခဲ့ပုံရပါတယ်။ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခိုက်တဲ့ကာလက ဘင်လားဒင်ဟာ သူ့ရဲ့စစ်ရေးကျွမ်းကျင်မှုတွေကို လက်တွေ့ ပြသခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး အာရှတိုက်မှာ အမေရိကန်ခရီးသည်တင်လေယာဉ်တွေကို ဖောက်ခွဲပစ်ဖို့ ဘွန်ဂျင်ကာစစ်ဆင်ရေးကို ရေးဆွဲ ခဲ့တယ်လို့လည်းသိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ မအောင်မြင်ပါဘူး။ လုပ်လည်းမလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ကုန်ဆုံး သွားပြီးတဲ့အခါမှာ ဘင်လားဒင်လည်း အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့တယ်။ ဘင်လားဒင်က ခါလစ်ရှိုတ် မိုဟာမက်လို လူတစ်ယောက်ကို လိုအပ်နေပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ သင်္ဘောတင် ဘင်လားဒင်ပဲ မဟုတ်လား။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်အားလုံးရဲ့ ရှိတ်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်တယ်။ ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်ကတော့ ရှေ့သလုံး အိမ်တိုင် သွားနေတဲ့သူပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူက ဒီလိုစစ်ဆင်ရေးရဲ့မှာ အတွေ့အကြုံရှိပြီး အလွန်တော်တဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၉၅-ခုနှစ်က ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်ဟာ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက် အသေးစား တိုက်ခိုက်မှုတစ်ခုကို စီစဉ် ရေးဆွဲခဲ့တယ်။ အာရှမှာ အမေရိကန်ခရီးသည်တင်လေယာဉ် တစ်ဒါဇင်လောက်ကို ကောင်းကင်မှာပဲ ဖောက်ခွဲပစ်ဖို့ပါ။ ဒါပေမဲ့ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီအိမ်မက်ကို ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက် ဘယ်တော့မှ မရေးသား ဘယ်တော့မှလည်း မေးရှိန်မသွားဘူး။ အမြဲမက်နေတဲ့ အိမ်မက်ပါ။ သူက လက်တွေ့ထုတ်တဲ့သူ တစ်ယောက်ပါ။ စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုမှာ ဘယ်လိုတိုက်မယ်၊ ဘယ်သူ ပါမယ်၊ ဘယ်လက်နက်တွေနဲ့ တိုက်မယ် ဆိုတာကအစ အသေအချာ အစီအစဉ် ရေးဆွဲတယ်။ သူက ကစားပွဲတစ်ခုလို သဘောထားပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကရာချိုမှာ ရှိတဲ့ လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ အိမ်တစ်အိမ်ကို ရောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော်က မေးတယ် 'သူတို့က ပြောတယ်၊ ခင်ဗျားက အကြမ်းဖက်သမားဆိုတာ ဟုတ်သလား' ဒီတော့ ခါလစ်က ပြန်ဖြေတယ် 'ဟုတ်တယ်၊ သူတို့ ပြောတာ မှန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က အကြမ်းဖက်သမားတွေပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာအပေါ် မယုံကြည်တဲ့ သူတွေကို အကြမ်းဖက်ရတာ သဘောကျတယ်'လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကို ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက် စည်းရုံးပြီး တိုက်ခိုက်တယ်ဆိုတဲ့

www.burmeseclassic.com

သတင်းကြားတော့ ကျွန်တော် မဆံ့ဩတော့ပါဘူး။ ဒီအလုပ်က ဘင်လာဒင်ရဲ့ ပိုင်နက်ထဲမှာ အတိအကျ စီစဉ်ရေးဆွဲပြီး လုပ်တာ ဟုတ်မဟုတ် အတိအကျ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ဘင်လာဒင်က အသေးစိတ်ကို သုံးသပ်ဖို့ လည်း စိတ်မဝင်စားဘူး။ အသေးစိတ်လည်း ကြည့်လေ့မရှိပါဘူး။ သူကတော့ ပဟေဠိဆန်တဲ့ သူတစ်ယောက်ပဲ။ ဒီအဖွဲ့ကြီးရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌလည်း ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကြီးရဲ့ သင်္ကေတလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့မှာ ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်လို လက်တွေ့ကျတဲ့သူတွေ လိုအပ်ပါတယ်။ သူ့မှာ စစ်ဆင်ရေးတွေကိုရေးဆွဲပြီး ပါဝင်မည့်သူတွေ၊ အကြံပေးမည့်သူတွေ လိုအပ်တယ်။ ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်လို တိုက်ခိုက်ရေးတွေကို စနစ်ကျကျ ရေးဆွဲလုပ်ဆောင်တတ်သူတွေ ဘင်လာဒင်မှာ လိုအပ်နေတာပါပဲ* ဟုပြောပြသည်။

အောက်ဖော်ပြပါများသည် ဖူဒါ၏ အယ်လ်ဂျာစီးယား အသံလွှင့်ချက်များမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြသော အချက်များဖြစ်သည်။ ဖူဒါသည် အယ်လ်ဂျာစီးယား ရုပ်သံလွှင့်မှနေ၍ *စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် လမ်းကြောင်း* ဆိုသော အသံလွှင့်ချက်ကို ၉/၁၁ တစ်နှစ်ပြည့်တွင် ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် အမေရိကန် စုံစမ်းစစ်ဆင်ရေးမှူးများက မေးမြန်းခဲ့သော ခါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်နှင့် ဘင်နယ်ရှစ်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကိုလည်း ကိုးကားဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုအချက်များကို ၉/၁၁ အစီရင်ခံစာထဲတွင်လည်း ဖော်ပြထား၏။ ဖူဒါက ထိုအကြောင်းများကို ရုပ်သံလွှင့်မှနေ ထုတ်လွှင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရန်စီဘင်နယ်ရှစ်၏ပြောကြားချက်ကို ထုတ်နှုတ်ရသော် ...

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုပတ်သက်ခဲ့သလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေရှယ်ခိုင်း ခါဟာ ထုံးစံအတိုင်း ကလပ်စည်းကလေးတွေအများကြီး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အဆက်အသွယ်လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီ ကလပ်စည်းကလေးတွေကို အာဖဂန်မှာရှိတဲ့ အဓိနိပေးဌာနချုပ်ကနေ အဆင့်ဆင့်ဆက်သွယ်ပါတယ်။ အဲဒီကနေ အဆင့်ဆင့် ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာတော့တာပါပဲ။ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်တဲ့အထိ လုပ်ရမယ့် အစီအစဉ်တွေကို အဆင့်ဆင့် ဆက်သွယ်ပြီး လုပ်ရတာပါ။ ကျွန်တော်က ဂျာရာစီယက်ကို ပြောတယ်။ သူကတော့ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတုန်းက လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက်ပေါ့။ *မင်းစိတ်ထဲမှာ ဘယ်လို ခံစားရသလဲ* လို့ မေးတဲ့အခါ သူက *ကျွန်တော်တော့ ရင်မခုန်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်နှလုံးသားက တည်ငြိမ်နေတယ်။ ဒီစစ်ဆင်ရေးဟာ အင်ရှာလာအတိုင်းဖြစ်မယ်လို့ ယုံကြည်နေတယ်* အင်ရှာလာဆိုတာက ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။

၂၀၀၁ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ နှောင်းပိုင်းမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်ရေးမှာပါဝင်မယ့် လေယာဉ်မှူးတွေအနေနဲ့ လေ့ကျင့်ရေး ပိုလုပ်ရလာတယ်။ လေ့ကျင့်ရေးစခန်းကနေ လေ့ကျင့်ရေးလေယာဉ်ကို အတော်ကြာကြာ မောင်းနှင်

တဲ့ လှေကျင့်ရေးကို ဆိုလိုတာပါ။ အဲဒီမှာ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်တွေဖြစ်တဲ့ ဘိုအင်း ၇၄၇ နဲ့ ၇၆၇ တို့ကိုလည်း လှေလာရတယ်။ အဲဒီလေယာဉ်တွေကို လုံခြုံရေး ဘယ်လိုထားသလဲ။ ဒီလေယာဉ်ပေါ်ကိုတက်ဖို့ လုံခြုံရေးမှူးတွေကို ဘယ်လိုကျော်ဖြတ်ရမလဲဆိုတာ အသေးစိတ်လေ့လာခဲ့ကြရတယ်။ အဲဒီလို လှေကျင့်တဲ့ အချိန်မှာ ညီအစ်ကိုတော်တွေဖြစ်တဲ့ မာဝမ်နဲ့ ဖီယက်တို့ဟာ ပိုပြီး ကြီးကြီးစားစားနဲ့ လှေကျင့်ကြရတယ်။ သူတို့ဟာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုမှာပါဝင်မယ့် လေယာဉ်မှူးတွေပါပဲ။ သူတို့က နယူးယောက်ကနေ ကာလီဖိုးနီးယားအထိ အခေါက်ခေါက်အခါခါ လေယာဉ်စီးပြီး လေယာဉ်အခြေအနေ၊ လေယာဉ်မှူးတွေနဲ့ လေယာဉ်မယ်တွေရဲ့ အခြေအနေကို လေ့လာခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုရားသခင်က ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။

လေယာဉ်စီးနင်းမှုမှာ ခေါင်းဆောင်မယ့် မိုဟာမက်အက်တာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ထပ်တွေ့ကြမယ်။ တွေ့ပြီးတိုင် ပင်ကြမယ်လို့ ပြောတယ်။ သူ့အမြဲပြောလေ့ရှိတာက 'ငါတို့တော့ တိုက်ခိုက်ဖို့နဲ့ ခွဲခွာဖို့အတွက် ဝမ်းမနည်းကြနဲ့။ တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါ ငါတို့တွေ ဘုရားသခင်ရဲ့အလိုတော်အတိုင်း ကောင်းကင်ဘုံမှာ ပြန်ဆုံတွေ့ရမယ် မဟုတ်လား' လို့ ပြောတယ်။ သူက 'သူ တမန်တော်မိုဟာမက်နဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ တမန်တော်က ကျွန်တော်တို့ကို ငြိမ်းချမ်းရေးရပါစေ။ ကျွန်တော်တို့က ကောင်းကင်ဘုံရောက်မယ့် အကောင်းဆုံးလူတွေပဲ။ ဒါကြောင့် တမန်တော်က ကျွန်တော်တို့ကို ဆလမ်ဆိုပြီး နှုတ်ဆက်သွားတယ်' ဆိုပြီး ပြောပါတယ်' ဟု ပြောခဲ့သည်။

ခါလစ်ရှိတ်မိုဟာမက်က ...

'အဓိက လေယာဉ်အပိုင်စီးသူများလို့ ခေါ်သူတွေဟာ လေယာဉ်မှူးတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ သူတို့ဟာ အာဇာနည်ဗိမာန်ရောက်မယ့်စစ်ဆင်ရေးမှာ ပါဝင်မယ်ဆိုတာပဲ သိရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းအတွက် သတင်းမပေါက်ကြားအောင် သူတို့က ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ထားတယ်။ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အခြေအနေ၊ ရရှိတဲ့သတင်းတွေကို သူတို့က ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောကြပါဘူး။ အစ်ကိုတော်ဖြစ်တဲ့ အဘူအဗ္ဗူရာမာန်က လိုအပ်တဲ့ အသေးစိတ်အစီအစဉ်တွေကို ညွှန်ကြားခဲ့ပါတယ်။ သူကတော့ မိုဟာမက်အက်တာပါပဲ။ လေယာဉ်အပိုင်စီးမှုမှာ သူ ခေါင်းဆောင်တာပေါ့' ဟုပြောသည်။

ရန်စီဘင်နစ်ရှစ်၏ထွက်ဆိုချက်မှာကား ...

'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး မဖြစ်မီ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ မိုဟာမက်အက်တာက အီဂျစ်လေသံနဲ့ ကျွန်တော်ကို

ပြောတယ်။ 'မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ပဟောဠိတစ်ခု မေးသွားတယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော် မဖြေနိုင်ဘူး။ အဲဒါ ခင်ဗျား ဖြေပေးစေချင်တယ်' ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို 'အခုအချိန်က ပဟောဠိတွေဘာတွေနဲ့ ခေါင်းရွပ်နေရမယ့် အချိန်လား။ မိုဟာမက်' လို့ ပြန်ပြောလိုက်တဲ့အခါ သူကလည်း 'ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရွပ်ထွေးနေရမယ့်အချိန် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီပဟောဠိက ခေါင်းစားနေရတဲ့ အတွက် ခင်ဗျားကို အကူအညီ တောင်းတာ။ ခင်ဗျားက ကျွပ်မိတ်ဆွေ မဟုတ်လား' လို့ ပြောတယ်။ သူက ဆက်ပြီး 'အဲဒီပဟောဠိကတော့ တုတ်ချောင်း၊ နှစ်ချောင်း၊ နောက်ပြီး မျဉ်းသား၊ နောက်ပြီး ကိတ်မှန်တစ်လုံး၊ ကိတ်မှန်ကို တုတ်ချောင်းတစ်ချောင်းနဲ့ ဆွဲချ။ အဲဒါ ဘာလဲ' ဒီတော့ ကျွန်တော်က ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ 'ဒီပဟောဠိနဲ့များ ခင်ဗျားက ကျွပ်ကို နှိုးရသေးတယ်ဗျာ' လို့ ပြောပြီး ကျွန်တော်က ပဟောဠိကို ရှင်းပြလိုက်တယ်။ တုတ်ချောင်း ၂ ချောင်းက ၁၁ (၁၁)ကို ဆိုလိုတာ။ မျဉ်းသားတယ်ဆိုတာက မျဉ်းသားတာပဲ။ ကိတ်မှန်ကို တုတ်ချောင်းနဲ့ ဆွဲချဆိုတာက ၉ (၉)ကို ဆိုလိုတာ။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကို ပြောတာပေါ့။ (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့အပြင်ဘက်မှာတော့ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကို ၁၁-၉ လို့ ရေးတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အတွင်းမှာတော့ ၉/၁၁ လို့ ရေးပါတယ်)

အခုအချိန်ကတော့ အလွန်ကို ရင်ခုန်လှုပ်ရှားနေတဲ့ အချိန်တွေပဲပေါ့။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အင်အားကြီးဆုံး နိုင်ငံနဲ့ တပ်ဖွဲ့ကြီးကို သမားရိုးကျ တိုက်ခိုက်မှုနဲ့မတူတဲ့ တိုက်ပွဲကြီးကို တိုက်ခိုက်ရတော့မယ်။ သူတို့ ပိုင်တဲ့ မြေပေါ်မှာ တိုက်ခိုက်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ လူတွေကြားမှာ၊ သူတို့စစ်သားတွေကြားမှာ လေယာဉ်အပိုင်စီးသူများနဲ့အတူ တိုက်ခိုက်ရေး တပ်ဖွဲ့တစ်ခုက ဒီအင်အားကြီးကို တိုက်ခိုက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတိုက်ခိုက်မှုဟာ သာမန်လေယာဉ်အပိုင်စီးမှုတစ်ခု မဟုတ်ဘူး။ လေယာဉ် တစ်စီးတည်းမဟုတ်ဘဲ ၄ စင်းတောင် အပိုင်စီးမှာ။ အပိုင်စီးတဲ့ လေယာဉ်အားလုံးကိုလည်း တစ်ချိန်တည်းမှာ ဖောက်ခွဲ တိုက်ခိုက်ပစ်လိုက်မှာ ဖြစ်တယ်။ ညီအစ်ကိုတော်အားလုံးလည်း ဒီလေယာဉ် ၄ စင်းစလုံးပေါ် ပါပြီး အားလုံး အသေခံမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တာ ၁၅ မိနစ်လောက်ပဲ ကြာမှာဖြစ်ပြီး တကယ့်ကြီးမားတဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခုကို အသုံးချရမှာ ဖြစ်တယ်။ အပိုင်စီးလာတဲ့ လေယာဉ်ကို တိုက်ခိုက်မယ့်ပစ်မှတ်ရှိရာကို အသေအချာ မောင်းနှင်လာပြီး တိုက်ခိုက် ပစ်ရမှာပါပဲ။

တိုက်ပွဲဝင်တဲ့နေ့မှာ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိတဲ့ စခန်းအားလုံးနဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေရှိတဲ့ အိမ်ဝင်း၊ ခြံဝင်းနဲ့ အားလုံးဟာ အလွန်ကို စိတ်လှုပ်ရှားမှုကြီးစွာနဲ့ အသင့်ပြင် စောင့်ဆိုင်းနေကြတယ်။ တိုက်ခိုက်လိုက်ပြီဆိုတဲ့

သူတို့လဲသောအခါမဟာဝင်လာဒင်

သတင်းကိုလည်း ကြားရော ရှိတ်အဘူအက်ဒါလာ (ဘင်လာဒင်)အတွက် တကယ့်ကို ဘုရားသခင်ပေးလိုက်တဲ့ သတင်းကြီးကို ကြားလိုက်ရသလိုပါပဲ။

အဲဒီသတင်းကိုလည်း ကြားရော ညီအစ်ကိုတော်တွေ အားလုံးက 'အလ္လာဟူအက္ကာဘာ' 'ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်' လို့ တစ်ပြိုင်နက် အော်ဟစ်ကြတယ်။ လူတိုင်းကတော့ ဒါဟာ စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုပဲလို့ ထင်ကြတယ်။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦ ပထမတိုက်ကြီးကို တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့က 'စောင့်ဦး၊ စောင့်ဦး' လို့ အော်ဟစ်သတိပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ညီအစ်ကိုတော် မာဝမ်(လေယာဉ်မှူး)က နောက်တစ်လုံးကို လေယာဉ်နဲ့ဝင်တိုက်လိုက်ပြန်တယ်။ 'ဘုရားသခင် အသေအချာချိန်ပေးပါ' ဟု ပြောခဲ့သည်။

အယ်လ်ဂျာနီးယားရုပ်သံလွှင့်မှနေ ထိုကဲ့သို့ လွှင့်ထုတ်ပြီးသည်နှင့် ရန်စီဘင်နစ်ဂျစ်သည် ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချီတွင် ချက်ချင်း အဖမ်းခံလိုက်ရတော့သည်။ သူ့ကို ပါကစ္စတန်မှနေ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ လွှဲပြောင်းပေးပို့လိုက်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တရားရေးဌာနက ရန်စီဘင်နယ်ဂျစ်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းချက်များအား ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဟမ်းဘတ်မြို့ရှိ ဂျာမန်အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးဌာနသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ထိုစစ်ဆေးမေးမြန်းချက်များမှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ဂျာမန်နိုင်ငံတွင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်ရေး၏ အဓိကခေါင်းဆောင်များ လေ့ကျင့်ခဲ့သောနေရာ ဖြစ်သလို သူတို့က ချေချင်ညာသို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် လေ့ကျင့်ရေးမလုပ်ဘဲ ဂျာမနီတွင် လာ၍လုပ်ကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များနှင့်လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ထိုထဲတွင် ဘင်လာဒင်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံရသည်။ နောက် ၂ နှစ်အကြာတွင် သူတို့သည် ၉/၁၁ စစ်ဆင်ရေးကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဖော်ပြပါအချက်များမှာ အမေရိကန်တရားရေးဌာနက ဟမ်းဘတ်တရားရုံးသို့ ပေးပို့ခဲ့သော အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

'ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများသည် ရန်စီဘင်နယ်ဂျစ်ထံမှ ထွက်ဆိုခဲ့သော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်များကို သူသည် မဖုံးမကွယ်ဘဲ သူ့စိတ်သဘောထားအရင်းအတိုင်း ထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဘင်နယ်ဂျစ်က သူသည် မိုဟာမက်အိုလ်စလာဟီနှင့် စပြီး အဆက်အသွယ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆလာဟီကို အဘူမုဆက်အယ်လ်ဇော်ရီတေးနီးယားဟုလည်း သိကြပါသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအစောပိုင်းနှင့် အောက်တိုဘာလနှောင်းပိုင်းတုန်းလောက်က တယ်လီဖုန်းဖြင့် အဆက်အသွယ်ရခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ခါလစ်အယ်လ်မာစရီဆိုသူက အဘူမုဆက်၏ ဖုန်းနံပါတ်ကိုပေးပြီး ခါလစ်မာစရီကိုမူ အဘူမုဆက်သည် ဂျာမနီတွင်

ရထားပေါ်ခရီးသွားရင်း သိကျွမ်းခဲ့ရသည်။ မာဝမ်အယ်လ်ရှက်ဟီနှင့် ဇီယက်ဂျာဒါတို့လည်း ပါဝင်ပါသည်။ (ထို ၂ ယောက်စလုံးမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် လေယာဉ်မှူးများဖြစ်ကြလေသည်) ဘင်နယ်ရှစ်က ပြောပြသည်မှာ ရထားပေါ်တွင် သူတို့တွေ့ခဲ့ခြင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် မဟုတ်ဘဲ တိုက်ဆိုင်၍ တွေ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ခါလစ်က သူ့ကို ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်တွေ့ခဲ့သည် ဖြစ်ချင်ဖြစ်နိုင်သော်လည်း သူ့တွင်မူ ဘာရည်ရွယ်ချက်မှမရှိခဲ့ပါ။ သူ့ပုံပန်းသဏ္ဍာန်မှာ ပင်လယ်ကွေ့ဒေသရှိ အာရပ်များ၏ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်တူသောကြောင့် တွေ့ဆုံရင်းနှီးသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဘူမူဆက်က ဘင်နယ်ရှစ်ကို နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်တွေ့ဖို့ ရက်ချိန်းပေးသွားသည်။ သူက ဂျာမနီနိုင်ငံ ဒွိုက်စဘာဂ်သို့ သွားခဲ့သည်။ ဘင်နယ်ရှစ်၊ ဇီယက်နှင့် မာဝမ်တို့နှင့် နောက် ၂ ရက်၊ ၃ ရက်ကြာမှ တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့စီးလာသော ရထားမှာ ဟမ်းဘတ်မှ ဒွိုက်စဘာဂ်သို့ ၃ နာရီကြာ သွားရသည်ဟု ထွက်ဆိုသည်။ အဘူမူဆက်နှင့် သူတို့ ရထားဘူတာတွင် နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ကြ၏။ သူတို့ စကားတွေအများကြီး ပြောခဲ့ကြသည်။ သူတို့က ချေချင်ညာသို့ သွားချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အဘူမူဆက်က ချေချင်ညာလိုဒေသမျိုး သွားရသည်မှာ အလွန်အန္တရာယ်များကြောင်း၊ ဂျော်ဂျီယာကိုသွားပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ချေချင်ညာသို့ သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ အဘူမူဆက်က ဆက်လက်ပြောပြသည်မှာ ချေချင်ညာသို့သွားသော ခရီးသည်များမှာ ဂျော်ဂျီယာအာဏာပိုင်များ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အဘူမူဆက်က သူတို့အုပ်စုကို ချေချင်ညာသို့သွားလျှင် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ တစ်ဆင့်သွားနိုင်ကြောင်း၊ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် လေ့ကျင့်သင်တန်း စခန်းများရှိကြောင်း၊ ဂျီဟတ်တိုက်ပွဲအတွက် တိုက်ပွဲဝင်သူများရှိကြောင်း၊ သူတို့လည်း ချေချင်ညာသို့ သွားမည့် သူများဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ အဘူမူဆက်က အာဖဂန်တွင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပြီးမှ ချေချင်ညာသို့သွားလျှင် ပိုအဆင်ပြေကြောင်းလည်း ပြောပြလေသည်။

အဘူမူဆက်၏ ပြောဆိုချက်များကို အစပိုင်းက ဘင်နယ်ရှစ် သံသယ ဝင်သွားခဲ့သည်။ နောက်မှသူ့ကို ယုံကြည်လာသည်။ အဘူမူဆက်က သူ့အကြံကိုလက်ခံလျှင် သူတို့သည် ပါကစ္စတန်ကို အရင်သွားရမည်။ ပါကစ္စတန်ပြည်ဝင်ခွင့်မီစာ ရယူရမည်။ ပါကစ္စတန်သို့ သွားမည့်သူများကို ပါကစ္စတန်က အလွယ်တကူ မီစာထုတ်ပေးခဲ့သည်။ မီစာရရှိအတွက် သူတို့၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အစစ်များဖြင့် ရယူရန် အကြံပေးခဲ့လေသည်။ အဘူမူဆက်နှင့် ပထမတွေ့ပြီး ဒုတိယအကြိမ်တွေ့ဆုံမှုမှာ အချိန်မည်မျှကြာသည်ကို ဘင်နယ်ရှစ် မမှတ်မိတော့ပါ။ ၂ ပတ်၊ ၃ ပတ်ခန့် ကြာလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။

www.burmeseclassic.com

ဘင်နယ်ရှစ်က ပြောပြရာတွင် ထိုအဘူမူဆက်နှင့် တွေ့ဆုံမှုများတွင် မိုဟာမက်အက်တာ မပါခဲ့သော်လည်း သူကလည်း အာဖဂန်သို့သွားရန် လိုအပ်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ သူတို့ ဗီစာလျှောက်ကြရာ ရက်ပေါင်း ၃၀ အကြာတွင် ရရှိခဲ့သည်။ အက်တာက ဗီစာကို ဘာလင်တွင် ရသည်။ မာဝမ် က အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု ကနေ ရသည်။ ဘင်နယ်ရှစ်နှင့် ဇီယက်က ဂျာမနီနိုင်ငံ ဖရန်ဖတ်တွင် ရရှိခဲ့ကြလေသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလလောက်က ဖြစ်မည်ထင်သည်။ သူတို့အုပ်စုသည် ဗီစာများရရှိခဲ့ကြသည်။ အဘူမူဆက်က ဒွိုက်စဘာဂ်ကို လာကြဖို့ သူတို့ကို အကြောင်းကြားသည်။ ရထားဘူတာရုံတွင် သူတို့အုပ်စုကို အဘူမူဆက်က စောင့်နေသည်။ နောက် သူ့အိမ်ကို ခေါ်သွားသည်။ သူတို့ရသော ဗီစာများကို အသေအချာ စစ်ဆေးသည်။ ပါကစ္စတန်ကိုသွားရောက်ခွင့်ပေးသော ဗီစာများ ဖြစ်လေသည်။ ပါကစ္စတန်၊ ကချာချီသို့သွားရန် သူတို့ကို မှာလေသည်။ ၁၉၉၉ ခု၊ နိုဝင်ဘာလနှင့် ၁၉၉၉ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလများတွင် သူတို့အုပ်စုသည် ပါကစ္စတန်မှ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြလေသည်" ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အလီဟမ်စာအာမက် ဆူလေမန်အယ်လ်ဘာလူးသည် ယီမင်လူမျိုးဖြစ်သည်။ သူကို အယ်လ်ကေးဒါ၏ မီဒီယာ ဌာနတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သူဟု စွပ်စွဲထားသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတုန်းက သူသည် ဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရုံတော်တစ်ယောက် ဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ဖော်ပြပါအကြောင်းအရာများသည် ဥပဒေရေးရာတွင် သူ့ကိုစွပ်စွဲထားသော အချက်များ ဖြစ်သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်သောကာလတစ်လအတွင်း အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းတွင် ဖြစ်ပျက်ပုံများကို ထွက်ဆိုထားသော ထွက်ချက်လည်းဖြစ် သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တိုက်ခိုက်မှုကြီး မဖြစ်ခင် ရက်ပိုင်းတွေကစပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်က ခန်းတွေမှာ အသင့်အနေအထားရှိဖို့ တပ်လှူခွင့်ထားခဲ့တယ်။ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ တခြားအယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တွေက အာဖဂန်နစ္စတန်တောင်ပိုင်း ကန်ဒါဟာအနားမှာရှိတဲ့ ကန်ဒါဟာခန်းတွေမှာ ရွှေ့ပြောင်းနေကြ ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့မှာ အိုစမာဘင်လားဒင်က ဘာလူးကို ဂြိုဟ်တုစလောင်း တပ်ဆင် နှိုင်းပါတယ်။ အဲဒါမှ ဂြိုဟ်တုကလွင့်တဲ့သတင်းကို အယ်လ်ကေးဒါးတွေအားလုံး ကြည့်လို့ရမှာကိုး။ ဘာလူးက

ဂြိုဟ်တုကို အသေအချာ ရိုက်ရွယ်တပ်ဆင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့နေတဲ့နေရာက တောင်တန်းဒေသ ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဂြိုဟ်တုနဲ့ အဆက်အသွယ် မရပါဘူး။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုကလည်း အဲဒီရက်ပိုင်းတွေမှာ တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာခဲ့တယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်က ဘာလူးကို သတင်းဌာနတွေရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေရယူဖို့ မှာကြားတယ်။ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်လာတဲ့အခါ အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုကို သတင်းယူခိုင်းသလို၊ အဲဒီလို တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဆုံးရှုံးတဲ့ ဟာတွေကိုလည်း သတင်းယူခိုင်းတယ်။ အသေအပျောက်စာရင်း၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးတဲ့ ခန့်မှန်းခြေစာရင်းတွေကို ဘာလူးက သတင်းထုတ်ယူပေးခဲ့ပါတယ်။ သူက ကိုယ်ရံတော်အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူပေးရတယ်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ကနေ ၂၀၀၁ ခု၊ နိုဝင်ဘာလအထိ ဘင်လာဒင်ကို စောင့်ရှောက်ရတဲ့သူအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့တယ်။ အယ်လ်ဘာလူးဟာ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ယာဉ်တန်းမှာ အမြဲပါရတယ်။ အဲဒီလိုဘင်လာဒင်နဲ့ ခရီးသွားရတဲ့ အခါ ဘာလူးဟာ သူ့လက်ထဲမှာ သေနတ်တစ်လက် အမြဲပါသလို ခါးမှာလည်း ဝှေးခါးပတ်ပတ်ချည်ထားတယ်။ သူက အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ လုံခြုံရေးအတွက် အကာအကွယ်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ထွက်ဆိုခဲ့သည်။

ဗာရှော့အလီအက်ဘာဆီ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပွားပြီးချိန်မှာ အမေရိကန်များက ဘင်လာဒင်ကို ချယ်နော်တို့ပြန်တိုက်ခိုက်မှု မရှိသည့်အတွက် အံ့ဩသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

'ဘင်လာဒင်က အာဖဂန်နိုင်ငံအတွင်းမှာ သွားချင်ရာသွားလို့ရတဲ့ အခွင့်အရေးရှိပါတယ်။ သူ့ဘေးမှာ ကိုယ်ရံတော်အစောင့်အကြပ် အများကြီး ကာရံထားပေမယ့် လူအများက သူ့နားကိုလာပြီး နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ သူ့ကို ချစ်ချစ်ခင်ခင်နဲ့ လေးလေးစားစား ဆက်ဆံကြပါတယ်။ ဘင်လာဒင်ပုန်းအောင်းတဲ့ ဂူတွေဟာ အဆင့်မြင့် နည်းပညာတွေ တပ်ဆင်ထားတဲ့ဂူတွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒီဂူတွေက ဘယ်မှာလဲ။ အဲဒီလို အဆင့်မြင့်နည်းပညာနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့ဂူတွေ ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုတော့ ဘယ်မှာမှ မရှိပါဘူး။ အမေရိကန်တွေလည်း မသိဘူး။ ကမ္ဘာပေါ်က အထူးကျွမ်းကျင်တဲ့အေးဂျင့်တွေလည်း မသိကြပါဘူး။ ဘင်လာဒင်ကို မစီးမမိတဲ့အခါကျတော့ သူဟာ အလွန်ခေတ်မီတဲ့ ဂူထဲပုန်းနေတယ်လို့ထင်ကြတယ်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ စစ်သင်တန်းစခန်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။ အဲဒါတွေကို အမေရိကန်တွေ ဘာကြောင့် ပျက်စီးသွားအောင်မတိုက်နိုင်ရတာလဲ။ ဘင်လာဒင်ကို ဘာကြောင့် မဖမ်းနိုင်တာလဲ။ အဖြေက ဘင်လာဒင်ဘေးမှာ လူတွေ အများကြီးရှိနေလို့ပါပဲ။ လူထုက သူ့ကို ကာကွယ်နေလို့ပါပဲ။ သူတို့က အိုစမာဘင်လာဒင်အတွက် အသက်ကိုတောင်ပေးနိုင်ကြတယ်။

သူတို့သိသောအိမ်မာဘင်လာဒင်

အမေရိကန်တစ်ယောက်ကို သတိပို့ သူတို့အသက်တစ်ထောင်ကိုတောင် စွန့်လွှတ်နိုင်တယ်လို့ ဆိုနေကြပါလား” ဟုထွက်ဆိုခဲ့သည်။

အဘူမုဆက်အယ်လ်ဆူရီသည် ဆီးရီးယားဂျီဟတ်တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဘင်လာဒင်နှင့် တစ်ခါတစ်ရံ သဘောအားချင်း မတိုက်ဆိုင်တတ်ကြပေ။

‘၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလက ဘင်လာဒင်က သူ့ နောက်လိုက်တွေကို ပြောပါတယ်။ သူတို့ အခု အာဖဂန်ကနေ ထွက်ခွာဖို့အချိန် ရောက်ပြီ။ သူတို့ ယီမင်ကို ပြန်သွားကြမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကောလာဟလတွေကလည်း ထွက်နေတယ်။ အာရပ်အာဖဂန်တွေကြားမှာလည်း အခုလိုဖြစ်လိုက်တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေအတွက် အံ့ဩစရာတွေ ဖြစ်နေတယ်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကျတော့ ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တာပေါ့’ ဟုဆိုသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ လက်ရှိစစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဆေယက်အက်ဘ်ဒဲလ်၏ ပြောဆိုချက်မှာ ...

‘နယူးယောက်တိုက်ခိုက်မှုရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ ရှိပါတယ်။ ဗြိတိသျှက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပေါ် ကိုလိုနီအဖြစ် သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး တော်လှန်ပုန်ကန်မှုတွေ ဖြစ်ခဲ့တာဟာ လူ့သမိုင်းမှာ ရာစုနှစ် ၂ ခုကျော် ကြာခဲ့ပါပြီ။ ဗြိတိသျှတွေဟာ အမေရိကန်တွေနဲ့ တခြားသူ ကျွန်ပြုခဲ့တဲ့ ကိုလိုနီနိုင်ငံတွေက သယံဇာတတွေကို သိမ်းပိုက်ရ ယူခဲ့တယ်။ ပြည်သူလူထုတွေကိုလည်း ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် အမေရိကန်က သူ့ရဲ့ ရေတပ်ကြီးနဲ့ အယ်လ်ဂျီးရီးယားကို သိမ်းပို ခြိမ်းခြောက်ခဲ့တယ်။ မြေထဲပင်လယ်ဒေသမှာရှိတဲ့ အာရပ်သင်္ဘောသားတွေနဲ့ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကို အနောက်နိုင်ငံကလူတွေက ရိုင်းစိုင်းတဲ့ ပင်လယ်ဓားပြတွေလို့ ခေါ်ဆိုတံဆိပ်ကပ်ခဲ့တယ်။ ဒီအာရပ်ရေတပ်သားတွေနဲ့ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေက အမေရိကန်ရေတပ်ကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန် ရေတပ်ကို အစ္စလာမ်မစ်တွေ တိုက်ခဲ့တာ ၃ လ ကျော် ကြာပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဓိကရည်မှန်းချက်ကတော့ မြေခေါင်းကို မြေရဲ့တွင်းထဲမှာပဲ ဖြတ်ပစ်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဖြတ်ပစ်နိုင်မှ ထောင်လွှားမှုကို ချေမှုန်းပစ်နိုင်မှာပဲ။ ဒီရည်မှန်းချက်ဟာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတော့ အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ ဒီအတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်ရမှာပါပဲ။ အမြာညီနောင်အဆောက်အဦကို တိုက်နိုင်တာ ရည်မှန်းချက်ပါပဲ။ ကမ္ဘာကြီးမှာ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားတယ်။ မြေရဲ့ခေါင်းကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်

နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဒီမြေဟာ တွင်းထဲက ထွက်လာဖို့ပဲ လိုတယ်။ ဒီလိုလုပ်ဖို့ကလည်း မခက်ပါဘူး။ လွယ်ပါတယ်။ မြေကို တွင်းထဲက ထွက်လာဖို့ ကျွန်တော်တို့ နည်းမျိုးစုံ လုပ်ရမှာပါပဲ။ အပြင်ကို ထွက်လာပြီး ရမ်းကားမယ့်မြေကို ကျွန်တော်တို့က အသင့်စောင့်နေရုံပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ခေါင်းပြတ်သွားမယ့်အထိ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ရုံပါပဲ။ ဒီလို အပြင်ထွက်အောင် များခေါ်ဖို့လည်း နည်းပေါင်းစုံ အသုံးပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြေဟာ အပြင်ထွက်လာပြီ။ ပထမဆုံး အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ ဒုတိယက အီရတ်ကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြန်တာပါပဲ။ အမှားတွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျူးလွန်ခဲ့တာချည်းပဲ။ သူတို့တုံ့ပြန်တဲ့ တုံ့ပြန်မှုမှန်သမျှဟာ အမှားချည်းပဲ။ အမေရိကန်နဲ့ သူ့ရဲ့ မဟာမိတ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တာဟာ ကောင်းပါတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော် အတိုင်း အိပ်မောကျနေတဲ့နိုင်ငံကို နှိုးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတာပေါ့* ဟု ပြောခဲ့သည်။

အဗ္ဗဒူအစစ်အယ်လ်အိုမာရီသည် ဆော်ဒီလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ အဆီယာပြည်နယ် လာရောကန်ခဲသုဖြစ်သည်။ မိုဟာမက်အက်တာနှင့် တခြားအကြမ်းဖက်သမား သုံးယောက်နှင့်အတူ အမေရိကန်လေကြောင်း လိုင်း၊ လေယာဉ်ခရီး ၁၁ ကို ဘော်စတွန်ရှိ ဒိုဂန်နိုင်ငံတကာလေဆိပ်တွင် စီးနင်းခဲ့သူများဖြစ်၏။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်၊ မနက် ၈ နာရီ၊ ၄၅ မိနစ်တွင် အပိုင်စီးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ခရီးစဉ် ၁၁ သည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ ခြောက်ပိုင်းမျှော်စင်ကို တိုက်ခဲသည်။ ဖော်ပြပါအချက်များမှာ အိုမာရီရှိက်ကူးထားခဲ့သော မွီဒီယိုအခွေထဲမှ ထုတ်နုတ်ချက် ဖြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုတပ်ရွေ့ကို 'သေတမ်းစာ' ဟု နာမည်ပေးထား၏။ ၂၀၀၂ခု၊ စက်တင်ဘာ ၁၀ ရက်၊ အယ်လ်ဂျာဗီယံ ရုပ်သံမှနေ လွင့်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။

'ဤသေတမ်းစာကို ကျွန်တော်ရေးနေချိန်တွင် ကျွန်တော်ဘယ်နေရာက လှုပ်ရှားတိုက်ခိုက်ရမည်ကို မသိပါ။ ကျွန်တော်ခေါင်းထဲ အတွေးပေါင်းစုံ ဝင်လာပါသည်။ ဤသေတမ်းစာသည် အမေရိကမှ မိစ္ဆာများကို ပေးပို့သော အကြောင်းကြားစာလည်းဖြစ်ပါသည်။ 'အာရေဗျကျွန်းရွယ်မှ နေ၍ ထွက်ခွာသွားကြ။ သူရဲဘောကြောင်သော ကျွမ်းများကို ထောက်ပံ့နေခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းကြ။ ပါလက်စတိုင်းဒေသတွင် ကျူးတို့၏ အနိုင်ကျင့်နေမှုကို တားဆီးကြရန် ရေးသားခဲ့သော သေတမ်းစာ ဖြစ်ပါသည်။' ကျွန်ုပ်တို့သည် သင်တို့ကို သေဆုံးသည်အထိ ရှာဖွေတိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ ကျမ်းစာရှိနေသရွေ့ တမန်တော်မိုဟာမက်၏ သွန်သင်ချက်များ ကျွန်ုပ်တို့လက်ထဲ ရှိနေသရွေ့၊ သင်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ပါလိမ့်မည်။

www.burmeseclassic.com

အုတ်တိုင်သောအိမ်မာဘင်လာဒင်

ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်တို့၏ မူဂျာဟစ်ခေါင်းဆောင်ကြီး ရှိတ်အိမ်မာဘင်လာဒင်ကို အထူးသဖြင့် ပြောကြားလိုသည်မှာ သင့်ကို ဘုရားသခင်က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါစေ။ လုပ်ကြံသူများ၏ လုပ်ကြံချက်မှ နေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါစေ။ မစ္စရိယစ်တီရှိသူများ၏ မစ္စရိယစ်တီမှ ကင်းဝေးပါစေ။ အငြိုးအတေးကြီး သူများ၏ အငြိုးအတေးဒဏ်မှ ကင်းဝေးပါစေဟု ဆုတောင်းပါသည်။ ဘုရားသခင်က သင့်အား စောင့်ရှောက် ပြီး ကောင်းမြတ်သော ချီးမြှောက်မှုများနှင့် သင့်အားချီးမြှောက်ပါစေဟု ဆုတောင်းပါသည်” ဟု ထုတ်လွှင့် သွားခဲ့သည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး၏ လေယာဉ်အပိုင်စီးခေါင်းဆောင် ဗိုဟာမက်အက်တာကလည်း သူ၏သေတမ်းစာကို ခံခဲ့ရသည်။ ဘော့စတွန်ဒီဂန့်လေဆိပ်တွင် ထားခဲ့သော သူ၏အိတ်ထဲမှ သူ၏သေတမ်းစာကို တွေ့ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ခန္ဓာကို ရေချိုးသန့်စင်ပေးသူများသည် ကောင်းမြတ်သောမွတ်စလင်များ ဖြစ်ရပါမည်။ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ခန္ဓာကို ရေချိုးသန့်စင်သောအခါ လက်အိတ်များ စွပ်ထားရပါမည်။ လက်အိတ်များ စွပ်ထားမှသာ ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို ထိကိုင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ (သူ၏ သေတမ်းစာတွင် ဤသို့ပါရှိသော်လည်း အက်တာ၏ တိုက်ခန္ဓာမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီးနောက် မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်ဒေသတွင်မှ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် သူ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို မည်သို့မှ ရေချိုးသန့်စင်ပေး၍လည်း မရပါ။) မြေမြှုပ်သင်္ဂြိုဟ်၍လည်း ကျွန်ုပ်သေဆုံးသည်ကို ငိုကြွေးခြင်း မပြုကြပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်၏မျက်နှာကို ထုရှိကိုင်ကြွေးခြင်းလည်း မပြုရပါ။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ခိုက်မဲသောလုပ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သေဆုံးသွားသည့်အတွက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော မိန်းမများက နှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုပါနှင့်။ သန့်စင်ခြင်း မရှိဘဲ ညစ်ထေးသောသူများက နှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုပါနှင့်။ ကျွန်ုပ် ကန့်ကွက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အသုဘကို မည်သည့်မိန်းမမှ လာရောက်ပို့ဆောင်ခြင်း မပြုပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်၏ဂူကိုလည်း မည်သည့်မိန်းမမှ လာရောက်ခြင်း မပြုပါနှင့်” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသတည်း။

အခန်း-၁၀ တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးခြင်းနှင့် ရာဘိုရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း

၉/၁၁ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်တို့၏ တုံ့ပြန်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး လျှော့တွက်ခဲ့လေသည်။ သူသည် အမေရိကန်တို့ကို အလွန်အထင်သေးစွာဖြင့် အဆုံးအဖြတ်လွှဲမှားခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့သည် မဟာဗျူဟာ ၂ ရရှိသည့်အနက် တစ်ခုကိုသာကျင့်သုံးမည်ဟု သူက ထင်နေသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဆိုမာလီယာမှ အမေရိကန်တို့ ဆုတ်ခွာသွားသလို ယခုသူ တိုက်ခိုက်လိုက်သည့် အတွက် အမေရိကန်တပ်များ ဆုတ်ခွာသွားမည်ဟုထင်သည်မှာ အချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၇ ခုနှစ်က အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တို့ အလုံးအရင်းဖြင့် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို ယခု အမေရိကန်တပ်များကလည်း မြေပြင်မှနေ အလုံးအရင်းဖြင့် ဝင်ရောက်မည်ဟု အသေအချာ တွက်ချက်ထားသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကဲ့သို့ အမေရိကန်တပ်များ မြေပြင်မှ အလုံးအရင်းဖြင့် ဝင်ရောက်ခဲ့လျှင် သူတို့အတွက် အကွက်ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ ကျွမ်းကျင်သော ကန္တဝင်ပြောက်ကျားနည်းဖြင့် တိုက်ခိုက်မည်ဟု တွက်ချက်ထားသည်။ သူထင်သလို မဟုတ်ဘဲ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်က မြေပြင်တပ်များ မစေလွှတ်တော့ဘဲ သူ၏ အင်အားအကောင်းဆုံး လေတပ်ကို အာဖဂန်တွင်ပုံစံပြု၍ တိုက်ခိုက်လေတော့သည်။ တာလီဘန်တို့ကို အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များက နေရာမဝအောင် ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့က တပ်သားများစွာဖြင့် တာလီဘန်တို့ကို ချေမှုန်းသည်။ မြေပြင်တပ်ဖွဲ့တွင် အမေရိကန်တပ်သားများလည်း ပါပါသည်။ သို့သော် ၃၀၀ လောက်သာရှိသည်။ အမေရိကန်အထူးတပ်ဖွဲ့ ၃၀၀ လောက်သာ မြေပြင်တွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တာလီဘန်တို့ အကောင်းဆုံး အခြေစိုက်စခန်းမှာ ကျဆုံးသွားခဲ့ရတော့သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု

အယ်လ်ကေးဒါးတို့အဖို့ နည်းဗျူဟာအရ အောင်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအဖွဲ့အဖို့ မဟာဗျူဟာအရ ရုံးနိမ့်ပြီး ဒုက္ခအများဆုံးရောက်ခဲ့ရသော တိုက်ပွဲဖြစ်သွားခဲ့လေသည်။

ထိုအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အိုစမာဘင်လာဒင်က ဤကဲ့သို့ ကြေညာခဲ့ပါသည်။

'အမေရိကသည် အလွန်ကို ကြီးမားသောအင်အားကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ သူ၏ စစ်ရေးအင်အားမှာ ကြောက်စမန်းလိလိ ကြီးမားလှသည်။ စီးပွားရေးအင်အားမှာလည်း တောင့်တင်းပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ဖြန့်ကျက်ထားသည်။ ထိုတောင့်တင်းလှသော အင်အားမှာ အခြေမခိုင်သော အုတ်မြစ်ပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအင်အားများထဲမှ အားနည်းသောအချက်များကို ရှာဖွေပြီး အထူးရည်မှန်းချက်ထားကာ တိုက်ခိုက်ရမည်။ အစ္စလာမ်မစ် လူငယ်အဖွဲ့လေးသည် အားနည်းသောနေရာကို ဝင်တိုက်နိုင်ခဲ့သည်ကို သက်သေပြခဲ့သည်။ အင်အားတောင့်တင်းသည်ဟုပြောသော ထိုအင်အားကို ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုအစ္စလာမ်မစ် လူငယ်များက သူတို့ယုံကြည်သော မွတ်ဆလင်ဘာသာကို မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် နိုင်ငံ ၅၀ ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များထက် ပို၍ကာကွယ်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် သူတို့၏ ယုံကြည်ချက်ကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအား အသုံးပြု၍ ကာကွယ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်' ဟူ၍ ကြေငြာသွားခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်က ပါကစ္စတန်ရှိ အဘူဒါဘီ ရုပ်သံလွှင့်ဌာန သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဂျမားအစ္စမေး၏ ပြောပြချက်

၉ ...

'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားပြီး နောက်တစ်နေ့နံနက်မှာ ကျွန်တော် အိုစမာဆိက အဆက်အသွယ်ကို ရရှိတယ်။ သူက ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ တာဝန်ရှိတယ်ဆိုတာ ဝန်မခံပါဘူး။ အာဖဂန်နစ္စတန်က တစ်ယောက်ယောက် ဦးဆောင်လုပ်တယ်ဆိုတဲ့သဘောပဲ ပြောတယ်။ သူက 'ဂျမား ... မနေ့ညက အာဖဂန်နစ္စတန်က ကျုပ်အမောတကော့နဲ့ ထွက်လာခဲ့ရတယ်' လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော်က 'ကောင်းပါပြီ၊ ကျွန်တော့်ကို အချိန်နည်းနည်းလေး ပေးစမ်းပါ။ ခင်ဗျား ပြောတာကို ကျွန်တော် ရေးမှတ်ချင်လို့ပါ' လို့ ပြောလိုက်တယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို ဖတ်ပြတယ်။ ကျွန်တော်က တည်းဖြတ်ပြီး ကွန်ပျူတာထဲ ထည့်လိုက်တယ်။ နောက် အဘူဒါဘီရုပ်သံလွှင့်ဌာနကို ဖက်စ်နဲ့ပို့လိုက်တယ်။ သူက ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ဝန်မခံထားဘူး။ 'အမေရိကန်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မှုတွေဟာ ဝါရှင်တန်နဲ့ တခြားနေရာတွေမှာ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မယ်လို့ထင်ပါတယ်။ ဒါဟာ တန်ခိုးကြီးမြတ်

လှတဲ့ အလှူရှင်မြတ်ရဲ့ အလိုတော်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒီလိုတိုက်ခိုက်တဲ့သူတွေကလည်း လူကောင်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုကို သဘောတူပါတယ် လို့ပြောပါတယ်။ အိုစမာက နာမည်တပ်ပြီး ဘယ်သူကိုမှ မချီးမြှောက်သလို၊ ဘယ်သူ့ကိုမှလည်း မပြောပါဘူး။ ဒီလိုပြောတာကိုကြည့်ပြီး သူတစ်ခုခုသိနေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ သူတို့နဲ့ သူ့အဆက်အသွယ်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ် ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦကို ဒုတိယလေယာဉ် တိုက်ချလိုက်သည့်အခါမှ အယ်လ်ကေးဒါး၏ လက်ချက်မှန်း ကျွန်တော် သိလိုက်ရပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဤသို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် တိုက်ခိုက်နိုင်စွမ်းမည်သည့် အုပ်စုတွင်မှ မရှိပေ။ ယခုလို ကြီးမားသောတိုက်ခိုက်မှုကို ပြုလုပ်သည်မှာ အယ်လ်ကေးဒါးပင်ဖြစ်နိုင်သည်။ နွေရာသီမှစ၍ ပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်နေသော အယ်လ်ကေးဒါး၏ လက်ချက်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်မှန်းဆ၍ရပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် မည်သည့်လက်ချက်မှန်း သိ/မသိ ကျွန်တော် မသိပါ။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး ဒုတိယအဆောက်အဦကို လေယာဉ်တိုက်ချလိုက်စဉ် ဘင်လာဒင်၏ လူမျိုးများဖြစ်သော အိုင်ဟက်အယ်လ်လူမျိုးကို ကျွန်တော်သတိရလိုက်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၉၀ ခုနှစ်များက လေယာဉ်မှူးအဖြစ် လာရောက်သင်တန်းတက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် အရီဇိုနားမှနေ ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် လေယာဉ်တစ်စီးဝယ်ယူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

ဂျပန်ကားရှောဂီသည် ဆော်ဒီသတင်းစာဆရာဖြစ်ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ အလယ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ခင်မင်ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၊ ဂျက်ဒါးရှိ 'အာရပ်သတင်းဌာန' ရုံးခန်းထဲတွင်ရှိပါသည်။ ထိုအချိန်က အိုစမာအကြောင်းကို ကျွန်တော် စဉ်းစားနေမိသည်။ လွန်ခဲ့သော ၂ ရက် က ၉/၁၁ နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ပါသည်။ ထိုထဲတွင် 'ဘုရားသခင် ကျွန်တော်တို့ကိုစောင့်မပါစေ။ အမေရိကန်တို့ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရနေခြင်းမှပြန်လည် ထွက်ပေါ်လာလိမ့်မည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့မှာမူ အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည် ဟု ရေးခဲ့၏။ ကျွန်တော်၏ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုမှာ မှန်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်' ဟု ဂျပန်ကားရှောဂီက ပြောပြသည်။

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအခါမှာဘင်လားဒင်

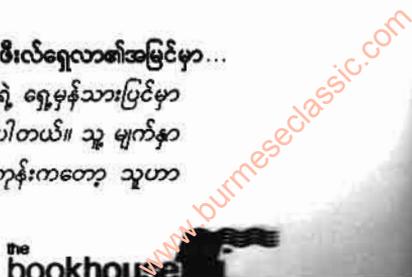
ပေါ်လိုဟိုဆေး ဒီအယ်လ်မေဒါ ဆန်တော့စံသည် ပေါ်တူဂီလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အစ္စလာမ် ဘာသာသို့ ဖူးပြောင်းခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ နှင့် ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ပါကစ္စတန်၌ အယ်လ်ကေးဒါးတို့ အဖွဲ့ဝင်စုဆောင်းစဉ်က နှုတ်ခွင့် ဘင်လားဒင်နှင့်တွေ့ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူက ...

* ကုရ်အန်ကုမ်းထဲမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာဟာ မိန်းမတွေ၊ ကလေးတွေနဲ့ အသက်ကြီးတဲ့သူတွေကို သတ်ဖြတ် ခြင်းမပြုရလို့ တားမြစ်ထားပါတယ်။ အခု လေယာဉ်ပျံတွေကို အသုံးပြုပြီး လူတွေကို သတ်ဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ ကျွန်တော် ခါးခါးသီးသီး ခံစားရတယ်။ ပါးစပ်အဟောင်းသားလည်း ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီလိုတိုက်တဲ့အတွက် အပြစ်မဲ့တွေ၊ လူတွေ၊ ကလေးတွေ အများကြီး သေမှာပဲ။ ဒါဟာ မဟာဗျူဟာအရကိုက မှားယွင်းနေတဲ့အစီအစဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က လန်ဂလေဌာနချုပ်ကို တိုက်တယ်ဆိုရင် ဒါက အမြော်အမြင်ရှိတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါ တယ်။ လန်ဂလေဟာ CIA ရဲ့ ဌာနချုပ် မဟုတ်လား။ ဒါဟာစစ်ကို တရားဝင်ပြုလုပ်ပေးတဲ့နေရာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦမှာတော့ အပြစ်မဲ့တဲ့သူတွေ၊ လူမျိုးပေါင်းစုံ အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့ သေဆုံးကုန်ကြပြီ။ အဲဒီထဲမှာ ကြားမှာရှိတဲ့သူတွေပါတယ်။ ဘာမှမသိဘဲ ရိုးသားဖြူစင်တဲ့သူတွေ အများကြီး ပါပါတယ်။

၁၉၉၀ပြည့်လွန်ကာလက ကျွန်တော်တို့ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာရှိတုန်း ကျွန်တော်တို့နားလည်တာက ဗွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေရဲ့ရည်မှန်းချက်က အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံတော်ကို တည်ထောင်ဖို့ဖြစ်တယ်။ အစ္စလာမ်မစ် အသိုင်း အဝိုင်းတွေပဲရှိတဲ့ နိုင်ငံတော်တည်ထောင်ဖို့ပါပဲ။ ဒီရည်မှန်းချက်ဟာ မကြာသေးခင်နှစ်တွေက ပြောင်းလဲ သွားပါတယ်။ အခုဆို ဒီရည်မှန်းချက်ဟာ ပျောက်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ စစ်ခင်းပွဲပဲ ရှိတော့တယ်။ အမေရိကန်နဲ့စစ်ခင်းရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်မယ်လို့ မမျှော်လင့်ပါဘူး။ အခု မျှော်စင်တွေကို တိုက်ခိုက်လိုက်ပြီ။ ဒါဟာ မှားတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပင်တဂွန်၊ လန်ဂလေတို့ကို တိုက်ခိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်က ထောက်ခံမှာပါ* ဟုဆိုသည်။

ဘင်လားဒင် ဆော်ဒီအာရေဗျတွင်ရှိစဉ်က သူ၏ လက်ဦးအင်္ဂလိပ်စာဆရာ ဘရိုင်ယန်ဖီးလ်ရှေလာ၏အမြင်မှာ...

* စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့က သတင်းဝေဖန်ချက်တွေ ထုတ်လွှင့်တဲ့ စကားပြောသံရဲ့ ရှေ့မှန်သားပြင်မှာ တော့ ခံစားချက်အပြည့်ရှိတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ သူ့မျက်နှာကို ကျွန်တော် ထပ်ကြည့်လိုက်ရပါတယ်။ သူ့ မျက်နှာ မြင်ရတဲ့အခါ အရင်က ကျွန်တော့်တပည့်ရဲ့မျက်နှာနဲ့ လုံးဝ ကွဲလွဲနေပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ သူဟာ

တစ်ယူသန်သမား မဟုတ်ဘူး။ အစွန်းရောက် ကျောင်းသားတစ်ယောက်လည်း မဟုတ်ဘူး။ အရင်က မြင်ရတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ အခုမြင်ရတဲ့မျက်လုံးတွေ မတူပါလား။ အရင်ကတော့ ရိုးသားပြီး အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့သူပါ။ အခုတော့ အလွန်အကျည်းတန်ပြီး ကြောက်စရာကောင်းတဲ့သူဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ 'အို...ဘယ်လို သတ္တဝါကြီးပါလိမ့်၊ အလွန်ကို ဆိုးဝါးတဲ့သူပါလား။ ကြောက်စရာကောင်းပြီး တစ်ယူသန်လွန်းတဲ့ အခြေခံဝါဒီ တစ်ယောက်ပါလား' လို့ အော်ဟစ်ပြောဆိုရမယ့်အစား သူဟာ အရင်တုန်းက ဘယ်လိုလူဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်က ပြောပြချင်တာပါ။ အခုတော့ ဒီလူရဲ့နောက်မှာ အသားတွေ၊ အသွေးတွေ စုပုံစီးဆင်းနေတာကို မြင်နေရတယ်။ အလွန်ကိုချစ်စရာကောင်းပြီး အလွန်ရိုးသားတဲ့ သာမန်ကျောင်းသားလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ရုပ်ပုံ လွှာကို မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ ဒီနေ့မှာ သူဟာ အရင်ကသိခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားလေးအဖြစ်ကနေ ပြောင်းလဲသွားပြီ။ သူတွေကြုံခဲ့တဲ့ အာဖဂန်နစ္စတန်က အတွေ့အကြုံကနေ သူ ဒီလိုပြောင်းလဲသွားသလားလို့ ကျွန်တော် စဉ်းစားနေ မိပါတယ်' ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဘာက အက်တီယာနီသည် ပါကစ္စတန်ရှိ MBC ၏ ဗြူရိုအကြီးအကဲ ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန် အကျိုးစီးပွား များကို တိုက်ခိုက်မည်ဟု သတင်းရပြီးသည်နှင့် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးမဖြစ်မီ ၁၀ ပတ် အလိုလောက်ကတည်း အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ၏ ပြောပြချက်ကို သူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ သူက ...

'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးရဲ့နောက်မှာ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာအတွက် ဘာသာရေးအရ ရာမန်ဒါဥပဒ်လန့် တစ်ပတ်သာ ကွာတာကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးဟာ ဒီလိုလုပ်မယ်လို့ ဘယ်သူမှ ပြောနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်လိုပဲပြောပြော မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို ဆန့်ကျင်ပြီး တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ လုပ်လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား။ လူတိုင်းကတော့ အစွဲရေးထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ မော့ဆက်ရဲ့အကြောင်းကို ပြောနေကြတယ်' ဟုဆိုခဲ့သည်။

မူဆက်ဆိုမှာသည် ယီမင်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ သူ့ကို ဝှစ်တာနာမို့ ပင်လယ်အော်တွင် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထား သည်။ အိုမာက သူသည် အာဖဂန်သို့လေ့လာရန် သွားရောက်ခဲ့သည်ဟုပြောသည်။ တာလီဘန်တို့လက်အောက်ရှိ သူ ယီမင်လူမျိုးတစ်ယောက်၏ သိမ်းသွင်းခြင်းကြောင့် သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝှစ်တာနာမို့ စစ်နံရုံး၌စစ်ဆေးစဉ်က သူထူး ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်စဉ် အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများ၏ အခြေအနေကို သူက ဤသို့ ပြောပြခဲ့သည်။

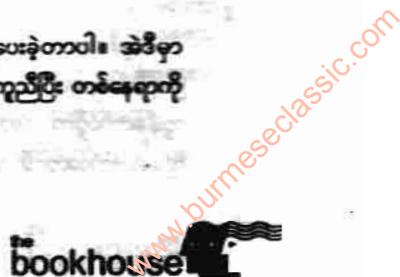
'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားတဲ့ ပထမနေ့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဖာရောစစ်သင်တန်းစခန်းမှာရှိတဲ့ လူတွေကို ဒီစခန်းမှာ ရှိတဲ့လူတွေ ဒီကနေ သွားချင်သွားနိုင်တယ်။ မင်းတို့ကို သွားခွင့်ပေးလိုက်ပြီ။ ဒီနေရာက ဝေးကြတိုက်ခိုက်ခံရနိုင်တယ်။ ပြဿနာတွေ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီမှာနေချင်တယ်ဆိုရင်လည်း မင်းတို့သဘောနဲ့ မင်းတို့ နေနိုင်ပါတယ်လို့ အယ်လ်ကေးဒါးတာဝန်ရှိသူတွေက ပြောလာတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ပြဿနာမဖြစ်ချင်တာနဲ့ စခန်းက ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က ပြဿနာတွေ မဖြစ်ချင် လို့ပါပဲ။

အဲဒီအယ်လ်ဖာရောစခန်းမှာ ကျွန်တော်ရှိစဉ်က ဘင်လာဒင်ကို ၂ ခါပဲ တွေ့ဖူးပါတယ်။ တစ်ခါက စခန်းကို သူလာလည်တာပါ။ သူ့ကို ကျွန်တော် တွေ့ရတဲ့နေရာက မီတာ ၃၀၊ ၄၀၊ ၅၀ လောက်လှမ်းလိမ့်မယ်။ နောက် တွေ့ရတာက ချိစ်မှာပါ။ ဘင်လာဒင်က ရွာတွေကိုဖြတ်ပြီး အဲဒီကလူတွေကို ကြည့်သွားတာပါ။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ၊ ကဘူးလ်မြို့ မကျခင်ကပါ။

ကျွန်တော်ဟာ အယ်လ်ဖာရောကနေ ကန်ဒါဟာကိုသွားတဲ့ ထရပ်ကားကိုစီးပြီး သင်တန်းစခန်းကနေ ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီခရီးက နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီလောက် ကားမောင်းရတယ်။ ကန်ဒါဟာကို ရောက်တဲ့အခါ ကဘူးလ်ကို ခရီးသည်တင် ဘတ်စ်ကားတစ်စီးနဲ့ လိုက်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေတွေလည်း ပေါတယ်၊ လူ အစိတ်လောက်လည်း ပါပါတယ်။ သူတို့က တာလီဘန်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လာနေကြလမ်း ကနေ မဟုတ်ဘဲ တောင်တွေကိုဖြတ်ပြီး လာခဲ့ကြတာပါ။ အာရပ်၊ အာဖဂန်၊ ပါကစ္စတန်တွေပါတဲ့ အုပ်စုတစ်ခုနဲ့ လိုက်လာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ချိစ်ကနေ စာမက်ဆိုတဲ့နေရာကို ရောက်လာတယ်။ အဲဒီနေရာက နယ်စပ်နား က ရွာလေးတစ်ရွာ ရှိတယ်။ အဲဒီကနေ ပါကစ္စတန်ကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာခဲ့တာပါပဲ' ဟု၏။

စစ်ခုံရုံးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၏ မေးခွန်းမှာ ...

- (မေး) မင်းကို... အဲဒီမှာ ဘယ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေက အကူအညီပေးခဲ့သလဲ။
- (ဖြေ) မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်လိုမှ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီက သာမန်လူတွေက အကူအညီပေးခဲ့တာပါ။ အဲဒီမှာ နေထိုင်တဲ့ သာမန်အရပ်သားတွေက အကူအညီပေးခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ကို သူတို့က ကူညီပြီး တစ်နေရာကို ခေါ်သွားတယ်။ နောက် ပါကစ္စတန်ဘက်ကို ပို့ပေးတာပါပဲ။
- (မေး) သူတို့က ဘာကြောင့် မင်းကို ကူညီရတာလဲ။

(ဖြေ) သူတို့က မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်လို့ပေါ့' ဟု ဆိုသွားခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၂၁ ရက်နေ့ အမေရိကန် အသံလွှင့်ဌာန VOA က မူလာအိုမာနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရက ထိုသို့တွေ့ဆုံမှု လွှင့်မထုတ်ရန် ဖိအားပေးခဲ့သောကြောင့် VOA က ထုတ်လွှင့်ခွင့်မပြုတော့ပါ။ ထိုတွေ့ဆုံ မေးမြန်းချက်ထဲမှ တချို့ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

(မေး) ခင်ဗျားအနေနဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို လွှဲမပေးနိုင်ဘူးလား။

(ဖြေ) မပေးနိုင်ပါဘူး။ အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့ မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလိုလုပ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်တွေ မဟုတ်တော့ဘူး။ အစ္စလာမ်အဖြစ်ကနေ ပြီးဆုံးသွားမှာပေါ့။ တိုက်ခိုက်မှုကို ကြောက်နေရင် အစောတည်းက အရှုံးပေးပြီး သူ့ကို အပ်လိုက်မှာပေါ့။ မတိုက်ခင်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ကိုတိုက်မယ်လို့ ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သေးတာပဲ။ အမေရိကက ကျွန်တော်တို့ကို နောက်ထပ် တိုက်ခိုက်နိုင်သေးတာပါပဲ။

အဘူဝါလစ်အယ်လ်မစ်စရီသည် အီဂျစ်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် တာလီဘန်အတွင်းစည်း နှစ်ခုစလုံးကို ကျွမ်းဝင်သူ ဖြစ်လေသည်။

'မူလာအိုမာက ပြောနေကြအကြောင်းအရာကိုပဲ ထပ်ပြောပါတယ်။ 'ကျွန်တော်အနေနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေထဲမှာ မွတ်ဆလင်တစ်ယောက်ကို လွှဲမပေးနိုင်ဘူး' ဒီစကားက သူပြောနေကျစကားပဲ။ ဒီစကားကြောင့်ပဲ အမေရိကန်နဲ့ တာလီဘန်တို့ကြား ဆက်ဆံရေးဟာ ဆိုးဝါးတဲ့ကံကြမ္မာကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့တာပေါ့။ ဒီစကားကြောင့်ပဲ မလိုအပ်တဲ့ စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့တာပဲ' ဟုဆိုခဲ့သည်။

ရာဟီမူလာယူစွတ်စေသည် ပါကစ္စတန်ရှိ ထိပ်တန်းသတင်းစာဆရာ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့်မူလာအိုမာနှင့်ပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ဖော်ပြချက်မှာ ...

'ကျွန်တော်က မူလာအိုမာနဲ့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံဖူးတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုမဖြစ်ခင်ကရော ဖြစ်ပြီးတော့ရော တွေ့ခဲ့တာပါ။ သူက 'ကျုပ်အနေနဲ့ ဘင်လာဒင်ကို ဘယ်တော့မှ မအပ်ဘူး။ ဘုရားသခင်က ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ရှောက်ကူညီမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်' လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီလို ဘင်လာဒင်ကို သူ လွှဲမပေးတဲ့အတွက် ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာလည်း သူကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ ဗွတ္တာဝါကီလို တာလီဘန်

www.burmeseclassic.com

နှိုင်းခြားရေးဝန်ကြီးမျိုးကတော့ မူလာအိမာဘာ ကမ္ဘာ့အခြေအနေကို ဘာမှမှားမလည်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။
 မူလာအိမာဘာ ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။ *အမေရိကန်တွေကို ကျွန်တော်ပြန်ပြီး မတိုက်နိုင်ဘူးဆိုတာ သိပါတယ်။ ဘုရားသခင်က စောင့်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်အသက်ရှင်မှာပဲ။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ စည်သည် တစ်ယောက်ကို သစ္စာဖောက်တယ်လို့ သမိုင်းမှာ တွင်မကျန်ရစ်ချင်ဘူး။ ကျွန်တော်အသက်ကိုပေးဖို့၊ ကျွန်တော် အုပ်ချုပ်မှုကိုပေးဖို့ ပြင်ဆင်ထားတယ်။ သူ့ကို လက်မခံခင်ကတည်းက ပြင်ဆင်ထားတာပါ။ သူ့ကို ကျွန်တော် တိုင်းပြည်ထဲက နှင်မထုတ်ချင်ပါဘူး လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

မူလာအိမာဘာ အိပ်မက်ကို သိပ်ယုံတဲ့သူဖြစ်တယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကိုပြောဖူးတယ်။ *ခင်ဗျား အိမ်ဖြူတော် ကို ရောက်ဖူးသလား *တဲ့။ ကျွန်တော်ကလည်း *ဟုတ်ကဲ့၊ တစ်ခါပဲ ရောက်ဖူးပါတယ် * ဒီတော့မူလာအိမာဘာ ပြောပြန်တယ်။ *ကျွန်တော့်ညီအစ်ကိုတစ်ယောက်က အိပ်မက်မက်တယ်တဲ့၊ အိပ်မက်ထဲမှာ အိမ်ဖြူတော်မှာ မီးတောက်မီးလျှံတွေ ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒါဟာ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲတော့ကျွန်တော် မသိပါဘူး *ဟု ပြောခဲ့ပြန်သည်။

ဖော်ပြပါ ကောက်နုတ်ချက်များသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က ပါကစ္စတန်သတင်းစာ အိမ်မက်နှင့် ဘင်လာဒင်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က အမေရိကန်အစိုးရသည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားပြီးနောက် သူ၏ ဘဏ္ဍာရေးလမ်းကြောင်းများကို ပိတ်ဆို့ရန်ကြိုးစားခဲ့သည်။ ထိုကြိုးပမ်းချက် မှာ အရာမထင် ဖြစ်သွားရပါသည်ဟုလည်း ပြောပြပါသည်။

*ဘုရားသခင်က ကျွန်တော်တို့အတွက် လျှောက်ရမယ့်လမ်းကြောင်းကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အယ်လ် ကေးဒါး ဒါမှမဟုတ် ကိုဟတ်အုပ်စုတွေကို ဘုရားသခင်က အကူအညီပေးနေပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးမှာ ဘဏ္ဍာရေးစနစ်တွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူပါဘူး။ လမ်းကြောင်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒီလမ်းကြောင်း တွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုကွဲပြားခြားနားပါတယ်။ အဆက်အစပ်မရှိဘဲ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ကိုင် နေကြပါတယ် *ဟုလည်း ဆိုသွားပြန်သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့ နေ့စွဲဖြင့် ဘင်လာဒင်က မူလာအိမာဘာကို ပေးသော စာတစ်စောင်ကို ဝေါ့စထရီဂျာနယ်က ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုစာကို ကဘူးလ်မြို့တော်က ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးသွားသည့် အလက ဝယ်ယူမိသော ကွန်ပျူတာထဲမှ တွေ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစာကို ဝေါ့စထရီဂျာနယ် သတင်းထောက်များက ထုတ်ဖော်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့က တာလီဘန်တို့ကို အကြီးအကျယ်ပုံးခွဲမှုမဖြစ်ခင် ၄ ရက်အလိုက ထိုကွန်ပျူတာ

ကို ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာထဲ၌ ဘင်လာဒင်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ဂြိုဟ်ကျဆင်းနေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောထားသည်များ ပါရှိသည်။ ထိုစာထဲမှ အကြောင်းအရာများကို တည်းဖြတ်ပြီး ဖော်ပြရလျှင် . . .

‘သတင်းစာထဲတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ မကြာသေးခင်က ကောက်ခံရရှိသည့် စစ်တမ်းအရ အမေရိကန် လူမျိုး ၁၀ ယောက်တွင် ခုနစ်ယောက်မှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများ ကြုံတွေ့နေရသည်ဟု ပါရှိသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပွားသည်မှာ နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို တိုက်ခိုက်ပြီးမှ စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အာဖဂန်ကို အမေရိကန်က တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအဖို့ ရေရှည်တွင် စီးပွားရေးအရ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး ထမ်းရွက်ထားသလို ဖြစ်နေပေသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသည် ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ တပ်ဖွဲ့များကဲ့သို့ပင် ခံစားရပေလိမ့်မည်။ အာဖဂန်မှလည်း ဆုတ်ခွာသွားရပေမည်။ သူတို့တွင် ဂုဏ်သိက္ခာမဲ့ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းခြင်းတို့ဖြင့် ကြုံတွေ့ရပေလိမ့်မည်’ ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဗာရှော့အစွမ်းသည် အီဂျစ်သတင်းစာဆရာဖြစ်ပြီး မာဂျာလာမဂ္ဂဇင်းတွင် အလုပ်လုပ်နေသူလည်း ဖြစ်သည့် ၉၀ ခုနှစ်များက အာဖဂန်ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအကြောင်းနှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်က တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသော စစ်ပွဲအကြောင်းကို ရေးသားထားသည်မှ ကောက်နုတ်ရသော် ...

‘မူလာအိုမာကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးတွေ့ခဲ့ရတာက ရုရှားတွေကို ခုခံတိုက်ခိုက်တဲ့ စစ်ပွဲမှာပါ။ သူဟာ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ဖို့ကောင်းတဲ့ မျက်လုံးတစ်ဖက်လှုပ်ပါ။ သူဟာ ကန်ဒါဟာမှာရှိတဲ့ ဘာသာရေးသင်တန်းကျောင်း မှာ ကျောင်းတက်ခဲ့ပြီး ၈၀ ခုနှစ်တွေက အဗ္ဗူလာအက်ဇ်ရှ် သင်တန်းကျောင်းမှာ တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့က ကန်ဒါဟာမှာ မူလာအိုမာနဲ့တွေ့ပြီး ကျွန်တော် အင်တာဗျူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီညမှာ အမေရိကန်တွေက စပြီး ဗုံးကြဲတာပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း ပါကစ္စတန်ကို ပြန်ပြေးခဲ့တယ်။ အဲဒီ အင်တာဗျူးက စိတ်လှုပ်ရှားဖို့ ကောင်းပါတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု နောက်ကွယ်မှာ ဘင်လာဒင် ရှိတာကို မူလာအိုမာ သဘောမပေါက်သေးပါဘူး။ သူက ‘အာဖဂန် တစ်နိုင်ငံလုံးကို ကျွန်တော် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ပါတယ်။ သူလုပ်မယ်လို့ ကျွန်တော် မထင်ဘူး။ သူလုပ်နိုင်မယ်လို့လည်း မထင်ဘူး။ ကျွန်တော် သိရမှာပေါ့’ ဟုဆိုခဲ့သည်။

မူလာအိုမာဟာ ကမ္ဘာကြီးမှာ ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို တကယ် သိပုံမရပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တာလီဘန်တွေအတွက် ရုပ်မြင်သံကြားတွေ၊ သတင်းစာတွေ ဖတ်ခွင့်မပေးဘူးလို့ တားမြစ်ထားတာကိုး

www.burmeseclassic.com

ဟုရေးသားခဲ့သည်။

မာဂျာလာမဂ္ဂဇင်းမှ သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဖာရက်အစ္စမေးနှင့် မူလာအိုမာတို့ အင်တာဗျူးခဲ့သည်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ထုတ် မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ မူလာအိုမာက တခြားမွတ်ဆလင်ကမ္ဘာက ဘုရား ပြောသလိုပင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုသည် ဇီယွန်ဝါဒီများ၏ အကြံအစည် ဖြစ်သည်။ ဇီယွန်ဝါဒီများက သူတို့ ခြံစည် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းကို တခြားမွတ်ဆလင်များအား ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်အောင် လုပ်ကြံခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို ခြားခဲ့လေသည်။

မူလာအိုမာ - 'အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်တဲ့ ယခုဖြစ်ရပ်ဟာ အိုမာဘင်လာဒင်ရော၊ တာလီဘန်တို့ကပါ လုပ်ဆောင်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို ကြံစည်တဲ့သူတွေ၊ အကြံထုတ်တဲ့သူတွေဟာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကပဲ ဖြစ်မယ်'

အစ္စမေးလ် - 'ဘယ်လို အကြောင်းကြောင့်လဲ'

အိုမာ - 'ဥပမာ ပြောရရင်တော့ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမှာ နယူးယောက် ကမ္ဘာ့အမြွှာအဆောက်အဦနှစ်ခုမှာ အလုပ် လုပ်တဲ့သူတွေမှာ ၄၀၀၀ ကျော်လောက်ဟာ ဂျူးတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ထည့်မတွက်ကြဘူး' ဟု ဆိုသည်။

တာလီဘန်တို့ကို အမေရိကန်တို့က စတင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်သည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကို ဇွီဒီယိုတီပီခွေခွဲ ကြည့်ရှုနေ၏။ သူကိုယ်တိုင်ပင် ဘုရားအံ့သြသွားပါသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဘင်လာဒင်က ဇွီဒီယိုတီပီခွေဖြင့် သူ့အမြင်ကို ပြောကြားခဲ့သည်။

'ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘုရားသခင်ကို တိုက်ရိုက်မဟုတ်ဘဲ အလွှာနဲ့ မိုဟာမက်တို့ကတစ်ဆင့် သက်သေအဖြစ် ပြောဆိုချင်ပါတယ်။ အမေရိကမှာ ဘုရားသခင်ကနေပြီး အားအပျောဆုံး နေရာတွေကို ထိုးနှက်တိုက်ခိုက် လိုက်ပါပြီ။ အမေရိကက အကြီးဆုံးအဆောက်အဦတွေကို ဖျက်ဆီးလိုက်ပါပြီ။ ဒီလို တိုက်ခိုက်မှုအတွက် ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အမေရိကဟာ မြောက်ဘက်ကနေ တောင်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်ကနေ အနောက်ဘက်အထိ ကြောက်လန့်မှုတွေနဲ့ နှိုးအုပ်နေပါပြီ။ အခုလို ခံလိုက်ရတဲ့ အရသာကို အမေရိကန်တို့ မြည်းစမ်းကြည့်ဖူး လိုက်ပြီ။ အမေရိကန်တွေ ဘယ်လိုများ ခံစားရပါသလဲ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ သူတို့ကချည်း တခြားသူတွေကို ဗိုလ်ကျနေတဲ့အဖြစ်မျိုးနဲ့

နှိုင်းယှဉ်လို့ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အစ္စလာမ်မစ်ကမ္ဘာကြီးဟာ အခု သူတို့ခံစားလိုက်ရတဲ့ သိက္ခာချခံရတာ မျိုးကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၈၀ လောက်ကတည်းက ခံစားနေရတာပါ။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဟာ အစ္စလာမ်အုပ်စုတစ်စုက ဘုရားသခင်ရဲ့ ကောင်းချီးပေးမှုနဲ့အတူ အမေရိကကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အဆင့်နေရာကို မြှင့်တင်ပေးဖို့၊ သူတို့ကို ကောင်းချီးပေးဖို့ ဘုရားသခင်ထံ ကျွန်တော် ဆုတောင်းပါတယ်။ အမေရိကနဲ့ အမေရိကန်လူထုကိုတော့ ကျွန်တော် စကားအနည်းငယ်ပဲ ပြောချင် တယ်။ ဘုရားသခင်ထံမှာလည်း ကျွန်တော် ကျိန်ဆိုပါတယ်။ အမေရိကရော၊ အမေရိကန် ပြည်သူတွေရော သူတို့ဟာ လုံခြုံရေးအတွက် အာမခံချက်မရှိတော့ဘူး။ ပါလက်စတိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ နေရတုန်းက လုံခြုံမှု မရှိသလိုပါပဲ။ မိစ္ဆာစစ်တပ်တွေဟာ မိုဟာမက်ရဲ့နယ်မြေမှာ တပ်စွဲထားကြတယ်။ သူတို့ကို ကျွန်တော်တို့ ဖယ်ရှားပစ်ရမှာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ငြိမ်းချမ်းရေးရဖို့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားသော ပါကစ္စတန် သတင်းစာဆရာ ဟာမစ်ဗီယာ၏ ပြောပြချက်ထဲမှ တချို့ကို ကောက်နှုတ်ရသော် ...

အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့ည၊ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့ ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အိုစမာ ဘင်လာဒင်ဟာ ဗွီဒီယိုတိုင်ခွေတစ်ခုကို အာရပ် ရုပ်သံလွှင့်ငှာတစ်ခုသို့ ပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ရုပ်သံလွှင့်ငှာန ကလည်း သူ ဗွီဒီယိုကို ပြသခဲ့တယ်။ အဲဒီထဲမှာ သူက ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကို ချီးမြှောက်ပြောဆိုထားပါတယ်။ အမေရိကကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကို ဘုရားသခင်က ရှုမ်းသတ္တိပေးပြီး တိုက်စေတာဖြစ်တယ်။ ဒီမွတ်ဆလင်တွေဟာ ကောင်းကင်ဘုံကို သွားကြရမှာပါပဲ။ အဲဒီလို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုတွေကို အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံတွေရဲ့ ယေဘုယျအမြင်နဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေဟာ အလွန်အလွန်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ကြားနားနေတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ အစ္စလာမ်မစ် တရားဟောဆရာတွေ၊ အစ္စလာမ်မစ် ခေါင်းဆောင်တွေကတော့ ဒီလုပ်ရပ်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တယ်။ ဒီလုပ်ရပ်ဟာ အစ္စလာမ်မစ် မဟုတ်တဲ့သူတွေရဲ့ လုပ်ရပ်လို့ ဆိုထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင်ကတော့ ဒီလုပ်ရပ်ကို ချီးမြှောက်ထားပါတယ်။ ရွတ်ချပြစ်တင်တဲ့ ပညာရှင်တွေ ကတော့ တရားဟောဆရာတွေ၊ ဘာသာရေး ပညာရှင်တွေပါ။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကတော့ ဘာသာရေးပညာရှင် မဟုတ်ပါဘူး။ သူက အမေရိကကို တိုက်ခိုက်နေတာကတော့ အမေရိကန်တွေကို မှန်းလိုပါ။ သူက ပါလက်စတိုင်း နဲ့ ဆော်ဒီအာရေဗျဟာ အမေရိကန်တပ်တွေ ဝင်ရောက်အခြေချနေလို့ပဲ။ အမေရိကန်က အစ္စရေးကို ထောက်ပံ့

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တို့အဖွဲ့ပါပဲ။ သူ့ရဲ့ ဘာသာရေးအယူအဆဟာ မှန်တယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မထင်ပါဘူး။
 ဘင်လာဒင်က ရုပ်မြင်သံကြားကို ကြည့်ပါတယ်။ CNN နဲ့ BBC ရုပ်သံလွှင့်တွေကိုလည်း ကြည့်ပါတယ်။
 ဘင်လာဒင် CNN ရုပ်သံလွှင့်ကို ကြည့်နေတာ ကျွန်တော် မျက်စိနဲ့ မြင်ခဲ့ရတာပါ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးတဲ့
 နောက် ကျွန်တော် ဘင်လာဒင်နဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'မကြာသေးခင် ရက်တွေက
 CNN ရုပ်သံလွှင့်ကို ကျုပ်ကြည့်တော့ လာရီကင်း အင်တာဗျူးကို ကြည့်လိုက်ရတယ်။ ခင်ဗျားကို စောင့်ကြည့်
 ရင်း ကျုပ် အဲဒါကို ကြည့်လိုက်ရတာပါ။ လာရီကင်းက အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး
 နားလည်သဘောပေါက်သေးပုံ မရဘူးလို့ ပြောတယ်ဗျ။ သူပြောချင်တာက အိုစမာဘင်လာဒင်ဟာ နိုင်ငံရေးကိုပဲ
 နားလည်သဘောပေါက်တယ်လို့ ဆိုတာပါ။ အခုလည်း ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လောက် နားလည်
 သဘောပေါက်တယ်ဆိုတာ ပြောကြရအောင်' ဆိုတော့ ကျွန်တော်က 'ဪ ... ခင်ဗျားလည်း လာရီကင်းရဲ့
 အင်တာဗျူးကို ကြည့်နေတာလား' လို့ မေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို သူက 'ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်က စစ်ပွဲကြီး
 တစ်ခုကို တိုက်ခိုက်နေတာ မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် ရုပ်သံလွှင့်တွေကနေ ရန်သူတွေက ဘာတွေလုပ်ရှားသလဲ၊
 ဘာတွေပြောနေသလဲဆိုတာ သိရတာပေါ့'။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာက အဲဒီရက်တွေမှာ တာလီဘန်အစိုးရ
 ဟာ မူလာအိုမာရဲ့ အမိန့်အတိုင်း အာဖဂန်တစ်နိုင်ငံလုံးကို ရုပ်သံလွှင့်တွေနဲ့ သတင်းတွေကို လုံးဝမကြည့်ရဘူးလို့
 အမိန့်ထုတ်ခဲ့တယ်။ မူလာအိုမာရဲ့အမိန့်ကို ဘင်လာဒင်က မနာခံဘူးပေါ့လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ စကားပြောနေချိန်က ဘင်လာဒင်ရှေ့မှာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တွေ့လိုက်ရပါသေးတယ်။
 အဲဒါက မစ္စတာရော်ဆက် ဘိုဒန်းစကီးရေးတဲ့ 'ဘင်လာဒင်၊ အမေရိကကို စစ်ကြေညာလိုက်သောသူ' ဆိုတဲ့
 စာအုပ်ပါပဲ။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေတာပါ။ အင်တာဗျူးနေတဲ့အချိန်ကတော့ စာအုပ်ရှိနေတာ သတိ
 မထားမိဘူး။ နောက်တော့မှ သတိထားမိတယ်။ ဒါနဲ့ 'မစ္စတာဘင်လာဒင် ဒီလို အချိန်မျိုးမှာတောင် ခင်ဗျားက
 ဒီစာအုပ်တွေကို ဖတ်နိုင်သေးလား' လို့ ပြောတော့ သူက ရယ်ပြီး၊ 'ဟုတ်တယ်၊ ဒီစာအုပ်က စိတ်ဝင်စားစရာ
 ကောင်းတယ်ဗျ။ ရယ်စရာတွေလည်း အများကြီးပါတယ်။ မစ္စတာ ရော်ဆက်ဘိုဒန်းစကီးက ကျွန်တော်
 အကြောင်း အမေရိကန်ကို မဟုတ်တာတွေ ညွှန်းပြီးရေးနေတယ်ဗျ။ အမေရိကန်တွေကသာ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ
 ပါတဲ့ ကျွန်တော့်အကြောင်းတွေကို ယုံနေရင် ကျွန်တော်ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အပျော်ရွှင်ဆုံး လူတစ်ယောက်
 ဖြစ်မှာပဲဗျ' ဟုဆိုခဲ့သည်။

အဲဒီတုန်းကတော့ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးမှာ ဘင်လာဒင် ပါဝင်ပတ်သက်နေတယ်လို့ ကျွန်တော် လွယ်လွယ်

ကူကူ မပြောနိုင်သေးဘူး။ သူ အဲဒီမှာ ပါဝင်ပတ်သက်နေသလားလို့ ကျွန်တော်က စွပ်စွဲပြီး မေးခွန်းတွေ ထုတ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ရက်အတော်ကြာ အဲဒီမှာ ရှိခဲ့တယ်။ အများကြီးလည်း ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အက်တာရဲ့ပုံတွေကို တွေ့လိုက်လို့ပါ။ အက်တာက ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုမှာ လေယာဉ်တွေ အပိုင်စီးတဲ့ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လို့ပါပဲ။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေ ပုန်းခိုတဲ့နေရာမှာ အက်တာရဲ့ပုံတွေ ချိတ်ဆွဲထား ပါတယ်။ သူတို့ဟာ မြောင်ဝန်မခံပေမယ့် ဒီလိုဒီပုံ ပတ်သက်နေတယ်ဆိုတာကိုတော့ ဝန်ခံနေကြပြီ။

သူတို့က ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ညီအစ်ကိုတော်တွေလို့ ပြောပါတယ်။ နောက်ပြီး ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'အမေရိကန်တွေက ဆူဒန်မှာရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကို သတ်ပစ်ရာမှာ သူတို့မှာ တာဝန် ရှိတယ်လို့ဆိုတာကို ဝန်ခံကြပါဘူး။ အလားတူ ပါလက်စတိုင်းတွေကိုလည်း အစွဲရေးတွေက သတ်ပစ်နေ ကြဆဲပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူတို့သတ်တာပါလို့ ဝန်ခံကြပါဘူး။ ကက်ရှီမီးယား ပြည်သူတွေကိုလည်း အိန္ဒိယက သတ်ပစ်ကြတယ်။ သူတို့ကလည်း သတ်တယ်လို့ ဝန်ခံကြဘူး။ အခု ကျွန်တော်တို့အလှည့် ပြန်ရောက်ပြီလေ။ သူတို့ လူတွေကိုသတ်ပါတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က ဘာဝန်ခံစရာလုပ်လို့ ပြောပြပါတယ်။

ကျွန်တော်က တိပ်ရီကော်ဒါကို ဖွင့်ထားပါတယ်။ အလွန်အရေးကြီးတဲ့မေးခွန်းတွေကို ပြောတဲ့အခါမှာ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်က တိပ်ရီကော်ဒါခလုတ်ကို ပိတ်လိုက်တယ်။ နောက် သူက 'ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော် ပိတ်လိုက်တာ။ ကောင်းပြီ၊ ကောင်းပြီ ၊ ပြန်ဖွင့်လိုက်လေ'လို့ ပြောတဲ့အတွက် ကျွန်တော်က အသံဖမ်းစက်ခလုတ်ကို ပြန်ဖွင့်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဖွင့်လိုက်တဲ့အခါ သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ 'အခု ဖွင့်တာ ကျွန်တော် မဟုတ်ဘူးနော်။ ကျွန်တော့်မှာ တာဝန်မရှိဘူး' လို့ ပြောပါတယ်။

အဲဒီ အင်တာဗျူးတုန်းက ဘင်လားဒင်က '၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးတော့ ကျွန်တော်ဟာ သမီးတစ်ယောက် အဖေ ဖြစ်လာပြီဗျ။ ကျွန်တော့်သမီးလေးနာမည်ကိုလည်း ဆာဖီယာလို့ ပေးထားတယ်ဗျ'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဘာကြောင့် ဆာဖီယာလို့ ပေးတာလဲ'လို့မေးတော့ သူက 'ဘာကြောင့် ဆာဖီယာလို့ ပေးတာလဲ ဆိုတော့ တမန်တော်မိုဟာမက်ကာလတုန်းက ဂျူးတွေကို သူလျှိုအဖြစ်နဲ့ သွားရောက်သတ်တဲ့ အမျိုးသမီး နာမည်က ဆာဖီယာဖြစ်လို့ပါပဲ'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'ခင်ဗျားသမီး အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ'လို့ မေးတော့ 'အသက်တစ်လပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော့်သမီး အရွယ်ရောက်ရင် ဂျူးတွေကို သတ်ခဲ့တဲ့ ဆာဖီယာလို ဖြစ်ရလိမ့်မယ်' သူက သူ့ရဲ့ တစ်လသမီးလေးအကြောင်း ပြောနေတာပါ။ စဉ်းစား ကြည့်ပါ။ သူ့ရဲ့ တစ်လသမီးလေးဟာ ဂျူးတွေကို သတ်သင့်ရဲ့လား။ သတ်ရော သတ်နိုင်ပါ့မလား။ ဒါဟာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ

www.burmeseclassic.com

ကိစ္စနဲ့ တူပါတယ်* ဟုပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်၏ ကလေးဘဝက သူငယ်ချင်းဖြစ်ခဲ့သူ ဓါလက်ဘာတာပီသည် နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ဘင်လာဒင်၏ မိခင်နှင့် အမြဲသွားရောက်ဆက်ဆံနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူကလည်း ဤကဲ့သို့ ပြောပြလေသည်။

'၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ပြီးတဲ့အခါမှာ သူမက သတင်းတွေကို အမြဲ ဖတ်ရှုနားထောင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကို ပြောပြတယ်။ အဲဒီသတင်းတွေကို နားထောင်ပြီး သူမသားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချက်တွေကို ဂရုစိုက်ပြီး ရှာဖွေခဲ့တယ်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ဘယ်လိုရှိတယ်။ သူ့ကို ဖမ်းမိသွားသလား။ ဒဏ်ရာရသွားသလား။ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိရဲ့လားဆိုတာ အမြဲနားစွင့်ထားတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ ဘင်လာဒင်အမေဟာ သားနဲ့ပတ်သက်ပြီး စိတ်သောက ဖြစ်နေတာပေါ့။

သူမက သူ့သားနဲ့ပတ်သက်ပြီး သားမှာ ကျောက်ကပ်ရောဂါ ရှိနေတယ်လို့ ကြားတဲ့အကြောင်း၊ နေထိုင်မကောင်းဘူးလို့ ကြားတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော်ကို ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်သိတာကတော့ သူဟာ ရေကို တော်တော်သောက်တယ်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ဆားတွေကိုထုတ်ပစ်ဖို့ ရေသောက်တာပါ။ ရုရှားတွေနဲ့ တိုက်တုန်းက အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့တွေကို သူရှူမိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဓာတုလက်နက်တွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့တာကိုး။ ဒါကြောင့် သူဟာ ရေအများကြီးသောက်နေတာ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်က ရှင်းပြပါတယ်*ဟု ဓါလက်က ပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်၏ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထင်မြင်ချက်အမျိုးမျိုးပေးကြသည်။ သတင်းအမျိုးမျိုးလည်း ထွက်လာသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ကျောက်ကပ်ရောဂါ အပြင်းအထန် ခံစားနေရသည်ဟုလည်း သတင်းများ ကြားရပါသည်။ ဤသတင်းသည် လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိပါ။ ဘင်လာဒင်သည် သွေးပေါင်ကျခြင်းသာရှိသည်။ ဆိုဒီယက်များကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် စစ်ပွဲတုန်းက သူ့ခြေထောက်တွင် ဒဏ်ရာရခဲ့ပါသည်။ တိုရာတိုရာ တိုက်ပွဲတုန်းကလည်း သူ့ပခုံးတွင် သေနတ်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ပါသည်။ ထိုဒဏ်ရာများသာရှိသည်။ သူတွင် ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း ကျန်းမာရေးကြောင့် ရောဂါကြီးကြီးမားမား မရှိပါ။ ထိုရောဂါကြောင့် သေဆုံးနိုင်ခြင်းလည်း မရှိပါ။

၁၉၉၈ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်မှူးဖြစ်ခဲ့သူ အတူကျန်ခဲ့လိက် ပြောပြပါသည်။

'သူနဲ့ကျွန်တော် အနီးကပ်နေခဲ့တဲ့ တစ်လျှောက်လုံး ဘာရောဂါကြီးကြီးမားမားမှ ခံစားရတာမရှိဘူး။

ဖျားတာ၊ နာတာလေးပဲရှိတယ်။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးဆိုလို့ အသံအိုးရောင်တာလေးပဲ ခဏဖြစ်ခဲ့တာရှိတယ်။ ဒါကလည်း ရုရှားတွေ စာတုလက်နက်နဲ့ တိုက်တုန်းက ရှုမိပြီး လည်ချောင်းကို ဒုက္ခပေးခဲ့တာပါ။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ချိန်လုံး အတူနေခဲ့တာပဲ။ သူ့မှာ အသက် အန္တရာယ်ဖြစ်လောက်တဲ့ ကြီးကြီး မားမားရောဂါမရှိပါဘူး။ လည်ချောင်းနာလို့ ရေသောက်ရတာပဲ ရှိတယ်။ သတင်းစာဆရာတွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ သူ ရေသောက်နေတာပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း တစ်နေ့လုံး စကားပြောနိုင်တာပေါ့။ သူက ကြံ့ခိုင်ကျန်းမာတဲ့သူပါ။ သူက မြင်းစီးတယ်။ လူငယ်တွေနဲ့ မြင်းပြိုင်စီးတာ ကီလိုမီတာ ၇၀ (မိုင် ၄၀) အထိ မနားတမ်းစီးနိုင်တယ်။ သူ့မှာ ခုနကပြောတဲ့ ကျောက်ကပ်ရောဂါတို့၊ ဘာတို့ရှိရင် ဒီလိုဘယ်စီးနိုင်မှာလဲ။ အလုပ်တွေလည်း လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး ၊ ဟုဆိုခဲ့သည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု မဖြစ်ခင် ရှစ်လလောက်အလိုတွင် အယ်လ်ဂျာဗီးယားရုပ်သံ လွှင့်ငွှာနမူ သတင်း ထောက်အာမက်ဇေဒန်က ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ...

“အိုစမာဘင်လာဒင်ရဲ့ ကျန်းမာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမှားအယွင်း မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ သူ့နဲ့ကျွန်တော် ၂ နာရီ၊ ၃ နာရီလောက် စကားပြောခဲ့တယ်။ သူ့ကျန်းမာရေးက ကောင်းနေတာပဲ။ ဘယ်လို ဝေဒနာမှ ခံစားနေရတာ မတွေ့ပါဘူးဗျာ” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးမဖြစ်ခင် ၃ လလောက်အလိုက အရှေ့အလယ်ပိုင်း အသံလွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ဘာအက်ရန်သည်လည်း ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရပြီး သူက ...

“ကျွန်တော်တွေ့တုန်းက ဘင်လာဒင်ဟာ ကိုယ်အလေးချိန် ချနေတယ်လို့ သိရပါတယ်။ သူ့မှာ ကျောက်ကပ်ရောဂါဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်မသိပါဘူး။ တွေ့လည်း မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး။ သူ့မျက်နှာကြည့်ရတာ ဘာရောဂါမှ ဖြစ်မနေဘူးဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

တာလီဘန်တို့ကို လိုလားသော ပါကစ္စတန်မှ ထင်ရှားသော ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါက်တာအေဇ်သည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီးနောက် ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ခုနှစ်တုန်းက သူနှင့်ဘင်လာဒင် တွေ့ဆုံသလို၂၀၀၁ ခု၊ နိုဝင်ဘာလကလည်း အာဖဂန်သို့ ခရီးသွားရင်း ဘင်လာဒင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုအခါ

အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်မှာ ဒဏ်ရာရနေ၍ သူက ကုသပေးခဲ့သည်။ ထိုဒဏ်ရာမှာ မြင်းပေါ်မှ လိမ့်ကျ၍ ရသော ဒဏ်ရာသာဖြစ်ပါသည်။ သူက ...

'သူ့ကို နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တုန်းက သူ့ကျန်းမာရေးက အလွန်ကောင်းပါတယ်။ သူက လမ်းလည်း မှန်မှန်လျှောက်တယ်။ သူ့မှာ ကျောက်ကပ်ရောဂါရှိတယ်ဆိုတဲ့ အရိပ်လက္ခဏာ မတွေ့ခဲ့ရဘူး။ အဲဒီတုန်းက သူ့မှာ ကျောက်ကပ်ကနေ အညစ်အကြေးတွေ ထုတ်ပစ်နေရတယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုး၊ အထောက်အထား မျိုးလည်း မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး'ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။

ဖော်ပြပါ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းသည် အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ သတင်းထောက် တောဆာ အလူနီနှင့် ဘင်လာဒင်တို့ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၉/၁၁တိုက်ခိုက်မှုကြီး ပြီးသည့်နောက် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်၏ ပထမဆုံး အင်တာဗျူးဖြစ်၏။ CNN ကလည်း ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ၅ လပိုင်းတွင် နှိုင်းအင်တာဗျူးကို လွှင့်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ဂျာဇီးယားက ထိုကဲ့သို့ အင်တာဗျူးခဲ့သော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် လွှင့်မထုတ်နိုင်ခဲ့ပေ။ CNN ကသာ အယ်လ်ဂျာဇီးယားမှ တစ်ဆင့်ယူပြီး လွှင့်ထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အလူနီ - ချစ်လှစွာသော ရုပ်မြင်သံကြားပရိသတ်များခင်ဗျာ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်သံလွှင့်ဌာနက အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ရဲ့ ခေါင်းဆောင်နဲ့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို တင်ပြဖို့အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ကတော့ ရှိတ်အိမ်မာဘင်လာဒင်ပါပဲ။ ရှိတ်ခင်ဗျာ ... ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ လူအများက ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရှိတ်ကို မေးမြန်းချင်တဲ့မေးခွန်း ရှိပါတယ်။ နယူးယောက်နဲ့ ဝါရှင်တန်ကို တိုက်ခိုက်တာ ဟာ ခင်ဗျားတို့အစီအစဉ်နဲ့ ခင်ဗျားတို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့တာဖြစ်တယ်လို့ အမေရိကန်တွေက ပြောဆိုနေကြတယ်။ အဲဒါမှန်ပါသလား။

ဘင်လာဒင် - တချို့လူတွေက ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို အကြမ်းဖက်မှုလို့ပြောကြတယ်။ လူတွေကို သေကျေ စေအောင် တိုက်ခိုက်မှုဟာ အကြမ်းဖက်ဝါဒဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ သားသမီးတွေ အသတ်ခံနေရတာဟာလည်း အကြမ်းဖက်ဝါဒပါပဲ။ သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ရင် အကြမ်းဖက်ဝါဒဆိုတဲ့ သတ်ဖြတ်မှုတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့က တိုက်ခိုက်တာဟာ အကြမ်းဖက်ဝါဒဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကို တိုက်ခိုက်နေတာဟာလည်း အကြမ်းဖက်ဝါဒပါပဲ။ ဒီလိုဆို အကြမ်းဖက် ချိန်ခွင်လျှာဟာ မျှနေပါပြီ။ တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် သတ်ဖြတ်မှုတူနေတာ အခုဟာ ပထမဆုံးပါပဲ။ မွတ်ဆလင်တွေနဲ့ အမေရိကန်တွေ သေတာ မျှတနေတာဟာ ခေတ်သစ်မှာ ဒါဟာ ပထမဆုံးအကြိမ်ပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ဒီလိုဆက်လုပ်မှာပဲ။ ဘုရားသခင်ခွင့်ပြုတဲ့အတိုင်း ဆက်တိုက်ခိုက်နေမှာ ပါပဲ။ ဘုရားသခင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ မတွေ့ဆုံခင်အထိ တိုက်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေမှာပါ။

အလူနီ - အပြစ်မဲ့တဲ့အရပ်သားတွေကို သတ်ဖြတ်နေတာ ဘယ်လိုအကြောင်းကြောင့်လဲ။

ဘင်လာဒင် - ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုဟာ အပြစ်မဲ့တဲ့ အရပ်သားတွေကို သတ်တာလို့ အမေရိကန်အစိုးရနဲ့ တချို့ပညာရှိတွေက စွပ်စွဲကြပါတယ်။ ဒါဟာ အလွန်အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ အပြောပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့က ဒီလို အပြစ်မဲ့တဲ့သူတွေကို သတ်ဖြတ်မိတဲ့အခါ အရှေ့ကနေ အနောက်အထိရှိတဲ့ ကမ္ဘာကလူတွေက အသံကုန် အော်ပြီး အပြစ်ပုံချကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့သွေးဟာ သွေးမဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်သူကပြောလဲ။ သူတို့ရဲ့သွေးမှ သွေးဖြစ်ရောလား။ သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွေကို ပင်ရောက်သတ်ဖြတ်နေတာ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်း အများကြီး ကြာခဲ့ပြီ မဟုတ်လား။ အမေရိကန်တွေသတ်လို့ အီရတ်နဲ့ တခြားနိုင်ငံတွေက ကလေးပေါင်း ၁ သန်းကျော် သေဆုံးခဲ့ပြီးပြီ။ ဒီလိုသတ်တဲ့အတွက် ဘယ်သူကမှ အသံကုန်အော်ဟစ်တာမျိုး၊ ရွတ်ချတာမျိုး မလုပ်ကြဘူး။ ဒီလိုကြေကွဲစရာကောင်းတဲ့ သတ်ဖြတ်မှုကို ဘာကြောင့်ဖြေသိခိုပြီး မပြောကြတာလဲ။ ကျွန်တော်တို့က မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိအရပ်သားတွေကို သတ်လိုက်မိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကလေးတွေကို သတ်ခဲ့ တာကိုး။ ဒါဟာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဥပဒေအတိုင်းပဲ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ အကူအညီနဲ့ တိုက်ခဲ့တာပါ။ တိုက်ခဲ့တဲ့သူတွေဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ စစ်ရေးအရ အင်အားအကောင်းဆုံး နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးဖို့ တိုက်ခဲ့တာပါ။ ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်ကို ကျွန်တော်တို့ ပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်ခိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ မှာ စစ်ပွဲအတွက် အလုပ်လုပ်နေတဲ့လူပေါင်း ၆၄၀၀၀ ကျော်ရှိပါတယ်။ ဒီနေရာဟာ အမေရိကန်ရဲ့ စစ်ထောက် လှမ်းရေးဗဟို ရှိတဲ့နေရာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အလူနီ - ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်တာဟာ ဘာကြောင့်ပါလဲ။

ဘင်လာဒင် - ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကတော့ စီးပွားရေး အချက်အချာ ကျတဲ့နေရာပဲ။ အမေရိကန် စီးပွားရေးကို ချုပ်ကိုင်ထားတဲ့နေရာပဲ။ ကလေးတွေရဲ့ စာသင်ကျောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အင်အားအတောင့်တင်းဆုံး စီးပွားရေးကို အထောက်အကူပြုထားတဲ့ နေရာပါပဲ။

www.burmeseclassic.com

အလှူနီ - ယဉ်ကျေးမှုချင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းဆိုတဲ့ စကားကို ခင်ဗျားဘယ်လိုယူဆပါသလဲ။ ခင်ဗျားက သူတို့ကို ခရီးဆိတ်စစ်သည်တော်တွေလို့ အမြဲပြောလေ့ရှိတယ်။ ဒါဟာ ယဉ်ကျေးမှုချင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းဆိုတာကို ထောက်ခံပြီးပြောတဲ့ စကားလား။

ဘင်လားဒင် - ဒီအဖြစ်ဟာ ဘာမှသံသယရှိစရာမလိုပါဘူး။ ဂျူးနဲ့ အမေရိကန်တွေဟာ ကမ္ဘာမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဒီအသုံးအနှုန်းကို သုံးနေကြတာပဲ။ သူတို့အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ အိပ်ရာဝင်ပုံပြင်ဖြစ်နေပြီ။ သူတို့ဟာ မွတ်ဆလင်တွေကို အမြဲသတ်ဖြတ် ညှင်းပန်းနေကြတယ်။ အခုလည်း သတ်နေတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ကို အကြမ်းဖက်သမားတွေလို့ ခေါ်ချင် ခေါ်ပါစေ။ ကျွန်တော်တို့က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကာကွယ်ရမှာပဲ။

တာလီဘန်တို့ကို အမေရိကန်တို့က စတင်စိုးကြတိုက်ခိုက်ပြီး ၁၂ ရက်အကြာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံထုတ် 'သတင်း' နေ့စဉ် သတင်းစာ တာလီဘန်တို့နှင့် ဂူးပေါင်းထားသော စစ်ခေါင်းဆောင် တပ်မှူးကြီး ဂျာလာလူဒင်ယက်ကာနီနှင့် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့သည်။ သူသည် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်ကတည်ဆောက်ထားသော အလှူရင်းနှီးခဲ့သော တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ပါသည်။ သူက...

'ကျွန်တော်တို့ဟာ တောင်တန်းတွေဆီကို ဆုတ်ခွာပြီး ရေရှည်ပြောက်ကျားစစ် ဆင်နွှဲဖို့ စီစဉ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့နိုင်ငံကို ပြန်လည်ကယ်တင်ဖို့ နောက်ထပ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရမှာဖြစ်တယ်။ ဆိုဗီယက်တွေကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို ယခု ပြန်တိုက်ရမှာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့မြေပေါ် ဝင်ရောက်လာမယ့် အမေရိကန်တွေကို စိတ်ထက်ထက် သန်သန်နဲ့စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့တယ်။ အမေရိကန်တွေက ဖိမိခံချင်တဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကိုကာကွယ်ဖို့ တိုက်ပွဲဝင်ရမှာပါ။ နိုင်ငံထဲကနေ ဘယ်ကိုမှ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးလို့မရနိုင်ပါဘူး။ အမေရိကန်က ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့အင်အား ချညှံနဲ့သွားတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ မူလာအိုမာ၊ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ တပ်မှူးအားလုံး အသက်ဘေးကလွတ်မြောက်ပြီး ကျန်းမာစွာရှိနေပါတယ်။ သူတို့တာဝန်တွေကို သူတို့ဆက်ယူနေပါတယ်။ ဘင်လားဒင်နဲ့နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့တဲ့အထိ သူ့အခြေအနေက အလွန်ကောင်းပါတယ်။ နောက်ပိုင်းတော့ မသိပါဘူး။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သူဟာ ရန်သူရဲ့ အန္တရာယ်ကနေ လွတ်မြောက်နေနိုင်သလို စိတ်ဓာတ်လည်း အလွန်ခိုင်မာနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အသေအချာ ပြောနိုင်ပါတယ်' ဟုဆိုခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့၏ လက်အောက်သို့ ကဘူးလ်မြို့တော် ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် အင်တာဗျူးခဲ့သော CNN သတင်းထောက် ပီတာဂျူဗင်နယ် သည် ယခု အာဖဂန်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ သူသည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်ကတည်းက အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံကို အလွန် ထက်သန်စွာဖြင့် သတင်းရယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ယခု ကဘူးလ်ကျသွားကတည်းက ပထမဆုံး ရောက်ရှိလာသော အနောက်နိုင်ငံမှ သတင်းသမားတစ်ဦး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဂျူဗင်နယ်သည် BBC သတင်းထောက် ဝှန်ဆင်မိဆန်နှင့်အတူ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ သူကလည်း ၁၉၈၉ ခုနှစ်က ဂျာလာလာဘတ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး သူ့ကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က နောက်တစ်ကြိမ်တွေ့လျှင် သတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့လေသည်။ ပီတာက ...

‘ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာနဲ့ အနီးဆုံးနေရာမှာနေတာ အကောင်းဆုံးလို့ ကျွန်တော်က ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ မြေပြင် ထိုးစစ်ဆင်တဲ့အခါမှာ လိုက်ပါပြီး သတင်းယူဖို့လည်း သူတို့က စီစဉ်ပေးကြတယ်။ ခုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့ နောက် တစ်ည၊ ၁၁ နာရီလောက်မှာ ထိုးစစ်ကို စပါတယ်။ ရှေ့ဆုံးက စထိုးတဲ့ တပ်ဖွဲ့ထဲတော့ ကျွန်တော် မပါပါဘူး။ အဲဒီနောက်ကအဖွဲ့ထဲပါသွားတယ်။ ဆိုဗီယက်ကိုတိုက်တုန်းက သတင်းလာယူတဲ့ ရင်းနှီးခဲ့တဲ့ သတင်းထောက်တွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက တပ်မှူးတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ သူတို့ဟာ အခုဆို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေနဲ့ ဝါရင့်တပ်မှူးကြီးတွေ ဖြစ်နေပြီ။ တိုက်ပွဲ စတိုက်တော့ ခေါင်းမီးပေါ်ကနေ ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ကြတယ်။ သူတို့က တပ်တွေဝင်လာတာကို လက်ညှိုးညွှန်ပြီးပြကြတယ်။ နောက် ကျွန်တော်တို့ အောက် ဆင်းပြီး သွားကြတဲ့အခါ ကဘူးလ်မြို့ထဲက လူအများကြီးထွက်လာတာကိုတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဝှန်ဆင်မိ ဆန်တို့ကတော့ ရုပ်မြင်သံကြားကင်မရာနဲ့ အသေအချာ ရိုက်ယူကြတာပဲ။ တစ်ယောက်ယောက်က ကဘူးလ်မြို့ကို တာလီဘန်တို့လက်ထဲက လွတ်မြောက်သွားအောင် ဘယ်သူလုပ်တာလဲလို့ မေးမယ်ဆိုရင် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် အဖွဲ့က ကဘူးလ်မြို့ထဲ ဝင်တိုက်တာဖြစ်ပေမယ့် တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ BBC သတင်းဌာနက ကဘူးလ် ကို လွတ်မြောက်စေတာပေါ့လို့ နောက်သလိုပြောင်သလို ပြောလိမ့်မယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် BBC သတင်းဌာနက ကဘူးလ်မြို့ထဲ ဝင်တိုက်တာကို ပထမဆုံး ကမ္ဘာကိုထုတ်လွှင့်ပြသလိုပါပဲ။

ကဘူးလ်မြို့ထဲကလူတွေဟာ ပျော်ရွှင်နေကြတယ်။ ဖိနှိပ်တဲ့အုပ်ချုပ်မှုအောက်က လွတ်လာကြတဲ့အတွက် ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ အော်ဟစ်ကခုန်ခဲ့ကြတယ်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ခါစက မြို့ထဲကနေ ထွက်ပြေးကြပေမယ့် တာလီဘန်တွေကို မောင်းထုတ်တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါမှာတော့ မြို့ထဲပြန်ဝင်ကြပြီး ပျော်ပျော်ကြီး အောင်ပွဲဆင်နွှဲနေကြတာပေါ့။ ဆိုဗီယက်လိုလားသူတွေလက်ထဲက ကဘူးလ်ကို တာလီဘန်တို့ သိမ်းပိုက်စဉ် အစပိုင်းကတော့လူတွေက

www.burmeseclassic.com

ကောင်းတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ နောက် ဆိုးဆိုးလာတယ်။ ဟိုဟာမလုပ်ရ၊ ဒီဟာမလုပ်ရနဲ့ တားမြစ်ချက်တွေ များလာတယ်။ အမျိုးသမီးတွေအပြင်ထွက်ရင် ခြေဆုံး၊ ခေါင်းဖျား ဝတ်ရုံကြီးတွေခြုံပြီးမှ ထွက်ရတယ်။ မိန်းကလေးတွေ ကျောင်းတက်ခွင့်၊ အလုပ်လုပ်ခွင့်မရှိပါဘူး။ စီးပွားရေးကလည်း ကျပ်တည်းသထက် ကျပ်တည်းလာတယ်။ ယောက်ျားတွေဟာ မုတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးကို မရိပ်ပယ်ရဘူး။ ရုပ်ရှင်မကြည့်ရဘူး။ သီချင်း နားမထောင်ရဘူး။ ယောက်ျားမှန်သမျှ ဘောင်းဘီတွေကို ဆောင်းရတယ်။ နိုင်ငံခြားအဝတ်အစား ဘောင်းဘီရှည်မဝတ်ရဘူး။ ဘောင်းဘီတို မဝတ်ရဘူး။ စည်းကမ်းချက်တွေဟာ ဆိုးဝါးလာတယ်။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုလည်းခွင့်မပြုတဲ့အတွက် အာဖန်ရဲ့စီးပွားရေးဟာ သူညီအဆင့်ကို ရောက်သွားတယ်။ ဘာသာရေး စည်းကမ်းတွေနဲ့တားမြစ်ထားတယ်။ လူတွေမှာ ဖျော်ရော ဘာမှမရှိပါဘူး။ ကုန်အန်ကျမ်းတစ်ခုကိုပဲ ဖတ်ရပြီး ဘာစာအုပ်မှ ဖတ်ခွင့်မရှိဘူး။ စွန်တောင် ထွတ်ခွင့်မရှိပါဘူး။ ဂီတသံနားထောင်ရင် လဲကျသွားတဲ့ အထိ တုတ်တွေနဲ့ ရိုက်ကြတယ်။ လူတွေမှာ ဘုရားဝတ်ပြုနိုင် ဝတ်ပြုရတာကလွဲရင် ဘာမှလုပ်ခွင့်မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်မိတ်ဆွေတစ်ယောက် နိုင်ငံခြားကနေ အာဖန်ကိုလာတဲ့အခါ ကတူလ်လေဆိပ်ရောက်တော့ ဝယ်လာတဲ့ မုတ်ဆိတ်ရိတ်တဲ့အခါဆွတ်တဲ့ ဆပ်ပြာရည်ကို တွေ့ကြတယ်။ အဲဒီအခါ တာလီဘန်တွေက ဒါကို သိမ်းကြတယ်။ သူကဘာကြောင့် သိမ်းတာလဲလို့မေးတော့ သူတို့က ခင်ဗျား မုတ်ဆိတ်ရိတ်ခွင့်မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ သူက အာဖန်ကပြန်သွားပြီး နောင်ဘယ်တော့မှ သူ ဒီနိုင်ငံကို ပြန်မလာတော့ပါဘူး။

တာလီဘန်တွေရဲ့ ပြဿနာကတာလ်ဆိုတော့ သူတို့ဟာ ဘာမှမသိတဲ့ နယ်သိန်းတဲ့တွေဖြစ်လို့ပါပဲ။ သူတို့ဟာ ပညာမဲ့တွေဖြစ်တယ်။ သေစာ၊ ရှင်စာလောက်ပဲ ဖတ်တတ်ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ဤဆွဲတီးတက် ပြောင်းလဲနေမှုတွေကို မသိဘူး။ ဘာအတွေးအခေါ်၊ အဘိဓမ္မာမှလည်း မသိဘူး။ ကုန်အန်ကျမ်းကိုလည်း တရားဟောဆရာပြောသလောက်ပဲ သိတယ်။ ဒီလူတွေ တိုင်းပြည်ကို ခေါင်းဆောင်ရတဲ့အခါမှာတော့ နိုင်ငံသထက်ပိုင်း ရုတ်စက်သထက် ရုတ်စက်လာတယ်။ လူတွေရဲ့ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စားဝတ်ဆုတ်လည်း ဘာမှထိထိရောက်ရောက် တာဝန်မယူနိုင်ခဲ့ဘူး။ တာလီဘန်တွေ အုပ်ချုပ်ထားစဉ်က ကျွန်တော် ကဘူးလ်မှာ သတင်းလာယူဖူးပါတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတုန်းက ကျွန်တော် ပါရီမှာ မနေခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအကြောင်းတွေတော့ ဖတ်ဖူးကြားဖူးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဂျာမန်ဂက်စတာပိုတွေက ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးသမားတွေကို တစ်အိမ်တက် တစ်အိမ်ဆင်း လိုက်ဖမ်းတာမျိုး၊ ပါရီမြို့တော်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့အတွက် စည်းကမ်းတွေတင်းကျပ်တာမျိုး ဖတ်ဖူးပါတယ်။ ဒီတုန်းက အလွန် ဖိနှိပ်ခဲ့ကြတယ်။ ကဘူးလ်လည်း ဒီလိုပါပဲ။ ကဘူးလ်မှာ နေစဉ်က ကျွန်တော်လည်း

မှတ်ဆိုတ်မရိတ်ခဲရဘူး။ ဒီနောက် ကျွန်တော် ကဘူးလံက ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်က ပထမဆုံး အယ်လ်ကေးဒါးတွေ ထွက်ခွာသွားတဲ့ကြောင်းကို သိရတော့ ဘယ်လိုသွားတယ်၊ ဘယ်ကိုသွားတယ်ဆိုတာ မေးကြည့်တယ်။ အာဖဂန်တွေက အာရပ်တွေဟာ ကဘူးလံမြို့ အဆောက်အဦတွေ ကြားကနေဖြတ်ပြီး လမ်းတွေဆီသွားနေတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း လိုက်သွားတယ်။ အဲဒီ အိမ်တွေမှာ ဘယ်သူမှ မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ စာရင်းဇယားကြီးတစ်ခုကိုတော့ နံရံမှာ ချိတ်ထားတာတွေ့ရပါ တယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ စည်းရုံးရေး၊ ဝါဒဖြန့်ချိရေးတွေကို ရေးထားတယ်။ သူတို့ခေါင်းဆောင်အဆင့်ဆင့် ကိုလည်း ရေးထားပါတယ်။ ကျွန်တော် အာမက်ကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ သူက ဂျူဗင်နယ်ရဲ့ အာဖဂန်လူမျိုး မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ပါပဲ။ အာမက်က ဒီအိမ်တွေထဲက တစ်အိမ်ဟာ ဘင်လာဒင်မိန်းမနေတဲ့အိမ်လို့ ပြောတယ်။ ဘယ်မိန်းမလဲဆိုတာတော့ သူ မပြောဘူး။ ရှိတဲ့အိမ်တွေက ထူးထူးခြားခြားမတွေ့ရပါဘူး။ တချို့က ဗုံးကြဲခံရ လို့ ပျက်စီးနေကြတယ်။ ဒီနောက် ကောင်းတဲ့အိမ်တွေလည်း ကျန်ပါတယ်။ အိမ်ရှင်တွေကလည်း သူတို့အိမ်ဆီ ပြန်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း အိမ်တစ်လုံး ငှားနေပါတယ်။ ခပ်သန့်သန့်ပါ။ ဒီအိမ်မှာ ဘင်လာဒင် မိသားစု နေသွားပါတယ်။ အိမ်ရှင်က ယီမင်မိသားစုတစ်ခု ဒီမှာနေသွားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

အရင်ကလည်း ကဘူးလံမှာ ကျွန်တော် နေခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဝှန်ဆင်မိဆန်က လူတွေက ဘင်လာဒင်နေတဲ့အိမ် ကို သဘောကျကြတယ်လို့ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က ဟိုတယ်မှာမနေချင်ဘူး။ အိမ်တစ်လုံးငှားနေရင် ကောင်းမယ် လို့ စဉ်းစားခဲ့တာပါ။ အိမ်ရှင်က အတော်လေးပျော်သွားပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အိုစမာက ဒီအိမ်ကို တစ်လ ဒေါ်လာ ၁၅၀ နဲ့ ငှားထားပြီး အခု ဒီအိမ်ကနေ ထွက်သွားတဲ့အခါ လစာအပြည့်ပေးမသွားနိုင်ဘူး။ ၃ လစာ ကျန်သွားတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့က လာငှားတော့ သူ ပျော်သွားပါတယ်။ အိမ်ရှင်က အိုစမာတို့ကို ယီမင်တွေလို့ပဲ သိထားတယ်။ မိန်းမတွေပေါမေယ့် ဘယ်သူတွေမှန်းမသိဘူး။ အိုစမာတို့က အိမ်နီးချင်းတွေနဲ့ သိပ်အဆက်အဆံမလုပ်ကြပါဘူး။ အိမ်မှာ သစ်ပင်ပန်းမာလ်တွေကိုပြုစုတဲ့ ဥယျာဉ်မျိုးကိုတောင် လုပ်ခွင့်မပေးပါ ဘူး။ ဟိုအရင်က ဥယျာဉ်မျိုးကို ကျွန်တော်က အိမ်ငှားပြီးတဲ့အခါ ဆက်ငှားလိုက်ပါတယ်။

နောက် ကျွန်တော် ဒုတိယနေရာကို သွားကြည့်တယ်။ အဲဒီနေရာက အရင်က ဆော်ဒီသံရုံး ဖွင့်ထားတဲ့ နေရာပါ။ မြေတိုက်ခန်းလည်းရှိပြီး ကျွန်တော်ဝင်ကြည့်တဲ့အခါ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်။ မြေအောက် ခန်းနံရံတွေ ပတ်ပတ်လည်မှာ ထိုင်ခုံတွေရှိတယ်။ ထိုင်တဲ့အခါ အားလုံး မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်သွားပါတယ်။ အဝတ်အစားလဲတဲ့နေရာ၊ အလုပ်လုပ်တဲ့စားပွဲတွေ၊ နောက် ဆေးဝါးတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါး

သူတို့သိသောနှိမ့်မာတင်လာဒင်

မဟုတ်ဘူး။ အက်စပရင်လို အိမ်သုံးဆေးတွေပါ။ ဆေးထိုးအပ်တွေလည်း တွေ့ရပါတယ်။ မူးယစ်ဆေးဝါးထိုးတဲ့ အပ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးကတော့ တားမြစ်ထားတာပါ။ ဒီနေရာဟာ ကဘူးလ်မြို့ကို တာလီဘန် တို့ သိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့နောက် အယ်လ်ကေးဒါးကြောင့် သံရုံးတွေအားလုံး အာဖဂန်အစိုးရနဲ့ အဆက်ဖြတ်ပြီး ကဘူးလ်ကထွက်ခွာသွားတဲ့အခါ ဆော်ဒီသံရုံးကို အာရပ်နိုင်ငံက ကိုယ်စားလှယ်တွေလာရင် ကြိုဆိုတဲ့နေရာ ဖြစ်တယ်။ တာလီဘန်တွေကို ထောက်ပံ့ဖို့ တချို့အာရပ်နိုင်ငံတွေဆီက လာလေ့ရှိပါတယ်။

ကဘူးလ်မြို့ တာလီဘန်လက်က လွတ်မြောက်သွားတဲ့အခါ အာဖဂန်တွေ မြို့ထဲရောက်လာပြီး အဆောက် အဦတွေ၊ အိမ်တွေထဲဝင်ကာ မွေနှောက်ရှာဖွေကြပါတယ်။ အဝတ်အစားကောင်းတွေ ဝင်ယူကြတယ်။ တချို့ဆို စစ်လက်နက်ပစ္စည်းတွေတောင် ရရှိသွားကြတယ်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွေ၊ သံပြားဖြတ်တဲ့ ကတ်ကြေးတွေ စတာလည်း ယူသွားကြတယ်။ တချို့ဆို ကျွန်တော် တွေတောင်မတွေ့ဖူးပါဘူး။ ပစ္စည်းတွေကို အိတ်သွန် ဖာမှောက် ယူသွားတာတွေအားလုံး ကျွန်တော် ကင်မရာနဲ့ရိုက်ယူထားပါတယ်။ ဂျွန်ကတော့ အပျက်အဆီးပုံတွေ ကို အသေးစိတ်ရိုက်တယ်။ မြို့ပျက်ကြီးလို ဖြစ်နေပေမယ့်လည်း ကဘူးလ်မြို့ရဲ့ ထူးခြားချက်ကတော့လျှပ်စစ်မီး ပြတ်မသွားတာပါပဲ။ အဆောက်အဦတစ်ခုဆိုရင် လျှပ်စစ်မီးပြတ်မသွားသလို ချွေးထုတ်ခန်းကလည်း အကောင်း ကြီး ရှိနေသေးတာကို တွေ့ရတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးတွေနေထိုင်ခဲ့တဲ့ အိမ်အားလုံးဟာ နည်းနည်းညစ်ပတ်ပါတယ်။ ဆေးသုတ်ထားတာမျိုးလည်း မရှိဘူး။ ကြမ်းပေါ်မှာ အညိုရောင်စောင်ကြီးတွေကို ဖြန့်ခင်းထားတယ်။ ကောဇောအဖြစ်နဲ့ ခင်းထားတာပါ။ အိပ်ရာတွေကိုတောင် နံရံမှာ ထောင်ထားတယ်။ အခန်းက အောက်သိုးသိုးအနံ့လည်း ထွက်နေတယ်။ ပေါင်မုန့် ခြောက်တွေကို ပုံပြီး အခန်းထောင့်မှာ ထားထားပါသေးတယ်။ သူတို့က ပေါင်မုန့်စားပြီးသား ကျွန်တို့အစတွေကို လွှင့်ပစ်လေ့မရှိဘူး။ အဲဒီလို လွှင့်ပစ်ရင် အပြစ်ဖြစ်တယ်လို့ယူဆပါတယ်။ သူတို့ ဒီမှာနေရတဲ့ဘဝက အခက် အခဲတွေ များပါတယ်။ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ အာရေဗျက လောရင့် နေခဲ့သလိုပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ နေထိုင်မှုဘဝကို စမ်းသပ်ချင်တဲ့သဘောလည်း ပါပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့ဒီလိုနေတာ ထိုင်တာ မလိုအပ်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ဆေးဘူးတစ်ဘူးလောက်ဝယ်ပြီး ကိုယ်နေတဲ့နေရာနဲ့ အခန်းကို ဆေးသုတ် ထားသင့်တာပေါ့။ ကိုယ်နေတဲ့နေရာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်ရင် ကျန်းမာရေးအရော အားလုံးကောင်းပါတယ်။ သူတို့က ဒီနေရာကို ရောက်လာတာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတိုက်ဖို့ ရောက်လာတာ ဖြစ်တယ်။ ဖိမ့်ကျကျနေဖို့ မဟုတ်ဘူးလို့ ယူဆထားပါတယ် ဟု ပြောပြသည်။

တာလီဘန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ဗာဟစ်မော့ရှ်ဒက်က တာလီဘန်တို့ နှိမ်နင်းသွားပုံနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြန်ပြောပြပါသည်။

‘အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တွေ လေကြောင်းက မတိုက်ခိုက်ခင် ရက်အနည်းငယ်အလိုက မူလာအိုမာဟာ သူ့လူတွေကို စုပြီး စကားပြောပါတယ်။ ‘မင်းတို့ကတော့ ငါ့ကို အားနည်းသွားပြီ။ ဒါမှမဟုတ် ကြောက်ရွံ့နေပြီလို့ ထင်ကြမှာပဲ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ငါကတော့ ငါ့မိသားစုကို ပါကစ္စတန်ပို့ထားလိုက်ပြီ’ လို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီလိုအခြေအနေမှာရှိပေမယ့် တာလီဘန်တွေက မူလာအိုမာကို ရိုသေလေးစားကြပါတယ်။ သူဟာ တခြားအရည်အချင်းတွေမှာ အားနည်းချင် နည်းလိမ့်မယ်။ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းပြီး သတ္တိရှိတဲ့သူပါ။ အခုတော့ သူဟာ သူ့အားနည်းချက်ကို သူ့လူတွေရှေ့မှာ ပထမဆုံး ပြသလိုက်ပါပြီ။

ပါကစ္စတန်အစိုးရက တာလီဘန်တွေကို ပါကစ္စတန်မှာ နေခွင့်မပေးဘဲ မောင်းထုတ်လိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါကစ္စတန်မှာရှိတဲ့ လူမျိုးစုဒေသတွေကတော့ တာလီဘန်ထောင်ပေါင်းများစွာကို သူတို့ဒေသမှာ လာနေဖို့ လိုလို့လားလားကို ကြိုဆိုလက်ခံကြပါတယ်။ အာဖဂန်ကို လာတိုက်တဲ့ အမေရိကန်တွေကို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲပို့အတွက် သူတို့က တာလီဘန်တွေကို လက်ခံကြိုဆိုကြပါတယ်။ တာလီဘန်တွေနဲ့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေကတော့ အမေရိကန်တွေ အလုံးအရင်းလိုက် အာဖဂန်ကို ဝင်လာမယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ မြေပြင်စစ်ပွဲတွေ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရမယ်လို့ ထင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမေရိကန်က သူ့တပ်ဖွဲ့တွေကို မထွတ်တော့ဘဲ ဝေဟင်ကနေ ဗုံးမိုးရွာချကြတယ်။ လေကြောင်းကနေ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်တော့တာပါပဲ။ တာလီဘန်တွေက အချိန်အတော်ကြာအောင်တော့ ခုခံကြပါတယ်။

ရက်ပေါင်းအတော်ကြာတဲ့အခါမှာ မြောက်ပိုင်းက အခြေအနေဟာ ဆိုးဝါးလာခဲ့တယ်။ ရောက်လာတဲ့ ပါကစ္စတန်က အပျော်တမ်းတပ်သားတွေကို အာဖဂန်မြောက်ပိုင်း မာဇာအိုင်ရှရစ်ကို ပို့လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ နယ်မြေကို မကျွမ်းကျင်ကြပါဘူး။ မူလာအိုမာက မြောက်ပိုင်းကို အဲဒီအပျော်တမ်းတပ်ဖွဲ့တွေ ပို့လိုက်ရင် ဖြေရှင်းနိုင်မယ်လို့ ထင်နေပါတယ်။

ကန်ဒါဟာမှာတော့ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်တပ်နဲ့ အမေရိကန်အထူးတပ်တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ တိုက်ပွဲဟာ ဆက်ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှု ပိုပြင်းထန်လာတဲ့အခါမှာတော့ မူလာအိုမာအတွက် အခြေအနေဟာ ခက်ခဲသွားပါပြီ။ သူဟာ အိမ်ထဲမှာ လုံလုံခြုံခြုံ၊ အေးအေးဆေးဆေးနဲ့ အိပ်မနေနိုင်တော့ဘူး။ ပုဂံပန်းဒီရှောင်နဲ့ ပြေးလွှားနေရပါတယ်။ ကွင်းပြင်ထဲမှာ အိပ်ရတာမျိုး၊ သူ့ကို လုပ်ကြံမှာ၊ ပစ်မှတ်ထားပြီး ဗုံးကြဲမှာဦးတည်တဲ့အတွက်

တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ပြောင်းရပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေတွေရှိပေမယ့် မူလာအိုမာဟာ တာလီဘန်တွေရဲ့ စစ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်နေဆဲပါပဲ။ ရှေ့တန်းတိုက်နေတဲ့သူတွေနဲ့ အဆက်အသွယ်တော့ မရှိတော့ပါဘူး။ အမေရိကန်တွေ ကလည်း မူလာအိုမာရှိနိုင်မယ့်နေရာတွေကို ရွေးပြီးတိုက်လာတယ်။ ဗုံးကြဲတာမျိုး၊ ခုံးကျည်နဲ့ ပစ်ခတ်တာမျိုးတွေ လုပ်လာပါတယ်။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်တွေက အမိန့်တွေမထုတ်နိုင်တော့ဘဲ မူလာအိုမာကပဲ ထုတ်ပါ တော့တယ်။ အာဖဂန်နိုင်ငံရဲ့ မြောက်ပိုင်းတပ်မှူးကြီးမူလာနူရီက 'ကျွန်တော်တို့ဟာ လေကြောင်းက အကြီး အကျယ် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်တာခံနေရတယ်။ မာစာအိုင်ရှရစ် စစ်မျက်နှာပြင်မှာလည်း မြေပြင်က အကြီးအကျယ် ထိုးစစ်ဆင်တာ ခံနေရတယ်။ မြို့တွင်းမှာလည်း တိုက်ခံနေရပါပြီ။ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ မူလာအိုမာ ညွှန်ကြားမှ လုပ်နိုင်ပါ့မယ်' လို့ ပြောပါတယ်။ တာလီဘန်တွေဟာ လူထုရဲ့ဒေါသကို ကြောက်ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ အခြေအနေဟာ တဖြည်းဖြည်း လူထုထောက်ခံမှု မရှိတော့ဘဲ လူထုဒေါသထွက်တာကို ကြုံလာရတယ်။ မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့တွေ ဝင်လာတဲ့အခါ သူတို့ကို လူထုက သတ်ပစ်မှာလည်း ကြောက်လာကြတယ်။ လူထုကို ရက်ရက်စက်စက် အုပ်ချုပ်တဲ့သူတွေဟာ ဒီလိုကံကြမ္မာကိုတော့ ရင်ဆိုင်ရမှာပဲ။

ကန်ဒါဟာမှာတော့ မူလာအိုမာဟာ ဗေဒင်ဆရာနဲ့ အိမ်မက်ခံမိတ်ဟောတဲ့ ဆရာတွေထံမှာ မေးမြန်းနေပြီ။ သူက သူ့တပ်မှူးတွေကို ဆက်တိုက်ဖို့တော့ အမိန့်ပေးတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမေရိကန်တွေဟာ မကြာခင် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးတာ ခံရလိမ့်မယ်။ အမေရိကန်ဟာ လက်တုံ့ပြန်ခံရလိမ့်မယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ အခုတော့ အမေရိကန်တွေက သူတို့ကို အကြီးအကျယ်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်နေပြီ။ ကန်ဒါဟာမှာလည်း တိုက်ခိုက်တာ ခံနေရပါတယ်။ ဒါက တကယ့်လက်တွေ့ပါ။ မူလာအိုမာဟာ နောက်ဆုံးတော့ သူ့အိမ်မက်ကို စွန့်လွှတ် လိုက်ရပါတယ်။ သူလည်း ကန်ဒါဟာကနေ ထွက်သွားရပါတော့တယ်။ အမေရိကန်တွေက ကန်ဒါဟာကို ရစရာမရှိအောင် တိုက်ပြီးတဲ့အခါ မူလာအိုမာဟာ သူ့စာတိဖြစ်တဲ့ အူရက်ဂန်ကို ထွက်ပြေးသွားပါတယ်' ဟု ပြောပြသည်။

ဖာရော့အလီအက်ဘာစီသည် ယူဂန်ဒါ၊ ဗြိတိန်ပြားဖြစ်ပြီး တာလီဘန်တို့နဲ့မိန့်သွားပြီးနောက် ပါကစ္စတန်တွင် သူတို့ လက်ရဖမ်းမိခဲ့ပါသည်။

'စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းမှာ ကန်ဒါဟာမှာရှိတဲ့ စည့်ဧဟာမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်တဲ့ ညီအစ်ကိုတော်တွေပဲ ကျန်ခဲ့တော့တယ်။ ကျွန်တော်လည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ စိုးရိမ်လာတယ်။ အကာအကွယ်မဲ့

အခြေအနေမျိုး ရောက်နေပြီး ဘယ်တော့လာတိုက်မလဲဆိုတာကို ထိုင်စောင့်နေရပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ ဒုတိယ စစ်ရေးတာဝန်ခံဖြစ်တဲ့ ဆေယက်အယ်လ်အဲဒဲလ်က ကျွန်တော်တို့ကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ၃ မျိုး ရွေးခိုင်းတယ်။ 'မင်းတို့အနေနဲ့ ကဘူးလ်ကို သွားချင်သွား၊ ကန်ဒါဟာမှာ နေချင်နေ။ ကန်ဒါဟာမှာတော့ တောင်ပေါ်သွားမယ့် အုပ်စုနဲ့ လိုက်ချင်လိုက်၊ မလိုက်ချင်ရင် လေဆိပ်ကအဖွဲ့နဲ့ နေချင်နေနိုင်တယ်။ လေဆိပ်ကအဖွဲ့ကတော့ အန္တရာယ်အကြီးဆုံးပဲ။ အဲဒီ ၃ ချက်ထဲက မင်းတို့ကြိုက်ရာရွေးတော့'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အန္တရာယ် အကြီးဆုံး လေဆိပ်မှာရှိတဲ့အဖွဲ့ကို ရွေးလိုက်ကြတယ်။ လေဆိပ်အဖွဲ့ဆိုတာက အိုဘေးဒါစခန်းကို ပြောတာပါ။ ကန်ဒါဟာ လေဆိပ်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်က တာလီဘန်ဝတ်စုံကို မဝတ်ဘဲ အရပ်သားအဝတ်ပဲ ဝတ်ထားတယ်။ လက်နက်လည်း ကိုင်မထားဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရန်သူတွေက စခန်းကိုဝင်ရောက်လာပြီး မွေနှောက်ရှာဖွေလို့ရှိရင် ကျွန်တော် အရပ်သားလို ဟန်ဆောင်ထားပြီး အခွင့်အလမ်းပေးလာရင် ပြန်တိုက်ခိုက်ဖို့ပါပဲ။ ဝတ်စုံက အရေးမကြီးပါဘူး။ အရပ်သားဝတ်စုံ ဝတ်ထားပေမယ့် စစ်ဝတ်စုံကို ပြောင်းဝတ်လို့ရပါတယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေဟာ ရိုးရိုးအရပ်ဝတ်စုံကိုဝတ်ပြီး တိုက်ပွဲ တိုက်ကြပါတယ်။ ဗုံးကြဲမခံရခင်တုန်းကဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ လက်နက်လည်း ကိုင်ထားလို့ရပြီး ကိုယ်ကြိုက်တဲ့လက်နက်ကို လက်နက်တိုက်ထဲကယူပြီး ကိုင်လို့ရပါတယ်။

အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ညမှာ မဟာမိတ်လေယာဉ်တွေက အလုံးအရင်းနဲ့ ပျံသန်းလာပြီး ဗုံးကြဲတော့တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့က အင်္ဂါနေ့လောက်မှ လာမယ်ထင်တာပါ။ အမေရိကန်တွေ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက် မယ်ဆိုတာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁ လ လောက်ကတည်းက သိခဲ့ပါတယ်။ အမေရိကန်က ဘင်လာဒင်ရဲ့မိတ်ဆွေက ဖက်စ်နဲ့ သတင်းပို့တယ်။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကလည်း သတင်းရရချင်း ကျွန်တော်တို့ကို ဗလီထဲမှာစုပြီး ရှင်းပြပါတယ်။ အမေရိကန်တွေ နောက်တစ်လလောက်ကြာရင် ဗုံးကြဲမယ်ဆိုတဲ့သတင်းကို ပြောပြပါတယ်။ ကောလာဟလအဖြစ်နဲ့ ကြားနေရတာက မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့က အမေရိကန်လေယာဉ်ပျံတွေကို ပစ်ချတယ်။ အဲဒါကို အမေရိကန် ရေဒီယိုနဲ့ မီဒီယာတွေက လွှင့်ထုတ်ကြတယ် ဆိုတာပါပဲ။ အတော်ကို ရယ်စရာကောင်းတဲ့ သတင်းပါ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကတော့ စပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့က လေဆိပ်စခန်းမှာ ရှိနေတာပါ။ ကျွန်တော်တို့နားကို ဗုံးတွေ ကျလာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အရူးတစ်ယောက်လို ထွက်ပြေးရပါတယ်။ ဗုံးတွေက စိပ်သထက် စိပ်လာတယ်။ ကံကောင်းလို့ လွတ်သွားတယ် ပြောရမှာပါပဲ။

တိုက်ခိုက်တဲ့အချိန်ဟာ ရာမန်ဒန်ဥပုသ်လနေ့လည်း နီးနေပါတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့မှာ

www.burmeseclassic.com

ဥပုသ်လ ဝင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလေကြောင်းကနေ တိုက်ပြီးတဲ့နောက် တာလီဘန်တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ပက်ရှ်တွန်းတွေက လေဆိပ်ဒေသကို စီးနှင်းလာတယ်။ ညဘက်ဆို တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် ပစ်ခတ်သံတွေ ကြားရပါတယ်။ ဝဇ ရက်နေ့ရောက်တော့ ပက်ရှ်တွန်းတွေ တခြားတစ်ဘက်ကနေ ထိုးလာပါတယ်။ ဒီအခါကတော့ ပြင်းထန်ပြီး ကျွန်တော်တို့ နောက်ကိုဆုတ်ခုံရပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ စခန်းတွေကျကုန်ပါပြီ။ ကန်ဒါဟာနဲ့ တိုရာဘိုရာပဲ ရှိတော့တယ် ထင်ပါတယ်။ မြောက်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ တာလီဘန်ရဲ့ အခိုင်အမာစခန်းတွေပဲ ကျန်တော့တယ်။ ဒီစခန်းတွေလည်း အပိုင်းခံရပြီး မူဂျာဟစ်ဒင်တွေလက်ထဲကနေ ကျသွားပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေပြောတဲ့ 'ဒီကနေ့လွတ်အောင်ပြေး၊ ဒါမှ နောက်တစ်နေ့ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်မယ်' ဆိုတဲ့ စကားကို သတိရနေပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ မူလာဒိစာပြောတာကို သတိရပါတယ်။ သူက 'မူဂျာဟစ်ဒင်တွေအားလုံးဟာ ကန်ဒါဟာကို ဆုတ်ခွာသွားကြပြီ။ အဲဒီကနေ ကျုပ်တို့ဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ပြန်တိုက်ယူမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ကန်ဒါဟာ မှာပဲကျုပ်တို့တွေ အသေခံ ပြန်တိုက်မယ်' လို့ ဆိုပါတယ်။ သူပြောတာက အောင်ပွဲခံမလား၊ အသေခံမလားဆိုတာပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ဟာ ရေခန်းခြောက်နေတဲ့ မြစ်ဆိပ်ကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ မြစ်ထဲမှာတော့ ရေမရှိတော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ ယီမင်လူမျိုးတစ်ယောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က တတ်သလောက်၊ မှတ်သလောက် အာရပ်စကားလေးနဲ့ပြောတာကို သူက စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင်ပေးတယ်။ တစ်နေ့ ကျွန်တော် အိပ်နေရာက နှိုးလာတော့ ဘယ်သူမှမရှိတော့ဘူး။ အရုဏ်တက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ အားလုံး ထွက်သွားကြပါပြီ' ဟု သူက ပြောပြခဲ့လေသည်။

ဥဗ်တာမာဒိစစ်အကျဉ်းစခန်းတွင် ဖမ်းဆီးခံထားရသော အမည်မဖော်လိုသူ အကျဉ်းသားတစ်ဦး၏ စစ်နံရုံးတွင် ချွတ်ဆိုချက်အရ ...

စစ်နံရုံးတွင် အမည်မဖော်လိုသူ အကျဉ်းသားတစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်များကို အသံဖမ်းစက်ဖြင့် ဖမ်းထားပြီး ထိုအခွေထဲမှ သူ၏ထွက်ဆိုချက်များအနက် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆသော အချက်များကို ဖော်ပြပါသည်။ သက်သေခံများ မည်သို့ပင်တင်ပြသည်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ကျွန်တော်ပါဝင်ခဲ့သမျှ သိရှိခဲ့သမျှတို့ ဝန်ခံပြောပြလိုပါသည်။ ယခု ကျွန်တော်ထွက်ဆိုသော အဖြစ်များမှာ အမှန်အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိခံရခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် ဘင်လာဒင်ကို ကူညီခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျွန်တော်ပြောဆိုသည်များမှာ အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော် ကူညီခဲ့သည်များကို ပြောပြပါသည်။ ကျွန်တော်သည် အိုဗမာဘင်လာဒင်နှင့်အတူ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုသို့ အိုဗမာဘင်လာဒင်နှင့်အတူ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်မှာ တဖြားကြောင့်မဟုတ်ပါ။ ငွေရ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသည်မှာ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်က ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က တာလီဘန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် အမေရိကန်တို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်စဉ် တာလီဘန်တစ်ဦး အဖြစ်ရှိနေသည်။ ကျွန်တော့်ကို အာရပ်တို့က ငွေပေးသည်။ သူတို့က အမေရိကန်တို့ကိုတိုက်ရန် လေယာဉ်မှူးအယောက် ၂၀ စီစဉ်ထားသည်ဟု သိရသည်။ ထိုသည်မှာ ကျွန်တော်သိသော ပထမဆုံးအကြောင်း ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြောင်းမှာ ကျွန်တော် ပါဝင်ပတ်သက်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဂျာလာလာဘတ်ကို သွားပါသည်။ ထိုနေရာတွင် ဘင်လာဒင်ရှိသည်။ ထိုမှ ပါကစ္စတန်နယ်စပ်ကို သွားကြသည်။ သွားသောလမ်းမှာ ဘယ်သူမှ မသိသော လျှို့ဝှက်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့်မိသားစုကို ပါကစ္စတန်နယ်စပ်တွင်ထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ အာဖဂန်နိင်ငံထဲ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုမှစ၍ ဘင်လာဒင်နှင့်သွမိသားစုမှာ ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။ ထိုသည်မှာ ကျွန်တော် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ပတ်သက်သမျှဖြစ်ပါသည်။

စစ်ခုံရုံးမှ ခုံသမာဓိဝင်တစ်ဦး၏ မေးမြန်းချက်

- မေး - မောင်မင်းအနေနဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ရန်သူလို့ သဘောထားပါသလား။
- ဖြေ - ကျွန်တော်က ငွေအတွက် အလုပ်လုပ်တာပါ။ ကျွန်တော့်ကို တချို့က အမေရိကန်တွေက ဆိုးတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် အမေရိကန်တွေကို စဉ်းစားမနေပါဘူး။ ငွေကိုပဲ စဉ်းစားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ငွေအတွက်ပဲ အလုပ်လုပ်တယ်။

ဖူးအက်အယ်လ်ရာဘီးယားသည် အသက် ၄၅ နှစ်အရွယ်ရှိ ကွပ်တိုလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူ့ကို ငွမ်တား မိုတွင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက ဘင်လာဒင်နှင့် သူ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံပြီး လအကြာတွင် သူသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအချိန်က အမေရိကန်တို့သည် တာလီဘန်တို့ တိုက်ခိုက်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ရာဘီးယားက ထွက်ဆိုသည်မှာ သူသည် အာဖဂန်သို့ ဓမ္မေတ္တလည်ပတ်ရန် ရောက်လာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လာချိန် စစ်နှင့်တိုးခြင်းဖြစ်၏။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးတို့ တိုရာဘိုရာတောင်တန်းများဆီ ဆုတ်

သွားသည်ကို ပြောပြပါသည်။ တိုရာဘိုရာသည် ဂျာလာလာဘက်အနီး အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်းတွင် ရှိလေသည်။

အဲဒီကာလတုန်းက ဘယ်အာဖဂန်လူမျိုးကမှ အာရပ်တွေကို အိမ်မငှားပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ ပစ်သတ်ခံရမှာတို့၊ ဗုံးကြဲခံရမှာတို့ ကြောက်တာကြောင့်ပါ။ နေ့ခင်းပေးရင်လည်း ယဉ်ကျေးမှုအရ ၂ ရက်လောက်ပဲ နေ့ခင်းပေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တစ်အိမ်ပြောင်းလိုက်၊ ၁ ရက်၊ ၂ ရက်လောက် နေလိုက်၊ နောက်အိမ်ပြောင်းလိုက်နဲ့ စိုပြီးနေခဲ့ရတယ်။ နောက် မြောက်ပိုင်းက ဂျာလာလာဘက်ကို ပြောင်း ရမယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါက ထွက်ပေါက်တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီမှာ ထွက်ပြေးဖို့လမ်းရှိရင်လည်း ပြေးလို့ရပါတယ်။ အခုဆို တစ်နိုင်ငံလုံး ရှုံးနိမ့်နေပြီ။ တာလီဘန်တွေ ကျရှုံးနေပြီး မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်အဖွဲ့တွေက အမေရိကန် လေတပ်နဲ့အတူ ဝင်ရောက်လာပါတယ်။ ဒီလောက်မြန်မြန် ရှုံးနိမ့်မယ်လို့ မထင်မိကြဘူး။ တစ်ပတ်အတွင်းမှာကို တရိုက်ရိုက်နဲ့ ရှုံးလာတာ ခွေးပြေး၊ ဝက်ပြေး ပြေးရတဲ့အထိပါပဲ။ ဝရန်းသုန်းကားဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတို့တွေရင် သိနိုင်ပါတယ်။ ဂျာလာလာဘက်ကို ရှိတဲ့ကားနဲ့ သွားရတယ်။ ကားတွေမှာ လူအပြည့်အသိပ်ပဲ။ ဂျာလာလာ ဘက်ရောက်တော့ မြို့စွန့်က အိမ်တစ်အိမ်ကို ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားပါတယ်။ အိမ်ရှင်က အဗ္ဗဒူဂူခွစ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှာ လူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာတယ်။ အိမ်မှာတော့ ဘယ်သူမှ မရှိဘူး။ အိမ်ထဲရောက်တာနဲ့ ကျွန်တော်တို့လိုတာတွေ အကုန်ယူကြတယ်။ ဒီနောက် ဂျာလာလာဘက်လည်း အတိုက်ခံရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပြန်ဆုတ်လာခဲ့ကြတယ်။ မြို့ကို ဘယ်သူမှ ထိန်းမထားနိုင်ဘူး။ တွေ့တဲ့သူဟာ ရန်သူဖြစ်နေတော့ ဘယ်သူမှ အပြင်မထွက်ရဲကြဘူး။ ဟိုဘက်ကရော၊ ဒီဘက်ကရော တွေ့တာနဲ့ ပစ်သတ်တာပဲ။ လမ်းတွေဟာ လူသတ်ကွင်းဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဂျာလာလာဘက်ကနေ တောင်တန်း တွေအဆုံးရောက်အောင် ပြည်းဖြည်းချင်း ဆုတ်ခွာခဲ့ကြတယ်။ တောင်တန်းတွေက နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာ ရှိပါတယ်။ နယ်ခြားမျဉ်းအဖြစ် ကာထားသလိုပါပဲ။ အဲဒီ တောင်တန်းတွေကတော့ တိုရာဘိုရာ တောင်တန်း တွေပါပဲ။ အဲဒီ တောင်တန်းတွေက ကျွန်တော်တို့လွတ်မြောက်ဖို့ လမ်းပါပဲ။ တောင်တန်းတွေကနေ ဖြတ်လိုက်ရင် တစ်ဘက် ပါကစ္စတန်ကို ရောက်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ တောင်တန်းပေါ်တက်နိုင်တယ်။ ဖြတ်နိုင်တယ် ဆိုရင်တော့ ပါကစ္စတန်ထဲ ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်ပေါ်မှာ အမြဲတိုက်ခိုက်မှုတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ အမေရိကန် လေယာဉ်တွေဗုံးကြဲတာ ခံရပါတယ်။ တောင်တန်းပေါ်တက်ရင်း ကလေးတွေငိုကြွေးသံတွေ၊ ယောက်ျားတွေ အော်ဟစ်ပြောဆိုသံတွေ ကြားရပါတယ်။ တောင်တန်းတစ်ခုလုံးမှာ အရပ်သားတွေ ထွက်ပြေးနေ တာတွေ၊ အသက်ဘေးကလွတ်အောင် အမောတကောနဲ့ သွားနေတာတွေ ရပါတယ်။ တောင်ပေါ်မှာ လူတွေ

ပြည့်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ကျွန်တော် တောင်ထိပ်ရောက်လာခဲ့တယ်။ အဗ္ဗဒူဒူနဲ့က ကျွန်တော်တို့ကို အမိန့်ပေးပါတယ်။ ဘယ်သူမှ မနားရဘူး။ ခရီးဆက်သွားရမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နှင်း တွေ့ကျလာလို့ပါပဲ။ နှင်းတွေကြောင့် လမ်းတွေပိတ်မသွားခင် ခရီးဆက်ဖို့ အမိန့်ပေးတာပါ'ဟု ဆိုသည်။

ဒေါက်တာ ဗိုဟာမက်အစစ်ကားစီနီဒါသည် နာရန်ဟာပြည်နယ်၏ ဒုတိယအုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်သည်။ တိုရာဘိုရာ သည် ထိုပြည်နယ်ထဲတွင် ရှိပါသည်။ ဒေါက်တာကားစီနီဒါသည် တိရစ္ဆာန်ဆေးကုဆရာဝန်ဖြစ်ပြီး အာဖဂန်တို့ ဆိုဗီယက်တပ်များ ကျူးကျော်စဉ်က တိုရာဘိုရာမှနေ ဆိုဗီယက်တို့ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို စစ်သင်တန်း များကိုလည်း ထိုတောင်တန်းများပေါ်တွင် ပေးခဲ့လေသည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလများတွင် သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် အကြိမ်များစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ အာဖဂန်တွင် ကွန်မြူနစ်များ အာဖဂန်ကိုအုပ်ချုပ်ထားသော ၁၉၈၉ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၁ ခုနှစ်ကြားတွင် ဖြစ်သည်။ 'ထိုအချိန်ကသူသည် အလွန်လေးစားဖွယ်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်'ဟု ဒေါက်တာ ကားစီနီဒါက ပြောပါသည်။ ဘင်လာဒင် တိုရာဘိုရာတောင်တန်းများပေါ် ဘာကြောင့် ဆုတ်ခွာခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို သူက သမိုင်းဖြစ်ရပ်များကို ကိုးကား၍ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

'၁၉၈၀ ကနေ ၁၉၈၃ ခုအထိ ကျွန်တော်ဟာ တိုရာဘိုရာမှာ ဒုတိယတပ်မှူးကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ အဲဒီမှာ စက်သေနတ်ကြီးတွေ ဆင်ထားတဲ့ ကတုတ်ကျင်းတွေ၊ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်တွေရှိတယ်။ ရုရှားတွေ ကျွန်တော်တို့ကို လာတိုက်ဖို့ဆိုတာ အတော် ခက်ခဲပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က လိုဏ်ခေါင်းတွေ၊ ကတုတ်ကျင်းတွေကို တောင်ပေါ်မှာ အသေအချာ လုပ်ထားလို့ပါပဲ။ ပါကစ္စတန်ဘက်ကိုလည်း ခြေလျှင်လျှောက်ပြီးတော့ ပါရာချီး နားရောက်ရင် ပါကစ္စတန်ကို သွားလို့ရပြီ။ ကြက်တူရွေးနှုတ်သီးလို့လည်း ခေါ်တယ်။ ပါကစ္စတန်ပိုင်နက်ပေါ့။ အဲဒီကနေ ပြန်လာလို့လည်း ရပါတယ်။

တိုရာဘိုရာကို ဆိုဗီယက်တွေ ထိုးစစ်အကြိမ်ကြိမ် ဆင်ခဲ့တာကိုလည်း ကျွန်တော် အသေအချာသိတာပေါ့။ တစ်ကြိမ်တော့ ဆိုဗီယက်စစ်သား ၂၀၀၀ လောက်၊ အာဖဂန် ကွန်မြူနစ် ၂၀၀၀ လောက် တောင်ပေါ်တက်လာပြီး ထိုးစစ်ဆင်တယ်။ အဲဒီတပ်တွေကို ရုရှားရဟတ်ယာဉ်နဲ့ အမ်အိုင်ဂျီ ဂျက်တိုက်လေယာဉ် ၂၀၀ လောက်က အကာအကွယ်ပေးပြီး ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ စက်သေနတ်တွေနဲ့ ရဟတ်ယာဉ် ၂၀ ကို ပစ်ချ လိုက်တယ်။ ယူကရိန်းစစ်သားတစ်ယောက်ကိုလည်း လက်ရဖမ်းဆီးမိခဲ့တယ်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကာလတုန်းက

ဆိုစိယက်တွေကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ အင်အားဟာ ၁၂၀၊ ၁၃၀ လောက်ပဲရှိတယ်။ အဲဒီအင်အားနဲ့ တိုရာဘိုရာမှာ ခိုအောင်းပြီး ပြန်တိုက်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် အာရပ်တွေ တိုရာဘိုရာကို ဆုတ်ခွာလာတဲ့အကြောင်း ၂ ချက် ရှိတယ်။ အမေရိကန်တွေ သူတို့ကို တိုရာဘိုရာမှာ လာတိုက်ရင် ခက်ခဲပါတယ်။ ပါကစ္စတန်ဘက် သွားရင် ဝင်လို့ရတဲ့ အလွန်လွယ်ကူတဲ့ လမ်းရှိလို့ပါပဲ' ဟု ဆိုသည်။

တိုရာဘိုရာစစ်ပွဲတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အာဖဂန်ပြည်သူစစ်ခေါင်းဆောင် တပ်မှူးကြီး မိုဟာမက် မူဆာသည် ဣတန်း စစ်မျက်နှာကို ဦးဆောင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ မူဆာမှာ ဟာဇာရက်အလီ၏ ယောက်ဖတော်သူ ဖြစ်၏။ ဟာဇာရက်အလီမှာ မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့၏ တပ်မှူးအားလုံးကို ဦးဆောင်သော တပ်မှူးကြီး ဖြစ်လေသည်။ ၂၀၀၁ ခု၊ ဇူလိုင်လက မိုဟာမက်မူဆာကို ကျွန်တော် အင်တာဗျူးခဲ့ပါသည်။ သူက ၁၉၉၁ ခုနှစ်လောက် ဘင်လာဒင်နှင့် ဆွေဆုံခဲ့ပြီး ဘာမှ ထွေထွေထူးထူး မပြောဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်း ပြောပါသည်။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု အကြာတွင် သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ပုန်းအောင်းနေသော တိုရာဘိုရာကို တိုက်ခိုက်ရန် စစ်သားများကိုဦးဆောင်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်ဟု သူက ပြောပါသည်။

'ကျွန်တော်တို့တပ်ဖွဲ့တွေဟာ ဂျာလာလာဘတ်ကနေ တိုရာဘိုရာကို ချီတက်ခဲ့တယ်။ တပ်သား ၆၀၀ လောက် ပါပါတယ်။ တစ်ပတ်လောက်ကြာအောင် တိုက်ခဲ့ပေမယ့် ရှေ့ကိုမတိုးနိုင်သေးဘူး။ သူတို့က တောင်တန်းတွေပေါ်ကနေ ခုံးကျည်တွေနဲ့ ပစ်ချတယ်။ သူတို့ကို တိုက်ရတာ အလွန်ခက်ပါတယ်။ သူတို့က တောင်စောင်းတွေ၊ လိုက်ခေါင်းတွေကနေကွယ်ပြီး ရှောင်ကပ်တွေ၊ လောင်ချာတွေနဲ့ ပစ်ချကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က အောက်ကလွင်ပြင်ထဲမှာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဖမ်းမိရင်လည်း သူတို့က သူတို့မှာရှိတဲ့ ဗုံးတွေကိုခွဲပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသွားကြတယ်။ အဲဒီလို သေသွားတဲ့သူ ၃ ယောက်တောင် တွေ့ရပါတယ်။ သူတို့က 'မင်းတို့၊ ငါတို့ကို မတိုက်ပါနဲ့။ မင်းတို့ကို မတိုက်ချင်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မင်းတို့က မွတ်ဆလင်တွေ ဖြစ်လို့ပဲ' လို့ သတိပေးပြောကြားကြတယ်။ အဲဒီလို တိုက်တဲ့နေရာမှာ တိုက်ရတာ ခက်ခဲတဲ့သူတွေကတော့ ချေချင်းတွေပါပဲ။ သူတို့တွေက အသေခံပြီး တိုက်ခိုက်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ အာဖဂန်တပ်မှူးကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဟာဂျီဇာမန်းက အာရပ်တွေနဲ့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲဖို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေဟာ တောင်ပေါ်မှာရှိတဲ့ ဂါလန်ဂျာလီရွာ

ကနေ ထွက်ခွာချင်တယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးတွေက 'ကျွန်တော်တို့ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့တွေ ဆီမှာ လက်နက်ချချင်တယ်။ အပစ်အခတ်လည်း ရပ်စဲချင်တယ်' ပြောတော့ ဇာမန်က 'ကောင်းပြီ၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲတာကို ကျွန်တော်ခွင့်ပြုတယ်။ ညနေ လေးနာရီမှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲမယ်' လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ ညမှာပဲ အယ်လ်ကေးဒါးတွေနဲ့ တာလီဘန်တွေဟာ ပါကစ္စတန်ဘက်ကို ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က လူ ၁၃ ယောက်ကိုပဲ ဖမ်းမိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က အပစ်အခတ် မရပ်စဲချင်ပါဘူး။ ဟာဂျီဇာမန်က အပစ်အခတ်ရပ်စဲချင်တယ်။ ပစ်တာလည်း ရပ်လိုက်ရော သူတို့ ဟိုဘက်ကို ထွက်သွားကြ တော့တာပါပဲ။

တာလီဘန်တွေကို တိုက်ခိုက်တဲ့တိုက်ပွဲမှာ အမေရိကန်တွေ မပါပါဘူး။ သူတို့က ဗုံးကြဲပေးတဲ့နေရာမှာပဲ ပါပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုက်တဲ့အခါမှာလည်း အမေရိကန်စစ်သား ၆ ယောက်ပဲ ပါတယ်။ သူတို့ကလည်း အထူးတပ်ဖွဲ့က ဖြစ်တယ်။ သူတို့က လေကြောင်းကိုအချက်ပေးဖို့ လိုက်ပါလာတာပါ။ အမေရိကန်လေတပ်က ဗုံးကြဲတာ တိကျပါတယ်။ အောက်ကလူတွေ ညွှန်ပြတဲ့အတိုင်း ကြံချနိုင်တယ်။ အယ်လ်ကေးဒါး စစ်သားတွေ ရှိတဲ့နေရာကို အောက်ကလူတွေက သတင်းပေးရင် သူတို့က ရအောင် ဗုံးနဲ့ပစ်ချနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုက်တဲ့နေရာမှာ လေကြောင်းကနေ တိုက်ခိုက်ပေးတာဟာ အလွန်အသုံးဝင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအမြင်အရပြောရင်တော့ ပါကစ္စတန်ကို သွားနိုင်တဲ့လမ်းကြောင်းကို အမေရိကန် တွေအနေနဲ့ ပိတ်ထားနိုင်ရင် အယ်လ်ကေးဒါးတွေ ထွက်ပေါက်မရှိနိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အခုစစ်ပွဲမှာတော့ အမေရိကန် တွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဧည့်သည်ဖြစ်သလို ပါကစ္စတန်ဘက် သွားတဲ့လမ်းကြောင်းအကြောင်း၊ ဘယ်လိုပိတ်ဆို့ ရမလဲဆိုတာ သူတို့ မသိဘူး။ တိုရာဘိုရာမှာ ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါကျတော့ အမေရိကန်တွေက ကျွန်တော်ကို လေးဘီးစလုံးမောင်းလို့ရတဲ့ ဒတ်ဆန်းကား လေးငါးစီး ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်လူ လေးယောက်ကျပြီး ရှစ်ယောက် ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်' ဟု ဆိုသည်။

ပီတာဂျူဗင်နယ်သည် ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်ပြီး နောင် ABC သတင်းဌာန၏ စစ်ကြော် ဓာတ်ပုံဆရာအဖြစ် တိုရာဘိုရာတိုက်ပွဲတွင် သတင်းဓာတ်ပုံယူရန် ရောက်ရှိလာခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။ သူက...

'အမေရိကန်တွေရဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့တွေဟာ အလွန်ကို တော်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့အနေနဲ့ သတင်းမှားတွေကို ရတတ်တယ်။ တိုရာဘိုရာတိုက်ပွဲမှာဆိုရင် အာဖဂန်တွေပေးတဲ့သတင်းကိုပဲ မှီခိုပြီးတိုက်တဲ့အတွက် အမှား

www.burmeseclassic.com

အပွင့်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီအခါ အိုစမာအတွက် အလွယ်တကူ ထိုးဖောက်သွားလို့ ရတာပေါ့။ အထူးတပ်ဖွဲ့တွေကို ဝေဖန်ပြောဆိုမှုလည်း မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်အမြင်ကတော့ မြေပြင်မှာ ဒီလောက် အင်အားနဲ့ မလုံလောက်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်လိုက်ပါလာတဲ့ စစ်ကြောင်းဆိုရင် အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၂ ယောက်ပဲ ပါ၊ ပါတယ်။

ကျွန်တော်သိရသလောက်တော့ ယခုစစ်ပွဲမှာ အမေရိကန်အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံးနဲ့ အလွန်အောင်မြင်အောင် တိုက်ခိုက်နိုင်တာပဲ။ သူတို့ ဒီလောက်ကလေး ပါလိမ့်မယ်လို့ မထင်ခဲ့ဘူး။ မြေပြင်စစ်ပွဲအတွက် စစ်သားတွေ အများကြီးပါလိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့တာပါ။ အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် နည်းနည်းကလေးနဲ့ အောင်မြင်အောင်လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ တာလီဘန်အုပ်ချုပ်မှုကို အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် နည်းနည်းကလေးက ဖြိုချနိုင်ခဲ့တယ်။ မြေခွေးတစ်ကောင်နောက်ကို လိုက်ဖမ်းမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘွတ်ဖိနပ်ရှည်ကြီးကိုဝတ်ပြီး လိုက်ဖမ်းတာ အဆင်ပြေဆုံးပါပဲ ဟု ဆိုခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ပိုင်းရှိ တိုရာဘိုရာစစ်ပွဲတွင် အမေရိကန်တို့သည် ဘင်လားဒင်ကို အသေလည်း မဖမ်းနိုင်၊ အရင်လည်း မဖမ်းနိုင်ခဲ့ပေ။ သူတို့ရရှိသည့် အခွင့်အရေးကို ဆုံးရှုံးသွားသည်။ ဘာကြောင့် ဖမ်းနိုင်သလဲဆိုသည့် အမေးပုစ္ဆာ ထွက်လာခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ထိုပြဿနာကို မေးစရာဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၄၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့ သမ္မတလောင်းများ အချေအတင်ပြောပွဲတွင် ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတလောင်း ဆီနိတ်တာဂျွန်ကယ်ရီက 'ဘင်လားဒင်ဟာ တိုရာဘိုရာတောင်တန်းပေါ်ကနေ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက် သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းထားတဲ့ကြားက လွတ်အောင်ထွက်သွားနိုင်တာပဲ' ဟု ပြောခဲ့သည်။ နောက် ၂ ပတ်လောက် အကြာ၌ နယူးယောက်တိုင်းသတင်းစာထဲတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတော်မီဖရန့်က ထိုအဖြစ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ သူသည် ဘုရားကိုထောက်ခံသူ ဖြစ်လေသည်။ တိုရာဘိုရာစစ်ဆင်ရေးကို ကွပ်ကဲရသော တပ်မှူးကြီးလည်း ဖြစ်လေသည်။ 'အဲဒီတုန်း ထဲနဲ့ ဒီကနေ့အထိ တိုရာဘိုရာမှာ ဘင်လားဒင် ဘယ်နားမှာရှိသလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ လုံးဝမသိခဲ့ပါဘူး။ အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ အိုဟိုင်းဆိုးရှိ မြို့တော်ခန်းမတွင် ဒုတိယသမ္မတခန့်ချေမှုက တိုရာဘိုရာတိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂျွန်ကယ်ရီ၏ ဝေဖန်ချက်ကို 'လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ ပေါက်ကရံကားတွေ ပြောသွားတာပဲ' ဟု ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခဲ့ပါသည်။

သမ္မတဘုရားကိုယ်တိုင် တိုရာဘိုရာတွင် ဘင်လားဒင် ဘယ်နေရာမှာရှိသည်။ ဘာကြောင့် လွတ်မြောက်သွား သည်ဟူသော မေးခွန်းများကို မဖြေနိုင်ခဲ့ပါ။ သူလည်း ကောင်းကောင်း မသိပါ။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် ၁ ပတ်အလိုတွင် ထည်း သူကိုယ်တိုင် ထိုမေးခွန်းကို မဖြေနိုင်ခဲ့ပါ။ သမ္မတဖြစ်လာသည်အထိ ဂျွန်ကယ်ရီ၏ ဝေဖန်ချက်ကို မတုံ့ပြန်နိုင်ခဲ့ပေ။ သူသည် ကျွန်တော်တို့၏ တပ်မတော်ကို ကွပ်ကဲရသူဖြစ်သော်လည်း တိုရာဘိုရာတွင် အိုစမာဘင်လားဒင်ကို လက်ရဖမ်း နိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က အာဖဂန်စစ်ဆင်ရေးကိုဦးဆောင်ရသော ကျွန်တော်တို့၏ ထိပ်ဆုံးတပ်မှူးကြီးဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး

www.burmeseclassic.com

တော်မီဖရန့်က *ဆီနိုတ်တာဟာ အဖြစ်အပျက်တွေကိုတော့ နားလည်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ့်လက်တွေ့အဖြစ်ကိုတော့ သူမသိပါဘူး* ဟု တုံ့ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထောက်လှမ်းရေး အစီရင်ခံစာများကလည်း ဘင်လာဒင်သည် ထိုအချိန်က နိုင်ငံ အများအပြား၊ နေရာအများအပြားတွင် ဘယ်နေရာရောက်ရှိနေမှန်း မသိခဲ့ရပေ။ တိကျသော အစီရင်ခံစာများလည်း မရရှိခဲ့ပေ။ အစီရင်ခံစာတစ်စောင်စီတွင် တစ်နေရာစီ ရောက်နေပေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအလယ်တွင် ပင်တဂန်မှအရာရှိများသည် ထိုအချိန်က နောက်ခံအခြေအနေကို ခြုံငုံ၍ အစီရင်ခံခဲ့ပါသည်။ *ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်* ဆိုသည့် ကောက်ချက်ကို ချထားသည်။ သူတို့၏ အစီရင်ခံမှုကို သုံးသပ်ကြည့်ရာတွင် ဘင်လာဒင်သည် တိုရာဘိုရာတွင် အမှန်တကယ်ရှိခဲ့ပုံ ရပါသည်။ ထိုသို့ အစီရင်ခံစာကို ရေးသားရာတွင် ရေဒီယိုအသံလွှင့်ချက်များကို ကြားဖြတ်ရယူပြီး ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တော်မီဖရန့်ကလည်း သူ၏ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော *အမေရိကန်စစ်သားတစ်ဦး* ဆိုသော စာအုပ်တွင်လည်း ရေးသားထားခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက တက္ကဆက်တွင် သမ္မတဘုရိတ် သူ သွားရောက်တင်ပြ ပြောဆိုခဲ့ရာတွင် *အခိုင်အမာမဟုတ်ပေမယ့် ရရှိတဲ့ အစီရင်ခံစာတွေအရတော့ အိုစမာဟာ အဖြူရောင်တောင်တန်းတွေပေါ်မှာ ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ် သမ္မတကြီးခင်စွာ အဲဒါကတော့ တိုရာဘိုရာဒေသပါပဲ* ဟု ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ကျွန်တော်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေး ထိပ်တန်းအရာရှိများနှင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သည်။ တစ်ယောက်က *ကျွန်တော်တို့ အခိုင်အမာသိရတာက ဘင်လာဒင်ဟာ တိုရာဘိုရာကနေ သူ့လူအုပ်စုလေး တစ်ခုပျောက်ကွယ်သွားတယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်းလည်း ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်နေပါတယ်* ဟု ပြောပြခဲ့သည်။ တိုရာဘိုရာစစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သော CIA အရာရှိ ဂယ်ရီဘန်ဆင်းကလည်း စစ်ပွဲကာလက ဘင်လာဒင်သည် တိုရာဘိုရာတွင်ရှိကြောင်း သေချာသည်ဟု လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဖော်ပြပါ ပြောဆိုချက်များနှင့်အချက်များသည် တိုရာဘိုရာတွင် ဘင်လာဒင် ရှိခဲ့သည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝိတာကျဉ်းစင်နယ်

*အာဖဂန်မိတ်ဆွေတွေက ကျွန်တော့်ကို ပြောတာတော့ အိုစမာဟာ တိုရာဘိုရာမှာရှိတယ် ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒီလိုပြောတာက မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်တွေ ကဘူးလ်ကို မသိမ်းခင်ကပါ။ ၂၀၀၁ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက် နေ့လောက်က ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ အဲဒီသတင်းကို ဘင်လာဒင်ရဲ့ ယာဉ်မောင်း အာဖဂန်လူမျိုးက ပြောတာပါ။

အဲဒီနောက် ကျွန်တော်က ကားဆရာတစ်ယောက်ကို စည်းရုံးပြီး ကျွန်တော့်ကို တိုရာဘိုရာကို ပို့ပေးဖို့ပြောပါတယ်။ သူ့ကိုပိုက်ဆံပေးပြီး ကျွန်တော်က ပို့ခိုင်းတာပါ။ တိုရာဘိုရာ ရောက်တဲ့အခါ မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် အဖွဲ့က အာဖဂန်လူမျိုး ဗိုလ်မှူးတစ်ဦး ဖမ်းမိထားတဲ့ အာရပ်တွေနဲ့တွေ့ပြီး ကျွန်တော် မေးခဲ့တယ်။ သူတို့ကို ဒီညကပဲ ဖမ်းမိထားတော့ သူတို့ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေကြတယ်။ အိမ်လေးထဲမှာ အစောင့်တွေ ချထားပြီး သူတို့ကို အိမ်ထဲ ထည့်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်ကို အိမ်ထဲ ဝင်ခွင့်ပေးတော့ အထဲရောက်တဲ့အခါ အဲဒီအာရပ်တွေ မောမောပန်းပန်းနဲ့ အိပ်ပျော်နေကြပြီ။ အဲဒီထဲမှာ အသားမည်း အာရပ်တစ်ယောက်လည်း ပါတယ်။ ဆူဒန်လူမျိုး ဖြစ်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် တခြား အာဖဂန်နိုင်ငံက ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဖမ်းမိထားတဲ့ အာရပ်တွေအားလုံး အာဖဂန်ဆောင်းရာသီမှာ ဝတ်တဲ့ဝတ်စုံတွေ ဝတ်ထားတယ်။ သူတို့ကို တောင်ပေါ်မှာ ဖမ်းမိမှန်းသိသာတယ်။ အအေးဒဏ်ကိုလည်း ကောင်းကောင်းခံနေရတယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေကဆိုတော့ အာဖဂန်ရဲ့ အအေးဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြပါဘူး။ အဲဒီလို တောင်ပေါ်မှာ ခိုအောင်းနေရင်း နို့မှုန့်ပဲ စားနေကြရတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကလေးသောက်တဲ့ နို့မှုန့်ဘူးခွံတွေကို တောင်ပေါ်မှာ အများကြီးတွေ့ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီ နို့မှုန့်တွေကို ပျားရည်နဲ့ ရောပြီး ဒိန်ချဉ်အဖြစ်လည်း လုပ်သောက်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ တစ်ချိန်လုံး ပြေးလွှားနေကြရတာပေါ့။ ဒီတော့ ဒီလူတွေ နီးလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော့်ကို တွေ့မှာပဲ။ ဒီအခါ ကျွန်တော်က မုတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးတွေ ရိတ်ထားတော့ အမေရိကန်စစ်တပ်ကြီး ဒီရောက်နေပြီလို့ သူတို့ ထင်ကြလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော့်မှာ ပီတာဘာဂျင် ရိုက်ထားတဲ့ ဓာတ်ပုံ ပါပါတယ်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က CNN က ဘင်လားဒင်ကို အင်တာဗျူးတုန်းက အိုစမာနဲ့ ကျွန်တော် ရိုက်ထားတဲ့ပုံပေါ့။ ကျွန်တော်က တစ်နေ့ ဒီပုံဟာ အသုံးဝင်မယ်လို့ ထင်ထားပါတယ်။

အဲဒီအချိန်က အလွန်မှောင်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဓာတ်ငွေ့နဲ့ထွန်းတဲ့ မီးအိမ်လေးကို ကိုင်ပြီး အိပ်ပျော်နေတဲ့ သူတို့ကို ကြည့်တယ်။ သူတို့က ခြေကုန်လက်ပန်းကျပြီး အိပ်ပျော်နေပါပြီ။ ကျွန်တော် ရောက်သွားတဲ့အချိန်မှာ နာရီကြည့်လိုက်တော့ နံနက် ကိုးနာရီလောက်ရှိပါပြီ။ သူတို့ဟာ နှစ်ရက်လောက်ကို မအိပ်ကြရဘူး။ ကျွန်တော်က တစ်ယောက်ကို အသာလေးနှိုးလိုက်တယ်။ လေးယောက်စလုံးတော့မနှိုးရဲဘူး။ နှိုးလိုက်ရင် သူတို့က လေးယောက်ဖြစ်နေတော့ ကျွန်တော်နဲ့အတူ အာဖဂန်လူမျိုးက တစ်ယောက်ပဲပါတယ်။ ဒီတော့ သူတို့က ဝိုင်းပြီး တိုက်ခိုက်နိုင်ပါတယ်။ နှိုးလိုက်တဲ့ တစ်ယောက်နှိုးလာတော့ ကျွန်တော်က ပီတာဘာဂျင် ရိုက်ထားတဲ့ဓာတ်ပုံကို ထုတ်ပြပါတယ်။ အိုစမာဘင်လားဒင်နဲ့ ကျွန်တော် ရိုက်ထားတဲ့ပုံပါ။ ကျွန်တော် ဘယ်သူ

ဖြစ်တဲ့အကြောင်း သူ့ကို ရှင်းပြပြီး 'ခင်ဗျား ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ခဲ့သလား။ ဒီအနားမှာ သူရှိသလား' လို့ မေးတော့ သူက ဓာတ်ပြုံကြည့်ပြီး သက်ပြင်းချလိုက်တယ်။ နောက် အင်္ဂလိပ်လို ပြောတယ်။ သူ အင်္ဂလိပ်စကား ကို ကောင်းကောင်းပြောတတ်တယ်။ ရက်အနည်းငယ်လောက်က သူ ဘင်လာဒင်ကို တွေ့ခဲ့တယ်။ အခုတော့ ဘယ်ရောက်နေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို သူ မကြားဘူးလို့ ပြောပါတယ်' ဟု ဆိုသည်။

အဘူဂျာဖား အယ်လ်ကူပိတ်တီသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ အစောပိုင်းက တိုရာဘိုရာကို အမေရိကန် စစ်လေယာဉ်များက ဖုံးကြဲ တိုက်ခိုက်သည်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မြင်တွေ့ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ဘင်လာဒင်အပေါ် ထိုဒေသတွင် ရှိနေနိုင်ပြီး ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်လောက်က ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားသည်ဟု သူထင်ကြောင်းပြောခဲ့သည်။ အဘူဂျာဖား၏ ပြောဆိုချက်များမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ ပြောဆိုချက်များကို အယ်လ်ကော့စ်ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ်တွင် ၉/၁၁ နှစ်ပတ်လည်နေ့၌ ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

'၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့မှာ မူဂျာဟစ် ရှိတ်အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့ သူ့ရဲ့ လက်ရွေးစင်အုပ်စုဟာ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် ပေ ၉၀၀၀ ကျော်မြင့်တဲ့ တိုရာဘိုရာတောင်တန်းများပေါ် ရောက်လာကြပါတယ်။ ဒီဒေသဟာ တောင်စောင်း၊ တောင်ထွတ်တွေ အများကြီးရှိပြီး ရာသီဥတုကလည်း အလွန်အေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စခန်းချတဲ့နေရာမှာ ကတုတ်ကျင်း ၁၅ ခုကျော် ရှိတယ်။ အမေရိကန်တွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို ကာကွယ်ဖို့ လုပ်ထားတာပါ။ အဲဒီ ကတုတ်ကျင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ လက်တွေ့နဲ့ပဲ တူးဖော်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုတွေနဲ့ အာဖဂန် မူဂျာဟစ်ဒင်တွေလည်း ပါပါတယ်။ ရန်သူရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို အကာအကွယ်ပြုနိုင်ဖို့ ကတုတ်ကျင်းတွေ အများကြီး လိုအပ်ပါတယ်။ ညီအစ်ကိုတော် ဖာရစ်နဲ့ အဗ္ဗဒူဂဒက်တို့က အဲဒီနားကလူတွေကို တောင်းပန်ပြီး ကူညီဖို့ ပြောခဲ့တယ်။ လူမျိုးစုတွေက ကျွန်တော်တို့နဲ့ အတူလာနေတယ်။ ဒီနောက် အမေရိကန်တွေရဲ့ ပရိဒေတာ လေယာဉ်တွေက နေ့၊ ည နားတယ်မရှိဘူး။ အမြဲရောက်လာပြီး ဖုံးကြဲတော့တာပါပဲ။

ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့ ညနက်ပိုင်းမှာ အပြင်းအထန် ဖုံးကြဲသံတွေကို ကြားလို့ ကျွန်တော် လန့်နှိုးလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နေရာဟာ ဖုံးဒဏ်ကြောင့် တုန်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနီးဆုံးနေရာအထိ ဖုံးမိုးတွေ ရွာချနေတာပါ။ ရှိတ်အိုစမာနေတဲ့ ကတုတ်ကျင်းများကို ကြုံနေတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ညကလည်း ရှည်ကြာလွန်းတယ်။ မိုးရိမ်စရာလည်း အလွန်ကောင်းတဲ့ အခြေအနေပါ။ မိုးလင်းတဲ့အထိ ကျွန်တော်တို့ စောင့်နေရတယ်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

မနက်ရောက်ရင် ဘာတွေများ ဖြစ်နေမလဲလို့လည်း သိချင်ပါတယ်။

မနက်မိုးလင်းတဲ့အခါ သတင်းဆိုးကို ကြားလိုက်ရတယ်။ ရှိတ်အိုစမာရဲ့ ကတုတ်ကျင်းဟာ လုံးဝ ပျက်စီး သွားပြီဆိုတာပါပဲ။ ရှိတ်အိုစမာဟာ အဲဒီကတုတ်ကျင်းကို နေ့တိုင်း လာစစ်တယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားသခင်က အိုစမာဘင်လားဒင်ကို အသက်ရှင်ဖို့ စောင့်ရှောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် သူဟာ အဲဒီ ကတုတ်ကျင်းကနေ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ညက ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ဗုံးကြဲခံရတဲ့ ကတုတ်ကျင်းနဲ့ မီတာ ၂၀၀ အကွာက ကတုတ်ကျင်းမှာ သွားနေတယ်လို့ သိရပါတယ်” ဟု ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။

အက်ဒဲလာတာဘာရက်သည် မော်ရိုကိုလူမျိုးဖြစ်ပြီး ဘင်လားဒင်၏ ကားမောင်းသမားလည်း ဖြစ်၏။ သူကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ပါကစ္စတန်နှင့် အမေရိကန် အာဏာပိုင်များက ဖမ်းဆီးမိခဲ့သည်။ နောက် ငွမ်တာနာမို အကျဉ်းစခန်းသို့ ပို့ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၀၄ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် သူ့ဇာတိ မော်ရိုကိုသို့ ပြန်ပို့ကာ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုခဲ့လေသည်။ နောက်တွင် သူက ဤသို့ ထွက်ဆိုခဲ့သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တွေ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော် ကန်ဒါဟာကန ထွက်ခွာခဲ့ ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့အတူ ဘင်လားဒင်၊ အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီနဲ့ တခြား အစောင့်တွေလည်း ပါလာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဂျာလာလာဘတ်ကနေ ကဘူးလ်ကို သွားပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် ကဘူးလ်ကို ပြန်လာ တာပါပဲ။ မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့တွေ လက်ထဲကို ကဘူးလ်ကျသွားတော့ ကျွန်တော်တို့ ကန်ဒါဟာကို ပြန်လာတယ်။ အဲဒီတုန်းက ရာမန်ခနဲ့ ဥပုသ်လကြီးလည်း ဖြစ်တယ်။ ကန်ဒါဟာ အတိုက်ခံရတော့ ကျွန်တော် တို့ တိုရာဘိုရာကို ရောက်သွားကြတယ်။ တောင်တန်းတွေပေါ်မှာ ရက် ၂၀ လောက် နေခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ အေမန်အယ်လ်ဇာ ဝါဟီရီက ဘင်လားဒင်ရဲ့သား အူသမန်နဲ့အတူ ထွက်သွားကြတယ်။ နောက် ဘင်လားဒင်လည်း သူ့သား မိုဟာမက်နဲ့ အာဖဂန် အစောင့်တွေနဲ့အတူ ထွက်ခွာသွားတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ယီမင်နဲ့ ဆော်ဒီ အစောင့်တွေနဲ့အတူ ပါကစ္စတန်ကို ထွက်လာခဲ့ကြပါတယ်။ နယ်စပ်စစ်ဆေးရေးစခန်းကို ရောက်တော့ ပါကစ္စတန်အာဏာပိုင်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို ဖမ်းလိုက်တယ်။ အမေရိကန် အာဏာပိုင်တွေလက်ထဲ ကျွန်တော် တို့ကို လွှဲပေးပြီး ကျူးဘားက ငွမ်တာနာမို အကျဉ်းစခန်းကို ပို့လိုက်ကြပါတယ်”

အိုစမာဘင်လားဒင်ကိုယ်တိုင် တိုရာဘိုရာတွင် သူကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံအား ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

၁၁ ရက်နေ့က အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနတွင် ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါသည်။

'ယခု ကျွန်တော်အနေနဲ့ တိုရာဘိုရာက အလွန်ကြီးမားတဲ့ တိုက်ပွဲကြီးအကြောင်းကို ပြောပြချင်ပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာ အမေရိကန်တွေအနေနဲ့ ဘယ်လောက် သူ့ရဲဘောကြောင်သလဲဆိုတာ ပြောပြချင်လို့ပါ။ တိုရာဘိုရာမှာ မူဂျာဟစ် တိုက်ခိုက်ရေးသမား ၃၀၀ ကျော်ပဲ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကတုတ်ကျင်း ၁၀၀ ကျော် တူးပြီး နေရတာပါ။ ကတုတ်ကျင်းတွေမှာ စတုရန်း တစ်မိုင်ကျော် ဖြန့်နေရတာပါ။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ သုံးရက်နေ့ ရာမာဒန် ဥပုသ်လရဲ့ ၁၇ ရက်မြောက် နံနက်မှာတော့ အမေရိကန်လေယာဉ်တွေက အပြင်းအထန် ဖုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ပါတယ်။ အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေက တိုရာဘိုရာမှာ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တွေ ရှိမယ်လို့ အသေအချာတွက်ချက်ပြီး တိုက်တာပါ။ ကျွန်တော်ရော၊ မူဂျာဟစ် ညီအစ်ကိုတော် အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီရော ရှိမယ်လို့ သူတို့က ယူဆပါတယ်။ နာရီမလပ် ဖုံးကြဲ တိုက်ခိုက်တာပါ။

တစ်စက္ကန့်တောင် မနားဘဲ လေယာဉ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းပေါ်ကနေ ဖျံသန်းနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းပေါ် စမတ်ဖုံးတွေလည်း ကြုံချတယ်။ ပေါင်ချိန် ထောင်ပေါင်းများစွာရှိတဲ့ ဖုံးတွေကို ဖိုးရွာသလို ကြုံချပါတယ်။ အဲဒီဖုံးတွေက အလွန်ထူတဲ့ ကျောက်ဂူတွေထဲတောင် ဝင်ပြီး ပေါက်ကွဲသွားပါတယ်။ ဘီ-၅၂ လို ဖုံးကြဲလေယာဉ်လည်းဖြစ်၊ တိုက်လေယာဉ်လည်းဖြစ်တဲ့ လေယာဉ်တွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ တစ်စင်းတိုက်ပြီးရင် နောက်တစ်စင်းက ထပ်လာတယ်။ နှစ်နာရီလုံးလုံး တိုက်ခိုက်ပါတယ်။ လေယာဉ်တစ်စီး ဖျံသွားတိုင်း ဖုံးအလုံး ၂၀ ကနေ ၃၀ အထိ ကြုံချပါတယ်။

အဲဒီလို ဖုံးကြဲပြီးတဲ့အခါမှာ မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်အဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့ရှိမယ့် နေရာတွေကို မြေပြင်ကနေ ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ တိုက်ခိုက်သမျှကို ကျွန်တော်တို့ တွန်းလှန်နိုင်ခဲ့တယ်။ တိုက်ပွဲ ဖြစ်တိုင်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်လိုက်တာချည်းပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ စခန်းတွေထဲ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့တွေ ဝင်မလာရဲ တာပေါ့။ ဘယ်လောက် သူ့ရဲဘောကြောင်သလဲဆိုတာ သိသာပါတယ်။ အလွန်အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ အဲဒီ တပ်ဖွဲ့တွေဟာ မူဂျာဟစ်ဒင် ၃၀၀ လောက်ရှိတဲ့ ကတုတ်ကျင်းတွေကို မသိမ်းပိုက်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ကတုတ်ကျင်းတွေဟာ တစ်မိုင်ပတ်လည်ရှိပြီး အအေးဓာတ်ကလည်း အနုတ် ၁၀ ဒီဂရီအထိ ရှိပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ လူ ၆% ဖြစ်တဲ့ ၁၈ ယောက် ကျဆုံးခဲ့ရတယ်' ဟု အိုမာဘင်လားဝဒ် ကိုယ်တိုင်က ပြောပြခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့က ထုတ်လွှင့်ခဲ့သော ဘင်လားဒင်၏ ရုပ်ပုံမှာ သူ၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေကို မြင်တွေ့ရသည်။ တိုရာဘိုရာမှ ထွက်ခွာလာပြီးနောက် ဘင်လားဒင်၏ ဘယ်ဘက်လက်မှာ ဒဏ်ရာရပြီး မလှုပ်နိုင်သည့်အကြောင်း သတင်းရရှိထားသည်။ ၃၄ မိနစ်ကြာ ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည့် တီဗွီခွေထဲတွင် သူ၏ ဘယ်ဘက်လက်မှာ အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ ထိုတီဗွီခွေထဲ၌ သူက ...

'ကျွန်တော်ဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးကျွန်တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အသက်ရှင်သည်ဖြစ်စေ၊ သေဆုံးသွားသည်ဖြစ်စေ စစ်ပွဲကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်နေကြမှာပါပဲ' ဟု ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။

အက်ဘဒဲလ်ဘာရီ အက်တစ်သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်က တိုရာဘိုရာတွင် ဘင်လားဒင်နှင့် နှစ်ရက်ကြာ အင်တာဗျူးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'အိုစမာဟာ တိုရာဘိုရာမှာ ရှိနေခဲ့တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် မအံ့ဩပါဘူး။ အဲဒီမှာ ရှိနေမယ်လို့လည်း မျှော်လင့်ထားတယ်။ ပင်လယ်ကွေ့ဒေသမှာ ရှိတုန်းက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တော့ တိုရာဘိုရာမှာ ဝိုးကြဲခံရလို့ ဘင်လားဒင်ရဲ့ ဘယ်ဘက်လက်မောင်း ဒဏ်ရာရပြီး ခွဲစိတ်ခံရတယ်လို့ ပြောတယ်။ သူ့ဗီဒီယို တီဗွီခွေကို ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း သူ့ဘယ်ဘက်လက်က ဒဏ်ရာရထားပြီး လှုပ်ရှားတာ မတွေ့ရဘူး။ တောင့်တောင့်ကြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ သူ့ရဲ့ပုံကိုတွေ့တော့ အယ်လ်ကေးဒါးတွေ ဒေါသထွက်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ သူဒဏ်ရာရတာကို သူ့လူတွေက အကြီးအကျယ် စိတ်မကောင်းဖြစ်တာပါ' ဟုဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စစ်တပ်သည် သမိုင်းတွင် အင်အားအကောင်းဆုံး စစ်တပ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ တိုရာဘိုရာကို တိုက်ခိုက်သည့်အခါတွင် အမေရိကန်စစ်တပ် လက်တစ်ဆုပ်စာနှင့် ဝင်တိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေပြင်တိုက်ပွဲတွင် အမေရိကန်အထူးတပ်ဖွဲ့ နည်းနည်းလေးနှင့် ဝင်တိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သမိုင်းဆရာများအနေဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အခြေတင် ငြင်းခုံခဲ့သော မြေပြင်စစ်အင်အားအကြောင်းကို အမေရိကန်စစ်တပ်က ယခုအခါ တစ်မျိုးပြောင်းလဲလိုက်ပါသည်။

မြေပြင်အင်အားသည် အဓိကမဟုတ်ဘဲ လေကြောင်းနှင့်တိုက်ပြီး ပြုသလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စစ်သည် အကူအညီရည်ပြီး စစ်သားများ ဓားစာခံမဖြစ်ဘဲ အောင်မြင်သည့်စစ်ပွဲဟု ပြောရပေလိမ့်မည်။ မြေပြင်အထူးတပ်ဖွဲ့ အနည်းငယ်နှင့်

တိုက်ပြီး လေကြောင်းမှနေ အကြီးအကျယ်တိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ မြေပြင်မှနေ အာဖဂန်စစ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာနှင့်အတူ ပူးတွဲတိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တာလီဘန် စစ်တပ်ကြီးကို ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်အတွင်း ချောမွန်းပစ်လိုက်နိုင်သည်။ သမားရိုးကျ မဟုတ်သော စစ်ပွဲတစ်ခုအဖြစ် ကျောင်းသုံးစာအုပ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခံရမည် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယခုတိုက်ပွဲသည် တိုရာဘိုရာတွင်အောင်ပွဲရလိုက်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် အမေရိကန်စစ်သည် အများအပြားပါဝင်ခဲ့လျှင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းမိနိုင်ရန် ပိတ်ဆို့ထားနိုင်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် အနည်းငယ်နှင့်သာ တိုက်ရသည့်အတွက် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို မမိလိုက်ပေ။ တိုရာဘိုရာတိုက်ပွဲ ပြီး၍ ၃ လ လောက်အကြာတွင် အာဖဂန်အလယ်ပိုင်းသို့ အမေရိကန်တပ်များ အလုံးအရင်းဖြင့် ပင်တဂွန်မှနေ လွှဲလိုက်သည့် အင်နာကွန်ဒါ စစ်ဆင်ရေးဟုဆိုကာ တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုစစ်ဆင်ရေးမှာ ထိရောက် ပါသည်။ အမေရိကန်စစ်သား ၁၀၀၀ လောက်ကို အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်း ဂါဒက်တွင် ဖြန့်ချထားလိုက်သည်။ ထိုနေရာတွင် တာလီဘန်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတပ်သားများကို ပိတ်ဆို့အနိုင်ယူလိုက်နိုင်ပါသည်။

တိုရာဘိုရာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ လွတ်မြောက်သွားသည့်အတွက် အမေရိကန်အစိုးရက တောင်းပန်ခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းပြချက် အများအပြားလည်းပေးခဲ့သည်။ အမေရိကန် မြေပြင်တပ်ဖွဲ့များ လုံလုံလောက် လောက် ပို့ထားနိုင်လျှင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းမိနိုင်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဥဒောက် ကစွာတန်တွင် သော အမေရိကန်လေတပ်စခန်းမှ တပ်သားများ ပို့ပေးလျှင်ရသည်။

သို့သော် တိုရာဘိုရာစစ်ပွဲတွင် သတင်းစာဆရာများက အများအပြား ရောက်လာကြသည်။ ဖောက်စ် သတင်းဌာန၊ CNN သတင်းဌာနများက သူတို့နည်းနှင့် သူတို့ ရောက်သွားခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်စစ်တပ်က အယ်လ်ကေးဒါးစခန်းများ တွင် ဗုံးများထောင်ထားမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။

ရောက်ရှိလာသော အမေရိကန် သတင်းစာဆရာများမှာ အမေရိကန်စစ်သား များထက် များပါသည်။ ထို့ကြောင့် တိုရာဘိုရာတိုက်ပွဲတွင် ဘင်လာဒင်ကို တရားဥပဒေရှေ့မှောက် ခေါ်ဆောင်နိုင်သော အခွင့်အရေး လက်လွှတ်သွားသည့် အတွက် အလွန်ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှပါသည်။

အခန်း-၁၁ အီရတ်တွင် ကနေဒါအဖွဲ့အခြေ စိုက်ခြင်းနှင့်အဘူမူဆက် အယ်လ်ဇာဝါဂီအကြောင်း

၁၉၉၉ ခုနှစ်က အိမ်မာတင်လာဒင်၏ပြောကြားချက်

‘မျှတလီးယားလက်နက်ရဲ့ စာတုလက်နက်တွေဟာ ဘာသာရေး တာဝန်အရ လိုအပ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်’

ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ WMD နှင့်ပတ်သက်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးတွင် တိကျပြတ်သားသော မူဝါဒမရှိခဲ့ပေ။ ဘင်လာဒင်ကိုယ်၌ကလည်း ထိုကိစ္စကို တိကျပြတ်သားသော သဘောထားမရှိခဲ့ပေ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး မဖြစ်ခင် နှစ်နှစ်ခန့်အကြာတွင် WMD နှင့်ပတ်သက်ပြီး သဘောထားကြေညာချက်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုသဘောထားထဲတွင် ထိုလက်နက်များကို လက်ခံရေး၊ မခံရေး အိုင်အမာ ပြောဆိုခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဆုဒန်တွင် အခြေစိုက်ခဲ့စဉ်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များသည် မျှတလီးယားပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ လက်ဝယ်ရရှိအောင် ကြိုးစားခဲ့ဖူးသည်။ နောက် အယ်လ်ကေးဒါးသည် အာဖဂန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြသည်။ ဘင်လာဒင်သည် ပါကစ္စတန်မှ အဆင့်မြင့်မျှတလီးယား သိပ္ပံရှင်ဟောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူတို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီး ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ မျှတလီးယားပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရန် ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ကြိုးစားနေသည့် တစ်ချိန်တည်းတွင်

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များသည် နျူကလီးယားလက်နက် ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် နျူကလီးယား ဓာတုပစ္စည်းများကို စမ်းသပ်နေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဇီဝလက်နက်များ ရရှိရန်လည်း ကြိုးစားနေခဲ့လေသည်။

အစောပိုင်းနေ့ရက်များက အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တချို့သည် ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးကို အိပ်မက်မက်ကြသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များက ပေါ်လိုဟိုဆေး ဒီအယ်လ်မေဒါဆန်တော့စ်ဆိုသူ ပေါ်တူဂီလူမျိုးတစ်ယောက်သည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ရောမမြို့တွင် အာဖဂန်နစ္စတန် ဘုရင်ဟောင်းကို သတ်ဖြတ်ရန် ကြံစည်မှုဖြင့် အီတလီအာဏာပိုင်များက သူ့ကို ထောင်ရှစ်နှစ် ပြစ်ဒဏ်ချခဲ့သည်။ ထောင်မှလွတ်သောအခါ ဆန်တော့စ်သည် အရှေ့အာဖရိကတွင် အခြေစိုက်ခဲ့ပြန်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလက သူ့ကို ပေါ်တူဂီမဂ္ဂဇင်းဖြစ်သော အိပ်စပရက်ဆို (Expresso) မဂ္ဂဇင်းမှ သတင်းထောက် ဟိုဆေးပက်ဒရီ ကက်စတန်ဟောရာက တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုအင်တာဗျူးတွင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များသည် အစောပိုင်းက ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များကို အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်ရှိခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်က အစွဲရေးတွေကို သတ်ဖြတ်ဖို့အတွက် အလွန်ကြောက်စရာကောင်းပြီး ရက်စက်တဲ့ အစီအစဉ် တစ်ခုကို ရေးဆွဲခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒါက သောက်ရေထဲမှာ ပြဒါးတွေထည့်ပြီး အစွဲရေးတွေ သောက်မိရင် သေဆုံးသွားအောင်ပေါ့။ ရေအားလုံးထဲ ပြဒါးခတ်လိုက်ရင် စိုက်ပျိုးထားတဲ့ ရေကနေ သီးနှံတွေ ပျက်စီးမယ်။ အစားအသောက် စားတဲ့အခါလည်း အဆိပ်သင့်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာ ကောင်းလိုက်သလဲ။ အခု ပြန်တွေ့ကြည့်ရင် ကျောထစ်မိပြီး ကြောက်စရာကောင်းပုံကို တွေးမိတယ်။ အဲဒီလို ကျွန်တော် တင်ပြတဲ့ အစီအစဉ်ကို အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ပါကစ္စတန်မှာရှိတဲ့ ဆေးပညာဆိုင်ရာ စာကြည့်တိုက်ထဲမှာ စာအုပ်တွေကို ရက်အတော်ကြာ ဖတ်ရှုခဲ့ပါတယ်။ အဆိပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လေ့လာတာပါ။ အဲဒီမှာ အရေပြားပေါ်ကတစ်ဆင့် သွေးကြောထဲရောက်၊ သွေးအိတ်တွေ ပျက်ဆီးတဲ့ အဆိပ်မျိုးကို လေ့လာမိတယ်။ အဲဒီအဆိပ်မျိုးဟာ မိနစ်ပိုင်း၊ နာရီပိုင်းအတွင်း လူတစ်ယောက်ရဲ့ အရေပြားကနေတစ်ဆင့် အဆိပ်တွေပျံ့ပြီး သေစေနိုင်ပါတယ်။ ပက်ရှ်ဝါမှာတုန်းကတော့ အနောက်နိုင်ငံရဲ့ သူလျှိုတွေ အတော်များများ ကျွန်တော် သိခဲ့ပါတယ် ကျွန်တော်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အကြံပြုခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ သူလျှိုတစ်ယောက်ယောက်ကို ဘာကြောင့် မဖမ်းနိုင်တာလဲ။ ဖမ်းမိရင် သူတို့ကို အသုံးချလို့ရတာပေါ့။ အမေရိကန်ကပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဥရောပကပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်က သူလျှိုပဲဖြစ်ဖြစ် စခန်းခေါ် သွားပြီး လိုအပ်တဲ့ စမ်းသပ်ချက်တွေမှာ အသုံးပြုနိုင်တာပေါ့။ လို့ပြောတော့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က 'ဒါဟာ

ဘာသာရေး ပြဿနာလည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် လိုအပ်ရင် ရှိတ်က အဆုံးအဖြတ် ပေးရမှာပဲ* လို့ ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရှိတ်ကို သွားတွေ့ပါတယ်။ ရှိတ်က ဘာသာရေးအရ အာဏာအပိုင်ဆုံးပဲ။ ရှိတ်က အဆိပ်နဲ့ စမ်းသပ်မယ့်ကိစ္စကို ကန်ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ကို ကန်မထုတ်ပစ်တာတောင် ကံကောင်းတယ်။ သူက ပြောတယ်။ 'မင်းက ဘာကြောင့် လူသားတစ်ယောက်ကို ရက်ရက်စက်စက် စမ်းသပ်ချင်တာပဲ။ မင်းက ငါတို့ကို နာစီတွေလို့ ထင်သလား'တဲ့ ဒီနောက်သူက 'အေး တိရစ္ဆာန်တွေကိုတော့ စမ်းသပ်ချင်စမ်းသပ်ကြည့်ပေါ့ကွာ' လို့ ထပ်ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ ယုန်လေးတစ်ကောင်ကို စမ်းကြည့်တယ်။ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ဒီလို အရေပြားကနေ အဆိပ်တင်ပြီး စမ်းသပ်တဲ့အခါ ဝက်သတ္တဝါက အကောင်းဆုံးလို့ သိရပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဇီဝဗွဲ့စည်းမှုက လူနဲ့ တော်တော်တူတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါကစ္စတန်လို မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမှာ ဝက်ကို ဘယ်လိုလုပ် ရှာနိုင်မှာလဲ*ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဂျမားအယ်လ်ဖက်သည် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အာဖရိကရှိ အမေရိကန်သံရုံး နှစ်ရုံးကို ဝှံးခွဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖမ်းဆီးမိသော တရားခံလေးဦးအနက် တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ့ကို နယူးယောက် တရားရုံးတွင် နှိပ်စား တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အလယ်က သူသည် ဆူဒန်တွင် နေထိုင်ခဲ့၏။ ဆူဒန်တွင် ရှိစဉ် အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် ယူရေနီယံကို ရှာဖွေဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြောင်း တရားရုံးတွင် ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။

*ကျွန်တော်က အဘူဖက်အယ်လ်မက်ကီးနဲ့ ပတ်သတ်ပြီး မှတ်မိသလောက် ပြောပြပါမယ်။ သူဟာ အိုစာဘင်လားဒင် နောက်ထပ်အိမ်ထောင်တစ်ခု ထပ်ပြုဖို့ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် စေလွှတ်ခံခဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ခါတွန်မှာ သူ့ရဲ့ အတွေ့အကြုံကိုပြောပြတာ ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ ယူရေနီယံကို သူ ရရှိလာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ယူရေနီယံ လိုတယ်။ အဲဒါကို လှေလာရမယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ ဒါဟာ အမှန်လား၊ မမှန်ဘူးလားတော့ မသိဘူး။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ခါတွန်မှာရှိတဲ့ ဂျန်ဘူရီလာလမ်းက ရုံးကို သွားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီရုံးက ယူရေနီယံရောင်းတဲ့ သူ့ရဲ့ရုံးခန်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို 'ခင်ဗျား ယူရေနီယံကို လိုချင်တယ် မဟုတ်လား။ အရေးကြီးနေလို့လား' လို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော့်နဲ့ သိတဲ့လူတွေက ယူရေနီယံကို အရေးတကြီး လိုချင်နေတယ်။ ယူရေနီယံကို ဘယ်နိုင်ငံက ရမယ်ဆိုတာလည်း သိချင်နေတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဈေးနှုန်းဆွေးနွေးချင်တယ်' လို့ပြောတော့ သူကလည်း 'အဲဒီသတင်း ခင်ဗျားကို ပြောမယ်၊ ယူရေနီယံ ရောင်းမယ်ဆိုရင် ဒေါ်လာ ၁ သန်းနဲ့ ၅ သိန်း ပေးရမယ်။ အဲဒီ ငွေတွေကို ဆူဒန်မှာပေးလို့မရဘူး။

ဆူဒန်နိုင်ငံ အပြင်ဘက် တစ်နိုင်ငံမှာ ပေးရမယ် လို့ ပြောပါတယ်။ သူ့ကို ကြားထဲကနေ ဆက်သွယ်ပေးရတဲ့ အတွက် ကော်မရှင်ပေးရမယ်၊ ပွဲခပေါ့။

ကျွန်တော်ဟာ ခါထွန်မြို့မှာရှိတဲ့ ဘာရာကာ အဆောက်အဦက အစ်ကလက်ကုမ္ပဏီကို သွားခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တဲ့ အဘူရီဒါအယ်လ်ဆူရီကိုလည်း ရရှိတဲ့သတင်းအပြည့်အစုံကို ပြောပြ ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ သူက 'မင်း သူ့ကို ပြန်ပြောလိုက်စမ်း၊ ငါတို့မှာ စက်ရှိတယ်။ လျှပ်စစ်နဲ့လည်ရတဲ့စက်ပဲ။ အဲဒီစက်နဲ့ စမ်းသပ်ချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပထမဆုံး သတင်းမှန်တော့ ယူရလိမ့်မယ်။ ဆလင်ဒါကိုလည်းကြည့်ချင် တယ်။ အဲဒီဆလင်ဒါအမျိုးအစား သိဖို့လည်း လိုအပ်တယ်' လို့ ပြောလိုက်ပါလို့ မှာလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ပြောပြပြီး မိနစ်အနည်းငယ်အကြာမှာ သူတို့က အိတ်ကြီးတစ်လုံး ယူလာတယ်။ အိတ်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ဆလင်ဒါ အရှည်ကြီးတစ်လုံး ရှိတယ်။ ၂ ပေ၊ ၃ ပေလောက် ရှိလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဆလင်ဒါပေါ်မှာ 'အသုံးပြုရန်' ဆိုတဲ့ စာလုံးတွေကို ထွင်းထားတာ တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော် သိသလောက်တော့ တောင်အာဖရိကဆိုတဲ့ စာလုံးနဲ့ နံပါတ်တွေ အစဉ်အတိုင်း ရေးထားတယ်။ အားလုံး အင်္ဂလိပ်စာလုံးနဲ့ ရေးထားတာ ချည်းပါပဲ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ယူရနေိယံကိုတော့ မတွေ့ခဲ့ရပါဘူး' ဟု ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။

မန်ဒေါက်မာမ္မတ်ဆလင်းသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က ပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ယူရေနီယံ လိုအပ်သည့်အကြောင်း၊ ရရှိအောင် ကြိုးစားခဲ့ကြောင်း၊ သူ့ကို ဖမ်းမိစဉ် ၁၉၉၈ စက်တင်ဘာလက ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။ ဂျာမနီတွင် သူ့ကို ဖမ်းဆီးမိပြီး FBI အေးဂျင့်များက သူ့ကို စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ရုံးတင်စာရားစွဲဆိုရာတွင် သူ့ကို လူသတ်ရန် ကြံစည်မှု၊ ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ သုံးစွဲရန် ကြံစည်မှုဖြင့် ရုံးတင်ခဲ့သည်။ သူ၏ထွက်ဆိုချက်များထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

'ဘင်လာဒင်က သူ၏ ဖက်ဒီဝါကို အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များအတွက် ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၃ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ရန်သူအဖြစ်သတ်မှတ်ကာ ဖြစ်သည့်နည်းများဖြင့် တိုက်ခိုက်ဖို့ ကြေညာခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင် အားလုံး သန့်စင်ပြီး ယူရေနီယံများကို နည်းပေါင်းစုံ ဖြင့် ရှာဖွေရယူရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ သန့်စင်ပြီး ယူရေနီယံ ရရှိမည်ဆိုပါက နျူးကလီးယား လက်နက်များ ထုတ်လုပ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ဆိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် ယူရေနီယံကို ဝယ်ယူရန် ကြိုးစားရမည်ဟု ဘင်လာဒင်က ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဆလင်းက ထွက်ဆိုသွားခဲ့သည်။ ယူရေနီယံ ဝယ်ယူရေး စီမံချက်ကို

ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားထားကြောင်း ပြောဆိုသွားပါသည် ဟု ထွက်ဆိုသွားခဲ့လေသည်။

၁၉၉၈ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်တွင် ဘင်လားဒင်သည် အိန္ဒိယ၏ နျူကလီးယားဗုံးစမ်းသပ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော ၃ ရက်က အိန္ဒိယနိုင်ငံ သဲကန္တာရ အတွင်းတွင် နျူကလီးယားဗုံး စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ထိုနေရာသည် ပါကစ္စတန်နယ်စပ်မှ မိုင် ၁၀၀ ခန့်သာ ကွာဝေးပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အင်္ဂါနေ့က အိန္ဒိယတို့၏ မြေအောက်နျူကလီးယားဗုံး ဖောက်ခွဲမှုသုံးခုကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံး နိုးနိုးကြားကြား ဖြစ်သွားကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဟိန္ဒူအစိုးရကလည်း ထိုနျူကလီးယားဗုံး ဖောက်ခွဲမှု အကြောင်း ကြေညာချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အစွလာမ်မစ် ခေါင်းဆောင်များသည် နိုင်ငံရေးအရ မျက်ကန်းများသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ ဤအန္တရာယ်ကို သူတို့ မမြင်နိုင်ကြပေ။ ပါကစ္စတန်လို မွတ်ဆလင်နိုင်ငံ တစ်ခုအနေဖြင့် ထိုအန္တရာယ်ကို အလေးထားရမည် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ပါကစ္စတန် တပ်မတော်သည် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် အသင့်ပြင်ထားရမည်။ လိုအပ်သော ပြင်ဆင်သင့်သည်များကို ပြင်ဆင် ထားရမည်။ အင်အား ကောင်းအောင်လည်း ကြိုးပမ်းထားရမည်။ ထိုသို့ အင်အားကောင်းအောင် ကြိုးစားရာတွင် နျူကလီးယားအင်အား ရှိရန်နှင့် နျူကလီးယားလက်နက် တပ်ဆင်ထားရန် လိုသည်။ မိမိတို့ ရန်သူများကို ရင်ဆိုင်ရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထားရမည်။ ဇီယွန်ဝါဒီများနှင့် အမေရိကန်တို့သည် မဟာမိတ်ဖွဲ့၍ အစွလာမ်မစ် ကမ္ဘာကို ချေမှုန်းရန်ကြိုးစားနေကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ရန်သူ ဟိန္ဒူများကလည်း မွတ်ဆလင်တို့၏ ကက်ဂျီမီးယား ဒေသကို သိမ်းပိုက်ထားပါသည် ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ဒေါက်တာ ဆူဒန်ဘားရီးယား အက်ဒင်မာမွတ်သည် ပါကစ္စတန် နျူကလီးယား ထိပ်တန်းသိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး မကြာသေးခင်က အငြိမ်းစား ယူသွားခဲ့၏။ ဒေါက်တာမာမွတ်သည် တာလီဘန်ကို လိုလားသူလည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်က သူသည် ကန်ဒါဟာ၌ ဘင်လားဒင်နှင့်ရော၊ မူလာအိုမာနှင့်ပါ တွေ့ဆုံခဲ့လေသည်။ သူက ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ထူးထူးခြားခြား ဘာအကြောင်းမှ မရှိ။ လုံးဝပြဿနာ မရှိခဲ့ပါ။ မကောင်းသော အကြံအစည်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်းလည်း မဟုတ်ပါဟု ဆိုသည်။ အမေရိကန် နျူကလီးယား ဖျက်သိမ်းရေး ကျွမ်းကျင်သူများကမူ သင်ထားခင်နှင့် ဒေါက်တာမာမွတ် တွေ့ဆုံခြင်းသည် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ နျူကလီးယား ရှာဖွေနေခြင်းနှင့် ပတ်သက်နေ သည်ဟု ယုံကြည်နေလေသည်။ ဒေါက်တာမာမွတ်က 'သတင်း' The News သတင်းစာနှင့် ရှားရှားပါးပါး အင်တာဗျူး

ခဲ့လေသည်။ သူ၏ပြောဆိုချက်များထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

‘ကျွန်တော်ဟာ အယ်လ်ကေးဒါး အကြမ်းဖက်သမားတွေနဲ့ ဘယ်တုန်းကမှ အဆက်အသွယ် မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မူလာအိုမာနဲ့တော့ တွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ တာလီဘန်ဝန်ကြီးတွေနဲ့လည်း တွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ပြီး အိုစမာဘင်လာဒင်နဲ့လည်း တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူတို့နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ကျွန်တော်က ပရဟိတလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောပြခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ပရဟိတလုပ်ငန်း အမ်မာတာမီးယားအီနူး (UTN) အကြောင်းကို ပြောခဲ့တာပါပဲ။ အိုစမာနဲ့တွေ့တုန်းက ကျွန်တော်က အာဖဂန်မှာ လူတွေ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးဖို့ မြေလိုတယ်၊ ဒေါ်လာ သုံးသန်းဖိုးလောက် စိုက်ပျိုးထွန်ယက်ဖို့ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ လိုအပ်တယ်လို့ ပြောခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ ပြောဆိုချက်က အရာမထင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် တွေ့ဆုံခဲ့တာကို တချို့က မကောင်း ပြောကြတယ်။ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်အောင်လည်း ပြောဆိုကြပါတယ်။ ကျွန်တော် နည်းပညာတွေကို သူတို့ဆီ ပေးမယ်လို့လည်း ပြောဆိုခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်သူနဲ့တွေ့တာ အဲဒီလို ရှုပ်ရှုပ် ထွေးထွေး ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ မထင်ခဲ့မိပါဘူး’ ဟု ပြောခဲ့သည်။

အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များသည် အမေရိကန် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ပေါလ်အိုနေး၏ စာဖြင့် ထုတ်ပြန်ရေးသားသော ကြေညာချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက အမ်မာတာမီးယားအီနူး (UTN) အဖွဲ့ကို အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ကြောင်း ကြေညာသွားခဲ့သည်။ UTN အဖွဲ့သည် ပါကစ္စတန်မှ နှုတ်ထွက်သည့်ပညာရှင်များ ပါဝင်ထားသောအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာ မာမွတ်လည်း ထိုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ပြီး ပရဟိတကုသိုလ်ဖြစ် အဖွဲ့တစ်ခုအဖြစ် ဟန်ဆောင်ပြီး အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်နေသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်ဟု ကြေညာချက်ထဲ၌ ပါရှိလေသည်။

‘ယနေ့ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်း၏ လူသူလက်နက်ပစ္စည်းများကို ကျွန်ုပ်တို့က ပိတ်ဆို့ထားလိုက်ပါပြီ။ UTN နှင့် ထိုအဖွဲ့၏ ဒါရိုက်တာ သုံးယောက်ကိုလည်း အကြမ်းဖက်ဝါဒကို အကူအညီပေးခြင်း၊ ငွေကြေး ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည်ဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။ UTN နှင့် ထိုအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးများသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ငွေကြေးထက် ပို၍တန်ဖိုးရှိသည်များကို ထောက်ပံ့သည်ဟု သိရသည်။ သူတို့သည် နည်းပညာ၊ ဇီဝလက်နက် ပြုလုပ်သည့် နည်းပညာများကို ပေးရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ UTN ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ မာမွတ်မှာ ယခင်က ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ အဏုမြူဓာတ်ပေါင်းဖိုပုံစံကို ရေးဆွဲပေးသော အကြီးအကဲဟောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ပါကစ္စတန် အဏုမြူဓာတ်ပေါင်းဖို၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးဟောင်းလည်း

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်သည်။ သူသည် UTN အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး တခြားထင်ရှားသော သိပ္ပံပညာရှင်များကိုလည်း စည်းရုံး
 ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အငြိမ်းစား အရာရှိကြီးများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ UTN ၏
 ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အာဖဂန်သို့ ခရီးသွားခဲ့သည်။ UTN ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးများမှာ အိုစမာဘင်လာဒင်
 အပြင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များနှင့်လည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း အခိုင်အလုံ သိရှိရသည်။ စက်တင်ဘာ
 ၁၁ ရက် နောက်ပိုင်း၌ UTN ကိုယ်စားလှယ်များသည် ဘင်လာဒင်နှင့် တာလီဘန်တို့ကို ကူညီရန် အခွင့်အလမ်း
 များ ရှာဖွေခဲ့သလို ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ထိုအဖွဲ့များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့ပါသည်
 ဟု ဖော်ပြပါရှိခဲ့သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီးနောက် CNN သတင်းဌာနက အယ်လ်ကေးဒါး၏ ပင်မဦးစီးယုံ
 သို့လောင်းဌာနမှ ဦးစီးယုံတပ်ခွေ ၂၀၀ ခန့်ကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ တချို့တပ်ခွေများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များက
 ဆာလက်နက်များဖြင့် ခွေးများကို စမ်းသပ်နေသည့်ပုံများကို ကြည့်ရှုရသည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်သောနေရာမှာ ဂျာလာလာ
 ဘတ်မြို့ အပြင်ဘက်ရှိ ဒါရန်တာ လှေကုန်ရေးစခန်းတွင်ဖြစ်ပြီး စမ်းသပ်မှုကို ဦးဆောင်သူမှာ အီဂျစ်လူမျိုး တစ်ယောက်
 ဖြစ်ပြီး သူ့ကို အတူခါဘက်ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ WMD လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေး
 အစီအစဉ်ကို ဦးဆောင်နေသူ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စမ်းသပ်နေသည်ကို ရိုက်ကူးထားသော ဦးစီးယုံတပ်ခွေမှ တွေ့ရှိချက်များကို
 ထည်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ခွေးတစ်ကောင်ကို အခန်းတစ်ခန်းထဲရှိ လှောင်အိမ်တစ်ခုထဲတွင် ထည့်ထားသည်။ ထိုခွေးနားတွင် ထမင်း
 ပေါင်းအိုးတစ်လုံးရှိ၏။ ထိုခွေးလည်ပင်းကို ကြိုးများဖြင့် တုတ်နှောင်ပြီး လှောင်အိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထုတ်လိုက်
 သည်။

လှောင်အိမ် အပြင်ဘက်တွင် အဖြူရောင်အငွေ့များကို တွေ့ရသည်။ အီဂျစ်လေသံဖြင့် စကားပြောနေသူ
 တစ်ယောက်၏ အသံကို ကြားရသည်။ သူက 'အချိန်ကို စ တွက်စမ်း'

ခွေးသည် စ၍ ဟောင်လည်း ဟောင်သည်။ ညည်းလည်း ညည်းနေသည်။ ခွေးမှာ ကတုန်ကယင်
 ဖြစ်လာပြီး သူ့အား တုတ်နှောင်ထားသော ကြိုးများကို ကိုက်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားနေ၏။ ခွေးက အပြင်းအထန်
 ရုန်းနေသလို ကန်ကျောက်လျက်လည်း ရှိသည်။ အမြီးတရမ်းရမ်းနှင့် ဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံး ခွေးသည်
 မလှုပ်မယှက် လဲကျသွားလေတော့သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များ၏ ဖျက်အားပြင်း လက်နက် (WMD) ထုတ်လုပ်ရေး အကြီးအကဲ အဘူခါဘက်သည် သူတစ်ယောက်တည်း ဥဇဘက်ကစွတန်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဥဇဘက်ကစွတန်သည် အာဖဂန်မြောက်ပိုင်း နယ်စပ်တွင် ရှိသော ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ ပိုင်နက်နိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ဓာတုလက်နက်စီမံကိန်းအတွက် လက်နက်ထုတ်လုပ်ရန် ပစ္စည်းများရရှိရန် ထိုနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ယခုဖော်ပြလိုက်သော အကြောင်းမှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့ က သူရေးခဲ့သော စာထဲမှ အချက်အလက်များ ဖြစ်သည်။ ထိုအထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများကို ဂျာလာလာဘတ်အနီးတွင် ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဥဇဘက်ကစွတန်မှနေ၍ ဓာတုပစ္စည်းအရည်ဖြစ်စေ၊ အခဲဖြစ်စေ အတတ်နိုင်ဆုံး ရရှိဖို့လိုအပ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ထိုဓာတုပစ္စည်းများကို ရရှိရန်နှင့် ကျွန်တော်တို့ လူများကို လိုအပ်သော သတိပေးချက်များကို ညွှန်ကြားထားဖို့ လိုအပ်သည်။ ဓာတုလက်နက်ကို စမ်းသပ်ထုတ်လုပ်နိုင်လျှင် အန္တရာယ် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့လူများ၏ အသက် မထိခိုက်ဖို့လည်း အရေးကြီးသည်။ ဥဇဘက်တပ်မတော် သည် ထိုဓာတုလက်နက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အတွေ့အကြုံရှိပြီး သူတို့ဆီမှ ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ အကာအကွယ် အဝတ်အစားများ၊ အကာအကွယ် ဖိနပ်များ ဝတ်ဆင်ထားရန်လည်း လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ အကာအကွယ်များကို အမြန်ဆုံး ညွှန်ကြားရမည် ဖြစ်သည်”ဟု ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

အဘူခါလစ်အယ်လ်မစ်စရီသည် အယ်လ်အမ်ဓရာ (စော်ဘွား) မဂ္ဂဇင်း၏ အယ်ဒီတာဖြစ်ပြီး ထိုမဂ္ဂဇင်းသည် အာရပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော တာလီဘန်အဖွဲ့၏ မဂ္ဂဇင်းလည်း ဖြစ်သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထဲမှ သဘောထားတင်းမာသော အုပ်စု၏ အိပ်မက်များမှာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပုံစံတစ်မျိုးဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သူတို့က ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များအား လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင် ရရှိထားခြင်းကို မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်ဟု သဘောထား၏။ ရရှိဖို့လည်း ကြိုးစားသည်။ ထိုသဘောထားတင်းမာသူများ ထိုလက်နက်များ ရရှိပါက အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း၌ ထိုလက်နက်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ပစ်မှတ်များကို အမြန်ဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးသော ထိုဓာတုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် အိပ်မက်များမက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

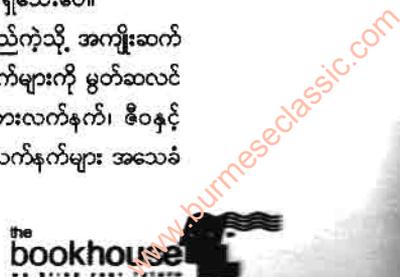
အချုပ်အားဖြင့် ပြောရလျှင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့က မိမိတို့၏ ကာကွယ်ရေးအတွက် ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ ပိုင်ဆိုင်ထားသင့်သည်ဟု စဉ်းစားကြသည်။ ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များဖြစ်သော နျူကလီးယား

ယားလက်နက်၊ ဓာတုလက်နက်၊ ဇီဝလက်နက်များကို ရရှိအောင်လည်း ကြိုးစားမည်ဆိုလျှင်လည်း ထိုသို့ ကြံစည်မှု၊ လက်ဝယ်တွေ့ရှိမှုအတွက် လွတ်မြောက်ရန် လမ်းမရှိဘဲ သေဒဏ်အပေးခံရမည် ဖြစ်သည်။

ဤလက်နက်များကို ဘင်လာဒင်ကိုယ်တိုင် ရရှိအောင် ကြိုးစားသည်ပင်ဖြစ်စေ၊ ထိုလက်နက်များသည် အဖျက်စွမ်းအားကို ပြင်းထန်စွာ ဖန်တီးနိုင်သော လက်နက်များဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်ထိ ထိုလက်နက်များကို 'ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ' ဟု ခေါ်ဆိုကြပြီး ကြောက်စရာကောင်းသော လက်နက်များ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုလက်နက်များကို မဟာဗျူဟာအရမဟုတ်ဘဲ နည်းဗျူဟာအရသာသုံးသော လက်နက်များဖြစ်သည်။ ထိုလက်နက်များ အသုံးပြုလျှင် မူဂျာဟစ်ဒင်များအတွက် စိတ်ဓာတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လွှမ်းမိုးမှုများ ကျဆုံးနိုင်သည်ဟု မြင်ကြလေသည်။

ဘင်လာဒင်နှင့် အနီးကပ်တွင် ရှိနေသူများကမူ ဤဖျက်အားပြင်းလက်နက်များကို အသုံးပြုလျှင် အယ်လ်ကေးဒါး တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ၏ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးရာ ကျသည်ဟု ယူဆကြသည်။ အရေးကြီးသော ပြဿနာမှာ ထိုလက်နက်များ ဘယ်က ရနိုင်မလဲ ဆိုသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ရရှိလာလျှင်လည်း မွတ်ဆလင်ဒေသရှိ ရန်သူများကို ချေမှုန်းဖို့ အသုံးပြုမလား၊ ရန်သူများ၏ ပိုင်နက်နယ်မြေထဲတွင် အသုံးပြုမလား ဆိုသည်မှာ မေးစရာ ဖြစ်လာသည်။ ရန်သူတပ်ဖွဲ့များကို ပစ်မှတ်ထား၍ ထိုလက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်မလား၊ သို့မဟုတ် ထိုရန်သူ နိုင်ငံများရှိ အရပ်သားများကို ပစ်မှတ်ထား၍ တိုက်ခိုက်မလား ဆိုသည်များမှာလည်း မေးခွန်းများ ဖြစ်လာသည်။ ထိုလက်နက်များ လက်ဝယ်ရရှိနေသည့်တိုင်အောင် အမြင်အမျိုးမျိုး၊ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက် အမျိုးမျိုး ဖြစ်လာသည်။ မိမိတို့ထဲတွင် ငြင်းခုံမှုများလည်း ရှိလာနိုင်သည်။ ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များသည် ယခုရှိနေသော မူဂျာဟစ်ဒင်များအတွက် အသုံးပြုဖို့ရော လိုအပ်သလား၊ ထိုအဏုဖြူလက်နက်၊ ဇီဝနှင့် ဓာတုလက်နက်များကို သုံးရော သုံးသင့်ရဲ့လား၊ ထိုလက်နက်များရရှိဖို့ အလွန်လျှို့ဝှက်ထားရမည်။ ရရှိရန် ကြိုးစားခြင်းကိုလည်း သတင်းမပေါက်ကြားရန် ထိန်းသိမ်းထားရမည်။ ထိုသို့ ရရှိရန် ကြိုးစားမှု၊ သတင်းမပေါက်ကြားမှုတို့ကို မူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုတို့က လက်ခံ၊ လက်မခံကို အတိအကျ မသိရှိသေးပေ။

တချို့ကလည်း ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များကို အသုံးပြု၍ အသေခံတိုက်ခိုက်လျှင် မည်ကဲ့သို့ အကျိုးဆက်များ ဖြစ်လာမလဲ ဆိုသည်ကို မေးခွန်းများ ထုတ်လာကြသည်။ ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များကို မွတ်ဆလင်နိုင်ငံများနှင့် တချို့ မွတ်ဆလင်များက လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင် ထားပါသည်။ နျူကလီးယားလက်နက်၊ ဇီဝနှင့် ဓာတုလက်နက်များသည် မွတ်ဆလင်များ လက်ထဲတွင်ရှိနေပါသည်။ ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ အသေခံ

ပုံးခွဲသူများလက်ထဲ ရောက်ရှိမသွားရန်အတွက် လုံခြုံရေးကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ထားရှိခဲ့သည်။ ထိုလက်နက်များဖြင့် အသုံးပြုလျှင် အသေခံပုံးခွဲရန်လည်း အဖိုးတန်သလို ရန်သူကိုထိခိုက်အောင် လုပ်ရာတွင်လည်း အကျိုးရှိလှပါသည်။

ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ အစီအစဉ်ကို ဘင်လာဒင်က ဦးစားပေး ထိပ်တန်းနေရာတွင် မထားရှိခဲ့ပေ။ သူ၏အမြင်မှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုမျိုးလို နောက်ထပ် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်လောက် တိုက်သင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့သော် သူသည် ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များကို လူသိရှင်ကြား ဆန့်ကျင် ပြောကြားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ငြင်းပယ်ခြင်းလည်း မပြုခဲ့ပေ။ သူ၏အလွန် သိမ်မွေ့သော စကားပြော ဟန်ပန်အရ ထုတ်ဖော် မပြောခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် သူ၏ ညာလက်ရုံးဖြစ်သော အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့မှ စစ်ရေးတာဝန်ခံ အဘူဟက်ဖ်က ထိုဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ ရရှိနိုင်ဖို့ကို ထောက်ခံအားပေးနေသည့် အတွက်လည်း သူက ဘာမှမပြောဘဲ နေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နျူကလီးယား၊ ဇီဝနှင့် ဓာတုလက်နက်များရရှိဖို့ အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဤလက်နက်များကို မဟာဗျူဟာအရ အသုံးပြုရန်အတွက် ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုသေးပေ။ ဆုံးဖြတ်ရန်လည်း ရွှေ့ဆိုင်းထားခဲ့သည်။ သူတို့အားလုံး သည် WMD လက်နက်များ ရရှိရန်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား မရှိခဲ့ကြပေ။ အဘူဟက်ဖ်ကမူ WMD လက်နက်များ ရရှိရန်ကို ဦးဆောင်ကြိုးပမ်းနေသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားပြီး ခေါင်းမာသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးသွားပြီးနောက် ဝေါစထရိုဂျာနယ်က ကဘူးလ်မြို့တော်တွင် အယ်လ်ကေးဒါး၏ ကွန်ပျူတာ တစ်လုံးကို ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုကွန်ပျူတာထဲတွင် အမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ၁၉၉၉ ခု၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ နေ့စဉ် အဘူဟက်ဖ်ထံ ရေးသားသော စာတစ်စောင်ကို ရရှိလိုက်ပါသည်။ ထိုစာကို ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြပါသည်။

‘အနောက်တိုင်းက ရန်သူတွေဟာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီကတည်းက ဇီဝနဲ့ ဓာတုလက်နက်တွေကို ထုတ်လုပ်ဖို့ စဉ်းစားနေခဲ့ပါတယ်။ သူတို့အတွက် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ရန်သူကို လက်တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ဖို့ ဒီလက်နက်တွေကို အာရုံစိုက်သင့်တယ်။ သူတို့က ဒီလက်နက်တွေကို ထုတ်လုပ် နိုင်တဲ့ အခြေအနေရှိတယ်။ လက်နက်ထုတ်လုပ်ဖို့ ကုန်ကြမ်းတွေကိုလည်း အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်တယ်’ ဟု ပါရှိလေသည်။

စာဝါဟီရီက အယ်လ်ကေးဒါးများသည် စီဝနှင့် ဓာတုလက်နက်များကို လက်ဝယ် ရရှိရေးအတွက် စိတ်ဝင်စားမှု ပိုမိုကြီးမားလာသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံများကမူ စီဝနှင့် ဓာတုလက်နက်များကို ဖျက်သိမ်းလျက် ရှိပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးကမူ ထိုလက်နက်များကို အာရုံစိုက်ပြီး ထိုလက်နက်များနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးသည် ပထမတွင် ရှိကြောင်း သဘောထားလာကြသည်။

အဘူဝါလစ်အယ်လ်မစ်စရီ၏ ပြောကြားချက်မှာ ...

‘ကဘူးလ်မှာရှိတဲ့ တာလီဘန်အာဏာပိုင်တွေဟာ ရေဒီယိုသတ္တိကြွပစ္စည်းတွေ သူတို့လက်ထဲမှာ ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါက မှောင်ခိုသမားတွေဆီက သူတို့ သိမ်းမိတာပါ။ မှောင်ခိုသမားတွေက အရင်ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှာ ပါတဲ့ တာဂျစ်ကစွတန်က လူတွေ ဖြစ်တယ်။ အာဖဂန်ကို ဆိုဗီယက်တွေ သိမ်းပိုက်ထားတုန်းက ယူလာခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းတွေလည်း ရှိတယ်။ တချို့က ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရာမှာ အသုံးပြုဖို့ ဖြစ်ပြီး တချို့ကတော့ ဘာသုံးမယ်မှန်း မသိရပါဘူး။ ကဘူးလ်က တာလီဘန်အာဏာပိုင်တွေကတော့ ရေဒီယိုသတ္တိကြွပစ္စည်းတွေရှိတဲ့ နေရာအဖြစ် သေသေချာချာ ပိတ်ဆို့ကာရံထားတယ်။ နျူကလီးယား လျှို့ဝှက်ပစ္စည်းတွေအဖြစ်နဲ့ ပါကစ္စတန်တွေကိုလည်း ပြောဆိုထားပါတယ်။ သူတို့က အာရပ်တွေကိုတော့ ယုံကြည်မှု မရှိဘူး။ ယခုအချိန်ထိ သူတို့ဟာ အာရပ်တွေဆီက အဲဒီပစ္စည်းတွေကို ငွေနည်းနည်းပေးပြီး များများယူသွားကြတယ်။ ပါကစ္စတန်တွေရဲ့ နျူကလီးယားအစီအစဉ်မှာ အလွန်အသုံးဝင်ပါတယ်။ နောက်တော့ တာလီဘန်တွေက ဒီထားခဲ့တဲ့ပစ္စည်းတွေက ဘာတွေဆိုတာ ကို စစ်ဆေးဖို့ အာရပ်တွေကို ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်’

၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ဘင်္ဂလားဒေ့ကို ပထမဆုံးအကြိမ် အင်တာဗျူးပြီး ငါးလအကြာမှာ ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှဓာတ်ပုံဆရာ ပီတာဂျူဗင်နယ်သည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်ကတည်းက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို ရောက်ခဲ့ဖူးခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ သူက အာဖဂန်လူမျိုးတစ်စုက နျူကလီးယားပစ္စည်းတချို့ ရောင်းချနေသည်ဟု သိကြားရကြောင်း ကျွန်တော်ကို ပြောပြသည်။ ထိုပစ္စည်းများကို ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံဟောင်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဂျပန်ဗင်နယ်၏ မိတ်ဆွေက သူ့ကို ပြောပြသည့်အခါ ထိုကျွန်းကလီးယားပစ္စည်းများ အများအပြား ရှိနေသည်ဟု ကြားခဲ့ရသည်။

ထိုပစ္စည်းများကို ရှာဖွေလို ရေးထားပြီး ကုန်သွယ်ကြီး ငါးလုံးအပြည့် ရှိသည်။ ရောင်းချသူများက သူတို့ သည် လက်နက်အဆင့်တွင်ရှိသော တချို့ပစ္စည်းများကို အီရန်မှ ဝယ်ယူသူများထံ ဒေါ်လာ ၂၀၀၀ နှင့် ရောင်းချခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသူများမှာ အာဖဂန်မြောက်ပိုင်း ဝါဇာအီရှရစ်တွင် အခြေချလျက်ရှိသည်။ ထိုနေရာသည် ယခင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ဟောင်း နိုင်ငံတစ်ခုနှင့် နယ်စပ်ခြင်း ကပ်နေပါသည်။

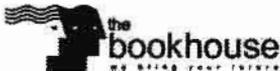
ပီတာဂျပန်ဗင်နယ်က သူတွေ့ခဲ့သော ရေဒီယိုသတ္တိကြွများ ထည့်ထားသော သေတ္တာကြီးတစ်လုံးအကြောင်းပြော ပြသည်။ အာဖဂန်များက ထိုသေတ္တာကြီးကို ရောင်းချလျက်ရှိပြီး ထိုသေတ္တာတွင် ရေးထားသော စာများအကြောင်း ကိုလည်း ပြောပြပါသည်။

- U- 235156 g (U ဆိုသည်မှာ ယူရေနီယံကို ညွှန်ပြသော အတိုကောက် သင်္ကေတဖြစ်သည်။)
- PU- 23950 g (PU ဆိုသည်မှာ ပလူတိုနီယံကို ညွှန်ပြသော အတိုကောက် သင်္ကေတဖြစ်သည်။)
- MO- 9999 Oct 1988 (CCCP မှာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ညွှန်းဆိုသော သင်္ကေတ အတိုကောက်ဖြစ်သည်)

ပီတာဂျပန်ဗင်နယ်က ...

'ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲသွားပြီးတဲ့နောက် ကောလာဟလတွေ အများကြီးထွက်လာပါတယ်။ အာဖဂန်မှာ ပလူတိုနီယံတွေ မျောနေတယ်လို့တောင် ပြောကြတယ်။ ကျွန်တော် အာဖဂန်ရောက်ပြီး ကောလာဟလတွေကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ ချဲ့ပြောတာတွေ များပါတယ်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကနေ အပြင်ကို အများကြီးရောက်နေ တယ်လို့ ချဲ့ကားပြောတာပါ။ တချို့ ရှိချင်လည်းရှိမှာပါ။ အဲဒီထဲမှာ ဘာတွေပါလဲဆိုတော့ ဓာတ်မှန်ရိုက်စက် တွေက စွန့်ပစ်လိုက်တဲ့ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကို နှုတ်ကလီးယားဖုံး လုပ်လို့ရတယ်လို့ပြောပြီး ရောင်းတာပါ။ ယူရေနီယံနဲ့ ပလူတိုနီယံတွေ ရောင်းဖို့ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကလည်း ဖုံးနေတာပဲ။ ဒါတွေကို ကျွန်တော်က ချဲ့ကားနေတယ်လို့ပဲ ထင်ပါတယ်။

ကျွန်းကလီးယားပစ္စည်းတွေ သတင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး အာဖဂန်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဆီကကြားရပါတယ်။ သူက နေမကောင်း ဖြစ်နေတယ်။ သူက မာဆာအီရှရစ်က သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဆီမှာ အဲဒီပစ္စည်းတွေကို တွေ့ခဲ့ ပါတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သူ့ကို အဲဒီ ကျွန်းကလီးယားပစ္စည်းပေါ်မှာ မှာရိတ်လုံးတင်ကြည့်ပါ။

သူတို့သိသောအခါမှာဘင်လားဒင်

နာရီရပ်သွားတာနဲ့ ချက်ချင်းပြန်ပြေးလာခဲ့လို့ မှာလိုက်တယ်။ သူ ပြန်သွားပြီး နောက်တစ်နေ့မှာ သူ့ဗိတ်ဆွေလည်း နေမကောင်းဖြစ်နေတယ်။ သူ့မျက်ခုံးဟာ အောက်ကိုတွဲကျနေသလားလို့ ထင်ရတယ်လို့ပြောတယ်။ သူဟာ ရေဒီယိုသတ္တိကြွစွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကြောင့် နေမကောင်းဖြစ်တာလားလို့ယူဆရတယ်။ ဆေးရုံက ဓာတ်မှန်ရိုက်ပြီး စွန့်ပစ်တဲ့ ရေဒီယိုသတ္တိကြွစွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေကြောင့်လည်း နေမကောင်းဖြစ်တတ်ပါတယ်'ဟု ပြောပြသည်။

မျှကလီးယား ရူပဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးနှင့် ဆွေးနွေးပြီးသည့်နောက် မျှကလီးယား ပစ္စည်းဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ခြုံငုံသုံးသပ်၍ ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် မျှကလီးယား ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ တခြားမဟုတ်ပါ။ ရေဒီယိုသတ္တိကြွ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ခေါ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အကြမ်းဖက်သမားများက အကြမ်းဖက် ဗုံးခွဲရာတွင် စနက်တံအဖြစ် အသုံးချ၍ ရပါသည်။ သို့မဟုတ် ဒတ်တီးဗုံး Dirty Bomb ခေါ် ဇီဝလက်နက်များ အဖြစ်လည်း အသုံးချ၍ ရပါသည်။ ငိုစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ပေါက်ကွဲအောင် လုပ်ပြီး လူအများကို သေကျေခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်စေခြင်း စသည့် ဘေးဆိုးများ ဖြစ်စေသည်။ ထိုပစ္စည်းများမှာ ထွေထွေထူးထူး ရှာစရာ မလိုပါ။ စက်ရုံများ၊ ဆေးရုံများမှ စွန့်ပစ်ထားသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း များ၊ ဓာတုပစ္စည်းများကို ယူ၍ အသုံးချလျှင် ရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရေဒီယို စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို ဗုံးအဖြစ် အသုံးချကာ လူအများကို သေကျေ အနာတရဖြစ်အောင် ဖောက်ခွဲပစ်လျှင် အန္တရာယ်အလွန်ရှိနိုင်ပါသည်။ လူအများအပြားရှိသော နေရာအကျယ်ကြီးတွင် ထိုသတ္တိကြွစွန့်ပစ်ပစ္စည်းဗုံးများကို ဖောက်ခွဲပစ်ပါက ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ရောက်နိုင်ပါသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ဖျက်အားပြင်းလက်နက်ထုတ်လုပ်ရေး အကြီးအကဲ ဘူခါဘက်၏ စာတစ်စောင်ကို အဖက်ဖက်၌ တာလီဘန်တို့ကျဆုံးစဉ်က ရရှိခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးတို့က ရေဒီယိုသတ္တိကြွပစ္စည်းများကို အသုံးပြုဖို့ ကြိုးစားနေကြောင်း ထိုအထဲ၌ ပါရှိလေသည်။

'ကျွန်တော်တို့ကို ညွှန်ကြားထားတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့လည်း အတတ်နိုင်ဆုံး WMD လက်နက်တွေ ထုတ်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်။ မျှကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုတစ်ခုကနေ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေရအောင် လုပ်မယ် ဆိုတဲ့ကိစ္စ။ အဲဒီ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေရရင် ဒီရေဒီယိုသတ္တိကြွပစ္စည်းတွေကနေ စစ်ရေးအတွက် အသုံးချလို့ ရပါတယ်။ ရန်သူကို ချေမှုန်းနိုင်အောင် အသုံးချလို့ ရတယ်။ ဒီရေဒီယိုသတ္တိကြွ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေ ဆီကနေ လက်နက်တွေ ဘယ်လိုရအောင်လုပ်မလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ပါကစ္စတန် ဗိတ်ဆွေဆီကနေ အကြံဉာဏ်ရအောင် ယူရမယ်။ သူတို့က ဒီနယ်ပယ်မှာ အတွေ့အကြုံရှိပြီးသားသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်'ဟု ရေးထားပေသည်။

ယခု ဖော်ပြလိုက်သော အကြောင်းအရာများမှာ အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သောအချက်များ ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဟိုဆေးပက်ဒီလာကို ဖမ်းဆီးမိပြီးသည့်နောက် သူ့ထံမှထွက်ဆိုချက်များကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရင်း ရရှိခဲ့ပါသည်။ ပက်ဒီလာသည် ဖလော်ရီဒါမှဖြစ်ပြီး ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသော လူရမ်းကား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ နောက် သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုကို ခံရသည်။ အဘူဇဘောဒါ၊ ဓါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်တို့နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဓါလစ်ရှိုတ်မိုဟာမက်သည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကို ဦးဆောင် ကွပ်ကဲသူဖြစ်၏။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ပါကစ္စတန်တွင် ပက်ဒီလာသည် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် ရေဒီယိုသတ္တိကြွပစ္စည်းများမှ ထုတ်လုပ်သောလက်နက်များအကြောင်း ပါဝင်သည်။ ထိုလက်နက်များဖြင့် အမေရိကန်ကို တိုက်ခိုက်ရန်လည်း ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မေလ(၈)ရက်နေ့တွင် ပက်ဒီလာကို ချီကာဂိုမြို့ ဖွဲ့ဒ်ဟ်ယား လေဆိပ်တွင် ဖမ်းမိသွားပါသည်။

ပက်ဒီလာက သူသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည့်အကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ လာဟိုးမြို့ရှိ ဧည့်ဂေဟာတစ်ခုတွင် အဘူဇဘောဒါနှင့် သူတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုဧည့်ဂေဟာတွင် သူ (၁) လခန့်နေပြီးသည့်နောက် ဖေဆာလာဘက်သို့ ခရီးဆက်ထွက်ခဲ့သည်။ အဘူဇဘောဒါက ထိုနေရာတွင် တွေ့ရန် သူ့ကိုချိန်းဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပက်ဒီလာနှင့်အတူ ပါလာသောသူအဖော်သည် အဘူဇဘောဒါနှင့် တွေ့ဆုံပြီး နောက် သူတို့သည် ဖျက်အားပြင်းလက်နက်တစ်ခုခုရရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ သူတို့က နျူကလီးယားဗုံး တစ်ခုခုကို ရအောင်ကြိုးစားရန်၊ ရလျှင် အမေရိကန်နိုင်ငံထဲ၌ဖောက်ခွဲရန် စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။ ဗုံးလုပ်ရန်ကိုမူ အင်တာနက်ထဲမှရသော ဗုံးလုပ်နည်းအတိုင်းလုပ်မည်ဟု စဉ်းစားကြသည်။ ထိုအကြံကို အဘူဇဘောဒါက သံသယရှိပုံရသည်။ သို့သော် သူက မကြင်းဆိုဘဲ ပက်ဒီလာ၏အကြံကို KSM ဓါလစ်ရှိုတ် မိုဟာမက်ထံ တင်ပြမည်ဟု ပြောသည်။ KSM သည် ထိုအချိန်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ထိပ်တန်းစစ်ဆင်ရေး ရေးဆွဲသူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ပက်ဒီလာနှင့် သူ့အပေါင်းအသင်းတို့ တင်ပြသောအကြံကို KSM နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် မည်ဟု အဘူဇဘောဒါက သူတို့ကို ပြောပြခဲ့လေသည်။

ပက်ဒီလာတို့ကို အယ်လ်ကေးဒါးသို့ ဝင်ခွင့်ပေးရန် အယ်လ်ကေးဒါး ဝါရင့်အဖွဲ့ဝင်များက ထောက်ခံချက် ပေးရလေသည်။ အဘူဇဘောဒါကလည်း နျူကလီးယားဗုံး ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ ပက်ဒီလာ၏အယူအဆမှာ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းကြောင်း၊ ယူရေနီယံကိုသာရလျှင် နျူကလီးယားဗုံး ရရှိအောင်လည်း ကြိုးစားနိုင် ကြောင်း တင်ပြခဲ့လေသည်။ ပက်ဒီလာ၏ ထွက်ဆိုချက်ကို အဖမ်းခံထားရသော အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်း

www.burmeseclassic.com

အရာရှိတစ်ယောက်ကလည်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ အဘူဇဘေဒါက ပက်ဒီလာကို ဒတ်တီးဗုံးလုပ်ရန်မှာ ထင်သလောက် လွယ်ကူလှသည်မဟုတ်။ ပေါ့ပေါ့တန်တန်မလုပ်ရန် သတိပေးခဲ့သည်။ သူတို့အနေဖြင့် ကြိုးစားအားထုတ်နေရင်း အဖမ်းမခံရအောင် သတိထားရမည်ဟုလည်း ဆိုခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အဘူဇဘေဒါက ပက်ဒီလာနှင့် သူ့အဖော်၏စိတ်ကူးကို အလွန်သဘောကျနေသည်။ ထိုဗုံးသာရလျှင် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်များကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရမည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်(၂)ဦးလည်း ဗုံးခွဲရန် ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။ ပက်ဒီလာကိုယ်၌မူ အာဇာနည်စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်မည်၊ မပါဝင်မည်ကို အတပ်မပြောနိုင်ပေ။

အဖမ်းခံထားရသော အယ်လ်ကေးဒါးထိပ်တန်းအရာရှိ တစ်ယောက်က အဘူဇဘေဒါသည် ပက်ဒီလာနှင့် သူ့အပေါင်းအဖော်တို့ကိုအသုံးချ၍ ဗုံးရရှိရန် ကြံရွယ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ KSM ထံ သူတို့ ၂ ယောက်ကို စာတစ်စောင်ရေးပြီး ပို့လိုက်ကြောင်း ပြောသည်။ အဘူဇဘေဒါက ပက်ဒီလာတို့ ၂ ယောက်ကို ငွေများပေးပြီး ကရာချိသို့ လွှတ်လိုက်သည်။ ထိုတွင် KSM နှင့်တွေ့ပြီး ယခုအကြံကိုပြောပြရန် ပြောလိုက်သည်။ စာထဲတွင် KSM ကို ဒတ်တီးဗုံးရရှိရန် ကြိုးစားမှုကိုသဘောတူရန် သူ့အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အစီအစဉ်မလုပ်ခဲ့ဘူးသေးကြောင်း၊ KSM လည်း ထိုအကြံအစည်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်လျှင် ကောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ရေးထားသည်။ ထို့ပြင် KSM အနေဖြင့် ထို ၂ယောက်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း စစ်ဆင်ရေးများတွင် အသုံးချရန် ဆိုထားသည်။ သို့သော် သူ့သဘောကျမှလုပ်ရန်လည်း ဆိုထားပါသည်။ ထိုသို့စာရေးပြီး ပက်ဒီလာတို့အား KSM ထံ ပို့လိုက်သည်မှာ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ အလယ်လောက်က ဖြစ်ပါသည်ဟု ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဆူလေမန်အဘူဂီတိသ်သည် ကူပိတ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက 'လုံသွားများ၏ အရိပ်အောက်တွင်' ဆိုသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အပိုင်း(၃)ပိုင်းပါ အင်ဆေးတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုအင်ဆေးကို အယ်လ်ဇေဒါ (တိုက်ပွဲခေါ်သ်) ဆိုသော ဝက်ဘ်ဆိုက်တစ်ခုထဲတွင် ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ထိုအင်ဆေးတွင် အဘူဂီတိက 'အယ်လ်ကေးဒါးသည် အမေရိကန်လူမျိုး သန်းပေါင်းများစွာကို ဖျက်အားပြင်းလက်နက်ကြီးများဖြင့် သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အမှန်တရားဖြစ်သည်' ဟု နေ့စဉ်ရေးထားသည်။ ထိုရေးသားချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်က အမေရိကမှာ ဘာဖြစ်သွားသလဲဆိုသည်ကို လူသန်းပေါင်းများစွာသည် တအံ့

တပြည်ဖြင့် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သွားကြသည်။ ကမ္ဘာကြီးကလည်း ဘာများဖြစ်နေသလဲဟု စူးစမ်းကြသည်။ အမေရိကမှာ ဘာဖြစ်သလဲဆိုသည်မှာ အမှန်တကယ်မူ မဆန်းပါ။ သဘာဝတရားအရ ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမည့် အကြောင်းပင်။ အကြမ်းဖက်မူဝါဒ၊ ဗိုလ်ကျဆိုးမိုးမူဝါဒ၊ ဖိနှိပ်မှု မူဝါဒများကို ကျင့်သုံးနေသော နိုင်ငံအဖို့ ထိုသို့အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ရမည်ကို မျှော်လင့်ထားရမည်။ ထိုနိုင်ငံမျိုးသည် တခြားနိုင်ငံများကို ကျူးကျော်မှု၊ ပြည်သူများကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု၊ တစ်ဖက်သတ်တွေးခေါ်မှု၊ တစ်ဖက်သတ်ဆုံးဖြတ်မှုများဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ပြည်သူများကို သူတို့၏လက်အောက်ခံ သူတို့၏အဖိနှိပ်ခံများအဖြစ် သဘောထားပြီး အနိုင်ကျင့်ဗိုလ်ကျခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံ၏အစိုးရသည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ကုမ္ပဏီများ၊ သူတို့၏အင်အားများဖြင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို လွှမ်းမိုးထားခဲ့သည်။

ပါလက်စတိုင်းဒေသရှိ ပါလက်စတိုင်းပြည်သူများကို ဂျူးများက နှစ်(၅၀)တိုင်အောင် ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်နေသည်။ ထိုသို့ ဂျူးများ၏ ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်းမှုကို အမေရိကန်တို့က ကောင်းချီးထောပနာ ပြုနေခဲ့သည်။ စက်ဆုပ်စရာကောင်းသော လူသတ်မှုများကို အမေရိကန်နှင့် ဂျူးတို့က ကျူးလွန်လျက်ရှိ၏။ ပါလက်စတိုင်းများကို ဖိနှိပ်ခြင်း၊ လူမဆန်အောင် စော်ကားခြင်း၊ သူတို့ဒေသမှ မောင်းထုတ်ခြင်းများမှာ အဆန်းတကြယ် မဟုတ်တော့ပေ။ ဂျူးတို့သည် ပါလက်စတိုင်းပြည်သူ (၅)သန်းကျော်ကို သူတို့ဒေသမှ နှင်ထုတ်ခဲ့သလို ပါလက်စတိုင်းလူမျိုး (၁၆၀၀၀၀)နီးပါးခန့်ကို ဒုက္ခိတဖြစ်စေခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့က အီရတ်နိုင်ငံကို ဗုံးများကြဲချပြီး သိမ်းပိုက်ထားခဲ့၏။ (အီရတ်ကို အရေးယူပိတ်ဆို့မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပထမပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲပြီးသည့် နောက် ကုလသမဂ္ဂ၏ထုတ်ပြန်ချက်အရ) ထိုစာရင်းဇယားများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုအတွင်း မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် (၁၂၀၀၀၀၀)ကျော်သည် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရပေသည်။

ထိုစာရင်းဇယားများအရ ကျွန်တော်တို့မှာလည်း ထိုလမ်း၏အစပိုင်းတွင် ရောက်ရှိနေကြပေသည်။ အမေရိကန်များက ကျွန်တော်တို့၏လက်ရာကို မြည်းစမ်းဖူးခြင်း မရှိသေးပေ။ ကျွန်တော်တို့ကသာ သူတို့၏လက်ရာကို မြည်းစမ်းခဲ့ကြရသည်။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦနှင့် ပင်တဂန်စစ်ဌာနချုပ်ကိုတိုက်ခိုက်ပြီး အမေရိကန်လူမျိုး အရေအတွက်တော်တော်များများကို သတ်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအရေအတွက်သည် သေဆုံးသွားသော ပါလက်စတိုင်းလူမျိုးများ၊ ဆိုမာလီလူမျိုးများ၊ ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုး၊ ဘော့စနီးယား၊ ကက်ရှမီးယား လူမျိုးများ၊ ချေချင်ညာလူမျိုးများ၊ အာဖဂန်နစ္စတန်လူမျိုးတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အလွန်ပင်နည်းပါးသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့နှင့်တန်းတူခံစားခွင့် မရရှိသေးပါ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မွတ်ဆလင်များ အသတ်ခံရသည့်

နှုန်းအတိုင်းဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့သည် အမေရိကန်လူမျိုး (၄)သန်းခန့်ကို သတ်ဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ကလေးပေါင်း (၂)သန်းကို သတ်ဖြတ်ခွင့်ရှိပါသည်။ လူပေါင်း (၂)ဆယ့်သိန်းကို နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိပါသည်။ ဒဏ်ရာရသူ၊ ဒုက္ခိတဖြစ်သူ ရာပေါင်း၊ ထောင်ပေါင်းများစွာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဤသည်မှာ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ဇီဝ၊ ဓာတုလက်နက်များဖြင့် တိုက်နိုင်သည်။ ထိုသို့ သူတို့ရောဂါဖိစီးကာ သေကျေဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မွတ်ဆလင်တို့သည် အမေရိကန်တို့၏ ဇီဝ၊ ဓာတုလက်နက်များကို ခံခဲ့ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့သည် အင်အားဆိုသော ဘာသာရပ်တစ်ခု တည်းကိုသာသိရှိကြသည်။ အမေရိကန်တို့သည် သွေးများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေသော သွေးပင်လယ်ကြီးပေါ် တစ်ကိုယ်တော်လျှောက်လှမ်းလျက် ရှိပေသည်။

အဘူမုဆက်အယ်လ်ဆူရီသည် ဆီးရီးယားလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ဘင်လာဒင်ယုံကြည်စိတ်ချရသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူက ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅)ရက်နေ့တွင် ဂျီဟတ်ဝက်ဘ်ဆိုက်ဒ်မှ နေ့စဉ် ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြရသော်...

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားစဉ်က နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို လေယာဉ်ပျံများဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် ထိုလေယာဉ်ပျံများတွင် ဖျက်အားပြင်းလက်နက် (WMD)များ မပါရှိသည့်အတွက် ကျွန်တော် အလွန်စိတ်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ဘုရားကို ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတသက်တမ်း ရွေးချယ်ခဲ့သည့်ကာလ၌ ဤသို့တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့်အတွက် ကျေနပ်အားရ ဖြစ်မိသည်။ နောက်ဆုံးတိုက်ခိုက်မှုတွင် အမေရိကန်ကိုဖျက်ဆီးရန် မဟာဗျူဟာမြောက် စစ်ဆင်ရေးတွင် နျူးကလီးယားလက်နက်များ၊ ဓာတုလက်နက်များ၊ ပိုးမွှားလက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန် ကြံရွယ်ထားသည်။ မူဂျာဟစ်များက ထိုလက်နက်များကို ဝယ်ယူရမည်။ လိုအပ်လျှင် ထိုလက်နက်များကို ထုတ်လုပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးနောက် ဘင်လာဒင်အတ္တပ္ပတိုက်ကို ရေးသားနေသော ပါကစ္စတန်သတင်းစာဆရာ ဘာမစ်ဗီယာနှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့ပုံကို ဟာမစ်ဗီယာက ပြန်လည်ပြောပြပါသည်။

*၉၈ ခုနှစ်က သူ့နဲ့ကျွန်တော် အင်တာဗျူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က သူ့ကို ရရှိတဲ့သတင်းတွေကနေ ခင်ဗျားတို့မှာ ဖျက်အားပြင်းလက်နက်တွေရှိသလား၊ ရရှိအောင်လည်း ကြိုးစားနေသလားလို့ မေးတော့

www.burmeseclassic.com

သူက မသိကျိုးကျွံပြုပြီး နောက်မေးခွန်းတစ်ခု ဆက်မေးပါလို့ ပြောတယ်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၈ ရက် နေ့မှာ အဲဒီမေးခွန်းကိုပဲ ကျွန်တော်ထပ်မေးပါတယ်။ ဒီအခါ သူကပြန်ဖြေတယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ နျူကလီးယား လက်နက်ကို ကာကွယ်ဖို့ပါပဲ' လို့ ဖြေတယ်။

အင်တာဗျူးပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ နံနက်စာ စားကြတယ်။ နံနက်စာ စားပြီးတော့ သူက လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက် ကျွန်တော့်ဆီ ယူလာပါတယ်။ လက်ဖက်ရည် သောက်ပြီးတော့ နောက်ထပ် နျူကလီးယားလက်နက် နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာပြောချင်သေးလဲလို့ သူ့ကိုမေးတယ်။ စကားပိုင်းထဲ ဒေါက်တာအေမန်အယ်လ်စာဝါဟီရီ လည်း ပါလာပါတယ်။ ကျွန်တော်က မေးလိုက်တယ်။ 'ခင်ဗျားတို့မှာ နျူကလီးယားလက်နက် ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ယုံကြည်ဖို့ခက်နေတယ်။ အဲဒီလိုလက်နက်မျိုး ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လိုဝယ်ခဲ့သလဲ' လို့မေးတော့ 'မစ္စတာဟာမစ်မီယာ ဒါက သိပ်မခက်ပါဘူး။ ခင်ဗျားမှာ ဒေါ်လာ သန်း(၃၀)သာ ရှိပါစေ။ ဒီလက်နက်မျိုး ရနိုင်တာပေါ့။ ဒီလက်နက်မျိုးက လက်ဆွဲအိတ်ထဲ ထည့်ထားလို့ရတယ်။ ဗဟိုအာရှဒေသက မှောင်ခိုဈေးကွက် မှာ ရနိုင်ပါတယ်။ သိပ်ခက်ခက်ခဲခဲကြီး မဟုတ်ပါဘူးဗျာ' လို့ သူက ပြောပါတယ်။

ဘင်လာဒင်ကလည်း ဓာတုလက်နက်နဲ့ နျူကလီးယားလက်နက်အကြောင်းကို ပြောတယ်။ သူက ဇီဝ လက်နက်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို အသုံးမပြုပါဘူး။ ကျွန်တော်က ဒေါင့်သန်းရောဂါနဲ့ ပတ်သက်တာကို မေးပါတယ်။ 'အမေရိကမှာ ဒေါင့်သန်းရောဂါဖြစ်အောင် တိုက်ခိုက်တဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ခင်ဗျားတို့တွေရှိတယ်လို့ လူတွေက ယူဆနေကြတယ်' (ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးနောက် စာအိတ်ထဲတွင် ဒေါင့်သန်း ရောဂါပိုးများထည့်ခဲ့ပြီး ဖလော်ရီဒါ၊ ဝါရှင်တန်နှင့် နယူးယောက်တို့တွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှု ကြောင့် လူ ၄၁ ဦး သေဆုံးသွားရသည်) အဲဒီမေးခွန်းကိုမေးတော့ သူက ရယ်ပါတယ်။ နောက် သူက 'အဲဒီတိုက်ခိုက်မှုတွေက ကျွန်တော်တို့နဲ့ မဆိုင်ပါဘူးဗျာ။ ကဲ နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခု မေးပါဦး' လို့ ပြောပါ တယ်'ဟု ပြောပြသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဟာမစ်မီယာကို အိုစမာဘင်လာဒင်က ကြေညာချက် တစ်စောင် ပေးလိုက်ပါသည်။

'အမေရိကသည် ဓာတုလက်နက်နှင့် နျူကလီးယားလက်နက်များကို အသုံးပြု၍ ကျွန်တော်တို့ကို တိုက်ခိုက် လာမည်ဆိုပါက ကျွန်တော်တို့ကလည်း နျူကလီးယားနှင့် ဓာတုလက်နက်များဖြင့် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မည်ဟု

ကြေညာ ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ကို ကာကွယ်ရန် ကျွန်တော်တို့တွင် ထိုလက်နက်များ ရှိပါသည် ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလကုန်က အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အမေရိကန်တာလီဘန်ဟုခေါ်သော ဂျန်ဝေါ့ကာလင်း ထို အမေရိကန်စစ်သားများက ဖမ်းဆီးမိခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူ့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာတွင် သူက သူ၏သင်တန်းစခန်းတွင် စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်နောက် နောက်ထပ် တိုက်ခိုက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေကြကြောင်း၊ ထိုတိုက်ခိုက်မှုတွင် WMD ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ ပါလာနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုသွားသည်။ ထိုထွက်ချက်ကို ၂၀၀၁ခု၊ ဒီဇင်ဘာလက အမေရိကန်တရားရုံးက ထုတ်ပြန်သော ဂျန်ဝေါ့ကာလင်းနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းဆိုသော ထုတ်ပြန်ချက်ထဲမှ ဖော်ပြပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ရာမန်ဒန် ဥပုသ်လ မတိုင်ခင် တိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုတွင် ဇီဝလက်နက်များကိုပင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရရှိနိုင်သော နေရာများမှနေ တိုက်ခိုက်နိုင်ခြေရှိသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ နျူကလီးယားလက်နက်စက်ရုံများ ကိုလည်း တိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ရာတွင် ပထမအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုကြီးအား အမေရိကန်တို့ မေ့လျော့၊ သတိပေါ့နေသော အချိန်တွင် တိုက်ခိုက်ဖို့ ရှိသည်။ တတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုကို ဒုတိယအကြိမ် တိုက်ခိုက်မှုအပြီး (၆)လခန့် အကြာတွင် တိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်နိုင်ခြေရှိသည် များကို ဂျန်ဝေါ့ကာလင်းကို စစ်ဆေးချက်များ၊ သူ့အပေါင်းအပါများကို ပြောပြချက်များမှနေတစ်ဆင့် ဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဆောင်းရာသီ၌ အာဖဂန်ကို အမေရိကန်တို့က စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုအဖြစ် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရာတွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ ကြီးပမ်းခါစ ဖျက်အားပြင်းလက်နက် အသုံးပြုရေးစီမံကိန်းမှာ အဆုံးသတ်သွားခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်သည် နျူကလီးယားလက်နက်အကြမ်းထည် ရရှိနေသည်ပင်ဖြစ်စေ ယခုအခါ၌ ထိုရရှိထားသော အကြမ်းထည် မှာလည်း နှုတ်စီးပျောက်ကွယ်သွားပေမည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ဓာတုလက်နက်များ စမ်းသပ်ရေး၊ နျူကလီးယားပစ္စည်းများ နှိုင်းအောင် ကြီးပမ်းရေးတို့မှာလည်း အရာမထင်တော့ပေ။

နျူကလီးယားလက်နက် ဖျက်ဆီးရေးကျွမ်းကျင်သူများက ရုရှားတို့ထံမှ ရောင်းသည်ဆိုသော ဟာမစ်စီယာကို အယ်ဟီရိုကပြောသည့် လက်ဆွဲအိတ် အဏုမြူဗုံးဝယ်ထားသည်ဆိုသော သတင်းများမှာ အမိပ္ပာယ်လုံးဝမရှိသော သတင်း ဖြစ်သည်ဟု ထိုကျွမ်းကျင်သူများက ပြောဆိုကြပါသည်။

ဖမ်းမိထားသော ဟိုဆေးပက်ဒီလာ၏ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဒတ်တီးဗုံးခေါ် ညစ်ညမ်းသည့်ဗုံးဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးဆိုသည့် အယ်လ်ကေးဒါး၏ အစီအစဉ်မှာ ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပါသည်။ ရေဒီယိုသတ္တုကြွပစ္စည်းများဖြင့် အနာဂတ် တိုက်ခိုက်မည် ဆိုသည်မှာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ရေဒီယိုသတ္တုကြွပစ္စည်းများဖြင့် လက်နက်ထုတ် လုပ်ရေးမှာ အဆင့်မြင့်သော ရူပဗေဒနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွမ်းကျင်သည့် ဘွဲ့လွန်များသာ လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ အလွယ်တကူ မထုတ်လုပ်နိုင်ပါ။

အခန်း-၁၂ အီရတ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ အခြေစိုက်ခြင်းနှင့် အဘူမူဆက် အယ်လ်ဇာဝါဂီအကြောင်း

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အီရတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲလိုက်သည့်အတွက် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ပိုပြီး အားကောင်းသွားစေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးသည် အကြမ်းဖက် အုပ်စုများကို စည်းရုံး၍ အင်အားတောင့်တင်းအောင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်သည်။ အီရတ်တွင် အမေရိကန်တပ်များ ကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်ရန် ဘင်လာဒင်က တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး သူ့အနေဖြင့် အိပ်မက်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မက်လာနိုင်သည်။ အမေရိကန်သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်း၏ အသည်းနှလုံး ဗဟိုချက်မတွင်ရှိသော ရေနံ ကြွယ်ဝလှသည့်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်၏ နယ်ချဲ့ကျူးကျော်မှု စွန့်စားခန်းသည် ဘင်လာဒင် ကြိုတင်ခန့်မှန်းခဲ့သော 'ခရူးဆိတ်စစ်သည်များ' ဆိုသည့် ဘောင်ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ အမေရိကန်သည်သမိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲများ၌ ခရူးဆိတ်စစ်သည်များအဖြစ် ယခုလည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဘင်လာဒင်က ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။ အမေရိကန်သည် သဘောထားတင်းမာပြီး ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒယောင်ယောင် ကျင့်သုံးသော ဆဒမ်ဟူစီနီကို ဖယ်ရှားရန် အီရတ်သို့ ကျူးကျော်ခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်ကလည်း ဆဒမ်ဟူစီနီ၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ယခင်ကတည်းက မလိုလားခဲ့ပေ။ ဆွန်နီနှင့် ရှီးယိုက် မွတ်ဆလင်တို့ကလည်း တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အမုန်းဖြင့် အီရတ်နိုင်ငံတွင်း၌ တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို အသုံးချကာ ကာကွယ်ရေး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ ဂျီဟတ်စိတ်ဓာတ်ရှိသော

တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ မွတ်ဆလင်များကို ဘင်လာဒင်က သွေးထိုးလှုံ့ဆော် ပေးခဲ့လေသည်။

အစ္စလာမ်မစ်ဘာသာတရားအရဆိုလျှင် ဘင်လာဒင်၏လှုံ့ဆော်မှုများမှာ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်လှသည် မဟုတ်ပေ။ အီရတ်တွင်လည်း အမေရိကန်တို့မှာ ခြေမနိုင်၊ လက်မနိုင် ဖြစ်နေသည်။ အမေရိကန် စစ်သားများလည်း သေဆုံးနေသည်ဟု ဘင်လာဒင်က ပြောဆိုခဲ့၏။

မြင့်မြတ်သော စစ်ပွဲအတွက် အဆုံးအဖြတ်နှစ်ခုရှိသည်။ တစ်ခုက ကာကွယ်ရေး ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဖြစ်ပြီး မွတ်ဆလင် နိုင်ငံတစ်ခုကို မွတ်ဆလင်မဟုတ်သောနိုင်ငံက ဝင်ရောက်လာလျှင် ကာကွယ်ရန်ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ခုမှာ ဂျီဟတ်ထိုးစစ် စစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ထိုထိုးစစ်မှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများအားလုံးကို တန်ပြန်ထိုးနှက်ရန် စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် မွတ်ဆလင်တို့သည် မိမိတို့အတွက် ကာကွယ်မှုကို ကျင့်သုံးလေ့ရှိ၏။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရာတွင် မိမိတို့ အစ္စလာမ်ဘာသာကို စော်ကားခြင်း၊ မိမိတို့ အစ္စလာမ်နိုင်ငံကို ဝင်တိုက်ခိုက်လျှင် ခုခံကာကွယ်မှုမှာ တရားမျှတသည်။ ဥပမာ ၁၉၈၀ ခုနှစ်က အာဖဂန်ကိုကျူးကျော်သော ဆိုဗီယက်တို့အား ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သော စစ်ပွဲကို တရားမျှတသည်ဟု ယူဆသည်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာရေးဆရာများက ထိုစစ်ပွဲကိုဝင်တိုက်ခိုက်ရန် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များအား လှုံ့ဆော်ခဲ့ပါသည်။

မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ဆွန်နီမွတ်ဆလင်များမှာ အများစုဖြစ်သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၌ ဗာတီကန်ကို ဇင်ထားသော ရိုမန်ကက်သလစ်ဘာသာဝင်များမှာ အများစုဖြစ်သလို ဆွန်နီများမှာလည်း အများစုဖြစ်လေသည်။ ဗာတီကန်သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့၏ ဗဟိုအချက်အချာဖြစ်သလို ကိုင်ရှိမြို့မှ ရှေးဟောင်း အယ်လ်အက်ဗော တက္ကသိုလ်သည် မွတ်ဆလင်အတွေးအခေါ်ကို ထိန်းသိမ်းပေးသော ထူးချွန်သည့် ဗဟိုအချက်အချာနေရာလည်းဖြစ်သည်။

အီရတ်စစ်ပွဲ မတိုင်ခင် အယ်လ်အက်ဗောမှနေ ဖက်ဒါဝါ (ဘာသာရေးဥပဒေ)တစ်ခု ထုတ်ပြန်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုထဲတွင် အစ္စလာမ်မစ်ဥပဒေအရ အီရတ်နိုင်ငံကို ခရူးဆိတ်စစ်သည်တို့ တိုက်ခိုက်လာမည့် အခြေအနေရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်လာလျှင် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာသူများကို ပြန်လည်တွန်းလှန်ရန် မွတ်ဆလင်တို့ တာဝန်ရှိသည်ဟု ထုတ်ပြန်ထားပါသည်။

ကိုင်ရှိရှိ အယ်လ်အက်ဗောတက္ကသိုလ် တရားဟောဆရာများ၊ သာသာရေးခေါင်းဆောင်များက သူတို့အမြင် သူတို့အတွေးဖြင့် ထိုသဘောတရားကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည် မဟုတ်ပေ။ သူတို့အမြင်သတ်သတ် မဟုတ်ပေ။ လီဘနွန်ထင်ရှားသော ဘာသာရေးဆရာလည်းဖြစ်၊ ဟစ်ဇီဘိုလာ ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်သော ရှိတ်ဖက်ဒါလာကလည်း ထိုသဘောထားအတိုင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့လေသည်။

www.burmeseclassic.com

သူက အီရတ်ကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်လာသော အမေရိကန်တို့ကို မွတ်ဆလင်များက ပြန်တိုက်ခိုက်ရမည်ဟု လှုံ့ဆော်ထားလေသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားဟောဆရာများက အစ္စလာမ်ဘာသာအပေါ် လွှမ်းမိုးထားမှုမှာ သံသယဖြစ်စရာ မလိုပေ။ သို့သော် ရိုက်ဖက်ခံလာလာ က ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် တိုက်ခိုက်သူအားလုံးကို ဖက်ဒါလီထုတ်ပြန်ပြီး ရွတ်ချပြစ်တင်ထားပါသည်။ ထို တိုက်ခိုက်မှုကို ရွတ်ချခဲ့သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုအပေါ် ထိပ်တန်း မွတ်ဆလင်တရား ဟောဆရာများက ရွတ်ချပြစ်တင်သော်လည်း အီရတ်ကို အမေရိကန်တို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုကို ထောက်ခံခြင်းမပြုဘဲ ထပ်မံရွတ်ချ ပြန်ပါသည်။

သမ္မတဘုရားနှင့် အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်များက အကြမ်းဖက်သမားများကို ဘဂ္ဂဒက်မြို့လမ်းများပေါ် တိုက်ခိုက် ရသည်မှာ ဘော်စတန်မြို့လမ်းများပေါ် တိုက်ခိုက်ရသည်ထက် ပို၍ကောင်းမွန်ပြီး မြင်သာထင်သာရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဘဂ္ဂဒက်မြို့ လမ်းများပေါ်တွင် အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်မှာ သူတင်ကိုယ်တင်ဖြစ်သလို သူဦးလျှင်သူပစ်၊ ကိုယ်ဦးလျှင် ကိုယ်ပစ် ရင်ဆိုင်ရသော သူသေကိုယ်သေ တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်အတိုင်းဆိုရလျှင် အီရတ်စစ်ပွဲ သည် အကြမ်းဖက်သမား အလိုက်အပြုလိုက်နှင့် တိုက်ခိုက်ရသော စစ်ပွဲဖြစ်နေသည်။

စစ်ပွဲ စတင်ကတည်းက ထူးခြားသော အကြမ်းဖက်မှုများ၊ နည်းမျိုးစုံနှင့် တိုက်ခိုက်မှုများဖြင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်သည် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း အမြင့်မားဆုံးသော တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် နဖူးတွေ၊ ဒူးတွေ ကြုံတွေ့ရသောနှစ် ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒေါ်နယ်ရမ်းစဖဲလ်က 'ကျွန်တော်တို့မှာ တွက်ချက်ဖို့ ချို့ယွင်းသွားတာ ဏတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်စစ်ပွဲကို နိုင်မလား၊ ရှုံးမလားဆိုတာတွက်ဖို့ အားနည်းနေတာပဲ။ အဲဒီ အနိုင်အရှုံး တို့ မက်ထရစ်စနစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ မတွက်နိုင်တာပဲ'ဟု ပြောပါသည်။

သမ္မတဘုရားက အီရတ်စစ်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး ထပ်ပြန်တလဲ သူပြောသည့်စကားမှာ 'အီရတ်စစ်ပွဲဟာ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ရေးစစ်ပွဲမှာ အချက်အချာအကျဆုံး ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာဖြစ်တယ်' ဖြစ်သည်။ ထိုတွက်ချက်မှုမှာ အမေရိကန် သမ္မတနှင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တို့၏ သဘောချင်း၊ အမြင်ချင်းတူသော တွက်ချက်မှု ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ကလည်း အီရတ်စစ်ပွဲသည် အချက်အချာကျသည်ဟုဆိုသည်။ ဖော်ပြပါ ကြေညာချက်များသည် ဘင်လာဒင် ထုတ်ပြန်သော ကြေညာချက်များဖြစ်သည်။ သူက အီရတ်သည် အယ်လ်ကေးဒါးတို့အတွက် အချက်အချာကျသော စစ်ပွဲဖြစ်သည်ဟု ပြောပါသည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဘင်လာဒင်ပေးပို့သော 'အီရတ် ပြည်သူများသို့ အကြောင်း

www.burmeseclassic.com

ကြားစာဆိုသည့် ကြေညာချက်ကို အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံလွှင့်က ထုတ်လွှင့်ခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်က အီရတ်တွင် အမေရိကန်တို့ ရင်ဆိုင်နေရသည်မှာ အလွန်ခက်ခဲပင်ပန်းပြီး မလွယ်ကူလှသော စစ်ပွဲကို ရင်ဆိုင်နေရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောပါသည်။

'သင်တို့အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်က သင်တို့ကို စောင့်ရှောက်ပါလိမ့်မယ်။ သင်တို့ဆင်နွှဲမယ့် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ကျေးဇူးတင်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သတင်းကောင်း ပါးလိုက်ချင်တာက အမေရိကန်ဟာ တိုက်ဂရစ်နဲ့ ယူဗရေးတီးမြစ်ကြီး နှစ်စင်းရဲ့ နှံတွေထဲမှာ နစ်သထက် နစ်လာပါပြီ။ ဘုရ်ဆိုတဲ့ သူဟာ အလွန် ဖမ်းရလွယ်ကူတဲ့ သားကောင်တစ်ကောင်ပဲ။ အခု အီရတ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ သူဟာ အလွန် ခက်ခဲတဲ့နေရာကို ကျရောက်နေပြီ။ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးရဲ့ မျက်စိရှေ့မှာပဲ သူတို့ဟာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသွားလိမ့်မယ်။ နေရာအရပ်ရပ်မှာရှိတဲ့ အစ္စလာမ်လူငယ်အားလုံး အထူးသဖြင့် အီရတ်နိုင်ငံနဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံက အစ္စလာမ်လူငယ် တွေဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲဖို့ အချိန်ကျရောက်နေပြီ။ အခွင့်အရေးကို လက်မလွှတ်ပါစေနဲ့။ ကျွန်ုပ်လည်း သင်တို့နဲ့အတူ အခွင့်အရေးကို လက်မလွှတ်ဘဲ၊ နှောင့်နှေးခြင်း မရှိဘဲ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲပါမယ်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၆ ရက်နေ့က ထုတ်လွှင့်သော ဘင်လာဒင်၏ တိပ်ရွေ့ထဲမှ အချက်များကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ အီရတ်တွင်ရှိသော အမေရိကန်အရာရှိများထဲမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သည့် သံအမတ်ကြီး အယ်လ်ပေါလ် 'ဂျယ်' ဘရီမာကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်နိုင်သူအား ဆုငွေချီးမြှင့်မည်ဟု ကြေညာထားခဲ့ပါသည်။

'အမေရိကသည် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များအား သတ်ဖြတ်နိုင်သူကို ဆုငွေ အမြောက်အမြား ပေးမည်ဟု ကြေညာထားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကလည်း အီရတ်နိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ထား ရာတွင် တာဝန်အရှိဆုံးဖြစ်သော အရီမာနှင့် သူ၏လက်ထောက် သို့မဟုတ် အမေရိကန်တပ်များကို ဦးဆောင်သော တပ်မှူးကြီး သို့မဟုတ် အီရတ်ရှိ သူ၏လက်ထောက်ကို သတ်ဖြတ်နိုင်သူကို ရွှေအလေးချိန် ၁၀ ကီလို ဆုချ မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ပါသည်' ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ကလည်း ဘင်လာဒင်သည် အီရတ်ရှိ အရေးပါသော ရေနံချက်စက်ရုံ ရေနံတွင်းများကို ဖောက်ခွဲပစ်ရန် အင်တာနက်မှနေ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့လေသည်။

အီရတ်ရှိ အမေရိကန်တို့ကို ပစ်မှတ်ထားပြီး သူတို့၏ စီးပွားရေး ဆုံးရှုံးစေရန် ရတောင်ရခဲ အခွင့်အရေးကို ယူ၍ တိုက်ခိုက်ကြရမည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို မယူနိုင်လျှင် နောင်အခါ၌ နောင်တရနေပေမည်။ ထို့ကြောင့် ပေးလာသော အခြေအနေအရ ရန်သူပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နယ်မြေကို သူတို့က သိမ်းပိုက်ထားပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ ရေနံများကို ခိုးဝှက်ယူနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သမိုင်းတွင် မကြုံဘူးသေးသော ခိုးဝှက်ခြင်းမျိုးဖြင့် ယူနေသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ရေနံများ သူတို့လက်ထဲ ရောက်မသွားအောင် ကာကွယ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့အနေဖြင့် အီရတ်နှင့် ပင်လယ်ကွေ့တစ်လျှောက်ရှိ သူတို့ပိုင်သော ရေနံတွင်းများ၊ ရေနံပိုက်လိုင်းများ၊ ရေနံချက်စက်ရုံများကို ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ပစ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဟူ၍ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဖော်ပြပါအကြောင်းမှာ အီရတ်၌ အယ်လ်ကေးဒါး၏ လှုပ်ရှားမှုများ၊ အီရတ်ပုန်ကန်မှုနှင့် အယ်လ်ကေးဒါး ဆက်စပ်မှု၊ ဘင်လာဒင်နှင့် အီရတ်တွင် အရက်စက်ဆုံး၊ ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး သူပုန်ခေါင်းဆောင် ဂျော်ဒန်လူမျိုး အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့၏ ဆက်နွယ်မှုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ဆက်သွယ်လိုက်၊ ပြတ်တောက် ထိုက်ဖြစ်ကာ ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံး သူသည် အာဖဂန်သို့သွား၍ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် အာဖဂန်အနောက်ပိုင်းတွင် သူ့အဖွဲ့၏ စစ်သင်တန်းစခန်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သူ့အဖွဲ့ကို တော်ဟစ်ဟု ခေါ်ပြီး အိမ်ပြာယ်မှာ ဘုရားသခင်၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် အစောပိုင်းက အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် စင်ပိုင်လို ဖြစ်ခဲ့ကာ အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း စင်ပိုင်စုဆောင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် အီရတ်စစ်ပွဲ ဒုတိယနှစ်သို့ အရောက်တွင် ဇာဂါဝီက သူသည် ဘင်လာဒင်နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဘင်ဘာဒင်ထံ သစ္စာခံမည်ဟု လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့သည်။ သူ၏ အဖွဲ့ကိုလည်း ခြိမ်းခြောက်သွယ်ဒေသမှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဟု နာမည်ပြောင်းလိုက်ပါသည်။ ယခုအခါ၌ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အီရတ်တွင် ဘင်လာဒင်၏ လူဖြစ်သွားခဲ့ပြီး အင်အားကောင်းသထက်ကောင်းလာကာ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တို့၏ ညွှန်ကြားမှုကို ဆောင်ရွက် အမေရိကန်တို့ကို တိုက်ခိုက်လျက် ရှိပါသည်။

အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်၏ သားဖြစ်သူ ဟူဇောဖာ အက်ဇန်သည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ချစ်မြတ်တို့ကို တိုက်ခိုက်စဉ်က ဇာဂါဝီနှင့် ရင်နှီးခဲ့ကြောင်း အမှတ်တရ ပြောကြားခဲ့လေသည်။

‘၁၉၉၀ - ၉၁ က အာဖဂန်နစ္စတန်အရှေ့ပိုင်း ခိုင်မြဲမြို့မှာ ဇာဂါဝီနဲ့ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ သာမန်လူတစ်ယောက်ပါပဲ။ ပြစ်မှုတွေအများကြီး ကျူးလွန်ပြီး ဘုရားသခင်ထံ ပြန်လာခဲ့တဲ့သူလို့ ပြောတယ်။ သူက ဂျော်ဒန်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ဂျော်ဒန်မှာရှိတုန်းက လမ်းသရဲတစ်ယောက်အဖြစ် ခိုး၊ ဆိုး၊ တေပေ နေခဲ့ပါတယ်။ လမ်းပေါ်က ရန်ပွဲတွေလည်း သူပါတာပဲ။ အချင်းချင်းဖြစ်တဲ့ ရန်ပွဲတွေဆိုရင် ဓားတွေထုတ်ပြီး တိုက်တဲ့အထိ သူဆိုးသွမ်းခဲ့ပါတယ်။ ပြစ်မှု ၂၇ မှုလောက်ရှိတယ်လို့ အစွပ်စွဲခံရတယ်။ ဂျော်ဒန်မှာ သူဟာ လူပေလူတေ တစ်ယောက်လို နေခဲ့တာပါ။ သူ လူယက်တာ မဆန်းတော့ပါဘူး။ အရက်လည်း သောက်တယ်။ နောက်တော့ သူ့အပြစ်တွေ သူ့သိပြီး အလွှာရှင်မြတ်ထံ ပြန်လာခဲ့တာပါ။ ဒီလိုနဲ့ ဆိုဗီယက်တွေကိုတိုက်တဲ့ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို သူရောက်လာခဲ့တယ်။ အလွန်တော်တဲ့သူတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ ရောက်လာတာပါ။ သူဟာ စစ်ပွဲမှာ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ တိုက်ပြီး သတ္တိလည်းအလွန်ကောင်းတယ်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်ရောက်တော့ ဂျော်ဒန်ကို သူ ပြန်လာခဲ့တယ်။ ဂျော်ဒန်လည်းရောက်ရော သူ့ကို ဖမ်းဆီးပြီး ထောင် ၁၅ နှစ် ချလိုက်တယ်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်ရောက်တော့ ဘုရင်က လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတဲ့အတွက် လွှတ်လာပြီး အာဖဂန်ကို သူ နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ အယ်လ်ကေးဒါးထံလည်း သူမဝင်ခဲ့ သလို ဘင်လာဒင်နဲ့လည်း မပူးပေါင်းခဲ့ပါဘူး။ အီရန်နယ်စပ်က ဟီရက်မြို့ကို ရောက်လာပြီး အဲဒီမှာ သူပိုင် စစ်သင်တန်းတစ်ခု ဖွင့်ခဲ့ပါတယ်။

သူ့မှာ ရဲရင့်တဲ့နှလုံးသား ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ပြောနိုင်ပါတယ်။ ရဲရင့်တဲ့နှလုံးသား မရှိရင်လည်း အသေခံရတဲ့နှလုံးသား ရှိတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုရင် သူဟာ အလွန်အလွန် ထင်ရှားတဲ့တိုက်ခိုက်ရေးသမားဖြစ်လို့ ပါပဲ။ အသေခံရတဲ့နှလုံးသား မရှိရင်တောင် သူ့ခေါင်းထဲမှာ ကြောက်စရာဆိုတာမသိလို့ ကြောက်တယ်ဆိုတာ ချိန်လားလို့ မေးရမယ့်သူ မို့လို့ပါပဲ။ သူတစ်ယောက်တည်း စစ်တပ်ကြီးကို တိုက်နိုင်တယ်။ အတူတိုက်နေတဲ့ သူတွေ ထွက်ပြေးသွားရင် တောင် သူတစ်ယောက်တည်း ခုခံနိုင်စွမ်းရှိတဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ် ဟု ဟူတော့က ပြောပြခဲ့သည်။

ဆေယက်စီအဲဒဲလ် သည် ၂၀၀၂ ခုနှစ် ကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ စစ်ဆင်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ် သည်။ သူသည် ဟူတော့အာဖဂန်ကိုသွင်း ၁၉၉၀ ခုနှစ်ကတည်းက အာဖဂန်တွင် ဇာဂါဝီနှင့် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သူဖြစ်သည့် အဲဒဲလ်က အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နှင့် ဇာဂါဝီတို့ကြား ဆက်ဆံရေး ပြောင်းလဲလာပုံကို အသေးစိတ် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

သူရေးသားထားသော 'အယ်လ်စာဂါဝီ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ဒုတိယမျိုးဆက်' စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ လန်ဒန်အခြေစိုက် အယ်လ်ကွတ်အယ်လ်အာရာဗီ နေ့စဉ်သတင်းစာကြီး၌ ၂၀၀၅ ခုနှစ် မေလမှစ၍ သူ့စာအုပ်ကို အခန်းဆက် ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေသည်။

'၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဒန်လူမျိုးတစ်စု ကန်ဒါဟာသို့ ရောက်လာသည့်အကြောင်း အစီရင်ခံစာများ ကျွန်တော် ရရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ထိုဒေသ အပြင်ဘက်သို့ ရောက်နေခဲ့သည်။ သူတို့ ရောက်လာပြီး နှစ်ပတ်အကြာတွင် ကျွန်တော်လည်း ကန်ဒါဟာသို့ ပြန်လာပြီး ဧည့်ဂေဟာတွင် သူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ဧည့်သည်လူသစ်များကို ထားရှိရန် ဧည့်ဂေဟာကိုလည်း ပြင်ထားသည်။ အဘူမူဆက်သည် သဘောထား တင်းမာသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တခြား သူညီအစ်ကိုတော်များနှင့် သဘောထားကွဲပြားမှု ရှိသော်လည်း သူသည် အာဖဂန်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်က အဘူမူဆက်ကို ရိုတ်ဘင်လားဒင်နှင့်ရော ရိုတ်ဇာဝါဟီရီနှင့်ပါ တွေ့ဆုံရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ ပေးသည်။ အဘူမူဆက်ကို သူတို့နှစ်ဦးအကြောင်း ပြောပြခဲ့သည်။ တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်နှင့် စကားပြော သိပ်မကောင်းသော အဘူမူဆက်နှင့် တွေ့ဆုံကြရလေသည်။ သူက သူ့အမြင်နှင့် သူ့သဘောထားကို အကျဉ်းချုံး သာ ပြောသည်။ ပြတ်ပြတ်သားသားလည်း ပြောသည်။ သူ့ယုံကြည်မှုကို တစ်ဖက်သားနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်းမရှိပေ။ သူ ယုံကြည်သည့်အတိုင်း လက်ခံသည်ရှိစေ၊ မလက်ခံသည်ရှိစေ သူက သူ့ရည်မှန်းချက်ကို အမြင်ရှင်းရှင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားသည်။

သူက အစွလာစ် အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ပြင်းပြသူ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရန် မည်သို့ တည်ထောင်မည်ကို အသေးစိတ်လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထိုကဲ့သို့ တည် ဆောက်ရန်အတွက် ပထမဆုံး ဂျီဟတ်စ်ပွဲကို စတင်ဆင်နွှဲရမည်ဟု ဆိုသည်။ ဆွေးနွေးစရာအချက် အများကြီး ရှိပြီး ကျွန်တော်တို့ဆွေးနွေးရာတွင် အဘူမူဆက်ထံ သစ္စာခံခြင်း၊ သူ့အပေါင်းအသင်းများထံ သစ္စာခံခြင်း စသည်ကို ဆွေးနွေးခြင်းမရှိပါ။ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် ရည်မှန်းချက်တူသည်များကို နှစ်ဖက် လက်တွဲ လုပ်ဆောင်ရန် ဆွေးနွေးလေ့ ရှိပါသည်။

အဓိက ဆွေးနွေးဖြစ်သည်မှာ အာဖဂန်တွင် အခြေခံစခန်း တည်ဆောက်ရေးနှင့် နေရာရှာဖွေရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့ ကြသည်။ နေ့စဉ် သင်တန်းပေးရန် စခန်းတည်ဆောက်ရေးကို ဆွေးနွေးကြသည်။ အဘူမူဆက်က သူနှင့် သဘောထားချင်းတူသော ဂျော်ဒန်၊ ပါလက်စတိုင်း၊ ဆီးရီးယား၊ လက်ဘနွန်၊ အီရတ်နှင့် တူရကီတို့မှ

ညီနောင်များကို ခေါ်ဆောင်လာပြီး သူ့ရွေးချယ်ထားသည့် စစ်သင်တန်းစခန်းတွင် တက်ရောက်ရန်ကို ကျွန်တော်တို့ ကလည်း သဘောတူလိုက်သည်။ ဒုတိယဆွေးနွေးသည့် အကြောင်းအရာမှာ အရေးကြီးပါသည်။ ရောက်ရှိလာ သည့် ညီနောင်များမှာ ကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်သည်။ လက်နက်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ သူတို့ကို ယခုမှ တွေ့ရသည့်အတွက် ကျွန်တော်တို့စခန်းနှင့် ဝေးသောနေရာတွင် ထားရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အိရန်နယ်စပ်များ အာဖဂန်အနောက်ပိုင်း နယ်စပ်ဒေသတွင် သူတို့စခန်းကိုဖွင့်ဖို့ သဘောတူခဲ့သည်။ သူတို့အဖို့ အိရန်သည် နောက်ပိုင်း စိတ်ချလုံခြုံရသောဒေသ ဖြစ်၏။ ပါလက်စတိုင်း အာဏာပိုင်အဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ပါလက်စတိုင်းဒေသမှ လူများ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားခွင့်မပေးတော့ဘဲ တင်းကျပ်လာ သဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် အယ်လ်ဇာဂါဝီအတွက် နောက်ခံစိတ်ချရသော ဒေသကို ရွေးချယ်လိုက်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဖဂန်သို့ ပါကစ္စတန်မှတစ်ဆင့် အာရပ်များသွားရန်မှာ ခက်ခဲလာသည်။ ပါကစ္စတန်မှနေ ထိုညီနောင်များလာရန် မလွယ်သဖြင့် အိရန်နယ်စပ်တွင် ဖွင့်ထားသောစခန်းမှာ လာ၍ လွယ်သွားလေသည်။ အိရန်မှနေ အာဖဂန်လမ်းကြောင်းအတိုင်းလာရန် လွယ်ကူသွားသည်။ အိရန်နယ်စပ်ရှိ ဟီရန်မှာ အဆင်ပြေသော နေရာဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ချုပ်နှင့်လည်း ဝေးကွာသောနေရာ ဖြစ်ပါသည်။

နေ့ရက်များမှာ အကန့်မြန်လှ၏။ လစဉ် တွေ့ဆုံနေကြအချိန်လည်း ပုံမှန် ရောက်လာတတ်သည်။ အဘူမုဆက် နှင့် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဖြစ်ကြသည်။ သူ့စခန်းတွင် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ ကလေးအပါအဝင် အားလုံး ၄၂ ယောက်ရှိသည်။ သူ့မိသားစုနှင့် သူ့အပေါင်းအသင်း မိသားစုများလည်းပါသည်။ ထိုပြင် ဆီးရီးယားမိသားစု သုံးစုလည်း ရောက်လာကြသည်။ မိသားစုတစ်စုမှာ ဥရောပမှ လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

သူက မကြာမီအတွင်း အီရတ်သို့ ကျော်ခန့်နှင့် ပါလက်စတိုင်း ညီအစ်ကိုများ ရောက်လာကြဦးမည်ဟု ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စခန်းမှာ အိရန်၊ အာဖဂန်လမ်းကြောင်းတွင် သွားလာရန် အဆင်ပြေဆုံး ဖြစ်သည်။ အိရန်ကလည်း သူတို့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ရေးအား လိုလိုလားလား လက်ခံသည်။ အဘူမုဆက်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ဆက်ဆံရေး ကောင်းကောင်းတည်ဆောက်ထားပေပြီ။ နှစ်ဖက်အကျိုးရှိသော သဘောတူညီမှုများအပြင် နားလည်မှုယူထားကြသည်။

အိရန်ကလည်း အမေရိကန်နှင့် အစွဲရေးကို ရန်သတ္တုပြုထားသောကြောင့် ဤကဲ့သို့ အကူအညီပေးရန်ကို လိုလိုလားလား ရှိပါသည်။ သို့သော် တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်မျိုး၊ အိရန်အစိုးရက သဘောတူချက်မျိုးမရှိပေ။ အိရန်အစိုးရက ခွင့်ပြုသည့်သဘော မရောက်အောင်လည်း တိတိတဆိတ် လုပ်ဆောင်ကြလေသည်။

ဤကာလများအတွင်း အဘူမုဆက်သည် ပို၍ ထင်ရှားလာသည်။ သူနှင့် ဆက်ဆံရသည်မှာလည်း ပို၍ အဆင်ပြေလာသည်။ ပထမ သူနှင့်တွေ့စဉ်က စကားပြောရသည်မှာ သိပ်အဆင်မပြေလှပေ။ သူက သူ့အယူ အဆများကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောပေ။ နိုင်ငံရေးသတင်းများကိုပင် ထိန်းချုပ်၍ပြော၏။ နောက်ပိုင်းတွင် သူက စကားပြောလာသည်။ သူ့အယူအဆနှင့် နိုင်ငံရေးကိစ္စများကိုလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောလာလေ သည်။ သူနှင့် ဆွေးနွေးချိန်တွင် ဆွေးနွေးသည့်အကြောင်းအရာများကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးပါသည်။ သူ့စီမံကိန်းနှင့် ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ရန် လူမှုဆက်ဆံရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် သူဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ သူ့ကို သတိထားမိသည်မှာ သူသည် ပိုပြီးဩဇာရှိလာသူ ဖြစ်လာခြင်းပင်။ အာရပ်များအပေါ် သူ၏ဩဇာမှာ ပိုလွှမ်းမိုးလာသည်။ ညီနောင်အာရပ်များက သူ့သဘောထားကို ခေါင်းညိတ်လာကြသည်။ အာရပ်စကားကို အဆင့်အတန်းမီမီ ပြောနိုင်သူ ဖြစ်သလို သူ၏လေသံမှာ ကျော်အန်လူမျိုး ဖြစ်၍ ကျော်အန်လေသံဖြင့် အာရပ်များကို ပြောနိုင်လေသည်။ ရည်မှန်းချက် ရှင်းလင်းသလို သူ့ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြောနိုင်သောကြောင့် သူ့ကို ထင်ရှားသောခေါင်းဆောင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလာကြသည်။

အာရပ်ညီနောင်များမှာ လိုအပ်သော စစ်သင်တန်းများ တက်ရောက်ကြသည်။ သင်တန်းတက်ရောက်သူ များတွင် ကျော်အန်၊ ဆီးရီးယား၊ ပါလက်စတိုင်း၊ လီဘနွန် လူမျိုးတချို့နှင့် အီရတ်များ ပါဝင်ကြသည်။ ထို လူများမှာ အဘူမုဆက်ကို လေးလေးစားစား ရိုပေသည်။ သူက ကားအဖွဲ့၊ အမ်ဆာအယ်လ်အစ္စလာမ်နှင့် လည်း ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်အောင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဘူမုဆက်သည် အီရတ်မြောက်ပိုင်း တွင် အခြေခံစခန်းတစ်ခုကို စတင် တည်ဆောက်လာသည်။ ထိုစခန်းမှာ ဆဒမ်ဟူစိန် ထိန်းချုပ်ထားသောဒေသ ၏ အပြင်ဘက်တွင် ရှိပါသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်တို့က စတင် ဝင်ကြွတိုက်ခိုက်တော့သည်။ အဘူမုဆက်သည် အီရတ်သို့ပြန်သွားပြီး သူ၏ ညီနောင်အုပ်စုများနှင့်အတူ ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အမေရိကန်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရန် အစီအစဉ်မရှိခဲ့ပေ။ အယ်လ်ကေးဒါး လူငယ်များ၊ တာလီဘန်နှင့် အဘူမုဆက်၏ အုပ်စုများမှာလည်း အမေရိကန်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း မရှိ၍ ဆုတ်ခွာခဲ့ကြသည်။ အာဖဂန် အရှေ့ပိုင်းရှိ ကျွန်တော်တို့နှင့် လာပူးပေါင်းကြသည်။ ဆုတ်ခွာစဉ် လမ်း၌ တွေ့သော ကားများကို ချောဆွဲပြီး ကား ၁၃၅ စီးပါသော ကားတန်းကြီးဖြင့် လာရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုထဲတွင် အာရပ်ညီနောင်များ၊ အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့ဝင်များ၊ တာလီဘန် ညီအစ်ကိုတော်များ ပါဝင်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

အစပိုင်းက ကန်ဒါဟာကို ခုခံကာကွယ်ရန် ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သေးသည်။ တိုက်ပွဲစခန်းတွင် အမေရိကန်နှင့် မြောက်ပိုင်း မဟာမိတ်အဖွဲ့တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုမှာ အလွန်ပြင်းထန်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ စနီး၊ သားသမီးများ အာရပ်ညီနောင်များ၏ မိသားစုများကို ပါကစ္စတန်သို့ ရွှေ့ပြောင်းထားလိုက်ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ အားလုံးက အမေရိကန်တို့ကို ရင်ဆိုင်ရန် စတင်လှုပ်ရှားတော့သည်။

တစ်နေ့၌ အဘူမုဆက်အပါအဝင် အရေးကြီးသော ညီအစ်ကိုတော်များနှင့် ကျွန်တော်တို့ အစည်းအဝေး လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေး၌ တက်ရောက်လာသော ညီနောင်တစ်ယောက်က သူ၏ သူရာယာ ပြုဟ်တု ဆက်သွယ်ရေးမှန်းကို အသုံးပြု၍ စကားပြောသည်။ ထိုညီ အစ်ကိုတော်နှင့် စကားပြောပြီး မိနစ်ပိုင်းအတွင်း မှာပင် ကျွန်တော်လည်း တခြားညီနောင် သုံးယောက်နှင့် စကားပြောစရာရှိ၍ ထိုနေရာမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ထွက်လာပြီး ခဏအကြာတွင် အမေရိကန် ဗုံးကြဲလေယာဉ်သည် ကျွန်တော်တို့ အစည်းအဝေး လုပ်သောအိမ်ကို ခုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ချခဲ့လေသည်။ အစည်းအဝေးလုပ်သော အိမ်တည်တည့် ဗုံးစမှန်ပြီး အိမ်မှာ ပျက်စီးသွားသည်။ လူတစ်ယောက်မှ မမှန်သော်လည်း တချို့ ဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ ထိုဒဏ်ရာ ရရှိသူများထဲ တွင် အဘူမုဆက်လည်းပါသည်။ နံရိုးများ ကျိုးသွားပါသည်။ အိမ်ခေါင်မိုး ပွင့်သွားပြီး သူဒဏ်ရာရရှိသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန်တို့သည် ကန်ဒါဟာကို စတင်၍ ထိုးစစ်ဆင်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်အသစ်ချကာ ကန်ဒါဟာမှ ဆုတ်ခွာရမည် ဖြစ်သည်။ တောင်ပေါ်ရောက်လျှင် ဒဏ်ရာရမှုနည်းပြီး လုံလည်း လုံခြုံလာပေမည်။ အဘူမုဆက်မှာ ဒဏ်ရာရရှိထားသဖြင့် ပါကစ္စတန်သို့သွားရန် ခွင့်ပြုထားသည်။ သို့သော် သူက ပါကစ္စတန်သို့ သွားရန်ကို ငြင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှိသောနေရာ၌ပင် သူဒဏ်ရာကိုကုသပြီး တိုက်ပွဲကို ပါဝင်တိုက်လိုသည်ဟု ဆိုသည်။

ဤဆင်ကြီးတစ်ကောင်ကို မည်သူကမှ ရန်စလိုမည်မဟုတ်။ ဆင်ကြီးကိုလည်း ထိခိုက်အောင် တိုက်ခိုက် နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အမေရိကန်သည် ဆင်ကြီးဖြစ်၏။ သူ့ကို သွားစလိုက်သောကြောင့် မှန်ယိုပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ၏ပြစ်ဒဏ်မှာ အလုံးစုံကို ချေမှုန်းပစ်ရေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မိနီခေါ်မှုကို အကြီးအကျယ် ခံနေရပြီး အမေရိကန် လေယာဉ်များ၏ ဗုံးကြဲမှုကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ကျွန်တော်တို့အပို တာလီဘန်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံကို ဖြိုဖျက်မခံရအောင် ကာကွယ်ရလိမ့်မည်။

ယခုကဲ့သို့ အပြင်းအထန် ထိုးနှက်ခံရချိန်တွင် အာဖဂန်၌ အစ္စလာမ်အသိုင်းအဝိုင်း ပြန်လည်တူထောင်ရန်

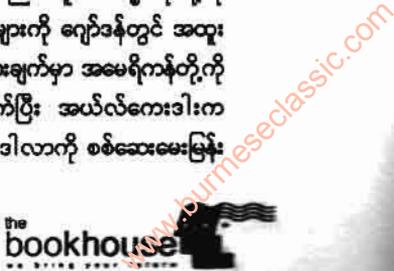

www.burmeseclassic.com

ကြိုးစားရပေမည်။ ကြိုးစားမည်ဆိုသော်လည်း လွယ်ကူလှသည် မဟုတ်ပေ။ အရင်အနေအထားရောက်ရန် နောက်ထပ် ခုနစ်နှစ်ခန့် အနည်းဆုံး တည်ဆောက်ရပေမည်။ ထိုသို့ တည်ဆောက်ရာတွင် အမေရိကန်နှင့် သူတို့ကို ထောက်ခံသူများအား အနိုင်ယူပြီး တည်ဆောက်မှသာ အောင်မြင်နိုင်မည်။

ကျွန်တော်တို့အဖို့ အီရန်ကို အားကိုးရမည်။ အာရေဗျကျွန်းဆွယ်ရှိ ညီနောင်များကိုလည်း အားကိုးရမည်။ ကူဝိတ်နှင့် ယူအေအီးလို နိုင်ငံများက ကျွန်တော်တို့ကို ထောက်ခံသူများ၏ အထောက်အပံ့ကို ယူရပေမည်။ အာဖဂန်အပြင်ဘက်ရှိ ထိုညီအစ်ကိုတော်များ၏ အကူအညီကိုရမှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အာရပ် ညီနောင်များလည်း ရောက်ရှိလာပါသည်။ သူတို့ဆီမှ ထောက်ပံ့သော ရန်ပုံငွေများလည်း ရရှိလာပါသည်။ ရရှိသည့်ငွေများဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မိသားစုများသည် ဂူဘက်ဒင်ဟက်မက်ယာ အုပ်ချုပ်သောဒေသတွင် အခြေချ ခဲ့ကြသည်။ အိမ်များ ငှားရမ်း၍ နေထိုင်ကြသည်။ ဟက်မက်ယာမှာ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ မဟာမိတ်ပြုထားသော သဘောထားတင်းမာသော အစ္စလာမ်မစ် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လက်ခံထားသည်။ သူတို့ပိုင်ဆိုင်သော လယ်မြေများကို လုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးသလို အိမ်များ၊ အခန်းများကိုလည်း ပေးထားလေသည် ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ရှာဒီအက်ဒါလာသည် ကျော်ဒန်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း ပါလက်စတိုင်း မိသားစုမှ ဆင်းသက်လာသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဇာဂါဝီခေါင်းဆောင်သော အယ်လ်တော်ဟစ် အကြမ်းဖက်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုဇူလိုင်လတွင် ဂျာမန်ရဲများက သူ့ကို ဖမ်းမိခဲ့သည်။ ဂျာမန်ထောက်လှမ်းရေးသမားများက သူ့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ရာ အက်ဒါလာက အယ်လ်တော်ဟစ် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့်အကြောင်း၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းတွင် အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့လည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့်အကြောင်း၊ သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်ပိုင်ဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်မှာ အဘူကာတာဒါဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုခဲ့လေသည်။ အက်ဒါလာကိုယ်တိုင် ဘင်လာဒင်၏ ကိုယ်ရံတော်အဖြစ် ခေတ္တလုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ အစောပိုင်း ဘဏ္ဍာရေးနှစ်က ဇာဂါဝီသည် အကြမ်းဖက်မှုများ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်ကို အက်ဒါလာက ပြောပြခဲ့သည်။ သူက အစွဲရော့တို့ကို နှိမ်နင်းသောလုပ်ရပ်များ၊ ဂျူးပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်သည့်လုပ်ရပ်များ၊ ထိုအကြမ်းဖက်မှုများကို ကျော်ဒန်တွင် အထူး ဖြစ် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်ဟုဆိုသည်။ အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တို့ ကွာခြားချက်မှာ အမေရိကန်တို့ကို နှိမ်နင်းတိုက်ခိုက်ရာတွင် ကွာခြားခဲ့သည်။ အယ်လ်တော်ဟစ်က အစွဲရော့တို့ကို တိုက်ခိုက်ပြီး အယ်လ်ကေးဒါးက အီရန်ပစ်မှတ်များကို ဦးတည် တိုက်ခိုက်သည်။ ဂျာမန် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးများက အက်ဒါလာကို စစ်ဆေးမေးမြန်း

ခြင်းမှ ထွက်ဆိုချက်များကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြရလျှင် ...

‘အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဂျော်ဒန်နှင့် ပါလက်စတိုင်းများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ကို မူဟန်နက်အဘူမူ ဆက်အယ်လ်ဇာဂါဝီ အုပ်စု သို့မဟုတ် အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့ဟု ခေါ်ပါသည်။ သူ့ကို အယ်လ်ဇာဂါဝီဟု ခေါ်ရုံမက မူဟန်နက်ဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။ ရှာဒီက ထွက်ဆိုရာတွင် ဤနာမည်သည် အယ်လ်ဇာဂါဝီကို နောက်ထပ်ခေါ်သော နာမည်များဖြစ်သည်။ ဇာဂါဝီသည် ဂျော်ဒန်မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သော ဇာကာမှာ မွေးဖွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့အဖွဲ့သည် အာဖဂန်အနောက်ပိုင်းရှိ ဟီရက်တွင် ဗဟိုပြု၍ ပေါက်ဖွားလာပါသည်။

ဟီရက်တွင် သူတို့၏ သင်တန်းစခန်းရှိပြီး မူဟန်နက်က ကဘူးလ်တွင် နေထိုင်ပါသည်။ ကဘူးလ်သည် သူတို့ဌာနချုပ် မဟုတ်ပါ။ မူဟန်နက်က ကဘူးလ်တွင် အိမ်တစ်အိမ်ငှားပြီး မိသားစုနှင့်နေသည်။ အနေအထိုင် ပိပြားသောကြောင့် သူ့ကို အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဟု မသိကြပေ။ အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် ဘင်လာဒင်တို့ ခြားနားခြင်းမှာ ဇာဂါဝီကတစ်ယောက်တည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေပြီး ဘင်လာဒင်က ကိုယ်ရုံတော်များဖြင့် နေထိုင်လေသည်။ မူဟန်နက်သည် လမ်းများပေါ်တွင် တစ်ယောက်တည်း သွားလာလှုပ်ရှားလေ့ ရှိပါသည်။

ဇာဂါဝီ၏အုပ်စုတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့လျှင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူက ထိုအဖွဲ့ဝင်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး အဖွဲ့ဝင်သစ်က သစ္စာရှိပါမည်။ အမိန့်နာခံပါမည်ဟု သစ္စာပြုလျှင် ပြီးသွားလေသည်။ ဘာမှခမ်းခမ်းနားနား မလုပ်ပေ။ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာသည်နှင့် အဖွဲ့အစည်းက ထိုအဖွဲ့ဝင်အတွက် လုံးဝ တာဝန်ယူပေးသည်။ အဖွဲ့ဝင်ကလည်း အဖွဲ့၏ အမိန့်ကို နာခံရသည်။ အဖွဲ့ကို လုံးဝ သစ္စာမဖောက်ရပေ။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာသူသည် အဖွဲ့၏အကြီးအကဲထံတွင် ခံဝန်ချက်ပေးရသည်။ ‘ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားသခင်ရှေ့တွင် ကတိခံဝန်ချက်ပေးပါသည်။ ဘုရားသခင်နှင့်အတူ အဖွဲ့၏အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဘုရား သခင်နှင့် တမန်တော်မိုဟာမက်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း တသဝေမတိမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ပါမည်’ ဟု သစ္စာပြုရသည်။

အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ထိုက်သော စံများရှိပါက ထိုသူကို စစ်ဆေးပြီး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလေသည်။ ထိုသို့ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန်မှာ ပါလက်စတိုင်း လူမျိုးဖြစ်သော်လည်း ထိုပါလက်စတိုင်းလူမျိုးသည် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် ဖြစ်ရမည်။ ဂျော်ဒန်လူမျိုးဆိုလျှင်လည်း သူ့ကို ဂျော်ဒန်လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်ကြောင်း အာမခံမည့်သူရှိမှသာ လက်ခံလေသည်။ ထိုသို့ အာမခံသူရှိပြီး သူသည် သူ့ကို ကန့်ကွက်သူရှိလာပါက ကန့်ကွက်မှုက အထောက်အထား ခိုင်လုံလျှင် လက်မခံပေ။

အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် အများအပြားရှိသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် သာမက ဂရိတ်ဗြိတိန်တွင် လည်း အဖွဲ့ဝင်များ ရှိလေသည်။ အနောက်နိုင်ငံများမှ မွတ်ဆလင်များလည်း ထိုအဖွဲ့ကို လေးစားကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် သူတို့ရှိသော နိုင်ငံများတွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားကြသည်။ အဖွဲ့၏ ရည်မှန်းချက်မှာ ဂျူးများကို တိုက်ခိုက်ရန်၊ အစ္စရေးကို လိုလားသော ဂျော်ဒန်များကို တိုက်ခိုက်ရန်၊ ဂျော်ဒန်တပ်မတော်ကို တိုက်ခိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် သူတို့၏ပစ်မှတ်များကို ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်လေသည်။ အယ်လ်တော်ဟစ် အဖွဲ့ကို အတိုကောက် A.L.T ဟုခေါ်ကြပြီး အဓိကအားဖြင့် ဥရောပနိုင်ငံများဖြစ်သော ဂျာမနီနှင့် ယူကေနိုင်ငံ တွင် ရှိလေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ အဓိကပစ်မှတ်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖြစ်သော်လည်း အယ်လ်တော်ဟစ်၏ အဓိကပစ်မှတ်မှာ အစ္စရေး ဖြစ်လေသည်။ သူတို့အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည် အာရပ်တို့ကို အာရုံစိုက်၍ စည်းရုံးကြပါ သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးက သူ၏ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အိုစမာဘင်လာဒင်၏နိုင်ငံ ဆော်ဒီလူမျိုးများကို အခြေခံပြီး စည်းရုံးသလို အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့ကလည်း ဇာဂါဝီ၏တိုင်းပြည် ဂျော်ဒန်မှ ဂျော်ဒန်လူမျိုးများကို အခြေခံပြီး စည်းရုံးပါသည်။ ထို့ပြင် သူတို့နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည် သူတို့နိုင်ငံများမှ အုပ်ချုပ်သူများကို မကျေနပ်ဘဲ ဆန့်ကျင်ကြ သည်။ သူတို့အဖွဲ့များတွင် ပါဝင်သူများမှာ ဆီးရီးယား၊ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနှင့် တူနီးရှားတို့မှဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုသို့အကြမ်းဖက်သူများကို စည်းရုံးပြီး ဘုံရန်သူအဖြစ် အမေရိကန်ကိုတိုက်ခိုက်ရန် ဦးတည်ချက် ထားသည်။

အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့သည် ဂျော်ဒန်ရှိ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို တိုက်ခိုက်ရေးအတွက် အစီအစဉ် ချလေသည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များသည် ဂျော်ဒန်ရှိ အထင်ကရ နေရာများကို လာရောက်ကြည့်ရှုသည်။ ထိုအခါ ဂျူးတို့သည် သူတို့၏ တမန်တော်မိုးဇက် တက်ရောက်ခဲ့သော မြင့်မြတ်သောဒေသဟု သူတို့ ခေါ်ဆိုသည့် ဂျော်ဒန်ရှိ မောင့်နီဘိုတောင်ကို လာရောက်လေ့ ရှိသည်။ ဂျော်ဒန်သို့လာသော ဂျူးမှန်သမျှသည် ထိုတောင်ကို အားလုံး တက်ရောက်ပူဇော်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မောင့်နီဘိုသို့လာသော ဂျူးများကို တိုက်ခိုက်ရန် အယ်လ် တော်ဟစ်က စီစဉ်ခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ်ကို ဂျော်ဒန် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က ဖြိုဖျက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့သည် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ဂျူးနှင့် အစ္စရေးတို့၏ အဆောက်အဦများ၊ လူများကို တိုက်ခိုက်ရန် ရည်မှန်းချက်ထားလေသည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်တွင်ရှိသော ထိုပစ်မှတ်များမှာ တိုက်ခိုက်ရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပြင်သစ်၊ ဂရိတ်ဗြိတိန်နှင့် ဂျာမနီတို့ရှိ ဂျူးပစ်မှတ်များကို

တိုက်ခိုက်ရန်လည်း စီစဉ်ထားကြသည်။ ၂၀၀၂ ခု အစောပိုင်းတွင် ဂျာမနီရှိ ဂျူးများနှင့် သူတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို တိုက်ခိုက်ရန် စတင်စီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုအစီအစဉ်မှာ အထ မမြောက်ခဲ့ပေ။

ကျွန်တော်သည် အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့နှင့် အဆက်အသွယ် မရှိခဲ့ပါ။ အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက်အဖြစ်လည်း သစ္စာဆိုခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်နှင့် အရင်းနှီးဆုံး ဆက်ဆံရေးမှာ ဇာဂါဝီနှင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဇာဂါဝီကို ကျွန်တော်၏မိတ်ဆွေ အဘူအလီထံမှတစ်ဆင့် သိရှိခဲ့ရသည်။ ဇာဂါဝီက ကျွန်တော်ကို သူ့အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ရန် အမြဲတိုက်တွန်းလေ့ရှိ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်က အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ရှောင်တိမ်း ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့၏ အကြောင်းကိုသိအောင် ကြိုးစားမည့်အကြောင်း ပြောဆိုပြီး အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်မလာခဲ့ပါ။

ကျွန်တော်သည် အယ်လ်တော်ဟစ်အတွက် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာမည်ဆိုလျှင် များစွာအကျိုးရှိမည်ဟု ယူဆကြ သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် သစ္စာမဆိုထားသောကြောင့် တာဝန်ပေးရန် ခက်ခဲနေသည်။ ကျွန်တော်က ဂျာမနီတွင် အမြဲနေထိုင်ခွင့် ခွင့်ပြုချက် ရထားသောကြောင့် ကျွန်တော်သည် သူတို့အဖွဲ့အတွက် အရေးပါသူတစ်ယောက် ဖြစ်နေခဲ့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် အဘူအလီ ခိုင်းစေသော တချို့အလုပ်များကို တယ်လီဖုန်းဖြင့် လုပ်ပေးပါသည်။ အလှူငွေများကို ဗလီထဲတွင် လက်ခံရယူပေးသည်။ ဂျာမနီတွင်ရှိသော မွတ်ဆလင်ဘာသာအပေါ် ယုံကြည်သူ များဆီက ငွေကြေးအလှူခံသည်။ ထိုငွေကို ဘာသာရေးအတွက်လုပ်မည်ဟုဆိုသောကြောင့် သူတို့က လှူကြ သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်သည်ဆိုသည်ကို သူတို့ မသိကြပါ။ ထိုငွေများ အယ်လ်ကေးဒါးဆီ ရောက်သ လား၊ တခြားအဖွဲ့များဆီရောက်သလား သူတို့မသိကြပေ။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ တရားဝင်မှုရှိသည်မှာ မူဟန်နက် မဟုတ်ပေ။ အဘူကာတာဒါဖြစ်သည်။ မူဟန်နက်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီ ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလန်တွင် အဘူကာတာဒါ မှာ မူဟန်နက်၏အထက်တွင် ရှိပါသည်။

ဂျာဒီအက်ဒါလာကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာတွင် အရေးကြီးသော အချက်အလက် ရရှိသည်။ ထိုသည်မှာ ဇာဂါဝီ နှစ်ပေါင်းများစွာ လမ်းညွှန်ပေးသူမှာ အဘူကာတာဒါ ဖြစ်ပြီး သူသည် ရှော်ဒန်တရားဟောဆရာ ဖြစ်သည်။ သူ တွင် သူသည် အင်္ဂလန်တွင် အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက် လူပေါင်း ၅၆ ယောက် သည် လန်ဒန်ဗုံးခွဲမှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နိုင်သည်ဟု သံသယဖြစ်ပြီး အင်္ဂလန်အစိုးရက အဘူကာတာဒါကို သူ

ရက်ဒန်နိုင်ငံကို ပြည်နှင်ဒဏ် ပေးခဲ့လေသည်။

ဘုရားအစိုးရအဖွဲ့၏ အီရတ်စစ်ပွဲအတွက် အရေးအကြီးဆုံးအချက်မှာ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကောလင်းပါဝဲလ် တင်ပြသည့် အကြောင်းအရာ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်တွင် ပါဝဲလ် က လုံခြုံရေး ကောင်စီသို့ တင်ပြရာတွင် ဆဒမ်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့သည် မဟာမိတ်ဖွဲ့နေသည်ဆိုသော အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ပါဝဲလ်က မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ ဧကါဝီက ကြားခံပြီး အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ဆဒမ်ဟူ၍ကို အဆက်အသွယ် ပြုနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

‘ကွန်တော် တင်ပြချင်တဲ့ အကြောင်းအရာကတော့ အီရတ်နဲ့ အယ်လ်ကေးဒါး အကြမ်းဖက် ကွန်ရက်ကြီးဟာ အဆက်အစပ် ရှိနေတယ်ဆိုတာပါပဲ။ ဒီအချက်ဟာ ဖြစ်နိုင်ခြေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ လူသတ်ဖို့အတွက် ခေတ်မီနည်းပညာတွေကို အသုံးပြုပြီး တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ထားပါတယ်။ ယနေ့ဆိုလို့ရင် အီရတ်နိုင်ငံဟာ အကြမ်းဖက်ကွန်ရက်အား အကောင်အားဆုံးနေရာ ဖြစ်နေပြီ။ အဲဒီ အကြမ်းဖက်ကွန်ရက်ကြီးကို ဦးဆောင်သူကတော့ အဘူမူဆက် အယ်လ်ဧကါဝီပါပဲ။ အယ်လ်ကေးဒါးနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး ဧကါဝီက လှုပ်ရှားနေတာ ဖြစ်ပါတယ်’ ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျာမနီ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့သည် သူတို့ကို သတင်းပေးပို့သော ရှာဒီအက်ဒါလာမှတစ်ဆင့် ဧကါဝီနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ ဆက်စပ်နေပုံကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်က သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိခဲ့သည်။ ဧကါဝီနှင့် အယ်လ်ကေးဒါး နှစ်ဦး တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် အဖြိုင်အဆိုင်များ ဖြစ်သလို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုလည်း ရှိသည်။ ယခု ဖော်ပြပါအချက်များမှာ ဧကါဝီနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျာမနီရာဇဝတ်မှု စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးဗျူရို (BKA) က တင်ပြသော အစီရင်ခံစာမှ ကောက်နုတ် အိမ်ခြံမြင်းဖြစ်သည်။

‘ရှာဒီအက်ဒါလာ၏ ပြောပြချက်အရ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အယ်လ်ဧကါဝီတို့ ကြားတွင် သဘောတရားရေးရာ အရ ကွာခြားမှု ရှိနေသည်ကို သိရသည်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ၏ လေးစားမှုမှသာလည်း သူတို့ နှစ်ဖွဲ့ကြားတွင် မတူညီကြပေ။ ရည်မှန်းချက်ချင်းကလည်း မတူညီကြပေ။ အယ်လ်ဧကါဝီ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ စစ်တပ်။

ရဲ့နှင့် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များကို အဓိကပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်ခိုက်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုဌာနမှ အရာရှိများကို ဦးတည် တိုက်ခိုက်ရမည်။ ဂျော်ဒန်အစိုးရအဖွဲ့ရှိ ထိုပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်မှသာ ဂျော်ဒန် အစိုးရ ပြိုကျသွားမည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ရာတွင် ဂျူးနှင့် ဂျူးအစိုးရပစ်မှတ်များကိုလည်း ဦးတည်တိုက်ခိုက်ရ မည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီက ဂျူးများသည် မကောင်းမှုအားလုံး၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏အမြင်မှာမူ ဇာဂါဝီနှင့် မတူပေ။ အမေရိကန်တို့ကို အဓိကထား တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် မပူးပေါင်းခဲ့ပေ။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းမိသည့် အခါ၌ သူတို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု ထွက်ဆိုကြ သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အဘူမူဘောဒါကို မေးမြန်းခဲ့ရာတွင် သူက ဇာဂါဝီကို အယ်လ် ကေးဒါးအဖွဲ့မှဟုမပြောဘဲ အယ်လ်ဇာဂါဝီအုပ်စုဟု ပြောခဲ့လေသည်' ဟု အဆိုပါ အစီရင်ခံစာက ဆိုလေသည်။

၉/၁၁ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ဂျာမန်ရာဇဝတ်မှ ဖမ်းဆီးထောက်လှမ်းရေးဗျူဂျီ (BKA) က ဂျာမနီတွင်ရှိသော သံသယဖြစ်စရာ အကြမ်းဖက်သမားများကြား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြောဆိုချက်များကို အသံဖမ်းထားခဲ့ ပါသည်။ ဂျာမနီတွင်ရှိသော သံသယဖြစ်စရာ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် အာဖဂန်နှင့်အီရန်တွင်ရှိသော ဇာဂါဝီအဖွဲ့ဝင် များကြား ပြောကြားချက်ကို အသံဖမ်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်မှ BKA သည် FBI လိုပင်ဖြစ်သည်။ အောက်တိုဘာ ၁၉ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့အထိ ပြောဆိုချက်များကို ကြားဖြတ်အသံဖမ်းယူထားသော တိပ်ခွေထိပ် ၄၁ ခွေ ရှိပါသည်။ ထိုပြောဆိုချက် အများအပြားမှာ ဇာဂါဝီနှင့် သူနှင့်အရင်းနှီးဆုံးဖြစ်သော ဂျာမနီမှ အဘူအလီတို့၏ ပြောဆိုချက်ဖြစ်ပြီး ကျန်သည်များမှာ ဂျာမနီရှိ ဇာဂါဝီ၏နောက်လိုက်များ အချင်းချင်း ပြောဆိုချက်ဖြစ်သည်။ ဂျော်ဒန်မှ လူများနှင့် ဂျာမနီရှိသူ၏လူများ ပြောဆိုခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ ၂၀၀၂ ခု၊ ဧပြီလ တွင် BKA က ထိုစကားပြောချက်များ အားလုံးကို စုစည်းထားသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ပြီးသည့်နောက် ဇာဂါဝီအဖွဲ့သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အဆို စိုက်ထားရာမှ အီရန်သို့ပြောင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ဇာဂါဝီသည် အီရတ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ စစ်ရေးခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်သော ဆေယက်အဒဲလ်က ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ဇာဂါဝီသည် အီရန်မှ အီရတ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပုံအကြောင်း ပြောပြသည်။ အီရတ်သို့ အမေရိကန်တို့ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်စဉ် အပြောင်းရွှေ့သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

*အဘူမူဆက်ဇာဂါဝီနဲ့ သူ့ရဲ့ ဂျော်ဒန်နဲ့ ပါလက်စတိုင်းရဲဘော်များဟာ အီရတ်ကို သွားရောက်ဖို့ ရှေးဗျာယ်

သူတို့သိသောအိမ်မက်တင်လာအင်

လိုက်ကြတယ်။ ဘယ်နေရာကို သွားမလဲလို့ အတော်ကြာကြာ အချေအတင် ဆွေးနွေးပြီးကြတဲ့နောက် သူတို့ရဲ့ အသားအရောင်၊ ဂျော်ဒန်စကား ပြောလေသံတွေက အီရတ်အပိုင်းအပိုင်းထဲ ဝင်ဆန့်ကြတယ်လို့ ဆုံးဖြတ် လိုက်ကြပါတယ်။ သူတို့ ရုပ်ရည်လက္ခဏာဟာ အီရတ်တွေနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး တူညီနေပါတယ်။ အီရတ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာတဲ့ အမေရိကန်တွေအဖို့ အနားနဲ့အမြန် ဆိုသလို အမှားအယွင်းတွေ ကျူးလွန်လာနိုင် တယ်။ အဲဒီလို ကျူးလွန်လာရင် အီရတ်က တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေအဖို့ တိုက်ခိုက်ဖို့ အခြေအနေ ကြုံလာမှာပဲ။ သူတို့က အီရတ်မှာ ဆဒမ်ဟူစိန် အုပ်ချုပ်နေတာကို ဖယ်ရှားချင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တိုက်ခိုက်ရေး သမားတွေကလည်း အရေးပါတဲ့ အဓိကအခန်းက ရှိနေပါတယ်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကတော့ ဆဒမ်ဟူစိန်နဲ့ရော ဆဒမ်ဟူစိန်အစိုးရအဖွဲ့နဲ့ပါ အဆက်အသွယ် လုံးဝမရှိ ပါဘူး။ အီရတ်ကို ကျွန်တော်တို့ဝင်ဖို့ အစီအစဉ်တစ်ခု ရေးဆွဲခဲ့ပါတယ်။ ဆဒမ်ဟူစိန် အုပ်ချုပ်စဉ်ကတည်းက အီရတ်မြောက်ပိုင်းကနေ ဝင်ရောက်လာဖို့ ကျွန်တော်တို့ ကြံရွယ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်ပိုင်းမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော် တို့ရဲ့ ဆွန်နီညီနောင်တွေဆီကသာ ဝင်သင့်တယ်လို့ စဉ်းစားခဲ့ပါတယ်။ သူတို့က ကုဒ်ဂျီဟတ်အုပ်စုဖြစ်တဲ့ အဖွဲ့ပါ။ အီရတ်မြောက်ပိုင်းမှာရှိပြီး အစ်ဆာအယ်လ် အစ္စလာမ်မစ်အုပ်စု ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အဖွဲ့က ကျွန်တော် တို့ကို ကူညီမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ယခု အီရတ်အလယ်ပိုင်းမှာ ရှိတဲ့ ဆွန်နီဒေသကို သွားရောက်ပြီး အမေရိကန် ကျူးကျော်ရေးသမားတွေကို ရင်ဆိုင်တိုက်ထုတ်ဖို့ စီစဉ်ခဲ့ကြပါတယ် ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ဂျာမန် BKA အဖွဲ့သည် စာဂါဝီကို ခြေရာခံလိုက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် အလယ်ပိုင်းနှင့် အစောပိုင်းက နေရာမှနေ၍ အီရတ်မြောက်ပိုင်းသို့ အယ်လ်စာဂါဝီ၏အဖွဲ့ ပြောင်းရွှေ့သွားပုံကို ခြေရာခံလိုက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အီရတ် မြောက်ပိုင်းမှာ ထိုအချိန်က ဆဒမ်ဟူစိန်၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် မရှိသေးပေ။ စာဂါဝီက အစ္စလာမ် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ ဖြစ်သော အစ်ဆာအယ်လ်အစ္စလာမ်နှင့် အဆက်အသွယ် ယူခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် ဆက်သွယ်ကာ အီရတ်ရှိ အမေရိကန်ပစ်မှတ်များကို တိုက်ရန် စီစဉ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန်တို့က အီရတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်တော့မည် ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် အကုန်ပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်ကို အမေရိကန်ဦးဆောင်သော အဖွဲ့များ ကျူးကျော်ခဲ့ရာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့များသည် အာဖဂန်မှနေ အိရန်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် အီရတ်မြောက်ပိုင်းရှိ အစ်ဆာအယ်လ် အစ္စလာမ်အဖွဲ့ဆီ သွားရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့ သွားရောက်သော အဖွဲ့ထဲတွင် ဂျော်ဒန်နှင့် ဆီးရီးယား

၂၀ မှ ၂၅ ယောက်အထိ ပါဝင်သည်။ သူတို့ကို အယ်လ်ဇာဂါဝီက ဦးဆောင်ထားခဲ့လေသည်။

ဇာဂါဝီနှင့် အမ်ဆာအယ်လ်အစ္စလာမ်အဖွဲ့တို့ကြား တရင်းတနီး ဆက်ဆံမှုရှိသည်ကို ကျော်ဒန်လူမျိုး အာမက်အယ်လ်ရီရာတီက အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်လုံလုံနှင့် သက်သေပြခဲ့သည်။ ရီရာတီက ပြောပြသည်မှာ အမ်ဆာအယ်လ် အစ္စလာမ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် မူလာအာရက်ကာနှင့် ဇာဂါဝီတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်မှာ အီရတ်နိုင်ငံတွင် ၂၀၀၂ အလယ်ပိုင်းလောက်က ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် နှစ်ဖက်မှ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ သူတို့ နှစ်ဖွဲ့မှ တစ်ဖက်လျှင် ၁၅ ယောက်စီ လက်နက်အပြည့်အစုံ၊ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများနှင့် ကျော်ဒန်မှ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံခြားသား ပစ်မှတ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် အစောပိုင်း၌ အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က ဘင်လာဒင်ထံသို့ ဇာဂါဝီ ရေးပို့လိုက်သော စာကို ကြားဖြတ်၍ ဖတ်ရှုလိုက်ရသည်။ ထိုစာထဲတွင် အီရတ်ရှိ အခြေအနေကို ဇာဂါဝီက ရေးထားသည်။ အီရတ်တွင် မဟာဗျူဟာ ချမှတ်ပြီး ဆင်နွှဲသင့်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ထိုစာထဲတွင် အီရတ်၌ရှိသော ရှိုးယားနှင့် ဆွန်နီဗွတ်အဖွဲ့တို့ကို ထိန်းခွဲမှုများကြား တစ်ဖက်နှ့်တစ်ဖက် စစ်ပွဲဖြစ်အောင် မိမိတို့က ကြားမှနေ လုပ်ဆောင်ပေးရမည်ဟု အကြံပြုထားသည်။ ဘင်လာဒင်အနေဖြင့် ယခင်ကမူ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်သည်ကို အမြဲ ကာကွယ်ထားခဲ့ ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များမှာလည်း အီရန်တွင် အဖမ်းခံရသည်။ အီရန်ရှိ ရှိုးယားမွတ်ဆလင် တို့ လက်ထဲ အဖမ်းခံရသည်ကို ဘင်လာဒင်က မလိုလားပေ။ ၂၀၀၄ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလက ထိုစာကို ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။ ထိုထဲမှ ကောက်နုတ်ပြီး တချို့ကို ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'တောင်ထိပ်တွင် ရှိသူများ (ဘင်လာဒင်နှင့် ဇာဂါဝီတို့ကို ဆိုလိုသည်) ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိကြောင်း သိမ်းငှက်များ ထံသို့ ဘုရားသခင်၏ ကောင်းချီးထောပုနာပြုမှု ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ကြင်နာသနားမှုများ ရောက်ရှိပေး ကျွန်ုပ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်များမှာ တစ်နေရာစီ ဝေးကွာလှသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ နှလုံးသားများက အနီးကပ်ဆုံး ရှိနေပါသည်။ အီရတ်အကြောင်းကိုလည်း သင့်ထံသို့ ကျွန်ုပ် ရေးသားပေးပို့ပါသည်။ အီရတ် အခြေအနေကို အသေးစိတ် လေ့လာစုံစမ်းပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရန်သူမှာ လေးအုပ်စုကွဲနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၁) အမေရိကန်များ - သူတို့သည် ခင်ဗျား သိရှိသည့်အတိုင်း ဘုရားသခင် ဖွဲ့စည်းထားသော သတ္တဝါများတွင် သတ္တိအကြောင်းဆုံးဖြစ်ပြီး အလွယ်ကူဆုံး သားကောင်များဖြစ်သည်။ သူတို့ကို သတ်ဖြတ်

ခြင်း။ သူတို့ထံတွင် ကြောက်လန့်မှုခံစားစေခြင်းဖြင့် သူတို့ဆီ အဖမ်းခံထားရသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ညီနောင်များနှင့် အလဲအလှယ်လုပ်နိုင်သည်။

(၂) ကာဒ်လူမျိုးများ - သူတို့သည် ချောင်းထဲတွင် နစ်နေသော အခဲများ ဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်တွင် စူးနေသော ဆူးလည်းဖြစ်သည်။ သူတို့ကို နောက်ဆုံးတွင် ထားရမည်။ သူတို့ထဲမှ တချို့ကိုမူ နာကျင်အောင် ပြုလုပ်ရမည်။ ဘုရားသခင်၏ အလိုအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

(၃) စစ်သားများ၊ ရဲများ၊ အေးဂျင့်များ - သူတို့သည် ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်ထားသူများ၏ နားများ၊ မျက်လုံးများ လက်များ ဖြစ်သည်။ သူတို့ကြောင့် မြင်ရ၊ ကြားရနိုင်သည်။ တိုက်ခိုက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဘုရားသခင်၏ အလိုအတိုင်း သူတို့ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ရမည်။ အခြေအနေ မတည်ငြိမ်သည့်ကာလအထိ သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ရမည်။

(၄) ရှိုးယားများ - သူတို့သည် အခြေအနေ ပြောင်းလဲသွားအောင် ပြုလုပ်ရမည့်အရာ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူတို့ကို ပစ်မှတ်ထား၍ တိုက်ခိုက်ရမည် ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးတို့မှာ ဆွန်နီတို့ကို အမြဲရန်ငြိုးဖွဲ့ထားသည်။ သူတို့က ဘာသာရေးအရ ဆန့်ကျင်၊ စစ်ရေးအရ တိုက်ခိုက်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့ ရန်ငြိုးကို သူတို့ ရင်ထဲ သိမ်းထားကြသည်။ သူတို့ကို ဘာသာရေးအရ တိုက်သောစစ်ပွဲထဲ ဆွဲခေါ်နိုင်လျှင် ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆွဲခေါ်ရန်မှာလည်း ဖြစ်နိုင်ခြေ ရှိပြီး အန္တရာယ် ရှိသော်လည်း ထိုသို့ ဖြစ်နိုင်အောင် ကြိုးစားရမည်။

အိုစမာဘင်လားဒ်နှင့် အေမန်အယ်လ်ဇာဟီရီတို့သည် သိက္ခာရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် မဆောင်ရွက်နိုင်သည်များကို သင်တို့က ကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်သည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် လှံသွားများအဖြစ်၊ တပ်ဦးမှ ချီတက်သူများအဖြစ် အစွဲလားမစ် နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရာတွင် တံတားအဖြစ် နေစေချင်ပါသည်။ အောင်ပွဲရသည်အထိ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် တံတားအဖြစ် တည်ရှိနေချင်ပါသည်။ အောင်ပွဲရသည်အထိ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက မကြာခင် ပန်းတိုင်သို့ ရောက်နိုင်ပါသည်။ သင်တို့အနေဖြင့် ထိုအချက်များကို သဘောတူမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့သည် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများအဖြစ် အသင့်ဖြစ်နေပါပြီ။ သင်တို့၏ အမိန့်ကို စောင့်မျှော်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ ညီနောင်များအနေဖြင့် သဘောကွဲလွဲမှုကို ဘေးချိတ်ကာ သင်တို့ အမိန့်ကိုစောင့်နေပါသည်။ ဘုရားသခင်က သင်တို့ကို စောင့်မပါစေ ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ဟူတော့အက်ဆန်သည် အဗ္ဗဒူလာအက်ဆန်၏သားဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်ကတည်းက ဇာဂါဝီနှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ကောင်းမွန်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၀၃ ခုနှစ် အီရတ်ကို အမေရိကန်တို့ သိမ်းပိုက်ပြီးသောအခါ ပိုခိုင်မာလာသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဇာဂါဝီသည် သူ့အီရတ်မှ ထွက်ခွာပြီးသည်အထိ အိုစမာနှင့် ဆက်ဆံရေး မရှိခဲ့ပါ။ သူနှင့် အိုစမာ၏ ဆက်ဆံရေးမှာ ၁ နှစ်ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ရောက်မှသာ အင်တာနက်မှတဆင့် ဆက်သွယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်တွင် ဇာဂါဝီက အွန်လိုင်းမှနေ ကြေညာချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ့အုပ်စု၏ နာမည်အသစ်ကိုလည်း ပေးခဲ့သည်။ နာမည်မှာ 'အီရတ်အယ်လ်ကေးဒါး' အဖွဲ့ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရင့်အိုစမာ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး နှစ်နှစ်ခန့်အကြာတွင် ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်လာကြောင်း တရားဝင် ကြေညာလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျော်ဒန် အကြမ်းဖက်သမားမှာ နောက်ဆုံး ဘင်လာဒင်ထံတွင် သစ္စာခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယ်လ်တော်ဟစ်အဖွဲ့သည် သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့် စစ်သည်တော်များအားလုံး၊ မူဂျာဟစ်တပ်မှူးကြီး ဖြစ်သော ရိုက်အိုစမာထံတွင် သစ္စာခံပါသည်။ ဘုရားသခင်၏ အလိုဆန္ဒအရ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက် မည် ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ ညွှန်ကြားမှုဖြင့် ဘာသာရေးအတွက် မိစ္ဆာများကို တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်သည်။

ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်း မူဂျာဟစ်ဒင်ဖြစ်သော ရိုက်၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာပါမည်။ သင်က ကျွန်ုပ်တို့ကို သမုဒ္ဒရာထဲ ဆင်းခိုင်းလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဆင်းသွားပါမည်။ သင် အမိန့်ပေးသမျှကို ကျွန်ုပ်တို့ လိုလိုလားလား နာခံပါမည်။ သင် တားမြစ်သည်များကို နာခံပါမည်။ သင်သည် အစ္စလာမ်တပ်မတော်၏ တပ်မှူးချုပ်ကြီး ဖြစ်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ၏ ရန်မှ ခုခံကာကွယ်နေသော ခေါင်းဆောင်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါသည်' ဟု ဖော်ပြပါရှိသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှ ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ သဘောထားကို ထုတ်ပြသွားခဲ့သည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ထံ ဇာဂါဝီ ဝင်ရောက်လာခြင်းကို ကြိုဆိုကြောင်း ပြောပြသွားခဲ့သည်။

'ညီအစ်ကိုတော် ဖြစ်သော အဘူမုဆက်အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိသူတစ်ယောက်အဖြစ် ကျွန်ုပ်

ယုံကြည်ပါသည်။ သူတို့အဖွဲ့သည် ဘုရားသခင်၏ ညွှန်ကြားမှုအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ပါဝင်တိုက်ခိုက်မည် ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ကို စစ်ဆင်ရေးများတွင် သူတို့လည်း ပါဝင်တိုက်ခိုက်မည်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်မည်ကိုလည်း ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံပါ သည်။ မူဂျာဟစ် ညီအစ်ကိုတော်ဖြစ်သော အဘူမုဆက်အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် မူဂျာဟစ်ဒင်အဖြစ် ပါဝင်လာပြီး သူသည် မြစ်နစ်သွယ်ဒေသ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကြေညာလိုပါသည်။ (အီရတ်ဒေသကို ဆိုလို သည်) ထိုဒေသရှိ ညီအစ်ကိုတော်အားလုံးသည် သူ၏အမိန့်များကိုမှာခံပြီး တိုက်ပွဲဝင်မည်ဆိုပါက အလွန် ကောင်းမြတ် သင့်လျော်လှပါသည်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အမန်အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ ၂၀၀၅ ခု ဇူလိုင်လတွင် ဇာဂါဝီထံ ပေးပို့သောစာကို အီရတ်ရှိ အမေရိကန်တပ်စွဲများ က ကြားဖြတ်ရရှိလိုက်သည်။ ၂၀၀၅ အောက်တိုဘာလ အလယ်တွင် ထိုစာကို လူသိရှင်ကြား ထုတ်ပြန်လိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ဇာဂါဝီတို့၏ ဆက်ဆံရေးကို လူအများသိရှိသွားကြသည်။ သူတို့သည် ရိုးယားတို့နှင့် ဖိုထီးဂဏကွဲအောင် ဖန်တီးသည်ကိုလည်း သိရှိသွားသည်။ ဖမ်းမိသူများကို ခေါင်းဖြတ် သတ်ခံရသည်ကိုလည်း သိရှိ သွားကြသည်။ ထိုစာရေးလိုက်ခြင်းမှာ ဇာဂါဝီနှင့် ဇာဂါဝီတို့အတွက် အမှားတစ်ခု ကျူးလွန်လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ် သွားခဲ့ပေသည်။

'ချစ်လှစွာသော ညီအစ်ကိုတော် ... ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ရတာကို ကျွန်တော် ယခုထက်တိုင် သတိရနေပါတယ်။ အစ္စလာမ်ကမ္ဘာရဲ့ အသည်းနှလုံးထဲမှာ ကြီးမားတဲ့ သမိုင်းဝင်တိုက်ပွဲကို ခင်ဗျား တိုက်ခိုက်နေတဲ့အတွက်လည်း အလွန်ဂုဏ်ယူနေပါတယ်။ ယခုအခါမှာ အစ္စလာမ်ကမ္ဘာဟာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ တိုက်ပွဲတွေကို တိုက်ခိုက်နေတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်း ခင်ဗျား တိုက်ခိုက်နေမှုကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်နေပါတယ်။

ချစ်လှစွာသော ညီအစ်ကိုတော်ခင်ဗျာ ... ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းမှုတွေကို မှားလည်ပြီး ခင်ဗျား လုပ်ဆောင်နေတာတွေကိုလည်း သိရှိပါတယ်။ ရှိတ်အိုစမာဆီ ခင်ဗျား ပို့လိုက်တဲ့ စာကိုလည်း ရရှိပါတယ်။ ဘုရားသခင်က သင့်ကို စောင့်ရှောက်မှာပါ။ (ထိုစာမှာ ၂၀၀၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလ ဘင်လားဒင်ထံ သစ္စာခံကြောင်း ရေးလိုက်သောစာ ဖြစ်သည်) ထိုအကြောင်းများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့စကားကို အယ်လ်ဂျာဇီးယားရုပ်လွှင့်က ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၈ စနေနေ့က ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားကို အကြောင်းကြားတာရော၊ ဂုဏ်ပြု ကြိုဆိုတာရော၊ ခင်ဗျား ထောက်ခံမှုကို ကျေးဇူးတင်တာရော

ဖော်ပြထားပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ မွတ်ဆလင်တွေကို ကာကွယ်တဲ့အတွက် ခင်ဗျားကို ဝမ်းမြောက်စွာ ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အခြေအနေကိုလည်း ခင်ဗျားကို အသိပေးချင်ပါတယ်။ နွေရာသီ ရောက်လာပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ စစ်ဆင်ရေးတွေ များပြားလာသလို အပူဒဏ်ကလည်း ကြီးမားလာပါတယ်။ ပါကစ္စတန် စစ်တပ်က ထိုးနှက်တိုက်မှုဟာ တကယ့် အန္တရာယ်ပါပဲ။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေကို ရှာဖွေအတွက် လူမျိုးစုဒေသတွေကို ပါကစ္စတန်စစ်တပ်က အကြီးအကျယ် ထိုးစစ်ဆင် ရှာဖွေနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရပ်တည်နိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒီလိုရည်မှန်းချက်တွေအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရာမှာ အဆင့်တွေကို ခွဲခြားပြီး တိုက်ပွဲဝင်ရမှာ ဖြစ်တယ်။

ပထမအဆင့် အီရတ်မှ အမေရိကန်များကို မောင်းထုတ်ရေး၊ ဒုတိယအဆင့် အစ္စလာမ်မစ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့ ဒါမှမဟုတ် စော်ဘွားတွေရဲ့ အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံကို တည်ထောင်ခြင်း၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များရဲ့ ပိုင်နက်ကို ပိုမို ကျယ်ပြန့်အောင် တည်ဆောက်ပြီး ထောက်ခံမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရေး၊ အီရတ်တစ်ခွင်လုံးကို ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များရဲ့ အုပ်ချုပ်မှု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်အောင် တိုးချဲ့ရေး အဲဒီလို တိုးချဲ့ရာမှာ ဆွန်နီဒေသတွေ ကိုပါ တိုးချဲ့နိုင်ရေး ဖြစ်တယ်။

တတိယအဆင့် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို အီရတ်နိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေအထိ တိုးချဲ့သွားရေး၊ စတုတ္ထအဆင့် အစွရေးနဲ့ တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားနိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အစွရေးအနေနဲ့ အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတာဟာ သူတို့ကို စိန်ခေါ်တာဖြစ်တဲ့အတွက် အစွရေးက လက်ခံမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ရေတိုရည်မှန်းချက် နှစ်ခုရှိပါတယ်။ တစ်ခုက အမေရိကန်တွေကို အီရတ်က မောင်းထုတ် ရေးဖြစ်ပြီး အီရတ်ကို အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံ တည်ဆောက်ဖို့ပါပဲ။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေ အလွန်ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ အင်အားအကောင်းဆုံး လက်နက်ကတော့ ဘုရားသခင်က ကူညီစောင့်ရှောက်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အီရတ်က မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို ဘုရားသခင်က ထောက်ခံကူညီနေသလို ဘေးပတ်ဝန်းကျင် မွတ်ဆလင်နိုင်ငံက ပြည်သူတွေကလည်း ကူညီအားပေးကြပါတယ်။ မွတ်ဆလင်လူထုကြီးက အားပေးကူညီကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဒီအကြောင်းကို ဆွေးနွေးဖို့မလိုဘူးလို့ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပထမဆုံး တိုက်ခိုက်ရမည့်ရန်သူက ဂျူးတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒုတိယက အမေရိကန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မူဂျာဟစ် လှုပ်ရှားမှုဖြစ်တယ်။ ဒီလှုပ်ရှားမှုမှာ လူထု နားမလည်တာကို မလုပ်ဖို့လိုတယ်။ လူထုနားလည်ပြီး သဘောပေါက်တာတွေကို ဆောင်ရွက်ရမှာ

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ တာလီဘန်တွေကို အမှားဖြစ်အောင် မလုပ်သင့်ဘူး၊ တာလီဘန်တွေဟာ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဘာသာရေး ကျောင်းသားတွေ ပါဝင်လာမှာကို တားမြစ်ခဲ့တယ်။ အာဖဂန်ပြည်သူတွေ ပါဝင်လာမှာကိုလည်း တားမြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အာဖဂန် ပြည်သူတွေက တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးဟာ သူတို့နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူးလို့ ယူဆခဲ့ပါတယ်။ အာဖဂန်ပြည်သူတွေက တာလီဘန်အစိုးရကို ဘေးကပ်စောင့်ကြည့်နေခဲ့တယ်။ ပွဲကြည့်ပရိသတ် အနေနဲ့ပဲ ကြည့်နေခဲ့တယ်။ နိုင်ငံခြားတပ်တွေ ကျူးကျော်လာတဲ့အခါ တာလီဘန်အစိုးရဟာ ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ပြိုကျခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အာဖဂန်ပြည်သူတွေက သူတို့နဲ့ မဆိုင်သလိုနေခဲ့သလို ရန်သူတွေလို ဆက်ဆံခဲ့လို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ပြောချင်တာက သင်နဲ့ညီအစ်ကိုတော်တွေအားလုံးဟာ နိုင်ငံရေးအရ လှုပ်ရှားရမှာ ဖြစ်သလို စစ်ရေးကိုလည်း နိုင်ငံရေးနဲ့ ပူးတွဲလှုပ်ရှားရမယ်။ ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးဟာ ပြည်သူတွေနဲ့ တစ်သားတည်း ဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်။ တခြားအဖွဲ့တွေနဲ့လည်း မဟာမိတ်ဖွဲ့ရမယ်။ ခင်ဗျားတို့ကို အထွေထွေ ပြောစရာလိုမယ် မထင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့က လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းတိုက်ခိုက်နေရတော့ အခြေအနေကို ခင်ဗျားတို့က ပိုသိ၊ ပိုနားလည်မှာပါ။ ဒါကြောင့် သင်နဲ့ညီအစ်ကိုတော်တွေအားလုံးဟာ အီရတ်ပြည်သူတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး အီရတ်ပြည်သူတွေရဲ့ အားပေးမှု၊ ထောက်ခံမှုရအောင် ဆောင်ရွက်ရမယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိတဲ့ အီရတ်ပြည်သူတွေဟာ အီရတ်နိုင်ငံရဲ့ ရန်သူတွေကို တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်ပစ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ လိုလားသူအားလုံးအား ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ ရှိယားတွေကို တိုက်ခိုက်နေတဲ့ အပေါ် သံသယဖြစ်လာကြတယ်။ ဘာကြောင့် တိုက်ခိုက်နေသလဲလို့ စူးစမ်းနေကြတယ်။ ရှိယားဗလီဝတ် ကျောင်းတော်တွေကို တိုက်ခိုက်မှုတွေ များလာတဲ့အတွက် မေးခွန်းတွေလည်း များလာတယ်။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ကတော့ လူတွေ လက်မခံနိုင်တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို ကျွန်တော် သဘောမတူပါဘူး။ ဘယ်လိုအကြောင်း ဖြချက်နဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုတိုက်ခိုက်မှုကို ဆက်မလုပ်သင့်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလိုသာ ရှိယားတွေကို ဆက်ပြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မယ်၊ ဖမ်းဆီးထားမယ်ဆိုရင် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ ထောက်ခံကူညီမှုကို ရောက်ရှိ မှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ကို လူသတ်သမားတွေ အဖြစ်နဲ့ပဲ မြင်နေကြလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော် ပြောချင်တာက ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ဆင်နွှဲနေရတယ်။ တိုက်ပွဲတစ်ဝက်လောက်က မီဒီယာတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်နေရတဲ့ တိုက်ပွဲတွေပါပဲ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ကျန်းမာရေးက ကောင်းပါတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ တတ်ကြွလျက် ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို မမေ့ဘူးလို့လည်း ယုံကြည်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ကျွန်တော် သမီးလေးတစ်ယောက် ရရှိပါတယ်။ သမီးလေးရဲ့နာမည်ကို နော်ဝါ လို့ ပေးထားပါတယ်။ နော်ဝါဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဖိုးရိုမ်ထိတ်လန့်နေတဲ့ သမင်မလေး လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသလို သံသယကင်းတဲ့ မိန်းမ လို့လည်း အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။

သင်ရဲ့ ချစ်လှစွာသော
အဘုမိဟာမက် အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီ
၂၀၀၅ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်၊ စနေနေ့.

ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် အီရတ်ကို မသိမ်းပိုက်ခဲ့သည့်တိုင် ဂျော်ဒန်လူမျိုး ဇာဂါဝီ ခေါင်းဆောင်သည့် နိုင်ငံခြား တိုက်ခိုက်ရေးသမားများက ရောက်ရှိလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သည် အီရတ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ရည်ရွယ်ထားသူများ ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အာဖဂန်စစ်ပွဲမှ စစ်ပြန်များနှင့်အတူ နိုင်ငံတော် ကျိဟတ်လှုပ်ရှားမှုကြီးကို တိုက်ခိုက်ရန် ပြင်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အီရတ်တွင် ကျိဟတ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲ မည် ဖြစ်သည်။ ဆဒမ်ဟူစိန်အစိုးရ မကျဆုံးမီ အီရတ်တွင် ဆဒမ်၏ နောက်ဆုံးအချိန်များ၌ပင် တိုက်ခိုက်ရေးသမား များ တဖွဲဖွဲနှင့် အီရတ်နိုင်ငံထဲ ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် အသေခံဗုံးခွဲမှုများဖြင့် လှုပ်ရှားမှုကို ပြုလုပ်နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျော်ဒန်လူမျိုး ဇာဂါဝီသည် အီရတ်တွင် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးသော သူပုန်တပ်မှူးကြီး ဖြစ်လာသည်။ အာဖဂန် အာရပ်များထက် ပို၍ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲများကို အီရတ်တွင် တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့စွမ်း ရှိသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မှာ အာဖဂန်အာရပ်များက ဆိုဗီယက်တပ်မတော်ကို စိတ်ဓာတ်အကြီးအကျယ်ကျအောင် တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ အနာဂတ် စစ်ဆင်မှုများတွင် ထိုတိုက်ခိုက်မှုများကို သင်ခန်းစာရယူမည် ဖြစ်သည်။ အသေခံဗုံးခွဲမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် ဗုံးများကို သို့ တပ်ဆင်ရမည်ဆိုသည်ကအစ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုပါသည်။ အာဖဂန်တွင် တပ်နီတော်ကို ပြောက်ကျားစေရေး တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ထက် အီရတ်တွင် ယခုလို တိုက်ခိုက်သည်က ပို၍ အနစ်နာခံကြရသည်။ အမေရိကန်တပ်မှူးကြီး

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

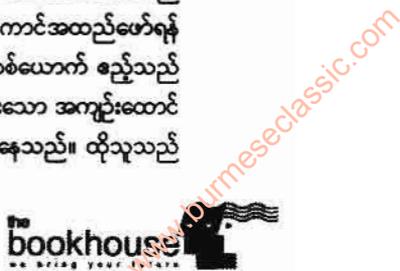
အီရတ်တွင် တိုက်ခိုက်သည့် နည်းပညာများမှာ ပို၍ကောင်းမွန်ပြီး အာဖဂန်မှ တိုက်ခိုက်မှုများထက်ပင် ပိုပြီးကျယ်ပြန့်သည် ဟု ကောက်ချက်ချပါသည်။

အချုပ်ပြောရလျှင် အီရတ်စစ်ပွဲတွင် အီရတ်အမျိုးသားများသည် နိုင်ငံတကာ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ ဖြစ်လာသည်။ နိုင်ငံခြား စွက်ဖက်မှုများလည်း ပါဝင်လာသည်။ အာဖဂန်များသည် အာရပ်တို့၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကို ရရှိခဲ့ကြသည်။ သို့သော် အာဖဂန် အာရပ်များ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေးနှင့် စိတ်ဓာတ်များကို အာဖဂန်တို့က လက်မခံခဲ့ပေ။ အာဖဂန်တို့သည် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်လည်း အဆက်အသွယ် ဖြတ်ခဲ့သည်။ အီရတ်တို့ကမူ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ ပိုမိုဆက်ဆံလာခဲ့သည်။ အချို့ကဆိုလျှင် အမေရိကန်တို့ သူတို့နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာသွားသည့်တိုင် ဂျီဟတ်များဖြင့် ရပ်တည်မည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

အဘူမုဆက်အယ်ဘ်စာဂါဝီ (၁၉၆၈ - ၂၀၀၆)

လောကတွင် ကောင်းမြတ်သူများ ရှိသလို၊ ဆိုးယုတ်သူများလည်း ရှိသည်။ ကောင်းမြတ်သူများသည် အပြုကို ကိုယ်စားပြုပြီး ဆိုးယုတ်သူများသည် အဖျက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ကောင်းမြတ်သူများက လူသားအကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုး၊ လူမျိုးအကျိုးကို တီထွင်ဖန်တီး၍လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံ၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသလို ဆိုးယုတ်သူများကလည်း နိုင်ငံ၊ လူမျိုးနှင့် လူသား၏အကျိုးစီးပွား၊ အသက်၊ အိုးအိမ်ပျက်စီးအောင် ရက်ရက်စက်စက် ပျက်ဆီးကြလေသည်။ အဲဘတ် အိန်စတိုင်းနှင့် နယ်ဆင်မင်ဒဲလားတို့လို ကောင်းမြတ်သူများက လောကကို အလှဆင်ခဲ့ကြသော်လည်း အယ်လ်စာဂါဝီလို ဆိုးယုတ်သူများကလည်း အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် လောကကိုအကျည်းတန်စေသည်။ ဆိုးယုတ်သူ အယ်လ်စာဂါဝီနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်းမိစ်မဂ္ဂဇင်းက ဤသို့ရေးသားထားသည်။

ထိုအချိန်က သူတို့၏တွေ့ဆုံပွဲသည် မှတ်တမ်းတင်ရလောက်အောင် ခက်ခဲသော တွေ့ဆုံမှုဟု ထင်ရပေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြောက်စရာအကောင်းဆုံးသော၊ အဆိုးဝါးဆုံးသော လူနှစ်ယောက် အရွေ့ခင်ပွန်း ဖွဲ့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ခိုအောင်းနေခဲ့သော အိုစမာဘင်လားဒင်သည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် သူ့အကြံအစည်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အားထုတ်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ သူ့ဆီကို တုတ်ခိုင်သန်မာသော ဂျော်ဒန်လူငယ်တစ်ယောက် စဉ်းသည် အဖြစ် ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုလူငယ်သည် သူ့ဇာတိ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံနိုင်ငံ၏ ဆိုးဝါးကြမ်းတမ်းသော အကျဉ်းထောင်၌ ခြောက်နှစ်ကြာနေခဲ့ရသဖြင့် သူ့ပုံမှာ လက်စားချေလို့မှုနှင့် အမျက်ဒေါသများ ဖုံးလွှမ်းနေသည်။ ထိုသူသည်

အဘူမုဆက်အယ်လ်ဇာဂါဝီဆိုသူ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချိန်က ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဆိုးဝါး၊ အရက်စက်ဆုံး အကြမ်းဖက် ထိပ်သီးဖြစ်လာမည့် အယ်လ်ဇာဂါဝီ ဆိုသောသူက သူ့အကြံအစည်ကို တင်ပြရန် ရောက်ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက သူ့ကိုယ်သူ အစ္စလာမ်ဘာသာကို အမှန်တကယ် ယုံကြည်သူများအား စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်း၏ ယိုယွင်းပျက်စီးနေသော အုပ်ချုပ်ရေးကို တိုက်ခိုက်ရန် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်နှင့် တွေ့ဆုံရန် လာခြင်းဖြစ်သည်ဟုပြောသည်။ ဘင်လာဒင်သည် အလွန်သတိကြီးသူဖြစ်သည်။ လူတိုင်းကို သံသယဖြင့်ကြည့်သည်။

အယ်လ်ဇာဂါဝီက စစ်မျက်နှာပေါင်းစုံဖြင့် စစ်ပွဲဆင်နွှဲရန် ရန်သူများစွာထားရှိသော်လည်း ဘင်လာဒင်ကမူ အမေရိကန်နှင့် အစ္စရေးကိုသာ ဦးတည် တိုက်ခိုက်ရန် သတ်မှတ်ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် သူ့အတွက် လျော်ကန်သော လက်ထောက်တစ်ယောက်အဖြစ် ထားရှိရန်မှာ မသေချာလှသေးပေ။ ဘင်လာဒင် အနေဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသတစ်ခုလုံးရှိ အာရပ်နိုင်ငံများ၏ အုပ်ချုပ်သူများကို ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ပေ။ ထိုကဲ့သို့ တွေ့ဆုံမှုများတွင် ဘင်လာဒင်၏ အတွင်းစည်းမှ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဆာအစ် အယ်လ်အဒဲလ်က အယ်လ်ဇာဂါဝီအနေဖြင့် သူ့အယူအဆများကို မစွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမရသူ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားလေသည်။

ထို့ကြောင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းသို့ ပြန်သွားခဲ့သော အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အီရတ်နိုင်ငံရှိ ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေသူ ဂျီဟတ်များ၏ သူပုန်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူသည် အမေရိကန်တို့၏ လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြမ်းကြုတ်ဆုံး အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ဘင်လာဒင်နှင့် တန်းတူ ဆုငွေဒေါ်လာ ၂၅ သန်း ထုတ်ခဲ့ရသော အကြမ်းဖက် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုထက်မက အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဘင်လာဒင်ထက်ပင် ပိုမိုဆိုးရွား ကြမ်းတမ်းရက်စက်သော အကြမ်းဖက် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူသည် အမေရိကန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံသားများကိုသာမက ဗွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်ချင်း၊ အာရပ်လူမျိုး အချင်းချင်းနှင့် အီရတ်တွင် ရောက်ရှိလာသော နိုင်ငံခြားသား မှန်သမျှကိုပင် ခေါင်းဖြတ်သတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီက အီရတ်နိုင်ငံကို အယ်လ်ကေးဒါး ခြေလျင် စစ်သည်များ၏ သတ်ကွင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့လေသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှုအပေါ် လက်တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်က အာဖဂန်စွတန်ကို တိုက်ခိုက်ပြီး တာလီဘန်တို့ကို ဖယ်ရှားကာ ဘင်လာဒင် ပုန်းအောင်းနေသည့်နေရာများကို ရှာဖွေတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ဤသည်ကို အယ်လ်ဇာဂါဝီက ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့သည်။ အီရတ်စစ်ပွဲအတွင်း၌ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ထိပ်ဆုံးတွင် ရရှိခဲ့သည်။ သူနှင့် ဘင်လာဒင်တို့၏ ဆက်ဆံမှုမှာလည်း ယခင်လို ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်လိုက်ပုံစံမျိုးမဟုတ်။ ဆရာ တပည့် ပုံစံမျိုးလည်း မဟုတ်တော့ဘဲ တန်းတူခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးလို ဖြစ်လာရုံမက အယ်လ်ဇာဂါဝီကပင် ရှေ့တန်းရောက်လာသော အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် အနာဂတ်ကမ္ဘာ့အစွလာစ် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုတွင် အမေရိကန်နှင့် သူ၏မဟာမိတ်များအား ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲ၌ အထင်ရှား ဆုံးခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လာကြသည်။

တိုရာဘိုရာ ဝိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်မှု ပြီးသည့်နောက် ဘင်လာဒင်သည် လေးနှစ်ကြာအောင် ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ သည်။ ထောက်လှမ်းရေးဌာနများသည် အယ်လ်ကေးဒါးဌာနချုပ်နှင့် ဘင်လာဒင်အကြောင်းကို ကြိုးစား၍ ထောက်လှမ်းခဲ့သော်လည်း သတင်းအစအန မရရှိခဲ့ပေ။ အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေး သတင်းအရမူ ဘင်လာဒင် နှင့် သူ့လက်ထောက် အေမန်အယ်လ် ဇာဂါဝီတို့သည် အင်အားမရှိတော့ဘဲ၊ အယ်လ်ဇာဂါဝီကသာ အင်အား အကောင်းဆုံး ဖြစ်လာသည်ဟုဆိုသည်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ချေမှုန်းရေး ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိများက အယ်လ် ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ အန္တရာယ်အကြီးမားဆုံး စစ်ဆင်ရေးများကို ဦးဆောင်နေသူတစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့ သည်ဟု ယူဆသည်။

အမေရိကန်တို့က ယူဆသည်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဥရောပနိုင်ငံ ၃၀ ကျော်မှ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ထိုအကြမ်းဖက်အဖွဲ့များသည် နှစ်ဒါဇင်ခန့် ရှိသည်။ ထိုအထဲတွင် ဥရောပသာမက အာဖရိကနှင့် အာရှနိုင်ငံများလည်းပါဝင်သည်။ နိုင်ငံတကာ စစ်ဆင်ရေးများအတွက် ထိုနိုင်ငံ များရှိ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများနှင့် ဆက်သွယ်ကာ ရန်ပုံငွေရှာဖွေစုဆောင်းရေးကအစ အစစအရာရာ စီမံခန့်ခွဲနေ သည်ဟုဆိုသည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့သည် ဥရောပရှိ ဂျီဟတ်အဖွဲ့များနှင့်လည်း ပတ်သက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သော ဇူလိုင်လက လန်ဒန်ခုံးခွဲမှုလို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများလည်း အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် ဆက်စပ်နေ သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ အာရပ်အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ခိုက်ရေး အာဏာပိုင်များ၏ အဆိုအရ အယ်လ်ဇာဂါဝီ သည် အီရတ်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာကတည်းက အခြားအာရပ်နိုင်ငံများတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှု များနှင့် ပတ်သက်မှုရှိသည့် ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ ဘာရိန်း၊ ကာတာ၊ အီဂျစ်၊ မော်ရိုကို စသော နိုင်ငံများရှိ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီ ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့သည်။

ထိုထက်မက မကြာသေးခင်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဂျော်ဒန်နိုင်ငံရှိ နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်နေ့က အသေခံခုံးခွဲမှု

www.burmeseclassic.com

သုံးခုတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီက စီမံခန့်ခွဲသည်ဟု ယုံကြည်ထားကြသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန် အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ခိုက်ရေး အရာရှိများက ယူဆထားသည်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများကို အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း၌ တိတ်တဆိတ် ထားရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆထားသည်။ သူဟာ 'ဘင်လာဒင်ရဲ့လွတ်မြောက်မှုကို အသေအချာ ကြီးစားနေမှာပဲ' ဟု အယ်လ်ဇာဂါဝီကို လေ့လာထားသော အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးဆန်းစစ်သူတစ်ဦးက ပြောပြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်မှာ ကမ္ဘာ၏ ဖိအားပေးခံနေရသည်မှာကား အသေအချာပင် စက်တင်ဘာလက အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်မြင်သံကြားမှ တိပ်ခွေဖြင့် အသံလွှင့်ခဲ့ရာတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီရီက အယ်လ်ကေးဒါးသည် တိုက်ပွဲများကိုတိုးချဲ့ပြီး အင်အားကောင်းလျက်ရှိသည်။ ဘင်လာဒင်သည်လည်း ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ခေါင်းဆောင်နေဆဲဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားပြီး အနောက်နိုင်ငံများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်သွားသည်။ သို့သော် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများ၏ အဆိုကမူ ဘင်လာဒင်သည် လွန်ခဲ့သော တစ်နှစ်ကျော်ကတည်းက ဗွီဒီယို တိပ်ခွေများဖြင့် ပြောကြားခြင်းကို မပြုတော့ဟုဆိုသည်။ သူသည် အသက်ရှင်လျက် ရှိနေနိုင်သေးသည်။ သို့သော် သူ့ကို မြေရာခံ၍မရနိုင်အောင် မြေအောက်လိုက်ခေါင်းတစ်နေရာတွင် ပုန်းနေနိုင်သည်ဟု အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးဌာနက ယုံကြည်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘင်လာဒင်သည် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို ထိန်းချုပ် ကွပ်ကဲနေသေးသလားဟု မေးစရာရှိလာသည်။ ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့၏ ဆက်ဆံမှုကို မြေရာခံကြည့်သည်။ အချက်အလက်များစွာကို ဆန်းစစ်ကြည့်သည်။ စစ်ဆင်ရေးများတွင် ဖမ်းဆီးသူများထံမှ မေးမြန်းရရှိသော အချက်အလက်များ၊ ဂျီဟတ်ဝက်ဘ်ဆိုက်များမှ လွှင့်ထုတ်သော လွှို့ဝှက်သတင်းများ၊ အီရတ်မှ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ပို့ပေးသော သတင်းများကို အကြမ်းဖက်ဝါဒ ကျွမ်းကျင်သူများက လေ့လာဆန်းစစ်ကြသည်။ ထိုအချက်အလက်များအရ ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးပြီးနောက် သူ၏လက်ရင်းတပည့်များအား လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့လေသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ စစ်ဆင်ရေးများကို ကွပ်ကဲနေသည်ဟု ယူဆလာခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်ကိုကား အတည်ပြုချက်မရနိုင်သေးပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အကြမ်းဖက်ခြိမ်းခြောက်မှုများကား ကြိုတင်ခန့်မှန်း၍ မရနိုင်ဘဲ၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် မဖြစ်ခင်ထထက် ပိုမိုအန္တရာယ် ကြီးလာနိုင်ပေသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးနောက် အနာဂတ်တွင် သူတို့နှစ်ဦးသည် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်မှုအတွက် ပြိုင်ဘက်များ ဖြစ်လာမည်ကို ရိုးတိုးရိပ်တိမ်

သိရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ တာလီဘန်တို့ အတွင်းစည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပါကစ္စတန်စစ်တပ်မှ ထိပ်တန်းအရာရှိတစ်ဦးက ပြောရာတွင် 'အိုစမာရဲ့ စခန်းဟာ လူတိုင်းကို လာခွင့်ပေးတာ မဟုတ်ဘူး။ အယ်လ်ဇာဂါဝီလို လူမျိုးဆိုရင် ခဏတစ်ဖြုတ် လာလည်တာပဲဖြစ်မယ်။ ဒီလို လူမျိုးဆိုရင် အိုစမာက မယုံကြည်ပါဘူး။ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာကလည်း တာလီဘန်တွေဟာ တခြားလူတွေရဲ့ ပြည်သူ့စစ်ပွဲဆိုတာကို ပါဝင်ပတ်သက်မှု မရှိဘဲ။ ရှောင်နေရမယ်လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ညွှန်ကြားထားခဲ့တယ်' ဟု ပြောပြသည်။

ထိုအရာရှိ၏ ပြောပြချက်အရဆိုလျှင် တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် မူလာအိုမာကလည်း အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စစ်ပွဲကြေးကြော်သံကို အယ်လ်ကေးဒါးအနေဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်မှုမရှိပဲ သတိပေးထားရသည်။ အထူးသဖြင့် ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ မဖြစ်ဖို့ အယ်လ်ကေးဒါးကို သတိပေးထားနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုလျှင် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် တာလီဘန်တို့ကို ထိုနိုင်ငံများမှ ချမ်းသာသောသူများသည် နောက်ကွယ်မှ ငွေကြေးကူညီနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် အယ်လ်အဲဒဲလ် ရေးထားသော အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအရဆိုလျှင် (အယ်လ်အဲဒဲလ်မှာ ယခုဆိုလျှင် အီရတ်တွင် ဖမ်းဆီးခံထားရသည်ဟု ယုံကြည်သည်) ဘင်လာဒင်သည် ပင်လယ်ကွေ့ဒေသတစ်ဝိုက်၌ အယ်လ်ဇာဂါဝီလို လှုပ်ရှားနေသောလူများကို အပေါင်းအသင်းဖွဲ့ဖို့ အခွင့်အရေးကို ဆုပ်ကိုင်ထားချင်ပုံ ရသည်။ အထူးသဖြင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဂျော်ဒန်မြေအောက် စစ်သွေးကြွများကို စည်းရုံးထားနိုင်သည်။ သူသည် အစ္စရေးကို တိုက်ခိုက်ဖို့ ကူညီနိုင်သည်။ အယ်လ်အဲဒဲလ်၏အမြင်အရ ဘင်လာဒင်က အယ်လ်ဇာဂါဝီကို သူကိုယ်ပိုင်စခန်း တည်ထောင်ရန် ညွှန်ကြားထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုဒေသသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ရှိ ကျောက်တောင်များ နောက်တွင်ရှိသော ဘင်လာဒင်၏လှုပ်ရှားမှုနှင့် အလွန်ဝေးကွာသော နေရာ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်၏ အနောက်ဘက် အီရန်နယ်စပ်လို နေရာမျိုးမှ ဘင်လာဒင်သည် ထိုဒေသသို့ သူ ကိုယ်တိုင် သွား၍ လုပ်ဆောင်နိုင်သည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အီရတ်လို နေရာမျိုးကို အယ်လ်ဇာဂါဝီသာလျှင် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသည် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် နီး၏။

အီရတ်ဒေသသည် အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ အကြမ်းဖက်သမားများ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးရာနေရာ ဖြစ်သလို အကြမ်းဖက်သမား ဌာနချုပ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု မဖြစ်ပွားခင်က ဇာဂါဝီသည် ထိုနေရာတွင် တိုက်ခိုက်ရေးသမား ဒါဇင်ပေါင်းများစွာကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးသည်။ ထိုအကြမ်းဖက်သမားများမှာ ဂျော်ဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ လီဘနွန်၊ တူရကီနှင့် အီရတ်တို့မှ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဇာဂါဝီ၏

အီရတ်စခန်းမှ ထွက်လာသူများ ဖြစ်လေသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် တခြားဂျီဟတ်များသည် အီရတ်စခန်းသို့ သူတို့၏ မိန်းမများနှင့် ကလေးများကို ခေါ်ဆောင်လာကာ လက်နက်များ တပ်ဆင်ပေးပြီး အစ္စလာမ်အသိုင်း အပိုင်းတစ်ခုကို ထူထောင်ထားသည်။ ထိုအသိုင်းအပိုင်းတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီက သူ့ကိုယ်သူ စော်ဘွား (သို့မဟုတ်) မင်းသားအဖြစ် ဘီသိတ်ခံ ခန့်အပ်ထားလေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလက အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသည် အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ မဟာမိတ်များဖြစ်သော အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် တာလီဘန်တပ်မှူးများကို ကန်ဒါဟာတွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ကန်ဒါဟာသည် စစ်သွေးကြွများ၏ နောက်ဆုံးခံတပ် ဖြစ်လေသည်။ အမေရိကန်လေယာဉ်များ၏ လေဆာဖြင့် ပစ်မှတ်ရှာသော ဗုံးများကို အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် သူ၏ လက်ရွေးစင် တိုက်ခိုက်ရေးသမားများနှင့်အတူ အနောက်ဘက်သို့ ပုန်းအောင်းခဲ့သည်။ သူ့ခိုအောင်းနေသော နေရာမှာ အီရတ်အနောက်ပိုင်း အိန်နယ်စပ်တစ်လျှောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် အစ္စလာမ်အစွန်းရောက်အဖွဲ့ အန်ဆာအယ်လ် အစ္စလာမ်နှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ခဲ့သည်။

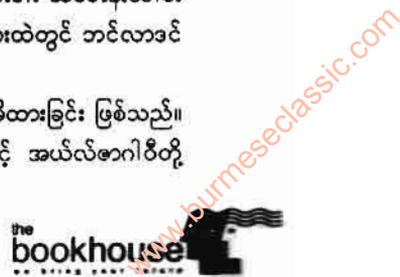
အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးဌာန၏ အဆိုအရ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မတ်လ အီရတ်ကို အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီးသည့် နောက်လအတန်ကြာတွင် အီရတ်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးအကြမ်းဖက် ကလပ်စည်း ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းကို ဘင်လာဒင်၏ စိတ်ချရသော လက်ထောက် အဗ္ဗဒူလာဒီ အယ်လ် အီရတ်ကီက ဦးဆောင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ အယ်လ်အီရတ်ကီသည် ဆဒမ်ဟူစ်နီ၏ တပ်မတော်မှ ဗိုလ်မှူးဟောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး သူ့ကို ဘင်လာဒင်က စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အယ်လ်ဇာဂါဝီက ထိုကိစ္စကို မကျေနပ်၊ ဒေါသထွက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘင်လာဒင် ပို့လိုက်သော အယ်အီရတ်ကီလို အကြမ်းဖက်ခေါင်း ဆောင်မျိုးနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ထိုသတင်း မှန်မမှန်ကိုကား အမေရိကန်ထောက်လှမ်း ရေးက မပြောနိုင်ပေ။ သို့သော် ဘင်လာဒင် ရွေးချယ်ခဲ့သော အယ်လ်အီရတ်ကီမှာ နောင်အခါ အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ပြန်သွားသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ယခုအခါ၌မူ အယ်လ်အီရတ်ကီသည် အာဇာနည်နစ္စတန်နှင့် အလွန်အန္တရာယ် အကြီးဆုံးသော အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်ဟု အရာရှိများက ပြောသည်။ သူသည် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးပြောင်း၍ တိုက်ခိုက်သည်။ အီရတ်စစ်တပ်တွင် သူရှိစဉ်က ကျွမ်းကျင်ခဲ့သော ဗုံးလုပ်နည်းပညာများကို ယခုအခါ ကျွမ်းကျင်စွာ လုပ်ကိုင်ပြီး ဗုံးများ ထုတ်လုပ်သည်။ အင်တာနက်ကို အသုံးပြု၍ အဝေးရောက်တိုက်ခိုက်ရေး သမားများကို ပြန်လည်ခေါ်ယူခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။

အယ်လ်အီရက်ကီသည် အယ်လ်ကေးဒါး၏ စည်းရုံးရေး ပုံသဏ္ဍာန်ကိုလည်း အသစ်ပြန်လည် မွမ်းမံသည်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားပြီးနောက် အယ်လ်ကေးဒါး၏ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ ပြောင်းလဲခြင်းများကို ယခင် ဘင်လားဒင်၏ လက်ထောက် အဘူဖာရက်အယ်လ်ဂျစ်ဘီကို အမေရိကန်ထောက် လှမ်းရေးက မေးမြန်းခဲ့ရာတွင် မှန်ကန်သည်ဟု ပြောပြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များသည် တစ်ကမ္ဘာ လုံးရှိ သူတို့၏ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ရေး အဖွဲ့အစည်းများထံ နေ့စဉ်ညွှန်ကြားချက်များ၊ အမိန့်များပေးရသည်။ ထိုညွှန်ကြားသူများအဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီဟု ခေါ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးကော်မတီတွင် လူ(၅)ယောက် ပါဝင်သည်။ ထိုအထဲတွင် အယ်လ်ဂျစ်ဘီလည်း ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း၌ တိုက်ခိုက်မှုတွင် ဘင်လားဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဂါဟီရီတို့၏ ခွင့်ပြုချက်ရမှသာ တိုက်ခိုက်ရသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဟီရီ လူမျိုးကိုလည်း အမြင့်ဆုံးအာဏာပေးအပ်ထားသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက အမေရိကန်အာဏာပိုင်များသည် ဘဂ္ဂဒက်မှ ပေးပို့လိုက်သော လျှို့ဝှက်စာ တစ်စောင်ကို ရရှိလိုက်သည်။ ထိုစာမှာ အယ်လ်ဇာဂါဟီရီက ပေးပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ထိုစာထဲတွင် အယ်လ်ဇာဂါဟီသည် အီရတ်ရှိ ရိုးယားမွတ်ဆလင်များနှင့် ဆွန်နီမွတ်ဆလင်များ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ရမည်ဆိုသော အယူအဆကို စွန့်လွှတ်ထားသရွေ့ ထိုအကြံအစည်ကို အစွန်းရောက် ဆာလာဖီဆွန်နီ မွတ်ဆလင်များအား တခြားအဖွဲ့လားမစ်ကမ္ဘာမှနေ၍ အီရတ်သို့ လာရောက်စေပြီး တိုက်ခိုက် ရန်ဖြစ်သည်။ အာရပ်ထောက်လှမ်းရေးများ၏ အဆိုအရမူ အယ်လ်ဇာဂါဟီ၏ လူထုအုံကြွမှုဖြစ်အောင် လုပ် ဆောင်ပေးရမည့် ရည်မှန်းချက်သည် ဘင်လားဒင်၏ နောက်ကွယ်က ညွှန်ကြားချက် ဖြစ်နိုင်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုအချက်ကို ဖမ်းမိသော အကြမ်းဖက်သမား တစ်ယောက်ထံမှ သိရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလက အီရတ်တွင် ပါကစ္စတန်လူမျိုး ဟာဆန်ဂူးလ်ထံတွင် ဘင်လားဒင်မှ အယ်လ်ဇာဂါဟီကို ပေးလိုက်သော စာတစ်စောင် ရရှိသည်။ ထိုစာထဲတွင် ရိုးယားတို့၏ မှတ်ပုံတင်ကတ် အသုံးပြုပြီး အီရတ်ရှိ ရိုးယားတို့ကို ပစ်မှတ်ထားကာ ဖောက်ခွဲသတ်ဖြတ်ပစ်ရမည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်လျှင် အီရန်ဖမ်းဆီးထားသော အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းခေါင်း ဆောင်များကို အီရန်ကလွှတ်ပေးရန် ဖိအားပေးနိုင်သည်ဟုပါသည်။ ဖမ်းဆီးထားသူများထဲတွင် ဘင်လားဒင် သားဆက်လည်း ပါဝင်သည်။

ဆက်သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာက အာဖဂန်နစ္စတန်ကနေ အီရန်သို့ အဝင်၌ ဖမ်းမိထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလက ဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်စားလှယ် အယ်လ်အီရက်ကီနှင့် အယ်လ်ဇာဂါဟီတို့

တွေ့ဆုံပြီးနောက် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် သူ့ကိုယ်သူ မင်းသားတစ်ယောက်အဖြစ် ကြေညာပြီး သူ့လှုပ်ရှားနေသော ဒေသများကို 'မက်ဆိုပိုတေးမီးယား' နယ်မြေဟု ကြေညာသည်။ ဂျီဟတ်သုပုန်များသည် အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် ဘင်လားဒင်တို့ ပူးပေါင်းပြီး ဦးဆောင်နေသည့် အောက်တွင် ရှိကြသည်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေး အရာရှိများက ထိုနှစ်ယောက်၏ မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုသည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ချစ်ကြည်မှုထက် အပြန်အလှန် အကျိုးပြုမှုအပေါ်မှာ အခြေခံ၍ မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဘင်လားဒင်၏ အကြမ်းဖက်သမား စစ်သွေးကြွအများစု၏ ယုံကြည်လက်ခံမှုကို အယ်လ်ဇာဂါဝီက လိုအပ်သလို အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုကို ဘင်လားဒင်က လိုအပ်လေသည်။ သို့သော် အီရတ်တွင် တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေသော အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ ရက်စက်သော ထင်ပေါ်မှုကြောင့် ဘင်လားဒင်နှင့် သူ့အပေါ်သစ္စာရှိသော အဝန်းအဝိုင်းက လက်မခံကြပေ။ ထို့ကြောင့် ဘင်လားဒင်၏ စည်းရုံးရေးမှာ ကျုံ့သွားလေသည်။

ပါကစ္စတန်ထိပ်တန်း ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတစ်ဦးက ပြောပြသည်မှာ အယ်လ်ကေးဒါး ဂျီဟတ်တိုက်ခိုက်ရေးသမား ရာပေါင်းများစွာသည် အမေရိကန်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ရန် အယ်လ်ဇာဂါဝီထံသို့ အုပ်စုနှစ်စု ခွဲပြီး ရောက်ရှိသွားကြသည်။ ထိုသူများသည် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အီရတ်သို့ ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများကို ဖြတ်၍ အီရန် တပ်မင်နစ္စတန် နယ်စပ်ကို ဖြတ်၍ ရောက်ရှိသွားကြသည်။ ထိုအုပ်စုများသည် အီရတ်တွင် အများအပြား သေကြေသွားသည်။ အထူးသဖြင့် ၂၀၀၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဖြစ်ပွားသော ဖော်လူဂျာ တိုက်ပွဲတွင် အကြီးအကျယ် သေဆုံးကြလေသည်။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဂျီဟတ်ခေါ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲတွင် ဘင်လားဒင်သည် စိတ်ဓာတ်ရေးဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် ရှိနေသော်လည်း မကြာခင် သူ၏ခေါင်းဆောင်မှုမှာ ပြီးဆုံးသွားနိုင်သည်ဟု အကြမ်းဖက်ဝါဒ ကျွမ်းကျင်သူများက ထင်မြင်ချက်ပေးကြသည်။ 'ဘင်လားဒင်နှင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့သည် မကြာခင် မှေးမှိန်သွားပြီး အယ်လ်ဇာဂါဝီက သူတို့ထက် ကြီးကျယ်ပြီး ခေါင်းဆောင်မှုကို ယူသွားလိမ့်မည်။ မဟာဗျူးဟာအရ သူတို့အတွက် ရွေးစရာ တခြားနည်းလမ်းမရှိပေ။ သူတို့သည် အယ်လ်ကေးဒါး ကွန်ရက်ကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် အနေအထားသာ ရှိသော်လည်း လက်တွေ့ အပြင်းထန်ဆုံး တိုက်ပွဲကွင်းမှာ အီရတ်ရှိ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ထိုပွဲတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ အရှိန်ဩဇာမှာ ကြီးမားနေသည်' ဟု ပြင်သစ်အကြမ်းဖက် ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေး ကျွမ်းကျင်သူ ရိုလန်ယက်ကေးက ပြောသည်။ ထို့ပြင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် နှစ်ဦးကလည်း ဇာဂါဝီ၏လုပ်ရပ်များကို လက်မခံကြပေ။

www.burmeseclassic.com

လွန်ခဲ့သည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင် အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးက စာတစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုစာမှာ ဇူလိုင်လက အယ်လ်ဇာဂါဝီထံ အယ်လ်ဇာဂါဝီရီက ပေးပို့သောစာ ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်၏ လက်ထောက်က ကျော်ဒန်လူမျိုး အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်၏ အီရတ်တွင် ရှိယားမွတ်ဆလင်များအား တိုက်ခိုက်ခြင်း ရပ်ဆိုင်းပစ်ရန် တောင်းဆိုသောစာ ဖြစ်သည်။ ထိုစာထဲတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များက ထိုကိစ္စကို ဒေါသထွက်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် အီရတ်တွင် မူဂျာဟစ် လှုပ်ရှားမှုကို ပိုမိုအားကောင်းအောင် ပြုလုပ်ရန်နှင့် ရှိယားမွတ်ဆလင်များအား တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းရန် တောင်းဆိုထားလေသည်။

သို့သော် ထိုစာသည် အီရန်ထောက်လှမ်းရေးက အယ်လ်ဇာဂါဝီကို လှည့်ဖြားပြီး ရေးလိုက်သောစာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု တချို့ကျွမ်းကျင်သူများက ယူဆကြသည်။ သို့သော် CIA နှင့် ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်ကမူ ၁၃ မျက်နှာပါသောစာသည် အတုမဖြစ်နိုင်၊ အစစ်ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုစာထဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများနှင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့ အယူအဆ မတူပဲ၊ ကွဲပြားခြားနားပုံများ ပါရှိသည်။ သူတို့၏ နည်းဗျူဟာနှင့် သဘောတရားများ ဆန့်ကျင်နေပုံလည်း ထိုစာထဲတွင် ပါသည်ဟု ဆိုသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ထိုစာသည် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်မှုကို ဆက်ခံမည့် အယ်လ်ဇာဂါဝီရီက အမိန့်ပေးထားသော စာလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဝါရှင်တန်ရှိ Thinktank အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော ရင်းဒ်ကော်ပိုရေးရှင်း Rand Corp ၏ အကြမ်းဖက်ဝါဒ ကျွမ်းကျင်သူ ဘရပ်အော့မန်းက ပြောသည်။ သူသည် ထိုစာသည် အစစ်ဖြစ်သည်ဟု သူ ယုံကြည်ကြောင်း၊ အယ်လ်ဇာဂါဝီကို သံတမန်ရေးဆန်ဆန် မြှောက်ပင့်ပြီး နားချရေးသားထားသောစာလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆက်ပြောပြသည်။

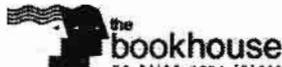
အယ်လ်ကေးဒါး၏ အနာဂတ်သည် ဘာလဲ၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိများ ယုံကြည်ကြသည်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဘင်လာဒင်ကို ကျော်ဖြတ်သွားပြီး ဘင်လာဒင်သည် ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ၌ ရုပ်ပြအဖြစ်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့သည်။ 'ရေရှည်တွင် မွတ်ဆလင်လူထုသည် ဘင်လာဒင်ကို မေ့ပျောက်သွားပေလိမ့်မည်။ သူသည် ဘာမှ မလုပ်နိုင်တော့သဖြင့် သူ့အကြောင်းကိုလည်း မကြားရဘဲ သူ့နာမည်မှာ မြုပ်သွားပေလိမ့်မည်' ဟု အာရပ် ထောက်လှမ်းရေးသမားတစ်ယောက်က ပြောသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီအတွက် စိန်ခေါ်မှုနှစ်ခုရှိသည်။ တစ်ခုမှာ အီရတ်ပုန်ကန်မှုတွင် သူ အသက်ရှင်သန်နေရေးဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ခုမှာ အမေရိကန်စစ်တပ်မှ သူ့အား အသည်းအသန် ခြေရာခံလိုက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီကို ဖမ်းမိမ့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အခြေအနေပေးခဲ့သည်။ ကွန်မန်ဒိုများ၏လက်မှ လက်မတင်ကလေး သူ လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်ဟု ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ်က

ယုံကြည်သည်။ အကယ်၍ အယ်လ်ဇာဂါဝီ အနေဖြင့် အသက်ရှင်နိုင်အောင် ထိန်းနိုင်ပြီး ဘင်လာဒင်ကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ရယူနိုင်ခဲ့လျှင် ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်ပါ့မလား။ သူ၏ မဟာဗျူဟာဖြစ်သော အာရပ်ကမ္ဘာတွင် အလယ်အလတ် အာရပ်အစိုးရများကို ဖြိုချပြီး အစ္စလာမ်ဘာသာချည်းသာ အုပ်စိုးသည့် အစိုးရများကို သူ တည်ထောင်နိုင်မလား။ လာမည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း သူ့အကြံအစည်သည် အောင်မြင်နိုင် ပါ့မလား။ မွတ်ဆလင်ဘာသာကို မယုံကြည်သောသူများနှင့် ကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီးဖြစ်သည်အထိ အဆုံးစွန် ရည်မှန်း ချက်ဖြင့် သူ တိုက်ခိုက်နိုင်ပါ့မလား။ (၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လက အယ်လ်ဇာဂါဝီကို လေယာဉ်မှ ခုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ခတ်ပြီး အသေဖမ်းဆီးမိလိုက်သည်)

ယခုအခါ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေသော အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်ဝါဒီများနှင့် နိုင်ငံ အများအပြားတွင် ဆက်သွယ်နေသော်လည်း ဥရောပတစ်ခုလုံးကို သူ အမိန့် မပေးနိုင်ပေ။ ဥရောပရှိ အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများမှာ သူ့ဩဇာကို မခံကြ။ သူ့အမိန့်ကို မနာခံကြဟု အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးအရာရှိများက ပြောသည်။ ရေရှည်တွင် အီရတ်၏ အနေအထားသည် ယခုကဲ့သို့ ရှိနေမည် မဟုတ်။ ကမ္ဘာရှိ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များက သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို လက်ခံမည်မဟုတ်။ အခြားအစွန်း ရောက် အဖွဲ့အစည်းများကလည်း အကျိုးမပြုသော သူ့လုပ်ဆောင်ချက်များကိုလည်း လိုလားမည် မဟုတ်ပေ။

အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေး ထိပ်တန်း ပြင်သစ်အရာရှိတစ်ဦးက 'အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်ဝါဒနှင့် အကြမ်း ဖက်တိုက်ခိုက်မှုကို အစ္စလာမ်လူထုက တိုးတိုးပြီး စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာလာကြတယ်။ အီရတ်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို အော့နာလုံနာနေကြတယ်။ သူကလည်း အီရတ်မှာ လုပ်နေတဲ့ သူ့ရဲ့လုပ်ရပ်တွေ ကို မပြောင်းလဲတဲ့အတွက် တော်တော်စိတ်ညစ်စရာကောင်းပါတယ်' ဟု ပြောပြသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ အနေဖြင့် ဤကဲ့သို့ ရက်စက်သော လုပ်ရပ်များ၊ ဆိုးယုတ်သော အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်မှုများ၊ ရန်သူမိတ်ဆွေ မခွဲခြား တော့ဘဲ မည်းမည်းမြင်သမျှ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်နေသော လုပ်ရပ်များမှာ ရေရှည်နိုင်မည် မဟုတ်တော့ပေ။ သူ လှုပ်ရှားနေသောဘောင်မှာ ကျဉ်းသထက်ကျဉ်းလာပြီး သူ၏ ရှင်သန်ရပ်တည်ရေးမှာလည်း အချိန်နည်း သည်ထက်နည်း လာလေသည်။

သို့သော် ကောင်းမြတ်သူနှင့် ဆိုးယုတ်သူတွင် ကောင်းမြတ်သူတို့သည် လူ့လောကကြီးနှင့် လူသားများ၏ အကျိုးစီးပွား တိုးတက်မှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ သာယာဝပြောမှုအတွက် စွန့်လွှတ်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုးယုတ်သူများ ကကော သူတို့ ဘာကြောင့် ဆိုးယုတ်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသလဲ။ ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သူများ၊ အကြမ်းဖက်

www.burmeseclassic.com

တိုက်ခိုက်သူများ၊ အသေခံ ဗုံးခွဲသူများ၏ မူလဇစ်မြစ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်သည့်အခါ သူတို့သည် ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု၊ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှု၊ ပညာနည်းမှု၊ ဗိုလ်ကျစိုးမိုးခံရမှု၊ အဖိနှိပ်ခံရမှု၊ အသားအရောင် ခွဲခြားခံရမှု၊ လူတန်းစား ကွဲပြားမှု၊ စီးပွားရေး ချွတ်မြဲကျမှု စသော ဘက်ပေါင်းစုံ အကြောင်းများကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ဆိုးယုတ်သူများအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့ရပေသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲမှုများ၊ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် အစွဲရေးနိုင်ငံ ထူထောင်ပြီး ပါလက်စတိုင်းများကို ဒုက္ခသည်များအဖြစ် အလွန်အကျွံ ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်ခြင်း များကြောင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ မကြာခင်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပါရီမြို့ရှိ ရက် သတ္တပတ်နှစ်ပတ်ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အဓိကရုဏ်းများတွင် ဘာကြောင့်ဖြစ်ရသည်ကို ပြင်သစ်အစိုးရက သုံးသပ်ရာ၌ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်မှု၊ အသားအရောင် ခွဲခြားမှု၊ လူမျိုးခွဲခြားမှု၊ မတရား ဖိနှိပ်မှုများကြောင့် ဖြစ်ရသည် ဟု ယူဆကြသည်။ ဗွတ်ဆလင်လူငယ်များနှင့် အာဖရိက လူမည်းများက ထိုအဓိကရုဏ်းများတွင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဆိုးယုတ်သူဟု ခေါ်ဆိုရသော အကြမ်းဖက်သမား အသေခံဗုံးခွဲသူများမှာ ပညာမဲ့ နလပ်နားတုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ကို စည်းရုံးသော ဆရာများက 'အသေခံဗုံးခွဲ၍ သေဆုံးသွားလျှင် ကောင်းကင်ဘုံသို့ ချက်ချင်းရောက်မည်။ သင်တို့ သတ်ဖြတ်သောသူများသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများဖြစ်၍ ဘုရားသခင်က သင်တို့အား ကောင်းချီးပေးပြီး ကောင်းကင်ဘုံသို့ ပို့ဆောင်လိမ့်မည်' ဟု တရားဟောကြလေသည်။ ထိုသည်ကို ယုံကြည်သောသူများသည် အကြမ်းဖက်သမားများ၊ ဆိုးယုတ်သောသူများ ဖြစ်သွားလေသည်။ အကယ်၍ ထိုဆိုးယုတ်သူများမှာ အသိတရားရှိသူများ၊ ပညာတတ်သူများဖြစ်ခဲ့လျှင် အလုပ်အကိုင်ရှိပြီး ဆင်းရဲဘေးမှ ဓွတ်ကင်းခဲ့လျှင် သူတို့သည် ဤကဲ့သို့ ဆိုးယုတ်မှုများကို လုပ်ဆောင်ကြပါ့မလား။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမေရိကန်အစိုးရက အသေရရ၊ အရှင်ရရ အလိုချင်ဆုံးသူ နှစ်ဦးရှိသည်။ ထိုနှစ်ဦးကို ခမ်းပေးနိုင်လျှင် သို့မဟုတ် ဖမ်းမိနိုင်အောင် သတင်းပေးနိုင်လျှင် တစ်ဦးလျှင် ဆုငွေ ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းပေးမည်။ သမိုင်းတွင် ငွေကြေးပမာဏအများဆုံး ထုတ်ထားသော ဆုငွေ ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်ဦးမှာ အိုစမာဘင်လာဒင် နှင့် အဘူမုဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့ ဖြစ်လေသည်။ နှစ်ဦးစလုံးမှာ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်၏။ အိုစမာဘင်လာဒင်က အယ်လ်ကေးဒါး အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကြီး၏ ထိပ်ဆုံးခေါင်းဆောင်ကြီးဖြစ်ပြီး အယ်လ်ဇာဂါဝီက အီရတ်နိုင်ငံ၏ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ပေသည်။ သူသည် အရက်စက်ဆုံး လူသတ်သမား ဖြစ်သည်။

ထိုလူသတ်သမားသည် အရိပ်များထဲတွင် နေ၏။ တစ္ဆေတစ်ကောင်လို မြောက်လှန့် နေသည်။ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်နေရာမှ ရှိသလဲဆိုသည်ကို တစ်ယောက်မှ မသိကြ။ သူ့ အလွန်ယုံကြည်စိတ်ချရသော သူ့လက်ထောက် တချို့သာ သိသည်။ သူ့အမိန့်များ၊ ညွှန်ကြားချက်များက သူ့လက်ထောက်များမှ တစ်ဆင့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သူ့နောက်လိုက်များကို အာဇာနည်များဖြစ်ကြဖို့ အမြဲတိုက်တွန်းသည်။ အမေရိကန် စစ်သားများ၊ အီရတ်ရဲသားများ၊ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းသို့ ဝတ်ပြုသူများကို အသေခံစားခွဲသတ်ဖြတ်ပစ်ရမည်ဟု ခိုင်းစေသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကမူ အမြဲတစေ ပြေးလွှားပုန်းအောင်း နေရသည်။ သူ့နောက်ကို အမြဲလိုလို လိုက်လံတိုက်ခိုက်နေသော ရန်သူများကို ရှောင်ပြေးနေရသည်။ ဖမ်းဆီးသူများက သူ့ပုန်းသည် နေရာ ရောက်လာချိန်တွင် သူ့မရှိတော့ပေ။ သူသည် တစ္ဆေတစ်ကောင် ကိုယ်ရောင်ပျောက်သွားသလို၊ အရိပ်တစ်ခုလို အကောင်အထည် မမြင်လိုက်ရပေ။

အမေရိကန်စစ်တပ်က အယ်လ်ဇာဂါဝီကို ဖမ်းဆီးဖို့ အထူးလေ့ကျင့်ထားသော တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပြီး အမဲလိုက်သလို လိုက်လံ ဖမ်းဆီးနေသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၊ အီရတ်တွင် ရှိသည့်နေရာကို သတင်းရလိုက်သည်နှင့် ထို အထူးတပ်ဖွဲ့ ရောက်သွားတော့သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့၏ တာဝန်မှာ အယ်လ်ဇာဂါဝီကို ဖမ်းဆီးရေးသာ ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ အီရတ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း မြို့တစ်မြို့သို့ အယ်လ်ဇာဂါဝီ ရောက်လာမည်ဟု သတင်းရ လိုက်သည်။ အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထိုမြို့စစ်ဆေးရေး ဂိတ်များသို့ ရောက်သွားလေသည်။ မြို့အဝင်အထွက် ကားများကို စစ်ဆေးသည်။ အထူးသဖြင့် မြို့အဝင်ကားများ၊ ကားနှစ်စီး အနည်းငယ်ခြားပြီး စစ်ဆေးရေးဂိတ် ရောက်လာသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များက ရှေ့ကားကို ရုပ်တံနဲ့ပြီး ကားပေါ်မှ လူများကို ဆင်းခိုင်းပြီး စစ်ဆေးနေခိုက် စက်ရိုက်လျှော့ပြီး မောင်းလာသော နောက်မှ ဗင်ကားသည် စစ်ဆေးရေးဂိတ်နှင့် အနည်းငယ်အကွာ၌ ဂယ်ဆွေချိုးကျွေပြီး အရှိန်ပြင်းပြင်း နောက်ကြောင်း ပြန်မောင်းထွက်သွားသည်။ စောင့်ဆိုင်းနေသော အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရုတ်တရက် ချိုးကျွေသွားသော ကားကို သံသယဖြစ်သွားသဖြင့် ချက်ချင်း ကားများဖြင့်လိုက်ကြ တော့သည်။ လမ်းချိုးတစ်ခုတွင် ရှေ့မှကားကို စီလိုက်ကြသည်။ ထိုကားတွင်လည်း အယ်လ်ဇာဂါဝီပါခဲ့သည်။ သို့သော် အမေရိကန်တို့မမိလိုက်ကြ။ ကားမောင်းပြေးစဉ် လမ်းဘေးတစ်နေရာ၌ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ခုန်ကျ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ဖမ်းဆီးပွဲတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ သက်တော်စောင့်နှင့် ကားမောင်းသမားကိုသာ ဖမ်းဆီးမိလေသည်။

သူသည် တစ်နေရာတည်း အတည်တကျ ပုန်းအောင်းနေလေမရှိ။ နေရာကို အမြဲပြောင်းရွှေ့နေသည်။

သုတေသနသော့စာတင်လာဒင်

လူတိုင်းကိုလည်း မယုံကြည်။ မည်သူ့ကိုမှ အတွေ့မခံပေ။ ဖော်လူဂျာမြို့ကို အမေရိကန်တပ်များ ဝန်းရံထားစဉ် အီရတ် အရပ်သားများနှင့်အတူ ရုပ်ဖျက်ကာ အယ်လ်ဇာဂါဝီ လွတ်မြောက်သွားခဲ့သည်။ သူ့ လက်ထောက်များကို ဆဲလ်ဖုန်းနှင့် ဆက်သွယ်သည်။ ထိုဖုန်းကိုလည်း တစ်ကြိမ်သာ အသုံးပြု၏။ ဆက်သွယ်ပြီးသည်နှင့် သူ့ဆဲလ်ဖုန်း ကို လွှင့်ပစ်လိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီဆိုသည့် ရုပ်ပုံလွှာသည် မှားမှီနေသည်။ မည်သူမျှ မမြင်ဘူးကြပေ။ မှန်းဆပြောကြသည်။ ထင်ကြေးဖြင့် သူ့ပုံဖုန်းကိုဖော်ပြကြသည်။ သူသည် ရှော်ဒန် နိုင်ငံသား အယ်လ်ကေးဒါးတစ်ယောက်ဟူသာ သာမန်ပြောဆိုကြသည်။ တစ္ဆေတစ်ကောင်လိုလို၊ ပုံပြင်တစ်ခုလိုလို သူ့ကို တင်စားကြသည်။ * အယ်လ်ဇာဂါဝီ ရှိနေတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ ခံစားလို့မရဘူး ဟု အီရတ်မှ ထိပ်တန်းအမျိုးသားရေးဝါဒီ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်းဖြစ် သူပုန်အဖွဲ့တစ်ခု၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သော အဘူလီနာက ပြောပြသည်။ ဖော်လူဂျာမြို့ရှိ သူပုန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကမူ သူ့ကို ကြည်ညိုလေးစားသူများသည် သူပြောသမျှကို မြေဝယ်မကျ နားထောင်ကြသည်။ * တချို့ဟာ သူပြောတာကို ထိုင်နားထောင်ပြီးတဲ့နောက် ထွက်သွားကြပြီး ခိုင်းတဲ့အတိုင်းလုပ်ကြတာပဲ ဟု ပြောပြလေသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်များကစပြီး ဘဂ္ဂဒက်မြို့ အပါအဝင် အီရတ်နိုင်ငံတွင် နေ့စဉ် ကြောက်မက်ဖွယ် အဖြစ်ဆိုးများက ခြောက်လှန့်နေသည်။ အသေခံစားခဲ့ တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ကားပုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မှုများက ပြတ်သည် မရှိဘဲ အမြဲဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားသားများကို ပြန်ပေးဆွဲမှုများ (ယခုဆိုလျှင် ရိုးယား မွတ်ဆလင်များကို အုပ်စုလိုက် ပြန်ပေးဆွဲ ဖမ်းဆီးသွားမှုများ ဖြစ်ပွားနေသည်) အစုလိုက်သတ်ဖြတ်မှုများ၊ ခေါင်းဖြတ်သတ်ခြင်းကို ဗီဒီယိုကင်မရာဖြင့် ရိုက်ကူးကာ တီဗွီမှ ပြသခြင်းများကို အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့အဖွဲ့က ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ အီရတ်တွင် ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲများကို ဖျက်ဆီးဖို့ ကြိုးစားသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို တိုက်ခိုက်နေရာမှ မလွယ်ကူတော့သဖြင့် အီရတ်အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များ၊ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများကို တိုက်ခိုက်လာသည်။ လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများဖြစ်အောင် ရိုးယားမွတ်ဆလင်များ၊ ခေါင်းဆောင်များကို ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်လာသည်။

အသက် ၃၈ နှစ်ရှိ အယ်လ်ဇာဂါဝီကို အစောပိုင်းကဆိုလျှင် အမေရိကန်တို့ အတွက်မှားခဲ့သည်။ လက်တစ်ဆုပ်စာ အကြမ်းဖက်သမား အစွန်းရောက်အုပ်စုဟူသာ မှတ်ယူထား၏။ ယခုမူ အယ်လ်ဇာဂါဝီကို ဆွန်နီ ၂၀၀၀၀ ကျော်က ထောက်ခံအားပေးနေမှန်း သိရှိရသဖြင့် အမေရိကန်တို့ တုန်လှုပ်သွားသည်။ သို့သော် သူ၏ရက်စက်ရိုင်းခိုင်းသော လုပ်ဟန်များ၊ နည်းနာများကို လူထုက ရေရှည်လက်မခံကြတော့သလို ဘာသာရေး

တယူသန်နိုင်မှုကလည်း အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး ပုန်ကန်မှုအပေါ် ထိခိုက်လာသည်။

သူ၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများသည် နိုင်ငံခြားသားများထက် အီရတ်လူမျိုးများကိုသာ ဦးတည်သည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လက်မရွံ့ ရက်စက်မှုများကြောင့် အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးက သူ့ကို ဖမ်းဆီးနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း မမီနိုင်ခဲ့ပေ။ သူ၏ အသေခံ ဗုံးခွဲမှုများ၊ ပြန်ပေးဆွဲခေါင်းဖြတ်မှုများကြောင့် အီရတ်တွင် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အမေရိကန်တို့က သတ်မှတ်ပြီး အိုစမာဘင်လားဒင်နှင့် တန်းတူသဘောထားခဲ့ လေသည်။

အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ရှိပုံရသည်။ အမေရိကန်စစ်ဘက်မှ ဖမ်းယူရရှိသော ဆက်သွယ်ပေးပို့သော သတင်းများ၊ သူ့အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အယ်တော်မစ်နှင့် ဂျီဟတ်တို့နှင့် ဝက်ဆိုက်မှ ဆက်သွယ်သော သတင်းများအရ သူ့အကြံအစည်များကို ခန့်မှန်း၍ ရလေသည်။ အီရတ်နိုင်ငံတွင် လူများစုဖြစ်သော လူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း လောက်ရှိသည့် ရှီးယားမွတ်ဆလင်များနှင့် လူနည်းစု ဆွန်နီများ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အထင်လွဲ တိုက်ခိုက်ပြီး ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားအောင် ဖန်တီးရန် ဖြစ်သည်။ ရှီးယားမွတ်ဆလင်များကို အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် သူ့လူများက ဦးတည်တိုက်ခိုက်လေသည်။ အမေရိကန် စစ်သားများ၊ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အီရတ်အစိုးရအဖွဲ့သစ်မှ လုံခြုံရေးတပ်သားသစ်များ ကိုလည်း အသေခံဗုံးခွဲပြီး တိုက်ခိုက်သည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ် ဇူလိုင်လက အယ်တော်မစ်အဖွဲ့၏ အထောက်အထားများကို တိုင်းမဂ္ဂဇင်းကြီးက ရရှိလိုက်ရာတွင် ရှီးယားမွတ်ဆလင်တို့၏ ခေါင်းဆောင် အဟာတ်လာ မိုဟမ်မက်ဘာကာ အယ်ဟာကင်မိကို လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်မှုအကြောင်း ပါလာသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လက်ထောက် အဘူအနတ်စ် အယ်ရှာဗီက ဦးဆောင် လုပ်ကြံခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လက နဂျက်ဖီတွင် ဘာကာအယ်ကာကင်မိကို ဗုံးခွဲသတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှီးယားခေါင်းဆောင်ကို ဗုံးခွဲလိုက်သဖြင့် ရှီးယားတို့က ဆွန်နီတို့ကို အထင်လွဲကာ အံကြွတိုက်ခိုက်လာမည်။ ဆွန်နီတို့ကလည်း ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မည်။ ထိုမှ အံကြွပေါက်ကွဲမှုကြီးဖြစ်ကာ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးထွားလာမည်။ အမေရိကန်တို့ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်လာမည်။ နောင် ဘယ်လိုဖြစ်လာပြီး။ ဘယ်လိုအဆုံးသတ်မလဲ။ ထိုကိစ္စမှာ သူနှင့် မဆိုင်တော့ ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်ပေစေ။ အီရတ် တစ်နိုင်ငံလုံး ဝရန်းသုန်းကား ဖြစ်ရေးနှင့် သွေးချောင်းစီးရေးသာဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ဦးတည်ချက်မှာ ထိုအတိုင်းပင် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် တက်ကြွသူလူငယ် ရာပေါင်းများစွာတို့ကို သွေးဆောင်စည်းရုံးသည်။

ပြည်တွင်းကရော၊ နိုင်ငံခြားကပါ စစ်သွေးကြဲ ဗွတ်ဆလင်လူငယ်များ၊ အစွန်းရောက်များကို အီရတ်သည် ကမ္ဘာဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဂျီဟတ်၏ စစ်မြေပြင် အသစ်ဖြစ်သည်ဟု စည်းရုံးခဲ့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းရန် အီရတ်သို့ လာရောက်ကြဖို့ လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ယခင်နှစ် အောက်တိုဘာလ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှနေ ဘင်လာဒင်ကို ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ သူ့အနေဖြင့် ကမ္ဘာတဝန်း ဂျီဟတ်ဆင်နွှဲနေကြောင်း ဥရောပနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းရှိ အကြမ်းဖက် ကလပ်စည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ထားကြောင်း ကြေညာသွားသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ က အီရတ်နိုင်ငံကို ဗွတ်ဆလင် အခြေခံဝါဒဖြင့် အုပ်ချုပ်သောနိုင်ငံ ဖြစ်ရမည်။ အာဖန်နစ္စတန်ကို တာလီဘန် တို့ အုပ်ချုပ်ခဲ့သလို အီရတ်လည်း ထိုအတိုင်း ဖြစ်ဖို့ အယ်လ်ဇာဂါဝီက လိုလားသည်ဟု အယ်ရှာမီ၏ စာထဲ၌ တွေ့ကြရသည်။ (အယ်ရှာမီမှာ လွန်ခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလက အမေရိကန်တို့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် သေဆုံးသွားသည်)

ဗွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှုမှနေ ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီးအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားရန် အယ်လ်ဇာဂါဝီက ပုံဖော်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံဘာလက ဖော်လူဂျာမြို့ကို အမေရိကန်တို့ စီးနင်းသိမ်းပိုက်ခဲ့စဉ်က ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည့် အစီအစဉ်များ၊ ဒီဇိုင်းပုံစံများကို သိမ်းဆည်း ရမိခဲ့သလို ဗုံးလုပ်သည့် ပစ္စည်းများ ကိုလည်း သိမ်းဆည်းမိသည်။ ဖမ်းဆီးထားသော လှောင်အိမ်ထဲ၌ ဖမ်းဆီးထားသော ဓားစာခံများကိုလည်း တွေ့ရှိခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဘင်လာဒင်နှင့် မတူပေ။ သူက အတတ်နိုင်ဆုံး လူများနှင့် မထိတွေ့သလို၊ မီဒီယာ များကိုလည်း လုံးဝရှောင်သည်။ အနောက်တိုင်း သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းကို လုံးဝ ငြင်းပယ်သည်။ နစ်ဘာဂ်ကို ခေါင်းဖြတ်စဉ်က မီဒီယိုရိုက်ကူးထားသော ပုံထဲတွင်လည်း မျက်နှာတစ်ခုလုံး မျက်နှာပိုးအနက် စွပ်ထားပြီး မျက်လုံးနှစ်လုံးသာ ဖော်ထားသည်။ အီရတ်ရှိ အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက် က 'သူ့အကြောင်း ပြောနေကြတဲ့ဇာတ်လမ်းတွေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေဟာ တစ္ဆေတစ်ကောင်အကြောင်း ပြောနေ ကြသလိုပဲ' ဟု ကောက်ချက်ချသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဖော်လူဂျာမြို့ကို သူ့စစ်ဆင်ရေးများ အခြေစိုက် စခန်းအဖြစ် ထားရှိသည်ဟု တပ်မှူးများကပြောသည်။ သို့သော် အမေရိကန်တပ်များက ဖော်လူဂျာကို ဝိုင်းရံ တိုက်ခိုက်ချိန်တွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် သူ့နောက်လိုက်များမှာ မဝိုင်းမီကတည်းက ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် သွားကြလေသည်။ သူ ဘယ်ရောက်သွားမုန်းမသိကြ။ မိုဆူးလ်လား၊ ဘဂ္ဂဒတ်လား၊ ဘယ်ကို ပြေးသွားသလဲ၊ အီရတ်နိုင်ငံထဲမှ ထွက်ပြေးသွားသလား၊ မည်သမျှ အတိအကျမသိကြပေ။ သူ စကားပြောသည့် လေမှာ

မောက်မာမုမရှိဘဲ နှိမ့်ချ ပြောတတ်သည်။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားအောင် မနေ၊ လူမသိ သူမသိ နောက်ကွယ်မှ နေတတ်သူမျိုး ဖြစ်သည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော မေဆာရာဘယ်ဂါရစ် နှင့် စကားပြောခဲ့ရာတွင် 'ကျွန်တော်က သူရဲကောင်း မဟုတ်ပါဘူး' ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အဘူမူဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်က ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ ဇာဂါမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူသည် အထက်လွှာ လူတန်းစား အခွင့်ထူးခံတစ်ဦးအဖြစ် မွေးလာသူတစ်ဦး မဟုတ်ပေ။ ဇာဂါမြို့သည် ဂျော်ဒန်၏ စက်မှုမြို့ဖြစ်ပြီး ပါလက်စတိုင်း ဒုက္ခသည် စခန်းပေါင်း မြောက်မြားစွာလည်း ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ၏ အဓိက ဗျစ်ချက်စက်ရုံများ (ဘီယာချက်စက်ရုံများ)လည်း ရှိသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီမှာ ကလေးကချေ လူရမ်းကားလေးအဖြစ် ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်ဟုလည်း တချို့က ပြောသည်။ အရက်လည်း အလွန်သောက်ပြီး ကြွက်တွင်းဟုပင် ခေါ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ အထက်တန်းပညာကို ပြီးအောင် မသင်ခဲ့ရ။ ကျောင်းတွင် စည်းကမ်း မလိုက်နာဘဲ နေသဖြင့် ကျောင်းထုတ်ခံရသည်။

၁၉၈၀ ခုနှစ်များတွင် ဗလီတစ်ခု၊ ဆာလာဖစ်ရုံခေါ် ဘာသာရေးဂိုဏ်းတစ်ခုနှင့် ဆက်သွယ်မိသည်။ နောက် မကြာခင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ အာဖဂန်တွင် ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်နေသည့် ဂျီဟတ်ဘာသာရေးစစ်ပွဲ၏ အရသာကို မြည်းစမ်းရန်သွားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဆိုဗီယက်တပ် များ ရုပ်သိမ်းသွားသဖြင့် သူ နောက်ကျသွားလေသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဒန်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ အယ်လ်ဇာဂါဝီ အဖမ်းခံရလေသည်။ ဖောက်ခွဲရေးပစ္စည်းများ လက်ဝယ်တွေ့ရှိမှုဖြင့် အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းများကို အနောက်တက်ကမ်းသို့ ပို့ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထောင်ထဲ၌ ကုရ်အန်ကျမ်းကို လေ့လာကျက်မှတ်သည်။ အချိန်ရှိသရွေ့ ကုရ်အန်ကျမ်းကို လေ့လာကျက်မှတ်နေသည်။ သူ့ကိုထားသည့်တိုက်မှ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၂၀ တွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီမှာ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာလေသည်။

'သူတို့အားလုံးမှာ မှတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေးတွေနဲ့ ချည်းပဲ။ အာဖဂန်လူမျိုးတွေဝတ်တဲ့ ဝတ်ရုံကြီးတွေကို အားလုံး ဝတ်ကြတယ်။ အတွေးအခေါ်ကလည်း အတူတူပဲ။ သူက ရှေ့မထွက်ဘူး။ နောက်ကွယ်မှာ နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သူ့ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ဘာမှ မလုပ်ကြဘူး' ဟု အသက် ၃၅ နှစ်အရွယ် ယူဆက်မိရာ ဘာဘာက ပြောပြသည်။ သူသည် အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့်အတူ အခြားဂျော်ဒန် အကျဉ်းစခန်းများစွာတွင် နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဂျော်ဒန်တွင် ဘာသာရေးသမားများအုပ်ချုပ်ရန် လိုလားပြီး သာမန်လောကီ သမားများ၊ အရပ်သားများ အုပ်ချုပ်မှုကို ဆန့်ကျင်သည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင် အုပ်ချုပ်မှုမှာ လူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်ချုပ်မှုဖြစ်၏

www.burmeseclassic.com

ဖြတ်ချက်ရန် ကြံစည်ကြလေသည်။ သူ့ဂိုဏ်းသည် ထောင်ကျဘက်အကျဉ်းသားများကို စည်းရုံးသည်။ မပါဝင်သူများကို ရှုတ်ချပြီး မွတ်ဆလင်မဟုတ်ဟု စွပ်စွဲလေသည်။ 'သူတို့နဲ့အတူ မရှိသူဟာ သူတို့ရဲ့ရန်သူပဲ။ ကြားမရှိဘူး'ဟု ရာဘာဘာက ပြောပြသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် ထောင်က လွတ်သောအခါ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ ပြန်သွားလေသည်။ အာဖဂန်တွင် ဘင်လားဒင်နှင့် တွေ့ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါး မဟာမိတ်များကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးသည့် အာဖဂန်အနောက်ပိုင်းမှ ဟဲရက်မြို့တွင် သင်တန်းတက်ခဲ့သည်။ ဘင်လားဒင်က သူ၏ အစွန်းရောက် အယူဝါဒကို လက်မခံသော မွတ်ဆလင်များအား စိတ်ရှည်သည်းခံသော်လည်း အယ်လ်ဇာဂါဝီကမူ အစွန်းမရောက်ဘဲ ရိုးရိုးအမြင်ရှိသည့် မွတ်ဆလင်များမှာ ယုံကြည်မှုကို သစ္စာဖောက်သည့် ရန်သူများဟု သတ်မှတ်လေသည်။ သို့သော် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် တန်ဖိုးရှိသော အလုပ်များကို လုပ်ပေးခဲ့သည်။

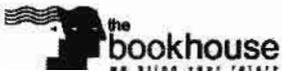
အယ်လ်ကေးဒါးတို့ ဖျက်အားပြင်း လက်နက်များ ရရှိရေးအတွက် အပြင်းအထန်သူ ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးသည်။ အမေရိကန်တို့ အီရတ်ကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းသည် အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ စိတ်ကူးပုံရိပ်ကို လက်တွေ့ပြဖို့ ဖန်တီးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲဖို့ လက်တွေ့တိုက်ပွဲကွင်း ရလိုက်သလို ၁၉၈၀ ခုနှစ်များက သူ လွတ်သွားခဲ့သည့် အာဖဂန်စစ်ပွဲကို ယခု ပြန်လည် ဖော်ဆောင်နိုင်လေသည်။ အာဖဂန်လို ဂျီဟတ်စစ်ပွဲမျိုး အီရတ်တွင် ဆင်နွှဲ၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို ငရဲပြည်သို့ ပို့ဆောင်ပေးရမည်။ သူသည် အီရန်နှင့် အီရတ်မြောက်ပိုင်းကို ကူးချည်သန်းချည်ဖြင့် လပေါင်းများစွာ စစ်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ခဲ့လေသည်။ လူ့ဒ်အစ္စလာမ်မစ်အုပ်စုအန်ဆာအယ်အစ္စလာမ်အဖွဲ့နှင့် တွဲဖက်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီလက ဖော်လူဂျာတွင် ကျဆုံးခဲ့သော စစ်သွေးကြွတစ်ဦးထံမှ တွေ့ရသော အယ်တော်မစ်၏ လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများအရ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဆက်ဒမ်ဟူစိန် အုပ်ချုပ်ရေး မကျဆုံးမီကတည်းက ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

သူ၏ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းကြီးကို တည်ဆောက်ရာ၌ ဆက်ဒမ်ပြုတ်ကျသွားပြီး ဒေါသထွက်နေသူများကို စည်းရုံး တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။ သူနှင့်အတူ လုပ်ကိုင်နေသူများ၏ ပြောဆိုချက်အရ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် စစ်တိုက်နေသည့် တပ်မှူးတစ်ယောက်နှင့်မတူဘဲ မာဖီးယားဂိုဏ်းက ဂျေဒ်ဖားသားတစ်ယောက်နှင့် တူနေသည်ဟု ဆိုသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လုပ်ငန်းအတွက် ငွေလည်းအတော်ရသည်။ ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများမှ ထောက်ပံ့သောငွေများ၊ အစ္စလာမ်မစ်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လှူဒါန်းသောငွေများမှာ အမြဲ စီးဝင်လျက်ရှိသည်။ ထိုငွေများဖြင့်

သူပုန်အုပ်စုများ၊ တက်ကြွသူများကို ပေးကမ်းထောက်ပံ့၍ သြဇာ ထူထောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။ သူက စည်းကမ်းများချမှတ်၊ သူ့ကို သြဇာခံအောင် ငွေပေးစည်းရုံးပြီး သူ၏ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းကို သက်ဆိုးရှည်စေခဲ့သည်။

သူ့လုပ်ငန်းအပေါ် သံသယ ရှိလာသူများ၊ တွေဝေလာသူများကို သူတို့ ထွက်မပြေးခင် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ကာ သတ်ဖြတ် ပစ်လိုက်သည်။ *အဲဒီအဖွဲ့ကထွက်ဖို့ လမ်းနှစ်လမ်းပဲ ရှိတယ်။ တစ်လမ်းက တိုက်ပွဲမှာ ကျသွားရင် ထွက်သွားရသလို၊ အဲဒီထွက်ချင်တဲ့လူကို သူတို့က သတ်ပစ်လိုက်ရင်လည်း ထွက်လို့ ရသွားပါတယ်* ဟု သူပုန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ အလတ်တန်းစား ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်က ပြောပြသည်။ *အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လက်ထောက်များသည် သူတို့ကိုယ်သူတို့ တခြားဂြိုဟ်တစ်ခုက လာတဲ့သူတွေလို့ပဲ။ သူတို့ အခု စဉ်းစားနေရာကနေ နောက်တစ်မိနစ်ကြာရင် ဘာထပ်တွေ့နေမလဲဆိုတာ ဘယ်သူမှမှန်းလို့မရပါဘူး* ဟု ဆက်ပြောပြသည်။

အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် ဂျီဟတ်ခေါ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲပါသည်ဟုပြောပြီး လက်တွေ့မှာ ရှီးယားအရပ်သားများကို ပစ်မှတ်ထားသတ်ဖြတ်နေကြသည်။ ထိုသို့ အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများအား လူမဆန်စွာ သတ်ဖြတ်နေခြင်းကို အီရတ်ရှိ အမျိုးသားရေးအုပ်စုများက ရွတ်ချကြလေသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လုပ်ရပ်များမှာ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးလည်းမဟုတ်၊ အမျိုးသားရေးလည်း မဟုတ်ဘဲ လူအများထိတ်လန့်သွားအောင်နှင့် မိမိလူမျိုးချင်း သတ်ဖြတ်သလို ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်အောင် ဖန်တီးနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု လူအများက ယူဆကြသည်။ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် အီရတ် ပြည်သူများအတွက် အမေရိကန် ကျူးကျော်သူများကို တိုက်ခိုက်နေခြင်း မဟုတ်သဖြင့် သူ့ကို သူ့ရဲကောင်းအဖြစ် မသတ်မှတ်ကြတော့ဘဲ လူသတ်သမားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ယခု သူနှင့် အနီးကပ်နေသူ အတော်များများမှာ အသတ်ခံရသူ ခံရ၊ ဖမ်းမိသူ ဖမ်းမိနှင့် အင်အား လျော့နည်းလာသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အီရတ်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များကလည်း သူ့ကို သဲကြီးမဲကြီး လိုက်လံရှာဖွေနေသည်။ နောက်ဆုံးသတင်းအရ အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် တိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ဒဏ်ရာရသွားသည်ဟု အီရတ်အစိုးရအဖွဲ့က ကြေညာခဲ့သည်။ ရုပ်အမျိုးမျိုးပြောင်းပြီး လှုပ်ရှားနေသော်လည်း အယ်လ်ဇာဂါဝီအတွက် နယ်မြေကား ကျဉ်းသထက်ကျဉ်းလာပေပြီ။ ဇန်နဝါရီလက ဘင်လာဒင်ထံ အယ်လ်ဇာဂါဝီရေးပို့သောစာ တစ်စောင်ကို အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးကရရှိပြီး ဘာသာပြန်ရာတွင် အကယ်၍ အီရတ်မှ သူ၏အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲ ရှုံးနိမ့်သွားခဲ့လျှင် သူနှင့် သူ့လူများမှာ *ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ အထုတ်အပိုးပြင်ပြီး နောက်တစ်နေရာကို ရှာကြရပါလိမ့်မယ်။ ယခုနေရာဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲအတွက် ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတဲ့ နေရာ ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်* ဟု ပါရှိလေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အယ်လ်ဇာဂါဝီ၏ လုပ်ရပ်များအပေါ် အီရတ်လူထုက မုန်းတီးကြသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ရှီးယားမွတ်ဆလင်များကို ပြန်ပေးခဲ့ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသား မှန်သမျှကို ဖမ်းဆီးပြီး ခေါင်းဖြတ်ခြင်း၊ အပြစ်မဲ့အီရတ်လူထု အကြားတွင် အသေခံစားခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းများကို အော့နည်း နာကြသည်။ အသံသွင်း တိပ်ခွေထဲတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီက 'အခြေအနေ ကတော့ ဂုဏ်သိက္ခာလား၊ အခေါင်းလား' ဟု ပြောထားသည်။ သို့သော် အယ်လ်ဇာဂါဝီလို ရမ်းကားလွန်းသည့် အကြမ်းဖက်သမားမျိုး ရှင်သန်နေရခြင်း၊ လူထုထောက်ခံမှု အတိုင်းအတာတစ်ခု ရရှိနေခြင်းမှာ အမေရိကန်တို့၏ ကျူးကျော်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်သမားများကို မွေးဖွားလာရသည့် အကြောင်းရင်း ကို အမေရိကန်တို့ စဉ်းစားကြရပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေးက အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် သူ့လူများ ဘဂ္ဂဒက်မြို့နှင့် မိုင်အနည်းငယ်အကွာ စွန်ပလွန်ပင်များကြားရှိ အဆောက်အဦတစ်ခု၌ ရောက်ရှိနေကြောင်း အခိုင်အမာ သတင်းရခဲ့သည်။ ထိုသတင်းကို ကျော်ဒန်ထောက်လှမ်းရေးဌာနမှ ပေးပို့လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာသို့ အမေရိကန် အထူးတပ်ဖွဲ့ဝင် ခြောက်ယောက်က သွားရောက် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့သည်။ စွန်ပလွန်အုပ်ထဲ မှ အိမ်ကို ညကြည့် မှန်ပြောင်းဖြင့်ကြည့်နေစဉ် အယ်လ်ဇာဂါဝီနှင့် သူ့နောက်လိုက်များ အဆောက်အဦထဲသို့ ဝင်သွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

သူတို့အဖွဲ့အနေဖြင့် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့အုပ်စုကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်လျှင် ဖမ်းမိနိုင်၊ မမိနိုင်မှာ မသေချာ လှပေ။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်လေတပ်ကို ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားလိုက်လေတော့သည်။ အမေရိကန် လေယာဉ်များက ကောင်းကင်ထက် မိုင် ၂၀၀၀ ကျော်မှနေ အောက်မှ ညွှန်ကြားသောနေရာကို အသေအချာ ချိန်ရွယ်၍ ဒုံးကျည် နှစ်လုံးဖြင့် ပစ်ခတ်လိုက်လေတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် အာဂူမုဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီကို အသေရရှိလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အစအန ဖြစ်သွားသော အလောင်းများ၏ DNA ကို စစ်ဆေးကြည့်လိုက်ရာတွင် အယ်လ်ဇာဂါဝီဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြောဆိုနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အခန်း-၁၃ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသော ဘင်လာဒင်

အိမ်ဖြူတော်မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ စကော့မက်ကလဲလန်းသည် ဘင်လာဒင် နှင့်ပတ်သက်၍ ဤကဲ့သို့ ပြောပြခဲ့ပါသည်။

‘ကျွန်တော်တို့က ဘင်လာဒင်ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးနေဆဲပဲ။ သူ ဘယ်မှာ ရှိတယ်၊ ဘယ်မှာ ပုန်းနေတယ်ဆိုတာ လိုက်လံစုံစမ်းနေဆဲပဲ။ သူ့ကို ဖမ်းမိ တာနဲ့ တရားဥပဒေရှေ့မှောက်မှာ အပြစ်ပေးရမယ်။ အခုတော့ သူဟာ ပုန်း ရှောင်နေဆဲပါပဲ။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်မှုကို သူထင်သလို မရတော့ ဘူး။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဟာ ဖြိုကွဲနေပါပြီ။ သူတို့အပေါ်မှာ အောင်ပွဲရခဲ့ပါ ပြီ။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် ၄ ပုံ ၃ ပုံဟာ သုတ်သင် ခံရတဲ့သူ။ ဖမ်းမိတဲ့သူတွေကို တရားဥပဒေ ရှေ့မှောက် ခေါ်လာ နိုင်ပါပြီ။ အိုစမာဘင်လာဒင်ကို မဖမ်းမိနိုင်သေးပေမယ့် သူ့ကို မကြာခင် တရားဥပဒေ ရှေ့မှောက် ခေါ်လာနိုင်အောင် ကြိုးစားနေပါတယ်’ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယခုပေါ်ပြလိုက်သည်မှာ ဘင်လာဒင်၏အရေးပါသော ကြေညာချက် ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်တွင် တာလီဘန်တို့ ရှုံးနိမ့်ပြီး တိုရာဆိုရ ဖန်ပွဲတွင်လည်း ရှုံးနိမ့်ပြီးနောက် ထုတ်ပြန်လိုက်သော ဘင်လာဒင်၏ ကြေညာချက် ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်ပိုင်းများတွင် ဘင်လာဒင်၏လေသံမှာ ဝိုမာလာပြီး ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှစ၍ သူ့ကိုယ်သူ ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပြောဆိုလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမေရိကန် သမ္မတရွေးကောက် မတိုင်ခင် သူက အမှန်တရားများအကြောင်း ပြောဆိုလာသည်။ အမေရိကန် မဲလွှာပေး

www.burmeseclassic.com

တို့လည်း တိုက်ရိုက်ပြောဆိုမှု ပြုလာသည်။ မကြာသေးခင်နှစ်များက ဘင်လာဒင်သည် သူကိုယ်သူ ဂျီဟတ်စ်စ်ခွဲ၏ ခေါင်းဆောင်သူတစ်ယောက်၊ ကိုယ်စားပြုသူတစ်ယောက်အဖြစ် ပြောလာပါတော့သည်။

၂၀၀၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့၌ အိုစာဘင်လာဒင်သည် သူ၏ သေတမ်းစာကို ထုတ်ပြန်ကြေညာသွားခဲ့၏။ တိုရာဘိုရာ တောင်တန်း၊ မေပု ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ပြီးသည့်နောက် ထိုသေတမ်းစာကို ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ၂၀၀၂ ခု၊ အောက်တိုဘာလက အယ်လ်မာဂျာလာမဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြခဲ့သည်ကို ကောက်နုတ်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အလ္လာရှင်မြတ်က သေခြင်းတရားနှင့် ရင်ဆိုင်လာရသည့်အခါ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်များကို ညွှန်ကြား ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးအချိန် ရောက်လာသည့်အခါတွင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရမည့်အလုပ်များ ကို ညီအစ်ကို မောင်နှမများ၊ မိဘများ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများကို မှာကြားနိုင်သည်။ ထိုသို့ နောက်လူများကို ပေးသော အမွေသည် မွတ်ဆလင်ဘာသာအတွက် အကျိုးအမြတ် ရှိရမည်ဟု အလ္လာရှင်မြတ်က ကျွန်တော်တို့ကို မှာကြားထားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကို တိုင်းတစ်ပါးသားများက အနိုင်ယူပြီး မွတ်ဆလင်ဘာသာ ဝင်များကို နှိမ်ချလျှင် ကျွန်တော်တို့က ကိုယ်ကျိုးမကြည့်ဘဲ ထိုသူများအား ဆုံးမရမည်ဟု မှာကြားခဲ့သည်။ ဘဝကို လျှောက်လှမ်းရာတွင် သက်သောင့်သက်သာဖြင့် လျှောက်လှမ်းနေသူများ၊ အလ္လာရှင်မြတ်၏ ကျမ်း စာအုပ်ကို စွန့်ပစ်ပြီး ဘဝတွင် ဖိမိခံနေရသူများကို အပြစ်ပေးရမည်၊ ဆိုဆုံးမရမည်ဟု မှာကြားခဲ့ပါသည်။ ဂျူးများနှင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များသည် ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင်များကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၊ အနိုင် ကျင့် စော်ကားလျက်ရှိသည်။ မမှန်သော အပျော်များဖြင့် သွေးဆောင်စည်းရုံးကာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကို ကျူးကျော်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ရုပ်ဝတ္ထုအရ တန်ဖိုးကြီးမားသည်များကို လိုချင်တပ်မက်စွာ ကြီးမားသော သူတို့အင်အား ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်များကို ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ထားကြသည်။ သူတို့ တပ်မတော်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်များကို လာရောက်ကျူးကျော်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာမှမတတ်နိုင်ဘဲ မိန်းမများကဲ့သို့ လက်ချည်းသက်သက်ဖြင့် ကြည့်နေရသည်။ ထိုသို့ ကြည့်နေရခြင်းမှာ သေခြင်းတရားကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊ အလ္လာရှင်မြတ်၏ သဘောထားကို စောင့်ထိန်းခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ နှလုံးသားများကို စွန့်ပယ်ပစ်ကြရ ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ အခြေခံတရားမှာ အလ္လာရှင်မြတ်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် သေခြင်းကို ကြောက်လန့်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် အစ္စလာမ်မစ် အရေးတော်ပုံအတွက် အာဇာနည်ဗိမာန်သို့

ရောက်ရှိကြရန် သေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ လူငယ်အပေါင်းတို့ အရှင်မြတ်၏ စေခိုင်းချက်အရဆိုလျှင် သေခြင်းတရားကို မကြောက်ရွံ့ကြနှင့်လော့။ သေခြင်းတရားကို မက်မောရမည်။ အရှင်မြတ်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် လူငယ်များ၏ဘဝကို အလွှာက ပေးသနားတော်မူထား၏။ မူဂျာဟတ်ဒင် အားလုံးကို ကျွန်ုပ်၏ နောက်ဆုံး အကြံပြုချက်မှာ သင်တို့သည် သင်တို့၏ အသက်များကို စွန့်လွှတ်ကြလော့။ အချိန်ကာလဆိုသည်ကို မမှပစ်ကြလော့။ ဂျူးများနှင့် ခရူးဆိတ်စစ်သည်များ (အမေရိကန်ကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားသားများ)ကို တိုက်ခိုက်ကြလော့။ ဆိုးသွမ်းသော တရားဟောဆရာများကို ဖယ်ရှားပစ်ရမည်။ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲကြရမည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိုင်ငံများ ရှုံးနိမ့်သွားအောင် တိုက်ပွဲဝင်ကြရပေမည်။

သင်၏ ချစ်လှစွာသော ညီအစ်ကိုတော် အဘူအက်ဒါလာ အိုစမာဘင် မူဟာမက် ဘင်လာဒင် ၊ ၁၄၂၂ ရာမာဒန် ၂၈ ရက်၊ သောကြာနေ့၊ ဟီဂေရာ။ အကြောင်းပြန်သည့် နေ့စွဲ ၂၀၀၁ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်

ဘင်လာဒင်က ရာမာဒန်၂၃သံနေ့ ကျရောက်သော ၂၇ ရက်နေ့ မတိုင်ခင် ည၌ လက်မှတ်ရေးထိုး၍ သေတမ်းစာကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ထိုနေ့သည် မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်များအတွက် အရေးကြီးသောနေ့လည်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ကို ကောင်းကင်တံခါးပေါက်များ ဖွင့်ပေးသောနေ့ဟုလည်း သတ်မှတ်သည်။ ကျွန်ကာလများအတွင်းက ဘင်လာဒင်၏ စိတ်တွင် သေခြင်းကိုအသင့်ပြင်ထားပြီး အေးအေးဆေးဆေးဖြစ်နေပုံလည်း ရလေသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်တွင် အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနက ဘင်လာဒင်၏ မွီဒီယိုတီဗွန်နွေထိုးပြသခဲ့သည်။ တိုရာတိုရာ တောင်တန်းများမှ လွတ်မြောက်ပြီး ပထမဆုံးလွှင့်ထုတ်သော မွီဒီယိုနွေလည်း ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်က သူနှင့် သူ့လူများဖြစ်သော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကို အလေးထားဖော်ပြခြင်း မပြုဘဲ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အပူအဆာသောထားကို လက်ခံသော မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်အပေါင်း နိုးကြားစေရန် လွှင့်ထုတ်သော မွီဒီယို တီဗွန် ဖြစ်ပါသည်။

‘နောက်ဆုံး အဖြစ်အပျက်တွေဟာ အရေးကြီးတဲ့ အမှန်တရားအတွက် သက်သေပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်တွေဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာကို မုန်းတီးသူတွေ ဖြစ်ကြောင်း နှုတ်က ဖွင့်မပြောပေမယ့် သိသာနေပါပြီ။ အဲဒီလို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုဟာ တရားမဲ့မှုနဲ့ အမေရိကန်တပ်တွေ ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်နေမှုကို တုံ့ပြန်မှု ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ ပြည်သူတွေကို သတ်ဖြတ်နေတာကို ရပ်တန့်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဘင်လာဒင်ကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့ရဲ့ နောက်လိုက်တွေပဲဖြစ်ဖြစ်

www.burmeseclassic.com

သူတို့တတွေဟာ သေဆုံးသွားရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အသက်ရှင်သန်နေရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် မွတ်ဆလင်တွေအတွက် လှုံ့ဆော် တိုက်ခိုက်နေတာ ဖြစ်တယ်။ မွတ်ဆလင် နိုင်ငံတော် ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် တိုက်ခိုက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဟမ်ဇာဘင်လာဒင်သည် ဘင်လာဒင်၏ သားတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ အဓိက ဝက်ဘ်ဆိုက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သော အစ္စလာမ်ဘာသာ လေ့လာမှုနှင့် သုတေသနပြုမှုအခန်းတွင် ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခု၊ ဇွန်လတွင် ဟမ်ဇာက သူ့အဖေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိုကဗျာထဲတွင် ဖော်ပြထား၏။ ထိုကဗျာမှာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသည့် အခက်အခဲများအကြောင်းကို ရေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘အဖေ ... လွတ်မြောက်မှုဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာလဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိမ်ကိုလည်း ဘယ်တော့ ပြန်ရောက်မှာလဲ။ အို အဖေ ... နေရာတိုင်းမှာလိုလို အန္တရာယ်ကို ကျွန်တော် တွေ့နေရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိမ်ကို မြင်လိုက်ရ၊ ပျောက်သွားရ၊ အစအနတောင် မတွေ့ရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခရီးလမ်းမှာ အတားအဆီးတွေ ဘာကြောင့်များ ပြည့်နှက်နေရ။ အို အဖေ ... ကျွန်တော်တို့ကို ဘာကြောင့်များ သူတို့က ဖုံးမိုးရွာချနေကြ။ ကလေးတစ်ယောက်အတွက် ကြင်နာသနားမှုဆိုတာတောင် ဘာကြောင့် မရှိရတာလဲ။

အို အဖေ ... ကျွန်တော်တို့အတွက် ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ကျွန်တော်တို့နောက် အန္တရာယ်ဟာ ဘာကြောင့် တကောက်ကောက် လိုက်နေရသလဲ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ဆန္ဒက ကျွန်တော်တို့အတွက် အောင်ပွဲပဲ မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ခရီးပန်းတိုင် မဟုတ်လား။ ကျွန်တော် မြင်တွေ့ရတာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုတော့ ရှိမှာ မဟုတ်လား အဖေ’

အိမ်မာ ဘင်လာဒင်ကလည်း ကဗျာတစ်ပုဒ်ဖြင့် သူ့သား၏ကဗျာကို တုံ့ပြန်ရေးသားခဲ့သည်။

‘သား ... မင်းကို ပြောရတာ ဝမ်းနည်းမှုများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရ၊ သက်ပြင်းများလည်း ချခဲ့ရ၊ မင်း မေးတာကို ဘာပြောနိုင်မလဲ။ အဖေတို့ နေရာတိုက်ကမ္ဘာဟာ ပျင်းရိမှုတွေ၊ မကျေနပ်မှုတွေနဲ့ ပြည့်နေရတယ်။ ကမ္ဘာကို အဖေလည်း ဘယ်လို ပြောနိုင်မလဲ။ ကမ္ဘာကြီးဟာ အမြင်အာရုံလည်း မရှိ၊ ခံစားမှုလည်း မရှိ၊ မျက်ကန်းသဖွယ် ဖြစ်နေရ၊ အဖေ့ကို ခွင့်လွှတ်ပါ သား။ မတ်စောက်တဲ့လမ်းကို ဆက်တက်ဖို့ပဲ။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု ကျော်ချင်ကျော် သွားမယ်။ ဇွဲရှိရှိနဲ့ ခရီးကို ဆက်ရမယ်။ အဖေတို့ဟာ ကြေကွဲမှုကြားမှာ လျှောက်နေရတယ်။ အန္တရာယ်ကတော့

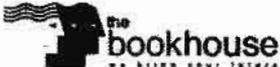
ရှိနေဆဲပဲ။ ဒုစရိုက်မှု ရှိနေတဲ့ လောကကြီးမှာ ကလေးတွေက အသတ်ခံနေရ။ ဖွားတွေ သတ်သလို အသတ်ခံနေရ။ လူတွေမှာ ရိက္ခာဆိုတာ လျော့နည်းသွားပြီ။ တုံ့ပြန်မှုဆိုတာ တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ အဖေက ဘုရားသခင်ထံ ကတ်သစ္စာပြုခဲ့တယ်။ မိစ္ဆာတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့ပေါ့* ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ပြေးလွှား ရှောင်တိမ်းနေသည့်ကြားမှပင် ဘင်လာဒင်နှင့် နံပါတ် ၂ ခေါင်းဆောင် အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီတို့သည် ဂျီဟတ် စစ်သွေးကြွများအပေါ် အာဏာဆက်လက် လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ စစ်သွေးကြွများအတွက် ဗွီဒီယို တိတ်ခွေများ၊ အသံသွင်းတိတ်ခွေများဖြင့် လွှင့်ထုတ်စည်းရုံးလျက် ရှိသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များနှင့် သူတို့ လူများကြား အဆက်အဆံပြုလုပ်ပြီး အကြမ်းဖက်စည်းရုံးမှုကို ပြုလုပ်လျက် ရှိပါသည်။ ၂၀၀၂ ခု၊ အောက်တိုဘာလတွင် အနောက်နိုင်ငံများကို နောက်ထပ်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ အင်ဒိုနီးရှား ဘာလီတွင် ဗုံးခွဲမှု၌ လူပေါင်း ၂၀၀ ခန့် သေဆုံးသွား၏။ ထို ၂၀၀ ခန့်တွင် အများစုမှာ အနောက်တိုင်းမှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ ဖြစ်လေသည်။ မြင်သစ်ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးကိုလည်း ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ ယီမင်ဆိပ်ကမ်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလက အေမန် အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ပါကစ္စတန်သမ္မတ ပါဗင်မူရှာရက် နှင့် ရှုတ်ချသွားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မူရှာရက်က အယ်လ်ကေးဒါးကို တိုက်ခိုက်ခြင်းအား ထောက်ခံကြောင့် သဘောထားကြေညာချက် ထုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မူရှာရက်ကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လုပ်ကြံခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်မှာ တစ်ကြိမ် သုံးလသာ ခြား၏။ နှစ်ကြိမ်စလုံး မူရှာရက်မှာ လွတ်မြောက်သွားခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခု၊ အောက်တိုဘာတွင် ဘင်လာဒင်က အီရတ်ရှိ ညွန့်ပေါင်းအစိုးရအဖွဲ့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုနောက် တူရကီ၊ ဗြိတိသျှကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို ဗုံးဖောက်ခွဲခဲ့၏။ မက်ဒရစ်နှင့် လန်ဒန်မြို့များရှိ ရထားများ၊ ကားများကိုလည်း ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။

အာမန်ဒေဒန်းသည် ပါကစ္စတန်ဆိုင်ရာ အယ်လ်ဂျာစီးယား ရုပ်သံဌာနမှ မြူရီအကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၂ ခု၊ ဇူလိုင်ဘာ ၁၂ ရက်က သူသည် ဗွီဒီယို တိတ်ခွေတစ်ခု လက်ခံရရှိသည်။ ထိုအချိန်က ဘာလီတိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပွားပြီး တစ်လအကြာတွင် ဖြစ်ပါသည်။ သူက ...

အချိန်က ည ၁၀ နာရီ ထိုးပါပြီ။ လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို ဖုန်းဆက်ခေါ်ပါတယ်။ ဖုန်းထဲမှာ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်ပေးရမယ့် ပစ္စည်းတစ်ခု ရှိတယ်။ ပေးရမယ့်နေရာကို ချက်ချင်းလာခဲ့ပါ လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကားမောင်းပြီး ချက်ချင်း ထွက်ခဲ့တယ်။ ကားရပ်လိုက်တာနဲ့ လူတစ်ယောက် ကျွန်တော်နဲ့

www.burmeseclassic.com

ကပ်လာပါတယ်။ ည ၁၀ နာရီလောက်ဆိုတော့ မှောင်နေပါပြီ။ အဲဒီလူက 'ဒါ ခင်ဗျားကို ပေးတဲ့ပစ္စည်းပဲ ရော့' လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'အဲဒါဘာလဲ' လို့ ပြောတော့ သူက 'ဒါ ဘင်လာဒင်ရဲ့ တိပ်ခွေပဲ' လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က 'ခဏလေးပဲ။ တစ်မိနစ်လောက် စောင့်ပါ။ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် မေးချင်လို့' လို့ပဲ ပြောရသေးတယ်။ ဒီလူက အမှောင်ထဲဝင်ပြီး ပျောက်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော် အိမ်ကို ချက်ချင်းပြန်လာခဲ့တယ်။ နောက် တိပ်ခွေကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ဘင်လာဒင်ရဲ့ တိပ်ခွေအစစ်ပါပဲ။ သံသယဖြစ်စရာ မရှိပါဘူး။ ဒါက သတင်းထူးပါ။ မှန်ပါတယ်။ သူ အသက်ရှင်နေပါသေးတယ်' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်ရဲ့ ဦးထိပ်ခွေကို ၂၀၀၂ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်မှာ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံမှ ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဆီက ပထမဆုံး ကြေညာချက်နဲ့ တိပ်ခွေလည်း ဖြစ်တယ်။ တစ်နှစ်တာ ကာလမှာ ပြန်ပေါ်လာတဲ့ သူ့ရုပ်နဲ့ သူ့အသံပါပဲ။ အဲဒီထဲကနေ တည်းဖြတ်ပြီး ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'နယူးယောက်နဲ့ ဝါရှင်တန်ကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ပြီးတဲ့နောက် ယခုအချိန်ထိ ဘာဖြစ်နေပါသလဲ။ နောက် ထပ် တူနီးရှားက ဂျာမန်တွေကို စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့တာပေါ့။ (အဲဒီ တိုက်ခိုက်မှုကတော့ ၂၀၀၂ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့က တူနီးရှားမှာရှိတဲ့ ရဟူဒီဘုရားကျောင်းတစ်ခုကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် ဂျာမန် ဂျူး ၁၇ ယောက် သေဆုံးသွားခဲ့တာကို ဆိုလိုတာပါ) ပြင်သစ်မှာရော၊ ကရာချီမှာပါ ဆက်ပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့ ပါတယ်။ (၂၀၀၂ ခု၊ မေလက ၁၂ ယောက် သေအောင် တိုက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ဆိုလိုတာ ဖြစ်တယ်) ဘာလီကျွန်းမှာ ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက် ဩစတြေးလျနဲ့ ဗြိတိသျှတွေ သေဆုံးခဲ့တာဖြစ်တယ်။ (၂၀၀၂ အောက်တိုဘာ ၁၂ ရက် ဘာလီတွင် ဗုံးခွဲခွဲတဲ့အတွက် လူ ၂၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့တဲ့အဖြစ်ကို ဆိုလိုတာပါ) အဲဒီလို တိုက်ခိုက်မှုတွေအပြင် မော်စကိုက ကဇတ်ရှ် ဓားစာခံဖမ်းဆီးမှုကိုလည်း မကြာခင်က ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ (၂၀၀၂ ခု၊ အောက်တိုဘာလက မော်စကိုရှိ ကဇတ်ရှ်ထဲမှ လူများကို ချေချင်ညာများက ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့သည့်အတွက် လုံခြုံရေးများက ဝင်ရောက်စီးနင်းရာ ဓားစာခံ ၁၂၉ ယောက် သေဆုံးပြီး အကြမ်းဖက် သမား ၄၁ ယောက် သေဆုံးခဲ့ပါတယ်) အဲဒီလို စစ်ဆင်ရေးတွေဟာ ဟိုနေရာ၊ ဒီနေရာတွေမှာ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဓွတ်ဆလင်တွေက လက်တုံ့ပြန်တာဖြစ်တယ်။ သူတို့ဘာသာကို ကာကွယ်တာဖြစ်တယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အမိန့်နဲ့ တမန်တော်ရဲ့ကူညီမှုနဲ့ ပြန်လည်ထိုးနှက်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

သင်တို့ရဲ့ အနီးရအဖွဲ့တွေဟာ အိမ်ဖြူတော်က ဒီရာစုနှစ်အတွင်း လူသတ်မှုတွေ ကြီးကြီးမားမား ပြုလုပ်ခဲ့

တယ်ဆိုတာ မသိကြဘူးလား။ ရမ်းစံဖဲလ် ဆိုသူဟာ ဗီယက်နမ်မှာ ထင်ရှားတဲ့ လူသတ်သမားတစ်ယောက်ပဲ။ သူဟာ ဗီယက်နမ် ပြည်သူ့ နှစ်သန်းကျော်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ (ရမ်းစံဖဲလ်သည် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကာလက ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသည်) ချေနီနဲ့ ပါဝဲလ်တို့ဟာလည်း ဘဂ္ဂဒက်ကိုမျက်ဆီးပြီး လူပေါင်း များစွာကို သတ်ပစ်ခဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ ဟူလာရူးမှာထက် လူတွေကို ပိုပြီး သတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ (၁၃ ရာစုနှစ်က ဗွန်ဂိုစစ်ဘုရင်ဟာ ဘဂ္ဂဒက်မြို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်စဉ်က လူအမြောက်အများ သတ်ဖြတ်ခဲ့ သည်ကို ဆိုလိုပါသည်)

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အစိုးရအဖွဲ့တွေဟာ အမေရိကန်နဲ့ ဘာကြောင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့နေရသလဲ။ အာဖဂန် မှာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘာကြောင့် တိုက်ရပါသလဲ။ ပူးပေါင်းတိုက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတွေက ဂရိတ် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ကနေဒါ၊ ဂျာမနီနဲ့ ဩစတြေးလျ နိုင်ငံတွေ မဟုတ်ဘူးလား။ ဩစတြေးလျ အစိုးရကို ကျွန်တော်တို့က သတ်ပေးခဲ့ဖူးတယ်။ အာဖဂန်စစ်ပွဲမှာ ဝင်မပါပါနဲ့လို့ ကြိုပြီးသတိပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ဒီလို သတ်ပေးတာကို ပမာမခန့် လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘာလီမှာ ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်လိုက်တာပဲ။ ဒီတော့မှ သူတို့ မျက်စိပျက် မျက်နှာပျက် ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ ဒီအစိုးရက ဟန်ဆောင်ပြီးတော့ ပြောသေးတယ်။ အရပ်သားတွေကို ပစ်မှတ်ထားပြီး မတိုက်ဖို့ အသံကောင်းဟစ်နေပါတယ်။

တူနီးရှား၊ ကရာချို၊ ဘာလီ စတဲ့ နေရာတွေမှာ လူတွေ ဗုံးခွဲ သတ်ဖြတ်ခံရတာကို တွေ့တဲ့အခါ လူတိုင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။ ခံလည်း ခံစားရလိမ့်မယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ပါလက်စတိုင်းဒေသမှာ ပါလက်စတိုင်း ပြည်သူတွေ အသတ်ခံရတာ၊ အီရတ်မှာ အီရတ်ပြည်သူတွေ အသတ်ခံရတာ၊ ကလေးတွေ သေဆုံးရတာကိုတော့ စိတ်မကောင်း မဖြစ်ဘူးလား၊ မခံစားရဘူးလား။ အာဖဂန်မှာ ကျွန်တော်တို့တွေ အသတ်ခံရတာ၊ ချေချင်ညာမှာ ကျွန်တော်တို့တတွေ သေဆုံးရတာကို ပြန်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ပါ။

ဒီလို တိုက်ခိုက်မှုတွေ၊ သတ်ဖြတ်မှုတွေဟာ ဘယ်လောက် ကြာရှည်မလဲ။ ဘယ်လောက် ကြောက်ရွံ့နေကြ မလဲ။ အစုအပြုံလိုက် အသတ်ခံရတာတွေ၊ တခြားနိုင်ငံကို မောင်းထုတ်ခံရတာတွေ၊ မိဘမဲ့ဖြစ်ရတာတွေ၊ မုဆိုးမ ဖြစ်ရတာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့မှာ အများဆုံးပါပဲ။ လုံခြုံမှု ရှိဖို့၊ ပျော်ရွှင်ဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့လည်း ခံစားချင်ကြတာပေါ့။ အေးအေးချမ်းချမ်းရှိနေတဲ့ ပြည်သူတွေကို ခင်ဗျားတို့ပဲ လာသတ်ဖြတ်ကြတာ မဟုတ် လား။ အခုလို ဗုံးခွဲခံရ၊ အသတ်ခံရတော့ ခင်ဗျားတို့ သတ်ခဲ့တာတွေကို ကိုယ်ချင်းစာ သင့်ပါတယ်” ဟုဆို ဖြစ်သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့က ထုတ်လွှင့်ခဲ့သော ဘင်လားဒင်၏ ကြေညာချက်ထဲမှ ထုတ်ဖော် ဖော်ပြပါသည်။ ၁၉၁၆ ခုနှစ်၊ ဆိုက်ကက်ပီကော့ သဘောတူညီချက်ကို ကိုးကားပြီး ဘင်လားဒင်က ပြောကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်က ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိသျှတို့၏ အော်တိုမန် အင်ပါယာကြား သဘောတူညီချက်ဖြစ်သည်။ ဘင်လားဒင်သည် ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဗာဆေးလ်စာချုပ်တွင် အဒေါ့ဟစ်တလာ၏ သဘောတူညီချက်ကိုလည်း ကိုးကားထား သည်။ နောက်ကျောကို ဓားနှင့် ထိုးရေးဆိုသည့် လက်စားချေမှုနှင့် အခြေအနေကို ပြောင်းလဲပစ်ရေးတို့ကို ရည်ညွှန်း ပြောဆိုသွားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ခရူးဆိတ် စစ်သည်တော်များ၏ စစ်ပွဲများတွင် အစွလားဒင်ကမ္ဘာကို လွန်ခဲ့သော ရာစုနှစ်က အထိနာစေခဲ့သည်ကို အလွန်စိစားရပါသည်။ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့သည် ဆိုက်ကက်ပီကော့ သဘောတူညီချက် ဖြင့် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကို အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ခွဲဝေယူသွားကြသည်။ ယခုအခါ ကျွန်တော်တို့သည် ဆိုက်ကက် ပီကော့ အခြေအနေမျိုး ရင်ဆိုင်နေရသည်။ နောက်တစ်မျိုးဖြင့် ဘုရား-ဘလဲ သဘောတူညီချက်ကို ပြုလုပ်နေကြ သည်။ ယခင်ကကဲ့သို့ပင် အလံတစ်ခုတည်း၊ သဘောတူညီမှု တစ်ခုတည်းဖြင့် ခွဲဝေယူဖို့ ကြိုးစားနေကြသည်။ အလံမှာ လက်ဝါးကပ်တိုင်ဖြစ်ပြီး သဘောတူညီချက်မှာ မွတ်ဆလင်များကို ဖျက်ဆီးချေမှုန်းဖို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့က ဘင်လားဒင်သည် ဥရောပနိုင်ငံများကို သတိပေးကြေညာခဲ့သည်။ အီရတ်တွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်နေသော ဥရောပနိုင်ငံများအား ရည်ညွှန်းသတိပေးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသတိပေးချက်မှာ စပိန်နိုင်ငံ၊ မက်ဒရစ်၌ ရုထားများကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ပြီး တစ်လအကြာတွင် ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဗုံးခွဲမှုကြောင့် လူပေါင်း ၁၉၁ ယောက် သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။

‘စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နဲ့ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွေမှာ ဘာဖြစ်ခဲ့လဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ (၂၀၀၄ ခုနှစ်က မက်ဒရစ်တွင် ဗုံးခွဲမှုများကို ဆိုလိုသည်) ကျွန်တော်က အမှန်တရားကို ထုတ်ပြန် လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ အစိုးရ အဖွဲ့အသစ်ကို ဖွဲ့စည်းရမယ်။ အစိုးရ အဖွဲ့အသစ်တွေက အာဖဂန်နစ္စတန်နဲ့ အီရတ်မှာရှိတဲ့ ဥရောပနိုင်ငံတွေက စစ်သားတွေကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရမယ်။ ဒါဟာ အမှန်တရားပဲ။ ဒီကြေညာချက် ထုတ်ပြီး သုံးလအတွင်း မိမိတို့တပ်တွေရုပ်သိမ်းဖို့ ခွင့်ပေးထားပါတယ်။ ဒီအမှန်တရားကို ငြင်းပယ်ပြီး စစ်ပွဲကိုပဲ လိုလားရင် ကျွန်တော်တို့က အမှန်တရားရဲ့ သားတော်တွေ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် စစ်ကို လိုလားရင်

ကျွန်တော်တို့ကလည်း စစ်ကို ပေးရမှာပါပဲ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပြီးသည့်နောက် ဘင်လာဒင်သည် ဆော်ဒီအစိုးရကို ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများကို တိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်များ နှောင်းပိုင်းမှစပြီး ဆော်ဒီတော်ဝင်မိသားစုများကို ဘင်လာဒင်ထံ ဆန့်ကျင်ခဲ့ပြီး ဆော်ဒီအစိုးရကို ရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ စစ်သွေးကြွများနှင့် အခြေခံဝါဒီများကို လှုံ့ဆော်ခဲ့လေသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၆ ရက်နေ့က အယ်လ်ကာလာ (ခံတပ်) ဝက်ဆိုက်ဒ်မှ နေ၍ အိုစမာဘင်လာဒင်သည် ကြေညာချက်တစ်စောင်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြေညာချက်မှနေ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

'ရီးယက်အစိုးရ (ဆော်ဒီအာရေဗျမြို့တော် ရီးယက်မှ ဆော်ဒီအစိုးရကို ဆိုလိုသည်)သည် နိုင်ငံတကာ မိစ္ဆာမဟာမိတ်အဖွဲ့ထဲသို့ ပါဝင်သွားခဲ့၏။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဘုရ်ခေါင်းဆောင်သော ခရူးဆိတ်စစ်သည်များက အစ္စလာမ်ဘာသာနှင့် အစ္စလာမ်လူထုကို ဆန့်ကျင်နေသော နိုင်ငံတကာ မဟာမိတ်အဖွဲ့ဖြစ်ပေသည်။ ဤကြေညာချက်သည် ရီးယက်မှအုပ်ချုပ်သူများနှင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးသူများကို ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်သူများ၏ တာဝန်မှာ ပြည်သူများ၏အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤအမှန်တရားကို ထိုအုပ်ချုပ်သူများက မလိုက်နာဘဲ ဆန့်ကျင်နေကြသည်။ သူတို့သည် ပြည်သူများ၏အကျိုးစီးပွားကို မကာကွယ်ဘဲ ပြည်သူများကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူအပေါင်းသည် အိပ်မောကျနေရာမှ နိုးထဖို့အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်သည်။ မိမိတို့ကို အုပ်ချုပ်ထားသော မင်းဆိုး၊ မင်းညစ်များကို အသိရှိရှိ ဆန့်ကျင်ရပေမည်။ ပြည်သူများသည် အီရန်ဘုရင် ရှား၏ ကံကြမ္မာကိုသိမြင်မည်။ ရိုမေးနီးယား၏ ရှောင်ချက်စကား၏ ကံကြမ္မာကို သဘောပေါက်နားလည်ရမည်။ (သူတို့သည် ထိုနိုင်ငံများမှ အာဏာရှင်များဖြစ်ပြီး ထိုသူများကို ပုန်ကန်တော်လှန်ရန် ရည်ညွှန်းပါသည်)' ဟု ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြထားခဲ့သည်။

အစ္စဒုလာစစ် အယ်လ်မူကာရင် ကို အဘူဟက်ဂျီယာ ဟုလည်း သိရှိကြသည်။ သူသည် ဆော်ဒီအာရေဗျ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၀၄ ခု၊ မတ်လက ဆော်ဒီတွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှုများ ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ အယ်လ်မူကာရင်၏ ကလပ်စည်းသည် ရီးယက်နှင့် နိုင်ဘာတို့တွင် တိုက်ခိုက်မှုများကို ပြုလုပ်

www.burmeseclassic.com

သူတို့သိသောအခါမှာကလေးလား

ခဲ့သည်။ ၂၀၀၃၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်များက တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လူပေါင်း ၅၁ ယောက် သေဆုံးသွားခဲ့လေသည်။ အယ်လ်မူကာရင်သည် BBC ဓာတ်ပုံဆရာ ဆိုင်မွန်ကမ်ဘာကို သတ်ဖြတ်ပစ်သူဟုလည်း သံသယဖြစ်ခံရပါသည်။ အမေရိကန်နှစ်ယောက်ဖြစ်သော ရောဘတ်ဂျက်ကော့နှင့် ပေါလ်ဂျွန်ဆင်တို့ကိုလည်း သူသတ်ခဲ့သည် ဟု ယူဆခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခု၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့က ရိုးယက်တွင် အယ်လ်မူကာရင်ကို အသေဖမ်းဆီးပစ်ခတ်မိခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလက အာရှေယျကျွန်းဆွယ်ရှိ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် အင်တာနက်မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သော 'ဂျီဟတ်အသံ' မှနေ သူတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုအင်တာနက်မဂ္ဂဇင်း ပထမထုတ်နှင့် ဒုတိယထုတ် တွင် အယ်လ်မူကာရင်ကို ဂျီဟတ်အသံမဂ္ဂဇင်းနှင့် အင်တာဗျူးခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် မူကာရင်က အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အစပိုင်းတွင် သဘောတူမှု မရရှိခဲ့သည့်အကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဆော်ဒီအာရှေယျတွင် တိုက်ခိုက်ရေးကို အစောပိုင်းက သဘောမတူသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် သဘောတူခဲ့သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် အာဖဂန်တွင် စုဝေးပြီး စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်ရန်ကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့သဘောတူခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့က အာဖဂန် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် ရိုးယက်မြို့တော်တွင် ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် လူပေါင်း ၃၅ ယောက် သေဆုံးကာ ၂၀၀ ခန့် ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့လေသည်။

*ယနေ့ အလ္လာရှင်မြတ်က ကျွန်တော်တို့ကို ကောင်းချီးပေးနေပါတယ်။ ဆော်ဒီမှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ရှေ့တန်းကို ရောက်နေတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဆော်ဒီနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ သစ္စာဖောက်တွေ၊ အမေရိကန် ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်နေရတယ်။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ အာရှေယျကျွန်းဆွယ်ကို ဒီသစ္စာဖောက် တွေ လက်ထဲက ကယ်တင်ပြီး သန့်စင်စေမယ်လို့ ကျွန်ုပ်တို့ဆိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီနေရာမှာ ဓမ္မာခဲ့တာပါ။ ဒီခရူးဆိတ် စစ်သည်တွေနဲ့ ဂျူးတွေကို ကျွန်တော်တို့ မြေထဲကနေ နှင်ထုတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ အာဇာနည် ဗိမာန်ရဲ့ အရသာကို ခံစားဖို့ အသင့်ဖြစ်နေပါတယ်။

ကျွန်တော့်ဆီကို ရှိတဲ့တွေ့ရ အကြောင်းကြားစာတွေ အများကြီး ရောက်လာပါတယ်။ အဲဒီစာတွေကတော့ အီရတ်ကို သွားဖို့ပါပဲ။ အီရတ်ဟာ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ ဖြစ်နေတာ မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အဲဒီမှာ မြှုပ်နှံပြီး တိုက်ခိုက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အမေရိကန်တွေကို တိုက်ပွဲဝင်ဖို့ အီရတ်လို စစ်မျက်နှာမှာ သွားရောက် တိုက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တခြား အဲဒီလို ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွေကိုလည်း သွားရောက်တိုက်ခိုက် ရမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံးကလည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'ဒါကို မေ့လိုက်ကြတော့။ ခင်ဗျားတို့အနေနဲ့ အီရတ်မှာချည်း တိုက်ဖို့ ပြောနေပေမယ့် ဆော်ဒီအာရှေယျမှာလည်း စိစ္စာဒိဋ္ဌတွေ ရှိနေတယ်။

ဒါကိုလည်း တိုက်ခိုက်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်*လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။

ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ ဂျီဟတ်အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ဂျီဟတ်ကို ချစ်ခင်သူ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေဟာ သဘောထား မတိုက်ဆိုင်ဘဲ ကွဲနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ နယ်မြေကြီးနှစ်ခုကို ကျူးကျော်လာတဲ့ ရန်သူတွေကို တိုက်ခိုက်ပစ်ရမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ အဲဒီ ဒေသနှစ်ခုရဲ့ လုံခြုံရေးကို ထိန်းသိမ်းရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဒေသကို ဝင်ရောက်လာတဲ့ ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေကို မောင်းထုတ်ပစ်ရမယ်။ ဆော်ဒီမှာ ရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့တတွေဟာ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲတွေအတွက် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးရမယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ မြင့်မြတ်တဲ့ဒေသတွေရဲ့ လုံခြုံမှုအတွက်လည်း တိုက်ပွဲဝင်ရမယ်။ အစ္စလာမ်မစ် ကမ္ဘာကို ကျူးကျော်လာခဲ့တဲ့ အမေရိကန် ကျူးကျော်သူတွေကို တိုက်ထုတ်ပစ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ ရှိတဲ့ အကျဉ်းထောင်တွေမှာ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေ၊ ဂျီဟတ် စစ်သည်တွေကို ဖမ်းဆီး ထားကြတယ်။ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်သူတွေဟာ ဆော်ဒီမှာ ဗုံးခွဲတာတွေကို ဆန့်ကျင်နေကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ ဂျီဟတ်စစ်သည်တွေကို ဖမ်းဆီး အကျဉ်းချထားတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က ဆန့်ကျင်ရမယ်။ အလ္လာရှင်မြတ်ရဲ့ ရန်သူတွေကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရမှာဖြစ်သလို ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေ၊ ကျူးတွေရဲ့ အသည်းနှလုံးတွေ၊ လည်မြို့ တွေကို ဖောက်ထုတ် လှီးဖြတ်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်*ဟု ကြေညာခဲ့သည်။

၂၀၀၃ ခုနှစ်က ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် အယ်လ်ကေးဒါးတို့၏ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အယ်လ်ဘာတာ စစ်စခန်းဆိုသော စာစောင် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဆော်ဒီဂျီဟတ်များက ထုတ်ဝေသော စာစောင် ဖြစ်၏။ ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံတွင် စစ်ဆင်ရေးများဆင်နွှဲရန် လှုံ့ဆော်ထားသော စာစောင် ဖြစ်၏။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေသော ထိုစာစောင်တစ်ခုတွင် ဆော်ဒီနိုင်ငံတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များ ရှိနေကြောင်း၊ ထို့ပြင် အယ်လ်ကေးဒါး၏ လက်ရှိစစ်ရေးခေါင်းဆောင် ဆေယက်အယ်လ်အိတ်ဒ်လ်က ဆော်ဒီတွင် စစ်ဆင်ရေးများ ဆင်နွှဲရန် လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာ ရွေးချယ်ရန် လိုအပ်ချက်များကို ညွှန်ကြားထားခဲ့ပါသည်။

လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာကို လျှို့ဝှက်စွာ ထားရှိရမည်။ ထိုနေရာကို စစ်ဆင်ရေးအတွက် အသုံးပြုရမည် ဖြစ်သည်။ လုံခြုံရေး ရည်မှန်းချက်အဖြစ် ဘယ်သူမှ မသိအောင် ဖုံးကွယ်ထားရှိရမည့်နေရာ ဖြစ်ပါသည်။

လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာကို ဘယ်လို ရွေးချယ်မလဲ။

www.burmeseclassic.com

- (၁) လုံခြုံရေးရှိသော ရုံးများနှင့် ကွာလှမ်းသောနေရာ ဖြစ်ရမည်။
- (၂) ရာဇဝတ်မှုနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်သုံးစွဲသူများနှင့် ကွာလှမ်းသောနေရာ ဖြစ်ရမည်။
- (၃) လူစုလူဝေး ရှိသောနေရာ၊ မြို့လယ်တို့ကို ရှောင်ရမည်။
- (၄) ရွေးချယ်ထားသော နေရာသည် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သီးခြား ဖြစ်မနေရ။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ သဟဇာတ ဖြစ်နေရမည်။
- (၅) ထိုရွေးချယ်ထားသော နေရာသည် အမြဲတစေစောင့်ကြည့်ဖို့ ခက်ခဲသောနေရာ ဖြစ်စေရမည်။
- (၆) ထိုနေရာသည် ထွက်ပေါက် အများဆုံးရှိသောနေရာ ဖြစ်ရမည်။ ထွက်ပေါက်များကို လျှို့ဝှက် ထားနိုင်ရမည်။
- (၇) ထိုနေရာကို လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာဆိုသည့် ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုတည်းသာ ထားရှိရမည်။

လုံခြုံစိတ်ချရသော နေရာကို ဘယ်လို အသုံးပြုသင့်သလဲ။

- (၁) လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုရမည်။ သို့သော် လူမသိအောင် လျှို့ဝှက်စရာ မလို။ လူအများသိနိုင်သည်။ လူအများသိလျှင်လည်း ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်တစ်ခု၊ ဇာတ်လမ်း တစ်ခု ဖော်ပြနိုင်ရမည်။
- (၂) မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ငှားရမ်းထားလျှင် ဘာကြောင့် ငှားရမ်းသလဲဆိုသည်ကို မူလပိုင်ရှင် မသိစေရ။ သံသယ ဖြစ်စေနိုင်သော အခြေအနေ မရှိစေရ။
- (၃) ထိုနေရာတွင် နေထိုင်သောသူကို သံသယ မဖြစ်အောင် နေရမည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်က အာရုံစိုက်နိုင်သော အနေအထိုင် မရှိစေရ။
(ဥပမာ - နေထိုင်သူသည် လူချမ်းသာတစ်ယောက် ဟန်ပန်နေထိုင်တာမျိုး၊ အိမ်ကိုလည်း ဘေးပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မကိုက်ညီသော ချမ်းသာသောအိမ်မျိုးဖြစ်အောင် ပြုလုပ်တာမျိုး)
- (၄) ထိုအိမ် (သို့မဟုတ်) ထိုနေရာကို အမြဲ စစ်ဆေးနေရမည်။ လုံခြုံစိတ်ချမှု ရှိအောင် အသေအချာ လုပ်ရမည်။
- (၅) ထိုနေရာတွင် လုံလောက်သော ဆေးဝါးများရှိရမည်။ အစားအစာ ရိက္ခာများရှိရမည်။ တခြား လိုအပ်သော အသေးစား ပစ္စည်းများက အစ ရှိနေရမည်။ ထိုနေရာမှ စွန့်ခွာသွားသည့်တိုင်

ထိုပစ္စည်းများ ရှိနေရမည်။

(၆) တစ်ချိန်တွင် စစ်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းအတွက် ထိုနေရာက အထောက်အပံ့ ဖြစ်ရမည်။

(၇) ထိုလုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာ သို့မဟုတ် အိမ်၏ တံခါးပေါက်များ၊ ထွက်ပေါက်များ ကောင်းမွန်သော ပုန်းခိုသည့် နေရာများအတွက် မြေပုံတစ်ခု ရှိရမည်။

(၈) ထိုနေရာ၏ လုံခြုံမှုကို သံသယဖြစ်လာလျှင် ချက်ချင်းရွှေ့ပြောင်းပစ်ရမည်' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဘုရင့်နိုင်ငံတော်တွင်ရှိသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို ချောမွန်းရန်အတွက် ဆော်ဒီအာဏာပိုင်များ၏ မဟာဗျူဟာမှာ အလွန်ပြင်းထန်လှသည်။ စစ်တပ်နှင့် ထောက်လှမ်းရေးတို့က စုံစမ်း၍ရသော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စစ်သွေးကြွများကို ချက်ချင်း ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းများပြုလုပ်သည်။ အက်ဒါလာ အစစ်မက်ကာရင်သည် ၂၀၀၄ ခု၊ ဇွန်လက အမေရိကန်လူမျိုး ရဟတ်ယာဉ် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် ပေါ့လ်ဂျွန်ဆင်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဂျွန်ဆင်ကို ခေါင်းဖြတ်ပြီး နှစ်ရက်အကြာတွင် ဗီဒီယိုမှ ခေါင်းဖြတ်နေပုံကို တွေ့ရသည်။ လုံခြုံရေးအဖွဲ့ဝင်များက မက်ကာရင်ရှိသည့် နေရာကိုဝင်စီးပြီး မက်ကာရင်ကို ပစ်သတ်လိုက်ကြသည်။ ဆော်ဒီအာဏာပိုင်များ၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ကတည်းက စစ်သွေးကြွ ၉၀ ကျော်ကို သတ်ပစ်နိုင်ခဲ့သလို စစ်သွေးကြွ ၈၀၀ ကျော်ကိုလည်း ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ချောမွန်း သုတ်သင်ခဲ့သောကြောင့် ဆော်ဒီရို အယ်လ်ကေးဒါးများမှာ ပျက်သုဉ်းလုနီးပါး ဖြစ်သွားရသည်။ စစ်သွေးကြွဟု သံသယရှိသူများကို ချက်ချင်းဖမ်းဆီးသလို အယ်လ်ကေးဒါး စခန်းရှိသော နေရာများကိုလည်း ချက်ချင်းဝင်စီးလေသည်။ ဆော်ဒီတွင် ထိုစစ်သွေးကြွများကို ခြေချခွင့်မပေးသောကြောင့် အီရတ်တွင် သူတို့ သွားတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ အီရတ်ရှိ စစ်သွေးကြွ တစ်ဝက်ကျော်မှာ ဆော်ဒီစစ်သွေးကြွများ ဖြစ်နေကြသည်။ ဆော်ဒီစစ်သွေးကြွများမှာ စိတ်ဓာတ်ကျနေကြပြီး နောက်ဆုံး အီရတ်စစ်ပွဲမှာလည်း တဖြည်းဖြည်း ရှုံးနိမ့်နေသဖြင့် သူတို့သည် ဆော်ဒီဘုရင့်နိုင်ငံအတွင်း၌ပင် အသေခံအကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ကြံရွယ်နေကြလေသည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားပြီးကတည်းက ဘင်လာဒင်နှင့် သူ၏လက်ထောက်ဖြစ်သူ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီတို့သည် အော်ဒီယိုနှင့် ဗီဒီယို တီပီခွေပေါင်း ၃၅ ခု ကျော် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ခြောက်ပတ်လျှင် တစ်ခွေနှုန်းပျမ်းမျှ ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ၏ နေရာကို ထိုဗီဒီယိုတီပီခွေများ ထုတ်ဝေသောနေရာမှ ခြေရာခံလိုက်ဖို့ စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့သည် ထိုတီပီခွေများကို အယ်လ်ဂျာဇီးယားရုပ်သံလွှင့်မှ ပထမဆုံး ထုတ်လွှင့်ခဲ့ခြင်း

ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များက အယ်လ်ဂျာဇီးယားကို စုံစမ်းခဲ့ပြန်သည်။ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်သည့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် နာမည်ကြီးသော ရုပ်သံလွှင့်ဌာနတစ်ခုဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၃၀ အနည်းဆုံး အကုန်ခံ၍ ထုတ်လွှင့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ၏ အခြေများ ထွက်သည့် နေရာမှာ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ဖြစ်နေသည်။ အယ်လ်ဂျာဇီးယားကို ခြေရာခံသည့်အခါ ဘာမှမသိရတော့ပေ။ ထိုရုပ်သံလွှင့်မှုနေ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များအကြောင်း စုံစမ်းရသည်မှာ အချည်းနှီး ဖြစ်နေပါ တော့သည်။

ဘင်လားဒင်၏ ဗီဒီယိုတီဘီခွေကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်မှာ အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမီ အချိန်တွင် ထုတ်လွှင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ပါကစ္စတန်ခိုင်ရာ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာန၊ ရုပ်သံလွှင့်ဖြူရိုမှ အကြီးအကဲ ဖြစ်သူ အာမက်ဇေဒန်းသည် ပါကစ္စတန်ရုံးခွဲမှ ထိုတီဘီခွေများ ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဘာလီကို အကြမ်းဖက်သမား များ မတိုက်ခိုက်ခင် နှစ်နှစ်ခန့်စော၍ ဘင်လားဒင်၏ တီဘီခွေတစ်ခု ရောက်လာသည်။ အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့် ဖြူရိုရုံးခွဲမှာ အစ္စလာမာဘက်တွင် ရှိသည်။ ၂၀၀၄ ခု၊ နိုဝင်ဘာ ၂ ရက် သမ္မတရွေးပွဲ မတိုင်ခင်က တီဘီခွေတစ်ခု ရောက်လာပြန်သည်။ CNN မှ ဘာဘရာစတား၏ သတင်းပေးပို့ချက်အရဆိုလျှင် ဘင်လားဒင်၏တီဘီခွေကို ထုတ်လွှင့် ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပင်တဂန်မှ အရာရှိများက ဘင်လားဒင်၏တီဘီခွေ ထုတ်လွှင့်မှုကို ထူးထူးခြားခြား မအံ့သြကြတော့ ပေ။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲနှင့်တိုက်၍ ဘင်လားဒင်၏တီဘီခွေကို ထုတ်လွှင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘင်လားဒင်၏ ဗီဒီယိုတီဘီခွေကို အယ်လ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်မှုနေ့လွှင့်ထုတ်ခဲ့၏။ ထိုအခွေကို လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည် မှာ ၂၀၀၄ ခု၊ အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတီဘီခွေထဲတွင် သမ္မတဘုရား၏ ဘွဲ့ပုံရုံးခန်းထဲမှ ပြောကြား သောမိန့်ခွန်းကို သရော်ထားသည်။ ဘင်လားဒင်က စားပွဲခုံတစ်ခု၏နောက်တွင် ထိုင်ပြီးပြောဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပြောဆို ရာတွင် သူသည် ရွှေရောင်ဝတ်ရုံကြီးကို ခြုံ၍ပြောခဲ့ပါသည်။ သူနှင့် အင်တာဗျူးကိုလည်း လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုရုပ်သံ လွှင့်တွင် ထူးထူးခြားခြား ဘင်လားဒင်၏ လက်ထဲ သေနတ်ကိုင်မထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုပုံမျိုးမှာ ရူးပါသည်။ ထို့ပြင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် သူတို့ပါဝင်သည်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့သည်။ ဘင်လားဒင်က သမ္မတဘုရားကို တိုက်ခိုက်ဦးတည်ပြီး ပြောဆိုသွားသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကိုလည်း တိုက်ခိုက်သွားခဲ့သည်။ အမေရိကန်၏ နိုင်ငံခြားရေးပေါ်လစီမှာ ကျူးကျော်မှု ပေါ်လစီဖြစ်ကြောင်း၊ လွတ်လပ်မှုကို ဗန်းပြုပြီး တခြားနိုင်ငံများကို ကျူးကျော်နေ ကြောင်း တိုက်ခိုက်ပြောဆိုသွားလေသည်။

‘အမေရိကန် ပြည်သူအားလုံး ခင်ဗျား၊ ယနေ့ ကျွန်တော် ပြောချင်တာကတော့ နောက်ထပ် ဘေးဒုက္ခကြီး တစ်ခုကို ဘယ်လို ရှောင်မလဲဆိုတာ ပြောချင်တာပါ။ စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုကို ဘယ်လိုရှောင်မလဲ ဆိုတာလည်း

www.burmeseclassic.com

ပြောချင်တာပါ။ လုံခြုံမှုဆိုတာ အရေးကြီးပါတယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ ပြည်သူတွေဟာ သူတို့ လုံခြုံမှုအတွက် ဘယ်သူနဲ့မှ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းနေစရာ မလိုပါဘူး။ ဘုရားကတော့ ဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့မှာ လုံခြုံမှုမရှိဘူး ဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ဆွီဒင်တွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘာကြောင့် မတိုက်လဲ၊ ဆွီဒင်တွေမှာ လွတ်လပ်မှု ရှိနေ ပါတယ်။

အမေရိကန်ပြည်သူတွေကို သိစေချင်တာက အခုဆို ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပြီးတာ လေးနှစ် ရှိပါပြီ။ အခုထိ ဘုရားဟာ ခင်ဗျားတို့ကို ရွပ်ထွေးအောင် လုပ်ဆောင်ပြီး မမှန်ကန်တဲ့၊ လွှဲမှားတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု ပေးခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဘာကြောင့် အတိုက်ခံရသလဲဆိုတာ နားလည်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု မှာ လေယာဉ်ပြန်ပေးခွဲတဲ့ ခေါင်းဆောင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူထားတယ်။ သူက မိုဟာမက်အတက်ပါ။ သူက မိနစ် ၂၀ အတွင်းမှာ အားလုံးတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် ပြောချင်တာက အခု အမြော့ရှောင်စင်တွေကို တိုက်ခိုက်လိုက်တာဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာ ဘုရားသခင် သိပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒီလိုလုပ်ဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။ အမေရိကန်အစိုးရရဲ့ တရားမဲ့မှု၊ အစွဲအထွေးပေါင်းပြီး ပါလက်စတိုင်းနဲ့ လီဘနွန်ကို တိုက်ခိုက်မှု၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အခုလို တိုက်ခိုက် လိုက်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အမေရိကန်ပြည်သူတွေ သိစေချင်တာက ခင်ဗျားတို့ လုံခြုံရေးဟာ ကယ်ရီ ဒါမှမဟုတ် ဘုရား၊ ဒါမှမဟုတ် အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ လက်ထဲမှာမရှိပါဘူး။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ လုံခြုံမှုဟာ ခင်ဗျားတို့ လက်ထဲမှာပဲရှိတယ်။ ဘယ် နိုင်ငံမဆို လုံခြုံမှုဟာ အဲဒီနိုင်ငံအပေါ်မှာပဲ မူတည်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုံခြုံမှုဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ အပေါ်မှာပဲ မူတည်ပါတယ် ဟု တိုက်ခိုက်ပြောကြားသွားခဲ့လေသည်။

ပါကစ္စတန်ရှိ အယ်လ်ဂျာစီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဖြူရုံ အကြီးအကဲ အာမက်ဇေဒန်းက ...
'အိုစမာကို ကြည့်ရတာ ဂျော့တောင်းတက္ကသိုလ်မှာ လက်ချာ ပေးနေသလိုပဲ။ အခုဆို သူဟာ လူထုနဲ့ ဆက်ဆံရေး၊ မီဒီယာတွေနဲ့ စကားပြောမှုမှာ အလွန်ကို ကျွမ်းကျင်နေပြီ။ အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင်လည်း သူ ပြောတတ်နေပြီ' ဟု ဆိုခဲ့သည်။

နော်မန်ဘီဇော့မန်းသည် လစ်ဗျား လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်း

www.burmeseclassic.com

အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်အတူ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အယ်ဂျာဇီးယား ရုပ်သံလွှင့်၌ ဘင်လားဒင် ပြောကြား သွားသည်ကို သူက ဝေဖန်သုံးသပ်ထားပါသည်။

‘ဂျောဒဗလျူဘုရှ်ကို သမ္မတတစ်ယောက်အဖြစ် အမေရိကန်တွေက ရွေးချယ်ထားခဲ့တယ်။ သူဟာ အမေရိကန် ပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်စားပြောပိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါက အနိမ့်ဆုံး အဆင့်ပါ။ ပြည်သူက ရွေးချယ်ထားတဲ့အတွက် အထွေအထူး ပြောစရာ မရှိပါဘူး။ အမေရိကမှာ မွတ်ဆလင် ရှစ်သန်းလောက် ရှိတယ်။ အမေရိကကို တိုက်မယ်ဆိုရင် အဲဒီ မွတ်ဆလင်တွေကလည်း အတိုက်ခံရမှာပဲ။ မွတ်ဆလင်တွေကို ပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်တဲ့ တိုက်ပွဲက တရားမျှတတယ်လို့ရော ပြောမလား’ ဟု သုံးသပ်ခဲ့သည်။

ဘင်လားဒင်၏ ယောက်ဖလည်းဖြစ်၊ တစ်ချိန်က အခင်ဆုံးသူငယ်ချင်းလည်းဖြစ်သော ဂျမားခါလီဗာ၏ အမြင် ထတော့ ...

‘အိုစမာဟာ ဘယ်ဟာက တက္ကဗေဒကျတယ်၊ ဘယ်ဟာက အစ္စလာမ်မစ် ဥပဒေနဲ့ မကိုက်ညီဘူး၊ ဘယ်ဟာက မဟာဗျူဟာ မကျဘူး ဆိုတာတွေကို အသေအချာ သိပုံ မရတော့ဘူး။ ကျွန်တော် အလွန် စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော် တကယ်ကိုချစ်တဲ့ သူငယ်ချင်းပါပဲ။ အခုတော့ သူဟာ အလွန်အလွန်ကို မှားတဲ့ အမှားကြီးတွေကို ကျူးလွန်နေတယ်။ သူဟာ အစ္စလာမ်ဘာသာရဲ့ ပုံရိပ်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးပစ်နေ ပါတယ်’ ဟု ဝေဖန်ခဲ့သည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့တွင်း၌ တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှနိုင်ငံသား အသေခံစိုးခွဲသူ လေးယောက်က မြေအောက်ရထားနှင့် ဘတ်စ်ကားကို အသေခံ စိုးခွဲတိုက်ခိုက်သောကြောင့် လူပေါင်း ၂ ယောက် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ထိုအကြမ်းဖက်မှုမှာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ လက်ချက်ဖြစ်ပြီး ဘင်လားဒင်နှင့် ဇာဝါဟီဒီတို့မှာ အလွန်ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်လျက် ရှိကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး၏ မီဒီယာလက်ရုံးဖြစ်သော အယ်လ်ဆာဟက် (မိုးတိမ်) ထိတ်သိမ်းစိမ့်မုနေ ရိုက်ကူးထားသော ဗွီဒီယိုတီပိုကို ပြသခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်တွင် ထိုဗွီဒီယိုတီပိုကို ပြသခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုထဲတွင် လန်ဒန်အကြမ်းဖက် ကလပ်စည်းမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ဖိုဟာမတ် ဆစ်ဒစ်ဇန်က သူသည် ဘင်လားဒင်၏ကိုယ်စား ဤစစ်ဆင်ရေးကို တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားသည်။ ခန့်သည် အယ်လ်ကေးဒါး အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ပြီး ထိုတိုက်ခိုက်မှုကို ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အင်္ဂလန်မြောက်ပိုင်း လိစ်မြို့တွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ်

www.burmeseclassic.com

အလုပ်လုပ်သည်။ နောက် ပါကစ္စတန်သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ပြသသော တိပ်ထဲတွင် ခန့်က ယောက်ရှိုင်းထားလေသဖြင့် စကားပြောပါသည်။ သူ့ဇာတိမှာ လိမ်ဖြူဖြစ်၏။ ထို့နောက် သူ၏ အပေါင်းအသင်း ဗြိတိသျှနိုင်ငံသား သုံးယောက်ကိုလည်း ပြသသည်။ သူတို့သည် အသေခံစားခဲ့သူများ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၄ နှောင်းပိုင်း ပါကစ္စတန်သို့သွားစဉ်တွင် ရိုက်ကူးထားခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုပြောဆိုချက်ထဲမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

*အလ္လာအရှင်မြတ်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်နဲ့ သူ့ရဲ့ တမန်တော်ကို ကျွန်တော်တို့ ဦးခိုက်ပူဇော်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အလ္လာရှင်မြတ်ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဆန္ဒတွေကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ကြိုးစားနိုင်ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ ဘာသာဝင် အားလုံးအတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အသက်၊ ဘဝနဲ့ သွေးတွေကို စွန့်လွှတ်ဖို့ အသင့် ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့လိုပဲ ယုံကြည်ကြတဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာသော မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တွေဟာ မိမိယုံကြည်ချက်အတိုင်း စွန့်လွှတ်ဖို့အသင့် ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီကျကျ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားတယ်ဆိုတဲ့ သင်တို့နိုင်ငံက အစိုးရတွေဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကို ရက်ရက်စက်စက် ဖိနှိပ် သတ်ဖြတ်လျက် ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီလို အစိုးရတွေကို ထောက်ခံတဲ့ သင်တို့ဟာ အခုလို ညှင်းပန်း နှိပ်စက်တာတွေအတွက် တိုက်ရိုက်တာဝန် ရှိကြတယ်။ ဒီလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုတွေ၊ ညီမတွေအတွက် ကာကွယ်ဖို့ တာဝန်ရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အသက်တွေ အတွက် လက်စားချေဖို့လည်း တာဝန်ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ လုံခြုံရေးအတွက် ခင်ဗျားတို့ကို ပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်ခိုက်ရမှာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ အစိုးရတွေက ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကို နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်တာတွေ ရှိနေသရွေ့ ကျွန်တော်တို့ကလည်း တိုက်ခိုက်နေမှာပါပဲ။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ စစ်ပွဲမှာ ရင်ဆိုင်နေရပြီ။ ကျွန်တော်ဟာလည်း စစ်သည်တော်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။ အခုဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ဟာ အဖြစ်မှန်ရဲ့ အရသာကို ခံစားကြည့်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒီအခြေအနေကို နားလည်သဘောပေါက်အောင် ပြသရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ချစ်တဲ့သူတွေကို ကျွန်တော်တို့ ချီးမြှောက်ရမယ်။ သူတို့ဟာ သူ့ရဲ့ကောင်းတွေပါပဲ။ သူတို့ဟာ ရှိတ်အိုဗမာ ဘင်လာဒင်၊ ဒေါက်တာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနဲ့အတူ အတူမူဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီတို့လိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် မွတ်ဆလင် ညီအစ်ကိုမောင်နှမအပေါင်းဟာ အလ္လာရှင်မြတ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်* ဟု ပြောဆိုသွားခဲ့သည်။

ထိုဦးဒီယိုတိပ်ခွေထဲ၌ပင် ခန့်၏ ပုံပေါ်လာသလို စာဝါဟီရီကလည်း လန်ဒန်တွင် စားခဲ့ရခြင်းကို ရှင်းပြ

ထိုသို့ ဗုံးခွဲခြင်းမှာ အီရတ်စစ်ပွဲတွင် ဗြိတိန် ပါဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘင်လားဒင် သတ်ပေးခဲ့သည်ကို ကရုဏာမရှိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ အီရတ်စစ်ပွဲတွင် ဥရောပတပ်များ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုဗြိတိန် တပ်ခွေကို ၂၀၀၄ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ လန်ဒန်တိုက်ခိုက်မှု မတိုင်ခင် တစ်နှစ်လောက်ကတည်းက ရိုက်ကူးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ဒီကနေ့ ကျွန်တော် ပြောရတာဟာ လန်ဒန်ကို စီးနင်းတိုက်ခိုက်တဲ့အတွက် ချီးကျူးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခရူးဆိတ် စစ်သည်တွေကို လက်တုံ့ပြန်ရတဲ့အတွက် ပျော်ရွှင်စွာ ပြောဆိုရခြင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ အလ္လာရှင်မြတ်ရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ဟာ ခင်ဗျားတို့ကို တိုက်ခိုက်ရခြင်းဖြစ်တယ်။ ဘုရား၊ ဘာလဲရဲ့ မူဝါဒတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အနေနဲ့ အခုလို တိုက်ရခြင်းဖြစ်တယ်။ သူတို့ နောက်ကို လိုက်ပါနေတဲ့ သူတွေကိုလည်း သင်ခန်းစာပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ စုပေါင်းထားတဲ့ ခရူးဆိတ်စစ်သည်အပေါင်းတို့၊ ခင်ဗျားတို့ကို သတ် ပေးလိုက်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အနိုင်ကျင့်မှုတွေအတွက် သေခြင်းတရားရဲ့ ကြောက်လန့်စရာ ကောင်းပုံတွေကို မြည်းစမ်းစေခဲ့တယ်။ ခင်ဗျားတို့က ကျွန်တော်တို့ကို မြည်းစမ်းစေခဲ့သလို ကျွန်တော်တို့ကလည်း ခင်ဗျားတို့ကိုမြည်းစမ်းစေတာပါ။ အစ္စလာမ် ခြင်္သေ့ကြီး မူဂျာဟစ်ဒင် ရှိတ်အိုစမာကို အလ္လာရှင်မြတ်က ကာကွယ်ပေးထား ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားတို့ဟာ အစ္စလာမ် နယ်မြေတွေထဲကနေ ဆုတ်ခွာမသွားကြသေးဘူးလား’

အက်ဘဒဲလ်တာရီအက်ဝစ်သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်က အယ်လ်ကွတ်အယ်လ် အာရဗီ သတင်းစာအတွက် ဘင်လားဒင်ကို အင်တာဗျူးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါ၊ခေါင်းဆောင်နှင့် တွေ့ဆုံ ပြောဆိုခဲ့ပုံနှင့် သူ့စာရေးပုံကို ပြောပြပါသည်။

‘အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဟာ အိုစမာဘင်လားဒင်ကို အကြောင်းတစ်ခုတည်းနဲ့ပဲ ရှာမတွေ့နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီအကြောင်းက ဘာလဲဆိုရင် အိုစမာဘင်လားဒင်ဟာ အလွန်ရိုကျိုး နှိမ်ချတဲ့သူဖြစ်လို့ပါပဲ။ သူဟာ စားစရာ နည်းနည်းလေးနဲ့လည်း နေနိုင်တယ်။ ဖိမိခံပစ္စည်း မရှိဘဲနဲ့လည်း နေနိုင်ပါတယ်။ အာဖဂန်နဲ့ ပါကစ္စတန်မှာ ရှိတဲ့ ကမ္ဘာ့အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုက သန်းပေါင်းများစွာသော လူတွေလိုပဲ သူဟာ ဒုက္ခခံပြီးနေနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး သူ့ကို လူထုက အလွန်ချစ်ပါတယ်။ သူ အပြင်မှာပဲ နေနေ၊ အထဲမှာပဲ နေနေ သူ့ကို လူထုက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားတယ်။ သူဟာ လူထုနဲ့ တစ်သားတည်း နေနိုင်တဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ကြောက်ရွံ့ပြီး

အညံ့ခံ ခူးထောက်ကြံမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ဒုက္ခပေးကြံမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ထိတွေ့မိတဲ့ သူတွေ၊ သူ့အကြောင်း ကြားဖူးတဲ့သူတွေဟာ သူ့ကို ချစ်မြတ်နိုးကြပါတယ်။ ဒီလူတွေအတွက် သူဟာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ပါပဲ။ ခေါင်းဆောင် ဆိုပြီး သီးသီးသန့်သန့် နေထိုင်သူ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ အဖေလည်း ဖြစ်တယ်။ အစ်ကိုလည်း ဖြစ်တယ်။ ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာရေးဆရာလည်း ဖြစ်တယ်။ စံပြုရတဲ့လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ သူ့ပစ္စည်း ဥစ္စာနေတွေကို စွန့်လွှတ်သူ ဖြစ်တယ်။ အကျင့်ပျက် မသမာမှုလုပ်တဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ အစ္စလာမ်သမိုင်းမှာ စံပြုမွတ်ဆလင်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ အနစ်နာခံ စွန့်လွှတ်တဲ့ စံပြု မွတ်ဆလင် ဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သူဟာ တမန်တော် မိုဟာမက်ရဲ့ အပေါင်းအသင်းတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

“ဘင်လာဒင် ဘယ်မှာရှိသလဲ” ဆိုသော မေးခွန်းကို မကြာခဏ မေးနေကြသည်။ အလွန် အဖြေရခက်သော မေးခွန်းဖြစ်၏။ သူ ဘယ်နေရာ ရောက်နေသည်၊ ဘယ်မှာရှိသည်ကို တိတိကျကျမပြောနိုင်ပေ။ ဖြစ်နိုင်သည်မှာ အာဖဂန်နှင့် ပါကစ္စတန်ကြား နယ်စပ်တွင် ရှိနိုင်သည်ဟုဆိုကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိုင်ပေါင်း ၁၅၀၀ ကျော် ရှည်လျားသော ဒေသကြီးဖြစ်၏။ အကြမ်းဖျင်းပြောရလျှင် ဝါရှင်တန်ဒီစီမှ ဒင်ဘာအထိ ကွာလှမ်းသော နေရာဖြစ်သည်။ ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန် နယ်စပ်တစ်လျှောက်လုံးသည် ခိုအောင်းဖို့ အဆင်ပြေဆုံး၊ ရှာဖွေရန် အခက်ခဲဆုံး၊ လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများလုပ်ရန် အကောင်းဆုံးနေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာတွင် ပါကစ္စတန် ပြည်နယ် နှစ်ခုရှိသည်။ ထို နှစ်ခုမှာ အာဖဂန်နှင့် ထိစပ်နေသလို ဘာလူချီစတန်ဒေသနှင့်လည်း ကျယ်ပြန့်စွာ ကပ်လျက်ရှိ၏။ အလွန်ပူလောင်သော သဲကန္တာရများရှိသလို အနောက်မြောက် နယ်ခြားပြည်နယ်နှင့်လည်း ဆက်စပ်နေသည်။ အလွန်မာသော ကျောက်တောင်တန်းကြီးများလည်းရှိ၏။ လူမျိုးစု အကြီးအကဲများသည် ထိုနေရာတွင် အခြေချကြသည်။ ပက်ရှ်တွန်းလူမျိုးများမှာ ထိုနေရာတွင် အားကောင်းကောင်းနှင့် နေထိုင်လွတ်ရှိ၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အင်အားအကောင်းဆုံးသော လူမျိုးစုများလည်း ရှိသည်။ ထိုဒေသတွင် ပက်ရှ်တွန်းဝါလီ ခေါ် ပက်ရှ်တွန်းတို့၏ ဥပဒေသာ စိုးမိုးထားသည်။ ဒုက္ခသည်များ၊ တစ်ဖက်နိုင်ငံမှ ပြေးလာသူများသည် ထိုနေရာတွင် ပုန်းအောင်းကြသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်များသည် ထိုနေရာတွင် ခိုအောင်းလျက်ရှိသည်မှာ သိသာပါသည်။

ဘင်လာဒင်သည် ထိုဒေသတွင် ပုန်းအောင်းနေသည်မှာ အလွန်ပင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်ခင်က ထုတ်လွှင့်ခဲ့သော သူ၏ ဗွီဒီယိုတီပီဓွေထဲတွင် နယ်စပ်ဒေသမှ ဝေးကွာလှသော

ဂုတစ်ခုထဲတွင် ရိုက်ကူးထားသော ဗွီဒီယိုခွေ ဖြစ်ပါသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ပြီးကတည်းက အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့မှ အရေးပါသူများကို ဖမ်းဆီးမိရာ သူတို့သည် လူမျိုးစုဒေသများတွင် နေထိုင်ကြောင်း သိကြရသည်။ သူတို့သည် ကရာချို၊ ပက်ရှိုဝါ၊ ကွက်တာ၊ ဖေဆာလာဘတ်၊ ဂျာဂရက်နှင့် ရာဝါပင်ဒီမြို့များတွင် မြေအောက်၌ ပုန်းလှုံ့၍ နေထိုင်ကြလေသည်။ ဘင်လာဒင်သည် မြို့ပြဒေသတစ်ခုခု၌ ဒုက္ခသည်တစ်ယောက်အဖြစ် နေထိုင်သည်လည်းဖြစ်နိုင်သည်။ လူမျိုးစုဒေသ အတွင်းပိုင်းတွင် နေထိုင်သည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အာဖဂန်နှင့် ပါကစ္စတန်နယ်စပ်တစ်လျှောက်၌ မြို့ငယ်လေး အများအပြား ရှိပါသည်။ ဘင်လာဒင်က ထိုနေရာများတွင် ပုန်းအောင်း၍လည်း နေနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင် ဘယ်မှာရှိလဲဆိုသည့် မေးခွန်းကို အရှင်းဆုံးဖြေရလျှင် ဘင်လာဒင် ဘယ်မှာရှိသလဲဆိုတာ ဘယ်သူမှ မသိကြပါဆိုသော အဖြေပင် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း-၁၄ ဘင်လာဒင်၏အမွေ

၂၀၀၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ (၆)ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ကျော့ဗလူ့ ဘုရိက အကြမ်းဖက်ဝါဒ တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အရေးကြီးသော မိန့်ခွန်းတစ်ခု ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။ ဝါရှင်တန်ဒီစီမှ ပြောကြားသော ထိုမိန့်ခွန်းတွင် သမ္မတဘင်လာဒင် နာမည်ကို အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တပ်၍ ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

‘အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်တွေ့ရဲ့ လူ့အများအပြား သတ်ဖြတ်ရေး သဘောတရားဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရာစုသစ်ကို စိန်ခေါ်နေပါတယ်။ အစွန်းရောက် အစ္စလာမ်မစ်တွေနဲ့ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေရတာဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်က ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲမှာ တိုက်နေသလိုပဲ။ အစ္စလာမ်မစ် အစွန်းရောက်ဝါဒတွေဟာ မွတ်ဆလင်ဘာသာကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သူတွေလို့ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သတ်မှတ်ပြီး ကမ္ဘာကြီးကို စိန်ခေါ်နေသူတွေပဲ။ ဆိုစမာဘင်လာဒင်ဆိုရင် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေကို ‘သူတို့အတွက် ကောင်းတာက ဘာလဲ။ မကောင်းတာကဘာလဲ’ လို့ ပြောကြားသွားခဲ့တယ်။ ဒီလူဟာ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ မိသားစုကနေ ပေါက်ဖွားလာတယ်။ သူက ဆင်းရဲတဲ့ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် အကာအကွယ်ပေးမယ် ကူညီမယ်လို့ ပြောပြီး သူတို့ကို လူသတ်သမားတွေ၊ အသေခံစားခဲ့သူတွေဖြစ်အောင် လုပ်ပါတယ်။ သူပြောတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံကို သွားရလမ်းဆိုတာဟာ ဒီလိုလုပ်တာလား။ သူပြောတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံကို သွားတဲ့လမ်းဆိုတာ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရန်သူအသစ်ဟာ အပြစ်မဲ့တဲ့ သူတွေကို စတေးပြီး သူတို့ရဲ့ နိုင်ငံရေးအမြင်ကို အကောင်အထည် ဖော်စေတာပဲ။ သူတို့ဟာ လူ့ဘဝအတွက်

www.burmeseclassic.com

သွေးအေးအေးနဲ့ အပြစ်မှတ်သူတွေကို သတ်ဖြတ်နေတာပါပဲ*

နှစ်တွေ ကြာလာခဲ့ပြီ။ သို့သော် ဘင်လာဒင်ကို မဖမ်းနိုင်ခဲ့သလို သတ်လည်း မသတ်နိုင်ခဲ့သေးပါ။ ထို့ကြောင့် အကျိုးဆက်ဟာ မည်ကဲ့သို့ ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသလဲ။ ဘင်လာဒင်ကို အရှင်ဖမ်းမိနိုင်မလား။ သူ ဘယ်မှာ ရောက်နေသလဲ။ သူ့ကို ဖမ်းမိလို့ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုနိုင်ပါ့မလား။ သူ့ကျူးလွန်ခဲ့သော ရာဇဝတ်မှုများသည် နိုင်ငံများစွာတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား ဖမ်းမိလျှင် နိုင်ငံတကာတရားရုံး၌ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုရပေမည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်က ဆဒမ်ဟူစိန်ကို အီရတ်တွင် ဖမ်းမိပြီး ရုံးတင်တရားစွဲခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ပင် ဘင်လာဒင်အား အရှင်ဖမ်းမိနိုင် ပါ့မလား။

အီရတ်အာဏာရှင်ကို ရုံးတင်တရားစွဲပြီးနောက် သူ၏ ပြစ်မှုများအတွက် သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သူ့ကို ရုံးတင်တရားစွဲပုံနှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ပုံတို့အား တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ သိမြင်စေခဲ့ပါသည်။ ဘင်လာဒင်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုလည်း ဖမ်းမိပြီး တရားစွဲဆိုနိုင်လျှင် သူ့ပုံရိပ်အား တစ်ကမ္ဘာလုံးအား ဖြန့်ချိရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်အား အရှင်ဖမ်းမိဖို့ကား လွယ်မည် မဟုတ်ပေ။ ဘင်လာဒင်ကိုယ်၌က သူ၏မြင့်မြတ်သော စစ်ပွဲတွင် မည်သည့်အခါမှ အရှင် အဖမ်းခံမည် မဟုတ်။ အသေခံဖို့ ပြင်ဆင်ထားသည်ဟု ကမ္ဘာကို အသိပေးပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ သူထုတ်ပြန်သော ကြေညာချက် များတွင်လည်း သူ အသေခံမည်ဟုသာ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြေညာခဲ့ပါသည်။

ဘင်လာဒင်ကို အသေဖမ်းမိလျှင်လည်း အချိန်တိုတစ်ခုအထိ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေး အကြမ်းဖက်မှုများ ပေါ်ပေါက်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။ ထိုသို့ အသေမိခဲ့လျှင်လည်း အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို အပြင်းအထန် ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ရာ ကျပေမည်။ ဘင်လာဒင်ကို ဖမ်းမိလျှင် အယ်လ်ကေးဒါးသည် အကြီးအကျယ် အထိနာသွားမည် ဖြစ်၏။ ထိုအဖွဲ့သည် ဘင်လာဒင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် သူ၏ ခန့်ညားသောပုံရိပ်က လွှမ်းမိုးထားလျက် ရှိသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ တိုက်ခိုက်မှုများ အောင်မြင်ခြင်းများသည် သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှုကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်တွင် သား ၁၁ ယောက် ရှိ၏။ ထိုသား ၁၁ ယောက်ထဲမှ အယ်လ်ကေးဒါး၏ ခေါင်းဆောင်နေရာကို ထားရန် တစ်ယောက်အား ရွေးချယ်သင့်သည်ဟု သူက ယူဆသည်။ *ဆက်* ဘင်လာဒင်ဆိုလျှင် အသက် ၂၀ အရွယ် ရှိသည်။ သူသည် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့တွင် အရေးပါသော အခန်း၌ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့သားက ဆက်ခံမည်ဆိုလျှင် ရွေးချယ်ဖို့ စဉ်းစားကြပေမည်။

ရေရှည်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဘင်လာဒင်၏ *အာဇာနည်ဖြစ်ရေး* ဆိုသော လွှဲဆော်ချက်မှာ သူတို့အဖွဲ့၏ သဘော

တရားလို ဖြစ်နေပါသည်။ ဆေယက်ကွတ်မှာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် အီဂျစ်အစိုးရက သေဒဏ်ပေးခဲ့သောသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် စာရေးဆရာတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်၏။ သူ သေဆုံးသွားသောအခါ ကွတ်က စာတစ်စောင်ရေးခဲ့သည်။ စာထဲတွင် အစ္စလာမ်ဘာသာ၏ ရန်သူများကို မြင့်မြတ်သောစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရမည်ဟု ပါသည်။ ထိုစာမှာ အလွန်ဩဇာ ရှိခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် ဘင်လာဒင် သေဆုံးသွားလျှင် သူရေးခဲ့သော စာများ၊ စကားများမှာ ထိုသို့ပင် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ကွတ်ထက်ပင် ပိုထင်ရှားသွားနိုင်သည်။ ဘင်လာဒင်၏ဩဇာမှာ ကွတ်ထက်ပင် သာလွန်လေသည်။ ဘင်လာဒင် သေဆုံး သွားလျှင် သူ့အယူအဆမှာ မွတ်ဆလင် စစ်သွေးကြွများ၊ ဘာသာရေး အစွန်းရောက်များကြားတွင် ဩဇာအာဏာရှိပြီး သူ့ကို အာဇာနည်ကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပေသည်။

ဖော်ပြပါ အချက်များမှာ ဘင်လာဒင်ရေးခဲ့သော သေတမ်းစာထဲမှ ထုတ်နုတ်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄ ရက်နေ့က ရေးသားပြီး ၂၀၀၂ ခု၊ အောက်တိုဘာလက အယ်လ်ဇာကူယ်လာ မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

* အလ္လာအရှင်မြတ်သည် ဂျီဟတ်ကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်းနှင့် အလ္လာရှင်မြတ်အား ကြည်ညိုလေးစားခြင်းအတွက် မိမိ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းအား လက်တွေ့သက်သေပြမည်ကို စိတ်ရှည်စွာ စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိသည်။ အလ္လာရှင်မြတ်အတွက် ကျွန်တော်၏ ဘဝကို ပေးလှူရန် အသင့်ဖြစ်နေသလို အလ္လာ၏ ဓားသွားအတွက် ရေးဖွဲ့သော လင်္ကာရှည်ကြီးကို ရေးစပ်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ် နှလုံးသားထဲတွင် အတွေးများ စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့လျက် ရှိပါသည်။ * မိစ္ဆာများကို တိုက်ခိုက်ကြ။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး မိစ္ဆာများကို ဆန့်ကျင်ကြ ဆိုသော အတွေးမှာ ကျွန်တော်၏ နှလုံးသားထဲတွင် စိမ့်ဝင်လျက် ရှိပါသည်။ အလ္လာအတွက် ရေးဖွဲ့သော လင်္ကာကို ကျွန်တော် အိပ်ရာမှနိုးတိုင်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ မပြတ်ရွတ်ဖတ်လျက် ရှိသည်။ ဤကဗျာသည် မြင့်မြတ်သော လင်္ကာအဖြစ် အချိန်အားလပ်တိုင်း ကျွန်တော် မပြတ်ရွတ်ဆိုခဲ့ပါသည်။

အို အမျိုးသမီးအပေါင်းတို့ ... ယင်းတို့သည် အလှပစွာများကို လိမ်းခြယ်ခြင်း မပြုကြပါနှင့်။ မိတ်ကပ်၊ ရေမွှေးစသော ထိုအလှအဆင် ပစ္စည်းများသည် အနောက်နိုင်ငံမှ ယောက်ျားများကို ဆွယ်သော ပြည့်တန်ဆာများနှင့် မိန်းမများ အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အို ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ဇနီးများ၊ သင်တို့သည် အလ္လာရှင်မြတ်ကို ရိုသေလေးစားစွာဖြင့် ပူဇော်နေသူများ ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်အား အလုပ်အကျွေး ပြုနေသူများ ဖြစ်သည်။ သင်တို့သည် ဆူးလွှမ်းသောလမ်းကို လျှောက်နေကြ၏။ သင်တို့သည် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်နေကြ၏။ ကျွန်ုပ် မရှိသည့်အခါ သင်တို့၏ ဆွေမျိုးများကို နှစ်သိမ့်ရန် ကျွန်ုပ်တို့နေရမည်။ အခက်အခဲများကို

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လာဒင်

ခွဲပေယူရန် အသင့်ရှိနေရမည်။

ကျွန်ုပ်၏ သားသမီးအပေါင်းတို့ ... ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်ကြပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် သင်တို့အတွက် အချိန်အနည်းငယ်သာ ပေးခဲ့ရသည်။ ဂျီဟတ်၏ ခေါ်သံကို ကျွန်ုပ် ဖြေကြားပြီးကတည်းက သင်တို့နှင့် ဝေးကွာခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ခက်ခဲ ပင်ပန်းခဲ့သောလမ်းကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီးပြီ။ ထိုလမ်းသည် ကြမ်းတမ်းပြီး အသက်ပေးရမည့်လမ်း ဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ရပြီ။ သစ္စာမဲ့သူများ၊ ကျေးဇူးကန်းသူများ၊ ရက်စက် ယုတ်မာသူများ စသည့် လူများနှင့် ကိစ္စရပ်များကို တွေ့ဆုံနိုင်ပါသည်။ သင်တို့ကို ကျွန်ုပ် အကြံပြုလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ် မရှိသည့်နောက် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့နှင့်တွဲ၍ အလုပ် မလုပ်ပါနှင့်။ တပ်ဦး (ခရူးဆိတ် စစ်သည်များနှင့် ဂျူးများကို တိုက်ခိုက်နေသော အစ္စလာမ်မစ်တစ်ဦး) နှင့်အတူတွဲ၍ အလုပ် မလုပ်ပါနှင့်*ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ဘင်လာဒင်၏ ယောက်ဖတော်သူ ဂျူးခါလီဖာ၏ ပြောကြားချက်

*အိုစမာရဲ့သား အိုမာဟာ အခုဆိုရင် အသက် ၂၄၊ ၂၅ လောက် ရှိတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးကတည်းက သူ အာဖဂန်မှာ ရှိနေခဲ့တယ်။ အဲဒီ တိုက်ခိုက်မှုကြီး မဖြစ်ခင်က သူ့အဖေက သူ့ကို ကြီးကျယ်တဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ အိုမာဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျကနေ အာဖဂန်ကို ရောက်လာပြီး သူ့အဖေပြောတာကို ကြားရတော့ တော်တော်လေး စိတ်ဆိုးသွားတယ်။ သူ့အဖေ ပြောတာကို သဘောမကျဘဲ စိတ်ဆိုးနေပါတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်တာကိုလည်း ကြားရော သူက သူတို့တွေ ဘာတွေတွေ့ပြီး ဘာတွေ လုပ်နေသလဲ။ ဒီအမြဲ အဆောက်အဦကို ဘာကြောင့် ဖျက်ဆီးလိုက်ရသလဲ။ ဒါဟာ အလွန်မိုက်တဲ့ အတွေးအခေါ်ပါလားလို့ ပြောပါတယ်။

အခုဆိုရင် အိုမာဟာ သူ့ကိုယ်သူ ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေပြီ။ ဘာလို့လဲဆိုရင် အိုစမာဟာ သူ့ကလေးတွေကို ပညာမသင်ပေးခဲ့လို့ပါပဲ။ အိုစမာက သူ့ကလေးတွေကို ရှေးရိုးစွဲတွေပဲ ဖြစ်ရမယ်။ ခေတ်ပညာတတ်စရာ မလိုဘူး။ သူ သားတွေအနေနဲ့ ကုရ်အန်ကျမ်းကိုပဲ ကျက်မှတ်ရမယ်။ နောက် တမန်တော် ပြောကြားတဲ့ ဟာဒစ်ကိုလည်း ကြေညာရမယ်။ ကဗျာတွေကို ကျက်မှတ်ထားရမယ်လို့ အိုစမာက အမြဲပြောလေ့ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အိုမာဟာ သူပညာ မသင်ခဲ့ရတာကို အလွန်စိတ် မကောင်းဖြစ်နေ တာပေါ့။ သူနဲ့ သူညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတွေ ယှဉ်ကြည့်တဲ့အခါ အလွန် ကွာခြားနေတာ တွေ့ရတယ်။ သူ အလွန် ဝမ်းနည်းပါတယ်။ သူ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ဝမ်းကွဲအားလုံးဟာ ကောလိပ်တွေ တက်ပြီး ပညာတတ်ကြီးတွေ ဖြစ်နေကြပါတယ်။

အဗ္ဗဒူလာအက်ဇန်၏သား ဟူတောဖာအက်ဇန်၏ ပြောကြားချက်

“ဘင်လာဒင်ရဲ့သားတွေဖြစ်တဲ့ အဗ္ဗဒါလာနဲ့ အိုမာဟာ ဆော်ဒီအာရေဗျမှာ နေကြပါတယ်။ နောက်တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ အက်ဘဒဲလ်ရာမန်ကတော့ သူ့အမေနဲ့အတူ ဆီးရီးယားမှာ နေပါတယ်။ သူ့အမေက အိုမာရဲ့ပထမဇနီးပါ။ သူတို့က ဒမတ်စကတ်မှာ နေတယ်။ ကျွန်တို့သားသမီးတွေကတော့ အာဖဂန်မှာပဲ ရှိပါတယ်။

အာဖဂန်စစ်ပွဲပြီးတော့ အိုမာဟာ ဆော်ဒီကို ပြန်လာပါတယ်။ သူက သူ့အဖေရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို သဘော မတူဘူး။ အဖေကို ဆန့်ကျင်တဲ့သားတစ်ယောက်ပါပဲ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးအပြီး နှစ်နှစ်လောက် အကြာမှာ သူနဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ မက္ကာက ဟတ်(ချ်)ဘုရားပူးမှာ တွေ့တာပါ။ လေးရက်လောက် အတူနေခဲ့ ကြတယ်။ ရွက်ဖျင်တဲ တစ်ခုထဲမှာ သူနဲ့ ကျွန်တော် စကားပြော ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က ‘၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု ကို ဘယ်လို ထင်သလဲ’ လို့ မေးတော့ သူက ‘ဒါတကယ့်ကို ရူးသွပ်တဲ့ အလုပ်တစ်ခုပဲ။ ဒီလို တိုက်ခိုက်တဲ့ သူတွေဟာ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်တဲ့ရုပ်သေးတွေပဲ။ သူတို့ဟာ အားလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်ကြတယ်။ ဘာမှကို မကျန်အောင် ဖျက်ဆီးပစ်ကြတာ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်လိုက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဘာအကျိုးတွေ ရလိုက်သလဲ။ ဒီလို တိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို အီဂျစ်အရူးတွေ လုပ်တာပေါ့’ လို့ ပြောပါတယ်။ နောက်ပြီး သူက သူ့အဖေကိုလည်း မကျေမနပ်နဲ့ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်”

၁၉၉၆ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် အင်တာဗျူးခဲ့သော အက်ဘဒဲလ် ဘာရီအက်ဝစ်၏ ပြောကြားချက်

“အိုမာဘင်လာဒင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မတူတဲ့ အကဲဖြတ်ချက်တွေ အမျိုးမျိုး ရှိကြပါလိမ့်မယ်။ တချို့ကတော့ သူဟာ သူ့ရဲကောင်း အသွင်လက္ခဏာတွေနဲ့ ရန်သူတွေကို တိုက်ခိုက်တယ်။ အင်အားကြီးတဲ့ ဂိုးလီးယက်လို လူထွားကြီးကို ဒေးဗစ်လို လူငယ်လေးက စိန်ခေါ် တိုက်ခိုက်တာမျိုး လုပ်ခဲ့တယ်။ ဘင်လာဒင်က ဒေးဗစ်နဲ့ တူပြီး အမေရိကန်တွေက ဂိုးလီးယက်နဲ့ တူတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ တချို့ကတော့ သူဟာ ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်နေပြီး စိတ်ရူးပေါက်ရာ လျှောက်လုပ်နေပြီလို့ ဆိုကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အိုမာ ဘင်လာဒင်ကို ဘယ်လိုမြင်သလဲဆိုတော့ သူဟာ အမေရိကန်တွေရဲ့ မျက်စိကို ဖွင့်ပေးလိုက်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ အမေရိကန် တွေဟာ အာရပ်ကမ္ဘာက အကျင့်ပျက် အုပ်စိုးသူတွေကို ထောက်ပံ့နေတယ်။ အာရပ်ကမ္ဘာက ပုပ်သိုးနေတဲ့ အကျင့်ပျက်သူတွေကို ထောက်ခံကူညီနေတယ်။ အရင်ကတော့ အမေရိကန်တွေဟာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ နေကြတာပေါ့။ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်လည်း ပြီးရော အမေရိကန်တွေက နိုးကြားလာတယ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း

www.burmeseclassic.com

မှာ အင်အားကောင်းကောင်း လုပ်သင့်တာတွေကို လုပ်သွားတယ်။ အစွန်းရောက်ဝါဒီတွေကို တိုက်ခိုက်ပစ်တယ်။ အနောက်နိုင်ငံတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အစွန်းရောက် အစွလမ်းအခြေခံဝါဒကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ချေမှုန်းပစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဘင်လားဒင်၏ ကိုယ်ရုံတော်တပ်မှူးဟောင်းဖြစ်သူ အဘူဂျန်ဒဲလ်၏ ပြောပြချက်

*အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာ သဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။ အရင်က လက်နက်ကိုင် အုပ်စုတစ်ခုပဲ။ အဲဒီအုပ်စုကနေ သဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဆိုတာ အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ပုံဖော်ပေးတဲ့ သဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်စေတာကတော့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုပါပဲ။ ကမ္ဘာမှာ ရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင် အားလုံးဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်ဆိုးကြီးအပေါ် ကြေကွဲ ပူဆွေးပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြပါတယ်။

ပြဿနာအားလုံးရဲ့ အရင်းအမြစ်က ဘာလဲလို့ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားတဲ့အခါ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ ပြည်တွင်း ရေးပြဿနာ၊ မွတ်ဆလင်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လို့ပါပဲ။ ကမ္ဘာရဲ့ အရှေ့ဖျားကနေ အနောက်ဖျားအထိရှိတဲ့ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတွေ၊ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အမေရိကန်တွေက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခါ အယ်လ်ကေးဒါးလို အဖွဲ့မျိုးတွေက ဒီလို စွက်ဖက်တာမျိုးကို ရပ်တန့်ပစ် ရမယ်။ ကျူးကျော်လာတဲ့ သူတို့ လက်တံတွေကို ရိုက်ချိုးပစ်ရမယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ဒါဟာ သူတို့ လမ်းစဉ်ပဲ။ အမေရိကန်ကို လက်နက်နဲ့ တိုက်ရိုက်ချေမှုန်းရမယ်လို့ သူတို့က သဘောထားကြတယ်။ အခုဆိုရင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်တွေ၊ အင်အားစုတွေက အမေရိကန်တွေကို တိုက်ခိုက်နေကြပြီ။ သူတို့ဟာ ရှိတံအိမ်စာဘင်လားဒင်ကို သစ္စာခံပြီး အမေရိကန်ကို တိုက်ခိုက်နေကြတာပါပဲ။

တကယ်လို့ ဘင်လားဒင် သေဆုံးသွားပြီဆိုပါတော့ ... ဒီလိုဆိုရင် သူဟာ မွတ်ဆလင်တွေအတွက် သင်္ကေတ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ သူ့ကို ကြည်ညိုလေးစားသူတွေက သူ့လမ်းအတိုင်း လိုက်သွားကြလိမ့်မယ်။ သူဟာ သူ့အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆအတွက် စံပြုပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ယုံယုံကြည်ကြည် စွန့်လွှတ်သွားတဲ့သူလည်း ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ သူ့လူတွေက သူနင်းခဲ့တဲ့ ခြေရာအတိုင်း လိုက်ကြမှာ ဖြစ်တယ်။ သူ သေဆုံးသွားပြီဆိုရင် သူ့ရဲ့သေဆုံးမှုဟာ အယ်လ်ကေးဒါးအတွက် တကယ်အင်အားကြီး ဖြစ်သွားပါမယ်။ သူ့လျှောက်တဲ့လမ်းဟာ အာဇာနည်တွေ လျှောက်တဲ့လမ်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့လျှောက်တဲ့လမ်းအတိုင်း

စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ လျှောက်လှမ်းကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူအဖမ်းခံရရင် အခြေအနေတစ်မျိုး ပြောင်းမှာ ဖြစ်တယ်။ အားလုံးဟာ အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက် သွားလိမ့်မယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ သူတို့ ရွုံးပြီလို့ တွက်လိမ့်မယ်။ မှတ်ဆလင် ဘာသာဝင် တွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာလည်း အနာဂတ် ပျောက်သွားပြီလို့ တွေးလိမ့်မယ်'ဟု ပြောခဲ့သည်။

ခါလစ်ခါဝါကူသည် ပါကစ္စတန် လေတပ်မှ အရာရှိဟောင်းတစ်ဦး ဖြစ်၏။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဘင်လာဒင်နှင့်အတူ လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'သူဟာ ဘယ်တော့မှ အဖမ်းခံရမယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ ဆဒမ်ဟူစိန်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာ အိုစမာ ဖြစ်တယ်။ အိုစမာက သေခြင်းတရားကို ချစ်သူပါ။ သူဟာ သူ့အခန်းကဏ္ဍကို ကောင်းကောင်း ကစားနိုင်တယ်။ အိုစမာက အိပ်ပျော်နေတဲ့ ဘင်လာဒင်တွေကို နှိုးလိုက်ပါတယ်'

ဂျမားအစ္စမေးသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သော ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဘင်လာဒင်နှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခဲ့ပြီးနောက် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တွေ့ဆုံခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

'ဘင်လာဒင်သာ အသတ်ခံလိုက်ရပြီဆိုရင် သူ့နေရာကို အစားထိုးလို့ ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့လို ဩဇာအာဏာ ကြီးပြီး လူချစ်လူခင်ပေါတဲ့သူ မပေါ်လာနိုင်ဘူး။ အေမန် အယ်လ်ဇာဝါဟီရီက ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ ခေါင်းဆောင်တော့ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ခေါင်းဆောင်တင်လိုက်ရင် တခြားအိဂျစ်တွေက စိန်ခေါ် လာလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ အိုစမာဘင်လာဒင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တာကိုတော့ တခြား ဘယ်သူမှ စိန်မခေါ်ပါဘူး။

ဘင်လာဒင်သာ သေဆုံးသွားမယ်ဆိုရင် ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုဟာ အလွန်ကို ကြီးထွားလာလိမ့်မယ်။ အဆပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်ကို ကြီးထွားလာမှာ သေချာပါတယ်။ သူဟာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က ထင်ရှားခဲ့တဲ့ အိဂျစ်ဂျီဟတ် ခေါင်းဆောင် ဆေယစ်ကွတ်ထက်ကို ပိုပြီးထင်ရှားတယ်။ ပိုပြီးလည်းထောက်ခံမှုများတယ်။ ကမ္ဘာမှာရှိတဲ့ အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွတွေအားလုံး ဆယ်စုခေတ်ရဲ့ သတင်းနည်းပညာကြောင့် သူ့ကို ပိုသိကြပါတယ်' ဟု ဆိုသည်။

မွန်တက်ဆာဆယ်လ်ဇေယက်သည် အိဂျစ်လူမျိုးရှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်ကာ အေမန်အယ်လ်ဇာဝါဟီရီနှင့် အီဂျစ်ဗဟင်

www.burmeseclassic.com

ထဲ၌ သိကျွမ်းရင်းနှီးခဲ့သည်။ သူတို့ ၂ ဦးစလုံးသည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်က အီဂျစ်သမ္မတအန်ဝါဆဒတ်ကို လုပ်ကြံမှုဖြင့် အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်၏။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ဇေယက်က 'အယ်လ်ကေးဒါး လမ်းကြောင်း' The Road to al Qaeda ဆိုသော စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ဇာဝါဟီရီအကြောင်း ဝေဖန်သုံးသပ်ထားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲမှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

အစ္စလာမ်မစ်တွေကြားမှာလည်း မတူညီမှုတွေ အများကြီးရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဇာဝါဟီရီနှင့် ကျွန်တော့် ကြားတွင် သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်မှုများ ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ဆူပါပါဝါ အင်အားကြီးနိုင်ငံကြီးနှင့် ဆက်ဆံရေး ကောင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုသည် ဖြစ်သည်။ ဇာဝါဟီရီက အမေရိကန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများ၏ တုံ့ပြန်မှုကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လက်စားချေ လက်တုံ့ပြန်ရန် ဖြစ်သည်။ ထိုသည်မှာ ကမ္ဘာ့အစ္စလာမ်မစ်လှုပ်ရှားမှုကို အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ပါ။ အမေရိကန်နှင့် တခြားအစိုးရများက အစ္စလာမ်မစ်များကို ချေမှုန်းသတ်သင် ခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော်တို့မျက်စိရှေ့မှာ မြင်ခဲ့ရပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်ရှိ အစ္စလာမ်မစ်များမှာ အားလုံးလိုလို အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသူများ မဟုတ်ပါ။ ပတ်သက်သူရော၊ မပတ်သက်သူပါ ရှိပါသည်။ တချို့ အုပ်စုများက ဘင်လားဒင်၏ အယူအဆသဘောထားကို လက်မခံကြပါ။

ဘင်လားဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့၏ အပြုအမူကို အီဂျစ်မှ လာရောက်ကြသော အစ္စလာမ်မစ်အများအပြား၏ မျက်စိထဲတွင် သဘောမတွေ့ကြပါ။ ဝေဖန်စရာ အများအပြားရှိပါသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ရောက်နေသော အာရပ်များအားလုံးက သူတို့ကို လေးစားနေသူများချည်း မဟုတ်ပါ။ တချို့မှာ ကျွန်တော်နှင့် အဆက်အသွယ် မရှိပါ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဆိုလျှင် သဘောမတွေ့သူ အများအပြားရှိသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုကို လက်မခံပဲ ဝေဖန်သူများ ရှိသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များကို မကြည်လင်ကြတော့ပေ။ လက်ခံသူ၊ လက်မခံသူများ ရှိကြပါသည်။ အစ္စလာမ်မစ်အများအပြားတွင် အမြဲတမ်းတိုက်ခိုက်မှုကို လိုလားသူ များပါဝင်နေသလို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဖြေရှင်းချင်သူများလည်း ပါဝင်လေသည်။ အီဂျစ်အစ္စလာမ်မစ်များကို ဘင်လားဒင်၏ လက်အောက်သို့ရောက်အောင် သိမ်းသွင်းသော ဇာဝါဟီရီကို ဆန့်ကျင်သူများလည်း ရှိသည်။ တိုက်ခိုက်လိုစိတ်ပြင်းသော အစ္စလာမ်မစ်များက အာဖဂန်ကို အမေရိကန်တို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အီဂျစ်အစိုးရ ကို သူတို့တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက် အခွင့်အလမ်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံပြင်ပမှနေ အီဂျစ်အစိုးရကို ဖြုတ်ချနိုင် သည် ဟုမြင်ကြသည်။ မည်သည့်နိုင်ငံကမှ အမေရိကန်၏ ရန်သူအဖြစ် ရပ်တည်ဖို့ မကြိုးစားချင်ကြပါဟု ဆိုခဲ့သည်။

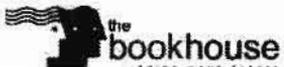
ရာဟီမူလာယူစွတ်စေသည် ပါကစ္စတန်မှ ထိပ်တန်းသတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ်များက ဘင်လာဒင်နှင့် ၂ ကြိမ်တိုင် အင်တာဗျူးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

‘မစ္စတာဘင်လာဒင်ဟာ သူ့ယုံကြည်ချက်အတွက် သူ့ဘဝကို စတေးခံဖို့ အသင့်ဖြစ်နေတဲ့သူလို့ ကျွန်တော် မြင်ပါတယ်။ သူဟာ တိုက်ပွဲကို တိုက်ခိုက်ဖို့အတွက်လည်း သဘောကျတယ်။ အာဇာနည် တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ချင်ပါတယ်။ သူဟာ အရုံးပေးလက်မြောက်မယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို ရန်သူက လိုက်ဖမ်းလို့ အဖမ်းခံ မည့်သူလို့လည်း မထင်ဘူး။ သူ့ကို အရှင်ဖမ်းမိပြီး နယူးယောက်က တရားရုံးမှာ တင်မှာကိုလည်း သူ့ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ သူ့ရဲ့နောက်ဆုံး ထွက်သက်အထိ အသေခံတိုက်မယ့် လူမျိုးပဲ။ အဲဒီလိုလုပ်မယ်လို့လည်း ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ မူဆလင်ဘာသာဝင်အားလုံးအတွက် အများကြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး အာဇာနည်တစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ကို တွန့်ဆုတ်သွားမယ့်သူ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ယုံကြည်တယ်။ သူဟာ အသက်ရှင်ရတာထက် သေရတာကိုပိုပြီး မြတ်နိုးတဲ့သူလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်’

အဘူမူဆင်အယ်လ်ဆူရီသည် ဘင်လာဒင်နှင့် နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာစွာ အပေါင်းအသင်းဖြစ်ခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူက သူရေးသားသော ‘နိုင်ငံတကာ အစ္စလာမစ်တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲခေါ်သံ’ The International Islamic Resistance Call ဆိုသော စာအုပ်ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ထိုစာအုပ်မှာ ဂယတ် ရိုက်ခတ်မှုများဖြစ်ခဲ့သည်။ သူက ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုမှာ အကြီးအကျယ်ပျက်စီး သွားခဲ့ရသည်ဟု ရေးခဲ့လေသည်။

‘အစ္စလာမ်လူထုရဲ့အနေအထားတွေက ပြောင်းလဲသွားပါပြီ။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပြီးကတည်းက အခြေအနေတွေဟာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်။ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ မိတ်ဆွေမျိုးတွေနဲ့အတူ ဦး ဆောင်တဲ့အခန်းကို ရောက်သွားကြတယ်။ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက်ရဲ့ အကျိုးဆက်တွေပေါ့။ မြတ်ဆလင်တွေက အဆိုးဘက်ကိုရောက်သွားကြတယ်။ လူတွေက သူတို့ကို အကောင်းမမြင်တော့ဘူး။ သံသယနဲ့ ကြည့်လာ ကြတယ်။

အမေရိကန်တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန်အစ္စလာမစ် စော်ဘွားများနိုင်ငံဆိုတာကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီ။ အာဖဂန် ဟာ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေ ခိုလှုံရာဒေသဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အခုအဲဒီအခြေအနေတွေနဲ့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါပြီ။ အမေရိကန် တွေဟာ အာဖဂန်နစ္စတန် စော်ဘွားများနိုင်ငံကို တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါ မူဂျာဟစ်ဒင်ရာပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်

ပစ်လိုက်တယ်။ အမေရိကန်က ဂျီဟတ်စစ်သည်တော် ၆၀၀ ကျော်ကိုလည်း ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့တယ်။ ဒီ ဂျီဟတ်တွေက ပါကစ္စတန်ကလာတဲ့သူတွေ၊ အာရပ်နိုင်ငံတွေကလာတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၆၀ ခုနှစ် များက ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုဟာ ဂုဏ်ရောင်ပြောင်ခဲ့ပါတယ်။ ၇၀ ခုနှစ်၊ ၈၀ ခုနှစ်တွေအထိ အားကောင်းဆဲပါပဲ။ အဲဒီလို အားကောင်းခဲ့လို့ပဲ အာဖဂန်ကို အစ္စလာမ်မစ်စော်ဘွားများနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်နိုင်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ စက်တင်ဘာ (၁၁)ရက် အဖြစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် အဖျက်ဆီးခံလိုက်ရပါပြီ။

ကလင်တန်အုပ်ချုပ်မှုဟာ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အဆုံးသတ်သွားတယ်။ ဘုရိက အမေရိကကို အုပ်ချုပ် လာခဲ့တယ်။ သူဟာ မွတ်ဆလင်တွေကို ခရူးဆိတ်စစ်ပွဲဆင်ပြီး တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ ပထမဘုရင်ရဲ့ သားပါပဲ။ အခု ဂျူနီယာဘုရင်တက်လာတာဟာ အစွန်းရောက်ခရစ်ယာန်တွေ အာဏာရလာတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အယူအဆတွေကို အရက်မရှိ စတင်ဖြန့်ချိကြတယ်။ သူတို့ ယုံကြည်ချက်၊ စီမံကိန်းတွေကိုလည်း ကျင့်သုံးလာတယ်။ နီယိုကွန်တွေက အမေရိကဟာ ရောမအင်ပါယာကြီးကို အမွေဆက်ခံသူ ဖြစ်တယ်လို့ ကြွေးကြော်ကြတယ်။ အမေရိကအနေနဲ့ စစ်ပွဲကနေ တရားမျှတမှုကို ထူထောင်မယ်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒဆန့်ကျင် ရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွဲပြီး အစ္စလာမ်တွေရဲ့နိုးကြားမှုကို ချိုးနှိမ်ပစ်လိုမိမယ်”

ဆက်အယ်လ်ဇာဂီသည် ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လန်ဒန်တွင်အခြေစိုက်သော ဆော်ဒီဆန်ကျင် ရေး အတိုက်အခံအုပ်စုနှင့်ပူးပေါင်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

‘အယ်လ်ကေးဒါးရဲ့ဩဇာဟာ မွတ်ဆလင်နဲ့အာရပ်ကမ္ဘာမှာ အခုဆိုရင် အကြီးအကျယ်လွှမ်းမိုးထားတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးတဲ့နောက် အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တွေက ဘာပဲလုပ်လုပ် ဘင်လာဒင်ရဲ့အလိုအတိုင်း လိုက်နေရတယ်လို့ ထင်တယ်။ အခုအချိန်ဟာ မွတ်ဆလင်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေနဲ့ ထောက်ခံတဲ့ သူတွေကြားမှာ အားပြိုင်နေတယ်လို့ ယူဆပါတယ်’

နီမန်ဘီနော့မန်းသည် လစ်ဗျားလူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းက အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

‘၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုဟာ ရှိနေတဲ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ၉၅% ကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဟာ စစ်ပွဲထဲ တိုက်ရိုက်ပါဝင်လာတယ်။ အယ်လ်ကေးဒါးဟာ နောက်ထပ်ရပ်တည်လို့ မရတော့ဘူး။

ဘင်လားဒင်ဟာ မဟာဗျူဟာအရမဟုတ်ဘဲ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာအရကို အခုဆိုရင် ဖယ်ရှားခံလိုက်ရပြီလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာတွေဟာ မဟာဗျူဟာကို လွှမ်းကျော်သွားခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ နည်းဗျူဟာ တွေကတော့ လူတွေကို သတ်မယ်၊ ပစ်ခတ်မယ်၊ ဗုံးခွဲမယ်၊ ဖျက်ဆီးမယ်ဆိုတာပါပဲ။ သူဟာ ဒီနည်းဗျူဟာတွေ ကို အာပနန်မှာရော၊ အီရတ်မှာရော၊ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပမှာပါလုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ ဒီလူတွေကို ဘာမှပြောလို့ မရတော့ဘူး။ သူတို့ဟာ လူတွေကို သတ်တယ်၊ ပစ်ခတ်တယ်။ နောက် သူတို့ ဘာသာအသေခံနေကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ ဘင်လားဒင်နဲ့ သူ့အုပ်စုဟာ ဘာမှမလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘာကိုမှလည်း ထိထိရောက် ရောက် မစွမ်းဆောင်နိုင်တော့ဘူး။ သူတို့အားလုံးဟာ ကျဆုံးနေကြပြီ။ ဘင်လားဒင်ကို လူအများရဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ လည်း ကျဆင်းနေပြီ။ သူတို့ဟာ အနိုင်ဘက်မှာမရှိဘဲ အရှုံးဘက်မှာ ရှိနေကြတယ်။ တိုးတက်မှု ဘာရှိသလဲဆို တော့ ဘာမှမရှိဘူး။ အသေခံဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်တာပဲ ရှိနေပါတယ်။

၇၀ နဲ့ ၈၀ ခုနှစ်တွေမှာ ဂျီဟတ်အုပ်စုတွေက တိုက်ပွဲတွေ အများကြီးတိုက်နိုင်တယ်။ ၉၀ ခုနှစ်တွေအထိ အစိုးရတွေကို ပြုတ်ကျအောင် တိုက်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ကျွန်တော်က ဇာဝါဟီရီကို *ကျွန်တော်တို့ ကျဆုံးနေပြီ။ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုလည်း ကျဆုံးနေပြီ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အင်အားသစ်တွေ ထပ်မစည်းရုံး နိုင်တော့လို့ပါပဲ လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါဟာစစ်ပွဲ ဥပဒေသပါပဲ။ ပြောက်ကျားစစ်ပွဲမှာ လူထုကိုမစည်းရုံးနိုင်ရင် ကျဆုံးမှာပါပဲ။ ဒါကို ပြောက်ကျားစစ်ပွဲရဲ့ ဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ မော်စီတုန်းကလည်း ပြောခဲ့ပါတယ်။ လူထုကို အသစ်စည်းရုံးနိုင်ဖို့ဟာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ မော်က လူထုကိုကောင်းကောင်းစည်းရုံးနိုင်သူပဲ။ ကျွန်တော်တို့က လူထုကိုလည်း မစည်းရုံးနိုင်ဘူး။ အသစ်လည်း မတိုးချဲ့နိုင်ဘူး။ ဒါဟာ ရှုံးနိမ့်မှုပါပဲ’

**ဇာဝါဟီရီက သူ၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော ‘တမန်တော်၏ အောင်တံခွန်အောက်မှ သူ့ရဲ့ကောင်းများ’
Knights under the Prophet's Banner**ဆိုသော စာအုပ်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို အထဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါး၏ လူထုနှင့်ဆက်သွယ်ရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုအကြောင်းကို အလေးထားရေးသားထားခဲ့သည်။

ဂျီဟတ်၌လှုပ်ရှားမှုသည် လူထုနှင့်အနီးကပ်ဆုံး ရှိရမည်။ လူထုနှင့် တရင်းတန်းဆက်ဆံနေရမည်။ လူထု၏ ယုံကြည်မှု၊ လူထု၏ လေးစားမှု၊ လူထု၏ ချစ်ခင်မှုရမှသာ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ က သူတို့ကို ချစ်ခင်မှုမရှိရင် လူထုကလည်း ချစ်ခင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို ကရုမထားရင် သူတို့ကလည်း ကရုထားမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ကို ကာကွယ်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေရမယ်။

မွတ်ဆလင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ လူထုထောက်ခံမှုရှိမှ ရှင်သန်နိုင်မယ်။ မူဂျာဟစ်ဒင်တွေဟာ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူထုကို နားမလည်ဘဲနဲ့ သူတို့ရဲ့ အရေးတော်ပုံကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ရဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေကို လူထုလက်ခံနိုင်အောင်ပြုရမယ်။ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံမှာ လူထုကို နားလည်သဘောပေါက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကြွေးကြော်သံမျိုးကို ချမှတ်ထားရမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ လုံးလုံး အစ္စရေးကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုကို မွတ်ဆလင်အားလုံးလိုလိုက ထောက်ခံကြတယ်။ ပါလက်စတိုင်းအရေးတော်ပုံအတွက် လူထုအားလုံးက ထောက်ခံကြပါတယ်။ မော်ရိုကိုကနေ အင်ဒိုနီးရှားအထိ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံအသီးသီးက လူထုအားလုံးက ထောက်ခံကြတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၅၀လုံးလုံး ပါလက်စတိုင်းကို ပြည်သူတွေက ထောက်ခံအားပေးခဲ့ကြတယ်။ အာရပ်အားလုံးကလည်း ပါလက်စတိုင်းပြည်သူတွေကို စာနာပြီးထောက်ခံကြတယ်။ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာဝင်မဟုတ်တဲ့သူဖြစ်ဖြစ် ပါလက်စတိုင်းအရေးတော်ပုံကို ထောက်ခံကြပါတယ်။

အခုဆိုလည်း မွတ်ဆလင်နိုင်ငံက ပြည်သူတွေဟာ ဂျီဟတ်အရေးတော်ပုံကို ထောက်ခံရမယ်။ အမေရိကန်တွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဂျီဟတ်အရေးတော်ပုံဟာ ပြည်သူတွေက ထောက်ခံမှ အောင်မြင်မှာပါ။

ဒါဟာ သဘောတရားရေးတိုက်ပွဲပဲ။ ဒါဟာ ရှင်သန်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ အမှန်တရားမရှိတဲ့ စစ်ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ ပိုပြီးအရေးကြီးတာကတော့ ဒီပန်းတိုင်ကို မျိုးဆက်တွေအများကြီးက အောင်မြင်အောင် တိုက်ပွဲဝင်ကြရမှာပါပဲ။ ပါလက်စတိုင်းက ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေ၊ ဆီးရီးယားက ခရူးဆိတ်စစ်သည်တွေဟာ အလယ်ခေတ်တုန်းက ဒီနှစ်နိုင်ငံကနေ ဆုတ်ခွာသွားကြရတယ်မဟုတ်လား။ ပြင်သစ်သိမ်းပိုက်ထားတဲ့ အယ်ဂျီးရီးယားဟာ ရာစုနှစ်တစ်ခုကျော်တဲ့အထိ ပြင်သစ်လက်အောက်မှာ ရှိပေမယ့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှာ ထွက်သွားရတယ်မဟုတ်လားဟု ရေးခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဘင်လားဒင်ကို လူယောင်ဖန်ဆင်းထားသော မကောင်းဆိုးဝါးတစ်ကောင်အဖြစ် မြင်ကြသည်။ သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို 'အစ္စလာမ်စ် ဖက်ဆစ်ဝါဒ' ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ သူကို မကောင်းဆိုးဝါး ဒုစရိုက်သမားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြလေသည်။ ဘင်လားဒင်သည် ရာဇဝတ်မှု အများအပြားကို ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ရေးသားသော ပညာတတ်စာရေးဆရာတစ်ဦးကဲ့သို့ သူဖန်တီးချင်သည်ကို ရက်ရက်စက်စက် ဖန်တီးသည်ဟုလည်း အမေရိကန်

နိုင်ငံသားများက သဘောထားလေသည်။

ကျွန်တော့် အမြင်အရမူ ဘင်လာဒင်သည် ပညာတတ် နိုင်ငံရေးဇာတ်ကောင် တစ်ကောင်ဟု မြင်သည်။ သူသည် အနောက်နိုင်ငံကို ဆန့်ကျင်သော ဘာသာရေးစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲနေပြီး သူက ထိုစစ်ပွဲကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ယုံကြည်နေသည်ဟု သဘောထားပါသည်။ ဘင်လာဒင်က သူ၏ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်များကို အကြမ်းဖက်ဝါဒဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသူဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးက အစွဲရမ်းနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသော မိနာချပ်ဘီဂင်နှင့် သူ၏ အာဂ္ဂန် အဖွဲ့အစည်းသည် ပါလက်စတိုင်းဒေသရှိ ဗြိတိသျှတို့မှတ်များကို ဦးတည်ပြီး အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်းဒေသမှ ဗြိတိသျှတို့ အမြန်ဆုံးဆုတ်ခွာသွားရန် တမင်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုမဟာဗျူဟာမှာ အောင်မြင် သွားခဲ့လေသည်။ ဘင်လာဒင်၏အဖွဲ့မှာ လူထောင်ပေါင်းများစွာကို သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ အာဂ္ဂန်အဖွဲ့အစည်း တိုက်ခိုက်သော သားကောင်းများမှာမူ အရည်အတွက် နည်းလွန်းပါသည်။ သို့သော် သူတို့၏ မဟာဗျူဟာမှာမူ တူညီကြသည်။

အားကြီးသော ရန်သူကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် အနိုင်ရအောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘင်လာဒင်၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းဖြင့် ဆော်ဒီဒီမားစု မတည်မငြိမ် ဖြစ်သွားမည်။ ရေရှည်တွင် ပြိုလဲသွားမည်ဟု သူက ယူဆ၏။

ဘင်လာဒင်၏ နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက်များမှာ ဘာသာရေးအပေါ်အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်ထဲ တွင် ဘင်လာဒင်နှင့် နီးစပ်ဆက်သွယ်သူမှန်သမျှကို တွေ့ဆုံထားသော အင်တာဗျူးများဖြင့် ဘင်လာဒင်ကို ပုံဖော်ခဲ့ပါသည်။ သူ၏ ငယ်စဉ်ဘဝကတည်းက ဘာသာရေးအပေါ် စိတ်ဓာတ်ညွတ်နှူးခဲ့ပုံ၊ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကတည်းကစပြီး ဆော်ဒီအာရေဗျတွင် ပညာသင်ကြားပြီး ဘာသာရေးကိုသာ စိတ်အားထက်သန်သူဖြစ်ကြောင်း သိရှိခဲ့ရလေသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ဆိုဒီယက်တို့နှင့်တိုက်ခဲ့သော သူ၏အတွေ့အကြုံပေါ် မူတည်ပြီး သူ၏ ဘာသာရေး ခံယူချက် မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည်မှုရှိလာသည်။ အင်အားကြီးသော စူပါပါဝါနိုင်ငံကြီးပင် ဖြစ်ပါစေ၊ အင်အားတောင့်တင်းသော စစ်တပ်ကြီးပင် ဖြစ်ပါစေ၊ အပေါ်စားလက်နက်များကို ကိုင်စွဲထားသည့် မွတ်ဆလင်များက ယုံကြည်ချက်သာ ပြင်းထန်ပါ စေ၊ အနိုင်တိုက်နိုင်သည်ဟု သူက ယုံကြည်သွားခဲ့လေသည်။ ထို ယုံကြည်မှုကပင် သူ့ကို ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သွားစေသည်။ သူ့အရည်အချင်းဖြင့် လူအများကို တိုက်ပွဲထဲပါရန် ခေါ်ဆောင်သွားနိုင်ခဲ့သည်။

ဘင်လာဒင်သည် ဘာသာရေးခံယူချက်ကို သိုင်းကြိုးအဖြစ် သူ့ကိုယ်သူသိုင်းပြီး နိုင်ငံရေးအစီအစဉ်တွင် အသုံး ချခဲ့သည်။ ထိုမှ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားတော့သည်။ သူ၏ရည်မှန်းချက်မှာ ဆော်ဒီအုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားကို ဖြိုချရေးဖြစ်၏။ အနောက်နိုင်ငံများ၏ ကိုလိုနီဆန်သော ကျူးကျော်နေမှုကို အဆုံးသတ်ရေးဖြစ်သည်။

သူတို့သိသောအိုစမာဘင်လားဒင်

အထူးသဖြင့် အာရေဗျကျွန်းဆွယ်တွင် အမေရိကန်တို့ ဩဇာလွှမ်းမိုးနေမှုကို တွန်းလှန်ဖျက်သိမ်းရန် အဓိကရည်မှန်းချက် ထား၏။ ကျယ်ပြန့်သော မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကြီး တည်ဆောက်နိုင်ရန် သူ အလွန်စိတ်ပြင်းပြနေသည်။

ပြီးခဲ့သောနှစ်ကာလများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကြီး ၏ သဘောတရားမှာ 'ဘင်လားဒင်ဝါဒ' ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသဘောတရားမှာ အနောက်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို ဆန့်ကျင်ရေး၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အနောက်နိုင်ငံ များ၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ဖယ်ရှားရေး၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အုပ်စိုးသူများကို အပြောင်းအလဲလုပ်ပြီး ရှာရီရာဥပဒေ ဖြင့် အုပ်ချုပ်မှုလွှမ်းမိုးရေး၊ ထိုဥပဒေကို အစွလာမ်တစ်ကမ္ဘာလုံး ပြောင်းလဲအုပ်ချုပ်ရန် သူက ရည်မှန်းချက်ထားလေသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်ပြီးကတည်းက ဘင်လားဒင်က သူ၏ သဘောတရားကို မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာမှသိအောင် ထုတ်လွှင့် ခဲ့၏။ အင်တာနက်မှ လွင့်သလို ရုပ်သံဌာနများကလည်း အချိန်ပေးလျှင်ပေးသလို ထုတ်လွှင့်လေသည်။ သူ၏ သဘောတရား မှာ အယ်လ်ကေးဒါး၏ သဘောတရားများဖြစ်လာသည်။ နောင်အခါတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ သွားရန်မလိုတော့ဘဲ အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များ ရှိသောနေရာ၊ လုံခြုံသောနေရာများတွင် ဖောက်ခွဲရေးသင်တန်းပေးနိုင်ဖို့လည်း စီစဉ်နေ လေသည်။ ဘင်လားဒင်ဝါဒသည် ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် အဖျက်သဘောတရားအဖြစ် လူအများက ယူဆလာသည်။ သူ့အယူအဆကို အာရပ်ကမ္ဘာတွင် အာရပ်ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒထက် ထောက်ခံမှုများလာသည်။ ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်ကာလက အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ဘင်လားဒင်ဝါဒမှာ စစ်သွေးကြွများ၊ အခြေခံဝါဒီများကြားတွင် ပေါ်ပြုလာဖြစ်သောဝါဒ ဖြစ်လာခဲ့ သည်။ ယနေ့အချိန်အထိ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် ဘင်လားဒင်ဝါဒမှာ ထင်ရှားနေဆဲဖြစ်ပြီး အနောက်တိုင်းကို ဆန့်ကျင်သည့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ရေးလှုပ်ရှားမှုအဖြစ် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာက သတ်မှတ်ထားလေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးဖြစ်ပြီး ၄နှစ် အကြာတွင် ကျွန်တော် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ပါဝင်ပတ်သက် သူများ၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူများကို မေးခွန်းများမေးမြန်းပြီး နောက် ထိုနှစ်အတွင်း တတ်နိုင်သလောက်သွားရောက်ပြီး မေးမြန်းချက်များကို စုစည်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတွင် စီမံချက်မှာ ဘယ်လောက်အောင်မြင်လာခဲ့ပါသလဲ။ အချိန်ကာလတစ်ခုအထိ သူ့ဩဇာမှာ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ အမေရိကန်တပ်မတော်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် အီရတ်ကို ထုံးဝ သိမ်းပိုက်ထားခဲ့လေသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသည် ဆော်ဒီအာရေဗျမှ ရုပ်သိမ်းလျက်ရှိလေသည်။ ယခုအခါ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို အာရေဗျကျွန်းဆွယ်များဖြစ်သော ကာတာ၊ ဘာရိန်းနှင့် ကူပိတ်တို့ကို ရွှေ့ပြောင်းချထားခဲ့သည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးကတည်းက အမေရိကန်နှင့် ဆော်ဒီနိုင်ငံတို့၏ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုမှာလည်း ခိုင်မာသည်ထက် နိုင်မာလာသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုတွင် လေယာဉ်များ ပြန်ပေးဆွဲသူ အကြမ်းဖက်သမား ၁၉ ယောက်အနက် ၁၅ ယောက်မှာ ဆော်ဒီလူမျိုးများဖြစ်၏။ ရေနံဈေးနှုန်းလည်း မြင့်တက်လာသလို ဆော်ဒီအစိုးရကလည်း အကြမ်းဖက်များကို

တိုက်ခိုက်မှုအား မြှင့်တင်သထက်မြင့်၍ မဟာမိတ်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာသည်။ မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာရှိ နိုင်ငံအားလုံးလိုလိုသည် အကြမ်းဖက်ဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးတွင် အမေရိကန်နှင့်လက်တွဲ၍ ပါဝင်လာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုသည် သဘောထားတင်းမာသော အစ္စလာမ်မစ်များ၏ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ပြင်သစ်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အိုလီဗီယာရှိုင်းက 'နိုင်ငံရေးအစ္စလာမ်ဝါဒ ကျဆုံးခန်း' "The Failure of Political Islam" စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်သည် အရေးပါသော စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်ထဲတွင် နိုင်ငံရေးအစ္စလာမ်ဝါဒ၏ အမြင့်ဆုံးတော်လှန်ရေးမှာ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ခိုမေနီဦးဆောင်သော အီရန်တော်လှန်ရေးဖြစ်၏။ ထိုတော်လှန်ရေးမှာ တဖြည်းဖြည်းကျဆုံး လာခဲ့သည်ဟု ရေးထားသည်။ နောက်ထပ် ပြင်သစ်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဂီးလက်စ်ကက်ပဲလ်ကလည်း ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး မတိုင်ခင် တစ်နှစ်အထိရှိခဲ့သော အခြေအနေကို ရေးသားထားသည်။ ထိုစာအုပ် 'ဂျီဟတ်၊ အစ္စလာမ် ဝါဒကျဆုံးခန်း' တွင် သူက ဆူဒန်နှင့် အဖဂန်တွင် တာလီဘန်တို့အုပ်ချုပ်ထားသော အခြေအနေ၊ လူထုထောက်ခံမှုမရှိတော့သည့် အခြေအနေကို ရေးထားသည်။

၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်နောက် ကက်ပဲလ်က နောက်ထပ်စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။ 'ဂျီဟတ်၊ နိုင်ငံရေး အစ္စလာမ်ဝါဒ၏လမ်းကြောင်း' ဆိုသော စာအုပ်ဖြစ်၏။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို တိုက်ခိုက်ပြီးကတည်းက အစွန်းရောက် အစ္စလာမ်ဝါဒမှာ အထီးကျန်ဖြစ်လာသည်။ ပြန်ကျလာသည်။ ကျဆုံးလာသည်ဟု လူအများအပြား၏ ထင်မြင်ချက်များကိုပါ ထည့်သွင်း၍ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာအုပ်ထဲတွင် အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွများနှင့် ဂျီဟတ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ၏ အမြင်များကိုပါ ဖော်ပြထားသည်။ ထိုတိုက်ခိုက်မှုက တာလီဘန်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သလို၊ အိပ်ပျော်နေသော အမေရိကန်ဘီလူးကြီးကိုလည်း နှိုးလိုက်သလိုဖြစ်သွားသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် အစ္စလာမ်မစ်ကမ္ဘာက သူတို့ကို ရှောင်ဖယ်လာကြပြီး ဆန့်ကျင်လာကြသည်။ အသိသာဆုံးမှာ ကက်ရှီမီးယားနှင့် ချေချင်ညာတို့တွင် အနည်းလာသည်က ထင်ရှားသည်ဟု ဖော်ပြသည်။

ထိုဒေသမှ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်မှုများကို အမျိုးသားရေးတိုက်ပွဲဝင်မှုအဖြစ် အမေရိကန်က ထောက်ခံခဲ့သော်လည်း ယခုအခါတွင် အကြမ်းဖက် လှုပ်ရှားမှုများအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ထောက်ခံမှုမရှိတော့ပေ။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတိုင်ခင်နှစ်များက ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန် ဆန့်ကျင်ရေး လှုံ့ဆော်မှုများကို အဆက်မပြတ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ နောက် စက်တင်ဘာ ၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးသည့်နောက် ထိုတိုက်ခိုက်မှုကြီးကို အစ္စလာမ်ကမ္ဘာက ရော၊ ကမ္ဘာနိုင်ငံများကပါ ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ နည်းဗျူဟာအရ အယ်လ်ကေးဒါးတို့အတွက် အနိုင်ရသော်လည်း မဟာဗျူဟာအဖြစ်မူ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ အခက်အခဲများနှင့်

တွေ့ရလေသည်။ သူတို့၏ အခြေစိုက်စခန်းလိုဖြစ်သော အာဖဂန်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။ အကြမ်းဖက်သမားများကိုလည်း ဖမ်းဆီးအရေးယူလာနိုင်လေသည်။

ဘုရ်အစိုးရက အီရတ်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်နှင့် အစ္စလာမ်မစ် စစ်သွေးကြွများမှာ ယှဉ်တွင်းသွားကြသည်။ အီရတ်စစ်ပွဲမရှိလျှင် သူတို့၏လှုပ်ရှားမှုများမှာ အားနည်းသွားနိုင်၏။ ပြည်တွင်းရေး၊ ပြည်ပမှာပါ သူတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများမှာ မရှိသလောက် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ယခု အီရတ်ကို အမေရိကန်တပ်များ ဝင်ရောက်လာသည့် အတွက် စစ်သွေးကြွများအဖို့ အီရတ်သည် သူတို့အတွက် သတ်ကွင်းဖြစ်လာသည်။ အဘူမုဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီလိုလူမျိုးက အယ်လ်ကေးဒါးနှင့်ပူးပေါင်းကာ အီရတ်တွင် ထင်ရှားလာသည်။ အနောက်နှင့် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာကြား ယဉ်ကျေးမှုများ တိုက်ခိုက်ခြင်း စီမံချက်မှာလည်း ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လေသည်။ သူက အီရတ်နှင့် အာဖဂန်တိုက်ပွဲတွင် အစ္စလာမ်တပ်ဖွဲ့များသည် ရေရှည်တိုက်ခိုက်ပြီး ဩဇာထူထောင်ရေး ဖြစ်၏။ သို့သော် ရေရှည်မှာမူ အစ္စလာမ်တပ်များမှာ ဩဇာမကောင်းဘဲ အင်အားကျဆင်းလာလေသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သော ဇာဝါဟီရီ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော 'တမန်တော်၏ အောင်တံခွန်အောက်မှ သူရဲကောင်းများ' စာအုပ်တွင် လူထုကြီးက အယ်လ်ကေးဒါးကို ဖက်ဗျေကြိုဆိုထားသည်ဟု ရေးထားသည်။ (ထိုစာအုပ်ထဲတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်အတွက် ဘင်လာဒင်ကို အစ္စလာမ်ကမ္ဘာက အသိအမှတ်ပြုလာပြီး သူ၏ခေါင်းဆောင်မှုမှာ ထင်ရှားလာသည်ဟု ရေးထားသည်)

စာအုပ်ထဲတွင် ဇာဝါဟီရီက 'ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားမှုသည် ပြည်သူလူထုနှင့် ပိုမိုရင်းနှီးဆက်သွယ် လာနိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် လူထု၏ ယုံကြည်မှု၊ လေးစားမှု၊ ချစ်ခင်မှုကို ရရှိစေရမည်' ဟု ရေးထားသည်။ သို့သော် လက်တွေ့မှာမူ စစ်သွေးကြွများ၏ အရပ်သားများအပေါ် သတ်ဖြတ်ခြင်းကို မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များက လက်မခံကြပေ။ ဆန့်ကျင်ကြသည်။ ကုရ်အန်ကျမ်း၌ တားမြစ်ထားသည်များကို သူတို့က လုပ်ဆောင်ကြသဖြင့် ကုရ်အန်ကျမ်းကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် အားလုံးလိုလိုကို ဆန့်ကျင်လာသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် ပတ်သက်သော အမေရိကန်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒနှင့် အစွဲစွဲတို့ကိုဆန့်ကျင်သည်။ ကက်ရှီမီးယားတွင် အိန္ဒိယတို့၏လုပ်ရပ်၊ ချေချင်ညာတွင် ရုရှားတို့၏ လုပ်ရပ်များကို ဆန့်ကျင်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ထိန်းချုပ်ထားမှုမှာ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးသည့်နောက် ရှုံးနိမ့်သွားခဲ့သည်။ သူတို့၏ စိတ်ကူးယဉ် အစ္စလာမ်မစ်နိုင်ငံတော်ကြီးမှာ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ သူတို့၏ အစ္စလာမ်မိသားစုမှာလည်း မအောင်မြင်တော့ပေ။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် အောင်မြင်သွားလျှင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံများကို အစ္စလာမ်နိုင်ငံတော်များ တည်

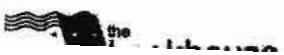

ဆောက်ရေး မျှော်မှန်းချက်မှာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မလွယ်ကူတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့သည် အကြမ်းဖက်မှုများကို ပို၍ လုပ်လာသည်။ မျက်ကန်းတစ္ဆေမကြောက် လုပ်ရပ်များကြောင့် အရပ်သားလူထုသာ သေဆုံးကုန်ကြသဖြင့် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များမှာ သူတို့အပေါ် ထောက်ခံမှု နည်းသထက် နည်းလာပါသည်။

လစ်ဗျားဂျီဟတ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားဖြစ်သော နိုမန်ဘင်ဇောမန်းကလည်း ထိုသို့ အယ်လ်ကေးဒါး၏ မဟာဗျူဟာနှင့် နည်းဗျူဟာလုပ်ရပ်များကို ဆန့်ကျင်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်အနေဖြင့် အိုစမာဘင်လာဒင် သေဆုံးသွားလျှင် သူ့သင်္ချိုင်းဂူပေါ်တွင် သင်္ချိုင်းစာတစ်ခု ရေးချင်သည်။ ထိုစာတွင် သူသည် အကြမ်းဖက်မှုများကို ပြုလုပ်ခြင်းမှာ နည်းဗျူဟာအရ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုနည်းဗျူဟာများသည် နောင်မဟာဗျူဟာ ဖြစ်လာသည်ဟု ရေးခဲ့ချင်ပါသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် အိုစမာဘင်လာဒင်က သူ၏ နောက်ဆုံး သေတမ်းစာကို ဤသို့ ရေးသားခဲ့ပါသည်။
*အလ္လာရှင်မြတ်ကို ဦးညွှတ်၍ ဂုဏ်ပြုပါသည်။ သတင်းများကို ပေးပို့သော အရှင်အပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ကျရောက်ပါစေ။ အပေါင်းအသင်းများ၊ မိသားစုများအပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ကျရောက်ပါစေ။ ကျွန်တော်တို့သည် သူ၏ လမ်းညွှန်မှုကို ရှာဖွေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြစ်များ၊ မကောင်းမှုများကို ခွင့်လွှတ်ပါရန် သူ့ထံတွင် ခိုလှုံပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာရှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်တောင်းပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို အာဇာနည်များအဖြစ် ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ အလ္လာရှင်မြတ်ကို ပူဇော်သူများ ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မွတ်ဆလင်များ ဝီသစ္စာ သေဆုံးလိုပါသည် ဟူ၏။

နိဂုံး

နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ၅ နှစ်မြောက်တွင် ဤစာအုပ်ကို ကျွန်တော် ရေးခဲ့ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကိုရေးရာတွင် ကမ္ဘာက အလိုချင်ဆုံးလူအဖြစ် လိုက်လံရှာဖွေလျက်ရှိသော ဘင်လားဒင်ထံ ချဉ်းကပ် တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခဲ့သည်များကိုလည်း စာအုပ်ထဲ ဖော်ပြထားသည်။ သူ့ကို ယခုအချိန်ထိ မဖမ်းမိသေးဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားသွားလာလျက် ရှိပါသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးသည့် နောက် ၆ ရက်အကြာတွင် သမ္မတ ဘုရှ်က အိမ်ဖြူတော်မှနေ ကြေညာလိုက်သည်ကို စာတံပုံထဲ၌ တွေ့ရသည်။ သူက 'အနောက်တိုင်းမှာ ကပ်ထားတဲ့ ပိုစတာဟောင်းကြီးတွေထဲကလိုပဲ ကျွန်တော် ထပ်ပြီးကြေညာလိုက်ပါတယ်။ အသေရရ၊ အရှင်ရရ ဘင်လားဒင်ကို အမြန်အဆုံး လိုချင်တယ်ဆိုတာပါပဲ' ဟု၏။

နောက် ၂ နှစ်အကြာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဒေါ်နယ် ရမ်းစဖဲလ်က ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်တွင် အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်ကို အမေရိကန်က ဖမ်းမိသေးသည့်အကြောင်း သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ လုပ်သွားခဲ့သည်။ 'ကမ္ဘာကြီးထဲမှာ လူတစ်ယောက်ကို ဖမ်းမိဖို့ ဆိုတာက အလွန်ခက်ပါတယ်။ ဖမ်းမယ့်နေရာကလည်း အလွန်ကြီးတဲ့နေရာ ဖြစ်နေတယ်' ဟု ပြောသွားရင်း ရမ်းစဖဲလ်က ဆက်လက်၍ 'သူဟာ အခု အသက်ရှင်နေသေးလား၊ အသက်ရှင် နေသေးရင်လည်း ဒဏ်ရာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရထားသလား၊ ဒါမှမဟုတ် သူ သေသွားသလား ဘယ်သူပြောနိုင်မလဲ' ယခုဆိုလျှင် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ၅ နှစ်ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ဘင်လားဒင်မှာ ယခုအထိရှိနေပြီး ခေါင်းမာမာဖြင့် အသက်ရှင်နေကာ သူ အသက်ရှင်နေသည်ဟုလည်း နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလက အယ်လ်ဂျာစီးယား ရုပ်သံလွှင့်မှနေ ဒီဒီယိုတီပီဖြင့်

ပြသခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း၌ ဖြစ်ပျက်နေသည်များကို ဆွေးနွေးသွားခဲ့လေသည်။

ရမ်းစဖဲလ်က ဘင်လာဒင်ကို ခြေရာခံရသည်မှာ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ ကမ္ဘာ့ကကျယ်လွန်းသဖြင့် သူ့ကို ခြေရာခံဖို့ ခက်နေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဝရမ်းပြေးကို ဖမ်းရာတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ရနိုင်မည်ဟု လျှော့တွက်လွန်းသဖြင့် ထိုသို့ ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘင်လာဒင်မှာ မှတ်မိရလွယ်သည်။ သူသည် အမျိုးသမီးများခြုံသော ဘာကက် ဝတ်ရုံကြီးကို ခြုံထားသည့်တိုင်အောင် သူ၏ ၆ ပေခွဲလောက်ရှိသည့် အရပ်ကြီးကြောင့် မှတ်မိရလွယ်ပါသည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်က အိုလံပစ်ကို ဝှံ့ခွဲခဲ့သော အီးရစ်ရူးဒေါ့ကို လိုက်ဖမ်းရသည့်အမှုမျိုးတွင် အဖမ်းရခက်ပြီး လွယ်လွယ်နှင့် မမိခဲ့ပေ။ သူသည် အတ္တလန္တိတ် ထောင်စုနှစ်ပန်းခြံတွင် ဝှံ့ခွဲခဲ့သောအမှု ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန်သမိုင်းတွင် ရူးဒေါ့ကို လိုက်လံ ဖမ်းဆီးရသည်မှာ အကြာဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည် ၅ နှစ်ကြာအောင် ရှောင်တိမ်းနေခဲ့သည်။ အနောက်မြောက်ဘက် ကာရိုလိုင်းနားရှိ သူ ပုန်းအောင်းနေသော နေရာနှင့် မိုင်အနည်းငယ်အကွာတွင် ဖမ်းမိခဲ့သည်။ FBI က အလိုချင်ဆုံး ဝရမ်းပြေး ၁၀ ယောက်ရှိ၏။ ထိုထဲတွင် ဂျိန်း '၄စ်တီ' ဘာဂါဆိုလျှင် လူသတ်မှု အများအပြားဖြင့် FBI က အလိုရှိနေသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဘော်စတွန်တွင် ၁၉၉၅ မှ ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် ရပေဝတ်ကောင်များကို လိုက်လံဖမ်းဆီးဖို့မှာ အခက်အခဲများနှင့် တွေ့ရလေသည်။ ယခု ဘင်လာဒင်ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးရာတွင် ပိုပြီး မလွယ်ကူလှပါ။ ဘင်လာဒင်သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အနောက်မြောက်နယ်စပ်ဒေသ ပြည်နယ် တွင် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ ထိုပြည်နယ်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နယ်ခြားဒေသတွင်ရှိပြီး ဧရိယာ စတုရန်းမိုင် ၃ သန်းခန့် ကျယ်ဝန်းသောဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်ကို နေတိုးစစ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာသည် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုကြာအောင် ပိုက်စိတ်တိုက် ရှာဖွေခဲ့သော်လည်း မဖမ်းမိခဲ့ပေ။ ဘော့စနီးယားဆက် စစ်ရာဇဝတ်ကောင်များဖြစ် သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရက်ကိုမလာဒစ်နှင့် ရာဒီဘန်ကာရာဒစ် တို့ကို ဘော့စနီးယား၌ လိုက်လံဖမ်းဆီးရာတွင်လည်း လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် ခြေရာမခံနိုင်ပေ။ ယခု အနောက်မြောက် နယ်စပ်ဒေသပြည်နယ်မှာ ဘော့စနီးယားထက်ပို၍ ကျယ်ပြန့် ပါ သည်။ ဘော့စနီးယားသည် သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်သာ ရှိလေသည်။ ယခုဒေသမှာ တောင်စောင်း၊ တောင်တန်းများဖြင့်ရှာဖွေ ရန် မလွယ်ကူပေ။ ကျောက်တောင်များဖြင့် အာဖဂန်၊ ပါကစ္စတန်၊ နယ်စပ်တစ်လျှောက်လုံး ရှည်လျားသောဒေသ ဖြစ်လေသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အာဖဂန် အကြမ်းဖက်သမားများကို လိုက်လံဖမ်းဆီးရာတွင် အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ဗီယာအီမေးကန်စီသည် CIA အလုပ်သမားနှစ်ယောက်ကို ဗာဂျီးနီးယားရှိ လန်ကစေ ဌာနချုပ် အပြင်ဘက်တွင် သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ FBI အေးဂျင့် ဘရက်ဂါးရက်သည် လူသတ်သမားကို ၄ နှစ်ကြာအောင်

ခြေရာခံလိုက်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဒါရာအစ္စမေးခန်မြို့တွင် ခြေရာခံမိသွားသည်။ ဂါးရက်သည် သတင်းပေးများ၏ သတင်းပေးချက်များကို ရယူပြီး လူသတ်သမားနောက် စနစ်တကျ ခြေရာခံလိုက်ခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ကနိစိကို ဖမ်းမိခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် ၁၉၉၃ ခုနှစ်က ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အဦးခွဲမှုတွင် နောက်ကွယ်က ကြိုးကိုင်သော ရန်စီယူစွတ် ကိုလည်း ပါကစ္စတန်မြို့တော် အစ္စလာမ်မာဘတ်တွင် ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဖမ်းဆီးမိခြင်းမှာ သူ့လူတစ်ယောက်က သူ့အတွက် ဆုငွေထုတ်ထားသော အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ သန်းကို မက်မောသဖြင့် သူ့ရှိသည့်နေရာကို သတင်းပေးနိုင်သောကြောင့် ဖမ်းမိခြင်း ဖြစ်သည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုကြီးပြီးက တည်းက အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် အတော်များများကို ဖမ်းဆီးမိပါသည်။ ဖမ်းမိသူ အများအပြားမှာ ပါကစ္စတန် အာဏာပိုင်များက CIA နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဖမ်းခံခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ဆုငွေ ကောင်းကောင်းပေးနိုင်သောကြောင့်လည်း ဖမ်းမိနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လားဒင်သည် တခြားသူများထက်ပိုပြီး ဖမ်းရခက်သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး အမိန့်ပေးဌာနချုပ်မှ ခေါင်းဆောင် များထက်ပင် သူ့ကိုပိုဖမ်းဖို့ခက်သည်။ ဘင်လားဒင်ကို ဖမ်းမိလျှင် ဆုငွေကောင်းကောင်းပေးမည်ဟု ကြေညာပြီး တွန်းအား ပေးခဲ့၏။ သို့သော် ထိုတွန်းအားမှာ အမေရိကန်တို့ထင်သလို မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်က အမေရိကန် အမေရိကန်သုံး ရုံးများကို ဖုံးခွဲသူများနှင့် စီစဉ်သူများကို ဖမ်းမိလျှင် ဆုငွေကောင်းကောင်းပေးမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ထိုဖုံးခွဲမှုတွင် လူ ၂၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ပါသည်။

ထိုဖုံးခွဲမှုကို စီစဉ်သူ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်အား ဖမ်းမိလျှင် ဒေါ်လာ ၅ သန်း ပေးမည်ဟု ငွေထုတ်ခဲ့ပါ သည်။ အနိမ့်ဆုံးဖမ်းမိအောင် သတင်းပေးသူကို ဆုငွေဒေါ်လာ ၅ သန်းပေးမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ထိုဆုငွေကို လာထုတ် မည့်သူ မရှိခဲ့ပါ။ သတင်းပေးသူ မရှိခဲ့ပါ။ ဘင်လားဒင်ကို အမေရိကန်အစိုးရထုတ်သော ဆုငွေ မြင့်သထက်မြင့်လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ဒေါ်လာ ၂၇ သန်းအထိ ဆုငွေက မြင့်တက်သွားခဲ့သည်။ (အယ်လ်ကေးဒါး ဒုတိယခေါင်းဆောင် အေမန်အယ်လ် ဇာဝါဟီရီကိုလည်း ဆုငွေထုတ်ထားသဖြင့် ဘင်လားဒင်နှင့် သူ နှစ်ယောက်ပေါင်း ဆုငွေမှာ ဒေါ်လာ ၅၂ သန်း အထိ ဆုငွေမြင့်တက်သွားခဲ့လေသည်)

ထိုသို့ ဆုငွေများ ထုတ်ထားသော်လည်း ထောက်လှမ်းရေးဌာနအနေဖြင့် ဘင်လားဒင် ဘယ်မှာရှိသည်ကို သတင်း အတိအကျ မရခဲ့ပေ။ အမေရိကန်စစ်တပ်မှ အရာရှိတစ်ယောက်က ဘင်လားဒင်ကို နောက်ယောက်ခံ လိုက်လံဖမ်းဆီး နေခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူ့အထင်ကို ပြောပြပါသည်။ * ကျွန်တော့်အထင်ကတော့ သူဟာ နေရာအများအပြားကို ထွက်ပြေး နေမှာ မဟုတ်ဘဲ တစ်နေရာမှာပဲ အကြာကြီး ကျောက်ချဆွဲနိုင်တယ်။ တစ်နေရာမှာ အကြာကြီးနေပြီးမှ နောက်တစ်နေရာကို

ပြောင်းနေနိုင်ပါတယ်* ဟု ပြောသည်။

ထိုသို့ တစ်နေရာတွင် အကြာကြီးအခြေချနေထိုင်ခြင်းကြောင့် သူ့ကို ခြေရာခံလိုက်ဖို့ မလွယ်တော့ပေ။ ဘင်လာဒင်ကို ခြေရာခံလိုက်နေသော အရာရှိက ဇာဝါဟီရီမှာမှ ဘင်လာဒင်နှင့်မတူဘဲ ခြေရာခံလိုက်ဖို့ လွယ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ သူသည် အမြဲလှုပ်ရှားနေပြီး စစ်ဆင်ရေးများကိုလည်း လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန် ထောက်လှမ်းရေး များက ဇာဝါဟီရီကို ခြေရာခံသွားတော့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၁၃)ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်နယ်စပ်၊ ပါကစ္စတန် နယ်မြေထဲရှိ နာမာဒိုလာရွာလေးထဲတွင် ဇာဝါဟီရီ ရှိနေကြောင်း အနိုင်အမာ သတင်းရခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ရှိနေ သည့်နေရာကို လေကြောင်းမှ ဖုံးကြတိုက်ခိုက်တော့သည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အကြမ်းဖက်သမား ၅ ယောက်နှင့် ဇာဝါဟီရီ၏ ဆွေမျိုးတစ်ယောက် သေဆုံးသွားလေသည်။ သို့သော် ထိုသို့တိုက်ခိုက်ပြီး ၂ ပတ်အကြာတွင် ဇာဝါဟီရီက ဗွီဒီယိုတီပံတစ်ခု ထုတ်လွှင့်လိုက်ပြီး သမ္မတဘုရ်၏ နှာခေါင်းကို လက်ဖြင့် ညှစ်လိုက်သလို နားရွက်ကိုလည်း တံတွေး ဖြင့် ဆွတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်လာဒင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဇာဝါဟီရီပင် ဖြစ်ဖြစ် သူတို့သည် ဗွီဒီယိုတီပံခွေများ ထုတ်လွှင့်ပြီး အမေရိကန်တို့ကို မချင့်မရဲဖြစ်အောင် လုပ်လေ့ရှိ၏။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ဘင်လာဒင်သည် ဗွီဒီယိုတီပံခွေ ၂ ခုထုတ်လွှင့်၍ပင် မထိမဲ့မြင် ပြုလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဘင်လာဒင်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်နေသည်။ ဘင်လာဒင်ကို တကယ်ရော ခြေရာခံတွေ့နိုင်ပါ့မလား။ သာမန် အမေရိကန်ပြည်သူအားလုံးက ထိုမေးခွန်းကို မေးနေကြသည်။ U.S.A today သတင်းစာက လူထုစစ်တမ်း ကောက်ယူခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သောနှစ်က ထိုသို့ ကောက်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သဘောထား ကောက်ခံရာတွင် လူ ၁၀ ယောက်လျှင် ၇ ယောက်၊ ၈ ယောက်က ဘင်လာဒင်ကို ဖမ်းဆီးမိရေးမှာ အရေးကြီးသည်ဟု သဘောထားပေးကြသည်။ အမေရိကန်လူထု ၇၇%က ဘင်လာဒင်သည် အမေရိကန်ကို တိုက်ခိုက်ရန် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ နေသည်ဟု ယုံကြည်ကြလေသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူချက်အရ ဘင်လာဒင်ကို တရားဥပဒေရှေ့မှောက် ခေါ်တောင်လာပြီး အရေးယူနိုင်ရန်မှာ အရေးကြီးသည်။ ထိုသို့ အရေးယူနိုင်လျှင် စိတ်ဓာတ်ဆိုင်ရာအရ အနိုင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ အရေးပါပြီး အကျိုးသက်ရောက်မှုလည်း ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ဘင်လာဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ဖို့မှာ အရေးကြီးလှပါသည်။ ဘင်လာဒင်သည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် သူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်းကိုသာ ထိန်းချုပ် အမိန့်ပေးသူမဟုတ်ဟု တချို့က ပြောကြသည်။ သူက တစ်ကမ္ဘာလုံး အယ်လ်ကေးဒါးများကို ထိန်းချုပ်ပြီး မဟာဗျူဟာအရ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။ သဘောတရားရေးရာ

အရလည်း ထိန်းထားနိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။ သို့သော် သူသည် ဂြိုဟ်တုဖုန်းကိုအသုံးပြုပြီး တခြားသူများကို အဆက်အသွယ် မလုပ်ခဲ့ပေ။ သူ၏လက်ထောက်ဖြစ်သူ ဇာဝါဟီရီကသာ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ကို ထိန်းချုပ်ပြီး အမိန့်ပေးနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလက အီရတ်ရှိ အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် အဘူမုဆက် အယ်လ်ဇာဂါဝီသည် သူ၏ အဖွဲ့အစည်းကို နာမည်ပြောင်း၍ မြစ်နှစ်သွယ်ဒေသမှ အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့ ဟု နာမည်ပေးလိုက်၏။

သူက ဘင်လားဒ်၏ အဖွဲ့အစည်းအောက်တွင် သူတို့သည် သစ္စာခံလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာသွားသည်။ ၂၀၀၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံလွှင့်ဌာနမှနေ၍ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းကို ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့လေသည်။ အင်တာဖျူးခံရသူမှာ တာလီဘန် စစ်ရေးခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ မူလာဒါဒယ်လာနှင့် မေးမြန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူက ဘင်လားဒ်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့သည် စစ်ဆင်ရေးများကို ဆက်လက်ဦးဆောင် ညွှန်ကြားနေကြကြောင်း၊ သူတို့သည် မူဂျာဟစ်ဒင်များကို အခက်အခဲမရှိဘဲ အမိန့်ပေးနေကြောင်း ပြောကြားသွားခဲ့သည်။

အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များသည် ကမ္ဘာ့ဂျီဟတ်လှုပ်ရှားမှုအတွက် ထိရောက်သော ခွီဒီယိုတိပ်ခွေများကို ဆက်လက် ထုတ်လွှင့်နေသည်။ ထိုသို့ ထုတ်လွှင့်ခြင်းက တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ရုပ်သံကွန်ရက်ကြီးနှင့် သတင်းစာများအထိ မီဒီယာတစ်ခုလုံးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သတင်းဖြန့်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ပရိသတ် သန်းပေါင်းများစွာကို သိရှိစေနိုင်သည်။ ဤသို့ ခွီဒီယိုတိပ်ခွေများ ထုတ်လွှင့်ခြင်းကြောင့် သမိုင်းတွင် အကျယ်ပြန့်ဆုံး အကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဇာဝါဟီရီနှင့် ဘင်လားဒ်တို့သည် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှု ပြီးသည့်နောက် ခွီဒီယိုနှင့် အော်ဒီယိုတိပ်ခွေပေါင်း ၃၅ ခုကျော်ကို ထုတ်လွှင့်သွားခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါး အခြေစိုက်စခန်းမှနေ သူတို့၏ သဘောထားများကို ထုတ်လွှင့်နိုင်ခဲ့သည်။ ဂျီဟတ် လှုပ်ရှားသူများထံ ညွှန်ကြားချက်များကို ခွီဒီယိုတိပ်ခွေများမှတစ်ဆင့် ပေးပို့နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ လုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် အကျိုးများရရှိခဲ့သည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်က ဘင်လားဒ်သည် ဆော်ဒီရေနံတွင်းများကို တိုက်ခိုက်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ရာ အယ်လ်ကေးဒါးတို့က ဆော်ဒီရေနံတွင်းများ၊ ရေနံချက်စက်ရုံအများအပြားကို တိုက်ခိုက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်ကပင် ဘင်လားဒ်က အီရတ်ရှိ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့များမှနေ ဥရောပနိုင်ငံများမှ တပ်သားများ ရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၀၄ ခု၊ ဇူလိုင်လလယ်တွင် လန်ဒန်မြေအောက် ဘူတာရုံနှင့်ဘတ်စ်ကားများကို တိုက်ခိုက်သောကြောင့် တိုက်ခိုက်သူ အသေခံ ခုံးခဲ့သမား ၄ ယောက် အပါအဝင် လူပေါင်း ၅၆ ယောက် သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်ရန် ညွှန်ကြားမှုကို ခွီဒီယိုတိပ်ခွေမှတစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ပါကစ္စတန်တွင် အခြေစိုက်သော အယ်လ်ကေးဒါးအဖွဲ့၏ 'တိမ်များ' ဆို

သော မိဒီယာဌာနမှနေ လန်ဒန် အကြမ်းဖက်ကလောင်များသို့ ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့ကို မိုဟာမက်ဆစ်ဒစ် ခန့်က ဦးဆောင်ထားသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် သူ့ကို သူရဲကောင်း၊ ချစ်လှစွာသော ရိုတ် စသည်ဖြင့် အမည်ပေးခေါ်ဆိုသည်။ ထိုဗြိတိသျှတပ်ရွေထဲ၌ပင် ၈၀၁ဟီရိုကလည်း လန်ဒန်ကို ဗုံးခွဲတိုက်ခြင်းမှာ ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တောင်းဆို ထားသည်များကို လက်မခံသည့်အတွက် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် နှစ်ယောက်သည် အရေးကြီးသော စစ်ဆင်ရေးများ၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ဘယ် လောက် လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသလဲ။ သူတို့သည် ယခင်နှင့်မတူ အဆင့်မြင့်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို လုပ်ခဲ့ကြသည်။ တယ်လီဖုန်းများမှနေ အဆက်အသွယ်များ လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်မှုပြီးသည့်နောက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဂြိုဟ်တု ဖုန်းများ၊ လက်ကိုင်ဖုန်းများမှနေ ဆက်သွယ်ခြင်းမပြုဘဲ ရှောင်ခဲ့သည်မှာ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တယ်လီဖုန်းများမှ တစ်ဆင့် အဆက်အသွယ်လုပ်ခြင်းကို ခြေရာခံနိုင်သဖြင့် နောက်ဆုံး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ရေးတို့ လုံးဝဖြတ်တောက်သွားခဲ့သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် မိဒီယာအကြံပေး ခါလက်အယ်လ် ဖော်ဝက်နှင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် နွေဦးက လန်ဒန်တွင် ကျွန်တော် တွေဆုံစကားပြောခဲ့သည်။ သူက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်ရေးကို ရှောင်ကြည်ထားသည်ဟု ပြောပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၉၆ ခု၊ ဧပြီလက ချေချင် ဝန်ကြီးချုပ် ဒီဇောကာဒူဒါရက် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် ခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဒူဒါရက်သည် သူ၏ ဆဲလ်ဖုန်းမှတစ်ဆင့် စကားပြောနေသည်ကို ရုရှားထောက်လှမ်းရေး များကရရှိသွားပြီး ခုံးကျည့်ဖြင့် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု အနည်းဆုံးကြာသည်အထိ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နိုင်ခဲ့သည်။ သူ့ဘဝအတွက်လည်း ပြင်ဆင်ထားခဲ့သည်။ အနေအထိုင်၊ အသွားအလာကစပြီး သူ့ဘဝဟန်ပန်ကို ပြောင်းလဲထားခဲ့သည်။ ဤစာအုပ်ထဲတွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပတ်သက်သမျှ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေများထံမှ သိရှိသမျှကို ထည့်ထားသလို သူ့အသေ သူ့ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ သူ့သူငယ်ချင်း၊ ဆရာများထံမှ သိရသမျှကိုလည်း ထည့်ထားပါသည်။ ပါလက်စတိုင်း သတင်းစာဆရာ အဘဒဲလ်ဘာရီ အက်ဝမ်က ၁၉၉၆ တွင် အာဖဂန်၌ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အင်တာဗျူးခဲ့သည်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထား၏။ သူသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ညစာကို အကြိမ်များစွာ အတူစားခဲ့ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အယုံကြည်ရေး သတင်းထောက်လည်း ဖြစ်၏။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဆားရေစိမ့် ဒိန်ခဲတစ်ခဲ၊ အာလူးတစ်လုံး၊ ကြက်ဥကြော် ၅ ခု၊ ၆ ခု လောက်၊ သံဖြင့်ရောနေသော ပေါင်မုန့်တို့ကို စားပြီး နေနိုင်သူဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဇန်နဝါဒါ ဆိုသူမှာလည်း အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်နှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်

www.burmeseclassic.com

ကနေဒါ အသံလွှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းမှနေ သူသိသမျှကို ပြောပြခဲ့သည်။ 'သူက သူ့ကလေးတွေကို ရေခဲရေတောင်သောက် ခွင့်မပေးဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားရမယ်။ တစ်နေ့မှာ ရေခဲရေဟာသောက်နိုင် မှ သောက်နိုင်တော့မယ့် အရပ်'ဟု ပြောခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် အတူတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော နိုမန်ဘီအော့မန်းကလည်း ဘင်လာဒင်သည် အာဖဂန်တွင် နေထိုင်ပြီး သူ့လူများကို ညွှန်ကြားလျက်ရှိပါသည်ဟု ကျွန်တော်ကို ပြောပြသည်။ ဘင်လာဒင်က သူ့နောက်လိုက်များကို 'သင်တို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရန် အစစအရာရာ ပြင်ဆင်ထားရမယ်။ ဓေတီပေါ် နေထိုင်မှုဖြစ်တဲ့ လျှပ်စစ်သုံးစွဲတာမျိုး၊ လေအေးစက်၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ ရေနံ သုံးစွဲတာမျိုးတောင် မလုပ်ရဘူး။ အဲဒီလို မိမိခံနေထိုင်တဲ့ အကျင့်စရိုက်ရှိနေရင် နောက်အခက်အခဲရှိလို့ တောင်တန်းတွေပေါ် ပြောင်းရင် ဒုက္ခရောက်မယ်။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခခံပြီး နေနိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်'လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဘင်လာဒင် ယခု ဘယ်မှာရောက်နေသလဲ ဆိုသည်ကို ယေဘုယျအားဖြင့် ပါကစ္စတန်၊ အာဖဂန်နစ္စတန် နယ်စပ်ရှိ လူမျိုးစုများကြားထဲ ရောက်နေနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ အယ်လ်ကေးဒါး ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းမိလျှင် ပါကစ္စတန် မြို့ကြီးများထဲတွင်သာ အများဆုံး ဖမ်းမိနေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ ဘယ်မှာရှိနေသလဲ ဆိုသည်ကို တွက်ဆသည်မှာ ယေဘုယျသာ ရှိသည်။ အတိအကျ မသိနိုင်ပေ။ ကျောက်တောင်တွေထဲ ရှိနေနိုင်သလား၊ မြို့ပြမှာ ရှိနေသလားဆိုတာ မပြောနိုင်ပေ။ မကြာခင်က ထုတ်လွှင့်ခဲ့သော ဘင်လာဒင်နှင့် ဇာဝါဟီရီတို့၏ ဗွီဒီယိုထဲတွင် ကျောက်ဂူများထဲ ရိုက်ထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ သူတို့ အင်္ကျီများမှာ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်နှင့် မီးပူထိုးထားပုံရသည်။ ကျောက်ဂူများထဲဆိုလျှင် ထိုသို့ သပ်သပ်ရပ်ရပ်နှင့် မဟုတ်နိုင်ပေ။

၂၀၀၆ ခု၊ မတ်လက ဇာဝါဟီရီ၏ တိပ်ခွေထဲတွင် သူ့နောက်၌ ကန့်လန့်ကာတစ်ခု ကာထား၏။ ကန့်လန့်ကာမှာ ပါးနေသဖြင့် သူ့တိပ်ခွေမှာ အိမ်တစ်ခုထဲ ရိုက်ကူးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဗွီဒီယိုထဲတွင် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင် များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းတွေ့ရသဖြင့် ရိုက်ကူးရာတွင် မီးကောင်းကောင်း ထိုးထားသောကြောင့် သူတို့နေသော နေရာမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်ရှိသောနေရာ၊ မီးစက်ရှိသောနေရာဖြစ်သည်ဟု သိရှိနိုင်လေသည်။

ထို့ပြင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များသည် ကြေညာချက်များကို အဆက်မပြတ်ထုတ်လွှင့်နိုင်သည်။ သူတို့သည် တက္ကသိုလ်တန်းများကို မပြတ် ကောင်းကောင်းသိနိုင်သော နေရာတွင်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ၂၀၀၄ ခု၊ အောက်တိုဘာလက ဘင်လာဒင် ထုတ်လွှင့်သော ဗွီဒီယိုထဲတွင် မိုက်ကယ်မိုး ရိုက်ကူးသော ဖာရင်ဟိုက် ၉/၁၁ ရုပ်ရှင်ကားထဲမှ အခန်းများကိုပင် ထူးယူဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သမ္မတဘုရားသည် သူငယ်တန်းတွင် သင်ကြားသော ဆိတ်တစ်ကောင်အကြောင်း ဖွဲ့ပြင်ကို ဖတ်ပြနေပုံအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အဦအား ခရီးသည်တင်လေယာဉ်များ

တိုက်နေပုံကိုလည်း ဖော်ပြထား၏။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က သူ၏ အော်ဒီယိုတီတီထဲ၌ ဆော်ဒီနိုင်ငံတွင်းမှ စာရေးစာချီ အသိုင်းအဝိုင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြထားနိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူသည် လူသူအရောက်အပေါက်နည်းသော ကျောက်တောင်များကြား ရောက်နေလျှင် ထိုသို့သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို ရယူနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ပင် ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ဇာဝါဟီရီရိုက်ကူးထားသော တိပ်ခွေထဲတွင် ကျူးနစ်နှင့် ပြင်သစ်တို့တွင် ကျင်းပသော အာရပ်ထိပ်သီးညီလာခံမှ ဆွေးနွေးချက်များကို ဖော်ပြထားသည်။ ပြင်သစ်ရိုကျောင်းများတွင် မွတ်ဆလင်ကျောင်းသူများ ခေါင်းကို ဆောင်းထားခြင်းအား ပိတ်ပင်သည့်အကြောင်းလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀၀၆ ခု၊ မတ်လက ထိုတိပ်ခွေကို အယ်လ်ဂျာဗီးယား ရုပ်သံဌာနမှ နေ တစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ ပြသခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဇာဝါဟီရီက ဒီနိုးမတ်သတင်းစာတစ်စောင်တွင် တမန်တော် မိုဟာမက်ကို လှောင်ပြောင်ထားသော ကာတွန်းကို ရွတ်ချပြောဆိုသွားသည်။ ထို့ပြင် အီတလီနိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်က ထိုတမန်တော်ကို လှောင်ပြောင်သောကာတွန်းကို တီရှပ်တွင် ရိုက်နှိပ်ဝတ်ဆင်ထားသည်ကိုလည်း ရွတ်ချပြောဆိုခဲ့သည်။ ဇာဝါဟီရီက ပြင်သစ်တွင် မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များကို ရွတ်ချသောဖြစ်စဉ်ကိုလည်း ပြောပြနိုင်သည်။ ပါလက်စတိုင်းဒေသတွင် ဟားမာ့ကစ်တို့ အနိုင်ရသွားသည့် ပူပူနွေးနွေးသတင်းကိုပင် ပြောပြနိုင်သဖြင့် အယ်လ်ကေးဒါး ခေါင်းဆောင်များမှာ ဝေးလံသီခေါင်သောနေရာတွင် မရှိနိုင်ဟု ယူဆကြပါသည်။

အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင် နှစ်ဦးစလုံးသည် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နယ်စပ်ရှိ တောင်တန်းကြီးများပေါ်ပန်းအောင်းနေနိုင်သည်ဟု အာရပ်နှင့် အင်္ဂလိပ် သတင်းစာများက ရေးသားကြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် လူမျိုးစုများကြားတွင် ရှိနေနိုင်သည်ဟုလည်း ခန့်မှန်းကြပါသည်။ ထို့ပြင် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နယ်စပ်တွင် အဓိကရှိနေနိုင်ပြီး ထိုဒေသများမှာ မဖွံ့ဖြိုးသေးဘဲ ခေတ်နောက်ကျသော နေရာဖြစ်၏။ မြို့ပြနှင့်ဝေး၍ အလွန်ခေါင်သောနေရာ ဖြစ်သည်။ တယ်လီဖုန်းလျှပ်စစ် လုံးဝမရှိပေ။ ထိုသို့ ခေါင်သောနေရာများတွင် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်တို့ ပန်းအောင်းနေနိုင်သည်။ လူမျိုးစုများကြားတွင် မည်သူမှ မထောက်လှမ်းနိုင်အောင် ရှောင်တိမ်းနေနိုင်သည်ဟု ခန့်မှန်းကြလေသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို ဘယ်လိုတွေ့နိုင်မလဲ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ ဆိုသည်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာ သိမှသာလျှင် ရှာဖွေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်က ဗွီဒီယိုတီပီခွေများကို ပုံမှန်လိုလို ထုတ်လျက်ရှိ၏။ ကြေညာချက်များကိုလည်း မကြာခဏ ထုတ်လွှင့်သည်။ ဇာဝါဟီရီကလည်း အယ်လ်ကေးဒါး၏ သဘောထားကြေညာချက်များကို ထုတ်လွှင့်လေ့ရှိ၏။ ထို့ပြင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် သူ့မိသားစုနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသလားဆိုသည်ကို စုံစမ်းဖို့လိုပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် မိန်းမ ၃ ယောက်ရှိ၏။ အာဖဂန်နစ္စတန်၌ ဂျီဟတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲစဉ်ကာလ၌ သူ့မိန်းမ ၃ ယောက်၊ သူ့ကလေး ၄ ယောက်၊ ဇနီးမောင်နှမ

မှာ သူနှင့်အတူ နေထိုင်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် တာလီဘန်တို့ ကျဆုံးသောအခါ သူ့မိသားစုမှာ လူ့ဘဝဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီး သိရသလောက်မှာ တာလီဘန်ခေါင်းဆောင် ဂျာလာလူဒင်ဟက်ကာနီက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားသည်ဟု သိရသည်။ သူသည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်များကတည်းက ဘင်လားဒင်နှင့်ရင်းနှီးခဲ့ပြီး သူ၏တပ်များကို အာဖဂန်အရှေ့ပိုင်း နှိမ်မှုနေ အနောက်ပိုင်း ဝါစီရစ္စတန်အထိ ဖြန့်ကျက်ထားကြသည်။

ထိုနေရာသည် တာလီဘန်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးတို့ကို အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်သောဒေသများ ဖြစ်၏။ ဘင်လားဒင်သည် ခြေလှမ်းမှာပြီး ဖော်ပြသလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ အမေရိကန်တို့၏ မောင်းသူမဲ့လေယာဉ် ပရီဒေတာများကလည်း ထိုဒေသရှိ တာလီဘန်များနှင့် အယ်လ်ကေးဒါးများကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ ထိုသို့ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အများအပြား ကျဆုံးနေကြသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ယီမင်လူမျိုးခေါင်းဆောင်များမှာလည်း ကျဆုံးကြလေသည်။

ကျွမ်းကျင်သူ အများအပြားက ဘင်လားဒင်သည် ပါကစ္စတန်မှာ ရှိနေနိုင်သလားဟု စူးစမ်းကြသည်။ ပါကစ္စတန်တွင် ရှိနေမည်ဆိုပါက သူ့ရှိနေနိုင်သည့်လမ်းကြောင်းကို စုံစမ်း၍ ရနိုင်သည်။ ပါကစ္စတန်တို့သည် သူတို့ပရုံးပေါ်တွင် တင်ထားရသော တာဝန်ထက်ပို၍ပင် အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဝန်ထုပ်ကြီးကို တင်၍ထားရသည်။ ယခင်က သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့သော ပါကစ္စတန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပါဗက်မူရှာရက်ပင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ လုပ်ကြံမှုကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ခံခဲ့ရသည်။ အယ်လ်ကေးဒါးတို့က ပါကစ္စတန် စစ်သွေးကြွများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ လုပ်ကြံခြင်းကြောင့် ပါကစ္စတန် လုံခြုံရေးနှင့် တပ်မတော်သားအများအပြား သေဆုံးခဲ့ရသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်များကတည်းက ပါကစ္စတန် လုံခြုံရေးများက အကြမ်းဖက်သမားများ၊ ဂျီဟတ်များနှင့် တိုက်ခဲ့ရသည်။ ပါကစ္စတန်ပိုင်နက်ထဲမှာပင် အရေးပါသော အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်များကို အများအပြား ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤသတင်းမှာ သတင်းကောင်းလည်း ဖြစ်သလို၊ သတင်းဆိုးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ပါကစ္စတန်က အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးဖို့အတွက် အကူအညီ အများအပြားပေးနိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ချို့ကတည်းတွင် ထိုခေါင်းဆောင်များကို ပါကစ္စတန်နယ်မြေထဲ အဖမ်းခံရခြင်းကြောင့် သူတို့သည် ပါကစ္စတန်နယ်မြေထဲ အခြေစိုက်နေသလားဟု ပြောစရာပင် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ပါကစ္စတန်မှာ အာဖဂန်နှင့် နယ်စပ်ချင်းထိနေသဖြင့် ပါကစ္စတန်ဘက်ကို အယ်လ်ကေးဒါးတို့ အလွယ်တကူ ပြောင်းလာနိုင်သည်မှာ အဆန်းမဟုတ်ပေ။ အယ်လ်ကေးဒါးနှင့် ထက်ရှိုမီးယားမှ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများမှာလည်း အဆက်အသွယ်ရှိနေကြသည်။ ဘင်လားဒင်နှင့် ၇၀၀၀၀ီရီတို့သည် ဆယ်စုနှစ်တစ်ဝက်ကျော်လောက်ကတည်းက ကက်ရှိုမီးယား အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိနေပြီး ကူးလူးသွားလာမှုလည်း ရှိနေခဲ့ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

ဘင်လာဒင်အဖို့ ပါကစ္စတန်တွင် လူကြိုက်များပြီး ထင်ရှားနေသဖြင့် သူ့အဖို့ သဘောကျနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ပါကစ္စတန်လူမျိုးများကလည်း ဘင်လာဒင်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ နှစ်မြိုက်ကြပြီး သူသည် ထင်ရှားသူတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ပါကစ္စတန်လူထု၏သဘောထားကို ကောက်ခံရာတွင် ဘင်လာဒင်ကို သဘောကျလက်ခံသူ ၆၅% ရှိလေသည်။ ထိုနှုန်းမှာ မွတ်ဆလင်နိုင်ငံ ၆ နိုင်ငံတွင် 'ပျူး' စစ်တမ်း ကောက်ယူရေးအဖွဲ့၏ စာရင်းတွင် ပါကစ္စတန်မှာ အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက အယ်လ်ကေးဒါးကို အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်နေစဉ်မှာပင် ထိုစစ်တမ်း ကောက်ယူရရှိသောရလဒ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ်ကောက်ယူရာတွင် ဘင်လာဒင်ကို လူကြိုက်နည်း သွားသည်။ ၃၃% ကျဆင်းသွားလေသည်။ အမေရိကန်ကို သဘောကျသူ ၄၆ % ရှိလာသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၂၀၀၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလက ကက်ရှ်မီးယားတွင် ငလျင်ကြီးလှုပ်ခဲ့ရာ ထိုငလျင်ဒုက္ခသည်များကို အမေရိကန်တို့က အကြီးအကျယ် ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့သောကြောင့် အမေရိကန်တို့ကို ပါကစ္စတန်လူထုက ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအဖို့ အခွင့်အလမ်းနည်းသွားရသည်မှာ ပါကစ္စတန်ပိုင်နက်ထဲတွင် အမေရိကန် စစ်သားများ ဘင်လာဒင်ကို ရှာဖွေခွင့် မရခြင်းပင်။ အမေရိကန်အထူးတပ်ဖွဲ့က လူမျိုးစုဒေသများထဲတွင် ဘင်လာဒင်နှင့် တခြားခေါင်းဆောင်များကို ရှာဖွေခွင့်ပြုထားပါသည်။ အထူးတပ်ဖွဲ့များသာ ခွင့်ပြုပြီး အမေရိကန်တပ်များ အလုံးအရင်းနှင့် ရှာခွင့်မပေးထားပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူရှာရက်လက်ထက်က ဘုရင် အစိုးရကို ပါကစ္စတန်စစ်သား အများအပြားက အကူအညီ ပေးပြီး အယ်လ်ကေးဒါးများကို ချွေးနန်းသလို ဘင်လာဒင်နှင့် အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်များကို ရှာဖွေခွင့် ပေးထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်နှင့် မူရှာရက်ကို 'ဘုရှာရက်' ဟုပင် လှောင်ပြောင်ကြလေသည်။

ကြာလေလေ ဘင်လာဒင်အနေဖြင့် အမှားများလေ ဖြစ်လာနိုင်သည်။ သူရှိသည့်နေရာကို သိသွားလျှင် သူ့ကို အရှင်ဖမ်းမလား၊ သို့မဟုတ် အသေဖမ်းမလား။ အရှင်ဖမ်းလျှင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမည်များ ရှိသည်။ သို့သော် ပြဿနာများ လည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ဘင်လာဒင်ကို အရှင်ဖမ်းနိုင်လျှင် သူသည် ဆဒမ်ဟူစိန်လို အဆက်အဆံခံရမည်။ ကင်မရာများရှေ့ တွင် သူ့ကို သတင်းထောက်များက တွေ့ဆုံမေးမြန်းကြမည်။ အီရတ်က အတ္တကြီးသောခေါင်းဆောင်ကြီးကို ဆက်ဆံသလိုပင် သူ့ကို ဆက်ဆံကြမည်။ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ဓာတ်ပုံများ ထုတ်လွှင့်ပြသလို ဘင်လာဒင်ကိုလည်း ထိုသို့ပင် လုပ်နိုင်သည်။ ဆဒမ်ဟူစိန်ကို ဖမ်းမိစဉ်က နိုင်ငံရေးဇာတ်ရုံထဲတွင် အကျိုးအများကြီး ရှိခဲ့၏။ ဘင်လာဒင်မှာမူ ဒဏ္ဍာရီဆန်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို သာမန်လူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ဆက်ဆံလျှင် သူကကော ငြိမ်ခံနေနိုင်ပါ့မလား။

ဘင်လာဒင်ကို အနှံ့ခံလိုက်နေသော အမေရိကန်အရာရှိ တစ်ယောက်နှင့်ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့ပါသည်။ သူက အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်ကို ဖမ်းမိလျှင် ပြဿနာ အကြီးအကျယ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သူ့မြင်ကြောင်းပြော၏။ ဖမ်းမိ

ထားသော အမေရိကန်စားစာခံများနှင့် ဘင်လားဒင်ကို အလဲအလှယ်ပြုဖို့ ပြောနိုင်ကြောင်း၊ သူ့ကို ရုံးတင်တရားခွဲလျှင်လည်း ရုံးတွင် သူက သူ့အမြင်များ၊ သဘောထားများကို ဖွင့်ချနိုင်ကြောင်း၊ တရားရုံးကို နိုင်ငံရေးစင်လုပ်ပြီး ဘင်လားဒင်က သူ၏ နိုင်ငံရေးအမြင်များ၊ အယူအဆများကို ဖွင့်ထုတ်နိုင်သည်ဟု အမေရိကန်အရာရှိက ကျွန်တော့်ကို ပြောပါသည်။

ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အယ်လ်ကေးဒါးခေါင်းဆောင်သည် အာဇာနည်တစ်ယောက်အဖြစ် သူ့ကိုယ်သူ အသေခံသွားဖို့က ဖြစ်နိုင်ချေအများဆုံး ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၆ ခု၊ မတ်လက အစ္စလာမ်မစ် ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် ဘင်လားဒင်က သူသည် သူ့ကိုယ်သူ စွန့်လွှတ်မည်ဟု ဖော်ပြထားခဲ့သည်။ *ကျွန်တော်သည် လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်မည်ဟု သစ္စာဆိုထားပါသည်။ ခါးသည် လှသည်ဟုပင် ဆိုပါစေ။ သေခြင်းတရား၏ အရသာကို ဖြည်းစမ်းလိုပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ချိုးနှိမ်ခံရခြင်း၊ သို့မဟုတ် လှည့်ပြားခံရခြင်းကို မလိုလားပါ*ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ဘင်လားဒင်သည် အဖမ်းခံမလား၊ အသေခံမလားဆိုသည်ကို ခန့်မှန်းကြည့်ရာတွင် အသေခံဖို့က များပါသည်။ ယခုအခါတွင် ဘင်လားဒင်ဝါဒမှာ စစ်သွေးကြွများထဲတွင် ပျံ့နှံ့နေ၏။ သူ့သေသွားသည့်တိုင် ထိုဝါဒကို ဆက်လက်ယုံကြည် ကိုင်စွဲမည့်သူများ ရှိနေသည်။ ဤသည်မှာ ဘင်လားဒင်၏အမွေပင် ဖြစ်ပါသည်။

